

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
יום כיפור תשפ"ב

ב. מקוה בערב יוה"כ.....

ג. עבודה בימים הנוראים להיות לבד.....

ג. תשובה אמיתית באלול.....

ד. מה שנגזר בר"ה מתי הוא מתחיל.....

ד. קושי בתפילות יום הכיפורים.....

ה. עייפות בבוקר של ראש השנה.....

ה. תשובה על חטא קשה.....

ו. חזור בתשובה ליטאי.....

ז. תשובה שלימה מיד אם האדם רק מדבר עם הקב"ה.....

ח. תשובה לבעל תשובה.....

ט. מדיה ותשובה.....

י. תשובה מאהבה.....

י. קול שמדבר אלי.....

מקוה בערב יוה"כ

שאלה:

שאלה זו היא שאלה קשה לשאול, ובפרט משום שהנושא הוא נושא עדין, אמנם תורה היא וללמוד אני צריך, וגם אני חושש שתשובת הרב לשאלות אלו תהי' לתועלת עצומה, מחמת שאני מכיר לא מעט בנ"א שסובלים משאלות אלה ואין להם מנוס לנפשם, ואפשר שע"י קצת יותר בהירות בעיניים אלה תהי' להם מרגוע לנפשם וידיעה יותר ברורה ברצון ה' מאיתנו ובפרט אצל אלו הסובלים מבושה יתירה ובנסיונות עם עיני קדושה.

(א) בענין החיוב לילך למקוה לערב יום כיפור, יש בנ"א (כולל אני) שיש להם בושה לילך למקוה כשיש שם אחרים. האם בערב יוה"כ"פ כל אדם בלי יוצא מן הכלל צריך להתגבר על הבושה שלו להיות ערום בפני אחרים ולהכריח עצמו לילך להמקוה, ומחמת גודל הענין וגודל החיוב הזו (או למ"ד שהוא משום קרי, או למ"ד משום הכנה לתשובה ותוספת טהרה)?

(ב) ומהו אם אינו יכול לשמור עיניו במקוה או שיש לו הרהורים שמה, האם ג"כ צריך לילך למקוה בערב יוה"כ"פ ולהשתדל להתגבר על יצרו שמה (למרות שהוא מכניס עצמו למקום נסיון ונקרי רשע על עצם ההליכה שמה כיון שהוא יודע בעצמו שקרוב לוודאי שיהיו לו הרהורים רעים שמה? או שבערב יוה"כ"פ יש להקל בזה מחמת גודל החיוב לילך למקוה בערב יוה"כ"פ?

(ג) ואם יש לכל אדם לילך על אף שיש לו את נסיונות הנ"ל, מה יש לו לחשוב כדי להתגבר על הבושה שיש לו?

(ד) וכמו כן אם הוא מחויב לבוא למקוה בערב יוה"כ על אף שאינו שומר עיניו שמה או שיש לו הרהורים על אחרים שמה, מה יש לו לעשות או לחשוב כדי להתגבר על הרהורים אלו (ואפשר ששאלה זו אינו שאלה כלל, דבשעת שיצרו בוערת אז כמעט אינו יכול לחשוב ואין לו יראה, וא"כ לכאורה עבודתו למי שיש לו נסיונות כאלו הוא שלא ילך כלל כשיש שמה אחרים, אמנם השאלה עדיין נוגע באופן שהוא ילך שמה מוקדם כשאין שמה בנ"א ופתאום יבא מישהו שמה ועכשיו יש לו נסיון להסתכל על גופו או להרהר על הגוף של הזולת, אז השאלה הוא מה הוא צריך לעשות כדי לא להכשל בראייה אסורה או בהרהורים רעים.

(ה) והנה לרוב פוסקים אסור לילך למקוה עם חמיו (ויש תשובה של ר' משה שטרנבוך שאיסור זה רק במקלחת וחדר הלבשה אבל אין איסור להיות עם חמיו בהבור טבילה, משום שאין לחשוש שהוא יבא להרהורי עבירה אם רצונו הוא טהרה), וא"כ מהו באדם שחמיו דר קרובה לו והוא חושש שאפשר שחמיו יהי' שמה בהמקוה, האם יש לו לבחור מקוה אחרת שבודאי חמיו לא בא שמה?

תודה רבה

תשובה:

- א. אם אינו מזיק לו הרבה.
- ב. אין לילך.
- ג. כנ"ל אות ב'.
- ד. כנ"ל.
- ה. לכתחילה יעשה כן. אולם כל שאינו רואהו אין לחוש.

עבודה בימים הנוראים להיות לבד

שאלה:

בס"ד

בזמן פסח נאמר לנו כי העבודה הראשונית שלנו נמצאת לבד ומבודד בבתים שלנו.

האם זו נשארת הדרך המועדפת להתנהל במהלך הימים הנוראים הקרובים? האם להמשיך בבידוד או לחזור למנהג הרגיל לארח את המשפחה והאורחים בתנאים התואמים לבריאות.

תודה

חתימה וחתימה טובה

תשובה:

כבר נתבאר בארוכה שמהות תקופה זו: בחיצוניות מרחק חברתי כל אחד מזולתו כד' אמות. ובפנימיות "עולם לעצמו". שזהו עומק הגילוי של תקופה זו, הכנה לגאולה, במהרה, אמן. ולכך אין עיקר הכיוון לארח אחרים אלא עיקר הכיוון בפרט בימים אלו ראש השנה ויום הכיפורים לבנות עולם לעצמו. צריך להתבונן ולהפנים שהקב"ה מבקש מאתנו שינוי כיוון, שינוי חשיבה. לא עוד חיי חברה עמוסים, טלפונים, פלאפונים, שליחת מייל, קשר יום יומי שעה שעה וכמעט דקה דקה עם בני אדם. אלא בנין של עולם פנימי לעצמו. וגם בחיצוניות מרחק חברתי בשום שכל מבלי לפגוע בזולתו. זה עבודתנו בס"ד לשנה הבאה עלינו לטובה, בנין עולם פנימי לעצמו, וגם בחיצוניות ד' אמות לכל אחד. הדברים פנימיים ואמיתיים, וזה מה שה' יתברך שמו שואל ומבקש מאנשי הדור. דרך זו ותקופה זו היא השביל להארת היחידה שבנפש, ושלמותו לבסוף הארת משיח בפועל גמור ושלם.

תשובה אמיתית באלול

שאלה:

לכבוד מורנו הרב החסיד שליט"א, שלומו יסגא,

א. בעבר שאלנו עבור א' מביהמ"ד דפה, שאלה 12103 תחת הכותרת 'תשובה לבעל תשובה', ובא' הסעיפים שאלנו כך: "מה עליו לעשות כשעולות לו מראות לא טובות בעיני רוחו, ונהנה מזה מחד, ומאיך נקרע מכך ששב על קיאו, ונמצא כבתוך כף הקלע, מה צריך לחשוב וכיצד לנהוג? והאם ניתן למחוק תמונות מעיני השכל? ואם לא, כיצד ניתן להיות בעל תשובה בכלל?", וע"ז השיב לנו הרב: "או להסיח דעת, או לצייר ציורי קדושה! ועי"ז מוחק. וכן ע"י דמעות, שמנקות כח הציור. וכן בעומק, בהתדבקות באפיסת המחשבה". וכעת בימי התשובה דאלול שבנו להתבונן בתשובת הרב, ובאנו לבקש אם אפשר שהרב ירחיב לנו בזה למעשה, מהם "ציורי קדושה"? וכן מהי "אפיסת המחשבה" וכיצד מתדבקים בה?

ב. עוד שואל הנ"ל, כי אחר התבוננות במצבו, אחר שנפל פעמים רבות בטומאת המדיה כאשר נזדמן לידו מכשיר בלתי שמור, או שנקלע למקום בו מצא מחשב פתוח אצל קרובים וכיו"ב, ואמנם כי הוא עצמו מנותק מכל חיבור לאינטרנט פרוץ, ועושה כל טצדקי שלא יבוא לידי ניסיון זה, אך כאשר עושה חשבון נפשו ברור לו ללא שום ספק כלל, שאם יבוא לידו מכשיר או שיזדמן למקום שבו יש חיבור למדיה פרוצה, בודאי יפול, ומרגיש בעצמו שאין לו שום סיכוי לעמוד בנסיון הבא רח"ל, והשאלה היא האם יוכל להחשב שעשה תשובה על כל מה שראה ופגם, אם בודאי ישל שוב לכשיבוא הניסיון לידו?? יורנו נא דרכי תשובה, ושכמ"ה.

בתפילה שנזכה לעשות תשובה אמיתית, ובפרט בימים אלו ימי התשובה, ונזכה לכוח"ט יחד עם הרב וכל כלל ישראל, אמן.

תשובה:

א. ציורי קדושה - כגון הכותל, מערת המכפלה, קבר רחל, וכן תמונות צדיקים, נר, וכדו'. אפיסת המחשבה - עיון התוה"ק עד "כלות כח המחשבה", ולא רק כלות כוחות הגוף.

ב. אינו תשובה שלמה. ולפחות יקבל על עצמו שיפול פחות, כגון שימתין עד שיסתכל. וכן שיקטין זמן ההסתכלות, וזו תשובה חלקית, ומכלל רשע עדיין לא יצא. ועליו לעבוד לטהר נפשו, הן ביראת העונש, והן ביראת הרוממות, והן באהבת ה', שינצל עי"ז מן החטא, ושיזכה לקבל קבלה אמיתית שלמה לפי ערכו שלא ישוב לחטא לעולם.

מה שנגזר בר"ה מתי הוא מתחיל

שאלה:

האם גזר הדין שנכתב בשמיים בא' וב' של יום טוב של ראש השנה מתחיל מא' בתשרי? או מצאת החג? או אחרי כיפור? או אחרי הושענא רבא? בקיצור מתי הוא מתחיל? (נראה לי שזה מתחיל בצאת החג אבל אפשר לשנות עד הושענא רבא, אבל רציתי לשאול מהרב כדי לדעת בוודאות).

תשובה:

דנו בכך רבות בדברי רבותינו, ובתמצית עד יוה"כ שי"ך למה שנגזר שנה שעברה. הדבר נידון במפרשים במסכת ר"ה, דף טז ע"א, ולוקט בילקוט מפרשים בהוצאת מתיבתא.

קושי בתפילות יום הכיפורים

שאלה:

שלום להרב,

אני מתנצל מראש אם העברית שלי לא כל כך טובה. בכל שנה במהלך תפילות יום הכיפורים, אני מנסה בכל כוחי להתפלל בכוונה, אך לאחר כמה שעות אני מתחיל לאבד את המיקוד בהתפילות. אני מרגיש כדי שיש לי מספיק דעת להתמקד, אני צריך ללמוד גמרא בעיון באותו היום במשך כמה שעות וביום כיפור מכיוון שאנו מתפללים כל כך הרבה זמן, אני לא יכול להיכנס לשעות הלימוד האלה. בהתחשב בכך, האם מותר לי ללמוד גמרא במהלך חזרות הש"ץ, כי אם לא אלמד אני אכנס לחלומות? תודה להרב מראש.

תשובה:

אפשר בזמן שאומרים הפזמונים, ולא בזמן שאומרים את גופו של חזרת הש"ץ.

עייפות בבוקר של ראש השנה

שאלה:

שלום לרב שליט"א.

יש משהו שטורד אותי הרבה. כמעט תמיד ביום א' דראש השנה, בדרך כלל מתפלל אז כותיקין, אני נלחם בשינה באופן שאינני מכיר בכלל בכל השנה בשום פעם. ממש מרגיש כאילו משהו גדול ממני הרבה מכניס אותי לשינה, אפילו באמצע עמידה דשחרית בתוך כדי עמידה! וזה מאוד מפחיד אותי תמיד ומשאיר בי רושם קשה. אני נלחם מאוד נגד זה, בכוחות על, ובסוף נרדם לרגע ומרגיש כאילו הפסדתי, כאילו ניצחוני. אינני יודע מה זה, אם מעורב פה דמיון - מה שלא נראה לי, (אני לא רגיל להתפלל מוקדם כ"כ בכל השנה) - והוא ראייה שביום השני זה כבר אחרת. האם יש בזה בעיה מצד מאן דדמיך בריש שתא והאם זה קשור לזה, אולי לא נורא שנרדמים לשתים שלוש דקות. ואם זה "עניין" כלשהו, האם רק אני חווה זאת? והאם יש עצה לזה? בכבוד רב, אקווה לתשובה עוד לפני ראש השנה. כוח"ט.

תשובה:

אין בזה שום בעיה ואינו כלל בכלל מאן דדמיך בריש שתא. הסר דאגה מלבך, וקום בשמחה לעבודת הבורא!

תשובה על חטא קשה

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א,

אני רוצה לעזור לחברה שהיא עכשיו בת 60. היא נשואה עם 2 ילדים. היא גרה בארצות הברית כשהייתה בשנות העשרים לחייה עברה הפלה. היא לא הייתה אז ואינה כעת "שומר מצוות".

קיבלתי ממנה את ההודעה הבאה רגע לפני שבת...
"חשבתי על כל החטאים שביצעתי כשהייתי צעיר יותר.
מעולם לא סיפרתי עליהם לאף אחד אחר!
מעולם לא ביקשתי סליחה מהשם ביום הכיפורים.
לא ידעתי מהי ההלכה - ידעתי שזה חטא גדול אבל בכל זאת עשיתי את זה.
האם עלי לחזור בתשובה ביום כיפור כדי לבטל את זה?
אני חושב שחשוב לבקש סליחה על חטאים שביצעו בעבר.
אני מרגיש שאני נענש על ידי ה' על חטאים שביצעתי זה בכלל לא מרפה אותי אלא גורם לי לרצות לכפר עליהם.
אני ממשיך לקרוא את תהילים הבוקר שלי כל בוקר בשבילי בעלי ולילדיי.
זה הביא לי מידה טובה של שלוה ואני אוהב את זה!"

מה אני אגיד לה ?

מה אוכל לשתף אותה?

תשובה:

ניתן להסביר מהי מהות החיים ומה תכליתם ולפי"ז מהו צורת חיים נכונה עבורה בפרטות.

השורש שיהא מבט נכון על החיים, ואח"כ דרך מעשית להגיע לתכלית הרצויה.

חזור בתשובה ליטאי

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א, שלום וברכה.

זכיתי לחזור בתשובה בגיל 18 [כיום אני כמעט בן 26] דרך ישיבה ליטאית, ונישאתי לפני 3 שנים.

אני אקצר בתיאור ה'חוויה הרגשית' הגדולה שהיתה לי ביציאתי לחיים עצמאיים [כי מן הסתם הרב יבין זאת גם בלא האריכות], רק זאת אומר: גיליתי עולמות חדשים מרגע שהפכתי עצמאי, הן עולמות פנימיים, שלי עצמי, והן עולמות חיצוניים.

ברצוני לשאול את הרב שתי קושיות המציקות לי בעניין שני עולמות אלו:

א. גיליתי שהעולם לא מסתכם רק בליטאים המפורסמים כהחזון איש והרב שך והגרי"ש אלישיב זצ"ל [ולהיבדל לחיים הגר"ח קניבסקי שליט"א] וכו'. אלא שישנם עוד פלגים רבים ומגוונים ביהדות, ועוד גדולי עולם: היה הגר"ח זוננפלד זצ"ל, היה את הרב מבריסק וממשיכי דרכו זצ"ל, היה הגרב"צ אבא שאול זצ"ל, וכו'. התעוררתי לכך רק לאחרונה בעקבות ריבוי הבחירות לכנסת.

דבר זה העלה לי תמיהה קשה שליבי חפץ ביותר ליישבה: הגר"ח קניבסקי שליט"א כתב במכתבי הבחירות, כי 'כל גדולי ישראל הורו להצביע, ומי שלא עושה כן זהו חילול ה' ' [אין זה 'העתק' לשונו, אך זהו ודאי תוכן הדברים]. ואני הקטן [שעד היום הצבעתי, וכן בבחירות האחרונות, וזאת בעיקר מכח ההרגל ו'הפחד לשנות'] עומד ותמה: בשלמא אם היה כותב זאת איזה עסקן, נו, ניחא. אך כותב זאת אחד מגדולי וצדיקי הדור לכל הדעות, ועל כן דברים צריכים תלמוד: כיצד יתכן שהוא כותב שכל גדולי התורה הורו להצביע? הנקודה בשאלתי: כיצד יתכן שלדידיה לא קיימים, כביכול, שאר גדולי וצדיקי עולם [כהגר"ח זוננפלד, הגרב"צ א"ש זצ"ל וכו'], שידוע ומפורסם כי דעתם היתה שונה בעניין זה? על אותה הדרך קשה לי, שראיתי באגרות הגר"ח שליט"א שכתב [בזמנו] שהרב שטיינמן זצ"ל הוא 'מנהיג הדור' וחייבים לציית לו. איך אפשר להבין זאת? וכי ממשיכי דרך הגדולים הנ"ל אינם בכלל 'הדור'? וכי אם נטיית ליבי היא לנהוג כהגר"מ שטרנבוך שליט"א, יתבעו אותי על כך לאחר המאה עשרים שלי?

ב. גם בנושא החסידות יש לי קושי [ושאלה זו היא על 'העולם הפנימי']. אני רואה שהרב שליט"א מצטט מר"נ מברסלב זצ"ל ומעוד גדולי חסידות. ומאידך ראיתי עדויות מגדולי עולם [כהסטייפלר זצ"ל ובנו הגר"ח שליט"א, וכן שמעתי על הגרב"צ אבא שאול זצ"ל, ומסתמא שישנם עוד], שהיו 'מחטיפים' לבחורים שנתפסו לחסידות בכלל ולברסלב בפרט. כיצד יש ליישב זאת? בספרים רבים [שכותביהם כמובן באים מהעולם החסידי] ראיתי הוכחות ובניית בנינים לרוב, שהחיבור לצדיק [כשיטת ברסלב] הוא חלק עיקרי ממש בעבודת ה'. אך מאידך, גדולי העולם ה'שכלתניים' [ליטאים בעיקר] ביטלו דבר זה כעפרא דארעא. היכן האמת נמצאת? וכי שניהם צודקים במחלוקת כ"כ קיצונית?

אני מקווה שהצלחתי להסביר את עצמי, ואוסיף, שאיני איש של פוליטיקה זולה [וב"ה אפילו עיתונים - מלבד פרסומות - אינני קורא], ולא לקנטר באתי אלא לבקש האמת. ואף שידוע אני ומכיר בנגיעותי, שאינני אוהב חסידים כלל, ואכמ"ל, מ"מ הנקודה הפנימית המרגישה בנגיעות, היא שגורמת לי לכתוב מכתב זה, ואקווה שבעז"ה תגיע לי תועלת מתשובתו של הרב שליט"א. יישר כח.

תשובה:

א. הכוונה לחוג המסוים.

ב. יש דרכים רבות בעבודת ה', דרכים שכולם אמת.

אנכי גדלתי בתחילת ימי הבגרות בישיבת פחד יצחק, אצל מו"ר הגאון ר' יונתן דיויד שליט"א, וממנו קבלתי את "ההסתכלות" הפנימית בתורה. בית מדרש זה יסודו ע"י רבי צחק הוטנר זצ"ל, שאמר על עצמו, שבשביל הליטאים הוא מידי חסידי, ובשביל החסידים הוא מידי ליטאי. ומשם נשבה רוח פנימית דייקא של אחדות כל חלקי התורה. אם כי בגילוי היה פחות ניכר.

לאחר מכן קבלתי מראש הישיבה, רבינו הגר"י אדלשטיין שליט"א, וכבר שוחחתי עמו ארוכות בכלל, ובנושא זה בפרט, האם לשלב בלימוד עם הרבים תורת החסידות, והשיב לי, אני קבלתי מהמשגיח הרב דסלר זצ"ל, וצא ובדוק כמה פעמים מוזכר במכתב מאליהו תורת החסידות. ואמר לי לא להתפעל מאלו שמבקרים אותי על כך.

תשובה שלימה מיד אם האדם רק מדבר עם הקב"ה

שאלה:

- (א) בתורת ברסלב (בעיקר ר' נתן ומוהר"ש) מבואר שהאדם יכול לעשות תשובה שלימה מיד אם האדם רק מדבר עם הקב"ה שהוא מתחרט על כל חטאיו ושהוא רוצה לעשות תשובה ולשוב אל הקב"ה. מאיפה בא מהלך זה של תשובה, שהאדם יכול להגיע ישר ולתקן הכל ברגע אחד ורק במילים מועטים אלו, וביותר קשה דהא בגמ' וברמב"ם מבואר שתשובה אינו קלה בכלל וכל עבירה צריך ד' חלקי תשובה, ולרבינו יונה יש עשרים עיקרי תשובה לכל עבירה, וא"כ מאיפה בא תורת ברסלב, האם המקור לכך המהלך של ר' אליעזר בן דורדיא שהאדם יכול לתקן הכל ברגע אחת?
- (ב) תמיד הרב אמר שעבודת דורינו שייכת יותר לר' אלעזר בן דורדיא שהאדם מגיע ישר להקב"ה ע"י מסירות נפש, מהו המקור שעבודת דור האחרון הוא ר' אליעזר בן דורדיא ולא שאר התנאים?
- (ג) במקום אחד הרב אמר שעבודת דורינו הוא בחי' ר"מ שהוא אריך, במקום אחר הרב אמר שתקופתנו הוא גילוי של ר"ע (עתיק) ובמקומות אחרים הרב אמר שתפקותנו הוא עבודת ר' אליעזר בן דורדיא.... מה פשר הדבר?
- (ד) ת"ח ומשפיע אחד אמר שבזה"ז אין לנו ללמוד מסילת ישרים, ואמר שיש לו קבלה מרבתי שהיה להם את הדרך של נוהרדוק, שהאדם צריך לרכז רק על מעלותיו ולא לשאוף לשלימות, כיון שהרצון לשלימות רק משבר את האדם, ובה"ז עבודתנו הוא רק שמחה והודאה לה' ובטחון ומנוחת נפש. האם יש דרך כזו?
- (ה) האם יכול להגיע ישר על תפיסת עתיק או שלעולם נצרכת תפיסת עתיק שהוא מסירות נפש?
- (ו) הרב אמר שבעתיק גופא יש עתיק דעתיק ויש אריך דעתיק. כיון שאריך ענינה מסירות נפש שמעלה את האדם לדרגת כתר, א"כ מהו החילוק בין אריך דאריך לאריך דעתיק, וכן מהו החילוק בין עתיק דאריך לעתיק לעתיק? יישר כחך ותודה רבה להרב על שהרב תמיד מציל נפשותינו משעות הרעות בעולם ומביא אותנו לחיי עוה"ב

תשובה:

א. משיח, נקרא כן מלשון מסיח לפי תומו, כנודע. וזהו שורש תורת הדיבור של ברסלב, לדבר בפשיטות ובתמימות, וזהו מכח הארת משיח, כנ"ל. וחלק מהארת משיח, היא השבת כל העולם התשובה, כי שורשו בלאה, עולם הבינה, תשובה, כנודע. אולם כל הנ"ל זהו "שורש ההארה", ונצרך להלבישו בפועל בקיום למעשה של כל דיני וגדרי הלכות תשובה.

ב. באחרית הימים מאיר הארת הכתר, ואחריתו בפועל ממש, "ויתנו לך כתר מלוכה". וכתר נקרא רצון, כמ"ש הרמ"ע מפאנו, הגר"א, ועוד הרבה מרבותינו. ולכך עיקר העסק ברצון. ומכח כך נולד בברסלב העמדת חשיבות רבה על הכיסופים והרצונות, אולם נצרך לאזנו עם המחשבה והמעשה, וד"ל. ושלמות הארת הרצון אינו רק כיסופים, אלא הארה שלמה בפועל למעשה של רצון, והוא מסירות נפש. והבן מאוד הנפק"מ בין כיסופים, רצון בכח, למסירות נפש, רצון בפועל.

ג. בספירות זהו הארת ספירת הכתר, ובפרצופים, כנודע ספירת הכתר מתחלקת לב' פרצופים, עתיק ואריך. ולכך כל הפנים נכונים. אריך בסוד משיח בן יוסף, עתיק בסוד משיח בן דוד.

ד. בספר השורשי של נובהרדוק, מדרגת האדם, נתבאר מהלך שונה לגמרי, איני מכיר זולת זה.

ה. על דרך כלל לא, זולת נפשות יחידות שזה שורשם, ונולדו בגילוי זה.

ו. אריך דעתיק תהליך של דילוג, תהליך של מסירות נפש בהדרגה, כי במסירות נפש עצמה יש מדרגות, כמו בכל נבוא. עתיק דעתיק, מסירות נפש לגמרי בבת אחת, קונה עולמו בשעה אחת ממש.

אריך דעתיק, נעתק מן התחתון אולם חוזר אליו, במטי ולא מטי. עתיק דעתיק, נעתק לגמרי מן התחתון.

תשובה לבעל תשובה

שאלה:

לכבוד הרה"צ שליט"א. תודה גדולה על תשובותיו והדרכתיו הנפלאות. במה שהשיב הרב לבעל תשובה שנוטה לתלות את עכירות נפשו בהוריו (שלא באשמתם) מכח דברי הפלא יועץ שכתב: "ואין על הבנים כ"כ אשמה, כי מאחר שהיסוד רעוע והשורש רע והקליפה בנפש לוטה מה יעשה אותו הבן ולא יחטא, כי נפש רשע אותה רע, וצריך עמל וטורח ויגיעה רבה כולי האי ואולי יוכל להפוך טבעו ומזגו הרע", וכתב לנו הרב ש'אי אפשר לתלות הכל בהורים, אלא חלק בלבד. ויתר על כן, האדם בעל בחירה לזכך החלק העכור לפי כוחותיו. ולכך עליו לעמול לזכך הלבוש העכור שקיבל מהוריו לפי כוחותיו'. ע"כ. ואחר ההתבוננות בדברים עלו שאלות נוספות:

א. נמצא עכ"פ שתהום מבדילה בין אחד שכזה לבין חברו לספסל שהורתו ולידתו בקדושה, ונפשו נקיה ביסודה, אשר יותר בנקל יוכל להתגבר על יצרו ותאוותיו, א"כ האם נדרש מזה כמו זה, האם התגברותו של זה דומה לזה, ובעיקר – האם נפילתו של זה שווה לשל חבירו?

ב. מהו הכיוון שעליו לעמול כדי לזכך את אותו לבוש עכור?

ג. הפלא יועץ כתב 'כי נפש רשע אוותה רע', וזוהי ההרגשה המתמדת כפי שמתאר הנ"ל, שבעמדו לפני נסיון כמעט שניטלה ממנו הבחירה, והולך שבי ביד יצרו, ובאותה העת כל תורתו ומוסרו הן כאותיות פורחות באויר, ואינן עומדות לו להתגבר על יצרו. ומה יעשה הבן ולא יחטא – כפשוטו. האם זה דמיון או מציאות?

ד. אך בזאת יתהלל המתהלל, שמקיים בעצמו כי נפילתי קמתי, ובעיקר במדיה שהרב מתריע עליה רבות, אם בא לידו ונכשל, אינו מניח לו לשקוע בתהום ובס"ד תוך זמן קצר מנתק / מנפץ / זורק, ושב לתלמודו. האם זה מעיד על שורש טוב?

ה. מה עליו לעשות כשעולות לו מראות לא טובות בעיני רוחו, ונהנה מזה מחד, ומאיך נקרע מכך ששב על קיאו, ונמצא כבתוך כף הקלע, מה צריך לחשוב וכיצד לנהוג? והאם ניתן למחוק תמונות מעיני השכל? ואם לא, כיצד ניתן להיות בעל תשובה בכלל?
ו. עוד זאת נפשו בשאלתו, האם כשר הוא לעדות? כי נכבד הוא בין מכיריו ולא אחת מתבקש להיות עד בקידושין, האם יוכשר באותה העת - עד הנסיון הבא?
וגומל נפשו איש חסד, להשקיט את רוחו ולרומם קרנו, ליתן פתח לשבים, להורות דרכי תשובה, שכמ"ה.

תשובה:

- א. לא! הקב"ה מודד כל אחד לפי כוחותיו. ועיין שער הגלגולים לאריז"ל, הקדמה כ"ז, ששם נתבאר יסוד זה בבירור.
- ב. נצרך זיכור החומר העכור. ונצרך זיכור לבוש שקיבל מהוריו. עיין עץ חיים, שער המוחין, פרק ה'. ולצורך זיכור החומר, נצרך פרישות. ולצורך זיכור הלבוש, נצרך תיקון המידות.
- ג. חלק כך וחלק כך. בעומק כל הרע - יצר הרע, דמיון, "נדמה לו".
- ד. כן, בודאי!
- ה. או להסיח דעת, או לצייר ציורי קדושה! ועי"ז מוחק. וכן ע"י דמעות, שמנקות כח הציור. וכן בעומק, בהתדבקות באפיסת המחשבה.
- ו. יעשה תשובה כל פעם לפני עדות.

מדיה ותשובה

שאלה:

שלום וברכה לכבוד הרב.
שאלתי היא בקשר לקושי לפרוש מן העבירה, לפני שנה בערך ניפצתי את הטלפון הטמא בהחלטה גמורה שלא לשוב לטלפון ובמיוחד לחטאיי, והלכתי בנסיונות לתקן את העוון המר של הנעורים, ונכנסתי לישיבה ללמוד תורה וקיבלתי על עצמי תשובה ועול תורה.
ומאז הנסיונות והכשלונות גברו ורבו, יש לי תקופות טובות, אם זה להתחזק בשמחה, להרגיש קירוב בתפילה, ואם זה לעמול בתורה הקדושה. אבל כל פרק זמן (לא ארוך) אני נופל (יותר נכון מתרסק), התאוה מתגברת בי ולא נותנת לי מנוח, אני מסיח את דעתי מהמחשבות הזרות, ואז יוצא מצב שאני דוחק ודוחק ואז זה מתפרץ לי ומחמת כך אני מוצא את עצמי לא מסוגל להתרכז בתפילה לא יכול ללמוד תורה ואני נהיה לא רגוע ומחמת כך נופל לעצבות, ונופל בחטא.
הבעיה היא שאני רוצה למלא תאוות עיניי, וכשאני נופל לתאוה אני לא מבחין מימיני ומשמאלי ונוצר מצב שכבר במשך השנה הזאת קניתי וניפצתי כמעט 20 טלפונים, קונה לצורך סיפוק תאוותי ולאחר החטא מנפץ את הטלפון בחרטה גמורה ובהבטחה וקביעת גדרים שלא אשוב.
ושוב אני חוזר ללמוד ולהתחזק ושב בתשובה ומתפלל מעומק הלב עם בכיות מעומק הנשמה. וחוזר חלילה תוך תקופת זמן שוב ושוב ושוב.
בבקשה מהרב להסביר לי מדוע ומהיכן נוצרת ונובעת הבעיה הנוראה הזאת ומה לעשות וכיצד לתקן ואיך לפרוש לגמרי אחת ולתמיד מן הדברים המטמאים האלו, אני רוצה להיות עבד ה' אמיתי!!

תשובה:

מחד נצרך בנין כללי של הנפש מאוזנת, שזה נותן יציבות, כי חלק גדול מהניסיונות נובעים מחוסר יציבות.
ומאיך לרוב תוקף התאוה נצרך אור של מסירות נפש, לא לעשות נגד רצון ה'. ולחיות לאורך היממה

במחשבת מסירות נפש, "כי עליך הורגנו כל היום", כי נגד כח הטומאה הנורא השורר השתא רח"ל, שער נון דנו"ן דקליפה, נצרך אור של מסירות נפש, זה לעומת זה. מסירות רצון, ומסירות של ביטול לא להיות קיים כלל, רק קיום ה'.
אור זה הוא אור אחרית הימים, והוא פנימיות ההצלה כנגד הטומאה.

תשובה מאהבה

שאלה:

א. איך הדרך לתשובה מאהבה, והאם אפשר לדלג מתשובה מיראה?
ב. בלקוטי תורה (חב"ד) מאמר והדרת פני זקן, נאמר בסוגריים נ"ל מהצ"צ דמאמר זה מסוגל ליחידה הנאמר שם, היא כאשר זוכר התורה במוחו בע"פ, אז השכינה שורה בו גם כאשר אינו עוסק בתורה, ולפי ירידת הדורות בכתב ומבע"פ סדר קדשים.
האם עבודה זו זו להשיג יחידה, נאמרה בכלל מאתיים מנה, כיון להגיע לכלל מדריגת נפש דנשמה צריך עבודה רבה

תשובה:

א. עיין תניא (פרק ז) וז"ל, תשובה מאהבה מעומקא דלבא "באהבה רבה" (עיין ספר הערכים חב"ד, ערך אהבה, ערך קטן אהבה רבה) וחשיקה ונפש שוקקה לדבקה בו ית' וצמאה נפשו לה כארץ עיפה וציה, להיות כי עד הנה היתה נפשו בארץ ציה וצלמות היא הסט"א ורחוקה מאור פני ה' בתכלית, ולזאת צמאה נפשו ביתר עז מצמאון נפשות הצדיקים וכו', עיי"ש.
כ. אולם אח"כ נצרך לחזור ולהשלימו.
ב. ברוחניות היסוד בכלל מאתיים מנה, הוא רק בכח ולא בפועל. כי העליון כולל את התחתון בכח ולא בפועל.

קול שמדבר אלי

שאלה:

שלום כבוד הרב
הרב כשאני נמצא בבית הכנסת אז בתוכי יש קול שמדבר אלי ומזכיר לי אסור לדבר בבית הכנסת, גם עם משהו ידבר איתך אל תדבר ובסוף משהו בא לדבר איתי ואני מדבר מאי נעימות ואני חושב שהאי נעימות הזאת פסולה
הרב יכול בבקשה להגיד לי מה לעשות כדי שבאמת לא תהיה לי את אותה אי נעימות ולא אדבר? ובית הכנסת זה רק דוגמא זה קורה לי בעוד דברים הרב מדוע זה קורה לי?

תשובה:

זהו קול פנימי. בת קול של הנשמה. העצה למעשה, להקטין את הניסיון בהדרגה, כגון לקצר את הדיבור, או להשהות מעט. וכך לאט לאט להקטין יותר ויותר.
זהו דרך של הדרגה.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
ראש השנה תשפ"ב

תשובה שלמה ובירורים בשידונים

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א.

א. קיבלנו את תשובת הרב בענין תשובה אמיתית באלול [14498], והאמת שדברי הרב זעזעו את השואל, שבתוך הדברים נכתב שזו "תשובה חלקית ומכלל רשע עדיין לא יצא", ודוקא דברים אלו הביאו אותנו לקבל קבלה חזקה יותר, כך לדבריו, כי אינו יכול לסבול את התואר "רשע", והתבוננו מהיכן זה נובע, האם זו אנוכיות, שלהכעיס את הבורא ית"ש נקל בעיניו, אך כשנוגע לתדמית שלו בעיני עצמו יש יותר כח לפרוש? האם זה דומה לאותו מעשה בגמ' באחד שתבע אשה לדבר עבירה, אמרה לו ריקא יש לך ארבעים סאה שאתה טובל בהן מיד פירש, שהעברה נקל בעיניו אבל לא יכול לסבול הטומאה הנמשכת ממנה?

ב. ובענין אחר, הנה בעבר נשאלה השאלה בבית מדרשינו על מועד נישואי הבנים והבנות, והרב השיב לנו באריכות בטוטו"ד, כעת הגיע המועד, והשאלה שעלתה היא מה צריך לברר בשידוכים, על איזה נקודות לעמוד, וכמה חברים/ חברות/ רבנים/ מורות/ צריך לשאול? אם הרב יוכל לכוון אותנו הן לגבי בירור על בחור, והן על בחורה, כי מי מאיתנו שקצת נכנס לזה מוצא עצמו מבולבל, אחד תם, ואחד שאינו יודע לשאול, גם כי הנתונים הנמסרים הם כלליים, וגם שהנשאלים מדגישים תמיד את הדברים הטובים, ומסיחים את דעת השואל מדברים שיכולים לגרע. בקיצור, איזה שאלות צריך לשאול, והאם להסתפק בדברים כלליים או גם לרדת לפרטים, וכמה אנשים צריך לשאול. על הכל יורינו רבינו ושכמ"ה, ויה"ר שנוכה לתשובה שלמה, כתיבה וחתימה טובה, ובשורות טובות, בתוך כלל ישראל. תודה רבה לכת"ר על כל התשובות שמחכימות אותנו מאוד, ומרוממות את מבקשי האמת.

תשובה:

א. זהו פן אחד לדברים!

ב. בעיקר על טוב לב וגמישות נפשית, בהקבלה לרמה רוחנית התואמת לשני הצדדים. בכל מקרה לגופו יש לברר שיתאים באופן סביר לצד השני, וכל מקרה לגופו.

רמת הבירורים, כל שאין מתעורר חששות סגי בב' רבנים, וב' חברים קרובים.

רצוי לברר מהי הנקודה הטובה ביותר שבו ומהי החולשה שלו, בעיקר.

הדרכה לאורך

שאלה:

מורי ורבי!

מאוד התרגשתי לקרוא את דברי הרב אליי... עצם תשובת הרב, הפירוט הרב של הדברים, הבהירות המיוחדת, ומעל הכל, ההכרה שמאחורי הדברים הנכתבים עומדת דעת תורה זכה וצלולה, ריגשה אותי שעות ארוכות... בגדר ברכת הדיוט אני מברך את מו"ר שיזכה לשפע, שמחה, אושר וקירבה לה', וכפי חפץ ליבו הטהור... כתיבה וחתימה טובה, אמן.

ברשות מורי ורבי, מאיר דרכי ונתיבתי, שאלת המשך נכבדה אודות בחירת כולל. במכתב האחרון הרב הפליא לבאר, וכדרכו בקודש, את סוגיית בחירת הכולל (מדדים לכולל ראוי, קבלה טובה בעת כניסה לכולל, וסוגיית הצהריים והילדים).

כעת, רגע לפני כניסתי לכולל חדש אני עומד ותוהה - דרכי לאן. מה בדיוק עושים עם אותם בירורים נפשיים, ואיך אמורה להיות צורת לימודי מעתה. לפני שאמשיך, אציין כאן נקודה חשובה: אינני רוצה חיים קלים. למרות שהייתי מעדיף תשובה מהפכנית, אבל אני עוד יותר רוצה את הדרך הישרה שבה ה' רוצה שאלך.

אוסף עוד, שלצד כל הדיבור שלי בגנות החיבור שלי ללימוד הרגיל, מכל מקום אם הרב יורה לי להמשיך את הלימוד הרגיל, הרי שאכנס לשם בעוז ותעצומות, בניסיון חוזר לשוב אל הלימוד, ככה שעדיין לא הגעתי לנקודת שבירה מהלימוד. מאין העוז ומהיכן התעצומות? אין לי תשובה ברורה, וזה די מוזר לאור מה שדיברתי מקודם. אולי אהבת נעורים ללימוד הרגיל עדיין מותירה בי את רישומה.

מלבד כך, חבר שלי טען בפניי, ובדרך שמא, שבגלל ששהיתי בכולל שלא התחברתי אליו, לכן איבדתי את החיבור שלי ללימוד. הוא צופה שכאשר אכנס לכולל החדש בו עיון סדר' א' ובקיאות סדר ב' (שיותר מתאים לי ביחס לכולל העיוני), אני אחוש עם הזמן את החיבור שלי ללימוד.

אלו א"כ השאלות: איך באופן עקרוני אמורה להיות צורת לימודי מכאן ואילך: א. עיקרו נפש ומיעוטו לימוד. ב. עיקרו לימוד ומיעוטו נפש. ג. זמן שווה לשניהם. ד. תקופה מוגבלת לנפש, ולאחריה איזון. או כל תשובה אחרת שנראית נכון בעיני מו"ר.

שאלה נוספת: מהי המלצתו של מו"ר באותם זמנים שאהיה צריך להקדיש ללימוד הרגיל. כלומר, איך לחלק את הזמן בין עיון לבקיאות? איזה סוג עיון יותר מתאים לי? איזה סוג בקיאות יותר נכון כלפי? והאם יש חלק בתורה עצמה שנכון לנפשי להתחבר אליו (עפ"י מה שיוצא מתוך הבירורים הנ"ל, ומתוך חכמת מו"ר)?

כמו כן, כיצד אמורה להיראות ההסתכלות הנכונה כלפי נטייתי החזקה ללימודי נפש, כמו גם כלפי הגדרתי שזהו תכלית חיי לשנים הקרובות, האם תביעתי הנפשית רבת השנים ללימוד נושאי נפש מלמד על חלק מאותו 'חובתי בעולמי' שלשם כך נשלחתי לעולם, ולאן בעצם עליו לכוון את אותו כח? כל השאלה כאן היא רק ברמת העיקרון... בפועל, הדברים קצת יותר סבוכים. כי אם נניח הרב יורה על מהפך בחיי, אצטרך לנדוד לכולל של יליבו חפץ, אשר סכום המלגה שם נמוך (אלף שקל פחות מהכוללים האחרים), ויהיה צורך מצדי לכאורה ללמד נערים בערב, דבר שעד היום לא עשיתי, וגם איני מעוניין. גם רמת האברכים לא תמיד גבוהה (רוחנית ולימודית), דבר שיש לקחת בחשבון. בקיצור, עוד ועוד פרטים מבלבלים שמכניסים אותי לספיקות ותהיות אינספור. חסד השם עליו שיש את מו"ר שעמו עצה ותושיה...

אני מסיים מתוך צריבה כפולה של בושה עמוקה. גם על עוצמת התדירות של השאלות, וגם על שאלות המשנה שלא נגמרות... אנא, מהי דעתו של מו"ר בעניין?

ב. איה הדרך הראויה בכתיבת מכתבים, והאם למעשה עלי להמעיט בפרטים, לחסוך בשאלות משנה, ויותר להתרכז בכללים ובנקודות העיקריות?
תודה עמוקה מלב ירא ואוהב.

תשובה:

עיקר לימוד ומיעוטו נפש. סדר א' עיון, ב' בקיאות. עיון להלכה. להמשיך מחוץ לסדרים את בדיקת לבו חפץ. עיקר הקושי כלשונוך שאף לימוד הנפש נובע מתפיסה "שזו הדרך לבנות צורת חיים מאירה ומאושרת". אולם נצרך חיבור עצמי בעצם, ולא רק לשם תכלית. זה מה שנחסר בלימוד הגמ', וזה מה שנחסר אף בלימוד הנפש. וזה עיקר המעכב בעלייתך! יש לקצר אולם לשמור על הבהירות.

האם יש מניעה להתחסן לצורך לימודים

שאלה:

לכבוד הרב הי"ו שלום רב!
כפי שכבר ידוע המצב קשה מאוד והמטרה כרגע בעיקר היא הילדים.
לצערנו, גם אנ"ש שיודעים את האמת ואת הסכנה, מתלבטים באם לפעול על פי ה'הנחיות' (בדיקות קבועות, זריקות...) בשביל שהילדים יהיו במסגרת ולא תהיה סיבה לרשויות לטעון לאי קיום חינוך חובה. גם אנחנו חוששים, אך לנו צעד נואש זה נראה מוטעה מיסודו, מכיוון שברור שהזריקות מסוכנות וגם הבדיקות הוכחו כפוגעות.
מה גם שהבריאות הנפשית של הילדים נתונה לשגעונות הממסד בתוך המסגרת (אפליה, הפרדה, מסיכות, בידודים וסנקציות).
איך כבודו רואה את הדברים ומה לומר לחברים שחושבים לפעול כך מתוך לחץ?

תשובה:

כל הנידון מתחילה האם להתחסן אם לאו, זהו "נידון בהשתדלות". אין סיכון גבוה בלקיחתו שיאסור שימוש בו. בכל תרופה וחיסון יש סיכון.
אלא שכאשר לא ברור רמת הסיכון העתידי, זה מקטין את הצורך להשתמש בו לצורך השתדלות. ותלוי בהכרעת חכמי הדור לטובת הדור.
אם יש צורך להשתמש בו לצורך לימודים וכדו', אין שום מניעה.

קשר בין איש לאשה

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א.
יש זוג מבוגר שבנו בית, חיתנו ילדים, וכולם בס"ד הולכים בדרך תורה.
אישה - יסודה אש, ובעל - יסודו עפר.
אישה מאוד אוהבת את הספרים של הרב ולבעל אין שום טעם בעבודה פנימית.
יש שלום בין בני זוג, אבל אין קשר פנימי כי לכל אחד יש חיים פנימיים שלו.
אישה יכולה לבחור אחת משתי דרכים של אורך החיים:

א. לעבוד על העולם הפנימי שלה, לעשות הכל מה שהיא חייבת כדי שהבית יתפקד כראוי, לחייך לבעלה ולא לדרוש בחכמה ועדינות ממנו לבנות ביחד את העולם הפנימי המשותף.

ב. כן לנסות לבנות את העולם הפנימי המשותף, לבקש יותר יחס ורגש כלפיה, לשנות את הבית לבית שיש שם יותר אהבה וחום (וברור שבמשך עשרות השנים היא ניסתה לעשות את זה ולא הצליחה).

השאלה: מהי הדרך של תורה: לבחור את הדרך א' או את הדרך ב'.

ואם התשובה היא לבחור את הדרך ב', איך לעשות את זה?

האישה תעשה בשמחה כל דרך, אם היא תדע שזה מה שה' דורש ממנה.

תודה רבה לרב על התשובות על השאלות ששלחתי קודם. התשובות האלה נותנים אור לחיים.

בכבוד רב

תשובה:

דרך א'.

העיסוק הראוי בתקופה זו

שאלה:

הרב, שלום.

למה יש לנו (אף אצלנו החרדים) הרבה שנוהגים כמעט בלא דעת לענין קורונה והחיסון וכו' עד שנראה אצל כמה מהם שזה כמעט בגדר חולי נפש? זה כאילו הם גרים בעולם הדמיון ממש. מה שעוד יותר מוזר הוא שהרבה מאנשים אלו הם אותם אנשים שלחמו באופן בזוי כ"כ נגד גדולי הדור בענין הצבא. חושך ממש. מה עלינו לעשות?

בכבוד,

תשובה:

עדיף שתעסקו בעולם הפנימי שלכם במקום לחשוב על הבעיות של אחרים!

חרדות למי שגדלה עם ניצולי שואה

שאלה:

שלום,

אני גדלתי עם סבא וסבתא ניצולי שואה. יש לי פחדים נוראים מהשואה ומהמוות. יש לי זיכרונות חיים וחלומות על השואה. יש לי כל מיני מחשבות מפחידות אילו דברים איומים יכולים לקרות בכל רגע. אני נכנסת למצב של פאניקה מהר מאוד.

א. אני רוצה שיהיה לי יותר ביטחון. אני רוצה להרגיש יותר אמון בה' ולהרפות מהחיים. כיצד אוכל להביא את האמון הזה לליבי? איך אני יכול להפחית את הבהלה?

ב. מה אני יכולה לעשות בנוגע לזיכרונות ולחלומות? לפעמים אני חושבת שאני גילגול?

ג. יש לי אמונה/תחושה שהקב"ה רוצה שאני אסבול וחיה חיי מצמצומדיגה, אני מתקשה לטפל בעצמי כמו לאכול (אני אוכל מעט מאוד) ולישון (אני מתקשה לישון). איך יכולתי להגיע למקום של אמונה שהשם רוצה שאחיה טוב? אני מרגישה שאין לי אישור לחיות.
תודה רבה ושנה טוב ומתוקה!

תשובה:

יותר נכון לפנות לליווי מקצועי.

בטחון והשתדלות בפרנסה

שאלה:

שלום רב,
אני מחפשת חומרים של הרב על נושא השתדלות בפרנסה, כלים מעשיים וגם השקפתיים.
אשמח לקבל הפניה למאמרים ושיעורים של הרב בנושא.
תודה מראש.

תשובה:

- א- תלמוד הסדרה דע את ביטחונך
ב- תלמוד ספר בלבבי משכו אבנה- חלק ג'- פרק ג', ענף ד'. וכן מאמר יז. וחלק ו', פרק ד, אות ז.
ג- אפשר לבקשה מהמערכת את שו"ת מהארכיון בלבבי שו"ת פרנסה'

עלייה רוחנית

שאלה:

לאחר קבלת תשובת הרב והפנמת ההערה על רעננה, זה הוביל אותי לשאלה עמוקה יותר. בשלב זה אני שוכר ולא קניתי כאן נכס המאפשר לי חופש לעבור בקלות לעיר אחרת, כך שאם לרב הייתה עיר ספציפית המומלצת לי ולמשפחתי הייתי מאוד פתוח לשמוע הצעות.
כתיבה וחתימה טובה.

תשובה:

עליכם לחפש רב איש אמת שילווה אתכם ב"עלייה" רוחנית, מלבד העלייה המעשית לארץ ישראל.

התקפי חרדה ולחצים

שאלה:

שלום לכם יש לי בבקשה שאלה מה הרב אומר על התקפי חרדה ולחצים ממה זה ואיך יוצאים מזה תודה רבה. אשמח שתשלחו לי את העלון.

תשובה:

זה אינו ענין לשאלה קצרה ותשובה מעין כך, נצרך טיפול אישי וליווי מקצועי צמוד.

טבעונות

שאלה:

שלום כבוד הרב, מה דעת הרב לגבי טבעונות (שלא אוכלים כלל מוצרים מן החי) – עדיף לא, מה ההשלכות של אדם טבעוני / לא טבעוני על הנפש? תודה!

תשובה:

אמרו בגמרא (פסחים, מט, ע"ב) שעם הארץ אסור לאכול בשר. וזהו המקור התורני לכך. ומי שאינו ראוי ואוכל מתגשם מכך וגופו נעשה כבד, וזרימת דמו אינה זורמת כראוי.

מדיטציה

שאלה:

שלום להרב,

תודה להרב שנתן לנו את היכולת לשאול את שאלות להרב!! יש לי כמה שאלות לרב בנושא מדיטציה.

(א) במדיטציה נלמד שבתוך אדם יש מקומות בגוף עם אנרגיה נסתרת (למשל באמצע המצח שלו), ואם אדם מתמקד בהם הוא יכול להוציא את האנרגיה הזו. מהי השקפת התורה בנוהג שכזה?

(ב) כאשר לומדים לעשות מדיטציה כמו שצריך אפשר לקבל מחשבות של אנשים אחרים ולדעת מה הם חושבים. אם לאדם השני לא אכפת שמישהו אחר יודע את מחשבותיו, האם מותר לברר מה הוא חושב?

(ג) אם אדם ניגש לאנרגיה בתוך גופו, האם מותר לשלוח אנרגיה זו לאדם אחר על מנת לרפא אותו?

(ד) גיליתי יכולת לעזוב את הגוף שלי. כשאני מתמקד בחלל באמצע המצח שלי ויש לי רצון לעזוב את הגוף שלי אני מרגיש שכל הגוף שלי מתחיל לרטוט, ואז אני רואה אור בהיר מאוד ואני מרגיש את עצמי עף בחלל הזה. האם זה מה שהספרים מכנים עליית הנשמה? האם זה מותר?

(ה) מהי מבט התורה על "העין השלישית"? האם הרב יכול לתת גם מקורות? תודה רבה לרב מראש.

תשובה:

א. זה מקום אור התיקון, הנקרא אור שם מ"ה החדש, והוא שורש כל התיקונים.

ב. רק לטובת חברו, וברשותו המפורשת.

ג. באופני קדושה, כן. אולם נצרך ידע רב כי פעמים רבות זה לא מהקדושה.

ד. זה אינו עליית נשמה, אולם זה מותר!

ה. אין מושג עין שלישית כלשונו. אולם שורשו בחלקי שם ב"ן שלא יצאו מתחילה, כי תחילה יצא רק שם ב"ן בנקודה אחת בלבד, ואח"כ יצא שם מ"ה החדש ב"קו אמצע", והוציא עמו ט"ס דב"ן, וזהו שורש העין השלישית. ולדינא זה "עין בינונית", כמ"ש לגבי תרומה, עין טובה, רעה, בינונית. ומתפשט עד הטבור, מלשון טובה ראייתה, כמ"ש בריש מגילה. טבור, ר"ת, טוב, בינוני, ורע. ובפרטות בעין עצמה יש ג' גוונים.

הכרת כוחות הנפש ורגשות

שאלה:

א) נתגדלתי באמריקא בתקופת העישור של תש"י עד אמצע העישור התש"כ, והחינוך שקיבלנו אז היה שיש להיות רגיש לרגשות של אחרים וכל השפה היה "כיצד אתה מרגיש"? כל הדגש אז היה שאחרים צריכים לשים לב "כיצד אני מרגיש". מעולם לא זרמתי עם תנועה החדשה של נשי ליברליזם, וגם נפשי סולדת מכל המושג של "כיצד אני מרגיש", מחמת שביטוי בזה היה ביטוי של כעס שא' מההורים שלי השתמש איתי וזה גרם לי להרגיש רגש נתיחות ורגשי אשמה. אני מעדיף להשאר בלי מילוי הצרכים שלי ולא לגרום להזולת את אותו הרגשה שעברתי ע"י הביטוי של "מה אתה חושב כיצד אני מרגיש מחמתך?" והביטוי של "למה אינך עושה מה אני רוצה?" ועכשיו אני סבתא, ואני רוצה להרגיש איך אני מרחם על היאך שאחרים מרגישים, והיאך שכל אחד הוא "אות" בתורה, ושאסור להשתמש בספר תורה שחסר אפי' אות א'. בחיי האישי זה מתורגם להיות בלתי-תליתי על איך שאני מרגיש. אני רואה איך ביטויים כאלה יוצרת תולדות מסויימות מחמת החסרון של השומע, שהוא באמת עלובה וחוסר כבוד למי ששומע ביטוי כזה. אמנם זה גם כן מכניס את ה"אני" להיות במרכז ואני רוצה להעלים עין מכך ולרכז רק על רצון ה' ושרק ה' עושה את הכל, ולא לגרום הזולת להרגיש חסר בעצמו ולהרגיש אשמה. אני מכיר שזה יכול להיות תפיסה קיצונית מצידי. ועל כן אני שואל את הרב מהו התפיסה המאוזנת לזה, כיון שבדרך כלל אחרים אינם מבינים אותי ואז אני צריך למצוא בליבי את הרחמים לאור המוסתרת כיצד להתמודד עם כל הצמצומים, שיתכן מאד שזהו הסיבה שהקב"ה שולח אותי את נסיונות אלה. ובאמת ע"י תפיסה זו מצאתי שינוי משמעותי. התפיסה הוא שאני מבטלת את רצוני ל"מה אני מרגיש" לרצונו של הקב"ה ואני נשאר מחובר לתורה עבודה חסד ומצוות, מתוך אהבה ויראה ואמונה. אני עובדת על כך כל חיי לבנות מדרגה זו של תמימות, אמנם אני רואה זאת כניגוד על תנועת נשי ליברליזם ועוד תנועות של רוחות זרות שהיו בעישור התש"כ, שנשים צריכים לעמוד על עמדם ולעמוד על רגשותיהן "כיצד אני מרגיש ולמה אתה אינך רגיש להרגשות שלי?" וזה היה העיקר במקום שהעיקר היה צריך להיות לעשות רצון ה' אני מוצאת איך העלמת עין מהרגשות של הזולת ולהמשיך לאהוב ורק לראות טוב בהזולת הוא תפיסה שמדבר הרבה יותר משמעות מכל ביטוי של חזק ותוקף לשמור על כבודי ועל רגשות שלי שבעבר אני חושבת שצריכים לבטא בטויים כאלה, שזה רק מוליד קלקולים ומריבות. השתיקה עדיף! אמנם עדיין יש לי רצון להיות נאהב ולהיות מקובלת אצל אחרים ושואלים יהיו רגישים לרגשות שלי, ולא להיות שחוק לאחרים ולא להתראות כ"תחרות" ולא להיות נשלט ע"י אחרים. ומסיבה הזו אני שואלת, האם זה מאוזן, וה' יכריע אם בנ"א אלו יהיו השלוחים ליתן אהבה לי?

ב) יש לי בטחון בזה מחמת שעברתי זאת וגם הודה להקב"ה על זאת הרבה פעמים. והאם יש מקום לומר שאני צריך לומר מישהו להזולת שאינו רגיש לי, היאך אני יכולה ללמוד איך לאומרו בנועם?

ג) האמונה שלי אומרת שאני צריך לשתוק ורק לאהוב, ליצור קשר עם ה' ולפרוש מהשפעות הגויים ומהדגש שנשי ליברליזם נותנת על "כיצד דבר זה מרגיש אצלי". האם ע"י זה אני עושה תיקון להדור שלי ואני ירפא את החוויות שעברתי בילדותי שהיה כ"כ מצטער ומבולבל אצלי?

תשובה:

- א. יש כח שלא לשמה - הגדלת האני. וכח לשמה - ביטול האני. ונקרא בלשון רבותינו אני - אין. ועבודת האדם להכיר כוחות נפשו, מה שיעור האני ומה שיעור האין שבקרבו, ולאט לאט לעלות ולהקטין האני ולהגדיל האין.
- ב. מתוך חיבור פנימי ורגוע לאני, ומתוך הכרה בהירה שזו מדרגתי בחלק האני שבקרבי, ומתוך הכרה שלפי מדרגתי זהו רצון הבורא.
- ג. נצרך איזון כנ"ל. נטייה יתר על המידה שלא לפי מדרגת האדם, זהו אינו רצון הבורא.

מהות הפנימיות של נסיון האינטרנט

שאלה:

- א) האם האינטרנט הוא הקליפה שמנגדת על הרדל"א.
- ב) האם האינטרנט מסתרת הרדל"א וממשיך החומר של בני אדם איליו?
- ג) האם המסירות נפש שלנו לפרוש מהאינטרנט הוא סימן שאנו מכירים ואוהבים את גילוי ה' בעולם, לגלות רק אותו ית' במקום מילוי הרצונות בלתי-מודעות לנו?
- ד) האם המשיכה שלנו להאינטרנט בא מהרדל"א?
- ה) האם זהו הסיבה שהאינטרנט הוא הנסיון האחרון, כדי שאנו יכול לאבחן בו ית' ולרצות לגלותו, ולבקש ממנו לפדות נפשנו מהאחיזה של האינטרנט עלינו, כדי שאנו יכולים לעבדהו?
- ו) כיון שלא שייך להבין המקור האמיתי של הנפש ע"י חשיבה של "גורם ותוצאה", האם אנו יכולים לחסום החלל ולהחליף הזיהוי שלנו לנפש אלוקית כדי לגשר על מה שהיה נסבך ונמשך אחר האינטרנט, ע"י האמונה שכל א' מאיתנו הוא "אות" בהתורה, ושכל אחד מאיתנו נוצר רק לגלות רצונו ית' ולא את רצוננו? (ז) האם יש להשתמש בחשיבה של "גורם ותוצאה" ע"י שכל א' מאיתנו הוא אות בתורה, כדי שאנו יכולים להעזר להיות רץ ושב, בנסיון האחרון הזו, האינטרנט?

תשובה:

- א. כן.
- ב. כן.
- ג. כן.
- ד. מלהט החרב המתהפכת.
- ה. לגלות אמיתת אור א"ס שכולל הכל.
- ו. כן, אמונה חושית בהירה.
- ז. כן.

עבודתנו באחרית הימים

שאלה:

(ב) הרב אמר שלא מספיק היום רק עם מ"ט שערי קדושה כיון שעכשיו צריך שער הנון דקדושה לנצל משער הנון דטומאה. השאלה הוא, הלואי שהאדם יגיע אל מ"ט שערי קדושה! ואם כ"כ קשה לקנות מ"ט שערים של קדושה א"כ כ"ש שאנו רחוקים כ"כ משער הנון דקדושה.

(ג) למה הנקודה העליונה בתורת הקבלה נקראת אדם קדמון או צורת אדם? הלא העיקר הוא לבוא אל אא"ס ולמעלה מצורת אדם, ואין התכלית לבוא לצורת האדם השלם, זה לכאורה רק הכלי והדרך לבוא אל התכלית שהוא הויה השלימה שהוא האא"ס הפשוט.

(ד) מה היה כוונת הרב לאחרונה שעכשיו יש את הארת קו א"ס, ובשנה שעבר היה כניסה לרדל"א ואח"כ העולם תחזור לפה דא"ק, האם אפשר להרב להרחיב ב"מפה" של הדברים?

(ה) מה היה כוונת הרב לאחרונה שעכשיו אנו נמצאים בתהליך של "למעני למעני אעשה"? זהו לשון של מדת הרחמים אבל יש עדיין אפשרות של גאולה במדת הדין ח"ו וא"כ מה היה כוונת הרב שעכשיו אנו נמצאים בתהליך של למעני מעני אעשה? וביותר, מהו שורשי הדברים האלה? תודה מאד להרב שליט"א וכתובה וחתימה טובה.

תשובה:

א. נצרך דילוג בנפש, כי זהו הניסיון הגדול שבתוכו אנו נמצאים.

ב. הקבלה אינה עוסקת בעיקר באור א"ס, צמצום וקו, אלא בא"ק, וחלקיו. קבלה לשון מקבל, עוסקת במקבל שהוא א"ק. הדבקות בא"ס הוא רזין דרזין שלמעלה מהקבלה, שלמעלה מן הסוד, והוא פנימיות הסוד, פנימיות הקבלה, פנימיות א"ק, קו.

ג. יש חיצוניות ויש פנימיות. בחיצוניות אנו נמצאים עתה בהארת רדל"א, ובאלף השביעי נעלה לפה דא"ק. שמיני - חוטם. תשיעי - אוזן. עשירי - שערות. אולם בפנימיות א"ק מאיר הקו, וזהו ההארה הפנימית המאירה עתה, לישועתך קוינו כל היום.

ד. למעני כלומר לא לפי ערך מעשה הנבראים, כי הנבראים בשער הנו"ן, ובעיקר ח"ו נגלה נו"ן דקליפה. לעומת כך נו"ן דקדושה הוא למעלה מן הנבראים.

בנושא מדיה

שאלה:

(א) בנושא מדיה. המומחים בטכנולוגיה כאן אומרים שהרבה עדיף לקנות ממוסדות מסוימים או מחנויות יהודיים מסוימים את המכשיר חכם על ידם שאינו יכול לחבר האינטרנט, מפלפון ישן שבא עם חיבור לאינטרנט מיד בקנייתו אלא שיכול להסיר החיבור אם לוקחו לארגון לשימוש בטכנולוגיה באופן כשירה וכדו' להסיר החיבור לאינטרנט. אמנם מדברי הרב אני מקבל שלעולם המכשיר חכם הוא הרבה גרוע. האם זה נכון? מה דעתו של הרב בזה?

(ב) בדרשה על אלול (מספר 017 כח הבכי באלול) הרב אמר שבשלמא הילדים הגדלים בהאי דור אינם מבינים הבעיא של כלי טכנולוגיה כיון שלא ראו דור שלא היה בו כלים אלו, אבל מה נאמר המבוגרים בהאי דור שיש להם כלים אלו, שראו דור קודם שלא היה בו כלים הללו ואעפ"כ קנו כלים הללו ועל כן

הטענה הוא על המבוגרים של האי דור ואין לטעון טענות על הדור החדש אלא על המבוגרים של האי דור שבחרו בכלים הללו ובחרו בחיים של הפקרות כזו. האם זה כולל אף מחשבים ומחשב נייד שאין בהם חיבור לאינטרנט? או הדברים קאי רק על כלים טמאים?
ג) אם אדם יושב כל היום על המחשב שלו לצורך ד"ת, הן לצורך כתיבת ד"ת והן לצורך ראיית הקבצים של ד"ת, ובזה הוא מאבד הרבה זמן והילדים שלו רואים אותו כל היום במחשב, האם זה סתם כאדם שאינו מאוזן ושקוע בלימודו יותר מדי, או שזה נכלל בסוגית התמכרות ומשיכה לטכנולוגיה, כיון שהמחשב הוא דבר מושך בעצם, או שכיון שאין בו חיבור לאינטרנט אז אין זה התמכרות לטכנולוגיה אלא הוא סתם חוסר איזון?

תשובה:

א. אינני מומחה בענין.

ב. כלים טמאים.

ג. פעמים אינו מאוזן, ופעמים התמכרות, כי שורש המחשב, שער הנו"ן של המ"ט. ולא הנו"ן הכללי, אלא נו"ן פרטי של המ"ט, מאין תמצא.

זהירות בצער אישה

שאלה:

שלום כבוד הרב,

א. בעל שציער את אשתו, ולמחרת הוא בלי להתייחס אליה, הולך לכולל ולא מפייסה. יש לו שכר על הלימוד?

ב. יש ברכה בכסף שמרוויח מהכולל באותו הזמן?

ג. מה אני צריך לעשות אם ציערתי את אשתי? אני חייב לפייס לפני שאני הולך לכולל? אפילו אם אאחר ויכול להיות שלא אגיע בכלל באותו יום?
תודה.

תשובה:

א. יש לו שכר, אולם ערך תורתו נמוכה.

ב. ברכה מועטת.

ג. יש לנסות מאוד. נצרך שיקול דעת עדין בכל מקרה לגופו.

צער ואמונה

שאלה:

שלום כבוד הרב.

אדם שאמונתו שלימה לא ירגיש צער כלל? ואם כך הוא הדבר, לא חל עליו לפום צערא אגרא?

תשובה:

הוא במדרגת מתנת חנים, ומקבל מאוצר מתנת חנים.

התאמת יסודות של בני זוג

שאלה:

שלום כבוד הרב, אישה שהיא יסוד עפר ואז אש, ואיש שהוא יסוד הרוח ואז מים – יש התאמה ביניהם? הם ההיפך הגמור אחד מהשני. תודה.

תשובה:

נצרך אהבת השונה, ונתבארה בהרחבה ב-דע את ביתך.

רשיון נהיגה לנשים

שאלה:

שלום כבוד הרב הרב אמר להמעיט לנשים שימוש בנהיגה, למה? משום מה העניין של נהיגת נשים ברכב הוא מפוקפק?

תשובה:

כי גורם ליציאה למקומות רחוקים ומבודדים, ופעמים מרבה יציאות. ובדקות, זהו קביעות בכח הנפש של יציאה, היפך כל כבודה בת מלך פנימה, ויוצאת ומתערבת גם גברים רבים.

לימודי הוראה במכללות ובאקדמיה

שאלה:

שלום לכבוד מורנו ורבינו, תודה על הענייה לשאלות לעם ישראל הצמא לשמוע דעת תורה צרופה והרב מספק אותה בכמויות. הרב ענה לגבי מכון אחיה, שאנחנו בגלות גלות, למה גדולי הדורות האחרונים שראו שיש מה לתקן בלשון עדינה בחינוך של ילדי בית רבן מצד המלמדים ושיטות הלימוד הישנות אם בדרך של אלימות כלפי הילדים ואם זה באיך ללמד את הילדים, וראו גדולי הדורות שקמים ויהיה יותר מכללות חרדיות, וכניסה של שלטון הערב רב להתערבות בתכנים, אז למה הם לא הקימו מוסדות לימוד על פי דרך התורה הקדושה, למי שרוצה להיות מלמד של תינוקות של בית רבן, מקביל למה שנקרא מכללות חרדיות, זה מאד כואב לי, מה יעשה הנער ולא יילך לשתות בשדות זרים,

הרב ענה על התשובה שלא מחליפים קלקול אחד בקלקול שני, אבל הרב גם לא נתן אלטרנטיבה למי שרוצה ללמוד על טהרת הקודש כדאי ללמד את תינוקות של בית רבן איפה יילמד כדאי לקבל כלים, אני לא מדבר בכלל כדאי לקבל הכרה לצורך משכורת גבוהה יותר, או לקבלה למקום לימוד שרוצה תעודה של מכון אחיה או תואר בחינוך. אלא כדאי לקבל כלים איך ללמד, מה ללמד, וכו.....

אני שומע קו ההגנה והם צועקים שם על כל הכניסה וההשתלטות של הערב רב לציבור החרדי, במיוחד מצד המחופשים לחרדים שמשתפים פעולה עם הרשעים, ושם גם יוצאים נגד המכללות החרדיות, אבל הם לא נותנים אלטרנטיבה. ולא מקימים מכללות אלטרנטיביות על טהרת הקודש. מה שנקרא.

תשובה:

אילו ידעת העול שמוטל על כתפיהם היית רואה זאת אחרת. כן אמר החפץ חיים לחזו"א בצעירותו שהיה לו תמיהה על הנהגת הח"ח את דורו.

כח מדמה חזק

שאלה:

לכבוד מוריני הרב שליט"א.

רציתי לשאול יש לי כח מדמה חזק שמתבטא בזה שאני יכול לתכנן מהלך בחיים הם בעסקים או ברכישת כל דבר ועם הדמיון החזק בסוף ככה זה מתבצע (ברור שהכל זה בהשגחת הבורא ולא אני זה שמתכנן את העולם) אבל לפעמים זה פוגע בי כשאני שומע או מרגיש קצת לא טוב וכל מיני אפשרויות במהלך החיים שיש בהם סיכון אפילו קטנטן גם שם כח המדמה חזק ואני נכנס לדאגות ופחדים שמובילים ללחצים וכו...אשמח לעצת הרב שליטא איך להתנהג כדי לא להגיע לדמיונות והפחדים בכל דבר, יישר כח.

תשובה:

כדברך, "וברור שהכל זה בהשגחת הבורא ולא אני זה שמתכנן את העולם". נצרך להפנים זאת מאוד! מאוד! מאוד!

מצוות שבין אדם לחברו

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליטא,

תודה רבה לרב שענה לי על השאלה בנושא למה אין יותר מסכתות בין אדם לחברו, וכו... והרב ענה לי: "עייין חובות הלבבות בהקדמתו, שדרכי העבודה הפנימיים כאהבה ויראה נעלמים אף מן החכמים. וכן הוא בכל ענין יקר ופנימי שחל בו העלם יותר. עולם לשון העלם. החיצוניות גלוי יותר, והפנימי נעלם יותר. וזו כל עבודת הנבראים, לגלות את הנעלם עוד ועוד. ובדרך כלל המיעוט מגלה זאת, והרוב נותרים יותר בחיצוניות".

אבל מחילה וסליחה מראש לכבוד הרב, באמת מחילה מחילה, עדיין לא נחה דעתי. כי מה שהרב הביא את תשובת החובות לבבות זה לגבי אהבה ויראה, עבודה פנימית, אבל אני מדבר על מצוות בין אדם לחברו, לא על עבודה פנימית, של יראה אהבה ודבקות, מצוות חיצוניות בין אדם לחברו, אולי זה עונה על העניין של המידות אבל לא על שאר המצוות, כמו עזוב תעזוב עימו, לפני עיוור לא תתן מכשול, וכו...

כמו כן אם אני מבין את תשובת הרב אז הקב"ה בכוונה לא עשה מסכתות שלמות של מצוות עם הלכותיהם בין אדם לחברו, כי הוא רצה שזה יהיה עבודה פנימית של האדם? ואם כן זה לא מסתדר לי,

הרי מה זה עבודה פנימית, צריך האדם לדעת את ההלכות מתי כן לעזור לבין אדם לחברו מתי לא, מתי לקיים ואהבת את רעך מתי לא, וכו'...., צריך לדעת מה הגדר של חנופה, מתי כן מתי לא, וכו'... וכנ"ל לעניין של המידות שזה עבודה פנימית לדעת החובת לבבות, גם כאן התורה היא שצריכה ללמד אותי מהם המידות, מה צריך לתקן וכו'...איך, וכו' ... החובת לבבות זעק את הזעקה שלמה לא לומדים בדורו עוד את העניין של חובת הלבבות, אבל אם הייתי בדורו הייתי אומר לרב, מה אנחנו אשמים, זה לא מפורט בתורה שבע"פ, איך אני יודע שלעבוד על זה על כבוד, תאוה, קנאה, שנאה, עצבות, עצלות, עניין של כוחות הנפש, הכרת הנפש, (כמו שהרב מלמד אותנו עכשיו בשיעוריו ובספריו) זה חשוב לקב"ה, אם זה היה חשוב לו כמו בין אדם למקום היה מדגיש כמו שאמרתי בשאלתי הקודמת. בתלמוד בבלי, בתלמוד ירושלמי, וכן איך אני יודע לעבוד עבודה פנימית, כמו הכרת הנפש, הכרת כוחותיי, הכרת המידות הלא טובות אם זה לא כתוב לי בצורה ברורה, רחבה, מפורטת כמו הלכות שבת לדוגמא,

מחילה שוב מכבוד הרב שאני חזרתי לשאול אודה מאד לרב אם הרב שוב יתייחס לשאלה שלי.

תשובה:

תכלית הבריאה אחדות. אחדות בין הנפרדים לשורש, וזהו אחדות לבורא. ואחדות בין הנפרדים עצמם. וזהו "חידוש" גדול מאוד, שיש אחדות בנפרדים עצמם. ולכך נקרא "כלל גדול שבתורה". וכן מצוות בין אדם לחבירו, זהו שורשם ופנימיותם. ומכיוון שפנימיות זו נעלמת, לכך אף החלק המעשי פחות גלוי למעשה אצל רוב בני האדם.

פתרון לפגם הברית

שאלה:

שלום כבוד הרב.

הנני גרוש מזה כ-12 שנים,

הנני מטפל רגשי בשיטות .. MASTER NLP TRANCE ולאחרונה נחשפתי לספרייך המרתקים והמעשירים בידע פנימי יהודי, וזכות גדולה נפלה בעבורי לרכוש את כל הסט והתחלתי להעמיק בדברי המתיקה עם עמל רב של אימון חשיבתי ושינוי תפיסת עולמי ואף אצל מטופליי. ראשית תודה רבה לכבודו שהאיר את עיני מכוחי ועוצם ידי, לראיית אין עוד מלבדו, רופא כל בשר ומפליא לעשות, כך שהנני רק שליח.

נקלעתי לבעיה שבמשך שנים רבות אינני מצליח לפתור אותה, עוד בשחר ילדותי בישיבה, הנני מדגיש הספר " דע את גאולתך " פתח לי אופקים רחבים ועמוקים מסע אל תוך נבכי הנפש על מנת למקד את את עצמי במרחב, כך שזה ממקד את הבעיה מהשורש אצלי. אומנם שנים דחקתי והתביישתי אך עדיף שאתבייש מהבורא. והבעיה היא כזאת, ישנם רגעים שהנני חש שכח אחר משתלט לי על התודעה מעוור אותי כך שהנני מגיע למצב חוסר שליטה ואז פוגם בבריתי, זה מאוד מתסכל אותי ונמאס לי למרוד בבורא אף שעדיין הנני טוען שכח אחר מסמא אותי (לא מתוך מקום של להשליך את האחריות).. כבוד הרב אני יותר ממבקש יעוץ אני אפילו זועק הצילו.. אינני פונה לסגולה, אני פונה לדעת מה הפתרון מה עלי לעשות לבטל את הכח שמשתלט על תודעתי! בתודה וברכה.

תשובה:

12 שנים לבדך זהו תולדתם. נצרך כח נפש רב להישמר בקדושה בדור זה, ובפרט למי שפנוי, בלתי נשוי, זמן כה רב!

הפתרון לתולדה זו הוא להתחתן! זולת כך נצרך עבודה רבה ועלייה ניכרת במדרגתך. אי אפשר למצוא "עצה" או פתרון לבעיה, נצרך שינוי מעשי, נישואין, ועלייה למדרגה גבוהה בהרבה, מהיכן שהינך נמצא. נצרך להגיע למודעות תדירה כפי שנתבאר בדע את הויתך!

תאווה להשגת השגות

שאלה:

שלום הרב,

אני חש תאווה גדולה להשיג השגות רוחניות.

אני משתמש במילה תאווה בגלל שאני חש שזה צורך נפשי שיש בו בחינה לא מבוטלת של לגרמייהו. זה לא נוגד את הרצון להתקרב לה' באותן חוויות, אבל אני בכל זאת מזהה שם ממד של תאווה נפשית להשיג השגות.

רציתי לשאול האם ניתן לעבוד עבודה רוחנית מתוך מקום כזה בתקווה להצליח בעבודות רוחניות לשמה בסופו של דבר או שעדיף להימנע מניסיון לכנוס בעבודות שכאלה מתוך מקום כזה. תודה רבה.

תשובה:

עדיף להימנע.

ביאת המשיח

שאלה:

א. האם ביאת המשיח היא בהכרח תוך ששת אלפים שנה?

ב. האם ביאת המשיח היא גם בשביל אלה שכבר אינם בעלמא דידן?

תשובה:

א. כן.

ב. זהו אור שיאיר בכל העולמות!

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
סוכות תשפ"ב

ב בענין לויתן דלעת"ל והמסתעף.....

ב 4 מינים של סוכות 4 יסודות.....

ג חיבור למצוות.....

ג כוונות בתפילה.....

ד לימוד בהושענא דבא.....

ו אושפיזין ועל שמיני עצרת.....

בענין לויתן דלעת"ל והמסתעף

שאלה:

אמרו חז"ל שלעתיד לבוא יש סעודת לויתן, יין המשומר, ושור הבר.
 (א) האם דברים אלו שייך רק לצדיקים לעת"ל או בערך סויים גם לפשוטי העם לעת"ל?
 (ב) ראיתי את דברי הגר"א בספר אבן שלימה שדברים אלו קאי על גילוי סודות התורה דלעת"ל. האם יש עוד מראה מקומות בספה"ק שמבארים ענינים אלו? ואם אפשר להרב ליתן קצת ביאור בדברים אלו.
 (ג) האם שייך בזה"ז לטעום קצת מדברים אלו באופן מסויים?
 (ד) אמרו חז"ל שלעת"ל יושבים בסוכה של עורו של לויתן. האם זה קאי רק על סוכות לעת"ל או על כל השנה?
 תודה רבה

תשובה:

א. לעתיד לבוא יתגלה מדרגת ועמך כולם צדיקים. והיינו שרק חלקי הצדיק שבכל נפש יתקיימו לעת"ל. סוד לויתן ושור הבר
 ב. עיין משך חכמה (שמות, כ, יח). ועיין דברי סופרים לר' צדוק (אות כט) וז"ל, שור הבר ולויתן הם תרין יצרין, דכר ונוק'. ועיין בדבריו בפרי צדיק) וארא, אות יא). ועיין ליקוטי תורה לבעל התניא (שמיני), שלויתן סוד עלמא דאתכסיא, ושור הבא עלמא דאתגליא, עיי"ש. ואמרו (ויק"ר, יג, ג) שהקב"ה ישחוט שור הבר בסנפיריו של לויתן, ויתמהו הצדיקים, הא תנן (חולין, טו, ע"ב) אין שוחטין במגירה, והקב"ה ישיב להם תורה חדשה מאתי תצא. ובעומק זהו גופא סודות התורה שיתגלה שהוא התורה החדשה, והוא עצם הסעודה, בחינת לכו אכלו בלחמי. והיינו שמגירה הוא מלא פגימות. ולעת"ל שיתוקן שורש הפגימות שהוא פגימת הלבנה, ישחוט אף במגירה. ועוד נקראת מגירה שחותכת דרך גרירה (עיין ר"ש, כלים, יג, ד). ולעת"ל יתגלה גרירה דקדושה, משכני אחר כך נרוצה. ועיין ספר יין המשומר. וסוד יין המשומר רחב מאוד. ומעט נציין. עיין תיקונים (סז, ע"א). והם ע' אנפין של תורה כמ"ש הגר"א (שם, תיקון כב). והוא עץ החיים, כמ"ש הגר"א (שם בתיקון י"א מתיקונים אחרונים). שהם סודות של עתיק יומין, סוד הדין הקדוש. ג. כן. כל מה שקיים בעולם קיים בנפש. ומה שקיים בעולם לעת"ל אפשר להשיגו בחינת מעין עוה"ב. ד. כאן בעוה"ז הוא מעין עוה"ב.

4 מינים של סוכות 4 יסודות

שאלה:

לכבוד הרב, שליט"א
 גוט יום טוב!
 א- מה הקשר בין 4 המינים של סוכות וארבעת היסודות. (עפר, מים, רוח, אש?)
 ב- כמו כן, בהלל אנחנו מנענעים את ארבעת המינים 16 פעמים (צפון דרום מזרח מערב -) איך זה "בשורה" עם 16 שילובי המינים?

תשובה:

א. לולב - רוח.

הדס - מים.

ערבה – אש.

אתרוג – עפר.

ב. עיין שער הכוונות (דרושי חג הסוכות, הקדמה) וז"ל, וענין הב' נענועים שבתוך קריאת ההלל הנזכר צריך שיכוון בכל פעם כנגד שם הוי"ה במילואו. אמר הכותב חיים, נלע"ד שהם סוד.

ע"ב – מים – ארמ"ע דמים.

ס"ג – אש – ארמ"ע דאש.

מ"ה – רוח – ארמ"ע דרוח.

ב"ן – עפר – ארמ"ע דעפר.

עיי"ש בהרחבה, ובנהר שלום (דף מ' ע"א).

חיבור למצוות

שאלה:

שלום כבוד הרב, ב"ה למדתי הרבה מהשיעורים של הרב והרב עזר לי הרבה יותר להאיר מהאור הפנימי שקיים בי לי ולאחרים, אך פתאום שמתי לב לחסימה לא ברורה. אני מרגיש שאם אני מתבונן/מתבודד/מתעמק וכו' בהכרת ה' והנשמה שלי בכל הגילויים (אהבה, יראה, הויה וכו') אני מרגיש את האור. אך בכל מה שנוגע למצוות החומריות אני מרגיש את הכוונה שלי ולא את המצווה. לדוג' שאני מניח תפילין אני יכול להתחבר בהכרה פנימית אבל יודע שאם היו מוציאים את הקלף מהבית הייתי מרגיש אותו דבר ולא הייתי שם לב שאני בעצם לא מקיים את המצווה באמת, כלומר אני לא מרגיש את האור במצווה. אני יכול לנענע 4 מינים ולהתחבר אבל יודע שאם יחליפו לי את האתרוג לאתרוג פסול אני לא ארגיש שום שינוי, אני מתפלל ומרגיש חיבור אבל יודע שאם אחליף את המילים (לדוג' במקום "ברוך אתה ה' אגיד "ברוך ה' אתה") אני לא ארגיש שפגמתי אלא אור הכוונה הוא אותו כוונה ורק הסדר שונה ולכן אני עדיין ארגיש אותו. מה לדעת הרב אני מפספס? או מה לא בנוי נכון? אשמח שהרב יוכל להכווין אותי מפה. תודה רבה על העזרה

תשובה:

יש כאן בנין של אור, ללא בנין של כלי. ראוי ללמוד הלכה למעשה, ולדקדק לקיים כפי הדין מתוך הכרה בהירה שזהו רצון ה' בכל פרט ופרט, ולו הקטן ביותר. ועיי' להתקשר למעשה בכלל, ולכל דקדוק בפרט, קשר נפשי עמוק.

כוונות בתפילה

שאלה:

שלום כבוד הרב, מזה זמן מה אני מכוון בתפילה שמות הויה הכלליות והפרטיות של החודש מנוקדות ועוד כוונות יחסית פשוטות ומצליח "לראות" לעיתים יותר ולעיתים פחות את שמות הקודש בברכות השונות (התפילה בעיניים עצומות). אני נמשך מאד ללמוד בשער הכוונות לרבינו האר"י, במיוחד להבין את התהליכים של

מה פועל היום המסוים, וביחס לנקודת התפילה וכו, אבל כמעט מתייחס בראותי את ריבוי הפרטים והכוונות הנדרשות.

האם הכוונות הנ"ל פועלות משהו ביחס לתפילה רגילה שרק מכוונים לפשטות המילים?

האם הלימוד העמוק והיישום של כוונות האר"י נועד לבעלי השגה בלבד ומי שאינו כזה וינסה לכוון יכשל מראש או לא יפעל כלום או חמור יותר יכול להזיק?

או לחלופין זה יכול להיעשות הדרגתית צעד צעד עם עבודה מקבילה בזיכור הרוחני?

כמדומני קראתי בספרי הרב או שמעתי משיעור הרב שהתקופה בה נמצאים משפיעה על העבודה ושבזמנינו יש עבודה אחרת מהכוונות כפי שהובאו בשער הכוונות?
(או שזו העבודה לא תהיה מוחלפת?)

תודה רבה

תשובה:

א. יש דרך כזו, וכך נהג הבן איש להורות לרבים בדרשותיו.

ב. זו מחלוקת עצומה בדברי רבותינו. ועצתם הייתה לכוון על דעת המכוונים האמיתיים.

ג. אור פנימי יותר זהו פשיטות לעומת יחוד שהוא חיבור.

העצמיות פשיטות - הלבוש חיבור, יחוד. וצריך שהעיקר יהא העצמיות - פשיטות, והיחוד לבוש.

לימוד בהושענא רבא

שאלה:

שלום הרב,

הספרדים נוהגים לעשות בלילה הזה סדר לימוד של ספר דברים וכן זוהר וכו בנוסף לתחנונים והסליחות שקוראים בלילה. תיקון ע"פ המקובלים.

אני יודע שמדברים על זה שמעלת קריאת ספר דברים בלילה הזה לפני חצות חשובה מאוד.

א. מה המעלה הספר הזה דווקא?

ב. למה דווקא הוא בלילה הושענא רבא?

ג. למה דווקא לפני חצות?

ד. מה העניין הפנימי הנפשי שצריך להקשר אליו בקריאת ספר דברים.

תשובה:

א. עיין מושב זקנים (במדבר, כא, יד) וז"ל, בספר מלחמות ה', פירש הרי"ח, זהו ספר ואלה דברים, שיש בו "מלחמות ונצחונות של ישראל", כגון (דברים, ד, יב) ובשעיר ישבו החרים לפניו ובני עשו יירשום, וכו'.

ב. ועיין תוס' (גיטין, ב, ע"א, ד"ה המביא) משנה תורה לא חשיב, שאינו אלא "חוזר ושונה מה שלמעלה". בחינת מלכות לית לה מגרמה כלום. ולכך נקרא "משנה" תורה, עיין מצודות דוד (יהושע, ח, לב), ששונה מה שקדם לו. ועיין הכתב והקבלה (דברים, יז, יח) משנה, כמו פירוש וביאור דברים, עיי"ש. ולכך מלך קורא בהקהל ספר דברים.

ג. כולו תוכחות. עיין רש"י (דברים, א, א). ועיין שפתי כהן (שם, לא, י). ואור החיים (שם, כו, ח). ופחד יצחק (שבועות, מאמר מה). ועיין ליקוטי הלכות (ערלה, ה"ד) שאעפ"כ לא יתיימשו מן הרחמים, עיי"ש.

ד. עיין אדרת אליהו (דברים, לד, יב) ספר דברים כולל תתקנ"ה פסוקים. סימן הנ"ץ (צ' סופיות עולה תשע מאות), והוא כי ידוע בספרי מקובלים שהרקיעים הם תתקנ"ה, כמנין השמי"ם (מ"ם סתומה ו' מאות), וכו', כי משה רבינו כוון בכל פסוק לפתוח שער רקיע אחד להעלאת נשמתו בקדושה, עיי"ש עוד.

ה. עיין מגילה (לא, ע"ב) קללות של משנה תורה – משה מפי עצמו אמרן. עיין זוה"ק (ואתחנן, רסא, ע"א) האי דאקרי משנה תורה, משה מפי עצמו אמרן. עיין תוס' (שם). וטורי אבן (שם). ועיי"ש (רסה, ע"א) ביאור מפי עצמו. ודברי דוד (דברים, כח, כ), ואור החיים (שם, א, א). ומהרש"א (מגילה, לא, ע"ב). ובר"ח (שם). ופרי צדיק (במדבר, ה. כי תבא, יד), וצדקת הצדיק (קפ"ג).

ו. עיין מהר"ל (תפארת ישראל, פרק מג) שמשנה תורה מצד "המקבל" – "הואל משה באר את התורה הזאת". כי המקבל הוא צריך יותר פירוש וביאור, וזהו ההפך אשר יש בין התורה ובין משנה תורה. ובעומק, יש תורה שבכתב, ויש תורה שבע"פ, והממוצע הוא משנה תורה. ולכך נקרא משנה תורה. עיין ר' צדוק (דובר צדק, עמוד קכז), ופרי צדיק (ט"ו בשבט, ב. ויקרא, בהר, א. ובחקתי, יא. ובהעלותך, יא. ועוד). ועיין העמק דבר (במדבר, יד, לד). ועיין פחד יצחק (שבועות, מאמר יב). וזהו משנה תורה, שנים, כתב וע"פ.

ז. ואמרו (ב"ר, ו) דאמר רשב"י, ספר משנה תורה היה סיגנון ליהושע. ועיין מגלה עמוקות (ואתחנן, אופן רמו).

ח. מצות "דבקות", נאמרה בספר דברים, ודו"ק היטב. עיין פתח האהל (ראה) שסוד ספר דברים, דבקות. וספר זה נאמר בערבות מואב, סמוך לכניסתם לארץ ישראל, משא"כ שאר הספרים נאמרו במדבר. ודו"ק, שבחינת משנה תורה, שורש לתורת א"י. ועיין ליקוטי הלכות (או"ח, סעודה, ה"ד. מילה, ה"ה. חלוקת שותפים, ה"ה) שספר דברים מדבר כמעט כל פרשה מא"י. ועיין ציוני (דברים).

ט. עיין משך חכמה (שמות, לב, יט) וז"ל, להראות כי אין בנברא קדושה בעצם, רק מצד שמירת ישראל התורה כפי רצון הבורא ית"ש הקדוש הנמצא האמיתי הבורא הכל ית"ש וזכרו, וכמעט ע"ז נכלל כל ספר דברים, להזהירם בזה, כי לא ראיתם כל תמונה, וכו', השמר לך (שם, ד, ט). ועיין אברבנאל (שם, יז, יד) ולכך צוהו (למלך – דייקא) השם יתעלה שיכתוב לו את משנה התורה, וידמה שיהיה ספר "אלה הדברים", שרוב גופי התורה תלויים בו. ועיי"ש (לא, ט) שרוב מצות התורה "והברית" נכללים בו, וכו', כי "ספר הברית" הוא ספר "אלה הדברים".

י. עיין שיח שרפי קודש (בשם חידושי הרי"ם) ספר "דברים", הוא משנה תורה, להורות שאם שומר בדרך התורה מתחילה ועד סוף, נעשה "דיבורו" קדוש (סוד דיבור – מלכות, כנודע). ועיין פרי צדיק (דברים, א). ואגרה דכלה (שם).

ב. ספר דברים כנגד מידת מלכות, שזה כנגד הושענא רבה, כמ"ש בשער הכוונות. ועיין טעם נוסף בליקוטי הלכות (הלכות ס"ת, ה"ב).

ועיין ספר התמונה (תמונה שלישית) ספר אלה הדברים כנגד שמטת עטרת. ועיין גר"א (תיקון כ"א). ושושן סודות (אות ר"ח) סוד שחייב כל מלך לכתוב ס"ת לעצמו. ועבודת הקדש (ח"א, פרק כ"א). וחמדת ימים (חג הסוכות, פ"ו). ומשנת חסידים (מסכת ימי מצוה, סוכה, פ"ג).

ויש ז' ספרים, כי "ויהי בנוסע הארון" ספר בפני עצמו (עיין מסכת סופרים, פ"ו, ה"א). ונמצא ספר דברים ספר שביעי, כנגד יום השביעי. וכן המלך היה קורא ספר זה בסוף השנה השביעית.

ג. עיין שער הכוונות (דרושי חג הסוכות, הקדמה) וז"ל, הנה בחצי הלילה הראשון, תקרא ספר ואלה דברים כולו עד סוף פרשת וזאת הברכה. וזה הספר נקרא משנה תורה כנודע, ואם תשלים קריאתו קודם חצות, וכו'. ועיקר הדין הוא נידון בחצי הראשון של הלילה כמ"ש לקמן. ועיין שם (דרוש ו') וז"ל, ובזה תבין מ"ש בספר הזוהר ובתיקונים, כי ספר אלה הדברים הנקרא משנה תורה הוא במלכות, עיי"ש. ועיין פרי עץ חיים (שער הלולב, פ"ד). וטעמי המצוות (האזינו, ד"ה מצות כתיבת ס"ת). ומחברת הקודש (שער הושע"ר).

ד. חיבור לכח "המקבל".

שאלה:

ראיתי שהרב כתב לגבי התיקון של שבועות על שאלה של לימוד לבד בעניין שהאדם מתחבר אליו שיעשה כך ולא צריך לעשות את תיקון ליל שבועות ורק ילמד גם בבחינת כלל.
א. אם אני מרגיש שאני יותר מתקדם ומתחבר בלימוד עצמי שלי בנושאים שאני רוצה ולא עם ציבור וכן מעדיף לא לקרוא את התיקון האם אוכל לעשות כך? מה עדיף? מה השיקולים?
ב. האם אוכל גם לוותר על קריאת ספר דברים?
ג. האם יש דגשים פנימיים מיוחדים ללילה הזה?

תשובה:

א. מעט עם הציבור, אל תפרוש מן הציבור. והשאר לפי השגתך. זו שאלה יסודית האם לנהוג ע"פ קבלה גם למי שאינו במדרגה זו.
ב. כנ"ל, מי שאינו נוהג ע"פ קבלה, כן. אולם אם נהג עד השתא, צריך התרת נדרים.
ג. כנ"ל.

אושפיזין ועל שמיני עצרת

שאלה:

א) ראיתי בספר ים החכמה של הג"ר יצחק מאיר מורגנשטרן שליט"א שאמר שבכל יום מימי סוכות יש להתדבק במידות של האושפיזא של אותו היום, ביום א' להתדבק במדת אהבת ה' שהיה מדתו של אברהם וכו', אבל מהרב למדתי שאין לעבוד ה' ע"פ זמנים מסוימים רק שכל עבודה צריך להיות בהתאם וכפי הדרגה של הנפש, וא"כ האם הרב סובר שאין לעבוד במדה מסוימת ביום אחד ומדה אחרת ביום שני וכו'? או שיש מקום להתדבק באורות הזמן, כיון שיש עבודה להפוך אור מקיף לאור פנימי?...
ב) האם יש מקור ששלמה המלך היה ראוי להיות מן האושפיזין רק שאיבד את זכותו.
ג) האם יש קשר בין שבעה רועים לשבעה אושפיזין.
ד) האם משיח בן יוסף ומשיח בן דוד נכלל בשבעה אושפיזין?
ה) בשפת אמת כתב ששמיני עצרת כנגד יוסף, ובמקום אחרת כתב ששמ"ע כנגד דוד, ובמקום אחרת כ' שהוא כנגד משה! מה פשר הדברים?

תשובה:

א. בנקודה שבה עובד בפועל, יש בפרטות אהבה יראה וכו', את כל המידות. וצריך למצוא בכל יום את נקודת פרטות זו בתוך עבודתו.
ב. הוא שורש לז' רועים. עיין פירוש המצוות לרמח"ל (מצוה ח' ט') וז"ל, והקימונו עליו שבעה רועים, מצד שלמה. שמונה – תיקון הכל, ושמונה נסיכי אדום, עיי"ש. ודו"ק שאמו של שלמה בת "שבע".
ונקרא בשבע שמות, כמ"ש בזה"ק (ח"ב, לח, ע"ב. וח"ג, מז, ע"ב). ועיי"ש (ח"ג, רנה, ע"ב) אבהן ורעיא מהימנא ואהרן דוד ושלמה, הא אינון שבע, לקבל שבע ספיראן, אנא בעינא לתקנא לכוון "סכה", עיי"ש. ועיין גר"א (תיקון ע) וז"ל, ושלמה ביסוד דאינון שבע רועין, כמ"ש בר"מ בכ"מ, עיי"ש. ועיין תולעת יעקב (סוד הסוכה).
ג. כן, כנודע, הם הם ממש, בשורשם.
ד. כן. יוסף - משיח בן יוסף. דוד – משיח בן דוד.
ה. כנגד יוסף – מלשון תוספת, עצרו עמי יום אחד.
כנגד דוד – סוד כח הכללות הנקרא "כלה", ושמיני עצרת, עוצר בקרבן את כל ההארות שקדמו לו.
כנגד משה – שמחת תורה – תורת ה' תמימה ניתנה ע"י משה.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
שמני עצרת תשפ"ב

פנימיות

כ"ה אלול התשפ"א (#15050)

שאלה:

שאלה א - הרב כתב בתשובה שהמוחין וצלם זה השגת התחתון לעליון בציצום לעליון. האם כוונת הדברים שקבלת מוחין זה השגת התחתון לעליון בתפשטות לתחתון וציצום לעליון נמצא יחוד מצומצם ומופשט לנקודת האמצע שאינה נוטה לאחד משני הבחינות הכוללת שניהם עליון ותחתון בחינת מופשט ומצומצם בחינת מאציל ונאצל בחינת אמצע כולל שני קצוות וזה סוד הצלם (וזה א"א אלא ברצוא ושוב והרשימו הוא התעלות התחתון לעליון שהיה כלול בו ברצוא וכעת הוא שוב תחתון ביחס לעליון יותר ממנו ונשאר ממנו סימן של העליון ויש עוד הרבה להאריך בזה) שאלה ב - האם נעוץ תחילתו בסופן וכו אמור הספירות עיגולים או יושר כי ביושר קשה למצוא זאת בשונה מצורת העיגול

שאלה ג - כיצד עבודת היחודים נוגע לעיגולים

שאלה ד - האם זה נכון שהעיגול הוא בחינת כלל והקו בחינת פרט שלפי זה התכלית היא ליחד הקו בעיגול המקיף

שאלה ה - האור המקיף שחופף סביב הכלי הוא בחינת עיגול דהיינו היקף העיגול או שהוא שייך ליושר שאז קשה להבין מה הפירוש מקיף בקו ישר

שאלה ו - לא הבנתי מה החילוק בעומק בין נחש בריח לנחש עקלתון

שאלה ז - קשה להבין כיצד הבורא חשב כביכול לצייר הציור של הרע שוודאי המאציל תיכנן אותו מאחר ויש ציורים כולכך רעים ומחרידים א"כ כיצד הבורא שהוא תכלית הרחמים חשב כאלו ציורים(אולי בגלל שהרע הוא העדר ואין לו מציאות באמת והוא רק היכי תימצא שיהיה נגדו ציור של טוב אבל בחטא הקדמון הדמיון קיבל מציאות הרע ניתפס כרע ביחס שלו לגבי הטוב שאז יש ניגוד בניהם אבל שהוא נבדל מין הטוב אין בו שום בעיה

שאלה ח - מה היה עמדת הרוע לפני החטא הקדמון

שאלה ט - האם זה נכון שכול ציורי אלילי המכשפים אלו ציורים של אורות עליונים שהמדמה הקלוקל של העכום מצייר להם את ציור אורות אלו לרע דהיינו שנותן ללבוש המכסה מציאות בפני עצמו ולא שישמש כלי למאציל שיעביר דרכו השפע שהמדמה הוא לבוש אל השכל וזה פגם הלבושים הצואים שהאור מצטייר לקללה

שאלה י - האם יש אצילות דקליפה ואם כן מה עמדתו זכויותי שהרי זה מעל בחינת יש מאין שזה בריאה

שאלה יא - כתוב שכפה על ישראל הר כגיגית ובפורים קיבלו ישראל את התורה מתוך בחירה וקשה שהרי בפורים הם היו בתוך לחץ מגזרת המן ולכן פנו לבורא

שאלה יב - לשלמות יש צורה שהיא מצטריית בה במידה גבולית האם זה אומר שגם להעדר שהוא הכלי לשלמות יש ציור כי ההעדר פירושו העדר ציור/ מציאות

שאלה יג - האם יש אפשרות לפי המקורות לצאת מחוץ לרקיע המקיף את כדור הארץ שאלה יד - לא הבנתי מה הפירוש תמונה והשכלה

שאלה טו - לא הבנתי האם הבריאה התחילה להיבנות מין אבן השתייה או מהאדם קדמון שזה בנקודת ממרכז העשייה בסוף הדרגות וזה בתחילת הדרגות דהיינו מה הפירוש שעליה הושתת העולם

שאלה טז – אם כישוף הוא רוחני כיצד הוא נבדל מהקדושה שמהותה היא רוחניות מופשטת מין החומר

תודה רבה על התשובות החשובות קצרתי כדי לא להטריח את הרב.

תשובה:

- א. כן. כל ממוצע בעומק כולל את שניהם, וגבוה משניהם, כמ"ש הגר"א בריש ספ"י, ובריש ספד"צ, שבינונים בשורש למעלה מצדיקים ורשעים.
- ב. בעיגולים, ועי"ז נעשה "אור חוזר" ביושר, ובו נעוץ סופו בתחילתו, כי הכתר נעשה מלכות, והמלכות נעשית כתר. וזהו סופן בתחילתו, "כתר מלכות".
- ג. כל יחוד ע"ב - יושר, ס"ג - עיגול. וכן מ"ה - יושר, ב"ן - עיגול. והרי שבעומק כל יחוד, הוא יחוד יושר ועיגול.
- ד. כן. והיינו עיגול שמעליו כלל עליון, אור הסובב. עיגול שנעשה ע"י הקו כלל תחתון.
- ה. כמו שאבי"ע נחלק לאבי"ע דאבי"ע, וכל מדרגה נרנח"י דנרנח"י, כן יש יושר דיושר ויעגול דיושר, ועיגול דיושר הוא אור מקיף.
- ו. בריח - יושר, דרך אדם ישרה בעיניו. עקלתון - עיגול. בחינת רמאי שבא בעקלתון.
- ז. איך ברצונך להבין מחשבת הא"ס?
- ח. חוץ לאדם. כ"כ ר' חיים מואלז"ן.
- ט. כן.
- י. כן, נמצאת תחת אצילות דקדושה, ולא במקביל, כי באצילות לא יגורך רע, כ"כ הרמח"ל. והוא דבקות דקלקול בבחינת "דאדיק בה".
- יא. כופין אותו עד שיאמר רוצה אני, ונגלה הרוצה אני באהבה.
- יב. כן, החלל יש לו "צורה" עגולה.
- יג. כן, במחשבה, בנשמה, וכן כאשר הגוף מזדכך ונעשה אור.
- יד. אור וכלי. אור - השכלה. תמונה - כלי.
- טו. אבן השתיה יסוד, ויסוד של הקו הוא שורש א"ק, ככל תחתון שנולד מן הטיפה של העליון, וכמו שהרחיב בלשם רבות בבחינת "הטיפה הזרעית".
- טז. רוחניות דפירוד, סט"א תחילתו אחדות וסופו פירוד. ולכך "נפרד" מהקדושה, כי מהותו פירוד.

מהם הסוגים השונים של דביקות

ט"ו אלול התשפ"א (14745#)

שאלה:

מהם הסוגים השונים של דביקות

תשובה:

לעולם התכלית היא דבקות בקב"ה אלא שיש בה כמה גונים, וכולם נצרכים:

(א) דבקות באמונה פשוטה, ובחוש פשוט בהיות הא"ס ב"ה.

(ב) דבקות בשורש ההתגלות ע"י לבוש שהוא התוה"ק שנעשית חד עמו כביכול הוא ורצונו וחכמתו חד.

(ג) דבקות במדותיו ית"ש, מה הוא רחום אף אתה רחום וכו'.

(ד) מצד תכלית הגילוי לעשות לו דירה בתחתונים - קיום מצות בפועל, וזהו דבקות במקום התחתון. מצות - צותא אליו ית"ש, כנודע.

וכולם אינם אלא אופני דבקות.

דרכים בפנימיות התורה ועבודה

ט"ו אלול התשפ"א (14657#)

שאלה:

כבוד הרב לאי"ט,

א - כל ימי גדלתי בין חכמים שיש להם הערכה לענין הפנימיות, אבל ההלכה היתה נר לרגלם, ואם סותרים זו את זו (או שנראה כן לנו), בודאי הולכים עם הש"ע. בתקופה זו ראיתי כמה מן החכמים הפנימיים שהורו לעדתם לעשות ע"פ מה שנראה להם ע"פ הפנימיות (מסתמא כן כוונתם) אבל לכאורה שלא כהלכה, ולפעמים הכריחו הזמן שהמציאות היתה שלא כדבריהם וגרמו לכאורה אסונות ר"ל. דוקא דעת החכמים שפסקו ע"פ ההלכה נמצאו להיות צוקדים. הומה לבי לדעת פשר הדבר, ומה עלינו לעשות. מתחילה חשבתי שזה תלוי בחסידים וליטאים, אבל לא כן כל הביאור.

ב- הרב שיחי' השיב לשואל "כבר אמרו על חכמינו ששברו הברד בימי החורף הקרים על מנת לטבול, וכן יש קבלה מהבעש"ט הק, שטבילה אחת אינה מזיקה לבריאות". האם כוונת הרב שזה נכון להלכה?

יש"כ!

תשובה:

א. כנודע שנחלקו בדבר חכמים האם כאשר יש מחלוקת בין השו"ע לחכמי הקבלה בכלל או לאריז"ל, האם הולכים אחרי מרן השו"ע או אחרי האריז"ל. וכבר נשתברו על כך קולמוסים רבים, עד דורנו האחרון שהרחיבו בכך הגר"ע יוסף, ובנו הגר"י. לעומת שיטת האור לציון.

אולם אנו קבלנו דעת הגר"א שלעולם אין מחלוקת בין הקבלה לפשט, אלא או שלא הובן הקבלה או שלא הובן הפשט. ולכך כל הוראה אינה סותרת לא את הקבלה ולא את הפשט. ואם אינו מובן ניתן לברר כל דבר היכן מקורו בהלכה או בקבלה, ומדוע אינו סותר את הקבלה או את ההלכה.

ב. קבלה זו מקובלת למעשה כבר שנים רבות מימי הבעש"ט, ונהגו כך רבים למעשה, ועל כגון דא כבר אמרו (יבמות, עב, ע"א) והאידנא דדשו בה רבים, שומר פתאים ה'. ובמקומות רבים העתיקו כן הפוסקים, כגון בית יוסף (יו"ד, רסד, ד). דרכי משה (או"ח, סימן ג, סק"ג). פר"ח (או"ח, תסח, סק"ח). ועיין תרומת הדשן (חלק א, סימן ריא).

וכבר דנו הראשונים והאחרונים מתי אומרים כן. ועיין אחיעזר (ח"א, סימן כג). והדברים רחבים, וכבר נתבאר בתשובה אחרת בענין זה מתי אומרים כן ומתי לאו.

חלק אלוך ממעל

כ"ו אלול התשפ"א (14433#)

שאלה:

א. מה הכוונה שהאדם הוא חלק אלוך ממעל, האם זה כפשוטו,

ב. והאם זה נאמר רק לגבי ישראל ולא לאומות העולם, ואם כן מה ההבדל

תשובה:

לא מדובר על עצם היות אמיתתו, אלא על גילוי, גילוי אור א"ס. וכולם כלולים בו, אולם אצל ישראל זה בגילוי בשורש נשמתם, משא"כ אצל אה"ע.

שאלות בקבלה פנימיות # 1

ז' אלול התשפ"א (14349#)

שאלה:

שלום כבוד הרב,

יש לי שאלות בירור על נובלות חכמה ועוד כמה נקודות

1. לפי הרב שעשועו זו תנועה בין מצידו למצידו, אין גבול לגבול וזו התנועה בבריאה לפי מהר"י סרוג, מצד שני הרב אמר ששיטתו היא בסוד תוספת אבל אם לפי תפיסת השעשוע אין באמת גבול אז אין באמת תוספת (רק מצד התחתון יש תוספת אבל מצד התחתון אין שעשוע אלא רק ממבט עליון שאין באמת צמצום), הרב יכול להבהיר לי את העניין?

2. הרב אמר שלשיטתו זה תנועת שעשוע מא"ס לגבול ואז מא"ס לכתר ואז מא"ס לחכמה וכו', האם ההתשפטות ככה היא עד לעשייה ואז בסוף יש שעשוע מא"ס המוחלט למלכות של

עשייה או שבכל עולם יש שעשוע מהא"ס שבו כלומר בסוף יהיה שעשוע מא"ס דעשייה למלכות דעשייה (ואז מהצד הזה יוצא שבאותו עולם ביחס לא"ס המוחלט הצמצום הוא כן כפשוטו) 3. בחסידות מדובר על זה שצמצום לא כפשוטו ובגר"א כן כפשוטו האם זה אומר שהם סברו כמהר"י סרוג והגר"א לא? מצד שני יש כן דיבור על דירה בתחתונים (תכלית) ומצד שני זכור לי במעורפל שפעם הרב דיבר על זה שיש שייכות בדברי הגר"א למהר"י סרוג וכן בלשם מדבר על שעשוע, איך כל זה מסתדר נכון?

4. הרב אומר שעשוע זה שע שע נהורין פנים בפנים אבל לא פנים באחור, למה שעשוע זה לא פנים באחור הרי השעשוע הוא ממבט עליון שהגבול לא באמת גבול אך מצד הנברא זה כן גבול והוא באחור לתפיסת העליון? אולי חסר לי בכוונה של הרב במהות העניין של פנים לעומת אחור, אשמח להסבר

5. הרב אומר ששורש כל השינויים הוא בתורה אני מבין שמדובר על הכרה פנימית, אך עדיין אני מנסה להבין מה הצורה שזה מתיישב בעולם שנראה לנו בעיניים גשמיות, לדוגמא כל הטכנולוגיה החדשה שכביכול לא מדובר עליה בתורה מפורשות אז אני מבין שהתורה מתלבשת בה לדוגמא מעלית אז יש דיון לגבי שבת וכו' ואפשר לומר שה' הביא את המעלית בשביל ישראל אבל זה נתפס שקודם יש מעלית ואז התורה דנה בה אבל מה ההסתכלות/מבט שהתורה קדמה לעולם ולכן המעלית (או כל "חידוש" אחר בעולמות) שורשו בתורה, אשמח אם הרב יוכל להרחיב פה כפי יכולתו כדי להוריד לי את התפיסה הזו שכלית והכרתית נפשית ואנסה להתבונן בדברים ובעז"ה שאקבל לפחות ניצוץ.

6. באצילות יש אחדות פשוטה שהכלים והאור חד אז למה האר"י משייך גם את התחנון ונפילת אפיים (התייחסות לרע) בתפילה לעולם האצילות?

7. הרב אמר לי שכתר דעתיק (רדלא) מאיר את עצם ההויה אבל מצד שני יש עולמות גבוהים מרדל"א (א"ק, קו, אור א"ס, עצמות המאור, עצמות, הויה) אני מניח שעתיק שמאיר את ההויה הוא השתלשלות מההויה השורשית אז מה ההבדל בהארת הויה בין כתר דעתיק לבין א"ק לבין קו לבין אור א"ס, ברור לי שהם יותר דקים אבל מה החילוקים?

8. מה ההבדל בין אור הקו לבין אור א"ק צורת אדם? הקו הוא למעלה מצורת אדם ומקשר את הבריאה אך גם א"ק מקשר את כל הבריאה וכן לקו גם יש שייכות לבריאה (כי הוא בשביל הבריאה) (אז מה בעצם מגדיר את הקו כגבוה מא"ק? מה החילוק ביניהם? ומה זה אומר שהאור הוא למעלה מצורת אדם הרי גם תקווה הוא כוח בצורת אדם וגם קישור הבריאה צריך להיות בצורת אדם

9. הרב אמר שאור התקופה הוא רדלא והוא הגאולה אך מצד שני הרב אמר שמאיר אור הקו שלמעלה מצורת אדם האם זה אומר שעברנו כבר את הרדלא ואנחנו בקו? 10. הרב יכול לחדד לי את ההבדל בין אור א"ס ל10 ספירות הגנוזות, להבנתי בשניהם יש השגה רק השגת השלילה (בשונה מהויה), כלומר חסד שלא מושג וכן לשאר הספירות אבל מה זה אומר לגבי אור א"ס האם זה אומר שהכל כלול בו רק בצורה לא מושגת(ככה ראיתי שהרב מציין במילון של ערכי קבלה)? אבל אז בדקות ציינתי בתוכו גבול ולפי הבנתי באור א"ס בתחילה בכלל לא נראה גבול אפילו בצורה של התכללות.

11. האם בהכרת נפש גילוי אור א"ס זה אין עוד מלבדו כפשוטו?

12. יש תפיסת גילוי והעלם ותפיסת צמצום התפשטות האם בתהליך שאני עובר בהכרת נפש לתפיסת גילוי אז להסתכל על תפיסת ההתפשטות כדימיון? כלומר שבעולם הזה היא לא נכונה כי מסתכלים על ההויה ממבט אחר ואז היינו כחולמים או מצד שהרב אמר שהויה יכולה להתראות

בכמה פנים אז אני לעולם לא מאבד את התפיסה התחתונה אלא זה כמה התראויות של אותה הויה? אם כצד השני של התראויות בהויה אז כל התפיסה שלנו בעולם המעשה (עבירות, חומר, יש וכו') שנאמר עליו היינו כחולמים זאת אומרת שהיא כן תשאר רק שנקבל בנוסף תפיסה עמוקה יותר?

מה גדר החילוק בין תפיסות שהם התראויות של אותה הויה לבין תפיסות שהם דימיון ואינם מציאות אמיתית?

אודה לרב שאם רואה דברים שמוגדרים לא בדקדוק בהנחות שלי אז שיתקן אותי. תודה רבה על השקעת הזמן בתשובות!

תשובה:

א. יש באמת גבול, וב' הצדדים נכונים, גם יש גבול וגם אין. והשעשוע בין הגבול לבלתי בעל גבול, הוא שעשוע בין ב' צדדים אמיתיים לחלוטין. ובדקות האמת השלמה, כללות ההפכים, כללות אמיתת הדבר שיש בלתי בעל גבול ויש גבול, וזה גופא שורש השעשוע.

ב. גם וגם, שעשוע מא"ס הגמור, ושעשוע מא"ס בערכין.

ג. ראשית בשיטת הגר"א נשתברו קולמוסים רבים, מה דעתו, והאם תלמידו המובהק הגר"ח מואלז'ין נחלק על רבו.

בתורת חב"ד, וברור שינקו מתפיסת מהר"י סרוג. והם אמרו והרחיבו שהתכלית דירה בתחתונים. אולם אינו סותר, כי זהו גופא השעשוע כנ"ל אות א', ששני הצדדים אמת מוחלטת. ובעומק הדק, השעשוע הוא גופא תכליתו שיתגלה בתחתונים, וזהו דירה בתחתונים, גילוי השעשוע בתחתונים.

ד. כנ"ל אות א', השעשוע אינו ממבט של הבלתי בעל גבול שהגבול טעות, אלא שמצידו אין גבול וזה האמת, וכיצד מצדנו יש גבול וגם זה אמת מוחלטת. כפי הנראה חלק גדול מהשאלות והאי הבנה תולדות מהמבט שמצד הבלתי בעל גבול, הגבול אינו אמת. וזו אינה ההגדרה הנכונה.

ה. איך שייך לתפוס שקודם יש מעלית ואז התורה דנה בה, והרי אסתכל באורייתא וברא עלמא, והמעלית כלולה במחשבת התורה, וממנה נבראה! לולי התורה אין מעלית! מן התורה נשתלשה וממנה קיום חיותה!

ו. יחודי האצילות משפיעים לבי"ע. עיין בהרחבה ברמח"ל, אדיר במרום, פירוש מאמר ארימת ידי בצלותון.

ז. לכל עולם ועולם יש הויה לפי ערכו, וכתר דעתיק מאיר הויה לפי ערך אצילות. ומכיון ולמעלה כל הארה היא הארת הויה לפי ערך אותו עולם, לכך מאיר בכולם אור א"ס, ואמיתת הויותו.

ח. א"ק, שורש המקבלים. הקו, הממוצע בין בורא לנברא.

ט. הקו בוקע ונכנס לתוך א"ק. ולכך בחיצוניות מאיר עכישו רדל"א, כתר דעתיק. ובפנימיותו גנוז אור הקו, ואף הוא מאיר.

י. אור א"ס, יש בו "הכל", כדברי ר' עזריאל, שאם לא כן נמצא אתה מחסרו. וזו הגדרה חיוביות, אלא שאין לנו השגה איך וכיצד הכל כלול בו. הלשון "באור א"ס בתחילה כלל לא נראה גבול אפילו בצורה של התכללות", לא מובן, האור א"ס כולל "הכל".

יא. לא, כללות אין עוד מלבדו כפשוטו, שזה מצידו עם המצדנו, שיש נבראים.

יב. כהצד השני, כן כל התפיסות שנתגלו יתאחדו לגילוי אחד שיש בו כמה פנים. דמיון הוא כח שלא יצא לפועל. ואילו לא היה קיים בכח, לא היה שייך לדמיון אותו. כל מה שאפשר להעלות בדמיון מפני שנמצא בכח. לעומת כך תפיסות שהם התראות הם אלו שיצאו לפועל, או במעשה או בהשגת החכמה.

שאלות בקבלה פנימיות #2

ט"ו אלול התשפ"א (#14493)

שאלה:

שלום כבוד הרב,

המשך שאלה 14349

1. אחרי תשובת הרב שמצד המבט העליון גם הגבול הוא אמת גמורה אז אשמח שהרב יחדד לי את התפיסה כי אולי התערבבו לי תפיסות מתורת חב"ד עם התפיסה הנ"ל, יש דעת עליון שהעליון הוא יש והתחתון הוא אין ויש דעת תחתון שזה הפוך, כל אחד הוא צד מסוים והוא נכון אבל נכון רק בעולם שלו כלומר מצד המבט העליון אז התחתון הוא אין ובאמת אין גבול, עד פה הרב מסכים או יש מה לתקן בהבנה? כרגע אני עוד לא מדבר על אחדות דעת תחתון ועליון זה בשאלה הבאה.

2. יש את המבט המאחד שדעת עליון ותחתון אמת ואם כך אז השעשוע שאני מגיע מדעת עליון לדעת תחתון ומכיוון שאני מגיע מדעת עליון לתחתון אז אני מכיר שהגבול הוא גבול בעולמו (דגש על עולמו) אבל מצדי הוא לא באמת גבול, הרי זה כל עניין השעשוע שאבא משחק עם בנו במשחקים שלו אבל שהאבא יורד לבנו הוא מבין שזה הגבול של בנו והוא אמת לגבי בנו אבל לגבי האבא הוא לא גבול ולכן הוא יכול להשתעשע אחרת אם באמת הגבול של בנו הוא אמת גם כלפי האבא אז איך יכול להיות שעשוע? (*לא* דיברתי פה מצד מבט של הויה שכוללת גבול ובלי גבול אלא מצד מבט הבלי גבול שיוורד לגבול כי אני מדבר על שעשוע ולא על שורש השעשוע שכמו שהרב אמר הוא כללות הפכים). אם בכל מקרה הרב יגיד שעולם הבן הוא גבול והוא אמת גם כלפי האבא אז אשמח שהרב יחדד לי למה זה שעשוע אם הגבול הוא אמת כי איך שאני מבין שעשוע זה בגלל שאני מגיע לגבול ומכיר שהוא לא גבול כלפי אחרת יש צמצום ויש תכלית כי שאני נכנס לגדרי הגבול ואני מוגבל בגדריו.

3. מחילה מכבוד הרב אולי לא ניסחתי טוב את שאלתי אך שאלתי בדיוק על הנקודה הזו, אני מאמין שהכל בא מאסתכל באורייתא אבל זה מקיף אצלי, אני רוצה לקבל ניצוץ פנימי מאותה הכרה שכל השינויים בתורה, לכן אמרתי שבחוש הקטן אצלי זה נראה שיש תורה ואין שם שום יחס למעלית ומאיך חידשו משהו חדש פה בעולם וכביכול התורה באה ועוסקת בו, איזה שינוי קרה בתורה שהוביל לזה, ברור לי שמדובר בהכרה פנימית אבל אשמח שהרב יוריד לעולמי התחתון לפחות ניצוץ של הבנה (במשל או דעת/מבט מבורר יותר) איך כל השינויים בכל העולמות מושרשים בתורה, אשמח אם הרב יוכל להרחיב פה כפי יכולתו כדי להוריד אליי את התפיסה הזו שכלית והכרתית נפשית ולמה המבט החושי החומרי לא נכון ואנסה להתבונן בדברים ובעז"ה שאקבל לפחות ניצוץ. מאוד מאוד חשובה לי ההבנה בצורה של חיבור נפשי לדברים, זו נקודה

- שתעזור לי מאוד בעבודה הפנימית כדי להיות מחובר לשורש הנכון (ברור לי שבכלליות צריך עסק בתורה לשמה, קדושה חיבור לשורש וכו' אבל אשמח שהרב יוריד לי את הדברים לפי הכירותו איתו) לכן מאוד אודה לפירוט פה.
4. בקשר ללמה תחנן שייך לאצילות הרב כתב לי יחודי אצילות משפיעים על בי"ע, אני מבין שיש השפעה אבל איך זה עדיין נכנס לגדר עולם האצילות הרי באצילות אין רע וההשפעה היא ממילא בלי יחס לרע וכן ההשפעה היא גם חוצה מאצילות (מודה לא עיינתי במאמר שהרב שלח אותי אליו פשוט בגלל שכבר כתבתי בחזרה אז הגבתי רק לדברי הרב אם זה חסר אז שהרב יגיד לי ובעז"ה אעיון)
5. אולי זה יעמיס על הרב ואני אבין אבל בדיוק בשביל זה שאלתי את הרב מה ערך ההויה בעולמות מעל רדלא (אור א"ס, צמצום, קו, עיגול, א"ק) פשוט הרב הוא זה שבעיקר מדבר על זה ואני לא חושב שאוכל למצוא במקום אחר הסבר על זה
6. הרב יכול לפחות להסביר לי יותר מה ההבדל בין אור הרדלא או א"ק (חיצוניות) לאור הקו (פנימיות)? הבנתי לפי תשובת הרב שא"ק זו הויה שורש הנבראים אבל מה זה אומר הויה של ממוצע בין בורא לנברא? האם הכוונה שזה עצמות/העדר ביטול הנברא? אשמח שהרב יחדד כי עצמות זה עוד לפני גילוי ראשון שהוא אור א"ס.
7. הרב אמר לי שהכל כלול בא"ס אם כך הכוונה ברבותינו שבאור א"ס לא נראה הגבול (ולכן היה צריך צמצום) היא שבאמת יש בו גבול רק לא מובן לנו איך?
8. אם אור א"ס בנפש זה מצידו ומצידנו הכל כלול אז מה זה דעת עליון שיש בעצם רק בלי גבול והיש הוא אין? כלומר לאיזה עולם/מדרגה זה שייך?
9. לראות שהבנתי את הרב, אין עוד מלבדו, אור א"ס זה מצידו ומצידנו ולא ידע איך, האם זה בעצם אור וחושך המשמשים בערבובייה ואם לא מה ההבדל?
10. מה ההבדל בין עונג לשעשוע (אם שניהם זו תנועה של הלוך ושוב)? אם גם תענוג עליון זה חיבור של הגבול לבלתי גבול וההפך אז זה כמו שעשוע אם כן מה ההבדל.
11. אם איחוד משיחים הוא לקלוט שכל התוספת כלולה בהויה אז מה זה אומר רק משיח בן דוד? הרי לא יכול להיות שזה הויה בלי השינויים כי הכל ממנה
12. הבנתי מהרב שאי אפשר לגעת ברצון אלא רק דרך חכמה ומידות או דרך הדעת, האם דרך הדעת הכוונה שמגיע להויה עליונה/פנימית יותר וממנה מאיר לרצון וכך משנה אותו או שיכול להיות מדובר גם על דעת שמחבר לאמונה/תענוג (כרגע אני עוד לא קולט בנפש איך בכלל דעת יכולה להתחבר רק לתענוג)? והאם מהצד התחתון (שינוי ע"י חכמה ומידות) שהרב מדבר על שינוי/ביטול רצון הכוונה על נגיעה בחכמה/מידות כך ששינוי הלבוש משפיע על המולבש אבל באמת אי אפשר לגעת ברצון בלבד?
13. בנוגע לצורה נכונה ללימוד הקבלה, שאני לומד קבלה אבל מרגיש שזה שונה מעיון בגמרא שהדברים מוחשיים וכן בחסידות שהשמות (ספירות, עולמות וכו') מקבלים התייחסות נפשית, אני מבין שבלימוד הקבלה אפשר להיות ברצון ושוב (דבקות ועיון) אבל איך בדיוק לעסוק כדי שהעסק בקבלה יהיה חושי ולא סתם תפיסה שכלית אנושית שיכלו להגיד לי במקום ע"ב -> צ"ג ומבחינתי אלו רק סימנים, כרגע אני עוד לא במקום של למפות בין ההתייחסויות הנפשיות בחסידות לבין השמות בקבלה אז האם הרב יכול להדריך אותי בשלבים איך כן ללמוד את הדברים שלא יהיו כהגדרות/סימנים בעלמא ויהיה חיבור לדברים ואז אני מניח שבסוף הוא שכל הלימוד נחוה בנפש מהמיפוי בין המושגים לנפש.
14. שאלה כללית אחרת למה לא כל מושגי חז"ל משתלשלים לעולם התחתון לדוגמא שהרב ציין

שהזוהר מדבר על 7 ארצות אין הכוונה שמתחת לאדמה יש 7 ארצות אלא אלו רק מושגים רוחניים וכן עוד אגדות בחז"ל שכידוע מדברים בעליונים אבל לא שייכים לתחתונים, הרי בסוף לכל דבר יש שורש וענף עד למטה וכן מצד זה שהכל זה מבטים שונים על אותה הויה וצריך להיות גם מבט תחתון פיזי גשמי.

תודה רבה מאוד מאוד על ההכוונה והמבט הנכון על הדברים!

תשובה:

- א. אין, אין הכוונה אינו, אלא שכח הבלתי בעל גבול גובר על הגבול כמ"ש הרמח"ל בקל"ח פתחי חכמה, פתח כד.
- ב. שעשוע בין ב' תפיסות אמתיות "הפוכות", זהו עומק השעשוע, לא ח"ו שעשוע בצד תחתון שאינו אמת. עצם התנועה בין ב' צדדים הפוכים מוחלטים שכל אחד אמת לאמיתו, זהו שעשוע.
- ג. התורה אותיות, ויש בה אופני צירופי אותיות באופנים שונים. או כדברי הרמב"ן בתחילת התורה, שתחילה הייתה כתובה כולה ברציפות, ויש אופנים לחלק התורה לתיבות באופנים שונים, ובעיקר ע"י מילוי האותיות, שיש מילוי אותיות עד אין סוף, וכאשר משתנה המילוי, כך משתנה בעולם. וכל השינויים שבעולם שורש השינוי במילוי האותיות, ואין לך שינוי בעוה"ז שאינו מושרש בשינוי האותיות.
- ד. הרע בשורש הוא טוב, ונקרא רע מלשון רע, רעוע, וזהו בענפים בבי"ע, אולם באצילות נקרא רע מלשון "רעך", רעות. ובאצילות זהו יחוד במדרגת רעות, ולתתא משתלשל ומאיר למקום הרע. והבן שיש אחד ויש רעך, ורעך אינו מאוחד כאחד, והוא שורש דשורש לרע.
- ה. כל עולם יש לו מהות עצמית ויש לו י"ס פרטיות, וכתר שבו הוא הויתו.
- ו. נצרך להגדיר כל עולם מהו מהותו ולפ"ז מהו הויתו. וא"כ השאלה מה המהות של רדל"א, כללות ההפכים. א"ק - צורה של אחד. קו - מלעילא לתתא, המשכה מתמדת שווה. מתתא לעילא, תקוה. אור א"ס - כללות הכל.
- ז. כנ"ל אות א', בדברי הקל"ח פתחי חכמה, פתח כד, שכתב מפורש יש בו גבול. רק הבלתי בעל גבול גובר עליו, עיי"ש. ועיין מילון ערכים בקבלה - ערך עשר ספירות הגנוזות במאצילן. יודפס אי"ה בעלון בשבועות הקרובים.
- ח. דעת עליון הוא באור א"ס.
- ט. כנ"ל הבלתי בעל גבול שולט על הגבול, ולכך אין הגדרתו משמשים בערבוביא.
- י. שעשוע, ב' פנים שעה, תנועה בין פנים לפנים בדייקא. ענג, תנועה בין מדרגות, ואפשר אף בין פנים ואחור.
- יא. משיח בן יוסף - תוספת. בן דוד - הויה. משה חיבור שני התפיסות יחדיו. יש את התוספת קודם הצמצום שהגבלתי בעל גבול שלט על הגבול. וזהו משיח בן דוד. ויש את התוספת אחר הצמצום לכוללה עם הבלתי בעל גבול, וזהו משה.
- יב. מדובר על דעת שמחבר לאמונה ותענוג, ואזי דבק בכתר, ששם ההויה. כן.

יג. יש ללמוד ולהבין כל מדרגה, ואזי לחפש היכן היא נמצאת בנפש הפרטית, ואזי להבינה מתוך עצמי, בבחינת מבשרי אחזה אלוה.

יד. כי העולם רחב למעלה וצר למטה, בסוד הצמצום, ותמצית העליון משתלשל למטה כמ"ש הלשם, כדוגמת טיפת הזרע שהוא תמצית העליון, אולם לא העליון בפועל.

באיזה גיל ילדים צריכים להתחיל להתמקד בפנימיוס

ז' אלול התשפ"א (14321#)

שאלה:

ברור שחשוב מאוד ללמד ילדים על מושג הפנימיוס והתחברות לעולמם הפנימי. אבל באיזה גיל מתאים להתחיל לחשוף ילדים לאופן שבו מסביר הרב שליט"א בתחילת נפש החיים: שכל השינויים שאדם מרגיש צריכים להבחין בהם ולהכירם כחלק מצלם אלוקים שלהם? זה נראה די אינטנסיבי ואולי לא ישים עד גיל מסוים. תודה ותזכו למיצות

תשובה:

נושא הפנימיות צריך שיהא טבעי לנושא בתוך הבית, באופן פשוט. כמו שמדברים על הצורך לאכול, לישון, ולהתלבש, וכו', וכן על נושאים רוחניים, כתורה, תפלה, כבוד אב ואם, ועוד, כן נושא הפנימיות הוא נושא שמדברים עליו בפשיטות ממש כשאר הנושאים. זהו בכלל. ובפרט, מגיל מופלא הסמוך לאיש, ראוי להסביר יותר ויותר באופן בנוי על נושאים פנימיים, הסברים קצרים זעיר פה זעיר שם, באופן שמושגי תפיסת ההסתכלות של העולם הפנימי יהא חלק של גירסא דינקותא.

ודבר זה חשוב מאוד מאוד מאוד!

קרבת ה'

שאלה:

שלום כבוד הרב, המשך 13833

סליחה מכבוד הרב אך הרב לא ממש ענה לי על השאלה, שאלה זו ממש קשה לי והיא ממש שאלה של פשט להבין את הקב"ה, הרב אמר בשיעורים הרבה שהתכלית זה להגיע להכרת הבורא ויש דברים ממש בלתי מובנים סליחה על האריכות אבל אשמח אם הרב יכתוב לי תשובה שתתיישב על הלב ונגי על ידה להכרת בוראנו

אני אעתיק את השאלה בקיצור וארחיב עוד

שלום כבוד הרב, מה מונע מתפילות להתקבל והכוונה לתפילות של סייעתא דשמיא ברוחניות? ובכללי ההרגשה שהאדם פונה לקב"ה ומרגיש שכביכול אין קשר והרי רצונו יתברך להשפיע טוב ופרט לעזור לבניו לקיים את המצוות בשלימות וללמוד תורה ולגדול וכו' איך בונים קשר עם הקב"ה כך? הרב מלמד בספר בלבבי שכל החיים בנויים על הקשר עם הקב"ה זה נראה כאילו שמי שיש לו זכות אבות או הורים שמתפללים עליו או סבא וסבתא וכו' אז באמת יכול ולהתקדם ומי שאין לו את זה אז.. במקום שהקב"ה ימשוך את האדם אליו ויקרב אותו אליו וייסע לו וידריך

אותו וכו' החיים ממשיכים רגיל כאילו שהאדם נעזב לחיי המקרה אני באמת מחפש תשובה אמיתית כי יש רבנים שאתה אומר להם דברים כאלו בסגנון אז אומרים תשובות שלא עונות על השאלה אלא אומרים לך אתה בריא אתה הולך נושם וכו' ראשית זו תשובת מתחמקת שנית איך בונים קשר עם הקב"ה שהמצב הוא סטטי ברכה אותיות ב ר כ ולא שהמצב עומד אדם מדבר עם מלכו של עולם שלוש פעמים ביום ובפועל זה יותר, דברים פשוט לא זים מה שהיה הוא שיהיה מה שהיה אתמול ושלשום יהיה גם מחר וכו' וכך החיים ממשיכים להבדיל אם לאדם היה קשר עם מלך בשר ודם שלוש פעמים ביום חייו היו אחרים ובעומק היה לו קשר עם המלך ולא רק שיהיה מדבר אל המלך תודה רבה, סליחה על האריכות תשובה:

יצירת קשר עם הקב"ה הוא יסוד ומהות כל החיים. הצורה הנכונה מלבד קיום מצוות, תלמוד תורה, תיקון מידות ועוד, הוא להרגיל את הנפש לדבר עם הקב"ה לאורך כל היממה מידי פעם. צורה זו נתבארה בחלק הראשון של בלבבי חלק ה'. אדם שיתמיד בכך עם כנות פנימית ואמונה, לאט לאט בס"ד יחוש יותר ויותר את הקב"ה. בנוסף לכך, ככל שהאדם רגוע יותר ושקט יותר נפשית, יותר קרוב שדיבור עם הקב"ה יפתח את לבבו. נצרך אמונה שהקב"ה נותן לאדם את מה שהוא צריך, ומתי שהוא צריך, ובאופן שהוא צריך. כל החסרונות שחסר לאדם, תכליתם אחת, כלים שעל ידם האדם יתקשר יותר ויותר לקב"ה. יש והאדם נקשר לקב"ה ע"י מה שיש לו, ויש והאדם נקשר יותר ע"י שחסר לו. אין בכוחנו להבין כל ופרט ופרט מדוע חסר עתה, ולמה לקח כך וכך זמן בדיוק להשלמתו. אולם בכללות על ידי החסר האדם נקשר לקב"ה, הן ע"י אימוץ בתפלה, וע"י אמונה, ועוד.

1. מה שהרב ענה זו תשובה נכונה לגבי חסרונות בגשמיות כל מיני יסורים וקשיים שקשורים לעולם הזה עולם החומר שקשיים אלו מרוממים את האדם אבל לא מרחקים אותו מהבורא ולא יורד בדרגתו הרוחנית אל אדרבא בבד בבד עם החסרון והקושי הוא עמל בתורה ויותר מתקרב לקב"ה וזה חסרון לא אמיתי כביכול אלא זמני חולף אבל אני שאלתי על דברים ברוחניות שזה ודאי דבר לא טוב הרי אדם שרחוק מהקב"ה ומהתורה זה ודאי רע וזה ודאי דבר שאדם צריך לו זה החיים האמתיים אדם שאין לו הבנה ומבקש הבנה בדברי תורה זה ודאי לא טוב או שיש הבנה קצת ורוצה יותר או שמבקש חברותא או רב וכו' וכו' ובכללי סיעתא דשמיא כי התורה היא היא המרוממת את האדם ומקרבת אותו אל קונו ומזככת אותו ומנקה אותו מהחטאים ועוד ועוד כמו שהאריכו רבותינו אז זה חסרון לא טוב, עוד אפשר להאריך הרבה על ההבדלים בין אדם שזוכה להיות חלק מיושבי בית המדרש ולעמול בעיון לאחד שלא, שלפעמים יכול להשפיע על עוד דברים אפילו על קיום המצוות כראוי על מקום עבודתו עוד ועוד כמו שרואים בחוש, ולא מובן מדוע הקב"ה לא מקבל תפילות של הרבה מבניו שמבקשים על כך מבקשים סיעתא דשמיא כל אחד לפי מה שהוא רבות זה קושיא ממש גדולה שהיא ממש פשט ועוד הקב"ה הוא עצמו מצווה על כך ורוצה בזה יותר מבניו עצמם ויודע עד כמה טוב אם אור התורה יאיר בקרבם ובמיוחד בדור זה שהדרך היחידה באמת להיות בן תורה אמתי זה להיות חלק מיושבי בית המדרש ולעסוק בתורה בהתמדה עם חיבור לקב"ה ופשוט רואים בדור זה הרבה אנשים או שעצובים ומדוכאים מחמת כך או שיורדים ברוחניות או משהו אחר וכו' וכו' כל אחד לפי ענינו ולא מובן מדוע זה כך??

2. אני מסכים שחסרון לאורך זמן מסויים יכול לגרום לקשר ולקרבת ה' אך אם זה כבר יותר מידי אז להיפך זה מחליש את הקשר ומרחיק את האדם מהקב"ה (תלוי כל מקרה לגופו מה החסרון ומה הזמן שעובר ולמי וכמה התפלל אבל באופן כללי)

3.מה הרב כתב שהצורה נכונה של החיים זה התפילה לקב"ה והדיבור עימו לאורך היום וכו' זה נכון עם זה דו צדדי כביכול ולא חד צדדי סתם לדבר עם הקב"ה הרבה בלי בפועל תפילות מתקבלות לא יוצר שום קשר אלא להיפך, בהתחלה הייתי מתפלל המון לה' אבל לאורך זמן רב אדם עוצר להתבוננות ומסתכל האם באמת נעשו שינויים האם התפילות התקבלו האם הקב"ה מדבר איתי אולי בדורות עברו זה עבד או ליחידים ממש בדורנו אבל היום לא לכאורה.

תשובה:

א. גם חסרונות ברוחניות הן לטובת האדם, שע"י חסרונות אלו הוא יתעלה לבסוף יותר ברוחניות, וכמ"ש רבותינו, יתרון האור מן החושך, שהאור הבא מתוך החושך, הן חושך גשמי, והן חושך רוחני, האור שבא אחריו, הוא אור גדול יותר מן האור שהיה מגיע תחילה לפני החושך. ואלו כל הקשיים ברוחניות שהם בבחינת חושך, הם הכלים שדרכם ישיג האור הרוחני הגדול יותר שלא היה משיגו לולי היה עמל לסלק החושך הרוחני.

תתבונן היטב היטב בדברים, ותקבל מבט שונה ואמיתי יותר מהמבט שעתה אתה מביט על המציאות הרוחנית. עליך לקנות מבט של יתרון האור מן החושך דייקא.

זאת ועוד. בכללות כתב הרמח"ל בדרך ה' ובדעת תבונות ב' טעמים שנצרך עמל ונסיונות. א. כי אין הטוב נקנה לאדם אלא ע"י קושי וניסיון ולא ע"י מתנה. ב. שלא יהא נהמא דכיסופא, בושה, כי המקבל מתנה בוש מן הנותן. ולכך נצרך עמל.

ב. זה יותר מדי זמן "לפי הבנתך", אולם לפי מחשבת האין סוף ב"ה, זהו בדיוק שיעור הזמן הנצרך. ועל האדם להאמין שכל זה לטובתו. וכבר אמרו חז"ל יש תפלה שנענית מיד, וכו', ויש תפלה שנענית לאחר עשרים שנה, וכל זה לטובתו הרוחנית של האדם.

ג. התכלית של התפלה אינה בעיקר שתתקבל התפלה, אלא יצירת קשר איתו, ולכך אין העיקר "לבקש" שיתן לי כך וכך וכך, אלא העיקר לדבר עמו, כגון להודות, לספר לו מה עובר עליך, וגם לבקש.

נצרך שינוי תפיסתי, שינוי מחשבתי, לראות את הדברים ממבט שונה ועמוק יותר.

לסייד בעולם הפנימי

ל' אב התשפ"א (14155#)

שאלה:

שלום ותודה רבה לרבנו שליט"א
אני התלמיד ששאל על הצורה הפנימי המורגשת בעולם הפנימי.
את הנקודה הבאה קשה לתאר- איך אפשר לסייד בעולם הפנימי, אולי מילה טובה יותר ל"הרפתקה" בעולם הפנימי?
דוגמא בעולם החיצוני, ילד רואה יער ורוצה לחקור, להסתכל מתחת לסלעים, להתיז בנחל, לרוץ בדשא, לטפס על עץ, הרפתקה!
ברוך השם, אני מרגיש את עולמי הפנימי כמעט כל יום, ויש לי רצון עז לחקור אותו, לטייל בו ממקום למקום, "לראות" את המראות השונים- איך עושים זאת?

קשה מאוד לתאר את הכמיהה הפנימית הזו, אך בטוח שהרב שליט"א יבין. אני חושב שזהו רצון פנימי אמיתי של הנשמה, ולא של בזבוז זמן וחיפוש אחר פנטזיות. אני לא יכול להודות לרב שליט"א מספיק, אין לי אף אחד אחר שיכול להבין את העניינים האלה כמו הרב שליט"א.

תשובה:

נצרך ללמוד את צורתו של העולם הפנימי, כלליו, חלקיו, ופרטיו. כאדם הלומד להכיר מקום חדש, את הכניסה הראשית, את הרחובות, את החנויות, את קיצורי הדרך, ועוד. לצורך כך נמסרו כל חלקי סדרת דע את...

ניצד יתכן אם כן שהרב מוסר שיעורים ב'מורה נבוכים'

ל' אב התשפ"א (14153#)

שאלה:

שלום

רציתי לשאול, הרב בונה הרבה על ספרי חסידות ואף על ר' נחמן, כיצד יתכן אם כן שהרב מוסר שיעורים ב'מורה נבוכים' שמקובל כיום בעמ"י לא ללומדו, וכ"ש שחסידות ור' נחמן אחזו מאמונה פשוטה ללא חקירות? ויש מגדולי החסידות שאמרו שפני הלומדו משתנה לרע ומאבד צלם אנוש?

תשובה:

אינני בונה רק על ספרי חסידות, אלא גם על ספרי חסידות. וביתר דיוק על ספרי כל חכמי הדורות. ובחלקם הכבד השתמשנו רבות במורה נבוכים. ואציין מעט מזעיר.

מהר"ל - גור אריה, בראשית, א, כו. נצח ישראל, פרק מ. באר הגולה, באר ו', ועוד.

רמח"ל - דעת תבונות, אות ק"מ, ועוד.

של"ה הק' - תורה אור, תרומה, חקת, ועוד הרבה מקומות.

הרמ"א - בספרו מחיר יין על אסתר, פ"א, פסוק ז, ועוד מקומות שם.

יערות דבש - חלק א', דרוש ו', ודרוש ט"ז, ועוד.

אור יחזקאל - מכתבים, מכתב שכ"ח, ועוד.

שאלות בתורת הרב

ל' אב התשפ"א (14152#)

שאלה:

שלום רב,

יישר כח על השיעורים הנפלאים המתווים דרך בעבודתו יתברך!

רציתי לשאול:

- 1- הרב נוקט בפשטות בשיעורים ובספרים שהשגחה פרטית היא על כל דבר הכי קטן ושולי בבריאה, זהו דבר מוסכם? זכורני שראיתי ב"חינוך" שאמונה זו היא של טיפשים וכו'?
- 2- בליקו"מ תורה ב' מביא שאין אנו יודעים להעלות איברי התפילה למקומם ולכן צריך להתקשר לצדיק שבדור שיעלה התפילה למקומה, וצ"ב, שהרי לא שמענו על עניין זה קודם ר' נחמן, וכיצד עלו התפילות למקומם קודם תורה זו בליקו"מ? וכי היו מתקשרים לצדיק שבדור פעם? זהו חידוש של ליקו"מ?
- 3- זכורני שבעבר ראיתי שיש מחלוקות בגדרי יראת שמים והדרך אליהם, ספר הברית, מסילת ישרים, רמב"ם וכו', על פי איזה שיטה הרב מדבר ב"בלבבי משכן אבנה"? ומדוע הרב הכריע כשיטה זו? ומה הפשט בדברי ליקו"מ זו שיראה אי אפשר לקבל כי אם ע"י צדיקי הדור, לכאורה ישנם עוד דרכים, והר בפירוש לא הולך עם דרך זו אלא עם דרך של דיבור עם ה' וכו'?
- 4- הרב הביא מהגר"א שבמקום שתורה אינה כראוי צריך סמי מרפא אחרים שזה העצות שבספה"ק, היכן נמצא הגר"א הזה?
- 5- אני מאוד אוהב את סדרת "דע את" ומאוד הועיל לי, אך שאני לומד למשל 'פלא יועץ' אני מקבל תמונה שהיהדות ועבודת ה' זה משהו מאוד פשוט וללא "מהלכים" ושאין מה "ללמוד" כדי לדעת כיצד לעבוד וכו', ואולי זו כוונת ר' נחמן שבעבודת ה' אין צריך חכמות כלל אף לא של עבודת ה', אין זה דבר חדש כל עניין זה של הרב?

בברכה

תשובה:

- א. נחלקו בכך רבותינו. אולם זו הכרעת חכמי האמת, ובפרט כך השריש הבעש"ט הק'.
- ב. ע"י דיבור פשוט כדבר איש אל רעהו, כלשון הרמח"ל במסילת ישרים. התמימות והפשיטות מעלה הכל.
- ג. בלבבי משכן אבנה מורכב מחלקים רבים. ויש בו צירוף של כמה דרכים. כל הדרכים אמת. אין זו הכרעה אלא חיבור וצירוף הדרכים, אחדותם.
- ד. כל חכם מדבר לפי שורשו. ור"נ מברסלב דיבר לפי שורשו.
- ה. קול אליהו על אגדות הש"ס, ב"ב, נח, ע"ב. ומעלות התורה לאחי הגר"א, בשמו.
- ה. וכי בתורת ר"נ מברסלב אין מהלכים בעבודה?

אולי כבר הגיע הזמן של חזרת הנבואה

ל' אב התשפ"א (#14067)

שאלה:

לגבי שאלה #13829 הרי מאז הרב קוק עבר כבר מאה שנה, ועכשיו אנחנו כבר הרבה יותר קרובים לגאולה, אז אולי כבר הגיע הזמן של חזרת הנבואה?

תשובה:

הלואי!!!

גוף ונשמה

כ"ה אב התשפ"א (13933#)

שאלה:

האם אפשר לעשות שלום בית בין הגוף לנשמה, ואם כן האם לגמרי

תשובה:

כן, אולם שלמותו ייעשה רק בסוף האלף העשירי, ועתה הוא תהליך ארוך כל ימות עולם לעשות שלום בית זה. עיין בהרחבה בספר דעת תבונות לרמח"ל שביאר מלך זה בהרחבה.

שני כוחות בעבודת ה'

ט"ו תמוז התשפ"א (13426#)

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א

בשיעור שנתבאר ההבדל בין תאוה לאהבה נאמר שיש שני כוחות בעבודת ה', האחד מה שיש באדם תשוקה עזה להוסיף דעת ות"ח אין להם מנוחה ועליהם נאמר "יילכו מחיל אל חיל". והכח השני הוא מה שהאדם מתענג בעצם חיותו ונהנה ממציאות קיומו. ועוד נאמר דמי שיש בו את התשוקה העזה להוסיף דעת ואין בו תענוג בעצם ההיות חייו אינם חיים. ומי דיש בו שמחה בחלקו ואין בו תשוקה להוסיף עוד, לא בשם שמחה יקרא אלא הוללות.

ועכשיו נבוא לענייני הפרטי. כבר כמה שנים שתשוקה עזה מקיפה את נפשי ומודעות גדולה שוכנת בקרבי. כך שרוב ימי מלאים בהרגשת מחויבות חזקה ודאגה גדולה לעתידי הרוחני, איני יודע מה מקור תכונה זו שאינה מצויה אצל רובם המוחלט של בני גילי, האם זהו טבע שטבע הבורא בנפשי בעת לידתי שנתן לי לב מרגיש ואזן שומעת להעריך ולחבב דברי החכמים והגדולים בעמינו הקדוש, או שמא החינוך הביקורתי והבלתי מתפשר שקבלתי בביתי, או שמא המושגים הרבים שאותם למדתי ושמעתי, ונראה לי שיד שלושתם במעל הזה. וקורא אני אותו מעל, משום שחוששני שחוסר היציבות בעבודת ה' המאפיינת את רוב ימי והעליות והירידות ופחדות שהנני חווה, נגרמות עקב כך שאיני נותן משקל לשום דבר שאינו עומד בדרישותי השכליות והרגשות הלב המפעפעות בתוכי. וגם אם מצליח אני לתת חשיבות מה לדבר מסוים עדיין היא אינה מספקת מכיוון שהיא רחוקה מאוד מבעד הרוחני המושכל והמורגש אצלי. וכן בענייני קדושה חווה אני עליות וירידות קשות (ב"ה אין לי קשר עם מכשירים שאין דעת המקום נוחה מהם) ואיני יודע אם הם הגורם לחוסר היציבות או שמא הם הנגרמים מחוסר היציבות, או שמא שלובות הן אחת אל אחותה.

נתייעצתי בכל הנ"ל רבות עם אחד מרבני ישיבתי במשך כשנתיים, אשר דחק בי להפסיק לבקר את עצמי ללא הרף (ולטענתו אני מתקדם הרבה, והן אמת שבהסתכלות כללית ההתקדמות אצלי

מורגשת מאוד מ"מ חש אני שלפי כוחותיי יכול אני להגיע ליותר מכך, וכן לדעת להתענג בעצם החיים, וכן תמך בי רבות בענייני הקדושה הנ"ל. לראשונה לפי כמה שבועות נצנצה בי ההכרה וההרגשה בתענוג הקיים בעצם החיים גם בלי קשר להוספת הגדלות ושיעור הקומה. אולם עקב כך נחלשה בי התשוקה ולכלל תענוג בעבודת ה' עדיין לא באתי, ונמצאתי קרח מכאן ומכאן. וכל ימי סבל עצבות ומרירות וחוסר תנועה ביחס לטבעי הסוער.

ועל כן באתי להתחנן על עמי ונפשי בשאלתי למען יורה לי רבינו דרך ישרה (אפילו ארוכה וקשה):

א. לקבל תענוג בעבודת ה'. כבר היום קיים בי תענוג זה אבל בבחינה מועטת ולזמן קצר ובשעתא דיצר הרע לית דמידכר ליצר טוב.

ב. יציבות מינמלית בעבודת ה'.

ג. האם התשוקה שקיימת בתוכי אמת היא או שמא דמיון.

ד. הדרך לקבל תענוג בעצם החיים ושלא יחליש את התשוקה.

ה. דרך לגבור על היצר בענייני הקדושה הנ"ל (יש לי התמודדות בזה כבר למעלה מארבע שנים ולא התייאשתי).

אשמח אם אקבל בזה תשובה מפורטת למרות שיודעני שביקשתי יותר מחצי המלכות אולם כיוון שעניינים אלו שלובים אלו באלו ומשפיעים השפעה ישירה ועקיפה אחד על השני חשתי לשאול כל זאת. ואם דרך העבודה האמיתית היא להשיב רק על חלק מן השאלות הנ"ל האמת אהובה יותר מכל.

נ.ב. כתבתי את שמי ופרטתי רבות מתהלכות נפשי כדי שאזכה אולי ברבות הימים לקבל תשובה לפי שורש נפשי הפרטית. תודה רבה.

תשובה:

יש דרך לקנות השגות, מדרגות, וכד'. ויש דרך להוציא את כוחותיי שחנני הבורא ית"ש, מן הכח לפועל. תשוקתך אמת, אבל יותר נוטה לדרך הראשונה. אם דורכים בדרך השניה, הכל יותר רגוע.

לצורך כך נצרך בירור מה הם כוחותיי? ונצרך הדרגה מה סדר הכוחות, ואזי ברור במה להשקיע יותר לעת עתה.

דרך זו נתבארה בספר "הכרה עצמית והעצמת הנפש".

ואזי נצרך רצוא ושוב בין תענוג בעצם הקיום, לבין תנועה להוציא כוחותיי מן הכח לפועל. זה צורת חיים נכונה ופנימית.

נצרך שינוי תפיסה, ושינוי דרך מעשית, זהו "הכלל".

מתוך ליבון ובירור סדר כוחות נפשך, יהא נצרך אולי תשובות נוספות, אולם תחילה נצרך הנ"ל.

בצנין פשיטות

י"א תמוז התשפ"א (13194#)

שאלה:

- (א) מה החילוק בין פשיטות לאמונה פשוטה? שהרב אמר שיש ג' דרכים ללחום על טומאה של שער הנו"ן באחרית הימים, או ע"י פשיטות ותמימות, או ע"י הרכבה דקדושה, או ע"י אמונה פשוטה באין עוד מלבדו, ומזה משמע שיש פשיטות ויש אמונה פשוטה וא"כ מה החילוק ביניהם.
- (ב) מהו המקור הראשון להמושג של פשיטות?
- (ג) האם פשיטות הוא להשתמש בכח אור א"ס פשוט קודם הצמצום?
- (ד) האם פשיטות היינו להיות מופשט מחיזו דהאי עלמא, או הכוונה להתפשטות הגוף? דבין כך ובין כך אלו הם דרגות גבוהות מאד וא"כ איך אפשר לכל אדם להשתמש בכוחות אלו כדי להיות מוכן להגאולה.
- (ה) האם ע"י ריבוי מחשבה במושג של פשיטות יש חשש של התגברות הלב על השכל שיכול לטשטש המוח אם אינו באיזון, או שאין חשש הנ"ל כיון שפשיטות הוא כח כללות הכל של קדושה (כנראה) וא"כ יש בו את הכל, כלומר שאם משתמשים בכח הזו אז לא שייך להיות לא מאוזן בכל הזו כיון שכל מהותו הוא כללות הכל בקדושה וא"כ יש בו את הכל, גם יש מעלת האיזון.
- (ו) וכן יש לשאול בדומה להנ"ל שאם א' מרגיש רפיון בלימוד התורה שלו ויש לו עצלות ביגיעת התורה, האם ע"י כח הפשיטות בלבד יכול לחזק את לימודו, או שצריך לעמול בתורה להדיא כדי להגיע לתורה ואינו יכול להגיע להצלחה בתורה בלי עמל בו. כמובן שע"י אמונה בלבד אינו יכול להצליח בתורה כיון וצריך לעמול בתורה, אבל אפשר שכח הפשיטות שהוא כח כללי ועל ידו אפשר להגיע לכל, גם להצלחה בתורה בלי עמל להדיא בו. האם זה נכון?
- (ז) ברצוני להבין יותר ג"כ מהי הרכבה דקדושה. ההבנה שלי שהרב מבאר כל ההרכבה דקדושה ברוב השיעורים, וספרי בלבבי עוסקים ביותר בפשיטות. האם זה נכון?
- (ח) וגם באין עוד מלבדו יש אין עוד מלבדו דלא כפשוטו וגם יש אין עוד מלבדו כפשוטו, שהוא באמת תלוי בשני המבטים של א"ס קודם הצמצום ואחר הצמצום, והמבט של מצידנו ומצידו ית', והרב אמר שיש להכין להגאולה דייקא ע"י אין עוד מלבדו כפשוטו, שהוא באמת א"ס קודם הצמצום. למה אינו מספיק להכין להגאולה ע"י אין עוד מלבדו דלא כפשוטו (רצוא ושב בין אין עוד מלבדו לתפיסת נבראים) ולמה צריך דוקא התפיסה של אין עוד מלבדו כפשוטו?
- (ט) האם מדת ה"פשוטות", כלומר מדה שמצינו בגדולים מסויימים שהיו נוהגים במדת הפשוטות (באבחנות שונות) הוא אותו דבר של "פשיטות"?
- (י) דרגת פשט בתורה הוא ההיפוך לרזין דרזין שהוא נקרא "מופשט", וא"כ למה שני דרגות הפכיים אלו בתורה יש להם אותו שורש של לשון "פשט"? (יא) האם "פשוט פשט" בתורה הוא לעולם הפשט, או ששייך שמה שקוראים "פשוט פשט" הוא באמת תפיסה של קטנות שאינו מודע לעולם הסוד של הדבר?

תשובה:

א. פשוטות הוא כח עצמי, כח בלתי מורכב כלל. וכאשר מצורף לאמונה זו אמונה פשוטה בערכין. והשורש אור א"ס פשוט. ולתתא זהו פשיטות בערכין.

ב. כנ"ל, אור א"ס פשוט. כלשון העץ חיים, שער א', ענף ב', אור עליון "פשוט".

ג. זהו השורש, כנ"ל.

ד. שורש פשיטות מוחלטת בלתי הרכבה כלל, ושורשו אור א"ס כנ"ל. ולתתא בכל מדרגה ומדרגה הפשיטות בערכין לאותה מדרגה. ועל כל אחד לדבוק בפשיטות לפי ערכו.

ה. יש חשש גדול ולא מעט נפלו בכך, שעל ידי שדבוק בפשיטות בלי איזון, המוח, המחשבה נחלשו, ומכאן ואילך נעקרו באופן ניכר מלימוד התורה בעיון. ונצרך זהירות רבה בכך.

ו. כנ"ל אות ה', נצרך זהירות לשלב הפשיטות עם עמל המחשבה בעיון.

ז. כן. בפרט במערכת האנציקלופדיה, שבנויה לבאר את היקף כח ההרכבה בכל תיבה ותיבה בלשון הקודש.

ח. נצרך פשיטות מוחלטת כי זהו מהות הארת משיח, משיח לפי תומו, פשיטות. ועל כל אחד לדבוק בכך לפי ערכו, ומן שמיא ישלימו החלק שלא השיג, אם עמל כראוי.

ט. לא. אולם פשטות שורשה בפשיטות.

י. כי הפשט, נוטה לפשוט, בחיצוניות, ושורשו בפשוט בעצם העליון, בלתי מורכב.

יא. הוא קטנות בערך לרמז, דרוש, סוד. והשלמות, פרד"ס יחדיו, גדלות וקטנות יחד, ואזי נעשה פנים חדשות אף לפשט.

עמל גמ' לעומת לימוד פנימיות וחסידות

י"א תמוז התשפ"א (13193#)

שאלה:

א) כמובן שאין לברוח מעמל הגמ' ללמוד קבלה, אבל מהי אם האדם לומד גמ' כל היום ואינו מוצא סיפוקו וגם הוא מתעצל מעמילות ועל כן הוא בורח מעמל הגמ' לספרי חסידות שבו מרגיש קשר יותר להרבש"ע ואינו צריך לעמול כ"כ, שם נדרשת עמל הלב אבל לא עמל המוח. וכבר קיבל כוחות העמל בלימוד וא"כ הוא כבר בונה מוחו בלימוד התורה. האם הוא עושה דבר לא נכון. ואע"פ שיש לטעון שהוא לא הגיע לחלקו בגמ' למה אין לטעון להיפוך שלא הגיע לחלקו בגמ' מחמת שזה לא היה חלקו אלא חלקו היה יותר בקבלה ובחסידות. וכן יש שורשי נשמות של יושר ועיגולים ורק בצד היושר יש עמל אבל מצד העיגולים אין עמל וא"כ מי ששורשו יותר בעיגולים למה אין לא לברוח ללמוד חסידות אם זהו חלקו כיון שאינו רוצה עמל המוח עכשיו כיון שזה רק מפריע נפשו. ובאמת כתב ר' וולבה זצ"ל בעלי שור (ח"א) ש"יש שחלקם בתורה, וביניהם יש שחלקם בגמרא, בעיון או בבקיאות, או בלימוד חומש, ויש שחלקם במוסר, ויש שחלקם בחסד ויש שחלקם בתפילה, ואין לזלזל בשום אדם, כל א' יש לו את חלקו. ו"א"כ מי שיש לו יותר גילוי של לב והוא נמשך יותר לתיקון המידות ולקרבת ה' (וגם יש לו רצון לידע את התורה וגם יש לו רצון לעמול בתורה, אבל הוא רואה זאת כטפל לביקוש לקרבת ה') וא"כ למה כל אדם שבורח מעמל הגמ' ללמוד קבלה או חסידות הוא טועה. (ב) ומהו באופן שהאדם שומע לשיעורים ולומד ספרים על נושא עולם הפנימי והוא חושש שאם הוא הולך בדרך הזו הוא יתרפה מעמל הגמ', כיון שאינו יכול לרכז על לימוד הגמ' מאחר שהוא תמיד חושב על מצב העולם הפנימי שלו ועל איך שהוא

צריך לאזן את נפשו ולהגיע לשלימותו כו', האם באופן הנ"ל יש לו לחדול משמיעת שיעורים ולימוד ספרים בנושא עולם הפנימי.

תשובה:

א. לכל אדם חלקו באורייתא, חלקו הפרטי בחלק פרטי תורה. ומשם עיקר יניקת חיותו. ולשם כך נצרך בירור עמוק בכוחות הנפש מהו חלקו.

אולם פעמים רבות, האדם בורח מחלק אחד בתורה לחלק אחר, כי כך נח ונעים עבורו. כגון אלו שבורחים מהמוסר ללימוד גמ', על דרך כלל אין זה נובע מכך שאין חלקם במוסר, כמ"ש הגר"א שבמקום שיש תורה בשלמות אין צורך במוסר, וכמ"ש חז"ל שבמקום שאיכא חמרא לא בעי אסותא, אלא זה נובע מבריחה.

ולכך נצרך בירור עמוק מאוד ונקי מהו חלקו, וזו עבודה קשה שבמקדש, נעלה ונסתרת מרוב בני האדם. כי רובם נמשכים אחר מה שהורגלו, או אחר מה שנח להם, ומעטים מאוד מחוברים לחלקם באורייתא.

ב. שיחשוב הרבה על איזון פנימי בין לימוד הגמ' ללימוד קבלה וחסידות. חלק מן עולמו הפנימי ושלמותו הוא לימוד הגמ'.

נפש בהמית

ו' תמוז התשפ"א (13073#)

שאלה:

שלום לרב,

כולם בחסידות מדברים על אותה נפש בהמית שעושה לנו את כל הבעיות, השאלה האם כשאנו מדברים על נפש בהמית הכוונה לתדמית העצמית שלנו?

*האם שורשה של הנפש הבהמית הוא טוב כפי שאומרים שגם השחור נוצר מלבן?

*האם היא תהיה איתנו גם באלף השישי או שהיא תתאחד עם הנפש האלוקית (בדרך של השוואת הצורה עד אז?)

תשובה:

נפש בהמית, מהותה נפש מתאוה, כמ"ש הרבינו בחיי (בראשית, ב, ז) וז"ל, הכח המתאוה לבעלי נפש הבהמית, עכ"ל. עיין זהר חדש (ט, ע"א).

ומצד התגלותה לתתא, תאוה חומרית, וכמ"ש הכתב והקבלה (ויקרא, טז, כט) וז"ל, תאוות נפש הבהמית משתוקקות תמיד למלא תאותם בבעילות ומאכלות אסורות וכדו', עכ"ל. וזהו כאשר הנפש הבהמית מצורפת לקליפה - לג' קליפות הטמאות, אזי היא מתאוה לדבר איסור. אולם כאשר עומדת כשלעצמה, תאותה לעצם החומריות, כמ"ש שם (דברים, יד, טו) וז"ל, תאות נפש הבהמית המשתוקקת לדברים ארציים הפחותים, עכ"ל.

ובדקות יותר מתגלה בנפש הבהמית שורש המידות רעות, כמ"ש הגר"א (משלי, יד, א) וז"ל, נפש הבהמיות כשעושה מעשיה שהוא התאוני והכעסני, עכ"ל. ועיין שערי קדושה (ח"ג, שער ד'). והבן שבדקות הנפש הבהמית, נפש חיה, כוללת בקרבה את הנפש הדוממת ואת הנפש הצומחת ודו"ק. ומצד כך יש נפש הבהמית, ורוח בהמית, כמ"ש בלקוטי תורה (כי תשא), וכמ"ש הגר"א (שם, כד, יג). ועיין עץ חיים (שער נ, פ"ז) וכמ"ש ורוח הבהמה היורדת למטה.

ובכללות כל כח נפש הבהמית הנקרא כח הגוף, כמ"ש בבן יהוידע (סנהדרין, צא, ע"ב) וז"ל, נפש הבהמית שנקראת בדברי רבינו האריז"ל כח הגוף, ולזה קורא אותה כאן בתלמוד בשם גוף, עכ"ל. ועיין פרדס רימונים (שער לא, פ"ט). ועץ חיים (שער מט, פ"ג, ושער נ', פ"ב, ופ"ז, ופ"ט, ופ"י).

אולם בפרטות אף בנפש בהמית יש מדע, כמ"ש בפירוש המיוחס לר' סעדיה גאון (ספ"י, פ"א) וז"ל, עולם המדע הוא נפש הבהמית, כבהמה המכרת את קונה, עכ"ל. בבחינת ידע שור קונהו וחמור אבוס בעליו, ובבחינת הנותן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה. ודעת זו שורשה בעץ הדעת, טוב ורע, כמ"ש הגר"א (ספד"צ, פ"ד) וז"ל, נגזר עליו (אדה"ר) מיתה באכילתו מעץ הדעת טו"ר, והוא התמשכו בתר נפש הבהמית שהוא נפש חיה, וכו', והוא נפש הבהמית שהיא נמשכת אחר היצה"ר, עכ"ל. ומתולדת החטא שהאדם מזהה את עצמו כנפש בהמית, אולם זה רק תולדת החטא. וזה מה שנתבאר בתניא. אולם קודם החטא עיקר התדמית העצמית של האדם נפש אלוקית. וכמ"ש בזוה"ק (בראשית, עט, ע"ב) נפש בהמית דא נפש מסטרא דיצה"ר. וז"ל הרמ"ז (ויקרא) נפש הבהמית של האדם מתדבקת בנפש הבהמה והיא בנפש דנוגה ומחטיאה את נפש העיקרית של האדם, וכו', שהנפש הבהמה הטהורה היא מחלק הטוב שבקליפת נוגה מצד החיצונית, ונפש הבהמית של האדם הוא מן הפנימיות, ובתוכה מתלבשת נפש עיקרית של אדם שהיא נפש דאופנים מסוד קדושה שבעשיה, עכ"ל. ועיין נהר שלום (דף כה, ע"א).

אולם אצל אומות העולם נפש הבהמית מן הרע - ג' קליפות הטמאות, וכמ"ש בספר הליקוטים (בשלח, פרק יח) וז"ל, והנה תדע נפש הבהמית שבאדם מהו, והוא יצה"ט ויצה"ר, ונשמות הגוים מג' קליפות, רוח ענן ואש, כולם רע, וכן בהמות וחיות ועופות טמאות, אך נפש הבהמית שבישראל, ונפש הבהמית וחיות טהורות, כולם מנוגה, עכ"ל. ועיין מבוא שערים (ש"ו, ח"ב, פ"ו, שער הקליפות) וז"ל, וענין המיתה הוא כי היצה"ר והשד הנזכרים הוא הזוהמא שהטיל בה הנחש, שהוא הנפש הבהמית של היסודות תתאין הנקרא עפר, "וע"י המיתה מתעכלים גולם וצורה שהם נפש בהמית", ונשאר גוף אדה"ר הזך כמו קודם שחטא שהיה מעפר העליון ויסודות עילאין וצורתם שהוא הנפש חיה הראשונה מקודם החטא, "וגם נשאר ממה שנזדכך אז מד' יסודות עצמן תתאין בגולמם וצורתם, והוברר הטוב שבהם, וכו', ויתחבר עם הטוב של הקדושה."

ונפש הבהמית העליונה שורשה בחיות ובהמות שבכסא. עיין אמת ליעקב (מערכת עץ חיים, אות ג, אות לט). ועל שם כן נקרא בהמית.

המשך לשאלת: 'ג' עומקים בבריאה'

כ"ד סיון התשפ"א (12912#)

שאלה:

לכבוד מו"ר שליט"א,

שאלתי את הרב האם נכון להגדיר שישנם ג' בחינות שורשיות: קיום חיות ולבוש, והרב הראה לי טעותי, וזיכני בידיעות חדשות (בשבילי), שבאמת בין החיות ללבוש יש בחינה נוספת של 'גוף', והלבוש עצמו נחלק לבי': לבוש, והיכל. ובלשון האריז"ל הקיום נקרא 'שורש' - יחידה. והחיות - 'נשמה' - חיה. גוף - נשמה. והרוח והנפש, לבושים, והלבוש נחלק לשנים, לבוש והיכל, שאף ההיכל מעין לבוש הוא.

ומכיוון שלא הביישן למד, ואני צמא מאד לבהירות בדברים שורשיים אלו, שבהירות בהם זו בהירות בכל התורה הפנימית כולה, ובעיקר היא נותנת בהירות עצומה באופן עבודת הנפש, רציתי להעלות כאן כמה עניינים שנתבהרו לי, לבקש אולי הרב מוכן להדריך אותנו, האם הדברים נכונים ומדויקים.

א. עיקר ההגדרה שרציתי לומר שיש קיום חיות ולבוש, התפתחה אצלי מה'בשרי אחזה' הפשוט, שאנו יודעים (פי שהרב הרחיב בדע את עצמך ועוד) שגופינו הוא לבוש לנשמה שהיא עצם האני, והרוח המחברת ביניהם זה מה שנקרא 'חיים', וכשהרוח יוצאת גוף האדם מת, כי הוא לבוש ללא פנים של 'חיות' - חיבור לקיום. וכשרציתי ליישב לעצמי מדוע במק"א הרב מגדיר את היחידה עצם הקיום, חשבתי ליישב שיש 'פנימי' ויש 'מקיף', ובכ"א יש את ג' הבחינות הנ"ל. (והנשמה עצמה היא 'לבוש', והלבוש עצמו מתחלק לג' הבחינות של קיום הלבוש חיותו ולבושו) ומכאן הלכתי והתבוננתי לראות הרבה סוגיות במבט זה כמו שהרחבתי בשאלה הקודמת. (ומחילה על כך שהרחבה כנראה הייתה יתר על המידה, ומחילה על כל ההטחה שאני מטריח את הרב, עצם זה שהרב בכלל מתייחס לכל השאלות שלנו, זה חסד של אמת).

אולם עתה שהרב הראה לי מדברי האריז"ל, שבאמת ההגדרה השורשית של נשמה, רוח ונפש, זה - "גוף, לבוש, היכל", אני מנסה להבין את הדברים, ולמה טעיתי.

וחשבתי שבאמת נכון הדבר, שלאחר חטא אדם הראשון, אנחנו תופסים את הרוח כ'חיות', ואת הקיום הבלתי מוגדר והנעלם כנשמה. וזה המבט של העולם הזה הנפול. אולם דברי האריז"ל מגלים לנו את המבט האמיתי, כפי שהיה לפני נפילת חטא אדם הראשון, שאז תפס בדיוק כמו שאנחנו מרגישים בגוף - כך תפס בנשמה! שהקיום זה היחידה, החיות זה החיה, והנשמה זה הגוף.

ב. ואם הנ"ל נכון, האם אפשר לפרש לפי"ז את עומק תולדת החטא שהתביישו והיו צריכים בגדים, כך:

דהנה הרוח זה סוד הבחירה, ועומק חטא אדה"ר שבחר בבחירה, ועומק ענין 'נהמא דכיסופא' התחדש בחטא, שאז התחדש ענין העמל (וכמו שהרב ביאר ב'בלבבי' תורת הרמז, ובשיעורים על דרך ה' ועוד).

ואם אנחנו מגדירים שהרוח זה 'לבוש', הדברים מאירים בבהירות עצומה, כי זה גופא חטאו, שהתחיל לזהות את 'חיות' במקום ב'חיה' ב'רוח', ולא רצה לילך ערום - רק בגופו - דהיינו בנשמתו, ללא הלבוש - דהיינו הרוח.

ג. בהתחלה נתקשיתי בדבר, מדוע לא נגדיר שגם הגוף הוא סוג של לבוש? שהרי החיות מתלבשת בגוף! מה גדר ההבדל בין לבוש לגוף?
ושוב נתבוננתי, שיש הבדל עצום ביניהם, שהרי בגוף מתחדש ענין ה'צורה', ובנין וסדר הדברים! והלבוש אינו מחדש צורה אלא מלבישה.

והבנתי שעצם זה שעד היום הבנתי שהנשמה היא סתם 'קיום' ללא צורה של תפיסת 'גוף', זה עצמו מה שמנע ממני באמת להרגיש שהנשמה זה אני! כי האדם באופן טבעי תופס 'צורות' ולכן האני של הגוף יש לו צורה וקל להרגישה, והאני של הנשמה, אם זה לא באופן של צורה, איך ירגיש אותה? (אם לא שאור היחידה מאיר בו, שאז תופס את האני כקיום בלתי מצטייר).
אבל לאחר שהרב ביאר לי, שהנשמה זה בחינת גוף, הבנתי שהנשמה זה צורה בדיוק כמו הצורה של הגוף עם תרי"ג איברים, אלא שזו צורת 'בנין רוחני' ולא גשמי. (ולפ"ז נתבאר לי עוד הרבה דברים ששמעתי בעבר מהרב, ואינני רוצה להטריח ולהאריך יתר על המידה).
ד. הגדרת הרוח כלבוש צריך תלמוד, כיצד מהות הלבוש קשורה למהות הרוח? ואולי הלבוש זה הדבר היחיד באדם שיש בו תנועה ושינוי מוחשיים. "ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים", וזה כל ענין הרצון בפנימיות, וכמו שהרב מלמד אותנו הרבה, שיהודי צריך לדעת להפשיט את הרצון ולהלבישו ע"פ רצון ה'!

אם הרב יכול להביע דעתו הרחבה, על כל מה שכתבתי,
תודה רבה מעומק הלב!!!

תשובה:

א. נכון מאוד. ויתר על כן אילו היה אוכל מעץ החיים וחי לעולם מדרגת עוה"ג, כן היה הערך הנכון. ובשעת בחירתו מדרגתו הייתה כמו שכתבת. אולם כאשר חטא, עתה נפל שקיומו הוא הרוח, וחיותו הנפש האלוקית, והלבוש נפש בהמית.

ב. כנ"ל אות א'. עתה כוחו והיותו בחירה, כמ"ש הגר"א, שהאני זה רוח - כח הבוחר, וכמו שהובא בפתחי שערים. ואת החיות מקבל מן הנפש, "וחיתה נפשי". ועל דרך כלל אינו מקבל חיות מנפש אלוקית, צמאה "נפשי" לאלקים, אלא בלבוש של "נפש בהמית", ולכך רוב ככל חיות בני האדם, מן החומר שממנו נהנית הנפש הבהמית.

ג. נכון. הגוף הוא "כלי" ולא לבוש כפשוטו. ופעמים אף לבוש נקרא כלי בלשון חז"ל.

ד. הרצון הפשוט, "רצוננו לעשות רצונך", הוא ביחידה, וברוח מתגלה לבוש של רצונות לפי טבע מדותיו, כך רצונותיו. ועליו לזכך מידותיו ועי"ז את רצונותיו, שירצו רק את הרצון העליון, רצונו ית"ש.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
פרשת בראשית תשפ"ב

- ב ל"ט שאלות בעבודת השם ועסק התורה _____
- ו ב' שאלות נוספות מהנ"ל _____
- ז היחס הנכון למקוה וללימוד האהר _____
- ז מידת העצלות _____
- ח דבקות בצדיקים _____
- ח התקשרות לצדיקים _____
- ט מידות כוחות הרגשים ותנועות _____
- ט שאלה לגבי חלום _____
- י סיפור על מוות קליני _____
- יא שידוכים _____
- יא מה המשמעות של 2:32 _____
- יא שאלות בסדרת דע את ביטחונך _____
- יג שאלות בפנימיות/קבלה _____
- יד חיסונים למנוע ביטול תורה _____
- טו ירידה אחר יום כיפור וחיבור לאור היו"ט _____
- טו יראת חטא נפולה _____
- זט גלגולים _____
- זט כוונות בכתיבת פרשיות התפילין בשמיטה _____
- זי משיח גאולה ומלחמת גוג ומגוג _____
- יח נבואות אחרית הימים _____
- יח שינון משניות בעל פה _____
- יט שורש של מי גבהה יותר? _____
- יט כיצד להידגע בדור האחרון _____
- כ העבודה הפנימית של תשרי _____
- כא כלו כל הקיצין משנת תש"ס עד תש"פ _____

ל"ט שאלות בעבודת השם ועסק התורה

שאלה:

- א. איך אפשר לדעת בכל דבר מה רצון ה'?
- ב. כמעט כל יום אני שם לב שאני צריך לעשות תשובה על ב' דברים, א. כוונה בתפלה שלא כראוי. ב. ביטול תורה. ואני מרגיש בלבי שאני צוחק על עצמי כל יום, ולפעמים פעמיים שלוש ביום לעשות תשובה על אותו דבר.
- ג. האם כדאי בגיל כזה (15) לעשות צומות על עונות (אולי עד חצות וכדו')?
- ד. הרב כתב לי ללכת בדרך עבודת ה' לפי טהרת לבו. ואיך אדע מהו טהרת ליבו?
- ה. ברמב"ם בסהמ"צ מצוה ד' מנה את מצות יראת העונש, ונראה מדברי הרמח"ל במסילת ישרים דיראת עונש אינה היראה אמיתית אלא יראת הרוממות. וא"כ למה התורה צוותה על זה ולא על יראת הרוממות?
- ו. האם יראת העונש היא הדרך להגיע ליראת הרוממות, או שאפשר להגיע ישירות ליראת הרוממות?
- ז. ואיך באמת מגיעים ליראת הרוממות, במה להתבונן וכמה זמן להתבונן?
- ח. מה הדרך בלימוד בזמנים מחוץ לסדרי הישיבה, ללמוד כל יום הספק מסוים (כגון דף היומי) או ללמוד יותר בעיון בלי הספק? ואם בעיון מה ההגדרה עיון?
- ט. איך מגיעים לחשק בזמן עבודת ה' שיש כל מיני זמנים כבויים מחשק?
- י. כמה זמן ביום צריך ללמוד מוסר?
- יא. איזה ספר כדאי ללמוד על פרשת השבוע?
- יב. איתא ברמב"ם שאדם שבעירו רשעים שיברח למדבריות ואמר החזו"א (בזמנו) דהישיבות הם המדבריות, אך כבר אמרו בזמננו שצריך גם בתוך הישיבות לבנות מדבר לעצמו, ואיך באמת אפשר להתרחק מחברה שנמצאים איתם כל היום (וכשאני מסתכל על עצמי מאז שנכנסתי בשיעור א' עד איפה שאני נמצא עכשיו שיש לי כמה דברים שירדתי בהם)? ומה הדרך הנכונה עם חברים בכללות?
- יג. למה צריך שאדם יהיה עם חברה (או דאה"נ לא צריך)?
- יד. מה הדרך בלימוד גמרא (בפרט בחזרה) האם לקרוא את הגמ' ולהסביר כל פרט ופרט לעצמו אע"פ שיודע זאת, או שמספיק לקרוא את הגמ' ולהבין?
- טו. האם נכון להימנע מקריאת עלונים של ד"ת ובמקום זה ללמוד עוד גמ', או שאולי זה יביא חיזוק עבודת ה' ולכן לקרוא?
- טז. מה אפשר לעשות בשביל לזכור את לימוד התורה (אני שוכח די מהר)?

- יז. האם יש ענין לסיים ש"ס בגיל מסוים (למשל עד החתונה)?
- יח. האם זה נכון שאין דבר שהוא לא מצוה ולא עבירה אלא כל דבר אם הוא לא מצוה הוא עבירה (ואם זה נכון מה הפשט שחיבוט הקבר זה על ההנאות המותרות)?
- יט. אם מישהו מגיע אלי ומספר לי צרה או דבר לא טוב שקרה לו, מהי הדרך הנכונה לעשות עמו, להגיב לו בא נתחזק שהכל לטובה, וזה ודאי הכי טוב, או להשתתף עמו בצער?
- כ. האם נכון לומר שהתכלית של הגעתנו לעולם היא שיתגלה כבוד שמים בעולם, ואם לא אז מה כן התכלית של הגעתנו לעולם?
- כא. איך אפשר באמת להתרומם ביום שבת ולנצל אותו כראוי?
- כב. האם מותר לעיין בתוכנת אוצר החכמה במחשב (ללא חיבור לאינטרנט) או שגם מזה כדאי להימנע?
- כג. המשנ"ב בסי' רל"א סק"ב כתב "וראיתי לאנשי מעשה שקודם אכילה היו אומרים הנני רוצה לאכול ולשתות כדי שאהיה בריא וחזק לעבודת ה' יתברך", האם יש ענין לומר את זה גם אם לא כל כוונתו בשביל זה (אולי בשביל להחדיר לעצמו ידיעה זו) או שאין ענין?
- כד. איך אפשר לעבוד את ה' כל הזמן בהתלהבות החושים והנפש?
- כה. מצד אחד צריך אהבת ה' ומצד שני יראה, איך אפשר לפחד הרי אני אוהב ואוטומטית הוא אוהב אותי, זה לכאורה סתירה גם לאהוב וגם לפחד?
- כו. איך אפשר לקבוע בנפשו אהבת ה' תמיד?
- כז. לגבי חזרה על הלימוד, מה הדרך הרצויה, כמה להשקיע בלימוד וכמה לחזור?
- כח. השל"ה כתב שבשבת לגבי אכילה שיהיה בבחינת "טעימה". האם זה טעימה מכל דבר או מדברים מעטים קצת יותר מימות החול?
- כט. מה לעשות בהתבודדות, לבקש על העתיד או להודות על העבר. ואם צריך מקום בלי אנשים או שאפשר לחשוב ע"ז גם ליד אנשים?
- ל. איך אפשר לצמצם את המחשבה בעת הלימוד רק להיות מרוכז בד"ת ובגמ' ולא להסיח דעת?
- לא. הרב כתב שצריך לפני הלימוד לחשוב על "רצון חזק להתחבר למדרגת התורה בחשק הלב ובצורת תפיסת המחשבה", ולא הבנתי מהו מדרגת התורה.
- לב. הרב כתב לי שאם אני יכול לחזור לעולמי (לענות לאחרים שאלות באמצע שאני לומד). מה הכוונה לעולמי, להשלים את ההספק שאני רוצה ללמוד או אחרת?
- לג. בסיום מסכת יש ענין לעשות את זה לציבור או שאפשר לעשות עם עצמי (אני מאוד מתבייש לעשות בציבור)?
- לד. מה הם הי"ב דרכים בעבודת ה'?

לה. שהתחלתי לעבוד על מה שאמר הרב בבלבבי משכן אבנה שיחשוב כל חצי שעה בערך שיש בורא ואני נברא בהתחלה (למשך כשבוע) זה באמת הצליח והרגשתי שזה ממש מחשבה פנימית אבל פתאום (אחרי שבת שהייתי בבית) זה ירד ולא הצלחתי להיזכר בזה הרבה, וגם כשנזכרתי זה היה מחשבה חיצונית ולא פנימית כבתחילה. איך אני יכול שזה יהיה באמת הרגשה של מחשבה פנימית?

לו. איך אפשר באמת להרגיש בכל מהלך התפלה שעומד לפני המלך (תמיד זה תופס אולי חצי דקה ואח"כ לפעמים חוזר)? ואיך אפשר להגיע לחיבור לתפילה?

לז. מה שהרב מבאר בשיעורים זה דרך אחת מכל הדרכים בעבודת ה', או שהרב מצרף את כולם יחדיו (ואם זה דרך אחת, מדוע הרב בחר לבאר דרך זאת)?

לח. האם אדם יכול להסתדר עם כל הדרכים בעבודת ה' או שכל יחיד זה לפי נפשו.

לט. הרב כתב שהמדד לגבי כל מיני עונג שבת וכדו' זה אם עולה עי"ז ברוחניות, איך באמת אפשר לדעת לפני מעשה שיעלה או שלא יעזור לו?

תשובה:

א. בדבר שיש גדרי הלכה, יש לבררם, ושם מדרגת "הוראה", גילוי רצונו ית"ש. אולם בדבר שאין הלכה מבוררת, אי אפשר לעמוד בשכל אנושי מצוי על רצון ה'. ונצרך לברר מהו רצונו הפרטי, ולעשות להיפך, ועי"ז מכניע כח הרע שבקרבו ונעשה זך, ועי"ז מוסר הקליפה שהוא "רצון עצמו" המעלימה על "רצון ה'" להתגלות. וכאשר הוסרה קליפה זו, חש ומשכיל מהו רצון ה'.

ב. דברים אלו נצרך לעשות בהם תשובה לעולם, כתשובת ר' סעדיה גאון הנודעת שביחס להשגתו ומדרגתו היום, נצרך לעשות תשובה על כל עבודתו עד עתה. והיחס הנכון, לנסות בכל יום להיות טוב יותר מאתמול, ולא להיבהל מהנפילות. ולאורך זמן יש לבדוק האם נעשה טוב יותר, ואם כן, זהו הדרך הנכונה. ואם לא, צריך לעשות תשובה, כמ"ש הר' יונה, כי הוא בבחינת מתייצב על דרך לא טוב. והיינו שצריך לחפש דרך נכונה יותר בפרטות עבודו.

ג. על דרך כלל לא, ולכל כלל יש יוצא מן הכלל.

ד. חיבור לרצון הנקי האמיתי הפנימי ביותר לפי מדרגתו.

ה. עיין קנאת סופרים על אתר שדן בכך.

ו. מתתא לעילא, קודם יראת העונש ואח"כ יראת הרוממות, ולהיפך, מלעילא לתתא, קודם יראת הרוממות ואח"כ יראת העונש. אולם לעולם נצרך ב' היראות, וכל הנידון סדר הקדימה.

ז. כמ"ש הרמב"ם שיתבונן בגדלות ה', ויתבונן בגדלות בריאתו, וכן יתבונן הרבה בגדלות התורה שארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים, והיא חכמתו של הקב"ה. כמה דקות ביום.

ח. הדבר משתנה מאדם לאדם.

ט. לזהות לעולם את החשק, בין אם רב ובין אם מעט וחלוש, ולהתחבר לחשק לפי ערכו באותו עת, ובצורה זו מחובר תמיד לחשק, והוא בבחינת אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. ואזי זוכה לעלות

ולרומם החשק בעיתים מזומנים. וכפי הצורך פעמים יש להלהיב החשק ע"י ספרים קדושים, וע"י התבוננות, וע"י שינון פסוקים וכדו' בדיבור, ובקול חזק, ופעמים קול בוכים. הכל לפי העת.

י. בין חצי שעה לשעה.

יא. תלוי בנפש כל יחיד ויחיד.

יב. למצוא חבר או שנים הכי קרובים לעולמך, וליצור עמהם קשר קרוב. ועם השאר קשר של הלכות דרך ארץ ונעימות.

יג. כל העולם כולו לא נברא אלא "לצוות" הזה, זהו עומק צורת האדם, יצור של "צירוף וחיבור". חיבור לעצמו, לבני אדם, לתורה, ולקב"ה, ולכלל הבריאה. ולפי צרכי נפשו של כל אדם נצרך איזון בין כל חלקי החיבור הללו.

יד. בלימוד ראשוני כדאי מאוד להסביר. ובחזרה, תלוי בנפשו של האדם.

טו. עדיף לקבל חיזוק מספר מסודר ובנוי מתחילתו לסופו. אולם פעמים נצרך לנפש שחרור, וחלק מכך הוא קריאת עלונים. וחלק מהשחרור לקבל את החיזוקים לא דרך ספר מסודר, אלא באקראי ע"י עלונים.

טז. העיקר הוא "זיכוכ", שאזי אותיות התורה (מניינם ז"ך אותיות) נחקקים בו. ונצרך מאוד להבין ברור כל דבר ודבר לפי ערכו עתה, וכן חזרות רבות. וכן אהבת התורה בכלל, ואהבת השכלתה בפרט.

יז. כן.

יח. כל דבר שאינו אסור, נכלל במצוות קדושים תהיו, פרושים תהיו, וכמ"ש הרמב"ן על אתר. וחיבוט הקבר בא לזכך חיבורו לחומר אף מה שהיה נצרך, אולם עשה זאת שלא לשם שמים, כגון אכילה הנצרך שלא לשם שמים.

יט. קודם להשתתף בצערו, ואח"כ אמונה שהכל לטובה.

כ. התכלית היא גילוי שלם של הקב"ה, וחלק מאותו גילוי הוא כבוד שמים.

כא. נצרך חיבור עצמי לשבת. כדאי ללמוד את הספר שבת מלכתא ודעת שבת.

כב. מותר, אולם עדיף שרק בעת הצורך ממש, ובפרט בגיל הנעורים.

כג. יהיה מודע שזו כוונתו החלקית, וגם מה הם שאר כוונותיו, ואזי יאמר כן. מתוך רצון שכוונה זו תגדל.

כד. אצל רוב בני האדם לא צריך לעבוד כל הזמן בהתלהבות. נצרך רצוא ושוב, עבודה מתוך התלהבות, ואחריה עבודה מתוך מתינות ושקט פנימי, וחוזר חלילה.

כה. כאב שאוהב, אולם פעמים אף מעניש. וזהו ביראת העונש.

כו. נתבאר בהרחבה בשיעור מערכות באהבת ה'.

כז. לחזור כשעה ביום, וכן בבין הזמנים ושישי שבת.

כח. כפי צרכו הנפשי והגופני.

כט. תחילה מודה על הלשעבר ואח"כ זועק על העתיד. אפשר גם בין בני אדם, אולם באופן שאינו שונה על ידי זה ונותנים דעתו על מה שעושה.

ל. להסיח דעת מהיסח הדעת, וכל פעם שהסיח דעתו לא לחשוב על כך, אלא לחזור למחשבתו בתורה.

לא. נתבאר בשיעורי נפש החיים שער ד'.

לב. הכוונה לחיבור שקט פנימי עם חלקך בנפשך ובתורה ובחיבור לקב"ה.

לג. לעיתים רחוקות לעשות אף בציבור.

לד. זוהי סוגיא רחבה, ונתבארה בסדרת ראש חודש, בכמה חלקים.

לה. מלבד כל חצי שעה, בכל יום לייחד זמן לדבר עם הקב"ה בפשיטות ובעומק הלב, ומידי פעם לאורך היום לדבר עם הקב"ה במחשבה, הודיה, תפלה, וכדו'.

לו. לעת עתה זה הדרך הנכונה, תפסת מרובה לא תפסת.

לז. צירוף, שמגלה דרך שורשית.

לח. כל יחיד לפי נפשו.

לט. אין לבדוק כל מעשה, אלא כלל הדבר, כגון אם אחרי שבת חש שיורד או עולה.

ב' שאלות נוספות מהנ"ל

שאלה:

א. הרב ענה לי שדרכו היא בחינת תורה מונחת בקרן וכו' מצד שני בהמשך הרב מזהיר מפעולות בצורה שאינה נכונה בקשר לנשימות שיכולה לגרום נזק, מה א"כ עלי לעשות ע"מ להתקדם ולפעול לפי שורש נשמתי ויכולתי?

ב. הואיל ואני מתאוה להתקדמות בנושא ההתבודדות ומצד שני נוחל אכזבות גדולות מחוסר הדרכה, רציתי לשאול את הרב ששמעתי על סדנא של 10 ימים במקום סגור עם סדר יום המורכב מלימוד ותפילות תוך כדי שמירה על שתיקה ועוד כל מני דברים ע"מ להגיע להשקטה ולחזק את כח הריכוז, האם הרב שמע? מכיר? והאם זה בסדר? ואם הרב לא מכיר, מה עלי לעשות כדי להתקדם בדרך שלא כ"כ ידועה ומלאת סכנות?

תשובה:

א. על מנת שהתבודדות תעשה באופן שלם ונכון, ראוי ביותר שיהיה איוון בין השכל להתבודדות. וככל שהאדם מחובר עמוק עמוק בעיון דק למעמקי התוה"ק, כן סכנתו בהתבודדות יותר קטנה.

ב. אינני מכיר כלל וכלל. באופן כללי רוב מקומות אלו מורכבים מבני אדם שפחות מחוברים עמוק לתוה"ק, ולכך התקלות מצויות לרוב. דרך ההתבודדות המובאת במספיק לעובדי ה', ובשיעורים שנמסרו, קרובים יותר לדרך של צירוף עיוני עם התבודדות, ונתבארה ע"י בעל מוחין רחבים מאוד, ר' אברהם בן הרמב"ם. וזו הדרך הבסיסית הראויה!

היחס הנכון למקוה וללימוד הזהר

שאלה:

כאברך ליטאי אני מאוד מתקשה לברר לעצמי את היחס והמשקל של המקווה ביהדות, האם ללכת? כמה ללכת? וכמה זה חשוב? וכן ביחס ללימוד בספר הזהר אם ללמוד אותו וכמה ואיך? אם הרב יכול להאיר לי את הדרך? תודה רבה!

תשובה:

אין דרך אחת בלבד בעבודת השם, אלא דרכים רבים. וחלק מן הדרכים תופסים את המקוה כעיקר גדול, וכמ"ש המס"י בביאור מדת החסידות פרק י"ח וז"ל, טבילות הקרח והשלג, וכו', צריכים לבעלי תשובה, וקצתם ראויים אף לפרושים, הנה לא על אלה נוסד החסידות כלל, כי אם הטוב שבמנהגים האלה הוא ראוי להתלוות אל החסידות, עכ"ל.

ולכך בכל עת שנצרך לטהר גופו, כתקנת עזרא, בוודאי ראוי מאוד לטהר עצמו. וכן בערב שבת ויו"ט, ופשוט. ומלבד כך לפחות לא יעבור עליו ג' ימים ללא טבילה, אולם טבילה מתוך תשובה מעומקא דלבא. כבר אמר החזו"א שהספר מוסר המעורר ביותר הוא הזוה"ק, ולכך ראוי לפחות ללמוד חלק הנגלה שבו. וסודר בצורה יפה בהוצאת מתוק מדבש.

מידת העצלות

שאלה:

- א. מדוע העצלות היא מידה רעה כ"כ, לכאורה יש מידות הרבה יותר רעות כמו אכזריות ועוד הרבה.
 - ב. כאשר יש אפשרות לעשות יותר בקלות כגון ללכת ברגל או ברכב האם זה עצלות. או בעצם החיים היום מאפשרים הרבה מאוד אפשרויות להקל את העבודה מתי זה עצלות ומתי לא?
 - ג. הרב בשיעור מביא מעשה על אחד מגדולי ישראל שלעת זקנותו ישן על מיטתו ורצה לשתות מים והסתפק האם הוא אינו רוצה או שזה עצלות ואני לא מבין הרי זה ברור שהוא עייף והגוף דורש מנוחה אז אין זה משנה אם זה עצלות או לא, ס"ס אין זה מידה רעה כלומר אני שואל באופן שורשי יותר זה ניחא אם האדם מתעצל ללא צורך שיש כאן מידה רעה אבל כאשר זה מאמץ ביחס לכוח הגוף אין זה מידה רעה?
 - ד. כיצד נראה האדם השלם שתיקון או מידת העצלות?
- תודה רבה.

תשובה:

- א. מי אמר שהיא גרועה יותר מאחרים? במדת מה בכל מדה יש בחינה אחת שגרועה יותר מכולם. ובכללות העצלות היא חיבור לכבדות החומרית, שסותרת לכל תנועה בכלל, ובפרט תנועה רוחנית. כי הרוחני קל ומתנועע בקלות, והעצלות מעלימה זאת!
- ב. זהו שיקול דעת דקדושה היכן להשקיע את "הכוחות".
- ג. כי לעולם יתכן שמעורב בדבר ולו חלק קטן של עצלות.
- ד. בכל פעם שיש חשש ולו קל של עצלות, פועל לפחות "פעולה חלקית" כנגד כח העצלות. ובכללות תנועתו קלה ונעימה.

דבקות בצדיקים

שאלה:

- א. למה זה נראה שדווקא החסידים מדגישים את העניין של דבקות בצדיקים אפילו שבוודאי זה היה ידוע גם בשאר חצרות אבל מה פשר הדגש המופלג הזה, והאם אין זה סותר את עבודת האדם הפרטית?
- ב. והאם יש סיבה שזה התחדש דווקא בעיקבתא דמשיחא?
- ג. וזה וודאי שדברי הצדיקים חיים וקיימים לעד, אבל מה נעשה לא רואים צדיקים בגלוי כל כך האם יש שינוי בדרכי העבודה או שצריך להמשיך לחפש את הצדיק בעולם הזה או להתקשר בצדיק שכבר נסתלק לעולם האמת?

תשובה:

- א. הדגש שכל השפע בא דרך הצדיק, הן רוחני והן גשמי, ולפיכך הצורה המעשית של החיים חלקה הניכר מסביב לצדיק. על כל אחד למצוא את הגוון הפרטי שלו בצדיק, ולמצוא את הצדיק השייך לשורשו, שהוא ענף מנשמתו של הצדיק.
- ב. כן, זהו שלב אחד לפני הגאולה, גילוי אור התיקון, אור שם מ"ה, אור היסוד, צדיק יסוד עולם, והיסוד נקרא בלשון חז"ל "שמשי", ולכך העיקר שימוש חכמים - צדיקים. וכנגדו ירד טומאה של פריצות של דור המבול, ויתר על כן.
- ג. אפשר להתקשר אף לצדיקים נסתרים. ויתר על כן, עתה מאיר יותר האור של קשר פשוט ישר לקב"ה.

התקשרות לצדיקים

שאלה:

- מוזכר בספרים שיש עניין של התקשרות לצדיקים, ובספר שארית ישראל מובא שכאשר מגיע לקר"ש ושמונה עשרה אינו צריך להרגיש הדבקות בצדיק, רציתי לשאול את הרב למה שונה הקר"ש משאר התפילה שדווקא שם אין צריך להרגיש התקשרות לצדיק?

תשובה:

בק"ש, בפסוק ראשון, יש יחודא עלאה, שאין עוד מלבדו כלל, וא"כ לא שייך יחוד דרך הצדיק.

שכר לימוד תורה בסדרת 'דע את'

שאלה:

שלום כבוד הרב, התחלתי לקרוא בשקיקה את הספר 'דע את נפשך', וזה פשוט תענוג לנפש ומחכים מאוד.

רציתי לשאול האם יש שכר על לימוד תורה כאשר לומדים מסדרת הספרים של "דע את"?

תשובה:

אם לומדו לשם תורה, כן!

מידות כוחות הרגשים ותנועות

שאלה:

שלום כבוד הרב,

ישנן ארבע הגדרות שהרב משתמש בהן הרבה בהרצאות השונות ולא ברור לי היחס ביניהן והמקום או ההדרגה שלהן בקומת הנפש והן: מידות, כוחות, הרגשים ותנועות. למעשה שאלתי היא מה ההגדרה הפשוטה של כל אחד ומה המקום היחסי שלו בקומת הנפש ואיך הם פועלים או מתפעלים אחד מהשני? תודה.

תשובה:

תנועה - שורש כל מציאות הנבראים, שנתחדש תנועה, וזו כל מהות היותם.

כוחות - האדם נברא ב"כח", ועליו להוציא כוחותיו לפועל. וההוצאה לפועל היא שורש כל התנועות של עבודת האדם.

מידות - כוחות הגבול שבאדם.

הרגשה - הכח הוא בחינת חכמה, כח-מה, וההוצאה לפועל היא ע"י תנועה, כנ"ל. וכל תנועה מולידה הרגשה.

שאלה לגבי חלום

שאלה:

שלום רב, מועדים בשמחה!

קיבלתי המלצה לפנות אליכם בבקשה לפטור חלום. חלמתי שהייתי בתקופה של ספירת 7 נקיים, ולפתע ראיתי דם, והדם הזה הפך ל 2 עיניים אדומות. ממש ציור של עין דומה לזה אבל כולו אדום. כשהתעוררתי החלום קצת העיק עלי והרגיש לי שעליי לשאול.

אשמח לפרוש טוב, והאם עלי לעשות משהו?
תזכו למצוות.

תשובה:

נצרך להוריד דמעות מן העיניים שעל ידם העין נעשית אדומה.

סיפור על מוות קליני

שאלה:

שלום לכבוד מורינו הרב שליט"א

יש לי ידיד שלמד אצלינו בישיבה שעבר תאונת דרכים ועבר מוות קליני וסיפר מה שראה בעולם העליון ואמר שראה כמה דברים.

א. שרוב העבירות הבולטות שם כ 90 אחוז זה על שמירת העיניים ועל קדושה האם כך הדבר?

ב. הוא אמר שהחזירו אותו לחיים זה בגלל שעשה הרבה חסד אם אנשים מסכנים ושלשה מהם קיבלו עליהם מיתה במקומו ובאמת מתו אחרי שהוא התעורר האם יכול להיות חסד יכול להציל אדם ממות ובאלו תנאים?

ג. יש לו דוד צעיר שנפטר בפתאומיות, וראה למעלה שהסיבה לכך זה מקללה שקיללו הוא האם כך הדבר שמקללה אדם יכול למות?

ד. הוא אמר שראה שאף פעם לא קיים מצוות התשובה "לא אמרתי בעולם סליחה אמיתית ורצינית על מה שעשיתי אני צועק חזק ביום כיפור חטאנו עוינו פשענו אבל באמת לא היה דבר אחד שהתחרטתי עליו!" רציתי לשאול איך עושים באמת תשובה. ? עכשיו עבר יום כיפור ואני מרגיש שאמרתי את כל הוידויים אבל אני לא מרגיש שהתחרטתי עליהם באמת? איך אפשר באמת להרגיש חרטה?

יוריני הרב דרך שנעשה ונתקרב אל אבינו שבשמים. תודה רבה וישר כח

תשובה:

יש ריבוי בתי דינים למעלה, ובכללות כ"ד בתי דין, ובפרטות יותר בכל מדרגה ומדרגה יש ב"ד לפי אותה מדרגה.

סיפור זה נמצא בב"ד הראשון בלבד של זמן יציאה מן העולם, והדבר תלוי בדיינים המרכיבים אותו. זה היחס הכולל לכל הסיפורים מן הסוג הזה.

חסד מציל ממוות, כמ"ש בר"ה (יח, ע"א) על בני עלי, וכמ"ש כי אם בחסד ואמת יכופר עון. מקללה אפשר למות, אולם תלוי במדרגת המקלל והמקולל.

ע"ן ר' יונה בכ' עיקרי התשובה, עיקר החרטה.

שידונים

שאלה:

שלום רב,

מדוע ה' נתן לי רצון כה עמוק להתחתן ולבנות בית של תורה וקדושה, ובכל זאת אני עדיין לא נשוי? מה הטעם לתת לי את הרצון הזה אם עדיין לא מילא את הבקשה הרוחנית הזו שלי? (אני בעל תשובה ועושה את רצונו לחיות בבית שלי עם הורים לא משפחתיים והמשפחה אפילו יותר קשה ולכן אני באמת רוצה להתחתן כדי לעשות את הרצון שלו טוב יותר).

תשובה:

יסורים ממרקים, וכן לקנות גמישות נפשית, ולהתפשר על שידוך שאינו לגמרי כרצונכם, על מנת לעבוד על המידות ואמונה.

מה המשמעות של 2:32

שאלה:

זה קורה שנים רבות שבהן אני מביט שוב ושוב בשעון והזמן הוא 2:32 זה לא קשור ללוח זמנים ספציפי וקורה רק עם הזמן הזה. אני תוהה אם יש משמעות קבלית למספרים אלה ומסר שאני אמור להבין. תודה

תשובה:

- 32 ל"ב, 2 - ב' לבבות, קודם שיאכל אדם יש לו ב' לבבות כמ"ש (ב"ב, יב, ע"ב), וכמ"ש רש"י (שם), כמה ללבבות, שאינו מסכים לדעה שלמה. ונצרך תיקון לאחדם.

שאלות בסדרת דע את ביטחונך

שאלה:

שלום לכבוד הרב, ברשותכם, שאלות והבהרות:

- א. בשיעור מספר שמונה, הרב מציע ללומד מענה משולב רגשי-מחשבתי. אמנם הסדרה ממוקדת בהתמודדות עם פחדים, אך לכאורה מענה משולב מסוג זה יעיל מול מצבים נפשיים אחרים. כבשיעור מספר שבע, נדמה שהמענה שהרב מצייג יעיל מול קשת רחבה של קשיים נפשיים, שאינם בהכרח פחדים. ככלל, מהסדרה אני למד שהפרעות שונות בנפש - יכולות לקבל מענה דומה. מה הסיבה לכך?
- ב. האם אפשר לאדם שלא חווה מערכות יחסים מטיבות, לחוות את הקב"ה כמטיב? לכאורה, יש מקום להניח שיחווה 'חסימה' בנושא. מה עבודתו של אדם זה?

ג. הרב כותב: 'כל פחד... יסודו ומקורו באירוע שקרה בעבר'. הרב הביא בשיעור שמבואר בכתבי האר"י שאפשר שאדם יפתח פחד על בסיס חוויות מהגלגול הקודם. האם מדובר בכיוון שניתן לחקירה, או שההתייחסות אליו תהיה כפחד ממקור לא ידוע?

ד. הדברים שהרב מציג בשיעור קרובים מאד לגישה נפוצה להתמודדות עם טראומה הנקראת EMDR. ראשית יישר כוח לרב שמאפשר לנו לראות בחוש כיצד התורה כוללת את כל החכמות כולן, אלא שבניגוד לחכמת הגויים, היא מציגה את החכמה באופן חד ומדויק ביותר. בגישה זו, המטופל עובר תהליך התבוננות דומה עם המטפל, המבקש ממנו למצוא בתוכו את ההשקטה, על ידי חוויה מחודשת של האירוע, כאשר הוא מוגן יותר - על ידי המטפל והמרחק היחסי מהאירוע הקשה. האם הרב חושב שניתן לעבור את התהליך המוצג בשיעור ללא מטפל מלווה? ומכאן לשאלה מרכזית - עולם הטיפול בימינו ייושב' על הבנה שיש צורך בקשר שבין המטפל למטופל, שמאפשר לתהליכים נפשיים משמעותיים להתרחש. הרב לא מציין צורך שכזה, וכמובן - לא מצינו בחז"ל מערכת יחסים כעין זו, של מטפל וטופל, ובוודאי שהם לא תלו בה את השינוי אותו מצופה אדם לעבור. מה הסיבה, אם כן, לכך שהמודל הפסיכולוגי הנפוץ היום (וקיים קרוב למאה ועשרים שנה) מתבסס על הקשר בין המטופל למטפל?

ה. האם על מנת לעבוד בהתאם למה שמציע הרב בשיעור, יש צורך בהפנמה של הנלמד בספרי בלבבי א-ב, או שגם אדם שלא מונח שם, יוכל להיתרם מהנאמר בשיעור?

ו. הרב מציע התבוננות במסגרתה האדם משקיט את עצמו באמצעות מחשבות: "אין שום סיבה לפחד... אם אין חטא - אין סיבה שנתייסר ביסורים... אין טעם לפחד..." מדברי הרב ניכר שישנה הנחה בסיסית של מוגנות של האדם בעולם. זהו הטבעי, ואילו הפגיעות אינה טבעית. האם כך?

תודה, יישר כוח ומועדים לשמחה!

תשובה:

א. כי יש שורשים ויש ענפים, וטיפול עבור ענף כענף פחות מועיל לדברים אחרים (כי כי גם מועיל יש יחסי גומלין בין הענפים, וכן כל פרט בדקות כולל את כל הקומה כולה כנודע, ואכמ"ל). אולם טיפול עבור ענף בשורשו, מועיל בודאי גם לענפים אחרים.

ב. פעמים דייקא ע"י שחסום בין בני אדם "בורח" לקב"ה ושם הכל נפתח. ופעמים זה מהווה חסימה ונצרך תיקון החסימה.

ג. ברוב המקרים זהו פחד לא ידוע, אלא מביני מדע בלבד.

ד. מערכת קרובה לכך אי כי עדיין רחוקה הרבה, היא מערכת של רב ותלמיד, צדיק וחסיד וכדו'. אולם בעומק יש קשר בין האדם לקב"ה, קשר בין האדם לתורה, קשר בין האדם לזולתו, וקשר בין האדם לעצמו. ובכל אחת ממערכות קשרים אלו ניתן לרפא את הנפש.

ה. ניתן אי כי באופן חלקי.

ו. בודאי!!! האדם חוסה בצל כנפיו של הקב"ה, חבוקה ודבוקה בך! וזהו המצב הטבעי של הנפש ללא חטא. ועל זה בנוי עומק סגולת הנפש החיים הנודעת בשער ג' פרק י"ב.

שאלות בפנימיות/קבלה

שאלה:

שאלה א- לא הבנתי שורש העניין שמשה הרג רק החזקים של עמלק ולא את החלשים??

שאלה ב- שיש מחלוקת בין הפשט לסוד ולפי הזוהר אם השמיע לאוזנו התפילה אז פוגם בבינה וכו' (משהו כזה) ולא מתקבל התפילה ולפי השו"ע כן צריך להשמיע וזה לא מובן מה באמת קורה במציאות אם יקבלו התפילה או לא כי מה שזוהר אומר זה חוקי המציאות כמו שכיבוי אור מביא חושך כך מי שמשמיע התפילה לא נשמעת וא"ת שהפסק של השו"ע משנה את הטבע כמו בהיהא דירושלמי כתובות א ובבא מציעא דף נ שלפי פסק החכמים משתנה חוקי הטבע ממש יש להקשות מה עדיף השו"ע או כול פוסק אחר על פסקי הזוהר ועוד יש להקשות שהתנאים לכאורה פסקו הלכה הם ידעו גם את הצד של הסוד הטמון בה ועל פי זה פסקו ולא על פי סברא פשוטית לבד אחרת כיצד נסביר שכול הגמרא מלאה סודות איומים וכול הלכה למעשה יש בה סודות ואילו פסקי האחרונים ואולי גם ראשונים הם רק סברא פשוטית לכאורה. וכן הוא במדרש העוסק ברזי תורה מקרב את הגאולה שלפי חלות התורה על דרכי שכל המקבל כך נשתנה המציאות כפי אותו חידוש תורה כמו שפירש הרב שפירא בזה השער שיעור ו. (ועוד יש להוסיף העוסק ברזי תורה דייקא ולא בפשט) אם כן ראש כיצד הפשט חולק על הסוד ועוד יש להקשות שהפרדס הוא כנגד ד שמות הוויה ואם תאמר שיש פלוגתא בין הפשט לסוד אמרנו בזה שיש פירוד בשם הוויה וברור הדבר שאם יש מחלוקת ואין ניראה מיזוג הפשט והסוד זה פגם כלפי המקבל ובאמת הם מאוחדים אז כיצד יש מחלוקת??

שאלה ג-כתוב בליקוטי הלכות ברכת הריח ד,ז שהמדמה רשימו של השכל והארי כתב שהוא כול של השכל וזה ניראה כמו שני דברים שונים לכאורה שירשימו הוא הבחינה שנשארת בכלי אחרי סילוק המוחין

שאלה ד-אם היולי הוא סוד הוויה אחת רצופה אזי זה כביכול אומר שהבורא הוא מה שקורים היולי שזה גם קצת קשה שהיולי הוא חלל האין סוף והבורא הוא קו האור ולא החלל.

שאלה ה-איזה ספר על חכמת התכונה של החכמה היותר קדומה שנכתב על ידי צדיק כגון ספר הברית הרב ממליץ?

שאלה ו- מה ידוע לרב על דעת המתהפך(בכללות) והאם אפשר גם מקורות לעיון

שאלה ז- מה יש לרב לומר בכללות לעבוד להט הרב המתהפכת ואם אפשר גם מקורות לעיון

שאלה ח- האם יש חלל פנוי בפרטות כמו בכללות בין מדרגה למדרגה אחרת כיצד יבדלו ויתחלקו המדרגות? והאם חלל פנוי זה דינו כאותו חלל כללי?

שאלה ט- לא הבנתי מה עניין ג חליפות טמאות כיצד יש מציאות של רע ללא ניצוץ לתיקון?

שאלה י- מה ידוע לרב על הסוד שיש בחינה של ילד באדם שהיא נשמתו וכיצד זה קשור לגאולה?

שאלה יא- האם זה ששכל מקיף הוא עיגול דיושר אומר שהוא עיגול כלפי היושר התחתון ומקיף בשבילו אבל הוא גם יושר כלפי העיגול שמעליו והיינו שזה בעצם עניין יחסי

שאלה יב- מה למעלה ממה עיגול מעל יושר או יושר מעל עיגול תודה רבה על התשובות.

תשובה:

- א. הרג רק את השורש ולא את הענפים, כי בחינתו שורש.
- ב. כל אדם פועל לפי מדרגתו, ולדוגמא, אם מדרגתו בפשט ופועל לפי קבלה, פוגם. וכן להיפך.
- ג. רשימו תחתון זהו מה שנשאר מן השכל בעת הסתלקות המוחין. רשימו עליון, הוא אור א"ס, ומקצתו נעשה מוחין לא"ק. ורשימו זה הוא כח המדמה דתיקון להדמות לא"ס.
- ד. הויתו האמתית למעלה מן הכל!!! ולמעלה אף מאור א"ס, וכמו שהרחיב בלשם. עיין ערכים בקבלה, ערל הויתו הנעלמה. ובדקות הויתו האמתית היא למעלה מהויתו הנעלמה, כי זהו למעלה מיחס של נעלם וגלוי, והבן היטב.
- ה. סוד היסוד, בסוף ספר אלים, נצרך למוצאו. וספר התכונה למהרח"ו.
- ו. השורש זהו ג"ר דרדל"א, מתהפך בכל עת. הדברים ארוכים. ונצרך ללמוד סוגיא זו בהרחבה, ואכמ"ל.
- ז. לעלות היפוך זה לשורשו, לרדל"א, וזהו תיקונו.
- ח. כן, כן. חלל בערך לעליון, ובערך לעליון נשאר רשימו. ובערך לעולמות תחתונים יותר נקרא עדיין מלא באור א"ס. כגון ביחס לאצילות עדיין החלל הראשון מלא.
- ט. עיין ליקוטי מוהר"ן תנינא, סימן ז'. וליקוטי הלכות יו"ד, אבר מן החי, ה"ב.
- י. עיבור דפרטות דכל מדרגה, שורשה בעיבור הכללי, ומתגלה בבן אמו, וזהו סוד משיח, בן לאה, הארת תבונה. מקום הריון באמא. וזהו משיח, משיח לפי תומו, קטן.
- י. כן.
- יב. יש פנים לכאן ולכאן, וזהו סוד כללות ההפכים שב' הצדדים נכונים.

חיסונים למנוע ביטול תורה

שאלה:

שלום וברכה לרב שליט"א,

מהי פסק דינו של הרב בנוגע לחיסון נגד Covid-19 עבור:

-גברים, נשים וילדים

-אנשים שהרופא הראשי שלהם המליץ להם לקחת את כל החיסונים

אם חיסונים מיותרים, האם אדם צריך לציית לכל כללי הממשלה בנוגע למסכות, בידוד, גרין קארד וכו' ? מה אומרים אם שואלים אותם אם הם מחוסנים? בעלי ובני איבדו לימוד תורה רב בגלל היותם בבידוד כבר, ואנו רוצים להימנע מכך.

הבן שלנו מתחנן לקבל את החיסון, אבל אני מודאג מתופעות לוואי אפשריות. כמעט כל הבנים בצ'דר שלו לקחו את זה. אני מבין שהכל נגזר משמיים, אבל עדיין לא הפנמתי את זה במלואו. אני יכול להרגיש שקט נפשי רק אם הרב מייעץ אם זה הדבר הנכון לעשות.

בברכה,

תשובה:

אינני מורה הוראות. הסירו דאגה מלבכם, לימוד התורה יקר מן הכל ואתם יכולים להרגיש שקט נפשי ולא לחשוש.

ידידה אחר יום כיפור וחיבור לאור היו"ט

שאלה:

א. אם אדם נפל לחטא גדול במוצאי יוה"כ האם הוא מאבד את כל המדרגות של הימים נוראים וכל הטהרה של יוה"כ והוא צריך להתחיל כל עבודתו מתחילה, או שעדיין יש לו את כל העליי" של ר"ה ויוה"כ רק שהוא צריך לקום מלכלוך החטא ולהמשיך את תהליך עבודתו של סוכות והושע"ר ושמחת תורה ולא להשגיח על הכשלון שלו?

ב. איך הוא יכול לחזק את עצמו ולא ליפול ליאוש מחמת שמרגיש שכל עבודתו ועלייתו ביוה"כ היה מזויף ודמיון והיו לריק?

ג. איך האדם יכול להתחבר להאור מקיף של כל יו"ט ולא ליפול לדמיונות?

תשובה:

א. אנו עדיין בתוך ירח האיתנים, בתוך מהלך של תשובה, ועתה לאחר יוה"כ, עיקר המהלך תשובה מאהבה, "וימינו תחבקני", ולכך יעשה בזו העת ממש תשובה מאהבה לפי ערכו.

ב. יברר את "שורש סיבת הנפילה", ויסדר סדר עבודה נכון עבור שורש פורה ראש ולענה זה.

ג. מתוך בהירות מה מדרגתו - אור פנימי, ומה מדרגתו באור מקיף. המודעות שזה מדרגת המקיף ולא הפנימי שלו, זהו יציאה מדמיונות.

יראת חטא נפולה

שאלה:

שלום וברכה! מהי ההבחנה בין הזהרות ודאגה חיובית מחטא לבין המצב שבו זה כבר נחשב לא בריא ולא טוב? חשש מחטא הוא טוב (צריך לשוב על הספק יותר ממה שיש לעשות תשובה על הוודאי), ומת הוא נהפך לבעייתי וכן האם אז הוא יהיה בעייתי בעצם או בגלל ההפרעה הנפשית שבזה? תוס' (קידושין לא. גדול) מבארים שזוהי המעלה של המצווה - "שדואג ומצטער" ויתר פן יעבור" כלומר זה כורך צער ודאגה, זה סובב את החיים ולא רק דבר קטן? תודה רבה.

תשובה:

שוקל בדעתו הנקייה לפי ערכו מה רצונו ית"ש ממנו, ואחר שעשה כן, הינו רגוע, כי עיקר יראתו לא לעשות נגד רצון בוראו. וכידוע, שהרב מבריסק שהיה ירא שמים גדול, אחר שעשה מה שהקב"ה רוצה ממנו, היה רגוע ושלו!

גלגולים

שאלה:

מבואר בשיעור הראשון של הרב שיתכן שהתיקון של האדם הוא ב 5 דקות שאר הזמן צריך לעבוד על לבנות את הבית, שאלתי היא: מדוע זה כך? הרי אם האדם כבר בנה את הבית בגלגול הקודם, מדוע צריך לבנות אותה שוב?

תשובה:

באופן כללי, נצרך לחזור לחלק שתיקן בעבר ע"י עובדה בגלגול זה, ואח"כ להשלים פרטי החלקים שלא הושלם בגלגול הקודם.

כוונות בנתיבת פרשיות התפילין בשמיטה

שאלה:

שלום לכבוד הרב היקר.
ראשית רצינו להודות לרב על השעורים הנפלאים של עץ חיים למתחילים, אני מאד נהנה מהחילוקים הדקים, מחשבון הדברים, ההגדרות והסברות העמוקות.
יש לי 2 שאלות:

1. מה החילוק בין השעורים של עץ חיים למתחילים לעץ חיים בעיון, האם הרב יכול לפרט?
2. לגבי שנת שמיטה האם הסופר יכול לכוון בכוונות התפילין, ואם כן מה הטעם, ואם לא מה הטעם, ובמקרה שלא האם הדברים נעשים מאליהם, או שלא.
תזכו לגמר חתימה טובה, ולכל הישועות.

תשובה:

- א. בעיון יש נטייה רבה לכלול את עיקרי שיטות המפרשים הקדמונים יותר. בלמתחילים, הנטייה לסדר בעיקר מהלך פשוט אחד וברור. וכן יותר כניסה מלבד הגדרה, גם להבנה.
- ב. הדברים נעשים מאליהם, "ושבתה הארץ", כעין שבת שאין "מעשה", ושיהא בעינך כאילו כל מלאכתך עשויה. ועיין בהרחבה באמת ליעקב (קונטרס שפת אמת, סימן א'). ועיין ספר הליקוטים (בהר). וזמרת הארץ (אות פ"א, ואילך). ושו"ת דברי שלום (פסק השמיטה ממהרי"ט אלגאזי). ומעיל אליהו (קונטרס ושבתה הארץ). וקנין פירות (אות לב) בהרחבה גדולה. ובגדרי קודש אשר לאהרן (שאלה פ"א). וצדק ושלום (שאלה י"ח). וסוד ישרים (ח"א, שאלה י', ושאלה י"א). וכל הנ"ל ביחס "לדיבור", תפלה. אולם במעשה אין לכוון, כי נעשה מאליו.

משיח גאולה ומלחמת גוג ומגוג

שאלה:

שלום ושנה טובה ומבורכת לרב שליט"א מחכים ומצפים לגאולה ברחמים

א. הרב האם מה שכתוב בזוהר הקדוש שיהיה חושך 15 יום לפני ביאת משיח זה חייב לקרות כפשוטו או שזה בפנימיות מדובר?

ב. כתוב גם בזוהר הקדוש שייראה כוכב 45 יום לפני כן כוכבו של משיח האם זה ייראה ? או שוב לא מדובר כפשוטו?

ג. כתוב שיבוא משיח בן יוסף לפני כן האם זה היה כבר כלומר האר"י הקדוש שהיה משיח בן יוסף או שזה עתיד להיות?

ד. מישהו אמר לי שכתוב בזוהר הקדוש שהסיבה שהערב רב שולטים עלינו כבר למעלה מי 70 שנה, זה בגלל שמשה רבינו שאל אותם האם אתם רוצים את השכר שלכם שיצאתם איתנו ממצריים עכשיו או באחרית הימים, והם אמרו באחרית הימים ולכן קיבלו את השכר בצורה של שילטון על עם ישראל והקמת המדינה, האם זה נכון, זה כתוב בזוהר הקדוש?

ה. האם כדאי לצבור אוכל ומים ונרות לקראת מלחמת גוג ומגוג שנראה שתהייה השנה? ואם כן לאיזה תקופה? והאם יש עוד הכנה גשמית שצריך לעשות מעבר להכנה הרוחנית?

ו. האם לימוד פנימיות התורה של תורת הנפש לדוגמא הספרים של הרב דע את גאולתך, הוייתך, נשמתך, עצמך, כוחותיך, אז רק כדאי לקבל תמונה להבנת החשיבות של לימוד בספרים הנ"ל, אני שואל כמה זה נחשב מבחינת השכר אם נגדיר כך לי לעולם הבא, או מצד הלשמה כמה זה יקרב אותי לקב"ה, האם זה נחשב יותר מלימוד הקבלה, חסידות, גמרא, הלכה, או פחות, או אותו דבר?.

ז. שמעתי שיעור על השבטים האבודים שיש שבעולם, בסין, באפגניסטן, בהודו, וכו... שהם מקיימים מצוות שהם זוכרים ואומרים שהם בני ישראל ויש להם כמו באפגניסטן ספרי יחוסין עד יעקב אבינו, וכו'.... האם נזכה שהם יחזרו אלינו?

ח. מה לגבי החילונים ולגבינו אנו החרדים, האם יהיה זמן שבו אליהו הנביא יתגלה ויגיד לנו ולחילונים תחזרו בתשובה תזרקו אתם החרדים לדוגמא , את האייפונים, פאות נוכריות, התחברות לערב רב בשלטון, התנתקות מכל הליבה וכל מה שנקרא התחברות למוסדות השילטון, תחפשו רק קירבת אלוקים וכלל לחילונים תחזרו בתשובה ואז מי שיחזור ייזכה להישאר ומי שלא לא ייזכה, או שיבוא משיח ואז מי שזכה לעשות תשובה זכה ומי שלא לא ייזכה?

תודה רבה לכבוד הרב שליט"א על המענה לשאלות שלנו אוהבים את הרב שנה טובה ומתוקה מחכים להתגלות משיח,

תשובה:

א. בדברי אגדה ככלל, ובפרט בזוה"ק אינו בהכרח כפשוטו.

ב. כנ"ל אות א'.

ג. זה התחיל אז וממשיך כל העת, הארת משיח בן יוסף.

ד. זה אחת מן הסיבות.

ה. מי שחושש שיצבור אוכל לשבועיים.

ו. זה פתחים להבין את דברי חכמי הדורות באופן ברור ומסודר.

ז. כן.

ח. יהיה גילוי הארה בבחינת אליהו, ואינו בהכרח שיתראה פנים בפנים, אלא יתכן ב"אורח שכל", באופן של הארה של הכרת האמת, ובחירה לכל יחיד ויחיד האם לחזור למוטב.

נבואות אחרית הימים

שאלה:

שלום ושנה טובה וברוכה לרב שליט"א ולכל משפחתו.

קראתי מהשאלות לרב וגם משיחות, שהחסד לאלפים אמר שיישארו 7000 איש בעולם. השאלה האם מדובר שהוא כתב כולל היהודים, או דיבר על הגויים? והאם הוא אמר שזה אפשרות או כך יהיה? ואם כך יהיה אז איך אפשר לכתוב זאת הרי נבואה רעה לא חייבת להתממש?

תשובה:

יהודים, זו אפשרות.

שינון משניות בעל פה

שאלה:

שלום כבוד הרב

אשמח לדעת מה כבוד הרב חושב על שינון משניות בעל פה במחשבה?

אפילו ללא הבנה?

האם העבודה שתוארה בספר מגיד מישרים על שינון משניות רלוונטית גם לאנשים רגילים?

האם יש לזה יכולת לתקן את פגם הברית?

פעמים רבות אני מרגיש שזה הדבר היחיד שמציל אותי מהרהורים לא תקינים.

בתחילת התשובה שלי הרגשתי שזו ממש דרך בעבודת השם ועסקתי בזה בצורה אינטנסיבית והצלחתי

לזכור בעל פה עד מסכת תרומות פרק ראשון.

אך לאחר מכן נחלשתי בזה והפסקתי לזמן רב ושכחתי הכל.

ולפני ראש השנה חלה בי התעוררות לעסוק בזה שוב והצלחתי לשחזר את מסכת ברכות ושני פרקים ממסכת פאה.

אך אני חושש שאם אני אשנן יותר מדי זה יפול כמו מקודם כמגדל קלפים..

הייתי רוצה לשנן י"ח פרקים ביום אך כרגע זה מעבר ליכולות הנפשיות שלי..

איך הרב ממליץ לעבוד עם זה?

תודה רבה

תשובה:

עבודה נפלאה שנצרך בירור לכל יחיד האם זהו חלקו.

תתחיל בארבעה פרקים, ואח"כ מוסיף והולך. אולם גם ביום שקשה לא לפחות מארבעה פרקים, כנ"ל.

שורש של מי גבהה יותר?

שאלה:

לכבוד הרב

קראתי בספרי הרב על העיקרון שכל הנמוך שורשו גבהה יותר

לדוגמא ששורש הכלים גבהה מהאור וכן שורש האישה גבהה מהאיש

האם זה אומר ששורש הגוי גבהה מיהודי? האם שורש הדומם הוא הגבהה ביותר?

מה ההסבר?

תשובה:

על יהודים אמרו חז"ל, שכאשר עולים עולים למעלה מכולם, וכאשר נופלים נופלים למטה מכולם. ולכך ישראל כללות ההפכים בעצמם, והבן.

הדומם למעלה מן צומח חי ומדבר בשורשו, כי הוא למעלה מן התנועה, קרוב יותר להווה תמיד.

כיצד להידגע בדור האחרון

שאלה:

בס"ד

קראתי את דברי הרב בענינים מסוימים ובאמצע הקריאה היה לי בא אצלי מודעות בהירה של עולם הרוחני ושהוא המקום האמיתי ועולם האמיתי, ושהמציאות כאן לפנינו בעולם דידן אינו מציאות האמיתי ושאנו חיים בעולם שאינו המציאות האמיתי. היו לי דפיקות מהירות בלב כתוצאה מזה, והייתי צריך לילך לבית חולים ולקחת תרופות וב"ה נרגע הלב. ואפשר שהיו עוד דברים שהיה גורם לזאת, כיון שאני יודע

שהרב אמר שאלו שיש להם אינטרנט אינם זוכים להגאולה ופעם שאלתי להרב א"כ מה לענות לאלו שאינם רוצים להתנתק והרב אמר לי שאין לאמר דברים אלו למי שאינו רוצה לשמוע. וכתוצאה מזה אני

רגוע כלל מחמת שאני צריך לראות חברות שלי על איך שהם הולכים לאבדון לעולמים ח״ו ואין בידי לעשות כלום... (א) האם יש עלי לעשות תשובה, וא״כ מה? (ב) מה עלי לעשות? (ג) אם אפשר להרב להתפלל בעבורי...

תשובה:

להתחזק באמונה שהשי״ת מנהיג את עולמו לפי ההבנה שלו כביכול, ולא כפי ההבנה שלנו. אי אפשר להבין בשכל את כל כח הרע שנמצא בעולם, ואת כל היקף הסבל הנורא. "אמונתך בלילות", מתוך אמונה זכה ובהירה זו יש להירגע ולסמוך על הקב"ה שיעשה הכל כפי מחשבת הא"ס ב"ה. רפואה שלמה!

העבודה הפנימית של תשרי

שאלה:

לכבוד הרב, שליט״א

בשיעור של ראש השנה תשפ״ב הבהיר הרב ״ראש של האדם, גולגולות, בתוך יש מוחין זה הפנימיות והמוחים מתפשטים חושים: ועניים, ואוזניים והחותם והפה – ריאה, שמיעה, ריח דיבור טעם ולתתה מישוש״.

עיקר של ראש השנה שמיעה (וראיה)

עיקר של יום כיפור ריח ודיבור.

אולי אני טועה אבל חשבתי שיום הכיפורים הוא עבדת האף-ריח (כפי שהוסבר על ידי הרב בשיעור על נשימה של ראש חודש חשון) וכי סוכות היא מקום העבודה של מישוש ושמיני עצרת היא עבודת הדיבור. שמחת תורה היא השלמת עבודת מישוש ומכילה בתוכה את כל צורות העבודה האחרות המתחילות בראש השנה.

האם הרב יכול להרחיב על עבודה פנימית של תשרי.

תשובה:

נכון הדבר שבסוכות נגלה חוש המישוש, בידיים. הן ע״י ״עשיית״ הסוכה, ואח״כ נגלה המישוש ״לחוש רוחניות״, ז' רועים שבאים לסוכה, ולחוש את השכינה, ״צלא דמהימנותא״. ובעומק חוש המישוש גבוה מכולם, כי הוא ממשש את עצם הדבר עצמו. וע״ש כן נקרא משה, מלשון מש-ה, ממשש.

ובהושענא רבה יום ״שביעי״, מצרפים את כל ז' הנקבים, ב' עיניים, ב' אזניים, ב' נקבי חוטם ופה. והוא ע״ד מינים שיש בהם טעם - ריח, וראיה - התנאה לפניו במצוות, ״הדר״. והשמעת קול בריבוי תפלה שמתקבלת ע״י שמיעת האוזן. וצירוף זה הוא מכח הארת חוש המישוש.

ובשמיני עצרת, זהו עצרו ״עמי״ עוד יום אחד, גילוי העצם שלמעלה מן החושים, ושם נכללים קב״ה ואורייתא - שמח״ת, וישראל. ובעומק שמיני עצרת חיבור קב״ה וישראל, ושמח״ת חיבור אורייתא וישראל. כי ישנם כמה בחינות. העליונה קב״ה ואורייתא וישראל ״חד״. למטה מכך חיבור של תלת קשרין מתקשרין דא בדא (רק בחינת קשר), קוב״ה אורייתא וישראל. ובין השלושה יש ג' מערכות של חיבורים.

קב"ה ואורייתא, בבחינת ואהיה אצלו אמון ואהיה אצלו שעשועים יום יום. קב"ה וישראל, עצרו עמי עוד יום אחד, ושורשו בישראל עלו תחילה במחשבה להיבראות. אורייתא וישראל, שמחת תורה, חיבור למאור שבה, ועל מדרגה זו אמרו, ולואי ואותי עזבו ותורתו שמרו ומאור שבה "מחזירם למוטב". ולשמות מחזירם למוטב זו מתגלה בסיפא של הימים של התשובה, שמחת תורה.

ותחילה בר"ה נגלה ראייה - כולם נסקרים בסקירה אחת. ושמיעה - לשמוע קול שופר. וביוה"כ ריח - קטרת לפני ולפנים. ודיבור - ה' תפילות, כנגד ה' מוצאות הפה. וחוש המישוש בסוכות, כנ"ל, בסיפא בשמחת תורה, נעוץ סופן בתחילתן, חוזר מדרגת ראייה, ומסיימים התורה בפסוק "לעיני" כל ישראל. כל ישראל עם האותיות והתיבות והכולל עולה תורה.

וביוה"כ זכו לקבל לוחות "שניות", אולם לוחות ראשונות נשתברו מכח קלקול הראייה, כנודע, כמ"ש "וירא" העם כי בשש משה לבוא. ו"הראה" להם השטן דמות מטתו של משה ברקיע, כמ"ש חז"ל. אולם ביוה"כ זמן שמחה בתורה, זוכים להארת לוחות ראשונים. ויתר על כן לשורש התורה שהייתה כתובה תחילה אש שחורה על גבי אש לבנה. ושורש תורה זו כמו שנתבאר בעמק המלך (בשער שעשועי המלך) בנענוע ושעשוע של א"ס שנשתעשע בעצמו כביכול, וע"י תנועה זו נתגלה בחינת אותיות. וזהו שורש הנענועים והשעשוע והריקודים שאנו רוקדים בשמח"ת, שעי"ז דברים בשעשוע מלכו של עולם, שמכח שעשוע זה נתגלה התורה. והבן מאוד מאוד, שביום זה אנו דברים בשורש התורה בא"ס כביכול. ובשמיני עצרת דבקים ישראל בשורשם בי"ס הכמוסות במאצילן. וזהו "עצרו עמי" "יום אחד", שלמעלה "מיום יום", ודו"ק היטב היטב. ובגוף כל ישראל זהו ריקודים, וקודם לו נענוע של ד' המינים. ובתורה עצמה זה קריאה בסופה של תורה ותחילתה. וזהו נענוע ושעשוע מסופה של תורה לתחילתה.

וזהו כל מהלך הימים, קודם ר"ה דבקים בקדמה לעולם, ואח"כ בתהליך של היום הרת עולם, עד היחוד האחרון לחזור לקדמה לעולם, לשעשועי המלך שקדמו לעולם, והם הם שורש כל הנאצלים והנבראים. וזו השמחה השלמה.

כלו כל הקיצין משנת תש"ס עד תש"פ

שאלה:

א) בקונטרס "כלו כל הקיצין" של הרב דתהילות ישראל זצ"ל אמר הרב רומפלער, "משנת תש"ס עד שנת תש"פ כבר עברו עשרים שנה ואיננו חושב ואין לי הוא אמניא שיכול להמשך עוד שנה שנתיים או שלש. אבל ההכנות לגאולה שלימה בודאי יתחילו עכשיו..." הוא אמר זאת בהושענא רבה בשנת תש"פ קודם פטירתו. השאלה הוא דלפי דבריו כבר עברו ב' שנים וא"כ המשמעות הוא שיש רק עוד שנה שהוא גמר הזמן של בעתה שהמשיח לא יתעכב יותר. האם זה מוכרח להיות או שח"ו יכול שהמשיח יתעכב ח"ו גם לאחר שנה זו וא"כ ח"ו וח"ו יכול להיות ה"חימה שפוכה" ח"ו?

ב) כיון שכבר "כלו כל הקיצין" האם מותר לחשוב מתי יהיה הקיץ וכן להודיע אחרים? או עכ"פ לומר לאנשים שביאת משיח הוא מאד קרוב וא"כ צריכים להכין באמת לביאתו ולעשות תשובה כמו שצריך ("משיח בא ממש בקרוב! היום או למחר או השבוע זאת או בשבועיים או בחודש הזו או בחודשיים! האם אתה רוצה להחזיק במכשיר חכם וחיבור אינטרנט כשהמשיח יבא")??

ג) למה הרב אמר בכמה תשובות לחשוב על ענינים אלה, הא צריך לידע זאת כדי להכין עצמו כראוי וכן להכין את העם כראוי, שאם אנו יודעים שמישיח צריך לבוא בשנה זו בתאריך מסוים אז כל העם יכולים להכין עצמם כראוי ולא לחיות בשטחיות. (נכון שכל אדם צריך לחכות לביאתו בכל יום אבל פוק חזי שאין צפיי' כמו שצריך. אמנם אם היו יודעים זמן מסויים שמישיח צריך לבוא אז לכאורה קל להציבור לעשות תשובה באמת לקראת ביאתו...

תשובה:

- א. משנת תש"פ, העולם נמצא בהתפוררות, והשורש, מ"ש חז"ל ששית אלפי שנים הוא עלמא וחד חרוב. וכבר עתה שסמוך לחד חרוב, מתחיל להיחרב. כי אנו כבר בבחינת משעה תשיעית ואילך וקרוב לפלג המנחה, ולכך כל דבר מתחיל להתפורר. וכל בר דעת רואה, שעוד ועוד דברים נופלים ומתפוררים. ידוע מהרבה צדיקים שקודם פטירתם ראו את הגאולה וסברו שזו גאולה כללית, ובאמת זה היה קץ וסוף וגאולה פרטית של נפשם. ואנו מצפים ומייחלים לביאת משיח היום, בלי שום חשבונות!!!
- ב. צריך לחפש ולהחזיק באמת מפני שהיא אמת, ואינו תלוי בביאת משיח מתי יהא. אולם לפעמים ניתן להשתמש בכך מעט שאולי יבוא ממש היום, אולם לא לבנות על כך את פנימיות תפיסת נפשו אלא אחכה לו בכל יום.
- ג. הקב"ה אינו רוצה שידעו את זמן ביאתו, "פתאום יבוא האדון אל היכלו."

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
פרשת נח תשפ"ב

- ב תלמיד ורב שאינם מאותו שורש נשמה _____
- ב לימוד בבהמ"ד או בבית ולימוד על מחשב _____
- ג שאלות על שיעור דע את ביטחונך _____
- ד ח"י שאלות על אהבת ישראל _____
- ו יעוץ נפשי _____
- ז בענין חובת מחאה בדור דידן _____
- ז שאלות על שיעור דע את ביטחונך _____
- ח להעצים את כח התפארת שבאדם _____
- ח מקור לקריאה על כוחות נפש נוספים _____
- ט אורו של משיח _____
- ט תורה ותפילה _____
- ט חינוך בגיל הרך ורשיון נהיגה לנשים _____
- י שאלות בקבלה ורפואות ע"פ הפנימיות _____
- יא חזרה ארצה מציון הקדוש של מוהר"ן _____
- יא מידת הכעס _____
- יא תשובה שלמה ושידוכי הבנים והבנות _____
- יב חינוך לבן מוצלח במיוחד _____
- יג יתמו חטאים _____
- יג שמיטה וגאולה _____
- יג סריקת מערכות בהריון _____

תלמיד ורב שאינם מאותו שורש נשמה

שאלה:

א. יש לי רבי שמכיר אותי אישית כמה שנים ויש לו תפיסה בכוחות הנפש, אבל אני חושש מאד שנשמתו אינו תואמת לשורש נשמתי, ועכשיו הוא התחיל להדריך אותי בהדרכה מפורטת יותר. ויש לי בעיה מסוימת להרבה שנים, ועכשיו הבעיה נתגדל באופן חריג יותר, וא"כ השאלה הוא שאינני יודע אם יש לי להמשיך לפנות לו לקבל הדרכה שלו להבעיה שלי, כיון שנשמות שלנו מסתמא אינו מאותו שורש. מה דעת הרב שליט"א בזה?

ב. הבעיה הוא שאיני יכול להחזיק לזמן רב שום סדר יום או שום מהלך של התמודדות, ואין אני מגיע לכלום משום זה כיון שכל התהליך הרוחני שלי הוא כמו בניני פיתום ורעמסס שנפלים לאחר זמן מה. מה עצת הרב שליט"א בזה?
תודה רבה מאד, וגמר חתימה טובה להרב שליט"א.

תשובה:

א. רק בדברים שאין בהם סתירה מהותית, ולקבל "מבט", ולא בהכרח נקודות למעשה.
ב. לקחת נקודה קטנה, ולהחזיק בה זמן רב.

לימוד בבהמ"ד או בבית ולימוד על מחשב

שאלה:

א. ככל שהעולם הפנימי שלי מתחדד לאורך השנים, אני מצריך הרבה שקט בנפש, ואני אוהב ללמוד רק במקום שקט, בפרט בביתי. אמנם אני צריך ללמוד גם בבהמ"ד ואיני יודע מה יותר מפריע, לימוד בבהמ"ד כשיש קול תורה, שאז אין הרעש שם מפריע לי אלא יש הפרעה מצד שקשה לי לרכז בבהמ"ד כשיש שם הרבה בנ"א, או לימוד בבהמ"ד שקט, שהוא מאד טוב עד שמגיע אחד ולמד שם בקול, שאז כמעט איני יכול ללמוד מחמת הקולות של אחרים. מה הרב מייעץ בזה?

ב. מהו באדם שלומד טוב יותר כשהוא לומד עם מחשב שלו (או ראיית קבצים של ד"ת עליו או לצורך כתיבת חדו"ת) וכל היום הוא לומד במחשב שלו הן בבהמ"ד הן בבית, שעיי"ז הוא לומד בהרבה שקט ויש לו הרבה תענוג מלימוד בצורה זו, האם דבר זה אינו מומלץ למעשה כיון שיש בזה חסרון גדול על שהוא לומד כל היום על מחשב שעיי"ז בדרך כלל אינו לומד בקול, ועוד משום שילדים בביתו רואה אדם שמסתכל על מחשב ואינו נראה כאדם לומד, רק כאדם שמסתכל על מחשב?

ג. לאחרונה נתעורר אצלי הרבה חושך והרבה מידות רעות, פעם עצלות מאד ופעם כעס הרבה ופעם עצבות הרבה ופעם התעוררות לתאוות בלתי ראויים וכל מיני מידות רעות, ואני חש שאיבדתי את האיזון בנפשי, וגם אני מרגיש שיש לי הרבה חוסר יראת שמים מימים הקודמים שלי, האם הבעיה היא שיש לי חוסר יראת שמים וא"כ אני צריך לקנות יותר יראת שמים, או הבעיה היא שיש כאן חוסר איזון כללי בנפשי, וא"כ עבודתי לקנות איזון הנפש, או אפשר הבעיה היא שאני לא מדבר דיו עם הרבש"ע. הפלא הוא שאני תמיד חושב על מציאות הקב"ה וכיצד לעבוד אותו, רק שחסר אצלי דקדוק הדין כפשוטו (לדוגמ' איני מטריח עצמי להתפלל כל התפילה או להתפלל במנין, משום שאני רק מנוחת הנפש ושקט עכשיו), וחוסר יראת שמים בסיסית, וגם לאחרונה יש לי חוסר שליטה על כמעט כל המידות שלי וכמו שאמרתי, ואני מרגיש שאני נמצא במצב של שבירה ואני מתפלל הרבה לרבש"ע שיחזיר אותי בתשובה שלימה, וגם אני בוכה על לזה לפעמים ועדיין אני נמצא בחושך. מה הרב ממליץ לעשות?? תודה מאד מאד להרב מכל הלב.

תשובה:

- א. ביהמ"ד עדיף.
 ב. לפחות מעט ילמד מתוך ספר.
 ג. ראוי לקחת כמה נקודות קטנות, ולעבוד עליהם בקביעות. עיקר הקושי הוא "ההתפעלות", ועי"ז חוסר קביעות.

שאלות על שיעור דע את ביטחונך

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א! מספר שאלות והרחבות בנושא השיעור (מס' 8):

- א. האם נכון יהיה לומר שהסדרה כמכלול מציעה מענים שונים לפחד, שמיועדים לאנשים שונים, במצבים שונים? בעצם – לא כל הנאמר מתאים לכל אחד, ואין צורך בבקיאות בסדרה כולה על מנת להיתרם ממנה (אם כי כמובן שיש בזה מן התועלת).
- ב. האם הרב יוכל לפתוח פתח בעניין הסחת הדעת בבחינות 'סייחנה לאחרי' ושתייית יין? הנושאים לא הורחבו בשיעור, אך אשמח אם במספר שורות תהיה התייחסות, כזו שתאפשר תחילת עבודה למעוניין בכך.
- ג. הרב מסביר ששורש הפחד בדעת רע. האם הרב יוכל לכתוב על שורשה/להרחיב אודותיה באופן שיובן גם למי שאינו בקי בעולם הקבלה?
- ד. כנ"ל לגבי דעת טוב.
- ה. האם הדעת רע היא ברת תיקון?
- ו. הרב כותב: 'אדם שזכה ופעל ועבד עם עצמו והוא נכנס לתפיסת תהליך, אזי מערכת הדעת אצלו היא גלויה בפועל, וכאשר הוא פונה לתורה הוא פונה אליה בגישה פנימית – לתקן את הדעת, להחזיר את הדעת החיצונית פנימה, ולהעלותה אל שורשה – לדעת טוב'. האם כוונת הרב ללימוד תורה בתפישת תהליך, כמו שכותב הרב בשיעור הקודם, ולימוד זה הוא שמסיע במיוחד בהתמודדות עם דעת רע? אם כן, מדוע זה כך, ואם לא, אשמח להבנה האמיתית בדברים.
- ז. האם גם אדם שהשתלם בתפישת תהליך – נכונה לו התמודדות עם דעת רע, כיון שהקלקול הוא נצחי עד לתיקון העולם?
- ח. הרב עוסק בשיעור בתיקון דעת רע. האם יש לעסוק גם בקניין דעת טוב? אם זו עבודה נפרדת או היינו הרך?
- ט. הרב כותב שרוב רובם של הציבור אינם מוכשרים להתחיל ולהיכנס בעומק סוגיות התורה, בהקשר לימוד התורה כמענה לפחד (במסגרת הנלמד בשיעור זה). האם דווקא לימוד עיוני הוא זה שמסיע? האם לימוד אחד, כל אחד לפום דרגיה, לא מועיל לזה? אם כן, מדוע?
- י. הרב כותב שבהסתלק הדעת רע, מסתלק הגורם לפחד (הלבוש). האם פירוש הדברים הוא שמי שיזכה לתיקון דעת רע ולדעת טוב – ממילא גורמי הפחד שלו יסתלקו לחלוטין, או – שהפחד יעקר ממנו, אך הגורם שעורר אותו ימשיך להתקיים (למשל, ל"ע, מגיפה – בהיתקן הדעת רע/קניין דעת טוב אצל אדם מסוים, לא תהיה מגיפה כלל, או שתהיה מגיפה, והיא פשוט לא תפחיד אותו?)
- יא. הרב מכנה תפיסת תהליך כרעיא מהימנא. מה פירוש הדברים?
- יב. הרב כותב שעל דרך כלל ישנו שילוב של שני הסוגים, פחד בדעת ופחד ברגש. לפי זה – האם מענה נכון יהיה מורכב מדעת ומחוויה – למשל, התייחסות שכלית לפחד, לצד עידוד המטופל לתמיכה משפחתית, חברתית וכד', כך שני הצדדים יקבלו מענה?

אני כותב זאת בפרט לאור דברי הרב שעל מנת לתת מענה בשתי הרמות יש ללמוד את הספרים דעת את דעתך/הרגשתך, והיות ולצערי אינו פנוי לכניסה לעולמות אלו, ניסיתי לנסח מענה כללי. תודה רבה וגמר חתימה טובה!

תשובה:

א. כן.

ב. היסח הדעת – מחשבות האדם "מדברות זו עם זו", בבחינת "דברתי אני עם לבי", וכמ"ש חז"ל בקה"ר, "הלב מדבר". ועי"ז האדם כאשר נמצא בפחד, מחשבותיו חושבות ומדברות על הפחד, ועי"ז מתלהט הפחד. אולם ע"י יסיחנה לאחרים, יוצא ממחשבה לדיבור, ועי"ז נשקט המחשבה, והפחד אינו מתלהט כבעבר.

שתיית יין – היין יוצר ניתוק מסוים מן החושים, ועי"ז האדם משתחרר מן המצב שבו נמצא, ועי"ז מושקט הפחד. יתר על כן, אם שותה כראוי, נכנס למקום פנימי בנפשו, בבחינת נכנס יין יצא סוד, ששם הכל טוב, והוא מקום "שורש" תיקון הפחד.

ג. דעת – חיבור. רע – רעוע. דעת רע – חיבור רעוע. והיפך אהבה, חיבור, אחד, פחד, פה-חד, פוחד שאינו יכול להיעשות אחד.

ד. דעת טוב, כח חיבור, ולכך הוא מונע לפחד.

ה. כן, זהו כל עבודתינו לתקן זאת, להפוך רע מלשון רעוע, לרע מלשון רעך.

להסיר את סיבת המפריד ולחזור ולחבר. והדברים ארוכים.

ו. כן, כי יוצא מהעדר חיבור, וחיבור רעוע, לחיבור טוב, שזה תפיסת תהליך, ששורשו תהליך בלימוד התורה, ואחריתו תפיסת תהליך בתהלוכות העולם.

ז. כן, כי לעולם נצרך להגדיל את תפיסת התהליך, עד תפיסת תהליך של עשרת אלפי שנה.

ח. כנ"ל, כן.

ט. כל לימוד "סוגיא" הוא תפיסת תהליך. אולם בעיקר זה מתגלה בלימוד עיוני נכון.

י. למעלה מתפיסת תהליך, יש תפיסת "אחד בעצם", ועי"ז נעקר גורם שורש הפחד. והבן מאוד.

יא. רואה נאמן. בנפש זה מתגלה כרועה שרועה "ששים ריבוא" ומחברם. ובתורה, חיבור תהליך שכלי. ובנפש, חיבור תהליך כוחות נפשו. ובזמן, חיבור תהליך הזמן, מעגל השנה וכדו'.

יב. כן.

ח"י שאלות על אהבת ישראל

שאלה:

שמונה עשר שאלות אלו באו מגברת שעבר על כל התרגום באנגלית של "דע את עמך ודע את ריעך" שאנו עורכים לדפוס בעזה"ת.

(א) האם יש הדרכה מפורטת איך ע"י התבודדות יש להתבונן וכן לבקש מה' לפתוח את לבבנו לאהוב אחרים.

(ב) האם ע"י דיבור מהלב על הענין של אהבת ישראל יכול להשיב את הידיעה של אהבת ישראל את תוך לבבנו" לדוג' אם אומרים "ואהבת לרעך כמוך" כמה פעמים מתוך עומק הלב אם זה משיב את הידיעה של ואהבת לרעך כמוך אל תוך לבבנו?

ג) האם יש דרך היאך נשים יכולים לעבוד על אהבת ישראל כלפי אנשים וכן להיפוך, באופן שאינו חורג על הלכה?

ד) אם יש מישהו שאני שונא אותו, האם אפשר לדמיין אלו שאני אוהב אותם מאד בצורה של כמה בנ"א עומדים בתוך עיגול, ואח"כ לדמיין אותו אדם שאני שונא ושהוא ג"כ נכלל בתוך העיגול הזה? (ה) הרב מבאר שההיפוך של אהבה הוא שנאה. אמנם לכאורה ההרגש של שנאה מורה שיש קשר, שמתוך העדר או הפרעה על הקשר ביני לבין הזולת יש שנאה, כלומר אני שונא אותו מחמת הפרעה בינינו, וזה מורה שיש קשר לכאורה, וא"כ לאו דוקא ששנאה הוא סימן שאין אני אוהב אותו. ולכאורה ההיפוך של אהבה הוא אדישות, שאין לי שום רגש כלפי הזולת, לא אהבה ולא שנאה.

ה) הרב מבאר שנשים מתקשרים זה לזה ע"י רגש בלבד ולא ע"י דעת, השאלה הוא דהא מצינו כמה נשים שהיה להם הרבה חכמה ודעת, כמו דבורה, ברוריה, ואשתו של און בן פלת וכו'.

ו) האם "נשים דעתן קלות" הביאור שנשים חסרים בדעת ואין להם שכל ויש להם רק רגש?

ז) הרב מבאר שאדם שעושה חסד כל היום עם משפחתו אין זה אהבת ישראל עדיין אלא שקיעה בעצמו, כיון שהוא דואג רק על חייו ועל משפחתו שהם חייו. אבל הלא כ"כ קשה לאדם לגמול חסד עם משפחתו וזה לוקח הרבה כוחות הנפש ובגוף וא"כ למה זה שקיעה בעצמו ואינו אהבת ישראל? ועוד בשלמא לילדיו שאין זה אהבת ישראל כיון שהם המשך ממנו והוא נותן להם בטבעיות, אבל בן זוג שגומלים חסד זה על זה למה אין זה אהבת ישראל הלא הם מנוגדים זה לזה בטבע ויש עבודה קשה להם לעבוד תמיד על אהבתם כלפי השני וא"כ בן או בת זוג שעמל לאהוב ולגמול חסד לבן זוג למה זה זה נקרא שהוא שקוע בעצמו.

ח) מה החילוק בין אדם שעובד למעלה מכוחותיו, אדם שעובד למעלה משורש נשמתו, ואדם שעובד למעלה ממדרגתו? כל אלו נשמעים אצלי כאותו דבר אמנם הרב אמר שהם ג' דברים.

ט) הרב אמר שע"י שנאה לחוטא אז מתקנים אותו. האם הכוונה לשנוא אותו ממש או רק לשנוא הרע שהוא עשה. (י) מהו החילוק בין אהבה למעלה מטעם ודעת לאהבה שאינה תלויה בדבר, הלא בשניהם האהבה אינו תלוי בשום סיבה.

יא) אם אדם מרגיש עמוק את השני וכתוצאה מזה הוא מאבד את איזון בנפשו, האם יש דרך איך להכיר שזה בא מאהבה אינו בריאה של הנפש הבהמית ואין זה בא מאהבת ישראל אמיתית והאם יש לו דרך איך לתקן בעיניו, ובפרט בנשים שהרבה פעמים יש להם בעיניו כיון שהם מאד רגשניים, וכשהם מרגישים אהבת ודאגה בעבור השני אז הם מרגישים שהם "אחד" עם החברה ואז הם נופלים לדכאון על כל דבר שקרה לחברתה, וכו'.

יב) מהו באדם שמרגיש שהוא מרגיש עומס בנפש לאחר שהוא עוסק באהבת ישראל ע"י שהוא משתתף על צערו של הזולת? איך הוא יכול לעבוד על אהבת ישראל?

יג) מהו באדם כשהוא נותן לאחרים הוא משכח את עצמו, או כשהוא נותן לאחרים אז הוא שוכח את משפחתו? מה הגורם לזה ואיך הוא יכול לתקן זאת?

יד) האם יש עדיפיות באהבת ישראל, כגון אשתו תחילה ואח"כ ילדיו ואח"כ הוריו ואח"כ ריעיו הקרובים ואח"כ הציבור שלו ואח"כ את כלל ישראל וכו'?

טו) אם אדם אינו אוהב עצמו היטב האם לא לעבוד על אהבת ישראל או שקודם צריך לאהוב עצמו היטב?

טז) אם אני אדיש כלפי הזולת האם אני שונא אותי?

יז) אם יש לי רק "ניצוץ" של אהבת ישראל (ובפרט ניצוץ של מדרגות העליונות של אהבת ישראל) האם יש לזה שום תועלת?

תשובה:

א. יש להתבונן ב"אחדות". באחדות של ה', ובתכלית שהוא גילוי האחדות בין הבורא לנבראים, ובין הנבראים עצמם. נצרך לקנות "מבט" של אחדות "על הכל". ואזי מתוך עומק הכרת האחדות לפי ערכו להתפלל על כך.

ב. כן!!!

ג. לא לעבוד על יחיד אלא על קבוצה, קהילה, או הכלל כולו.

ד. כן, אולם ראוי לא להשתמש בכך הרבה, כי זה יכול להכניס לדמיון בלתי רצוי ומאוזן.

ה. כל ב' הפכים שורשם אחד. ולכך ב"שורש", היפך אהבה שנאה, כי נגלה היפוכו. אולם בענפים זה יכול להתראות כאדישות, העדר קשר וחיבור.

ו. לכל כלל יש יוצא מן הכלל.

ז. לא. אין להם דעת שלמה, דעתה קלה, אולם יש לה דעת. ובלשון הקבלה, יש להם דעת דגבורה, ונחסר להם דעת דחסד. ולכך אמרו חז"ל, שעיניה צרה באורחין. ובלשון פנימית, נחסר לה כח כללות ההפכים.

ח. זהו אהבה מכח שהם חלק מגופו, נולדו ממנו, ולבושי נשמתם ממנו, אולם אינו שייך לאהבה של כלל ישראל. לבן הזוג פעמים רבות עושה כן מתוך הכרח או מצד אשתו כגופו, ואינו אלא "ניצוץ" קטן מאהבת ישראל.

ט. כוחותיו, אלו אף כוחות גופניים. מדרגתו, זו מדרגת פנימיותו "עתה". שורש נשמתו, זה חלקו. ואל רוב מוחלט של בני האדם, מדרגתם עתה ושורש נשמתם אינם שווים לעת עתה.

י. את הרע.

יא. אהבה שאינה תלויה בדבר, היא למעלה מן "הדבר", אולם יש השכלה מדוע לאהוב, כדוגמת אהבת אב לבנו, שאינו תלוי במעשיו, אולם אוהבו כי הוא בנו. לעומת כך אהבה למעלה מטעם ודעת, זהו למעלה מן השכלת המוחין, זהו מדרגת אחד בעצם שלמעלה מן המוחין.

יב. אם זו אהבה "נקייה", זהו אהבת נשמה. ואם לאו זהו מנפש בהמית. עיקר התיקון חיבור עמוק לעצמו ולקב"ה, ואזי אינו תלוי באחרים.

יג. יש להשתתף לפי שיעור כוחותיו ולא מעבר לכך!

יד. אם זהו מצד פנימיות נפשו, זהו גילוי השורש או ניצוץ מהשורש של אהבה שלמעלה מטעם ודעת. ואם זהו מצד החיצוניות, זהו חוסר איזון בכוחות הנפש.

יז. בין כך ובין כך נצרך תיקון של איזון, והדברים ארוכים.

יט. כן, קרוב קרוב קודם.

יט. צריך לעבוד תחילה על עצמו, ולהיות מחובר לעצמו.

יז. בעל מודע, כן. כנ"ל אות ה'.

יח. בודאי!

ינוץ נפשי

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א רציתי לשאול בעניין שפסיכולוג חרדי אמר לי שכדאי שאני יעשה רשיון נהיגה ולעבוד בהסעות ושליחויות, ולדעתו זה יוסיף לי בטחון עצמי ומצב רוח יותר טוב. מה דעת הרב בזה? תודה.

תשובה:

נצרך לבדוק וכדאי לרשום על דף, את כל המעלות בכך ואת כל החסרונות, ואזי מקבלים תמונה ברורה של שאלה, ולפ"ז יש כבר חצי תשובה.

בענין חובת מחאה בדור דידן

שאלה:

כבוד הרב לא"ט,

הרב כותב לשואל שדאג על הנהגות כמה מבני הדור, שעדיף לעסוק בעולמו הפנימי ולא בבעיות של אחרים. לקחתי מזה מוסר ואני עובד על זה, אבל דבר אחד עדיין לא ברור אצלי. למשל, בר"ה תלו בברוקלין "פסקווילין" נגד החיסון – בעצם היום! גם בשבת שובה תלו או בבין השמשות או בשבת עצמה. תלו מכתב המבזה הגר"ח קניבסקי שליט"א ובני משפחתו. כתבו שהגר"ש ואזנר זצ"ל אסר את החיסון – ולכאורה היתה שאלת חלום שהרי כידוע הגר"ש נפטר קודם הנגיף. וכו' וכו'. בודאי צריך לעסוק בעולם הפנימי ולשכוח מכל הבלבול שבחוץ, אבל האם אין חיוב מחאה?

בברכת הדיוט לחתימה וחתימה טובה.

תשובה:

כבר אמרו חכמי הדור האחרון, שאילו באנו למחות על כל שהוא נגד רצון הבורא, עלינו למחות כל היום כולו. וזה כמובן אינו אפשרי ואינו רצון הבורא.

כאן נפתחת השאלה על מה למחות. ועל כל אדם לבדוק למה הוא רוצה למחות דווקא בעניינים אלו ולא בעניינים אחרים חשובים ביותר אף הם. ברוב המקרים המחאות אינם נובעים מנקיות, ולכך ראוי למחות בדברים עיקריים ביותר, ובאופן שהוא "נקי" במחאה זו.

שאלות על שיעור דע את ביטחונך

שאלה:

שלום לכבוד הרב,

ברשותכם, מספר שאלות/הבהרות בנוגע לשיעור מס' 7:

- א. הרב כותב על הצורך במבט תהליכי. שאלתי – האם המבט נצרך על מנת לגלות את 'הסוף הטוב' שישנם לרוב האירועים, זה שנסתר מעיני האדם שמביט בפרטים בלבד, או – שעצם התפיסה התהליכית מספיקה על מנת להקל על האדם, מבלי שיצפה לסוף הטוב.
- ב. האם נכון יהיה לומר שבעבודה זו שני שלבים: האחד, מבט על החיים כתהליך, בעבר ובהווה, על מנת לעגן בחיים תפיסה זו. השני, על בסיס אימוץ המבט התהליכי הנ"ל, התמודדות עם מצב מורכב עכשווי. שני השלבים – הכרחיים לעבודה, ובלעדי השלב הראשון – האדם יתקשה להפנים את המבט ולהתמודד עם אירועים.
- ג. האם ישנם אנשים שיטו יותר או פחות לעבודה זו? אם כן, כיצד ניתן לעורר גם את מי שאין זו נטייתו, להיתרם מכך?
- ד. שאלתי את הרב: 'חוויה שנחווית כרע מוחלט, כיצד נכון להתייחס אליה, בהתאם לנלמד בשיעור'. הרב ענה: 'אין רע מוחלט, כל רע יש בו ניצוץ טוב. ועל ידי תשובה מאהבה הופך כולו טוב'. אשמח להבהרת הדברים: מה פירוש ניצוץ טוב? ומה ענין תשובה לכאן? והאם תשובה מאהבה בדוקא?
- ה. מכאן לשאלה שמלווה אותי שנים: לכאורה, אדם שחווה קושי, נדרש לתשובה. מעשים שבכל יום, מגיעים מטופלים למטופלים, אם בגוף ואם בנפש, ומבלי תהליך תשובה זוכים לרפואה. מה הביאור בזה?
- ו. מתוך התבוננות בדברי הרב הגיתי אמצעי נוסף להקל על האדם המתמודד עם קושי באמצעות מבט תהליכי, על ידי הזמנה שלו לחשוב על המצב שיהיה בעוד חודש/חודשיים/חצי שנה/שנה (לפי העניין). פעמים רבות, התשובה תהיה שהדבר יישכח כלא היה. כך, הנושא שעתה מטריד אותו, יאבד חלק משמעותי מהמשקל שלו. האם הדברים מכוונים?

ז. הרב כותב: 'מי שירצה יוכל לשלב גם כוח מדמה של ציור אל תוך הכוח הציורי בו הוא משתמש על מנת לבוא להכרה חושית' – האם הרב יוכל לפרט מה ההבדל בין כוח ציורי לכוח מדמה של ציור?
ח. הרב מזמין את הקורא להתבונן באירוע הלידה, ולהבדיל במוות. כיצד נוכל להבחין אם המבט השני אינו פוגע באדם ומעורר בו חרדה? האם ניתן לתת בזה כללים?
ט. שאלה פרטית יותר: אני מאזין לרב שנים, ומצאתי חיבור חזק מאד לסדרת דע את ביטחונך, ודע את הוויתר. האם הסדרות קשורות איכשהו? האם אוכל ללמוד משהו על עצמי מהחיבור שלי לסדרות אלו בדווקא?
בתקוה שהשאלה תגיע בהקדם, אשמח שהרב יברך אותי ואת ב"ב, לכתיבה וחתימה טובה. שנה טובה, שבת שלום ורוב תודות.

תשובה:

א. גם וגם.
ב. כן!
ג. ככל שיש קטנות המוחין, כן האדם רחוק יותר מתפיסת תהליך. רצוי לפחות לחבר מתחילה תהליך בעל ב' מורכבויות, ואח"כ בעל ג', וכן על זה הדרך.
ד. נקודה טובה שישנה בדבר. ע"י התשובה זוכה לראות שהכל טובה. וזהו עומק דברי חז"ל שבתשובה מאהבה נהפכים זדונות לזכויות, והבן.
ה. כל תהליך הוא תהליך של תשובה, אלא שיש רובדים בתשובה, תשובה בתוך הנפש הבהמית עצמה למצבה התקין, וכן תשובה של הנפש הבהמית לנפש האלוקית, וכו'. תשובה לשון שב לאחור, שב למצב קדום, שב לשורש.
ו. כן. דובר על כך בכמה הזדמנויות בשיחות.
ז. ציור – דבר קיים. מדמה – מרכיב כוחות בלתי קיימים יחדיו, או לפחות לערכו זה לא קיים בזיכרונו, כי מעולם לא ראה כן.
ח. יש לבדוק את התגובה המיידית לדבר, וכן את התגובה ארוכת התווך לכך.
ט. הויתר – יחידה. בטחונך – חיה. חיפוש השורשים.
שנה טובה ומבורכת!

להעצים את כח התפארת שבאדם

שאלה:

שלום הרב ושנה טובה ומתוקה.
מה הדרך להעצים את כוח התפארת שבאדם, והאם אותה הדרך שייכת לשאר הכוחות?

תשובה:

תפארת יש בו הבחנה שכוללת כל הגוונים, ולשם כך נצרך לכלולם. ויש בו הבחנה שהוא גוף, וממנו יוצאים ענפים, הנקראים בלשון תורה "פארות", ועל שם כן נקרא תפארת. וזה דרך יחודית לתפארת. ומכח התפארת אפשר להעצים את הפארות האחרים.

מקור לקריאה על כוחות נפש נוספים

שאלה:

שלום הרב.
האם קיים ספר או חוברת שכתוב בו כוחות נפש רבים, וכל כח מה פועל באדם?

תשובה:

השורש שבעים כוחות, ונתבארו בסדרת דע את כוחותיך. ועיין עוד בספר הכרת עצמית בסופו.

אורו של משיח

שאלה:

לגבי מה שהרב כתב לי שביאת המשיח הוא אור שיאיר בכל העולמות, האם הוא גם לאלו שנידונו לגיהנום וכיוצא בזה?

תשובה:

כן, כל אחד לפי מדרגתו.

תורה ותפילה

שאלה:

תלמוד תורה גדול מתפילה, השאלה הרי התכלית היא דבקות בהשם, אז למה דבקות על ידי תורה הוא יותר גדול מדבקות על ידי תפילה?

תשובה:

תפלה, דבקות מתוך חסר ובקשה להשלמה, או הודאה על כך. תורה, דבקות בשלמות. התפלה היא "כלי", התורה היא אור – נשמת כל העולמות.

חינוך בגיל הרך ורשיון נהיגה לנשים

שאלה:

שלום כבוד הרב שליט"א, שנה טובה ומתוקה תודה רבה לרב על כל התשובות הנפלאות, ממש קצר וקולע. ה' ישמור אתכם וסליחה על ריבוי השאלות שבלי כוונה העמסתי עליכם. רציתי רק לומר, שבין השאלות ששאלתי, היו כמה שאלות שלא מצאתי תשובה עליהן, או שחלק מהתשובות לא הבנתי כ"כ אז רציתי לשאול אותן שוב, ברשות הרב שליט"א.

א- *איזה סוג של מגע צריך להעניק לתינוק הילד?

ב- *עד איזה גיל צריך להעניק את המגע הזה?

ג- *הרב ענה "מותר" והיה מצויין ליד זה ספרת שאלה שתשובתה אחרת, אז רציתי לדעת האם מותר לשמוע שירים באנגלית של זמר חרדי? זה לא פוגע בנפש?

ד- *הרב ענה לי תשובה לגבי שאלה ששאלתי על כך אם בעלי לא כ"כ מתחבר לעניין של לימוד התורה עם הילדים, האם אני אלמד איתם ואם זה עלול לפגוע בקשר של הילדים עם אביהם, והרב ענה שילמד כפי כוחו, והשאר שישכור מלמד פרטי. מדוע הרב לא כתב שאני יכולה פשוט ללמוד איתם במקומו? עדיף מלמד פרטי על פני לימוד עם אמא? אם כן מדוע? והאם הנהגה זו של האב פוגעת בקשר שלו עם בניו?

ה- *בהמשך לתשובת הרב- אם בתקופת השידוכים התייעצתי עם הרב שלי על כל מקרה ומקרה ועשיתי לפי הוראותיו תמיד כי כיוונתי ל"עשה לך רב והסתלק מן הספק" והתפללתי לה' שישמיע לי את רצונו דרך תשובות הרב, ובנוסף למציאת חן שהייתה ביני ובין המשודך, זה נחשב שנהגתי באמונה ויד ה' חיברה בינינו?

ו- *בהמשך לתשובת הרב- באילו מקרים כן מותר שהאישה תוציא רישיון?

ז- *בהמשך לתשובת הרב- איזה השפעות יש בתת ההכרה לתינוק בן יומו ששומע שיחת הורים? זה השפעות

עם השלכות לעתיד?
תודה!!!

תשובה:

- א. נישוק, וליטוף, ואף חיבוק.
- ב. ככל שמתבגר נצרך יותר איזון בין הבעה מילולית להבעה מעשית גופנית. אולם נצרך תמיד.
- ג. כן, אם זה ניגון טהור.
- ד. בשלב מסוים זה אינו שייך שאם תלמד, כגון גמ' וכדומה. יש לבנות זאת שילמד, ואם אינו לומד בודאי שיש כאן חסרון.
- ה. כן, יד ה' חיברה לתיקון הראוי לכם.
- ו. במקרים שאי ההוצאה מזיק יותר מההוצאה. ונצרך בדיקה בכל מקרה לגופו.
- ז. יש השפעה לעתיד. שיעור ההשפעה תלוי בנפש הילד, ובמה ששמע.

שאלות בקבלה ורפואות ע"פ הפנימיות

שאלה:

שאלה א- אור ישר ואור חוזר הוא גילוי שהסוף הוא התחלה וההתחלה היא סוף דהיינו שהימין הוא שמאל והשמאל ימין א"כ איפה עמדת האמצע בבחינה זו? (ואם נאמר שזה חזרת הקצוות לנקודת האמצע שממנה יצאו זה משמע שאור ישר ואור חוזר הוא רק בקצוות שהם רק ששה ספירות).

שאלה ב- מה מיוחד במספר תשע שהרמחל אומר שהוא בסוד האין סוף הלא זה הפוך לכאורה תשע זה תכלית הפירוד שבעשר כבר הכול נכלל באחד

שאלה ג- אם כל קבלה המוחין היא התפשטות מעבר לגבול דהיינו שלילת הגבול על ידי הבלתי גבול משולל הגבול שניגלה בגבול על ידי ששולל הגבול היינו על ידי הפכו שהוא הגבול משולל מין הבלתי גבול(חלל מסולק ומשולל מין האין סוף שהוא הבלתי גבול כידוע) והיינו שלמות הדבר בידיעת הפכו יש צד לומר שאנחנו אף פעם לא משיגים את האין סוף רק את כוח שלילת הגבול אם כן כיצד ידעין שהוא אין סוף?

שאלה ד- מה מסמל דלקת בעצבים בעמוד השדרה בחוליות התחתונות? ובכללי בעיה במערכת העצבים.

שאלה ה- מאז הקורונה אם אני סובל משום מה דווקא במקווה המערכת עצבים שלי מגיבה לא טוב בתחושת עקצוצים חזקים בכול הגוף בעיקר בצידי הצלעות והגב התחתון ידוע לרב סיבה מדוע דווקא מקווה גורם לזה, ואם יש דרך לטפל בזה דבר (הבדיקות אומרות שאין כלום)?

שאלה ו-אם כול יחוד הוא יחוד ישר ועגול זה אומר שהקלקול נמצא ביושר ולכאורה יושר זה מציאות התיקון והמיזוג ולא קלקל.

שאלה ז- האם בעתיד אחרי האלף העשירי הנביאים יבוטלו ולא יחוו את עצמם?

שאלה ח- היולי כידוע זה בכוח לפני שיצא לפועל וכוח ופועל הם שני הפכים נפרדים בלי קשר להיולי שאם הוא רק כוח אז יש רק כוח ופועל והיולי זה כינוי לבכוח ולא לפועל או שהיולי דבר אחר משניהם מה היחס של היולי לכוח ופועל?

שאלה ט- לא הבנתי מה הפירוש הפשוט של החילוק בין יושר ליושר לעיגולים דיושר והאם זה אומר שיש גם עיגול דעיגול ויושר דעיגול. (במיוחד יושר דיושר הרי זה יושר מהזה יושר דיושר).

שאלה י- אם יש לאדם שאלות של כפירה מותר לו לשאול את רבו בלי לחשוש שהכפירה תיכנס ברבו?

שאלה יא- מדוע בחומש בראשית לא מוזכר בריאת החושך רק יהי אור. החושך תהום ותוהו ובוהו לא מוזכר רק כתוב והארץ הייתה תוהו ובוהו מדוע מוזכר הבריאה שלהם? (ואם תאמר שזה נכלל באת השמיים ואת הארץ מדוע דייקא נכתב שמיים וארץ ולא דברים אלו וגם אחרי שנכתב על האור יהי אור מדוע על החושך לא נאמר יהי חושך)

תשובה:

- א. שורשו בעקודים, במטי ולא מטי, כי קו אמצע לעולם גבוה יותר.
- ב. הא"ס, כביכול יש בו י"ס, וט"ס הם כלולים עדיין בא"ס, אולם בסוד המלכות, נאצלו כל הנאצלים, ונמצא

- הט"ס כלולים בא"ס, ומלכות שורש הנבראים.
- ג. עיין מילון ערכים בקבלה – ערך אין. ותואר אחד הגדרתו לשון אין סוף, לשון של שלילה. והלשון החיובי, הוא "אמונה", כמ"ש שם בשם ספר הפליאה ובשם ר' עזריאל, שאם אתה אומר שיש לו סוף נמצא אתה מחסרו.
- ד. קוצר רוח, העדר הארת גויה בבטן. העדר רוח במים.
- ה. כנ"ל, העדר הארת רוח במים.
- ו. מדוע זה אומר שהקלקול ביושר? הקלקול בעיגול שאינו מצורף ליושר.
- ז. כתב בלשם שהכל עתיד לחזור לקו ולא"ס, לעשר ספירות הכמוסות בא"ס.
- ח. כל ההפכים שורשם אחד. ושורש כח ופועל הוא ביולי, וזה גופא היולי, כח שיכול לצאת לפועל. אולם מה שבכח בו אינו מעצמו אלא מהארת א"ס. ונמצא ששיקר הגילוי שבו כח ופועל. כי מה שהיה קודם לכן אין בו תואר כח ופועל.
- ט. יושר דיושר, יושר. עיגול דיושר, אור מקיף. וכן יש עיגול דעיגול ויושר דעיגול.
- י. תלוי במדרגת רבו. אם רבו זכה לברר החלל הפנוי בנפשו, כן.
- יא. התורה מתחילה בגילוי בעולם התיקון, ז"ת דעתיק, שבאה אחר התהו. אולם צירוף התורה שבידינו אינו צירוף התהו, אלא צירוף דתיקון.

חזרה ארצה מציון הקדוש של מוהר"ן

שאלה:

לכבוד מורינו ורבינו שליט"א.

אני אברך צעיר מתחזק מאוד מספרי ודרשות הרב. רצוני לשאול, לפני שלוש שנים טסתי בראש השנה לאומן ואני מרגיש ואולי גם בטוח לפי חשבון נפש שעשיתי שלפני שיצאתי מארץ הקודש רעיוני מחשבותי והרגשותי בקדושה ממש הרבה יותר חשק ורצון דקדושה, והרב מבין כי קצרתי ומרגע שעזבתי את הארץ אני זוכר שעוד במטוס הרגשתי שהכל נעלם ובמיוחד ששהייתי על אדמת ארץ העמים, ולא רק נעלם אלא הפוך וד"ל, שאלתי האם יש כזה דבר? ואם כן האם אפשר לחזור ללפני? ואם כן איך? זה חשוב לי מאוד משום שעברו כבר שלוש שנים מאז.

נ"ב. אין אני ח"ו מצטער שהייתי על ציון הקדוש של מוהר"ן רק קצת קשה לי כנ"ל. מחילה על האריכות שנה טובה לרב ותודה רבה.

תשובה:

כן, להאיר קדושת ארץ ישראל בחו"ל, כמו שנתבאר בתורתו. וכן תיקון השלא לשמה שמכוחו יצא לחו"ל.

מידת הכנס

שאלה:

יש לי כעסים על כמה אנשים מבני המשפחה, מה עושים עם זה?

תשובה:

זהו שאלה כללית. נצרך בירור מה סיבת הגורם לכעס, ואיזה כעס מתעורר בקרבך מתוך ט"ז חלקי הכעס שנתבארו בסדרת דע את מידותיך, אש – כעס.

תשובה שלמה ושידוכי הבנים והבנות

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א.

א. קיבלנו את תשובת הרב בענין תשובה אמיתית באלול [14498], והאמת שדברי הרב זעזעו את השואל, שבתוך הדברים נכתב שזו "תשובה חלקית ומכלל רשע עדיין לא יצא", ודוקא דברים אלו הביאו אותו לקבל קבלה חזקה יותר, כך לדבריו, כי אינו יכול לסבול את התואר "רשע", והתבוננו מהיכן זה נובע, האם זו אנוכיות, שלהכעיס את הבורא ית"ש נקל בעיניו, אך כשנוגע לתדמית שלו בעיני עצמו יש יותר כח לפרוש? האם זה דומה לאותו מעשה בגמ' באחד שתבע אשה לדבר עבירה, אמרה לו ריקא יש לך ארבעים סאה שאתה טובל בהן מיד פירש, שהעברה נקל בעיניו אבל לא יכול לסבול הטומאה הנמשכת ממנה?

ב. ובענין אחר, הנה בעבר נשאלה השאלה בבית מדרשינו על מועד נישואי הבנים והבנות, והרב השיב לנו באריכות בטוטו"ד, כעת הגיע המועד, והשאלה שעלתה היא מה צריך לברר בשידוכים, על איזה נקודות לעמוד, וכמה חברים/ חברות/ רבנים/ מורות/ צריך לשאול? אם הרב יוכל לכוון אותנו הן לגבי בירור על בחור, והן על בחורה, כי מי מאיתנו שקצת נכנס לזה מוצא עצמו מבולבל, אחד תם, ואחד שאינו יודע לשאול, גם כי הנתונים הנמסרים הם כלליים, וגם שהנשאלים מדגישים תמיד את הדברים הטובים, ומסיחים את דעת השואל מדברים שיכולים לגרע. בקיצור, איזה שאלות צריך לשאול, והאם להסתפק בדברים כלליים או גם לרדת לפרטים, וכמה אנשים צריך לשאול. על הכל יורינו רבינו ושכמ"ה, ויה"ר שנזכה לתשובה שלמה, כתיבה וחתימה טובה, ובשורות טובות, בתוך כל כלל ישראל. תודה רבה לכת"ר על כל התשובות שמחכימות אותנו מאוד, ומרוממות את מבקשי האמת.

תשובה:

א. זהו פן אחד לדברים!

ב. בעיקר על טוב לב וגמישות נפשית, בהקבלה לרמה רוחנית התואמת לשני הצדדים. בכל מקרה לגופו יש לברר שיתאים באופן סביר לצד השני. וכל מקרה לגופו. רמת הברורים, כל שאין מתעורר חשות סגי בב' רבנים, וב' חברים קרובים. רצוי לברר מהי הנקודה הטובה ביותר שבו, ומהי החולשה שלו, בעיקר.

חינוך לבן מוצלח במיוחד

שאלה:

שלום לרב

יש לי בן שברוך השם הוא מקור לנחת נהדרות לי ולאשתי, בלי עין הרע. הוא בן 11 וסיים איתי 3 סדרות משניות, במטרה לסיים את הש"ס לפני בר המצווה שלו, ואנחנו כבר לומדים יחד גמרא. הוא גם התחיל לבוא איתי לבית הכנסת ואפילו יוצא בכוחות עצמו להתנזר על מנחה/מעריב בבית ספר קרוב ליד כשאני מתרוצץ במקומות אחרים, בכולל.

הוא ילד מהנה ושמח וגם כל הלמידה וההתמצאות לעיל הינם בהתנדבות מלאה. אנו אכן מעוררים את הלמידה שלו אך זוהי בחירתו ואיננו דוחפים אותו ללכת ולהתלהב או ללמוד.

אני יודע שהתברכנו בילד כזה, וייתכן כי החשש הזה הוא מינורי בהשוואה לנושאים אפשריים אחרים, אך האם יש נקודה שבה אני עלול לדאוג שהוא עושה "יותר מדי" בשביל כאלה ילד צעיר ושנחנו צריכים לבנות אותו לעשות פחות? או שזה נראה נורמלי? אני יודע שרבים ממגדי שיעורים הבחינו בבעיה של "פרפקציוניזם" בתלמידים שלהם שלעיתים קרובות יש תוצאות שליליות מאוד על העבודה שלהם. לא נראה שיש לו את הבעיה הזאת.

אני שואל את זה בעיקר כי אנחנו נמצאים בחוץ לארץ וזו לא הנורמה אצל ילד כל כך צעיר שעושה כל כך הרבה.

תודה על תשובותיך בעבר, ונכונותך לעזור ולייעץ.

השם צריך לתת לרב כוח מתמשך ויכולת לעזור יותר ויותר.

תשובה:

צריך לבדוק מעת לעת שאינו לחוץ, ועושה זאת מתוך שמחה, וחש סיפוק במעשיו, ועושה זאת מתוך רצון עצמי ופחות מתוך רצונות של אחרים.
צריך ללמדו שרק הקב"ה שלם, ועושה מעשיו בשלמות. וכל אדם עליו ללמוד מה הם כוחותיו, ולפעול לפי כוחותיו.

יתמו חטאים

שאלה:

ראשית תודה רבה לרב שמקדיש מזמנו לענות לכל השואלים שהתועלת מרובה למאוד מאוד ויהי רצון שהרב ימשיך לאורך ימים ושנים להגדיל תורה בעולם. רציתי לשאול אם להתפלל על ליברמן שר"י ועוד רשעים כמותו שה' יקח אותם, או שיחזרו בתשובה?

תשובה:

זולת צדיקים בעלי תפלה, יש להתפלל על כלל הרע שיכלה, ולא להיכנס לפרטים אלו.

שמיטה וגאולה

שאלה:

שלום וברכה לכבוד הרב,
הרב נשאל לאחרונה: שמעתי שאומרים שהחפץ חיים אמר שלאחר עשר שמיטות יהיה מלחמת גוג ומגוג האם זה נכון מדובר על השמיטה הזו שהיא העשירית? אם כן מה צריך לעשות עם הדבר איך מתכוננים לכך? ואם זה נכון האם הרבנים לא צריכים להכין את עם ישראל לדבר ולדבר על זה במפורש?
הרב ענה: כן. נתבאר בהרחבה בתשובות עבודת דורנו זה, ושאלו נמצאים בתוך גוג ומגוג.
אני עוקב אחרי דברי הרב, ולאורך התקופה ראיתי שהרב מסתייג מהערכות באשר לזמן שימשך עד לגאולה השלמה. בתשובה זו נראה שהרב רואה שלא זו בלבד שאנו בעיצומו של התהליך, אלא שאנו לקראת סיומו. אם הבנתי נכונה, לתשובה משמעות עצומה: עד עתה התמסרתי לעבודה בהתאם לתקופה, כפי שהרב מנחה, אך לא ידעתי שאנו בקצה התהליך – ושכפי הנראה אנו קרובים עד מאד לסופו (בטווח השנה – שנת השמיטה). אם כך, עלי בלי נדר לפעול עוד יותר על מנת להתכונן ברמה הרוחנית לכך!
האם אני צודק בהבנתי ובמסקנות הנזכרות?

תשובה:

לא!!!

סריקת מערכות בהריון

שאלה:

האם ראוי לאישה לעשות סקירת מערכות מאוחרת (שבוע 20 להריון)? מטרתה של הסקירה היא לבדוק את מצב העובר ואם יש מומים שניתן לטפל בהם לאחר הלידה במידת הצורך.

תשובה:

אין חיוב מן הדין לעשות זאת. וכהיום שחלק גדול מאוד עושים זאת זה הפך להנהגה של הכי נהוג עלמא, והנהוג כן אינו בכלל השתדלות יתירה. עם זאת ככלל ככל שאמונת האדם ובטחונו בה' גבוהה יותר, כן ממעיט בבדיקות רפואיות, לפי ערך בטחונו.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
פרשת לך לך תשפ"ב

- ב מה יעשה אדם שנפשו חשקה לנשות חסד _____
- ב יסורים של אהבה _____
- ב גן חיות בנפש האדם _____
- ג חיזוק בלימוד הפשט ופרד"ס שבפשט _____
- ד מושגים בספר דרך ה' _____
- ד הסכם יששכר וזבולון _____
- ד זמן השידוכים לבחור ואם אפשר להתעכב _____
- ה ספרים בסגנון פילוסופי קבלי _____
- ה תשוקה לא מבוררת _____
- י עצה למחשבות טורדות ובלבול הדעת _____
- י לימוד תורה ובירור הנפש _____
- יא מידות וכח מדמה _____
- יא סדרת 'דע את' וארבעת היסודות _____
- יא הדרכה לבחור שמתקשה בלימוד התורה _____
- יב חששות בשידוכים וקביעת תאריך החתונה _____
- יב יחס לחלומות _____
- יג חיבור עשיו וישמעאל באמריקא ועליה לא"י _____
- יג שאלות בדרכי עבודה וחסידות _____
- יד איך קובעים מיהו צדיק _____
- יד מניעת הריון ושימוש באפיידורל _____
- טו שאלות בקבלה _____
- זי טיפול בטראומה _____
- זי נח הדמיון _____
- יח שאלות בפרשת נח _____
- יח הדרכה בלימוד הקבלה _____
- כ הדרכה לבחור בתורה ובעבודת השם _____
- כד חומר לימוד בנושא אימון וכישורי חיים _____
- כד בעש"ט עם פירוש בלבכי _____
- כד מהות הלב ושבעים כוחות הנפש _____
- כה האם להתחסן כדרישת מקום העבודה _____
- כה לב טהור ויצר הרע _____
- כו סדר בלימוד התורה ובעבודת הנפש _____

מה יעשה אדם שנפשו חשקה לעשות חסד

לכבוד הרב,

אדם שנפשו חשקה לעשות חסד, כיצד ראוי לנהוג, במה להתעסק, מתי, וכמה.

תודה רבה.

תשובה:

ככלל יש לדעת שפעמים הרבה נראה לבני אדם ש"חסד" עניינו לעסוק בעניינים גדולים, בארגון גדול, "עירוני", "ארצי", "עולמי". אולם צריך לדעת שפעמים לא מועטות בארגונים אלו יש הרבה חלק בלתי נקי, וד"ל, ועוד בעיות לרוב.

ולכך מי שנפשו חשקה לעשות חסד, ראשית עליו לברר בתוך נפשו להיכן נוטה, והיינו במה הוא מיוחד או יתר על כן יחודי, בכלל, ובפרט בענין החסד. ולאחר שבירר זאת, עליו להתפלל לקב"ה שיזמן לו את חלקו הראוי לו בחסד. כי כמו שיש לכל אחד חלק פרטי בתורה, כן יש לכל אחד חלק פרטי בחסד. ואם האדם אינו זך ואינו זוכה, אזי עוסק בחסד שאינו חלקו. ולכך נצרך לברר מהו חלקו, ולהתפלל על כך.

ובין כך עד ששייג חלקו, ראוי שעיקר החסד יהיה ראשית כאשר פונים אליו, יעשה הדבר בצנעא והתמסרות. ומלבד כך כפי מדרגת אמונתו כן יפנה לאחרים להציע עזרתו, אולם עדיף להמתין מתוך תפלה ואמונה שהשי"ת יזמין לו את חלקו הראוי לו.

ולעולם יברר בנפשו מהי הסיבה שעושה חסד, רצון להיטיב, אהבת הזולת, אהבת ה', ורצון לעשות רצונות. ולחילופין, כבוד, סיפוק עצמי, שליטה, ריקנות פנימית שמחפש איך למלאה, הן זמן ריק והן נפש ריקנית.

ונצרך לאזן זאת עם תלמוד תורה, שיהא "שקוע" בלימוד, ובנוסף יעשה חסד. ולא שעל ידי החסד יוצא משקיעות בלימוד, כי נצרך חיבור פנימי אמיתי יחדיו לשלשה עמודים - תורה, תפלה, וחסד.

יסורים של אהבה

לגבי יסורים של אהבה, מה שאחד שאל האם זה שייך גם לאדם רגיל ולא רק לאדם שאין לו חטא, והרב ענה מה שענה, מה שמבואר במסכת ברכות שרק אם לא מצא חטא יתלה בייסורים של אהבה, האמנם?

תשובה:

כבר כתב רש"י שם, וז"ל, פשפש ולא מצא - לא מצא עבירה בידו שבשבילה ראויים יסורים הללו לבא. ועיין ספר אפריון (וילך) וז"ל, פשפש ולא מצא, עבירה כזו מעין היסורים. ולפ"ז ברור שמיידי אף באדם שיש בו חטא.

גן חיות בנפש האדם

האם זה נכון מה שאולי אומרים בשם בעלי מוסר שיש באדם טבעים שפלים של גן החיות שלם?

תשובה:

כן, זהו בשם ר' ירוחם. והעומק, כי האדם "עולם קטן", כדברי חז"ל. ולכך יש בו הכל, את כל הטוב, ואת כל הרע.

חיזוק בלימוד הפשט ופרד"ס שבפשט

לכבוד מו"ר שליט"א.

א. אני זקוק לחיזוק בלימוד הפשט [ליבי יותר מידי נמשך לעומקים שאין בהם 'מעשה', ואני יודע [מההשקפה שקיבלתי מהרב] שלצערי זה נובע מחמת משיכה לאור מקיף ודמיונות ופחות קבלת עול. וכן מחמת שיסוד העפר שבי חלש מאד]. ובכדי להתחזק בדבר, עמלתי קצת לברר את הענין של לימוד הפשט, ויצא לי כמה מחשבות שאני משתוקק לדעת האם הם נכונות.

ראשית, התבוננתי שהמילה 'פשט' יש בה ג' משמעויות: א. פשוט- היפך מורכב. ב. 'הפשטה'- היפך הלבשה. ג. דבר שהולך ומתפשט, ולא נעצר במקומו.

לאחמ"כ חשבתי להגדיר לפ"ז מה המהות של חלקי הפרד"ס שבתוך הפשט. וכך יצא לי בס"ד: הסוד שבפשט- רצון ה' הפשוט.

הרמז שבפשט- האופן שבו רצון ה' כתוב בתורה באופן של 'רמז', ובו הרבה מחלוקות, אפשרויות ואופנים. הדרש שבפשט- האדם 'דורש' להבין את ההלכה, להפשיט את הרמז מהסוד, דהיינו, להבין מה רצון ה' וההלכה למעשה. הפשט שבפשט- ההלכה למעשה, שבה אורו של ה' מתפשט לעולם העשיה.

ולפ"ז יצא לי סדר עבודה בלימוד הפשט המקביל לפרד"ס שבפשט, ולג' הבחינות הנ"ל שבמילה 'פשט'.

א. סוד-האדם מכיר בכך שכשהוא עוסק בפשט הוא עוסק לגלות את רצונו הפשוט- היפך מורכב.

ב. רמז, דרש- לאחמ"כ הוא דורש 'להפשיט' את המורכבות שברמז- להגיע לרצון ה' הפשוט'.

ג. פשט- לאחמ"כ כשמגיע להלכה למעשה משתדל לקיים ואז הוא זוכה שאורו ית' הגנוז 'יתפשט' לעולם העשיה ויתגלה כאן.

האם הדברים מדוייקים, והאם מומלץ לילך בסדר הזה עם כוונות אלו, כאשר באים לילמוד את הפשט שבתורה?

ב. האם יש עוד עצות שאוכל להשתמש בהם, בכדי יותר ללמוד פשט. [חוץ מהעבודה הכללית להתאזן עם יותר אור פנימי ויסוד העפר].

ג. עוד חשקה נפשי לדעת, היכן המיקום של הסדרה 'בילבביפדיה' בעבודה ובמחשבה, מתוך כל הפרד"ס שבפרד"ס.

תודה רבה על המעיינות שאני מגלה בתוכי, בזכות ההדרכות הישירות ודרך הלימוד שקיבלתי מהרב. ובתקווה שאהיה כלי ראוי.

תשובה:

א. כידוע דברי הגר"א, שהתורה נחלקת לפרד"ס כנודע. ובדקות נחלק רק לשנים, פשט וסוד. וכל חלק נחלק אף הוא לשנים. פשט, וסוד שבפשט, והוא דרש. וכן סוד שבסוד, ופשט שבסוד, והוא רמז.

הצורה שכתבת קרובה לכך. אולם למעשה זה לא כ"כ ראוי ללמוד בצורת מחשבה זו, כי נצרך חיבור פשוט להשכלתה של תורה, בלי יותר מדאי חשבונות.

ב. נצרך להתחבר לתפיסת ההשכלה שבתורה, ולהתענג על עצם בהירות ההשכלה. וזה מלבד חיבור עצמי שלמעלה מטעם ודעת כלל.

ג. חיבור כל הפרד"ס, אולם בהפשטה של לשון הסוד.

מושגים בספר דרך ה'

שלום וברכה!

ישנם כמה מושגים בספר דרך ה' (ח"א) שחוזרים על עצמם תדיר שנראים ברורים אך מתערבבים לאורך החלק (וכן בתחילת דעת תבונות ובמסלש נראה שבסוף הכל עניין אחד "השלמות האמיתי היא רק הדבקות בו ורק זה הוא הטוב". מאידך נראה בספר שהם חלוקים הן מצד החשבון של הרמחל וחילוקיו והן מצד השפעת חטא אדם הראשון) "טוב" "שלימות" "דבקות" "התדמות" "להיטיב".

א. מהי ההגדרה של כל מושג בפני עצמו?

ב. מה השייכות שלהם אהדדי בכלל ובתור תכלית וסוף של תהליך קנייתם על ידי האדם?

ג. איפה השינוי בין קודם החטא ואחר החטא (אצל ישראל ואצל האומות)?

תודה רבה.

תשובה:

א. טוב - היפך רע, מלשון רעוע. טוב עניינו חיבור. שלמות - בלתי חסר. דבקות, חיבור, בלתי נפרד, כלל וכלל. התדמות - לשם חיבור נצרך שהמחברים יהיו דומים. להיטיב - לגלות כח החיבור הנכון.

ב. יש שלם אחד בלבד, הוא ית"ש ואין בלתו. ורצון הטוב להיטיב, והיינו לגלות כח החיבור, ורצונו לגלות חיבור שלם, והוא דבקות, ולצורך כך נצרך הידמות, ועיי"ז יהיו ראויים לחיבור שלם, דבקות.

הסכם יששכר וזבולון

שלום וברכה.

אדם שחפץ לשבת באוהלה של תורה. מה דעת הרב על עשיית הסכם יששכר וזבולון על מנת שיהיה פרנסה לא בצורה של חיי דוחק (למי שזה חלקו ונצרך לכך וכו')?

תשובה:

לכתחילה גמור, כי אינו גדר של מכירה, ולא גדר של שותף בתורתו כפשוטו, אלא שותף ע"י שמסייע לעסק התורה, וכמו במלחמה שהיוצאים למלחמה נוטלים חלק שווה עם אלו שנשארים לשמור, כן הכא. ולכך אין כאן כל חסרון, כי אינו חלק התורה ממי שלמד, אלא שמאיר אור התורה אף בכח המסייע.

זמן השידוכים לבחור ואם אפשר להתעכב

שלום וברכה. דברי הרב הם מיים חיים לנשמה, תודה. יש עונג גדול לשמוע את הרב.

אני בחור ישיבה שב"ה יש יישוב דעת מבחינה חיצונית (פרנסה וכו') וגם פנימית וסה"כ שוקד על תלמודי כפי כוחי. יש

קצת מוכנות ורצון לקשר ואהבה עמוקה ופנימית ארוכת טווח ומאיך ישנם התמודדויות יחסית קטנות בנושא. ומצד שני אני די שמח בצורה הנוכחית (כלכלית כנל, ישן בפנימיית הישיבה ויש כל הנצרך על מנת לגדול בתורה בלא היסחי דעת. פשוט לשקוע בעולמה של תורה ועבודה רוחנית. מבחינה זאת יש טיבותא בבדידות מצד האישה, כמוכן יש קשר עם חברים שגם אותו מעמיקים אם כי אינו מענה לצורך בקשר פנימי, ייחודי וארוך טווח) מצד ההתגדלות הרוחנית. אני בן 21 בסוף החודש.

א. למעשה, לפי הנסיבות הנ"ל, האם כדאי לי להתחיל בשידוכים?
ב. באופן כללי אם אפשר להרב לתת קווים כללים לפיהם יש לקבוע אימתי להתחיל בשידוכים (ביחס ללימוד תורה בפרט, ומבחינת המוכנות בכלל).

תודה רבה!!

תשובה:

א. כל זמן ששקוע בתלמודו ואין חשש הרהור עבירה, ואינו נעשה בעל מום מחמת גילו, ניתן להמתין.
ב. נצרך לכתחילה לקנות קודם הנישואין חיבור חזק לתורה, שכח חיבור זה יוכל לעמוד אף לאחר הנישואין בתוך טרדות עוה"ז וכל חלקיו. ונצרך יציאה משקיעות עצמית, לצורך חיבור נפשי נכון עם זולתו. וכן כח נפשי לבנות חיים משותפים.

ספרים בסגנון פילוסופי קבלי

איזה ספר ידוע לרב שעוסק בסגנון פילוסופי קבלי עמוק, כמו מורה נבוכים והמהר"ל וכיוצא?

תשובה:

כגון ספר שער השמים, וספר הברית, וספר חוקר ומקובל לרמח"ל, ופירוש הר"מ בוטריל לספר יצירה, וספר מצרף לחכמה ליש"ר. וכן מפוזר בספרי הר"א אבולעפיה.

תשוקה לא מבוררת

יש לי תשוקה ללמוד תורת הנפש טיפול רגשי לכתוב ספרים בענין תורת הנפש ולעזור לאחרים אבל אני לא יודע מה באמת אני רוצה. ראיתי בספרך בעניין שטוב ללמוד את הד' יסודות אני רוצה לדעת מה זה ואיפה אפשר ללמוד את זה? תודה רבה.

תשובה:

תשוקתך תשוקה שעדיין בלתי מבוררת, וחלקה כבר להשפיע לזולתך. נצרך השקטתה ותביעת הכרת נפשך הפרטית, ולאחר שזה ייעשה באופן פנימי, נצרך התבוננות נוספת על העתיד.

פנימיות/קבלה ועניינים שונים

שאלה א-מה החילוק בין עיגול ליושר על פי התפיסה שבעיגול סופו תחילתו ותחילתו סופו וגם באור ישר וחוזר תחילתו סופו וסופו תחילתו אזי הם למעשה אותו דבר?

שאלה ב- מלכות נעשה כתר וחוזר מעלא לתתא מה קורה שמגיעים למלכות דעשייה שאין תחתיה עוד עולם העשייה שתהיה לו כתר לא יהיה גילוי מלכות כתר של אני ראשון אחרון?

שאלה ג- יחוד כתר מלכות קרוי ברמח"ל יחוד אני ראשון ואני אחרון היינו יחוד ראש וסוף וגם החכמה בזוהר משפטים קרי ראשית והמלכות תמיד סוף אז יחוד חכמה והמלכות שזה יחוד חן גם קרי אני ראשון ואני אחרון? דהיינו מה החילוק בין יחוד כתר מלכות ליחוד חכמה ומלכות?

שאלה ד-כדי שיהיה אור חוזר מהאור הישר לכאורה חייב שיהיה איזה מסך מנוגד בגדר בחינתו לאור כדי שהאור יפגע בו ויחזור מה זה המסך הזה? ואיפה הוא נמצא?

שאלה ה- הרמחל כותב בפתח טז שהאור ישר מתלהט למטה וחוזר למקורו באין סוף המקיף למטה ואז שוב עולה ומתלהט למעלה וחוזר למקורו באין סוף המקיף למעלה. כיצד זה קורה אם יש כידוע חלל פנוי בין המילוי לסיבוב של האין סוף המקיף כיצד האור חוזר "למקורו באין סוף המקיף?"

שאלה ו- כידוע לכול ב בחינות מנוגדות יש ממוצע מה ממוצע בין רצוא לשוב?

שאלה ז- מה העניין שהתינוק הוא משותף מין האם והאב יחד ובכול זאת אינו לא האם ולא האב?

שאלה ח- כתוב ליבי ראה הרבה חכמה וזה מיוחס בספרים להסתכלות שהיא בחכמה והרי בינה ליבא ליבי ראה היינו בינה לא חכמה?

שאלה ט- בעולם העליון כידוע אין ציור גשמי והכול רוחני ונבדל אז כיצד מופיעים תיאורים של בית דין עם שופטים זה אומר שיש בשמיים ממש שולחן ובין דין כמו פה, הרי אין שם ציור גשמי כלל? (וכן צואה רותחת בגיהנום ועמודי תלייה וכל כיוצא)

שאלה י- אין אדם נוקף אצבע מלמטה עד שמכריזין עליו מלמעלה. האם הפירוש הוא שממש מכריזים ואז זה קורה למטה או שהכוונה שמה שקורה במרחב הגשמי קורה קודם במרחב הרוחני ומזה השתלשל למרחב הגשמי?

שאלה יא- פנימיות וחיצוניות הם בחינת ימין ושמאל או בחינת פנים ואחור מתוך הששה קצוות וכן עליון ותחתון הם בחינת ימין ושמאל או בחינת מעלה ומטה? (ימין ושמאל פנים אחור מעלה ומטה ששה קצוות כידוע)

שאלה יב- מדוע כתוב המבדיל בין קודש לחול ולא המבדיל בין חול לקודש?

שאלה יג- הרב כתב בדע את מחשבותיך שהתמונה בינה השכלה חכמה. והרמחל (פתח ו) כתה שהתמונה היא המלכות שעל ידה הנביאים מקבלים החזיון וכן מבואר בלקומ" תורה ד שהתמונה היא מיוחסת למלכות כיצד זה מתיישב?

שאלה יד- לא הבנתי הפירוש הפשוט היכן נמצאת המחשבה בלב או במוח אם אפשר קצת להאריך

טו- נהמא דכיסופא זה כידוע עמל הנבראים שלא יתביישו לקבל השפע "בחינם" והשאלה היא אם הבורא כול יכול מדוע שלא יברא מלכתחילה שהאדם לא יתבייש מדוע הוא צריך שיהיה עמל כדי שלא יתבייש האדם?

שאלה טז- מדוע בריש בראשית התורה מתארת לכאורה כאילו חטא עץ הדעת היה דבר טוב " ותפקחנה עיני שניהם" היה צ"ל ותסתמנה וכן " מי הגיד לך כי ערום אתה ..העץ אשר אמרתי לך בלתי אכול ממנו אכלת" זה משאיר מקום לטעות ולחשוב כאילו אדם היה ערום ולא היה מודע לכך ושאל כל מין העץ נעשה מודע לכך, וזה נותן מקום חלילה לטעות כאילו אדם היה במצב שנועד להסתיר ממנו שהוא ערום וכעת הנה רווח מזלו והוא יודע שהוא ערום (דגש על "מי הגיד לך

כי ערום אתה", זה נשמע כאילו זה היה קיים אבל מוסתר ממנו לא כמו התפיסה שלא היה בכלל ציור של גוף גשמי אלא רק נשמה זכה בלי לבוש ואז בחטא התגשם העסק ונעשה ציור גשמי)

שאלה יז- כידוע רוח היא בלב ורוח היא ו"ק והלב זה בינה ובינה זה במוחין לא בו"ק כיצד זה מתיישב

שאלה יח- מה החילוק הפשוט בין מדמה של המוח למדמה של הלב ? ואיפה נובעת התפיסה שיש שני כוחות של מדמה ולא אחד? ואיזה מהם הוא העיקר?

שאלה יט- מה החילוק הפשוט בין מחשבה לדמיון כי שהאדם מדמיון הוא חושב על אותו דמיון ושהיא חושב על איזה דבר הוא מדמה אותו בדעתו?

שאלה כ- האם העבודה היא להמשיך מידות למוחין או לעלות את המידות לדרגת מוחין(אם יש כזה דבר)? ואם העבודה היא להמשיך מידות למוחין מה נעשה במידות שקיבלו מוחין? (היינו האם הם מתעלים לדרגת מוחין)

שאלה כא- מה נקרא נקודה המלכות שכינה או החכמה שהיא יוד או היסוד או הכתר שהוא קוץ היוד שזה תחילת גילוי הנקודה?

שאלה כב- מה ידוע לרב בעניין שכל הפועל שאיתו הנביא יוצר את המציאות ? וכיצד זה מתיישב אם זה שהנביא מקבל נבואה מלמעלה ולא יוצר הנבואה בעצמו?

שאלה כג- כתוב במדרש רבה בראשית א,ט וזל -"פילוסופי אחד שאל לרבן גמליאל אמר ליה צייר גדול הוא אלוקיכם רק שמצא סממנים טובים שסייעו אותו תוהו בוהו חושך רוח מים ותהומות" - לפי הפשט ניראה שפירושו שהפילוסופים שכפרו בקדמות האל סברו שהבורא לא ברא את העולם יש מאין אלא רק צייר הבריאה על ידי סממנים שכבר מצא בעולם רח"ל מדעתם. מה יש לרב לומר בפירוש מדרש זה? ומה ראו חז"ל להביא טענת המינים?

שאלה כד- האם מלאך מודע לקיום של עצמו? כי לכאורה הוא רק טוב ובטל לאין סוף בבחינת רצוא כול הזמן ואינו מציאות כשלעצמו וכול מציאות האדם כשלעצמו הוא כדבר נפרד מהבורא כביכול וזה יכול להוביל למסקנה שמתו שהאדם יתקן עצמו וישאר רק טוב הוא לא יהיה מודע לקיומו שלו עצמו כי אין לו דבר מעצמו וזה דבר קשה.

שאלה כה- האם אחרי האלף העשירי שהכול יחזור לאין סוף הנבראים לא יהיו מודעים לקיום של עצמם או שהם יהפכו להיות הבורא בעצמו שהוא כן מודע כיביכול לעצמו (אע"פ שגם זה מוליד שאלה שמודע ולא מודע הוא בסוד היחסות של שני הפכים שזה דבר שאינו אצל הבורא שני ניגודים)???

שאלה כו- מה החילוק בין רע שיש בו טוב לטוב שיש בו רע ? (אם יש כזה דבר)

שאלה כז- עבירות של יהרג ואל יעבור זה כולל שאם יענו את האנוס הוא חייב לסבול העיינוים ולא לעבור באלו העבירות ? והאם מותר לאדם בעזה מצב לאבד עצמו שלא יתעללו בו?

שאלה כח- ראיתי צילום עתיק של חוקרים במצריים שרואים נחש כרוך על עץ שהוא בציור עשר הספירות אבל קצת שונה מהציבור הרגיל, אלא יש עשרה פרחים כפי הסדר של המבנה המוכר ונמשך קו של נחש מהכתר למטה לצד החכמה ואז בקו ישר מימין לשמאל נמשך הנחש לצד הבינה וככה מימין לשמאל עד הסוף כמו "זיגוג" כזה מימין לשמאל לא שלוש קווים כמו אצלנו יש לרב מושג מה זה אומר ?? (אולי קשור ויעשו בלטיהם להטוטים היפוך מצד לצד כמו להט החרב המתהפכת)

שאלה כט- האם זרע לבטלה זה יהרג ואל יעבור?

שאלה ל- כמה נשמות על פי הסוד יש בקילוח אחד של זרע?

שאלה לא- כיצד תורת החסידות נוקטת בשיטה שלא צריך סיגופים לכפר על החטאים שמבואר בפירוש באריזל שצריך סיגופים לתקן עוון זה בפרט פגם הברית?

שאלה לב-האם יש מציאות של יציאה מהגוף ממש (שלא בזמן מוות) שרואים מה נמצא בחוץ ואז ניתן לטייל ולראות דברים שנמצאים במציאות. כי כול מי שהתעסק במדיטציה יודע שמתי שהמתרגל יוצא מחוץ לגופו הוא רואה למעשה שיקוף שלו עצמו כמו בחלום שאדם מביט מחוץ לעצמו והוא למעשה אינו רואה מה שחוצה לו אלא רואה השתקפות שלו עצמו היינו שפוגש כוחות וחזיונות שהם למעשה אנרגיות הקשורות בנפשו (כמבואר הארוכה בספר של המאסטר הפרח הזהוב) ואינם מחוצה לו אלא כול הישיות שפוגש המתרגל הם מתייחסות לאישיות שלו ומייצגות חלק ממנה.

שאלה לג- מה החילוק הפשוט בין "מלמד ידי לקרב", "ואצבעותי למלחמה", למה קרב אצל ידיים ולמה מלחמה אצל אצבעות?

תודה רבה על התשובות

תשובה:

- א. עיגול, תנועה שווה של מעגליות. יושר, חוזר להתחלה בתנועה הפוכה, אור חוזר.
- ב. בסוד אור חוזר נעשה מלכות כתר.
- ג. יחוד כתר ומלכות, יחוד בבחינת תכלית הידיעה שלא נדע. יחוד חכמה ומלכות, יחוד חכמה עלאה עם חכמה תתאה.
- ד. כח העביות, כח שאינו מקבל אור אלא דוחהו. סוגיית "מסך" היא יסוד גדול בתורת בעל הסולם. ועיין בספרו אבן ספיר, ערך מסך.
- ה. הקו מחבר בין א"ס שמחוץ לחלל, ל"ס שתוך החלל.
- ו. כללות ההפכים. כי שורש תנועת רצוא ושוב כמראה הבזק מפני שבשורש הם אחד.
- ז. כי יש שותף שלישי - שכונה, וכן כל הרכבת שנים יוצר כח שלישי.
- ח. בינה - מח שמאל. ויסוד דבינה בוקע לחזה ושם נעשה הלב, כמ"ש בעץ חיים. ולכך הלב יש בו בינה, היינו התפשטות הבינה, יסוד דבינה, ולא שורש מקום הבינה.
- נצרך ידיעה סודרה ושורשית במבנה המבואר בעץ חיים. לשם כך יש ללמוד עץ חיים באופן סדור מתחילתו לסופו ולקבל "תמונה שלמה".
- ט. כל דבר שקיים למטה קיים למעלה, והוא שורשו, ושם קיים השורש הרוחני של הדבר.
- י. זה קורה למעלה, וסוף עולם עליון הוא "הפה", ושם יש הכרזה, יורד מראש לגוף. וזה נקרא מכריזין מלמעלה, היינו במדרגת ראש קודם רדתו לגוף.
- יא. בסוד אורך הם פנים ואחור, בסוד עובי ימין ושמאל. עליון ותחתון, נצח והוד, ושורש נצח ימין, ושורש הוד שמאל.
- יב. כי דרישת ההבדלה ע"י הקדש ולא ע"י החול. וזהו במוצש"ק שעתה קודש. ובע"ש הוא להיפך, עיין מרכבת המשנה (שבת, פ"ה, הלכה כ-כא).

יג. תמונה פנימית בינה - תבונה. תמונות הנראית לעין במלכות.

יד. נחלקו בכך דוד ושלמה. עיין ילק"ש ריש משלי. שורש המחשבה בראש, והתפשטותה בלב, כנ"ל אות ח'.

טו. אינו שאלה כלל וכלל. זהו רצונו ועומק מחשבתו שטוב שיהא נהמא דכיסופא. זה לא דיעבד, זהו לכתחילה שכך יהא, ושיסולק ע"י עמל.

טז. עיין רמב"ם ריש מורה נבוכים, פרק ב', שהקשה שאלה זו ויישבה.

יז. כנ"ל אות ח', לב - בינה, היינו התפשטות הבינה, יסוד דבינה, אולם עיקר שורש מקום הבינה במח. ובלב נגלה אור הבינה בתוך הרוח.

יח. מדמה דמח, דימוי מילתא למילתא, שכלי. מדמה דלב, כח ציור של דמיון.

יט. דמיון בדבר שלא ראה, או שכח, או אינו קיים כלל. זולת כך זהו כח ציור שכלי.

כ. ב' הצדדים בסוד אבא אמא להעלות המידות למוחין, בסוד ישסו"ת, להרחיב המידות ולהגדילם מו"ק, ולהוסיף להם ג"ר. כל אלו דברים פשוטים בעץ חיים.

כא. כולם, כל אחד בחינה אחרת של נקודה.

כב. נא לבקש לקבל תשובה ערוכה בענין השכל הפועל שנכתבה בשבוע שעבר.

כג. תופסים יש מיש, יצירה ולא בריאה. וכל טעות יש בה צד אמת, וזהו מדרגת עולם היצירה, ולא זכו להשכיל מדרגת עולם הבריאה, יש מאין.

כד. כן. תפיסתך בביטול לא"ס אינה נכונה, ביטול היינו שמודע שקיים ובטל, ולא העדר מודעות.

כה. כנ"ל, הכלל נכלל בא"ס, ויש מודעות של קיום כנכלל, כי ע"ס גנוזים וכמוסים בא"ס, באור א"ס, וזהו מודעות של קיום כגנוז וכמוס.

כו. טוב יש בו שורש לרע. רע יש בו ניצוצות של טוב שמחיהו.

כז. עיין כתובות (לג, ע"ב) - דאמר רב, אלמלי נגדוה לחנניה מישאל ועזריה, פלחו לצלמא. ועיין רש"י ותוס' שם, ותוס' ע"ז (ג, ע"א, ד"ה שלא), ועוד ראשונים על אתר, שחייב למסור נפשו ולא לעבור. ועיין תוס' בגיטין (נז, ע"ב) באיזה אופן מותר להרוג עצמו.

כח. נחש עקלתון, היפך נחש ברוח. עיין ב"ב, עד, ע"ב.

כט. לא.

ל. בכל טיפה נשמה.

לא. כי מאיר אור של משיח שמזכך, וע"ז אמרו מקצת מן האור דוחה הרבה מן החושך. וייסד הבעש"ט שהאוחז במקצת אוחז בכולו.

לב. כן, אולם לעולם כל נברא רואה לפי שורשו וחלקו.

לג. כתיב (שמואל, כב, לה) המלמד ידי למלחמה. ועיין מלבי"ם (תהלים, קמו, א) וז"ל, הקרוב הוא מה שמתאבקים מקרוב וזאת עושים בכח היד, והמלחמה הוא מרחוק וזאת צריך אימון האצבעות לשלוח חציו למטרה.

עצה למחשבות טורדות ובלבול הדעת

לכבוד הרב שליט"א.

מה העצה למחשבות והרגשים הבאים תוך האדם בלי סוף וקשה להיפרד מהן, לדוגמא באמצע לימוד הפסיק מלמודו ומחשבתו כאילו תובעת לו בפה מלא.. האיק אפשר להיפטר מהם? וכ"כ פעמים במצב של ישוב הדעת [כערכי] הן מפריעין מאוד וא"א להיפרד מהם.

השתדלתי שלא ליתן להם מקום ולא שימת לב, וכמו שביאור הרב בדע את מחשבתך, האם יש עצה להמשיך הלאה בישוב הדעת ע"ד הזה עד שתיפול כל החומות ואני אלך לשלום, או יש מהלך אחרת?

כיצד זה מתאים עם יסוד הרב שביאר שם ב'דע את מחשבתך' ליתן מקום למחשבות, וכאן לעשות ההיפך. יוריני המורה ושכרך כפול מן שמים.

תשובה:

בכל פעם שיש בלבול נצרך לקחת פסוק או מחשבה פנימית ולחזור עליה בשקט פנימי מתוך חיבור, ועי"ז להסיח דעת מן הבלבול.

יש אדם שיכול לתת דרור למחשבות, ויש שלא, זה תלוי במצבו הנפשי של האדם. נצרך בדיקה פרטית אצל כל אחד מה מצבו, וכיצד לנהוג.

לימוד תורה ובירור הנפש

באחד השיעורים בספר חובות הלבבות נאמר שקימות שתי דרכים בעבודה האחת שעיקרה היא בירור הנפש והעיון ההלכתי משמש יותר למצבים מעשים שהאדם נתקל בהם, בעוד שהדרך השנייה שהיא למעשה הדרך שאנו נוהגים בה כיום שהיא עיון ועמל התורה בעצם ולא רק לבירור במצבים מעשים. האם יש יחידים שנוהגים כדרך הראשונה גם היום? האם זה דבר אפשרי לפחות לתקופה מסוימת? השאלה שלי נובעת מתוך כך שהיום ברוך השם אני שקוע עמוק בלימוד תורה אבל הרבה מהזמן היצר מטריד אותי בל מיני כוחות לא מבוררים ולא מתוקנים כמו כן הנפש שלי משתוקקת להכרת פנימית אמיתית של העיון בתורה וקשה לי מאד ללמוד בצורה חיצונית ואני ממש מרגיש איך המידות הרעות שוללות ממני את ההשגה הזאת, או שעלי לעמול בתורה ומתוך שלא לשמה וכו', והעמל עצמו וכח התורה הקדושה יזכנו אותי?

תשובה:

עליך לעמול לברר את נפשך בצורה מדויקת, אולם עיקר היום רובו ככולו יש לעסוק בתורה, זולת כך זהו דרך מסוכנת מאוד שרבים נפלו בה. אין לך לחשוב שהענין יתוקן ממילא, אלא נצרך בירור הנפש באופן היסודי, אולם לא להפוך זאת לעיקר היום אלא זמן מועט ביום בלבד.

מידות וכח מדמה

באחת ההרצאות הרב אמר ששורש כל המידות הרעות הוא בכח המדמה שהמדמה מעורר את המידה בנפש. בהרצאה אחרת נאמר שהמחשבה משועבדת כמעט לחלוטין למידות, ממה שהבנתי הכוונה שהמידות מפילות את המחשבה למדמה דקילקול. לכאורה יש כאן סתירה, האם הרב יכול לבאר את הדברים?

תשובה:

"שורש" המידות במדמה, וע"י התעוררות "המדמה" מעורר את "המידה" בפועל, ועי"ז מפיל את "המחשבה" למדמה.

סדרת 'דע את' וארבעת היסודות

מה בעצם ההבדל בין דרכי העבודה השונות שהרב מציע בסדרות של "דע את..." לבין דרכי העבודה בארבעת היסודות? האם לא כל עבודה פנימית בשורשה מתבססת על היסודות?

תשובה:

סדרת "דע את" מבארת את הכוחות באופן כללי, אולם לא נכנסת באופן פרטני לברר כיצד לברר כל נפש ונפש באופן פרטי.

הדרכה לבחור שמתקשה בלימוד התורה

לכבוד מוריני הרב שליט"א.

אני בחור בן יט שנים, ויש לי בעיה גדולה בענין לימוד התורה. והוא, שזה כמה שנים שיש לי שאיפות גדולות מאד מאד בידיעת התורה, שלא שייכים כלל להגיע עליהם לפי כשרונותי, ובשבילם הפסקתי ללמוד בחברותא וליכנס לשיעורים, ולמדתי לבד כל היום, רק בקרוב הבנתי שזה נגרם מהשאיפות שלי, אבל קשה לי מאד להפסיק כל הדמיונות של ידיעת כל התורה כולה שחשקתי לכמה שנים ברצון חזק מאד מאד, אע"פ שאני יודע ודאי שהם גרמו לי להפסיק. כלל הענין של חובת ידיעת התורה לא ברור לי כלל וכלל, שכשאני חושב עליו, אין אני יכול ללמוד במנוחת הנפש, שאני דואג שאני לא מספיק מה שאני חייב לדעת, ואף שאני יודע שאיני חייב לדעת יותר ממה שאני יכול לדעת, אין לי שום מושג כמה אני יכול לדעת. איך אני יכול לדעת מה ה' דורש מאתי בידיעת התורה, כי אולי אני יכול, וממילא חייב, לדעת כל הש"ס בע"פ, ולכן מוטל עלי לא להרבות בעיון במפרשים, אלא בגפ"ת?

אם הרב יכול להבהיר לי הדברים, תהיה לי שמחה עצומה, כי איני יכול להמשיך כזה הרבה יותר. תודה רבה מאד מאד.

תשובה:

צורת לימוד תורה שיהא ביישוב דעת, בבחינת וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבול - עולה של תורה. ולכך שיעור החיוב לעסוק בה מתוך יישוב דעת ומתוך עמל הגוף והתמסרות. וכל שמבולבל ועי"ז אין לו יישוב הדעת, לעת עתה אין לו חיוב בכך.

נצרך ללמוד להכיר כוחות נפשך ועי"ז לעסוק בחלק השייך לך, ובשיעור הראוי. עסק התורה צריך שיהא בבחינת ותן חלקנו בתורתך, חלקנו, חלק של כל אחד, ולא מתוך מבט לדעת את הכל.

וכאשר יופנם דבר זה בשכלך ובלבך, אזי תרגיש בס"ד מנוחת הנפש, ותעסוק בתורה בעמל ויגיעה מתוך התמסרות להשגת חלקך בתורה.

כדאי לפנות לבר דעת ת"ח, שיעזור לך באופן אישי.

חששות בשידוכים וקביעת תאריך החתונה

השבוע קבלנו בשמחה את תשובת הרב שהאיר לנו בבהירות את תמצית הבירור הנצרך בשידוכים, ואנו בטוחים כי תהיה לזה תועלת לכלל, באשר הדברים מתפרסמים ברבים. ומענין לענין, עלו שאלות נוספות:

א. אם הוברר שיש התאמה גם ברמה הרוחנית, אך המדוברת מחזיקה ברשותה מחשב עם אינטרנט מסונן (נטפרי) לצורך לימודיה ועבודתה, האם יש לחשוש מזה?

ב. לאידך גיסא בבחור, שהוברר שהוא טוב לב ויר"ש, אך הוא מעשן, האם יש בזה פגם שצריך לחשוש לו?

ג. על מועד החתונה, האם יש להקפיד על המובא בשו"ע שנהגו לישא בתחילת חודש דוקא, או שבזמנינו שאנו רואים שהמנהג הוא לישא בכל החודש כולו, ואין לך יום שאין בו שמחת נישואין ב"ה, א"כ דשו בה רבים ואין להקפיד ע"ז כלל, וכמו שמובא בשם הגר"א שלא חשש, באמרו בידך עיתותי, וכל העיתים שוים לטובה? תודה רבה לכת"ר שמקדיש מזמנו להשיב על שאלותינו, להורות לנו דרך ברורה, ימים על ימי מלך תוסיף, ושכמ"ה.

תשובה:

א. יש לבדוק היטב היטב, סיבת ההחזקה, איזה אתרים פתוחים, רמת השימוש, וכן אם יש שימוש מלבד לצורך עבודה, וכן אם יש מודעות לגודל הסכנה.

וכן אם נמצא במקום עבודתה או בבית.

ב. אם אין חששות נוספים, גם זה אינו חשש.

ג. מי שאין לו מסורת להקפיד על כך, אין צורך להקפיד.

יחס לחלומות

חלמתי חלום מזעזע. בחלום ראיתי זאב שהיה יושב על פרשת דרכים ברחוב, והיה לי פחד מהזאב. אחרי כן ראיתי דוב שהלך אל הזאב וחישבתי שהדוב בא להרוג הזאב, אבל הדוב רק נשא הזאב על כתיפיו ושבר את חיק הזאב ואז הלך הדוב לבית והניח הזאב חוץ מהבית. היה לי הרגש של חוסר אימון בהדוב כיון שחישבתי שהדוב בא להרוג הזאב ולא הרג אותו רק הניח את הזאב בהרחוב. מה היא המשמעות של החלום הזה?

תשובה:

לא כדאי להיכנס לכך, כי לצורך בירור החלומות נצרך קודם לברר את כח המדמה, וזולת כך כמעט כל החלומות עיקרם מעשני המאכלים שעולים ומצורף מדמה בלתי מזוכך.

חיבור עשיו וישמעאל באמריקא ועליה לא"י

א) באמריקא תפסו מאות שבויי מלחמה ממדינת אפגניסטן ושמו אותם כאן בנוי ג'רסי, כהילוך עשרים דקות מליקווד. ואומרים שבין השבויים האלה יש שהיו מהכתות של מחבלים הנקראים ה"טלי-באן" שלחמו על אמריקא וכלו את השני בנינים התאומיים באלול שנת תש"ס. והממשלה כאן אומרים שהשבויים האלו נמצאים במצב של שביון רק לזמן אבל בתקופה הקרובה הממשלה יפדו את השבויים לעשותם לבני אמריקא. שמתו לב שיש כאן תערובות של ישמעאלים (ולא סתם ישמעאלים אלא מחבלים!) שנתקבלו כאן ע"י ידי אמריקא, ושאפשר שזהו הזוג בין עשו לישמעאל שמדובר על מצב האחרית הימים שבו ישתתפו אדום וישמעאל על ישראל. האם המחשבה זו נכון והאם יש משמעות פנימית בדבר הזה?

ב) האם לאור המצב בזה יש להתעורר לעזוב אמריקא ולעקור הדירה לארץ ישראל?

ג) ודרך אגב בענין הזה לעקור דירה לא"י כבר הרבה זמן שיש לי רצון גמור לעזוב הכל כאן ולבוא לגור בא"י וגם האשה מתחלת לחשוב על זה מחמת שראתה את דברי הדברי יואל זצ"ל שרק אלו שהם בא"י בשעת ביאת משיח הם יזכו לעשירות רוחניות ושבני חו"ל שמה יזכו רק לעשירות גשמיות, ומחמת כן היה התעוררה שהרצון ה' הוא לעזוב אמריקא ולדור בא"י, ואנו יכולים למכור הדירה שלנו כאן ולקנות דירה בא"י, אמנם יש קושי גדול לנו מחמת שאנו דרים אצל חמי וחמותי והם אוהבים לראות הילדים שלנו וגם אשתי מאד מאד קשורה בכל משפחתה כאן, ואני מרגיש שאין לי את הלב ליקח הנחת הזו מהם ולעקור כל המשפחה לא"י, וגם אשתי חוששת שהילדים שלנו לא יסתדרו שמה בחדרים וכדו' ושהם לא יבינו את לשון הקודש.... וא"כ השאלה הוא שאינני יודע מהו הרצון ה' ממני, מצד א' אני חש מאד שהרצון ה' הוא לעזוב הכל כאן ולבוא לגור בארץ הקודש ואם לא עכשיו אימתי ואפשר שאם אנו ממתנים עוד אז ח"ו יהיה מאוחר יותר מדאי, ויש לנו לגור בא"י מחמת שזהו רצון ה' ואין דבר רע יוצא מעשיית רצון ה'. ממש אינני יודע מהו הרצון ה' ממני וכבר התפללתי הרבה על זה להרבש"ע אבל לא זכיתי עדיין לקבל בהירות מה לעשות ומה ה' רוצה ממני, ואם אפשר להרב שליט"א להדריך אותי. בתודה רבה ועמוקה להרב על כל הזמן והכוחות הנפש שהרב נותן לי על שו"ת הללו.

תשובה:

א. כן, זהו כח האחרית של חיבור עשו וישמעאל, והוא שורש מלחמת גוג ומגוג, שנלחמים "בתוך עצמם", וזולת כך נלחמים בישראל.

ב. זה עוד סיבה נוספת.

ג. תבכה לקב"ה עד שהיא תפנה ותבקש לעבור.

שאלות בדרכי עבודה וחסידות

שלו' למו"ר הרב שליט"א. שש שאלות בדרכי עבודה.

(א) מה החילוק בין דרך הבעש"ט שהיה דרך של דביקות חושי בהקב"ה והדרך ר' חצקל לעוונשטין של של אמונה חושית?

(ב) במה שונה הדרך של בריסק שהוא "שעבוד מוחלט לרצון ה'" כלשון הרב משאר דרכים בעבודת ה' שכולם ג"כ היה שעבוד מוחלט לרצון ה' לכאורה? וכי יש רק בריסק שמשעבדים עצמם לרצון ה'?

(ג) האם יש מקור שהאדם יכול להיות ושהוא צריך להיות כולל מהרבה דרכים מעבודת ה' ולא להיות תולדה מדרך אחד שקיבל.

(ד) כשיש ת"ח מופלגים שמבטלים חסידות בכל מכל וכל, האם יש לראות את זה כקטנות או שהם מחזיקים במסורת הגר"א לא לקבל החסידים וזהו דרכם בעבודת ה'.

(ה) ואם הדבר הזה נובע מקטנות האם יש דרך לפתוח את לבבם לא להיות כ"כ מצומצם בנפשם, או שיש להמנע מזה מחמת שבדרך כלל בני"א כאלה אינם פתוחים ואינם רוצים לשנות את דרכם כלל וכלל.

(ו) מה החידוש של רח"ו בשערי קדושה שהאדם אינו גופו אלא נשמתו, וכי בדורו של רח"ו היה צריך לחדש את זה שהאדם עצמו אינו הגוף אלא נשמתו, הלא דבר פשוט הוא. וא"ת משום ששכיח לבני"א לזהות את עצמם כגוף ולא כנשמה, לכאורה זהו בעיא של דורות האחרונים שבדרך כלל בני"א מאד מחוברים אל גופם אבל בדורו של רח"ו לכאורה תפיסה נמוכה כזו לא היה קיימת אז.

תשובה:

א. דרך ר' חצקל, להתבונן התבוננות חושית ביציאת מצרים ע"י השכל וכח הציור, וכן התבוננות בגיהנם באופן חושי ע"י ציור. משא"כ דרך הבעש"ט לעבוד מתוך הנשמה עצמה, ופחות עם ציור של השכל האנושי.

ב. זהו שעבוד מוחלט לרצון ה' המולבש "בגדרי הדין", ולא לרצון מופשט.

ג. זהו בחינת דן שמאסף לכל המחנות, וכן יהודה, שהוא שורש לכולם.

ד. יש כך ויש כך.

ה. על דרך כלל יש להימנע.

ו. גם בדור מהרח"ו היו טעויות לרוב. וכן כתב זאת לכלל הדורות שאחריו.

איך קובעים מיהו צדיק

שלום כבוד הרב, ידוע שיש המון צדיקים קדושים עליונים שה' יאריך ימיהם בטוב ושנותיהם בנעימים. רציתי לדעת איך על פי התורה קובעים מי הוא צדיק? יש לזה הגדרות מסויימות? אסביר את שאלתי - כולם יודעים שמרן שר התורה ר' חיים קנייבסקי שליט"א הוא קודש קודשים, הבבא סאלי זצוק"ל וכו' וכו' אבל מה המקור בתורה שאנו נסמכים עליו כדי לדעת? יש הגדרה בתורה על השגות מסויימות שאם אדם הגיע אליהם הוא מורם מעם? מה המקור? תודה רבה לכם כבוד הרב!!!!

תשובה:

יש מדרגות רבות, וסוגים רבים של צדיקים. אולם ככלל זהו אדם שדבוק בקב"ה ובאורייתא, ומחובר לשורש נשמתו. והיינו ע"י שזיכך חומריותו, מעשיו, ומידותיו.

מניעת הריון ושימוש באפידורל

שלום כבוד הרב,

א. אני מניקה את בני כשנה וחודשיים ואני רוצה להמשיך עד לגיל שנתיים. האם מותר למנוע הריון לצורך זה?
ב. שאלה כללית- בתוך שנתיים ללידה, האם מותר למנוע הריון? (כי לפי התורה הקדושה, לוקח לגוף להחלים מהלידה האחרונה תוך שנתיים ללידה)
ג. מה דעת הרב לגבי לקיחת אפידורל בלידה - אני יודעת שוודאי מותר, השאלה היא האם עדיף שלא? (עפ"י הנפש והגוף והרוחניות) אני תמיד מעדיפה ללכת על פי הטבע שה' ברא בעולם ולא לעקוף) כי שמעתי מרב אחד שאשה שמנסה להקל על עצמה בלידה ע"י אפידורל וכביכול מונעת את הייסורים האלה שמדרך הטבע ה' כך ברא שכואב, אז ממילא הייסורים האלה יגיעו אליה ממקום אחר כי מייסורים אי אפשר לברוח. רציתי לדעת האם זה נכון? מה דעת הרב? עדיף שכן/שלא?

תודה!!!

תשובה:

א. אין איסור הלכתי על האשה ועל האישה כאשר קיים פרו ורבו. אולם הדרך הנכונה באופן כללי, לילך בתום עם הקב"ה, ואם רצונו ית"ש שיהא הנקה כ"ד חודש, לא יתן ה' הריון בזמן זה. ואין צורך להתערב לשם כך באופן מעשי בידיים.
ב. כנ"ל אות א'. ותלוי כל מקרה לגופו לפי כוחותיה.
ג. שתי הגישות נכונות!

שאלות בקבלה

שלום כבוד הרב, המשך לשאלה.

א. הרב אומר שמרעך יכול להשתלשל רע לעומת אחד אז זה בעצם רק עניין של קרבה יותר לרע כי גם מהאחד בסוף הגיע ריבוי וכן רע נכון? פשוט חיבור לאחד מרחיק אותי יותר מהשתלשלות לרע.
ב. אם הרב אומר שהתחנן הוא כנגד הרע באצילות ולכן יש בו יחס לרע אז למה אי אפשר להסתכל ככה על כל התפילה לדוג' בק"ש או באשרי, הרי אם על הרע בתחנן אני מסתכל ממבט של רעך כל שכן על תשבחות לה' וק"ש אז למה דווקא התחנן שייך לאצילות ולא שאר חלקי התפילה שנראים פחות נפרדים.
ג. שאלתי את הרב למה הוא אומר שהדעת מחברת אותי לתענוג ואז משתנה הרצון הרי הדעת צריכה לחבר אותי לעליון ומהחיבור עצמו נולד התענוג אבל לא שהדעת מחברת לתענוג בעצמו, הרב ענה לי שע"י תנועה בין מדרגות העליון מאיר לתחתון ואז משתנה רצון התחתון אבל עדיין לא כל ברור לי מה התשובה של הרב לשאלה שלי, הרי שאלתי שהדעת מחברת אותי לדבר ומשם נולד תענוג עליון שמשפיע לתחתון (כמו שהרב אומר שהמדרגה עליונה משפיעה לתחתונה) אבל הדעת (לפי הבנתי) לא מחברת לתענוג בעצמו, אם שגיתי בהנחותי אשמח לתיקון והסבר מהרב
ד. הרב כתב לי שהכח המדבק אותי להויה/רצון הוא אמונה או עונג, האם הכוונה שהדעת משתמשת באמונה או תענוג בשביל לגעת ברצון או בהויה?

ה. שהרב אומר חיבור חושי למושגי הקבלה מה הכוונה, הרי הכל בסוף זה מהלכי עבודה והכל זה בתוך הנפש אז מה היחס בין מושגי הקבלה לכוחות בנפש שאדם מכיר בתוך עצמו ממיפוי מושגי הקבלה לכוחות, מה יותר גבוה ממה? הרי להבנתי אור א"ס, אצילות, ב"ע, השתלשלות וכו' אלו גילויים בנפש ככוחות פעם אני רואה את ה' בגילוי בגבול שזה אצילות ופעם בחיבור נפרדים בבי"ע וכו' כלומר בסוף הכל זה כוחות/הכרות בנפש, אז מה זה אומר בעצם חיבור חושי

למושגי הקבלה בלי יחס של כוחות נפש?

- ו. מה ההבדל בגילוי בין אצילות לא"ק בשניהם הרי מגלים את הא"ס בגבול (קו בתוך א"ק או איהו בתוך גרמוהי) אני מבין שבא"ק זה בצורת אדם אבל אני מניח שיש גם הבדל בעומק הגילוי ולא רק שפה הא"ס מתגלה בצורת אדם ופה באצילות, מה יש בגילוי א"ק שבעצם הוא גילוי יותר מאוחד מאצילות?
 - ז. שמעתי מהרב שהתפילה היא להיות ה' או לא"ס, למה התפילה לא"ס זה לא כמו תפילה לספירות שדוחים אותה, הרי א"ס הוא רק גילוי השלם ולא הוא בעצמו וכל עניין התפילה הוא להקשר בו ולא באמצעי ולכן אנו שוללים התקשרות בספירות, אז למה מותרת תפילה שהיא לא לחיבור עם הבורא אלא רק עם גילוי ומה זה שונה מתפילה לספירות?
 - ח. מה החילוק בין פנימות א"ק לבין הקו? מה המהות של פנימיות א"ק? ומה זה אומר שהרב אומר להדבק בפנימיות א"ק?
 - ט. הרב נתן לי ממש בהירות שהסביר לי את המהות של העולמות, הרב יכול להסביר לי גם מה המהות של העולמות של מהר"י סרוג, עולם המלבוש; טהירו עליאה/אוויר קדמון; אדם קדמאה סתימאה?
 - י. אם כל עולם אני מכיר את היותו לפי מהותו אז היות הבורא שאיננו יודעים מהותו איך נוכל להגיע להכרה בה? אם ע"י שלילה זה עצמות אם ע"י הגדרה זה גבול, הבנתי היא שהיות הבורא היא הויה שהמראה מתראה ממנה ולא מראה אותה אבל זה נראה לי גם סוג של גדר.
 - יא. במצוות שאני אוחד באתרוג אני מכיר שהאתרוג ממש הוא רצון ה' בעוד בתפיסת הויה האתרוג רק מגלה את ההויה אבל הוא לא ההויה בעצמה אז כביכול בתפיסת הויה אני נוגע רק בגילויים ולא נוגע בעצם הדבר בעוד בתפיסת רצון אני נוגע בעצם הדבר? יוצא שיש יחס שתפיסת הויה היא יותר רחוקה מתפיסת רצון (מצד הגילויים), האם הבנתי נכון? אם לא אשמח לחידוד והסבר.
- תודה רבה!

תשובה:

- א. כן, כי שורש הכל מאור א"ס, שבו גנוז וכמוס י"ס, שהם שורשי כל הנבראים ללא יוצא מן הכלל.
- ב. כי בנפילת אפים יש מסירות נפש, שמאיר באצילות.
- ג. כמו שלתתא, ו"האדם ידע", יש בו תענוג. כן לעילא, הדעת נוגעת בעונג, וזהו העונג שיש בהשגת החכמה, שע"י הדעת נקשר בענג.
- ד. דעת, כח התקשרות, דעת המחברת. ויש דעת באמונה, התקשרות של האמונה. ויש דעת בענג, התקשרות בענג.
- ה. "רואה", זהו "חוש", חוש הראיה. ושורשו במוחין, והשורש היותר עליון הויה הדבר. ויש חיבור ע"י ראייה, ויש חיבור ע"י מוחין, ויש חיבור להויה עצמה.
- ו. אצילות מלשון אצל - המשיך, וכן מלשון יושב בצלו. ולכך אינו חלק ממש מן הדבר, אלא רק המשכה או הימצאות בצל הדבר. משא"כ בא"ק זהו חיבור עצמי עם הדבר, אחד עם הדבר. והקו אינו רק המשכה אלא חיבור, קו המקשר, חוט המקשר. וכן מדין "ניצוק" שמחבר.
- ז. א"ס - גילוי של היותו. ועצם כך שאני יודע מקיום היותו האמתית, זהו גופא גילוי, וגילוי זה נקרא א"ס. וזהו בחינת פנים בפנים, שאזי פונה לזולתי ביחס שפונה אלי, שמתגלה אלי.

ח. קו - תקוה מתתא לעילא, והוא חוט המחבר בין הא"ס לנברא. לעומת כך, א"ק גילוי אחד של נברא, שנעשה גילוי לאחד של בורא, בבחינת מ"ש מה אני יחיד בעליונים אף הוא יחיד בתחתונים, כי אחד תחתון נגלה בו אחד עליון, בחינת יחידה שהיא כלי ליחיד. א"ק - יחידה, כנודע.

ט. א"ק סתימאה, בלתי נחלק לאיברים, כמנורה בתחילה שמקשר זהב לפני שנעשית ז' קנים. טהירו, בחינת טהור שנטהר מטומאתו, והיינו שולל כל חסרון. עולם המלבוש, כלובש מלבוש שמהמלבוש בטל למולבש ונעשה אחד עם המולבש.

י. בזה חלוק גילוי הוית אמיתתו מגילוי כל שאר המדרגות. את אמיתת הויתו האדם מכיר מעצם הוית עצמו, שהוא כח להכיר הויה!!!

יא. אצל הרצון עצמו הנתפס בחיצוניות כהויה עצמית, בעומק אינו אלא גילוי ביחס להויה המוחלטת. ובעומק, נכונים דבריק, והוא בחינת נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים, שיש צד גילוי בתחתון יותר מן העליון.

טיפול בטרואמה

אחת הדרכים שהרב אומר שניתן לרפא מטרואמה היא על ידי העלאת זיכרונות ישנים אך הפעם באמצעות אמונה, האם יש מקור לתורה לגידול עבר כואב של אנשים כדרך לרפא, כמו גישה להתמודדות עם NOW שזה באמת כל מה שיש, אבל דרך אמונה, וכתוצאה מכך שיש לך תובנות על העבר? ובדרך זו אדם יכול להימנע מקושי הריפוי באמצעות חשיבה על זיכרונות כואבים.

תשובה:

כן. התמקדות חזקה ביותר באמונה. וכן ריבוי אור בצורה נכונה, בבחינת מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, באופן זה יוחלש הרבה הקושי עם זכרונות כואבים. אולם אי אפשר לצאת מכלל הכאב לגמרי.

כח הדמיון

רציתי לשאול את הרב בעניין כח הדמיון.
קראתי את הספר דע את דמיוןך, בסופו כותב הרב שלמעשה הכח היחיד הקיים
בנפש, הינו כח הדמיון.
קראתי גם את דע את נפשך, שם מופיעים 13 כוחות בנפש (לפחות).
לא הצלחתי ליישב את הדברים, אודה לרב אם אוכל להבין איך הדברים משתלבים.
בכבוד רב,

תשובה:

ביחס למציאות המוחלטת, כל הויתנו אינה אלא דמיון בערכה. וזו מדרגה גבוה מאוד ואינה שייכת לרוב בני האדם כלל וכלל. אולם ביחס למדרגת הנבראים עצמם הם הויה גמורה, ויש בהם את כל הכוחות.
בלשון אחרת, אף הדמיון מורכב מחלקים רבים, וכל הכוחות הם חלקי הדמיון.

שאלות בפרשת נח

ב"ה

שלום לכבוד מורנו ורבנו הרב בלבבי שליט"א

האמת ששאלתי את השאלה הזאת בעל פה את הרב לפני כמה שנים, אבל אני לא כ"כ זוכר את התשובה, אני זוכר במעורפל. אז אני מנצל את המקום הזה, בפרט שפה זה כתוב ונשמר.

בראשית ח' פסוק ט':

ולא-מצאה היונה מנוח לכף-רגלה, ותשב אליו אל-התבה-כי-מים, על-פני כל-הארץ; וישלח ידו ויקחה, ויבא אתה אליו אל-התבה

(א) כתוב "ותשב אליו", אנחנו יודעים שזה לתיבה, אבל התורה בכל זאת כותבת "ותשב אליו אל-התבה" למה להוסיף "אל-התבה"?

(ב) התורה לפעמים מדלגת על מאות שנים, עשרות שנים. מה ראתה התורה פה לפרט את תנועת היד של נח? זה משהו שלוקח חצי שניה, שהוא שלח את היד, תפס את היונה, הביא אותה אליו.

(ג) עוד התורה מוסיפה את המילים "ויבא אתה אליו אל-התבה", אנחנו יודעים איפה היה נח... למה שוב להוסיף "אל-התבה"? הרי כבר קודם נכתב שהיא שבה אליו אל התיבה.

תודה רבה,

ה' יברך את כבודו בכל הברכות שכתובות בתורה!!

תשובה:

א. עיין רד"ק שם (פסוק ז) ואמר אל התבה שנחה על גבי התיבה. וכן בהעמק דבר (פסוק ט). אולם בעומק זהו יחוד ציפור עם התיבה, ודו"ק.

ב. עיין ר' יוסף בכור שור על אתר, והובא במושב זקנים, שבדק שמא הביאה עמה דבר שעיי"ז ידע אם קלו המים. ועיין אור החיים שלקחה למקום המיוחד לשמירתה. ועיין העמק דבר, שעשה כן להחמימה עד שתנוח מעייפותה. ועיין שפתי צדיק (ויחי). אולם בעומק יותר עיין זוה"ק (תיקוני זהר חדש, תקונא קדמאה) שזה קאי על השכינה שהקב"ה כביכול לוקחה בידו. ועיין אמרי נעם (ערב יו"כ) וז"ל, וישלח ידו - שהקב"ה פושט יד לקבלם. ומעין כך באגרא דכלה (נח). ועיין ספר הגימטריות לר' יהודה החסיד, וישלח ידו ויקחה - רמז יוסף ה' שנית ידו לקנות את שאר עמו (ישעיה, יא, יא).

ג. כנ"ל.

הדרנה בלימוד הקבלה

שלום כבוד הרב,

לפי הרב צריך ללמוד אוצרות חיים פתחי שערים ועץ חיים,

א. אם אני שומע את שיעורי הרב של עץ חיים למתחילים אני צריך לשלב בלימוד גם את כרם שלמה (כי על פניו הרב נותן מהלך פשוט בהבנה של עץ החיים) או שזה לא הכרחי ואפשר כבר תוך כדי השיעורים או אחרי ללמוד עץ חיים בעיון

עם גדולי המפרשים? בכללי אם הרב יוכל לפרט מה המהות של דרכו בפירוש עץ החיים ומה השיקולים בלשלב אותו בלימוד כי תמיד אפשר ללמוד עוד מפרשים כמו בית לחם יהודה וכו'?

ב. מה מהות דרכו של בית לחם יהודה בפירוש עץ חיים? ואיפה הוא צריך להכנס בלימוד? האם ביחד/אחרי/לפני עם שאר המפרשים (יפה שעה, שמן ששון וכו') ולמה הרב סובר כך?

ג. ראיתי שיש 2 הוצאות עיקריות של עץ חיים אחד עם הגהות הרש"ש ואחד עם הגהות הלשם, איזה ספר הרב ממליץ? מה השיקולים ובמה הם תלויים (סדר לימוד של קדימה ואיחור, שיטות שונות לפי שורשי נשמות וכו').

ד. מה הסדר הנכון בלימוד ספרי הלשם, ברור לי שקודם ללימוד הקדמות ושערים, וכנראה להשאיר את חלק הדע"ה לסוף כי הוא כבד יותר, אבל האם צריך ללמוד אחרי הקדמות את ספר הכללים או לעבור ישר לביאורים על עץ חיים? בנוסף האם אחרי לימוד באוצרות חיים צריך לשלב את הקדמות ושערים או עדיף לדחות אחרי לימוד עץ חיים למתחילים או בעיון עם המפרשים? מה השיקולים (אני מניח שתלוי בידע ונפש האדם) אשמח אם הרב יפרט.

ה. מתי להכניס את לימוד קלח של הרמחל בלימוד? האם אחרי לימוד באוצרות חיים? האם אחרי סיום עץ חיים עם מפרשים? האם צריך לשלב אותו עם עוד לימוד מסוים בתורתו או במקביל ללימוד עץ חיים? מה השיקולים?

אודה אם הרב לא רק יתן לי תשובות סופיות אלא גם יכניס את השיקולים כדי שאוכל להסיק בעצמי מה נכון ולדעת לאיפה כל דבר שייך בהתאם למצבי. תודה רבה על הבהירות בדרך!

תשובה:

א. אינו מוכרח, אולם ראוי. פירושו ברור ומביא באופן מסודר השלמות משער ההקדמות וכדו'. וכן משתדל לתת תמונה שלמה ובהירה של הנידון.

ב. פירוש חלקי באופן פשוט, עם תשובות לשאלות וסתירות ממקומות אחרים. ביחד עם המפרשים, בפרט אם כבר למד כרם שלמה, שאזי אין נצרך ללומדו אלא לצורך קושיות ותירוצים ושיטות נוספות, ולכך יש לשלב עם שאר מפרשים על דרך כלל. אלא אם אינו מבין נקודה מסוימת, יכול לעיין בדבריו.

ג. שניהם כל אחד הגיה לפי כתבי יד, או לפי שיטתו, שהיא לפי שורשו.

ד. אפשר לעבור לביאורים, וכשמציין לעיין בכללים. ובדע"ה אפשר לעיין. ללמוד את כל ספר הכללים מתחילה זה קשה ביותר.

יש ללומדו קודם, כי נותן מבט כללי על החכמה.

ה. אחרי אוצרות חיים, שיש ידע כללי של כלל הקומה, אזי נצרך לקבל מבט פנימי של החכמה ע"י קל"ח.

הַדְרָכָה לְבַחֵר בַּתּוֹרָה וּבַעֲבוּדַת הַשֵּׁם

א. איך אפשר לדעת בכל דבר מה רצון ה'?

ב. כמעט כל יום אני שם לב שאני צריך לעשות תשובה על ב' דברים, א. כוונה בתפלה שלא כראוי. ב. ביטול תורה. ואני מרגיש בלבי שאני צוחק על עצמי כל יום, ולפעמים פעמיים שלוש ביום לעשות תשובה על אותו דבר.

ג. האם כדאי בגיל כזה (15) לעשות צומות על עונות (אולי עד חצות וכדו')?

ד. הרב כתב לי ללכת בדרך עבודת ה' לפי טהרת לבו. ואיך אדע מהו טהרת ליבו?

ה. ברמב"ם ב"מ"צ מצוה ד' מנה את מצות יראת העונש, ונראה מדברי הרמח"ל במסילת ישרים דיראת עונש אינה היראה אמיתית אלא יראת הרוממות. וא"כ למה התורה צוותה על זה ולא על יראת הרוממות?

ו. האם יראת העונש היא הדרך להגיע ליראת הרוממות, או שאפשר להגיע ישירות ליראת הרוממות?

ז. ואיך באמת מגיעים ליראת הרוממות, במה להתבונן וכמה זמן להתבונן?

ח. מה הדרך בלימוד בזמנים מחוץ לסדרי הישיבה, ללמוד כל יום הספק מסוים (כגון דף היומי) או ללמוד יותר בעיון בלי הספק? ואם בעיון מה ההגדרה עיון?

ט. איך מגיעים לחשק בזמן עבודת ה' שיש כל מיני זמנים כבויים מחשק?

י. כמה זמן ביום צריך ללמוד מוסר?

יא. איזה ספר כדאי ללמוד על פרשת השבוע?

יב. איתא ברמב"ם שאדם שבעירו רשעים שיברח למדבריות ואמר החזו"א (בזמנו) דהישיבות הם המדבריות, אך כבר אמרו בזמננו שצריך גם בתוך הישיבות לבנות מדבר לעצמו, ואיך באמת אפשר להתרחק מחברה שנמצאים איתם כל היום (וכשאני מסתכל על עצמי מאז שנכנסתי בשיעור א' עד איפה שאני נמצא עכשיו שיש לי כמה דברים שירדתי בהם)? ומה הדרך הנכונה עם חברים בכללות?

יג. למה צריך שאדם יהיה עם חברה (או דאה"נ לא צריך)?

יד. מה הדרך בלימוד גמרא (בפרט בחזרה) האם לקרוא את הגמ' ולהסביר כל פרט ופרט לעצמו אע"פ שיודע זאת, או שמספיק לקרוא את הגמ' ולהבין?

טו. האם נכון להימנע מקריאת עלונים של ד"ת ובמקום זה ללמוד עוד גמ', או שאולי זה יביא חיזוק עבודת ה' ולכן לקרוא?

טז. מה אפשר לעשות בשביל ליזכר את לימוד התורה (אני שוכח די מהר)?

יז. האם יש ענין לסיים ש"ס בגיל מסוים (למשל עד החתונה)?

יח. האם זה נכון שאין דבר שהוא לא מצוה ולא עבירה אלא כל דבר אם הוא לא מצוה הוא עבירה (ואם זה נכון מה הפשט שחיבוט הקבר זה על ההנאות המותרות)?

- יט. אם מישהו מגיע אלי ומספר לי צרה או דבר לא טוב שקרה לו, מהי הדרך הנכונה לעשות עמו, להגיב לו בא נתחזק שהכל לטובה, וזה ודאי הכי טוב, או להשתתף עמו בצער?
- כ. האם נכון לומר שהתכלית של הגעתנו לעולם היא שיתגלה כבוד שמים בעולם, ואם לא אז מה כן התכלית של הגעתנו לעולם.
- כא. איך אפשר באמת להתרומם ביום שבת ולנצל אותו כראוי?
- כב. האם מותר לעיין בתוכנת אוצר החכמה במחשב (ללא חיבור לאינטרנט) או שגם מזה כדאי להימנע?
- כג. המשנ"ב בסי' רל"א סק"ב כתב "וראיתי לאנשי מעשה שקודם אכילה היו אומרים הנני רוצה לאכול ולשתות כדי שאהיה בריא וחזק לעבודת ה' יתברך", האם יש ענין לומר את זה גם אם לא כל כוונתו בשביל זה (אולי בשביל להחדיר לעצמו ידיעה זו) או שאין ענין?
- כד. איך אפשר לעבוד את ה' כל הזמן בהתלהבות החושים והנפש?
- כה. מצד אחד צריך אהבת ה' ומצד שני יראה, איך אפשר לפחד הרי אני אוהב ואוטומטית הוא אוהב אותי, זה לכאורה סתירה גם לאהוב וגם לפחד?
- כו. איך אפשר לקבוע בנפשו אהבת ה' תמיד?
- כז. לגבי חזרה על הלימוד, מה הדרך הרצויה, כמה להשקיע בלימוד וכמה לחזור?
- כח. השל"ה כתב שבשבת לגבי אכילה שיהיה בבחינת "טעימה". האם זה טעימה מכל דבר או מדברים מעטים קצת יותר מימות החול?
- כט. מה לעשות בהתבודדות, לבקש על העתיד או להודות על העבר. ואם צריך מקום בלי אנשים או שאפשר לחשוב ע"ז גם ליד אנשים?
- ל. איך אפשר לצמצם את המחשבה בעת הלימוד רק להיות מרוכז בד"ת ובגמ' ולא להסיח דעת?
- לא. הרב כתב שצריך לפני הלימוד לחשוב על "רצון חזק להתחבר למדרגת התורה בחשק הלב ובצורת תפיסת המחשבה", ולא הבנתי מהו מדרגת התורה.
- לב. הרב כתב לי שאם אני יכול לחזור לעולמי (לענות לאחרים שאלות באמצע שאני לומד). מה הכוונה לעולמי, להשלים את ההספק שאני רוצה ללמוד או אחרת?
- לג. בסיום מסכת יש ענין לעשות את זה לציבור או שאפשר לעשות עם עצמי (אני מאוד מתבייש לעשות בציבור).
- לד. מה הם הי"ב דרכים בעבודת ה'?
- לה. שהתחלתי לעבוד על מה שאמר הרב בבלבבי משכן אבנה שיחשוב כל חצי שעה בערך שיש בורא ואני נברא בהתחלה (למשך כשבוע) זה באמת הצליח והרגשתי שזה ממש מחשבה פנימית אבל פתאום (אחרי שבת שהייתי בבית) זה ירד ולא הצלחתי להיזכר בזה הרבה, וגם כשנזכרתי זה היה מחשבה חיצונית ולא פנימית כבתחילה. איך אני יכול שזה יהיה באמת הרגשה של מחשבה פנימית?

לו. איך אפשר באמת להרגיש בכל מהלך התפלה שעומד לפני המלך (תמיד זה תופס אולי חצי דקה ואח"כ לפעמים חוזר)? ואיך אפשר להגיע לחיבור לתפילה?

לז. מה שהרב מבאר בשיעורים זה דרך אחת מכל הדרכים בעבודת ה' או שהרב מצרף את כולם יחדיו (ואם זה דרך אחת, מדוע הרב בחר לבאר דרך זאת)?

לח. האם אדם יכול להסתדר עם כל הדרכים בעבודת ה' או שכל יחיד זה לפי נפשו.

לט. הרב כתב שהמדד לגבי כל מיני עונג שבת וכדו' זה אם עולה עי"ז ברוחניות, איך באמת אפשר לדעת לפני מעשה שיעלה או שלא יעזור לו?

תשובה:

א. בדבר שיש גדרי הלכה, יש לבררם, ושם מדרגת "הוראה", גילוי רצונו ית"ש. אולם בדבר שאין הלכה מבוררת, אי אפשר לעמוד בשכל אנושי מצוי על רצון ה'. ונצרך לברר מהו רצונו הפרטי, ולעשות להיפך, ועי"ז מכניע כח הרע שבקרבו ונעשה זך, ועי"ז מוסר הקליפה שהוא "רצון עצמו" המעלימה על "רצון ה'" להתגלות. וכאשר הוסרה קליפה זו, חש ומשכיל מהו רצון ה'.

ב. דברים אלו נצרך לעשות בהם תשובה לעולם, כתשובת ר' סעדיה גאון הנודעת שביחס להשגתו ומדרגתו היום, נצרך לעשות תשובה על כל עבודתו עד עתה. והיחס הנכון, לנסות בכל יום להיות טוב יותר מאתמול, ולא להיבהל מהנפילות. ולאורך זמן יש לבדוק האם נעשה טוב יותר, ואם כן, זהו הדרך הנכונה. ואם לא, צריך לעשות תשובה, כמ"ש הר' יונה, כי הוא בבחינת מתייצב על דרך לא טוב. והיינו שצריך לחפש דרך נכונה יותר בפרטות עבורו.

ג. על דרך כלל לא, ולכל כלל יש יוצא מן הכלל.

ד. חיבור לרצון הנקי האמיתי הפנימי ביותר לפי מדרגתו.

ה. עיין קנאת סופרים על אתר שדן בכך.

ו. מתתא לעילא, קודם יראת העונש ואח"כ יראת הרוממות, ולהיפך, מלעילא לתתא, קודם יראת הרוממות ואח"כ יראת העונש. אולם לעולם נצרך ב' היראות, וכל הנידון סדר הקדימה.

ז. כמ"ש הרמב"ם שיתבונן בגדלות ה', ויתבונן בגדלות בריאתו, וכן יתבונן הרבה בגדלות התורה שארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים, והיא חכמתו של הקב"ה. כמה דקות ביום.

ח. הדבר משתנה מאדם לאדם.

ט. לזהות לעולם את החשק, בין אם רב ובין אם מעט וחלוש, ולהתחבר לחשק לפי ערכו באותו עת, ובצורה זו מחובר תמיד לחשק, והוא בבחינת אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. ואזי זוכה לעלות ולרומם החשק בעיתים מזומנים. וכפי הצורך פעמים יש להלהיב החשק ע"י ספרים קדושים, וע"י התבוננות, וע"י שינון פסוקים וכדו' בדיבור, ובקול חזק, ופעמים קול בוכים. הכל לפי העת.

י. בין חצי שעה לשעה.

יא. תלוי בנפש כל יחיד ויחיד.

יב. למצוא חבר או שנים הכי קרובים לעולמך, וליצור עמם קשר קרוב. ועם השאר קשר של הלכות דרך ארץ ונעימות.

יג. כל העולם כולו לא נברא אלא "לצוות" הזה, זהו עומק צורת האדם, יצור של "צירוף וחיבור". חיבור לעצמו, לבני אדם, לתורה, ולקב"ה, ולכלל הבריאה. ולפי צרכי נפשו של כל אדם נצרך איזון בין כל חלקי החיבור הללו.

יד. בלימוד ראשוני כדאי מאוד להסביר. ובחזרה, תלוי בנפשו של האדם.

טו. עדיף לקבל חיזוק מספר מסודר ובנוי מתחילתו לסופו. אולם פעמים נצרך לנפש שחרור, וחלק מכך הוא קריאת עלונים. וחלק מהשחרור לקבל את החיזוקים לא דרך ספר מסודר, אלא באקראי ע"י עלונים.

טז. העיקר הוא "זיכור", שאזי אותיות התורה (מניינם ז"ך אותיות) נחקקים בו. ונצרך מאוד להבין ברור כל דבר ודבר לפי ערכו עתה, וכן חזרות רבות. וכן אהבת התורה בכלל, ואהבת השכלתה בפרט.

יז. כן.

יח. כל דבר שאינו אסור, נכלל במצוות קדושים תהיו, פרושים תהיו, וכמ"ש הרמב"ן על אתר. וחיבוט הקבר בא לזכר חיבורו לחומר אף מה שהיה נצרך, אולם עשה זאת שלא לשם שמים, כגון אכילה הנצרך שלא לשם שמים.

יט. קודם להשתתף בצערו, ואח"כ אמונה שהכל לטובה.

כ. התכלית היא גליוי שלם של הקב"ה, וחלק מאותו גליוי הוא כבוד שמים.

כא. נצרך חיבור עצמי לשבת. כדאי ללמוד את הספר שבת מלכתא ודעת שבת.

כב. מותר, אולם עדיף שרק בעת הצורך ממש, ובפרט בגיל הנעורים.

כג. יהיה מודע שזו כוונתו החלקית, וגם מה הם שאר כוונותיו, ואזי יאמר כן. מתוך רצון שכוונה זו תגדל.

כד. אצל רוב בני האדם לא צריך לעבוד כל הזמן בהתלהבות. נצרך רצוא ושוב, עבודה מתוך התלהבות, ואחריה עבודה מתוך מתינות ושקט פנימי, וחוזר חלילה.

כה. כאב שאוהב, אולם פעמים אף מעניש. וזהו ביראת העונש.

כו. נתבאר בהרחבה בשיעור מערכות באהבת ה'.

כז. לחזור כשעה ביום, וכן בבין הזמנים ושישי שבת.

כח. כפי צרכו הנפשי והגופני.

כט. תחילה מודה על הלשעבר ואח"כ זועק על העתיד. אפשר גם בין בני אדם, אולם באופן שאינו שונה על ידי זה ונותנים דעתו על מה שעושה.

ל. להסיח דעת מהיסח הדעת, וכל פעם שהסיח דעתו לא לחשוב על כך, אלא לחזור למחשבתו בתורה.

לא. נתבאר בשיעורי נפש החיים שער ד'.

לב. הכוונה לחיבור שקט פנימי עם חלקך בנפשך ובתורה ובחיבור לקב"ה.

לג. לעיתים רחוקות לעשות אף בציבור.

לד. זוהי סוגיא רחבה, ונתבארה בסדרת ראש חודש, בכמה חלקים.

לה. מלבד כל חצי שעה, בכל יום לייחד זמן לדבר עם הקב"ה בפשיטות ובעומק הלב, ומידי פעם לאורך היום לדבר עם הקב"ה במחשבה, הודיה, תפלה, וכדו'.

לו. לעת עתה זה הדרך הנכונה, תפסת מרובה לא תפסת.

לז. צירוף, שמגלה דרך שורשית.

לח. כל יחיד לפי נפשו.

לט. אין לבדוק כל מעשה, אלא כלל הדבר, כגון אם אחרי שבת חש שיורד או עולה.

חומר לימוד בנושא אימון וכישורי חיים

שלום לרב.

האם ניתן לעיין בחומר לימוד המיועד למנהלים (ענייני ותמציתי) בנושאים כגון ניהול זמן, ניהול משא ומתן, הצבת יעדים, שיטות שכנוע, התמודדות עם תחרות, פיתוח עובדים, יחסי ציבור, שווק עצמי וכו'?

ברור שיוסף הצדיק (הקדוש בברית) המנהל הטוב בעולם כשישב בכלא לא למד ספרי ניהול...

לכן חשוב להבין מה המקום של חומרים כאלו, ובכל מקרה היכן מקורם בתורה? כלומר מהיכן ניתן ללמוד אותם ממקורותנו, היהודים.

תשובה:

כל דבר גנוז בתורה, אולם נצרך להיות בר דעת פנימי למצוא זאת.

ולכך, רוב בני האדם נצרכים לראות ולהכיר זאת ע"י הסתכלות חיצונית במקומות חיצוניים, ומותר לעשות זאת. אולם נצרך בדיקה בכל חומר שיהיה נקי בגדרי דין ובגדרי דעת. לדוגמא שיטות שכנוע, פעמים גובלות בגזל, ופעמים בחוסר יושר וכדו'.

בעש"ט עם פירוש בלבי

שלום וברכה,

ברצוני לרכוש ספרים של הרב מקבוצת הספרים עם פירוש הבעש"ט על התורה. ברשותי ספר בראשית (בעש"ט עם פירוש הרב), ואני מחפש ספרים נוספים וכיצד ניתן לרכושם.

תודה וכל טוב.

תשובה:

אינו קיים בשוק, ונצרך תורם על מנת להדפיסו.

מהות הלב ושבעים כוחות הנפש

- א - אני מוצא הרבה סתירות בביאור המושג לב אינני יודע מהו עיקר מהותו, ומה הן ענפים וכו', האם הרב שליט"א יכול להבהיר וליתן קצת מראי מקומות?
ב - היכן בספרי רבותינו ניתן לעיין להבין שבעים כוחות הנפש?

תשובה:

א. הלב נעשה ע"י התפשטות כח הבינה שבמח למקום הגוף, ונעשה שם בריה חדשה - "לב", כ"כ באריז"ל. ומהות הלב, "הכרה". וחיצוניותו "הרגשה", וחיצוניותו הגמורה "התפעלות". ניתן לשמוע מעט בסדרת דע את לבך, ועץ חיים, שער לא, פ"ד, מ"ק.

והבן ששורש הלב - מוחין, הלב "מבין", בינה. וחיצוניותו, "מידות".

ב. נתבאר בסדרת דע את כוחותיך, וישנו ספר של הרב גרינולד תלמיד בעל הקהלות יעקב, בענין שבעים כוחות נפש לגר"א.

האם להתחסן כדרישת מקום העבודה

אשתי עובדת עירייה. הם ביקשו ממנה לחסן קורונה. אשתי בגיל הפוריות. הם גם אמרו שאם היא לא רוצה להתחסן, הם צריכים לבדוק אותה לקורונה פעמיים בשבוע. האם עליה לקחת את החיסון או לא?

תשובה:

אפשר לקחת.

לב טהור ויצר הרע

(א) כתיב "לב טהור ברא לי אלקים" וא"כ למה יש לנו להתפלל "וטהר ליבנו" אם כבר יש לנו לב טהור?

(ב) פעם אמר הרב שבזה"ז צריכים "לב חדש לגמרי", למה צריכים לב חדש ולמה לא סגי בהלב טהור שיש לנו מלידה וכן למה מספיק להתפלל לטהרת לב סתם.

(ג) מה הראי' מאמירת "אלוקי נשמה שנתת בי טהורה היא" שלעולם יש לנו נשמה טהורה אפי' לאחר שחטאנו, אפשר שהנשמה היה טהור רק כשהקב"ה נתנה לנו בתחילה ונטמא הנשמה אח"כ ע"י עבירות.

(ד) האם מותר לאדם להתפלל להקב"ה שיסור ממנו היצה"ר לחטא מסוים, ולבקש מה' "אנא רבש"ע תצילנו מחטא המר, תצילני מיצר הרע הזו, אנא ה' תסיר ותיעקר את היצר הרע הזאת ממני לעולם." כלומר להתפלל לה' לא רק שיתגבר על היצה"ר אלא גם שיעקר ויוסר היצה"ר הזאת לגמרי ממנו כיון שאינו רוצה להכשל עוד בעון מסוים שבו הוא נופל תמיד.

(ה) וכן אדם נולד על משיכה מסוים לעשות עבירה מסוים או שקנה משיכה זו אח"כ או "ע השפעת סביבה או ע"י אופן אחר, האם מותר לו להתפלל שה' יסר מעליו את המשיכה הזו?

תשובה:

א. כתיב לב טהור ברא, ולא ברא, וזהו בקשה, עיין ילק"ש (משלי, רמז תתקנט), ועוד מפרשים.

ב. כנ"ל, זה מה שביקש דוד שיבראו לו לב טהור, לב טהור ברא לי, בריאה חדשה.

ג. טהורה היא משמע בהווה. ופשוטו כי שורשה באצילות שלא יגורך רע.

ד. כן.

ה. כן. וזה חלק מן העבודה להתפלל על כך. ויש שסברו שמותר אולם אינו ראוי.

ו. כי זה עבודתו למעשה בעוה"ז.

סדר בלימוד התורה ובעבודת הנפש

שלום כבוד הרב.

הייתי רוצה לשאול לגבי סדר הלימוד שלי אך תחילה אקדים ואומר שחזרתי בתשובה בערך לפני כ-5 שנים והיום ברוך השם אני לומד בכולל. בתחילת דרכי נתקלתי בשיעורים של הרב וזה פתח בפני עולם חדש וחל בי שינוי עמוק מאד ולמעשה החלטתי לאמץ את הדרך שהרב מתווה באופן מוחלט והיום אני לומד את השיעורים של הרב כסדר ובאופן די אינטנסיבי. לאחרונה יש לי תהיות לגבי חלוקת הזמן שלי, סדר היום שלי מורכב בעיקרון מגמרא בעיון, חומש בעיון עם מפרשים, החלק השלישי מוקדש לשיעורים של הרב ועבודה פנימית. אני משתדל לשלב מתי שאפשר לימוד הלכה, נ"ך ולימוד של המצוות והתפילה בעיון, כמובן שמדובר על סדר יום אידיאלי ולמעשה הזמן קצר והמלאכה מרובה. אני די מתווה לעצמי את הדרך הן בלימוד והן בעבודה הפנימית מתוך רגישות פנימית, התבוננות, תפילה וחיפוש אמת באמת וכמובן בהתבסס על הדרך שהרב מתווה בשיעורים. מעולם לא מצאתי ולא התחברתי ממש לאף קהילה או רב מלבד כבוד הרב שליט"א אז אין לי כל כח עם מי להתייעץ לגבי העניין.

למעשה השאלה שלי האם להקדיש יותר זמן ללימוד תורה על חשבון לימוד הפנימיות ועבודת הנפש? כמו כן האם עדיף להשקיע יותר זמן בלימוד גמרא על חשבון לימוד של חומש? והאם העובדה שדרכי בלימוד ובעבודה הפנימית מתגבשת בעיקר מתוך עצמי ולפי השכלתי מהשיעורים של הרב ולא על ידי ליווי צמוד יותר של רב היא בעייתית? תודה.

תשובה:

ראוי ב' סדרים לעסוק בסוגיות הש"ס וההלכה, וסדר נוסף לכל שאר החלקים הנצרכים.

ודאי שרצוי למצוא אישיות שמכירה אותך באופן פרטני וקרובה לייעץ לך לפי אופי נפשך. אולם כאשר עדיין אינו נמצא יש להתפלל לפניו ית"ש, ואם אפשר לבכות על כך, ולקבל החלטות מתוך שיקול דעת מרובה.

שאלות בכל הנושאים יתקבלו בברכה
במערכת השו"ת ויועברו למורינו הרב שליט"א

דוא"ל: rav@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

הבהרה: מעת קבלת השאלה במערכת, זמן החזרת התשובה נמשך בין כשבוע לשלושה שבועות על דרך כלל. אם לא נתקבלה תשובה עד זמן זה, ניתן לפנות למערכת על מנת לברר את סיבת הדבר [בצירוף מספר השאלה], באופנים הבאים:

דוא"ל: info@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

לכירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול הלשון"
ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה
חולון יום ד' 20:30
משפ' אליאס
רח' קדמן 4
לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'
ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק
ישיבה ראשית חכמה
רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים
לפרטים 052.765.1571

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
פרשת וירא תשפ"ב

- ב.....שאלות בעבודה מבחור בן עליה
- ג.....הדרכות בתורה ועבודה
- ה.....זוגיות
- ו.....חיבור וניתוק המחשבה
- ז.....הדרכה למתחילים בלימוד תורת הקבלה
- ח.....שאלות שונות
- ט.....חכמת האמת
- י.....קרבת ה'
- יא.....זמן חצות
- יב.....אהבת הזולת
- יג.....תכליות בלימוד - עבודת ה' - מחשב בזמן
- יד.....לימודים
- יט.....מהו דעת תורה
- כ.....17 שאלות בענין שמחה וחיוך
- כא.....מח אחד שמירת הבריאות ועוד
- כב.....חיזוק לרווקים מבוגרים
- כג.....כיצד ברכה משפיעה
- כד.....הנהגת העולם ע"י אמצעי ומזלות
- כה.....משיח משיח משיח
- כו.....עצה טובה שאלות ותשובות

שאלות בעבודה מבחור בן עליה

שאלה:

לכבוד הרב הגאון הגדול המאיר עיני ישראל בדרך עבודת ה', ומזכה הרבים אשר גילה לי ולרבים את החיים האמיתיים.

- א. מה התיקון באופן למעשה למי שנולד יוצא דופן (שאינו זה שלמות)?
- ב. האם יש ענין לעורר בקול בוכים אע"פ שבאמת לא בוכה רק רוצה להתעורר עי"ז?
- ג. באיזו צורה צריך להיות הבקשה בקברי צדיקים (בזכות הצדיק או ע"י הצדיק או שיעתר וכדו')?
- ד. האם יש ענין בהסתכלות על צדיק (ומה לגבי תמונה)?
- ה. בהתחלה התחברתי יותר לענין "בלבבי" מ"דע את", והרב אמר לעסוק בבלבבי (ומה שלא התחברתי לדע את הוא מחמת שלא כ"כ הבנתו), אבל לפני שהתחלתי עוד פעם לחזור לזה, אמרתי אנסה עוד פעם ללמוד דע את, וכן הייתה התחברות לאחר הבנה (כנראה יותר טובה) וגם מידותיי לא כ"כ מתוקנות כראוי. לכן רציתי לשאול מה לעשות למעשה?
- ו. הרב כתב שמי שפגיע ורגיש צריך לסדר כוחותיו, א. באופן חיצוני ממש ע"י ניתוק ברצוא ושוב מן הסובב. ב. לבנות בתוך נפשו כח של גבורה זה לעומת זה "גיבור כארי". ומחמת שאני רגיש רציתי להבין זאת, והייתי שמח אם הרב יוכל להפשיט לי את הדברים בשפה פשוטה ממש.
- ז. הרב כתב שצריך לבכות בתפלה, איך מגיעים בזה למעשה לעורר עצמו לבכי?
- ח. האם יש מסירות נפש גם בתפילת העמידה, וא"כ מה היא?
- ט. האם שרואה ראיות אסורות באונס יש איזה בחינה של טומאה שנמשכת עליו?
- י. האם בגיל כזה צריך (או) אפשר להבין מושגים פשוטים בקבלה, כגון אבי"ע וכדו', או שלא?
- יא. למה לא צריך קודם כל לשבת וללמוד את כל ההלכות לפני הגמ' ושאר הדברים?
- יב. למה תפילה זה עומד לפני המלך, למה זה מצב של מלך ולא אבא, מרחם, בורא עולם?
- יג. מה ההבדל בין שמחה לעונג?
- יד. אם כל אחד האני "האמיתי" הוא לפי מדרגתו, וזה האני האמיתי שלו, איך הוא יכול לשנות את "האני" שלו, זה כאילו הוא נלחם נגד עצמו?
- טו. מה היסוד החזק (מד' יסודות) של בעל "חובת התלמידים"?
- טז. האם יכול להיות אדם שאינו לו נסיונות בענין שמירת הקדושה בכי הוא זה?
- יז. האם אפשר לפני שהכרתי את האני להסתכל על כל יהודי בתוך נשמה וחלק אלוך ממעל.
- יח. מה זה אומר שאדם לומד תורה ורואה שמהאותיות יוצא אור צהוב?
- יט. אם אני רואה אדם שהגיע לדרגות יותר ממני, מה צריך להיות לי מזה, חלישות הדעת או שיעורר עצמו לתפלה וכדו'?
- כ. האם נצרך כתיבת יומן. ובאיזה נושא צריך לכתוב (על מה שהיה על דברים לא טובים שהגוף עשה)?

תשובה:

- א. התיקון דבקות בקו אמצע, היפך יוצא דופן, יוצא מן הצד. אולם לעת עתה בגיל זה אין צורך לעסוק בזה למעשה.
- ב. כתבו רבותינו שיש ענין, אולם נצרך זהירות מדמיונות ושקר עצמי, ולכך לעשות זאת לעיתים רחוקות.
- ג. נחלקו רבותינו האם לבקש ע"י הצדיק - אמצעי בינו לבוראו. או לבקש בזכות הצדיק. וזה תלוי במדרגת האדם, ובשורשי הנשמות, האם לפנות ישיר לבורא או דרך אמצעי.
- ד. כן, כן.
- ה. לעסוק בבלבבי כשנה ויותר, ואח"כ שהאמונה נחקקה בלב לחזור לדע.
- ו. עליך למצוא את המקום העמוק ביותר בתוך עצמך הגלוי לך לעת עתה, ומידי פעם להתחבר אליו עמוק ברצוא ושוב, וזו צורת חיים פנימית נכונה מאוד. והוא גם פתרון לרגישות יתר.

- ז. נצרך לטהר הלב מחיבור לחומר, וזיכוך המידות, ובפרט המידה הבלתי מתוקנת של כל יחיד.
- ח. כן, להסכים לעמוד לפניו כל הימים, בבחינת מש"כ במשה, ואתה פה עמוד עמדי, ואתם שובו לכם לאהליכם.
- ט. כן.
- י. מספיק ללמוד מכתב מאלהו.
- יא. כשם שיש חיוב פו"ר, ואין חיוב לשאת אשה בגיל י"ג, אלא ממתין לפחות עד י"ח, כן כל החיובים יש להם סדר. ועיין שו"ת שאל לבי, בתחילתו.
- יב. זהו מלך שהוא אביו, לא רק אבא, ולא רק מלך. אבינו מלכינו. מלך שברא העולם.
- יג. שמחה, התפשטות. ענג, חיבור לשורש.
- יד. האני האמיתי זהו "שורשו". היכן שנמצא עתה זהו "מדרגתו".
- טו. צורת העבודה המתבארת בספריו, מים דאש.
- טז. לא, אולם יתכן מעט מאוד.
- יז. אפשר להאמין ולהתחבר מכח אמונה.
- יח. "נצרך מאוד זהירות מדמיונות". האותיות מאירות, והוא רואה זאת.
- יט. לשמוח בטובת זולתך, ולשמוח בנחת רוח שיש לבורא. ולעורר את עצמך להשיג אף אתה את חלקך שלך.
- כ. דבר טוב מאוד, נתבאר בספר הכרה עצמית.

הדרכות בתורה ועבודה

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א

יישר כח לרב על ההדרכה – הדברים ממש האירו את עיני ואת דרכי, יישר כח עצום

אשמח מאוד אם הרב יוכל להקדיש לי מזמנו לענות על עוד שאלות, יישר כח.

א. האם נכון ללמוד בגיל הזה את הספר יסוד ושורש העבודה? ואם לא, יש ספר אחר שגם כן שורש נשמת המחבר והדרך שהוא מדבר בה זה לעשות נחת רוח לה' יתברך, שכן מתאים?
[ב. שאלה פרטי]

ג. בדר"כ אני מרגיש יותר רגשות שליליים, ומעט מאוד רגשות חיוביים. וגם כשאני מרגיש רגשות חיוביים, בדר"כ זה יותר כתחושה בעלמא, תחושה כללית, ולא כמו רגשות שליליים שאני ממש יכול להרגיש איפה הרגש, ולחוש אותו כל הזמן, כלומר הוא כל הזמן מציק ומורגש. כיצד אני יכול לסווג גם את ההרגשות החיוביים?

ד. מה יש להתכונן כהכנה לתפילה? ובמה בהכנה ללימוד?

ה. מה עדיף במידה ואני מצומצם בזמן, לעשות הכנה לתפילה או לומר קורבנות? וכמה זמן אמורה להיות ההכנה לתפלה.

ו. הסיבה שהגעתי למסקנה ששורש נשמתי הוא לעשות נחת רוח לה' יתברך, הוא משום שלא מצאתי מנוחה בשום הגדרה אחרת. וזו ההגדרה יחידה שהתחברתי אליה והסכמתי לה בלבי. זהו בירור מספיק או שנדרש בירור יותר פנימי. וא"כ כיצד לעשותו?

בענין מה שהרב שליט"א דיבר בדע את מנוחתך בענין מנוחת ההרגשים:

ז. הרב דיבר על החשיבות לחיות באופן שמרגישים בתמידיות ובאופן טבעי. מה הדרך להגיע לכך, וכיצד שייך לעבוד על כך באופן מעשי בתוך המסגרת העמוסה חברתית של הישיבה?

ח. אם אני מתייחס לרגש כמציאות, מה אני אמור לעשות כשיש בי רגש של עצבות וכדו' ואני מגיע למצב שאני צריך להיות בו בשמחה כגון תפלת שבת ויו"ט, ובאופן כללי לכל דבר בעבודת ה', שהרי הכל צריך להיות בשמחה?

ט. וכיצד שייך באמת להיות בשמחה אם אדם מחובר לרגשותיו, הרי ימי האדם מלאים מצודות ומכאובים?
 י. האם מה שהרב דיבר שכשכואב מידי צריך לקיים לולי תורתך שעשועי, האם זה לא בריחה מהמציאות? ועוד הרב אמר על כך שזה לא נכון להיות כך בתמידיות, אבל אם ס"ס והגית בו יומם ולילה, אז היוצא הוא שלכאורה האדם אמור להיות כך באופן עקבי?
 יא. מאוד עוזר לי לכוון בתפילה לומר בין כל ברכה וברכה מעט תחנונים. וכן אני מרגיש צורך באופן כללי לשפוך שיח לפני ה' באופן חופשי בלי מגבלת זמן, כגון בשומע תפלה או באלוקי נצור, מה עליי לעשות אם ע"י כך אני מפסיד קדושה חזרת הש"ץ וכדו'?
 יב. בדר"כ אני קם די מוקדם לפני התפילה, ולוקח לי יחסית די הרבה זמן להתארגן. אם אני מנסה להאיץ את הקצב, זה יוצר לי לחץ ואני לא מצליח להוויח הרבה זמן. לעומת זאת אם אני קם יותר מאוחר והתפלה כבר יותר קרובה, בדר"כ אני מתארגן במהירות ולא חש כ"כ בלחץ. מה עליי לעשות?
 יג. מהי הדרך להגיע לניצול הזמן באופן מלא?
 יד. הרב אמר באחת מהשיחות בענין התשובה שעניינה הוא למלא את כל החלל בזמן ובנפש בעבודת ה', איך אפשר לעשות את זה באופן נכון, בהתאם לכוחות ושלא יצור אצלי לחץ?
 טו. לפעמים, נניח כשאני אומר אמן יהא שמיא וכו' וכדו' בעצימת עיניים בקול ובצורה חיצונית מרשימה, ובכל מיני מקרים דומים, אפילו אם ההתעוררות לכך באה מפננים, מיד אני שומע את היצר הרע אומר לי תראה איזה צדיק אתה ובעל מעשה וכדו'. מה עליי לעשות?
 טז. ובאופן כללי האם לא לעבוד על הגאווה בגיל הזה, היינו לא לנסות להפחית את עצמו, או גם לשוב ולהתבונן בהצלחות שלי כשאני מתמלא סיפוק ועונג לחשוב על כך (אני לא מתכוון לא לשים לב בכלל שהצלחתי וכו', אלא לדוש בענין קצת יותר מכך).
 יז. האם יש נערווין חיוביים, וא"כ מה הם החיוביים ומה הם השליליים? ואיך מתמודדים עם נערווין שליליים?
 יח. מה אני צריך לעשות אם אני רואה שומע וכו' מסבבי בחורים שמתנהגים או מדברים בצורה לא ראויה. איך אני מתמודד עם זה ביחס לעצמי, ואיך ביחס אליהם (האם להעיר להם, באיזה צורה וכו').
 יט. אני מרגיש שבישיבה אין לי כ"כ חיות. בבית יש לי חיות גדולה, ובעיקר דווקא מעבודת ה' ומחיבור פנימי, אני מתפלל במקום ובמנין שאני אוהב, לומד בעיקר מה שאני אוהב, לא נמצא בחץ. אין לי כ"כ בדר"כ תנועות חדות של רגשות כמו הנאה ועלבון שבחברה יש לי הרבה מהם מטבע הדברים. גם קרבת ה' אני מרגיש הרבה יותר שאני בבית. יש לי יותר זמן לדבר עם ה'. בישיבה זה הרבה פחות כל המוזכר לעיל. וגם אני מרגיש שממתי שאני מגיע לישיבה עד שאני חוזר הביתה (כשבועיים - הישיבה שלי רחוקה), הכל זה רצף אחד, יום אחד ארוך ודי מתיש. מה רצון ה' ממני במצב הזה?
 כ. האם עדיף ללמוד בצנעה לקיים דברי חכמים שהלומד בצנעה מחכים, או ללמוד ברבים שע"י כך אולי יהיה מי שיתחזק וילמד? ומה במקרה שאין מי שיתחזק כ"כ, או שאני כותב ולא לומד בקול, אבל אני לעצמי יותר נהנה ללמוד במקום השני (מצד המקום, לא מצד שזה בפרהסיא). יישר כח עצום, ואברך את הרב שליט"א ברכת הדיוט שיהי רצון שישפיעו לכם מהשמים שפע שפע ברכה והצלחה ברוחניות וגם בגשמיות, ושפע כוחות להמשיך להורות את עם ה' בדרך נכון ולראות בשמחת עם ישראל וירושלים במהרה בימינו אמן כן יהי רצון.

תשובה:

- א. כדאי ללמוד פעם בשבוע, כגון בשבת קודש.
- ב. תשובה פרטי]
- ג. כדאי שתרושום על דף כל פעם מעט, את כל סוגי הרגשות החיוביים שהינך מכיר בתוך עצמך, ומידי פעם לקרוא זאת מתוך חיבור ולו פורתא.
- ד. השקטה, הכרה עם מי הולכים לדבר, והכרה מה תכלית התפלה. לפני הלימוד לנסות לשכוח "מהכל", כאילו אין עולם, ולדבוק בעסק התורה בנועם ובמנוחת הנפש ובעמל.
- ה. הכנה, כמה דקות.
- ו. לעת עתה זה מספיק.

- ז. זהו תהליך של מודעות עצמית, כרגע אין צורך להוסיף, הכיוון נכון.
- ח. למצוא נקודה טובה ולהתחבר אליה. ויתר על כן, העיקר להתחבר לנקודה הטובה ביותר שבך. כל נקודה טובה היא בבחינת "ניצוץ", הנקודה הטובה של כל אדם היא "אור", וזהו הבדל יסודי ועצום.
- ט. כנ"ל אות ח'. העיקר להיות מחובר לנקודה החזקה שבתוכו, וכן להיות שקוע בעומקה של תורה, ובקרבת ה' חושית לפי ערכו.
- י. זו בריחה, אולם חלק מן התהליך היא בריחה, לברוח לשורש, זו לא בריחה לדבר זר, אלא לחלקו, לשורשו. ולפעמים נצרך אף בריחה לדבר חיצוני. לא כל העיתים שוות, לא תמיד נצרך להתמודד אלא פעמים לברוח, כדוגמת משה רע"ה, שתחילה "ברח" למדין, ואח"כ חזר להתמודד מול פרעה.
- יא. להמשיך כדרכך!
- יב. לנסות לקום בזמן אמצע.
- יג. בכל רגע לעסוק במה שראוי באותו רגע בלי מחשבות רבות מדאי על ניצול הזמן.
- יד. כנ"ל אות י"ג, לעשות מה שראוי עכשיו, בלי יותר מדאי מחשבות.
- טו. קצת להצניע.
- טז. כדאי לקבל סיפוק מההצלחה. זולת כך נולד הקושי ששאלת בשאלה ג'.
- יז. כאשר חש שיכול לשלוט על עצמו זה חיובי, וכאשר הם שולטים עליו זהו שלילי.
- יח. שקוע בעולמך הפנימי, ומתעלם.
- יט. מידי פעם לעשות הפסקה, כגון ללכת למקום שקט בהפסקת צהריים.
- כ. מעשר - עשירית זמן ללמוד במקום שמזכה הרבים, והשאר לפי צרכי נפשך.

זאגיות

שלום כבוד הרב,

אני נשוי ברוך השם כבר שנתיים והחלטתי מאז לא לעבוד ולהקדיש את זמני ללמוד תורה. אשתי התנגדה בהתחלה מתוך חשש לפרנסה ולחוסר שוויוניות בעול הבית והזוגיות ושהיא המפרנסת היחידה ובפרט שמשכורתה לא גבוהה. הפערים בינינו בעניין הזה הלכו וגדלו ועברו עלינו מספר שנים מאד קשות ולא פשוטות שבמהלכן התחלנו טיפול זוגי שקצת עזר לייצב את היחסים. לסיכום אומר שהיום היא הרבה יותר מזדהה איתי ועם הדרך שלי וכן קיבלה את החלטתי ומאמינה בה, ברמה מסוימת, להקדיש את חיי ללמוד תורה.

יש לי בעצם שתי שאלות,

שאלה: א. האם הרב יכול להאיר את עיני באופן כללי על העניין ולייעץ לגבי איך ראוי לי להתייחס ולהתנהל במורכבות הזאת?

תשובה: א. כדאי ללמוד עמה ספרים שעוסקים בתכלית החיים, לפי ערכה, ולאט לאט לבנות יחד תפיסת עולם פנימי תכליתי. וכן לברר לה שלא שבים למקום שממנה באה, אלא לעולם של הקב"ה!

שאלה: ב. לאחרונה קיבלתי הצעת עבודה מאד מאד נוחה ומשתלמת שלא אמורה להפריע ללימוד יותר מדי וגם נראה שמתאימה למקום הנפשי שאני נמצא בו כרגע, בעצם בלי שחיפשתי עבודה ובלי שפניתי לאף אחד בעניין. אשתי כן רוצה שאקח אותה אבל היא לא לוחצת עליי ומשאירה את הבחירה בידי. האם ראוי לקחת את העבודה?

תשובה: ב. תמתין 30 יום ותתפלל על כך, ואם אח"כ עדיין יציעו לך, אפשר לקחת לניסיון.

חיבור וניתוק המחשבה

שאלה: שלום כבוד הרב,

ממה יכולה לנבוע תכונה בנפש שלאחר פעולות שונות קשה למחשבה להתנתק והיא נוטה להתבוננות במעשה שנעשה האם הוא נעשה באופן טוב ויעיל או האם היה אפשר לעשות אחרת, האם התכלית הרצויה התממשה וכו'.

תשובה: חיבור למעשיו, ולכך לוקח זמן להתנתק, וזהו תהליך, מעין חסידים הראשונים שהיו שוהים שעה אחת אחר התפלה.

והוא "אור מקיף" של הדבר (כי המחשבה נקראת אור מקיף כידוע), שתחילה יוצא ומתנתק מן הדבר, מן האור הפנימי של הדבר. ואח"כ יש תהליך יציאה מן האור המקיף. אור מקיף זהו התבוננות על כלל המעשה אם טוב ואם לאו, וכו'.

הדרנה למתחילים בלימוד תורת הקבלה

שאלה: שלום לכבוד הרב,

שאלתי את הרב בעבר בנושא, אך בזמן שחלף, השתנתה המציאות ואשמח לקבל דעת תורה: אני מעוניין להתחיל וללמוד את תורת הקבלה. אני בוגר ישיבה, מתקרב לגיל ארבעים, וכיום עובד במשרה מלאה כמטפל. חשוב לציין את הפרט הזה, מפני שהוא מלמד שאין לי פניות רבה ללימוד התחום, מלבד מספר שעות בשבוע, נכון לעת הזו. תודה, שבת שלום, ותזכו למצוות!

תשובה: תורת הרמח"ל היא פנים אחד לעומק תורת הקבלה. כדאי תחילה ללמוד אוצרות חיים, לדעת "פשוטם של דברים", ואח"כ ללמוד תורת רמח"ל, ולהבין מה הוסיף על הפשוט. וזו הדרך הנכונה בכללות, ואף בפרטות להבין תורתו של הרמח"ל, שעיי"ז שמבין מה פשוטם של דברים ומה חידש הרמח"ל, בזה מתחדד יותר בהירות דבריו.

שאלות שונות

שלום רב לכבוד הרב שליט"א

סליחה על שמטריח אני את הרב שליט"א, אך ההכרח לא יגונה...

רציתי לשאול,

שאלה: א- מה היתה שיטתו של הרב זילברמן ז"ל בהתנגדותו לחסידות, עד שדיבר ממש נגד גדולי החסידות, ומה התשובה של הרב שליט"א לטענותיו?

תשובה: א. אינני מכיר כלל את דרכו.

שאלה: ב- הקשת ניתנה כסימן על חרון אף שכעת בעולם, ושה' בכל אופן לא מוריד מבול, א"כ כיצד יוצא שרק בחורף יש חרון אף, על אף שבקיץ הפריצות וכו' גואה למימדים מזויעים?

תשובה: ב. כי מתלבש הקשת הרוחנית בקשת גשמית. ונתבאר בשיעור בהרחבה בענין הקשת.

שאלה: ג- כיצד נוצרה מחלוקת בין רש"י לר"ת בסדר הפרשיות, אין זה מורה ח"ו ח"ו על שיבושים במסורת? מה הבעיה להסתכל בתפילי אבותיהם ולראות מה היה סדר הפרשיות?

תשובה: ג. כפי הנראה שזו מחלוקת קדומה, והיו שנהגו כך והיו כך, והיה מסורת בע"פ לכל אחד. שהרי באמת

ב' הצדדים נכונים, מוחין דאמא ומוחין דאבא, כנודע.

שאלה: ד- יש מגדולי הליטאים שדחפו ללמוד כוזרי, האם הרב ג"כ ממליץ זאת, ואם כן, מאיזה גיל, בחור, אברך וכדו'? והאם יש לרב שיעורים בזה?
תשובה: ד. כל אחד לפי נפשו, אין שיעורים.

שאלה: ה- הרב כתב לאחרונה שיש הבדל בין החדרת האמונה של גדולי המוסר כר' יחזקאל לוונישטיין זצ"ל לבין גדולי החסידות, הרב יכול בבקשה יותר לפרט ההבדל המהותי ודרכי העבודה?
תשובה: ה. האם להשתמש בעיקר ב"גוף" ובחלקיו, שזהו סוד תיקון הכלי. או להשתמש בכח הנשמה, בבחינת מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, וע"ז בנוי יסוד תורת החסידות. זהו הבדל עצום, שורשים שונים לחלוטין!
שאלה: ו- האם יש היתר בחורף לטבול במקווה חמה בשבת?
תשובה: ו. כן, כן נהגו בעיקר בחסידות בחלקם, לסמוך על דעת הקרבן נתנאל. עיין מ"ב, שכ"ו, סק"ז, ובשער הציון שם.

שאלה: ז- בשמירת שבת כהלכתה כתב שאסור לסלסל הפאות בשבת, האם זה מוסכם, או שיש היתר אמיתי לסלסל, הדבר מפריע מאוד לי בשבת שפאות מבולגנות וגם בבית מעירים לי על זה?

תשובה: ז. יש מתירים. עיין שו"ת משנה הלכות (חלק יג, סימן מה. וחלק ו, סימן סח). וכן שו"ת מהרש"ם (חלק ח, סימן נד). ובאר משה (ח"א, סימן יט, אות ז). ועוד.

שאלה: ח- מחד גיסא אני מקבל חיזוק והתחדשות מספרי מוהרנ"ת, מאידך גיסא קצת קשה לי לעכל את נקודת "הצדיק" שהיא ממש יסודית בספריו, עד שכתב שכל הנשימות מהצדיק, ושמי שאינו מקורב לצדיק יש לו פגם באמונה, והרי הרבה צדיקים לא התקרבו למי שמוהרנ"ת אחז שצריך להתקרב, כיצד מבינים העניין? האם ניתן לומר שח"ו הגזים בעיניים אלו? כי באמת הטועם מספריו ממש מתחייב ורואה האמת האלוקי והבל העוה"ז, עד שקשה לומר שטעה הרבה, ומצד שני הלב קשה לעכל עניינים אלו? יורנו רבינו בעניין זה בבקשה.

תשובה: ח. לשיטת ברסלב זו הדרך היחידית, אולם הרבה רבותינו סברו שזו אחת מן הדרכים ולא הדרך היחידה. ובעומק שורשה בחכמה דרדל"א, בחינת מח-נון (עיין חכמה ותבונה, סימן ב. ושיח שרפי קודש, ח"ה, קעז). וזהו נו"ן שיונק מחכמה דרדל"א, בסוד ההפכים, שזהו מהות רדל"א, כללות ההפכים. ולכך יש בתורתו הרבה דברים שהם איפכא מסתברא דתיקון. ולמעלה מכך אור הכתר דרדל"א, ושם זהו למעלה מן אור הצדיק, והבן.

שאלה: ט- יש בספרי ברסלב שאחד מגדוליהם חלם שרס"ג אמר לו ליפול על יד שמאל הקשורה בתפילין בנפילת אפיים, כיצד מבינים שפסקו הלכה מתוך חלום?
תשובה: ט. לא זוכר ענין זה, נא לציין המקור.

שאלה: י- כמו כן בספריהם יש שאמרו מי מרבותיהם לא לכוון בשם ה' רק כוונה פשוטה ולא הנפסק בשו"ע, יש דעה הלכתית כזו?

תשובה: י. כן דעת הגר"א, והובא בשם הגר"ח שכן סבר הגר"א.

שאלה: יא- הרב כתב שצריך תרומה להדפסת בעש"ט על התורה, עם פירוש הרב, בכמה מדובר, ועם מי ניתן ליצור קשר בעניין זה?

תשובה: יא. 050-4153996

שאלה: יב- האם הרב מכיר ספר "כוכבי אור" של ר' אברהם חזן זצ"ל? והאם ניתן להגות בו ללא סייגים, או יש דברים שצריך ליקח "בערבון מוגבל"?
תשובה: יב. כן, צריך להיות בר דעת ופיקח ללמוד ספרים בסגנון זה.

שאלה: יג- יש באחד מספרי התפילות שחיברו במאות שנים האחרונות, שמתבטא תלמיד על רבו "הוא תורת, הוא שמחתי וכדו" מה ההבנה בזה?
תשובה: יג. שהוא שורש נשמתו, שהתלמיד ענף משורש נשמת הרב

- שאלה:** יד- האם יש דרך אחת בעבודי"ת שכוללת הכל, או שכל אחד צריך לחפש המתאים לו?
תשובה: יד. כל אחד צריך לחפש דרכו. הדרך הכוללת היא הארת משיח שמאירה בדורות אחרונים, כמ"ש רבותינו. אולם ראוי תחילה לעסוק בדרכו שלו הפרטית, ואח"כ אם יזכה להארת משיח הפרטית יזכה לדרך זו.
- שאלה:** טו- האם יש עניין לנסוע לאומן פעם בחיים ולומר התיקון ולקבל ההבטחה? ומה מהות ההבטחה שהבטיח? וסליחה על השאלה, האם הרב שליט"א נסע לשם פעם?
- שאלה:** טז- בחסידות זו יש כל מיני משפיעים וסגנונות, ממי הרב ממליץ לשמוע שיעורים?
תשובה: טו-טז. אינני נוהג לענות על שאלות בסגנון זה כלל וכלל. ע"ד כלל הנני עוסק בדעות ולא באנשים. ובפרטות לכל אדם נצרך סגנון שונה ולא שייך לענות על כך.

חכמת האמת

- שאלה:** א. מדוע קבלה נקראת חכמת האמת וכי כל השס לא אמת ח"ו
שאלה: ב. מה הכונה אלו ואלו דברי אלו' במח' במציאות למשל כמה מערכות היו במזבח וכן איזה עובי היו הקרשים וכדו'

בתודה רבה רבה על שהרב מאיר ענינו בתורה

- תשובה א' - ב':** כתב בספר מעיל קודש (על עץ חיים - הקדמה) וז"ל, שנקראת חכמת האמת, כיון שמגלה אמתיות אעמי התורה והמצות וכו', כי על טעמי הפשט והרמז אינו כ"כ אמיתי כמו חכמת האמת. והרמח"ל (תקט"ו תפילות, תפילת צחק) כתב וז"ל, וזה חכמת האמת, לגלות אמת שלך בעולם, עכ"ל. ועיין פחד יצחק (ראש השנה, מאמר, ל).
ובעומק, אמת, ראש תוך סוף, כנודע. וזהו חכמת האמת, שמחברת הכל לאחד, והבין היטב, היטב.

קרבת ה'

- שאלה:** לכבוד הרב,
האם הרב יכול בבקשה לנתח את הסוגים השונים של קרבת ה'
תשובה: כל דבר בבריאה הוא סוג שונה של גילוי דבקות. במבט של דבקות, כל דבר בבריאה מגלה אופן של דבקות. וכמובן זהו בענפים, והשורשים הם י' ספירות, שהם י' אופני הדבקות הכוללים.

זמן חצות

- שאלה:** האם זה נכון שזמן חצות הוא שבילילה החמה בתחתית הכדור ואז זה תכלית החושך ורגע לאחר מכן זה כבר התקדמות החמה לעבר הזריחה וכן בחצות יום החמה למעלה באמצע הרקיע ורגע אחרי זה כבר התקדמות לעבר השקיעה? ונמצא חצות הוא תכלית חוזק היום ותכלית חוזק הלילה. (כי יש צד לומר שעלות השחר הוא תכלית חוזק הלילה
תודה רבה

תשובה: כן. יש חוזק בהתחלה, בסוד יושר. ויש חוזק באמצע בסוד עיגול.

אהבת הזולת

שאלה: קשה לי לאהוב אדם אחר שיש לו דעות והשקפות אחרות משלי, מה פתרון הדבר?

תשובה: נצרך להבין שיש דעות אמתיות לא פחות מהדעות שלך. כי דעותיך הם לפי השכל שנתן לך הקב"ה, ואילו היה נותן לך שכל אחר היית חושב כמו מי שקיבל שכל שונה זה. ולכך נצרך לקבל תפיסות שונות כאמיתיות.

תכליות בלימוד - עבודת ה' - מחשב בזמן

מורי ורבי

אינני יכול להסביר מה תשובתו האחרונה של מו"ר חוללה בי... תודה רבה.

ברשות הרב, מספר שאלות נכבדות:

שאלה: א - תכליות בלימוד

בתשובה האחרונה אליי, כתב הרב 'שס"א יהיה עיון להלכה וס"ב בקיאות' (בקיאות ש"ס ולא בקיאות הלכה - כוונת הרב לכאורה).

השאלה, מהם התכליות שאני צריך להציב לעצמי בעיון ובקיאות. כלומר, לאיזה יעד בדיוק אני צריך לכוון את עצמי בכל חלק?

תשובה: א. בעיון ידיעת שורשי השיטות על בוריים, בחשבון וסברא. בבקיאות ידיעת שורשי דיני הסוגיא, עד הלכה למעשה.

שאלה: ב - עבודת ה'

בתקופה האחרונה אני חש רצון לברר את עבודת ה' בצורה יסודית ומסודרת: להבין היטב מה התכלית כאן בהאי עלמא וכו', להבין מה בדיוק נדרש ממנו וכו', ממה מתחילים וכו'. איזה ספר, א"כ, עונה על כך?

תשובה: ב. ספר דרך ה', ודעת תבונות.

שאלה: ג - מחשב בזמן הסדרים

האם ראוי לכתוב חדו"ת במחשב בחלק מזמני הסדרים (בחדר הסמוך לבהמ"ד)? התועלת כלפיי תהיה עצומה...

בהערכה ללא גבול

תשובה: ג. רק מה שיש בו הרבה תועלת.

לימודים

שאלה: מאד מעניין אותי חכמת התכונה ושאר החכמות שכול הראשונים עסקו בהם כגון הרלבג והרמבם וכו' ואני לא יודע איפה להתחיל השפה הקדמונית שלהם ממש קשה יש לרב עצה לעזור לי איך להתחיל להיכנס ללימודים אלו בתוך המערכת התורנית? (אולי איזה פירוש של רב בין זמננו מילון וכדו').

תשובה: כדאי לנסות בספר הברית לר' אליהו מוילנא.

מהו דעת תורה

בס"ד

מהו דעת תורה???

שאלה: א) רבים שואלים, מה נקרא "דעת תורה"? איך יכולים לידע אם אדם מסוים נקרי דעת תורה ובר סמכא שראוי בדרך כלל לסמוך עליו (אם לא שהגדול הדור חולק עליו)?

תשובה: א. דעת תורה, עיין חולין (צ, ע"ב) איבעיא להו, מיפשט פשיטא ליה לר' יהודה, ומאי דעת, דעת תורה, או דלמא ספוקי מספקא ליה, ומאי דעת, דעת נוטה, עיי"ש. והרי שדעת תורה הוא כח הכרעה לצד אחד.

ועיין חידושי הגרי"ז החדשים (סימן ע"ב) וז"ל, מי שאינו מכיר (לא הכרת שכל בלבד, אלא הכרת לב) ביד ההשגחה וחושב על כל דבר ודבר כי מקרה הוא, אינו יכול להגיע בשום פעם למדרגה של דעת תורה להורות הוראה בישראל, עכ"ל.

ושורש דעת תורה הוא הארת כח הנשמה בשכלו של האדם, וכמ"ש בקרן אורה (זבחים, סב, ע"א) וז"ל, כי שם אברהם (זוה"ק, ח"ג, רטז, ע"ב, מדרש הנעלם) יכונה על כח הנשמה ודעת ושכל האמת, ועיקר תולדתו הוא דעת תורה ומצותיה באמת לאמיתו, עכ"ל. ומדרגה זו נקראת רוח הקודש שנמשך הפשע מן הנשמה לשכלו של האדם. וכלשון החזו"א (טהרות, הוספות בסופו, ד"ה עוד כותב) כפי שיקול דעת תורה ברוח קודשם.

ועיקר שלמות הארה זו מאירה לחכם שבדור, שהוא בחינת משה שבדור, כמ"ש (שבת, קא, ע"ב) משה שפיר קאמרת. וביארו רבותינו הרבה, ולדוגמא עיין פני דוד (תצוה, אות ד) וז"ל, וידוע כי כל ת"ח אמיתי יש בו ניצוץ ממשה רבינו ע"ה, ולכך אמרו משה שפיר קאמרת, עכ"ל. ורש"י פירש (סוכה, לט, ע"א) גדול הדור. והיינו שבו יש ניצוץ משה. ובשבת (שם) כתב רש"י, כלומר רבינו בדורו כמשה בדורו, עכ"ל. ועיין אור שמח (הלכות תשובה, פ"ה, ה"א). וכתב בכסא מלך על תיקוני זוהר וז"ל, על לשונם ואתפשטותה (דמשה) הוא בכל דרא ודרא "בכל צדיק וחכם", מתפשט ניצוץ מרע"ה כשעוסק בתורה לעזרו לכוין אל האמת, וכמ"ש בש"ס משה שפיר קאמרת, פירוש ניצוץ מרע"ה נכנס בנשמתך וכונת אל האמת, והגם ששמו אביי או רבא, נקרא אז משה ע"ש ניצות נשמתו שבו, עכ"ל.

ולפ"ז אינו דוקא לגדול הדור יש דעת זו, אלא לכל צדיק וחכם. וזהו כפירוש רש"י בחולין (צג, ע"א) משה - תלמיד חכם. ולפ"ז כל ת"ח. ועיין של"ה (שבועות, תורה אור, קמה). ודעת תורה היא דעתו של משה, וכמ"ש באמרי אמת (שבועות) וז"ל, הוסיף משה (יום אחד) מדעתו, היינו דעת תורה.

ועיקר כח גילוי זה מתגלה אצל מי שעוסק בתורה ומצוות "לשמה", שאזי אין לו מסך המונע מלהאיר אור נשמתו בקרבו.

שאלה: (ב) והאם יש דרך לידע אם דעת תורה של אדם מסוים עדיף מהדעת תורה של השני (דלכאורה פשוט הוא שמי שהוא גדול יותר יש לחלוק על מי שנמוך ממנו, וגם לכאורה תלוי באיזה נושא הם חולקים, ושמעתי מת"ח מופלג אחד שהדבר תלוי מיהו "למדן" גדול יותר, ודבר זה בהרבה פעמים א"א לידע, אמנם בהרבה

מקרים זה ברור מיהו למדן יותר. ושמעתי ממקור נאמן סיפור כשהיה מחלוקת האדמו"ר מסאטמר עם ר' משה פיינשטיין בענין גובה המחיצה, שר' משה אמר "אינני יודע מיהו ירא שמים יותר, אני או הסאטמר רב, אבל בהלכה בודאי אני יכול לחלוק עליו. וא"כ לכאורה יש ללמוד מסיפור זה שהדעת תורה נקבע כפי הנושא של "מיהו הבקי" כאן. אמנם אין לזה כ"כ נפק"מ כיון שכל קהילה צריך לילך כפי פסק המנהיג שלהם).

תשובה: ב. כנ"ל, יש בחינת משה בדורו, גדול הדור, והוא הדעת הכוללת ששייך למדרגת אותו דור. ויש צדיק וחכם, שיש בו ניצוץ משה בשעה שעמל לברר ענין זה או אחר. ובפרטות מאיר בנשמתו בחינת משה הפרטית שבו. וכמ"ש הרמב"ם (תשובה, פ"ה, ה"ב) וז"ל, כל אדם ראוי לו להיות צדיק כמשה, עכ"ל. והיינו בחינת משה פרטית דידיה. ולבחינת דעת תורה פרטית זו ראוי שישמעו תלמידיו השייכים לשורש נשמתו.

7 שאלות בענין שמחה וחיוך

שאלה:

(א) האם נכון לומר שאין עבודתנו "להיות" בשמחה אלא כל עבודתנו "לעבוד" על שמחה, אבל אם אינם מגיעים לשמחה אין זה בעיא בנפש או בעבודתנו?

(ב) בדרך כולל שומעים הרבה מוסר מאחרים שהוא צריך להיות יותר בשמחה ולחייך יותר או לרקוד עם יותר כח בשמחות וכדו' (והרבה פעמים אדם כזה שומעים מאחרים "צריך להיות יותר "לעבד"יג". מי הם צודקים, האחרים שתובעים עליו להיות יותר בשמחה ולנעם את גופו יותר ולהראות שהוא בשמחה, או האדם שנוטה לעצבות ואינו שמח כ"כ שאם הוא יעורר עצמו לשמחה יתירה אז הוא פועל למעלה ממדרגתו וזה ג"כ יכול לזעזע את נפשו אם הוא רוקד בכל כוחו בחתונה וכדו'.

(ג) האם אמת הוא מה שהחסידיים אומרים שתכלית החיים הוא לעבוד את ה' בשמחה? הרבה פעמים כשאני שומע את ההגדרה הנ"ל שצריך להיות יותר בשמחה וללמוד יותר בשמחה ולרקוד בחתונה בשמחה וכדו' אני מרגיש שאין זה העיקר אלא אדרבה הדגש על השמחה הוא "אני", שהכל סובב על שאני בשמחה או לא, ועוד אני חושש שהתכלית אינו שמחה שהוא "אני" אלא התכלית הוא לעשות רצון ה' בלי אם אני בשמחה או לא.

(ד) האם יש חילוק בין שמחה, חשק, והתלהבות או שכולם הם אותו מושג ואותו תנועה בנפש.

(ה) למה יש ענין גדול לחדש תורה בשבת (וכמובא בבן איש חי שחידושי תורה בשבת הם שווה אלף פעמים יותר מחדו"ת בחול, וגם פעם הרב שואל אותי בשבת "מה חידשת בשבת"), הלא כל הענין של שבת הוא מנוחה ולא שמחה.

(ו) גם שמעתי הרבה פעמים שצריכים ללמוד בשמחה ושזהו העיקר היום, "ללמוד בשמחה!" האם יש מקור לכך?

(ז) השאלה הוא, איך שייך ללמוד בשמחה אם בכל רגע שאני לומד אני משתדל להבין וזהו תחושת חסר ולא תחושת מילוי, וגם עצם המושג של יגיעה סותרת השמחה, ובנוסף יש את קשיים בלימוד שאינו יודע מה הפשט ואינו מבין מה התוספת אומרת או מרגיש שאינו יודע הסוגיא, שכל אלו הם חלקים נורמליים בתהליך הלימוד, וא"כ איך שייך ללמוד בשמחה.

(ח) האם יש להתחיל כל לימוד גמ' מתחושה של שמחה וחשק, או שהשמחה תבוא ממילא מעמל כראוי.

(ט) אם אדם באמצע לימודו האם הוא צריך לעורר עצמו לשמחה ושהוא זוכה ללמוד תורה וכו'.

(י) האם צריך להיות כל היום בחיוך על פניו, הן כדי לעורר עצמו לשמחה והן משום שצריך לשמח אחרים ע"י חיוכו.

(יא) הרבה פעמים שומעים תביעה על "למה אתה אינו מחייך", ואני מרגיש שהדבר הוא למעלה ממדרגתי להיות בחיך כל היום או רוב היום וכשאני הולך ברחוב, זה לחץ גדול עלי שיש לי לחייך על כל, ובפרט משום שהטבע שלי הוא להיות בכובד ראש ולהעמיק את מחשבותי. אמנם לפעמים אני מרגיש שאחרים נפגעים ממני על שאיני מחייך להם, שאין אני מסתכל בעיניהם או בפניהם כשאני עבור אותם ברחוב, וא"כ אפשר שאני מחויב להלוך כנגד רוחי ולחייך על כל אדם. מהו ההנהגה הראויה?

(יב) האם יש חיוב דרך ארץ על האדם לומר גוט שבת לכל אדם בבהכנ"ס שאני עובר לידם או לכל אדם ברחוב?

(יג) האם שמחה היה דגש בכל חסידות או רק אצל ברסלב?

(יד) למה אמר ר' נחמן "מצוה גדולה להיות בשמחה" אם זה לא כתוב בתורה וגם לא בגמ', נכון ששמחה נצרכת מאד אבל למה קורא אותו בלשון של "מצוה"? האם משום ש"ל כהחת"ס שמונה את השמחה כמצוה מה"ת משום "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוך בשמחה"?

(טו) ובכלל אני רוצה להבין מהי כ"כ החשיבות של שמחה בעבודת ה' ובפרט אצל החסידים שנתנו כ"כ דגש על שמחה כאילו ששמחה הוא העיקר, הלא העיקר הוא עשיית רצון ה' ולא השמחה, לא מה ששאני מרגיש אלא מה שצריך יהודי לעשות. ונכון שהשמחה מורה על הרצון לעבוד ה', אבל איך שייך שהעיקר הוא השמחה, הלא העיקר הוא ה"כלים", המצוות בפועל, ולא האור. נכון שהתכלית הוא האור, אבל מצידנו העיקר צריך להיות הכלי, עשיית רצונו ית', ולא האור, התוצאה מזה.

(טז) האם גם אצל הבעלי מוסר מציינו דגש על שמחה או שזה היה חידוש החסידים?

(יז) למה חז"ל אומרים שאין שמחה אלא בין אם לא כל אדם משמח בין וכמו שהביא הפוסקים שבזה"ז אם אדם שונא יין אז הוא מקיים שמחת יו"ט בכל דבר משמח? למה לא אמרו חז"ל בזה"ז אין שמחה אלא במה שהאדם שמח

תשובה:

א. בכל ענין וענין המבוקש מן האדם לעבוד על הדבר, ולא השגתו, כי לא עליך המלאכה לגמור, והשגת הדבר היא מתנה, כמ"ש הרמח"ל במסילת ישרים בפרק כ"ו על מדרגת הקדושה, שסופה גמול ומתנה. ובעומק השגה חלקית של כל דבר היא כביכול ביד האדם, אולם השגה גמורה של הדבר היא גמול ומתנה. כי היא בחינת קדושה דפרטות דכל מדרגה.

ב. בכל ענין וענין על האדם לנהוג למעשה לפי מדרגתו, ובעת הצורך אף מעט יותר ממדרגתו, כי זהו האור מקיף של אותה מדרגה שקרובה להשגתו, ועליו להתחבר אליו ברצוא ושוב. כי עיקר מדרגת האדם הוא ה"שוב", זהו מה שהוא קנה. והרצוא הוא למעלה ממדרגתו, ועליו להתחבר אליו או כאשר יש התעוררות בנפשו למדרגת רצוא, או כשיש צורך חיצוני. אולם מעבר לכך אין מחויב בכך ולא זו הדרך הרצויה. ולכל כלל יש יוצא מן הכלל.

ג. השמחה השלמה שנעשה רצון ה', בין אם נעשה על ידי ובין אם נעשה ע"י אחר, ואזי אינו מחמת נגיעות של האני. וזהו שמחה שלמה. שמחה זו אפשר לקרוא לה תכלית, כי היא מורה שהאדם נקי ודבוק ברצון בוראו. אולם גם זה תכלית בערכין, כי התכלית השלמה מלשון "כלות", להתכלל בא"ס ב"ה.

ד. בודאי שיש חילוק, כל שיש לשון נפרד בהכרח שיש שוני מהותי.

ה. שיטת הרמב"ם שיש גם דין שמחה בשבת. ומקורו בספרי, שדרשו וביום שמחתכם, אלול השבתות. ועיין בהרחבה פרדס יוסף (שמות, לא, טז, אות נ'). ועיין ב"י (או"ח, סימן רפא) שבשבת אומרים "ישמחו" במלכותך. וכן מבואר כבר בירושלמי (מגילה, פ"א, ה"ד) שאין סעודת פורים בשבת, דכתיב לעשות אותם ימי משתה

ושמחה, פרט לשבת ששמחתו בידי שמים. ועיין עוד בשיטמ"ק כתובות (ז, ע"א) לגבי שאין נושאים בשבת, שאין מערבים שמחה בשמחה. ועיין ספר המנהיג (שבת, סימן א). ואבודרהם (סדר תפלות) שכתב וז"ל, וגם השבתות נקראו ימי שמחה כדאיתא בספרי, כנ"ל. ועיין פרי צדיק (חקת, יד) שאין מצוה של שמחה, אולם נמצא מעצמו בשמחה. וזהו בחינת "שמחתו בידי שמים", כנ"ל. אולם הבה"ג מנה שמחת שבת כמצוה. ועיין ספר המצות לרס"ג (מנין עשה, סימן נט) בביאור עליו ממהר"י פרלא. ועיין עוד פחד יצחק (שבת, מאמר ג). ותורה תמימה (בראשית, כז, ד, בביאורים). אולם דין חידוש תורה בשבת, אינו רק מדין שמחה, אלא כי שבת מקור הברכה, שורש כח החידוש. ולכך שווים אלף פעמים יותר בחינת אלף, התחלה, ודו"ק.

ו. כי ככל שרחוקים מן השורש יותר דברים בעפר, שהוא שורש העצבות, וכן מצד שאנו יותר קרובים לגאולה, וע"ז כתיב כי בשמחה תצאו.

ז. לעולם צריך ללמוד באופן שברור לו מה מבין וברור לו מה מכאן ואילך אינו מבין, וזו צורת לימוד נכונה וישרה, ובצורת לימוד זו יש שמחה, כי בכל עת מצוא חוזר ומברר מה מבין ומה לא. ומתוך החלק שהבין מתמלא בשמחה. ויתר על כן אף העמל להבין יש בו שמחה כאדם העמל ללקט מרגליות.

ח. ראוי להתחיל משמחה על מה שזכה עד עתה ללמוד תורה ולהשיג לפי ערכו.

ט. כנ"ל אות ז', ועי"ז מעורר השמחה, כן.

י. תלוי כל אחד לפי נפשו, לא כל גדולי עולם היה חיוך על פניהם תדיר.

יא. על האדם לנהוג לפי מדרגתו.

יב. בחלק.

יג. כללות החסידות הוא התדבקות בטוב, בבחינת מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, ולכך בודאי שיש יותר נטייה לשמחה מכאשר עובדים לתקן את הרע.

יד. התורה "משמחי לב", משמחת לב. ומצוה יש לעשות בשמחה, תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב.

והמצוה להיות בשמחה היא הארת התורה, משמחי לב, במצוות כולם, ולכך הוא שורש לכל המצות, הוא ממוצע בין תורה למצוות. והממוצע הוא שורש הכל.

טו. שורש המצוות בתורה. והתורה משמחי לב, ולכך שורש כל המצוות לחבר מצוה עם תורה, לחבר השמחה עם התורה.

טז. בסלבודקה יותר.

יז. כי יין הוא שורש השמחה, ודרגת בינה - שמחה, כידוע.

מח אחד שמירת הבריאות ועוד

שאלה: לכבוד הרב שליט"א. א- רציתי לשאול על ילד קטן בן 5 בערך שמתנהג כתינוק ולא רוצה ללכת לשירותים רק לקטנים הולך האם כדאי לטפל בו ע"י טיפול מח אחד ומה דעת הרב על זה?

תשובה: א. כידוע נחלקו חכמי הדור על שיטת טיפול זאת. באופן אישי לא למדתי דרכיה, ואינני יודע.

שאלה: ב- בענין הלכה ובענין מעשי אם מועיל באם ניסתי ללמוד קבלה ולא הבנתי האם זה אומר שזה לא חלקי או לנסות להתאמץ יותר?

תשובה: ב. להזדכך ואח"כ לנסות.

שאלה: ג- האם בימות המשיח יהיה שימוש בכלי הטכנולוגיה לדברים טובים או שכלל לא יהיה בשימוש?

תשובה: ג. לא יהא צורך, כמו בימי שלמה המלך שזהב וכסף לא נחשב לכלום.

שאלה: ד- האם דעת הרב בענין שמירת הבריאות הוא שצריך להזהר מכל מיני דברים כגון חומר משמר וריבוי סוכר או שזה לא מזיק כ"כ ושומר פתאים ה'?

תשובה: ד. דבר שמזיק באופן ניכר ראוי להתרחק בשום שכל להגיע ל"קו אמצע".

חיזוק לרווקים מבוגרים

שאלה: אני מתקשה לבטוח ולהיות אמונה שהשם רוצה לתת לי טוב, במיוחד את הטוב שאני באמת רוצה לעצמי (להתחתן ולבנות בית תורני). אני רואה כל כך הרבה רווקים מבוגרים וזה גורם לי לאבד אמון- אם הם לא התחתנו מה גורם לי לחשוב שהשם יעזור לי להתחתן?

אני לא יודע למה אני מתקשה להאמין שהשם אוהב אותי ורוצה שיהיו לי חיים טובים. למרות שאני מבין מבחינה אינטלקטואלית שהשם טוב, אני עמוק בפנים לא מרגיש את זה ולא מאמין בזה. תרגלתי תודה והתרגלתי לראות את הטוב בחיי, אבל מחשבות הספק חוזרות מאז שאני עדיין רווק ולא נשוי.

תשובה: עליך לשנן את יסודות האמונה כמו שנתבאר למעשה בבלבבי משכן אבנה, חלקים א-ב. ה' יתן לך את הטוב עוברך, רק הוא יודע מה באמת הטוב הנכון והמדויק!

רצונך להבין את ה', וזה אי אפשר, נצרך בעיקר להאמין. חלק מאלו שלא התחתנו זו בחירה שלהם! הם מחפשים שידוך שאינו שלהם, ולכך אינם מוצאים!

ניצד ברכה משפיעה

שאלה: למה כשאדם מברך את השני, זה משפיע, [וגם הרי הוא לא ביקש מהשם].

תשובה: כבר ביאר ר' חיים מואלז'ין, על הפסוק יעקב חבל נחלתו, כי מדרגת ישראל כחבל, שכאשר מנענעים אותו למטה מתנועע למעלה, ולהיפך. ולכך כאשר בר ישראל מברך את רעהו, הוא מעורר את הפה העליון של צלם אלוקים שלמעלה, כמ"ש בצלם אלקים עשה את האדם. וכן מעורר את מדרגת הברכה בשורשה. ואינו מדרגת תפלה, אלא מדרגת חסד. וכמ"ש חז"ל, דע מה למעלה - ממך. שכל פעולה למעלה נפעלת ממך. וכל פעולת בר ישראל פועלת בעליונים. וק"ו באופן שמברך ב"אהבה", שמעורר כח האהבה, כח האחד (כנודע אהבה בגימט' אחד), ואזי מעורר אור השכינה, שהיא סוד שמו אחד.

הנהגת העולם ע"י אמצעי ומזלות

שאלה: א.האם השם מנהיג את העולם על ידי אמצעי.

שאלה: ב.האם השם מנהיג את העולם באמצעות השכל הפועל.

שאלה: ג.למה השם מנהיג את העולם בחלקו על ידי מזלות.

תשובה: א. גם ע"י אמצעי.

תשובה: ב. כן, לחלק מן השיטות השכל הפועל הוא מלאך מט"ט, הנקרא שרו של עולם.

תשובה: ג. כבר קבלנו מר' חיים מבריסק, שאין שואלים "למה", אלא שואלים "מה". כן רצונו וחכמתו הא"ס קבעה.

משיח משיח משיח

שאלה: א- האם זה נכון שמשיח עומד להיכנס לכלא בפעם השלישית?

ב- כיצד אנו או אני יכולים להמתיק את משיח מכניסה לכלא וכדי שיותר אנשים יזכו לגאולה?

ג- כיצד לברר מיהו משיח כי צדיק מסוים אמר שכל אחד יכול לגלות מיהו משיח בכוחות עצמו או שאולי לא הבנתי אותו נכון?

תשובה: א-ב-ג. כדאי לעסוק בעבודת ה' פנימית נקייה, ולהסיח דעת מכל הבלבולים. לעסוק בעבודה שורשית נקייה, לברר מה חלקכם הפרטי, ועליו להתמקד. וכן לזכות את הרבים.

שאלה: ד- האם ארמילוס הוא אדם פיזי או רק משהו רוחני? אם הוא אדם פיזי זה ידוע מי הוא? האם הוא איזה מנהיג גדול? האם הוא יודע שהוא ארמילוס? האם הוא גלגול נשמות של בלעם או משהו כזה מאז שקראתי שקוראים לו הראשה כמו לבן, בלעם ונבל? האם הוא יכול לעשות תשובה ואולי לא להיהרס?

תשובה: ד. כח רוחני שיתכן שיתלבש באדם זה או אחר. אינו יכול לעשות תשובה שלמה כי מהותו רע.

שאלה: ה- האם הייתה לאפשרות של היטלר ימח שמו בחירה חופשית, את היכולת לעשות תשובה? האם הייתה להמן ימח שמו בחירה חופשית?

תשובה: ה. יש לו בחירה חלקית, ובזה יש תשובה, אולם הוא מעמלק ואינו תשובה שלמה, וכן בהמן.

עצה טובה שאלות ותשובות

שאלה: אני נהנה מאוד מאוד מדי שבוע מתשובותיו המחכימות של הרב שליט"א. כה יתן ה' וכה יוסיף! רציתי רק להציע עצה טובה להקל על הקוראים: כאשר יש כמה שאלות של שואל אחד, רצוי מאוד לענ"ד לסדר את תשובות הרב אחר כל שאלה לעצמה, שאלה ועליה תשובה, שאלה ועליה תשובה. ולא שיופיעו כל השאלות כרשימה ארוכה ואחר כך יופיעו התשובות בזו אחר זו, כי אז צריך הקורא לדפדף לאחור ולעיין שוב מה היתה השאלה שעליה נסובה מענה זה. אני חושב שזה ברור ופשוט, רק לפעמים המדפיס והמביא לדפוס לא משים לב עד שמישהו מעורר. תודה רבה והצלחה גדולה וס"ד בעבודת הקודש לזיכוי הרבים והפצת אור ה' בעולם.

תשובה: עצה טובה. הנני להבהיר, פעולות אלו נעשים ע"י ב' אנשים, במסירות נפלאה, ובעומס רב כמעט ללא עזרה כלל. מן הראוי שמי משקבל תועלת ממלאכתם שישא אף הוא בנטל על מנת לשמר את הקיים, ולהוסיף עוד כעצתך, ועוד. לצורך כך נצרך או עזרה מעשית, למי שמסוגל להתמיד בכך מידי שבוע, או עזרה ממונית, לשכור ולשלם עבור מי שיכול לעשות זאת!

[אם אתה מעוניין לעזור אנא שלח לנו דוא"ל לכתובת info@bilvavi.net או 050.415.3996 בישראל או 917.628.2085 מחו"ל לפי הזמן הישראלי]

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
פרשת חיי שרה תשפ"ב

שו"ת פרשת חיי שרה תשפ"ב

- א שו"ת פרשת חיי שרה #213 תשפ"ב _____
- ב אינטרנט פריצות פאות דרכי הצניעות ועוד _____
- ה סדר לימוד בספרי הרב תורת ברסלב ועוד _____
- ז עולם ההרגשות וההצלה לנשים _____
- ח עין הרע _____
- י חינוך ילדים וקול דממה דקה _____
- יא לכרסם ציפורנים ועוד _____
- יא כל חי מרגיש _____
- יב יסודות הנפש ויסודות הגוף _____
- יב יעקב ורחל יהודה ותמר גוג ומגוג ועוד _____
- יג מקוה ואוצרות חיים _____
- יד השתדלות לפרנסה _____
- יד משפחת חולים עם מכשיר חכם _____
- טו קירוב רחוקים _____
- טו האם לחסוך כסף _____
- טו צניעות בגיל הרך _____
- טז חסימה רגשית וגורמיה _____
- טז האניאגראם _____
- טז רבקה רחל ולאה _____
- יז שאלות בעניני המדיה ואחרית הימים _____
- כ האם ראוי לבן עליה לעסוק בשדכנות _____
- כ רשעים בעלי בטחון _____
- כא השקר מטריד אותי יותר מדי _____
- כב מאיזה שורש אני בא _____
- כב שאלות בענין השתטחות על קברי צדיקים _____
- כד שלושת הקליפות _____
- כה עיגולים ויושר _____

אינטרנט פריצות פאות דרכי הצניעות ועוד

שלום לכבוד הרב שליט"א.

אני מאוד רגיש לנושא האינטרנט מכיוון שיש במשפחתי הרבה שנגועים במכשירים הפסולים, ורואים את התוצאות, וכן נגועים בלבוש לא הכי צנוע בלשון המעטה.

שאלה:

א- האם יש לי זכות או אולי אפילו חובה לאסור עליהם להכנס לביתי עם המכשירים ועם פאות נכריות שאינם בגדר ההלכה (ובפרט שיש גם בעיה רצינית של תקרובת ע"ז)?

תשובה:

א. יש זכות, אולם נצרך חכמת חיים רבה איך לנהוג בכל מקרה לגופו.

שאלה:

ב- וכיצד להסביר לילדים שסבא וסבתא והדודים הם אנשים טובים על אף שיש להם אייפון, והאם צריך לדבר בבית על האינטרנט, ואם כן באיזה אופן, או להעלים עין כי המשפחה נגועה?

תשובה:

ב. נצרך להסביר שזהו ניסיון של הדור האחרון, ניסיון שגדול מכל הניסיונות שקדמו לכך בכל הדורות, וחלקם לא מבינים את עומק הניסיון, וטועים בכך.

שאלה:

ג- וכיצד יתן להתגבר על לחץ חברתי-משפחתי, שבמפגשים ההבדל ניכר בינינו לשאר המשפחה, בלבוש, במכשירים, בנושאי ההתעניינות, בטוילים, בילויים וכו', כיצד ניתן לפתח חסינות לילדים מול הבת דודה הלבושה במיטב המחלצות האירופאיות והיא מסכנה לבושה כמו פרימיטיבית?

תשובה:

ג. צריך להחדיר בנועם מי ברא אותנו ולשם מה, ומה רצונו מאתנו. ומי הוא המאושר בעולם הבא, ובעולם הזה.

שאלה:

ד- האם מה שמעוררים בפאסקווילים שאיסור מוחלט לילך עם חצאית שאינה עד הקרסול נכון? או שמהני גרב אטומה, והאם שוק בערוה זה מדאוריתא, או שכיוון שילפינן משיר השירים בברכות, לכן זה לא דאורייתא ואזלינן לקולא?

תשובה:

ד. מן הדין סגי בגרב אטומה, אולם אין זה מדרכי הצניעות. זהו מדין הרהור, כמ"ש ברשב"א (והובא בב"י, או"ח, סימן ע"ד. ברכות, כד, ע"א). ועיין שטמ"ק (שם) וז"ל, שהוא מביא לידי ערוה. ועיין צל"ח על אתר.

שאלה:

ה- איך יתכן שאברכים שמוסרים נפשם על עבודי"ת ועל כל חומרא הלכתית בדרבנן שבדרבנן, מקילים בעניין תקרובת עבודה זרה בפאות? (עבודה זרה!!!) יותר חמור משמיטה דרבנן, וממעשר כספים דרבנן וכו' וכו'?

תשובה:

ה. כשיש נגיעות, אין שאלה כלל וכלל!

שאלה:

ו- הרבה פעמים אומרים שהגר"א חלק על חסידות בגלל טעות שחשב שהם כמו שבתאים וכו', האם אין מחלוקת עקרונית מהותית? ואם כן מהי?

תשובה:

ז. כבר נשתברו על כך קולמוסים רבים, ואכמ"ל. ובקצרה, דברי הגר"א, משורש הארת שית אלפי שנין, ושורש החסידות להמשיך אור של משיח, להביא לימות משיח, היינו המשכת הארתו השתא. וזהו שורש כל ההבדלים, ודו"ק.

שאלה:

ז- האם דרכו של הרב נקראת חסידות? או מוסר?

תשובה:

ז. אחדותם.

שאלה:

ח- האם ראוי ליתן תמונות של זוג נשוי להורים שרוצים לשים התמונות של הזוגות בסלון? אני כשלעצמי מאוד סולד מזה, אך אומרים לי שאני סתם מקצין...

תשובה:

ח. בערך לדור זהו מוקצן, אולם זוהי ההנהגה הישרה והאמיתית.

שאלה:

ט- מה דעת תורה בנושא הצילומים בחתונות של הזוג בחדר ייחוד, שהצלמים עושים אותנו כחילונים עם כל מיני תנועות שונות ומשונות רח"ל, האם זה שרי עפ"י הלכה ורק מצד השקפה לא ראוי?

תשובה:

ט. על פי ההלכה יש לדחוק ולהקל כי טרוד בעבודתו. אולם זהו נגד כל רוח היהדות.

שאלה:

י- כיצד ליתן טעם בעבודת השי"ת לבחור שמצד אחד עולם הרוחני שלא עוד לא בנוי ומפותח ואין רוצה להשקיע זמן ב"דע את התבודדותך" וכדו' ומצד שני העולם בחוץ מאוד קורץ ומפתה ונראה ששם יותר טוב וכיף והנאה?

תשובה:

י. צריך למצוא את הנקודה הרוחנית הקרובה ביותר ללבו, ודרכה לעבוד עמו.

שאלה:

יא- הרב אמר ב"דע את משפחתך" שאין מספיק וורט בשולחן שבת כדי לספק רוחניות לאשה, ואני ממש מרגיש זאת ומזדהה עם כך, אך על צד ה"עשה טוב" לא כל כך התבאר שם, האם הרב יכול קצת לכוון אותנו במה צריך לעסוק, והאם ראוי ללמוד ספרי מוסר ומחשבה עם אשה, ואם כן איזה ספרים כדאי?

תשובה:

יא. כדאי להעלות נושאים שיוצרים פיתוח מחשבה עמוק יותר, שאלות מעניינות וכד', ועי"ז לנתב לנקודה אחת פנימית. כדאי ללמוד עם האשה, כגון מכתב מאליהו.

שאלה:

יב- שמעתי השיחות של הרב על אינטרנט וחורבן הדור, ואני ממש מרגיש כך, שבור ומיואש מדורות הבאים וכשחושב על הנושא לא רואה שיש המשך לעמ"י בקצב הזה, וממש מרגיש רצון "להתאיין" - להיות אין ולהיבלע באדמה מרוב תסכול וחוסר אונים, כיצד ניתן להתחזק ובאמת לפעול להמשך כלל ישראל?

תשובה:

יב. אמונה - אמונה - אמונה.

שאלה:

יג- בספר הברית כתב שיש לאהוב גם גויים, האם יש מרבתינו שחולקים, ואם כן מי הם? סליחה רבתא על האריכות הגדולה!!!

ויישר כח גדול על שהרב מתייחס לשאלותינו, ויידע הרב שהוא לתועלת גדולה !!

תשובה:

יג. לכו"ע יש לאהוב, אולי זו לא מצוה דאורייתא.

סדר לימוד בספרי הרב תורת ברסלב ועוד

יישר כח לרב על כל השיחות והסדרות!!

שאלה:

א - רציתי לשאול, האם יש איזה סדר מסויים שכדאי לשמוע את הסדרות שהרב מדבר עליהם, או שאין בכללות סדר, אלא רק כפי משיכת הנפש?

תשובה:

א. נתבאר מעט בשו"ת שאל לבי, חלק א'.

שאלה:

ב- הרב כתב בשו"ת משבוע שעבר שברסלב אוחזים שהם דרך יחידה, אמנם הרבה מרבתינו לא אחזו כך, רציתי לשאול שאלה יסודית, מחד אי אפשר להתעלם שמסריו ורעיונותיו של מוהר"ן ותלמידו הם כנבואה ממש לתקופתנו אנו, שזיהו מלפני מאות שנים את עניין היאוש, העצבות, נסיונות בקדושה, חוסר ה'לבד' ועוד, שכנגד זה גילו עצות נפלאות בנושאים אלו, שבעבר אולי פחות היו נפוצים וכעת ממש רואים בחוש שהגיע זמנם, אמנם מאידך יש בספריהם דיבורים קצת מופלגים בגדלות תורתם ונחיצותם לכל אחד, ושבלעדי זה א"א להתקרב לה' וכו', ואני כשלעצמי, שקצת למדתי ספריהם אכן מקבל חיזוק, אך נוח לי יותר לעשות "פלגינן דיבורא", לקחת מה שאני אוהב ולא להאמין לדיבוריהם המופלגים, אך כשאמרת זאת לחבר שגם מקורב קצת לספריהם, ענה לי, שאין אפשרות כזו, כי רואים בתורת מוהר"ן ממש נפלאות ורוה"ק ברמה גבוהה בשונה משאר ספרים, ולמי יש זכות לבוא ולסייג דבריו, שבכך וכך צודק, אך בהפלגותיו לא צודק וגיזם בהם, וזה באמת טענה שקשה לעמוד מולה,

נתאר לנו שרמח"ל אחר שכתב דרך ה' ודעת תבונות וכו' וכותב ש"קיבל רשות לגלות כל צפון בתורה" (כמעט בלשון הזה), שאני יבוא ויאמר, דעת תבונות אני מקבל, דרך ה' גם כן (אע"פ שכתבם ללא ראיות אלא כדברי נביאות, כעין דברי האריז"ל), אך שאמר שמגלה כל צפון בתורה, אינני מאמין, לכאורה דיני כאפיקורס המבזה ת"ח ולא מאמין בדבריהם, איך מסתכלים על כך, ובקיצור:

1- האם מותר לא להאמין לדבריהם אודות הפלגת תורתם, או שאני בגדר חצוף, או אולי לא חייב אך ראוי להאמין.

2- אני אינני ת"ח, האם באמת ליקו"מ הוא ספר מופלא שלא בנמצא כמוהו בדורות האחרונים?

3- היש מרבתינו שהכירו היכרות מעמיקה את תורת מוהר"ן ותלמידו, ובכל זאת הסתייגו מחלק מדבריו, ואם כן, מי הם אותם גדולים ומאיזה דברים הסתייגו?

תשובה:

ב. 1. צריך להאמין לכל, אולם ככל מחלוקת אלו ואלו דברי אלקים חיים.

והיינו כי תורתו שורשה חכמה סתימאה דאריך, ויתר על כן חכמה דרדל"א, והיא מאין תמצא, מכתר דרדל"א. ולכך נראה כשורש לכל. אולם למעלה מכך הכתר עצמו. וזהו הארת משיח, הכתר עצמו, ויתנו לך כתר מלוכה.

2. יש בו נביעת חכמה עמוקה ביותר, בחינת נחל נובע מקור חכמה. וצורתה בדרך דילוג בחיצוניות ונראה הקשר קלוש, אולם בפנימיות יש קשר עצמי עמוק. לעומת כך יש רבותינו שגילו תורה מושכלת ומובנת ועמוקה, כדוגמת חב"ד. ויש שיצרו "מבנה" של חכמה, כתורת הרש"ש והלשם. ויש שגילוי "מבנה פנימי" הגיוני לכל החכמה הפנימית, כתורת הרמח"ל ופתחי שערים. ויש שהקיפו את כל התורה בכל חלקיה ופרטיה וסדרה בסדר מופתי, כדוגמת הגר"א. ועוד ועוד, כל אחד לפי שורשו וחלקו.

3. חששו מהתקלות, כפי שרואים בדורנו אנו לרוב.

שאלה:

ג- האם הרב יכול לתת קצת הקדמה ושורש לעניין לימוד ליקו"מ שהוא ספר מאוד מורכב וקצת התקשיתי בתפיסת צורת לימודו וקישורי הדברים הרחוקים לכאו'. (כעין שני גבעות ועמק ביניהם). (שמעתי השיעורים של הרב בקול הלשון בליקו"מ, אך עדיין לא הבנתי צורת תפיסת ולימוד הספר).

תשובה:

ג. הכל בסוד נו"ן, מח-נון, כנודע נו"ן מתהפכת, בכל דבר, דבר והיפוכו. ולראות בכל דבר את ההשכלה הפנימית הפרטית, שביחס לכך "בחינה" זו נקשרת בבחינה אחרת, קשר עצמי. והוא חיבור כל תורה ותורה בכל חלקיה. כי הבנת כל נקודה לעצמה היא בבחינת "ניצוצות", והבנתם יחד, כנ"ל, זהו "אור".

שאלה:

ד- מה הכוונה ביסוד דבריהם שכל מאמר בליקו"מ וליקו"ה מסתכם ב"הצדיק", שלא מצינו שורש לזה לפניהם, ואם אמנם אמת נכון הדבר שהבעש"ט ותלמידיו השרישו עניין התקשרות לצדיקים, אך לא באופן שהצדיק קשור להכל, להמתקת הדינים ושהנשימה של כל אחד ואחד יונק מהצדיק ומחילת העוונות וביורו המדמה וההשפעה של רו"ג, וכתבו שזה יסוד היהדות ושה עומק הבכי בחורבן ביהמ"ק וכו' וכו'?

תשובה:

ד. בחינת יסוד דעתיק, שמחבר או"א, בחינת נתיב לא ידעו עיט, ושורשו יסוד דא"ק, שם מ"ה החדש.

שאלה:

ה- הרב אמר בשיעורים שיש דרך פרטית לכל יהודי, ושיש יחידי דורות שדרכם נהפכה לדרך כללית, האם רמח"ל ובעש"ט ומוהר"ן ושיטות המוסר בכלל זה? ומדוע תורת החסידות המשיכה עד דורנו והולכת ומתפתחת ותורת רבותינו בעלי המוסר הולכת ונזנחת? האם זה היה 'נבואה שנצרכה רק לדורותם'?

תשובה:

ה. כנ"ל אות ב', והבן מאוד.

שאלה:

ו- אני מרגיש קצת בלבול, שיש הרבה תחומים בעבודת השי"ת שמתבארים בשיעורי הרב שליט"א, וכל יום אני רוצה ליעסוק בעיין אחר שמרגיש אני שנחוץ לי, ופעמים באותו יום אני עובר כמה תחומים בשיעורי הרב שליט"א, האם צריך להיות עיקבי ולגמור נושא ולעבור להבא, או שאפשר כל פעם לקפוץ מהכא להתם? (ואולי זה כלול בשאלה 1).

תשובה:

ו. צריך להיות עקבי.

שאלה:

ז- בחוברת החשובה על האינטרנט הובא מהרב שרק אור משיח יכול לברר הטוב ורע שבאינטרנט, אור זה כבר נמצא קצת עכשיו או שצריך לחכות למשיח? יישר כח גדול לכבוד הרב על כך שמשקיע מזמנו לענות לשאלות הצמאים לשמוע דבר ה'!! יאריך ה' ימיו בטוב ושנותיו בנעימים!!

תשובה:

ז. נכון, מאיר חלקו כבר עכשיו.

עולם ההרגשות וההצלה לנשים

שאלה:

ברצוני לשאול את הרב מס' שאלות:
א. האם ניתן ללמוד מעניין שרה אמנו שם כתוב: "ותצחק שרה בקרבה", ומהמשך שם כתוב: "ותכחש...לא כי צחקת" כי הרגשת הלב היא מציאות?

תשובה:

א. כן, מציאות בעולם ההרגשות.

שאלה:

ב. בהקדמה לספר בלבבי משכן אבנה חלק ז', כותב הרב בעניין עסק התוה"ק כי "...לולי זאת חיי העוה"ז מר ממוות..." , אני מבינה שחלק זה נא' לגברים, שאלתי - מה יציל נשים מצרות העוה"ז?

תשובה:

ב. דבקות בקב"ה, צניעות, חסד.

שאלה:

ב. כותב הרב בספרו "דע את הרגשותיך" כי האשה מדלגת על המהלך של "וידעת היום והשבות אל לבבך", כי אצלה זה מתחיל מיד מהלב. מחיצוניות הלב. שאלתי- האם יש לאישה דרך להגיע לפנימיות הלב? ואם כן -מה היא?

תשובה:

ג. כן, בוודאי. ע"י השקטה, נתבאר בדע את התבודדותך. וכן ע"י שינון בפה, שנתבאר בהרחבה בבלבבי משכן אבנה חלקים א'-ב'-ה'.

עין הרע

שאלה:

שלום כבוד הרב,

א. אדם שהוציא עין הרע האם הנזקים שנגרמו מחמת העין הרע חוזרים ונתקנים כמו שלא היה מעיקרא עין הרע? ואם לא אז מה כן משתנה? ומה נפקא מינה מה שהסיר העין הרע הרי "מאי דהוה הוה"?

תשובה:

א. לא נתקן לגמרי, כחפץ שבור שתיקנו אותו ונייר שהיה כתוב עליו מחקו. לעולם נשאר רושם מן הדבר, ואפשר לעקור את עיקרו אולם לא את כולו. אא"כ דבק באין סוף ממש, שם זהו למעלה מן הרשימו, למעלה מן הרושם. ויסוד זה נכון לכל תשובה על כל חטא, שאם לא דבק בא"ס שקודם הצמצום, אין סוף כפשוטו, כמ"ש בנפש החיים שער ג', לעולם נשאר רושם.

שאלה:

ב. בעבר הרב נשאל כך: כל מה שקורה זה מאת השם, אז מה זה בעצם עין הרע? וענה: במקום שאין אמונה נמסר שליטתו לנבראים, וזה גופא רצונו ית"ש, ראשית מה כוונת הדבר אין אמונה, הרי כולם מאמינים שהכל מהשם ואם הכוונה לאדם שחושב שעושים לו עין הרע אז יש מקרים שאנשים כלל לא ידעו על המושג הזה עין הרע, וכלל לא היה במחשבתם ואז גילו שהיה עליהם עין הרע. שנית, מה כוונת הדבר "נמסר שליטתו לנבראים"? ויתר על כן הרי האדם הרואה על דרך כלל לא מתכוון להזיק כלל?

תשובה:

ב. לא מדובר בעיקר על אמונת השכל בלבד, אלא בעיקר על אמונת הלב. כי כל מאמין אמונתו אינה בהכרח שלמה, וכולנו בבחינת "מאמין ואינו מאמין", כנח. וכל השינוי בין בני אדם, כמה חלקי המאמין שבו, וכמה חלקי האיננו מאמין שבו, בכמות ובאיכות.

הסתכלות ע"י עין טובה משפיע טוב. ומספרים שכך נהג למעשה ר' שלמן זלמן אוירבך, שנכנס לבית תלמידו והסתכל זמן מה, והסביר מעשיו שמסתכל מתוך עין טובה, ועי"ז משפיע טוב. והשורש לכך הוא משה רע"ה, שנקרא טוב עין ונסתכל על ארץ ישראל, ואכמ"ל. ולפיכך מי שמסתכל ויש לו צרות עין, במודע או בתת מודע, "צרות" זו חלה על הדבר.

שאלה:

ג. האם כהגדרה כללית נכון לומר שעין הרע זה פשוט הנהגה של יותר דין?

תשובה:

ג. כן. "צר", צמצום. ויתר על כן "שבירת העיניים", יוצר שבירה וחורבן וקלקול.

שאלה:

ד. כתוב בספר המידות ערך "המתקת דין" לא טוב לשני אנשים עם שם זהה לדור בדירה אחת. מה הסיבה? זה משהו על פי הסוד? מה לגבי כמה ימים? או אדם שלפעמים מגיע? או מי שטכנית נחשב שדר שם למרות שבפועל לא ישן שם אלא רק מיטתו וחפציו שם?

תשובה:

ד. כמו שמבואר בערבי פסחים, שיש חשש נזק של זוגות. כי כל דבר זהה, יש בו צד וקלקול. באופן עראי אין לחוש. וככלל מי שלא חושש לעין הרע, אינו מזיק לו כ"כ.

חינוך ילדים וקול דממה דקה

שלום עליכם מורי ורבי!
ראשית געגועי הרבים לרב מקווה ששלומך ושלום המשפחה טוב בסיעתא דשמיא, יש לי קצת נסיגה להגיע לשיעורים, מקווה לראות את הרב כמה שיותר מהר!

שאלה:

א. ברצוני לשאול בנוגע לחינוך של ילד בגיל שנה ו7 חודשיים, מרגיש לי שזה גיל שבו התינוק מנסה לראות תגובות שלי ושל האימא ולכן בוחן כיצד נגיב לו במקרים מסוימים.
לדוגמא האם הוא עושה דבר לא טוב כגון לזרוק אוכל על הריצפה בשעה שאוכל באופן שיטתי האם להראות לו טיפה של כעס ושהדבר אסור או שבגיל הזה להראות מאה אחוז של אהבה ולהסביר לו בנועם שוב ושוב אפילו מאות פעמים?

ואם לא להראות כעס באיזה גיל כן להתחיל להראות סוג של חינוך ביד קשה נקראה לזה בלשון העם? כמובן עם שילוב של אהבה אין סופית כמה שאפשר.

תשובה:

א. אהבה ובנועם. אולם כאשר עושה דבר שהוא כבר מבין שהוא רע בעצם, ולא כי כך אמרו ההורים, נצרך כעס הפנים.

שאלה:

ב. עוד שאלה בנושא אחר - הבנתי שאדם שנופל חס וחלילה בדברים מסוימים התורה שלו והמעשים והתפילות הולכת לס"מ ולא בשלמות כלפי שמיא,
שאלתי אליך הרב, הרב כתב בקול דממה דקה כמדומני שאם אדם חושב בדעתו שעומד אך ורק לפני המלך ורוצה רק את ה' ברוך הוא ולא על ידי שליח, הוא יקבל את המלך כי ברצונו הפשוט רוצה רק את אחדותו יתברך. האם הדבר חל על האדם הפשוט מהמקרה הנ"ל למרות שעדיין לא שלם במעשיו וכו'..? אני רוצה להגיד שאני משתדל ללכת עם העצה הזאת והיא ממש מחייה אותי תודה רבה על כך.

תשובה:

ב. כן! אולם כמובן לא בשלמות.

לכרסם ציפורנים ועור

שאלה:

רציתי לשאול מה השורש בנפש לכרסם עור וציפורנים שזה גן במשפחה מה האפשרויות לכך ומה הדרך לצאת מזה בתודה מראש על כל התשובות של הרב

תשובה:

יתכן שזה גם הרגל חיצוני. השורש הפנימי, חוסר רוגע וסבלנות. נצרך עבודה על כך. פעמים זו תנועה של שעמום, ונצרך מילוי פנימי.

כל חי מרגיש

שאלה:

לכבוד מורינו הרב שליט"א. מהו הביאור ביסוד הנפוץ בראשונים שכל חי מרגיש, מה שייך ההרגשה לחיות? והיכן יש לעיין לתוספת ביאור? יישר כח על כל הזיכוי הרבים!

תשובה:

כתב הר"א אבולעפיה בספרו מפתח הרעיון וז"ל, ודע כשילד האדם גם הוא חי והרגשותיו עמו בכח קרוב, ויקרא חי בפועל "ומרגיש בכח", וכשיתגדל יקרא חי מרגיש "בפועל". וביאור חי היינו שיש לו "נפש בהמית", כ"כ בפתחי שערים (נתיב אורות העקודים, פתח ב). וכלשון הרשב"ץ (מגן אבות, פ"ד) שאלו היתה בהם בצומח הנפש, היה הצומח חי מרגיש מתנועע כמו הבע"ח, עכ"ל. והבן שחי פירושו "מתנועע", והוא שורש כח ההרגשה, כי כח ההרגשה אינו מרגיש את היות הדבר אלא את תנועתו, ועיי"ש בהרחבה.

ועיין מורה נבוכים (ח"א, פרק מב), ואור יחזקאל (מכתב י, ומכתב ל). ואור יחזקאל, יראה ומוסר, יראת העונש, ועוד מקומות בספריו. ותפארת ישראל (אבות, פ"ג, משנה יז, יכין, אות קיח). ולשון זו מצויה לרוב, אולם לא כ"כ עם ביאור.

יסודות הנפש ויסודות הגוף

כתב הרמב"ם בשמונה פרקים פרק ח'
"משל זה, שיהיה אדם שמיזגו נוטה אל היובש, ויהיה עצם מוחו זך, מעט הלחיות, הנה זה יקלו עליו הזכירה והבנת העניינים יותר מאשר על איש בעל ליחה לבנה, רב הליחות במח."

שאלה:

א. מה הפירוש "עצם מוחו זך מעט הלחיות" האם זה קשור ליסודות ומי שהוא יסוד המים הוא רב הליחות במוח או שאין זה קשור.

תשובה:

א. זה קשור ליסודות של הגוף. כי יש ד' יסודות של הנפש, ויש ד' יסודות של הגוף, וזה לא תמיד מקביל אחד לשני.

שאלה:

ב. האם זה ניתן לשינוי ע"י הרגלי אכילה או בכל אופן אחר.

תשובה:

ב. ניתן לשנות באופן חלקי.

יעקב ורחל יהודה ותמר גוג ומגוג ועוד

שלום לכבוד הרב. ברצוני לשאול כמה דברים.

שאלה:

א. כיוון שאבותינו היו מדוייקים מאד מדוע יעקב אבינו נשק לרחל מה היתה המטרה בכך? אם הסתכן בכך שיהיה חילול השם כמו שאמרו הרועים לפי המדרש שבני נח גדרו עצמם מהעריות וכשראו זאת אמרו עליו דברים לא טובים.

תשובה:

א. יש שביאורו שנשק על ידו מרחוק כנישוק על רחל. עיין בספר תולדותיו של בעל מעדני השלחן.

שאלה:

ד. איך כורתים את ערלת הלשון? בברית זה שמירת הברית. האם שמירת לשון מדיבורים רעים מבטלת את הערלה הזו?

תשובה:

ד. כן.

שאלה:

ה. אנו לא יודעים חשבונות שמים אך מדוע לדעת הרב יש מחלה אלצהיימר או אנשים שנהיים צמח אם הם לא יכולים בכלל לקיים תורה ומצוות, במחלות האחרות כן אפשר. ומטרת האדם לקיים תורה ומצוות לשם כך בא לעולם

תשובה:

ה. החסד שעושים עמהם, זה תכליתם, ועולה לזכותם. וכן יסורים ממרקים.

שאלה:

ו. האם זה שעם ישראל כיום מתנהג באופן כנוע בארץ ישראל ולא מתנגד לרשע זה בגלל שלא כל עם ישראל נמצא בארץ ואז כוחנו חלש כי אנו כגוף חסר?

תודה רבה ויישר כח.

תשובה:

ו. השורש ג' שבועות, שלא יתגרו באומות.

מקוה ואוצרות חיים

שאלה:

א. עד כמה הטבילה בבוקר שבת מוכרחת, האם ישנה דרך אחרת - והאם ניתן לסמוך בזה על שיטת הבעש"ט (על אף שאינני חסיד, אך ב"ה יש לי אמונת חכמים גדולה), לטבול טבילה אחת ולדעת שטבילה זו לא תזיק לי כלל, בשום צורה שהיא.
נושא אחר, שעלה השבוע בשו"ת:

תשובה:

א. כן.

שאלה:

ב. הרב המליץ על לימוד מקדים של ספר אוצרות חיים למי שמעוניין להיכנס לעולם הקבלה. האם יש ביאור שהרב ממליץ עליו? הרב המליץ לי בעבר על ביאור לספר תומר דבורה - הקדמות ושערים, וזו הייתה המלצה נהדרת שתרמה לי רבות.

תשובה:

ב מבעל מתוק מדבש, וכן פירוש מהרב שישא. ויש עוד פירושים נפלאים.

תודה ושבת שלום!

השתדלות לפרנסה

שאלה:

האם כשאדם לא עושה השתדלות ואז אין לו פרנסה [למשל] זה בגדר עונש על שלא עסק בהשתדלות?

תשובה:

כן. ובלשון הפנימית "נקנס" על האדם להשתדל, וכאשר אינו משתדל הקנס חל על הממון עצמו.

משפחת חולים עם מכשיר חכם

שאלה:

אני מכיר משפחה שיש להם שני בנים, א' מהם נשוי וא' מהן רווק, ושניהם וגם אביהן יש להם חולי אחרת בגוף, וגם שמתי לב שכולם יש להם מכשיר חכם מסונן. לא מעט אנשים אמרו להם לזרוק המכשירים להם ואז הם יראו ישועה, אבל הם אינם רוצים לשמוע שום דברי ביקורת על זה והם רק הגיבו בשלילה ובכעס על דברים כאלו. מה לעשות בעבורם כדי לזכות אותם לישועה הן לגופם הן לנפשם?

תשובה:

להתפלל עם דמעות!

קירוב רחוקים

שאלה:

אני עובד בקירוב רחוקים בחוץ לארץ ולגרום לתלמידים לצמוח ולשנות הוא תהליך ארוך ומאתגר. איך אני יכול להשיג חיזוק להמשיך הלאה ולא להתסכל?

תשובה:

עליך לשמוח בכל פרט קטן שיש להם התקדמות, ולהאמין ששלח לחמך על פני המים כי ברוב הימים תמצאנו, ובעתיד תראה בס"ד תוצאות ותולדות רבים וגדולים. והעיקר לשמוח שאתה זוכה לעשות רצון ה'. כמובן נצרך לברר מה ה' רוצה ממך בעבודתך.

האם לחסוך כסף

שאלה:

שלום הרב, האם נכון לחסוך כסף או שיש בכך משום פגם בביטחון בה?

תשובה:

על כל אדם להכיר מדרגתו בביטחון, ולפ"ז לפעול למעשה. כל אדם נצרך בדיקה אישית, ואין תשובה אחת אחידה לכולם.

צניעות בגיל הרך

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א שלום רב

ברצוני לשאול שתי שאלות בנושא הצניעות בגיל הרך

א. מאיזה גיל נכון להלביש תינוקת בצורה צנועה בבגדים ארוכים?

תשובה:

א. גיל 3.

שאלה:

ב. האם יש בעיה לעשות בריכה משותפת לילד וילדה בסביבות גיל שנתיים (לא אחים)?

תשובה:

ב. אין ראוי לעשות כן.

חסימה רגשית וגורמיה

יש לי חסימה רגשית שנובעת מדברים כואבים שחוויתי בעבר, עכשיו אני מרגיש רגשות ממש חלש הכל רובוטי שכלי בלבד. שתי שאלות לי:

שאלה:

א. האם מתאים למצב שלי לבצע את מה שכתוב בספר דע את גאולתך כדי לצאת מזה? (מה שכתוב לגבי לדרג את הרגשות שאני מרגיש ולהביא לידי ביטוי כדי להרגיש את זה וכו)

תשובה:

נצרך טיפול אישי, ואין מספיק עבודה עצמית מתוך ספר.

שאלה:

ב. האם נכון לומר שזה מכוח עבירות שעברתי? או שהחסימה זה רק בחלק הנפש הבהמית שלי ולא קשור לנשמה. (אני מבין שזה בעיה בנפש הבהמית ולא בעיה שקשורה לעבירות). נפקא מינה האם לעשות תשובה על משהו או לא.

תשובה:

זה עבירות מגלגול קודם.

האניאגראם

שאלה:

האם יש מקור בתורה לאניאגראם, שיטה להקלדת אישיות של אנשים המבוססת על 9 סוגים בסיסיים שונים? הטיפוסים מבוססים על מוטיבציה ליבה, ריכזתי אותם להלן.

1-מוסר 2-אהבה 3-הצלחה 4-זהות 5-ידע/יכולת 6-אבטחה 7-חוויות/סיפוק 8-כוח 9-שלום

תשובה:

לכל דבר יש מקור בתורה, כי אם לא כן לא היה קיים. אולם זה ענף רחוק שמתגלה בתורה.

רבקה רחל ולאה

שאלה:

א- מה המשמעות והפירוש של מילת שם "רבקה?"

תשובה:

א. רבקה - מלשון חיבור. כ"כ בתורה אור (תולדות) וז"ל, רבקה שהוא מלשון רבקות של שלש בקר או של ארבע ארבע, שהפירוש הוא חיבור וקישור של שלש או ארבע בהמות יחדיו נקרא רבקה. וכן כתב שם בפרשת משפטים. ומעין כך במאור עינים (תהלים).

שאלה:

ב- וכמו כן מהי המשמעות והפירוש של שמות "רחל" ו"לאה?"

תשובה:

ב. רחל - מלשון בעל חי הנקרא רחל, וכמ"ש חז"ל (שה"ש רבה, ו) מה רחל זו צנועה כך היו ישראל צנועים. וכן הוא בהרבה לשונות מרבתינו שרמזו שנקראת כן ע"ש בעל חי הנקרא רחל, בבחינות שונות שיש ברחל. עיין נועם אלימלך (וישלח), אור המאיר (שה"ש), לקוטי תורה חב"ד (מסעי), ועוד. ורחל "תפסה פלך שתיקה", ונאמר (ישעיה, נג, ז) וכרחל לפני גזייה "נאלמה".

לאה - לשון לאות, כ"כ בספר הפליאה (ד"ה ונתחיל מן ההיקף). ועיין ספר חיים וחסד (בא) וז"ל, וע"כ נקרא התענוג לאה, מלשון נלאה, וזה שתרגם ועיני לאה שפירין למיחזי, עיי"ש.

שאלות בעניני המדיה ואחרית הימים

שאלה:

(א) נסיון האחרון של כלל ישראל הוא אמונה וכמבואר בקרא וצדיק באמונתו יחיה שהוא קאי על אחרית הימים, וא"כ מה הקשר בין נסיון האמונה לנסיון שער הנו"ו דטומאה וכלים הטמאים וכו'.

תשובה:

א. כלים אלו נותנים לאדם את ההרגשה שהוא שולט על הכל מכל מקום בעולם, יכול לשבת בארץ ישראל ולהדליק מזגן בארה"ב. היפך ההרגשה שהכל ביד ה'.

שאלה:

(ב) בדברי הגר"א שבעלי אמונה ובטחון אין להם לפחד מחבלי משיח, מהו אם אדם יש לו חיבור לכלים טמאים האם ע"י אמונה ובטחון שלו ינצל מחבלי משיח.

תשובה:

ב. לא. בודאי נחלש בטחונו.

שאלה:

(ג) ובכלל איך אלו שמשתמשים באינטרנט מסונן או אם משתמשים בו רק לצורך ד"ת ואתרי תורה איך הם מונעים עצמם מפנימיות ומעבודת ה' אמיתית ומחיבור להקב"ה ע"י שהם מחוברים לשער הנו"ן, הא אינו ניכר בהם שהם נמצאים בשער הנו"ן ואדרבה הרבה מאלו לכאורה הם עובדי ה' רק שיש להם טעות בהשקפה, ואילו הרבה בני תורה אין להם חיבור לאינטנט ואינם שייכים לעבודת ה' או לעבודה פנימית וא"כ מה פשר הדבר.

תשובה:

ג. זהו חיבור פנימי שנעלם מרוב בני האדם. אולם פנימיותם קשורה לכך, ולאט לאט מתגלה לחוץ.

שאלה:

(ד) האם המקור להמושג של טומאה ע"י חיבור לאינטרנט הוא משום "כל המחובר לטמא טמא", שעצם היכולת של האדם לחבר לזה בכל רגע ע"י החזקת כלי הזה ברשותו הוא כבר טומאה אפי' אם אינו משתמש בו בפועל עכשיו.

תשובה:

ד. כן, ויתר על כן, יש קליטה כל הזמן סביבותיו.

שאלה:

(ה) האם יש סוד בזה שהנסיון האחרון שהוא שיש "כלי" דייקא שחוצצת את אדם מהאמת, שהנסיון בא בלבוש של כלי דייקא.

תשובה:

ה. כן, משיח בן דוד, מלכות, כלי.

שאלה:

(ו) האם לאחר ביאת יבטל לא רק הכלים הטמאים אלא גם הפלפונים אפי' הפלפונים הכשרים.

תשובה:

ו. לא היה בהם צורך בגילוי שלם של משיח.

שאלה:

(ז) שמעתי בשם הגה"צ ר' דן סגל שליט"א כשבא משיח הוא יבטל תחילה את הפאות הארוכות של נשים. משמע שהשחתת הכלים הטמאים יהיו אחר זה, אבל לכאורה הכלים הטמאים הם יותר פרוץ וא"כ למה הכלים הארוכים האלו לא יבטלו תחילה.

תשובה:

ז. נא לשאול אותו.

שאלה:

(ח) האם הרב שמע ממהלך של ר' קובי לוי שליט"א שלוחם עם האינטרנט, והאם יש מצוה לפרסם ספרים כאלו, דלענ"ד הוא הקול היחיד בדור הזה שצועק על זה ובאופן שמדבר ישר אל הלב.

תשובה:

ח. זעקתו אמת.

שאלה:

(ט) אם אני רואה בחור או אברך בישיבה שיש לו מכשיר חכם ואינני יודע אם זה כלי פרוץ או לו האם יש לצעוק או למחות עליו? אני לא מדבר מצד חיוב תוכחה אלא מצד החיוב למחות על דבר רע.

תשובה:

ט. תבכה לקב"ה שיטהר את העולם.

שאלה:

(י) לאחרונה אמר הרב לא' מהשואלים שאין לעניין באירועי העולם עכשיו אלא יש לעסוק רק בעבודת ה' פנימית ונקיה. לא הבנתי מה היה כוונת הרב כיון שלכאורה אנו צריכים להבין מהות התקופה שבו אנו נמצאים וכמו שהרב מדבר בו הרבה.

תשובה:

י. לא נאמר דבר כזה לכלל, זו הוראה פרטית.

שאלה:

(יא) האם יש ביטול תורה וחבל על הזמן לעסוק בענינים של השפקה על גלות וגאולה ומהות התקופה, כמו ללמוד היטב את הספרים של הסאטמר רב, ר' אליהו ויינטרוב ולראות את דברים בשורשם בדברי הגר"א ועוד בעניני אחרית הימים, דמצד א' רוב בני תורה שאני מכיר עוסקים רק בגמ' בלבד ואינם מעיניים בדברים אלה כמעט, ומסתמא משום שהם חוששים שזה יגרר אותם ללמוד ענינים אלו ולהזניח לימוד הנורמלי של גמ' בעיון, אמנם לכאורה על כל בן תורה לקבל המבט הנכון וההשפקה הנכונה ודעת תורה על כמה נושאים בדורינו, כמו מהות המדינה והערב רב, מהות גלותנו, מהו היחס הנכונה של ישראל להגויים ואיך להסתכל עליהם, השפעת הדור, הבעיות בדורות האחרונות שעכשיו נמצאים בעולם התורה, וכו' דאם לא כן אז הוא בודאי מושפע מהדור והוא נמצא בסכנה בחוסר ידיעתו בענינים אלו.

תשובה:

יא. יש לעסוק באיזון נכון.

שאלה:

(יב) בדברי הגר"א על מצב עקבתא דמשיחא, הגר"א מדמה חורבן הבית ליציאת נשמה מהגוף, הגלות לחוץ לארץ היה דומה לקבורה, והרמה בקבר הם הגויים האוכלים את בשרנו, והרקב עצמות הם הישיבות הגדולות וחבורות, והעצמות הנשארים הם הת"ח, ואח"כ גם זה ירקו ואז יש רק התרווד רקב של זה שהוא אנחנו שהם כמו עפר. בפשטות דברי הגר"א הוא שתרוד רקב הוא החלק הגרוע שנשאר אמנם אפשר שכוונתו הוא שעל אף שאנחנו הם התרווד רקב והעפר שנשאר מהת"ח שאינם קיימים היום מ"מ זהו למעליותא כיון שאנו הנשארים ובאים לבסוף וא"כ דייקא על ידינו בא ההצלה מהגלות הזו וא"כ דברי הגר"א על אנחנו התרווד רקב הם בעצם דברי שבח עלינו ולא לגנאי של הדור הזו. האם זה נכון?

תשובה:

יב. גם וגם.

שאלה:

(יג) האם יש לנו להדפיס בהעלון השבועי האינגלית את שו"ת הרב בנושא עליי' לארץ ישראל או שאין להדפיס דברים כאלו שמסתמא רק יחידים ישמעו להם והציבור לכאורה לא יכול לקבל דברים כאלו? האם הדבר הזה הוא צורך השעה לדבר בו להציבור כמו הנושא השימוש באינטרנט שער הנון דטומאה שהוא היה כ"כ נושא חשוב בתקופתנו לדבר בו?

תשובה:

יג. להדפיס בשם הגר"ח קניבסקי שאמר לעלות לארץ ישראל.

האם ראוי לבן עליה לעסוק בשדכנות

שאלה:

תודה לכבוד הרב על הבהירות הנפלאה בענין הברור בשידוכים, ובע"ה יהיה לתועלת לנו ולרבים נוספים. ומענין לענין עלתה הזעקה של בנות בוגרות רבות ממשפחות טובות שיושבות בביתן ומצפות לזיווגן, וצער המשפחות אין לתאר ל"ע, וככל שמתבגרות מתמעטות ההצעות, ועלה על לב כי אולי נכון גם לנו כאברכים להשתדל בזה להיות כ"א שדכן לעת מצוא, לגמול חסד בגופו עם אותן משפחות ובנותיהן, על אף הקושי שבדבר, כי לפי הנראה והנשמע במחוזותינו כיום, היא ממש כמצוה שאין לה עוסקין. האם נכון הדבר שכ"א יערוך פינקס מסודר לרשום כל מה ששומע, ומתוך כך בודאי יבוא גם לעשות איזה שידוך, ונמצא עוסק בתורה ובגמ"ח, או שאין ראוי לאברך בן עליה (או ששואף להיות כזה) לעסוק בזה, כי כרוך בהרבה ביטול תורה ושיחת נשים ועוד, ואין המצוה הזו מוטלת עלינו, והשי"ת יעשה הטוב בעיניו. נשמח אם הרב יורה לנו הדרך גם בזה, מה נכון לעשות בכלל, ובפרט למי שצער הבנות ומשפחותיהן כואב לו באמת בעומק נפשו, ושכמ"ה.

תשובה:

בכל דבר נצרך להתבונן ממה הוא מורכב, מה הם חלקיו. ונתבונן מעט בענין השדכן, ממה מורכב הדבר. א. שמיעת ידע על אנשים, בחורים ובחורות, לא רק שמותם, על עיסוקם, אופיים, וכו' וכו'. ב. ניסיון לשכנע שיש התאמה, ופעמים רבות אי מסירת פרטים מדויקים, פעמים העדר אמירתם, ופעמים אף שינוי מעט או יותר ממעט. ג. דיבור זמן רב עם נשים וגברים שיחות ארוכות, ופעמים אף נפשיות. ד. זמינות גדולה בכל מיני שעות לפני הפגישות ואחריהם, וכד'. ועוד נקודות דקות נוספות.

כל אלו מורים שאברך בן עלייה השקוע בלימוד, רחוק ממנו מלאכה זו. יותר ראוי שיעסקו בה הנשים בפועל. והבעל יסייע מעט להציע לרעייתו רעיונות.

רשעים בעלי בטחון

שאלה:

שלום מו"ר,

רצינו לשאול שאלה שעלתה במהלך שיעור

מובא בספר אבן שלמה לגר"א פרק ג' ב-
שעדיף בעל עבירות חמורות בעל בטחון על מי שלומד תורה ואינו בעל בטחון.
רצינו לשאול - איך יתכן בעל עבירה בעל בטחון?
הרי איך יתכן שאדם בטוח בה' יתברך ומכיר בו יתברך שנמצא ומשגיח ועם כל זאת יכול לעשות נגד רצונו?
לכאורה זו סתירה גמורה?
אשמח אם הרב יישב דעתנו בכמה תירוצים (לא שחלילה אין דבריו של הרב מקובלים עלינו אלא אדרבא,
שותים דברי הרב בצמאון רב).

תשובה:

האדם הוא "מפליא לעשות", הויה מורכבת, מנשמה וגוף, כללות ההפכים.
ובפרטות, בכל אדם יש הפכים וסתירות לרוב. ולכך מצוי מאוד אצל האדם שבענין אחד הוא מאמין ובוטח,
ומענין אחר פחות. וזאת מפני שחלקו ושורשו בענין שיותר בוטח בו, או מפני שנסיונות החיים גורמים לכך. ומצוי
מאוד שבעלי עסקים יש להם אמונה ובטחון בענייני ממון כגון שהעסקה תצליח וכד', שמפני שזה מלאכתם
והורגלו עקב כך להאמין, כדוגמת הספנים שרובן צדיקים.
זאת. ועוד. פעמים האדם "רשע" מפני שיש דבר אחד שבו יש לו יצר הרע, כדוגמת דורו של מנשה ביצרא דע"ז,
כן אצל כל אדם יש לו יצה"ר בענין פרטי שבו עלול ליפול. וכן בכללות אמרו, וכולן באבק לשון הרע. וכל שרגיל
בכך נקרא רשע.

השקר מטריד אותי יותר מדי

שאלה:

אני רואה כל כך הרבה שקר וזה מאוד מפריע לי. קשה לי מאוד לא לשנוא/לזלזל בצבועים ומנהיגי שווא. אני
צמא מאוד לפעמים וממש כמו החוטאים הגדולים מהדורות הקודמים במחשבות וברגשות.
אני יודע שיש לי גם צביעות ושקר אבל האם יש דרך שאוכל להימנע כל כך לשנוא/לזלזל בצבועים למרות שאני
עצמי צבוע ובשקר לפחות חלקית?
באופן כללי כשאני רואה שקר מתואר כאמת והאמת מוצגת כשקר גורמת לי לכאב עצום. איך להתמודד עם
זה?

תשובה:

פעמים להסיח דעת כמה שניתן, ופעמים למצוא נקודה אחת טובה בכל שקר.

תאיזה שורש אני בא

שאלה:

אתה יכול לספר לי משהו על הנשמה שלי? מאיזה שורש אני בא, כל מידע אחר שאתה מקבל באופן אינטואיטיבי וכו'. האם יש לך מידע רוח הקודש שאתה יכול לספר לי עלי ועל חיי? מה בדיוק אני אמור לעשות בחיים האלה בדיוק שאני לא מודע אליו או שלא עשיתי/עשיתי לא בסדר צריך לשנות?

תשובה:

אני אדם פשוט, שקצת לומד וקצת מלמד, ואין לי כל דרך לסייע לך בעניינים שאיני יודע בהם כלל, תודה!

שאלות בענין השתטחות על קברי צדיקים

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. האם שאדם הולך לקבר צדיק ואומר לו בקש עלי רחמים לפני הקב"ה אז הוא מתפלל עליו באותו הרגע או שעד שנושע? וכמה "השתדלות" עושה להושיעו?

תשובה:

א. אין בזה כלל, תלוי כל מקרה לגופו.

שאלה:

ב. איך זה יכול להיות שצדיק גדול מאוד מתפלל על האדם והוא לא נושע? בפרט שהולך לכמה צדיקים? ובנוסף לפעמים פשוט מבקש סייעתא דשמיא בנושאים מסוימים כלומר לאו דווקא ישועה גדולה ולא רואה כלל הבדל בין לפני שהלך לאחרי הכיצד זה יתכן?

תשובה:

ב. רק הקב"ה כל יכול!!! גם משה רע"ה התפלל להיכנס לארץ ישראל, ולא נענה.

שאלה:

ג. מה מיוחד אצל משה שקברו נסתר שלא יבואו ישראל לפניו בחורבן וכו' הרי אפשר ללכת לעוד צדיקים שייתפללו?

תשובה:

ג. הוא האדם הגדול ביותר בבריאה עד שיבוא משיח.

שאלה:

ד. מה החילוק בין צדיקים מסוימים שאמרו שמי שיבוא על קברם אז יושיעם וכי אחרים לא יושיעום ולא יעשו שום דבר למען מי שבא על קברם?

תשובה:

ד. כל אחד פועל לפי חלקו, לפי שורשו. כל אחד יש לו עבודה מיוחדת.

שאלה:

ה. האם יש עניין לשוב לאותו קבר של צדיק ואיזה פרק זמן הפרש שיהיה משמעותי?

תשובה:

ה. כל 30 יום.

שאלה:

ו. האם הצדיק מכיר את האדם שבא על קברו כלומר יודע מי הוא מה שמו ומה התיקון שלו קשיים שלו ומה הישועה שצריך וכו'?

תשובה:

ו. תלוי מי הוא הצדיק. ומה אופן חיבורו לעוה"ז.

שאלה:

ז. יש הבדל אם הולכים לקבר צדיק והוא מלא באנשים, לעומת אם מעט כלומר ביחס לקבלת התפילה?

תשובה:

ז. אם יש ציבור - מנין, מועיל יותר.

שאלה:

ח. יש הבדל אם אומרים בזכות הצדיק או שמבקשים מהצדיק שיתפלל בעבורנו או שבכל מקרה הוא מבקש עבורנו?

תשובה:

ח. אם אומרים בזכות הצדיק אין הכרח כלל שיבקש.

שאלה:

ט. מה שאמר האריז"ל לתלמידו לעלות בערב ר"ח וב-טו זה רק ביחס ליחודים או גם לגבי תפילה רגילה של כל אדם שעדיף להתפלל באותם ימים? ומה יש באותם ימים מיוחד?

תשובה:

ט. לגבי כל תפלה, בפרט אם מבקשים מהצדיק שיתפלל. באותם ימים הנפש של הצדיק מקושרת יותר למקום קבורתו.

שאלה:

י. אדם שהלך לכמה קברי צדיקים ולא נושע האם יש עניין שילך לעוד אחרים שעל ידם תבוא ישועתו? ומדוע שעל ידם יהיה שינוי? או שאפשר פשוט לחזור לאותם קברי צדיקים שהיה אצלם?

תשובה:

י. כן, כי כל אחד פועל לפי חלקו.

שאלה:

יא. האם יש ללמוד לזכות הצדיק לפני שמתפללים על קברו או עצם הביאה לקבר מסייעת לו? וכיצד בדיוק עצם הביאה מסייעת לו? כי הרבה אנשים מגיעים לקבר קוראים כמה פרקי תהילים ומיד מבקשים האם זו צורה נכונה? ואם לא אז מהי אם כן הדרך הנכונה?

תשובה:

יא. בודאי שעדיף ללמוד. הצורה הנכונה להתקשר לתורת הצדיק, ואזי להתפלל.

שאלה:

יב. מדוע הדלקת נר מסייעת לצדיק? והאם זה משנה אם מדליק בבית או על קברו? ועד כמה למעשה זה חשוב שכדאי להשקיע בכך?

תשובה:

יב. נר ה' נשמת אדם, ועי"ז מעורר גילוי של נשמת הצדיק, עדיף בקברו. כדאי מאוד.

שאלה:

יג. מה מיוחד בקבר רבי נחמן? תודה רבה

תשובה:

יג. הבטיח מה שהבטיח. ככלל יותר כדאי להתמקד על קשר ישר לקב"ה.

שלושת הקליפות

שאלה:

לכבוד הרב, שליט"א.

בספר התניא ובספרי קדושים רבים אחרים מוזכרים "שלושה קליפות לטומאה". בשום מקום לא מצאתי את שמות שלושת הקליפות האלה. האם יש משמעות סמויה מאחורי זה?

תשובה:

הם מבוארים ביחזקאל (א, ב) רוח סערה, ענן גדול, ואש מתלקחת. כן כתוב בזה"ק (ח"ב, קלא, ע"א). והובא במבוא שערים (ש"ו, ח"ב, פ"ג, שער הקליפות). ובעוד הרבה מקומות בדברי רבותינו.

עיגולים ויושר

שאלה:

לכבוד מו"ר שליט"א,
תודה על עצם הויתך ועל הלימוד שהרב מלמד אותנו.

בשיעורי ע"ח דרושי עגו"י הרב שליט"א אמר שלא ידוע מי קדם למי, עגולים או יושר. שהרי עיגול ראשון נברא מקו שהתרחק מהאור הסובב ולכן קו קדם לעיגול אמנם מצד זה שהצמצום היה עגול אז העיגול קדם לקו. בהתבוננות ראשונה אין יושר שקדם לעיגול של הצמצום, שהרי רק א"ס קדם לצמצום, הלכך, ניתן לומר שהעיגול קדם ליושר.

ובהתבוננות שניה, הא"ס עצמו מכח היותו מקשר לרצון העליון (כדוגמת הקו בדרוש עגו"י) עושה את הא"ס בחינת יושר, הלכך, היושר קדם לעיגול.

ובהתבוננות שלישית, הרצון העליון מהיותו בעל תכלית (מה שאין העצמות) הוא בחינת צמצום מהעצמות והוא עיגול, הלכך, העיגול קדם ליושר והוא לכאורה מדרגה הראשונה הנגלית.

הלא נכון ע"פ הנ"ל להכריע שהעיגול קדם ליושר?

תשובה:

א"ס קדם הן ליושר והן לעיגול. הא"ס מחובר ל"ס הכמוסות בו אף מצד שהם בתוכו, והוא מקיפם, וזהו עיגול. הרצון העליון - צמצום. אולם אור א"ס, מתפשט, וזהו מעין יושר.

שאלות בכל הנושאים יתקבלו בברכה
במערכת השו"ת ויועברו למורינו הרב שליט"א

דוא"ל: rav@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

[לקבלת תשובה בפקס, נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-קולי של הפקס]

הבהרה: מעת קבלת השאלה במערכת, זמן החזרת התשובה נמשך בין כשבוע לשלושה שבועות על דרך כלל. אם לא נתקבלה תשובה עד זמן זה, ניתן לפנות למערכת על מנת לברר את סיבת הדבר [בצירוף מספר השאלה], באופנים הבאים:

דוא"ל: info@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לכירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול הלשון"

ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה
חולון יום ד' 20:30
משפ' אליאס
רח' קדמן 4
לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'
ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק
ישיבה ראשית חכמה
רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים
לפרטים 052.765.1571

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
פרשת תולדות תשפ"ב

- ב פתיל תכלת לשמירת העיניים _____
- ב שורש הרצון להיות יפה _____
- ג כיצד לקבל הסתכלות נכונה על מצב הדור _____
- ג מידות הכעס והענווה _____
- ה דבקות בצמצום מושגים בקבלה ועוד _____
- י לימוד קבלה בדורנו ומי ראוי לכך _____
- יא מפרשים לספר עץ חיים _____
- יא לימוד שער היחוד בחוה"ל ומורה נבוכים _____
- יד האם נכון ללמוד את ספרי הרב ברצף _____
- טו שאלות בכמה נושאים _____
- יז איזה כשרות הרב אוכל _____
- יח קליפת הרצון העצמי והמצב העכשווי של הקורונה _____
- כ שאלות בפנימיות ישוב א"י ומשיח _____
- כא שאלות על לאה ועל רחל _____
- כג לספר את בעיותיו לדיבוננו של עולם _____
- כג ביטחון _____
- כג מהי הדרך הנכונה למצוא רב אישי? _____
- כד כעס ותסכול בשבת והתיקון לאה _____
- כד מה הם מחשבות פשוטות _____
- כה יחסי תורה ותפילה _____
- כו מלחמת גוג ומגוג בא"י ובעולם הרוחני _____
- כו אדם נברא בצלם אלוקים _____
- כו פרישות וזיכוך הגוף והנפש _____
- כז רצון טבעי או רצון השם _____

פתיל תכלת לשמירת הציניים

שאלה:

לכבוד מורנו הרב שליט"א.

הנה נמצא בזה"ק (רעיא מהימנא פרשת שלח דף קעה עמוד א): "לא תתורו ולא תעבדו בישינ ועל דא סלקא גוון תכלא דא תכלת דמיא לכסא הכבוד מה כסא הכבוד עביד לבר נש למיהך לארחא דמישר לדכאה ליה אוף האי תכלת עביד לב"נ למיהך בארח מישר ודאי דכלא אית לדחלא מהאי אתר למיהך במישר". ונראה מזה שהמכוון הוא לגוון התכלת בפרטות, ולא למצוות ציצית הכללית. וא"כ עלה במחשבה ע"פ הזוהר הנ"ל, שאולי נכון וראוי למי שיש לו קושי במצוה זו של "ולא תתורו" שיקיים מצוות ציצית בפתיל תכלת, כמו שנתחדש היום שלדעת רבים וטובים מפוסקי זמנינו התכלת המשווק כיום מהפורפורה הוא התכלת האמיתי, והשאלה היא האם יש מקום לעשות מעשה למי שרוצה להוסיף שמירה לעיניו, ולהתקדש בע"ה, שיקיים מצוה זו כמאמרה? ואולי זהו גם המכוון במעשה הידוע במנחות באותו תלמיד שטפחו לו ציציותיו על פניו, שהיה זה התכלת שבה דייקא? יורינו נא כת"ר אם דרך ישרה היא זו, צדיקים ילכו בה, להנצל מפרצות הדור, ושכמ"ה.

תשובה:

ציצית מלשון מציץ מן החרכים, כמ"ש רבותינו. והוא הצצה דקדושה, וכנגד מצוה זו, פגם הסתכלות או הצצה במקום שאינו טהור וקדוש. וק"ו אור התכלת, מלשון תכלית, שמזכיר תכלית וע"י דבק במדרגת איזהו חכם הרואה את הנולד, היפך הסתכלות דקלקול שגורם לקרי, היפך רואה את הנולד.

שורש הרצון להיות יפה

שאלה:

כשבחנו את הרצונות הטובות והרעים השונים, סיווגתי בתחילה את הרצון שלי להיות יפה מבחוץ כרצון מרושע ולא כטוב ... כי זה נראה שטחי ולא משקף אמת עמוקה יותר. אבל אז חשבתי לעצמי - אם השם גרם לי (וגם לכל הנשים) לרצות להרגיש יפה - אם השם הפך אותנו לחלק חשוב בנפשנו - אז נראה שצריכה להיות סיבה טובה לכך שהרצון הזה יתקיים מלבד רק להילחם בזה. נראה גם שהרצון הוא לא רק כדי שבעלנו ימצא אותנו יפים (למרות שזה מאוד חשוב!). אפילו יותר מזה, אנתנו רוצים להרגיש שאנחנו יפים לעצמנו. אני יודעת שישנן השלכות שליליות לריצה אחרי יופי... וגם, יופי במובן החברתי אינו נמשך לנצח. אז - תהיתי כיצד לסווג את הרצון הזה של רצון להיות יפה.

תודה על כל עזרה.

תשובה:

עיקר היופי כמ"ש בשרה ורחל, יפת מראה, יפת תואר ומראה. ושורשו יופי במעשים, כמ"ש רבותינו. ומשתלשל ומתגלה ליופי גופני. וזו מידת התפארת וההוד. אולם יופי גופני ללא יופי פנימי זהו תאות עוה"ז. רצון אמיתי להיות יפה, עניינו שהיופי הפנימי של הנשמה יתראה אף בחומר בגוף.

כיצד לקבל הסתכלות נכונה על מצב הדור

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א
ראשית תודה על האפשרות לשאול שאלות, התשובות נותנות מבט נכון על כל צורת החיים, ומאיר את הדרך בחשכת הגלות.
השאלה לגבי הלימוד בחוברת "וחי לעולם", אני לומד כמעט כל יום בחוברת במטרה לתפוס הסתכלות נכונה על המציאות שהעולם נמצא בו.
שמעתי מהרב שיש דרכים אחרות למטרה זו, ולא ודאי שהעיון בחוברת בכל יום זוהי הדרך.
שאלתי מהרב אם אפשר לפרט את הדרכים האחרות כדי לקלוט את התקופה שבה אנו חיים.
בברכה רבה.

תשובה:

כדאי שעיקר העסק יהיה בחיבור פנימי לנו"ן דקדושה, ומעט להתבונן בשפלות הדור הנמצא בנו"ן דטומאה.

מידות הכעס והענווה

שלום וברכה,

לאחרונה נחשפתי למש"כ מהרח"ו בשער רוח הקודש (דרוש ג' ד"י ע"ב), וז"ל בקיצור:

... והנה מורי ז"ל היה מקפיד בעניין הכעס, יותר מכל שאר העבירות... מידת הכעס פוגמת כל הנשמה כולה...
ואפילו כשהייתי מלמד את אחי יצ"ו, ולא היה יודע כפי רצוני, והייתי מתכעס עמו על הדבר הזה, גם על הדבר הזה הזהירני והוכיחיני מורי ז"ל במאד מאד...

שאלה:

א. מדוע דווקא בעוון זה נפגמת הנשמה כולה? במה היא שונה מכל עבירה בה אדם ח"ו עובר על רצון קונו?

תשובה:

א. כעס מחמם כל גופו של האדם, ומסלק נשמתו ומסלק כח שכלו, כמ"ש כעס בחיק כסילים ינוח.

שאלה:

ב. על פי הדברים הנ"ל, כיצד ניתן שלא להיכשל בדבר?! ובפרט אם הגדר הוא כמו שכתב הרב לעיל.

תשובה:

ב. ניתן להקטין הכעס בהדרגה, עד קשה לכעוס ונח לרצות כהלל, אולם ברור שלא כל החכמים זכו להגיע למדרגת הלל.

שאלה:

ג. מהרח"ו כתב (שם): ... אבל הכעס צריך תיקונים רבים והכנות רבות, לחזור ולהביא את נשמתו הנטרפת ממנו, וכלי האי ואולי... מהי ההוראה לדורנו? האם יש תיקון 'נגיש' לעבירה? מה גם שאפשר שאדם יכשל בזה מספר פעמים, ואפילו באותו יום!

תשובה:

ג. כעס שנאמר בו שנשמתו מסתלקת אינו בהתעוררות מעט כעס בלב, אלא כאשר הכעס מבלבל את דעתו, וכמ"ש כאשר גופו נעשה חם, כנ"ל אות א'. ונתבאר בשיעורים על יסוד האש - כעס.

שאלה:

ד. מתוך הדברים התעוררתי למידת הענווה, ועלו לפני דברי הרמ"ק בס' תו"ד, שם כתב: ... והנה עיקר הענווה הוא שלא ימצא בעצמו ערך כלל אלא יחשוב שהוא כאין, וכמאמר העניו 'ונחנו מה, כי תלינו עלינו', עד שיהיה הוא בעיניו הבריה השפלה שבכל הנבראים, ובזוי ומאוס מאד... ויחשוב היעדרו טוב מן המציאות ובזה יהיה לנוכח המבזים אותו כאילו הדין עמהם, והוא הנבזה אשר עליו האשם...

הניסיון שלי לפתח את מידת הענווה, מביא אותי בשלב זה לניסיון לאמץ עמדה בה אני הקטן משמש ככלי עבור אחרים - האישה, הילדים, אנשים שפונים לשירותיי המקצועיים וכד'. אני מתקשה (מאד) לראות את עצמי כבזוי ומאוס, ואף חושש שמבט זה יעורר בי שפלות שלילית, אך מנסה לסגל לעצמי את היכולת לראות את עצמי כקרקע פורייה לאחר (כמדומני יש מי שכתב שזה עומק הדברים - 'ונפשי כעפר לכל תהיה'). שאלתי אם כן היא, האם התנועה שלי אל עבר מידת הענווה נכונה?

תשובה:

ד. נכונה מאוד. ובדקות ככלי עבור הבורא.

תודה ותזכו למצוות!

דבקות בצמצום מושגים בקבלה ועוד

שאלה:

א. הרב אמר לי שדבקות בצמצום זה קמץ עצמו אל עצמו ריבוי אור ושם שורש הנבראים, למה הרב אומר שדבקות בצמצום זה ריבוי אור הרי הצד של הנברא הוא יותר בצמצום בחלל ולא באור שהתקפל לאור א"ס? למה ריבוי אור הוא שורש הנבראים ולא הצמצום? הרי כמו שאמרנו הבלתי גבול שלט על הגבול ועכשיו שהתקפל הבלתי גבול התגלה הגבול וממנו שורש לנברא, כמו במשל השמש שהאדם מכסה את עיניו כדי לא להסתנוור אז האדם הוא צמצום העיניים ולא ריבוי אור השמש שמאיר עליו

תשובה:

א. שורש כל הבריאה בבחינת "בל תגרע" ו"בל תוסיף". ויש את אור הא"ס, ועליו חל תגרע ותוסיף. מהצד התחתון זהו "תגרע", נעשה חלל וחסרון, וזהו שורש הנבראים. והמצד העליון, זהו "תוסיף", נעשה תוספת של ריבוי אור, וזהו שורש הנבראים. וזהו אמת.

שאלה:

ב. למה נתאווה ה' לדירה בתחתונים זה ריבוי אור, האם זה לא פשוט התקפלות אור בחזרה למקומו לחלל? כלומר אותו אור שעלה לא"ס משיכתו כקו בחזרה לחלל כך שיהיה כמו בתחילה רק שיוכר הגבול והבלתי גבול ביחד, כלומר אין פה ריבוי אור ממה שהיה אלא אותו אור שנכפל חוזר למקומו.

תשובה:

ב. יתרון האור מן החושך, זהו תכלית דירה בתחתונים, וכפשוטו שע"י החושך הגמור בעולם התחתון כאשר נתהפך לאור, זהו יתרון האור מן החושך. אולם בעומק, זהו ב"שורש החושך", שהוא הצמצום, שפעולת הצמצום, מהצד התחתון זהו חושך, סילוק אור, אולם מהצד העליון זהו הגדלת האור, קמץ עצמו אל עצמו, וזהו גופא יתרון האור מן החושך, שפעולת צמצום יוצרת ריבוי אור.

שאלה:

ג. שאמרתי שלהבנתי דבקות בצמצום זה דבקות בצמצום לא כפשוטו כלומר משיג צמצום ודבק בלא כפשוטו, האם זה שהרב ענה לי שונה אומר שהוא מסכים רק הביא בחינה אחרת לדבקות או שהוא לא מסכים? אם לא מסכים אשמח לדעת למה

תשובה:

ג. גם וגם, מסכים.

שאלה:

ד. לפי הרב שיש יחסים מתחלפים אז בדוגמא שלנו בלימוד הקבלה יש צד שלימוד ע"פ כוחות נפש גבוה מלימוד לפי חוש שכלי ויש צד הפוך נכון? וכן לגבי מוחין יש צד שכוחות נפש גבוה וההפך האם גם נכון?

תשובה:

ד. כן.

שאלה:

ה. הרב הסביר לי לפי החכמה שיש יחסים מתחלפים, האם הרב יכול להסביר לי בשפה של נפש איך יכול להיות שמושג ש"כביכול" נתפס לנפש כחיצוני ממנה הוא בעצם יותר גבוה מכוח הנפש שמתמפה לאותו מושג, לדוגמא איך המושג "אריך אנפין" נתפס בנפש כגבוה מהכרת הרצון של הנפש? איך המושג "אבא" נתפס כפנימי/גבוה מהמושג כוח החכמה של הנפש?

תשובה:

ה. רצון - רצ-ון, הקטנת הריצה, "וין" בלשון הקודש, הקטנה, כנודע. לעומת כך "אריך אנפין", כח שמתארך עד סופו של אותו עולם. חכמה, כח-מה, עדיין נמצא בכח ולא יצא לפועל, מ"ה - ז"א, כנודע. לעומת שם תואר "אבא", כלומר שכבר יצא לפועל, יש בן.

שאלה:

ו. הרב אומר שהמוחין שורשם בשכל הנעלם, אז יש ראייה=ציור ויש מוחין ויש שכל הנעלם, אני מבין שראיה זה חיצוניות חכמה מוחין פנימיות ושכל הנעלם בכתר, הבנתי נכון?

תשובה:

ו. כן, שכל נעלם, "מוחא סתימאה", מח דאריך.

שאלה:

ז. הרב הסביר לי את ההבדל בין מוחין לראיה אבל מה ההבדל בין מוחין לשכל הנעלם?

תשובה:

ז. שכל נעלם, כל הענפים כלולים בשורשים, רואים איך כל ענף "כלול" בשורשו. וזהו עומק תורת הלשם, כפי שנתבאר בפרט בספר הדע"ה ובספר הכללים, לראות כיצד כלול כל ענף בשורשו, ועיקר תורתו להראות איך הכל מושרש במוחא סתימאה דא"ק (ויתר על כן באוירא ובגלגלתא). לעומת כך שכל - מוחין, זהו גילוי של שורש וענפים, גילוי כיצד השורש הוא "שורש לענף".

שאלה:

ח. הרב כתב לי "יש מידות שהם פנימיות אדם, פנימיות א"ק. ויש מידות שהם תולדת התפשטות המוחין" כלומר רשר"ד אלו המידות שהם תולדת התפשטות המוחין בעוד שבמידות בגוף אז המוחין הם רק כלי מעבר לרצון או לשעשוע/תענוג או להויה הבנתי נכון?

תשובה:

ח. כן. זו נקודה יסודית מאוד! מאוד! מאוד! כי א"ק בחינת כתר של כל העולמות, ורק בערכו המידות עיקר גילויים אינו ע"י או"א, אלא ע"י כתר שבו. וגילוי זה עיקרו בפנימיות א"ק. אולם אף בחיצוניותו יש לכך גילוי, כי אורות אח"פ, שהם יוצאים מפנימיות א"ק, מתפשטים עד שבולת הזקן, חזה, טבור. והיינו למקום או"א, ואין גילוי גמור לאו"א בא"ק. (ומעין כך לתתא שדיקנא חפיא על או"א).

ושורש אח"פ, במוחא סתימאה דא"ק, "סתימאה" דייקא. אולם פנימיות הא"ק, מידות שבו, שורשם בכתר שבו. מהלך הנ"ל אינו כתורת הלשם.

שאלה:

ט. הרב כתב לי לגבי מוחין "השכלה מופשטת ותפיסת כללות, שהפרטים חלק ממנו ולא מחוברים כדבר צרור" האם הכוונה לחיבור של אחד ולא של אחדות? תפיסה של יחיד אני מניח שהיא לא שייכת למוחין אלא להויה האם אני צודק?

תשובה:

ט. כן.

שאלה:

י. הרב יכול לתת לי דוגמא למושג של ראייה=ציור=צרור ומה המוחין שלו? הרב יכול להביא בהתאם לשאלה לעוד מושג כזה במושגי הקבלה?

תשובה:

י. י"ס, זהו עשרה צרורים, השתלשלות, שלשלת צרורים חלוקים יחד. לעומת כך בתפיסת מוחין, בעולם העקודים היו כלולים יחדיו, ונתבאר ברמח"ל ככלי שיש בו עשרה שנתות, ובלשון של ימינו לדוגמא בקבוק של תינוק, שיש בו מדידה כמה יש בתוכו, אולם זהו בקבוק אחד. דוגמא תחתונה, בן הנולד מאביו ואמו, אביו נתן בו ה' דברים, וכן אמו, והרי שהוא צרור מ' חלקים אלו. אולם מצד תפיסת המוחין, הוא הויה אחת, ששורשה חלקים אלו.

יא. הרב ענה לי שצריך לעצום ראייה גשמית ואז לעצום ראייה שכלית ואז להגיע למוחין, למה פה הרב לא הולך בקו הרגיל שלו שלכל עולם יש לו את היחסיות שלו ועצימת הגשמיות תוביל אותי למוחין של עשיה בעוד עצימת השכליות תוביל אותי למוחין של בריאה אלא אומר שיש עולם אחד של מוחין עם לבוש ראייה שכלית ולבוש ראייה גשמית?

תשובה:

יא. לא הבנתי, זהו סדר עצימת ראייה גשמית, ועצימת ראייה רוחנית, ואז להגיע למוחין, זהו מוחין של עשיה עצמים.

שאלה:

יב. למה הרב ענה לי שהכרה שלמה זה הויה דעת ושאר הכוחות ולא הויה ודעת, אז מה עניין האמרות של דדא ביה כולא ביה ודעת קנית מה חסרת?

תשובה:

יב. דעת, יש ב' ה' חסדים וה' גבורות, ומצד כך כוללת את חסד, גבורה, ת"ת, נצח, הוד. וכוללת היסוד, שנקרא "כל", גימט' נ', היינו התפרטות ה' לעשרה, עולה נ'. וכוללת את המלכות הנקראת כלה, כל-ה, כל ה' החלקים יחדיו, כנודע. אולם זהו מצד כללות נשמתם, "דעת נשמת ו"ק, ומצד כך אמרו שכלא ביה, וזהו מצד האור, מצד הנשמה, אולם לא כולל מצד "הכלי". שו"ק כלים, גוף בערכין, לאור הדעת.

שאלה:

יג. בכל דבר יש להרגיש את ההויה וזה דעת זה הרגשת קיום ויש הכרת הויה כלעצמה מעל ההרגשה כי ההרגשה מרגישה רק בתנועה האם זה נכון? וכן מצד הדעת שנוגעת בהויה זה הרגשה בתנועה ההויה ולא בהויה כשלעצמה האם נכון?

תשובה:

יג. כן. כן. תנועה המתפשטת מן ההויה.

שאלה:

יד. הרב אמר שהכרת הויה הוא כוח פשוט ודעת היא הרכבה אם כך האם זה אומר שההויה באמת היא מעל הפשוט ומעל ההרכבה כי אם צריך הרכבה בשביל להכיר את ההויה בשלמותה אז אני מניח שיש בהויה גם צד נעלם של מורכבות, כלומר אני עד עכשיו הנחתי שהדעת היא שביל להגיע להכרת הויה אבל מדברי הרב משמע שהן הדעת והן ההויה לא נוגעים בהויה בשלמותה וההויה היא מעל שניהם וצריך את שניהם, אשמח לחידוד וסדר בדברים.

תשובה:

יד. הויה הא"ס, הויה אמיתתו, היא מעל הפשוט וק"ו מעל המורכב. הויה הנברא, פשוטה למעלה מן ההרכבה, אולם יש בה שורש נעלם של הרכבה. ויש בה ניצוץ שלמעלה מן הפשוט, וניצוץ זה הוא הנקרא "ניצוץ בורא בנברא".

שאלה:

טו. שאלתי את הרב מה הבדל בין ספירות עם כתר לבין ספירות עם דעת והרב אמר הכרה מצד השתלשלות והשני מצד חיבור, להבנתי 10 ספירות עם כתר גבוה מ10 עם דעת אך מצד שני הכרה ע"י חיבור גבוה מהכרה ע"י השתלשלות כי זה פנימי וזה חיצוני אז איך זה יכול להיות? יכול להיות שגם כאן יש יחסים מתחלפים אם כן אשמח להסבר

תשובה:

טו. כן. דעת של תחתון שורשו ביסוד של עליון, ומצד כך הדעת גבוה מן הכתר. אולם מאידך כתר של תחתון שורשו בשליש תחתון של ת"ת של עליון, והרי כתר יותר גבוה, כי דעת שורשו רק מיסוד של עליון לעומת כתר ששורש מת"ת של עליון, אולם מאידך גילוי היחס של הדעת של תחתון ביסוד של עליון הוא ברור וגלוי יותר, טיפה זרעית יורדת לתתא. אולם שורש כתר של תחתון בת"ת של עליון הוא נעלם, כמ"ש באריז"ל בעץ חיים שהגולגלת אינו עצם הכתר ששורשו בת"ת של עליון. עיין ערכים בקבלה, ערך גולגלת.

שאלה:

טז. שאני מכיר מהויתי הויה של דבר אחר האם זה אומר שיש 2 הויות וחיבור ביניהם או שזה חיבור כי זה חלק מהויה שלי ושאני מכיר את הויתי אני מכיר את הדבר ואין פה 2 הויות?

שאלה:

טז. מנסה לקבל בהירות בנוגע לזה ששמתי לב שכל הכוחות בכתר בהגדרתם הם נמצאים תמיד ואפשר להתחבר אליהם תמיד, הויה אמונה ורצון גם אם אין לי השגה/הרגשה אני מכיר באמת שזו ההויה/אמונה או שזה הרצון של ה' גם אם לא יצא לי אבל תענוג יוצא מהכלל כי תענוג תמידי אינו תענוג ולהבנתי תענוג שלא מרגישים הוא לא תענוג כלומר תענוג יש לו כבר שייכות שאם המקבל לא מודע אליו אין לו כל כך משמעות לעומת שאר הכוחות בכתר (כמובן שאני מבין שבכל הויה גנוז הכל אבל אני מדבר מבחינת עצם הכוח), האם ההבחנה נכונה? למה תענוג יוצא מהכלל בעוד שהוא פנימי מהרצון? ואם לא למה תענוג הוא לא יוצא מהכלל?

שאלה:

יח. יש לי ערבוב בנפש בין תפיסת גילוי להתפשטות, יש לי אור של תפיסת גילוי אבל ההתפשטות היא מן הסתם המצב הטבעי של הנפש, איך אני מתחייס לזה כדי לעלות לגילוי, אם ברצוא ושוב אז יש פה 2 תפיסות סותרות שמבלבלות אותי בנפש (ואני לא יכול להגיד שהתפשטות שייכת לחלק הזה ולחלק הזה גילוי כי הרי אפשר להביט על הכל מכל מצד כל מבט) ואם כהויה שמתראה בכמה פנים זה מקשה עליי להתנתק מהתפיסה התחתונה יותר (למרות שהרב אמר לי שזו האמת הפנימית של הבריאה), בנוסף אני לא יכול לתפוס שהתפשטות היא לא נכונה כי זה פן אחד של ההויה וכן זה ההרגש הרגיל יותר של הנפש, האם הרב יכול להכווין אותי מה סדר השלבים כדי לעשות את המעבר לגילוי (אני מניח שהשלב האחרון הוא הויה המתראה בכמה פנים (כדי שיהיה לי בהירות בסדר השלבים ומה העבודה הנכונה לכל שלב)? (אשמח שבנוסף הרב יתן את יחסו לפרט הזה בשאלה וכן קווים כלליים לכל עבודה ומעבר בין פן תחתון לפן עליון להויה המתראה בכל הפנים) תודה רבה מאוד!

לימוד קבלה בדורנו ומי ראוי לכך

שאלה:

א. ידוע כבר שעל דורנו כתוב בזוהר הק' שעל ידי ספר הזוהר הקדוש יצאו מן הגלות, ועוד דברי גדולי הדורות על ביטול ההגבלות בענין לימוד חלק הנסתר שבתורה, אם כי נמצאו הרבה גדולי דור שעדיין חוששים ומנהיגים שאין להתעסק בחכמה זו עד שיתקיימו כל אותם תנאים, ורציתי לבקש מהרב שייעשה סדר בנושא בכללות, אילו תנאים נכונים לדורנו ואילו לא.

תשובה:

א. על כל אחד לחפש את "חלקו" בתורה, וזהו השורש העיקרי ביותר.

שאלה:

ב. אני נשוי מעל גיל 20, אברך כולל שלומד הלכה בעיקר ונמשך מאוד לחלק הזה שבתורה ומעולם לא למדתי זאת בצורה מסודרת, איך אוכל לדעת אם אני יכול ללמוד קבלה?

תשובה:

ב. נצרך בירור מהות המשיכה, שיהא מבורר למה נמשך, ואחר שיברר חלקי המשיכה, נצרך בירור האם זו משיכה נכונה אם לאו.

שאלה:

ג. בעבר דנתי על נושא זה עם אברך והוא טען שאדם שעדיין נמצא במלחמת היצר בנוגע לדברים בסיסיים כגון: קימה של שחרית, דיבור סתמי בזמן הלימוד וכהנה, אינו ראוי לעסוק בדבר נשגב שכזה. ואילו אני טענתי לעומתו שעל אף שאכן לימוד זה הוא נורא ונשגב ואיננו ראויים לעסוק בו, הרבה דברים שכן זכיתי להציץ בספרי הפנימיות גרמו לי חיזוק באותם דברים, האם יש צד צודק או שהדבר משתנה מאדם לאדם?

תשובה:

ג. כנ"ל אות א'.

שאלה:

ד. מה היא הדרך להתחיל בחלק זה של התורה? ובאילו ספרים?

תשובה:

ד. החפץ חיים והחזו"א המליצו ללמוד נגלות הזוה"ק, והחזו"א אמר שזהו הספר מוסר הרצוי ביותר. ואח"כ יתחיל לגרוס מידי פעם לגירסא בעלמא, ולאט לאט יזכך נפשו ויתקן מידותיו ויזכך גופו. ואזי ראוי להתחיל באוצרות חיים.

שאלה:

בענין לימוד קבלה בטהרה:
ה. האם מי נטילות ידיים עם כוונת ה' מועיל לענין זה?

תשובה:

ה. בשעת הדחק ביותר.

שאלה:

ו. במידה וטבלתי ולא נטמאתי, האם למחרת (או אפ' כמה ימים לאחר מכן) צריך לטבול שוב ע"מ לעסוק בלימוד קבלה?

תשובה:

ו. ראוי ביותר.

שאלה:

ז. אילו ספרים כן מותר ללמוד אם לא טבלתי טבילת עזרא?

תשובה:

ז. לגרוס בלא הבנה.

שאלה:

ח. האם חייב ללמוד מפי רב או שניתן להסתפק בספרים?

תודה רבה, וישר כח לרב!

תשובה:

ח. ע"י ספרים, נצרך רוה"ק, או גילוי נשמה, שאף זה סוג של רוה"ק.

מפרשים לספר עץ חיים

שאלה:

שלום כבוד הרב,

האם הרב יוכל להסביר: א. מה מהות הפירושים הנ"ל לעץ חיים? ב. מה חשיבותם בסדר הלימוד? ג. מה הרב ממליץ לגביהם כי לא ראיתי אותו מזכיר אותם עד כה?
אור זרוע - הרב מאיר פאפירש
דגלי אהבה - הרב אברהם מיוחס
מזכיר שלום - הרב אליהו מני

תודה רבה מאוד!

תשובה:

ראשית, ספר אור זרוע אינו מצוי כ"כ, ואינו תחת ידי, ואולם המפרשים כשמן ששון ועוד מזכירים אותו רבות, והנני מזכירו פעמים כאשר הם מביאים זאת, ובפרט בשיעורי העיון בעץ חיים. ספר דגלו אהבה, הנני מודע על קיומו אולם מעולם לא ראיתיו, ואיני יודע כלל אם הוא בנמצא. ספר מזכיר שלום, ערוך לפי א-ב, והנני משתמש בו לפרקים.

ככלל כמו שבסוגיות הוויות דאביי ורבי יש ריבוי מפרשים, ויש מפרשים שיש להם דרך ושיטה, ובפרט שיטה חדשה, ויש מפרשים שאין להם שיטה באופן שיטתי, דהיינו שזהו שיטתם לפרש כל דבר במקומו לפי עניינו, פעם באופן זה ופעם באופן אחר. כך העיד על עצמו ר' איסר זלמן מלצר, דרבו היה מפרש כל דבר במהלך של "ב' דינים" (ר' חיים), אולם על עצמו אמר, שמפרש כל סוגיא לפי הענין, פעמים לפי המהלך של "ב' דינים", ופעמים לפי הפשט, או חשבון, ועוד. ולכך קשה לברר מהות כל ספר וספר.

לימוד שער היחוד בחוה"ל ומורה נבוכים

שאלה:

הרב נשאל בעבר על שער היחוד בחובות הלבבות, וזה נוסח השאלה:
"מאז עומדי על דעתי הטריד אותי טעם וסיבת גדולי הדורות שמנעו את הצאן מלעיין ולחקור בדרכו של בעל החובות הלבבות, וגם דיברתי על כך בגילוי עם כמה וכמה אנשים - ולצערי אף אחד לא הניח את דעתי, לאחרונה נחשפתי לשיעוריו הקוליים של הרב, ושמעתי גם קראתי את חלק מספריו- וכמדוני שעמדתי על המהלך שהרב מלמד דרך של פשיטות וירידה למעמקי הנפש, ואע"פ שבטבעי הנני נוטה יותר למחשבה וחקירה מכל מקום מצאתי טעם בשיעורי הרב בגדר של 'מזה ומזה אל תנח ידך' והיום האזנתי לשיעור בשער היחוד פרק ג' ד' - ושמעתי שוב את טיעוני האוסרים לחקור והם שתיים א. שיש איסור להעלות על הדעת את חקירת 'אם הוא' - בגדרי 'ולא תתורו'. ב. סכנה.
ורציתי להעלות לפני הרב את מחשבתי על הטענה הראשונה זהו ענין עמוק בנפש שהרי כיון ששכל האדם יש

בו כח של כפירה וכנודע כך מספרי הרב וגם מן המציאות א"כ החקירה היא לא עם אותו חלק בשכל שכבר הסכים ויודע את מציאות הבורא.

על הטענה האחרונה, הנני נבוך מאוד בגדריה מצד שתי סיבות: א. מעולם לא ראיתי ולא שמעתי על אדם שלמד ביסודיות את שער היחוד בחובות הלבבות ובעקבותיו יצא לתרבות רעה.

ב. הלוא מספרי החסידות ראינו מאות שיצאו לתרבות רעה, ישנה חסידות שאלפים ממנה מזלזלים בחוקי הצניעות, או בשאר מצוות מכח סברתם בביטול המציאות. ויש ממיטב המחנכים שמונעים את תלמידיהם מלהתקרב לשיטת ברסלב מחמת הסיכון שטמון בה, גם בשאר מהלכי החסידות עדיין יש סיכון על שמירת גדרי ההלכה כקריאת שמע בזמנה ועוד.

גם בדרך המוסרית כבר יצא החזון אי"ש בביקורת יקרה, לא במגמה לבטלה אלא לישרה.

א"כ, לכאורה צריכים ללמד את שער היחוד בדרך נכונה, אבל למנוע תלמידים ממנה, קשה לי מאוד עם האופציה הזאת.

והרב השיב על כך בזה הלשון:

א. החשש שמא לא ידע להבדיל בסכינא חריפא, ויתפשט מעבר לשיעור הנכון במקום השכל, וזהו חשש המצוי. וזה ברור לכל מבין בכוחות נפש, כי אי אפשר לצמצם כמ"ש בריש ברכות לח"ד מ"ד, שמשה אמר כחצות, וכן בדוד.

לא ראיתי ולא שמעתי אינו טענה, מנין לך מה ראו החוששים בדורות עברו.

ויתר על כן, מפורסם בשם ר' חיים מבריסק, שיש חשש שילמד החקירה וימות לפני שיגיע לתשובה.

ב. בטל דעתך לדעת גדולים, זהו ראשית ההסתכלות. יש הבדל בין טעות פרטית בזמן ק"ש וכדו', לטעות באמונה שנעשה "כופר". כן אמרו רבותינו.

ובעומק, בכל דרך יש סיכון, כפי שכל בר דעת יודע ורואה, השאלה מה הסיכון, וכמות הסיכון, ומה תוצאות הסיכון או הכשלון ח"ו. ע"כ.

ולכאורה זה סותר את שיעורי הרב במורה נבוכים?

מאי שנא שער היחוד ממורה נבוכים?

תשובה:

בשיעורים עצמם על חובות הלבבות הוזכר שיש מחלוקת האם ראוי ללמוד, וכן ללמוד מורה נבוכים בחלקים העוסקים בחקירה. ועצם כך שנמסר שיעורים בחובות הלבבות הרי שכבר ברור שלמעשה הנני נוהג כדעת המתירים, אולם ח"ו לשלול דעת האוסרים, כי אלו ואלו דברי אלוקים חיים, ולמעשה כל אחד נוהג כרבותיו. וכל התשובה באה להשיב שדברי השוללים גם אמת, ואין לבטל דבריהם, אולם למעשה כל אחד נוהג כרבותיו, כנ"ל.

האם נכון ללמוד את ספרי הרב ברצף

שאלה:

שלום לרב הי"ו

אני טיפוס שאוהב ללכת בגדולות ובנפלאות ממני, למשל, שקראתי לראשונה "בלבבי" קראתי משך שעות רצוף וברצוני לעשות כל העבודות מיד ותוך שבוע להשיג, וכן עוד סדרות בקול הלשון אני שומע ברצף, האם זה נכון או שאין ראוי כך?

תודה

תשובה:

אין ראוי לעשות כן, וזה מוליד בנפש תנועת מחשבה קיצונית, וכן תנועת מידות קיצונית.

שאלות בכמה נושאים

שאלה:

א. אדם שנוטל כדור שאחת מתופעות הלוואי שלו הוא שהוא מדכא תאבון ולכן ממעט באכילה האם ע"י כך מזכך את גופו או שכיון שלא מתאוה לא הרוויח בכך כולם?

תשובה:

א. גופו מזכך נפשו. תלוי אם מכוון לכך ושמה בכך.

שאלה:

ב. בעניין "דע את הרגשותיך" תהליך ההתפשטות וההתכנסות בנפש האדם הוא תמידי ללא קשר לעובר על הנפש? או שתלוי בסיבה חיצונית?

תשובה:

ב. תלוי גם בסיבה חיצונית.

שאלה:

ג. כאשר האדם מודע לתהליכי נפשו כשמתפשטת ומתכנסת, האם יכול הוא לשלוט בתהליכים כרצונו? ולדוגמא כאשר פוגעים בו ונפשו מתכנסת האם יכול לגרום לה להתפשט מחדש? וא"כ איך עושים את זה ע"י דיבור של השכל אל הנפש או שדי בלהפעיל רצון להתפשטות מחדשת? או..

תשובה:

ג. תלוי במדרגת נפשו, הן ע"י שכל, הן ע"י רצון, והן ע"י שחרור פנימי.

שאלה:

ד. בסדרה הנ"ל נאמר שנפש האדם היא בתנועה וכאשר האדם מבין את התנועה הוא לא רואה בתנועת ההתכנסות כישלון אלא סיבה לפריחה מחדש והרב המשיל את זה לתהליך של זריעה, ריקבון, וצמיחה מחדשת, שאלתי היא איזה קשר יש בין הכישלון לפריחה המחודשת? האמת היא שגם בזריעה לכאורה אין קשר רק ששם כך הוא התהליך האם גם בנפש האדם כך התהליך או שיש קשר בין הכישלון לפריחה?

תשובה:

ד. יש קשר מוחלט, ההתכנסות חזרה לשורש, וע"י מתחדשת.

שאלה:

ה. האדם שפעל פעולה מסויימת ונכשל וע"י זה נפשו התכנסה. איך אפשר להבין שע"י תפיסה נכונה של התהליך יגיע לפריחה מחודשת והרי הכל תלוי בפעולה שיעשה בעתיד אם תהיה נכונה או לא?

תשובה:

ה. נכון מאוד. עצם ההתפשטות פריחה, וח"ו נשתמש בה לצד שאינו ראוי.

שאלה:

ו. הצורך המוכר של בני"א בסיפוק הוא נובע מחוסר בעולם ההרגשות שלו וכדוגמת הצורך בתענוגות ומי שעולם ההרגשות שלו תקין לא ניצרך לסיפוק או שלא?

תשובה:

ו. סיפוק הם חלק מקומת נפשו של האדם, ואי אפשר בלעדיה.

שאלה:

ז. לפי איך שהבנתי לא כל תנועת התכנסות למשל היא תוצאה של הרגשה רעה שהרי 'יראה' גם היא התכנסות ולכן צריך לנסות להרגיש את ההרגשה של עצם ההתכנסות וההתפשטות האם הבנתי נכון וא"כ מה הדרך לחוש את עצם התנועה?

תשובה:

ז. כן. כמו שאי אפשר להסביר איך להגיע לשיווי משקל על מנת לנסוע באופניים, כן קשה להסביר בכתב עדינות גדולה של תנועת הנפש. ונאמר בכל זאת שיש ללמוד לפרק התנועה עצמה מסיבתה, והיינו ללמוד לפרק את כח התנועה לחלקים.

שאלה:

ח. כשהרב אמר ששמחה או כל רגש זה מציאות ממשית הרב דימה את זה לקור וחום שהאדם מרגיש את זה בגופו ממש לפ"ז הבנתי שכמו שקור וחום יש להם השפעה פיזיולוגית ממשית על הגוף וזה בעצם מה שמרגיש האדם כך גם השמחה למשל גורמת להתפשטות, וההתפשטות יוצרת השפעה פיזיולוגית וזה הכוונה ששמחה זה מציאות וזה גם הכוונה להרגיש את ההתפשטות? שאל"כ איך ניתן לומר שרגש זה מציאות הרי רגש זה דבר רוחני? הבנתי נכון? או...

תשובה:

ח. דבר רוחני זהו מציאות גמורה ממש ממש, לא פחות מגשמיות, אלא יתר על כן!

שאלה:

ט. בנושא אחר. מצד אחד נאמר על היצה"ר שהו כ"כ קשה עד שאלמלא הקב"ה עוזרו וכו', מצד שני הגר"א מזהיר מקפיצה גדולה בעבודת ה' מה שמסכן את הצלחת העובר, מצד שלישי על האדם לעבור תהליך ארוך וקשה ע"מ להכיר את עצמו ויכולותיו כדי להתאים לעצמו דרך העבודת ה', מצד רבעי העולם מלא בטומאה והתנגדות להצלחת האדם ועל הכל המחלוקות העצומות בדרך העבודה עצמה כשאחד שולל את השני, ובאמת אנו רואים בפועל איך שרובא דרובא מתים כמו שנולדו אם לא יותר גרוע ומי שבכ"ז מנסה להתקדם לרוב לא מוצא את דרכו, ואני שואל מה אם "דרך הטוב להטיב" והרי כמעט שלא שייך לזכות לאותה הטבה? ולמה זה כ"כ מסובך? איזה תכלית יש לקב"ה לקבל לישיבה של מעלה כל יום עוד ועוד יהודים שלא עשו עם עצמם כלום? ואני שואל בעיקר על אלו שרוצים לעשות? תודה על הכל.

תשובה:

ט. כדאי ללמוד ספר דעת תבונות לעומקו, שם נתבארו יסודות אלו בטוב טעם ודעת.

איזה כשרות הרב אוכל

שאלה:

לכבד הרב. כוון שיש מבוכה בענייני הכשרות ואנו רוצים לדעת מעשה רב. מאוד נשמח לדעת איזה כשרות הרב אוכל?

תשובה:

ראשית, אינני במדרגה שאפשר ללמוד ממני "מעשה רב". שנית, ענין זה מורכב לא רק מגדרי הלכה, אלא מדברים רבים אחרים, פוליטיקה, שליטה, כבוד, כסף, ועוד, וכיוון שהנני נשמר מעניינים אלו כל השנים, לכך אי אפשר לי כלל לענות על שאלות בסגנון זה.

קליפת הרצון העצמי והמצב העכשווי של הקורונה

שלום לכבוד הרב, באחד השותי"ם ראיתי שהרב מציין את ההכרח בכך שאדם יפעל נגד רצונו העצמי (הרב כותב על כך שנים ומעודד תלמידים לפעול ג' פעמים ביום נגד הרצון העצמי, בשם ר' ירוחם). באותו שו"ת, כמדומני הרב כינה זאת 'קליפת הרצון העצמי'. אם אני צודק,

שאלה:

א. האם מדובר במושג ידוע?

תשובה:

א. ידוע לעובדים.

שאלה:

ב. האם הרב כתב/העביר שיעור שהתמקדה בנושא ספציפי זה?

תשובה:

ב. מפוזר, לא נמסר ממש על זה. עיין בלבבי משכן אבנה, חלק ג', פ"א, ענף ה' ואילך.

שאלה:

ג. קיבלתי על עצמי בלי נדר לעמוד על הנקודה הזו. מה הרב היה מציע לי לעשות אם ברצוני לפתח אותה?

תשובה:

ג. מודעות עמוקה לרצונות, אמונה שרצוני הפנימי לעשות רצון בוראי, והרצון החיצוני אינו אלא לבוש בלבד.

שאלה:

ד. אני מנסה ליישם את הדברים, וחווה שחרור משמעותי מאז. אני יכול לומר שהתחושה היא שהרצון העצמי משמש כמין כבלים על נשמתו של האדם, וככל שהוא מצליח להשתחרר מהם (מהרצון העצמי), הוא חופשי יותר בעבודת ד'. האם החוויה שאני מתאר אמיתית? האם בלי עבודה על נקודה זו, אי אפשר להתקדם באמת?

תשובה:

ד. נכון מאוד. יש עוד צורות נוספות להגיע לתודעה זו.

שאלה:

ה. בנושא אחר... אני עוקב אחר הכתיבה של הרב בעניין הקורונה, והרב מזכיר את הערב רב כגורם פעיל ביותר בתקופה. רציתי לדעת אם יש לרב שיחה/שיעור בנושא... ראיתי שיש סדרה בנושא, ואני אשמח להכוונה באשר לשיעור מסוים שיעניק לי מבט נכון על הנושא. לצערי, אין לי זמן פנוי רב.

תשובה:

ה. נצרך כל הסדרה, זה נושא רחב ועמוק.

שאלה:

ו. הרב מנחה אותנו לאורך תקופת הקורונה. רציתי לשאול אם בקרוב הרב יפרסם שיעור בנושא, בהתאם למציאות הנוכחית, ואם יש הדגשים נוספים בהתאם למצב.

תשובה:

ו. בשנה האחרונה לערך נשתנה המצב. תחילה היה מאוס להחזיק מדיה פסולה, ואח"כ ניתן הכשר לצורך פרנסה, ואח"כ נפרץ לכולם, ואח"כ אפילו "אברך" "נורמלי" "כביכול" יכול להחזיק זאת, וזה "נורמלי", ואח"כ מי שכבר לא מוכן להחזיק זאת בשום אופן נעשה "מחמיר" ו"קיצוני", והרי זה דומה למת, שתחילה עוד חם, ואח"כ נעשה קר. וזה נגרם ע"י קרירות של הקורונה, מלשון קרירות. וזהו המצב רח"ל, מדרגת מצב הדור.

ואי לכך אין כלל וכלל תיבת נח בתוך מבול זה, כי בתיבת נח היה רק חלון סתום, וכאן יש פתח כפתחו של אולם ויתר על כן, ולכך הישיבות שהיו תיבת נח, כבר אי אפשר לקרוא לזה ישיבה, כי הפרוץ מרובה על העומד. ועל כל אדם לעבוד עם עצמו מול בוראו.

תודה ותזכו למצוות.

שאלות בפנימיות ישוב א"י ומשיח

שאלה:

א) האם נכון לומר שיש עשרה דרכים של דביקות ע"פ עשר הספירות, והא דמצינו שיש י"ב דרכים בעבודת ה' ע"פ י"ב שבטים וי"ב גבולי אלכסון עם שער י"ג שהוא שער הכולל, היינו כנגד הג"ר דעתיק שהוא למעלה מהע"ס, וכנגד הג' עולמות שלמעלה מהצמצום שהם אק"ס, טיהרו, ומלבוש.

תשובה:

א. על דרך כלל הכוונה לי"ב גבולי אלכסון לתתא, בו"ק דנוק', ששם מדרגת השבטים, והשורש בז"א, ושורש השורשים, כדברך.

שאלה:

ב) האם עש"ן כנגד הג' יסודות של אמ"ש?

תשובה:

ב. כן. עיין גר"א בספר יצירה (פ"ג, מ"ג. ופ"ו, מ"א).

שאלה:

ג) היאך האדם יכול אם שורש נפשו הוא יותר במקום או בזמן או בנפש?

תשובה:

ג. ככל דבר שנצרך הכרה עצמית, זהו שאלה על כל הכרת חלקו.

שאלה:

ד) האם כל הענין של ישוב בא"י רק לנשמות ששורשם במקום אבל אלו ששורשם בנפש אינם צריכים א"י כ"כ כיון שהם בעיקר עובדים ה' באופן של נפש ולא בלבוש של מקום?

תשובה:

ד. לכולם, ולאלו ששורשם מקום, נצרך ביותר.

שאלה:

ה) מהו עניו כתר דרדל"א שהוא למעלה מאור הצדיקים, האם זהו דביקות ישר אל הרבש"ע בלי אמצעי והוא הוא גילוי של משיח?

תשובה:

ה. כן, כן!

שאלה:

ו) אם כן קשה דהא משיח מלמד לכל העולם איך להתקרב לה' בשלימות וא"כ כל העולם מתדבקים לה' ע"י הצדיק המשיח וא"כ נמצא דעדיין בגילוי השלימה של דביקות בה' לעולם צריכים להצדיק.

תשובה:

ו. מלמד כולם איך לא צריך כלום אלא את הקב"ה, גילוי של שלילת זולתו.

שאלות על לאה ועל רחל

שאלה:

א) למה היה מותר ללאה להסכים עם הרמאות של לבן כדי לינשא ליעקב ולגרום צער ליעקב אבינו?

תשובה:

א. עיין דעת זקנים (בראשית, כט, כה), שלמדה מיעקב שרימה לאביו יצחק. ובפרט שידעה ברוה"ק שלבסוף עתידה להינשא לו, לכך התירה לעצמה. ויתר על כן כי עתיד לצאת ממנה יהודה, משיח, שבא בדרך עקלתון.

שאלה:

ב) האם מתחילה יעקב אבינו רצה לנשא ללאה לאחר רחל או שלא היה עלה על דעתו בכלל לנשא ללאה.

תשובה:

ב. עשו, מלכי אדום שמתו, זהו מלכי הבינה שנפלו, בחינת ס"ג דס"ג, בינה שנפלו, וזהו בחינת לאה, כנודע. ועיין קהלת יעקב (ערך חוה). ועיין עוד אדיר במרום (ח"א, מאמר שמיה בעתיקא סתים מכולא)

שאלה:

ג) למה לאה היתה מיועדת לינשא לעשו ולולא שהתפללה היתה חלקה לינשא לעשו, האם זה עונש על גלגול קודם או כדי לתקן עשו?

תשובה:

ג. רצון ה'.

שאלה:

ד) כשהיא התפללה לא להנשא לעשו האם זה היה ביחד עם בטחון שאין זה רצון ה' להנשא לעשו ולכן התפללה, או שהיא לא רצתה להנשא לרשע על אף שזה היה רצון ה' ממנה אז?

תשובה:

ד. עיין חתם סופר (בראשית, ל, יד).

שאלה:

ה) האם בלהה וזלפה נחשבים בין כנסת ישראל? דמאיך בקינות מזכירים השפחות "בלהה מקננת וזלפה מכה על פניה" אמנם לא מצינו שיעקב קברו אותם קבורת ישראל ולא מצינו שום זכר מהם וזה לכאורה דבר פלא כיון שהם היו האמהות של כמה שבטי ישראל.

שאלה:

ו) למה לאה התרגזה על רחל במעשה הדודאים וכי לא הבינה שרחל היתה חושקת לילדים?

שאלה:

ז) למה היה טענה על רחל על שזלזל במשכבו של אותו צדיק, והלא לא היה לה בנים והיא היתה חושקת בבנים וזה היה ההשתדלות שלה כדי להוליד בנים.

תשובה:

ז. היה לה לבטוח בה' ללא השתדלות זו.

לספר את בעיותיו לריבוננו של עולם

שאלה:

שלום הרב הקדוש, אני חשבתי שאפשר לספר את בעיותיו לריבוננו של עולם במהלך התפילה האישית, או בהתבודדות ואל תדאג לספר להשם את כל פרטי חייו שמפריעים לו, למשל אם יש לאדם בעיות זוגיות או בעיות עם חבר אפשר לספר להשם מה קורה בפירוט ולומר לו מה בן זוג או חבר עושה שכואב לנו. אבל כשלומדים גמרא ראש השנה דף ט"ז הגמרא אומרת שאם יספר על דין חברו לשמים אז יעלו חטאיו תחילה. האם זה נכון או אפשר להגיד להשם הבעיות אם אחרים או האם זה גורם משפט עלינו?

תשובה:

אינו ראוי כאשר מוסר "דינו" לשמים, בתורת דין. אולם כאשר עושה כן כבקשת "רחמים" על עצמו, זהו הדרך הנכונה. וכלשון הגמ' מוסר "דין" על חברו.

ביטחון

שאלה:

לרב,

נראה שיש מחלוקת אם

(א) ביטחון יכול להביא לאדם בדיוק מה שהוא רוצה או

(ב) האם ביטחון מביא אדם למנוחת הנפש כך שהוא רגוע בכל מצב.

אם זה נכון נוכל לומר שמקור A הוא כאשר אדם מתחבר לשובב, ומקור B הוא כאשר אדם מתחבר לקו אחרי הצמצום.

האם זה נכון או לא הרב יכול להסביר יותר על כך?

תודה על הכל.

תשובה:

נכון מאוד!!! כאשר האדם מתחבר לשובב, ולאור א"ס ממש, ע"ז יכול למשוך כל מה שיבטח בו, כי שם זהו אור א"ס, ויש את כל האפשרויות. אולם הדבק לקו שאחר הצמצום, ע"ז דבק רק בתוך מדרגת הבריאה לפי ערך הקו, שבו עצמו יש צמצום, שהרי נכנס לתוך הצמצום.

וכאשר דבק באור ה"שובב", ע"ז נאמר והבוטח בה' חסד "יסובבנו".

מהי הדרך הנכונה למצוא רב אישי?

שאלה:

מקודם שאלתי את הרב-

אם הרב האישי אומר לאדם לעשות משהו שהאדם מרגיש בליבו זה לא הדבר הנכון, האם האדם מחויב להקשיב לו בכל זאת? "אם אומרים לך שמאל ימין..." וכו'.

והרב השיב: "צריך לחפש רב שהכי קרוב לאמת שאתה מכיר".

מהי הדרך הנכונה למצוא רב אישי?

כיצד לדון בנושא האינטרנט מכיוון שכמעט כל הרבנים מתירים?

תשובה:

חיפוש אחר ברור מה הינך מחפש, וזאת מתוך הכרת עצמך. הינך מחפש רב שתואם לנפשך, ואם נחסר הכרה עצמית, אף החיפוש לוקה בחסר. וכן נצרך תפלה עם דמעות שימצא את רבו האמיתי.

נעם ותסכול בשבת והתיקון לזה

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א.

במשך שנים, בשבתות דייקא, שלא כימי החול אני נמצא במצב רוח פחות טוב, מחשבות פחות טובות ואפילו תיסכול וכעס. מציאות ממש קשה בשבילי ובני ביתי, התפללתי הרבה ומנסה להתמודד עם המצב הזה, ברוך השם.

מה יכול סיבה או סיבות לזה? ומה הרב מציע לתיקון?

תודה.

תשובה:

פעמים סיבות חיצוניות, כי האדם נמצא יותר עם בני ביתו, ופחות שקוע בעולמו המסודר והפנימי ועסק התורה. ופעמים הוא מחמת כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו. וזה נאמר הן בנפש, והן בזמן. ופעמים מחמת הרצון לעלייה יתירה בשבת, וכאשר אינו קורה כן נעשה עצב יותר, הן בהכרה והן בתת הכרה.

כדאי לעשות סדר חיצוני ליום השבת. וכן לעסוק במהות השבת ולהתחבר אליה, כגון בספר שבת מלכתא, או כל ספר שעוסק בנושא וקרוב לליבך.

וכן להביט על שבת כזמן שניתן להאיר בו "רוז דאחד", אחד עם בני הבית, אהבה, חסד, ושמחה עמהם.

מה הם מחשבות פשוטות

שאלה:

לכבוד הרב שלום,

בסופו של הספר "דע את עצמך", בפרק יא', "גילוי עצם הוויית האני" הרב מדריך בעצות כיצד לעבוד עם המחשבה על מנת להגיע לעצמות הנפש.

אחת מהעצות הינה להתרגל לחשוב במחשבות פשוטות, והרב הדגיש- פשוטות אך לא שטחיות, כמו לקחת יסודות פשוטים וידועים ולחשוב עליהם.

האם ספר קובץ "יסודות וחקירות" למשל, שמאגד בתוכו שלל יסודות מסוגיות וכד' יכול להתאים לעבודה כזו אליה הרב מתכוון?

תשובה:

הינך יכול להתחיל בכך, אולם המכוון להגיע למחשבות פשוטות הרבה יותר, כיסודות האמונה, או יסוד דין בעצם הגדרתו הפשוטה ממש ללא "חקירה".

יחסי תורה ותפילה

כתוב בעולת ראייה:

"התפלה משמשת להכניס את כל התורה וכל העבודה, כל החכמה וכל ההופעה, בתכונה טבעית, ומעמד נפשי קבוע, והיא חיי השעה, כלומר, שמחיה את השעה, להיות עומדת ישר מול יניקת שפע חיי עולם. אבל התורה חיי עולם היא, למעלה מהטבע, וכשיש טבע אז מעלת הנסים גדולה ועליונה מאד, אבל כשהטבע מתדלדל נקראים הנסים טרחא כלפי שמיא וגרעון של שינוי סדרי בראשית, "כמה גרוע אדם זה" (שבת נ"ג:). והננו מתפללים להעמיד את הטבע, למען יהיו כל חיי עולם מבוססים אצלנו ומכוונים לקביעות תכונת חיי שעה, המופיעה תמיד בקרבנו, "כל הנשמה תהלל יה", על כל נשימה ונשימה הילול מיוחד, ומתכפל שעה ועולם והיה לשעשוע. "בחקותיך אשתעשע - ואשעה בחקיך תמיד.""

שאלה:

א. האם הכוונה שהתפילה הופכת את הידיעות השכליות מאור מקיף לאור פנימי (בחינת הוויה מושגת וקיימת בקומת האדם)? כלומר מבססת את הידיעות שלא יישארו חיצוניות לאדם אלא יותר חקוקות וחושיות באדם?

תשובה:

א. הכוונה שאור הטבע יאיר בגילוי אלוקות. אלקים - הטבע, כנודע, לראות את הטבע כהופעה אלוקית.

שאלה:

ב. האם זה נעשה באופן של ידיעות ספציפיות או בצורה כוללת. לדוג', האם תפילת מנחה שאחר סדר בוקר אמורה להחדיר את הלימוד שלמדתי בסדר א בסוגיית תקפו כהן או באופן כללי? ואם באופן כללי מה בדיוק? איפה הידיעות והיחס לתורה (בפרט אם זה כלפי הידיעות הנקודיות שנילמדו) מופיע בנוסח התפילה?

תשובה:

ב. באופן כללי עוסק בטבע, בשור וחמור, במעות וכו', ויש לראות ולחוש אותם כהופעה אלוקית.

שאלה:

ג. כיצד פועלים זאת למעשה בתפילה? לכאוף זהו פעולה כ"כ יקרה ונצרכת. ובפרט אם זה מכוון כלפי ידיעות ספציפיות שנלמדו - איך מכוונים אליהם ומפנימים אותם בתפילה?

תשובה:

ג. המבט שכל פרט נפעל ע"י השי"ת, יוצרת מבט של הופעה אלוקית בכל פרט ופרט.

שאלה:

ד. האם וכיצד יש להחדיר גם את הידיעות בסוגיות הגמ' בעיון בצורה נקודתית ולהתפלל גם עליהם (לעשות מתורות תפילות) (לפחות בשומע תפילה או לפני יהיו לרצון) מעבר לכך שהם רצון ה' ממנו?

תשובה:

ד. זו לא דרך הראי"ה, דרך הראי"ה הוא קנין "מבט נפשי", תפיסה נשמית.

תודה רבה!!!

מעריך מאוד את השות עם הרב ונהנה מאוד מדברי תורתו.

מלחמת גוג ומגוג בא"י ובעולם הרוחני

שאלה:

בדברי הרב שאנו נמצאים באמצע מלחמת גוג ומגוג, האם זה דוקא בארץ ישראל?

או שהמלחמה הזו קיימת בעולם הרוחני בתוכנו (ובפרט משום שכולנו נחצבים מארץ ישראל וכמ"ש חז"ל בסנהדרין)?

תשובה:

לא דוקא, גם וגם.

אדם נברא בצלם אלוקים

שאלה:

א) מה הכוונה שאנו נבראים בצלם אלוקים, האם הוא שאנו יכולים לבטא רחמיו ית' או שיש לנו הבחירה לעשות רצונו ית' לחיות על פי התורה ולהעדיף את רצונו ית' על החוויות שאנחנו חשים?

ב) והאם כל אלו הם אותו דבר?

תשובה:

אנו כלולים מכל מידותיו וגילוייו של השי"ת.

כל היותנו אינו אלא גילוי אלוקי בכל חלקיו.

פרישות וזיכוך הגוף והנפש

שאלה:

א. אם הרב יכול להרחיב קצת מה זה זיכוך הגוף והנפש או איך עושים את זה?

תשובה:

א. זיכוך הגוף היינו חיבור פחות ופחות ל"חומריות" של העוה"ז. זיכוך הנפש, היינו זיכוך המידות.

שאלה:

ב. האם לאחר שאדם שזיכך את גופו ונפשו הוא אמור להרגיש איזה קרבה מיוחדת לה? '

תשובה:

ב. כן.

שאלה:

ג.הרי יש את דברי הגר"א באבן שלמה שמזהיר מפרישות לאדם שלא מתאים לו וכן הגר"א במשלי שמזהיר באופן כללי על קפיצות גדולות מדי (עה"פ ועל ה' יזעף ליבו) וא"כ באיזה רמה של זיכוך כדאי להתחיל? כוונתי בעיקר בשאלות אלו היא שהרי אני וכנראה הרבה אחרים מנסים בעבודת ה' מכאן ומשם קצת מצליחים ולרוב נופלים והתחושה היא קשה מאוד ומיאשת, ולכן אני מבקש עיצה אחת) ולא דווקא פרישות) שתקדם אותי גם בהרגשה וגם ברמה הרוחנית ושממש אוכל לשאוב עידוד וכוחות להמשיך. תודה על כל התשובות ועל האפשרות לשאול.

תשובה:

ג. הדרגה איטית, צעד קטן, צעד אחר צעד. ולוודא שהשיג זאת בנפש ולא רק במעשה. כדאי לקחת נקודה שורשית פנימית שקרובה לליבך ולהתחבר אליה נפשית ומעשית. אולם לא רק סור מרע, אלא בעיקר בעשה טוב!

רצון טבעי או רצון השם

שאלה:

שלום כבוד הרב,

בספר דע את נפשך מדובר על 2 סוגי רצון:

רצון טבעי עמוק או רצון מחמת שהאדם דואג לעצמו ואז הרב מביא דוגמא מסוימת על תרומה של 1000 שח למוסד וכו'.. הרעיונות נפלאים וברורים אבל איפה נכנס פה המטרה של לעשות את הפעולות מכיוון שזה רצון ה'?

גם בחלק של כוח האהבה התעוררה בי השאלה.. האם אני עושה חסד עם אשתי/קרובים אלי קודם כל מחמת אהבתי אליהם או בראש ובראשונה כי הקב"ה ציווה אותי לעשות זאת? אשמח לחידוד הנושא.

תשובה:

ההגדרה העמוקה לא רק רצון לעשות רצון ה', אלא לגלות שרצונו טמון בקרבי, וזהו עומק רצוני העצמי.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
פרשת ויצא תשפ"ב

- אמונה בביאת המשיח.....ג
- האמנם לא יהא צורך לכלי הטכנולגיה בימות המשיח???.ג
- ציפייה לישועה ע"י מסרים מצדיקים ומאורעות התקופה.....ג
- חיסונים והשפעתם על הנפש.....ד
- תנועה פנימית גלויה.....ד
- מבט פנימי על ההרחקות שבחיי הנישואין.....ה
- קושי להתפלל מתוך הכתב.....ה
- אשה כשרה עושה רצון בעלה.....ו
- רגישות לתחושותיו של הזולת.....ו
- תכלית החיים לשמה ושלא לשמה ועוד.....ז
- עבודה בסביבה חילונית עם חשיפה למדיה.....יא
- שני ימות משיח.....יב
- זכר ונקבה בסיפורי מעשיות.....יב
- מחיצה בשמחות משפחתיות.....יב
- מה קודם זיכך הגוף או הנפש?.....יג
- היכן הוא שורש הרצונות באדם.....יג
- רפואה לקוליטיס.....יג
- נח הדילוג בנפשי.....יד
- בחירה בדבר הרשות.....יד
- בענין התקופה.....יד
- עוג ואליעזר.....יט
- המשך בענין נשמות דרחל ולאח.....יט
- פגמים בקדושה ואיזון בנפש.....כ

- יח..... אחוז הנחש בזנבו וקליפת האינטרנט.
- יט..... בלבול בלימוד הגמרא.
- יט..... פוסט קורונה ובריאות פנימיות.
- כ..... דבקות בצמצום ועוד שאלות בפנימיות.
- כד..... עומק תשובת רבי אלעזר בן דורדיא.
- כה..... שורש בנפש לדגישות לדיח רע.
- כו..... בענין צדיקים שחיו בלמעלה מן הזמן.
- כו..... תכלת הלכה למעשה.
- כו..... קיצוץ השפם ושלוש בית.
- כז..... ספרי ר' צדוק שערי אורה ועוד.
- כז..... שימוש בריטלין.
- כח..... אופנה חדשה בצילום חתונות.
- כח..... איך אני מגדיל את האור במצוות הבית.
- כח..... איך ללמוד משניות לעילוי נשמה.
- כט..... מאיזה שורש אני בא.
- כט..... ספרים מומלצים.
- ל..... שורש נשמות רחל ולאה.
- לא..... האם יש אדם מישראל שמצוה לשנוא.
- לא..... תמונה קטנה של אדם הראשון בכל אדם.
- לא..... מסירות נפש לתורה וזוהר חדש.
- לב..... לד שאלות בעובדה.

אמונה בביאת המשיח

שאלה:

בצירוף האמונה התמימה שיש לי בביאת המשיח, עדיין קשה לי עם הענין הזה שזה רחוק מהדעת שבפתע פתאום יבוא משיח ויהיו דברים שאין לשער ואין לתאר, איך אפשר לקרב את זה אל השכל שדבר נורא וגדול זה יקרה כאן בעולמנו עולם ההעלם, שיהיה במהרה בימינו אמן

תשובה:

כבר היה לעולמים, כמו מתן תורה וקריעת ים סוף, ועוד.

האמנם לא יהא צורך לכלי הטכנולגיה בימות המשיח???

שאלה:

לכבוד הרב,

היה שאלה שהאם בימות המשיח יהיה שימוש בכלי הטכנולגיה לדברים טובים או שכלל לא יהיה בשימוש, והתשובה של הרב היה שלא יהא צורך, כמו בימי שלמה המלך שזהב וכסף לא נחשב לכלום. אני לא מבין בגלל כתוב ברכות לד ע"ב "אין בין העוה"ז לימות המשיח אלא שעבוד מלכיות בלבד", איך זה יכול להיות שלא יהא צורך לכלי הטכנולגיה?

תשובה:

נחלקו שם בגמ' שמואל ורב, האם זהו כל השינוי. וכבר נתבאר שימות משיח הוא תהליך, ובשלב הראשון של הגילוי בפועל לא יהא אלא ביטול שעבוד מלכיות, ואח"כ יהא זיכור החומר יותר ויותר. ולכך כתבנו בתשובה ש"בהשלמה" של משיח לא יהא צורך בכלים אלו.

ציפייה לישועה ע"י מסרים מצדיקים ומאורעות התקופה

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א. ברצוני לשאול על קו טלפון שמביאים גם מסרים מצדיקים נסתרים על דברים שיקרו בזמן הקרוב ובכך הם אומרים שהם מחזקים את הציפייה לביאת המשיח, והרבה פעמים לא קורה בסוף מה שאמרו. השאלה מה דעת הרב על זה, אם טוב לשמוע את הקו שמגביר את הציפייה לישועה, או שיצא שכרו בהפסדו. וכן איך אפשר להתחזק בציפייה לישועה גם אחרי שכביכול הקורונה נגמרה?

תשובה:

כל דבר שאין לו מקור מוסמך אינו כדאי לעסוק בו. כדאי יותר לעסוק בדברי רבותינו שאמרו כן במפורש ובדאי שאמרו כן.

ככלל העיקר האמונה הפשוטה יקרה מן הכל, ובה אין שום נפק"מ מה קורה עכשיו בעולם. והיא העיקר לבנות עליה את חיי האדם. מאורעות התקופה, הם כלי להתעורר (ולבר דעת, זהו ביאור במהות התהליך) ולתקן ולהכין עצמו, אולם לעולם נשאר העיקר אמונה פשוטה.

חיסונים והשפעתם על הנפש

שאלה:

שלום כבוד הרב,

רציתי לשאול את הרב האם מותר לתת חיסונים היום לנו ולילדינו אם ידוע שהם מכילים עוברים של ילדים שהפילו האמהות שלהם בין של גויים בין אפילו לא עלינו של יהודים, מכילים חלקי מוח מקופים ומחיות טמאות וכו... וכו... ואם כן איך זה יכול להיות הרי זה נכנס למערכת הדם בסופו של דבר, ומה ההבדל אם זה נכנס דרך מערכת הבליעה לבין דרך השריר. הרי מה שחשוב בסופו של דבר זה איך זה משפיע על הנפש שלנו ושלא יטמא אותנו, שהדם הוא הנפש ובין דרך חיסון בין דרך בליעה זה מגיע למערכת הדם?

תודה רבה לכבוד הרב.

תשובה:

אף איסורי הנאה, לא נאסר אלא כדרך הנאתו, ולכך אין כאן איסור דיני, בכל אופן.

לצערנו הרבה ממה שנכנס לגופינו רחוק מלהיות נקי וטהור, הן מאכלים והן שאר הדברים הנכנסים לגופות בני האדם בדור זה באופנים נוספים.

ובוודאי שדבר בלתי טהור אף שאין בו איסור אם נכנס לגוף האדם, פוגם קדושתו. אם כי אינני יודע כלל ממה מורכב חיסון זה, לכל סוגיו.

תנועה פנימית גלויה

שאלה:

שלום ותודה רבה להרב שליט"א.

אני מצטער בפני הרב שליט"א שאני שואל ושואל שוב ושוב, אני מבקש מהרב שליט"א יסלח לי אם אני נטל כבד. אני התלמיד ששאל כמה פעמים את הנושא של ראייה רוחנית.

קיבלתי את העצה של הרב שליט"א וכבר לא מתמקד בראייה רוחנית. אני לא מחפש להיות רואה מיוחד או נביא. אבל יש לי חוויות מסוימות, זה משהו שאני חי איתו ואני צריך הדרכה. שאלתי שאלה דומה לזה כבר לגבי תמונה פנימית, אבל עכשיו אני שואל לגבי "תנועה" פנימית גלויה שאני יכול "לראות". לפעמים כשאני מרגיש מחובר במיוחד אני מתחיל לחוות צורה או תמונה בתוכי. התמונה מאוד מופשטת, קווים ופסים שונים בצבעים עמומים. צורה זו לפעמים מתחילה "לנוע", היא פועמת מאנרגיה. הקווים ינועו פנימה והחוצה, שוב ושוב בתבנית כמו גלובוס. אי אפשר לתאר למישהו שמעולם לא הרגיש את זה. הטופס הזה ממלא אותי בחיבור ובמטרה, אני יכול ממש לחוש מטרה בישות שלו. אני יכול "לראות" את זה בתוכי, לא בעיניים שלי, לא, אפילו לא עם המוח שלי. במקום זאת אני "רואה" את הצורה מניסיוני, זה איפשהו בין דמיון לרגש. אבל זה מרגיש כל כך אמיתי. ויש לזה חיים ומשמעות כאלה.

זה לא בהכרח קורה במהלך ההתבוננות הפנימית שלי. זה יכול לקרות בכל עת: הליכה, נהיגה, תפילה, לימוד תורה וכו'. אבל זה קורה רק במהלך "ימי ההתרחבות" שלי; לא במהלך "ימי הקטנות" שלי.

1. האם זו חוויה של ראייה רוחנית פנימית? אני "רואה" כאן משהו...

2. מהי הצורה הזו בתוכי "שנעה" עם מציאות כזו? זו השאלה העיקרית! מה זו התנועה הזו? לאן זה הולך ומגיע?

תודה להרב שליט"א!!!

תשובה:

זהו ניצוץ של אור פנימי, שמתלבש בכח המדמה. בשורש זה מראה "כמראה הבזק רצוא ושוב". אולם כאשר זהו ניצוץ ומתלבש בכח המדמה הבלתי זך, תנועתו אינה מבוררת ונצרך בירור המדמה, ובירור המוחין.

מבט פנימי על ההרחקות שבחיי הנישואין

שאלה:

כבוד הרב, תודה רבה על כל הידע שעובר דרכך, זו זכות גדולה לקרוא בספרים שנכתבו דרכך. ברשותך, יש לי שאלה בענייני זוגיות. אני חוזר בתשובה ואשתי אישה תומכת ואוהבת מאוד, אבל בענייני הטהרה, שמירת נגיעה וכו', מקשה עליה ומעציב אותה. אשמח לשמוע את דעתך בסוגיה זו איך אפשר מצד אחד לשמור על ההלכה אבל מצד שני לשמור על שלמות הבית. חשוב לציין, כי היא אישה שמאוד מכבדת את הדרך שלי על אף שהיא מתקשה לקבל ולהכיל את הגבולות שיש בהלכה. תודה רבה מקרב לב.

תשובה:

נצרך להסביר שיש קשר גופני ויש קשר נפשי רוחני, ויש את אחדותם. קשר גופני לעצמו זהו מעשה בהמה. קשר נפשי שמחובר יחד עם גופני, זהו סוג אחד של קשר. וסוג נוסף רוחני נפשי לעצמו. וימי האיסור נועדו לבנות קשר נפשי רוחני, ואח"כ לחזור ולבנות קשר רוחני נפשי יחד עם גופני.

מבט זה נותן מבט פנימי של ימי האיסור באופן של בנין של שלמות.

קושי להתפלל מתוך הכתב

ברשות הרב שליט"א, ברצוני לשאול שאלה שמטרידה אותי מאוד. אני כבר בסוף שנות הארבעים לחיי, מזה שנים שאני רוצה מאוד להתפלל ולעיתים מוצאת את עצמי שחוץ מברכות השחר לא מתפללת שום תפילה ביום, ובכל פעם כביכול "לא מגיעה לזה", אבל במשך כל היום אני מרגישה מחוברת מאוד לקב"ה, בהודאה בלי הפסקה, הודאה בפה, מזמור לתודה ע"פ, מודה ומשבחת את השי"ת בכל פעולה, מבקשת בקשות, עסוקה בחיזוק באמונה וביטחון ואף באופן מעשי. מחוברת לקברות צדיקים, הכותל, וימים סגוליים בשנה. וגם שם אני מתפללת מודה ומבקשת, בנוסח המתאים לאותו מקום, וכמעט לא קוראת תהלים מתוך הכתב.

שאלה:

א. מה הסיבה לתופעה הזו שבפירוש מטרידה אותי, ומה ההסבר לכך?

תשובה:

א. נובע מיסוד האש, שדרכו לקפץ וקשה עבורו צמצום וסדר.

שאלה:

ב. האם יש מקום לעבוד על כך, ואם כן, באיזה אופן? תודה רבה לכבוד הרב על כל התורות שאנו יונקים ממנו כל השנים, מעריכים ומודים מאוד מאוד.

תשובה:

ב. כן, בנין יסוד העפר בנפש.

אשה כשרה עושה רצון בעלה

לכבוד הרב שליט"א, השאלה דלהלן הועברה אלינו מאשה יר"ש, שאין לה דרך לשלוח בעצמה ובקשה מאוד לשלוח לה את השאלה, וזו השאלה כלשונה:

בתינו הרביעית מתקרבת לגיל 22, בשנה וחצי האחרונות הועלו הצעות ובעלי מוריד כל הצעה מסיבות לא משמעותיות כגון בית שהאמא חולה, או ממשפחת כהנים, או בחור צעיר מדי. לדעתי יש לבעלי קושי רגשי לגשת לשידוך הן מבחינה כלכלית, טכנית, רגשית, והוא לא רגיל להתייעץ עם רבנים או אנשים אחרים.

שאלה:

א. מה תפקידי כאשה מול המצב הזה, באיזה אופן נכנס כאן הענין של אשה כשרה עושה רצון בעלה?

תשובה:

א. תפלה, ואמונה שכל התהליך ממנו ית"ש.

שאלה:

ב. אם יש צורך להשפיע, באיזו דרך אפשר להשפיע עליו?

תשובה:

ב. ניסיון שיסכים להתייעץ עם רב או לחלופין עם אדם פיקח.

שאלה:

ג. אני ובייתי מעוניינות בכסוי ראש מטפחת (אף שאנו משפחה ליטאית), כעת עולה הצעה של בחור שרוצה דוקא פאה, בעלי אומר בשביל פאה לא להוריד. רצוני עז שבייתי תלך במטפחת מטעם צניעות, האם נכון לדחות שידוך שמעוניין דוקא בפאה?

תשובה:

ג. כיוון שיש כאן דעות מנוגדות בין בני הזוג, ומצד אחד בלבד שואל, איני יכול להשיב.

שאלה:

ד. אנחנו שתי אחיות במשפחה, ואחותי משתפת אותי בקשיים שלה. לרוב השיתוף מלווה בכשלון של שמירת הלשון, דיברתי איתה על כך ואמרה שאין לה את מי לשתף ולשחרר מלבדי, מה עלי לעשות? תודה רבה מאוד על האפשרות לשאול.

תשובה:

ד. נצרך לשמוע ולא להאמין, ולתלות שמדברת מתוך כאבה והסתכלותה. וזהו רק באופן שצריכה זאת צורך נפשי גדול.

גישות לתחושותיו של הזולת

שאלה:

שלום רב.

מה ההסבר לכך שלפעמים כאשר אני רואה אחר שמתבייש אני מרגיש הרגשה של בושה ממש אפילו שאני לא קשור לעניין כלל? תודה רבה.

תשובה:

כי הינך מתקשר לנפשו ועי"ז נעשה יחס של לבוש ומולבש בנפשות, ולכך מה שהוא חש אתה חש, וזה נובע מאהבה (גלויה או נעלמת), ובפרט מרגישות ועדינות.

תכלית החיים לשמה ושלא לשמה ועוד

לכבוד הרב שליט"א!

בראש ובראשונה שוב אודה לרב על התשובות וההכוונה שהרב נתן לי, הדברים עוזרים לי מאוד ברוך השם ומיישבים לי ספיקות ומאירים לי דרכים, יישר כח גדול מאוד!

אשמח מאוד אם הרב יוכל גם כעת להקדיש לי מזמנו ומכוחותיו.

בשעתו שאלתי את הרב מדוע כ"כ חשוב החיבור לכח ההויה, והרב ענה לי "כי זה כל האדם".

שאלה:

א. מה הכוונה "כי זה כל האדם"? האם הכוונה ע"פ מה שהרב אמר כשדברתי עם הרב שזה החלק של השבת שבששת ימי המעשה, וכיוון שתכלית הסיבה שברא ה' את האדם היא כדי שיתענג עליו?

תשובה:

א. הויה, למעלה ממדרגת תענוג. תענוג מדבק את האדם בהויה ברצוא ושוב.

שאלה:

ב. האם זוהי סיבת החשיבות של החיבור לעולם הפנימי (באופן כללי, רגשות וכו' ולא דווקא כח ההויה), ואם לא, מה הסיבה?

תשובה:

ב. התכלית להגיע להכרת הויה של השי"ת, להיות אמיתתו. וכל שאר החלקים אינם אלא שביל לכך.

שאלה:

ג. מצד העונג שהרב ביאר לי - בחינת השבת, לכאורה למה זה עסק שלי? הרי הרב כותב בתחילת הבלבבי משכן אבנה שעל האדם להפנים שמקום העונג והמנוחה הוא העולם הבא, וכן בעבר הרחוק הרב כתב לי שהקב"ה ברא אותנו להיטיב לנו אבל מצידנו העבודה לשם שמים גמור?

תשובה:

ג. כבר אמרו חז"ל, לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה. ולכך נצרך עונג, שהוא שלא לשמה הדק הפנימי שבנפש.

שאלה:

ד. גם מדוע א"כ העונג צריך להיות דווקא בדרך הזו, לכאורה יכול להיות בדרגה גבוהה יותר, ע"י רוחניות שהאדם נהנה ממנה, כגון לימוד שאהוב על האדם וכיוצ"ב, או להיפך בתענוג גשמי, ומדוע צורת התענוג בבחינת עונג שבעולם הזה צריך להיות דווקא כך?

תשובה:

ד. תכלית האדם הכרת הויה ה', והאמצעי הפנימי לכך, הוא הכרת עצמו. ותחילה יש עונג בהכרת עצמו, ועי"ז דבק בהויה עצמו. ואח"כ עונג בהכרת הבורא, ועי"ז דבק בהויה הבורא. ואח"כ נצרך להפשיט העונג, ולהידבק ולהתכלל בו ית"ש.

שאלה:

ה. אמנם בשעתו שאלתי את הרב על כך שאני מרגיש שהעבודה של החיבור הפנימי מביאה אותי למקום נפרד מעבודת ה', והרב ענה לי שזה מתוך שלא לשמה בא לשמה. אולם אני רוצה להגדיר את הקושי בצורה מעט שונה שהתברר לי בינתיים, ואשמח אם הרב יוכל לתת לי מענה נוסף להגדרה זו. הר"מ שלי שליט"א דיבר על כך שבן תורה צריך להיות כל הציר שלו בתורה, וכל השאר מסביב (אני מרגיש ששורש נשמתי יותר נוטה להגדיר את הדברים שעיקר הציר הוא עבודת ה' - ובכללה בעיקרה התורה, אבל העיקרון מ"מ) וכל דבר נוסף שהוא בפני עצמו הוא בעצם מוציא את האדם מהציר המרכזי שלו, אלו הם יותר או פחות דבריו. והרגשתי שאני מאוד מזדהה עם הדברים, כי אני מרגיש שכל הנושא של חיבור פנימי, כיוון שהוא עבודה גדולה שעומדת בעצם בפני עצמה, מנתק אותי מהציר של עבודת ה' וחיבור אליו (למעט באופן חלקי שנצרך יישוב הדעת ועבודת ה' מתוך רגש, אבל לא בצורה של תכלית העבודה, אלא ככלי ואפשרות, בדרך ארעית יותר).

תשובה:

ה. הכרת עצמו היא השביל הפנימי להכרת הבורא, זה אינו תכלית לעצמו, אלא שביל להכרת הבורא. וכך צריך להסתכל על כל התהליך של הכרת עצמו.

שאלה:

ו. וביותר מכך, וכי האם אין האני מתגלה ע"י עבודת ה' וקרבת ה' שמזככת את החומר ומאירה את הנשמה והעולם הפנימי והחי?

תשובה:

ו. פעמים רבות מתגלה באופן בלתי מדויק, ועי"ז האדם אינו מדייק בעבודתו את בוראו.

שאלה:

ז. גם מאוד קשה לי בדרך של החיבור הפנימי, שכשאני מקבל חיות מהחיבור הפנימי, אם כל זה שאז אני מרגיש חיים וקיום ומיצוי עצמי, מ"מ מאוד קשה לי להסכים עם זה ולחיות שם בכל תוקף, כי אני מרגיש שזה לא התכלית, זה לא האמת, ואני מרגיש שעבודה והחיים להיות "באמת", בעבודת ה'. ואמנם דיברתי על כך עם הרב בזמנו, אבל הדברים עדיין לא מיושבים על לבי מספיק בשביל למסור את כל כוחותיו לעבודה ולהסכים בנפשי לקבל חיות מכך.

תשובה:

ז. נכון, זה אינו תכלית, אלא אמצעי. וזהו האמצעי שבראו ה', ורצונו ית"ש, שכך יעבדוהו, להגיע אליו דרך אמצעי זה.

קיבלתי כאן מספר שאלות ותשובות ששאלתי את הרב בענין עבודה לשם שמים, בינתיים זכיתי בהשגחה פרטית ללמוד את מה שהרב כותב על כך בבלבבי (חלק ו' או ז'), ואשמח מאוד אם הרב יוכל לעבור על הדברים ולראות אם הבנתי נכון, ולהעירני אם טעיתי, יישר כח.

שאלה א - (שאלתי את הרב לפני זמן רב) - האם מטרת האדם בעולם היא להתענג על ה' וליהנות מזיו שכינתו, או לעבוד אותו לשם שמים גמור, וכיצד מגיעים לכך. הרב ענה לי (ציטטתי את הקטעים הרלוונטים): "שלא לשמה - תענוג. לשמה גמור - בלא קבלת תענוג. אולם אי אפשר בלא קבלת תענוג, כי לכולם יש שלא לשמה, שהוא הכלי להגיע ללשמה, כמ"ש ברוח חיים. ונצרך להקטין התענוג בהדרגה, בשום שכל, ונצרך זהירות רבה בכך וס"ד, כי רבים נפלו בכך, כי אבדו התענוג ולא הגיעו ללשמה. בגיל זה אין לעסוק בכך כלל".

שאלה ב - האם לעבוד את ה' כיוון שאני רוצה לעשות לו נחת רוח נחשב לשם שמים, והרב ענה לי שזהו לשם שמים.

שאלה ג - (שאלתי את הרב בע"פ) - האם למעשה אפשר להגדיר את תכלית החיים כ"לעשות נחת רוח לה'", והרב ענה לי שכן, אלא שיש דרגות יותר גבוהות.

הביאור לעניות דעתי לתשובות לפי דברי הרב בבלבבי:

שאלה א'. "שלא לשמה - תענוג. לשמה גמור - בלא קבלת תענוג. אולם אי אפשר בלא קבלת תענוג, שהוא הכלי להגיע ללשמה" - היינו ע"פ דברי הרב בבלבי חלק ז', שהדבקות שהיא גופא הלתענוג על ה' לא מושגת אלא בלימוד לש"ש, ובלמוד לש"ש אדם זוכה לתענוג, וכפי שהאריך שם הרב.

"נצרך להקטין התענוג בהדרגה" - היינו, אם אני מבין נכון, הדרך לשבירת האני כדי שהאדם יוכל לעבוד מתוך החלק אלוק ממעל שבו.

"כי אבדו התענוג, ולא הגיעו ללשמה" - כי לא ביצעו את החלק השני של הכנסת האלוקות בליבו - גילוי החלק אלוק ממעל (אני לא זוכר במדויק את ההגדרה של הרב).

"בגיל זה אין לעסוק בכך כלל" - משום שבגיל זה אין לעבוד על הגאווה - היינו שבגיל זה נצרך "אני".

שאלה ב'-ג' - ומה שהרב ענה לי שלעבוד את ה' בגלל שאני רוצה לעשות לו נחת רוח זה לש"ש, היינו מחמת ההגדרה החיצונית של לש"ש, וכפי שהרב הביא שם בתחילת הדברים, וזה גופא שיש מדרגות למעלה מכך - זה המדרגה של עבודה מתוך החלק אלוק ממעל.

שאלות על האמור:

שאלה:

א. האם ההגדרה של תכלית החיים וההגדרה של לשם שמים זהות?

תשובה:

א. לא, תכלית, הכרה שלמה של השי"ת. לשם שמים, זהו הגדרת "צורת העבודה", כמו קרבן שמיקרי לשמה, תהליך הקרבה, תהליך עבודה. אולם תכלית הקרבן לאחר שכבר הוקרב ונגמר העבודה, בא לתכליתו. וכן אצל האדם.

שאלה:

ב. א"כ, אז בעצם מה שהרב אמר לי שיש כמה סוגי דביקות, בחכמתו ברצונו במידותיו וכו', זה בעצם קיים גם בחוץ וגם בפנים, הוא אומר גם מצד ההגדרה החיצונית ש"אני רוצה לעשות נחת רוח" וכיוצ"ב, וגם בהגדרה הפנימית, שהדביקות שיש בעבודה שמגיעה מהחלק אלוק ממעל שבאדם ולא מהאדם עצמו מתחלקת לסוגים הנ"ל כל אחד לפי שורש נשמתו, או ששם כבר ההגדרה היא זהה בכל, או שיש ג"כ חילוקים אצל אחרים, וא"כ מהם, מה ההגדרה בזה?

תשובה:

ב. יש חילוק בדקויות, כל אחד לפי דקותו, כמו שיש חילוק באופן הלימוד של הסוגיא בין כל אדם ואדם, כן בצורת עבודתו.

שאלה:

ג. האם לא שייך לעבוד על כך בגיל הזה כלל? כי אני מרגיש ממש קושי, אם אני עובד לש"ש יותר - כלומר בפחות תענוג, אני מרגיש חוסר חיות וחשק, ומצד שאני אם אני עובד ומקבל חיות גדולה, אני מאוד חי, אבל אני לא שלם עם זה, אני מרגיש שזה לא התכלית ולא האמת, א"כ האם יש כן חלקים מהעבודה שאני יכול לעשות בגיל הזה, או לחילופין להתמודד עם זה בצורה נכונה?

תשובה:

ג. להסכים שזהו רצונו ית"ש, כמו שרצונו ית"ש שיש זמן שהאדם תינוק ועוסק במה שתינוק עוסק, וזהו רצונו ית"ש, כן יש כח קטנות (בערכין) בנפש שעוסק בשלא לשמה, וזה עצמו ממש רצונו ית"ש.

שאלה:

ד. איך שייך בסופו של דבר להגדיר את ההגדרה החיצונית כלש"ש, הרי כמו שהרב ביאר (כמדומני בדע את עצמך או נפשך באחד השיעורים) שמצד הטבע לא שייך לש"ש כי תמיד גם ככל שההגדרה מזוככת יותר ס"ס זה לשם עצמו, וזה

הסיבה שחסד לאומים חטאת, ולש"ש שייך רק מצד החלק אלוק ממעל שבאדם, א"כ לכאורה זה לא לש"ש? וכן אני מתקשה בכך שהרב מזכיר וכן הרב כתב לי שלעשות בכל דבר משהו קטן בלי פניות, ושוב איך זה שייך?

תשובה:

ד. לעולם יש פניות, אולם נצרך לעולם להקטינים ולזככם. וכן "לדבוק בנשמתו" שהיא עושה לשמה, אולם סוף כל סוף מצד נפשו הבהמית יש חלק שלא לשמה, ואותו נצרך להקטין ולזכך, כנ"ל.

שאלה:

ה. א"כ בעצם אני מבין שהאדם הוא לא החלק אלוק ממעל, האם הכוונה שהוא בעצם לא ה"יחידה"? ואם כן מה הוא, נשמה? וא"כ מה ההגדרה של החלק אלוק ממעל ביחס לאדם?

תשובה:

ה. אצל כל אדם "האני שלו" לפי מדרגתו. ובכללות מצד מדרגת עוה"ז, עולם הבחירה, האדם נקרא הרוח, שבו הבחירה, כמ"ש הגר"א. אולם בפרטות תלוי כל אדם לפי מדרגתו.

שאלה:

ו. א"כ, האם נכון להגדיר את תכלית החיים בהגדרה החיצונית ולא בהגדרה הפנימית, הרי לכאורה תכלית זה מטרה סופית, ולא שייך תכלית שמותנה, אלא חלק מתכלית העבודה עכשיו צריכה להיות לפי ההגדרה החיצונית ולא ההגדרה הפנימית, אבל ס"ס את היעד צריך לזכור כבר מההתחלה?

תשובה:

ו. יש תכלית לשלב זה, ונקראת תכלית בערכין. אולם נכון שצריך לזכור התכלית האחרונה כבר עתה.

שאלה:

ז. כותב אני את החלק הזה של השאלות בערב שבת קודש פרשת וירא - והנה בפרשה רואים שמצד אחד הקב"ה אומר לאברהם שילך "אל ארץ המוריה", כלומר יש כיוון מסוים, אבל מצד שני "על ההר אשר אומר אליך", היינו הקב"ה עדיין משאיר את המטרה המדויקת מכוסה מאאע"ה. האיר ומה אפשר ללמוד מכך לענין תכלית האדם?

האם ראוי שלא לומר כמה מילים שלא מענין הלימוד באמצע הלימוד, או שכל האיסור הוא בשיחת חולין, ומה הדין כאשר נצרך באופן רשמי לימוד ב"תענית דיבור"?

האם מותר מבחינה הלכתית להתחבר לכח ההויה, לרגשות, ולעולם הפנימי בכללות, לפני שחרית?

האם מותר מבחינה הלכתית להתחבר לכח ההויה, לרגשות, ולעולם הפנימי בכללות, בבית הכנסת ובית המדרש (האם מוגדר כשימוש חולין לענין זה)?

האם העבודה שב"דע את עצמך" ובספר "הכרה עצמית" זהה, כלומר, שתיהם זה עבודות של כניסה לעולם הפנימי, או שיש חילוק בין הדרכים, ומה עדיף למעשה?

האם שייך לעשות תהליכים של עבודות במקביל, כגון חובות הלבבות במקביל לבלבבי, או בלבבי במקביל לדע את וכיוצ"ב.

האם מותר לבקש על רוחניות בשבת, והאם מותר לבקש על בקשות שהם לא ברוחניות אבל לעונג לי לבקש אותם, או שאני מספר לה' על קשיים שיש לי וזה עוזר לי?

כמה זמן צריך לעבור על כל שער בספר "חובות הלבבות" בשביל לקנות בו קנין אמיתי?

האם יש ביכולתי לסדר לעצמי את העבודה למעשה ב"חובות הלבבות", או שאני צריך לקבל הדרכה או שיתוף עם בעל ניסיון?

אני מרגיש שאין לי מספיק שפלות לפני ה' יתברך. איך עליי לעבוד בענין?

מה שהרב כתב לי בפעם הקודמת לענין מודעות כדי להתרחק ממתעסק, הכוונה למודעות על המעשים, כלומר לחשוב למה אני עושה כל דבר, או מודעות לרגשות, או גם וגם?

בענין דרך העבודה, אני מרגיש שמה שאני צריך זה דרך לעבודה על תכליתם - לזכך את המעשים לעשותם בשביל לעשות נחת רוח לה' יתברך, שגם אני מרגיש את היחידה שלי, לפחות הקשר היחיד שלי עם הקב"ה מ"מ. ומאיך גיסא ישנם עוד דרכים שאני רוצה לעלות בהם, כגון חובות הלבבות, בלבבי וכו'. ואני לא יודע אם ואיך אפשר לשלב תהליכים ביחד, וגם אני מחפש באמת הדרך לזכך את המעשים לעשותם בשביל לעשות נחת רוח לה' יתברך, איפה אוכל באמת למצוא דרך ישר בכך. או שמוטל עליי לבנות את הדרך ביחד עם ה' יתברך, אשמח אם הרב יוכל לכוון אותי.

תשובה:

ז. כל דבר שרואים אותו מרחוק רואים את כללותו, ולא את פרטותו. נצרך להעמיד כיוון כללי, אולם אי אפשר להגדיר את הדקות עד שמתקרבים לדבר.

יש למעט כמה שניתן בשום שכל. תענית דיבור כפשוטו ממש.

כן, כהכנה לתפלה.

כן, ח"ו אינו חולין, אינו חלל, זהו מילוי.

דע את עצמך - כללות הנפש, הכרה עצמית - פרטותה.

ראוי לעשות כל עבודה בנפרד.

לספר כן, להודות כן, מזמור שיר ליום השבת, טוב להודות לה'. לבקש לא, שבת זמן של תודה ולא של תפלה, זהו מהותה.

לפחות כמה חודשים.

צריך שיתוף.

כרגע להניח זאת בצד.

גם וגם, בשום שכל, מודעות לפי כוחותיך, ולא מעבר לכך.

תפסת מרובה לא תפסת. יש להתמיד בכל מהלך כחצי שני ויותר, ואח"כ לעבור לשלב הבא. כמו שאי אפשר ללמוד 3 מסכתות בעיון לרוב בני האדם, כן בעבודה, שלב אחר שלב.

ישר כח גדול מאוד, אין מילים בפי הודות לרב על העזרה הגדולה שהרב נותן לי, תבורכו מפי עליון בכל מילי מיטב, ושוב יישר כח.

עבודה בסביבה חילונית עם חשיפה למדיה

שאלה:

שלום וברכה.

אני אברך שלומד ב"ה כמה שאני יכול. מצבנו הכלכלי אינו מן הטובים. לאחרונה חיפשנו עבודה לאשתי, ובצר לנו היא פנתה לעבוד בביטוח לאומי (עובדות שם גם נשים חרדיות 'בכל הרמות').

כעת התברר לי שאין שם חסימה לאינטרנט כלל, אך מאידך לפי הוראות העבודה אסור להיכנס לאינטרנט, והנכנסת - מפוטרת מהעבודה (איני יודע אם יש לזה אכיפה). אשמח אם הרב יוכל לומר לנו מה מן הראוי לעשות. חשוב לי להדגיש:

הרצון הטבעי שלנו הוא לא לקחת עבודה זו (שיש בה אווירה חילונית ברמה זו או אחרת), ורק שאנו מרגישים שמחובת ההשתדלות לעשות כן. ועל כן אם הרב יאמר שאין זו ההשתדלות הנכונה (על אף מצבנו הכלכלי) - נקבל זאת בשמחה. תודה רבה.

תשובה:

כדאי לנסות תקופה קצרה, וכדאי בזמן שיש הפסקה ללמוד הלכה ומוסר. ובכל יום שעובדת שם להתפלל לקב"ה שיזמין מקום טוב יותר.

שני ימות משיח

שאלה:

למה לשון התפילה הוא "לשני ימות משיח" ולא אומרים "לשנות משיח" וכמו שמצינו בכל מקום שהנוסח הוא "ושנות" ולא "שני ימות"?

תשובה:

עין פנים יפות (בראשית, פרק נט, פסוק א) וז"ל, שני ממש, עיי"ש.

זכר ונקבה בסיפורי מעשיות

שאלה:

שלום לרב היקר שליט"א.

רבנו, מהו שנמצא בסיפורי מעשיות בכמה מקומות שנקבות נדמות לזכרים או שמתלבשות כזכרים? למה מוהר"ן מכוון בכך?

תשובה:

בסוד אריך אנפין, שנוק' כלולה בזכר.

מחיצה בשמחות משפחתיות

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א,

אין לנו מילים להודות על התשובות שהרב טורח ומשיב לנו ולכלל ישראל, והדבר ניכר ביותר מתוך עלון השו"ת השבועי "שאל לבי", שהרב מסביר פנים לכל א' מישראל, מן הדברים הקטנים ביותר ועד הדברים הגדולים - מעשה בראשית ומעשה מרכבה.

שוב נשאלה שאלה מענין השמחות שירבו בע"ה, אחר שמשפחה מורחבת של כמה אחים ערכו שמחת שבע ברכות לא' האחיינים, וקיימו בעצמם "שבת אחים גם יחד", האחים והאחיות בניהם ובנותיהם, מהם נשואים ג"כ, בהפרדה כמובן, אך ללא מחיצה, והיה שם א' שמחה על כך כי אף שאנו משפחה, אך מהחובה לתקן שלא יהיו רואים אלו את אלו, בפרט שכבר גדלו הנערים ויש כבר בחורים ובחורות גדולים, וגם זוצי"ם שמקרוב נישאו, ויש בזה פגם גדול. אך רוב האחים שכולם אברכים, ענו לעומתו שמשפחה שאני, וגם הוא עצמו אינו עושה מחיצה בביתו בשבתות וכיו"ב שכל ילדיו מתארחים גם הנשואים, ואם הוא אינו מעמיד מחיצה בין הגיסים והגיסות, מה לו כי ילין עתה שהוא באותה מתכונת רק מורחב יותר. ועתה נפשו בשאלתו כי באמת לא היה לו פה להשיב על טענה זו, עם מי הצדק, ומאי שנא משפחה מורחבת ממשפחה מצומצמת, והאם באמת עליו להעמיד מחיצה בתוך ביתו כאשר באים הנשואים ומשפחותיהם?

ובאמת שזוהי קושיא גדולה לכאורה על הנהגת החרדים בזה, ומאוד נשמח אם גם בזאת יראה לנו הרב את הדרך הסלולה, מהי השקפת התורה בזה, ומה נכון לעשות, מאשר הוא מיסודי קדושת ישראל, ושכמ"ה.

תשובה:

זה הפוך מדרכי הקדושה והצניעות, ואף בבית פרטי עם נשואים נצרך חכמת חיים איך לנתב זאת באופן של צניעות, הן במקומות הישיבה והן הנושא השיחה וכד'. וגם בזה כידוע ישנם לא מעט תקלות. ופשוט שאין להרחיב זאת יותר למשפחה רחבה יותר. ונצרך זהירות רבה באירוח נשואין יחדיו, ובדאי שכדאי לא להרבות בכך. והדור פרוץ הרבה הן בפגישות רבות לפני האירוסין, והן בפגישות רבות בין האירוסין לנישואין, שכבר צווחו על כך קמאי, והן באופן הפגישות, צורתם ומקומם.

מה קודם זיכוך הגוף או הנפש?

שאלה:

האם יותר ראוי לעבוד על זיכוך הגוף (ריחוק מתענוגי עוה"ז) תחילה, או תחילה לעבוד על זיכוך הנפש (מידות)? או אולי לעבוד על שניהם בב"א?

בכבוד רב,

תשובה:

זה תלוי בכל אדם מה יותר עכור אצלו, ומה מעכב אצלו יותר את עבודת ה' כראוי.

היכן הוא שורש הרצונות באדם

שאלה:

הרב שלום,

מאיפה מגיע הרצונות לאדם? ומאיפה חוסר רצון?

תשובה:

שורש הרצונות או מהנפש האלוקית או מהנפש הבהמית, או מהיצר הרע, או מהיצר הטוב. חוסר רצון נובע משליטת יסוד העפר בנפש, הכבדות שבו משפיעה על "תנועת" הרצון ומחלישה אותו, ופעמים עד כדי יאוש.

רפואה לקוליטיס

שאלה:

שלום רב.

יש לי בעיות עיכול וקוליטיס כיבית (דלקת ודימום במעיים). איך אני יכול להחלים מזה?

תשובה:

עיין גיטין, ע, ע"א. נדרים, לז, ע"ב. עירובין, כט, ע"ב.

והבן שאמרו (חולין, קיג, ע"א) אין מחזיקין דם בבני מעיים.

כח הדילוג בנפשי

שאלה:

שלום כבוד הרב,

הרב כתב לי שהמעבר מגילוי להתפשטות זה מכח הדילוג בנפש וביקש ממני לברר בנפשי את הכרתי בכח זה ואז הרב יעזור לי בבירור, הרב יכול קצת לפרט ולמקד אותי יותר במה לברר בכח הדילוג בנפשי? כדי שאוכל לשהות על זה בצורה נכונה ולעדכן את הרב כיסוד התחלתי ברור לי כיום שבאמת היסוד החזק שלי הוא אש והיסוד המשני הוא עפר.

תשובה:

אש יסודו דילוג, נא לברר כל מוקמות האש שבנפש, ולמצוא כיצד אינו הולך כסדרו אלא מקפץ, "עברה גדר או נהר", שזה טבע האש.

בחירה בדבר הרשות

שאלה:

האם יש בחירה בדבר הרשות, למשל כשאני בוחר לקנות חפץ פלוני וכיוצא בזה האם קבעו לי את זה משמים, או שזה שייך למערכת הבחירה?

תשובה:

אם רצונך לעשות רצון בוראך, כן, וכן בסתמא. אולם אם מכוון דווקא לעשות רצון עצמו, בין אם כך רצון ה' ובין אם לאו, אזי תלוי בבחירתו.

בענין התקופה

שלום לכבוד הרב היקר

הרב אמר שאנו נמצאים כעת במכת בכורות, ורציתי לברר כמה דברים: הרב כתב בתשובה שבמכת בכורות יוכו "כל הראשיות" של עלמא דשיקרא, ובראשם "ראשית" גוים עמלק ואחריתו עדי אבד. והקב"ה יכה ויעקור כל ראש, כל ראשית דקלקול, במקום, בזמן, ובנפש, בדומם צומח חי ומדבר. והדברים ארוכים ועמוקים.

שאלה:

א. איך מתבטא מכת בכורות אם אפשר להרחיב?

שאלה:

ב. למי המכה מיועדת ומה המטרה שלה?

תשובה:

א-ב. כל "ראש" יפול, כמו שבמצרים כל גדול שבבית נפל. ואזי יתגלה הראש האמיתי, "אני ראשון". וזהו מטרתם, לסלק ראש דקלקול, ולגלות הראש האמיתי.

שאלה:

ג. מה השלבים לאחר מכת בכורות?

תשובה:

ג. כמו שבקריעת ים סוף "בעתיקא תליא מילתא", כן יתגלה עתיק בשלמות.

שאלה:

ד. ואיך באו לידי ביטוי תשע המכות שהיו לפני כן?

תשובה:

ד. ט' מכות מקבילות לט' ספירות ממלכות עד חכמה, וכל פעם לוקה השייך לאותה ספירה בפרטות.

עוג ואליעזר

שאלה:

שמעתי שיש חז"ל (איני יודע המקור) שאליעזר עבד אברהם נעשית עוג מלך הבשן (וא"כ נמצא שהיו שני אנשים שנקראו עוג). האם יש מקור לזה? (ב) איך זה מסתדר עם מה שהרב אמר לי שהחלק הטוב בעוג נעשית לאליעזר וחלק הרע נעשית לעוג אם אליעזר באמת יצא לתרבות רעה. (ג) ובכלל איך שייך להבין איך אליעזר עבד אברהם יצא לתרבות רעה ונעשית לעוג מלך הבשן שהיה אוהב גדול ליהודים.

תשובה:

המקור פרקי דר' אליעזר, פרק ט"ז, ואינם שני אנשים שנקראו עוג, אלא שורש נשמה אחת, החלק הטוב אליעזר, והחלק הרע עוג, כמ"ש בעץ חיים (שער מט, פ"ט), וספר הליקוטים (חיי שרה), ועוד.

זהו כנען, שחלק נשמתו הטוב נעשה אליעזר, וחלק הרע שנעשה עוג.

המשך בענין נשמות דרחל ולאה

שאלה:

(א) יישר כחך להרב שליט"א על התשובה הנפלאה בנושא נשמות רחל ולאה. זה לא היה שאלה שלי, אמנם ראיתי התשובה והענין זה נוגעת בליבי עד מאד כיון שאני עוסקת הרבה בהסוגיא של רחל ולאה לאחר שלמדתי הקונטרס בים דרכך על ענין דרכי נשמות רחל ולאה. יש לי כמה שאלות לברר עדיין. (א) בעצם דברי האריז"ל שלא שורשה בראש ז"א ורחל שורשה בחזה דז"א האם זה מורה שנשמות לאה יש להם שורש גבוה יותר מנשמות רחל?

תשובה:

א. כן, אולם כל תחתון יש לו הבחנה שיש בו בחינה שהוא גבוה מן העליון.

שאלה:

(ב) ואם הנ"ל נכון א"כ למה יעקב חפץ ברחל ולא בלאה אם לאה היה לה שורש נשמה יותר גבוה?

תשובה:

ב. כי זה חלקו, חציו העליון מן הדעת שבראשו עד החזה שייך לקומת לאה, וחלקו התחתון הנקרא יעקב שם מקום רחל. ותחילה נקרא יש, ולכך רצה לשאת את רחל, ואח"כ נקרא ישראל, כי שרית וגו', עם שרו של עשו, אז נוטל חלק עשו - לאה, ונקרא ישראל, שעיקרו מחזה ולמעלה.

שאלה:

(ג) עיקר יסוד התשובה כנראה היה שיש מקום של חיבור נשמות רחל עם נשמות רחל במקום שעקבי לאה פוגשת בכתר דרחל ועל כן "נשמות אלו" נוטות גם לבהירות של השכלה על אף שהם בעיקר נוטות להרגשה. וא"כ נמצא שיש סוג שלישי של נשמות, אלו ששורשם במקום הממוצע בין נשמות לאה לנשמות רחל. האם הבנתי נכון בכוננת הרב?

תשובה:

ג. ככל ממוצע שכולל את ב' הצדדים.

שאלה:

ד) אם נכון שיש סוג השלישי של נשמות האם נשמות אלו צריכים לעבוד ה' באופן של איחוד שכל עם הרגש וזהו נחלתם וחלקם, ואילו נשמות לאה אין עבודתם כלל להרגיש מה שהם משכילים, וכן נשמות רחל אין עבודתם להשכיל ולהגיע לבהירות של מוחין (רק מעשים וכמבואר במקום אחרת שנשמות רחל עבודתם הוא בכח המעשה, הלב, לעומת נשמות לאה שעבודתם מוחין?)

תשובה:

ד. לא זו ההגדרה "אין עבודתם כלל", אלא עיקר עבודתם.

שאלה:

ה) האם לימוד הקבלה הוא יותר שייך לנשמות רחל או לנשמות לאה?

תשובה:

ה. לאה.

שאלה:

ו) האם הפרצוף לאה ורחל היו נקראים כן גם קודם שחיו רחל ולאה?

תשובה:

ו. כן.

שאלה:

ז) מהו הענין של דיני לאה?

תשובה:

ז. שורשם בבינה, שמינה דינין מתערין.

שאלה:

ח) כמו שהיה פלוגתא בין רחל ללאה שהמשיך להשבטים ויוסף האם כמו יהיה פלוגתא בין התרי משיחין?

תשובה:

ח. כן, אולם שם נעשה שלום.

פגמים בקדושה ואיזון בנפש

שאלה:

א) האם סדרת ארבע יסודות וכן ספר הכרה עצמית יכול להועיל להאדם שיש לו פגמים בקדושה ונופל כסדר בעינינים אלה, או שתחילה על האדם לצאת מפגמיו ולהיות נקי מכל פגמי קדושה ואז אח"כ יכול לאזן נפשו ע"י סדרת ארבע יסודות וספר הכרה עצמית?

תשובה:

א. יכול להועיל.

שאלה:

ב) כמו שיש מים נפולה האם ג"כ יש עפר, רוח ואש נפולה, ואם כן, מה הם בכללותם.

תשובה:

ב. כן. אש - גאווה וכעס. רוח - דברים בטלים. עפר - עצבות ועצלות.

שאלה:

ג) האם שייך שהיסוד החזק של האדם ג"כ נפולה אצלו, לדוג' היסוד העיקרי שלו הוא מים ולכן יש לו הרבה יכולת לקבל תענוג וכן ליתן אהבה וחום לאחרים והוא יכול להתענג מאד מקדושה, אבל יש לו מים נפולה ונופל לתאוות.

תשובה:

ג. כן, בוודאי. אצל הרבה בני אדם זה כך.

שאלה:

ד) מהו באופן שהאדם מרגיש אהבה וגעגועים והשתוקקות לשני אבל לפעמים הוא מרגיש הרהורי עבירה ונופל בעיני קדושה מחמת זה, האם יש לו לחסום ההרגשים שלו ולהסיח דעת מהרגשי אהבה שיש לו להשני ומיד לחשוב בתורה וכדו'?

תשובה:

ד. כן.

שאלה:

ה) אם איש יש לו הרהורים בלתי צנועים על איש שני, האם זה נובע מארבע יסודות בנפש או שזה נובע מקליפת מעשה סדום שהוא סוגיא אחרת לגמרי ושלכאורה אינו ניתן לתקן ע"י איזון היסודות בנפש.

תשובה:

ה. קליפת סדום, ונתלבש ביסוד המים הנפול שלו.

שאלה:

ו) אם א' נפל כסדר בעיני קדושה ומיד לאחר הנפילה הוא מרגיש עצבות, האם מיד יש לו לדבר עם הקב"ה על זה ולהתפלל שיחזירוהו לתשובה, או לפתוח ספרי ברלסב, או ללמוד ספרים שיכול לחזק את רוחו, או מיד ללמוד גמ' בעמילות? ואם אינו יכול לטבול במקוה מיד האם יש לו לעשות דברים הנ"ל או שאין לו לעשות שום דבר קודם שיטבול?

תשובה:

ו. יעשה כל מה שמחזק את נפשו באופן של תיקון ולא התעוררות בעלמא.

שאלה:

ז) מה יעשה האדם אם סיבת הנפילות בעיניו הנ"ל בדרך כלל נובעים מלחץ ועומס הנפש שחלה על הגוף ומחמת זה הוא מרגיש שרוצה להרגיע נפשו וגופו ע"י הוצאת הלחץ והעומס עליו והוא מרגיש איזה הרגעה במעשה השפילה של הו"ל, האם יש לו לעשות דברים אחרים שמרגיעו ומוציא העומס מעליו, ואם כן האם יש איזה דוגמאות לזה?

תשובה:

ז. כן, תלוי מה הלחץ. כל מקרה לגופו.

שאלה:

ח) מהו באופן שפילולתיו נובעים ממראה בלתי-צנועה שראה קודם הבר מצוה שלו כיון שהיה אינטרנט פרוץ בביתו, ולא עוד אלא שגדל בבית שההורים לא מתנהגים בקדושה זה עם זה, בלי להכנס לכל הפרטים, ומחמת מראות הללו הוא סובל בעניני קדושה לכל החיים שלו, איך הוא יכול לתקן עצמו.

תשובה:

ח. נצרך זיכור המדמה. נא לעסוק בדע את דמיוןך.

שאלה:

ט) האם יתכן שאדם יש בקרבו נפש של רשע מדור המבול וגם יש שבקרבו נפש של צדיק ולכן הוא תמיד מרגיש סתירה בעצמו על שהוא נופל תמיד מחמת היצה"ר שלו שבא מהרשע שבקרבו אבל לעולם פועמת בו הקול של הצדיק בתוכו שאינו סובל מהחסרון קדושה אצלו.

תשובה:

ט. כן.

שאלה:

י) האם שייך שהמשיכה שלו לעניני רע נובע מגופו ולא ממבנה נפש, וא"כ יתכן שמצד נפשו אינו מתאוה כ"כ לעניני רע אבל יש לו גוף מגושם מאד שמגררו לכך.

תשובה:

י. כן.

אחוז הנחש בזנבו וקליפת האינטרנט

שאלה:

א) מהו הביאור ב"אחוז הנחש בזנבו".

תשובה:

א. כתב ברקאנטי (שמות, ג) וז"ל, זנב הנחש רומז לכוחות הטומאה, כמ"ש רז"ל בספר הזהר (ח"ג, קיט, ע"ב) חיוויא כד איהו בדינא כפיף רישא לעפרא וסליק זנבא, כדין זנבא שלט ומחי רישא דאכפפיה לתתא, מיד ויהי למטה בכפו, עיי"ש. ועיין מלבי"ם על אתר. ועיין עץ חיים (שער מח, פרק ג). ורמח"ל בתיקונים חדשים (תיקון חמיסר)

שאלה:

ב) ביחס להאינטרנט שהוא קליפה שכוללת את הכל וכמבואר הרבה מתוך דברי הרב על הנושא, האם יש לדמותו לקליפת הנחש שהוא הרע הכללי של הבריאה ולפי"ז האם יש להתגבר על קליפה זו ע"י "אחוז הנחש בזנבו", ואם זהו הדרך, מהו האופן לאחוז בזנבו.

תשובה:

ב. כן. כתב בפתחי שערים (נתיב פרצוף א"א, פתח כה) וז"ל, אחוז בזנבו, וצריך להחזיר הזנב לראש, בסוד הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב. ועיין לשם (ספר הדע"ה, ח"ב, דרוש ד, ענף כ, סימן ג).

בלבול בלימוד הגמרא

שאלה:
שלום להרב,

יש לי בעיה שבכל פעם שאני לומד גמרא בפעם הראשונה, אני מתבלבל עם חישובי הגמרא ועלי להתחיל מחדש מתחילת הגמרא. אני ברוך השם אל תתעצבן על העובדה שהשם לא נתן לי להבין את הגמרא בפעם הראשונה ואני מתחיל ללמוד את הגמרא שוב. כשאני מתחיל ללמוד שוב את הגמרא, הנשמה שלי מתחילה להרגיש לחץ עצום והמוח שלי מתבלבל מאוד. זה גורם לבטן שלי להרגיש לחץ ולרוב אני צריך ללכת לשירותים. אני מנסה להשתיק את דעתי כשאני מתחיל שוב את הגמורה וברוך השם אני מסוגל להשתיק את דעתי אבל החוויה הזו עדיין מתרחשת.

האם הרב יכול בבקשה לומר לי:

(א) למה זה קורה?

(ב) איך אני יכול למנוע את זה?

(ג) האם יש סגולות למוח צלול בזמן הלמידה?

שנים רבות תרגלתי להשתיק את המוח וברוך השם נהייתי טוב בזה, אבל עדיין יש לי את כל הבלבול הזה בנשמה בכל פעם שאני לומד. אני כל כך רוצה ללמוד תורה!!!! בבקשה האם הרב יכול לבקש מהשם בשבילי שאהיה זוכה ללמוד תורה בהתמדה ובנחת?

תודה לרב מראש

תשובה:

ש כוחות שיש להם דילוג במחשבה. ולכך מה שראוי לעשות, כל קטע ללמוד שלב ראשון, ואח"כ ללמוד שלב ראשון ושני ביחד, ואח"כ שלב ראשון ושני ושלישי ביחד, וכו'.

השקטה של המוח מכל ענין אחר ולימוד בנחת מועילים הרבה.

פוסט קורונה ובריאות פנימיות

שאלה:
שלום לכבוד הרב,

כבר תקופה ארוכה בערך חצי שנה יותר שמאז הקורונה יש לי פוסט קורונה שזה כולל איבוד משקל נשירת שיער חולשה בגוף עייפות כאבי עצמות וזה עוד בלי מחלת הנשיקה שמביא עימו מלא מרעין בישין והלכתי למלא רופאים שרק לקחו כסף ולא עלתה בידם וזה החמיר לי בצורה ששום רופא כימעט לו פגש כי גם שהייתי חולה הייתי טובל ועושה איזה סוג של נשימות ומקבל גלי חום וחוזק להיתפלל עד שלא הייתי מרגיש כלום מיכול וכול מין החולי ואז פיתאום אחרי קצת זמן הייתי קורס ומתרסק פי עשר וככה ברצוא ושוב מלא זמן עד שכשל כוח הסבל וקרסתי ממש וניהיה לי מיכול זה איזה סיבוך מוזר ממש הגוף כול פעם מתאושש ושוב קורס וניהיה לי סיוטים בלילה אני חולם שאומרים לי שאני ניסוי גנטי של נגיף ביולוגי ושעכשיו לא יהיה לי חיים, ועוד מלא בעיות וכול הזמן אני בקושי יכול ללמוד ולהתפלל ולטבול וכול כיוצא ויש לי מלא מחשבות כפירה שזה לא לטובה כי איך יכול להיות שדבר שכול כך מרחיק אותי מהבורא הוא לטובה וזה בא על חשבון של דברים בקדושה שבלעדיהם ממש אין לי טעם בחיים, ואני פשוט ביידים של הסיטרא אחרא ללא שום יכולת להשיב מלחמה?

מה הרב יכול לחזק אותי או אולי גם להמליץ לי איזה טיפול או רופא תודה רבה.

תשובה:

כדאי לנסות מידי פעם לאורך היום לפלוט אויר, ולנשום אויר צח מתוך רוגע ונועם. כי שורש מחלה זו, "קצר רוח".

ובנוסף לכך, לשנן את יסודות האמונה בפשיטות ובנעימות, ובתמימות.

דבקות בצמצום ועוד שאלות בפנימיות

הרב,

המשך שאלה משבוע שעבר.

שאלה:

א. הרב אמר לי שדבקות בצמצום זה קמץ עצמו אל עצמו ריבוי אור ושם שורש הנבראים, למה הרב אומר שדבקות בצמצום זה ריבוי אור הרי הצד של הנברא הוא יותר בצמצום בחלל ולא באור שהתקפל לאור א"ס? למה ריבוי אור הוא שורש הנבראים ולא הצמצום? הרי כמו שאמרנו הבלתי גבול שלט על הגבול ועכשיו שהתקפל הבלתי גבול התגלה הגבול וממנו שורש לנברא, כמו במשל השמש שהאדם מכסה את עיניו כדי לא להסתנוור אז האדם הוא צמצום העיניים ולא ריבוי אור השמש שמאיר עליו.

תשובה:

א. שורש כל הבריאה בבחינת "בל תגרע" ו"בל תוסיף". ויש את אור הא"ס, ועליו חל תגרע ותוסיף. מהצד התחתון זהו "תגרע", נעשה חלל וחסרון, וזהו שורש הנבראים. והמצד העליון, זהו "תוסיף", נעשה תוספת של ריבוי אור, וזהו שורש הנבראים. וזה וזה אמת.

שאלה:

ב. למה נתאווה ה' לדירה בתחתונים זה ריבוי אור, האם זה לא פשוט התקפלות אור בחזרה למקומו לחלל? כלומר אותו אור שעלה לא"ס משיכתו כקו בחזרה לחלל כך שיהיה כמו בתחילה רק שיוכר הגבול והבלתי גבול ביחד, כלומר אין פה ריבוי אור ממה שהיה אלא אותו אור שנכפל חוזר למקומו.

תשובה:

ב. יתרון האור מן החושך, זהו תכלית דירה בתחתונים, וכפשוטו שע"י החושך הגמור בעולם התחתון כאשר נתהפך לאור, זהו יתרון האור מן החושך. אולם בעומק, זהו ב"שורש החושך", שהוא הצמצום, שפעולת הצמצום, מהצד התחתון זהו חושך, סילוק אור, אולם מהצד העליון זהו הגדלת האור, קמץ עצמו אל עצמו, וזהו גופא יתרון האור מן החושך, שפעולת צמצום יוצרת ריבוי אור.

שאלה:

ג. שאמרתי שלהבנתי דבקות בצמצום זה דבקות בצמצום לא כפשוטו כלומר משיג צמצום ודבק בלא כפשוטו, האם זה שהרב ענה לי שונה אומר שהוא מסכים רק הביא בחינה אחרת לדבקות או שהוא לא מסכים? אם לא מסכים אשמח

לדעת למה

תשובה:

ג. גם וגם, מסכים.

שאלה:

ד. לפי הרב שיש יחסים מתחלפים אז בדוגמא שלנו בלימוד הקבלה יש צד שלימוד ע"פ כוחות נפש גבוה מלימוד לפי חוש שכלי ויש צד הפוך נכון? וכן לגבי מוחין יש צד שכוחות נפש גבוה וההפך האם גם נכון?

תשובה:

ד. כן.

שאלה:

ה. הרב הסביר לי לפי החכמה שיש יחסים מתחלפים, האם הרב יכול להסביר לי בשפה של נפש איך יכול להיות שמושג ש"כביכול" נתפס לנפש כחיצוני ממנה הוא בעצם יותר גבוה מכוח הנפש שמתמפה לאותו מושג, לדוגמא איך המושג "אריך אנפין" נתפס בנפש כגבוה מהכרת הרצון של הנפש? איך המושג "אבא" נתפס כפנימי/גבוה מהמושג כוח החכמה של הנפש?

תשובה:

ה. רצון - רצ-ון, הקטנת הריצה, "ון" בלשון הקודש, הקטנה, כנודע. לעומת כך "אריך אנפין", כח שמתארך עד סופו של אותו עולם. חכמה, כח-מה, עדיין נמצא בכח ולא יצא לפועל, מ"ה - ז"א, כנודע. לעומת שם תואר "אבא", כלומר שכבר יצא לפועל, יש בן.

שאלה:

ו. הרב אומר שהמוחין שורשם בשכל הנעלם, אז יש ראייה=ציור ויש מוחין ויש שכל הנעלם, אני מבין שראייה זה חיצוניות חכמה מוחין פנימיות ושכל הנעלם בכתר, הבנתי נכון?

תשובה:

ו. כן, שכל נעלם, "מוחא סתימאה", מח דאריך.

שאלה:

ז. הרב הסביר לי את ההבדל בין מוחין לראייה אבל מה ההבדל בין מוחין לשכל הנעלם?

תשובה:

ז. שכל נעלם, כל הענפים כלולים בשורשים, רואים איך כל ענף "כלול" בשורשו. וזהו עומק תורת הלשם, כפי שנתבאר בפרט בספר הדעה ובספר הכללים, לראות כיצד כלול כל ענף בשורשו, ועיקר תורתו להראות איך הכל מושרש במוחא סתימאה דא"ק (ויותר על כן באוירא ובגלגלתא). לעומת כך שכל - מוחין, זהו גילוי של שורש וענפים, גילוי כיצד השורש הוא "שורש לענף".

שאלה:

ח. הרב כתב לי "יש מידות שהם פנימיות אדם, פנימיות א"ק. ויש מידות שהם תולדת התפשטות המוחין" כלומר רשר"ד אלו המידות שהם תולדת התפשטות המוחין בעוד שבמידות בגוף אז המוחין הם רק כלי מעבר לרצון או לשעשוע/תענוג או להויה הבנתי נכון?

תשובה:

ח. כן. זו נקודה יסודית מאוד! מאוד! מאוד! כי א"ק בחינת כתר של כל העולמות, ורק בערכו המידות עיקר גילויים אינו ע"י או"א, אלא ע"י כתר שבו. וגילוי זה עיקרו בפנימיות א"ק. אולם אף בחיצוניותו יש לכך גילוי, כי אורות אח"פ, שהם יוצאים מפנימיות א"ק, מתפשטים עד שבולת הזקן, חזה, טבור. והיינו למקום או"א, ואין גילוי גמור לאו"א בא"ק. (ומעין כך לתתא שדיקנא חפיא על או"א).

ושורש אח"פ, במוחא סתימאה דא"ק, "סתימאה" דייקא. אולם פנימיות הא"ק, מידות שבו, שורשם בכתר שבו. מהלך הנ"ל אינו כתורת הלשם.

שאלה:

ט. הרב כתב לי לגבי מוחין "השכלה מופשטת ותפיסת כללות, שהפרטים חלק ממנו ולא מחוברים כדבר צרור" האם הכוונה לחיבור של אחד ולא של אחדות? תפיסה של יחיד אני מניח שהיא לא שייכת למוחין אלא להויה האם אני צודק? תשובה: ט. כן.

שאלה:

י. הרב יכול לתת לי דוגמא למושג של ראייה=ציור=צרור ומה המוחין שלו? הרב יכול להביא בהתאם לשאלה לעוד מושג כזה במושגי הקבלה? תשובה:

י. י"ס, זהו עשרה צדדים, השתלשלות, שלשלת צדדים חלוקים יחד. לעומת כך בתפיסת מוחין, בעולם העקודים היו כלולים יחדין, ונתבאר ברמח"ל ככלי שיש בו עשרה שנתות, ובלשון של ימינו לדוגמא בקבוק של תינוק, שיש בו מדידה כמה יש בתוכו, אולם זהו בקבוק אחד. דוגמא תחתונה, בן הנולד מאביו ואמו, אביו נתן בו ה' דברים, וכן אמו, והרי שהוא צרור מיי' חלקים אלו. אולם מצד תפיסת המוחין, הוא הויה אחת, ששורשה חלקים אלו.

שאלה:

יא. הרב ענה לי שצריך לעצום ראייה גשמית ואז לעצום ראייה שכלית ואז להגיע למוחין, למה פה הרב לא הולך בקו הרגיל שלו שלכל עולם יש לו את היחסיות שלו ועצימת הגשמיות תוביל אותי למוחין של עשייה בעוד עצימת השכליות תוביל אותי למוחין של בריאה אלא אומר שיש עולם אחד של מוחין עם לבוש ראייה שכלית ולבוש ראייה גשמית? תשובה:

יא. לא הבנתי, זהו סדר עצימת ראייה גשמית, ועצימת ראייה רוחנית, ואז להגיע למוחין, זהו מוחין של עשייה עצמם.

שאלה:

יב. למה הרב ענה לי שהכרה שלמה זה הויה דעת ושאר הכוחות ולא הויה ודעת, אז מה עניין האמרות של דדא ביה כולא ביה ודעת קנית מה חסרת? תשובה:

יב. דעת, יש ב' ה' חסדים וה' גבורות, ומצד כך כוללת את חסד, גבורה, ת"ת, נצח, הוד. וכוללת היסוד, שנקרא "כל", גימט' נ', היינו התפרטות ה' לעשרה, עולה נ'. וכוללת את המלכות הנקראת כלה, כל-ה, כל ה' החלקים יחדין, כנודע. אולם זהו מצד כללות נשמתם, "דעת נשמת ו"ק, ומצד כך אמרו שכלא ביה, וזהו מצד האור, מצד הנשמה, אולם לא כוללם מצד "הכלי". שו"ק כלים, גוף בערכין, לאור הדעת.

שאלה:

יג. בכל דבר יש להרגיש את ההויה וזה דעת זה הרגשת קיום ויש הכרת הויה כלעצמה מעל ההרגשה כי ההרגשה מרגישה רק בתנועה האם זה נכון? וכן מצד הדעת שנוגעת בהויה זה הרגשה בתנועה ההויה ולא בהויה כשלעצמה האם נכון?

תשובה:

יג. כן. כן. תנועה המתפשטת מן ההויה.

שאלה:

יד. הרב אמר שהכרת הויה הוא כוח פשוט ודעת היא הרכבה אם כך האם זה אומר שההויה באמת היא מעל הפשוט ומעל ההרכבה כי אם צריך הרכבה בשביל להכיר את ההויה בשלמותה אז אני מניח שיש בהויה גם צד נעלם של מורכבות, כלומר אני עד עכשיו הנחתי שהדעת היא שביל להגיע להכרת הויה אבל מדברי הרב משמע שהן הדעת והן ההויה לא נוגעים בהויה בשלמותה וההויה היא מעל שניהם וצריך את שניהם, אשמח לחידוד וסדר בדברים.

תשובה:

יד. הויה הא"ס, הויה אמיתתו, היא מעל הפשוט וק"ו מעל המורכב. הויה הנברא, פשוטה למעלה מן ההרכבה, אולם יש בה שורש נעלם של הרכבה. ויש בה ניצוץ שלמעלה מן הפשוט, וניצוץ זה הוא הנקרא "ניצוץ בורא בנברא".

שאלה:

טו. שאלתי את הרב מה הבדל בין ספירות עם כתר לבין ספירות עם דעת והרב אמר הכרה מצד השתלשלות והשני מצד חיבור, להבנתי 10 ספירות עם כתר גבוה מ10 עם דעת אך מצד שני הכרה ע"י חיבור גבוה מהכרה ע"י השתלשלות כי זה פנימי וזה חיצוני אז איך זה יכול להיות? יכול להיות שגם כאן יש יחסים מתחלפים אם כן אשמח להסבר

תשובה:

טו. כן. דעת של תחתון שורשו ביסוד של עליון, ומצד כך הדעת גבוה מן הכתר. אולם מאידך כתר של תחתון שורשו בשליש תחתון של ת"ת של עליון, והרי כתר יותר גבוה, כי דעת שורשו רק מיסוד של עליון לעומת כתר ששורש מת"ת של עליון, אולם מאידך גילוי היחס של הדעת של תחתון ביסוד של עליון הוא ברור וגלוי יותר, טיפה זרעית יורדת לתתא. אולם שורש כתר של תחתון בת"ת של עליון הוא נעלם, כמ"ש באריז"ל בעץ חיים שהגולגלת אינו עצם הכתר ששורשו בת"ת של עליון. עיין ערכים בקבלה, ערך גולגלת.

שאלה:

טז. שאני מכיר מהויה הויה של דבר אחר האם זה אומר שיש 2 הויות וחיבור ביניהם או שזה חיבור כי זה חלק מהויה שלי ושאיני מכיר את הויה אני מכיר את הדבר ואין פה 2 הויות?

שאלה:

טז. מנסה לקבל בהירות בנוגע לזה ששמתי לב שכל הכוחות בכתר בהגדרתם הם נמצאים תמיד ואפשר להתחבר אליהם תמיד, הויה אמונה ורצון גם אם אין לי השגה/הרגשה אני מכיר באמת שזו ההויה/אמונה או שזה הרצון של ה' גם אם לא יצא לי אבל תענוג יוצא מהכלל כי תענוג תמידי אינו תענוג ולהבנתי תענוג שלא מרגישים הוא לא תענוג כלומר תענוג יש לו כבר שייכות שאם המקבל לא מודע אליו אין לו כל כך משמעות לעומת שאר הכוחות בכתר (כמובן שאני מבין שבכל הויה גנוז הכל אבל אני מדבר מבחינת עצם הכוח), האם ההבחנה נכונה? למה תענוג יוצא מהכלל בעוד שהוא פנימי מהרצון? ואם לא למה תענוג הוא לא יוצא מהכלל?

תשובה:

טז. מצד דעת שבהויה, זהו חיבור בין ב' הויות. מצד כתר שבהויה, זה חלק מההויה שלי.

שאלה יז

מנסה לקבל בהירות בנוגע לזה ששמתי לב שכל הכוחות בכתר בהגדרתם הם נמצאים תמיד ואפשר להתחבר אליהם תמיד, הויה אמונה ורצון גם אם אין לי השגה/הרגשה אני מכיר באמת שזו ההויה/אמונה או שזה הרצון של ה' גם אם לא יצא לי אבל תענוג יוצא מהכלל כי תענוג תמידי אינו תענוג ולהבנתי תענוג שלא מרגישים הוא לא תענוג כלומר תענוג יש לו כבר שייכות שאם המקבל לא מודע אליו אין לו כל כך משמעות לעומת שאר הכוחות בכתר (כמובן שאני מבין שבכל הויה גנוז הכל אבל אני מדבר מבחינת עצם הכוח), האם ההבחנה נכונה? למה תענוג יוצא מהכלל בעוד שהוא פנימי מהרצון? ואם לא למה תענוג הוא לא יוצא מהכלל?

תשובה:

ז. גם באמונה לעולם יש רצוא ושוב, בבחינת "מאמין ואינו מאמין". וכן ברצון יש רצון וביטול רצון כביכול אצלו ית"ש, רוצה מחד, ומאידך צדיק גוזר והקב"ה מקיים. וכן באדם, מחד רוצה רצון עצמי, ומאידך בטל רצונך מפני רצונו.

שאלה:

יח. יש לי ערבוב בנפש בין תפיסת גילוי להתפשטות, יש לי אור של תפיסת גילוי אבל ההתפשטות היא מן הסתם המצב הטבעי של הנפש, איך אני מתחייס לזה כדי לעלות לגילוי, אם ברצוא ושוב אז יש פה 2 תפיסות סותרות שמבלבלות אותי בנפש (ואני לא יכול להגיד שהתפשטות שייכת לחלק הזה ולחלק הזה גילוי כי הרי אפשר להביט על הכל מכל מצד כל מבט) ואם כהויה שמתראה בכמה פנים זה מקשה עליי להתנתק מהתפיסה התחתונה יותר (למרות שהרב אמר לי שזו האמת הפנימית של הבריאה), בנוסף אני לא יכול לתפוס שהתפשטות היא לא נכונה כי זה פן אחד של ההויה וכן זה ההרגש הרגיל יותר של הנפש, האם הרב יכול להכווין אותי מה סדר השלבים כדי לעשות את המעבר לגילוי (אני מניח שהשלב האחרון הוא הויה המתראה בכמה פנים) כדי שיהיה לי בהירות בסדר השלבים ומה העבודה הנכונה לכל שלב? (אשמח שבנוסף הרב יתן את יחסו לפרט הזה בשאלה וכן קווים כלליים לכל עבודה ומעבר בין פן תחתון לפן עליון להויה המתראה בכל הפנים).

תשובה:

יח. זה תנועה בנפש מכח בלתי בעל גבול לגבול. בלתי בעל גבול, שייך בו "העלם וגילוי", גבול שייך בו "התפשטות". תנועה זו היא בדרך "דילוג". נצרך להכיר את כח ה"דילוג" בנפש. נא לברר בנפשך את הכרתך בכח זה, ולפ"ז אשתדל אי"ה בל"נ לסייע בבירור, כפי שיזמן השי"ת.

תודה רבה מאוד!

עומק תשובת רבי אלעזר בן דורדיא

שאלה:

אני מרגיש שאני כמו אלעזר בן דורדיא.

מהי הדרך שלו? איך הוא הצליח לרכוש את עולם הבה תוך שעה בעוד אחרים שואפים לכך כל חייהם? איך הוא עשה כל כך מהר תשובה אמיתית?

אני מתקשה באמת להתחרט, באמת לחזור.

איך לעשות תשובה עמוקה אמיתית ממעמקי ליבי? אני מאוד קהה וחסרת רגישות.

תשובה:

תחילה חיפש אמצעי בינו לקונו, שמים וארץ בקשו עליו רחמים, הרים וגבעות, חמה ולבנה, כוכבים ומזלות, עד שאמר אין הדבר תלוי אלא בי, והיינו שפונה ישר אל הקב"ה, הוא והקב"ה יחד. ועיין יערות דבש (ח"ב, דרוש י).

וכל הוית נפשו הייתה קיצוניות, שתחילה היה "שלא הניח זונה אחת בעולם שלא בא עליה", וגם זה באופן של חיבור גמור, וכמ"ש שם, "דאביק בה טובא". וכתב המהר"ל (שם) וז"ל, ולפיכך נקרא אלעזר בן דורדיא, השם הזה ראוי לו מאוד, כי היה כולו פסולת בעצמו כמו השמרים, ובתוך השמרים היה לו כח מוכן שהש"י הוא ב"עזרו" להיות שב בתשובה, והיה מוכן אל התשובה ג"כ, ולפיכך היה מורה שמו על החטא ועל התשובה, שנקרא "אלעזר" (לשון עזרה) בן דורדיא (שמרים), וכו'. וזה שאמר כי שמע כי יש זונה בכרכי הים, ואין לך דבר שצריך יותר טורח בגופו כמו זה. גם היה מסכן נפשו, שהרי עבר עליה שבע נהרות, גם כים מלא דינרין שהיתה נוטלת בשכר, כ"כ היה אדוק בעבירה "שמסר על עבירה זאת ממנו וגופו ונפשו", עכ"ל, עיי"ש. ובעומק, זו תנועה קיצונית, ולכך מתנועע מצד אחד לצד שני דייקא. ועיין רמתיים צופים תדב"א (פ"ב). ועיין מחשבות חרוץ (אות ח). והיינו כי כל כוחו קצוות, מסירות נפש, תחילה על העבירה, ואח"כ על

התשובה. ואור המסירות נפש הוא דבקות בקב"ה בלא אמצעים, ודבק בקב"ה כעובר במעי אמו שדבק באמו, וז"ש "הניח ראשו בין ברכיו", שזהו צורת עובר במעי אמו.

ולכך הוא "מזומן" לחיי עוה"ב, חיבור גמור ומוחלט. ולכך קנה עולמו בשעה אחת שזהו הארת עוה"ב, למעלה מן הזמן, הכל בבת אחת. ועיין ספר הליקוטים לאריז"ל (תהלים, פרק כב) מהיכן זכה, עיי"ש, על שם מה נקרא רבי. והיינו שעקר כל הרע שבקרב ודבק כולו בטוב, ולכך מזומן לעולם שכולו טוב. וכמ"ש בדובר צדק (אחרי מות) וז"ל, שהוא פעל כ"כ בשורש פרטי שלו, עד שנעקר אותו שורש רע לגמרי, עיי"ש. ועיין עוד בדבריו בתקנת השבין (אות טו).

ועומק תשובת ר"א בן דורדיא, לחפש בכל לבו אך ורק את הקב"ה.

שורש בנפש לרגישות לריח רע

שאלה:

א- רציתי לשאול היכן השורש בנפש לרגישות גדולה לריח רע?

תשובה:

א. כתב בספר הפליאה והובא בליקוטי ראובני (ערכים, ערך מלאכה, אות ב) וז"ל, דע, כי מי שבחר במלאכה פחותה אשר (יש בה) ריח רע, אין ספק כי הוא מבני קין, והלך אחר ריח נפשו, עכ"ל. והיינו ששורש קרבן קין, היה ריחו רע, משא"כ ריח קרבן הבל. והרי ששורש נשמות הבל סובלים יותר מריח רע. וכתב האריז"ל (שער רוה"ק) וז"ל, בחוש הריח, אם מריח אדם באיזו נבלה, או ריח רע, פוגם מאוד בנפשו, וגורם שתתרחק ממנו. והראיה לזה מן הבשמים של מוצאי שבת להחזיר את הנפש, גם ארז"ל, כי הנשמה נהנית מאד מן הריח הטוב, ועליו נאמר כל הנשמה תהלל יה (תהלים, קנ), עכ"ל. ומעין כך איתא אף בטעמי המצות (משפטים).

שאלה:

ב- עוד רציתי לשאול איך זוכים להגיע להיקף של ידיעת התורה והבנת התורה הרחבה אם כל העומס שיש בחיים, אם זה בגידול ילדים, ועוד?

תשובה:

ב. ישנם כמה אפשרויות. ניתוק נפשי מן העולם ברצוא ושוב, דבקות עצומה בתורה בכל מצב, דבקות נפשית פנימית. גילוי נשמה שהיא יודעת הכל, בבחינת נפשי יודעת מאוד.

בשורות טובות.

בענין צדיקים שחיו בלמעלה מן הזמן

שאלה:

שלו' לכ' הרב שליט"א. מאד נהניתי מהעלון השבועי (באינגלית) של תורתך וקיבלתי הרבה תועלת בעבודתי ממנו. יש לי שאלה כזה. למדתי את ספר הנפש החיים שיש עולמות שהם למעלה מזמן ולמעלה מגדרי התורה אלא שאין זה נוגע לעולם המעשה שבו אנו חיים, ועל אף שעולמות העליונים הם מציאות רוחני מ"מ המציאות הזו אינו שייך לעולם המעשה שבו אנו חיים, ואנו צריכים לחיות בעולם המעשה עם כל גדרי הלכה ועם מציאות של עולם המעשה, וא"כ יוצא מזה לכאורה שרק כשאנו לומדים ס' נפש החיים אז אנו חושבים על עולם העליון הזו ונכנסים בו, אבל כשאנו חוסמים את הספר אז אנו חוזרים לעולם המעשה ושמה צריך לנהוג רק ע"פ עולם המעשה ולא ע"פ העולם המחשבה הזה. השאלה הוא ששמעתי מכמה צדיקים הן שנפטרו והן יב"ח שאינם מדייקים מעשיהם ע"פ כל גדרי עולם המעשה אלא הם חיים בעולם של "למעלה מזמן", ולא היו זיהירים בזמנים ואינם מדקדקים בהרבה ממעשיהם, כאילו שהם לא חיים בעולם המעשה כלל אלא דבוקים לגמרי בעולמות העליונים, וזה לכאורה דבר פלא הוא דהא משמע בדברי נפשה"ח שזה אסור לנהוג כן, אמנם כיון שהם היו בודאי צדיקים גדולים אני רוצה להבין מהו הפשט בזה.

תשובה:

לעולם אף מי שזכה לדבוק בעומק נשמתו בעולם שלמעלה מן הזמן, אסור לו בכל תוקף לעשות ולו הדבר הקטן ביותר שלא לפי גדר ד' אמות של הלכה. אלא שפעמים השתמשו בקולות, כגון שיטות שלא לפי רוב הפוסקים, אולם ישנם שיטות כאלו, ובשעת הדחק לצורך אור נשמתם התירו לפי פסק שלא כדעת רוב הפוסקים.

תכלת הלכה למעשה

שאלה:

בתודה גדולה ועצומה קיבלנו את תשובת הרב לשאלת התכלת, אם ראוי לקיים המצוה בתכלת שנתחדשה היום למי שנכשל תדיר ב"ולא תתורו" (שאלה 15730), וזאת ע"פ הזוה"ק דמשמע שגוון התכלת בפרטות הוא המכוון כנגד לא תתורו. והשיב לנו הרב כדלהלן: "ציצית מלשון מציץ מן החרכים, כמ"ש רבותינו. והוא הצצה דקדושה, וכנגד מצוה זו, פגם הסתכלות או הצצה במקום שאינו טהור וקדוש. וק"ו אור התכלת, מלשון תכלית, שמזכיר תכלית וע"י דבק במדרגת איזהו חכם הרואה את הנולד, היפך הסתכלות דקלקול שגורם לקרי, היפך רואה את הנולד". ומעתה עלה הספק בבית מדרשינו מהי כוונת הרב למעשה, א. האם הרב כיוון לחזק את מה שנאמר בשאלה, שאכן ראוי בכגון דא לקיים המצוה כמאמרה בתכלת הנמצא בידינו, הלכה למעשה, או שכוונת הרב שהדברים נכונים להלכה אבל לא למעשה, כי מי יימר שאכן התכלת שבידינו היא התכלת שנמסרה למשה בסיני. ב. אם נכון לעשות כך למעשה, האם בט"ג או בט"ק, או בשניהם, בצינעא או אף בפרהסיא. על הכל נודה לרב אם יוסיף להשיבנו דבר, ושכמ"ה.

תשובה:

ראוי לפחות פעם אחת בחיים ללבוש.

קיצוץ השפם ושלוש בית

שאלה:

לכבוד הרב,

אני לא חותך את השפם אבל זה מפריע לאשתי. האם עלי לקצץ את השפם או להסביר לה שוב שאין זה מנהג של חסידים לחתוך להם את השפם?

תשובה:

אם אינו מפריע לו בחברת החסידים מפני כן, שלום בית עדיף. כל זה אמור במקרה שכך הורגלה מני מקור גידולה. אולם ח"ו באופן שמצוי היום שפעמים זה נובע מתהליך של פתיחות לעולם הזה, נצרך בדיקה כל מקרה ומקרה לגופו.

ספרי ר' צדוק שערי אורה ועוד

לכבוד הרב שליט"א,

שאלה:

א. ברצוני לשאול למי נועד בעיקר ספרי ר' צדוק ואיזה מהספרים שלו יותר מומלץ.

תשובה:

א. עיקר תורתנו נוגעת בסוגיית תיקון אות ברית קודש, תיקון קדושת המחשבה, ובירור המדמה, ותיקון תאות האכילה. וכן נתבאר צורת החיים לעלייה מן הנפילות, וכן ביאור מחשבות והרגשות דקות של נפש האדם. וזאת מלבד חידושיו לרוב. כדאי להתחיל בספר צדקת הצדיק.

שאלה:

ב. אם יש יותר ענין ללמוד בספר של מי שלא השאיר זרע של קיימא?

תשובה:

ב. כן.

שאלה:

ג. האם ספר שערי אורה מועיל ללימוד קבלה ואיזה פירוש הרב ממליץ עליו?

תשובה:

ג. כן, מאוד. פתח השער.

שאלה:

ד. אם לוקחים מכדורים להרגעה האם בכללות צריך את זה לכל החיים או אפשר להפסיק אם זה?

תשובה:

ד. נצרך יעוץ פרטי לכל מקרה לגופו ע"י מומחה.

שימוש בריטלין

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א,

מה הרב חושב על שימוש בריטלין עם ילד בן 13, מחונן, שקשה לו להתרכז?

תודה רבה

תשובה:

לאחר שניסו כל האפשרויות האחרות, הן טיפול נפשי, והן חומרים טבעיים, נצרך שיקול דעת עדין בכל מקום, רווח מול הפסד. וגם אז בניסיון ראשוני, ואחריו בדיקה.

אופנה חדשה בצילום חתונות

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א,

קראתי את השאלה על תמונות בחתונות ואני מרגישה שאני חייבת להגיב.

אנחנו, בעלי ואני, צלמים אירועים כבר 17 שנה. אנחנו בעלי תשובה ועלינו לארץ לפני 16 שנה. אנחנו מכירים טוב מה זה אומנות הצילום בעולם הגויים.

במשך השנים האחרונות, ראינו שינוי משמעותי באווירת החתונות וגם שינוי בציפיות הזוג כלפי הצילומים.

זאת אומרת, שלאט לאט, אופנה חדשה נכנסת בצילום חתונות והזוגות לא מתביישים לעשות כל מיני פוזות לא צנועות מול צלם זר. ב"ה בעלי לא מסכים לצלם כאלה פוזות. כי פשוט לא חזרנו בתשובה ולא עלינו לארץ כדי להיות חלק מהרוח זר הזה.

זה גרם לנו:

-ירידה משמעותית בפרנסה: יש לנו הרבה פחות חתונות.

-אבל לטובתנו, כל החתונות שאנו מצלמים עכשיו, הן חתונות של בני תורה אמתיים שבחרים אותנו דווקא בגלל שאנו לא נכנסים לשטויות האלו וגם אנחנו בין הצלמים היחידים שלא מחזיקים טלפון לא כשר.

בשאלה הנ"ל, החתן אומר ש"הצלמים עושים אותנו כחילונים עם כל מיני תנועות שונות ומשונות". אני רוצה לשאול את החתן שאמר זאת, למה הוא בוחר כזה צלם ליום הקדוש של חתונתו? ולמה הוא פשוט לא אומר שזה לא הסגנון התמונות שהוא רוצה לעשות?

תשובה:

אשריכם! חזקו ואמצו!

איך אני מגדיל את האור במצוות הבית

שאלה:

כבוד הרב קבלתי את התשובה על מצוות הבית, הרב השיב לי כך: "המצוה הוא "כלי" של חיבור, ו"האור" הוא החיבור הנפשי. עיקר חסרונה אינו בכלי אלא באור. ככל שתגדיל את האור, כן תצטרך את הכלי באופן מאוזן יותר. התבונן בדברים כיצד לבנות קשר נפשי כנה פתוח ופנימי, ואזי המצוה תיעשה כלי לכך!" אבל אני שואל איך אני מגדיל את האור כמו שהרב כותב?

תודה

תשובה:

נצרך יותר פתיחות נפשית, הן רגשית, והן שכלית, ולהכיר ולקבל אופי נפש שונה. כפי הנראה הינך מכונס יתר על המידה בעצמך רגשית ושכלית, וזה מקשה עליך להרגיש ולהבין את רעייתך.

איך ללמוד משניות לעילוי נשמה

שלום לכבוד הרב שליט"א

שאלה:

א. הרב אמר שמשניות זה חשוב ביותר לעילוי נשמה של הנפטר, השאלה שלי היא אם יש באפשרותי ללמוד משניות עם ביאור קצר, כמו שיש היום לימוד משניות בספר אחד מסיימים בשנה דף ליום, לעומת ללמוד משניות עם ביאור מקיף

יותר כמו שיש היום של שוטנשטיין שהוציאו או של קהתי, היתרון של ההסבר הקצר מן הסתם הכמות של המשניות הללו הרבה יותר גדול לעומת, אם אני יילמד עם ביאור רחב יותר. השאלה מה מועיל יותר לנשמת הנפטר?

תשובה:

א. תלוי בכל נשמה לפי חלקה.

שאלה:

ב. האם יש הבדל אם אני מוציא בפה את הלימוד או בלב אומר אותם?

תשובה:

ב. יש להוציא בפה.

שאלה:

ג. האם זה מועיל פחות אם אני אומר שהמשניות לפלוני לעומת אם אני אומר שהמשניות הם יהיו לכמה נפטרים?

תשובה:

ג. מועיל יותר בפרטות.

שאלה:

ד. כנ"ל לגבי קדיש האם זה מועיל פחות אם אומרים קדיש על נפטר אחד או אומרים על שתיים?

תשובה:

ד. כנ"ל אות ג'.

מאיזה שורש אני בא

שאלה:

אתה יכול לספר לי משהו על הנשמה שלי? מאיזה שורש אני בא, כל מידע אחר שאתה מקבל באופן אינטואיטיבי וכו'. האם יש לך מידע רוח הקודש שאתה יכול לספר לי עלי ועל חיי? מה בדיוק אני אמור לעשות בחיים האלה בדיוק שאני לא מודע אליו או שלא עשיתי/עשיתי לא בסדר צריך לשנות?

תשובה:

אני אדם פשוט, שקצת לומד וקצת מלמד, ואין לי כל דרך לסייע לך בעניינים שאיני יודע בהם כלל, תודה!

ספרים מומלצים

לכבוד הרב שליט"א,

שאלה:

א - הרב כתב לאחד שהספר "דעת שבת" הוא ספר טוב לאחד הרוצה ללמוד בעניני המחשבה דשבת. האם הרב ממליץ ללמוד גם "דעת תפלה" ו"דעת אמונה" מאותו מחבר למי שחפץ ללמוד ענינים אלו?

תשובה:

א. כן.

שאלה:

ב - האם טוב למי שרוצה ללמוד ח"ן ללמוד ספר שפע טל?

תשובה:

ב. לא בהתחלה, אלא ידיעת האוצרות חיים, ועדיף עץ חיים על מתכונתו. אם נמשך לכך.

שאלה:

ג - אולי יתכן לשאול אם הרב יבא עוד לארצות הברית?

תשובה:

ג. כבר כעשור לא נסעתי. הקב"ה יכוון דרכי כרצונו.

בכבוד רב

שורש נשמות רחל ולא

שאלה:

שלום לכבוד הרב,

תוך כדי לימוד תורה אני מאוד נהנה לבוא עם חידושים בסוגיא ובתפילות אני תמיד מנסה לגשת ליותר אור ולהיות יותר רגש. לפי הבנתי, הנפש שלי נראית יותר כמו נשמה מסוג רחל. עם זאת, אני מאוד נמשך לדרכו של הרב בעבודות ה' שכן הרב מסביר את מבנה הנשמה ונותן דרך ברורה בעבודות ה'. מכאן נראה שנפש הרב היא בעיקר לאה.

השאלה שלי היא:

(א) האם אני צודק שהרב היא נשמה לאה?

(ב) אם אני נשמה של רחל למה אני מרגיש כל כך מחובר לדרך הרב בעבודת השם?

תודה להרב מראש

תשובה:

מתוך דבריך ניכר כנראה שלמדת את סגנון ספרי בים דרכך, שמחלקים ומבארים את כללות הנשמות וחלוקתם לנשמות רחל ולא. והינך סבור שחלקך משורש רחל, ומ"מ הינך מרגיש חיבור לסוג נשמות השני, שורש לאה.

והנה שורש הדברים נתבאר בעץ חיים (שער לח, פ"ג, מ"ת) וז"ל, ועתה נבאר בחינת התקשרות שיש בין לאה ורחל וכו', רחל מתחיל הכתר שלה מחזה ולמטה עד סיום רגלי ז"א ממש, באופן כי בסיום רגלי ועקבי לאה, משם מתחיל כתר רחל, למטה מרגלי לאה. וזשארז"ל מה שעשתה יראה עטרה לראשה, עשתה ענה עקב לסולייתא, ר"ל הרגלים דלאה שהיא הנקרא ענה, עשתה יראה שהיא רחל כתר לראשה, כנ"ל. אבל הלשון עדיין צריך ביאור, כי מלשון רז"ל נראה כי מהעקב עצמו של ענה נעשית עטרה ליראה, לא אמרו שכתר היראה היא "תחת" עקב הענה, לכן צריך לבאר הענין יותר בפרטות וכו', אבל יהיה כתר של רחל עולה עד שם (שליש אמצעי של ת"ת) וגם רגלי לאה יורדים עד שם, "ומתלבשים" רגלי לאה בכתר של רחל, עיי"ש. וזהו מקום חיבור נשמות ששורשם בלאה, עם נשמות ששורשם ברחל.

והבן שרחל תחילתה בחזה דז"א, ושם מקום הלב, מקום ההרגשה, ולכך הם נוטים להרגשה. אולם לאה עיקר מקומה בראש ז"א, ולכך נטיית נשמות אלו להשכלה. אולם עקב לאה נמצא במקום ההרגשה, בלב, ובנשמות אלו אין את התפיסה של עקב שאינו מרגיש, אלא דייקא אצלם ההרגשה נמצאת אף במקום התחתון, בעקב. ומצד הקלקול "בעקבתא דמשיחא" מצד רחל העקב לתתא נושק למקום הרע, אולם מצד לאה, העקב נמצא במקום הלב, והבן מאוד מאוד.

ובהירות נשמות לאה, מאיר ע"י העקב שלהם, בהירות של השכלה, שמתפשטת לבהירות של הרגשה, שזהו העקב שנמצא בלב, ומאיר לנשמות רחל שצמאים להרגשה שבלב, כי שם שורשם בחזה דז"א, מקום הלב.

האם יש אדם מישראל שמצווה לשנוא

שאלה:

שלום כבוד הרב, רציתי לדעת האם יש סוג של אדם מישראל שמצווה לשנוא אותו?

תשובה:

כן, אדם רשע שאינו מקבל תוכחה, כן אמרו בפסחים (ק"ג, ע"ב). ויש לשנוא הרע שבו ולא את האדם עצמו.

תמונה קטנה של אדם הראשון בכל אדם

שאלה:

שלום ותודה רבה לרבינו שליט"א.

היה לי חידוש שרציתי לחלוק עם הרב שליט"א.

יום אחד הסתכלתי על הבן שלי וחשבתי "וואו! הוא באמת דומה לי!" ואז חשבתי "זה מעניין כי אני גם דומה לאבא שלי"

ואז חשבתי "ואבי נראה כמו אבא שלו!" וזה נכון!

ואז פתאום עלתה בי מחשבה: אם כולם נראים כמו הוריהם, יש תמונה קטנה של אדם הראשון בכל אדם!

ואז נמשכה המחשבה: אם אתה יכול לראות את אדם הראשון בכל אדם, אתה יכול גם לראות בכל פנים תמונה קטנה של

כל אדם שהיה אי פעם! כי כל אדם חוזר אליו!

ואז חשבתי, רגע, הפנים של אדם הראשון כבר בטל... אבל אז חשבתי... מין במינו אינו בטל!!

האם זה חידוש אמיתי? תודה להרב שליט"א!!!

תשובה:

נפלא מאוד. ויתר על כן תמונה קטנה של "צלם אלקים", נעשה אדם בצלמנו כדמותנו.

מסירות נפש לתורה וזהו חדש

שאלה:

ברצוני לשאול את הרב שליט"א שתי שאלות

(א) באחת משיחות הרב בפרשת וירא - מסירות נפש, דיבר הרב שליט"א שאף על פי שיש הרבה אברכים שלומדים תורה

בהתמדה שעות רבות במשך היום ובידיעת התורה בעיון ובבקיאות, אך בכל זאת לא זכו לגילוי עומק נשמתם, ורב

שליט"א הסביר שבשביל לבקוע את המחיצות צריך מסירות נפש. זהו תוכן דברי הרב לפי הבנתי. שאלתי מדוע אין עמלם

והתמדתם מתוך יגיעה להבין להעמיק ולדעת אינו לכאורה נחשב למסירות נפש? אם הרב יכול בבקשה לתת דוגמאות

של מסירות נפש המתאים לאברך מן השורה. (שהרי ידוע על מסירות הנפש של גדולי ישראל אך זהו בדרגתם הגבוהה).

(ב) מי כתב את 'הזהר החדש', שהרי כתובים שם שמות של אמוראים, ומדוע נקרא כך.

תודה רבה לרב שליט"א על המסירות וההשקעה בעניית השאלות.

תזכו להגדיל תורה ולהאדירה.

תשובה:

נא לשמוע סדרת דע את תורתך - דרכי מסירות נפש.

הזהר כידוע נכתב בתקופה מאוחרת, ונוספו בו חכמים מדורות אחר רשב"י. ויש תוספות, עיין במהדורות של דור זה שנכתב שם בענין הנ"ל.

לד שאלות בעובדה

לכבוד הרה"ג מזכה הרבים הרב איתמר שורץ שליט"א.

תודה רבה לרב על הדרך בעבודת ה', על בהירות נפלאה בהמון עניינים, על התשובות הקודמות שקיבלתי מהרב ששימחוני. יתן ה' ותמשיכו כך ויותר מכך.

שאלה:

א. בתניא (פט"ו) איתא שההתמדה נובעת ממרה שחורה. א"כ לכאורה לא צריך ללמוד ולהיות מתמיד אלא להפסיק באמצע הלימוד, וכבר נודע גודל מעלת הלימוד ברצף?

תשובה:

א. שורש המרה שחורה, ביסוד העפר. כמ"ש במפרשים (עיין תפארת יונתן, דברים, כח, י. ואהבת יונתן, נצבים. וגר"א, תיקונים, תיקון כ"א. וסודי רזיא, אות ד'. וליקוטי מוהר"ן, תנינא, תורה ט. ושורש הדברים בחז"ל במדרש תמורה השלם, פ"א. ובזוה"ק, וארא. ועיין ארבע מאות שקל כסף, דף רנו. ונפש החיים, שער א', פרק א', בהג"ה. ועוד ברבותינו). ושורש העפר מגלה במרה שחורה כמה אופנים, ונתבארו ברבותינו, ונזכיר מעט.

איתא בזוה"ק (ח"ג, רכו, ע"ב) ודמרה שחורה, לילית, שבתאי, שולטנותא בטחול, דאיהו עציבו, שאול תחתית, עניותא וחשוכא, בכיה, הספד, ורעבון. ועיין שבילי אמונה (הנתיב הרביעי, השביל השלישי). וכתב הרמב"ם (פירוש המשניות, בכורות, פ"ז, מ"ה) וז"ל, ורוח קצרית - מקרה מחמת מרה השחורה וכו', שגברה עליהם המרה שחורה כ"כ עד שנפסדו פעולות הגוף וכחותיו, עכ"ל. וכתב ביריעות דבש (ח"א, דרוש יג) וז"ל, העצבות בגדר מרה שחורה, שהוא יסוד העפר, עכ"ל. ועיין שם עוד (דרוש א) שכתב וז"ל, מקום העצבות הוא מקום לילית, מרה שחורה, ועיין אור השכל, עכ"ל. וכתב בנפש החיים (שער א, בהג"ה בראשיתו של הספר) וז"ל, גברה עליו המרה השחורה לברוח מחברת בני אדם, ולזעוק נהי, כמ"ש, כי אפר כלחם אכלתי ושקווי בבכי מסכתי, כטבע חולי מרה שחורה שיש לו תאוה לאכול פחמים וגחלים ולבכות תמיד, עכ"ל. ועיין שפתי כהן (שמות, טו, כו) שכעס מביא למרה שחורה.

ובספר תיקון מדות הנפש (ח"ד, פ"א, מדת הכעס) כתב וז"ל, ומי שמאחר לכעס, ומאחר לרצות, וכו', וזה המנהג למי שיש לו מרה שחורה, עכ"ל. ושורש עצלות, עיין בית עין (וישלח).

וכתב באור לשמים (כי תשא) וז"ל, ולפעמים היצה"ר זורק לאדם מרה שחורה, וזה כדי למונעו מעבודת הש"י, עכ"ל. וכתב שם באור המאיר (עקב) וז"ל, ויראתו הוא מרה שחורה שאינה חשובה לכלום, עכ"ל. וכתב באור לחיים (מצורע) וז"ל, יראת ה' טהורה עומדת לעד - ואמר לשון "טהרה", שהיראה טהורה בלי תערובת מחשבת מרה שחורה, כי גם מחשבת מרה שחורה היא באה ממדת גדלות, שמחשב שהוא צדיק גדול ומדקדק ביותר, עכ"ל. וכתב שם (עקב) וז"ל, כי יראת השפלות וכו', עם התגברות מרה שחורה, אינו מביא לידי אהבה, ופשיטא שאינו מביא לידי ענוה, עכ"ל. ולהיפך מביאה לענוה פסולה ושפלות, כמ"ש באמרי יוסף (עקב) וז"ל, מי שמסתכל בעצמו שהוא אין ואפס, רק שהוא בבחינת מרה שחורה, עד שלא יאמין שהקב"ה ישמע תפלתו, וא"כ למה יתפלל בחנם, וכו', עכ"ל. ועיין עבודת ישראל (שופטים). ושיח שרפי קודש (עקב). ודובר צדק (אחרי מות, ד). ועיין בית אהרן (סדר היום) שמביא לכל מדות רעות, עיי"ש. וכתב באמרי פנחס (שער ג, סדר היום מעיני תפלה, אות קסב) וז"ל, מי שהוא בעל מרה שחורה, והוא נקרא בגמ' רוח קצרית, שהוא בסוד "מוחין דקטנות", ואין לו מוחין דקטנות, עיי"ש, עכ"ל. והבן שמוחין דקטנות הוא שורש כל הנפילות, ודו"ק היטב. ושורש עבודה זרה, עיין מאור ושמש (בהעלותך). ועיין ליקוטי מוהר"ן (סימן ו). ואיתא בשם הבעש"ט (דגל מחנה אפרים, עקב) וז"ל, ע"פ הקדמה שאמר א"י זלה"ה (הבעש"ט) דאין הקב"ה שולח יסורים על האדם, אלא א"כ שולח עליו מקודם מרה שחורה, עיי"ש. ועיין שם משמואל (וארא, תרע"א) וז"ל, וידוע בחכמת הרפואה, שמחלת מרה שחורה, קשה מכולן,

וכו', היא הסתלקות החיות, עכ"ל. ושם (בא, תרע"ה) כתב, ונשאר בלא הרגש, עכ"ל. ובאופן מעשי, פעמים רבות בעל מרה שחורה דרכו לישב בחושך, כמ"ש בתפארת ישראל (שבת, פ"ב, מ"ה, יכין, אות מט) וז"ל, מפני רוח רעה - בעל מרה שחורה, שנוח לו לישב בחשך, עכ"ל. וכן דרכו להתבודד באופן שאינו נכון, וכמ"ש במגן אבות לרשב"ץ (אבות, פ"ב, מ"א) וז"ל, פירש רבינו משה - ושנאת הבריות - זה חולי הוא מחמת מרה שחורה הגוברת עליו, וכו', והוא חולי המביא את האדם לשנוא את הבריות ולצאת למדבריות וליערים, עכ"ל. (ולהיפך פעמים ע"י שמתבודד בא למרה שחורה, כמ"ש בישמח משה (שמיני) וז"ל, ומרה שחורה בא ע"י התבודדות, עכ"ל). ויתר על כן כתב בשם משמואל (צו, תרע"ה) וז"ל, בעלי מרה שחורה שונאי המציאות, עכ"ל. ושורש שונאי המציאות, בעומק אינו רק מציאות הנברא, אלא ח"ו עד שורש השורשים, כמ"ש במאור ושמש (בהעלותך) שמרה שחורה הוא שמץ ע"ז. וכתב כתב בזוהר חי (בראשית, כג, ע"ב). וכן כתב בליקוטי מוהר"ן (תורה כג). ועיין תשובות חת"ס (אה"ע, ח"ב, תשובה ב). ועץ חיים (שער נ, פ"ז). ושערי קדושה (ח"א, ש"ב). וספר הברית (ח"א, מאמר יז, פרק יג. וח"ב, מאמר ב, פ"א).

מרה שחורה - תיקונה

ושורש התיקון, כתב הרמב"ם (שמונה פרקים, פ"ה) וז"ל, וכן מי שנתעוררה עליו מרה שחורה - יסירה בשמיעת הנגונים, במיני זמר, בטיול הגנות, בבנינים הנאים, חברת הצורות היפות וכיוצא בהם, ממה ש"ירחיב הנפש", ויסיר חולי המרה שחורה ממנו, עכ"ל. (וזהו מי ש"נתעוררה" עליו, אולם מי שדבוקה בו ממש, כתב בשם משמואל (חקת תרע"ב) וז"ל, ידוע גם בטבע שלמחלת מרה שחורה נלאו חכמי הרפואה למצוא רפואה, עכ"ל). ועיין באופן שמיעת הנגונים, באמנות ודעות לרס"ג (מאמר עשירי, אות י"ח). ועיין עוד המספיק לעובדי ה', פרק על כבישת הכוחות והמעשים והנהגתם ומטרתם הנאצלת. ועיין יערות דבש (ח"ב, דרוש ז). ובעומק כל מה שנתבאר בצד הקלקול, היפוכו הוא התיקון, ודו"ק היטב. וכתב בספר פחד יצחק (פורים, מאמר ל) וז"ל, ונמצא, שכל תנועה של שמחה של הבעל "מרה שחורה" שנתרפא, טומנת בקרבה מקור שמחה חדש.

ויתר על כן, יש תכלית טובה לכתחילה למרה השחורה, כמ"ש בפירוש המיוחס לר' סעדיה גאון (ספ"י, פ"ה) וז"ל, והטחול היא מרה שחורה, קרה ויבשה, ונדבק הטחול להמסס לקרר חום השכל קצת, פן ישרף בחום האדומה החמה והיבשה, עכ"ל. וזהו חלקה הנכון והמתוקן של המרה השחורה. וכשם שיש חלק מתוקן במרה השחורה ביחס לגוף, כן יש חלק מתוקן של מרה שחורה ביחס לנפש. ועל זה דיבר בעל התניא, שכבדות וקביעות המרה השחורה, מועיל לעסק קביעות ת"ת, אולם לא כאשר מתלווה לכך החסרונות שהוזכרו לעיל.

שאלה:

ב. מה התחלת העבודה בשביל לגלות את האני האמיתי הנשמה?

תשובה:

ב. סדרת "הכרה עצמית", וכן דע את עצמך, פעם בשבוע.

שאלה:

ג. הרב כתב לי לעסוק בהכרה עצמית, איזה שיעורים צריך לשמוע בשביל זה? ובאיזה קצב לשמוע את השיעורים?

תשובה:

ג. כנ"ל אות ב'.

שאלה:

ד. מה מתחדש שהמלך בשדה בעשרת ימי תשובה, הרי מלא כל הארץ כבודו ולית אתה פנוי מיניה וכל הזמן הקב"ה נמצא לידנו?

תשובה:

ד. יש גילוי יותר, השינוי בהתגלות.

שאלה:

ה. מה ענין עשי"ת, עשרה ימים שעושים תשובה, מספיק יום אחד שעושים תשובה. ובשביל מה עושים כל יום תשובה על אותו דבר?

תשובה:

ה. ישנם עומקים, עומק לפנים מן עומק. ולכך נהגו בחלק מן הקהילות לומר מזמור ממעקים קראתיך, עשרה עומקים, ומבוארים בספר יצירה.

שאלה:

ו. למה בשמחת תורה ברוב היום רוקדים ולא יושבים ולומדים, זה יותר נראה שמחת תורה כי אם אנחנו באמת שמחים בה עלינו ללומדה?

תשובה:

ו. זהו חיבור למעלה מטעם ודעת שכלי, חיבור עצמי, ונגלה בשמחה.

שאלה:

ז. מה הגישור בין השמחה שישמח האדם בעשיית מצוות לבין הצער על חורבן ביהמ"ק?

תשובה:

ז. זמן מועט ייחד לצער על חורבן ביהמ"ק, ושאר כל הזמן שמחה.

שאלה:

ח. לא הצלחתי להבין מה ההבדל בין הכנעה להבדלה, אם האדם הכניע משהו (וניפץ אותו) זה אוטמטית מובדל, וכן בעבודה מעשית מה מוגדר כהכנעה ומה מוגדר כהבדלה?

תשובה:

ח. הכנעה תתכן אף שעדיין מחובר, כאדם הנאבק עם זולתו ואחד שוכב ומוכנע בתוך זרועותיו של חבירו, אולם אם יפרדו, יחזור ויתקוף. ונצרך הכנעה גדולה שכאשר נפרד יהיה כנוע כ"כ שאין בכוחו לשוב ולתקוף.

שאלה:

ט. האם כמו שיש אהבת תורה \ תלמידי חכמים \ שכינתו \ שמו, ה"ה לגבי יראה?

תשובה:

ט. כן, יראת הרוממות, ויראה שירא להיפרד מהדבר.

שאלה:

י. בהכרה עצמית האם לשמוע את כל השיעורים ואז ליישם, או שאפשר ליישם את ההתחלה לפני ששמעתי הכל?

תשובה:

י. עדיף תחילה לשמוע הכל. אולם אם קשה, אפשר לקחת נקודה קטנה ולהתחיל עמה.

שאלה:

יא. שמעתי את השיעור שהרב נתן עבודה להרגיש שה' נותן לי חיים (עם הנשימות), האם אפשר לעשות זאת עוד לפני הכרת האני האמיתי בהרגשה כל הזמן?

תשובה:

יא. כן, לעיתים רחוקות.

שאלה:

יב. הרב אמר בסוף השיעור השני של דע את עצמך שצריך לחשוב פעם ביום שהאני טהור וקדוש, איך אמורה להיות מחשבה זו, באופן של השבה אל הלב בדיבור ובמחשבה או מחשבה ותו לא?

תשובה:

יב. גם וגם.

שאלה:

יג. כתוב בזוהר שתורה בלי אהבה ויראה לא סלקא לעילא, א"כ בשביל מה אני לומד (אין זה שווה)?

תשובה:

יג. יש מצוה וחיוב, יתר על כן, אח"כ שזוכה מעלה כל התורה שלמד בעבר. וכן תורתו משמרתו עתה. וכן מחויב מדין ידיעת התורה, מלבד החיוב בעצם לימודה.

שאלה:

יד. האם בכל מצוה שאדם עושה מתגלה כבודו (יחודו), ולגבי מי זה מתגלה?

תשובה:

יד. כן, תלוי בערך מדרגת המצוה.

שאלה:

טו. מה ההגדרה הפרטית של גילוי כבודו (יחודו)?

תשובה:

טו. נגלה שהקב"ה עושה עשה ויעשה לכל המעשים. ופעמים זהו גילוי חלקי, חלקי הכבוד.

שאלה:

טז. האם גם אדם שעושה עבירה אפשר לומר שזה הכי טוב בשבילו?

תשובה:

טז. ח"ו ח"ו, רבים נפלו ע"י מחשבה זו. ויש מרבתינו, תורת איזבצא, ואח"כ נמשך ר' צדוק, שאחר שעשה תשובה שלמה דייקא, ניתן לומר זאת. אולם זו דרך עדינה שיש בה סכנה.

שאלה:

יז. האם יש ענין לגרוס זוהר בלי הבנה (מביא לטהרת הנפש) או שעדיף ללמוד גמ' וכדו'?

תשובה:

יז. יש ענין, באיזון נכון.

שאלה:

יח. איך אפשר להתגבר על תאות השינה?

תשובה:

יח. כדאי לפני שהולך לישון להניע גופו בהליכה וכדו' כמה דקות. וכן ללכת לישון בצורה זריזה, וכן להתכסות קצת פחות ממה שנעים לו. וכאשר כשאומר בידך אפקיד רוחי, יכוון שהקב"ה יעוררו בזמן זה שרוצה לקום. וכן בשעה שמתעורר אף אם קשה לו לקום, יניע גופו בתוך המטה אנה ואנה.

שאלה:

יט. האם יש ענין ללכת למקוה לתוספת קדושה או שעדיף ללמוד?

תשובה:

יט. יש ענין, ובפרט בערב שבת.

שאלה:

כ. מה כדאי ללמוד בהתחלה בתורת החסידות?

תשובה:

כ. אם רוצים לקבל מבט של עבודה פשוטה, ספרי מאור עינים ומאור ושמשי. ואם הבנה עמוקה תורת החסידות, חסידות מבוארת.

שאלה:

כא. כנ"ל בתורת הגר"א?

תשובה:

כא. פירושו על משלי.

שאלה:

כב. איך אפשר לעורר את הלב דהיינו למשל אני יודע שאני צריך לשמוח לא חסר על מה אבל זה רק בשכל ותכל'ס עכשיו אני לא בדיוק שמח, ולמשל בחגים הכל היה כזה יבש אע"פ שהיה ידיעה שכלית כיון שזה לא בלב אין איזה התעוררות לבכי וכדו'?

תשובה:

כב. לברר אילו חלקים זכיתי שיש לי, ובזה לשמוח. כדאי לעבוד לפי סדרת הכרה עצמית. וכן בחגים, למצוא את הנקודה שהכי פתוחה בלבי שקשורה לחג.

שאלה:

כג. האם כדאי ללמוד שער היחוד בגיל כזה (15)?

תשובה:

כג. בחב"ד נהגו ללמוד זאת, אולם זולתם לא נהגו כן.

שאלה:

כד. האם יש ענין ללכת לקברי צדיקים אע"פ שקצת מתבטל עי"ז מתורה?

תשובה:

כד. אם מעורר נפשו, כן, לעיתים רחוקות.

שאלה:

כה. בבין הזמנים כמה אני צריך לעזור לאמי ביום במקום ללמוד (כנודע לימוד תורה עדיף מכיבוד אב ואם או דאעפ"כ צריך לעזור לה), וכן האם להציע לה עזרה או לא?

תשובה:

כה. כשעה ביום, יש להציע. בערב פסח נצרך יותר זמן.

שאלה:

כו. מה יהיה תכלית האדם (והעולם) כשיבוא משיח?

תשובה:

כו. נא ללמוד דעת תבונות, עילוי אחר עילוי, זיכוך הגוף והשוואתו להארת הנשמה.

שאלה:

כז. אני לפעמים נרדם באמצע הלימוד, מה צריך לעשות, האם להילחם בגוף וללמוד בעמידה בשביל להישאר ער או לתת לגוף לישון.

תשובה:

כז. נצרך לישון בכללות היממה הזמן שנצרך. וזולת כך, מידי פעם ילמד בעמידה, וילמד עם תנועות הגוף מעט, וכן תנועות ידיים. וכן לימוד עם "התעוררות שכלית", לא ידיעה בעלמא אלא בירור שכלי. וכן מידי פעם יעצור להתענג ממה שזכה ללמוד ולהבין.

שאלה:

כח. לפעמים שאני רואה בחורים שמצליחים יותר ממני אני קצת מרגיש שנאה בלב, רציתי לדעת: א. ממה זה נובע. ב. מה אפשר לעשות לתקן זאת.

תשובה:

כח. קנאה. עליך להפנים שרצונך יהיה להשיג חלקך, וכאשר רצונו להשיג חלקו, כמעט אינו מקנא באחרים. זולת כך כמובן נצרך לעבוד על אהבת ישראל. ועוד חזון למועד.

שאלה:

כט. האם ע"י הכרה עצמית אפשר להגיע לתיקון כל המידות (כי אני מרגיש שיש לי הרבה מה לתקן, כעס סבלנות וכדו'), ולכן רציתי לדעת האם לעשות בתיקון המידות קודם הכרה עצמית.

תשובה:

כט. הכרה עצמית, הוא מבוא והכנה לתיקון המידות.

שאלה:

ל. האם בגיל כזה (15) יש לעשות בתורות המפורסמות יותר כגון חב"ד ברסלב חסידות מוסר וכו', או שעכשיו צריך לקחת ספר אחד ללומדו ורק בגיל יותר גדול ללמוד את שאר הספרים והשיטות.

תשובה:

ל. ספר אחד וללומדו, וכך לעבור עוד ספר ועוד ספר.

שאלה:

לא. אפשר ללמוד את ח"ב של דע את עצמך לפני ח"א?

תשובה:

לא. עדיף לפי הסדר.

שאלה:

לב. ראיתי את מה שכתוב בפתחה לח"ב של דע את עצמך ושם כתוב שיש ב' דרכים בעבודת האדם: א. בכל דרכיך דעהו. ב. הדרך שמגלה לאדם שהטוב לצורכו. א. מי שהולך בדרך הראשונה אם גם מגיע להכרה עצמית וההויה וכו', אם שלא. ב. עד עכשיו ניסיתי (לא תמיד הצלחתי) לעשות כל דבר רק אם יעזור לי בעבודת ה' (ורק עכשיו שקראתי בספר ראיתי את הפתיחה הזאת ועד עכשיו הייתי שומע שיעורים ששם לא שמעתי את זה), אני התחברתי לדברי הרב לגלות הנשמה כשאני וכו', רק רצוני לדעת באיזה דרך ללכת? ג. האם לאחר שהאדם מגלה את האני האמיתי וכו' הכל משתייך בחזרה לעבודת ה'?

תשובה:

לב. המשך במה שעשית עתה עתה, בסוף הכל שב לעבודת ה'. גם עתה נצרך ללמוד להכיר נפשו, ולתת לה מנוחה ותענוג בשיעור הנצרך לה. זהו יסוד חשוב מאוד בעבודה, ובפרט אצל בני הנעורים.

שאלה:

לג. האם בחור ישיבה \ אברך כולל שיושב ולומד כל (או רוב) היום האם הוא נקרא שנמצא במדרגה שחיי היומיום שלו הם עבודת הבורא או שזה לא קשור.

תשובה:

לג. תלוי במדרגת לימודו, בכמות ובאיכות, ובחיבורו ללימוד, וסיבת לימודו.

שאלה:

לד. שהרב אומר בשיעורים חכמינו ז"ל או חכמינו וכדומה האם הכוונה לתנאים ואמוראים, דהיינו שנמצא בגמ' מדרשים וכדו', או שזה כל חכמי ישראל לדורותיהם?

תשובה:

לד. כל חכמי ישראל, אולם רוב הפעמים הכוונה לחז"ל.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
פרשת וישלח תשפ"ב

- ג..... האם נכון ללכת לגרפולוג
- ג..... חיסונים עבודת השם לאשה וכיסוי השוק כהלכה
- ד..... הרבי מליובביץ'.....
- ד..... ספר הגר"י דיוויד שליט'א על המועדים
- ה..... לדון בערכאות ודיני נפשות בבתי הדין
- ה..... יהרג ואל יעבור בגילוי ערויות
- ו..... להתפלל מתוך הכתב ואיזן כח האש
- ז..... יסוד הפיזאות בנפש
- ז..... דיבוי תפילה
- ח..... חיסונים בגזרת עליון
- ח..... לקיחת תרופות בזמננו
- ח..... איך ומתי לנשות פדיון נפש
- ט..... אמירת לשם יחוד
- י..... צדקה במזמן ובכרטיס אשראי
- י..... השנה התשיעית החודש התשיעי וכו'
- יא..... השגחה פרטית בחירה וסימנים
- יב..... רגש חלש והומופאטיה
- יג..... שער היסודות למבי"ט
- יג..... מדוע היו שהתנגדו לספר תניא
- יג..... דע את עצמך
- יד..... תיקון למי שרוצה אישה יפה מאוד
- יד..... קדושת הזיווג
- יד..... הכרת הנפש
- יט..... יום הולדת
- יט..... שיחות עומק באגיות
- כט..... מושג גידות שהתחיל ע"י לאה

- זט.....שאלות בעניני משיח
- זי.....מהו 'על מודע'
- חז.....המצוות הן עצות להתקרב לה'
- יח.....יחודים במשנת החסידות
- יט.....תחשוב טוב יהיה טוב
- יט.....תיקון לאדם רגיש במיוחד
- יט.....איכרונות מחיים קודמים
- כ.....אם הרב יכול לחוות דעתו על ד"ת
- כ.....המשך שאלות בפנימיות
- כב.....אמונת חכמים בדברי מוהר"ן מברסלב
- כב.....היצר הרע של האינטרנט
- כג.....השגחה פרטית
- כג.....תיקון הנפש בדור שלנו
- כד.....נפש האלוקית והנשמה
- כד.....המדירה והקיצוניים
- כד.....היסוד שכל חי מרגיש
- כה.....ספר על קדושת השבת
- כה.....זמן תפילה ע"פ סוד ומידת החסד

האם נכון ללכת לגרפולוג

שאלה:

שלום כבוד הרב,
האם נכון/כדאי ללכת לגרפולוג? ולמי בעיקר כדאי?
מה היתרונות ומה החסרונות?

תודה רבה

תשובה:

זה אפשרות של עזרה לבירור עצמי. לאדם שקשה לו מאוד לברר את עצמו מתוך עצמו זה מועיל יותר, אולם בירור עצמי יקר מן הכל, כל דבר חצוני פחות רצוי, אולם אין לשלול זאת כלל. אולם נצרך ללכת רק למומחה גדול, וכן לא "לסמוך על דבריו", אלא באופן שיגרום לאדם לבדוק זאת עתה בעצמו.

חיסונים עבודת השם לאשה וכיסוי השוק כהלכה

שלום, יש לי כמה שאלות אם אפשר :

שאלה:

א. האם הרב הורה לתלמידיו להתחסן נגד הקורונה? (לאילו שאין להם רב לעצמם ושלא שייכים לקהילה ספציפית (עולים חדשים)? מה לגבי אנשים שמרגישים בעצמם חזק חזק שהם לא צריכים / רוצים?

תשובה:

א. אינני "מורה הוראה", ולכך איני מורה כלל לאנשים מה לעשות.

שאלה:

ב. אם יש לי נטיה חזקה לעבוד דרך "בלבבי משכן אבנה", האם אני יכולה להסתפק ב"דע את עצמך" לבניית "קומה הראשונה"? אני אישה עובדת, מאד מתחברת עם התוכן של בלבבי יותר מאשר דע את נפשך וכו' אני מבינה שכלית שמועיל וחשוב להבין את הארבעה יסודות וכו' בנפשנו אבל אני מרגישה שזה יותר להנאה עצמית/ חכמה מעניינת בשבילי בינתיים, מאשר לעבוד את הקב"ה ולקיים מצוות הדבקות ותכלית החיים.

תשובה:

ב. כרגע כן.

שאלה:

ג. האם זה נכון מה שקראתי בקונטרס שהחצאית צריכה לכסות את כל השוק - רגל עד ברך, ושזה לא חומרא אלא עיקר הדין, ושהמשנה ברורה לא הובן כמו שצריך לגבי סוגיה זו?

תשובה:

ג. כן.

בתודה ל-ה' שיש לנו את הרב בדור שלנו להראות לנו את הדרך,

הרבי מליובביץ'

שאלה:

מעניין אותי לדעת ולהבין את דרכו של הרבי מליובביץ',

א. למי ראוי לצעד בדרכיו ונכון להוראותיו?

ב. לכאורה התגלה ברבי כל הרבעה יסודות בתוקפם מים - אהבת ישראל - תביעה של עליה תמידית רוח - להקים

תנועה חובקת תבל עפר - דבר תורתו מאוד מסודרים ומחושבנים, מה אם כן היה השורש החזק והבולט של הרבי?

ג. הרב הסביר לגבי הראי"ה קוק שתפיסתו נבעה ממקור נשמתו שהיתה מושרשת בחיה דאצילות האם גם הרבי ראיתו

נבעה מאותו תפיסה של חיה דאצילות או מעולם אחר?

ד. האם ניצוץ אמת באלה שדוגלים וסוברים שהרבי הוא משיח אם כן הרב בטובו יכול בבקשה להסביר את תפיסתם?

ה. נהוג האמרה בחב"ד שהנשיא הוא הכול, מה הפירוש לאותו אמרה והאם הרבי היה בגדר הנשיא של הדור?

ו. הרבי הנהיג שלא ליטול ידים בסעודה שלישית האם הרב יכול לבאר לי את טעם הדבר אפילו שהאדמו"ר הזקן לא

מצויין ככה בשולחן ערוך הרב?

ז. האם הסיבה שהרבי לא עלה לארץ היא משורש נשמתו כמו משה רבינו?

תשובה:

ככלל, דרכו להאיר את אור המוחין העליונים ביותר, חב"ד, עד לתתא ממש. באופן של "השכלה" ובצירוף של "עשייה",

תנועה חזקה ביותר של רוח מסודרת ובנויה ע"י עפר. ובנוסף גילוי אור האמונה והתמימות, "תמים", אחר הנהגת הרבי

תנועת "השלוחים", וזהו למעלה מחב"ד, למעלה מטעם ודעת, והוא "שורש" החב"ד.

ספר הגר"י דיוויד שליט'א על המועדים

שאלה:

תודה לרב שליט"א!

הרב כתב ב'שאל לבי' שכדאי לשמוע שיעורי הגר"י דיוויד שליט'א על המועדים, אין בקול הלשון. האם ידוע לרב היכן

ניתן להשיג שיעורים שלו?

תודה רבה

תשובה:

ישיבת פחד יצחק, רח' הקבלן 42 הר נוף - ירושלים, במשרד.

מידת הגאווה

שאלה:

בעניין מידת הגאווה, נראה שיש אחרי הכל חלק של גאווה באדם שאי אפשר לעקור גם אחרי עבודת המידות מרובה,

האמנם כן?

תשובה:

לכך אמרו לחד מאן דאמר, שנצרך שיהא באדם שמינית שבשמינית שבגאווה. וזהו ביאור אחד. ובדקות כל מידה אי

אפשר לעוקרה לגמרי, כי ישאר רשימו, או "צל צילו" של המידה.

לדון בערכאות ודיני נפשות בבתי הדין

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. אני יודע שעל פי התורה הקדושה אסור לדון בבתי דין שהם לא על פי דין תורה, וכל מי שעושה כן כמרים יד בתורת משה. האם הבנתי נכון?

תשובה:

א. כן.

שאלה:

ב. האם יש מקרים בהם מותר לדון בערכאות (בתי דין שלא על פי דין תורה)? ובתמצית אם הרב יוכל לומר מה הם המקרים תודה רבה!!

תשובה:

ב. כן, באופן שלא ציית דינא. וכן כדי להציל מידם של עכו"ם. וכתב רב שרירא גאון ז"ל, כל המורד בדין מתרין בו תחלה התראה מפורסמת ואם אינו מקבל מעידין עליו לפני הערכאות וגובין ממנו. ועיין תומים (סימן כו, אות ב).

שאלה:

ג. האם בבתי דין התורניים היום דנים גם בדיני נפשות? (למשל- מקרים של פלוני שרצח את פלוני הוא יכול לפנות לבית דין תורני על כך?)

תשובה:

ג. לא.

שאלה:

ד. האם זה נכון שבבתי הדין התורניים ה' יתברך שורה שם ונותן בדעת כל הדיינים את הרעיונות והסיעתא דשמיא לדון ולכוון לאמת מה שאין כן בבתי דין שלא על פי תורה? וצריך להתפלל עליהם שלא יטעו בדין? תודה רבה כבוד הרב!! ה' ישמור אתכם סליחה על ריבוי השאלות זה ממש ממש חשוב לי לדעת.

תשובה:

ד. אם כוונתם לשם שמים, ונצרך תפלה.

יהרג ואל יעבור בגילוי עריות

שלום כבוד הרב

אני יודע שעל 3 איסורים שבתורה נאמר יהרג ועל יעבור- עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים. רציתי לדעת מה הכוונה בגילוי עריות?

שאלה:

א. האם הכוונה לכל נגיעה של חיבה בכל אישה שהיא לא אשתו? (חוץ מ-5 הקרובים) והאם זו דעת הרמב"ם?

תשובה:

א. ביאה או העראה.

שאלה:

ב. האם הכוונה דווקא בעבירה עצמה או אף בנגיעת חיבה רגילה?
תשובה:

ב. נגיעה דווקא בעריות שחייב כרת, ויש מחלוקת רמב"ם ורמב"ן. עיין ש"ך (יו"ד, קנז, ס"ק י'). לרמב"ם כן, לרמב"ן לא.
שאלה:

ג. האם הכוונה לנגיעה/קיום העבירה באישה נידה או אשת איש בלבד? או שניהם?
תשובה:

ג. נדה בכלל עריות, לחלק מן השיטות, ועיין יו"ד קצ"ה, ובש"ך ס"ק כ. ועיין חבצלת השרון, במדבר כה, ז.
שאלה:

ד. האם איסור יהרג ואל יעבור נאמר גם על להיות עם גויה? או רק נידה ואשת איש?
תשובה:

ד. רק בישראלית.

שאלה:

ה. האם יש חילוק בין יהודי שאומרים לו להיות עם גויה לבין יהודיה שאומרים לה להיות עם גוי? או לשניהם אסור/מותר?
תשובה:

ה. אסור.

שאלה:

ו. איך הדברים מסתדרים עם אסתר שהייתה עם אחשוורוש? האם בגלל שזה לא יהרג ואל יעבור היא עשתה כן?
תשובה:

ו. כי הייתה קרקע עולם, ונעשה שלא ברצונה. ויש שיטות שאפילו באיסור דרבנן בגילוי עריות יהרג ואל יעבור. עיין מנחת
חינוך (מצוה רצ"ו, אות כה).

להתפלל מתוך הכתב ואיזון כח האש

תודה רבה על תשובת הרב. אשמח אם אפשר לקבל עוד פרטים. שאלתי על הקושי שלי להתפלל מתוך הכתב, והרב
ביאר לי שזה נובע מיסוד האש, שדרכו לקפץ וקשה עבורו צמצום וסדר. שאלתי אם יש מקום לעבוד על כך והרב השיב:
כן, בנין יסוד העפר בנפש.

אני רוצה לדייק את שאלתי.

שאלה:

א. האם אני צריכה לעבוד על כך כדי להגיע למצב של רצון ויכולת להתפלל מתוך הכתב, או שאפשר להשאר כך וגם זה
רצוני לפני השי"ת?

תשובה:

א. להתקרב לכך לפחות חלקית.

שאלה:

ב. אם צריך, כיצד אני עושה זאת?

תשובה:

ב. הרגל להתפלל לפחות פעם אחת ביום קטע אחד מתוך הכתב. מומלץ לשמוע את סדרת דע את מידותיך - יסוד העפר, ולמצוא את חלקכם באש, ותיקונו.

שאלה:

ג. אני נפגשת עם כח האש בהרבה מצבים, לטוב ולמוטב, האם עלי לעבוד לאזנו עם שאר הכוחות בכלל, ואיזה כח כדאי לחזק בפרט כדי להגיע לאיזון נכון? שוב תודה על כל הטרחה והזמן שהרב נותן מעצמו לעזור לכלל ולפרט.

תשובה:

ג. כן, כנ"ל אות ג', ע"י שמיעת שיעורים של יסוד האש ובירור עצמי בס"ד תבררו זאת.

יסוד הפיזיות בנפש

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א
תודה על האפשרות לשאול שאלות.

רציתי לשאול מה שורש יסוד הפיזיות? שהיא גם חוסר סבלנות.
ואיך מאזנים את זה בנפש שתמיד ממהרת בין בלימוד בין בכל דבר.
עד שזה גורם לסבל נפשי?

אשמח מאוד להדרכה. תודה רבה!

תשובה:

או אש מקפצת או רוח בלתי סדורה, או חוסר איזון כללי בכוחות הנפש, ופעמים שכל מוחלש.

ריבוי תפילה

שאלה:

אני יודעת שכשאדם מתפלל הוא תמיד צריך להוסיף שמשאלותיו יתגשמו רק אם הן לטובתו, כי פעמים שאדם מפציר בתפילה על עניין שהוא על פי האמת לא לטובתו ובדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו ותפילתו מתקבלת, ובעצם לרעתו - מקלקלת. (כמו משה רבינו שהתפלל 515 פעמים על עניין שלא היה לטובתו ולכן הקב"ה נאלץ לעצרו ואמר "רב לך" כי עוד תפילה אחת וזה היה קורה (שלא לטובתו וכנ"ל). כי יש חוק כזה בבריאה שע"י מכסת תפילות מסויימת כל דבר שמבקשים יכול לקרות, ואם לא אומרים בתפילה שאותה בקשה תתגשם לטובתי, אזי היא גם כן מתקבלת אבל עלולה לקלקל. האם הבנתי נכון?

תשובה:

יש דברים שכך הם, ויש דברים שגם ריבוי תפלה לא יענה.

חיסונים בגזרת עליון

שאלה:

בהמשך לשאלה שלי בנושא : מה התורה אומרת לגבי חיסונים אם הם מכילים חלקי עוברי אדם וחיות טמאות. הרב אמר שמבחינה דינית מותר אבל זה כן פוגע בקדושת היהודי , אז השאלה שלי למה הקב"ה מרשה לרשעים הללו להכניס לגופות של היהודים את כל הדברים הללו, הרי הכל זה בגזרת עליון ובמיוחד עכשיו בחיסון של הקורונה שמכיל את הטכנולוגיה החדשה שמשנה את ה DNA - של האדם ואפילו כמו ששלחתי לרב את המידע של הרב החשוב יעקב לוינסקי שאמר שזה משנה את התכונות של גבר לאישה אישה לגבר עם כל המשמעות של זה?

תודה רבה לכבוד הרב על המענה לשאלות.

תשובה:

עצתי אמונה לטובתך שתפסיק לעסוק בנושא שלוקח מנפשך כוחות רבים, ועדיף להשקיע אותם בעולם הפנימי שבוודאי יועיל לך רבות!

לקיחת תרופות בזמנו

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א,

הרב כותב בתשובה על החיסון, שאף אם יש בו דבר איסור, מותר ע"פ דין, שהרי אף איסורי הנאה מותרים שלא כדרך הנאתם. מ"מ אם יש בו דבר שאין טהור יכול לפגום בקדושתו. שאלתי: האם לא כן בכל החיסונים ובכל התרופות, שהרי אנו לא יודעים בדיוק מה בתוכם? האם יש מדת חסידות שלא ללקח שום תרופה מחמת חשש פגם בקדושה?

בכבוד רב,

תשובה:

כן, אולם נצרך לכל יחיד ויחיד לבדוק מה "מדרגת חסידותו", ולא לפעול למעלה ממדרגתו.

איך ומתי לעשות פדיון נפש

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. למי נכון לעשות פדיון נפש , האם דוקא לחולה או כל אדם שמחכה לישועה או בכללי שרוצה יותר ברכה וסייעתא דשמיא בחיים?

תשובה:

א. בכלל ובפרט בעת צרה ומצוקה.

שאלה:

ב. האם מספיק ע"י שם או שעדיף לבוא ולהיות שם ? כי מי שעושה הם עושים ע"י שם.

תשובה:

ב. עדיף להיות שם.

שאלה:

ג. עשיתי כמה פעמים ולא ראיתי כלל הבדל במצב בחיים, מדוע? (ומדובר שפניתי לרב אמיתי שעושה כמובן).

תשובה:

ג. לא מספיק "רב אמיתי", נצרך בעל השגה בכלל, ושיש לו השגה בפדיון בפרט, וכמעט אינו בנמצא כלל וכלל.

תודה רבה

אמירת לשם יחוד

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. האם זה נכון שאפשר לומר לשם יחוד קודשא בריך ושכינתיה בלי ההמשך? בדחילו וכו' ליחד וכו', והאם יש עניין להוסיף את ההמשך?

בהרבה ספרי תהילים כתוב כך: לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל. האם זה יותר עדיף מהקצר, או שפשוט כך המדפיסים הדפיסו וזה השתרש?

תשובה:

א. הארוך עדיף מהקצר.

שאלה:

ב. מה שכתוב שיש עניין לומר כי אם לא אז אולי ילך ההשפעות של המצווה לס"א לפי מה שהבנתי, על מי מדובר? האם על אדם שעבר במזיד או אפילו משהו אחר כי סתם אדם הוא עושה הכל טוב לכאורה כלומר יכול להיות שיש לו שוגג אך לא מזיד ח"ו אז מדוע יש עניין לומר?

תשובה:

ב. לעולם אמירה אם נאמרת כראוי מוסיפה אור הקדושה.

שאלה:

ג. האם בזה שהולך לס"א הכונה לחלק או הכל, והאם הכוונה שפשוט לא זוכה לטוב של המצווה, או שהכוונה שיוכל לקבל היזק לאחר זמן שנתן כוחות לס"א?

תשובה:

ג. אינו הולך לס"א, אא"כ הוא בעל עבירה שדבוק בעבירה, ולא עשה תשובה.

שאלה:

ד. אדם שהיה ברשותו טלפון חכם שלפני שידע את כל מה הרב אומר וכו' על המדיה או שהיה משתמש יותר במחשב, האם גם היה לו מזה היזק מסויים ביחס לנ"ל? ומדובר על אדם שכן רצה שיהיה לו כשר לאחר זמן אלא בינתיים היה לו זה, וששמע את כל מה שהרב אומר אז יותר הזדרז להחליף.

תשובה:

ד. תשובתו מועילה למפרע.

שאלה:

ה. אדם שאמר או כיוון את מה מכוונים בהנחת תפילין האם שווה למטרה שאומרים לשם ייחוד? ואם כן אז מדוע לשם ייחוד?

תשובה:

ה. לשם ייחוד הוא כללי, ויש נוסחאות פרטיים למצוה פרטית.

תודה רבה

צדקה במזומן ובכרטיס אשראי

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. האם יש הבדל אם נותנים צדקה במזומן או שמעבירים כרטיס או שאומרים בטלפון מספר אשראי, שהרי שהתורה ניתנה, ובכל הדורות הנתינה הייתה במזומן בפשטות וגם מבחינת שיש מעשה ולא רק דיבור נגיד שאומר מס' אשראי וכו', אני מתכוון מבחינת המצווה שבדבר והקדושה שמגיעה לאדם והתיקונים בעולמות ובנפשו של האדם וכו'?

תשובה:

א. נתינה בפועל עדיף. יתן בכל יום פעם אחת ביד, והשאר באשראי.

שאלה:

ב. דבר נוסף זה שנתינה במזומן לעומת אשראי אז באשראי הנתינה יותר בקלות, האם יש מצד זה לתת דווקא במזומן, ומה לגבי אם יתן באשראי אז יתן יותר שוב כנ"ל מצד ההרגש בדבר, האם עדיף באשרי בגלל הכמות או שלא?

תודה רבה

השנה התשיעית החודש התשיעי וכו'

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. האם הרב יוכל להסביר ולהרחיב על העניין של השעה התשיעית ביום התשיעי וכו' והאם זה עת רצון כמו עשרת ימי תשובה או אולי יותר? הרי יש הרבה עתי רצון במהלך השנה ואפילו בכל יום אז מה מיוחד בשעה זו?

תשובה:

א. זהו ע"פ קבלה, מידה תשיעית מתתא לעילא ולהיפך, חכמה - יסוד. עיין בספר עת רצון שמנה הרבה זמנים של עת רצון.

שאלה:

ב. ולפי מה שהבנתי עיקר העניין נאמר על השנה התשיעית אך מצד שני נאמר גם על כל שנה שבאותו זמן יש עת רצון גדולה האם נכון שכל שנה זה ממש עת רצון גדולה מאוד כפי מה שהעם אומרים מה האמת? אני מתכוון שעושים מזה הרבה עסק, האם זה באמת באופן בלתי ישוער יותר משאר זמן או שזה עוד עת רצון כמו הרבה עתי רצון הרי גם מנחה של שבת לדוג' היא עת רצון גדולה מאוד אך שם לא מדברים על זה הרבה מה האמת?

תשובה:

ב. בכל שנה רק פחות. העסק נעשה פעמים רבות משיקולים חיצוניים, וד"ל.

שאלה:

ג. באופן כללי ישנם הרבה עתי רצון במהלך השנה ואפילו במהלך היום כנ"ל איך למעשה הדברים נפעלים כלומר "כמה זה מוסיף" כי אנשים אכן מתפללים באותם עתי רצון ולא תמיד נענים? דוגמא מסוימת זה על פורים שכתוב בספרים " כל הפושט יד נותנים לו וכו' " ובפועל אנשים מתפללים ולא תמיד נענים וכמוכן שמדובר על תפילות בין רוחניות ובין גשמיות

תשובה:

ג. זה מועיל יותר, אולם אין הכרח שבוודאי יקבל בקשתו בפועל.

שאלה:

ד. א. מה ההסבר במה שכתוב שכל תפילה ברוחניות מתקבלת הרי בפועל האדם לא נענה אז מה פירוש מתקבלת ומצד שני גם כתוב שאין תפילה שחוזרת ריקם כלומר גם על גשמיות אם אפשר הסבר בדבר? ב. וכן מה ההסבר שכתוב שתפילה בציבור מתקבלת, ותפילה ביחיד מה קורה איתה?

תשובה:

ד. מקבל שפע, אולם לא תמיד מודע ומכיר זאת, אולם "מזליא חזי".

בגשמיות אין הכרח שהשפע יגיע עד הגשמיות, אולם יתכן שישאר השפע רוחני, ולא ירד לעולם הגשמי. עיין בלבבי חלק ג', תפלה, שם נתבאר בהרחבה.

שאלה:

ה. מהן הסיבות שתפילה ברוחניות לא נענית, ובנוסף שהרי הקב"ה רוצה מאוד לתת ופרט ברוחניות המון?

הרבה תודה לרב

תשובה:

ה. כנ"ל אות ד'.

תשובה:

ו. מפני שלפניו ית"ש גלוי מהו טובת האדם באמת! וכן נצרך תשובה אמיתית שיהיה זך לקבל השפע.

השגחה פרטית בחירה וסימנים

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. כל מה שה' עושה הכל לטובה, אבל מה לגבי דברים שהאדם כביכול גרם לעצמו את הנזק ולפעמים זה נזק להרבה זמן, שעשה טעויות במהלך החיים שלפעמים יכול לנבוע מלב לא טהור ומידות שורשיות שלא מתוקנות, מצד שני מה האדם אשם שליבו לא טהור הוא ודאי רוצה שליבו יהיה טהור, אבל בינתיים עד שיהיה טהור מה יכול לעשות?

תשובה:

א. ישוב בתשובה, ויתחזק באמונה, ואזי מחזיר הכל להנהגת ה' ואינו תלוי בו.

שאלה:

ב. האם שהאדם עושה טעות בבחירה ולא שמודבר בדבר אסור אלא טעות בשיקול הדעת כמו ללמוד עם פלוני זה או אחר, ללמוד בישיבה זו או אחרת וכו', האם הקב"ה כביכול מכין כל פעם "מסלול חדש" עבורו, או שהכל זה מסלול אחד מעיקרא שהיה צריך לעבור?
תשובה:

ב. כל המסלולים כבר מוכנים מראש, אין צורך לחדש דבר. וע"י מעשיו נגזר באיזה מסלול ילך.

שאלה:

ג. א. האם שהקב"ה מכוון את האדם לעשות משהו כשהוא מתלבט זה אמור להיות דבר ברור שיהיה לו בהירות שלימה שכך הנכון לעשות, או שלא ואם אפשר להרחיב כי זה נושא מאוד לא ברור לפעמים האדם מתלבט מה לעשות ומתפלל להשם וכו', אבל לא רואה סימנים מספיק חדים וברורים, ולפעמים הוא רואה השגחה פרטית שרואה או פלוני או משהו אחר. השאלה עד כמה צריך ללכת בתמימות עם הסימנים או ההשגחה הפרטית או שצריך לחשוב באמת מה הנכון לעשות? הרי הכל בהשגחה פרטית ובשביל מה הקב"ה הראה לי את זה אם לא שאעשה זאת, מצד שני שבאמת חושבים ומתבוננים רואים שאין הכרח לעשות כך וכך, ואם למפרע האדם מסתכל ומבין שהיה צריך לעשות כך האם זה נכון שכך היה צריך לעשות, או שגופא בגלל שלא עשה זה אומר שלא היה צריך לעשות?
ב. האם מחמת התקופה שאנו נמצאים בה שיש הרבה תערובת זה יכול לבוא לידי ביטוי בדברים הנ"ל וכיצד יש להיזהר?

תשובה:

ג. אין בהירות מוחלטת, פעם יש בהירות יותר ופעם פחות, אי אפשר ללכת אחר הסימנים בלבד, אלא בצירוף שיקול דעת והכרעה. ורק כאשר השיקול דעת אינו יכול להכריע כלל, ניתן להכריע ע"פ סימנים. אולם לעולם קודם נצרך שיקול דעת, והסימן תוספת לנטייה של שיקול הדעת בלבד. ורק כאשר אין שום נטייה של הכרעה, פעמים אפשר לסמוך על סימן, וזהו תלוי בזמן האמונה של האדם. ובפרט שהכל בלתי מבורר בדור זה, לכך אין למהר כלל לסמוך על סימנים.

תודה רבה

דגש חלש והומופאטיה

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. אדם שההרגש החיובי שלו יותר חלש רגש של אהבה לא פעיל כביכול וגם הרגש שלך שמחה לא "מופעל" כל כך מה יש לעשות?
דבר זה יכול לבוא לידי ביטוי לדוגמא בשמחת תורה שכמעט כולם ממש מרגישים שמחה גדולה ורוקדים יחד עם הספר תורה ואני לא מרגיש כלל דבר, לא מדובר שמרגיש עצב אלא נייטרלי.
מסתמא זה דבר שבמהלך החיים כך נהיה כי הרי ילד קטן תמיד שמח והרגשות שלו פועלים חזק מאוד השאלה מה יש לעשות? או יכול להיות שזה שילוב שפשוט כך נפשו של האדם?

תשובה:

א. אין מושג "לא פעיל", אלא "יותר חלש". נצרך למצוא את הנקודה שבו כן פעיל ולהרחיבו.

שאלה:

ב. האם הומופאטיה זה דבר שיכול לעזור?

תשובה:

ב. כן, כאשר נעשה כראוי ע"י מומחה.

שער היסודות למבי"ט

שאלה:

שאלתי, האם לאוסרים לימוד מורה נבוכים, חל האיסור על שער היסודות למבי"ט בבית אלוקים, או שזה סגנון שיתירו?

תודה

תשובה:

קל יותר ללמוד.

מדוע היו שהתנגדו לספר תניא

שאלה:

שמעתי שהחפץ חיים לא הרשה ללמוד ספר תניא מחמת שהיה סבור שהיה בו דעות משובשות ביסודות האמונה. מהו ההבנה הרחבה יותר הענין זה? האם היו גדולים שהתנגדו מאד לספר התניא ולפי"ז אלו ששייכים לעולם הישיבות הליטאים אין להם ללמוד ספר תניא?

תשובה:

היה ויכוח גדול האם ללמד מושגי אלוקות לרבים, כי מביא פעמים לאי הבנה ברורה. ועי"ז לטעות בענייני אלוקות, שח"ו טעות בזה יכולה להביא לידי כפירה. זולת כך ידועה מאוד המחלוקת בין דעת הגר"א לדעת החסידות בגדרי גילוי אלוקות, ואכמ"ל.

דע את עצמך

שאלה:

לכבוד מו"ר שליט"א

ראשית כל תודה רבה וישר כח על הדעת והאמונה הקדושה שמו"ר מאיר בנו בברור אמיתי וזך, המטהר ליבינו לעבודה זכה וברורה והתקשרות אמיתית אליו יתברך ישר כח!
רציתי לשאול את כבוד הרב בעניין עצמו של אדם נתבאר בדבריו הק' בספר דע את עצמך ועוד, שהאדם עצמו הוא טוב והרע הוא לבוש לו,

ושאלתי היא אם כן מדוע צריך בשביל זה יצר טוב שהוא גם [לכאורה] חיצוני לאדם?

וחשבתי לומר ואיני יודע אם זה אמת שהאדם עצמו הוא מעל מציאות הטוב שאנו מכירים כיון שטוב בהכרח שיש כנגדו רע כמו טהור וטמא שעצם מציאות הטהור גונת בתוכה הפכיות שממנה משתלשל הטמא כמבואר בליקוטי מוהר"ן תורה נא, ובליקוטי הלכות ריבית.

האם שייך לומר שכמו שאצלו יתברך שמו שהוא אחד ובאחד לא שייך נגדיות כך הוא גם אצל האדם הנברא בצלם ודמות בערך הטוב המוכר לנו עצמיות האדם היא מרוממת למעלה מכך [וכמובן שאין השאלה ביחס אליו יתברך שמו ח"ו אלא ביחס של נברא] והא דאמרינן שעצמו של אדם הוא טוב [או אפי' מה שאומרים על הבורא יתברך שמו שהוא כולו טוב] אין זה אלא משל הקרוב ביותר לפי תפיסתנו אבל באמת אין אנו יודעים מה הוא הטוב האמיתי שבו אין שום נגדיות ואנו מחוייבים להאמין בזה באמונה פשוטה מכל שכל ולהידבק בטוב הידוע ולסור מהרע בתקווה ובאמונה ובהשתוקקות להיכלל בטוב האמיתי שהוא למעלה מהדעת,

ואם זה נכון או לא אשמח אם כבוד מו"ר ירחיב לי מעט בעניין כפי יכולתו או יפנה אותי למקורות בעניין כדי שלא אכשל ח"ו.

תודה רבה רבה!

תשובה:

נכון, באצילות למעלה מטוב ורע, למעלה מטוב שהוא היפך לרע. בבריאה ויצירה ועשייה, זהו טוב היפך רע. ונשמות ששורשם בבי"ע אינם יכלים לתפוס אור האצילות.

תיקון למי שרוצה אישה יפה מאוד

שאלה:

רב שליט"א,

אני עדיין לא יכול להתגבר על העובדה של להתחתן עם אישה יפה, כמו שום דבר אחר לא יספק אותי אלא אם כן אשתי היא יפה מאוד. אני לא רוצה להיות בררן אבל אני מרגיש שאני צריך אישה יפה, אבל אני לא יודע אם זה מה שה' רוצה שאתחתן אבל אני לא יודע מה לעשות. מה אני יכול לעשות רב אני אבוד. האם זו זכות של מה שאני שואל? האם יש אמת במה שאני מבקש?

תודה רב.

תשובה:

תבדוק ממתי יש לך רצון זה, ותנסה לפ"ז לברר מה גרם לאותו רצון, ולפ"ז נצרך סדר עבודה לתקנו.

קדושת הזיווג

שאלה:

שלום לרב.

כיצד היא מעלת קדושת הזיווג שכתבו בספרי המוסר ובספרי החסידות?

תשובה:

שאלה כללית, ניתן ללמוד אגרת הקדושה לרמב"ן, ואם ישנם אח"כ שאלות פרטיות אשמח לנסות לסייע.

הנרת הנפש

שאלה:

שלום רב.

ברצוני לשאול כאשר אני מגיע להבנה שמעשה מסוים שאני עושה הוא ממקום לא אמתי האם עלי לבטל אותו? וכגון בתפילות ימים נוראים הגעתי להבנה שהרגש הוא לא אמתי אלא הוא מדברים חיצונים כמו הניגון והאווירה הכללית אבל לא מעצם התפילה ומטבעי קשה לי לעשות דבר שאני יודע שהוא לא אמתי אז ביטלתי את הרגש הזה ומה שיצא שנשארתי בלי כלום עם יובש אבל מאידך המעט שיש לי הוא אמתי, האם טוב עשיתי או באמת כיצד עלי לעשות? עוד באתו עניין קורא לעיתים שאני רואה בביהמ"ד שיש ויכוח ויש לי מה לומר אבל ברור לי שזה ממקום של גאווה ולא לשמה כדי להראות חוכמתי כיצד עלי לנהוג?

תשובה:

נצרך לבטל באופן של הדרגה, או ביטול המעשה, או זיכוכו, אולם בהדרגה איטית "לפי מדרגתך", ולא לפי מה שהינך חושב!!! נצרך "חיות", ביטול לא לפי מדרגתך יוצר סילוק חיות ויובש!

יום הולדת

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. האם יש מעלה להיולד בשבת ואם כן מה היא ומה המשמעות של כך?

תשובה:

א. כן, כי אז היה בחינת לידת העולם. עיין קהלת יעקב (ערך עטרן). ויש בו תוספת קדושה, וכן ביו"ט.

שאלה:

ב. ומה לגבי שאר המועדים?

תשובה:

ב. כל שעה יש לה הארה אחרת ומקבל לבוש הזמן לפי אותה הארה.

שאלה:

ג. וכן בשעה אם ביום או בלילה או אם לפני חצות או אחרי?

שאלה:

ד. מה המשמעות של יום ההולדת? וכיצד יש לנהוג בו? (ואם אפשר להרחיב)

האם זה יום שיותר מסוגל לקבלת התפילה? האם דנים את האדם ביום זה יותר מאשר יום רגיל ועל איזה דברים בפרט? וכו'

תשובה:

ד. עיין בספרים שעוסקים בנושא זה, על יום ההולדת. מקובל יותר תפילתו.

תודה רבה

שיחות עומק בזוגיות

שאלה:

שלום לכבוד הרב.

האם אחד הקריטריונים שלי לבחירת בת הזוג שלי היא חברות טובה איתה ו/או יכולת להגיע ביחד לשיחות עומק? או הזוגיות הוא לא המקום לשיחות עומק?

תשובה:

לכתחילה בוודאי שכן! אולם לא כולם זוכים לכך!

מושג גירות שהתחיל ע"י לאה

שאלה:

בהשיעור הנפלא של תפילה שיעור 010 "ואלוקי אבותינו", מו"ר הרב שליט"א מבאר איך שלאה אמנו הביאה חידוש לעולם שיכול האדם לשנות את כל מהותו ע"י תפילה כיון שמתחילה לאה היתה שייכת לעשו ולא לכנסת ישראל כלל וע"י תפלתה היא שינתה את כל הויתה ונעשית חלק מכלל ישראל וא' מאמהות וכל זה משום שנעשה בריה חדשה ע"י תפילתה וזהו כח התפילה שמשנה המציאות. וגם הרב מבאר שמכח זה נולד המושג של גרות שגוי יכול לצרף עצמו לכלל ישראל ולשנות את כל מהותו, וכל אפשרות הזו בא לעולם רק ע"י החידוש של לאה ע"י תפילתה. ע"כ דברי תמצית דברי הרב שליט"א. וזה משמע לכאורה שהמושג של גירות התחיל מכח לאה, אמנם קשה לי דהא מבואר ברש"י שאברהם היה מגייר את האנשים ושרה מגיירת את הנשים וא"כ המושג של גרות כבר היתה קיימת גם קודם לאה וא"כ לא הבנתי, ונא למו"ר רב שליט"א להאיר עיני מה היה כוונתו.

תשובה:

שינוי גירות ע"י תפלה התחיל ע"י לאה, לא עצם הגירות.

שאלות בעיני משיח

שאלה:

א) כשמאמינים בה' שהוא עושה הכל ושהוא מביא הגאולה, האם זה מצריך אותנו להאמין שיש מישהו שהוא משיח עכשיו על אף שהוא לא ידוע, וכדי שע"י אמונה זו יכולים ליתן לו כח ללחום המלחמה הרוחנית של מלחמת גוג ומגוג?
תשובה:

א. אינו חלק מעיקרי האמונה, אולם הדבר אמת כמ"ש רבותינו, שבכל דור יש מי שראוי להיות משיח, אם כי עדיין לא קבל את נשמת משיח. וע"י אמונתנו בו מוסיף בו כח והארה.

שאלה:

ב) ואם הנ"ל נכון כיצד עושים זאת בלי שאלה של עבודה זרה ולהאמין שיש רק הקב"ה בעולם ושהקב"ה הוא הכל?
תשובה:

ב. המשיח "שליח" של השי"ת, ואין לו שום כח מצד עצמו כלל וכלל.

שאלה:

ג) האם כל הנשמות שלנו נכללים בנשמת משיח?

תשובה:

ג. כן.

שאלה:

ד) האם אנו יכולים להגיע ל"אין" רק ע"י דביקות בהצדיק?

תשובה:

ד. זו אחת מן הדרכים.

שאלה:

ה) כיון שהמשיח אינו נגלה כיצד אנו יכולים לעזור אותו?
תשובה:

ה. תפלה ואמונה, וצפייה, ותשובה.

שאלה:

ו) האם יש להתפלל שהקב"ה יגלה המשיח או שיש לנו להאמין שיש מישהו שהוא משיח על אף שהוא אינו ידוע לנו וצריך להאמין שהמשיח סובל בעדנו?
תשובה:

ו. יש להתפלל, ונכון הדבר שהוא סובל בעדינו.

שאלה:

ז) אם עושים יחודים, האם די לומר תפילה פרטית זו, "אנא הקב"ה, השדלותי יתן כח לכל אלו שעושים יחודים לעמנו ולהאיר אלו שלא יודעים כדי שיהיו כלים חזקים לגלות אור עליון להעולם, אנא ה' יגלה נשמת משה רבינו!"
תשובה:

ז. אפשר.

שאלה:

ח) האם זה מחליש הדביקות שלנו בהצדיק מחמת שלא יודעים מיהו הצדיק הזה?
תשובה:

ח. מחד מחליש, אולם מאידך נעשה זך, כי אין חומריות המעכבת.

מהו 'על מודע'

שאלה:

לא הבנתי מהו העל מודע?

תשובה:

שורש המודע הבלתי נתפס, ובדקות מקום שלמעלה מן השכל בעצם, לא רק מפני העדר גילוי וחוּסר השגתו, אלא הויה שלמעלה מן השכל, והוא הויה האדם.

המצוות הן עצות להתקרב לה'

שאלה:

בס"ד

שלום רב לכבוד הרב שליט"א

ישר כח על הכל!!

שאלה:

למדתי הרבה "בלבבי" וקיבלתי תועלת עצום, אך ברצוני להבין עניין, שהרב כתב מהספרים שכל המצוות עצות להתקרב לה', וזה צריך לחפש בכל מצווה הדבקות עימו יתברך, אך נתקשיתי, שנראה לפי מהלך הרב שכל המצוות הם אותו כלי לאור ה', והרב לא פירט והסביר האם וכיצד מוצאים אור ה' לפי גוון המצווה המסויימת, זה ראה שהכל אותו אור ה' ודבקות.

מקווה שהבהרתי די את השאלה, אשמח שהרב יחכימני בבקשה!

תשובה:

א. בוודאי שכל מצוה יש בה גוון מסוים של דבקות, ולשם כך נתחברו כמה ספרים על סדר המצוות באופן פנימי, כגון נתיב מצותיך, מצודות דוד לרדב"ז.

שאלה:

ועוד שאלתי בפי, הרב אומר שצריך לישוב על סוגיות המוסר וכו' כמו סוגיא בגמרא עם ראשונים ואחרונים וכו', האם יש מראה מקומות לרב בכל עניינים אלו שיוכלו לשמש לתועלת הציבור?

ושוב תודה על הכל!!

תשובה:

ב. לא, רק על אהבה ויראה, ונמסר בסדרות הללו של מערכות באהבת ויראת ה'.

יחודים במשנת החסידות

שאלה:

בס"ד

שלום לכבוד הרב,

רצית לשאול לגבי היחודים של הקומרנא זי"ע, ידוע שיש כ"ז צירופי שמות הוי"ה.

ויש גם שילובים של הוי"ה, אלוקים, אדני, ואקיק.

האם פשוט כל דבר האדם מיחד לשם קדוש בגימטריה כגון: המילה "ארץ" עולה "אלף למד ויו הי מס" וכו' וכו'.

עוד אפשרות?

"ארץ" - אלף ריש צדיק-

אלף למד פי ריש יוד שין צדיק דלת יוד קוף.

אשמח שהרב יחדד אותי בזה העניין.

תודה רבה!

תשובה:

אינני מכיר כ"ז צירופי שמות הוי"ה. נצרך קודם ללמוד את היחודים הידועים, ואח"כ לעסוק בחידוש של ייחודים, שזהו דרכו של הקומרנא.

תחשוב טוב יהיה טוב

שאלה:

יש ספר עולמי לא ממקור יהודי בשם "הסוד". עיקר טענת ומסר הספר היא שאדם יכול - ע"י מחשבתו ואמונה חזקה שהטוב יגיע אליו - למשוך את הטוב לחייו, הטוב פשוט יופיע.

האם זה תואם לעמדת היהדות?
היכן אוכל למצוא מקורות בעניין זה? יש חומר מרוכז בעניין?

תשובה:

זהו סוד הבטחון, אמונה חזקה שהטוב יגיע. ויש עוד מהלך מצד המחשבה, "תחשוב טוב יהיה טוב", וזהו על סמך יסוד הרמב"ן והבעש"ט שהיכן שהאדם חושב שם הוא נמצא, ואם חושב בטוב, נמצא בטוב, ולכך יהיה טוב.

נקודת הבטחון הנ"ל, נתבארה בסדרת דע את בטחונך.

תיקון לאדם רגיש במיוחד

שאלה:

שלום הרב,

אני מאוד רגיש ורגשי מטבעי. אני מרגיש מאוד עמוק ונוטה לקחת דברים קרוב ללב. אני מאוד מודע לרגשות שלי אבל אני עדיין מרגיש הכל בצורה מאוד אינטנסיבית. אני יכול להרגיש את הכאב של אחרים, את האנרגיה שלהם, אני כל הזמן מרגיש את כאב הגלות ואת כל הסבל שבעולם, מאז שהייתי ילד. הגעתי להבנה שמה שפעם חשבתי שהוא אחת החולשות הכי גדולות שלי הוא בעצם החוזק שלי. אני יכול בקלות להזדהות ולחוש חמלה לאנשים, ועכשיו אני מבין שהמידה הזו הולכת לשני הכיוונים בשימוש לטוב ולרע. עם זאת, בעוד שמידה זו יכולה לשמש בצורה חיובית, האתגר הגדול ביותר שלי הוא לא לאפשר לה להכניס אותי למצב מדוכא. אני לא יודע איך להגן על עצמי מלחוש את הכאב של אחרים כשאני רוצה לעזור או להזדהות, איך אני מציב גבולות? איך אני לא נותן לזה להגיע אליי כי אני מרגיש שזה לא משהו שאני יכול לשלוט בהרגשה. (השמש שלי במזל אריה והירח במזל עקרב, יש לי 3 יסודות מים ב"מפת הלידה" האסטרולוגית שלי).

תודה רבה לך הרב על זמנך.

תשובה:

נצרך בנין "מוחין" רחב ויציב, ואזי יש איזון בין מח ולב, השכלה והרגשה. וכן נצרך לבקוע לתוך עולמך הפנימי, ואזי האדם נכנס לתוך עצמו ברצוא ושוב, ומתנתק מן הסובב. וכן נצרך לבנות את מידת הגבורה בנפש.

זיכרונות מחיים קודמים

שאלה:

ברצוני להודות לרב על תשובתו לפנייתי הקודמת על שיטות ריפוי חלופיות. אבל משהו ספציפי שלא הבנתי עליו. עולים זיכרונות שהם כביכול מחיים קודמים, אבות אבותי, הרחם, ואפילו מלפני הלידה ומימי התורה. האם זה אפשרי שהזיכרונות האלה נכונים?

תשובה:

כן, הדבר מצוי בפרט בבדואים שזוכרים כן.

אם הרב יכול לחוות דעתו על ד"ת

שאלה:

לכבוד מורי ורבי שליט"א, אשמח להציג בפניו 'חבורה' שכתבתי בעניין 'מלאכת הוצאה' ולקבל את דעתו על הדברים, תודה רבה!
ובהזדמנות זו אביע מעט מהכרת הטוב הרבה שישי לי כלפי הרב על השיעורים ועל הספרים שאני עוסק בהם כשנה וחצי לפי הסדר המתאים לי, והם ממש בשבילי למשיב נפש ומכוונים אותי בעבודת השם ובתהלוכות העולם, וככל שאני ממשמש בהם אני מוצא בהם טעם.
ימלא ד' כל משאלות לבכם לטובה.

תשובה:

לצערי לא אוכל להשיב, מפני שעל ידי זה יפנו רבים לשלוח דברי תורה שלהם, ואין בכוחי לעמוד בכך בזמן ובנפש, בתקוה להבנה, חזק ואמץ.

המשך שאלות בפנימיות

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. הרב הסביר לי ששורש הנבראים הוא דבר והיפוכו ריבוי אור וצמצום, הבנתי את הסבר הרב שזה שורש ולא תוצאה ושזו מהות התהליך, רק לא מתחבר לי בנפש השכלית איך יכול ששורש הנברא הוא ריבוי אור, כלומר זה ששורש הנברא צמצום זה מובן שנברא הוא מצד הגבול ולכן כביכול מסתיר את הבלתי בעל גבול אבל איך מסתדר שנברא מהותו (כשהוא מאיר את שורשו) הוא ריבוי אור?

תשובה:

א. זה סוף הבריאה, כביכול קודם שנברא העולם היה הוא ושמו "אחד", "לבדו", כלשון הפרד"א. והבריאה חדשה "תוספת", יוסף, הוספה על האחד. האחד אור, אור אין סוף, ולפ"ז הנברא תוספת של אור.

שאלה:

ב. מה ההבדל בבחינת עבודה/דבקות/התסכלות בין אור א"ס לפני הצמצום לבין "ריבוי" אור א"ס לאחר הצמצום? (השוותי בין שניים אלה כי אולי זה יחדד לי את ההבנה של מה המהות של ריבוי האור בנברא)

תשובה:

ב. אור א"ס קודם הצמצום אין לו סוף, ולכך לא שייך תוספת. צמצום חידש כח של תוספת. ו"בבכח" כבר היה קיים כח זה באור א"ס, ויצא לפועל בצמצום.

שאלה:

ג. הרב הסביר לי שהדירה בתחתונים היא דירה לריבוי אור אבל לפי הקו מהות העבודה להמשיך אותו למטה, דירה בתחתונים, אבל כל זה מצד ש"לוקחים" מהאור למעלה ומורידים אותו למטה עד שכל העיגול מתמלא ואז בעצם התוצאה שאין "ריבוי" אור למעלה כי שמושכים את האור למטה בעצם כבר אין ריבוי אור למעלה ואין ריבוי אור למטה אלא כביכול האור התקפל בחזרה, לא מובנים לי דברי הרב שבעצם למטה יש דירה לריבוי אור?

תשובה:

ג. כלל מוסד שהמשכת אור אינו ממעט מקור ההמשכה, אלא כנר מנר, שנעשה תוספת אור ולא נתמעט המקור.

שאלה:

ד. הרב הסביר לי שאריך אנפין חזק מרצון אבל אני יותר מכוון שהרב יסביר לי בכללי ובפרטי (לדוגמא א"א ורצון) בבחינת נפש איך יכול להיות שמושג קבלי (אפילו שהוא חושי) יהיה יותר גבוה מכוח נפש, הרי הנפש תופסת את כוחותיה כקרובים יותר מאשר מושגים שהיא רואה בחוץ לה, כלומר ברור לי שהתורה היא גם בפנימיות הנפש אבל אני מדבר בבחינת זה שדיברנו שיש לימוד קבלה בחוש של מושגים ויש לימוד בכוחות נפש והלימוד בחוש מושגים גבוה מנפש כי שורשו מהמוחין שגבוהים מהגוף, ההסבר הזה של הרב מובן אבל בנפש לא ברור איך לימוד בתפיסת חוש מושגים גבוה מתפיסת לימוד בכוחות נפש הרי הנפש תמיד תתפוס את כוחותיה כפנימיים יותר מאשר דברים (אפילו חושיים) שהיא לומדת/חווה מחוץ לה

תשובה:

ד. מה שנמצא "חוץ" בתפיסה ראשונית, הוא חיצוניות וזר יותר מהפנימיות. אולם בעומק "חוץ" היינו אור מקיף, שהוא השורש לאור פנימי, שחלק מן המקיף נכנס לפנימי, וחלק נשאר ב"חוץ". וזהו חוץ שהוא שורש של הפנים.

שאלה:

ה. חשבתי שראיה גשמית יש רק בעשיה ומכאן נבעה הטעות, אם יש גם ראיה גשמית בעולמות מעל העשיה אז הרב יכול להסביר לי מה ההבדל בין ראיה גשמית לרוחנית? אשמח שהרב גם בכללות יגיד לי בדוגמאות מה ההבדל בין ראיה גשמית ורוחנית בעולם היצירה הבריאה ואצילות

תשובה:

ה. "גשם" היינו שרואה החפץ עצמו, רוחני היינו שרואה את צורתו ומהתנו. ובכל עולם ועולם יש גשמיות ורוחניות לפי ערך אותו עולם. כי בחינת מלכות דפרטות בכל עולם הוא גשמיות לפי ערכו לשם הגשמה, ולמעלה מכך הוא רוחניות של אותו עולם.

שאלה:

ו. הרב אמר לי דעת זה חיבור נפרדים וזה מובן לי אבל לא מובן לי למה השתלשלות היא חיבור עצמי הרי כל ספירה נפרדת ומעבירה רק לספירה אחת אחריה בחד סמכא כלומר הקשר פה הוא גם לא עצמי ויש פחות חיבור כי כל ספירה מחוברת רק לספירה אחת בשלשלת

תשובה:

ו. שלשלת מחברת את כל החוליות לשרשרת - שלשלת אחת, ולא רק חיבור חוליה אחת סמוכה לחברתה בלבד.

שאלה:

ז. הרב אמר לי שהלשם מהלכו להעלות את הכל למוחא סתימא בעוד מהלך שני זה שכתר משתמש במוחין כדרך מעבר למידות, של מי מרבתינו המהלך הזה?

תשובה:

ז. שורש תורת הבעש"ט, תמימות ופשיטות, ששורשה כתר, והוא הארה מהארת תורת משיח.

תודה רבה!

אמונת חכמים בדברי מוהר"ן מברסלב

שאלה:

יישר כח שהרב מקדיש מזמנו היקר לעזור בבירורים יסודיים בחיים!

בנוגע למחלוקות חכמי הדורות הרב ענה לי בזו הלשון: "נצרך "להאמין" שכל דברי החכמים כולם אמת, חלק מובן וחלק לא תמיד מובן. אינו צריך להבין כל דבר של החכמים, וק"ו שאינו יכול "להבין" איך מתיישבים כל דברי החכמים יחדיו, כי נראה כסותרים זה את זה. אולם נצרך "להאמין" שכולם אמת יחדיו, ולמעשה עושה כהוראת רבו."

יתכן והרב מעדיף לא להתעסק עם שאלות בסגנון זה, אולם הדבר מאוד לתועלת לי, להמשך בירור נוקב, ולכן ברשות הרב אשאל עוד, ואם הרב חושב שאין צריך להגיב לי, אקבל זאת.

רציתי לשאול, האם כאשר יש צדיק, ובמקרה הזה מוהר"ן, שדיבר מפורשות ללא סייג על חובת הביטול אליו ולדרכו ללא יוצא מן הכלל, וכנגד ישנם עוד הרבה דרכים ממנו והלאה, שעצם קיומם אמנם טוען שאין מקבלים דבריו, אך בכ"ז אין דיבור מפורש של גדול אחר כנגד שטוען או שהוא הנכון בלבד או שאיננו מקבל את דברי מוהר"ן, האם במקרה כזה זה נקרא מחלוקת, או שאולי אפשר לפרש את שאר הדרכים, שמכיוון שלא הכירו את מוהר"ן ודרכו (עכ"פ לא לאורכה, רוחבה ועומקה) לכן לא נהגו בדרך זו? ובאמת שצריך מי שמכיר את משנת מוהר"ן ונפלאות תורתו והשגותיו לילך אחריו בעיניים עצומות ולהאמין שכולם צריכים לקבל ממנו?

ולאיזה חלק הרב התכוון ש"אנו מאמינים אך לא מבינים", אך דיבורי ההפלגה על עצמו ותורתו, או על עניין שכולם צריכים להתבטל לדרכו וזו הדרך היחידה לעבודי"ת?

סליחה על השאלה הבוטה והישירה, אך זה לתועלת רבה, להמשך בירור יסודי!!

יורנו רבינו איזה דרך ישכון בה אור, אנא!

תשובה:

כפי הנראה האדמו"ר הזקן ידידו ורעו הכיר את תורתו, ואע"פ כן הלך בדרך אחרת.

אצל כל אחד ואחד לפי השגתו יש חלק שמבין ויש חלק שאינו מבין, ואינו אלא מאמין בחלק זה. והדבר משתנה מאדם לאדם לפי ערך השגתו.

היצר הרע של האינטרנט

שאלה:

אני נתקל בכמות מפתיעה (מבחינתי) של התנגדות מהיצר וכן הלאה על הניסיון לעזוב את האינטרנט. היצר אומר לי כמה אני מפסיד ואיך אני צריך להתעדכן במידע העדכני (מידע תורני וכדומה) ואיך אני צריך אותו לרוחניות שלי ולחיבור לצדיקים ושהצלחתי הרוחנית. תלוי באינטרנט וכן הלאה. וכדי לדחות את העצירה עוד כמה שעות, עוד יום ועוד יום וכן הלאה.

אני זוכר סיפור שבו יהודי כרה זהב או יהלומים או משהו כזה והרוויח הרבה כסף וחבריו אמרו לו שאין צורך ללכת לצדיק (או לא ללכת עדיין אלא להתעכב כי הנה הוא מרוויח כל כך) ושכאן זה מושלם ונפלא אבל בסופו של דבר הוא היה עקשן והלך וגילה שהכל אשליה שהוא כבר נפטר וה"עוזרים" האלה היו שדים שמנסים להרחיק אותו מהצדיק. הטוב. וככה אני מרגיש עם עצמי כלפי האינטרנט.

אני יכול להשאיר את זה נכון? זה נראה כאילו אני בנתיב של חושך/הסתרה ללא סוף באופק.

האם הרב יכול בבקשה לברך אותי ולהתפלל עבורי שאהיה זוכה לעזוב את זה ולעשות תשובה מלאה אמיתית ממעמקי לבי?

והאם הרב יכול בבקשה לתת לי כמה מילות עידוד/חיזוק?

תשובה:

בידך להצליח ולפרוש, בסוף עוזבים את העולם ופורשים מן הכל, אולם החכם עושה כן כבר בחייו לפרוש ממה שאינו מועיל באמת, עלה והצלח!

השגחה פרטית

שאלה:

שלום כבוד הרב, מכיון שהכל בהשגחה פרטית לפעמים לא מובן מה המסר מהקבייה באותו מקרה לדוגמא אדם יכול לראות פתאום אדם שמכיר מהעבר ומנסה לחשוב מה נפקא מינה שראה אותו ולא מבין, מה ההסבר לכך?

תודה.

תשובה:

כבר אמר החזו"א, שאנו איננו במדרגה להבין כל השגחה פרטית של הקב"ה, ברוב הפעמים זה נעלם ובלתי מובן, ומעט מובן, ויש להתעסק בחלק המובן.

תיקון הנפש בדור שלנו

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. בעבר אפילו ממש בעשרות שנים האחרונות היו הולכים אנשים לצדיקים שהיו עושים להם תיקונים וכו' ואומרים להם מה מעכב וכו' איך היום מסתדרים ללא זה?

ודאי שיש להתפלל רבות, אבל גם בעבר היו מתפללים רבות וישנם סיפורים על אנשים שהיו מתפללים והלכו לרב וסידר להם את הבעיה והסיר את המונע כלומר שתפילה לה הספיקה?

או שגם היו הולכים רבות לצדיקים שיתפללו עליהם וגם זה כמעט ואין, איך מסתדרים בדור שלנו ללא זאת?

תשובה:

א. כבר אמרו חז"ל, בסוף מסכת סוטה, על דור אחרון, עקבתא דמשיחא, אין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים, וזה עיקר שורש כל עבודת דור זה להשליך עיקר וכל יהבו על הקב"ה.

שאלה:

ב. איך אדם יכול לדעת מה מונע מלהשפיע לו טוב מאת הקב"ה? ומה צריך לתקן?

תשובה:

ב. יתקן תחילה מה שיודע שצריך תיקון, וכאשר יעשה זאת כראוי, מן השמים יעוררו אותו לתקן מה שצריך.

תודה רבה

נפש האלוקית והנשמה

שאלה:

שלום רב.

מה היא הנפש האלוקית, ומה ההבדל בינה לבין הנשמה?

תשובה:

נפש האדם נחלקת לחמשה חלקים, נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה. נפש - כח המעשה. רוח - כח הדיבור. נשמה - מחשבה. חיה - חיבור למקור החכמה. יחידה - רצון, עד כדי שמחה, שהוא שלמות הרצון.

המדיה והקיצוניים

שאלה:

כבוד הרב לאי"ט,

לפני כמה שבועות הי' הפסקה במערכת ה"ווטס אפ" (מסוג המכשירים שמשיחים בהם, ממדיה החדש) לכמה שעות. לאחר מכן, נכתבו מאמרים בעיתונים על הפחד והבהלה שנפלו על כמה וכמה מהציבור החרדי שהם משתמשים בזה מאוד להתקשר עם קרוביהם וכו'. הובאו שם דברי כמה חרדים (בשמים) על אודות הבהלה. גם ביארו שם איך אותו מערכה היא האמצעי שדרכה מפרסמים כמה וכמה שמועות של שקר לציבור החרדי בפרט בענין התנגדות ללבישת מסכות והחיסון וכו'. כנראה יש קשר בין הקיצוניים המשתגעים בענינים אלו והערב רב שעובדים את המדיה. מה עושים אם אותם שעוד נשארו קצת מיושבים בדעת, הם חלק כ"כ קטן מהציבור? בודאי אין להתיאש. אבל צריכים חיזוק גדול לזה.

תודה מראש

תשובה:

בוכים לקב"ה מעומק הלב והנשמה.

היסוד שכל חי מרגיש

שאלה:

לכבוד מורינו הרב שליט"א

כהמשך לשאלה ששאלתי ביאור על היסוד שכל חי מרגיש, והשיב הרב בזה"ל: 'והבן שחי פירושו "מתנועע", והוא שורש כח ההרגשה, כי כח ההרגשה אינו מרגיש את היות הדבר אלא את תנועתו, ועיי"ש בהרחבה'. עכ"ל.

הנה ראיתי בדע את עצמך שביאר היסוד שחיות הוא תנועה, ובדע את הרגשותיך שההרגשה הוא בתנועה, אמנם כעת אני לומד מדברי הרב נקודה חדשה שהאופן שמרגישים הוא בזה שהתנועה שבא להרגיש מורגש בתנועה שלו. האם הבנתי על נכון? והאם יכול הרב להוסיף קצת ביאור בהבנת הדברים? יישר כח מעומקא דלבא.

בדרך אגב אשאל, היכן הוא החז"ל שפירשו החיות רצוא ושוב בחיר"ק?

תשובה:

כן, נכון מאוד מאוד מאוד! לא מרגישים את מהות היות אמיתת הדבר עצמו, אלא את אופן תנועתו. רגש - גרש - גשר, תנועה של חיבור - גשר, או תנועה של פירוד - גרש, ומקור להנ"ל, עיין תולדות (וזאת הברכה) בשם הבעש"ט. ועיין בית אהרן (ויגש, ויחי, פרקי אבות, ועוד). ובספר חיים וחסד, כללים מהמגיד ממוזעריטש, כתב ז"ל, וגם תדע סוד הפסוק והחיות רצוא ושוב, החיות שבאדם, דהיינו הנשימות והאוויר רצוא ושוב תמיד באדם, עכ"ל. ועיי"ש (האזינו). וכן מאור עינים (האזינו). וישמח משה (בשלח). וסידורו של שבת (ח"א, השורש החמישי, ענף א). ופרי הארץ (וישב, ובא). וקדושת לוי (משפטים). ועוד הרבה בחסידות. וגם רמוז בגר"א, בפירושו על ספד"צ (פ"ב, ד"ה שריקין לא עברי). וכן בביאורו על תיקוני זוהר (תיקון מ"ה). ועיין ראב"ד בספ"י (פ"א, מ"א).

ספר על קדושת השבת

שאלה:

רציתי לשאול איזה ספר הרב ממליץ ללמוד על קדושת שבת שמבאר בשפה השווה לכל נפש לקרב המושגים להבנה שלנו בתודה מראש על כל התשובות

תשובה:

אפשר לנסות בספר שבת מלכתא.

זמן תפילה ע"פ סוד ומידת החסד

רציתי לשאול

שאלה:

א- האם על פי הקבלה צריך להתפלל ערבית בבין השמשות כבר כדי שכל התפילות יהיו ביום, או לא?

תשובה:

א. לא.

שאלה:

ב- עוד רציתי לשאול בפרשת וירא שאברהם מתפלל לה' שלא יהפוך את סדום דלכו' סדום היו רעים וחטאים לה' מאוד והם ההפך מממידת החסד שצריך להיות בעולם ומה שייך שהם יהיו כאן מה וכי גם על דור המבול היה מבקש זה דהרי לא ביקש שיחזרו בתשובה אלא שלא יהפוך?

תשובה:

ב. ממידת החסד, לתת חיים לכולם, אף אם אינם ראויים כלל. ועיין של"ה על פרשה זו, אות כ"ח. וכן רמח"ל בפרשה.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות

פרשת וישב תשפ"ב

[217]

- ב שאלות בעניינים שונים _____
- ג יוסיף דעת יוסיף מכאוב _____
- ה מזל שמתלבש במוחין _____
- ה פשט ברש"י שבת קמ: _____
- ו כתר ומתנת חינו _____
- ו חינוך ילדים וזהירות בדרכים _____
- ז יהרג ואל יעבוד בגילוי עריות - המשך _____
- ח הציון של הרבי דולד וליקוטי שיחות _____
- ט תיקון מידת הגאווה _____
- ט תפילה נכונה _____
- י דבק באשתו וכבוד הורים _____
- י לימוד קבלה למי שאינו מתנהג בפרישות _____
- יא תוהו אהמא בוהו ערב רב _____
- יא עבודת ה' בשמחה ועולם התורה שנחרב _____
- יג חמש לשונות של אהבה _____
- יג מכשיר חכם חדש שאין בו יכולת לקבל חיבור לאינטרנט _____
- יד גאווה ויסוד האש _____
- יד תפיסה באצילות _____
- יד תלמיד חכם יר"ש שעוזר לנשים בענייני הלכה ועצות _____
- טו האם לחפש רב עם שורש נשמה דומה _____
- טו תענית וגלגולי שלג לפגם הברית _____
- טז השגחה פרטית ע"פ הבנש"ט _____
- זי עשר שאלות על עין הרע _____
- יט הכרת תודה _____
- כ גאווה שא"א לעקור _____
- כ קללת חינו _____
- כא קרום המח ועצם הגולגולת _____
- כב שליטה על הרצונות והתלהבות בעבודת ה' _____
- כג עבודת ה' לפי הדרכת בעל התניא _____
- כד כיוון השינה ע"פ קבלה ודרכים בעבודת ה' _____
- כד התייחסות נכונה למקרים קשים שבאו לאדם ברצף _____

שאלות בעניינים שונים

לכבוד הרה"ג שליט"א

לאחר דרישת שלו' ואמת. שוב אני מביע את תודתי על התשובות של כת"ר שטרך לענות לי על השאלות הקודמות.

רצוני לשאול עוד כמה שאלות:

שאלה:

א. כתוב במורה נבוכים שדת הנצרות והאיסלם באו כדי לפרסם שמו ית' בעולם (לא ראיתי בפנים), ובספר צרור המור כתב שהדתות האלו היו כדי שכשיהיו ישראל בגלות לא יהיה כאנשים מוזרים בעיני העמים ויוכלו לקיים את המצוות כראוי, וקשה לי דאם יש פה בעצם רצון אלוקי, ולדעתנו כל דת הנצרות עובדי ע"ז הם, מדוע הקב"ה גלגל בצורה כזו שכל אותם אנשים שבאים בעצם לפרסם שמו ית' כולם טועים ומקומם בבאר שחת כיוון שעברו על מצות בני נח שנצטוו על עכו"ם, ובשלמא האיסלם (אע"פ שגם אצלם הגזל והרצח לא כזה מנוע, אמנם זה כבר תלוי בבחירת האדם) על דרך כלל מכיוון שלא עובדים ע"ז הדבר יותר מובן.

תשובה:

א. זה כל עומק מהות הבריאה, איך אף הרע מגלה את הטוב, איך אף הכפירה מגלה את האמונה. וזה כל תכלית הבריאה, יתרון האור מן החושך.

שאלה:

ב. מכיוון שבאנו לתקן את חטא אדה"ר, איך זה שיותר מתקדמים יותר החטא גדל ולוקח את שלו ודווקא אנחנו לא רואים התקדמות בתיקון אלא בקלקול, וכידוע שאנו מאוד מאוד קרובים למשיח, וא"כ איך זה שלא מתקדמים לתיקון, ועוד שכידוע המצב הכללי של עם ישראל בפרט בגולה גרוע ביותר, וידוע שכמעט כל הנשמות היום הם גלגולים שבאו לתקן, אבל א"כ איך באים בזה לתקן אלא להיפך מקלקלים עוד יותר ואין לדבר סוף.

תשובה:

ב. נא ללמוד דעת תבונות, שביאר מדוע באחרית הימים הרע יוצא לפועל בתוקף גדול.

שאלה:

ג. כתוב בהלכה שצריך לישון תחילת הלילה בצד שמאל ואחר חצות בצד ימין, אמנם אין אני מתעורר בחצות (ואם אני יוזם להתעורר זה שובר את השינה וגורם לי עייפות, עכ"פ שבוודאי עדיף לא לישון בנקודת חצות), וא"כ מה עלי לעשות, לישון בצד שמאל אע"פ שאחר חצות אמשיך להיות בשמאל, או לישון בצד ימין כדי שלאחר חצות אהיה בימין.

תשובה:

ג. זה ע"פ קבלה כיוון שבחצי לילה ראשון יש יותר דין שזהו צד שמאל, ובחצי השני יותר רחמים שזהו צד ימין.

צד ימין.

שאלה:

ד. אשתי עובדת בבית ספר כמורה מקצועית ומזמינה מלאכות, ושנה שעברה הזמינה ועדיין בית הספר לא שילם, והמוכרת אמרה לי שהיא מקפידה עליה, והיא חוששת, אמרתי לאשתי שאין ממה לחשוש כי עשתה מה שמוטל עלייה ואם ביה"ס לא שילם זה לא הבעיה שלך, האם זה נכון והיא יכולה להיות רגועה או צריך לפייס את המוכרת.

תשובה:

ד. אם ידוע למוכרת שכל מה שמזמינה כל תביעת הממון אינו אלא על בית הספר בלבד, אין לחוש.

יוסיף דעת יוסיף מכאוב

שלום הרב היקר.

שאלה:

א- מוסיף דעת מוסיף מכאוב והשאלה למה זה כך לכאורה זה צריך להיות הפוך ממכאוב?

תשובה:

א. כי דעת זו "הרגשה", ולכך מי שמרגיש יותר סובל יותר. וכן ככל שיש לו דעת יותר, כן רואה יותר רע ושקר וסובל מכך. וכן שורש הדעת, דבר והיפוכו, והסתירה יוצרת סבל.

שאלה:

ב- לפני בערך שנה אבא שלי קרא לי לסלון ובדרך לשם חשתי וידעתי ללא כל ספק למשך כמה שניות בלבד שרק עכשיו יש לי רגליים ואני אדם הולך והבנתי שעד אותו נקודה הייתי כמו זוחל אז רציתי לשאול:

- 1- מדוע זכיתי למתנה הזאת?
- 2- איך המתנה הזאת נקראת בלשון התורה?
- 3- האם חזרתי למצב של זוחל כמו לפני אותה הארה או שהמדרגה נשארה אצלי רק בהסתר?
- 4- מהו השלב הבא אחרי שזוכים לרגליים?

תשובה:

- ב - 1. איני יודע.
- 2- עיבור שני, עובר במדרגת רגלים.
- 3- נשאר רק רשימו ממנה.
- 4- יניקה.

שאלה:

ג-בעניין משיח בן יוסף ומשיח בן דוד. איפה נמצאים כל אחד מחלקי הנר"ן ח"י שלהם?

תשובה:

ג. משיח בן יוסף, חיה - בגדים. משיח בן דוד, יחידה - בבית.

שאלה:

ד- הבעל שם טוב ותלמידיו הורו דרך עבודה שקוראים משהו אז להשתמש בכל כוחות הגוף והמוחין בפשט התיבה ואז אז יהיה יחוד הויה ואדנות שהמלכות עולה לבינה אם הבנתי נכון. והשאלה כשאני מדבר עם הבורא אני בספק אם להתרכז בתיבות המילים ולנסות להתקשר לאור בתוך התיבות או לדבר איתו כמדבר איש אל רעהו באופן פשוט ואז הריכוז שלי לא במילים והם כאילו נבלעים ברצון שלי לדבר איתו כמו ששני אנשים מדברים אז מה הדרך המעולה ביותר? תודה רבה

תשובה:

ד. בתפלה שתקנו אנשי כנסת הגדולה גם להתרכז במילים, בשיחה בינך לבין קונך, כדבר איש אל רעהו.

מזל שמתלבש במוחין

שאלה:

שלום כבוד הרב, בשיעור של פחד מהלא נודע בסדרת דע את בטחונך הרב הסביר שיש מצב שנקרא פחד של ספק שבו אדם לא יודע ממה הוא מפחד ואז הוסבר שבגדול מזלו רואה את הפחד ואז הפחד משתלשל מטה אל רבדי הנפש התחתונים, הוא מתגלה כפחד של ספק רציתי לשאול כיצד תיאור זה מתיישב עם הכלל שידוע בספרי החסידות והקבלה שאין מתעוררת המידה בנפש לפני שהיא מתלבשת במחשבה (דרך ספירת הדעת)? או במילים אחרות האם יכול להופיע רגש הפחד בלי שהוא עבר דרך המוחין? או שהוא עבר במוחין בצורה סמויה והוליד רגש של פחד?

תודה רבה

תשובה:

שורש המזל למעלה מן המוחין, ומתלבש במוחין או כנעלם או כספק.

פשט ברש"י שבת קמ:

שאלה:

בס"ד

שלום הרב,

רציתי לשאול מה הפשט ברש"י שבת קמ: בבנתיה דרב חיסדא, דנראה שנוגד גדרי הקדושה?

תודה רבה

תשובה:

כל שרחוק מן התאוה, כן צריך לעוררה לצורך חיבור דקדושה.

כתר ומתנת חנים

שאלה:

בסדרת השיעורים "סוגיות בפרשה פרשת חיי שרה הרב דיבר על מתנת חנים, בסוף השיעור הרב הזכיר את הזוהר הקודש שאברהם נתן להם כתרין תתאין, שבעומק המתנות בלי עמל אינן מתנות טובות כמו בני קדם וכו' אבל יש מתנות עם "חן" כמו שנעמי בירכה את רות וערפה "יתן הוי"ה לכם ומצאן מנוחה אשה בית אישה" ומנוחה מלשון חן וזה ה"מתנה טובה יש לי בבית גנזי" עד כאן דברי הרב בקיצור נמרץ, ולעניות דעתי חשבתי, שזה כעין ששת ימים תעשה מלאכתך (עמל) וביות השביעי שבת שבתון (מנוחה - גמול) ואולי זה יסוד הכתר שאומרים בקדושה במוסף שכל כתר ענינו השראה כמו שהרב מזכיר מדברי הרמח"ל, אני ישמח אם הרב יתקן אותי, תודה רבה.

תשובה:

יפה מאוד!

חינוך ילדים וזהירות בדרכים

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. יש לי כל יום זמן פנוי עם בני בן ה-3 (אחרי שהוא חוזר מהגן) כשעה וחצי כל יום בין סדר א' ל-ב' ואז אני לוקח אותו לצהרון. רציתי לשאול מהרב מה כדאי לעשות עם בני בזמן הזה היחיד שיש לנו ביחד במהלך היום? אין הרב ממליץ לנצל אותו על מנת להיטיב לנפש בני ולעבודת ה' שלו?

תשובה:

א. לספר לו סיפור, ולתת לו להתבטאות תוך כדי, ועי"ז לשוחח עמו בפתיחות לפי ערכו, מתוך התעניינות בחייו, רצונותיו, ודמיונותיו. וכן לשחק עמו, ולפחות חלק משחקי הרכבה ומחשבה לפי ערכו. ותוך כדי הנ"ל לפעמים לומר לו משפטים פנימיים אמיתיים, כגון הקב"ה אוהב אותך, נותן לך הכל, וכו'. וכן ביטוי אהבה שלך כלפיו.

שאלה:

ב. כשאני לוקח אותו לצהרון אני מסייע אותו באופניים חשמליות שלי והוא יושב על כסא ילדים שמוחקן באופניים. הצהרון הוא כ-5 דק' נסיעה, ולקחתי אותו כמה פעמים לא חגור ובלי קסדה והנסיעה עברה לשלום ולא הפריע לו משהו. האם עברתי איסור?

האם חובה בכל זאת לחגור ולשים קסדה? מה שם החיוב אם יש חיוב? תודה!!!

תשובה:

ב. כן. עיין בספר שמירת הגוף והנפש בתחילתו שהרחיב במקור שורש האיסור.

יהרג ואל יעבור בגילוי עריות - המשך

שלום כבוד הרב- לעניין השאלה ששאלתי על יהרג ואל יעבור בגילוי עריות- הרב אמר שאין חיוב יהרג ואל יעבור במקרה של יהודי שאומרים לו להיות עם גויה או יהודיה שאומרים לה להיות עם גוי.

שאלה:

א. אבל בכל זאת האם כן יש מצווה להיהרג ולא לעבור? איזו מצווה אם כן?

תשובה:

א. יש אומרים שכן, כי דרבנן יש בו מצות לא תסורו, ונקדשתי בתוך בני ישראל, ובשעת גזרת שמד לכו"ע חייב לעשות כן. ועיין קונטרס דברי סופרים (סימן א). ואגלי טל (מלאכת טוחן, אות לח). וש"ך (יו"ד, קנז, ס"ק י). ומשנה למלך (יסודי התורה, פ"ה). וגר"א (יו"ד, קנז, ס"ק יז). לגבי חיוב יהרג באיסור "ערוה" דרבנן.

וכאשר בא על גויה בפרהסיא, זה איסור תורה שיהרג ואל יעבור. כ"כ הרמב"ן בתורת האדם (שער הסכנה). וכתב באורחות חיים שזהו דווקא בפרהסיא. ועיין רמ"א (אה"ע, כב), ובגר"א (שם).

וכתב המרדכי בפרק החולץ, שביאה עם עכו"ם זהו "עריות", וא"כ חייב למסור נפשו. ועיין תרומת הדשן (סימן ריט). וזהו מדין חיוב יהרג ואל יעבור של עריות.

שאלה:

ב. אדם שנקלע חס ושלום לניסיון כזה, מה רצון השם ממנו שיעשה?

תשובה:

ב. תלוי בהנ"ל אות א'.

שאלה:

ג. מי שהוא בסתם עם גויה או יהודיה בסתם עם גוי בלי שום איום של מוות, ברור שיש בזה איסור וזה מטמא. מה האיסור? וכמה זה מטמא?

תשובה:

ג. רבנן גזרו על נשג"ז, נדה שפחה גויה, זונה. סנהדרין, פב, ע"א. מטמא הרבה!

הציון של הרבי דולר וליקוטי שיחות

מה שהרב ציין שתנועות השלוחים זה למעלה מטעם ודעת, הרב מכוון למה שהרבי מסביר במאמר "ואתה תצווה" ?

שאלה:

א. אני גר בברוקלין ואני משתדל לפקוד את הציון של הרבי פעם בשבוע לתת צדקה על הקבר להדליק נר ותהילים כי זה נותן לי כוח למשך השבוע ברוחניות, וקראתי בתשובות של הרב שהולכים פעם בחודש האם אני צריך למעט ל פעם בחודש, האם יש לימוד מיוחד תהילים או משניות שצריך להגיד? ומה הדרך הנכונה לעשות בתפילה בציון לבקש מהקב"ה בזכות הצדיק או לבקש מהצדיק לבקש רחמים (כמו שנוהגים בחב"ד בפדיון נפש) או גם וגם? והאם יש ענין להוריד נעלים בכניסה לציון או רק נעלי עור?

תשובה:

א. גם. כדאי בכללות ללכת לקברי צדיקים או בט"ו לחודש או בערב ראש חודש. אולם הכל לפי הצורך הנפשי שלך. כדאי ללמוד את תורת הצדיק, ואפשר לומר את אותיות שמו מפרק ק"ט. והעיקר לבקש מהקב"ה בזכות הצדיק. לא נהגו רבותינו להוריד נעליים.

שאלה:

ב. אם הרב יכול להסביר לי בפנימיות העניין שהרבי היה נותן צדקה (דולר) האם זה בשביל שהם יתנו לצדקה? אז למה הוא היה נותן להם מכוחו?

תשובה:

ב. דולר - גימ' עמלק, מחיית עמלק.

שאלה:

ג. המשפחה שלי לא כולם מתחברים לחסידות מכוח נפשם חוץ מאשתי, ושמבקשים ממני בשבת לומר דבר תורה על הפרשה אני אומר ממה שלמדתי באותו שבוע שזה רוב הפעמים מלקוטי שיחות, האם אפשר לשנות קצת מסגנון השיחה בשביל שאנשים יותר יתחברו או להגיד אותה באותו סגנון שהיא כתובה בספר?

תשובה:

ג. אפשר לשנות כפי הצורך.

תיקון מידת הגאווה

שאלה:

מהי הדרך לתיקון מידת הגאווה בעומק?

תשובה:

נתבאר בהרחבה בסדרת דע את מידותיך, יסוד האש - גאווה.

תפילה נכונה

שאלה:

האם זה נכון שצריך להוסיף בתפילה שתתגשם רק אם היא לטובתי?

תשובה:

ראוי מאוד!

דבק באשתו וכבוד הורים

שאלה:

1. מה פירוש הפסוק "על כן יעזב איש אביו ואמו ודבק באשתו וכו'?"

תשובה:

1. כתב הרד"ק שם, שיעבור לגור עמה.

שאלה:

2. אם אשתו של אדם מבקשת כוס מים ואמו גם כן, למי יקדים ויביא? ולמה?

תשובה:

2. כבוד אמו קודמת.

תודה!!!

לימוד קבלה למי שאינו מתנהג בפרישות

שאלה:

בהוראת מדריך אני מקיים מצוות עונה בפתיחות והנאה [לא כנגד ההלכה ח"ו] ואני מרגיש שזה ממש נוגד את דרך רבותינו, ואיני ראוי ללמוד קבלה. האם זה הרגשה נכונה וצריך להפסיק את הלימוד? ואם כן איך אפשר לצאת מההרגל שנכנסתי אליו שלא ברצוני אלא בעצות של מדריך שחפץ בשלום בית?

תשובה:

בנתיים ללמוד מוסרי הזוה"ק. יש להקטין בהדרגה הקשר הגופני הבלתי טהור, ולחזק הקשר הנפשי, בשום לב שימה רבה למדרגת רעייתו וליכולותיה, ודו"ק היטב.

תוהו זוהמא בוהו ערב רב

שאלה:

(א) האם יש קשר בין תוהו, זוהמא, בוהו, וערב רב?

תשובה:

א. כן, שורש הערב רב בתוהו, שבו שורש הזוהמא של כל הבריאה, וחלקו נתקן בבהו.

שאלה:

(ב) האם כל הרע כבר נעשה בשורש קודם האכילה מעץ הדעת ועכשיו נתגלה כל הברורים תחת מהמודעות של האדם?

תשובה:

ב. כן.

עבודת ה' בשמחה ועולם התורה שנחרב

בס"ד

שאלה:

(א) איך אפשר לאדם להיות בשמחה ולעבוד ה' בשמחה אם כל ימיו צריך להיות בספק דקדושה ולחשוש בעצמו "אולי אני טועה, אולי אני לא הולך בדרך האמיתי או בדרך ששייכת לחלקי", מה האיזון בין כח השמחה להיות יהודי והשמחה בעבודת ה' מול כח ביקוש האמת וספק דקדושה.

תשובה:

א. ככלל רוב היום בשמחה, ובשעת חשבון הנפש אזי יש הספק דקדושה.

שאלה:

(ב) האם יש דרך לידע אם יש להקב"ה נחת רוח ממני?

תשובה:

ב. אין דרך מוחלטת, בפרט לאלו שאין להם השגה.

שאלה:

ג) מה התועלת ללמוד בישיבה אם כבר נחרב עולם התורה וכמו שאמר הרב, לכאורה עדיף ללמוד בשקט בביתי שבו אני מרגיש יותר קדושה ובדידות מהעולם השקר.

תשובה:

ג. עדיין בחוץ גרוע יותר הרבה הדבר. ואי אפשר ללמוד כל זמנו לבד, כמ"ש במסילת ישרים, שהדרך ללמוד לבדו, ולפי הצורך ללמוד עם זולתו, כפי הצורך. והדבר משתנה מאדם לאדם, כמה ראוי לישיב לבדו וכמה נצרך לזולתו.

שאלה:

ד) האם היום עדיין יש השראת השכינה על הישיבות?

תשובה:

ד. כן.

שאלה:

ה) ואם "כן", אם יש בחור או אברך אחד בישיבה שיש בו מכשיר חכם האם זה מעכב השכינה מההשכינה?

תשובה:

ה. מקטין מאוד את אור השראת השכינה.

שאלה:

ו) האם השראת השכינה חלה מיד (בתנאי שהם אינם עושים דברים שמעכבים השכינה) בנשואי איש ואשה, או שהם צריכים לעבוד על כך?

תשובה:

ו. מיד, וככל שזוכים מאירה יותר.

חמש לשונות של אהבה

שאלה:

ב"דע את ריעך" הרב מבאר שתחילה יש על האדם לאהוב אחרים ע"י מעשים לעשות חסד לאחרים וליתן מתנות, ואח"כ לעלות לעולם הדיבור ולאמר דברים לאחרים שנותן להם אהבה, דיבורי אהבה, ואח"כ לחשוב מחשבה של אהבה עליהם ע"ע שהוא דואג להם וכדו'. בנוגע הנקודה של ביטוי האהבה לאחרים ע"י מעשה ודיבור, יש חכם באומות העולם שמצא שיש "חמש לשונות של אהבה" איך אחרים מרגישים אהבה, והנפקא מינא הגדולה מכל זה הוא לילדים ובחיי נשואין, שיש שבעיקר מרגישים אהבה ע"י מעשים בעבורם ויש שאין זה כ"כ חשוב להם אלא העיקר להם שיהא להם מחמאות או מישש פיזי כגון חיבוק ונשוק, ויש שהעיקר להם הוא ע"י קבלת מתנות ויש שהעיקר אצלם הוא שההורים ידברו עמו ושהם יבינו את עולם הפנימי שלהם, ויש מהם שכל הנ"ל אינו תופס כלל מקום אצלם והם רוצים רק שההורים יהיו עושים כל מה שהם צריכים בעבורם כיון שהם רוצים להרגיש ששהורים אחראים עליהם ובזה הם מרגישים יציבות, ויש ילדים שאם אינו מחבק או נושק להם אז הם מרגישים שההורים בכלל לא אוהבים אותם אפי' אם ההורים יתנו להם הכל, ולא ידעתי כל הפרטים בזה כיון שלא קראתי החומר רק שמעתי זאת מאחרים וממטפלים, ויש שרוצים לקשר זאת לסוגית הארבע היסודות, ושיטה זו של הבנת בני אדם לכאורה יש בו הרבה אמת, וברצוני לדעת מה הרב חושב על זה אם באמת יש "חמש לשונות של אהבה", ובפרט לדברי הרב שתחילה יש לעשות מעשים של אהבה ואח"כ יש לבטאות אהבה ע"י דיבור, וכו', והאם יש בזה שוני בין אהבת ישראל לנתינת אהבה להמשפחה (האשה והילדים)?

תשובה:

כל דבר נחלק לבחינת ה', ושורשו ה' פרצופים.

מכשיר חכם חדש שאין בו יכולת לקבל חיבור לאינטרנט

שאלה: עכשיו יש פרסומים לכל הקהילה של יראים כאן בארה"ב, לקנות סוג מכשיר חכם חדש שאין בו יכולת לקבל חיבור לאינטרנט, רק יש בו יכולת לקבל אפליקציה מסוימים, איך צריכים לראות את זה, דלמעשה אין בו חיבור לטומאה אמנם כל א' שמחזיקו לכאורה הוא מאבד צורת בן תורה, ועוד זה לכאורה עצם החזקת פון כזה בצורה של מכשיר חכם לכאורה יש בו בעיני על שאנשים הרואים אותו אינם יודעים אם זה מכשיר טמא או לא.

תשובה: נכון מאוד!

גאווה ויסוד האש

שאלה:

כיון שגאווה באה מיסוד האש בנפש האדם, האם זה אומר שכל מי שיש לו יסוד האש בהכרח מתמודד עם גאווה, או שיש כאלה שיש להם יסוד האש בלי נטיה לגאווה?

תשובה:

לכולם יש גאווה, אולם מי שיש בו יסוד האש חזק יותר, נוטה יותר לגאווה, אולם פעמים עיקר נטייתו לכעס, ופחות לגאווה.

תפיסה באצילות

שאלה:

בתשובה מהרב, הרב כתב שנשמות ששורשם בבי"ע אינם יכולים לתפוס אור האצילות.

האם בכלל שייך מושג של "תפיסה" באור האצילות? [אפילו למי ששורשם באצילות]

תשובה:

בחב"ד נתבאר רבות מהי ה"תפיסה" באצילות, לנשמות מאצילות.

תלמיד חכם יר"ש שעוזר לנשים בענייני הלכה ועצות

שאלה:

תלמיד חכם וירא שמים שעוזר גם לנשים בענייני הלכה ועצות, איך הדרך בה ינהג שיהיו מעשיו כרצון הבורא יתברך. תודה לרב על הזמן היקר שמקדיש לנו, ועוזר לנו מאד באיזון ההשקפה ושאר העניינים.

תשובה:

נא לפנות לת"ח שעושה כן ומצליח לשמור על קדושתו, נכון הדבר שיש ת"ח שעושים כן, אולם אני איני יודע דרך לזאת לאלו שאינם מופקעים מבעיות הדור.

האם לחפש רב עם שורש נשמה דומה

שאלה:

שלום להרב,

שאלתי את הרב שאני מרגיש שאני רחל נשמה (לפי ספר בים דרכך) שכן אני נמשך מאוד לרגש, בעוד שהרב נראה יותר כמו לאה נשמה, שכן הרב מצטיין בבהירות במחשבה.

הרב ענה לי כי באחרית הימים, נשמות רחל יצטרכו את נשמות לאה שיעזרו להן להבהיר את רגשותיהן. אם כן, האם זה אומר שלמרות שיש לי שורש נשמה שונה מאשר הרב, הרב הוא עדיין מה שאני צריך בתור רב? האם זה יבטל תשובות אחרות שהרב נתן שיש לחפש רב שיש לו שורש נשמה דומה לשלו?

תודה לרב מראש

תשובה:

זאת אומרת שאתה עדיין נצרך בירור שכלי "נוסף" על הרגש הפועל, אולם הינך נצרך רב שיסודו הרגשה, ונצרך לצרף לזאת אף בירור הנ"ל.

תענית וגלגולי שלג לפגם הברית

שאלה:

האם ישנה מציאות בימינו בה יש צורך בתענית וגלגולי שלג למי שפגם בברית רבות והגיע עד שער הנ"ן שבטומאה על כל גווניו?

תשובה:

כן!

השגחה פרטית ע"פ הבעש"ט

שלום רב, רציתי לשאול,

שאלה:

א) מי שמאמין בהשגחה פרטית, אך לא באופן המבואר בבעש"ט, אלא כהחינוך ועימיה, האם נחשב ככופר ביג עיקרי אמונה, כי בדורנו התקבל בעמ"י כהבעש"ט או לא?

תשובה:

א. לא.

שאלה:

ב) והאם יש עוד שסוברים כהבעש"ט ולא מהחסידות, אלא בדורות שלפני?

תשובה:

ב. כן. כגון תורת המנחה (צו, דרש לז). ועיין עמק המלך (שער יז, פרק טז). ולימודי אצילות (סוד הצמצום, ח"ב). ושומר אמונים הקדמון (ויכוח שני).

שאלה:

ג) ואם כן האם הרב יכל בבקשה להביא מראי מקומות לכך?

והרב כותב בבלבבי א' לחשוב על כל חפץ שה' בראו, אך זה לא נכון לכאן כי זה בסין נוצר ורק חומרי גלם ה יצר, אני צודק?

ישר כח!!

תשובה:

ג. החומר "נברא" ע"י הקב"ה, "הצורה" נעשית ע"י בשר ודם "מברואיו" של הקב"ה.

עשר שאלות על עין הרע

שאלה:

א. האם עין הרע זהו דבר שבאותו רגע על האדם או שזה "נתפס בו" כלומר מעכשיו כל ההנהגה עם האדם זה דין?

תשובה:

א. נתפס בו.

שאלה:

ב. מה פירוש דבר הסרת עין הרע כלומר מה העומק בזה ואיך ע"י עופרת פתאום הכל נעלם?

תשובה:

ב. עופרת שואבת עין הרע כמו ברזל שנשאב ע"י אבן השואבת.

שאלה:

ג. הרב ענה לשאלה האם כהגדרה כללית נכון לומר שעין הרע זה פשוט הנהגה של יותר דין?

כן. "צר", צמצום. ויתר על כן "שבירת העיניים", יוצר שבירה וחורבן וקלקול. האם בהסרה עכשיו ההנהגה חוזרת להיות חסד? כלומר האם הסרת עין הרע כהגדרה זה פשוט שינוי הנהגה? (ודבר זה יש להבין איך ע"י עופרת או לחש או כל דבר אחר אפשר לשנות את ההנהגה של ה')

תשובה:

ג. כן.

שאלה:

ד. אם בהוצאה ע"י עופרת יש לבוא או שמספיק לומר שם? (כי יש עושים כך ויש עושים כך) מה האמת?

תשובה:

ד. מספיק לומר שם, עדיף לבוא.

שאלה:

ה. אני שואל כי היה עלי הרבה עין הרע והלכתי גם להוצאה בעופרת וגם לאחד שמוציא ע"י לחש שקיבל במסורת וגם

אמרתי את ה- יא פסוקים ושום דבר אצלי לא השתנה מאז (בערך חצי שנה) הכיצד זה יתכן? האם יכול להיות שזה

מראה שיצא אבל עדיין יש או שיצא לגמרי? ואז השאלה שאם סר ממני אז מדוע דברים לא השתנו?

(ראשית אמרתי לאדם שמוציא ע"י עופרת את שמי בלי לבוא והוא אמר "היה לך הרבה וכו' אבל הכל יצא" לאחר מכן

רציתי מאוד ללכת להוצאה בלחש כי עדיין חששתי ושם הלכתי והוא אמר לי משפט "הרגשתי שהיה לך משהו חזק אני

מקווה שיצא או שהכל יצא" ולאחר מכן הלכתי להוצאה בעופרת כי עדיין אמרתי אולי נשאר משהו).

תשובה:

ה. לא הכל תלוי בעין הרע, זהו חלק בלבד.

שאלה:

ו. איך יכול להיות שהראשון טען שהוציא הכל אבל לאחר שהלכתי לאדם נוסף זה הראה שיש לי? (כמובן שהלכתי לאדם הראשון לאחר שהומלץ לי ע"י אדם שהוא בירר עליו וכו' שהיה לו איזו בעיה מסוימת ולאחר שהסיר אצלו אמר שנושע במה שהיה צריך הוא ומשפחתו)

תשובה:

ו. רובם לא מבינים כלל בענין, וכל אחד מבין לפי ערכו, כמו רופאים לדוגמא.

שאלה:

ז. על שאלה בעבר הרב נשאל כך: כל מה שקורה זה מאת השם, אז מה זה בעצם עין הרע? וענה: במקום שאין אמונה נמסר שליטתו לנבראים, וזה גופא רצונו ית"ש, ונשאל: ראשית מה כוונת הדבר אין אמונה, הרי כולם מאמינים שהכל מהשם ואם הכוונה לאדם שחושב שעושים לו עין הרע אז יש מקרים שאנשים כלל לא ידעו על המושג הזה עין הרע וכלל לא היה במחשבתם ואז גילו שהיה עליהם עין הרע וענה: לא מדובר בעיקר על אמונת השכל בלבד, אלא בעיקר על אמונת הלב. כי כל מאמין אמונתו אינה בהכרח שלמה, וכולנו בבחינת "מאמין ואינו מאמין", כנח. וכל השינוי בין בני אדם, כמה חלקי המאמין שבו, וכמה חלקי האינו מאמין שבו, בכמות ובאיכות. ולא מובן כוונת הרב שהרי רק אדם שמכיר את המושג עין הרע אז יכול לחשוב אולי מישהו מזיק לי אבל מי שלא ידע על המושג הזה אז לא עלה בדעתו ח"ו שמישהו "יכול להזיק לו" בצורה הזו, אם אפשר להסביר? ואם אפשר שהרב יתן דוגמא שממנה נבין ונסיק לשאר דברים ונדע לתקן עצמנו?

תשובה:

ז. חושש מעין הרע בתת ההכרה.

שאלה:

ח. אם לא היה דבר כזה עין הרע אז לא היה קורה לאדם כך וכך או שבכל מקרה היה קורה לו כי זהו רצונו יתברך?

תשובה:

ח. לא היה קורה.

שאלה:

ט. אם אדם זכה לדבר מה ע"י זכות גדולה ותפילות וע"י לכאורה העין הרע הפסיד זאת האם זה ישוב אליו?

תשובה:

ט. יתכן.

שאלה:

י. ומה לגבי האם הדבר שקרה לו זה לא דבר שברגע הכל חוזר להיות טוב אלא זה תהליך כביכול שצריך להתחיל כמעט הכל מחדש כלומר שעלה ונתעלה שזה גופא הייתה עבודה ויגיעה וסיעתא דשמיא כמובן ואז ירד וירד האם תהיה מחדש אותה סיעתא דשמיא?

סליחה על האריכות אבל נושא זה מאוד לא ברור ובפרט שלכאורה מחמת העין הרע קרה לי כך וכך, ורצוני להבין נושא זה בכלל ובפרט על עצמי לדעת מה לעשות כדי לזכות שוב להנהגה של יותר הארת פנים מהקב"ה.

תשובה:

י. כן. אולם ככלל הינך נותן משקל רב לעין הרע, וכדאי להסיח דעת מכל הענין, ולחזור לאמונה הפשוטה בהשגחה פרטית שהיא עיקר יסוד האמונה שעליו נבנה קשר חזק ונכון לקב"ה.

תודה רבה.

הנרת תודה

שאלה:

אני מגיל בחרותי שמעתי את השיעורים וקראתי את הספרים של הרב וזה כבר יותר מ-12 זוכה אותי הקב"ה גם לזכות את חברי ואני מודה לקב"ה על הזכות שנפלה בחלקי כל יום ויום, ואני רוצה להכיר תודה על כל מה שהרב עשה בשבילי בחודש ההודאה כסלו תודה רבה מעומק הלב, ושנוכה לביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

תשובה:

חזק ואמץ! עלה והצלח!

גאווה שא"א לעקור

שאלה:

בעניין מידת הגאווה, נראה שיש אחרי הכל חלק של גאווה באדם שאי אפשר לעקור גם אחרי עבודת המידות מרובה, האמנם?

תשובה:

לכך אמרו לחד מ"ד, שנצרך שיהא באדם שמינית שבשמינית שבגאווה. וזהו ביאור אחד. ובדקות כל מידה אי אפשר לעוקרה לגמרי, כי ישאר רשימו, או "צל צילו" של המידה.

קללת חינוך

שאלה:

1. מהי קללת חינוך? אף אדם לא מייחל לשני סתם אלא מחמת שעשה לו דבר מה?

תשובה:

א. נובע מקנאה, או רע בעצם.

שאלה:

2. לו תבוא" מה הפשט בזה? ושנית הרי כל יסורים שבאים על האדם הכל בהשגחה והכל קצוב, האם מדובר כאן על יסורים שממילא היו מגיעים או שזה משהו נוסף?

תשובה:

ב. חוזר למקלל, כמו עד זומם, כאשר זמם נעשה לו. עיין מהר"ל סנהדרין מח, ע"ב.

שאלה:

3. האם מדובר שקילל בפניו או אפילו שהיה לבד ופשוט אמר ויחל לשני כך? או שנגיד שאמר ויחל לשני כמו שהוא גורם לי הרבה צער כך גם לו יהיה הרבה צער?

תשובה:

ג. אפילו שלא בפניו.

שאלה:

4. מה לעשות כדי לתקן?

תשובה:

ד. לברך זולתו מעומק הלב.

שאלה:

5. האם האיסור לקלל זה דווקא בפניו או לא?

תשובה:

ה. האיסור הוא רק קללה בשם. אולם אינו ראוי כלל וכלל, ככל אופן!

תודה רבה

קרום המח ועצם הגולגולת

שאלה:

שלום וברכה כבוד הרב שליט"א.

בסדרה דע את רפואתך, בסופה, הרב נגע בחלוקה של הקרום מח וגולגולת. ביאר את עניין הקרום שתפקידו הוא היכולת לדלג ולעבור ממחשבה ישרית למעגלית, והוא בעצם הכח המאפשר לעצם להתגלות בתוך המחשבה. הוא המאפשר את הדרור הנפשי. לעומת היושרי שמקבע את האדם מחד ומאידך המעגלית שמנתקת אותו, וזהו חידוש היהדות. הרב אמר שזה הרובד החיצוני של גילוי העצם, שמורכב מב' חלקים דהיינו המודעות לפעולות והפנימי מודעות לעצם. מעבר לכך יש דממה ששם אין מודעות כלל. אמנם הרב לא המשיך לבאר חלקים אלו, היכן הם באיבר הגשמי, וכיצד בפועל להגיע אליהם. אשמח מאוד אם הרב יוכל לבאר למעננו.

תודה רבה!

תשובה:

ז"ל הרע"ב (חולין, ג, א) ב' קרומים יש למוח, העליון דבוק לגולגולת, והשני סמוך למוח, עכ"ל. המודעות לפעולות זהו הקרום הסמוך למוח, והמודעות לעצם הוא הקרום הדבוק לעצם הגולגולת. ובעצם הגולגולת יש דממה ממש. נצרך השקטה פנימית ומודעות חושית לתנועות הגולגולת והקרום והמוח, והתחברות אליהם, זו עדינות פנימית של חיבור חושי לחלקי המוח.

שליטה על הרצונות והתלהבות בעבודת ה'

שלום רב.

תודה רבה על התשובה.

שאלה:

1. רציתי רק להבין לגבי הענין של הרצונות. הרב אומר שהרצונות הם מהנפש האלוקית- והבהמית. ז"א שהקב"ה שם לאדם ע"י "היצרים" את הרצונות. אז איך אדם בוחר במה לרצות? ואיך הוא יכול להשליט רצון או להוליד רצון?

תשובה:

א. יכול לשלוט על הרצון או באופן של כבישת הרצון ע"י מעשה הפכי לרצון, או ע"י מח שליט על לבא. הולדת רצונות הוא ע"י זיכוך הגוף וגילוי הנשמה, ועי"ז מתגלה רצון הנשמה. או ע"י מעשה שמוליד התעוררות, כגון שמיעת חכם המעורר וכד'.

שאלה:

2. ועוד דבר. אם ה' ברא את האדם בצורה שאין לי אחראיות למעשי. כמו בהמה חיה איך שבא. (ובאמת יש לי דפוס התנהגות כזה שעד שלא קורה משהו. לא מתעוררת. מה שב"כ אדם נוהר ועוזר לעצמו) ואני לא מרגישה שזה ממש חשוב לי לעשות את הנכון עד כדי מעשה והתגברות. אז מה יתן לי את הכוח לעלות- לרצות ולהבין את החשיבות עד כדי עשייה?

תשובה:

ב. יש אחריות, ואינו כבהמה וחיה. יש לגלות את הרצון המועט שקיים, "וללבות אותו" ע"י התבוננות ודיבור ומעשה. אולם כמובן נצרך רצון לרצות, ועצם כך שאתם שואלים על כך, מונח כאן רצון לרצות!

שאלה:

3. מה שהרב אומר דבר קטן, מה הכוונה לדוגמא?

תשובה:

ג. רצון לומר מילה טוב למישהו, או להיפך, כל דבר ולו הקטן ביותר!

שאלה:

4. יש לי שאלה שמטרידה אותי הרבה זמן. אני חיה עם בעלות תשובה. ובעבר גם עם חרדיות מבית. ושמתי לב שבעלי תשובה עובדים את ה' יותר בחיות ובהתלהבות - כי הם מבינים את הערך של התורה וחיו את החוסר וכו'.. ומי שנולד לזה לא כולם. אבל הרבה לא עובדים את ה' בהתלהבות והבנת הערך של התורה וכו'.. ולכן חשבתי שמהבחינה הזו כדאי לאדם אולי לרדת ח"ו בשביל שאח"כ יחזור בהתלהבות. והבנת הערך של התורה וכו'.. וכמובן לפי ידיעתי ה' לא רוצה את זה. אז איך? איך אדם יגיע להתלהבות ושמחה בעבודת ה'. כשהוא לא הרגיש מה זה לא לחיות לפי מה שה' אומר? גם בעלי תשובה אומרים שלדעת מושגים ולראות דברים. זה לא כמו לחיות אותם. בקיצור אשמח מאד אם יש לרב תשובה שתישב את דעתי. ואם הרב מכיר ספר שיוכל לעזור לי בעניין האכפתיות מעצמי. אשמח לשמוע.

תשובה:

ד. ע"י שיתבונן כיצד חסר "פנימיות לחיים" אפילו אם שומרים תורה ומצוות.

תודה רבה מאוד.

עבודת ה' לפי הדרכת בעל התניא

שאלה:

א) רציתי לשאול לגבי עבודת ה' של הבינוני שאליה רובא דעלמא צריכים לשאוף ולהמשך. מה תוקף העיסוק על חלק הרע שבנפש? לכאורה משמע מדבריו שדי בעיסוק בהתעוררות הנשמה כדי להשליט המוח על הלב בשעת מעשה, וא"כ יוצא שבמסגרת היומיומית הוא לא מתעסק עם הרע שבנפשו. כמובן חוץ ממה שצריך להקדיש עיתים מזומנות לעיסוק איתו שהוא כחלק מהשבועה שמשביעין אותו תהי צדיק, אבל שאלתי על עיקר העבודה המכווניה אותנו למדריגת הבינוני. האם באמת די בעיסוק בגדולת ה' בלימוד התורה ובתפילה וכו' מבלי להתעסק בגנות הרע, להכיר לעומק את הנפש הבהמית וחלקיה, לעשות פעולות של התנזרות והרחקה מהרע, ושאר עבודות הנוגעות לרע שבנפש?

תשובה:

א. שיטת חב"ד, כשמה, מוחין. חכמה בינה ודעת, שלשיטתם עיקר העבודה ע"י "התבוננות", ע"י מוחין, "מח שליט על לבא". אולם כמעט אין בדורנו מוחין כ"כ גדולים שמספיק להם זאת, ולכך נצרך לצרף עבודה מעשית שפועלת להדיא עם הרע.

שאלה:

ב) האם זו הכוונה שמעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, שכאשר האדם ממלא את מחשבתו בגדולת ה' ומעורר אור הנשמה בקרבו, אפי' בבחי' רשימו בלבד די בזה לגרש כל נוכחות הרע מלבושי הנפש?

תשובה:

ב. כן!

כיוון השינה ע"פ קבלה ודרכים בעבודת ה'

שאלה:

א. איזה רב מקובל אמר לי שצריך לישון כשהראש לצד מזרח ולא כשהרגליים לצד מערב האם יש מקור לדבריו בספרי קבלה?

תשובה:

א. ארז"ל כל הנותן מטתו בין צפון לדרום הויין ליה בנים זכרים. ופירשו בזה, ראשה למזרח ומרגלותיה למערב. ועיין בארז"ל, שער המצות, בראשית.

שאלה:

ב. האם דרך קאמרנא וברסלב קרובים להדדי?

תשובה:

ב. יש חלק דומה, מצד הביטול, ה"אין". אולם זהו "אין" שונה. בברסלב זהו אין של תמימות ופשיטות, ובקאמרנא זהו אין של "ביטול היש". וכן בקאמרנא תופס ענין היחודים מקום רב, משא"כ בברסלב.

שאלה:

ג. ראיתי בספר נתיב מצותיך שכותב קצת בחריפות נגד ספר קל"ח פתחי חכמה להרמח"ל. מה דעת הרב על זה, ואם היום עדיין יש חשש זה?

תשובה:

ג. אלו ואלו דברי אלקים חיים.

התייחסות נכונה למקרים קשים שבאו לאדם ברצף

שאלה:

שלום וברכה, רציתי לשמוע דעת תורה והכוונה למציאות הבאה:

בימים האחרונים אני מתמודד עם תסמיני קוליטיס אחרי תקופה רבה בה לא סבלתי מהם. השיא היה בשבת. ובתפילת מוצאי שבת - קרה אירוע די מזעזע, ככל הנראה הושלכה אבן אל עבר בית הכנסת בו התפללתי, וחלון התנפץ במרחק שני מטרים ממני. עדיין לא ברור מה בדיוק קרה שם, אך אחד הילדים טען שראה כיצד מושלכת אבן. לא התפללתי שם

שנתיים (!), והנה אירע מה שאירע... למחרת, בבוקר, הבן שיהיה בריא רץ לכביש (התנהגות שאינה מתאימה לו), וניצל בס"ד לאחר שרכב נוסע בלם. אשתי נכחה איתנו באירוע, וחזרה בוכה. כל דעביד רחמנא לטב עביד.

רציתי לשאול:

איך יהודי מתייחס לרצף אירועים שכזה? האם להניח לזה? אולי זה מחייב אותי לעבודה מסוימת? אני רוצה להוסיף שרוחנית אני בתקופת עליה, בס"ד, ובהכוונת הרב. אני ממש יהודי חדש. אשמח להכוונה של הרב, הלכה למעשה, מה עלי לעשות במצב הנוכחי, בתפילה שמכאן ואילך נזכה כולנו להמשך סייעתא דשמיא בכל העניינים.

תשובה:

נצרך לברר את שורש מידת הדין בנפשך, והיינו לחדד את הגבולות בנפש, כי פעמים תוך העלייה האדם קופץ יותר מדאי, ונצרך בירור מה הם הגבולות הראויים למדרגתו.

עין ב"ב, ד, ע"א, במעשה עם בבא בן בוטא, וע"ז אמרו חכמים היזהרו בדבריכם.

שאלות בכל הנושאים יתקבלו בברכה
במערכת השו"ת ויועברו למורינו הרב שליט"א

דוא"ל: rav@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

[לקבלת תשובה בפקס, נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-קולי של הפקס]

הבהרה: מעת קבלת השאלה במערכת, זמן החזרת התשובה נמשך בין כשבוע לשלושה שבועות על דרך כלל. אם לא נתקבלה תשובה עד זמן זה, ניתן לפנות למערכת על מנת לברר את סיבת הדבר [בצירוף מספר השאלה], באופנים הבאים:

דוא"ל: info@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

■

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לברורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון"
ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

■

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה
חולון יום ד' 20:30
משפ' אליאס
רח' קדמן 4
לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'
ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק
ישיבה ראשית חכמה
רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים
לפרטים 052.765.1571

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות

פרשת מקץ תשפ"ב

[218]

- ב.....זמן הדלקת נר חנוכה.
 - ב.....קדושה וצניעות בשמחות ערבי לביבות וצילומי נשים.
 - ג.....חיוב האשה בכבוד בעלה.
 - ג.....מהו תלמיד חכם.
 - ה.....ליקוי לבנה באמריקא.
 - ה.....תיקון הנפש ע"פ ספרי הרב.
 - ה.....נפילה ושבר בשני ידיים.
 - ה.....שאלות על קונטרס 'וחי לעולם' - מדיה.
 - ו.....צדיקים שממונן חביב עליהן יותר מגופן.
 - ז.....מה להתחיל ללמוד עם מתקרבים.
 - ז.....הריני נפרת משכבו.
 - ז.....כל אחד לפי נחו.
 - ז.....יסוד האש.
 - ח.....מה התוכן הפנימי של גירושין ומה הטוב שבזה.
 - ח.....מתי וכמה ללמד לאחרים.
 - ט.....דילוג על עניין תכלית ביאתנו לעולם.
 - ט.....הדרך להחדיר אמונה בילד.
 - י.....סגולה לגיבנות.
-

זמן הדלקת נר חנוכה

שאלה: שלום לרב האם יש הסבר על הקבלה להדליק נר חנוכה בצאת הכוכבים? תודה רבה

תשובה: כוכבים בחינת "נר". ועיין מפתח הספירות (בהעלותך).

קדושה וצניעות בשמחות ערבי לביבות וצילומי נשים

כבוד הרב שליט"א! התשובה בענין המחיצה בשמחות משפחתיות טלטלה אותנו. אם המציאות הרווחת היום ברוב הבתים החרדיים "זה הפוך מדרכי הקדושה והצניעות" כלשון הרב, א"כ אנא אנו באים בדור פרוץ זה, והנה עתה חג החנוכה בפתחנו, על "ערבי הלבבות" ושאר סעודות הנהוגות כמעט בכל משפחה, בתערובת של כל הזוגות הנשואים על ילדיהם, וכו' וכו', מה נענה ומה נאמר.

שאלה: א. האם יש לכבודו איזה לימוד זכות או פתח של היתר למציאות זו?

תשובה: א. הלימוד זכות שהחוששים נעשו כהים עקב כללות מצב הדור.

שאלה: ב. באותו ענין, בחתונות הנהוגות כיום במחוזותינו כבר השתרש הצילום בוידאו, בין בגברים ובין בנשים, מה שבעבר התנגדו לו, ואסרו איסר שלא להסריט כלל גם לא בגברים, כ"ז נפרץ היום, והוא חלק בלתי נפרד מחבילת הצילום. כיום כידוע מסריטים גם את ריקודי הנשים, ונשאלת השאלה מפי נשים ובנות רבות שליבן נוקפן לרקוד בשמחות מחמת כך, ואף אם הוא בסרט נפרד מסרט הגברים, מ"מ הוא מתועד ומי יודע מי עתיד לצפות בזה בעתיד... ומאיך מצוות שמחת חתן וכלה מצווה נשגבה היא מאוד, ואינן רוצות להפסיד המצווה, ובפרט אם הכלה ממשפחתן הקרובה, כמעט שא"א להימלט מזה, ושאלה זו נשאלת פעמים רבות מפי הצנועות, בנות ששואלות את אביהן, ונשים את בעליהן, ואין לנו פה להשיב. מהי דעת הרב בזה, מה הרב עונה על שאלה שכזו, לרקוד אל מול המצלמה או לא?? על הכל אנחנו שואלים ומבקשים שיוורנו דרכי הקדושה והצניעות באופן שנוכל להתנהל נכון בדור דידן, ושכמ"ה.

תשובה: ב. אין איסור מדינאי, אולם אינו ראוי כלל וכלל לבת ישראל. ובמקום שחוששים לפגיעה במשפחה ניתן להקל, או במקום שזה צורך נפשי חזק לבת עצמה, וכל זה דיעבד של דיעבד של דיעבד.

בתודה גדולה עד למאוד, על עמוד הא"ש שמאיר לנו בתוך החשכה, ונר לאחד נר למאה.

חייב האשה בכבוד בעלה

שאלה: (א) אני רוצה בעילום שמי. איך אני כאשה יכולה לכבד את בעלי אם בעלי הולך לישן בלילה מאוחר כיון שהוא לומד עד אפיסת כוחותיו והוא קם מאוחר ואינו מתפלל תפילה בזמנה (אמנם הוא קורא קר"ש בזמן) ומחמת זה האשה צריכה לעבוד הרבה כ"כ בבוקר בבית עם הילדים כיון שבעלה ישן במטתו.

תשובה: א. נצרך למצוא את החלקים הטובים שבו, ועל פיהם יש לכבדו.

שאלה: (ב) איך אני יכולה לכבד את בעלה אם הוא לומד כל הזמן בביתו במחשב שלו ולא שומעים קול תורה ממנו כיון שהוא לומד בשקט ואנו רואים אותו כל היום מסתכל במחשב ואין קול תורה בבית.

תשובה: ב. כל אחד יש לו אופי נפשי פרטי, ואין ראוי להציב לבעל כללים איך ובאיזה אופן ללמוד, כך השיב הרב שך לאשה שהתלוננה שבעלה לומד יותר מדי בקיאות ופחות עיון. וכן במקרה הנ"ל.

שאלה: (ג) ומחמת שהוא מתפלל מאוחר הוא גם כן בא מאד מאוחר לסדרי ישיבה. אני עובדת כדי לפרנס את ביתי ושבעלי יכול ללמוד ברצינות אבל הוא אינו מקבל עול הלימוד כמו שאני ציפיתי ממנו, והוא רק לומד אם הוא מרגיש רצון ללמוד והוא בא והולך לישיבה כפי רצונו בלי שום אחריות. האם יש לי שכר לימוד בעלי כאילו הוא בא בזמן הסדר?

תשובה: ג. לענ"ד יש כאן איזה דפוס חשיבה שאתם רוצים שהוא ינהג כך וכך, והוא נוהג לפי נפשו באופן שונה. יש לכם שכר רב מאוד, וכדאי לא לנסות להיכנס לאופן לימודו כלל וכלל. אולם נכון הדבר שאפשר לבקש שיעזור בבית כפי שנהגו חכמי הדורות, אולם לא להיכנס לענין לימודו איך וכיצד.

מהו תלמיד חכם

הרב אמר שההגדרה הפנימית של תלמיד חכם היינו מי שחי במורגש ובמוחש את ידיעותיו, ואילו ההגדרה החיצונית של ת"ח הוא מי שידע לישא וליתן ברוב מקומות בש"ס.

שאלה: (א) האם יש מקור להגדרה הפנימית הזו של ת"ח.

תשובה: א. כתב בספר הפליאה (ד"ה ושאלו במתיבתא דרקייעא) וז"ל, כל חכם סתם שהזכירו חז"ל בדבריהם, הוא חכם בנסתרות, ר"ל לדעת ולהשיב היכן המצוה נוגעת ומה תועלתה ובמה היא רומזת וכו', ומכאן יש לנו ללמוד שאפילו למד ספרא וספרי ותוספתא וכולהו תלמודא לא יקרא חכם, עיי"ש. וכתב בספר הקנה (ד"ה ענין יראת המקום) וז"ל,

אפילו למד ספרא וספרי וכולהו תלמודא עם הארץ יקרא, אצל החכם, כי החכם נקרא "שנפשו קשורה בנפשה של תורה", עיי"ש.

שאלה: ב) לפי הגדרה הזו מהו בת"ח שאינו חי את ידיעותיו, האם דינו כת"ח או הוא ת"ח שאין בו דעה.

תשובה: ב. לדינא נקרא ת"ח, כן כתבו הפוסקים.

שאלה: ג) מהו ההגדרה שזו שחי את ידיעותיו, איך שייך לחיות במוחש ע"י הידיעה של שנים אוחזין בטלית עם כל הלומדות וכל הפשטים במושג של תפיסה ובעלות וכו', בשלמא על עניני מוסר ומידות טובות אז שייך לחיות ידיעותיו במוחש ולא רק כידיעה אבל לגבי שמעתתא איך שייך לת"ח לחיות את ידיעותיו לא רק בשכל אלא בלבו ובמעשיו באופן חושי.

תשובה: ג. "שנפשו קשורה בנפשה של תורה", כנ"ל.

שאלה: ד) מהו ת"ח שאין בו דיעה?

תשובה: ד. כתב הגר"א (משלי, יג, טז) וז"ל, שאין בו דעה - הוא יעשה כפי משקל ראשון שלו, עכ"ל.

שאלה: ה) מהו לגבי כל הת"ח של היום שלא שמעו השיעורים של דע את דעתך ושיעורים כאלו, ואין להם הכרה בכוחות הנפש, ובפרט בכח הדעת ואיך לבנותו ואיך להשתמש בו, האם כל אלו יש להם רק ידיעות ובקיאות אבל אינם ת"ח אמיתיים?

תשובה: ה. תלוי אם נפשם קשורה בנפשה של תורה, כנ"ל.

שאלה: ו) וכן מהו לגבי כל אלו שלא שמעו את היסודות של הרב בשיעורי נפש החיים שער ד', האם כל אלו הם רק

ת"ח מדומים ואינם ת"ח אמיתיים?

תשובה: ו. כנ"ל אות ה'.

שאלה: ז) ת"ח שאין לו ידיעה בהכרת כוחות הנפש ואינו יודע את נפשו, האם הוא ת"ח רק שחסר בו שלימות, או שאינו

ת"ח כיון שאם לא הכיר כוחות הנפש א"כ לא שייך לו להתחבר כראוי גם להתורה?

תשובה: ז. חסר לו שלמות.

ליקוי לבנה באמריקא

בערב שבת בשבוע העבר כאן באמריקא היה "ליקוי לבנה", שהלבנה היה נראה בגוון אדומה, והיה נראה ברוב המדינה יותר משלש שעות, ושמעתי שזהו סימן רע לישראל מחמת קשר עם ישראל ללבנה.

שאלה: (א) האם יש מקור שהליקוי הלבנה הוא סימן רע לישראל?

תשובה: א. כן. כמ"ש (סוכה, כט, ע"א) לבנה לוקה סימן רע לשונאיהם של ישראל.

שאלה: (ב) האם יש לחשוש לזה או שצריך רק אמונה פשוטה ולא לירא מכך?

תשובה: ב. אמונה ותשובה.

שאלה: (ג) ואם צריכים להתעורר מכך, א"כ מהו אופן התשובה.

תשובה: ג. כל אחד לתקן חוסר קבלה דתיקון מזולתו.

תיקון הנפש ע"פ ספרי הרב

שאלה: האם שייך שבשביל תיקון הנפש צריך ללמוד את כל ספרי הרב?

תשובה: אין צורך על דרך כלל לרוב בני האדם ללמוד את הכל, אלא כל אחד לפי חלקו.

נפילה ושבר בשני ידיים

שאלה: חמותי שתחי' שברה את יד שמאל בשבת לפני כחודשיים, ועוד לפני שהתרפאה היד, נפלה כעת שבת קודש

וישלח ושברה את יד ימין. מבקשת לשאול את כבוד הרב מה ה' מרמז לה, ומה צריכה לתקן. גם מבקשת ברכה שלא תזדקק לניתוח.

תשובה: שתעשה חשבון הנפש מה עושה בידיה ומה נצרך תיקון.

שאלות על קונטרס 'וחי לעולם' - מדיה

לכבוד הרב שליט"א

ראיתי בקונטרס 'וחי לעולם' (עמוד כ"א) ששאל על מה שאמר הרב שמי שמחובר נפשית לאינטרנט (שער נו"ן) ברגע קודם הגאולה לא יזכה ח"ו לעולם הבא, והקשה השואל שאיך שייך שיהיו יהודים שאינם זוכים לגאולה וכו', והא כתיב 'לבלתי ידח ממנו נדח', ואם כן כל יהודי יזכה לגאולה האחרונה. והרב ענה שזהו רק על חלק העליון של הנשמה שלא פגם, והמדובר הוא על חלקים התחתונים של הנשמה.

שאלה: א' - מהו כוונת הדברים, האם למעשה יזכו כל ישראל לעתיד לבא לחיות בגוף הגשמי (כמבואר בכ"מ) או לא, ומהו הכוונה שישאר רק חלק העליון של הנשמה, ומה יקרה עם שאר חלקי הנשמה.

תשובה: א. כן, אולם לכל אחד ישאר חלקי נפש לפי חלקו הראוי.

שאלה: ב' - מצאתי בצמח צדק [ספר אור התורה נביאים וכתובים חלק א - עמוד ר"נ], שכותב שגם אם יהיה דור שכולו חייב, לא ידח ממנו נדח, ומבאר שם שהגם שהבחירה הוא ביד האדם, ובאמת הדור הוא כולו חייב, אעפ"כ לעתיד לבא כל ישראל יזכו לגאולה העתידה.

האם הרב מבין דברי הצמח צדק כנ"ל שבאמת כל ישראל בסוף יזכו לגאולה העתידה?

תשובה: ב. נכון, כל ישראל, מדין כח הכללות שבכל יחיד ששייך לכלל, ולא מדין פרט. וזה בודאי יקום. וזולת כך, כל אחד לפי חלקו הראוי.

יישר כח.

צדיקים שממונן חביב עליהן יותר מגופן

שאלה: שלום לכבוד הרב. בעקבות ספרו הנפלא על התבודדות, והפרק שם העוסק בהתנתקות האדם מהרגשת הקישור לחומר וכו', זוהי הזדמנות לשאול על רש"י בפרשת השבוע (וישלח, רק ל"ה פס' כ"ה), שיעקב אבינו ע"ה שב על פכים קטנים, והטעם: "מכאן לצדיקים שחביב עליהן ממונן יותר מגופן" (מדרש הגדול בראשית שם). וצ"ע, איך יתכן כדבר הזה, ובפרט קשה "יותר מגופן. תודה רבה מראש.

תשובה: הקשר הוא מחמת חלקי נפשו שגנוזים בממון ומחיים אותו, ולא מצד החומר עצמו. ויתר על כן, הצדיק שזיכך חומר, אף החומריות אצלו חשובה, כי נתקדשה כקרבן. והקדושה המתגלה בממון גדולה מן הקדושה המתגלה בגוף.

מה להתחיל ללמוד עם מתקרבים

שאלה: הלומד עם מתקרבים, מה להתחיל ללמוד גמ' או להתחיל הלכה או מוסר, או לדבר על בשביל מה בא לעולם?

תשובה: תלוי בכל יחיד ויחיד לפי אופי נפשו, אין בכך כלל לכולם!

הריני נפרת משכבו

שאלה: מה הפשט שאומר אחרי פטירת אביו הריני נפרת משכבו?

תשובה: הפשט, כמ"ש רש"י, כל מה שעתידי לבוא עליו יבוא עליי.

כל אחד לפי נחו

שאלה: האם יש חז"ל שאומר שלא נדרש מהאדם אלא כפי כוחותיו?

תשובה: המקור לכל הוא מתן תורה, ששם הקב"ה השמיע לכל אחד לפי כוחו. כמ"ש (שמ"ר, ה) קול ה' בכח, מלמד שנגלה הקב"ה לכל אחד ואחד לפי כחו.

יסוד האש

שאלה: לגבי יסוד האש, נראה שזה גם מתבטא גם בבעירה פנימית להשם, ולא רק גאווה וכעס וכיוצא בזה?

תשובה: נכון מאוד!!! וכבר הרחיבו בכך רבותינו הרבה, ובפרט בספרי חסידות.

מה התוכן הפנימי של גירושין ומה הטוב שבזה

שאלה: לכבוד הרב שלום וברכה!

נשאלתי ע"י אשה שעומדת להתגרש, מסיבה של הרבה בעיות בשלום בית שלה והקשר שלה עם בעלה. יש להם שני ילדים ביחד.

כמובן שאין לה שום שאלות על הקב"ה ומקבלת את הדין באהבה.

יש לציין שעשתה את כל מה שהיא יכולה בשביל השלום בית.

כעת היא שואלת, הרי רואים שנכתב כל כך הרבה חומרים על הנושא של נישואין ושלום בית והתפקיד של הבעל ושל האשה והחובות של כל אחד כלפי השני. ועוד ועוד.

אבל בענין של גירושין כמעט ולא כתוב כלום.

ואסביר את כוונתה: לא כתוב מדוע איש או אשה עוברים מצב של גירושין, וכן לא כתוב את דרכי ההתמודדות במצבים אלו. ומה התוכן הפנימי של תהליך גירושין. וכן מה הטוב שיש בגירושין לא כתוב ואדרבא כתוב שאדם שמתגרש מזבח מוריד עליו דמעות. וא"כ מה התוכן הפנימי והעמוק של המצב גירושין. כמובן וברור הוא שאין הכוונה בשאלה זו לתת לגיטימציה למי שעובר או חווה גירושין אלא לעזור לו להתמודד בצורה הנכונה והבריאה ביותר.

תודה רבה לכבוד הרב על התשובה.

תשובה: שורשו "הנסירה" שננסרו אדם וחווה, ושורשם נסירת נוק' וז"א כנודע. וזהו כל עומק תכלית הבריאה, פירוד על

מנת לחבר, סותר על מנת לבנות, וזהו מצות מחזיר גרושתו, שנעשה סותר על מנת לבנות. ואף אם לא זכו לראות נישואין

אח"כ, הקב"ה חוזר ומחבר הכל כראוי. ולעולם בפנימיות זהו סותר על מנת לבנות, ואזי זוכים לחיבור מחדש. והחיבור

יוצר תולדות, בבחינת שגר אלפיך, נהפך גרש לשגר.

מתי וכמה ללמד לאחרים

שאלה: שלום לכבוד הרב שליט"א.

אני רוצה להתחיל בזה שאני חוזר בתשובה לפני כחמש שנים, ומאז משתדל ללמוד המון תורה בכל עת.

רציתי לדעת מתי אדם יכול לדעת שהוא מוכן להפיץ את תורתו החוצה. אני נתקל בהמון יהודים שצריכים חיזוק בדבר

הזה, שאפילו קצת ממשוהו היה עוזר להם בכדי להאיר את הנשמה, אבל אני כל הזמן מתלבט אם זה בכלל שייך אלי משום שאין הידע שלי כה רב, וחסר לי הרבה בתיקון המידות ועוד על זה הדרך.

השאלה שלי אם ללמד את חברי הרחוקים מן התורה ולחזקם אפילו במעט שיש לי או להמשיך בדבר שאני נמצא בה כעט בלימוד התורה הבנייה האישית,

חייב לומר שכן יש בי רצון עז כן לבוא ולעזור לאחר וזה מתבטא בהרבה דברים. אם כן ואם לא אשמח שהרב ידריך אותי ויכוון אותי מה לעשות.

תודה מקווה שהיית מספיק ברור.

תשובה: אחר ז' שנים, יש ללמוד עם זולתו. מעשר, עשירית מזמנו, כ"כ החת"ס. אולם בחב"ד בדור האחרון נהגו אחרת, שכל מה שיודע מיד משפיע לזולתו.

דילוג על עניין תכלית ביאתנו לעולם

שאלה: שלום! בספר בלבבי חלק ב' הרב לכאורה דילג על עניין תכלית ביאתנו לעולם, שדובר בחלק א שזה להדבק בה' וכו', האם באמת זה מכוון שאפשר לדלג ולהתחיל ישר מעניין הכרת בורא עולם?

תודה שהרב עונה לנו ומדריכנו בעבודי"ת!

תשובה: באופן שלם סוף מעשה במחשבה תחילה, כלל - פרט - כלל. מחשבה תחילה - כלל. עבודה פרט אחר פרט, פרט. תכלית - כלל. אולם יש כאלו שקשה להם כלל בהתחלה ואפשר להתחיל בפרטים, בחינת פרט וכלל.

הדרך להחדיר אמונה בילד

שאלה: תודה לרב על הכל,

בבלבבי הרב כותב שצריך להחדיר אמונה בילד, ע"י ששואלים אותו מי מוריד הגשם עכשיו וכו', שאלתי ובקשתי האם אין זה מוציא את האמונה מפשטותה, כי כשאני הייתי קטן היה לי פשוט שהכל זה ה' עושה וברא כמו שהרבי בחיידר סיפר, ולא היה שום הוה אמינא אחרת, ולכאורה זה נותן פתח לילד לחשוב שיש הוה אמינא אחרת מי מוריד הגשם, ולכן אבא מדגיש שזה רק ה', אחרת לא יבין מדוע אני חוזר על כך שוב ושוב?

יישר כח!

תשובה: זה כמו שאלה לצורך ליל הסדר, מה נשתנה, שיש דין של שאלה ותשובה, ולא שאלה בעצם כשואל שמחפש תשובה.

סגולה לגיבנות

שאלה: שלום כבוד הרב,

האם הסגולה שהרב כתב לילדה שנולדה עם שדרה עקומה הוא הדין לשאר גילאים?
והאם הוא הדין לגיבנות שנוצרה במהלך השנים או ראש נוטה קדימה וכו'?

תודה רבה.

תשובה: כן, אולם אין הסגולות עיקר, יש לעשות את העיקר עיקר, ואת הטפל טפל, ולא להיפך.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
פרשת ויגש תשפ"ב

[219]

- ג בענין חיים עם ה' יתברך ותכלית החיים _____
- ה עבודה בשניה בלילה _____
- ז יסורים _____
- ז שלוש שאלות שונות _____
- ח הלסת שלי מעוותת _____
- ח כיצד צריך להסתכל על צדיקים _____
- ח מה המקור שדוד הרגו ליצה"ר בתעניות _____
- ט הסתכלות על נר חנוכה _____
- ט שמירת הברית _____
- י היאך להשתמש בתשובות הרב _____
- י קושי בחיי אישות _____
- י נפש האדם בשיעורים על ארבעת היסודות _____
- יא יצירתיות ואסתטיקה בנפש האדם _____
- יא שמות האמוראים ותורתם _____
- יא תיקון חצות לאישה _____
- יב מבט בקורתי לחיים _____
- יב קבלת תענוג וחיבור לא"ס _____
- יג שרשי אומות רדל"א וקורונה _____
- טו תורת הרב ותורת הרב מודגשטרן _____
- טז שאלות בפנימיות _____
- זי תמיכת עולם התורה מהממשלה באמריקא _____
- זי משפחה שלא יכולים לאכול מאכלים מסוימים _____
- זי מציאות חן _____
- יח סגולה בלימוד התורה וסגולה בחנוכה _____
- יט הדרכת חתנים _____
- יט מהיכן נובע רצון חזק לזכות לעוד ילדים _____
- יט הדרכות בעבודת ד' _____
- כא הדרכה לחיבור דקדושה _____
- כא בקשה להשתמש בחומרים של הרב _____
- כב חן אשה על בעלה _____

- נב _____ מי נחשב עני על פי התורה?
- נב _____ להיות חלק מקהילה
- נג _____ מהו החיבור הנכון להורדת נשמות
- נג _____ תורה תפילה ואיוגים
- נד _____ אשה שניה ולשאת שתי נשים
- נד _____ פתרון חלום
- נה _____ בעל שלומד עד שעה מאוחרת ומונע צרכי אשתו
- נה _____ פשוטו של מקרא
- נה _____ חינוך ליראת שמים
- נו _____ כלל ופרט וכלל
- נז _____ כיצד ומתי להתפלל על קברי צדיקים
- נח _____ קריאת כף היד
- נט _____ מהי הדרך לגדול ולהתעלות בתורה
- ל _____ תלותיות - השורש והטיפול
- לא _____ אל תביאנו לידי ניסיון
- לא _____ משיכה הפוכה - שורשה
- לב _____ מה לעשות לרפואת חולה
- לב _____ פסוקי דזמרה
-

בענין חיים עם ה' יתברך ותכלית החיים

שלום וברכה לכבוד הרב שליט"א. ברישא אודה לרב על התשובות הקודמות שהרב כתב לי ועל כלל המאמץ שהרב משקיע למעני בכלל התשובות וההדרכה, יישר כח גדול מאוד. משמים ישלמו לכם כגמולכם הטוב. אשמח מאוד אם הרב יוכל לענות לי על שאלות נוספות, יישר כח!

שאלה:

1. בענין תכלית החיים.

בענין מה שהרב שליט"א כתב לי בפעם הקודמת ש"תכלית הכרה שלמה של הקב"ה" שהחילוקים בסוגי הדבקות הם בחיצוניות ההגדרות, ובפנימיות יש חילוקים דקים כל אחד לפי נשמתו, כמו בצורת לימוד סוגיא, ומה שהרב כתב לי שיש תכלית בערכין, אבל באמת מעיקרא צריך לדעת מה התכלית הסופית.

אז בעצם למעשה הגדרת תכלית החיים היא "הכרה שלמה של הקב"ה?"

וזה כוונת הרב שהרב מביא מהמסילת ישרים את ההגדרה של ה"דביקות?"

א"כ מה שייך חילוקים בין היסוד ושורש העבודה למסילת ישרים, ובכללות חילוקי סוגי הדביקות, הרי עד כמה שאני מבין הם דיברו על התכלית בהגדרתה הסופית והפנימית, ושם הרב כתב לי שוב חילוקים בדקות, והיה משמע לי מתשובת הרב דכוונת הרב שכל החילוקים הם בחיצוניות ההגדרות.

א"כ מדוע צריך לעבוד על תכלית בערכין, וגם אם נימא דצריך, האם צריך לעבוד על קביעתה בנפש, שהרי היא רק תכלית זמנית, או שמא מצד קביעת התכלית בנפש צריך לקבוע את התכלית הסופית, ורק בינתיים להכניס את הנקודה של התכלית בערכין, והיא פרט בתכלית הסופית?

וכן איך שייך לעבוד על תכלית בערכין (הן מצד לקבוע אותה בנפש, ואפילו רק מצד להציב אותה כתכלית כרגע לפעול על פיה), זה מאוד קשה, כשאני יודע שזה לא התכלית ממש.

גם אחרי שתכלית החיים קבועה בנפש, איך עובדים על לעבוד על פיה, וביחוד בהגדרות דורשות יותר, כגון לעשות רצונו יתברך, שיש יותר מהלך עבודה של התבטלות וקבלת עול מלכות שמים, "אנא עבדא דקב"ה", וכן לעשות נחת רוח, שהוא אש (כך הבנתי מדברי הרב), ונדרש רצון, ואיך מעוררים את הרצון, ולעשות כל המעשים לפי זה?

וכהמשך לשאלה קודמת, האם שייך גם כאן עבודה על הרצון בב' אופנים, של יצירת רצון או של גילוי הרצון הפנימי, כדברי התניא לגבי אהבת ה'?

תשובה:

1. לא, כל אחד מכיר דבק ונכלל בקב"ה לפי שורשו!

יש תכלית של סוף מעשה במחשבה תחלה, השקפה כללית. ויש תכלית למהלך הנוכחי! וכמשל לאדם שמסדר סדר יום, סדר שבוע וכו', וזהו תכלית פרטית.

נצרך להכיר שהאדם בנוי "בשלבים", ולא מיד לחטוף ולתפוס הכל! צריך בהירות בתכלית הכללית, ובהירות בתכלית בערכין, ולהכיר היכן נפשו נוטה ומה מדרגתו עתה, ועי"ז השכל מעורר הרצון לעשות ולהשיג את חלקו כראוי.

בכל ענין שייך מבחוץ פנימה, קנין או גילוי הדבר שגנוז בתוכו.

שאלה:

2. בענין חיים עם ה' יתברך.

נבנה אצלי, באופן חלקי לפחות, איזה מהלך של חיים ביחד עם ה' יתברך, מתוך גישה של להתקרב לה' וליצור איתו יתברך שמו קשר פנימי (כמובן שאני רק בקצה קצהו ויש לי עוד דרך ארוכה מאוד וה' יעזרני), אני לא זוכר בדיוק כיצד סובב ה' יתברך את הגורמים שהביאו לכך, כמדומני שנגרם בין היתר מהיחידות שהייתה לי בחמלת ה' עליי בתקופת הסגרים של הקורונה, וכן בהכוונת שיעורי הרב (ואני מוקיר על כך לרב תודה גדולה מאוד), וכן מענין תכלית החיים, ומענין צורת התפילה - עומד לפני המלך, וכפי שכתב הרב לי להתבונן עם מי אני הולך לדבר וכו'.

אולם המהלך הזה יצר לי גם קושי גדול, שעיקרו הוא בתפילה, שכיוון שאני מתבונן עם מי אני הולך לדבר, וכן בתפילה עצמה, ובברכות, שמובא שיצייר שאומר "ברוך אתה" כאילו עומד לנגד הקב"ה ממש, וכן בהודאה לה' יתברך, שאני מנסה להודות לא בהודאה יבשה אלא מתוך הכרה והתבוננות ממי קיבלתי את הדבר, יצר לי המהלך הזה קושי בענין, דמטבע הדברים בציור ובדמיון וכדומה בתפיסה בשכל אנושי בדרגה שלי הדבר גרם אף להצריך התגשמות מסוימת וכו' למען אוכל לתפוס המציאות בשכל. והן שמעצם הדבר אני מבין שזה חמור וזה לא רצון ה', שזה הרי א' מעיקרי המאונה, שהקב"ה אין לו גוף ולא צורת הגוף, ולית מחשבה תפיסא ביה כלל, בנוסף לכך הדבר יצר אצלי ספיקות באמונה ברמה מסוימת, שכיוון שנוצרה התגשמות בדמיון, ובמציאות הרי אי אפשר לראות את הקב"ה או לחוש אותו בחוש גשמי, התערעה אצלי האמונה הפשוטה.

ומאיך גיסא, כשכל החיים הם בעצם, לפחות בשאיפה, שיהיו מופנים לה' יתברך, ושכל המעשים יקרבו אותנו אליו, כענין "דע לפני מע אתה עמל", במצוות, בשביל הקב"ה, בשביל להתקרב לקב"ה, לכאורה לא שייך בלי החלק הזה, כי בלעדיו, אני מתפלל עם עצמי, ועושה מצוות לעצמי, וכלל הדברים שלא מוביל לקרבה לה' יתברך, שהרי אני לא זוכר אותו בעצם בתפילה ובמצוות. איך הדבר יכול להוביל קרבה אליו.

תשובה:

2. כל פעם שעולה דמיון יש להכיר שזהו "דמיון" ואינו אמת, ולהתבונן שאם אפילו "מלאך" איננו יכול לדמיון כראוי, ק"ו את הא"ס ב"ה שהוא בלתי נתפס כלל וכלל. וכמו שאיני יכול לדבר עם בן אדם שאיני מכירו בטלפון, כן ק"ו אפשר לדבר עם הקב"ה בלי יחס של איך הוא נראה ח"ו, אלא מתוך הכרה בחכמתו ומידותיו!

כדאי לחיות "פשוט", ויקר מן הכל!

אשמח מאוד אם הרב יוכל ליישב לי הספיקות, ולהנחותי בדרך ברורה ונכונה לקביעת האמונה הפשוטה בלב, והחיים עם ה' יתברך, ו"השוית", וכלל הענין בצורה נכונה, ברצון ה', ובמנוחת הנפש.

כמו כן, נודע לי שהמכתב מאליהו עוסק ג"כ בענין זה, אשמח אם הרב יודע אולי היכן, וכן הרב יוכל להודיעני. וכמו כן, האם ללמוד ולעבוד על בלבבי במצב הזה יכול לעזור, או שאדרבא עלול לגרע.

ייער כח גדול מאוד!

שאלה:

3. מה ענין סוגיית דמיון דמיון למסכת יומא (בדף י"א, י"ב), לפי דברי הרב שלכל מימרא יש קשר למסכת?

תשובה:

3. יומא, יום הכיפורים, מסולק מן יצה"ר, מסולק מהמוות. וזהו מזוזות כמ"ש חז"ל, אותיות זז-מות.

שאלה:

4. בענין הבקשות בשבת. האם מה שהרב כתב לי ששבת זה לא זמן של בקשות, זה כל סוגי הדבקות, או בדווקא דברים שהם בתורת תחתונים וכיוצ"ב. אבל מותר לבקש דברים שהם מיניה וביה, כצורת החיים עם ה' יתברך, דברים שהם צורך שבת, כגון בקשה מה' יתברך למצוא ספר בקלות או להצליח ללמוד. או להבין או להידבק, וכיוצ"ב, כי קשה לי בלא זה, ואני מרגיש שאני מתרחק מה' מחמת שאני פחות זוכר אותו, ואני רוצה ליזכר שהכל ממנו יתברך שמו.

תשובה:

4. אפשר להקל לעשות כדרכך.

שאלה:

5. מה שהרב כתב לי שהאני של האדם נמדד לפי מדרגתו. א"כ מה הפשט של דברי הרב בדע את עצמך שהאני של האדם הוא הנשמה?

תשובה:

5. יש אני "בעצם" וזהו נשמתו. ויש אני "בגילוי", וזהו לפי מדרגתו עתה.

שאלה:

6. מה ההארה שיש בחנוכה, ומה בצורה העבודה על פיה?

תשובה:

6. זוהי שאלה כללית שיש לה פנים הרבה, ובכללות, הוד, הודאה.

שאלה:

7. עם איזו כלים אפשר למדוד מה השורש מהד' יסודות של המחבר בספרי עבודת ה' מוסר וחסידות וכיוצ"ב?

תשובה:

7. נצרך ידיעה רחבה ועמוקה בד' יסודות, ונצרך הכרה עמוקה בתורת המחבר לברר מה הם יסודותיו ומהו חוט המקשר של היסודות.

שאלה:

8. בענין דיבור בלימוד, האם דיבורים כ"נראה את זה לקמן", "הרב דיבר על זה בשיעור", ולשבח את החברותא וכיוצ"ב נחשב הפסק?

תשובה:

8. לא.

תודה רבה ועצומה לכבוד הרב. וכאן ברצוני להודות לרב בתודה עצומה עד מאוד על כך שהרב בעבר כיוון אותי ללמוד את הספר הקדוש "שם משמאל", מאוד התחברתי אליו, ולימודו הוא לעונג גדול עבורי ולמדריך נפלא בעבודת ה', יישר כח.

ואסיים בברכת הדיוט להצלחה בכל מילי דמיטב ושפע ברוחניות וגשמיות להורות את עם ה' בדרך הישר.

יישר כח,

אפריילכן חנוכה

עבודה בשינה בלילה

לכבוד הרה"ג שליט"א

לאחר דרישת שלום ואמת

שוב רצוני להודות מכל הלב על התשובות שכת"ר טרח לענות לי על השאלות האחרונות, ואשמח אם כת"ר יוכל לענות לי על השאלות דלהלן.

שאלה:

א. במכתב האחרון, בשאלה הג' שאלתי האם עדיף לישון בצד ימין ע"מ להיות מורדם בחצי השני של הלילה בצד ימין אע"פ שבחצי הלילה הראשון אהיה בצד ימין ולא בצד שמאל כדבעי, או להיפך, ואיני בטוח בכוונת כת"ר בתשובתו, שזה לשונו: "זה ע"פ הקבלה כיון שבחצי לילה ראשון יש יותר דין שזהו צד שמאל, ובחצי השני יותר רחמים שזהו צד ימין. צד ימין. עכ"ל. ואע"פ שכת"ר סיים בכפילות 'צד ימין' דמשמע דעדיף לישון בצד ימין, אמנם מכיון דלמחרת שולחי את השאלה בפקס הקב"ה זימן לידי ספר שנקרא 'קרונו צדיק' (של רבי אליהו סאלימאן מאני זצ"ל המובא הרבה בבא"ח) ופתחתי אותו והעמוד הראשון (כמדומני) שפתחתי בו היה בפ"ב ושם באות כ"ב כתב וז"ל, אם בתחילת הלילה ישן על צד ימין, הוא משליט עליו הסט"א וסי' 'שמאל בעשותו ול"ו אחז לקר"ו לו', עכ"ל. ומשום זה הסתפקתי שוב האם באמת כוונת כת"ר היא שצריך לישון בצד ימין כדי להיות בחצי השני בצד ימין, או להיפך (ויש לציין שיש צד גם שאתעורר באמצע הלילה ואוכל באמת להתהפך לצד ימין).

תשובה:

א. צד ימין, ואם רגיל להתעורר באמצע הלילה סמוך לחצות, בצד שמאל.

שאלה:

ב. כבר שיתפתי את כת"ר בבעיה שיש לי לפני כמעט שנה, אני מקווה שכת"ר זוכר, בקשר לגבות ושערות שאני תולש נגד רצוני, וכן ה'קליקים' באצבעות שאיני מצליח להפסיק, וזה נובע לדעתי גם מלחץ פנימי בלב שיש לי באופן קבוע, שאיני יודע מקורו, ואמנם אז הלכתי למטפל רגשי ועזר לי מאוד וכבר כתבתי לכת"ר שהרגשתי שבשבועיים האלו אחר הטיפול היו הימים הכי יפים בחיים שלי, ובדיוק בתוך השבועיים האלו אז ראיתי את שיטת כת"ר בספר שאל לבי, ולא הלכתי שוב אליו, ואמנם הכל חזר, והתייעצתי עם כת"ר בכתב, וכת"ר כתב לי ללמוד הספר 'הכרה עצמית והעצמת הנפש' שאז יצא לאור, אמנם בתוך אי מנוחת הנפש הרגשתי שאין זה יכול להועיל לי מספיק, ושוב כת"ר נתן לי עצה, שלא הצלחתי לקיימה, ועכשיו לאחר שנה כמעט אני שוב חוזר לאחר 15 שנה של קושי (שכל זה מאוד מבייש אותי ומכניס אותי לבושה ועצבות ומרה שחורה וכל הנלוו אליהם), ואני אובד עצות, אני מרגיש שהפטרון נמצא קרוב, פשוט ללכת לטיפול כנ"ל, אמנם איני רוצה לעשות טעות, אמנם מאידך ראיתי כתוב בספר של כת"ר 'הכרה עצמית' בעמ' 368 וז"ל, "ואשר על כן, מומלץ לאותם בנ"א לגשת למטפל שהינו א. מקצועי, ב'. תורני, ג. בעל יראת שמים, ד. שיש לו רצון אמיתי לסייע לזולת, ה. ויש בו, לכל הפחות, קורטוב של אהבת ישראל בגילוי וכו'", עכ"ל. אכן כת"ר אז לא הציע לי ללכת לכיוון הזה, האם אמנם זה מה שכדאי לי לעשות, וא"כ הרי המטפל הנ"ל שהיית אצלו אדם דתי (וכל המשתמע מכך), וכל המקצועיים שמפורסמים שהם קרובים אליי הם כך, ומאידך אני מכיר אדם חרדי והוא רבי'ה בת"ת, ושומע להוראות גדולי ישראל וגם יודע להבחין בטעויות של הגויים, ומתייעץ עם ת"ח, אבל הוא יותר צעיר ממני וחדש בתחום (שנה - שנתיים), וממילא יהיה לי קצת קשה ללכת אליו ולהיפתח אצלו (וגם שאני מכיר אותו קצת, ולא נעים לי), אמנם אם כת"ר יאמר לי שזה הכיוון אז כך אעשה בל"נ, וא"כ מה עדיף.

תשובה:

ב. איני יכול להיכנס לפן המעשי למעשה!

תודה רבה.

יסורים

שאלה:

הרב כתב לי בעבר שחטא לשון חסרון, וכל יסורים שורשם חסר, או חסר כפשוטו, או להסיר תוספת שאינה ראויה, מה הכוונה להסיר תוספת שאינה ראויה?

תשובה:

כל המוסיף גורע. וכאשר מוסיף מה שאינו ראוי לו, נצרך להסיר זאת, ופעמים זה מוסר ע"י ייסורים. הוספה זו או הוספה של קדושה שלמעלה ממדרגתו, או ח"ו הוספה של יש לו מנה רוצה מאתים וכדו', כל תוספת דקלקול.

שלוש שאלות שונות

ב"ה, נר שביעי של חנוכה תשפ"ב

מורי ורבי

תשובת הרב הגיעני, ושימחה אותי מאוד. באמת שאי אפשר להודות, הכל מסתתר הרי בלב, אבל אם רק היה מדבר, היה הוא מראה כיצד שלבים רבים בסולם עלייתי נבנו מכוח זיכוי הרבים של הרב. מודה מאוד ומשתדל להזכיר בכל תפילה את שמו של הרב.

ברשות הרב, מספר שאלות.

שאלה:

א. מהי הדרך הנכונה של החזרה על הלימוד?

תשובה:

א. לקבוע זמן של חזרה בכל יום או לפחות בכל שבוע, חזרה קלה ומהירה בנועם ורוגע, ואפשר לימוד עם ניגון.

שאלה:

ב. אני חי עם אשתי בשלום ובאחוה ב"ה. הבעיה, חסר לנו נקודת עניין במפגשים ארוכים, כמו בשבת או בטוילים. היא יותר נוטה למעשי, אני יותר לחשיבה על החיים או נפש. ניסינו כמה דברים, אבל איננו שבעי רצון מהתוצאה. מה הרב מציע?

תשובה:

ב. כיצד לנסות לחפש לעשות איזה פעולה יחד, כגון פרויקט משותף של חסד וכדו'.

שאלה:

ג. אני לא חי נכון בנקודה הכלכלית. תמיד עומד על הגבול ביחס לשאלת הוצאות והכנסות, ולא פעם עובר גם במידה ניכרת את ההכנסות (אלף או אלפיים). רצוני תדיר לפעול באופן שאם אין כסף לא מוציאים, לזרוק את האשראי וכו', אבל אני נמנע מכך היות וקשה לי לצמצם את אשתי (מכניס אותה לעצבות). השאלה, איך הולכים בין הטיפות? (פעם שמעתי שיש מחד לצמצם, ומאידך לשדר שזה זמני ושתיכף הכל יעבור).

תשובה:

ג. אפשר לנסות לתת לה סכום מסוים מראש כל שבוע שתוציא לפי ראות עיניה והיא בעצמה צריכה להסתדר עם סכום זה.

בהערכה גדולה חנוכה שמח

הלסת שלי מעוותת

שאלה:

הלסת שלי מעוותת ובעבר קיבעה את עצמה בחלקה בתגובה לשינויים פנימיים. העצמות בפנים שלי למעשה זו והתיישרו טוב יותר והסנטר שלי התחיל לבלוט פחות. איך אעשה עבודה פנימית כדי להמשיך בתהליך של תיקון העיוות לחלוטין? הייתי חושב שאם זה כבר ישתנה פעם אחת לשינוי פנימי זה ימשיך אם אעשה יותר עבודה. אני גם סקרן אם אפשר לתקן קוצר ראייה בעבודה פנימית

תשובה:

רוגע פנימי ודיבור בשום שכל רגוע ושלו.

כן, ע"י ריכוז המחשבה ואזי הראיה המתפשטת מן המחשבה יוצאת מרוכזת יותר.

כיצד צריך להסתכל על צדיקים

שאלה:

רציתי לשאול, גדלתי על ברכי אמונת צדיקים, אך מאידך, חינכוני, והתחדד בשנים אחרונות, שמי שעובר על סעיף קטן שו"ע, מקומו בגהינום ואין שום 'שוחד' של צדקות מופלגת וכדו'.

ועניין זה מאוד נשתרש בי, ולאחרונה מישהו סיפר לי על האדמו"ר מאמשינוב שליט"א שעושה מעשים שאינם לפי שו"ע, כגון קידוש ביום ראשון, וכדו', ובהשקפתי אין מחילה על כך, אך מאידך שמעתי שגדולי הדור מחזיקים ממנו, רציתי לשאול את הרב כיצד צריך להסתכל על הדברים.

מקווה שאין התשובה ילא להרהר על חכמים' וכדו'

ישר כח

תשובה:

הרב הנ"ל עובד ה' בתמימות ובישרות ובמסירות נפש מתוך אהבת ישראל עצומה. וכבר נשאל על כך ר' שלמה זלמן אוירבעך זצ"ל, והורה שאין לחשוש כלל וכלל!

מהמעט שהנני יודע הוא נוהג ע"פ ההלכה, אם כי לא לפי כל השיטות בכל ענין וענין.

מה המקור שדוד הרגו ליצה"ר בתעניות

שאלה:

מהו המקור לדברי חז"ל שהרב מזכיר שדוד הרגו ליצה"ר בתעניות?

תשובה:

בירושלמי (ברכות, פרק ט, הלכה ה) אמרו, דוד לא היה יכול לעמוד בו והרגו בלבבו. אולם לא מבואר שם כיצד. אולם מאידך מבואר שהתענה. ורבותינו פירשו שע"י תעניות אלו הרגו.

עין מחשבות חרוץ לר' צדוק (אות יח). ודברי סופרים (אות כח). וצדקת הצדיק (אות סח). ואמרי מנחם (נ"ך, משלי, ג, לד). ושפתי צדיק (שבועות, אות מח). ושפת אמת (וישלח, ד"ה בזה"ק - בליקוטים. וכן ויחי ליקוטים). ובעבודת ישראל (חיי שרה, ד"ה והנה הימים).

הסתכלות על נר חנוכה

שאלה:

שלום לרב מה עדיף להסתכל על נרות חנוכה או ללמוד ליד הנרות? תודה רבה

תשובה:

תלוי במדרגת כל אדם בכלל, ומצבו באותה עת. ובלשון כללית, ראוי תחילה להסתכל, ואח"כ ללמוד, ולבסוף לשוב ולהסתכל.

שמירת הברית

שאלה:

שלום הרב,

אני שומר את הברית שלי יחסית עומד בזה, את האמת כמעט ולא נופל ברוך השם, אולי פעמים בודדות ברוב השנים האחרונות.

בכל מקום שבו אני נמצא אם זה עבודה או לימודים כולם מדברים על כמה שהם עושים עוברים על האיסור ולפעמים צוחקים עלי שאני מגביל את עצמי ולא נכנס לדברים האלה.

הבעיה שאני כבר מרגיש שהשמירה שלי חסרת משמעות, אני לא מבין את ההגיון של הזרע לבטלה. לגבר נשוי מותר בחיי אישות אף על פי שאין וולד ממצוות עונה ולכן גם אצלו רוב הזרעונים מתים.

אז חוץ מלסבול אני לא מבין מה הערך של המלחמה שלי, איך זה הגיוני שלאדם אחד יהיה מותר ל"השחית" תאי זרע כי זאת מצוות עונה, אבל לאדם רגיל יש איסור מוחלט שזה אותו דבר בדיוק מבחינה חיצונית.

אשמח להארה מפורטת. כמובן שאני לא מתכוון ליפול חלילה.

תשובה:

כבר הרחיבו בכך רבותינו שבכל חיבור אף שאינו מוליד בנים בגוף, מ"מ מוליד נשמות, ואינו לבטלה כלל וכלל.

בכללות כדאי לחפש מקום של תורה אהבה ויראה ולא לחיות בין הפרוצים, ועי"ז תזכה לעלות הרבה ולהגיע בס"ד לתכלית חיך!

היאך להשתמש בתשובות הרב

שאלה:

שלו' להרב שליט"א,
רציתי לידע כשהרב משיב תשובות עם הדרכות להשאל האם בדרך כלל זהו תשובה רק להשאל הפרטי או שהוא תשובה ציבורית וכללית איפה לנהוג ואינו רק הוראה פרטי להיחיד השואל. ויש נפקא מינא גדולה בכך האם תשובה לשואל אחד שייך גם למישהו שיש לו את אותו שאלה, או שכל אחד צריך לשאול את אותו שאלה והתשובה יכולה להשתנות בכל מקרה לגופו. האם כל אחד יכול להשתמש בתשובות הרב באותו רמה כשיש לו את אותו שאלה, או שכל אחד צריך לשאול את שאלתו להרב ולקבל תשובה פרטית שלו.

תשובה:

ברוב המקרים זוהי תשובה כללית, ובמיעוט המקרים זוהי תשובה פרטית. וזהו אחד מן הטעמים ששאלה אחת אפשר שיהיה עליה תשובות שונות.

קושי בחיי אישות

שאלה:

שלום כבוד הרב,
לגבי יחסי אישות וקיום מצוות עונה ופריה ורביה, יש לנו קושי מאד גדול לקיים יחסי אישות בעקבות פגיעה שאשתי עברה בילדותה הדבר מתבטא גם בקשיים פיסיים וגם בקשיים נפשיים. השאלה היא מה כדאי לעשות מכאן והלאה? איך לקיים מצוות עונה?

תשובה:

נצרך טיפול אישי, זהו אינו ענין לתשובה, נצרך טיפול!

נפש האדם בשיעורים על ארבעת היסודות

שאלה:

הרב מדגיש בשיעורים על ארבעת היסודות לנתח את הנפש לפי היסודות ולמצוא את המידה הרעה העיקרית. מה קורה בנפש שנראה שקלקולה הוא אובדן שליטה על כוחות הנפש שמתבטא בכל אחד ואחד מהיסודות, כלומר בסוגיא של מים קיימת התלהטות באכילה וחוסר יכולת להתנתק ממנה עד למצב של האבסה. באש התפרצויות של כעס, ברוח זה מתבטא בתנועה בלתי פוסקת ושינויי כיוון מהירים בעיקר במחשבה כלומר מחשבות טורדניות, ספקות וקושי לקבל החלטות. בעפר, עצבות קיצונית ריקנות וחרדות. בנוסף (אני לא יודע לאיזה מן היסודות זה שייך) קיימת תכונה בנפש שנראית לי קשורה לאותו שורש של רצון "לברוח" לשבור מוסכמות וגבולות, פחד מקיבעון ושגרה. האם הרב יכול לתת הכוונה באבחון הנפש דרך העבודה לתיקונה? האם באמת נראה ששורשן אחד או שיש כאן מספר סוגיות שונות? אציין שהקושי העיקרי הוא בקלקולים שנכתבו ביסוד המים והרוח.

תשובה:

הנני מציע לעסוק בסדר בסדרה של הכרה עצמית, ולדבוק בכח הטוב והחזק שבנפש, ועי"ז הנפש תתייצב חלקית בס"ד ואזי ההסתכלות על הנפש תתבהר יותר בס"ד. כרגע הנפש נמצאת בחוסר שקט חזק ולכך הכל מתפרץ ונצרך בדיקה יותר בפרטות באיזה חלק ההתפרצות מצויה יותר בכמות ובאיכות.

יהיה יותר קל לברר את הנפש כפי שנכתב שתחילה יהיה התחברות לכח הטוב והחזק בנפש.

יצירתיות ואסתטיקה בנפש האדם

שאלה:

שלום כבוד הרב, לגבי תכונות בנפש של יצירתיות ואסתטיקה והנאה מהתבוננות בדברים נאים. מה שורשן בנפש ומה הקלקול והתיקון שלהן?

תשובה:

פעמים זה הנאה שהדבר מאיר, וזהו אש. ופעמים זוהי הנאה מהיופי והיגרות אחריו, וזהו מים. ופעמים זהו הנאה מהצורה המסודרת, וזהו עפר. ופעמים זהו הנאה מהיצירתיות וההשראה לעשות זאת, וזהו רוח. נצרך בדיקה בכל מקרה מהו הקלקול ומהו התיקון לפי זה, כי הדברים רחבים וקשה לפרטם, אם תציין את הקלקול אשתדל לציין את התיקון.

שמות האמורים ותורתם

שאלה:

שלום וברכה לכבוד הרב.
ראשית תודה רבה על השיעורים החזקים והמחכימים ועל התשובות הנפלאות רציתי לשאול את כב',
שמת לי לב במהלך הלימוד שיש קשר בין המימרא לשם האומר,
אחת הדוגמאות זה בב"מ של רבי יצחק מגדלאה והוא שצבורים כמגדל...
רב יצחק אמר... מימרא שקשורה לשחוק
רב חסדא אמר מימרא שקשורה לחסד...
האם יש באמת קשר? או האם יש ספר שמדבר על כך?

תשובה:

כן, בודאי שם כל אמורא זהו מהותו, וכל תורתו רמוזה בשמו. ובפרט במימרא שעוסקת בענין ששמו גלוי יותר, והוא מימרא שהיא עיקר תורתו.

לא ידוע לי על ספר שעוסק באופן שיטתי, זעיר פה זעיר שם יש פירוש על מימרא פרטית לעצמה.

תיקון חצות לאישה

שאלה: האם מותר לאישה להגיד תיקון חצות בחצות הלילה?

תשובה: כן, אולם זהו חסידות, ונצרך בדיקה מדוקדקת אם זוהי מדרגתה.

מבט בקורותי לחיים

שאלה:

שלום הרב,

יודע אני ששורש הגאווה הוא בהכרה שכלום לא מגיע לי, אבל עם זאת הנפש שלי צמאה בלי לעשות חשבון לאהבה מהסביבה,

כבוד הרב אנשים מכעיסים אותי בכל מקום.

אני אדם של אמת.

הרבה אנשים סביבי עם בעיות נפשיות קשות, כמעט כל אדם ושום אדם לא רואה בכלל את הטעות שלו, אתן דוגמה מהעבודה, הבאתי לאדם עצה שבשביל לקבל קידום הוא צריך לשנות את התנהגותו ולהיצמד למומחים, כך שכרו יעלה ויהיה לו טוב יותר אך הוא כתגובה ענה שאני לא צריך לייעץ לו בעיקר שאני קטן ממנו בעשור, הוא פשוט השתיק אותי ומאז אני לא מדבר איתו די נפגעת,

אתן עוד דוגמה ברשותך, יש אדם בעבודתי שחושב שכולם צריכים להיות מושלמים והוא לא יכול לקבל שום טיעון אחר, הוא נתן לי מטלה אך לא פירט מה לא לעשות, אך בגלל שלטענתו לא הגדלתי ראש הוא הרים עלי את הקול מול אנשים רבים, עניתי לו שעשיתי מה שהוא ביקש ולא ידעתי במעשה שלי יצרתי בילבול, אנשים אחרים כן הצדיקו אותי וטענו שהוא בעל הידע היה צריך להבין שהוא יודע לאן דברים זזים ולכן היה צריך לפרט מראש.

אבל אני פשוט מאבד את עצמי, תמיד אני סובל מאנשים כי בתפיסה שלי הכל מבורא עולם ולכן אני חושב שאני תמיד לא בסדר והרוח שלי נשברת.

לעומתי חברים אחרים שלי בעבודה במצבים כאלה לא מכניסים כלום ללב שלהם ופשוט חושבים במוחם שהאדם השני ללא פירוט במילים גסות "דעתו לא מעניינת אותם" הם פשוט איכשהו לא לוקחים ללב ולא נפגעים.

הרב, בקצב הזה אני אשאר בעולם לבד.

אשמח פירוט מהם השלבים להכיל אנשים שמתנהגים בבהמיות, אך עלי לקבלם? לראות אותם כחסרי משמעות ולסבול בלבי?

האם דעתם קשורה לרמז מה' יתברך או שאני יכול לבטוח בה' שאני טוב בעניו ואלו סתם ניסיונות של מידת הגאווה? תודה.

תשובה:

נצרך שינוי מבט על החיים, הינך רואה את החיים ממבט שגורם לרוב ככל הקושי. נצרך מבט של אהבה שמצורף לו אמת. אולם שחלק האהבה רחב וגדול הרבה.

המבט הביקורתי לעתה עתה יותר כדאי להפנות אותו פנימה אל נפשך הפרטית.

קבלת תענוג וחיבור לא"ס

שאלה:

שלום הרב,

למדתי הרבה יחסית, הקדמות לספר הזוהר, שערי קדושה, והרבה מהספרים שלך,

עם זאת אני לא מבין.

בשביל להתחבר לא"ס צריך להתנגד לקבלת התענוג וכתוצאה מכך הרצון שלי אמור להיות גדול יותר. אך למעשה הנפש שלי נהיית חלשה ואין לי אפילו את הכוח לרצות ואני מרגיש מצומצם מאוד.

מצד שני אם אשמע מוזיקה או אראה דבר המוצא חן בעיני ואתאמץ באותו הזמן לזכור שזה כוח ה' אצליח להרגיש תענוג של אהבת השם וחיבור גדול שבוער בלב שלי ולכל הגוף. אך הבעיה בשיטה הזאת היא שברגע שהשיר נמאס או הדבר שממלא קשה לי באמצעות במחשבה להתחבר לא"ס וההרגשה כאילו המנועים שלי נכבים.

אשמח שלשם שינוי לא תקצר בתשובתך ותיתן לי גם דוגמה מה אני עושה שגוי, כי תענוג מאבד לי את הרצון ובשל כך אין לי את כוח להתחבר לא"ס אבל שאני לא מקבל אני מותש נפשית ואין לי כוח לזוז.

מהי הדרך?

תשובה:

נצרך זיכור ועדינות נפשית, מחד לקבל תענוג באיזון נכון, ומאידך לדבוק למעלה מן התענוג, וכל זאת ע"י חיבור מהכח השכלי הפנימי השקט העדין והקר.

על מנת להתחבר ממקום שלמעלה מן התענוג, נצרך שקט שלוח ורוגע. שקט זה נקנה ע"י בנין השכל בעיון התורה הק' בכלל, ובהיות דאביי ורבא בפרט, לימוד של עדינות הסברות וההגדרות, וחיבור שכלי חזק לעדינות זו. ואזי אין עיקר החיבור מתוך תנועה ערה של הרגשה, אלא חיבור שכלי דק שבתוכו אור הנשמה. תפיסה זו נתבארה במורה נבוכים, חלק ג', פרקים נ"א-נ"ג.

ששי אומות רדל"א וקורונה

שאלה:

א) איך השורש שהוא עם ישראל שהוא עם אחד ורוא דאחד מתחלק לשני הענפים שהם עשו וישמעאל, איך יצא דבר רע משורש טוב.

תשובה:

א. כבר נתבאר בדעת תבונות, שהעדר האור יוצר שורש לרע, ושורשו בצמצום ראשון שנסתלק אור א"ס.

שאלה:

ב) ועוד קשה כיון שישמעאל הוא פסולת דאברהם ועשו הוא פסולת דיצחק, וא"כ איך מישראל שהוא יעקב יוצא השני עיקרי האומות שהם עשו וישמעאל.

תשובה:

ב. כי יעקב קו אמצע, שלמעלה מאברהם ויצחק, עולה עד הכתר, ולתתא יוצא ענפים של פסולת.

שאלה:

ג) בשיעורי הרב "דע את מידותך" הרב הזכיר שהפסולת דיעקב הוא עמלק, וקשה לי איך מה השייכות בין עמלק ליעקב אם עמלק בא מזרעו של עשו, לכאורה רק ישמעאל ועשו נקראים פסולת של אביהם כיון שהם היו בניו של אברהם ויצחק אבל עמלק לא היה זרעו של יעקב וא"כ למה עמלק נקרא פסולת דיעקב.

תשובה:

ג. לא מצד שיצא בפועל מיעקב, אלא מקביל במהות ללכוחו, היפך קו אמצע, חיבור, עמלק, פירוד, רפידים.

שאלה:

ד) לעת"ל כשיוחזרו הכל לאור א"ס ואז אהבת ה' מתפשט לכל הבריאה אפי' לרשעים האם זה כולל גם עמלק וערב רב. תשובה:

ד. עמלק דינו לבטלו, ושורשו בחלל הפנוי, ולכך יש דין להרוג את עמלק ולהפכו לחלל. רק כאשר יאיר אור א"ס ויאיר אף במקום החלל, אזי יהיה אור אף בעמלק. שאלה:

ה) אם הכל שוה לעת"ל והכל נכללים ברחמי ה' ובאהבת ה' לכל ברואיו א"כ נמצא שצדיקים ורשעים וטוב ורע הכל יהיה אותו דבר וא"כ נמצא שבסוף כל התהליך לא היה עדיפות לבחור בטוב לעשות רצונו ית' כיון שבסוף הכל שוה וא"כ מה היושר בזה? תשובה:

ה. עד סוף האלף העשירי יהיה שוני, האור שווה אולם יש שוני מצד הכלים! שאלה:

ו) בצד הקדושה הרב מבאר ששני שורשי החסידות היה חב"ד וברסלב והאחד על גביהם היה הבעש"ט, ובמקום אחר הרב אמר שחב"ד הוא חכמה דרדל"א וברסלב הוא בינה דרדל"א ואורו של משיח על גביהם הוא כתר דדל"א, וא"כ נמצא שהבעש"ט הוא אור של משיח שהוא כתר דרדל"א וא"כ מה החילוק בין אור הבעש"ט לאורו של משיח ששניהם הוא כתר דרדל"א. תשובה:

ו. אור משיח, כתר בעצם. אור הבעש"ט התפשטות של פשיטות ותמימות מאור זה, אולם לא עצמותו. שאלה:

ז) האם מב"י ומב"ד אבחנות שונות בכתר דרדל"א שמב"ד הוא כתר דרדל"א ומב"י הוא חכמה דרדל"א. תשובה:

ז. כן!

שאלה:

ח) האם עולם השעשועים הוא חלק עליון בתוך עולם המלבוש וא"כ מלבוש תחתון הוא טיהרו עילאה ומלבוש עליון הוא שעשועים? תשובה:

ח. נא להקשיב לשיעורים בספר נובלות חכמה. השעשוע הוא תנועה בין אור א"ס לגבול, ומזה נבנה המלבוש. שאלה:

ט) האם עולם שעשועים (מצידנו) מהותו תענוג במציאות הבורא או עצם הכרת הוייתו למעלה מתפיסת תענוג. תשובה:

ט. הכרת הוייתנו למעלה מתענוג, ושורשה "בי"ס הכמוסים במאצילן" שלמעלה ממדרגת המלבוש. שאלה:

(י) ואם הוא הכרת הוי' ולא תענוג א"כ מה החילוק בין כתר לשעושעים.

תשובה:

י. כאשר כמוס במאציל זהו הכרת הוייה. כאשר נבדל, זהו שעשוע.

שאלה:

(יא) הרב מבאר שקורונה היה בחי' חושך ולאחרונה הרב מבאר שסילוק הראשים בעולם הם בחי' מכת בכורות, ושזה היה במקביל לעשר ספירות, וא"כ נמצא שמכת בכורות עכשיו הוא כנגד הכתר וקורונה היה כנגד חכמה, וצ"ע דהרב היה מבאר שקורונה היה כתר דכתר וא"כ אם אפשר להרב לסדר לי את הדברים בקצת יותר בהירות, ואם אפשר להרב לבאר איפה שיש מכת מכורות עכשיו בעולם.

תשובה:

יא. היינו הך! הקרירות היא גופא ביטול כל ראשית, כי כל ראשית והתחלה הוא תנועה חדשה, והיינו חמימות. והקרירות מבטלת כל התחלה חדשה! הכל מתפורר מראשיתו, וכל התפוררות שאנו רואים בעולם, זהו לא התפוררות בענף אלא בשורש, אולם לא נגלה עדיין כ"כ בבירור.

תורת הרב ותורת הרב מורגנשטרן

שאלה:

לכבוד הרב, שליט"א

אני מאד דבוק בתורת הרב והן בתורת הרב יצחק מאיר מורגנשטרן.

שאלתי את הרב אם אני יכול לשלב את השני דרכים, והרב אמר לי כן שאני יכול לשלבם, וא"כ השאלה הוא שמצאתי שינויים גדולים בין השני דרכים שנראה למיעוט דעתי יש פלגותא בין הרב שליט"א להרב מורגנשטרן מהו הנקודה הפנימית לשאוף איליו, שדעת הרב מורגנשטרן הוא שנקודת ההוי"ה העצמי היינו עולם השעושעים שהוא התענוג שיש בהוי"ה ואילו הרב סובר שהתענוג בכך אינו אלא כלי לזה או פועל יוצא מזה אבל העיקר הוא לחיות את ההוייה עצמה, כלומר התקשרות עמוקה לה' בלי שום קשר להתענוג שיוצא מזה.

וקשור לכך יש גם פלוגתא לענ"ד בין הרב להנ"ל בענין מב"י ומב"ד אם שורשם באריך או בעתיק (וכך אמר לי הרב להדיא בתשובה), ואם יהודה או יוסף עדיף, לא רק בעוה"ז אלא גם לעתיד, דלהרב שליט"א נראה שהעיקר הוא יהודה, ולהרב מורגנשטרן העיקר הוא יוסף, אם האא"ס עדיף או התוספת קישוט עדיף, ומיהו העיקר, רחל או לאה (להרב שליט"א נראה שהעיקר היא לאה, ולרב מורגנשטרן העיקר היא רחל, ודעתו הוא שפנימיות לאה הוא רחל), וגם רב מורגנשטרן מדבר הרבה על יחודים ושזהו עיקר גלוי התורה דלעת"ל, ואילו להרב שליט"א היחודים אינם אלא חיה דיחידה אבל לא היחידה דיחידה שהוא הפשיטות בעצם.

ונקודות אלו אינם סתם נקודות קטנות אלא הם פלוגתא ביסודות ממש, וכיון שאני דבוק מאד הן בתורת הרב שליט"א והן בתורת הרב מורגנשטרן, לפעמים יש לי קושי על הסתירה בכך כיון שאני חי את ההגדרות האלה שהם סותרים זה את זה, אמנם תמיד אני זוכר מה הרב אמר שעבודתינו הוא כללית ההפכים ולראות האמת בשני הפכים ולדבוק בשניהם יחד ולהאמין ששניהם אמת ושזהו הגילוי הרדל"א באחרית הימים שהאדם יכול לחיות בסתירה מהו הנקודה הפנימית. זהו מה שאני מבין מתוך מה שלמדתי בספר קול דממה דקה וכמה תשובת מהרב.

האם הבנתי נכון, והאם זה דרך נכונה, האם יש לי לחיות בנקודת הסתירה ולדבוק שני האמיתיות או שזה רק יוצר בלבול על נפשי ובעבודתי כיון שהנקודה הפנימית הוא ספק אצלי מהו ויש בזה נפקא מינאות גדולות מאד?

אני יודע שרק עם הרב שליט"א אני יכול לדבר כזה, שאם אני היה מדבר כזה עם שום מורה דרך אחר התגובה יהיה "או צריך להיות כזה או כזה, אין כזה מושג של כלילית הפכים, האדם צריך שהיה לו מהלך ברור בעבודת ה'!" אמנם כיון שהרב חי במקום כלילת ההפכים וגם הרב יכול לכבד ולהחשיב את דעתו של שני על אף שהרב סובר אחרת, אני יודע שאני יכול לדבר עם הרב כזו ולברר מה ה' שואל מאיתי, ושהרב רק יאמר לי מה שהוא טוב בעבורי באמת.

ואשרינו שיש לנו רבי כזה. ותודה רבה עמוקה להרב מכל הלב.

תשובה:

הגדרת נפלא!!!

בזמן הגדלות יש לכלול הדרכים, בשעת הקטנות יש לברר להיכן אתה יותר נוטה, ולחיות עם צד זה.

שאלות בפנימיות

שאלה:

א) הרב מסביר שיהודה ששורשו בלאה הוא כח התמימות של יעקב, והוא כח התפילה והפשיטות, ואילו יוסף ששורשו ברחל הוא כח הדעת וחכמה של יעקב, והוא כח התורה. וקשה לי דא"כ למה יהודה מכר את יוסף, זה היה היפוך התמימות, והיה יותר ראוי לכח הדעת וחכמה לרדוף אחר צד שכנגדו ע"פ משפטי השכל הק' כיון שהשכל והדעת אינו סובל התמימות.

תשובה:

א. הוא "הציל" את יוסף מן האחים.

שאלה:

ב) באריז"ל מבואר שלאה שורשה בראש שהוא המוחין ואילו רחל שורשה בחזה, בלב, במקום הרגשה, וא"כ למה יהודה בנו של לאה היה תמימות-לב ואילו יוסף בנו של רחל היה מוחין, לכאורה צריך להיות להיפוך.

תשובה:

ב. לאה קראה ליהודה מלשון הודאה - הוד. וזהו מצד ששורש לאה בבינה - תבונה, והארתה "עד הוד אתפשטת", ונקרא כן יהודה, יהוה - ד, כמ"ש בסוטה. וזהו לשון של עצם ההויה. זהו לא מצד יחס מקומה ביחס לז"א, אלא ביחס של השורש בינה - תבונה, והבן.

שאלה:

ג) ידוע בספה"ק שהמפלה של עשו הוא ע"י כוחו של יוסף וכמו שכתוב ובית יוסף להבה וכו', וא"כ למה במדרש מבואר שיהודה הרג את עשו.

תשובה:

ג. עשו לשון עשוי וגמור, הויה שלמה, וכנגד כך עומד יהודה, הויה לעומת הויה. מכנגד כנגד עשוי וגמור, עומד יוסף, מלשון הוספה, והיינו גילוי שאינו עשוי וגמור, אלא יש כח הוספה.

שאלה:

ד) למה התורה סיפר הרבה על ראובן שמעון לוי יהודה יוסף ובנימין, והתורה לא מדבר מאומה על יששכר זבולון דן נפתלי גד ואשר.

תמיכת עולם התורה מהממשלה באמריקא

שאלה:

באמריקא הרבה מהעולם התורה כאן נתפרנסו מהממשלה שמאפשר רוב הציבור של לומדי תורה ללמוד בישוב הדעת, ולרוב אברכים מסתמא לא היו יכולים ללמוד בישוב הדעת (או ללמוד בכלל) אם לא היו מקבלים כסף מהממשלה, וכן הכולל הגדולה כאן מקבלים הרבה כסף מהממשלה מחמת שהכולל יש בו אלפי תלמידים ונחשבים כמו אוניברסיטה שהממשלה מכיר ומחשיב כמו מקום שראוי ליתן להם המון כסף, והראשי ישיבות רואים זאת כחסד מה' שתומך הישיבות בגלות. השאלה הוא שבא"י יש גלות ערב רב והבני תורה נמצאו בגלותם לקבל פרנסה ותמיכה מהערב הרב, וכל ירא שמים מוסר נפש על כך לא ליטול כסף מהערב רב ככל האפשר. אמנם באמריקא אנו נמצאים בגלות אדום, האם זה סוגיא שונה מתמיכת עולם התורה בא"י שהוא ע"י הערב רב כיון שכאן הוא עשו-אדום או שזהו אותו סוגיא ממש, והאם באמת יש לנו למסור נפש לא ליטול כסף מהם? מהו ראוי לציבור באמת, ומה ראוי להיחיד? יש כאן רק ראש ישיבה אחד שסובר שאין לקבל כסף מהממשלה, אמנם הוא דעת יחיד וכל הראשי ישיבות סברו שיש ליטול מהממשלה כדי לתמוך ישיבות וכוללים. מהו האמת?

תשובה:

איני מצוי ובקי בעדינות של הענין, ואשיב בכללות. כל שאין שליטה בכל דהו, יש מקום להקל, אם כי בודאי עדיף לקבל ממקור טהור יותר.

משפחה שלא יכולים לאכול מאכלים מסוימים

שאלה:

שלום להרב,

יש משהו מאוד מוזר במשפחה שלנו. ביחד יש שישה ילדים במשפחה שלנו. בנים רביעי ושלוש בנות. משום מה כל הבנים במשפחה שלנו לא יכולים לאכול מאכלים מסוימים. אנחנו לא יכולים לאכול ירקות או דגים והרבה סוגי מזון אחרים. אנחנו לא אלרגיים למזונות האלה, אבל מהיותנו ילדים קטנים מאוד נגעלנו מהמאכלים האלה ואם נכניס אותם לפה נקיא. עם זאת, גם אמא, אבינו, ושלוש אחיותינו יכולים לאכול את כל המאכלים כמו אנשים רגילים. רק לנו הבנים יש את הבעיה הזו. בגלל זה אמא שלנו חייבת להכין ארוחות רבות ושונות לכל הילדים השונים בבית, כי אם לא תרצה, בניה היו תת תזונה.

האם הרב יכול בבקשה להסביר לנו:

1) מה המשמעות הפנימית לבעיה זו

2) מהיכן נובעת הבעיה

3) איך אפשר לתקן את זה?

תודה להרב מראש

תשובה:

זה נובע מתורשה טבעית גופנית, אין צורך לעשות מכך ענין.

מציאות חן

שלום לכבוד הרב שליט"א

מתפללים ונמצא חן בעיני אלוקים ואדם יש לי כמה שאלות בענין של מציאות חן

שאלה:

א' מה ההבדל בין מציאת חן בעיני אחרים וכבוד בעיני אחרים?

תשובה:

א. כבוד תלוי במעשיו של האדם, חן לשון חנם, בבחינת "לא כחל ולא שרק ויעלת חן".

שאלה:

ב' האם אפשר לפרט בכללות ענינו של חן לפי הד' יסודות?

תשובה:

ב. אש - חן במאור פנים. רוח - חן בתנועות. מים - הגררות ומשיכה. עפר - יציבות שאפשר להישען עליה.

שאלה:

ג' מה הם האופנים המתוקנים של השתמשות במידת ביקוש החן?

תשובה:

ג. שלולי החן הדבר חיובי, והחן נוסף על גביו. והוא בחינת מתנת חנם שבאה אחר שכר, ודו"ק.

שאלה:

ד' מהו הדבר והיפוכו בענין החן?

תשובה:

ד. אמרו בספ"י, היפך חן - כיעור.

תודה רבה על כל היקף ההדרכה שהרב מדריך את הכלל, ואני תפלה שנזכה לאור תורתו של הרב עוד ועוד עד ביאת גואל במהרה.

סגולה בלימוד התורה וסגולה בחנוכה

שלום לרב ותודה על הטרחה,

שאלה:

א- האם לימוד גמרא מביאה יראת שמים ואם כן למה האם רק מצד הסגולי שבלמוד?

א. כן, אם לומד כראוי! גם סגולי וגם מצד בירור רצון הבורא, כמ"ש בנפה"ח. וגם מצד העמדת "גדרים" בלימוד, שזהו שורש היראה.

שאלה:

ב- יש סגולה שהרבה אנשים כותבים פתק בקשות ומתפללים ושמים את הפתק בחנוכה אחרי היום השמיני ולא פותחים עד שנה אחר כך האם הרב מכיר דבר כזה? תודה רבה

תשובה:

ב. לא.

הדרכת חתנים

שאלה:

אני ערב חתונת בני ואני מאוד מתלבט לאיזה מדריך לשלוח אותו כי הרבה מדריכים אפילו הנראים כיראי שמיים מוסרים הדרכה המובילה לגיהנום כפשוטו. לכן אני שואל איך אדע על מי אפשר לסמוך שמעביר הדרכה בדרך התורה?

תשובה:

יש לברר מהו התוכן הנלמד ע"י אנשים "מבינים" ש"מכירים" עולם זה. במקביל לכך אם יש פתיחות בינך לבן, אפשר לשוחח עמו אח"כ ולדייק את מה שצריך דיוק!

כמו כן תלוי מאוד מי הוא בןך ומהו מדרגתו! ולפ"ז לפנות לראוי לפי מדרגת בןך. לא הכל תלוי ברצון ההורים!

מהיכן נובע רצון חזק לזכות לעוד ילדים

שלום וברכה כבוד הרב!

שאלה:

זיכני ה' יתברך בחמלתו עלי בחמישה ילדים. אני בן ארבעים וחמש ובת הקטנה שלי בת 11. אני מרגיש כבר שנים רצון גדול לזכות לעוד ילדים אבל איני זוכה לעוד ילדים, אבל מחשבה זו מעסיקה אותי כל הזמן ואני מתפלל לה' לזכות לעוד ילדים. אבל אשתי לא רוצה ללדת עוד ילדים מכמה וכמה סיבות, מחמת הגיל ומחמת העבודה שעובדת בה, ועוד. אבל מחשבה זו מעסיקה אותי כל הזמן ואני מתפלל לזכות לעוד ילדים. מה ה' רוצה שאני יעשה שאמשיך להתפלל על ילדים או שאני אתמקד בה שיש לי וזהו. בכל אופן רצוני לדעת מהיכן נובע הרצון החזק הזה לזכות לעוד ילדים שזה תופס לי את המחשבה והדיבור לה' יתברך על ענין זה כמעט על בסיס יומי. האם מחשבה זו טהורה או נובע ממקורות לא טהורים.

תודה רבה כבוד רב.

תשובה:

רצון של "הרחבה", כדאי יותר להפנות רצון זה להרחבה פנימית בעיקר!

הדרכות בעבודת ד'

שלום לכבוד הרב,

מזה תקופה אני לומד את מאמר הקיווי להרמח"ל אחת לשבוע, בשב"ק. ההבנה שלי את הדברים מתחדדת, ב"ה, אך לצערי אינני מרגיש שינוי פנימי כתוצאה מלימוד המאמר, גם לאחר עיסוק רב בו. להלן שאלות שהייתי שמח לתשובת הרב עליהן, בנוגע למאמר ולעבודת ד' בכלל:

שאלה:

א. האם על מנת לחוות שינוי יש הכרח להתחייב לעבודה משמעותית בנושא (כמו שכתב הרב בספרי בלבבי א-ב), וממילא, מי שאינו פנוי לכך, יוכל ללמוד את המאמר אך מבלי לפתח ציפייה לשינוי?

תשובה:

א. שינוי משמעותי, כן.

שאלה:

ב. כאשר אברך מבקש להתחזק מתוך מאמר/ספר מסוים, או לעבוד על נושא מסוים, מהו השלב (אם בכלל) בו עליו להבין שעליו לחפש את מבוקשו במקום אחר, או לעבוד על נושא אחר, מאחר והוא לא חווה שינוי כתוצאה מלימודו/עבודתו?

תשובה:

ב. נצרך בדיקה מעמיקה האם זהו חלקו בעבודתו לעת עתה. כי פעמים האדם עוסק בטעות בדבר שאינו שייך לחלקו עתה. וכן פעמים אופן העיסוק אינו מדויק, ולכך אינו רואה פירות בעמלו. לאחר בדיקה זו, פעמים צריך לנסות לעבור לענין אחר.

שאלה:

ג. האם יתכן מצב שהשינוי שאברך חווה הוא סמוי, והוא אינו מודע לו? חוויתי חוויה דומה, בה הפסקתי ללמוד באופן עיוני ספר מסוים, מתוך הנחה שאינני מושפע על ידו די הצורך, ומיד כשהפסקתי - חוויתי ירידה. כך הבנתי שהתרומה של הספר קיימת, אלא שהיא מצטברת וסמויה.

תשובה: ג. כן!

שאלה:

ד. האם יש מבחן על פיו ניתן לבחון אם ישנה השפעה חיובית מספקת על האדם? אני שואל את השאלה מתוך הנחה שאם אדם שקוע בעבודה משך תקופה ארוכה, והשינוי שחווה מינימלי ביותר, עליו לשקול את המשך דרכו.

תשובה:

ד. יש מבחן לאחר תקופה, לראות מה השינוי ב"דעה", ומה השינוי בתפיסת הלב. וכן מבחן שמפסיק לזמן מה, ורואה מה פעלה הפסקה זו.

שאלה:

ה. שאלה דומה בעניין התפילה - האם כאשר אדם מתפלל על נושא מסוים, עליו לדעת מתי עליו להפסיק? אני חושב שיש משהו מתסכל בתפילות רבות על נושא מסוים מבלי שאדם חווה שינוי, אך אולי זה גופא מה שהשם מבקש.

תשובה:

ה. עיקר תכלית התפלה אינו התוצאה שתקובל תפלתו, אלא בנין הקשר עם הקב"ה ע"י חסר זה. ולכך כאשר אינו חש שתפלה על הדבר יוצר לו קשר יותר עם הקב"ה, יתפלל על הענין רק לפרקים, מדין תפלה על חסר לצורך השלמתו בעיקר.

שאלה:

ו. האם נכון בתפילה שאדם יתמקד בנושא תפילה אחד לאורך היום או לאורך תקופה, ולא בכמה? בעבודת ד' אנו יודעים שזו ההוראה מפני שאם אדם יעבוד בכמה אפיקים במקביל ספק אם כוחו יעמוד לו. להבדיל - לקב"ה לא חסרות ישועות. לכן שאלתי היא מה למעשה בעניין התפילה.

תשובה:

ו. לאורך היום יתמקד בנושא אחד, ובכל פעם שיש צורך פרטי לאורך היום יתפלל על הצורך באותה שעה שנצרך. מלבד כך פעם אחת ביום יתפלל על כל צרכיו בפרטות.

יישר כוח גדול לכבוד הרב שליט"א, וחנוכה שמח!

הדנה לחיבור דקדושה

שאלה:

כבוד מורנו הרב שליט"א,
 ראינו את תשובת הרב שהתפרסמה בשו"ת השבועי וישב, אודות הגמ' על בנתיה דרב חסדא, ושאל השואל הפשט בזה כי נראה שנוגד גדרי הקדושה. והרב השיב לו בקצרה בזה"ל: "כל שרחוק מן התאוה, כן צריך לעוררה לצורך חיבור דקדושה". וזה החזיר אותנו למה ששאלנו את הרב בעבר על ההדרכות לחתנים בדורנו, שהרב כתב לנו שבדור פרוץ זה שינו גישה וכו', ונראה לנו עתה שבתשובה זו על בנתיה דר"ח הרב גילה עוד טפח בענין זה, כי גם מה שמלמדים הגמ' הזו לכל החתנים בשווה ומעמידים זאת כצורת החיים הנכונה לכתחילה ובדווקא, אין זה נכון, וגם זה מכלל מה ששינו גישה בדור זה, כי נראה מהתשובה שישנה הסכמה במידת מה עם השואל ששאל שזה נוגד גדרי הקדושה, רק שהרב מבאר שזה נאמר רק למי שרחוק מן התאוה, שבלא התעוררות זו לא יוכל לקיים המצוה. האם נכון הדבר? נשמח מאוד אם הרב יראה לנו את הדרך וירחיב עוד בענין זה, וכיצד ההנהגה למי שאינו רחוק מן התאוה, ואיך הוא לקרוב? אנא יורנו ויאלפנו בינה צורת ההנהגה לפי מדרגות בני האדם, מן הרחוק אל הקרוב, ושכמ"ה.

תשובה:

כבר אמרו רבותינו עד שיאכלנו באיסור יאכלנו בהיתר. ולכך כל שיש חשש שאם לא יקבל תאוותו יבוא ח"ו לידי איסור, ראייה, הרהור, שז"ל בחלום ויתר על כן רח"ל, בוודאי יש לו לאכול בהיתר, ובמקביל לכך לזכך חומרו וגופו. כמו כן יש לבדוק את מדרגת האשה ולפעול בשום שכל בעדינות ובחכמה מחד לספק צרכה, ומאידך לשמור על גבולות הקדושה כראוי.

ולהיפך ישנם שפרושים נפשית מן הענין, או מפני זיכוך חומרם, או מפני דבקותם בקב"ה ובתורתו, או מפני אופי כעילוי וכדו', ואצלם נצרך לעורר התאוה לצורך הקדושה בשום שכל כפי השיעור הנצרך שיהא לבו דבק בה כראוי, וכן לצרכה. ואלו השייכים לממוצע בין הנ"ל, יש להם להשתמש עם כח התאוה שכבר מצויה בהם מחד לאכלו בהיתר כנ"ל, ומאידך להשתמש בו ככח לחיבור נפשי, כי זהו תכליתו, וזהו לשם שמים, מלבד כוונת פרו ורבו, באופן ששייך פו"ר.

בקשה להשתמש בחומרים של הרב

שאלה:

שלום רב,

אני בונה עכשיו סדנא לעזור לנשים להתחבר לעבודת ד' שלהן גם בעבודה (למרות שלפעמים נדמה שבעבודה מנותקים מעבודת ד', יש עבודה לעשות גם שם),
 ובשיעורים אני מתבססת גם על דברים של הרב מהספרים ומהאתר.
 האם מותר לי? אכתוב כמובן שהדברים מגיעים מהספרים ומהשיעורים של הרב.
 אבל לקבל אישור והסכמה (או להיפך), חשוב לי מראש שלא יהיו ח"ו קפידות.
 תודה רבה ותזכו למצוות!

תשובה:

מותר 100%

חן אשה על בעלה

שלום כבוד הרב,

שאלה:

1. איך אישה מוצאת חן בעיני בעלה על פי התורה?

תשובה:

א. הולכת אחר תאוות לבו, כלומר שעומדת על נקודת פנימיות רצונו.

שאלה:

2. אם יש דבר שהוא רוצה שהיא תעשה ואין בו איסור הילכתי, והיא מרגישה שזה יכביד וקשה לה נפשית לעשות, האם יהיה לה מצווה אם בכל זאת תשמע לו בבחינת "לפום צערא אגרא"?

תשובה:

ב. יש לה מצווה, ובכללות נצרך איזון כראוי שההכבדה תהא לפי כוחה ולא הרבה מעבר לכך.

שאלה:

3. ואם זה דבר שאין בו איסור הילכתי אבל יש פוסקים שמחמירים אוסרים? מה עליה לעשות?

תשובה:

ג. כרצון בעלה!

מי נחשב עני על פי התורה?

שאלה:

שלום כבוד הרב,

רציתי לדעת מי על פי ההלכה נחשב לעני אביון?

ומי נחשב לעשיר?

(נפקא מינא לנתינת צדקה מתנות לאביונים מעשרות וכו').

תשובה:

מדין הש"ס, כן שאין לו מאתיים זוז, נוטל מתנות עניים. ולמעשה בנתינת צדקה, כל שדחוק לפרנסתו. ובדין מתנות לאביונים, יש מקפידים על אביון ממש, שחסר כל ותאב לכל.

להיות חלק מקהילה

שלום כבוד הרב

שאלה:

א. האם זה נכון שהרב נגד להיות חלק מקהילה?

תשובה:

א. לא.

שאלה:

ב. מה האיזון הנכון בלהיות חלק מקהילה הן מבחינתי והן מבחינת הרב של הקהילה? (כמובן שמדובר ברב צדיק שמוסכם על כל גדולי ישראל ועושה כל מה שהם אומרים וכך גם מורה לאחרים).

תשובה:

ב. חיים מקבילים, מחד בנין עצמי של אישיות פרטית, ומאידך שיתוף ועזרה לקהילה.

מהו החיבור הנכון להורדת נשמות

שאלה:

א. באופן כללי- מהי הדרך הטובה ביותר להורדת נשמות לעולם?

תשובה:

א. נא ללמוד אגרת הקדושה לרמב"ן.

שאלה:

ב. האם על ידי פתיחות, בלי כל מיני הגבלות צניעות, חשק תשוקה וכל מה שמותר - עושים, יוצא ילדים קדושים? (כמובן שמדובר בבני זוג שאוהבים אחד את השני). או על ידי הנהגת צניעות במה שאפשר, הגבלות מסויימות (מעבר לגדרי ההלכה- הכוונה כאן לחומרות פה ושם והתחסדיות) והשתדלות לקיים את הנהגות הקבלה- האם אז זה יותר עדיף (כמובן בבני זוג שאוהבים אחד את השני)?

תשובה:

ב. לא! יש לנהוג בקדושה כל אחד לפי מדרגתם.

תודה תפילה וזיווגים

שאלה:

א. האם זה נכון שמי שאומר תודה גם על הצרות שלו והייסורים שעוברים עליו יתמתקו הדינים באותם עניינים ובכלל?

תשובה:

א. כן, אם אומר זאת עם לב, שפיו ולבו שווים.

שאלה:

ב. אומר רבי נתן מברסלב (כמדומני) שאם אדם רואה חסרון במשהו- או שלא התפלל עליו מספיק או שלא התפלל עליו בכלל. לדבריו, הכל תלוי בתפילה אז איך זה מסתדר עם תשובת הרב שענה לי שיש פעמים שגם ריבוי תפילה לא יועיל?

תשובה:

ב. כבר אמרו חז"ל מפורש שיש דברים שזה תפילת שוא, ולא הכל נפעל ע"י תפלה.

שאלה:

ג. האם יש מצב כזה שאיש שהוא יסוד הרוח ידבר יותר מאישה שהיא יסוד עפר? (אפילו שכתוב ש-9 קבין של דיבור קיבלו הנשים מתוך 10)?
האם ה' מזווג גם בני זוג שהם מאותו ייסוד ואותם תכונות ואפילו לפי סדר 4 היסודות הם זהים? אם כן- האם זה מיעוט או קיים הרבה?

תשובה:

ג. כן, כן, תלוי כל מקרה לגופו.

אשה שניה ולשאת שתי נשים

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. אם לפני שהנשמה יורדת לעולם (כפי שמובא בזוהר הקדוש) היא מתחלקת לחצי נקבי וחצי זכרי, ואז שוב מתאחדת בשעת החופה והקידושין, אז איך זה יכול להיות שמותר לשאת שתי נשים? מי מהן היא החצי האמיתי שלו?

תשובה:

א. כי יש לו ב' חצאים, חצי עליון וחצי תחתון, כן היה ליעקב, חצי עליון לאה, חצי תחתון רחל, והדברים עמוקים.

שאלה:

ב. האם זה היה לכתחילה פעם בתקופת אבותינו לשאת שתי נשים? או שזה בשעת הדחק מסיבות מסויימות (של עקרות וכו')?

תשובה:

ב. כן, לכתחילה.

שאלה:

ג. האם כתוב איפשהו בתורה שצריך שתהיה לאדם אישה אחת בלבד כי היא החצי של נשמתו שהוא צריך להתחבר אליה? אם לא, אז איך הדברים מסתדרים עם הזוהר הנ"ל? מצד אחד שתי נשים ומצד שני כתוב שיש חצי נקבי אחד שמשלים? איך הדברים מתיישבים?

תשובה:

ג. לא, כנ"ל.

פתרון חלום

שאלה:

שלום וברכה,

רציתי לשאול את הרב בקשר לחלום שאני חלמתי כמה פעמים בשנה האחרונה שאני קופץ בחלום ואני יכול לעוף באוויר, אני לא זוכר את החלומות שלי ברוב הזמנים ולא מייחס לזה חשיבות אבל החלום הזה חזר על עצמו כמה פעמים והיה לזה הרגשה טובה בזמן החלום אני ישמח אם הרב יוכל לומר לי מה פשר החלום או לא לשים לזה לב, תודה רבה וחג חנוכה שמח,

תשובה:

איני יכול להיכנס לכך, מפני שע"ז רבים רבים יפנו לפתרון חלומות, וד"ל.

בעל שלומד עד שעה מאוחרת ומונע צרכי אשתו

שאלה:

אני האשה ששאלה איך אני יכול לכבד את בעלי על אף שהוא מתעצל הרבה ואינו עוזרת אותי בבית מחמת ההתמדה שלו וגם קם בעצלות ואינו מתפלל שחרית בזמן תפילה, ותודה להרב על התשובה שהיה מאד עוזרת לי, אמנם עכשיו יש לי שאלה חדשה ששכחת לכתוב להרב: מה אני יכולה לעשות אם ע"י שהוא לומד הרבה זמן (על המחשב שלו... שאני רואה זה כהתמכרות למחשב ואינו נראה כמתמיד על הגמרא שלו...) עד שעה מאד מאוחרת בלילה ומחמת כך איני מקבל את צרכים הגופניים ונפשיים ממנו, באופן כללי מאד, ובפרט מחמת שהוא בא לחדר עייף עם אפס כח כ"כ ואינו מקיים מצותו והוא לא מעונין למלאות את צרכי, וכבר דיברתי עמו על כך הרבה והוא אמר לי שהוא רוצה להשתנות אלא שהוא פשוט אינו יכול לסיים לימודו בלילה עד שהוא סיים את הנושא שבו הוא אוחז. איך אני יכול לכבד אותו מחמת הנ"ל, ומה אני יכולה לעשות??

תשובה:

ראשית יש לכבד את הכרתו בחסרון וכן את רצונו להשתנות.

זאת ועוד. צריך לקבוע יום מסוים שבו יש זמן קבוע, ובע"ה הוא יעמוד בכך בקרוב.

פשוטו של מקרא

שאלה:

בס"ד

שלום לכבוד הרב שליט"א

רציתי לשאול האם הרב שמע על סערת ה"פשוטו של מקרא" שכמה רבנים של קהילת "עץ - בני תורה" הקימו קול זעקה על כך, והביאו דוגמאות למיניהם, אך אני אינני מקהילתם, ונוצר רושם שהם זועקים על כל דבר, ולכן אינני יודע לבחון הדברים לאשורם, אם הרב יודע במה מדובר אבקש מאוד אם יוכל בבקשה להביע דעתו בעניין הספר "פשוטו של מקרא" מבית "רש"י כפשוטו".

בברכה

תשובה:

איני מכיר כלל.

חינוך ליראת שמים

שאלה:

א. הרבה פעמים אני שומע עם ילד כגון בגיל 10 שלומדים אז אומרים מפחיד למה הוא לא משחק עם חברים כביכול נגד טיבעו ושלא יפרוק עול בסוף וכדומה האם יש ממש בטענות אלו?

תשובה:

א. צריך לבדוק כל מקרה ומקרה לגופו, נפש כל ילד וילד מה צרכיו.

שאלה:

ב. איך להוליד רצון בילד להיות ירא שמים והאם משנה הגיל? תודה רבה

תשובה:

ב. סיפור מעשיות על יראת שמים של חכמים, סיפורי אמת, מתוך הלב.

כלל ופרט וכלל

שאלה:

לכבוד מורנו הרב שליט"א

תודה רבה על הספרים שנכתבו ועל השיעורים שנאמרו והוקלטו, המשמשים כקרש הצלה בים החיים הרודפים והשוטפים, ונותנים מענה בכל נושא וענין להתעלות בתפיסת המחשבה עד כדי חיים שונים ומרוממים, וזכות הרבים תלוי בכם.

הרב אמר (בשיעורים על ספר דרך השם בהקדמה) שתבנית העולם והתורה הוא באופן של כלל ופרט וכלל, שהכלל הראשון הוא השורש לכל הפרטים שכלולים בו, ואח"כ נמשך ממנו ההתפרטות, ולבסוף כל הפרטים מתאחדים ונעשה כלל חדש שמאיר בו בתוקף כל הפרטים וזהו התכלית. עוד הוסיף הרב שהמוח של האדם הוא תובע את השורש שהוא הכלל הראשון, והלב של האדם תובע את התכלית שהוא הכלל האחרון.

עוד הזכיר הרב (באחד השיעורים הנ"ל) שכללות עבודת האדם פונה לשני כיוונים, האחד עבודתו הפרטית בעולמו הפנימי שלו ובזה הוא נבדל מכל זולתו, והשני הוא ביחס לכלל הציבור שבזה צריך להשתוות כולם במידת מה, כגון להתחזק בדבר מסויים בעת צרה וכדו'. - והדברים מכוונים עם מה שכתב הפחד יצחק (שבועות מאמר טז) על מה שאמרו חז"ל לפיכך נברא האדם יחידי, שיש שני קולות הבוקעים מתוך מאמר זה א. שהיחידות הוטבעה בכל אחד ואחד לפי שטבע המוליד בנולד, והשני שכולנו בני איש אחד ועל כן אנו מאוחדים יחד, ושניהם באים ממקור אחד ומסייעים זה לזה - 'הייחודיות' 'והאחדות'.

ואולי הדברים מכוונים גם עם מה שאמר הרב בענין כלל ופרט וכלל, לפי שאדם הראשון היה השורש היחידי והכלל של כל האנושות, ונמשך ממנו כל פרטי המין האנושי ועל כן הוטבע גם בהם הייחודיות לפי שטבע המוליד בנולד, והתכלית שיתגלה לעתיד לבא הוא שיש אחדות בעצם של כולם.

ולכאורה ענין הייחודיות והאחדות מקבילים לענין חסד ודין, שהחסד הוא התפשטות והאחדות שבין כולם, והדין הוא התפרדות של כל אחד בגבולו.

והנה בספר שם משמואל כתב אודות רבי אליעזר ורבי יהושע, שרבי אליעזר היה מתלמידי שמאי ושורשו דין, ורבי יהושע הוא חסד ורחמים (ועפ"י ביאר כמה דברים שנחלקו, והוסיף שזה נרמז בשמותיהם, לפי שהעזר והסיוע מהשמים ניתן אף ממידת הדין שהרי אלמלא הקב"ה עוזרו כו', אבל ישועה שהשם עושה לבדו כמו בקריעת ים סוף זהו רחמים).

ומעתה הדברים מכוונים עם מה דאיתא במדרש משלי (הובא במש"ח תחילת בראשית) דר"א אומר החכמה בראש ורבי יהושע אומר החכמה בלב, שהרי רבי אליעזר שורשו היה דין וזה בעיקר ענין הייחודיות, והוא מכח הכלל הראשון של השורש, משא"כ רבי יהושע שורשו חסד ורחמים וזה ענין האחדות שהוא התכלית, וכמו שאמר הרב שהראש תובע את השורש והלב תובע את התכלית.

האם אכן הדברים הולכים בדרך ישרה.

תשובה:

יפה מאוד! דין הוא התפרטות בבחינת התפשטות, אולם בבחינת צמצום, אור חוזר, הוא כלל.

ניצד ומתי להתפלל על קברי צדיקים

שלום כבוד הרב,

שאלה:

1. מהו המקור שיש לומר בקברות צדיקים "בזכות הצדיק?"

תשובה:

א. זהו שאלה רחבה יותר, האם לפנות ישר לקב"ה, או דרך אמצעי, כגון צדיק או מלאך וכדו'. ומצד כך נחלקו האם ראוי לומר בסליחות פיוט מכניסי רחמים וכדו'. ועיין בהרחבה בנושא זה שליקט במחזור המפורש של הרב ויגרנטן.

שאלה:

2. האם כל אדם יכולה להתקבל תפילתו בזכות הצדיק או רק אדם גדול בעל השגה שעשה הכנות מסוימות? מה האמת?

תשובה:

ב. מתקבל יותר, כל אחד לפי מדרגתו.

שאלה:

3. איך זכות הצדיק יכולה לעזור לכל כך הרבה אנשים בו זמנית? האם זה כמו "נר?"

תשובה:

ג. כן!

שאלה:

4. במקום היחיד בתורה שמוזכר הליכה לקברות צדיקים זה כלב ושם נאמר שביקש שיבקשו עליו רחמים האם זה לא מלמד אותנו שזהו הדרך הנכונה להתפלל בקברות צדיקים?

תשובה:

ד. יש תפלה, ואז יש לבקש בזכות הצדיק. ויש "יחוד", שמייחד נפשו עם הצדיק, ואזי זהו בבחינת ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים, וזה מה שעשה כלב.

שאלה:

5. ושנית אם כך כלב התפלל אז מדוע יש שמתנגדים חלקית לצורה של תפילה כך אלא מעדיפים את הצורה של תפילה "בזכות הצדיק?"

תשובה:

ה. כנ"ל, זהו כאשר עושה יחוד, התדבקות נפש בנפש, או רוח ברוח, או נשמה בנשמה, ואזי מדבק עם הצדיק, וזהו כמו בחיי חיותו, ושם שייך שהצדיק יבקש עליו רחמים.

שאלה:

6. לא מצאנו שאדם הולך לצדיק חי ועומד לידו ומתפלל לקב"ה בזכות הצדיק (אלא או שמבקש ברכה או שמבקש שיתפלל עליו) אז מדוע בקברו מתפללים כך?

תשובה:

ו. כאשר חי, אזי מבקש מהצדיק עצמו, כנ"ל ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים.

ככלל, כל מקום מקודש מועיל יותר לתפלה, ובוודאי תפלה בסמוך לצדיק מועילה יותר.

שאלה:

7. היכן יש לעמוד בקברי הצדיקים? כמה רחוק אפשר להיות? האם אפשר אפילו לעמוד מחוץ לציון או הבית עלמין?

שאלה:

8. האם יש עניין להיות בתוך הארבע אמות? ואם כן מדוע?

תשובה:

ז-ח. או בתוך הציון, או סמוך לו ד' אמות, כל ד' אמות נחשב כאותו מקום.

שאלה:

9. הדלקת נר בתוך הציון שלא בתוך הארבע אמות זה כמו להדליק בבית או שזה יותר מועיל?

תשובה:

ט. כל שזהו מקום שדרך בני אדם להתקבץ שם לכבוד הצדיק, נחשב מקומו של הצדיק.

שאלה:

10. האם זה נכון שעדיף לבוא ביום ולא בלילה? ואם כן מדוע?

תשובה:

י. ביום או אחר חצות לילה, זהו זמן של חסד וזמן של רחמים.

ונצרך ש"העיקר" יהא פניה פשוטה אליו ית"ש, כי היא "יקרה מן הכל", "ובנוסף" לכך ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים, וילך על קברי צדיקים לבקש בזכותם.

תודה רבה

קריאת כף היד

שאלה:

שלום להרב,

אני מישהו שיש לו רצון גדול ללמוד על מבנה הנשמה ואני נהנה מלהעניק לאנשים בהירות גם על נפשם. אני מוצא שיש הרבה אנשים שמבולבלים לגמרי מה החוזקות והחולשות באישיות שלהם והם מוציאים אלפי דולרים על פסיכולוג שמנסה לעזור להם לגלות את עצמם.

לאחרונה גיליתי ספר שמסביר את החכמה של קריאת כף היד. הספר מתאר איך לראות את תכונות האופי של האדם על כף היד שלו וגם יכול לדעת עד כמה האדם בריא פיזית. ספר זה אין בו כפירה ואינו מדבר על דת כלל. זה רק אומר איך

לרכוש את החכמה הזו.

השאלה שלי לרב היא האם אני יכול לקרוא ספר כזה כדי שאוכל לעזור לעצמי ולאחרים להבהיר את נשמתם?
תודה להרב מראש

תשובה:

אפשרי, אולם נצרך זהירות רבה שיהא מכיר את מקומו, ואוי לו למי שהעולם טועין בו.

מהי הדרך לגדול ולהתעלות בתורה

שלום כבוד הרב,

יש לי מספר שאלות להבין את הדרך לגדול ולהתעלות בתורה שאמנם כבר נשאלה השאלה בתקופת התנאים, אך התשובה שנאמרה לא כל כך מובנת.

שאלה:

א. מה שכתוב בגמ' "מה יעשה אדם ויחכם ירבה בישיבה ויבקש רחמים ממי שהחכמה שלו" צריך ביאור שהרי ראשית הרבה עושים זאת ולא זוכים, מהו ההסבר לדבר?

תשובה:

א. פעמים לא מרבים כראוי, הן בכמות והן באיכות. ופעמים לא עמלו לקנות את מ"ח קנייני התורה.

שאלה:

ב. איך הת"ח שהרבו בישיבה לא ידעו זאת? (זה לכאורה דבר בסיסי מאוד כמו יסודי האמונה)

תשובה:

ב. היה חסר באיזון הנכון בין תורה לתפלה, עיין ר' יונה (משלי, ב, ד), אולם בודאי היה את שניהם. ובעומק נחסר הרצון לתורה מפיו של הקב"ה, כי ה' יתן מפיו. עיין רסיסי לילה (אות נב).

שאלה:

ג. ושנית שלכאורה יש עוד כמה בדברים חשובים מאוד עוד לפני "הירבה בישיבה ויבקש רחמים" שהם מרכיב משמעותי מאוד במי יחכם ומי לא ראשית זה שורשי נשמות שנית זה זכות אבות שלישית זה תפילות הורים על ילדיהם ועוד זה לא הזכר, אם אפשר להרחיב בדבר שנבין ונשכיל את הדברים?

תשובה:

ג. נכון, אולם זהו "השורש" יחוד תורה ותפלה, ויתר על כן, הכרה ורצון לחכמת פיו ית"ש.

שאלה:

ד. ועוד דבר שיש עוד כל כך הרבה מרכיבים מסביב לאדם שצריך בשביל שיהיה גדול או אפילו בן תורה אמיתי וירא שמים ובעל מידות טובות שזה מוגדר בלשון כללית סייעתא דשמיא ובפרטים זה שהאדם גדל בסביבה טובה למשפחה טובה (ואפילו אם מדובר בבעל תשובה אז נצרך לקבל את שאר המרכיבים) ולומד בישיבה טובה (כ"ש אם אביו בנוסף מלמדו או שיש לו מלמד פרטי וכו') ומקבל השקפה נכונה והקב"ה שולח לו את הרבנים הנכונים והחברים הנכונים והחברות המתאימות ומזמן לו ספרים מסוימים שיחזקו אותו ועוד ועוד

תשובה:

ד. נכון, כנ"ל אות ג'. יש שורש ויש ענפים.

שאלה:

ה. מה שכתוב ברמב"ם על כתר תורה כל הרוצה יבוא ויטול מהו כוונת כתר תורה, האם ידיעת כל התורה או הכוונה שיהיה חלק מיושבי בית במדרש ויעסוק בתורה? אם הפשט הוא הראשון אם אפשר הסבר כנ"ל כיצד זה יתכן? מה האמת? האם באמת כל יחיד יכול להיות ת"ח גדול ולדעת ש"ס בבבלי וירושלמי ופוסקים וכו' וכו'?

תשובה:

ה. עיין שפתי כהן (שמות, כה, ג) עשרים וששה (שם הוי"ה, עולה כ"ו) גימט' "כתר תורה", והיינו גילוי הויה בתוך התורה. וכן עולה ב' פעמים יש (עיין פנים יפות, שמות, כא, י), והיינו דבקות היש הנברא ביש הבורא. והיינו תרי"ג מצוות עם ז' דרבנן, עולה כתר כנודע. והדברים ארוכים. ועיין מלבי"ם (רמזי המשכן, תרומה). ועיין בעל הטורים (יתרו, כ, יד).

שאלה:

ו. האם זה דבר שכל החיים יש לו את האפשרות וההזדמנות לכך (לא כפשוטו ממש כל החיים שממש כבר מבוגר אלא שנמצא בגיל נורמלי לגדול) או שזה דבר שניתן לו אפשרות בגיל מסויים ומשלא ניצל את ההזדמנות כבר לא תינתן לו עוד את הזדמנות להתעלות כראוי? דבר זה חשוב מאוד להבינו כראוי כי אם אדם מאמין ומבין שיכול להצליח ובאמת לגדול ולהיות ת"ח זה נותן לו כוחות לעשות ולפעול

תשובה:

ו. בכל דור ודור.

שאלה:

ז. האם כוונת הדברים הוא על כל דור ודור וגם על דורנו אנו שנמצאים בסוף הגלות? כי לפני הנראה לא נראה שיש כל כך סייעתא דשמיא אפילו בדברים ממש "בסיסיים"

תודה רבה לרב שמאיר את עינינו

תלותיות - השורש והטיפול

שלום לכבוד הרב שליט"א

חבר ביקש ממני לשאול את הרב את השאלה הבאה, אקווה שלא אחסיר פרטים.:

לפני חמש שנים הכרתי בחור שהיה קצת מסכן ודחוי, והיה קרוב לרדת ברוחניות לאינטרנט וכו', רחמתי עליו, והתחלתי ללמוד איתו חברותא כל יום, הבעיה היא שאותו בחור פיתח בי תלותיות באופן מוגזם, והיה קונה לי מתנות, ושולח לי לבית שווארמה וכדו', ואם לדוגמא לא הרמתי לו הפלאפון מיד כשהתקשר, מיד אמר לי: אינך אוהב אותי באמת, לכן לא ענית מיד וכדו'.

וגם היה תמיד שואל אותי: מה אשתך חושבת עלי ועל הקשר שלנו וכדו', ואישתי מספרת שכשראה אותה ברחוב היה אומר לה שלום, ואח"כ היה מספר לי שראה אשתי ברחוב ואמר לה שלום.

וכל תנועה ואמירה שלי אליו, מיד היה מפרש האם אני באמת אוהב אותו אם לאו, וכשראיתי שהעניין מוגזם פחדתי להמשיך הקשר, אך מאידך הרגשתי שאני מצילו ברוחניות, אך התחלתי לקצץ בקשר וללמוד איתו לא כל יום אלא כמה פעמים בשבוע, ואז אמר לי: אינך אוהב אותי באמת וכו' וכו', ותירצתי שאין ביכולתי, ושוב חזר ואמר כנ"ל וכו' וכו', והפסקתי ללמוד איתו בכלל, והיה הולך ומספר לאנשים שבגדתי בו וכו', ואנשים היו מתקשרים אלי ואומרים לי שאני רשע וכדו', וסכסך גם במשפחתי, שהלך לגיס אחד וסיפר שאני מאוד שונא אותו הגיס, ואח"כ היה בא אלי ואומר לי

שגיס פלוני מלכלך עלי וכו', ואח"כ עברתי דירה מעירו, וניתק הקשר לגמרי שלוש שנים, וכעת חזרתי שוב לעירו, ושוב התחיל להציף הכל, ולילך לאנשים בביהכנ"ס ובשכונה, והם מספרים שממש בוכה להם וכו', וניסיתי ליצור איתו קשר באופן חלש, אך הוא ממש מרגיש שאני אישתו שבגדה בו, ואינו מוכן אלא לקשר הדוק ללא להסתיר ממנו כלום וכו'.

אינני יודע אם כתבתי הכל כהוגן, עכ"פ שאלתו בפיו, שאלה:

1- מה שורש הרוחני נפשי של עניין התלותיות, תשובה:

א. פעמים חוסר בטחון עצמי. ופעמים שורש פנימי של תלות בקב"ה, ומתלבש באופן שפל. שאלה:

2- מה העבודה למנוע תלותיות, תשובה:

ב. מראש להעמיד גבולות ברורים, ומאידיך לבנות את נפש הנ"ל בהדרגה לבנין עצמי. שאלה:

3- האם יש חלקי עבודה שקשורים אלי, ולא לזה שהוא תליתי, ואציין, שקרה לי בחיי לפחות תשע מקרים שאנשים פיתחו בי תלות מי יותר ומי פחות, אך לא ברמה מופלגת עד כדי כך, ואני מרגיש שאולי יש דבר שאני צריך לתקן, ולנתק כל קשר עשיתי בעל כרחי שראיתי שלא ניתן אחרת, אך חשבתי שאם ה' יצר בינינו קשר, אפשר שאכן יש קשר בנשמותינו ואסור לי לנתק הקשר על אף כל הנ"ל, האם יוכל הרב בבקשה להנחות בדרך הישר בעניין זה? תשובה:

ג. כנ"ל, גבולות ברורים, וכן תחושת הענקת כח לזולתו שעי"ז בונה את עצמו. באופן כללי ליצור מהלך של בנין זולתו ולא מהלך של עזרה. יישר כח לכבוד הרב!

אל תביאנו לידי ניסיון

שאלה:

אנחנו מבקשים ואל תביאנו לידי ניסיון, והלא התכלית של יהודי בעולם לעמוד בניסיונות תשובה:

היינו ניסיון למעלה ממדרגתו שנצרך לכך מסירות נפש על מנת להינצל.

משיכה הפוכה - שורשה

שאלה:

הבנתי מתשובות של הרב שגבר הנוטה להמשך לגברים, (ואולי כן באשה שנוטה לנשים) זה בא מקליפת סדום. האם זה עניין גלגולים, ואם כן לכאורה האדם נולד כך, אם כן האם שייך בכך בחירה, או איזון ומה לעשות עם אדם שמרגיש כך ורוצה בכל אופן בנקודת הרצון לשנות נטייתו.

תודה רבה על כל ההשקעה מהזמן ומאמץ נפשי של מו"ר לענות לנו ולהדריך נפשנו בדור מבולבל.
תשובה:

פעמים זהו מחמת גלגולים קודמים, ופעמים מפני טומאת הדור. התיקון, ביטול הגאווה וביטול החיבור לתנועת הדור.

מה לעשות לרפואת חולה

נתבשר לי שבערב שבת בשבוע שעברה נחלה תלמיד חכם אחד מופלג בעירנו שמחבר ספרים על גילוי נקודת הפנימיות הלב, שגם מייחס את רוב דברי תורתו לדברי הרב (וגם הביא דברי הרב בספרו "נשמת המועדים"), הרופאים מצאו גידול מסוים בבטנו ואינם יודעים מה לעשות בעבורו, והוא זקוק לרחמי שמים.
שאלה:

(א) נא להתפלל ל...
תשובה:

א. רפואה שלמה.

שאלה:

(ב) מה אנו יכולים לעשות לזכותו שיהא לו לרפואה שלימה
תשובה:

ב. להרבות באהבת ישראל, ובמיעוט תאוה.

פסוקי דזמרה

שלום כבוד הרב,
שאלה:

1.

א. מה שכתוב במשנ"ב שהמדלג על פסוקי דזמרה או חלקו וכו' מהפך את הצינורות, מה כוונת הדבר?
ב. והאם זהו דבר שמשפיע להמשך החיים או רק באותו היום? ואיך ניתן לתקנו?

תשובה:

1.

א. השפע אינו יורד כסדרו.

ב. בעיקר על אותו יום.

ג. לומר פסוקי דזמרה עתה בכל יום בכוונה.

שאלה:

.2

- א. הרבה זמו שאיני מבין איך טוב יותר לדלג על פסוקי דזמרה כדי להתפלל עם הציבור הרי המדלג מהפך את הצינורות כנ"ל, דבר שנשמע חמור מאוד מה ההסבר לדבר?
ב. האם זה מוסכם גם על המקובלים שיש לדלג או שזהו רק לפי הפשט ? ואם הם חולקים האם מותר לנהוג כמוהם?

תשובה:

.2

- א. כי תפלה בציבור פועלת יותר משפע פרטי כסדרו.
ב. כך יש לנהוג למעשה.

תודה רבה

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות

פרשת ויחי תשפ"ב

[220]

מה ההבדל בין עליית נשמה למוות קליני ב

טיפול בפחד ובטראומה ע"פ היהדות ב

טיפול לאיש אצל מטפלת חרדית ג

הדרכה לאברך בדרכי התשובה וההתמודדות בענייני קדושה ד

מאמץ בלימוד תורה ו

האם שיטת טיפול עפ"י התורה מועילה לגוי ז

שאלות פנימיות ח

מה להקפיד בשינה וקימה ט

שאלות בסדרת דע את ביטחונך י

פרשיות השבוע ועבודתנו היום יא

השמחה - הוצאת כוחות הנפש מן הכח לפועל יב

שילוב תורת הרב עם תורת חכמים אחרים יג

תפילה בתערובות בנותל יד

כח התפילה לקב"ה מעומק הלב יד

מה לעשות ביום אופ-שריינן יום תגלחת של בנו טו

יששכר זבולון דן נפתלי גד ואשר טז

פחדים וביטול הרצון טז

תכונות נפש לילד הגדל בסביבה חילונית יז

תכונות נפש האדם יח

צרות מחמת עבירות יח

עוד על צילומי נשים ועל כללות מצב הדור יט

מה ההבדל בין עליית נשמה למוות קליני

שאלה:

הגעתי לספרים שלך כמו בלבבי ודע את דמיוןך בעקבות חיפוש של שנים אחרי תובנות החיים וחקירת נפש האדם. זה נושאים מאוד מושכים, ואנשים גם המליצו על כבוד הרב.

רציתי לדעת מה בעצם ההבדל בין עליית נשמה למוות קליני, הרי שתיהם יוצאים מהגוף כך אני מבין?

תשובה:

עליית נשמה הוא "במחשבה", כי כל העליות הם במחשבה, כמ"ש בשערי קדושה, חלק ג'. וכ"כ הגר"א ועוד הרבה ראשונים. ולוקט באופן נפלא בספר בטוב ירושלים, שערי ההשגה.

לעומת כך, מוות קליני זהו יציאה בפועל של חלק מן הנפש לחוץ מן הגוף.

טיפול בפחד ובטראומה ע"פ היהדות

שאלה:

בטיפול שבו אני משתמש לימדו אותנו הרעיון למצוא את שורש הפחדים, ולעזור לאדם לדמיין את התרחיש הזה שקרה כשהיה צעיר יותר, מדמיין את עצמו בדמיון שלו כעצמי הצעיר יותר ולגרום לעצמי בגיל הנוכחי שלך לחזור לזה. זיכרון וסוג של לטפל בילד הקטן בזיכרון הזה. יש לי הצלחה רבה לעזור לאנשים להתגבר על פחדים רבים בשיטה זו. עם זאת אני תמיד מרגיש לא בנוח לדעת שהספרי מוסר לא ניגשים לפחד כך בדרשה על טראומה, וחוששים שהרב אמר גישה מאוד דומה רק עם אמונה לגבי תרחישי הדמיה והוספת אמונה, איפה זה בהקדשים מדובר בשיטה, והאם זה משנה אם אתה ממש מדבר על אמונה או שזה מספיק רק שתזכור את הזיכרון, ויש לך הרגשה שאתה בסדר עכשיו?

תשובה:

תשובה הוא התיקון לכל הקלקולים שבעבר. תשובה מלשון "לשוב". ואמרו חז"ל, היכי דמי בעל תשובה, באותו מקום באותו זמן וכו'. והיינו שצריך לשוב בפועל או בנפשו ממש לאותו מצב שהיה בשעת הקלקול. ולכך אמרו שתשובה עוקר למפרע, והיינו שחוזר ממש לאותו מצב שבעבר, בזמן.

כל תיקון שאין בו אור האמונה הוא יתקן את הנפש הבהמית בלבד בגלד החיצוני שבה.

כל תיקון שיש בו אור האמונה הוא המשכת התיקון מאור א"ס עד הנפש הבהמית.

טיפול לאיש אצל מטפלת חרדית

הרב, שלום.

התחלתי טיפול שנקרא "המסע" אצל מטפלת חרדית. כל מפגש נמשך 3 שעות ועזר לי מאוד מאוד. את הפגישה השלישית ביטלתי לאחר שראיתי את עצתו של הרב לא לפנות לאישה מטפלת.

שאלה:

א- האם אוכל להמשיך איתה טיפול בטלפון?

תשובה:

א. לא.

שאלה:

ב- האם אני יכול להמשיך איתה טיפול באמצעות זום?

תשובה:

ב. לא!!!

שאלה:

ג- האם עלי להחליף טיפול למטפל גבר שהיא המליצה שאינו דתי.

תשובה:

ג. לא.

שאלה:

ד- האם עלי להחליף טיפול למטפל גבר דתי ששמעה שהוא "טוב".

אגב יש לה הסכמה של הרב וואזנר שליט"א מבני ברק שהיא מתייעצת איתו כבר כמה שנים.

תשובה:

ד. עליך לחפש אדם תורני בעל אמונה בהירה ובעל הבנה נפשית פנימית. לולי כן אין זה השתדלות. זהו בבחינת "בנין

ילדים סתירה."

הדנה לאורך בדרני התשובה וההתמודדות בענייני קדושה

כבוד הרב המופלא, קבלתי את תשובתו אלי על אודות מה ששפכתי את ליבי אודות הנסיונות בענייני קדושה שמקיפים אותי מיום עומדי על דעתי, וביתר שאת בשנים האחרונות, בהתפרצות המדיה הארורה. והנוחם שמצאתי לעצמי בתפיסה של "פיצול אישיות" כביכול, לחיות חיים תוססים של תורה ותפילה, בשקיעות ובדבקות, ללמוד לעצמי וללמד לאחרים, ואת הנפילות המזדמנות [שוב בהדגשה, מזדמנות ולא קבועות, כי אין ברשותי שום כלי בעל גישה לחטא ח"ו] לתפוס כאדם אחר - לא זה היר"ש ומדקדק במצוות. והטרחתי את הרב לעבור על מכתבי הארוך והמפורט, והרב השיב לי בזה"ל: היחס הנכון שהרע "לבוש" לנפש, בגד מלוכלך. לא יחס של "פיצול אישיות", אלא יחס של "לבוש". עכ"ל.

ואחר שעיינתי רבות בתשובה רציתי לברר את הדברים ברשות הרב,

שאלה:

א. כי בפיצול אישיות כביכול ניתן לזהות בין שתי ישויות שזה מושך לכאן וזה לכאן בבחינת "שני גויים בבטנך", ואז האדם מזהה את הרצון הבלתי נשלט לחטא שזהו האני הרע, ואת הצמאה נפשי לאלוקים הוא מזהה כאני הטוב, אבל איך ניתן ליחס ישות ללבוש, הרי הלבוש זה לא אני, אז מיהו בעל הרצון המושך לחטא, אם זה אני המולבש, א"כ שוב זה מוביל לייאוש, ולהרגשה של צביעות, כי אם זה אותו אני שפעם לובש בגדי רבנים ומלמד תורה, וכשמזדמן לובש בגדי פריצים, א"כ "למה זה אנכי" מה שווה התורה שלי, מה שווים המצוות שלי, אבל אם "שני גויים בבטנך" אזי מצאתי נוחם.

תשובה:

א. זהו לבוש דבוק מאוד באדם, "ונראה לו שזה הוא". זהו עומק כח היצר הרע, "נדמה לו", הוא מטעה את האדם בזהות "מי האני", ומראה לו שהלבוש זהו הוא. וזה שורש ההטעיה.

שאלה:

ב. האם כוונת הרב למה שאמרו חז"ל "ילבש שחורים ויתעטף שחורים" וכו', שזהו ענין הבגד מלוכלך, שיתפוס עצמו כמו שלבוש בגדים צואים, שאין הוא אלא מולבש? אבל עדיין "ויעשה מה שליבו חפץ" - זה הוא עצמו! וא"כ לא מצאתי מזור. אשמח אם הרב יבאר מהי עומק כוונת חז"ל בזה.

תשובה:

ב. כבר אמרו הראשונים שם שעיי"ז ישבר לבו בקרבו. ובעומק ע"י שלובש שחורים, ירגיש כדבריק שהרע שבתוכו זה לבוש, ואזי מתגלה רצונו האמיתי, וז"ש ויעשה מה שלבו חפץ, היינו מה שפנימיות לבו חפץ, מה ש"הוא" חפץ, ולא מה שהלבוש שנדמה כאני חפץ.

שאלה:

ג. מה עוד עלי לעשות חוץ מלבכות לקב"ה שאת זה אני עושה הרבה (אולי לא מספיק)?

תשובה:

ג. לקבל נדרים שאם ח"ו יש נפילה עליך לעשות כך וכך דברים שקשים מאוד עבורך!

שאלה:

ד. האם יש איזה ענין סגולי שיכול להועיל לאדם שכמותי, משהו שיכול לזכך את הנפש ולנקות ולו במעט את "הבגד

המלוכלך" הזה?

תודה רבה מאוד לרב, א"א לתאר את התועלת שאני מוצא בתשובותיו, גם ניסחתי את השאלה הפעם שלא תהיה פרטי,

כדי שגם אחרים יוכלו ללמוד מזה, ואולי אהיה שותף לזיכוי הרבים הנפלא הזה, לגילוי אור הקדושה, לכפות הרע ולגלות

הטוב, בעה"י.

תשובה:

ד. לימוד משניות במחשבה, גירסה בזוה"ק, והעיקר להתרגל במחשבה של מסירות נפש אמיתית, ולא רק בק"ש, אלא

לאורך היום מידי פעם בפעם.

מאמץ בלימוד תורה

שאלה:

שלום לרב.

תודה על כל השיעורים והספרים. ראיתי בספר דא את מנוחה שכאשר משהו מתאמץ בלימוד הוא צריך להפעיל רק את

גופו ולא את נשמתו. מאמץ הנשמה גורם לכך שלא יוכל להבין את הלמידה שלו כראוי. השאלה שלי היא איך משיגים את

הלך הרוח הזה? אני מגלה כשאני לומד סוגיה קשה אני מרגיש שאני מאמץ אפילו את נשמתו ומאבד את מנוחת הנפש שלי. אני רוצה ללמוד איך לשמור על המנוחה שלי בזמן הלמידה. איך אני משנה את הלך הרוח שלי כדי שאעבוד קשה בתורה אבל ארגיש רוגע פנימי.

תודה רבה על הזמן של הרבים.

תשובה:

תוך כדי עיון בתורה בעומק ויגיעה, מידי פעם לנוח במחשבה, ולהתענג על הדברי תורה שלמדת עתה, תענוג שקט, נועם התורה. וכך חוזר חלילה, מאמץ ואח"כ תענוג, וראוי שזמן ההתענגות יהא, או כאשר הינך כבר מתאמץ יתר על המידה, או בזמן שזכית לחידוש או בהירות.

האם שיטת טיפול צפ"י התורה מועילה לגוי

שאלה:

בס"ד שלום וברכה לכבוד הרה"ג שליט"א!

אחדשה"ט כנאה וכיאה!

תודה רבה לרב על כל המענות הנפלאות אני ממש מודה.

האם לגוי תצמח תועלת משיטת טיפול תורנית של התורה הקדושה לנפשו או שלא יועיל לו רק מה שמועיל לגוי משיטת הטיפול לנפש כפי שיטות הגויים. כי ידוע מה שכתוב שגוי שלומד תורה היינו התורה שניתנה לעם ישראל חייב מיתה, ונראה ממשמעות הענין לא רק שחייב מיתה, אלא שגם לא מועיל לו. ועוד ששיטת הטיפול של התורה הקדושה היא ברמה ועוצמה המותאמת לכלי של יהודי ואילו לגוי שכליו נמוכים לא תועיל לו השיטה כי יהיה אצלו בבחינת שבירת הכלים מעוצמת השיטה התורנית התואמת ליהודי. וברור שאין זה ממעיט בערך התורה הקדושה כי לא שלא יכולה לטפל אלא אינה מועילה לערך כלי נמוך כגוי כי עוצמת התורה למעלה מנפש הגוי. תודה רבה כבוד הרב.

תשובה:

גוי אסור ללמוד את התורה עצמה, "מאורסה" לישראל. אבל יכול לקבל שפע ההארה "מהתפשטות" אור התורה. ולכך התורה הייתה כתובה בשבעים לשון באר היטב. כי לא נישאים לתורה אלא יונקים מהארתה.

שאלות פנימיות

שאלה:

שאלה א - אם אור יושר וחוזר זה שהאור יורד למטה וחוזר למעלה לשורשו ושוב ללמטה וחוזר חלילה בתנועה הפוכה כדי שהאור יחזור לכיוון ההפוך הוא צריך להסתובב אחורנית ונמצא עניין תנועה סבובית באור ישר וחוזר מה עניין תנועה סיבובית שהיא למעשה בחינת עיגול באור ישר וחוזר שהוא קו ישר ואינו עגול??

תשובה:

א. אור ישר ואור חוזר, זוהי אינה תנועה מעגלית, אלא ע"י שעולה האור חוזר, גורם לריבוי שפע באור ישר שנמשך מאור א"ס.

שאלה:

שאלה ב - האם יש דבר כזה שיושר ועיגול הם נפרדים או שהם תמיד ביחד ושיש יושר יש עימו עיגול ושיש עיגול יש עמו יושר?

תשובה:

ב. כאשר נפרד זהו "שבירה", וזה היה בשבירת הכלים. אולם לעולם בדקות הם כלולים זה בזה.

שאלה:

שאלה ג- האם יושר ועיגול הם בחינת שני הפכים?

תשובה:

ג. כן!

מה להקפיד בשינה וקימה

שאלה:

שלום כבוד הרב,

א. האם על כל אדם להקפיד לישון על צד ימין או רק אנשים בעלי מדריגה?

ב. אם התשובה כל אדם אז כמה כדאי להקפיד על כך?

ג. אם אפשר להבין מה זה עושה ואיך משפיע איך ישנים?

ד. מה שמקובל מר' זושא שלא להציג רגלים על ארץ לפני נטילה האם יש להקפיד על כך? או שמדובר רק לאנשים בעלי

מדריגה שבכל דבר פועלים לפי הקבלה?

ה. האם יש עוד מקורות לעניין זה?

ו. האם גדולים כך עשו? ואם אפשר לדעת מי?

ז. גדולי ישראל שלא התעסקו בחכמת הקבלה לא הקפידו על זה נכון? תודה רבה.

תשובה:

יש לעשות העיקר עיקר ותחילה ללמוד ההלכות שחייבים לקיימם, ולקיימם. ולשקוע בתורה הק'. ואח"כ כאשר יש יציבות

עמוקה בתוה"ק ודקדוק הדין, יש לכל אחד לברר את חלקו בדברים שאינם הלכה גמורה אלא ע"פ קבלה, אם שייך לכך,

הן מצד שורשו, הן מצד מדרגתו, והן מצד קבלתו מרבו.

ולכך אין נפק"מ מי עשה כן ומי לא, על כל אחד לנהוג כנ"ל.

לענ"ד כדאי לעת עתה להסיח דעת מכל עניינים אלו ולעסוק בעיקר שהכל תלוי בו.

שאלות בסדרת דע את ביטחונך

שלום לכבוד הרב, אשמח לתשובותיכם באשר לשאלות הבאות, שעלו תוך כדי לימודי בסדרה:

שאלה:

א. הרב כותב שישנו מושג בשם 'קו הרצון העליון'. מה פירוש הדברים, מעבר להבנה הפשוטה - רצונו של הקב"ה?

תשובה:

א. זהו קו שהוא כלי לאור א"ס הנמשך בתוכו. והשגתו ע"י תקוה, כי עצם התקוה מחברת את האדם לא"ס כחוט

המקשר, קו - חוט. ועי"ז נקשר ונדבק לשלם הבלתי בעל תכלית.

שאלה: ב. הרב כותב: 'המתבונן רואה כי ישנו קשר ישיר בין רמת ההדבקות ברצון, בעסק התורה וקיום מצוותיה, לבין

האופן בו זוכה האדם לקבל את מזונותיו'. האם קשר זה קיים גם בימינו?

תשובה:

ב. כן!

שאלה:

ג. כיצד יתכן שישנם כאלו שאינם דביקים ברצון העליון כלל - וזוכים לביטחון ואמונה, לפחות בחלקים מסוימים בחייהם?

תשובה:

ג. זהו ניצוץ של אמונה ובטחון שמאיר בחלק של הנפש. ויתר על כן יש כאלו שיש בהם תמימות, כח התמימות, תם

מלשון שלם, והם דביקים בשלם לא ע"י הקו אלא ע"י תמימות. וכן אופן נוסף ע"י אור מקיף, אור א"ס הסובב פעמים

מאיר אור זה של כח שסביבו ששומר עליו, ומשפיע את צרכו.

שאלה:

ד. הרב מתאר את צורת הביטחון של אדם מצד שורש הביטחון: 'האדם מדבק את עצמו ברצונו של בורא העולם החפץ בקיום הנבראים, בקיומם ובטובתם שלו ושל ב"ב בפרט, ועל כן ודאי מחוק טובו רצה הבורא וגזר וקצב פרנסה בהרווחה לו ולמשפחתו'. רציתי לשאול על עמדה זו: ניכר מתוכה, שהבוטח מבסס את ביטחונו על דרכי הנהגת השם. סוף סוף, לצערנו, כולנו מכירים מקרים בהם אנשים חוו קשיים של ממש בחייהם. אם כן, מה מאפשר לאותו בוטח לבטוח שמחוק טובו של הקב"ה להטיב, ולכן ייטיב לו? האם עמדת האמונה והביטחון נשענת על המתואר, או על הידיעה שכל דעביד רחמנא לטב עביד, ובאמת יתכן שמצבו של אדם יתהפך מרגע לרגע (ח"ו), אך גם מציאות זו - היא בטובתו.

תשובה:

ד. זהו בטחון שלמעלה מטעם ודעת "שכלי", לא עם חשבון שכלי, אלא כח עמוק בנפש שלמעלה מן השכל!

תודה ותזכו למצוות!

פרשיות השבוע ועבודתנו היום

תודה לרב שליט"א על שנתן מזמנו לענות על שאלות.

שאלה:

מדוע פרעה - פרעה - התיר ליעקב ולבניו לחיות בנפרד משאר המצרים, כאשר הדבר היה מועיל לבני יעקב. האם לא היה מובן יותר לכוח הרע של פרעה לרצות להרוס את ייחודם של בני יעקב ולגרום להם להתבולל? (ואיך זה רלוונטי עבורנו היום בעבודתנו עם החבר הרע)?

תשובה:

א. כידוע 'גשנה' גימט' משיח, וזהו המקום שבו היה אור הגאולה שפרעה לא שלט בו, ובו נדבקו השבטים, וכן בדור זה יש לעשות מעין כך.

שאלה:

וכן, מדוע קיבל יוסף את כל המצרים למכור את אדמתם לפרעה? האם זה לא כמו לתת יותר כוח לאויב? (שוב, איך זה רלוונטי לעבודה שלנו עם היצר הרע)?

תשובה:

ב. על ידי זה חזר הכלל לשורש, לפרעה, וכאשר יוכנע פרעה, יוכנע כל הרע עמו. וזו עבודתנו להחזיר כל הענפים לשורשם.

תודה רבה לך, תזכו למצוות.

השמחה - הוצאת כוחות הנפש מן הכח לפועל

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א.

בסדרה על שמחה מפורט לפי ד' יסודות, הבנתי מדברי הרב שליט"א שענין השמחה הוא הוצאת כוחות הנפש מן הכח אל הפועל. והרי לכאורה שייך גם להוציא לפועל בעצב כדוגמת העובר עבירה בפעולה מחמת כפיה, ואם השמחה רק לפעמים מתלווה להוצאת כוחות לכאורה בע"כ שאין הוצאת כוחות עצם הענין של שמחה. תודה רבה.

תשובה:

אם עובר איסור, נקרא איסור מלשון בית האסורים, ואינו יוצא לפועל כראוי. וכן אם נעשה בעל כרחו, אינו יוצא לפועל כראוי.

פעמים רבות חסר בשמחה מפני חוסר המודעות מהו שמחה, ולכך אינו שמח כאשר מוציא כוחותיו לפועל כי אינו חש זאת כראוי. אולם זהו תנועה של שמחה, שלא האירה בלב שמחה בפועל. אולם זהו תנועת מהות של שמחה!

שילוב תורת הרב עם תורת חכמים אחרים

שאלה:

א- רציתי לשאול אם הרב מכיר את דרכו של הרב יצחק גינזבורג, שליט"א והאם דרכו היא כדרך חב"ד והאם אפשר לשלב בין תורת הרב לתורת הנ"ל?

תשובה:

א. שורש דרכו חב"ד, אולם מתרחב הרבה לכלל דברי רבותינו.

באופן חיצוני יש שינוי בכל הגישה, הן השקפתית לגבי ארץ ישראל, ומדינת ישראל והצבא, והן בשימוש במדיה ועוד ועוד. באופן פנימי לשיטתו סדר י"ג כוחות מתחיל מאמונה - תענוג - רצון. ולשיטתי מתחיל מהויה - אמונה - תענוג - רצון. וזהו שינוי יסודי ככל שינוי בשורש השורשים, ושינוי בענפים לפי זה.

שאלה:

ב- יש לי ילד בערך בגיל 5 שלא הולך לשירותים עדיין ושמעתי שיש מטפל בשם הרב ארמוני מה דעת הרב עליו והאם ללכת איליו?

תשובה:

ב. איני נוהג להביע דעתי על אנשים אלא על דרכים, ואיני מכיר כלל את דרך טיפולו.

הבעתי דעת שבוע שעבר על הרבי מאמשינוב, שליט"א כי לענ"ד לית דין בר נש כיוון שעבודתו במסירות נפש!

תפילה בתערובות בנותל

שאלה:

איך להתייחס אל נושא הכתות שרוצים להתפלל בכותל בתערובות אנשים ונשים, האם הקב"ה רוצה שהם יבואו להתפלל אליו אפי' באופן כזה מחמת שיש להם תשוקה להתפלל איליו שם (והאם אינם יודעים התורה ולכן להם אין להם ידיעה למה זה כ"כ רע), או שהקב"ה אינו רוצה בתפילות כאלו כלל מחמת שהוא מצוה הבאה בעבירה מצדיהם?

תשובה:

"תערובת" זו שורשה "שורשה הערב רב", ערב רב, תערובת רבה! ולכך רצונם במקום זה דייקא שלא זזה ממנו שכינה, כותל "מערבי", לשון עירוב, כנודע, שע"ש כן נקרא מערב מלשון עירוב, ששם מתערבים יחד כל כוחות הקדושה!

נח התפילה לקב"ה מעומק הלב

שאלה:

ברצוני להבין דבר שקרה לי פעם. בבחרותי אני היה למד עם בחור מסוים בבין הזמנים שאהבתי ללמוד עמו. יום אחד הוא אמר לי שאינו יכול ללמוד עמי בלילה זה. היה לי מאד אכזבה ונפלתי לעצבות גדולה. שכבתי על הקרקע והתחלתי לדבר עם הרבש"ע. אמרתי "רבש"ע, אם הבחור הזה אינו לומד איתי הלילה, אני רוצה למות. פשוט אני רוצה למות! כל החיות שלי בא מלימוד עם אותו בחור, ואם הוא אינו לומד איתי, אם כן נגזר עלי מיתה בראש השנה, האם זה הדין שלי למות בשנה הזו היום? אם הוא אינו לומד איתי, טוב מותי מחיי, אם אין מתה אנכי...רבש"ע, או יעשה שהבחור ילמוד איתי, או נטול את נשמותי!!!! ומחמת העצבות שהייתי נמצא בו, היה לי רצון לדחוף נשמותי מגופי כדי שאני ימות! והמשכתי להתפלל כך להרבש"ע ולבכות כעשר דקות. לאחר עשר דקות הטלפון מצלצל והבחור הזה אמר לי פתאום כאילו שלא קרה שום דבר "בסדר, אנו יכולים ללמוד הלילה."

מיד נתמלאתי בשמחה כ"כ וכל החיות שלי חזרה אלי ואני הרגיש מעין תחית המתים. היה לי הרגש של "אין דבר העומד בפני הרצון", ובפרט מפני שהתפללתי בחוזק כ"כ עליו ומחמת הדברים שאמרתי להרבש"ע. השאלה הוא: האם שינוי הרצון של חבירי היה משום "בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו" או שזה נעשה בכח התפילה שלי מהלב או מפני סיבה אחרת?

תשובה:

גם וגם וגם. ניסיון האם לדבוק בבני אדם באופן כל כך חזק או בקב"ה באופן זה!

מה לעשות ביום אופ-שרייען יום תגלחת של בנו

שאלה:

מה ראוי לאב ולאם ביום התגלחת של בנו ביום הולדת שלו לג' שנים? האם יש איזה מחשבות או תפילות לזה ועבודה פנימית לעשות?

תשובה:

כבר נכתבו על כך ספרים ואכמ"ל. אם יש שאלה פרטית אפשר לנסות לשאול. הנחמה שביסורים

שאלה:

זה שהיסורים העוברים עלי הם בהשגחה פרטית והכל לטובה לא מנחם אותי כיון שהיסורים באים על חטא, משל לבן שסרח ואביו מכהו והבן אומר לעצמו חבל שהלכתי בטיפשות אחרי החטא על ידי בחירתי הרעה ואבי מייסר אותי, חבל שאני נמצא במקום הזה, אני אשם בכל זה ואני זה שעוללתי את זה לעצמי.

תשובה:

הנחמה בזה שע"י יסורים אלו נגלה אהבת הקב"ה, ועליך לחוש את אור האהבה הנגלה ביסורים. וכן נחמה שע"י הינך מזדכך.

יששכר זבולון דן נפתלי גד ואשר

שאלה:

לכבוד הרב,

למה התורה סיפר הרבה על ראובן שמעון לוי יהודה יוסף ובנימין, והתורה לא מדבר מאומה על יששכר זבולון דן נפתלי גד ואשר.

תשובה:

כי בני האמהות עיקר יותר מבני השפחות.

פחדים וביטול הרצון

שלום לרב. התחלתי לקרוא את ספר דע את עצמך באנגלית.

הרב הסביר דרך להתגבר על פחדים. הרב הסביר שכל הפחדים נובעים מרצון או רצון למשהו, אז כאשר אדם מבטל את רצונו בדבר הזה אז הפחד ייעלם. השאלה שלי היא:

שאלה:

א- איך מתגברים על פחדים על דברים של רוחניות, למשל פחדים של מחשבות לא ראויות או פחדים שאדם לא עושה עבודה מספיק טובה לשרת את ה'. (אני מדבר על המקום שבו הפחדים לא עוזרים לאדם להתקרב להשם, אלא זה גורם ללחץ במערכת היחסים של האדם עם השם).

תשובה:

א. להכיר שעצם הפחד מהקב"ה, וכאשר האדם חש אור אלוקי בפחד, נתקן ונמתק!

שאלה:

ב- האם הכלי הזה של ביטול רצון יכול לעבוד גם בשביל זה?

תשובה:

ב. חלקית כן. הוא רוצה כך רק אם גם הקב"ה רוצה כן, רצון על תנאי, ולא רצון עצמי מוחלט!

שאלה:

ג- ואם כן איך זה יעבוד?. איך מישהו יכול לבטל את הרצון שלו כשהרצון הוא רוחני.

תודה שענית על שאלותיי.

תכונות נפש לילד הגדל בסביבה חילונית

שאלה:

שלום כבוד הרב,

אילו תכונות נפש שליליות וחיוניות יכולות להתפתח אצל ילד שגדל בסביבה חילונית עם אבא מאד חלש מבחינה זכרית

שלא התווה דרך והשקפה לחיים הן בגשמיות והן ברוחניות, מאד ביקורתי וקפדן, אך היה אדם מאד ישר ומוסרי בעוד

שהאימא הייתה מאד חזקה, שימשה מקור להשראה ולהערצה ולמרות שלא קיימה מצוות הייתה עם אמונה מאד חזקה?

תשובה:

כגון: שלילי - חוסר הערכה לכח גברי כללי, ולכח גברי שבתוכו. ועי"ז שיהיה קפדן ובקורתי פעמים על עצמו ופעמים על

אחרים. וכן טעות שאפשר לחיות טוב אע"פ שאין מקיימים מצות! וכן ששייך להיות ישר ומוסרי בלי עולם אמתי ובנין

נפשי!

חיובי - ישרות מוסריות, חוזק עצמי.

תכונות נפש האדם

שאלה:

כבוד הרב שלום, לגבי התפתחות תכונות נפש כתוצאה מחינוך וגדילה בסביבה מסוימים, הרבה פעמים נראה שהעבודה

במישור החיצוני של התמודדות או קבלה של נסיבות החיים וההכרה בסביבת הגידול והקלקולים שצמחו כתוצאה מכך

(כמו שנהוג בפסיכולוגיה של ימינו) כן נותנת לנפש נייחא ותיקון מסוים שלפעמים לא מושג מעבודה בשורשים על פי

היסודות מאחר שהרובד החיצוני מעכב. שאלתי קודם כל היא האם ההבנה הזאת נכונה? שנית האם יש מקום לעבודה

כזאת או שתמיד יש לשאוף לעבודה ביסודות? תודה.

תשובה:

כן! נצרך גם זה וגם זה, ולא רק זה או רק זה.

צרות מחמת עבירות

שאלה:

האם בגלל עבירה של אדם בפרטות, נגרם צרות לכלל ישראל לא עלינו [עבירות מסוימות, או כל העבירות]?

תשובה: כן, כל עבירה, אולם תלוי במדרגת האדם ובשורש נשמתו ובאיזה חטא מדובר.

עוד על צילומי נשים ועל כללות מצב הדור

שאלה:

אסירי תודה אנחנו על התשובות המחכימות שהרב טורח ומשיב, ושוב חוזר להשיב כרבי פרידא בשעתו, ואנו נקיים בעצמנו לא הביישן למד, ובאנו בזאת לבקש מהרב שירחיב לנו היריעה בענין ששאלנו על מחיצה בשמחות, וגם בענין ריקודי נשים מול המצלמה, ועל השאלה האחרונה השיב לנו הרב: "אין איסור מדינאי, אולם אינו ראוי כלל וכלל לבת ישראל. ובמקום שחוששים לפגיעה במשפחה ניתן להקל, או במקום שזה צורך נפשי חזק לבת עצמה, וכל זה דיעבד של דיעבד של דיעבד". ילמדנו רבינו, א. האם הרב סומך בזה על דברי הלבוש (מנהגים לו) שכתב: "אמרו בספר חסידים [סי' שצג] כל מקום שאנשים ונשים רואין זה את זה כגון בסעודת נישואין אין לברך שהשמחה במעונו, לפי שאין שמחה לפני הקב"ה כשיש בו הרהורי עבירה ע"כ, ואין נזהרין עכשיו בזה, ואפשר משום דעכשיו מורגלות הנשים הרבה בין האנשים ואין כאן הרהורי עבירה כל כך, דדמיין עלן כקאקי חיוורא מתוך רוב הרגלן בינינו, וכיון דדשו דשו". כלומר שמה שיש להקל בדיעבד של דיעבד הוא מחמת שכיום הנשים מורגלות בינו, כי באמת היום כולנו מעורבים בציבור שלנו, אם במרכולים שמסתובבים אלו בצד אלו, ואם בתור לקופות, ובתחנות האוטובוסים וגם באוטובוסים עצמם, וכמובן במרחב הציבורי ברחוב ובכל מקום כינוס רבים, וגם כמובן בשמחות המשפחתיות. וא"כ מה לי תמונה או סרט, ומה לי מפגש בתחנת האוטובוס, וכשם שאין הנשים נמנעות מלעמוד כך בפרהסיא ברחובה של עיר אף שיש מי שצופה בה, כך גם אין להן להמנע מן הדין מלעמוד מול המצלמה, אע"פ שאח"כ יגיעו התמונות או ההסרטים לידי זרים, דכיון דדשו דשו. האם כך היא ההסתכלות? ב. האם באמת המציאות העגומה של הערבוב בזמנינו יוצרת איזו קולא בעיני ההפרדה וההסתכלות עכ"פ בדיעבד, וזהו הלימוד זכות שהרב כיוון בתשובה הנ"ל שכתב: "הלימוד זכות שהחוששים נעשו כהים עקב כללות מצב הדור"? שוב תודה ומחילה מכבוד הרב, כי מלאך השם הוא ותורה יבקשו מפיהו, ושכמ"ה.

תשובה:

עיקר הטעם שבשעת מעשה אם מוסרט ע״י אשה אין חשש בשעת מעשה. וכן אם מוסרט ע״י גבר, בדוחק יש להתיר, מפני שבעבודתו טרוד. ואח״כ מי שבא לצפות בכך, עושה מעשה זה לבדו ואין בכך איסור על מי שהוסרט. וזהו היתר דחוק ביותר לדינא.

כל שמסתכל להדיא אין היתר כלל. ורק כאשר נעשה ממילא, כיוון שהחושים נעשו כהים, לכך אין חשש כ״כ שיבוא לידי טומאה. כי יש ב' איסורים בהסתכלות. א. לא תתורו. ב. ונשמרת וגו' שלא יבוא לידי טומאה. וכאשר מסתכל להדיא יש לא תתורו, יש על דרך כלל נמשך להסתכל ביופי וכד'. וכאשר מסתכל באופן של ממילא הנקרא ראייה ולא הסתכלות, כל שכהו החושים נחלש החשש שיבוא ע״ז לידי טומאה.

בלבבי משכן אבנה

שאל
לבי

שאלות ותשובות
פרשת שמות תשפ"ב

[221]

- ב תיקון שובבי"ם לאברכים.
- ג בענין שז"ל
- ג סמינר לבנות.....
- ג לצאת אל מחוץ לגוף
- ד גילוי נשמה וסדר הלימוד
- ד קנאה תאוה וכבוד
- ה דרכו של הרב גינזבורג ולימוד נ"ך
- ו שאלות על לימוד קבלה למתחיל
- ו ספר בנושא אישות ושלוש בית
- ו עבודה לתיקון תאוות האכילה.....
- ז חנופה ואהבה לזולת.....
- ז גילוי נח האהבה באחרית הימים ובדור דין
- ח מבט נכון על הקשר עם בני אדם
- ח מה ללמוד בפנימיות התורה והאם צריך לכון
- ט עבודה קריירה ולימוד תואר
- ט טכניקות איכון
- י כאבי גבות.....
- י עשה לך רב
- י שאלות על מעלת השמיטה
- יא דבקות
- יא הילינג מדיטציה וכיו"ב
- יב נפרדות והתכללות
- יב פאה סינטטית.....
- יג רגשות ומודעות עצמית
- יג מורדת בהסכמה
- יג יסוד העפר
- יד מה למדו בבית מדרשם של שם ועבר
- יד הרגשה ודמיון
- טו חינוך ומודעות לנער צעיר
- טו קפדנות וביקורתיות.....
- טז גילויים בחלום ובהקיץ ובירור נח המדמה
- טז תפילות ובקשות לטובת האדם
- יז הדרכה לבעל תשובה.....

- יח..... מהות התשובה ומקור בחז"ל לשיטות שונות.
- יח..... מנסה לעבוד על השתוות.....
- יט..... תורה שהולך לסטרא אחרא.....
- יט..... שתי נשים לאיש אחד ושני אנשים לאשה אחת.....
- כ..... פרטים בנתינת צדקה.....
- כ..... נביעה פנימית.....
- כא..... לשמוע חדשות ורדיו.....
- כב..... סיבה שהקב"ה שם יהודים ברוסיה הקומוניסטית.....
- כב..... איך בוחרים רב.....
- כב..... מבט של כללות ההפכים.....
- כג..... התפשטות והתכנסות.....
- כג..... דקדוקים בתפילין דר"ת.....
- כג..... אכילת אגוזים.....
- כד..... שאלות בפנימיות.....
- כה..... מהו השנר ה-13 של הארז"ל?.....
- כה..... חרטה על החלטה.....
- כה..... תודים להתחבר לבורא עולם ולנשמה.....

תיקון שובבי"ם לאברכים

שאלה:

כבוד מורנו הרב שליט"א, עם כניסת ימי השובבים הקדושים עלתה השאלה אם יש ענין להתענות בימים אלה גם ללא עשיית התיקון ופדיון התעניות, וא"כ כמה פעמים, פעם או פעמיים בשבוע, ואולי בפ"א בימי השובבים סגי. גם רצינו לדעת מה ההנהגה הנכונה לאברכים, הכוונה לאברכי כולל רגילים שבדורנו, נשמח אם הרב ירחיב לנו מעט למען נזכה, ולו במעט, לטהר את נפשותנו, ושכמ"ה. בהודאה גדולה ועמוקה מאוד.

תשובה:

בכל דבר יש פנימיות וחיצוניות. מצד הפנימיות, נצרך ראשית תשובה "מעומקא דלבא" דייקא, כי החטא פוגע בעומק הפנימי. ולכך נצרך חרטה שנוגעת בעומק הפנימי של הנפש. וכן כיוון שהפגם "במחשבה", ובטיפה היוצאת מן המח, לכך נצרך תיקון המחשבות, סור מרע, מחשבת איסור. וכן זיכוך ועידון המחשבה.

בחלק החיצוני, תשובה בפועל כפי גדרי הדין. וכן זיכוך הגוף, מ"חמימות" שלא בהיתר, וזיכוך כח "התענוג" שבנפש, שנתענג מדבר אסור, אפילו אם היה מקרה לילה.

הצום הוא החלשת הגוף וזיכוך החומר בכלל, וזיכוך החום בפרט.

למעשה אי אפשר לתת כללים בכך, ונצרך שיקול דעת דקדושה בכל מקרה ומקרה לגופו.

בענין שז"ל

שאלה:

לפי המחקרים יש בטיפה אחת של זרע של סמק אחד מאה מיליארד תאים פוטנציאליים האם זה אומר שבזרע לבטלה נוצר כמות כזו של מזיקים? ואם לא מה הכמות שנוצר? והאם יש לכך מקור פשוטני או קבלי? - תודה רבה

תשובה:

כמו שצורת אדם הוא גוף אחד שנחלק לחלקים, ראש ידיים רגליים וכו', כן כל טיפה נחלקת לחלקים, אולם זהו מזיק אחד שיש בו חלקים רבים. כי הטיפה כלולה מחסדים וגבורות, כמ"ש הרמ"ז בויקרא, ונחלקת לשנים, לחומר וצורה, כמ"ש בזוהר חי (בראשית, כט, ע"א). ונחלק לתלת טיפין, כמ"ש בזוה"ק (שמות, לד, ע"ב). ועיין זוהר הרקיע (משפטים). ובפרטות נחלקת לד', כי מורכבת מארבעה דמים, שהם ארבעה אדים, כמ"ש בגן נעול, וצורתה י', ולכך נחלקת ל'י', כמ"ש בתיקונים (תיקון יט), ועוד. ולשון רבותינו שמכל טיפה נברא מזיק, עיין דרושי הצל"ח (דרוש כג, לעשרת ימי תשובה), וליקוטי תפלות (ח"א, תפלה פ"ה).

סמינר לבנות

שאלה:

ביתי עולה לסמינר כיתה ט, במקום אנו גרים ישנם שני סמנרים סמינר אחד קיים עשר שנים ורמת הרחניות ממוצעת, סמינר השני חדש כרגע הבנות יותר שמורות.

רצוני שתלך ביתי לסמינר השני, אך ביתי לא מעונינת. כנגד זה הבת רוצה סמינר אחר בירושלים שנקרא קוק, ולבת יש רצון חזק בטענה שחברתית תהנה שם, וגם יש לה חברה שהולכת לשם. מבקשת מהרב דעת תורה האם להחליט לה או לשמוע בקול רצונה. ואני מאוד נבוכה בנושא ותודה רבה מאד מאד

תשובה:

באופן כללי נצרך בדיקה מהי רמת הפער בין הסמינרים, ומה רמת ההתנגדות של הבת, ואם היא באופי לקבל הוראות, או שבסוף סופה למרוד.

לצאת אל מחוץ לגוף

שאלה:

שלום לכבוד הרב. הרב ענה באחת מתשובותיו האם זה אפשרי לצאת מחוץ לגוף וליראות דברים שזה אפשרי אולם עדיין כול אדם יראה דברים כפי שורשו היינו שיראה השתקפות שלו עצמו והשאלה היא האם על פי הקבלה זה אפשרי כי מבואר בספרים בעיקר שערי קדושה חלק ד כידוע שעליית נשמה וכיוצא זה התפשטות של המחשבה לפנימיות העולמות שהחווה עולה בשרשי העולמות והוא למעשה לא יצא מהגוף אלא נכנס פנימה למעמקי הנפש (לפי מה שהבנתי) ושהוא מגיע נגיד לזיכרון של דרגת רוח אז הוא בעולם היצירה שכנגד הרוח ושמגיע לנשמה הוא בבריאה וכן הלאה והוא למעשה נכנס פנימה לא יוצא החוצה והעלייה מעבר לרקיע היא במחשבה כמו שכתוב בצוואת הריב"ש טוב, שזה הכול על ידי המחשבה שהיא בפנימיות האדם. אשמח לביאור בעניין תודה רבה

תשובה:

יש תפיסת אורך ותפיסת עובי. בתפיסת עובי, הכל נמצא כאן, ונצרך "להיכנס" פנימה יותר. בתפיסת אורך זהו מלמעלה למטה, ונצרך "לעלות" למעלה.

גילוי נשמה וסדר הלימוד

שלום רב,

מספר שאלות: קראתי את תשובתך בעיון, רב תודות על ההתייחסות, עניין זה לא מובן מאליו כלל וכלל.

שאלה:

א- התרגשתי לשמוע שזה גילוי נשמה, באיזה אופן בתוכי ידעתי את זה, רק שזה לא היה ברור. מדוע נותנים אור מתנה? כי זה היה באותו זמן מרחק שנות אור מהמקום שהייתי נמצא, לא עסקתי ביהדות, בעיקר בתורת הגויים, סביב בודהיזם מדטיציות וכדו' באותה תקופה, לקח לי שנתיים אחרי החוויה בכלל ללכת לכיוון של היהדות.

חשבתי על תשובתך והתחלתי ללמוד גמרא (חצי שעה בבוקר) והלכות במשך שעות היום (בכל זמן שמתאפשר לי בין עבודה וילדים), בשעות הלילה אני מקדיש לעבודה על תורת הסוד. ספריך בעיקר בשלב זה, ואשלב תניא וזוהר.

אשמח להתייחסות לגבי סדר הלימוד, לדעתך זה ממצה? החלוקה של היום והלילה במקום?

תשובה:

א. כמו קטן שתחילה נותנים לו כל צרכו ואח"כ נצרך ללמוד לדאוג לעצמו, מעין כך הנהגת הבורא עם האדם. שתחלה ניתן לו במתנה, ואח"כ מסתלק ממנו, ועי"ז יודע להיכן צריך לשאוף, להיכן צריך להגיע, ע"י עבודתו.

כדאי ללמוד גמ' עם חברותא שמבין טוב מאוד את הגמרא.

שאלה:

ב- עניין נוסף, העניין הוא שהמקום הטבעי ומרכז העניין זה סביב הסוד והגמרא דורשת משהו אחר, מוח יותר מחודד, וזה לא המשיכה שלי, זה דורש ממני מאמץ מיוחד, זאת אומרת הייתי שמח הרבה יותר להעביר את השעות בלימוד תניא ולקרוא בספריך. טבעי זה בטח לא, מה דעתך בסוגיה?

תשובה:

ב. כדאי לנסות ללמוד עם מישהו שמבין לימוד עיוני ויש לו תענוג בכך, וינסה להטעים לך מהטעם הפנימי הגנוז בה! אחר שתקבל טעם טוב בלימודה בס"ד יהיה נצרך לברר את סדר היום מחדש.

אין גבול להערכה שאני חש לרב כשליחו של הבורא. תודה רבה,

קנאה תאוה וכבוד

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א. השתדלתי לתמצת ולהגדיר הדברים בצורה הברורה ביותר (עד כמה שיכולתי).

ישנו אדם שבילדותו רמסו לו את כבודו (ע"י שהעליבוהו והשפילו אותו ושוב ושוב באופן מילולי), וכיום הוא חי תחת חששות ה'דמיון' - כמעט בכל מפגש בין אישי או כלל חברתי - שיפגעו בו שוב, וכתוצאה מכך הוא פיתח: א. מחסומי נפש רבים שמונעים ממנו מלחוש ולהביע את הרגשותיו, ב. פחד מסוים מפני יצירת קשר עם אנשים [ולא רק עם אנשים גסי נפש ורוח, אלא אף עם אנשים שסובלים מקושי הדומה לשלו, ושהמפגש של שניהם מעלה בהם את התחושות הקשות שלהם].

והנה אדם זה נחשף לאחרונה לגישה האומרת שבבסיס כל אדם ישנו כח עיקרי המניע אותו והנותן לו את עיקר חיותו, ובני האדם מתחלקים בזה לשלושה סוגים שכל אחד מהם מונע מכח עיקרי אחר:

א. יש שמונעים מהצורך בשליטה,

ב. יש שמהכבוד,

ג. ויש שמונעים מהאהבה [יתכן שלא דייקתי, או שישנו עוד סוג, איני יודע, אך אין זה משנה את עיקרון השאלה דלהלן].

ואחר הברור עם ידידו, הגיע המטופל להכרה ברורה שעיקר הכח המניע אותו הוא הצורך בהערכת הסביבה כלפיו. ואותו אחד שחשף אותו לגישה זו הדריך אותו ואמר לו, שאם מעתה הוא [-ה'מטופל'] יתחיל לנסות לחוש בכל אירוע שפוקד אותו ומעלה בו תחושות קשות, את אותו הכח שהתעורר בו ושמכאיב לו (מחמת ש'אינו מקבל את מבוקשו') - מודעות זו גופא תרפא עם הזמן את התחושות הקשות. לדוגמא: בזמן שהוא מדבר עם מוכר בחנות שהוא גס מזג, והלה מדבר [-עם המטופל] בגסות ובזלזול. וכעת עולות בליבו של המטופל תחושות קשות. אזי: אם ינסה לחוש ולברר את מקורו, ויצליח ממש 'להרגיש' שנקודת הכאב היא מחמת התפיסה העולה בו: "אני לא מוערך, אני לא שווה כלום" וכדו' - מודעות זו עצמה תוריד עם הזמן (אולי לחלוטין) את עוצמת כאביו ופחדיו, שהרי כעת הוא מודע לכך שלא ה'אירוע החיצוני' הוא שהכאיב לו, אלא שהכאב מתחיל מנפשו שלו [והקב"ה הפליא לעשות שברגע שמודעים למקור הכאב - זהו גופא התרופה לסילוקו]. וברשות הרב שליט"א אשאל:

א. האדם דרך זו אכן יעילה לפטור את קשייו? כי ליבי אומר לי שאולי נצרכת כאן עבודה יותר מעמיקה, ואינני יודע מהי.

ב. במידה ולא, האם ישנה דרך מועילה יותר?

ג. האם יש מקור תורני שמאשר [ואולי אפילו מרחיב] בעניין הגישה הנ"ל המחלקת בין סוגי עיקרי הכוחות המניעים את הבריות לפעול ולחיות? תודה רבה.

תשובה:

שורש דרך זה קרובה מאוד לאמרם ז"ל, הקנאה - שליטה, התאוה - אהבה, והכבוד, מוציאים את האדם מן העולם.

זהו חלק מן העבודה, וכך הדריך החזו"א מאן דהו שבא לשאול אותו, כיצד לתקן את גאוותו, והשיבו, שעצם המודעות היא (חלק מן) התיקון. והיינו שהכרת הרע יוצרת "הבדלה", שמכיר את מקור הרע "כנבדל". ויתר על כן כאשר נוגעים במקור הכאב, נפתח "שורש כח ההרגשה בבירור", וכאשר נפתח אינו נפתח רק לענין פרטי זה, אלא נפתח "עצם כח ההרגשה", ופתיחה זו היא מקור הרפואה. כי כאשר אין מבורר כח הכאב, זהו תערובת של כאב, ולא פותח את מקורו. ודרך זו היא דרך להשתמש בכאב עצמו כפתיחה לשורש כח ההרגשה. כי על דרך כלל יותר קל להגיע לשורש ההרגשה מתוך כאב, מאשר להגיע דרך אהבה ושמחה. כי רוב בני האדם נוטים יותר להרגיש את הכאב מאשר את האהבה והשמחה. ובדקות כי כח המתנגד יוצר הרגשת יתר!

כמובן זו דרך אחת, וניתן לשלב עמה דרכים נוספות.

דרכו של הרב גינזבורג ולימוד נ"ך

שאלה: -א- בהמשך לתשובת הרב על דרכו של הרב יצחק גינזבורג שאלתי אם הרב שולל את דרכו או שיש בזה בחינה של אלו ואלו דברי אלוקים חיים ואפשר להוציא מדבריו חלקים טובים וכדומה.

תשובה:

א. אפשר להוציא חלקים טובים וכד'.

שאלה:

ב- במה דעת הרב על לימוד נ"ך וכמה זמן ראוי להקדיש לזה.

תשובה:

ב. נצרך, פשוט וברור, תלוי כל אדם לפי עניינו.

שאלות על לימוד קבלה למתחיל

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א,

אני אברך חוזר בתשובה זה 5 שנים לערך והיום אני שקוע בעיקר בלימוד גמרא והלכה בעיון, את דרכי העבודה הפנימית אני שואב מתורתו של הרב הנכבד. לאחרונה עלתה בי השאלה לגבי לימוד קבלה:

א- קודם כל למה ללמוד קבלה?

ב- דבר נוסף האם להכניס לימוד קבלה על חשבון ש"ס ופוסקים?

ג- שאלה נוספת כללית - למדתי לאורך השנים מתורתו של המהר"ל שכנודע גם עוסקת בפנימיות התורה, מה בעצם ההבדל בין תורתו של המהר"ל לקבלת האר"י והרמח"ל והאם בחד מניהו סגי?

תשובה:

לימוד הקבלה נותן "תמונה שלמה" על כל הבריאה, ושייך בעיקר "למבקשי השלמות" שהוזכר ברמח"ל. אולם מרומם אף את אלו שאינם בכלל זה.

תמונה שלמה אינה נגלית בתורתו של המהר"ל, ונצרך להיות חכם מופלג על מנת להוציא זאת מתורתו של המהר"ל. ולכך נצרך גם זה וגם זה. כי בתורת המהר"ל יש "תפיסה פנימית", מבט פנימי איך וכיצד לראות כל מושג במבט פנימי. ולזה נצרך ללמוד את תורתו.

ספר בנושא אישות ושלוש בית

שאלה:

שלום כבוד הרב,

האם הרב יכול להמליץ על ספר בנושא אישות ושלוש בית?
תודה

תשובה:

כגון, והיו לאחד. מבט פנימי נתבאר ב-בלבבי - דע את ביתך ביחס למהות הבית.

עבודה לתיקון תאוות האכילה

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א,

שאלתי בנושא עבודת המידות, אני עמל כבר מספר שנים על תאוות אכילה ולמרות שחל שינוי מהותי בכוחות הגוף ובמשיכה של הנפש לדבר אני לא מצליח לקנות את הדבר באמת ויש לי נפילות כסדר שאני לא מצליח לברר אותן על שורשן. למרבה הפלא גליתי מגוון כוחות אחרים בנפש במהלך העבודה הנ"ל שאותם דווקא הצלחתי לתקן, אבל בעניין

האכילה נראה שאפסו כוחותי ותחבולותי.

האם עלי לזנוח את העבודה הזאת בשלב זה ולנסות לחזור אליה בעתיד אולי כאשר העולם הפנימי שלי יהיה יותר עמוק ומבורר? האם לנסות לעבוד ברובדים אחרים בנפש כגון ברצון? אציין דבר נוסף שפעם הנפילות היו באות מתוך כוחות נפש חזקים שלא הצלחתי להתנגד להם אבל היום הנפילות מגיעות יותר מכעין נדנד פנימי של המחשבה שכביכול "מכריח" אותי לעשות דברים שאני לא חפץ בהם, זה למעשה תופעה שחוזרת על עצמה גם בעוד מקומות ולא רק בתאוה.

אשמח להתייחסות של הרב גם לגבי העניין הזה ואם יוכל לתת לי הבנה על מצב הנפש והעבודה הרצויה לאור הדברים. תודה לרב שליט"א.

תשובה:

כדאי להמתין לתקופה אחרת. ככלל עלית ממצב של כוחות "גוף" בעיקר, לכוחות "המחשבה". ועתה נצרך בירור וזיכוך המחשבה!

חנופה ואהבה לאזלת

שאלה:

מה לעשות אם אדם חושש שאחר יש לו קנאה עליו או אם הוא חושש שהזולת עינו רע עליו או שונאו ורואה בו פגם, האם יש לו להשתדל להחניף הזולת או למצוא חן בעיניו או להשפיל עצמו בעיני הזולת וכדו', או שדבר זה צריך תפילה ובטחון בה', והאם יש עוד איזה דברים שהוא צריך לעשות בנוסף לתפילה ובטחון?

תשובה:

בעיקר להרבות אהבה פנימית לאותו אדם אף באופן שאינו יודע מכך כלל, ועי"ז כיוון שכמים הפנים אל הפנים וגו', יתהפך לבבו אליך.

גילוי כח האהבה באחרית הימים ובדור דידן

א) מהו גילוי כח האהבה שמתגלה בנפשות באחרית הימים שהרב הזכיר קצת לאחרונה (שהוא זה לעומת זה כנגד גוג ומגוג)?

תשובה:

א. חיבור "לכלל" ישראל, מדין "כלל", לא מדין פרט.

שאלה:

ב) מה המקור לזה בספה"ק?

תשובה:

ב. זהו שער הנו"ן דקדושה, השער הכולל, כלל שלמעלה מכל הפרטים.

שאלה:

ג) ועוד לא מובן לי דהא יש יותר ויותר פירוד לבבות ושנאת חנם וחוסר התקשרות אחד לשני בדורנו (ובעיקר מחמת שכל א' שקוע בעצמו...) וא"כ איפה מצינו גילוי כח אהבה ואחדות בישראל בעולם עכשיו?

תשובה: ג. מצד הפרט יש פירוד יותר. אולם מצד הכלל יש חיבור, כגון בפועל קופות צדקה שמחברים רבים יחד,

מבט נכון על הקשר עם בני אדם

קרה לפעמים דבר מזדעזע, שאני היה מקורב אצל אנשים מסוימים בישיבה, או בחורים או אברכים שהיה לי שייכות עמם, ולאחר מכן היה פירוד דרכים ולא פגשנו יחד לכמה שנים, וכשהיינו בישיבה היה בינינו קשר חום וגם קצת עמוק, וכמו כל חברות בישיבה שהוא קשר של תורה ועבודה ולא סתר קשר באקראי של הרחוב, ולאחר כמה שנים פגשנו עוד, ואני הולך לקראתו לאמר לו שלום, והשני פשוט שכח אותי ובקושי הוא זוכר אותי, ואומר לי, "שלום...מה היה שמך, במחילה...?" !! והיה עוד מקרה שחבר טוב שאני היה מרגיש קשר עמוק איתו וגם הוא בא לחתונה שלי ביחוד לשמוח איתי ולרקוד איתי, ולא פגשנו לכמה שנים, ופגשתי איתו בבהמ"ד מסוים והוא בקושי זכר אותי ושכחתי את שמי לגמרי! וגם היה עוד חבר טוב שאני היה ביחד עמו לכמה שנים, וכשהיינו יחד יותר מג' שנים, ביום אחד בשיחה אחת עמו הוא אמר לי, "באיזה ישיבה אתה למד בו...?" נפגעתי עד דכדוכה של נפש על שחבר קרוב כזה שכח דבר כזאת, שאין זה פרט קטן אלא פרט גדול וחשוב, ואני היה מרגיש שהנ"ל אינו מעוניין בחיי כלל והוא רק מראה לי כאילו אנו חברים. איך חבר טוב יכול לשכוח דבר חשוב כזה?? ושמעתי ג"כ מראש ישיבה אחד שלא זכר את שמו של תלמידו עף שהוא היה יודע ומקורב אותו עד מאד. כמובן שבכל אלו היו נקודות שונות אבל באופן כללי השאלות הם,

שאלה (א): מה השורש לתופעה הזו?

תשובה:

א. היחס שלך לקשר עם בני אדם הוא לצד אחד, הינך תופס את הקשר עמוק יותר מאשר רוב בני האדם תופסים, ולכך הינך סובל מכך רבות לאורך כל ימך. עליך להפנות קשר זה לקב"ה, וכלל ישראל, ולא לתלות חייך בקשר עם הפרט, שברוב המקרים מאכזב.

שאלה:

ב) ואיך יכולים להתגבר על העלבון והפיגוע שחשים מהשני באופנים כאלו שהם מעין "ויחרד חרדה גדולה עד מאד" שהאדם מרגיש איך שהיה מטעה עצמו בהיחס הזו שהיה לו עם השני שנראה לו שלא היה רק כאן קשר אמיתי כמו שהוא חשב....

תשובה:

ב. כנ"ל אות א', עליך לשנות מבט נפשי לחיים, לא שינוי פרטי לאדם פלוני, אלא שינוי כללי על קשר עם בני אדם.

שאלה:

ג) האם יש להסיק מכל זאת איך שאנו חיים בעלמא דשקרא ושיש חיבור אחת שלימה שהיא הקשר שלנו עם הרבש"ע? אז א"כ איך צריכים לראות את החברים שלנו ובפרט אלו שהיה בינינו קשר עמוק?

תשובה:

ג. כנ"ל, קשר בגבול מסוים בחיצוניות, אולם בפנימיות כל הנשמות קשורות באופן שלם. יש מקרים נדרים של קשר עמוק מאוד עם בני אדם, אולם זהו מיעוט, רוב הקשרים אינם חזקים דיו.

אם הנ"ל היה קורה לך עם ב' חברים הקרובים ביותר בחייך תינת, אולם זהו רחב יותר, ולכך יש לשנות

מה ללמוד בפנימיות התורה והאם צריך לכוון

שלום רב, אני מקיים את התורה והמצוות. לומד בכל יום לבד בסדר הלימוד שדיברנו. הרגשתי שאולי אני צריך ללמוד פנימיות התורה. ולדעת לכוון. אולי אז מה שיש לי יצא לפועל במצח? התחלתי ללכת לשיעורי מתחילים בישיבת בית אל בירושלים. אבל כשהמורה, בחור צעיר התחיל לדבר הרגשתי הרגשה

- פנימית חזקה ללכת משם. שמשוה שם לא טוב לי. אני לא יודע לומר מדוע.
האם אני צריך לדעת לכוון?
אני רוצה ללמוד פנימיות התורה כמו שהחלבן והרבי מלובביץ' אמר. ולעזור למשיח לבוא.
שאלה 1: אתה יכול להגיד לי מה ללמוד בפנימיות התורה? הרב מכיר אותי.
תשובה א: חסידות מבוארת, ופתחי שערים לר' יצחק אייזיק חבר.
שאלה 2: האם אני צריך ללמוד לכוון? אני אישית. אם כן תגיד לי ותגיד לי לאיפה ללכת ללמוד ואני אלך.
תשובה ב: אין צורך עבורך ללמוד לכוון.

עבודה קריירה ולימוד תואר

שאלה:

אני בן 35, נשוי עם שתי ילדים ואני לא יכול להביא את עצמי לבחור מסלול קריירה. אני בתפקידי הנוכחי כבר שלוש שנים ואני שונא את זה. בחרתי בתפקיד הזה כי ראיתי שהרבה מהחברים שלי מרוויחים הרבה כסף ואני חשבתי שאני יכול לעשות את אותו הדבר. שלוש שנים מאוחר יותר ואני אומלל וגם נאבק כלכלית. רוב הימים אני אפילו לא יכול להביא את עצמי לעשות את העבודה שלי ובמקום זה לבזבז את הזמן. אני רוצה למצוא דרך לפרנסה שלי אבל אני מפחד מדי להתחייב לכל דבר בגלל 2 אפשרויות
(1) אני לא אהנה מתחום העבודה לטווח ארוך
(2) אני לא יודע אם זה יעשה אותי עשיר.
שאלות:
א- חשבתי ללכת לבית הספר אבל אני לא יכול להחליט אם זה רעיון טוב.
ב- בנוסף לא לדעת איזה תחום ללמוד.
אני מרגיש חסר אונים ובהדרגה יותר כשולן שאני לא יכול לספק למשפחתי בצורה מכובדת.
ג- האם כדאי לי להמשיך לתואר או שזה מאוחר מדי?
ד- איך אני יכול להבין איזה מסלול קריירה ייתן לי הכי הרבה הגשמה ולא לתת לפחדים מכישלון וחוסר שביעות רצון להפריע?

תשובה:

עליך לברר באמת במה אתה חזק יותר, ובמה אתה נבנה, וכאשר יש ב' חלקים אלו יחדיו, "לא לחפש להיות עשיר", אלא להיכנס לאותו תחום, וה' יצליח דרכך.
יש לחפש מקום שיוכל להתאים אף לחלק הרוחני, שיהיה מקום של עלייה כמה שאפשר!

טכניקות זיכרון

שאלה:

ראיתי בשו"ת שהרב אמר שלא מומלץ להשתמש בטכניקות זיכרון שמשמשות בדמיון. רציתי לדעת אם אני מרגישה שהשיטה הזו באמת עוזרת לי לזכור את הלמידה שלי האם כדאי לוותר עליה, או שמא אנחנו אומרים שאם זו הדרך שעובדת בשבילי כדאי לי להמשיך אותה?
(השיטה שאני מתייחס אליה היא לעשות סיפור קטן כדי לזכור את מספר הדף ומה יש בדף. למשל כמו דף ב' זה בית וכו'. ואז אני מוסיף קצת מידע מהדף שנמצאים בבית וכו').
גם אחרי כמה זמן אני לא זוכר את הסיפור אני רק זוכר מה יש בדף. אז אני מתרחק, מכיר הרבה דאף ומה רשום עליהם בעל פה.

לפני שהתחלתי את זה לא יכולתי לזכור את הלמידה שלי ועכשיו אני מתחיל להרגיש סיפוק אמיתי. מה הרב ממליץ?
האם להפסיק או להמשיך?

תשובה:

אפשר להמשיך, זהו דמיון מתוך הענין עצמו וקרוב אליו ממש, אולם יש להיזהר לא ללכת רחוק מדי, אלא

נאבי גבות

שאלה: למה יש לי כאבים עזים בגבות?

תשובה: הינך מתאמץ לעסוק בדברים שלמעלה מהשגתך.

עשה לך רב

שאלה:

רציתי לשאול דהנה במשנה באבות כתוב עשה לך רב והסתלק מיני הספק ולכאורה משמע
מלשון עשה שהאדם צריך לעשות, והשאלה היא איך אדם יכול לבחור רב דלכאורה אם הוא מבין מה שהרב אמר לא
צריך לשאול אותו, ואם אנו מבין מה הרב אמר מי אמר שהוא צודק ואיך יכל ליבחור אותו?
ועוד דהרי יש הרבה דרכים בדברי רבותנו וכל אחד אמר את הדרך שלו, וגם אם נניח
שהרב צודק זה רק בדרך שלו, ומי אמר שזה הדרך שלי?

תשובה:

כבר נתבאר ענין זה בהרחבה בשו"ת שאל לבי, שנת תשע"ח-עט, עיי"ש.

שאלות על מעלת השמיטה

לכבוד הרב שליט"א

זכני ה' לחבר ספר על השמיטה אשר פי יקבנו שמיטה לה' אוצר כל בו לעניני עבודת ה' בשנת השמיטה, ומאחר והתבאר
לנו מעלות עצומות ורבות על שנת השמיטה רציתי לשאול: שאלה:

א. האם זה רק מתי ששמיטה דאוריתא ובזמן הזה ששמיטה לרוב הפוסקים דרבנן האם גם יש את המעלות העצומות.

תשובה:

א. גם בשמיטה דרבנן יש הארה זו.

שאלה:

ב. למי שאין קרקע האם גם יש לו את המעלות, לכאוף המעלה באה כתוצאה מקיום המצוה ומי שאין לו קרקע כמעט ולא
מקיים את המצוה, (ובאופן שהוא לא עוסק בהלכות השמיטה)?

תשובה:

ב. כל שמקיים הלכות שמיטה שבאים לידו, הוא כלל.

שאלה:

ג. האם המעלות הגדולות נאמרו רק בארץ ישראל, ובחול"ל אין את המעלות, ואם גם לתושבי חו"ל יש את המעלות האלה ומדוע.

תשובה:

ג. עיקר המעלה בארץ ישראל, ובחול"ל יש התפשטות של הארה זו. כי זו כל מהות שמיטה, דין בארץ, ושבתה הארץ, וזה קאי על א"י, ושם נאמר וצוית את ברכתי.

דבקות

שאלה:

האם דבקות בשם זה בעירה, או קול דממה דקה [שקט]?

תשובה:

החיצוניות בעירה, הפנימיות שקט.

הילינג מדיטציה וכיו"ב

את כל הנושא של הילינג ונושא של התכנסויות ועליות להשפעה של שמות קודש והגנות עם מגן דוד ובקיצור כל מיני דברים שקשורים לעולם רוח והייתי אומר אולי גם סוג של מדיטציות ודברים שקשורים לכח אנרגטי אני מקווה שהסברתי את עצמי נכון וטוענים כביכול שזה מפתח את הרוח.

בסופו של דבר עזבתי את המקומות האלה כי גם ראיתי שזה לא נותן לי גם כח לגבור על היצר לאומת לימוד תורה בתמימות, אלא רק מעצים את היצר.

רציתי לדעת

שאלה:

א. מה דעת הרב בכל הנושאים האלה שהזכרתי למעלה ואם זה דרך הקדושה ואכן עוזר?

תשובה:

א. כל שנעשה בקדושה, באופן המדויק, ונעשה ע"י מי שראוי לכך, מועיל הרבה.

שאלה:

ב. כל הנושא שעושים הגנות וכאילו צריך לדמיין מגן דוד או עיגול מסביבך וטבילה בים וכו' האם זה משפיע ועוזר לנשמה ואכן מרחיק חיצונים או שזה פשוט לא שייך אלינו? ומה מקורות

תשובה:

ב. נא לעיין בספר בטוב ירושלים דרכי ההשגה.

שאלה:

ג. כל הנושא שעושים כביכול מדיציה או סוג של עליית נשמה בדימיון ועוברים רקיעים ומגיעים לרקיע 7 ואור א"ס וכו' ולהרגיש אנרגיה אם זה אמיתי או רק דמיוני ואם חול דיברו על זה?

ואם זה שייך אלינו כל הנושאים האלה וכיצד זה עוזר?

תשובה:

ג. כנ"ל אות ב'.

בברכה ותודה על הזמן של הרב.

נפרדות והתכללות

שאלה:

שלום לכבוד הרב.

בהמשך לשאלה 15589 הרב כתב שדברי הנם בבחינת הבדלה אבל בבחינת המתקה הרע ניכלל ובטל לגמרי. ולפי מה שהבנתי שכתב רמח"ל בפתח כד נכלל ענינו התכללות בדרך השלילה לשון כילוי כמו שהגבול נשלל על ידי הבלתי גבול וניכלל בו והאור שולל את החומר כדי שיוכלל בו בביטול גמור וכן הטוב שולל את הרע ואז חזרנו לאותה נקודה שכמו שיש טוב ללא רע אזי יש רע ללא טוב בסוד זה לעומת זה בסוד דבר והיפוכו והרע ישאר כביכול איפה שהוא מנותק מין הטוב ואם תאמר שהוא יעלם לגמרי זה אינו אפשרי שאז גם הטוב יעלם לגמרי שהוא טוב ביחס לרע היינו ביחס לצד הנגדי בסוד זה לעומת זה ונמצא שכול מה שיש בטוב אפשר לומר שיש גם ברע וכמו שיש אין מלבדו דקדושה כך אפשר להסיק שיש גם בצד השני ונמצא כמה שאלות א-האם זה ייתכן לומר כך שעצם ביטול הרע והתכללתו בטוב זה שהוא רק מאבד אחיזה בטוב והם נפרדים והרע נישאר לו אי שם ב-אפשר להסיק מכך שבעצם אין בחירה שסופם של הרע והטוב ליפרד זה מזה ואם הם יתערבו זה בזה שניהם יסבלו (כמו במצב היום מלחמה) עד שלבסוף יפרדו ומי שהוא טוב סופו לחזור לעולם בסוף אל הטוב ואז אין בחירה.

שאלת המשך (ב) - ידוע שיש בחינה שנקראת בחינת טבע בחינת העדר דעת כמו בהמה שעושה פעולותיה מעצם מה שחוקק בה מטבעה למעלה מטעם ודעת כמו מכונה שכול מכונה לא יכולה לעשות טעיות מה שמתכנתים בה כך היא פועלת ללא דעת אז מתי שאנחנו נתקן עצמנו לגמרי אחרי התחייה ונהיה טובים בעצם טבענו שחוקק בנו כידוע בספרים שנשמה האלוקית היא טבע שטבוע ביהודי והיא משתוקקת לטוב למעלה מטעם ודעת בעצם טבעה שהעצם משתוקק ליסודו אזי אנחנו נהיה כמו מכונות אוטומטית ללא בחירה!!! שיש כופרים שטוענים שהנחש הציל את אדם וחווה בכך שנתן להם את האינטלקט האינטנסיבי של הטבע החייתי ללא שיהו כפופים אל שליטת הטוב של שם הוויה אלא חופשיים להפוך לאלהים בעצמם - ובמבט מסויים זה נכון כי מבחינת הרע הוא באמת ניצל מין הטוב וקיבל מציאות לעצמו!! אבל מבחינת הטוב הוא נשתעבד אל הרע אבל כלפי הרע זה הפוך!!! ובאמת המלחמה היא רק השתייכות וכול מה שיש בזה יש בזה ואין צד עדיף על חבירו כביכול כי כול מה שיש בצד אחד יש בצד הנגדי

תשובה:

לא הבנת נכון כלל וכלל!!! הפירוד הוא הרע לעצמו והוא "החלל הפנוי". אולם אינו הפכי לגמרי, כי יש בו רשימו. ואין היפך גמור, דכמו שאין שווה גמור בבריאה, כן אין היפך גמור! ההיפרדות היא צד אחד של מבט, אותו דבר עצמו מתראה גם כנפרד וגם כמאוחד, וזהו כללות ההפכים, ולא ח"ו נפרד כפשוטו, כי אין פירוד גמור בבריאה!

תפיסתך בזה לעומת זה, אינה נכונה, ומולידה טעויות רבות ומבוכות רבות!!! זה לעומת זה היא תפיסה חלקית ולא תפיסה שלמה, ואתה תופס זאת כמוחלט, ולכך נולדים כל הטעויות והמבוכות!

פאה סינטטית

שאלה: ראשית, אני רוצה להודות לרב, קראתי את ספרו האחרון של הרב לנשים והערכתני כל מילה מאוד! בע"ה אני אמורה להיות מסוגלת ליישם שם הכל.

הרב כתב קצת על פאות נשים ואני רוצה לשאול על כך, האם פאה סינטטית טובה יותר משיער אדם?

אני שואלת כי אני חובשת פאה קצרה מאוד כשרה שנראית כמו פאה, אבל אנחנו מדברים הרבה על לבישת פאות סינטטיות ואני תוהה אם ה' היה רוצה שאחליף לפאה סינטטית גם שזה כרוך בהרבה הרבה יותר זמן וכסף מצידי, וכנראה לא יראה שונה מאוד עבור אחרים, ואני אהיה יותר עסוקה בפאה שלי.

אם התשובה היא כן, האם אוכל להטריד את הרב בנימוק?

הסיבה שאני שואלת היא, כי לכל כך הרבה אנשים יש סיבות שונות למה הם עושים את זה ואני באמת רוצה להבין את זה במלואו. האם זה בגלל החשש שזה שיער שהוקרב לעבודה זרה, או שזה לא צריך להיראות כמו שיער, או סתם הסיבה הפשוטה לא לכסות את השיער שלי עם שיער של מישהו אחר?

אני מאוד מעריכה את הרב שהקדיש זמן לקרוא ולענות על השאלה שלי שמטרידה אותי כבר זמן מה.

תשובה:

בוודאי באופן עקרוני עדיף פאה סנטטית, והטעם כמו ג' הטעמים שכתבתם שהם נכונים מאוד!

רגשות ומודעות עצמית

שאלה:

המשך שאלה 16670, הרב ענה לגבי השאלה על הרגשות חיוביות שלא פעילות כגון אהבה ושמחה אלא מצב נייטרלי אין מושג "לא פעיל", אלא "יותר חלש". נצרך למצוא את הנקודה שבו כן פעיל ולהרחיבו. מדובר שבאמת אין נק' פעילה, לפחות לא במודע, באופן שכלי לא מובן לי כיצד ניתן להפעיל את הרגש, אצל אדם רגיל הרגש פעיל "באופן טבעי" חלק יותר חזקו חלק יותר חלש ואז יכול לאזנו וכו', אבל מי שכלל לא פעיל אצלו הרגש מה עליו לעשות הרי אין כפתור שלוחצים עליו והרגש נדלק, על דרך כלל הרגש של אדם פעיל ביחס להוריו וכלל משפחתו מקטנות וכך גודל, אבל אצלי מאיך שגדלתי ומי שהורי לא היה ממש דבר זה מכל מיני סיבות וגם מי שמנסה לטפל מנסה דרך האנשים הקרובים לאדם ואצלי זה לא שייך, השאלה מה בכל זאת אפשר לעשות? אשמח שהרב ירחיב בדבריו מדובר שאני אדם רגיל ומתפקד טוב תודה רבה

תשובה:

נצרך לפתח את המודעות, או בעצמך או ע"י סיוע מזולתך, עד שתגיע למודעות של חלקי רגש גלויים בעצמך!

מורדת בהסכמה

שאלה: רצייתי לשאול, אם אישה שלא הולכת לטבול כבר תקופה, בהסכמה משותפת עם בעלה, על מנת לבנות קשר מחודש לאחר שנים קשות של מרחק רגשי ביניהם, נחשבת מורדת? תודה

תשובה: אינה מורדת.

יסוד העפר

שאלה:

שלום כבוד הרב שליט"א, כאשר יסוד העפר מתגלה באדם באופן שהנפש דורשת סדר ודיוק וסימטריה באופן קיצוני בכל פעולה ופעולה של

האדם. לאיזה חלק בפרטות העפר זה שייך? מה העבודה המעשית לנפש כזאת? האם יכול להיות שייכות גם לקפדנות של אש?

תשובה:

עפר דעפר, דיוק וסדר. או אש דעפר, קפדנות. בכל מעשה שנגלה תכונה זו, להשאיר פרט אחד קטן לא מסודר בדוקא, מתוך מודעות להחליש כח זה.

מה למדו בבית מדרשם של שם ועבר

שאלה:

כבוד הרב שלום וברכה!

מוזכר הרבה פעמים בחז"ל שהאבות למדו בבית מדרשם של שם ועבר כך נכתב כלפי יצחק וכן רבקה הלכה לבית מדרשם של שם ועבר לשמוע מה בפיהם על ויתרוצצו הבנים בקרבה כמו כן רש"י בפרשת וישב כותב שלימד יעקב אבינו ע"ה את יוסף בנו מה שלמד בבית מדרשם של שם ועבר. ושאלתי היא מה למדו בבית מדרשם של שם ועבר? והאם יש איזה משמעות לתורת שם ועבר כלפינו, או שאין לנו שום יחסיות אליה אחר שקיבלנו את התורה במעמד הר סיני? תודה רבה כבוד הרב על כל התשובות הנפלאות.

תשובה:

שם, עסקו ב"שמות" ולכך נקרא שם, כי כל עסקו בשמות. עבר, עסקו בתורה במדרגת עיבור, ולכך נקרא עבר, ולכך על עסקי עובר הלכה רבקה לשאול דייקא.

ובעומק תורה של קודם מתן תורה היא תורת קטנות, מדרגת שמות, מדרגת עיבור. ותורה שקבלנו במתן תורה, היא מוחין דגדלות, השכלה וראיה.

הרגשה ודמיון

שאלה:

לגבי תכונה בנפש שבכל פעם שהיא נתקלת בספק או קושי לקבל החלטה היא מנסה לחשוב על כמה שיותר אפשרויות לפעול ובכל אחת מהדרכים היא מנסה לדמיין מה תהיה התוצאה ולפי ההרגש שהתוצאה המדומיינת מעוררת בה היא בוחרת את אופן הפעולה. איך להתמודד עם תכונה שכזאת? איך אפשר להשקיט נפש שהתרגלה לפעול באופן כזה? מה השורש? הקלקול והתיקון?

תשובה:

ההכרעה מכח "דמיון" ו"הרגשה". נצרך לפעול בשקטה מתוך בירור שכלי, והכרעה שכלית, ופעמים לשלב מעט הרגשה לבסוף, וזהו לכל אדם. זולת לבעלי נפש עדינה וקדושה, שאצלם ההרגשה היא כח לפעמים של הכרעה.

חינוך ומודעות לנער צעיר

שאלה:

שלום רב למו"ר שליט"א, שאלה בעניין בני נ"י. אנסה לפרט כמידת האפשר על מנת לקבל תשובה. גיל 12, יסודו עפר דאש וביתר התפרטות נראה כמים דעפר דאש.

צדדים לא מתוקנים: מצד יסוד האש - קשה לו מאד בלימוד, לא מרוכז ודילוגו מנושא לנושא מאד בולט על גבול ההפרעה (מטופל בריטלין במינון נמוך ביחס למשקלו). מצד העפר - נוטה להתיימש מהר (תתכן אף הפרעה נפשית - יש גם סמך גנטי) נוטה לעצבות וסחיטה רגשית. מצד המים - חברתית לרוב נגרר אחר אחרים ומאד מנסה לרצות. צדדים מתוקנים: מצד האש - רוצה מאד להתעלות ולהצליח בעבודת השם ונראה ששורש נשמתו מפרצוף לאה (נוטה לתפילה) ומחובר מאד לרבי נחמן. מצד העפר - יצירתי ונוטה לשירה ולמוזיקליות והדברים שתפס נשארים כבנין בנפשו. מצד המים - נמשך לילדים עובדי השם ובעצמו נוהר מילדים שמתקררים בקדושה ולכן נגרר אחרי ילדים שעובדים את השם וכן דרכו להראות לי את הצלחותיו.

עיקר דרכי ההתמודדות שלי הינם חום ותמיכה ללא פשרות ואהבה גדולה מאד. כדרך לברר את הצדדים המקולקלים אני עובד איתו בדרכים המבוארים בתניא - ספר של בינוניים (ונגיעות של דע את עצמך), תוך דגש רב על הבנה שהמקום המקולקל הינו מצד הנפש הבהמית. כאשר העפר דאש מוליד ייאוש גדול מאד הנני מכיל אותו בעדינות אך כשמגיע לרגיעה הוא מודרך להבין שאלו צדדים דקלקול מצד הנפש הבהמית - אציין שלאחרונה הוא אינו אוהב שאני מדגיש לו שהקלקול מהנפש הבהמית.

המלמד של הילד מורה לתלמידים להתפלל בכיתה בלבד, ואילו הילד הולך בעצמו לישון מוקדם ורצונו חזק להתפלל דווקא בנץ החמה. בליל שבת שוחחתי על כך עם הילד והוא שטח טענותיו ש"רבו" הורה לו להתפלל בנץ, כשבררתי מה בדיוק כוונתו אמר שרבו הוא רבי נחמן והוא הורה לו להתפלל בנץ החמה דייקא. הסברתי לילד שתפילת ותיקין היא מעלה קדושה אבל כאשר היא באה בדרך של פריצת גבול (שהציב לו המלמד) זוהי למעשה התלבשות של הנפש הבהמית בקדושה וסופה לפרוץ אף את הגבולות של עצמו. הוא נעלב מהאמירה הזו. בשיחה עם המלמד הסכמנו שמפאת נפשו המסוכנת להשליך הכל מתוך יסוד העפר והאש ועד שהרב יענה - הוא יתפלל בנץ ויגיע לת"ת אחרי תפילת הכיתה כדי לא להפריע. אמנם מה עלינו לעשות למעשה? להתעקש שיתפלל מאוחר או לאפשר לו ותיקין? תודה רבה מקרב לב!

תשובה: לתת לו להתפלל בחלק מן הימים כרצונו, אולם לא כל הימים. וגם זה לזמן, לתקופה. וכל זאת כי מחד לא להילחם עמו, ומאידך להציב גבולות, שלא כל מה שחושב ורוצה יעשה. ככלל נצרך בדיקה לאיזה רמת מודעות כדאי להביא ילד בגיל זה.

קפדנות וביקורתיות

שאלה:

שלום כבוד הרב,

האם לדעת הרב יש דרך עבודה פנימית שיותר תתאים או שיותר ראוייה לאדם כזה? נקודתית לגבי הקילקול שהרב ציין בכח הגברי שבתוכו, הקפדנות והביקורתיות מה העבודה לתיקון במקרה זה?

תשובה:

יש להכיר את כלל הנפש ולא רק חלק זה בפרט על מנת לברר דרך פנימית.

נקודתית, יש למצוא בכל דבר נקודה אחת טובה, זוהי התחלה בכיוון הנכון.

גילויים בחלום ובהקיץ ובירור כח המדמה

שאלה:

[שלום כבוד הרב, לא הבנתי את תשובת הרב לשאלה, מה הכוונה בבירור כח המדמה בהקשר של הגילוי, כוונת הרב לברר האם המראה נבע מכח מדמה תקיף או ממצב נפשי שהיה יכול להביא את המדמה להראות לאדם דבר שכזה? ואם כן איך עושים את זה? וכן מה כוונת הרב שאחרי הבירור השאלה לא מעשית? האם הרב יכול לבאר? בכל מקרה אפרט קצת יותר על אופן הגילוי, זה היה באמצע הלילה במצב שבו הרגשתי שהחלק הרוחני/נפשי שלי עזב את הגוף (הגוף היה שרוי בשינה) והחלק ההוא היה בהקיץ, על תקרת החדר הייתה ישות נוספת שהייתה במראה אדם אך רגליה היו מסתרכות ונמקות אבל לא שלמות. דמות נוספת מרחפת שאותה זהיתי כאחותי אבל בה היתה לי ידיעה ברורה באותו רגע שהיא לא אמיתית. הדמות העשויה אש היתה לפני, היא היתה שלמה (לא מחוסרת איברים) אבל לא היו לה תווי פנים (עיניים, פה וכו') והיא לא דיברה כלל. היא עמדה מולי וכנראה שהושיטה לי את ידה בניסיון לקחת אותי איתה. כמוכן שהרגשתי פחד ואימה נוראיים באותו רגע אבל הדמות שידרה לי ביטחון ורצון להיטיב איתי. במהלך תקופה של מספר חודשים אחרי זה היו לי עוד מספר חוויות חוץ גופיות אבל לא באופן של התגלות ממש ולא באותה העוצמה, זמן קצר לאחר מכן התחלתי לחזור בתשובה והתהליך תפס תאוצה ועוצמה חזקים מאד, היום ברוך השם אני אברך. האם הרב יכול לשפוך אור על החוויה או שלדעתו אינני צריך לחקור אודתה?

תשובה:

גם וגם, נא ללמוד את סדרת דע את דמיוןך. אצל רוב בני האדם, וברוב המקרים, מראות אלו הם דמיונות, נכתב שעל דרך כלל השאלה לא מעשית, ודו"ק. כיוון שאתה נוטה לחוויות חוץ גופיות, לכך במקרים מעין אלו, זהו לא דמיון רגיל שבתוך האדם, כיוון שזהו חוץ גופי, אלא "שורשו". וכאשר זה מצד הקלקול זהו מלאך "דומה", שנקרא כן מצד היותו שורש כח המדמה. והוא שרו של הגיהנם. מראה זה נשלח לך על מנת לעורר נפשך, וב"ה שפעלת נכון מאוד. ככלל מכיוון שהינך נוטה לחוויות חוץ גופיות, נצרך בירור חזק מאוד של כח המדמה, ויותר ויותר לעסוק בד' אמות של הלכה, ולדבוק בהויה, וכל אלו ככח הפכי לחוויות אלו, על מנת לאזן את הנפש.

תפילות ובקשות לטובת האדם

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א,

בעניין תפילות ובקשות של אדם - כיצד עליו לבקש :

אפשר שאדם צריך להוסיף לכל בקשותיו, אף ברוחניות, שיבא הכל לטובה, הגם שנראה לו שזה לטובה מ"מ אינו יודע חשבונות שמים וממילא צריך להוסיף זאת.

ואפשר שאדם שהוא בטוח בהשי"ת ומתפלל אליו שיושיע אותו בענין מסוים, ואם לא נושע, מבין שזו הטובה שלו וא"כ אין צריך להוסיף שום נוסח "שיהיה לטובה", כיוון שבטוח בהשי"ת ממילא לא יתכן שיבוא דבר לא מתוקן אליו, ונראה שיש כמה ראיות לכך:

1. בתפילת עמידה אדם מבקש פרנסה, בריאות וכו' ולא מחלק אם זה לטובה או לא וכך נראה מספר מכתב מאליהו ח"ב ע"מ 193, בענין תפילה עבור צרכינו, ואין בזה חילול השם, שכביכול מראה בתפילות שהקב"ה מונע ממנו דבר טוב

לפי הבנתו. אלא בזה שמוכן לקבל כל מה שקורה עמו באהבה, מראה שנק' העקדה עדין ערה בלבו תפילה מתוך התבטלות להקב"ה.

2. ועוד ראייה שלא מצינו בכל תפילות, סגולות, תחינות חילוק אם מבקשת בנים למשל, שיהא לטובה וכן הלאה.

3. ולכאורה אפשר להביא עוד ראייה ממכתב מאליהו ח"ה עמ' 75 שמדת בטחון, שאדם ברור לו שכל מה שמתרחש ובפרט לעצמו, הכל מהשי"ת ומתפלל אליו שיחוננו ואם לא קרה הדבר הרי הכל לטובה, דמשמע שבתפילה בעלמא אדם בטוח בהשי"ת וממלא אין צריך לחלק אם לטובה או לא, דודאי שהשי"ת יעשה מה שלטובה.

תודה והערכה רבה

תשובה:

כמו שלא מצינו בתורה יעוד רוחני אלא גשמי במפורש, כי הפנימיות נעלמת, כן אף מן נוסח הבקשות לא נגלה חלק זה, כיוון שנמצא בהעלם, כי הנקודות הפנימיות אינם בגילוי. וזהו יסוד מוסד להרבה נקודות פנימיות שנעלמות.

תפילת העמידה היא בלשון של כלל, ואין לדמות לבקשה פרטית.

תפלה אם האדם מתעקש יכולה להתקבל אף אם אינה לטובתו. אלא שאם לא נתקבלה עליו להאמין שגם זה לטובתו.

הדרכה לבעל תשובה

שאלה:

שלום לכבוד הרב,

קודם כל תודה רבה לרב על עבודת הקודש המדהימה והייחודית שהרב עושה בעולם.

לשאלתי,

אני בחור חוזר בתשובה כ-3 שנים, ובשנתיים האחרונות אני לומד בישיבה בירושלים.

לפני הישיבה גרתי לבד במשך כמה שנים (לפי התודעה שהייתה לי אז זה עשה לי טוב), והיום בישיבה אני מתמודד עם קושי עצום מבחינת ההמוניות, העומס של האנשים, האינטרקציות, וכ'ו..

אני ממש מרגיש לפעמים שאין לי רגע קטן אפילו לעצמי.

ברוך השם זכיתי להיות פעיל מאוד בישיבה, הן מבחינה חברתית, ארגונית וכו', וזכיתי גם להיות פעיל מחוץ לישיבה בהרצאות לחיילים.. סטודנטים וכ'ו..

העשייה עושה לי טוב, אבל לפעמים אני אבוד..

אני מרגיש חוסר סדר עצום בחיים שלי, עם כמה שאני מנסה להיות מסודר זה עדיין לא הולך..

ברוך השם לאחרונה נחשפתי לתכנים של הרב שליט"א, ולפי ההבנה שלי כרגע היסוד שלי הוא עפר שברוח/רוח שברוח...

השאלה שלי היא מה יכול לעזור לי להתמודד עם עומס האינטרקציות בישיבה?

אם זמן השקטה יכול לעזור, מתי הזמן הכי טוב לעשות אותו?

ושאלה נוספת ברשות הרב, האם זמני השינה והקימה הנכונים בבוקר משתנים מאדם לאדם? או שלכולם יהיה עדיף לקום מוקדם, ולישון במקסימום שהם יכולים להישאר ערים?

תשובה:

כדאי שחצי היום הראשון יהיה מקודש כולו לעלייתך, ללא עסק כלל וכלל עם שום ענין.

זמן ההשקטה עדיף או בתחילת היום או בסופו. תלוי בנתוני החיים, ובאופי נפשו של האדם. וכן זמני השינה והקימה תלויים באופני נפשו וגופו של כל אדם.

מהות התשובה ומקור בחז"ל לשיטות שונות

תודה רבה על התגובה המהירה.

הרב אמר "אחת הדרכים שהובאו בספרי הקדושים לתיקון פחדי העבר שלנו היא בעצם שימוש בכוח הדמיון כדי לחיות מחדש את האירוע הגורם לפחד."

האם הרב מתייחס לפירושו שלו לחז"ל של "מה הבעת תשובה"? אבל למעשה אין מקור בפועל לעשות עבודה זו בחז"ל?

כפי שהסברתי, אני מתרגלת את השיטה הזו ורואה שהיא עובדת אבל המקור שלי עד עכשיו היה חילוני ורציתי משהו יותר קונקרטי.

שאלה:

א- האם יש עוד משהו בחז"ל על זה?

תשובה:

א. זה כל מהות התשובה לחזור למצב הקודם באופן מתוקן.

שאלה:

ב- לעתים קרובות מאוד אני מוצא זיכרונות עם אנשים שעברו התעללות על ידי ההורים או אחרים. איך אני יכול להגיד להם שהם צריכים לעשות תשובה על שלא היו להם אמונה כשהם היו בני 10 וקיבלו מכות?

תשובה:

ב. תשובה כלומר לחזור לדבר באופן מתוקן, ואפילו באופן שאינו אשם בדבר, נצרך לחזור ולתקנו.

שאלה:

ג- אני סקרן לגבי שפת הספרים הקדושים של הרב. האם זה רק פרשנות של חז"ל? אני מוצא הרבה דברים בחז"ל שמייצגים רעיונות מסוימים אז האם אני יכול לשקול את זה ספרים הקדושים?

תשובה:

ג. נצרך ידיעה רחבה והבנה עמוקה שורשית ויסודית ומקיפה. זולת כך מצוי טעויות לרוב. ולכך אנו מוצאים שכל מחדש שיטה מוצא לה מקור בתורה, וד"ל.

שוב תודה לך על ששמת לב לשאלות שלי. ההזדמנות לשמוע את דעתו של הרב על הדברים האלה היא לא יסולא בפז.

מנסה לעבוד על השתוות

שאלה:

אני מנסה לעבוד על השתוות. אני מנסה להיות נוכח ולעשות הכי טוב שאני יכול ברגע הנוכחי. כרגע אני מנהל משא ומתן על עמדתי עם כמה חברות חדשות שאני משיק. אני כרגע עובד עבור כמה יהודים מוצלחים מאוד והבאתי להם את הרעיונות האלה כי אני צריך את הכסף והקשרים שלהם. בנוסף, יש לנו יחסי עבודה חיוביים ויש לי הרבה הכרת הטוב, אליהם. עם זאת, אני צריך לנהל משא ומתן ולנסות לשכנע אותם שמגיע לי _____% מהחברה בשל העובדה שזה היה הרעיון שלי. זה הופך לשנוי במחלוקת, ואנחנו לא מסכימים. אני מנסה להתנהג איתם כמו בן תורה ומענטש. אני מרגיש

שחשבתי שאני צריך להיות קשוח כדי להשיג את מה שאני רוצה ואני לא רוצה להפסיד בגלל שלא עשיתי את השתדלות הנכונה של להיות קשוח. אני מרגיש שאם אני לא הולך להיות קשוח, אני לא הולך לקבל את חלקי ההוגן. ברור שהשם מניע את התהליך הזה. מתי אני מסתכל על המצב ואומר "עשיתי כמיטב יכולתי, אני לא רוצה לגרום למחלוקת, אני מרוצה מכל מה שקורה" לעומת "אני הולך להילחם על מה ששייך, וזה השתדלות שלי"....אני מבולבל.

תודה על תשומת הלב שלך לעניין זה

תשובה:

כאשר נמצא במצב זה שיש אנשים סביבותיו שאינם נוהגים כשורה עמו, נצרך להיות קשוח עמהם, כי הם גונבים את חלקו. או לחילופין לחפש מקום אחר ישר יותר.

אם מודבר בדבר קטן אפשר לוותר, אולם אם זהו דבר גדול אין לתת שינצלו אותו. אא"כ סבור שזה יזיק לבריאותו וכדו' ועדיף לסבול נזק כסף מנזק בריאות. או באופן שיש זיכוי הרבים בכך, וזהו אינו נראה המקרה.

יחד עם זאת נצרך להיות קשוח, אולם לנהוג ביושר ולא לפגוע בזולתו. ונציין עוד, שפעמים שקט נפשי יקר יותר מכל רווח ממוני.

תורה שהולך לסטרא אחרא

שאלה:

לגבי מה שכתוב שאדם שלומד תורה ועושה עבירות תורתו הולכת לסטרא אחרא, האם עדיין זה נחשב מצוה ויקבל על זה שכר אפילו כשלא עשה תשובה בכלל

תשובה:

אחר כל הזיכור על העבירות יקבל שכר על כל לימוד ולימוד.

שתי נשים לאיש אחד ושני אנשים לאשה אחת

שלום כבוד הרב, רציתי לשאול (בהמשך לתשובת הרב שליט"א על שאלה שכבר שאלתי) -
שאלה:

א. האם לכל אדם (איש) יש שני חצאי נשמה כמו לאה ורחל ליעקב? או רק במקרים מסויימים?
תשובה:

א. פעמים החלקים מתראים כחלקים ופעמים מתראים כאחד. ופעמים נצרך לו רק חלק אחד בלבד.
שאלה:

ב. האם גם לאשה היה רשות להתחתן עם 2 גברים כי יש נשים שגם להם יש 2 חצאים?
תשובה:

ב. אסור לאשה להתחתן עם ב' גברים בבת אחת. ופעמים לצורך כך מתגרשת או מתאלמנת.
שאלה:

ג. האם הנישואין עם 2 נשים מותרים לפי התורה הקדושה לכתחילה? (בלי קשר לתקופת אבותינו אלא עפ"י התורה גרידא)? ואם כן, מה פשר האיסור כיום להמנע מכך?
תשובה:

ג. כן, מפני שיש בכך חסרון, כי נעשות "צרות" זו לזו. וזהו תיקון ל"צרות" זו.

שאלה:

ד. האם כיום, כשיש איסור הלכתי והרשות היא מוגבלת לתנאים מסויימים לנשיאת 2 נשים, ובני אדם מתחתנים רק עם אישה אחת זה אומר שיש להם רק חצי אחד או שזה לא מחייב?

תשובה:

ד. פעמים אם זוכים נכללים באשה אחת, ופעמים נצרך לשאת ב' נשים בזה אחר זה בגלגול זה אור בגלגול אחר. וכן אף נשמת הגבר ברוב המקרים בדורות אחרונים הינה "חלק" ולא שלם, ולכך מספיק אשה אחת מקבילה לחלק זה.

פִּרְטִים בְּנִתִינֵת צְדָקָה

שלום כבוד הרב,

שאלה:

1. יהודי שעובר ליד גוי שנראה כעני המבקש צדקה, יש מצווה לתת לו? האם יש איסור לתת?

תשובה:

א. יש איסור של לא תחנם, לתת להם מתנת חנם. ובאופן שיש בו משום דרכי שלום, מותר. הדברים נתבארו ביורה דעה, סימן קנ"א. הן בדין מתנה, והן בדין צדקה והשבת אבידה, ועוד.

שאלה:

2. מה הגישה הנכונה כלפי נתינת צדקה – האם צריך להביא רק למי שמכירים שהוא אכן עני אמיתי, ולהמנע מלתת למי שלא מכירים (שמא הוא מתחזה ישתמש עם הכסף לעבירות וכו') או יש להביא גם למי שלא מכירים?

תשובה:

ב. יש לתת לעני שמכירים שהוא עני, או שיש עדות נאמנה שהוא עני.

שאלה:

3. מה הדרגה הכי גבוהה בנתינת צדקה (מבחינת המקבל ולא הנותן) – לתת לעמלי תורה עניים לארגון קירוב רחוקים וכו'?? למי הכי טוב לתת?

תשובה:

ג. קרוב, שהוא תלמיד חכם, שהוא עני, שדר בעירו, שעוסק בזיכוי הרבים.

שאלה:

4. האם זה נכון שאדם שדפקו על דלת ביתו לבקש צדקה פגש במי שמבקש צדקה ברחוב צריך לתת לא משנה מי הוא אותו נזקק ויתן לכל מבקש אפילו פרוטה, העיקר שנתן משהו?

תשובה:

ד. כן.

נְבִיעָה פְּנִימִית

לכבוד מו"ר הגאון והיקר מאד לליבי: שלום ואיחולי כל טוב אין סופיים!

בהיותי עוסק כתקופה בספר "דע את מחשבתך" וכן פרקי הסיום של "דע את רפואתך" (קרומי המוח והשגת העצם), הנני תופס כיום כך:

מהות כח החשיבה הוא דילוג מנקודה לנקודה (נקודה היא התלבשות הדילוג במחשבה כגון דמיון או שכל) והוא מוליד ההתענגות(כפי עומק והחידוש שבהתלבשות הדילוג).

אמנם דילוג זה יש לו צד פנימי וצד חיצוני, חיצוני - כל תנועה הבאה מבחוץ כגון התענגות בהחלפת תמונות באופן מהיר(מצוי במדיה רח"ל). פנימי - מתחיל התבוננות מנקודה חיצונית אבל הדילוג וההתחדשות בה מגיעים ע"י הרחבה והתבוננות פנימיים כגון אותה תמונה אחת שההתענגות נובעת מתפיסה מחודשת ועמוקה יותר ע"י נביעה פנימית.

שאלה:

(א) האם הבנתי נכון?

תשובה:

א. נכון. מכח פרצוף אריך, יש מחשבה מוסדרת שלב אחר שלב. מכח עתיק, יש דילוג. ולעולם אין רק סדר של אריך, אלא בדקות יש אף דילוג של עתיק. וזהו מקור התענוג. לעומת כך מכח אריך, סדר, שלב אחר שלב, יש ישוב דעת ומנוחה.

שאלה:

(ב) יש בחלון ביתי נוף מרהיב ופתוח אמנם זה אותו נוף, וכשאני מחדש בו באופן פנימי קורה שאני נתקע - בפרט כשאני מנסה לחדש דילוג באופן יזום ולא באופן משוחרר. כיצד אפשר ליזום דילוג פנימי ועם זאת משוחרר? שהרי יוזמה ושיחרור הם הפכים המבטלים אהדדי.

תשובה:

ב. השחרור מנתק את האדם מהנקודה שבה הוא ממוקד ועי"ז נפתחת הנפש לחידוש. הינך "ממקד את עצמך לדלג", ולכך יש לך קושי. הצורה היא הפוכה, תחלה שחרור, ואז דילוג.

שאלה:

(ג) בין נקודה לנקודה שבה מתלבש הדילוג יש מקום ללא התלבשות, אך מהו אותו מקום שבו הדילוג כביכול "שוהה באוויר" ואינו מתלבש במחשבה? כשאני מנסה לחוות את אותו מקום ללא התלבשות הדילוג אני בעצם הופך את ה"אין התלבשות" ל"התלבשות" ובכך אני שוב מאבד את ה"שהיה באוויר" של כח הדילוג.

תשובה:

ג. השקטה, איפוס המחשבה, "אפיסת המחשבה".

תודה תודה תודה הרב

לשמוע חדשות ורדיו

שאלה:

שלום רב,

חברי שאוהב לשמוע חדשות שמע סדרא של הרב שליט"א בעניין שמיעת חדשות, שצריך לשמוע חדשות בסדר יום קבוע ולא במזדמן ללא סדר, ואז שומע כל יום רדיו חילוני, ושאלתיו שאינו ראוי וענה לי שאין כשר לא רדיו חילוני ולא חרדי והרי הרב אמר שצריך לשמוע כסדר, ולכן שומע חילוני כי חרדי מערבב ההשקפות ומיחזי ככשר?

האם נכונים הדברים?

יש היתר לשמוע חילונו?

תשובה:

לא נאמר שצריך לכל אדם, אלא לרוב בני האדם שאינם יכולים להתנתק מן העולם, וזה למעלה ממדרגתם, אזי שישמעו או יקראו באופן קבוע ולא במזדמן לפי סדר.

כדאי לשמוע מאדם אחר ששמע או קרא. כל כלי התקשורת אינם אמת, ומעורב איסורים גמורים, כלשון הרע, שם רע, ויתר על כן פריצות, אלא שיש בכך רמות שונות כמובן.

סיבה שהקב"ה שם יהודים ברוסיה הקומוניסטית

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א

האם זה נכון להגיד שהקב"ה שם מליונים יהודים לרוסיה הקומוניסטית בלי תורה כדי שירגישו חסרים ויגלו בתוכם את אור הכתר?

תודה רבה לרב שגילה לי שיש בכלל בעולם את המושג של העבודה הפנימית.

בכבוד רב

תשובה:

כן! ונחלק לב' חלקים. א. רצון. שעל ידי גלות זו מתחדד תוקף הרצון לתורה ומצוות, כי כאשר רוצה דבר ביותר ומונעים זאת ממנו, מתחזק כח הרצון. ב. מסירות נפש שנתעוררה הרבה עקב גלות זו.

איך בוחרים רב

שאלה:

בירור התשובה לשאלה איך בוחרים רב, והרב אמר להיסתכל בתשובה שהרב ענה בזמנו, ואחר שראיתי רציני לברר כמה דברים:

א. הרב אמר שאדם ששרשו ביהודה לא צריך רב האם זה גם שאדם גדול אומר לו אחרת ממה שחשב
ב. האם כוונת הרב במה שאמר שיש אדם ששרשו ביהודה שיש לו בהירות בהרבה דברים ולך לא צריך רב מה שאין כן אדם ששרשו ביוסף חסר לו בהירות (ובעומק מי ששרשו ביהודה חושב לבד מה צריך לעשות ומי שביוסף לא חושב לבד שצריך לעשות ולכך צריך רב שידריך אותו) ואם כך יכול להיות שגם אדם ששרשו ביהודה בחלק מקומות צריך רב?

תשובה:

נחמד ונדייק. "כל אדם צריך רב". אולם מי ששרשו ביהודה, בתחילת ימיו נצרך לרב באופן תדיר יותר, ואח"כ ככל שגדל נעשה עצמאי יותר ויותר. אולם עדיין נצרך רב לפרקים. משא"כ מי ששרשו יוסף, לעולם נצרך רב קרוב יותר.

מבט של כללות ההפכים

שאלה: ראשית, יישר כח עצום על התשובה של הרב שליט"א לכאבי.

קראתי בדקדוק את תשובתו של הרב. ושמחתי שהרב מבין אותי ואת ספקותיי וכאבי.

רציתי לדעת האם הרב יכול לכוון אותי כיצד לעבוד בעת הזאת, הן מבחינת ברסלב, האם להשקיע ולשקוע בלימוד הספרים וקיום העצות, ובפרט "התקשרות לצדיק" והמסתעף. והן מבחינת העבודה של לכלול ההפכים וכו'.

או שאר דברים שהרב מבין לפי מה שכתבתי שזקוק אני לעבוד.

אנא אנא אנא, מר לי מאוד וקשה לי מאוד וכמו שכתבתי בהודעה שעברה. אנא יורנו רבינו איה הדרך ישכון אור.

בתודה רבה ועצומה!!

תשובה:

כדאי לקבל מבט של "מקיף", לראות את הדברים "מבחוץ", ואזי לראות את "כלל כל דברי רבותינו יחד". ומתוך מבט זה להשתמש בכל תקופה וכו' במה שנצרך לאותו זמן, ולהתקשר נפשית לכלל דברי רבותינו יחדיו ולא למקור אחד בלבד.

התפשטות והתכנסות

שאלה: האם המושג התפשטות הוא מפנים לחוץ והתכנסות זה מהחוץ אל הפנים? והאם שניהם נחשבים שני תנועות הפוכות כמו רצוא ושוב?

תשובה: כן! כן!

דקדוקים בתפילין דר"ת

שאלה:

א. יש פוסקים שאומרים שתפילין דר"ת צריך לכתוב סופר סת"ם שהוא מניח ר"ת האם מי שמעוניין להניח משום דברי האריז"ל ועוד כלומר על פי הקבלה ולא כדי לצאת על פי הפשט האם גם יש להחמיר זאת?

תשובה:

א. אין צורך לחשוש לכך.

שאלה:

ב. ראיתי מי ששאל למה הפוסקים שאמרו זאת העירו רק לגבי הכתיבה הרי יש עוד פעולות בהכנת התפילין שנאמר בהם אותו דין, מה התשובה?

תשובה:

ב. איני יודע.

אכילת אגוזים

שאלה:

שלום כבוד הרב,
מה שכתוב בכף החיים ועוד לא לאכול אגוזים, האם הכוונה לכל סוגי האגוזים או סוג מסויים?

תשובה:

כל שיש לו שם לואי נוסף אין לחשוש.

כמה שאלות בפנימיות

בהמשך לשאלה קודמת,

שאלה:

א- כיצד זה שיש רשימו בחלל הפנוי אומר שהרע אינו הפכי לגמרי מהטוב?

תשובה:

א. כי הרע שורשו בחלל, וגם בו עצמו יש רשימו שהוא טוב, והרי שכל רע מעורב בו טוב, חלקי טוב. לעומת כך יש טוב שאין בו רע, אלא מעורב בו שורש דשורש לרע.

שאלה:

ב- מה הראיה/ דוגמא לכך שאין דבר שווה גמור בבריאה או שאין הפך גמור - הרי אור וחושך הפכים זה מיזה בתכלית הקיצוניות וגם נקודת אמצע העיגול היא דבר שווה בתכלית

תשובה:

ב. כנ"ל אות א'. אין חושך גמור, אלא נקרא "ערב", לשון תערובת, כי מעורב בו ניצוצות של אור. נקודת אמצע העיגול אי אפשר לעמוד עליו, כמ"ש בריש ברכות שאי אפשר בכח אנושי לעמוד על נקודת אמצע.

שאלה:

ג- לא הבנתי מה המשמעות שאותו דבר שמתראה כניפרד מתראה כמאוחד. יש ציור טוב וכנגדו ציור רע כמו שאדם משליך חפץ לגובה באותו מידה וגבול של עוצמה שניזרק למעלה כך יחזור למטה ובאותה מידה שניתגבר על כוח המושך נתגבר כנגדו כוח המכריח וכך בכל דבר כול פעולה בצד אחד גוררת את אותו דבר בצד הנגדי בצורה נגדית וכול שגדול מחבירו יצרו גדול ממנו. "גדול מחבירו" פעולה בצד אחד "יצרו גדול ממנו" אותה פעולה בצד הנגדי בצורה הנגדית אז מה הפירוש שמה שמתראה כפירוד מתראה גם באחדות?

תשובה:

ג. כשזורק לגובה אינו נופל בדוק להיפך למטה באותה מידה ממש, אלא קרוב לכך ממש, אולם אינו ממש. עליך להבין ש"אין דבר מדויק בבריאה", אין בדיוק, "אי אפשר לצמצם."

אותה הויה מתראה כמאוחדת ומתראה כנפרדות, זהו שינוי בהתראות, לא במהות ההויה.

שאלה:

ד- כתב הרב באום תלמיד הרב שפירא בפירוש לדרך ה חלק ג סעיף ח אות כט - " במילים אחרות הרע היה אז(לפני החטא) אפשרות תאורתית בלבד כמו היפותזה שתצטייר בשיכלו כדי שמישלילתה תתברר לו האמת ורע בפועל לא היה נמצא כלל" נמצא שהרע היה בצד אחד כדי שיהיה נגדו הצד הנגדי של הטוב. שאין אמת אלא לאפוקי מין השקר (זה השער לה' שיעור קד) האם הרב התכוון שישוד זה אינו נכון?

תשובה:

ד. יסוד נכון!

שאלה:

ה- מה הפירוש הנכון של זה לעומת זה?

תשובה:

ה. מקביל, אולם לא בהכרח שווה ממש, אלא חלק שווה, וחלק שונה.

שאלה:

ו- הרב כתב שאין פירוד גמור בבריאה אז איזה פירוד יש? הרי המושג אחדות זולת הבחינה של האחד השלם אלא אלא אחדות של ריכוז הניפרדים הוא דייקא מתוך הפירוד והדבר האחד הוא אחד מתוך שנתאחד מין הפירוד זולת האחד השלם שלוא היה בו פירוד שאין בו שום תפיסה כמו שאדם אינו תופס מהות האדם שזולתו שאם יתפוס מהותו ממש יהפוך להיות הוא כמו שאמר החכם אילו ידעתיו הייתי (דרשות הר"ן ד) ונמצא שהאחד השלם הוא אינו נתפס רק אחד שבא מתוך פירוד הוא נתפס אז כן יש פירוד כדי שיהיה אחדות והפירוד הזה הוא לא פירוד ממש אלא מלא אחדים שיש ביניהם חלל פנוי ששלוש פירושו שלוש אחדים ארבע הוא ארבע אחדים וכו'?

תשובה:

ו. פירוד ואחדות, זהו כשני צידי מטבע של אותו מטבע! זוהי "התראות" כפולה של הפכים.

חרטה על החלטה

שאלה: קיבלתי החלטה - חשבתי על זה הרבה, ביקשתי עצה מרב, ובאמת ביקשתי עזרה מהשם - ואני עכשיו מתחרט על ההחלטה שלי. זה לא נובע ממקום אמיתי של חרטה, אבל אני חושש שה' ישפוט אותי על הטעות כשאגיע לשמים. מה עליי לעשות?

תשובה: אם "המניע" להחלטה אינו נקי נצרך לתקן את "המניע", לא את עצם ההחלטה!

מהו השער ה-13 של האריז"ל?

שאלה: האם הרב יכול בבקשה להסביר מה השער י"ג של האריז"ל? האם השער הי"ג נותן לנו את היכולת לקחת מנהגים שונים מהשקפות שונות? האם אפשר לקחת את המיטב מכל הדרכים השונות של עבודת השם?

תשובה:

י"ג כמנין אחד, כנודע. ובחיצוניות זהו שער שלוקח חלק מכל אחד ועי"ז מאחדם. אולם בפנימיות זהו השורש של השערים. ולכך אפשר לקחת מנהגים שונים מהשקפות שונות, אולם נצרך להיות בר דעת, כי אם אינו עושה כראוי נעשה בלבול ועירוב, וזהו ערב רב, תערובת שמערבת את הכל יחד, תערובת דקלקול. ונצרך בר דעת שיודע לערב הדברים כראוי. ונצרך לכך חכמה רבה וידיעה רחבה ועמוקה.

תדרים להתחבר לבורא עולם ולנשמה

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליטא,

מה דעת הרב על הדברים המובאים לעיל האם יש לזה מקור מתורתנו הקדושה, האם מותר לשמוע את המנגינות שמכילים את התדרים המדוברים?

אם היו מספרים לכם שכדי להגשים את התשוקות שלכם, להנות מבריאות טובה ולפתח את התודעה שלכם לרמה רוחנית גבוהה, כל שעליכם לעשות הוא להאזין לצלילים מסוימים האם הייתם מאמינים? זה כמעט נשמע טוב מדי מכדי להיות מציאותי...

הקסם הזה נקרא סולם הסולפג'יו והוא שייך לאומנות עתיקה שאבדה לאורך הדורות, והתגלתה מחדש ב-1999 על ידי דר' לאונרד הורוביץ Leonard Horowitz ודר' ג'וזף פולאו Joseph Puleo בספרם "קודים מרפאים להתגלות ביולוגית."

סולם הסולפג'יו המכונה גם תדרי הסולפג'יו (Solfeggio frequencies), הוא סולם מוזיקלי עתיק המונה 6 טונים, שאבד לפני כמה מאות שנים בסביבות 1050 לספירה. אלו הצלילים המקוריים בניגוני התפילה של הנזירים הגרגוריאנים - זרם בנצרות שהיה פעיל במאה ה-11, ורובם אבדו או נעלמו מהתודעה לפני מאות רבות, והתגלו מחדש רק לפני כמה עשרות שנים...

תודה רבה לכבוד הרב על המענה לשאלות

תשובה:

המקור בפנימיות התורה, אולם שובש הסדר ובלתי מתוקן.

מחלוקת בעניין ימות המשיח

שאלה:

שלום כבוד הרב וישר כוח גדול על עבודתך הנפלאה, רציתי לשאול חילוק בעניין "מי יזכה להיגאל בימות המשיח?" ידועה הגישה שאומרת שלא כולם יזכו לראות פני משיח ולכאורה יהיה בירור בין צדיקים לרשעים ויש את הגישה החסידית שכל ישראל יש להם חלק לעולם הבא והפעם זאת תהיה גאולה שלמה של כל ישראל.

האם מדובר רק במחלוקת ברובד החיצוני (כמו שהוסבר ב"דע את ביטחונך" לגבי ביטחון יסודי וביטחון עליונה) ושתייהם אמת?

אשמח לבהירות בנושא...

תשובה:

שתייהם אמת. כי ימות משיח הוא תחילת תהליך, שנמשך מסוף האלף השישי, אלף שביעי, שמיני, תשיעי, עשירי. ובסוף כולם יזכו. אולם כל אחד יזכה רק בחלקי הנפש שבו שלא נפגמו, או שנפגמו ותוקנו. ובכל אלף ואלף זוכה מי שראוי לאותו אלף. ובאלף העשירי שהוא כנגד יחידה שבנפש, כולם זוכים, כי חלק זה בלתי ניתן לפגם.

איך מתענגים בנקודת האיזון

שאלה:

שלום הרב, התפיסה שלי השתנתה לגבי המציאות שהיא נשמה בתוך גוף, הבנתי הרבה מן הספרים אבל אני מבולבל, הנאה מהקצוות לא מתקיימת משום שאדם תמיד בתנועה, אבל איך בצורה מעשית מגיעים לנקודה הנצחית, למקום שאין בו שינוי,

האם אדם צריך לעצום עיניים ולחשוב שיש אור אינסוף סביבו ולהאמין באמצעות הכוח המדמה?
האם זאת הכוונה? אשמח לדוגמאות מעשיות.

תשובה:

בקצוות יש הנאה רבה, אולם אינה תמידית, בבחינת תענוג תמידי אינו תענוג. ובדקות, כל הנאה מקצה, ואם נמצא שם קבוע, כבר אינו חש קצה, ולכך נצרך תנועה או מקצה לקצה (פחות מומלץ), או מנקודת האיזון לקצה.

באופן מעשי, ניתן לעיין בדע את נשמתך.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
פרשת שמות תשפ"ב

[221]

- ב תיקון שובבי"ם לאברכים.
- ג בענין שז"ל.
- ג סמינר לבנות.
- ג לצאת אל מחוץ לגוף.
- ד גילוי נשמה וסדר הלימוד.
- ד קנאה תאוה וכבוד.
- ה דרכו של הרב גינזבורג ולימוד נ"ך.
- ו שאלות על לימוד קבלה למתחיל.
- ו ספר בנושא אישות ושלוש בית.
- ו עבודה לתיקון תאוות האכילה.
- ז חנופה ואהבה לזולת.
- ז גילוי נח האהבה באחרית הימים ובדור דין.
- ח מבט נכון על הקשר עם בני אדם.
- ח מה ללמוד בפנימיות התורה והאם צריך לכון.
- ט עבודה קריירה ולימוד תואר.
- ט טכניקות איכון.
- י כאבי גבות.
- י עשה לך רב.
- י שאלות על מעלת השמיטה.
- יא דבקות.
- יא הילינג מדיטציה וכיו"ב.
- יב נפרדות והתכללות.
- יב פאה סינטטית.
- יג רגשות ומודעות עצמית.
- יג מורדת בהסכמה.
- יג יסוד העפר.
- יד מה למדו בבית מדרשם של שם ועבר.
- יד הרגשה ודמיון.
- טו חינוך ומודעות לנער צעיר.
- טו קפדנות וביקורתיות.
- טז גילויים בחלום ובהקיץ ובירור נח המדמה.
- טז תפילות ובקשות לטובת האדם.
- יז הדרכה לבעל תשובה.

- יח..... מהות התשובה ומקור בחז"ל לשיטות שונות.
- יח..... מנסה לעבוד על השתוות.....
- יט..... תורה שהולך לסטרא אחרא.....
- יט..... שתי נשים לאיש אחד ושני אנשים לאשה אחת.....
- כ..... פרטים בנתינת צדקה.....
- כ..... נביעה פנימית.....
- כא..... לשמוע חדשות ורדיו.....
- כב..... סיבה שהקב"ה שם יהודים ברוסיה הקומוניסטית.....
- כב..... איך בוחרים רב.....
- כב..... מבט של כללות ההפכים.....
- כג..... התפשטות והתכנסות.....
- כג..... דקדוקים בתפילין דר"ת.....
- כג..... אכילת אגוזים.....
- כד..... שאלות בפנימיות.....
- כה..... מהו השנר ה-13 של הארז"ל?.....
- כה..... חרטה על החלטה.....
- כה..... תודים להתחבר לבורא עולם ולנשמה.....

תיקון שובבי"ם לאברכים

שאלה:

כבוד מורנו הרב שליט"א, עם כניסת ימי השובבים הקדושים עלתה השאלה אם יש ענין להתענות בימים אלה גם ללא עשיית התיקון ופדיון התעניות, וא"כ כמה פעמים, פעם או פעמיים בשבוע, ואולי בפ"א בימי השובבים סגי. גם רצינו לדעת מה ההנהגה הנכונה לאברכים, הכוונה לאברכי כולל רגילים שבדורנו, נשמח אם הרב ירחיב לנו מעט למען נזכה, ולו במעט, לטהר את נפשותנו, ושכמ"ה. בהודאה גדולה ועמוקה מאוד.

תשובה:

בכל דבר יש פנימיות וחיצוניות. מצד הפנימיות, נצרך ראשית תשובה "מעומקא דלבא" דייקא, כי החטא פוגע בעומק הפנימי. ולכך נצרך חרטה שנוגעת בעומק הפנימי של הנפש. וכן כיוון שהפגם "במחשבה", ובטיפה היוצאת מן המח, לכך נצרך תיקון המחשבות, סור מרע, מחשבת איסור. וכן זיכוך ועידון המחשבה.

בחלק החיצוני, תשובה בפועל כפי גדרי הדין. וכן זיכוך הגוף, מ"חמימות" שלא בהיתר, וזיכוך כח "התענוג" שבנפש, שנתענג מדבר אסור, אפילו אם היה מקרה לילה.

הצום הוא החלשת הגוף וזיכוך החומר בכלל, וזיכוך החום בפרט.

למעשה אי אפשר לתת כללים בכך, ונצרך שיקול דעת דקדושה בכל מקרה ומקרה לגופו.

בענין שז"ל

שאלה:

לפי המחקרים יש בטיפה אחת של זרע של סמק אחד מאה מיליארד תאים פוטנציאליים האם זה אומר שבזרע לבטלה נוצר כמות כזו של מזיקים? ואם לא מה הכמות שנוצר? והאם יש לכך מקור פשוטני או קבלי? - תודה רבה

תשובה:

כמו שצורת אדם הוא גוף אחד שנחלק לחלקים, ראש ידיים רגליים וכו', כן כל טיפה נחלקת לחלקים, אולם זהו מזיק אחד שיש בו חלקים רבים. כי הטיפה כלולה מחסדים וגבורות, כמ"ש הרמ"ז בויקרא, ונחלקת לשנים, לחומר וצורה, כמ"ש בזוהר חי (בראשית, כט, ע"א). ונחלק לתלת טיפין, כמ"ש בזוה"ק (שמות, לד, ע"ב). ועיין זוהר הרקיע (משפטים). ובפרטות נחלקת לד', כי מורכבת מארבעה דמים, שהם ארבעה אדים, כמ"ש בגן נעול, וצורתה י', ולכך נחלקת ל'י', כמ"ש בתיקונים (תיקון יט), ועוד. ולשון רבותינו שמכל טיפה נברא מזיק, עיין דרושי הצל"ח (דרוש כג, לעשרת ימי תשובה), וליקוטי תפלות (ח"א, תפלה פ"ה).

סמינר לבנות

שאלה:

ביתי עולה לסמינר כיתה ט, במקום אנו גרים ישנם שני סמנרים סמינר אחד קיים עשר שנים ורמת הרחניות ממוצעת, סמינר השני חדש כרגע הבנות יותר שמורות.

רצוני שתלך ביתי לסמינר השני, אך ביתי לא מעונינת. כנגד זה הבת רוצה סמינר אחר בירושלים שנקרא קוק, ולבת יש רצון חזק בטענה שחברתית תהנה שם, וגם יש לה חברה שהולכת לשם. מבקשת מהרב דעת תורה האם להחליט לה או לשמוע בקול רצונה. ואני מאוד נבוכה בנושא ותודה רבה מאד מאד

תשובה:

באופן כללי נצרך בדיקה מהי רמת הפער בין הסמינרים, ומה רמת ההתנגדות של הבת, ואם היא באופי לקבל הוראות, או שבסוף סופה למרוד.

לצאת אל מחוץ לגוף

שאלה:

שלום לכבוד הרב. הרב ענה באחת מתשובותיו האם זה אפשרי לצאת מחוץ לגוף וליראות דברים שזה אפשרי אולם עדיין כול אדם יראה דברים כפי שורשו היינו שיראה השתקפות שלו עצמו והשאלה היא האם על פי הקבלה זה אפשרי כי מבואר בספרים בעיקר שערי קדושה חלק ד כידוע שעליית נשמה וכיוצא זה התפשטות של המחשבה לפנימיות העולמות שהחווה עולה בשרשי העולמות והוא למעשה לא יצא מהגוף אלא נכנס פנימה למעמקי הנפש (לפי מה שהבנתי) ושהוא מגיע נגיד לזיכרון של דרגת רוח אז הוא בעולם היצירה שכנגד הרוח ושמגיע לנשמה הוא בבריאה וכן הלאה והוא למעשה נכנס פנימה לא יוצא החוצה והעלייה מעבר לרקיע היא במחשבה כמו שכתוב בצוואת הריב"ש טוב, שזה הכול על ידי המחשבה שהיא בפנימיות האדם. אשמח לביאור בעניין תודה רבה

תשובה:

יש תפיסת אורך ותפיסת עובי. בתפיסת עובי, הכל נמצא כאן, ונצרך "להיכנס" פנימה יותר. בתפיסת אורך זהו מלמעלה למטה, ונצרך "לעלות" למעלה.

גילוי נשמה וסדר הלימוד

שלום רב,

מספר שאלות: קראתי את תשובתך בעיון, רב תודות על ההתייחסות, עניין זה לא מובן מאליו כלל וכלל.

שאלה:

א- התרגשתי לשמוע שזה גילוי נשמה, באיזה אופן בתוכי ידעתי את זה, רק שזה לא היה ברור. מדוע נותנים אור מתנה? כי זה היה באותו זמן מרחק שנות אור מהמקום שהייתי נמצא, לא עסקתי ביהדות, בעיקר בתורת הגויים, סביב בודהיזם מדטיציות וכדו' באותה תקופה, לקח לי שנתיים אחרי החוויה בכלל ללכת לכיוון של היהדות.

חשבתי על תשובתך והתחלתי ללמוד גמרא (חצי שעה בבוקר) והלכות במשך שעות היום (בכל זמן שמתאפשר לי בין עבודה וילדים), בשעות הלילה אני מקדיש לעבודה על תורת הסוד. ספריך בעיקר בשלב זה, ואשלב תניא וזוהר.

אשמח להתייחסות לגבי סדר הלימוד, לדעתך זה ממצה? החלוקה של היום והלילה במקום?

תשובה:

א. כמו קטן שתחילה נותנים לו כל צרכו ואח"כ נצרך ללמוד לדאוג לעצמו, מעין כך הנהגת הבורא עם האדם. שתחלה ניתן לו במתנה, ואח"כ מסתלק ממנו, ועי"ז יודע להיכן צריך לשאוף, להיכן צריך להגיע, ע"י עבודתו.

כדאי ללמוד גמ' עם חברותא שמבין טוב מאוד את הגמרא.

שאלה:

ב- עניין נוסף, העניין הוא שהמקום הטבעי ומרכז העניין זה סביב הסוד והגמרא דורשת משהו אחר, מוח יותר מחודד, וזה לא המשיכה שלי, זה דורש ממני מאמץ מיוחד, זאת אומרת הייתי שמח הרבה יותר להעביר את השעות בלימוד תניא ולקרוא בספריך. טבעי זה בטח לא, מה דעתך בסוגיה?

תשובה:

ב. כדאי לנסות ללמוד עם מישהו שמבין לימוד עיוני ויש לו תענוג בכך, וינסה להטעים לך מהטעם הפנימי הגנוז בה! אחר שתקבל טעם טוב בלימודה בס"ד יהיה נצרך לברר את סדר היום מחדש.

אין גבול להערכה שאני חש לרב כשליחו של הבורא. תודה רבה,

קנאה תאוה וכבוד

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א. השתדלתי לתמצת ולהגדיר הדברים בצורה הברורה ביותר (עד כמה שיכולתי).

ישנו אדם שבילדותו רמסו לו את כבודו (ע"י שהעליבוהו והשפילו אותו ושוב ושוב באופן מילולי), וכיום הוא חי תחת חששות ה'דמיון' - כמעט בכל מפגש בין אישי או כלל חברתי - שיפגעו בו שוב, וכתוצאה מכך הוא פיתח: א. מחסומי נפש רבים שמונעים ממנו מלחוש ולהביע את הרגשותיו, ב. פחד מסוים מפני יצירת קשר עם אנשים [ולא רק עם אנשים גסי נפש ורוח, אלא אף עם אנשים שסובלים מקושי הדומה לשלו, ושהמפגש של שניהם מעלה בהם את התחושות הקשות שלהם].

והנה אדם זה נחשף לאחרונה לגישה האומרת שבבסיס כל אדם ישנו כח עיקרי המניע אותו והנותן לו את עיקר חיותו, ובני האדם מתחלקים בזה לשלושה סוגים שכל אחד מהם מונע מכח עיקרי אחר:

א. יש שמונעים מהצורך בשליטה,

ב. יש שמהכבוד,

ג. ויש שמונעים מהאהבה [יתכן שלא דייקתי, או שישנו עוד סוג, איני יודע, אך אין זה משנה את עיקרון השאלה דלהלן].

ואחר הברור עם ידידו, הגיע המטופל להכרה ברורה שעיקר הכח המניע אותו הוא הצורך בהערכת הסביבה כלפיו. ואותו אחד שחשף אותו לגישה זו הדריך אותו ואמר לו, שאם מעתה הוא [-ה'מטופל'] יתחיל לנסות לחוש בכל אירוע שפוקד אותו ומעלה בו תחושות קשות, את אותו הכח שהתעורר בו ושמכאיב לו (מחמת ש'אינו מקבל את מבוקשו') - מודעות זו גופא תרפא עם הזמן את התחושות הקשות. לדוגמא: בזמן שהוא מדבר עם מוכר בחנות שהוא גס מזג, והלה מדבר [-עם המטופל] בגסות ובזלזול. וכעת עולות בליבו של המטופל תחושות קשות. אזי: אם ינסה לחוש ולברר את מקורו, ויצליח ממש 'להרגיש' שנקודת הכאב היא מחמת התפיסה העולה בו: "אני לא מוערך, אני לא שווה כלום" וכדו' - מודעות זו עצמה תוריד עם הזמן (אולי לחלוטין) את עוצמת כאביו ופחדיו, שהרי כעת הוא מודע לכך שלא ה'אירוע החיצוני' הוא שהכאיב לו, אלא שהכאב מתחיל מנפשו שלו [והקב"ה הפליא לעשות שברגע שמודעים למקור הכאב - זהו גופא התרופה לסילוקו]. וברשות הרב שליט"א אשאל:

א. האדם דרך זו אכן יעילה לפטור את קשייו? כי ליבי אומר לי שאולי נצרכת כאן עבודה יותר מעמיקה, ואינני יודע מהי.

ב. במידה ולא, האם ישנה דרך מועילה יותר?

ג. האם יש מקור תורני שמאשר [ואולי אפילו מרחיב] בעניין הגישה הנ"ל המחלקת בין סוגי עיקרי הכוחות המניעים את הבריות לפעול ולחיות? תודה רבה.

תשובה:

שורש דרך זה קרובה מאוד לאמרם ז"ל, הקנאה - שליטה, התאוה - אהבה, והכבוד, מוציאים את האדם מן העולם.

זהו חלק מן העבודה, וכך הדריך החזו"א מאן דהו שבא לשאול אותו, כיצד לתקן את גאוותו, והשיבו, שעצם המודעות היא (חלק מן) התיקון. והיינו שהכרת הרע יוצרת "הבדלה", שמכיר את מקור הרע "כנבדל". ויתר על כן כאשר נוגעים במקור הכאב, נפתח "שורש כח ההרגשה בבירור", וכאשר נפתח אינו נפתח רק לענין פרטי זה, אלא נפתח "עצם כח ההרגשה", ופתיחה זו היא מקור הרפואה. כי כאשר אין מבורר כח הכאב, זהו תערובת של כאב, ולא פותח את מקורו. ודרך זו היא דרך להשתמש בכאב עצמו כפתיחה לשורש כח ההרגשה. כי על דרך כלל יותר קל להגיע לשורש ההרגשה מתוך כאב, מאשר להגיע דרך אהבה ושמחה. כי רוב בני האדם נוטים יותר להרגיש את הכאב מאשר את האהבה והשמחה. ובדקות כי כח המתנגד יוצר הרגשת יתר!

כמובן זו דרך אחת, וניתן לשלב עמה דרכים נוספות.

דרכו של הרב גינזבורג ולימוד נ"ך

שאלה: -א- בהמשך לתשובת הרב על דרכו של הרב יצחק גינזבורג שאלתי אם הרב שולל את דרכו או שיש בזה בחינה של אלו ואלו דברי אלוקים חיים ואפשר להוציא מדבריו חלקים טובים וכדומה.

תשובה:

א. אפשר להוציא חלקים טובים וכד'.

שאלה:

ב- במה דעת הרב על לימוד נ"ך וכמה זמן ראוי להקדיש לזה.

תשובה:

ב. נצרך, פשוט וברור, תלוי כל אדם לפי עניינו.

שאלות על לימוד קבלה למתחיל

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א,

אני אברך חוזר בתשובה זה 5 שנים לערך והיום אני שקוע בעיקר בלימוד גמרא והלכה בעיון, את דרכי העבודה הפנימית אני שואב מתורתו של הרב הנכבד. לאחרונה עלתה בי השאלה לגבי לימוד קבלה:

א- קודם כל למה ללמוד קבלה?

ב- דבר נוסף האם להכניס לימוד קבלה על חשבון ש"ס ופוסקים?

ג- שאלה נוספת כללית - למדתי לאורך השנים מתורתו של המהר"ל שכנודע גם עוסקת בפנימיות התורה, מה בעצם ההבדל בין תורתו של המהר"ל לקבלת האר"י והרמח"ל והאם בחד מניהו סגי?

תשובה:

לימוד הקבלה נותן "תמונה שלמה" על כל הבריאה, ושייך בעיקר "למבקשי השלמות" שהוזכר ברמח"ל. אולם מרומם אף את אלו שאינם בכלל זה.

תמונה שלמה אינה נגלית בתורתו של המהר"ל, ונצרך להיות חכם מופלג על מנת להוציא זאת מתורתו של המהר"ל. ולכך נצרך גם זה וגם זה. כי בתורת המהר"ל יש "תפיסה פנימית", מבט פנימי איך וכיצד לראות כל מושג במבט פנימי. ולזה נצרך ללמוד את תורתו.

ספר בנושא אישות ושלוש בית

שאלה:

שלום כבוד הרב,

האם הרב יכול להמליץ על ספר בנושא אישות ושלוש בית?
תודה

תשובה:

כגון, והיו לאחד. מבט פנימי נתבאר ב-בלבבי - דע את ביתך ביחס למהות הבית.

עבודה לתיקון תאוות האכילה

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א,

שאלתי בנושא עבודת המידות, אני עמל כבר מספר שנים על תאוות אכילה ולמרות שחל שינוי מהותי בכוחות הגוף ובמשיכה של הנפש לדבר אני לא מצליח לקנות את הדבר באמת ויש לי נפילות כסדר שאני לא מצליח לברר אותן על שורשן. למרבה הפלא גליתי מגוון כוחות אחרים בנפש במהלך העבודה הנ"ל שאותם דווקא הצלחתי לתקן, אבל בעניין

האכילה נראה שאפסו כוחותי ותחבולותי.

האם עלי לזנוח את העבודה הזאת בשלב זה ולנסות לחזור אליה בעתיד אולי כאשר העולם הפנימי שלי יהיה יותר עמוק ומבורר? האם לנסות לעבוד ברובדים אחרים בנפש כגון ברצון? אציין דבר נוסף שפעם הנפילות היו באות מתוך כוחות נפש חזקים שלא הצלחתי להתנגד להם אבל היום הנפילות מגיעות יותר מכעין נדנד פנימי של המחשבה שכביכול "מכריח" אותי לעשות דברים שאני לא חפץ בהם, זה למעשה תופעה שחוזרת על עצמה גם בעוד מקומות ולא רק בתאוה.

אשמח להתייחסות של הרב גם לגבי העניין הזה ואם יוכל לתת לי הבנה על מצב הנפש והעבודה הרצויה לאור הדברים. תודה לרב שליט"א.

תשובה:

כדאי להמתין לתקופה אחרת. ככלל עלית ממצב של כוחות "גוף" בעיקר, לכוחות "המחשבה". ועתה נצרך בירור וזיכוכ המחשבה!

חנופה ואהבה לאזלת

שאלה:

מה לעשות אם אדם חושש שאחר יש לו קנאה עליו או אם הוא חושש שהזולת עינו רע עליו או שונאו ורואה בו פגם, האם יש לו להשתדל להחניף הזולת או למצוא חן בעיניו או להשפיל עצמו בעיני הזולת וכדו', או שדבר זה צריך תפילה ובטחון בה', והאם יש עוד איזה דברים שהוא צריך לעשות בנוסף לתפילה ובטחון?

תשובה:

בעיקר להרבות אהבה פנימית לאותו אדם אף באופן שאינו יודע מכך כלל, ועי"ז כיוון שכמים הפנים אל הפנים וגו', יתהפך לבבו אליך.

גילוי כח האהבה באחרית הימים ובדור דידן

א) מהו גילוי כח האהבה שמתגלה בנפשות באחרית הימים שהרב הזכיר קצת לאחרונה (שהוא זה לעומת זה כנגד גוג ומגוג)?

תשובה:

א. חיבור "לכלל" ישראל, מדין "כלל", לא מדין פרט.

שאלה:

ב) מה המקור לזה בספה"ק?

תשובה:

ב. זהו שער הנו"ן דקדושה, השער הכולל, כלל שלמעלה מכל הפרטים.

שאלה:

ג) ועוד לא מובן לי דהא יש יותר ויותר פירוד לבבות ושנאת חנם וחוסר התקשרות אחד לשני בדורנו (ובעיקר מחמת שכל א' שקוע בעצמו...) וא"כ איפה מצינו גילוי כח אהבה ואחדות בישראל בעולם עכשיו?

תשובה: ג. מצד הפרט יש פירוד יותר. אולם מצד הכלל יש חיבור, כגון בפועל קופות צדקה שמחברים רבים יחד,

מבט נכון על הקשר עם בני אדם

קרה לפעמים דבר מזדעזע, שאני היה מקורב אצל אנשים מסוימים בישיבה, או בחורים או אברכים שהיה לי שייכות עמם, ולאחר מכן היה פירוד דרכים ולא פגשנו יחד לכמה שנים, וכשהיינו בישיבה היה בינינו קשר חום וגם קצת עמוק, וכמו כל חברות בישיבה שהוא קשר של תורה ועבודה ולא סתר קשר באקראי של הרחוב, ולאחר כמה שנים פגשנו עוד, ואני הולך לקראתו לאמר לו שלום, והשני פשוט שכח אותי ובקושי הוא זוכר אותי, ואומר לי, "שלום...מה היה שמך, במחילה...?" !! והיה עוד מקרה שחבר טוב שאני היה מרגיש קשר עמוק איתו וגם הוא בא לחתונה שלי ביחוד לשמוח איתי ולרקוד איתי, ולא פגשנו לכמה שנים, ופגשתי איתו בבהמ"ד מסוים והוא בקושי זכר אותי ושכחתי את שמי לגמרי! וגם היה עוד חבר טוב שאני היה ביחד עמו לכמה שנים, וכשהיינו יחד יותר מג' שנים, ביום אחד בשיחה אחת עמו הוא אמר לי, "באיזה ישיבה אתה למד בו...?" נפגעתי עד דכדוכה של נפש על שחבר קרוב כזה שכח דבר כזאת, שאין זה פרט קטן אלא פרט גדול וחשוב, ואני היה מרגיש שהנ"ל אינו מעוניין בחיי כלל והוא רק מראה לי כאילו אנו חברים. איך חבר טוב יכול לשכוח דבר חשוב כזה?? ושמעתי ג"כ מראש ישיבה אחד שלא זכר את שמו של תלמידו עף שהוא היה יודע ומקורב אותו עד מאד. כמובן שבכל אלו היו נקודות שונות אבל באופן כללי השאלות הם,

שאלה (א): מה השורש לתופעה הזו?

תשובה:

א. היחס שלך לקשר עם בני אדם הוא לצד אחד, הינך תופס את הקשר עמוק יותר מאשר רוב בני האדם תופסים, ולכך הינך סובל מכך רבות לאורך כל ימך. עליך להפנות קשר זה לקב"ה, וכלל ישראל, ולא לתלות חייך בקשר עם הפרט, שברוב המקרים מאכזב.

שאלה:

ב) ואיך יכולים להתגבר על העלבון והפיגוע שחשים מהשני באופנים כאלו שהם מעין "ויחרד חרדה גדולה עד מאד" שהאדם מרגיש איך שהיה מטעה עצמו בהיחס הזו שהיה לו עם השני שנראה לו שלא היה רק כאן קשר אמיתי כמו שהוא חשב....

תשובה:

ב. כנ"ל אות א', עליך לשנות מבט נפשי לחיים, לא שינוי פרטי לאדם פלוני, אלא שינוי כללי על קשר עם בני אדם.

שאלה:

ג) האם יש להסיק מכל זאת איך שאנו חיים בעלמא דשקרא ושיש חיבור אחת שלימה שהיא הקשר שלנו עם הרבש"ע? אז א"כ איך צריכים לראות את החברים שלנו ובפרט אלו שהיה בינינו קשר עמוק?

תשובה:

ג. כנ"ל, קשר בגבול מסוים בחיצוניות, אולם בפנימיות כל הנשמות קשורות באופן שלם. יש מקרים נדרים של קשר עמוק מאוד עם בני אדם, אולם זהו מיעוט, רוב הקשרים אינם חזקים דיו.

אם הנ"ל היה קורה לך עם ב' חברים הקרובים ביותר בחייך תינת, אולם זהו רחב יותר, ולכך יש לשנות

מה ללמוד בפנימיות התורה והאם צריך לכוון

שלום רב, אני מקיים את התורה והמצוות. לומד בכל יום לבד בסדר הלימוד שדיברנו. הרגשתי שאולי אני צריך ללמוד פנימיות התורה. ולדעת לכוון. אולי אז מה שיש לי יצא לפועל במצח? התחלתי ללכת לשיעורי מתחילים בישיבת בית אל בירושלים. אבל כשהמורה, בחור צעיר התחיל לדבר הרגשתי הרגשה

- פנימית חזקה ללכת משם. שמשוה שם לא טוב לי. אני לא יודע לומר מדוע.
 האם אני צריך לדעת לכוון?
 אני רוצה ללמוד פנימיות התורה כמו שהחלבן והרבי מלובביץ' אמר. ולעזור למשיח לבוא.
שאלה 1: אתה יכול להגיד לי מה ללמוד בפנימיות התורה? הרב מכיר אותי.
תשובה א: חסידות מבוארת, ופתחי שערים לר' יצחק אייזיק חבר.
שאלה 2: האם אני צריך ללמוד לכוון? אני אישית. אם כן תגיד לי ותגיד לי לאיפה ללכת ללמוד ואני אלך.
תשובה ב: אין צורך עבורך ללמוד לכוון.

עבודה קריירה ולימוד תואר

שאלה:

אני בן 35, נשוי עם שתי ילדים ואני לא יכול להביא את עצמי לבחור מסלול קריירה. אני בתפקידי הנוכחי כבר שלוש שנים ואני שונא את זה. בחרתי בתפקיד הזה כי ראיתי שהרבה מהחברים שלי מרוויחים הרבה כסף ואני חשבתי שאני יכול לעשות את אותו הדבר. שלוש שנים מאוחר יותר ואני אומלל וגם נאבק כלכלית. רוב הימים אני אפילו לא יכול להביא את עצמי לעשות את העבודה שלי ובמקום זה לבזבז את הזמן. אני רוצה למצוא דרך לפרנסה שלי אבל אני מפחד מדי להתחייב לכל דבר בגלל 2 אפשרויות
 1) אני לא אהנה מתחום העבודה לטווח ארוך
 2) אני לא יודע אם זה יעשה אותי עשיר.
שאלות:
 א- חשבתי ללכת לבית הספר אבל אני לא יכול להחליט אם זה רעיון טוב.
 ב- בנוסף לא לדעת איזה תחום ללמוד.
 אני מרגיש חסר אונים ובהדרגה יותר כשולן שאני לא יכול לספק למשפחתי בצורה מכובדת.
 ג- האם כדאי לי להמשיך לתואר או שזה מאוחר מדי?
 ד- איך אני יכול להבין איזה מסלול קריירה ייתן לי הכי הרבה הגשמה ולא לתת לפחדים מכישלון וחוסר שביעות רצון להפריע?

תשובה:

עליך לברר באמת במה אתה חזק יותר, ובמה אתה נבנה, וכאשר יש ב' חלקים אלו יחדיו, "לא לחפש להיות עשיר", אלא להיכנס לאותו תחום, וה' יצליח דרכך.
 יש לחפש מקום שיוכל להתאים אף לחלק הרוחני, שיהיה מקום של עלייה כמה שאפשר!

טכניקות זיכרון

שאלה:

ראיתי בשו"ת שהרב אמר שלא מומלץ להשתמש בטכניקות זיכרון שמשמשות בדמיון. רציתי לדעת אם אני מרגישה שהשיטה הזו באמת עוזרת לי לזכור את הלמידה שלי האם כדאי לוותר עליה, או שמא אנחנו אומרים שאם זו הדרך שעובדת בשבילי כדאי לי להמשיך אותה?
 (השיטה שאני מתייחס אליה היא לעשות סיפור קטן כדי לזכור את מספר הדף ומה יש בדף. למשל כמו דף ב' זה בית וכו'. ואז אני מוסיף קצת מידע מהדף שנמצאים בבית וכו').
 גם אחרי כמה זמן אני לא זוכר את הסיפור אני רק זוכר מה יש בדף. אז אני מתרחק, מכיר הרבה דאף ומה רשום עליהם בעל פה.

לפני שהתחלתי את זה לא יכולתי לזכור את הלמידה שלי ועכשיו אני מתחיל להרגיש סיפוק אמיתי. מה הרב ממליץ?
האם להפסיק או להמשיך?

תשובה:

אפשר להמשיך, זהו דמיון מתוך הענין עצמו וקרוב אליו ממש, אולם יש להיזהר לא ללכת רחוק מדי, אלא

נאבי גבות

שאלה: למה יש לי כאבים עזים בגבות?

תשובה: הינך מתאמץ לעסוק בדברים שלמעלה מהשגתך.

עשה לך רב

שאלה:

רציתי לשאול דהנה במשנה באבות כתוב עשה לך רב והסתלק מיני הספק ולכאורה משמע
מלשון עשה שהאדם צריך לעשות, והשאלה היא איך אדם יכול לבחור רב דלכאורה אם הוא מבין מה שהרב אמר לא
צריך לשאול אותו, ואם אנו מבין מה הרב אמר מי אמר שהוא צודק ואיך יכל ליבחור אותו?
ועוד דהרי יש הרבה דרכים בדברי רבותנו וכל אחד אמר את הדרך שלו, וגם אם נניח
שהרב צודק זה רק בדרך שלו, ומי אמר שזה הדרך שלי?

תשובה:

כבר נתבאר ענין זה בהרחבה בשו"ת שאל לבי, שנת תשע"ח-עט, עיי"ש.

שאלות על מעלת השמיטה

לכבוד הרב שליט"א

זכני ה' לחבר ספר על השמיטה אשר פי יקבנו שמיטה לה' אוצר כל בו לעניני עבודת ה' בשנת השמיטה, ומאחר והתבאר
לנו מעלות עצומות ורבות על שנת השמיטה רציתי לשאול: שאלה:

א. האם זה רק מתי ששמיטה דאוריתא ובזמן הזה ששמיטה לרוב הפוסקים דרבנן האם גם יש את המעלות העצומות.

תשובה:

א. גם בשמיטה דרבנן יש הארה זו.

שאלה:

ב. למי שאין קרקע האם גם יש לו את המעלות, לכאוף המעלה באה כתוצאה מקיום המצוה ומי שאין לו קרקע כמעט ולא
מקיים את המצוה, (ובאופן שהוא לא עוסק בהלכות השמיטה)?

תשובה:

ב. כל שמקיים הלכות שמיטה שבאים לידו, הוא כלל.

שאלה:

ג. האם המעלות הגדולות נאמרו רק בארץ ישראל, ובחול"ל אין את המעלות, ואם גם לתושבי חו"ל יש את המעלות האלה ומדוע.

תשובה:

ג. עיקר המעלה בארץ ישראל, ובחול"ל יש התפשטות של הארה זו. כי זו כל מהות שמיטה, דין בארץ, ושבתה הארץ, וזה קאי על א"י, ושם נאמר וצוית את ברכתי.

דבקות

שאלה:

האם דבקות בשם זה בעירה, או קול דממה דקה [שקט]?

תשובה:

החיצוניות בעירה, הפנימיות שקט.

הילינג מדיטציה וכיו"ב

את כל הנושא של הילינג ונושא של התכנסויות ועליות להשפעה של שמות קודש והגנות עם מגן דוד ובקיצור כל מיני דברים שקשורים לעולם רוח והייתי אומר אולי גם סוג של מדיטציות ודברים שקשורים לכח אנרגטי אני מקווה שהסברתי את עצמי נכון וטוענים כביכול שזה מפתח את הרוח.

בסופו של דבר עזבתי את המקומות האלה כי גם ראיתי שזה לא נותן לי גם כח לגבור על היצר לאומת לימוד תורה בתמימות, אלא רק מעצים את היצר.

רציתי לדעת

שאלה:

א. מה דעת הרב בכל הנושאים האלה שהזכרתי למעלה ואם זה דרך הקדושה ואכן עוזר?

תשובה:

א. כל שנעשה בקדושה, באופן המדויק, ונעשה ע"י מי שראוי לכך, מועיל הרבה.

שאלה:

ב. כל הנושא שעושים הגנות וכאילו צריך לדמיין מגן דוד או עיגול מסביבך וטבילה בים וכו' האם זה משפיע ועוזר לנשמה ואכן מרחיק חיצונים או שזה פשוט לא שייך אלינו? ומה מקורות

תשובה:

ב. נא לעיין בספר בטוב ירושלים דרכי ההשגה.

שאלה:

ג. כל הנושא שעושים כביכול מדיציה או סוג של עליית נשמה בדימיון ועוברים רקיעים ומגיעים לרקיע 7 ואור א"ס וכו' ולהרגיש אנרגיה אם זה אמיתי או רק דמיוני ואם חול דיברו על זה?

ואם זה שייך אלינו כל הנושאים האלה וכיצד זה עוזר?

תשובה:

ג. כנ"ל אות ב'.

בברכה ותודה על הזמן של הרב.

נפרדות והתכללות

שאלה:

שלום לכבוד הרב.

בהמשך לשאלה 15589 הרב כתב שדברי הנם בבחינת הבדלה אבל בבחינת המתקה הרע ניכלל ובטל לגמרי. ולפי מה שהבנתי שכתב רמח"ל בפתח כד נכלל ענינו התכללות בדרך השלילה לשון כילוי כמו שהגבול נשלל על ידי הבלתי גבול וניכלל בו והאור שולל את החומר כדי שיוכלל בו בביטול גמור וכן הטוב שולל את הרע ואז חזרנו לאותה נקודה שכמו שיש טוב ללא רע אזי יש רע ללא טוב בסוד זה לעומת זה בסוד דבר והיפוכו והרע ישאר כביכול איפה שהוא מנותק מין הטוב ואם תאמר שהוא יעלם לגמרי זה אינו אפשרי שאז גם הטוב יעלם לגמרי שהוא טוב ביחס לרע היינו ביחס לצד הנגדי בסוד זה לעומת זה ונמצא שכול מה שיש בטוב אפשר לומר שיש גם ברע וכמו שיש אין מלבדו דקדושה כך אפשר להסיק שיש גם בצד השני ונמצא כמה שאלות א-האם זה ייתכן לומר כך שעצם ביטול הרע והתכללתו בטוב זה שהוא רק מאבד אחיזה בטוב והם נפרדים והרע נישאר לו אי שם ב-אפשר להסיק מכך שבעצם אין בחירה שסופם של הרע והטוב ליפרד זה מזה ואם הם יתערבו זה בזה שניהם יסבלו (כמו במצב היום מלחמה) עד שלבסוף יפרדו ומי שהוא טוב סופו לחזור לעולם בסוף אל הטוב ואז אין בחירה.

שאלת המשך (ב) - ידוע שיש בחינה שנקראת בחינת טבע בחינת העדר דעת כמו בהמה שעושה פעולותיה מעצם מה שחוקק בה מטבעה למעלה מטעם ודעת כמו מכונה שכול מכונה לא יכולה לעשות טעיות מה שמתכנתים בה כך היא פועלת ללא דעת אז מתי שאנחנו נתקן עצמנו לגמרי אחרי התחייה ונהיה טובים בעצם טבענו שחוקק בנו כידוע בספרים שנשמה האלוקית היא טבע שטבוע ביהודי והיא משתוקקת לטוב למעלה מטעם ודעת בעצם טבעה שהעצם משתוקק ליסודו אזי אנחנו נהיה כמו מכונות אוטומטית ללא בחירה!!! שיש כופרים שטוענים שהנחש הציל את אדם וחווה בכך שנתן להם את האינטלקט האינטנסיבי של הטבע החייתי ללא שיהו כפופים אל שליטת הטוב של שם הוויה אלא חופשיים להפוך לאלהים בעצמם - ובמבט מסויים זה נכון כי מבחינת הרע הוא באמת ניצל מין הטוב וקיבל מציאות לעצמו!! אבל מבחינת הטוב הוא נשתעבד אל הרע אבל כלפי הרע זה הפוך!!! ובאמת המלחמה היא רק השתייכות וכול מה שיש בזה יש בזה ואין צד עדיף על חבירו כביכול כי כול מה שיש בצד אחד יש בצד הנגדי

תשובה:

לא הבנת נכון כלל וכלל!!! הפירוד הוא הרע לעצמו והוא "החלל הפנוי". אולם אינו הפכי לגמרי, כי יש בו רשימו. ואין היפך גמור, דכמו שאין שווה גמור בבריאה, כן אין היפך גמור! ההיפרדות היא צד אחד של מבט, אותו דבר עצמו מתראה גם כנפרד וגם כמאוחד, וזהו כללות ההפכים, ולא ח"ו נפרד כפשוטו, כי אין פירוד גמור בבריאה!

תפיסתך בזה לעומת זה, אינה נכונה, ומולידה טעויות רבות ומבוכות רבות!!! זה לעומת זה היא תפיסה חלקית ולא תפיסה שלמה, ואתה תופס זאת כמוחלט, ולכך נולדים כל הטעויות והמבוכות!

פאה סינטטית

שאלה: ראשית, אני רוצה להודות לרב, קראתי את ספרו האחרון של הרב לנשים והערכת כל מילה מאוד! בע"ה אני אמורה להיות מסוגלת ליישם שם הכל.

הרב כתב קצת על פאות נשים ואני רוצה לשאול על כך, האם פאה סינטטית טובה יותר משיער אדם?

אני שואלת כי אני חובשת פאה קצרה מאוד כשרה שנראית כמו פאה, אבל אנחנו מדברים הרבה על לבישת פאות סינטטיות ואני תוהה אם ה' היה רוצה שאחליף לפאה סינטטית גם שזה כרוך בהרבה הרבה יותר זמן וכסף מצידי, וכנראה לא יראה שונה מאוד עבור אחרים, ואני אהיה יותר עסוקה בפאה שלי.

אם התשובה היא כן, האם אוכל להטריד את הרב בנימוק?

הסיבה שאני שואלת היא, כי לכל כך הרבה אנשים יש סיבות שונות למה הם עושים את זה ואני באמת רוצה להבין את זה במלואו. האם זה בגלל החשש שזה שיער שהוקרב לעבודה זרה, או שזה לא צריך להיראות כמו שיער, או סתם הסיבה הפשוטה לא לכסות את השיער שלי עם שיער של מישהו אחר?

אני מאוד מעריכה את הרב שהקדיש זמן לקרוא ולענות על השאלה שלי שמטרידה אותי כבר זמן מה.

תשובה:

בוודאי באופן עקרוני עדיף פאה סנטטית, והטעם כמו ג' הטעמים שכתבתם שהם נכונים מאוד!

רגשות ומודעות עצמית

שאלה:

המשך שאלה 16670, הרב ענה לגבי השאלה על הרגשות חיוביות שלא פעילות כגון אהבה ושמחה אלא מצב נייטרלי אין מושג "לא פעיל", אלא "יותר חלש". נצרך למצוא את הנקודה שבו כן פעיל ולהרחיבו. מדובר שבאמת אין נק' פעילה, לפחות לא במודע, באופן שכלי לא מובן לי כיצד ניתן להפעיל את הרגש, אצל אדם רגיל הרגש פעיל "באופן טבעי" חלק יותר חזקו חלק יותר חלש ואז יכול לאזנו וכו', אבל מי שכלל לא פעיל אצלו הרגש מה עליו לעשות הרי אין כפתור שלוחצים עליו והרגש נדלק, על דרך כלל הרגש של אדם פעיל ביחס להוריו וכלל משפחתו מקטנות וכך גודל, אבל אצלי מאיך שגדלתי ומי שהורי לא היה ממש דבר זה מכל מיני סיבות וגם מי שמנסה לטפל מנסה דרך האנשים הקרובים לאדם ואצלי זה לא שייך, השאלה מה בכל זאת אפשר לעשות? אשמח שהרב ירחיב בדבריו מדובר שאני אדם רגיל ומתפקד טוב תודה רבה

תשובה:

נצרך לפתח את המודעות, או בעצמך או ע"י סיוע מזולתך, עד שתגיע למודעות של חלקי רגש גלויים בעצמך!

מורדת בהסכמה

שאלה: רצייתי לשאול, אם אישה שלא הולכת לטבול כבר תקופה, בהסכמה משותפת עם בעלה, על מנת לבנות קשר מחודש לאחר שנים קשות של מרחק רגשי ביניהם, נחשבת מורדת? תודה

תשובה: אינה מורדת.

יסוד העפר

שאלה:

שלום כבוד הרב שליט"א,
כאשר יסוד העפר מתגלה באדם באופן שהנפש דורשת סדר ודיוק וסימטריה באופן קיצוני בכל פעולה ופעולה של

האדם. לאיזה חלק בפרטות העפר זה שייך? מה העבודה המעשית לנפש כזאת? האם יכול להיות שייכות גם לקפדנות של אש?

תשובה:

עפר דעפר, דיוק וסדר. או אש דעפר, קפדנות. בכל מעשה שנגלה תכונה זו, להשאיר פרט אחד קטן לא מסודר בדוקא, מתוך מודעות להחליש כח זה.

מה למדו בבית מדרשם של שם ועבר

שאלה:

כבוד הרב שלום וברכה!

מוזכר הרבה פעמים בחז"ל שהאבות למדו בבית מדרשם של שם ועבר כך נכתב כלפי יצחק וכן רבקה הלכה לבית מדרשם של שם ועבר לשמוע מה בפיהם על ויתרוצצו הבנים בקרבה כמו כן רש"י בפרשת וישב כותב שלימד יעקב אבינו ע"ה את יוסף בנו מה שלמד בבית מדרשם של שם ועבר. ושאלתי היא מה למדו בבית מדרשם של שם ועבר? והאם יש איזה משמעות לתורת שם ועבר כלפינו, או שאין לנו שום יחסיות אליה אחר שקיבלנו את התורה במעמד הר סיני? תודה רבה כבוד הרב על כל התשובות הנפלאות.

תשובה:

שם, עסקו ב"שמות" ולכך נקרא שם, כי כל עסקו בשמות. עבר, עסקו בתורה במדרגת עיבור, ולכך נקרא עבר, ולכך על עסקי עובר הלכה רבקה לשאול דייקא.

ובעומק תורה של קודם מתן תורה היא תורת קטנות, מדרגת שמות, מדרגת עיבור. ותורה שקבלנו במתן תורה, היא מוחין דגדלות, השכלה וראיה.

הרגשה ודמיון

שאלה:

לגבי תכונה בנפש שבכל פעם שהיא נתקלת בספק או קושי לקבל החלטה היא מנסה לחשוב על כמה שיותר אפשרויות לפעול ובכל אחת מהדרכים היא מנסה לדמיין מה תהיה התוצאה ולפי ההרגש שהתוצאה המדומיינת מעוררת בה היא בוחרת את אופן הפעולה. איך להתמודד עם תכונה שכזאת? איך אפשר להשקיט נפש שהתרגלה לפעול באופן כזה? מה השורש? הקלקול והתיקון?

תשובה:

ההכרעה מכח "דמיון" ו"הרגשה". נצרך לפעול בשקטה מתוך בירור שכלי, והכרעה שכלית, ופעמים לשלב מעט הרגשה לבסוף, וזהו לכל אדם. זולת לבעלי נפש עדינה וקדושה, שאצלם ההרגשה היא כח לפעמים של הכרעה.

חינוך ומודעות לנער צעיר

שאלה:

שלום רב למו"ר שליט"א, שאלה בעניין בני נ"י. אנסה לפרט כמידת האפשר על מנת לקבל תשובה. גיל 12, יסודו עפר דאש וביתר התפרטות נראה כמים דעפר דאש.

צדדים לא מתוקנים: מצד יסוד האש - קשה לו מאד בלימוד, לא מרוכז ודילוגו מנושא לנושא מאד בולט על גבול ההפרעה (מטופל בריטלין במינון נמוך ביחס למשקלו). מצד העפר - נוטה להתיימש מהר (תתכן אף הפרעה נפשית - יש גם סמך גנטי) נוטה לעצבות וסחיטה רגשית. מצד המים - חברתית לרוב נגרר אחר אחרים ומאד מנסה לרצות. צדדים מתוקנים: מצד האש - רוצה מאד להתעלות ולהצליח בעבודת השם ונראה ששורש נשמתו מפרצוף לאה (נוטה לתפילה) ומחובר מאד לרבי נחמן. מצד העפר - יצירתי ונוטה לשירה ולמוזיקליות והדברים שתפס נשארים כבנין בנפשו. מצד המים - נמשך לילדים עובדי השם ובעצמו נוהר מילדים שמתקררים בקדושה ולכן נגרר אחרי ילדים שעובדים את השם וכן דרכו להראות לי את הצלחותיו.

עיקר דרכי ההתמודדות שלי הינם חום ותמיכה ללא פשרות ואהבה גדולה מאד. כדרך לברר את הצדדים המקולקלים אני עובד איתו בדרכים המבוארים בתניא - ספר של בינוניים (ונגיעות של דע את עצמך), תוך דגש רב על הבנה שהמקום המקולקל הינו מצד הנפש הבהמית. כאשר העפר דאש מוליד ייאוש גדול מאד הנני מכיל אותו בעדינות אך כשמגיע לרגיעה הוא מודרך להבין שאלו צדדים דקלקול מצד הנפש הבהמית - אציין שלאחרונה הוא אינו אוהב שאני מדגיש לו שהקלקול מהנפש הבהמית.

המלמד של הילד מורה לתלמידים להתפלל בכיתה בלבד, ואילו הילד הולך בעצמו לישון מוקדם ורצונו חזק להתפלל דווקא בנץ החמה. בליל שבת שוחחתי על כך עם הילד והוא שטח טענותיו ש"רבו" הורה לו להתפלל בנץ, כשבררתי מה בדיוק כוונתו אמר שרבו הוא רבי נחמן והוא הורה לו להתפלל בנץ החמה דייקא. הסברתי לילד שתפילת ותיקין היא מעלה קדושה אבל כאשר היא באה בדרך של פריצת גבול (שהציב לו המלמד) זוהי למעשה התלבשות של הנפש הבהמית בקדושה וסופה לפרוץ אף את הגבולות של עצמו. הוא נעלב מהאמירה הזו. בשיחה עם המלמד הסכמנו שמפאת נפשו המסוכנת להשליך הכל מתוך יסוד העפר והאש ועד שהרב יענה - הוא יתפלל בנץ ויגיע לת"ת אחרי תפילת הכיתה כדי לא להפריע. אמנם מה עלינו לעשות למעשה? להתעקש שיתפלל מאוחר או לאפשר לו ותיקין? תודה רבה מקרב לב!

תשובה: לתת לו להתפלל בחלק מן הימים כרצונו, אולם לא כל הימים. וגם זה לזמן, לתקופה. וכל זאת כי מחד לא להילחם עמו, ומאידך להציב גבולות, שלא כל מה שחושב ורוצה יעשה. ככלל נצרך בדיקה לאיזה רמת מודעות כדאי להביא ילד בגיל זה.

קפדנות וביקורתיות

שאלה:

שלום כבוד הרב,

האם לדעת הרב יש דרך עבודה פנימית שיותר תתאים או שיותר ראוייה לאדם כזה? נקודתית לגבי הקילקול שהרב ציין בכח הגברי שבתוכו, הקפדנות והביקורתיות מה העבודה לתיקון במקרה זה?

תשובה:

יש להכיר את כלל הנפש ולא רק חלק זה בפרט על מנת לברר דרך פנימית.

נקודתית, יש למצוא בכל דבר נקודה אחת טובה, זוהי התחלה בכיוון הנכון.

גילויים בחלום ובהקיץ ובירור כח המדמה

שאלה:

[שלום כבוד הרב, לא הבנתי את תשובת הרב לשאלה, מה הכוונה בבירור כח המדמה בהקשר של הגילוי, כוונת הרב לברר האם המראה נבע מכח מדמה תקיף או ממצב נפשי שהיה יכול להביא את המדמה להראות לאדם דבר שכזה? ואם כן איך עושים את זה? וכן מה כוונת הרב שאחרי הבירור השאלה לא מעשית? האם הרב יכול לבאר? בכל מקרה אפרט קצת יותר על אופן הגילוי, זה היה באמצע הלילה במצב שבו הרגשתי שהחלק הרוחני/נפשי שלי עזב את הגוף (הגוף היה שרוי בשינה) והחלק ההוא היה בהקיץ, על תקרת החדר הייתה ישות נוספת שהייתה במראה אדם אך רגליה היו מסתרכות ונמקות אבל לא שלמות. דמות נוספת מרחפת שאותה זהיתי כאחותי אבל בה היתה לי ידיעה ברורה באותו רגע שהיא לא אמיתית. הדמות העשויה אש היתה לפני, היא היתה שלמה (לא מחוסרת איברים) אבל לא היו לה תווי פנים (עיניים, פה וכו') והיא לא דיברה כלל. היא עמדה מולי וכנראה שהושיטה לי את ידה בניסיון לקחת אותי איתה. כמוכן שהרגשתי פחד ואימה נוראיים באותו רגע אבל הדמות שידרה לי ביטחון ורצון להיטיב איתי. במהלך תקופה של מספר חודשים אחרי זה היו לי עוד מספר חוויות חוץ גופיות אבל לא באופן של התגלות ממש ולא באותה העוצמה, זמן קצר לאחר מכן התחלתי לחזור בתשובה והתהליך תפס תאוצה ועוצמה חזקים מאד, היום ברוך השם אני אברך. האם הרב יכול לשפוך אור על החוויה או שלדעתו אינני צריך לחקור אודתה?

תשובה:

גם וגם, נא ללמוד את סדרת דע את דמיוןך. אצל רוב בני האדם, וברוב המקרים, מראות אלו הם דמיונות, נכתב שעל דרך כלל השאלה לא מעשית, ודו"ק. כיוון שאתה נוטה לחוויות חוץ גופיות, לכך במקרים מעין אלו, זהו לא דמיון רגיל שבתוך האדם, כיוון שזהו חוץ גופי, אלא "שורשו". וכאשר זה מצד הקלקול זהו מלאך "דומה", שנקרא כן מצד היותו שורש כח המדמה. והוא שרו של הגיהנם. מראה זה נשלח לך על מנת לעורר נפשך, וב"ה שפעלת נכון מאוד. ככלל מכיוון שהינך נוטה לחוויות חוץ גופיות, נצרך בירור חזק מאוד של כח המדמה, ויותר ויותר לעסוק בד' אמות של הלכה, ולדבוק בהויה, וכל אלו ככח הפכי לחוויות אלו, על מנת לאזן את הנפש.

תפילות ובקשות לטובת האדם

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א,

בעניין תפילות ובקשות של אדם - כיצד עליו לבקש :

אפשר שאדם צריך להוסיף לכל בקשותיו, אף ברוחניות, שיבא הכל לטובה, הגם שנראה לו שזה לטובה מ"מ אינו יודע חשבונות שמים וממילא צריך להוסיף זאת.

ואפשר שאדם שהוא בטוח בהשי"ת ומתפלל אליו שיושיע אותו בענין מסוים, ואם לא נושע, מבין שזו הטובה שלו וא"כ אין צריך להוסיף שום נוסח "שיהיה לטובה", כיוון שבטוח בהשי"ת ממילא לא יתכן שיבוא דבר לא מתוקן אליו, ונראה שיש כמה ראיות לכך:

1. בתפילת עמידה אדם מבקש פרנסה, בריאות וכו' ולא מחלק אם זה לטובה או לא וכך נראה מספר מכתב מאליהו ח"ב ע"מ 193, בענין תפילה עבור צרכינו, ואין בזה חילול השם, שכביכול מראה בתפילות שהקב"ה מונע ממנו דבר טוב

לפי הבנתו. אלא בזה שמוכן לקבל כל מה שקורה עמו באהבה, מראה שנק' העקדה עדין ערה בלבו תפילה מתוך התבטלות להקב"ה.

2. ועוד ראייה שלא מצינו בכל תפילות, סגולות, תחינות חילוק אם מבקשת בנים למשל, שיהא לטובה וכן הלאה.

3. ולכאורה אפשר להביא עוד ראייה ממכתב מאליהו ח"ה עמ' 75 שמדת בטחון, שאדם ברור לו שכל מה שמתרחש ובפרט לעצמו, הכל מהשי"ת ומתפלל אליו שיחוננו ואם לא קרה הדבר הרי הכל לטובה, דמשמע שבתפילה בעלמא אדם בטוח בהשי"ת וממלא אין צריך לחלק אם לטובה או לא, דודאי שהשי"ת יעשה מה שלטובה.

תודה והערכה רבה

תשובה:

כמו שלא מצינו בתורה יעוד רוחני אלא גשמי במפורש, כי הפנימיות נעלמת, כן אף מן נוסח הבקשות לא נגלה חלק זה, כיוון שנמצא בהעלם, כי הנקודות הפנימיות אינם בגילוי. וזהו יסוד מוסד להרבה נקודות פנימיות שנעלמות.

תפילת העמידה היא בלשון של כלל, ואין לדמות לבקשה פרטית.

תפלה אם האדם מתעקש יכולה להתקבל אף אם אינה לטובתו. אלא שאם לא נתקבלה עליו להאמין שגם זה לטובתו.

הדרכה לבעל תשובה

שאלה:

שלום לכבוד הרב,

קודם כל תודה רבה לרב על עבודת הקודש המדהימה והייחודית שהרב עושה בעולם.

לשאלתי,

אני בחור חוזר בתשובה כ-3 שנים, ובשנתיים האחרונות אני לומד בישיבה בירושלים.

לפני הישיבה גרתי לבד במשך כמה שנים (לפי התודעה שהייתה לי אז זה עשה לי טוב), והיום בישיבה אני מתמודד עם קושי עצום מבחינת ההמוניות, העומס של האנשים, האינטרקציות, וכ'ו..

אני ממש מרגיש לפעמים שאין לי רגע קטן אפילו לעצמי.

ברוך השם זכיתי להיות פעיל מאוד בישיבה, הן מבחינה חברתית, ארגונית וכו', וזכיתי גם להיות פעיל מחוץ לישיבה בהרצאות לחיילים.. סטודנטים וכ'ו..

העשייה עושה לי טוב, אבל לפעמים אני אבוד..

אני מרגיש חוסר סדר עצום בחיים שלי, עם כמה שאני מנסה להיות מסודר זה עדיין לא הולך..

ברוך השם לאחרונה נחשפתי לתכנים של הרב שליט"א, ולפי ההבנה שלי כרגע היסוד שלי הוא עפר שברוח/רוח שברוח...

השאלה שלי היא מה יכול לעזור לי להתמודד עם עומס האינטרקציות בישיבה?

אם זמן השקטה יכול לעזור, מתי הזמן הכי טוב לעשות אותו?

ושאלה נוספת ברשות הרב, האם זמני השינה והקימה הנכונים בבוקר משתנים מאדם לאדם? או שלכולם יהיה עדיף לקום מוקדם, ולישון במקסימום שהם יכולים להישאר ערים?

תשובה:

כדאי שחצי היום הראשון יהיה מקודש כולו לעלייתך, ללא עסק כלל וכלל עם שום ענין.

זמן ההשקטה עדיף או בתחילת היום או בסופו. תלוי בנתוני החיים, ובאופי נפשו של האדם. וכן זמני השינה והקימה תלויים באופני נפשו וגופו של כל אדם.

מהות התשובה ומקור בחז"ל לשיטות שונות

תודה רבה על התגובה המהירה.

הרב אמר "אחת הדרכים שהובאו בספרי הקדושים לתיקון פחדי העבר שלנו היא בעצם שימוש בכוח הדמיון כדי לחיות מחדש את האירוע הגורם לפחד."

האם הרב מתייחס לפירושו שלו לחז"ל של "מה הבעת תשובה"? אבל למעשה אין מקור בפועל לעשות עבודה זו בחז"ל?

כפי שהסברתי, אני מתרגלת את השיטה הזו ורואה שהיא עובדת אבל המקור שלי עד עכשיו היה חילוני ורציתי משהו יותר קונקרטי.

שאלה:

א- האם יש עוד משהו בחז"ל על זה?

תשובה:

א. זה כל מהות התשובה לחזור למצב הקודם באופן מתוקן.

שאלה:

ב- לעתים קרובות מאוד אני מוצא זיכרונות עם אנשים שעברו התעללות על ידי ההורים או אחרים. איך אני יכול להגיד להם שהם צריכים לעשות תשובה על שלא היו להם אמונה כשהם היו בני 10 וקיבלו מכות?

תשובה:

ב. תשובה כלומר לחזור לדבר באופן מתוקן, ואפילו באופן שאינו אשם בדבר, נצרך לחזור ולתקנו.

שאלה:

ג- אני סקרן לגבי שפת הספרים הקדושים של הרב. האם זה רק פרשנות של חז"ל? אני מוצא הרבה דברים בחז"ל שמייצגים רעיונות מסוימים אז האם אני יכול לשקול את זה ספרים הקדושים?

תשובה:

ג. נצרך ידיעה רחבה והבנה עמוקה שורשית ויסודית ומקיפה. זולת כך מצוי טעויות לרוב. ולכך אנו מוצאים שכל מחדש שיטה מוצא לה מקור בתורה, וד"ל.

שוב תודה לך על ששמת לב לשאלות שלי. ההזדמנות לשמוע את דעתו של הרב על הדברים האלה היא לא יסולא בפז.

מנסה לעבוד על השתוות

שאלה:

אני מנסה לעבוד על השתוות. אני מנסה להיות נוכח ולעשות הכי טוב שאני יכול ברגע הנוכחי. כרגע אני מנהל משא ומתן על עמדתי עם כמה חברות חדשות שאני משיק. אני כרגע עובד עבור כמה יהודים מוצלחים מאוד והבאתי להם את הרעיונות האלה כי אני צריך את הכסף והקשרים שלהם. בנוסף, יש לנו יחסי עבודה חיוביים ויש לי הרבה הכרת הטוב, אליהם. עם זאת, אני צריך לנהל משא ומתן ולנסות לשכנע אותם שמגיע לי _____% מהחברה בשל העובדה שזה היה הרעיון שלי. זה הופך לשנוי במחלוקת, ואנחנו לא מסכימים. אני מנסה להתנהג איתם כמו בן תורה ומענטש. אני מרגיש

שחשבתי שאני צריך להיות קשוח כדי להשיג את מה שאני רוצה ואני לא רוצה להפסיד בגלל שלא עשיתי את השתדלות הנכונה של להיות קשוח. אני מרגיש שאם אני לא הולך להיות קשוח, אני לא הולך לקבל את חלקי ההוגן. ברור שהשם מניע את התהליך הזה. מתי אני מסתכל על המצב ואומר "עשיתי כמיטב יכולתי, אני לא רוצה לגרום למחלוקת, אני מרוצה מכל מה שקורה" לעומת "אני הולך להילחם על מה ששייך, וזה השתדלות שלי"....אני מבולבל.

תודה על תשומת הלב שלך לעניין זה

תשובה:

כאשר נמצא במצב זה שיש אנשים סביבותיו שאינם נוהגים כשורה עמו, נצרך להיות קשוח עמהם, כי הם גונבים את חלקו. או לחילופין לחפש מקום אחר ישר יותר.

אם מודבר בדבר קטן אפשר לוותר, אולם אם זהו דבר גדול אין לתת שינצלו אותו. אא"כ סבור שזה יזיק לבריאותו וכדו' ועדיף לסבול נזק כסף מנזק בריאות. או באופן שיש זיכוי הרבים בכך, וזהו אינו נראה המקרה.

יחד עם זאת נצרך להיות קשוח, אולם לנהוג ביושר ולא לפגוע בזולתו. ונציין עוד, שפעמים שקט נפשי יקר יותר מכל רווח ממוני.

תורה שהולך לסטרא אחרא

שאלה:

לגבי מה שכתוב שאדם שלומד תורה ועושה עבירות תורתו הולכת לסטרא אחרא, האם עדיין זה נחשב מצוה ויקבל על זה שכר אפילו כשלא עשה תשובה בכלל

תשובה:

אחר כל הזיכור על העבירות יקבל שכר על כל לימוד ולימוד.

שתי נשים לאיש אחד ושני אנשים לאשה אחת

שלום כבוד הרב, רציתי לשאול (בהמשך לתשובת הרב שליט"א על שאלה שכבר שאלתי) -
שאלה:

א. האם לכל אדם (איש) יש שני חצאי נשמה כמו לאה ורחל ליעקב? או רק במקרים מסויימים?
תשובה:

א. פעמים החלקים מתראים כחלקים ופעמים מתראים כאחד. ופעמים נצרך לו רק חלק אחד בלבד.
שאלה:

ב. האם גם לאשה היה רשות להתחתן עם 2 גברים כי יש נשים שגם להם יש 2 חצאים?
תשובה:

ב. אסור לאשה להתחתן עם ב' גברים בבת אחת. ופעמים לצורך כך מתגרשת או מתאלמנת.
שאלה:

ג. האם הנישואין עם 2 נשים מותרים לפי התורה הקדושה לכתחילה? (בלי קשר לתקופת אבותינו אלא עפ"י התורה גרידא)? ואם כן, מה פשר האיסור כיום להמנע מכך?
תשובה:

ג. כן, מפני שיש בכך חסרון, כי נעשות "צרות" זו לזו. וזהו תיקון ל"צרות" זו.

שאלה:

ד. האם כיום, כשיש איסור הלכתי והרשות היא מוגבלת לתנאים מסויימים לנשיאת 2 נשים, ובני אדם מתחתנים רק עם אישה אחת זה אומר שיש להם רק חצי אחד או שזה לא מחייב?

תשובה:

ד. פעמים אם זוכים נכללים באשה אחת, ופעמים נצרך לשאת ב' נשים בזה אחר זה בגלגול זה אור בגלגול אחר. וכן אף נשמת הגבר ברוב המקרים בדורות אחרונים הינה "חלק" ולא שלם, ולכך מספיק אשה אחת מקבילה לחלק זה.

פִּרְטִים בְּנִתִינֵת צְדָקָה

שלום כבוד הרב,

שאלה:

1. יהודי שעובר ליד גוי שנראה כעני המבקש צדקה, יש מצווה לתת לו? האם יש איסור לתת?

תשובה:

א. יש איסור של לא תחנם, לתת להם מתנת חנם. ובאופן שיש בו משום דרכי שלום, מותר. הדברים נתבארו ביורה דעה, סימן קנ"א. הן בדין מתנה, והן בדין צדקה והשבת אבידה, ועוד.

שאלה:

2. מה הגישה הנכונה כלפי נתינת צדקה – האם צריך להביא רק למי שמכירים שהוא אכן עני אמיתי, ולהמנע מלתת למי שלא מכירים (שמא הוא מתחזה ישתמש עם הכסף לעבירות וכו') או יש להביא גם למי שלא מכירים?

תשובה:

ב. יש לתת לעני שמכירים שהוא עני, או שיש עדות נאמנה שהוא עני.

שאלה:

3. מה הדרגה הכי גבוהה בנתינת צדקה (מבחינת המקבל ולא הנותן) – לתת לעמלי תורה עניים לארגון קירוב רחוקים וכו'?? למי הכי טוב לתת?

תשובה:

ג. קרוב, שהוא תלמיד חכם, שהוא עני, שדר בעירו, שעוסק בזיכוי הרבים.

שאלה:

4. האם זה נכון שאדם שדפקו על דלת ביתו לבקש צדקה פגש במי שמבקש צדקה ברחוב צריך לתת לא משנה מי הוא אותו נזקק ויתן לכל מבקש אפילו פרוטה, העיקר שנתן משהו?

תשובה:

ד. כן.

נְבִיעָה פְּנִימִית

לכבוד מו"ר הגאון והיקר מאד לליבי: שלום ואיחולי כל טוב אין סופיים!

בהיותי עוסק כתקופה בספר "דע את מחשבתך" וכן פרקי הסיום של "דע את רפואתך" (קרומי המוח והשגת העצם), הנני תופס כיום כך:

מהות כח החשיבה הוא דילוג מנקודה לנקודה (נקודה היא התלבשות הדילוג במחשבה כגון דמיון או שכל) והוא מוליד ההתענגות(כפי עומק והחידוש שבהתלבשות הדילוג).

אמנם דילוג זה יש לו צד פנימי וצד חיצוני, חיצוני - כל תנועה הבאה מבחוץ כגון התענגות בהחלפת תמונות באופן מהיר(מצוי במדיה רח"ל). פנימי - מתחיל התבוננות מנקודה חיצונית אבל הדילוג וההתחדשות בה מגיעים ע"י הרחבה והתבוננות פנימיים כגון אותה תמונה אחת שההתענגות נובעת מתפיסה מחודשת ועמוקה יותר ע"י נביעה פנימית.

שאלה:

(א) האם הבנתי נכון?

תשובה:

א. נכון. מכח פרצוף אריך, יש מחשבה מוסדרת שלב אחר שלב. מכח עתיק, יש דילוג. ולעולם אין רק סדר של אריך, אלא בדקות יש אף דילוג של עתיק. וזהו מקור התענוג. לעומת כך מכח אריך, סדר, שלב אחר שלב, יש ישוב דעת ומנוחה.

שאלה:

(ב) יש בחלון ביתי נוף מרהיב ופתוח אמנם זה אותו נוף, וכשאני מחדש בו באופן פנימי קורה שאני נתקע - בפרט כשאני מנסה לחדש דילוג באופן יזום ולא באופן משוחרר. כיצד אפשר ליזום דילוג פנימי ועם זאת משוחרר? שהרי יוזמה ושיחרור הם הפכים המבטלים אהדדי.

תשובה:

ב. השחרור מנתק את האדם מהנקודה שבה הוא ממוקד ועי"ז נפתחת הנפש לחידוש. הינך "ממקד את עצמך לדלג", ולכך יש לך קושי. הצורה היא הפוכה, תחלה שחרור, ואז דילוג.

שאלה:

(ג) בין נקודה לנקודה שבה מתלבש הדילוג יש מקום ללא התלבשות, אך מהו אותו מקום שבו הדילוג כביכול "שוהה באוויר" ואינו מתלבש במחשבה? כשאני מנסה לחוות את אותו מקום ללא התלבשות הדילוג אני בעצם הופך את ה"אין התלבשות" ל"התלבשות" ובכך אני שוב מאבד את ה"שהיה באוויר" של כח הדילוג.

תשובה:

ג. השקטה, איפוס המחשבה, "אפיסת המחשבה".

תודה תודה תודה הרב

לשמוע חדשות ורדיו

שאלה:

שלום רב,

חברי שאוהב לשמוע חדשות שמע סדרא של הרב שליט"א בעניין שמיעת חדשות, שצריך לשמוע חדשות בסדר יום קבוע ולא במזדמן ללא סדר, ואז שומע כל יום רדיו חילוני, ושאלתיו שאינו ראוי וענה לי שאין כשר לא רדיו חילוני ולא חרדי והרי הרב אמר שצריך לשמוע כסדר, ולכן שומע חילוני כי חרדי מערבב ההשקפות ומיחזי ככשר?

האם נכונים הדברים?

יש היתר לשמוע חילונו?

תשובה:

לא נאמר שצריך לכל אדם, אלא לרוב בני האדם שאינם יכולים להתנתק מן העולם, וזה למעלה ממדרגתם, אזי שישמעו או יקראו באופן קבוע ולא במזדמן לפי סדר.

כדאי לשמוע מאדם אחר ששמע או קרא. כל כלי התקשורת אינם אמת, ומעורב איסורים גמורים, כלשון הרע, שם רע, ויתר על כן פריצות, אלא שיש בכך רמות שונות כמובן.

סיבה שהקב"ה שם יהודים ברוסיה הקומוניסטית

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א

האם זה נכון להגיד שהקב"ה שם מליונים יהודים לרוסיה הקומוניסטית בלי תורה כדי שירגישו חסרים ויגלו בתוכם את אור הכתר?

תודה רבה לרב שגילה לי שיש בכלל בעולם את המושג של העבודה הפנימית.

בכבוד רב

תשובה:

כן! ונחלק לב' חלקים. א. רצון. שעל ידי גלות זו מתחדד תוקף הרצון לתורה ומצוות, כי כאשר רוצה דבר ביותר ומונעים זאת ממנו, מתחזק כח הרצון. ב. מסירות נפש שנתעוררה הרבה עקב גלות זו.

איך בוחרים רב

שאלה:

בירור התשובה לשאלה איך בוחרים רב, והרב אמר להיסתכל בתשובה שהרב ענה בזמנו, ואחר שראיתי רציני לברר כמה דברים:

א. הרב אמר שאדם ששרשו ביהודה לא צריך רב האם זה גם שאדם גדול אומר לו אחרת ממה שחשב
ב. האם כוונת הרב במה שאמר שיש אדם ששרשו ביהודה שיש לו בהירות בהרבה דברים ולך לא צריך רב מה שאין כן אדם ששרשו ביוסף חסר לו בהירות (ובעומק מי ששרשו ביהודה חושב לבד מה צריך לעשות ומי שביוסף לא חושב לבד שצריך לעשות ולכך צריך רב שידריך אותו) ואם כך יכול להיות שגם אדם ששרשו ביהודה בחלק מקומות צריך רב?

תשובה:

נחמד ונדייק. "כל אדם צריך רב". אולם מי ששרשו ביהודה, בתחילת ימיו נצרך לרב באופן תדיר יותר, ואח"כ ככל שגדל נעשה עצמאי יותר ויותר. אולם עדיין נצרך רב לפרקים. משא"כ מי ששרשו יוסף, לעולם נצרך רב קרוב יותר.

מבט של כללות ההפכים

שאלה: ראשית, יישר כח עצום על התשובה של הרב שליט"א לכאבי.

קראתי בדקדוק את תשובתו של הרב. ושמחתי שהרב מבין אותי ואת ספקותיי וכאבי.

רציתי לדעת האם הרב יכול לכוון אותי כיצד לעבוד בעת הזאת, הן מבחינת ברסלב, האם להשקיע ולשקוע בלימוד הספרים וקיום העצות, ובפרט "התקשרות לצדיק" והמסתעף. והן מבחינת העבודה של לכלול ההפכים וכו'.

או שאר דברים שהרב מבין לפי מה שכתבתי שזקוק אני לעבוד.

אנא אנא אנא, מר לי מאוד וקשה לי מאוד וכמו שכתבתי בהודעה שעברה. אנא יורנו רבינו איה הדרך ישכון אור.

בתודה רבה ועצומה!!

תשובה:

כדאי לקבל מבט של "מקיף", לראות את הדברים "מבחוץ", ואזי לראות את "כלל כל דברי רבותינו יחד". ומתוך מבט זה להשתמש בכל תקופה וכו' במה שנצרך לאותו זמן, ולהתקשר נפשית לכלל דברי רבותינו יחדיו ולא למקור אחד בלבד.

התפשטות והתכנסות

שאלה: האם המושג התפשטות הוא מפנים לחוץ והתכנסות זה מהחוץ אל הפנים? והאם שניהם נחשבים שני תנועות הפוכות כמו רצוא ושוב?

תשובה: כן! כן!

דקדוקים בתפילין דר"ת

שאלה:

א. יש פוסקים שאומרים שתפילין דר"ת צריך לכתוב סופר סת"ם שהוא מניח ר"ת האם מי שמעוניין להניח משום דברי האריז"ל ועוד כלומר על פי הקבלה ולא כדי לצאת על פי הפשט האם גם יש להחמיר זאת?

תשובה:

א. אין צורך לחשוש לכך.

שאלה:

ב. ראיתי מי ששאל למה הפוסקים שאמרו זאת העירו רק לגבי הכתיבה הרי יש עוד פעולות בהכנת התפילין שנאמר בהם אותו דין, מה התשובה?

תשובה:

ב. איני יודע.

אכילת אגוזים

שאלה:

שלום כבוד הרב,
מה שכתוב בכף החיים ועוד לא לאכול אגוזים, האם הכוונה לכל סוגי האגוזים או סוג מסויים?

תשובה:

כל שיש לו שם לואי נוסף אין לחשוש.

כמה שאלות בפנימיות

בהמשך לשאלה קודמת,

שאלה:

א- כיצד זה שיש רשימו בחלל הפנוי אומר שהרע אינו הפכי לגמרי מהטוב?

תשובה:

א. כי הרע שורשו בחלל, וגם בו עצמו יש רשימו שהוא טוב, והרי שכל רע מעורב בו טוב, חלקי טוב. לעומת כך יש טוב שאין בו רע, אלא מעורב בו שורש דשורש לרע.

שאלה:

ב- מה הראיה/ דוגמא לכך שאין דבר שווה גמור בבריאה או שאין הפך גמור - הרי אור וחושך הפכים זה מיזה בתכלית הקיצוניות וגם נקודת אמצע העיגול היא דבר שווה בתכלית

תשובה:

ב. כנ"ל אות א'. אין חושך גמור, אלא נקרא "ערב", לשון תערובת, כי מעורב בו ניצוצות של אור. נקודת אמצע העיגול אי אפשר לעמוד עליו, כמ"ש בריש ברכות שאי אפשר בכח אנושי לעמוד על נקודת אמצע.

שאלה:

ג- לא הבנתי מה המשמעות שאותו דבר שמתראה כניפרד מתראה כמאוחד. יש ציור טוב וכנגדו ציור רע כמו שאדם משליך חפץ לגובה באותו מידה וגבול של עוצמה שניזרק למעלה כך יחזור למטה ובאותה מידה שניתגבר על כוח המושך נתגבר כנגדו כוח המכריח וכך בכל דבר כול פעולה בצד אחד גוררת את אותו דבר בצד הנגדי בצורה נגדית וכול שגדול מחבירו יצרו גדול ממנו. "גדול מחבירו" פעולה בצד אחד "יצרו גדול ממנו" אותה פעולה בצד הנגדי בצורה הנגדית אז מה הפירוש שמה שמתראה כפירוד מתראה גם באחדות?

תשובה:

ג. כשזורק לגובה אינו נופל בדוק להיפך למטה באותה מידה ממש, אלא קרוב לכך ממש, אולם אינו ממש. עליך להבין ש"אין דבר מדויק בבריאה", אין בדיוק, "אי אפשר לצמצם."

אותה הויה מתראה כמאוחדת ומתראה כנפרדות, זהו שינוי בהתראות, לא במהות ההויה.

שאלה:

ד- כתב הרב באום תלמיד הרב שפירא בפירוש לדרך ה חלק ג סעיף ח אות כט - " במילים אחרות הרע היה אז(לפני החטא) אפשרות תאורתית בלבד כמו היפותזה שתצטייר בשיכלו כדי שמישלילתה תתברר לו האמת ורע בפועל לא היה נמצא כלל" נמצא שהרע היה בצד אחד כדי שיהיה נגדו הצד הנגדי של הטוב. שאין אמת אלא לאפוקי מין השקר (זה השער לה' שיעור קד) האם הרב התכוון שישוד זה אינו נכון?

תשובה:

ד. יסוד נכון!

שאלה:

ה- מה הפירוש הנכון של זה לעומת זה?

תשובה:

ה. מקביל, אולם לא בהכרח שווה ממש, אלא חלק שווה, וחלק שונה.

שאלה:

ו- הרב כתב שאין פירוד גמור בבריאה אז איזה פירוד יש? הרי המושג אחדות זולת הבחינה של האחד השלם אלא אלא אחדות של ריכוז הניפרדים הוא דייקא מתוך הפירוד והדבר האחד הוא אחד מתוך שנתאחד מין הפירוד זולת האחד השלם שלוא היה בו פירוד שאין בו שום תפיסה כמו שאדם אינו תופס מהות האדם שזולתו שאם יתפוס מהותו ממש יהפוך להיות הוא כמו שאמר החכם אילו ידעתיו הייתי (דרשות הר"ן ד) ונמצא שהאחד השלם הוא אינו נתפס רק אחד שבא מתוך פירוד הוא נתפס אז כן יש פירוד כדי שיהיה אחדות והפירוד הזה הוא לא פירוד ממש אלא מלא אחדים שיש ביניהם חלל פנוי ששלוש פירושו שלוש אחדים ארבע הוא ארבע אחדים וכו'?

תשובה:

ו. פירוד ואחדות, זהו כשני צידי מטבע של אותו מטבע! זוהי "התראות" כפולה של הפכים.

חרטה על החלטה

שאלה: קיבלתי החלטה - חשבתי על זה הרבה, ביקשתי עצה מרב, ובאמת ביקשתי עזרה מהשם - ואני עכשיו מתחרט על ההחלטה שלי. זה לא נובע ממקום אמיתי של חרטה, אבל אני חושש שה' ישפוט אותי על הטעות כשאגיע לשמים. מה עליי לעשות?

תשובה: אם "המניע" להחלטה אינו נקי נצרך לתקן את "המניע", לא את עצם ההחלטה!

מהו השער ה-13 של האריז"ל?

שאלה: האם הרב יכול בבקשה להסביר מה השער י"ג של האריז"ל? האם השער הי"ג נותן לנו את היכולת לקחת מנהגים שונים מהשקפות שונות? האם אפשר לקחת את המיטב מכל הדרכים השונות של עבודת השם?

תשובה:

י"ג כמנין אחד, כנודע. ובחיצוניות זהו שער שלוקח חלק מכל אחד ועי"ז מאחדם. אולם בפנימיות זהו השורש של השערים. ולכך אפשר לקחת מנהגים שונים מהשקפות שונות, אולם נצרך להיות בר דעת, כי אם אינו עושה כראוי נעשה בלבול ועירוב, וזהו ערב רב, תערובת שמערבת את הכל יחד, תערובת דקלקול. ונצרך בר דעת שיודע לערב הדברים כראוי. ונצרך לכך חכמה רבה וידיעה רחבה ועמוקה.

תדרים להתחבר לבורא עולם ולנשמה

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליטא,

מה דעת הרב על הדברים המובאים לעיל האם יש לזה מקור מתורתנו הקדושה, האם מותר לשמוע את המנגינות שמכילים את התדרים המדוברים?

אם היו מספרים לכם שכדי להגשים את התשוקות שלכם, להנות מבריאות טובה ולפתח את התודעה שלכם לרמה רוחנית גבוהה, כל שעליכם לעשות הוא להאזין לצלילים מסוימים האם הייתם מאמינים? זה כמעט נשמע טוב מדי מכדי להיות מציאותי...

הקסם הזה נקרא סולם הסולפג'יו והוא שייך לאומנות עתיקה שאבדה לאורך הדורות, והתגלתה מחדש ב-1999 על ידי דר' לאונרד הורוביץ Leonard Horowitz ודר' ג'וזף פולאו Joseph Puleo בספרם "קודים מרפאים להתגלות ביולוגית."

סולם הסולפג'יו המכונה גם תדרי הסולפג'יו (Solfeggio frequencies), הוא סולם מוזיקלי עתיק המונה 6 טונים, שאבד לפני כמה מאות שנים בסביבות 1050 לספירה. אלו הצלילים המקוריים בניגוני התפילה של הנזירים הגרגוריאנים - זרם בנצרות שהיה פעיל במאה ה-11, ורובם אבדו או נעלמו מהתודעה לפני מאות רבות, והתגלו מחדש רק לפני כמה עשרות שנים...

תודה רבה לכבוד הרב על המענה לשאלות

תשובה:

המקור בפנימיות התורה, אולם שובש הסדר ובלתי מתוקן.

מחלוקת בעניין ימות המשיח

שאלה:

שלום כבוד הרב וישר כוח גדול על עבודתך הנפלאה, רציתי לשאול חילוק בעניין "מי יזכה להיגאל בימות המשיח?" ידועה הגישה שאומרת שלא כולם יזכו לראות פני משיח ולכאורה יהיה בירור בין צדיקים לרשעים ויש את הגישה החסידית שכל ישראל יש להם חלק לעולם הבא והפעם זאת תהיה גאולה שלמה של כל ישראל.

האם מדובר רק במחלוקת ברובד החיצוני (כמו שהוסבר ב"דע את ביטחונך" לגבי ביטחון יסודי וביטחון עליונה) ושתייהם אמת?

אשמח לבהירות בנושא...

תשובה:

שתייהם אמת. כי ימות משיח הוא תחילת תהליך, שנמשך מסוף האלף השישי, אלף שביעי, שמיני, תשיעי, עשירי. ובסוף כולם יזכו. אולם כל אחד יזכה רק בחלקי הנפש שבו שלא נפגמו, או שנפגמו ותוקנו. ובכל אלף ואלף זוכה מי שראוי לאותו אלף. ובאלף העשירי שהוא כנגד יחידה שבנפש, כולם זוכים, כי חלק זה בלתי ניתן לפגם.

איך מתענגים בנקודת האיזון

שאלה:

שלום הרב, התפיסה שלי השתנתה לגבי המציאות שהיא נשמה בתוך גוף, הבנתי הרבה מן הספרים אבל אני מבולבל, הנאה מהקצוות לא מתקיימת משום שאדם תמיד בתנועה, אבל איך בצורה מעשית מגיעים לנקודה הנצחית, למקום שאין בו שינוי,

האם אדם צריך לעצום עיניים ולחשוב שיש אור אינסוף סביבו ולהאמין באמצעות הכוח המדמה?
האם זאת הכוונה? אשמח לדוגמאות מעשיות.

תשובה:

בקצוות יש הנאה רבה, אולם אינה תמידית, בבחינת תענוג תמידי אינו תענוג. ובדקות, כל הנאה מקצה, ואם נמצא שם קבוע, כבר אינו חש קצה, ולכך נצרך תנועה או מקצה לקצה (פחות מומלץ), או מנקודת האיזון לקצה.

באופן מעשי, ניתן לעיין בדע את נשמתך.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות

פרשת וארא תשפ"ב

[222]

- ב כ"ח שאלות בפנימיות העבודה שובבי"ם ועוד
- ט שאלות בעבודה - בין אדם למקום ובין אדם לחברו
- ב' הרמח"ל בתיקונים חדשים
- ד' מה לעשות לרפואת חולה
- ד' פרסים לילדים בצורה נכונה
- טו תורת חב"ד ותורת ברסלב בקצרה
- זט רפואה פנימית לנסיגת חניכיים
- זט שאלות על שער רוח הקודש
- ז' האם לגוי יש נפש אלוקית
- י' שאלות בענין קשר עמוק עם זולת
- כא קיום התורה באמריקא ושימוש במדיה
- כג מכות מצרים בעקבתא דמשיחא
- כג דרכים כשרות להגדיל אנרגיה ולהעבירה לאחר
- כד עונג ונגע בדרכו של בעל הסולם
- כד השכלה והשגה
- כה בלבבי משכן אבנה חלק ז
- כה רצון והויה קיום ועיגול
- כו אמונה חושית - יש בורא לעולם
- כז אימייל על המחשב או בטלפון מטעמי נוחות
- כח תפילין דר"ת
- כח עבודה על מחשב עם סינון מול לימוד תורה של הבעל
- כט גלות היהודים ברוסיה הקומוניסטית
- כט שמותיו של הקב"ה ולימוד תורה כשאשתו בצער
- ל סרטונים כשרים לילדים וענין הבכי
- לא עבודת ימי השובבים
- לא כח הדילוג בנפש
- לב פיתוח כח השאיפה והניגון
- לד יחס נכון של אשה לבעלה וכיצד להוכיחו
- לה על מצוות התשובה
- לה על מידת הרחמנות
- לו נתינת צדקה לעני שאינו הגון
- לז המשך נושא נביעה פנימית
- לז איך ידע מי הרב שלו

נ"ח שאלות בפנימיות העבודה שובבי"ם ועוד

לכבוד הרה"ג שליט"א

תודה רבה לרב על התשובות הקודמות שהרב שלח לי, והרבה מעבודת ה' שלי בזכות הרב. יישר כח עצום, בעז"ה שיפוצו מעיינותיכם חוצה ותזכו את הרבים.

אשמח אם הרב יוכל לענות לי על השאלות, תודה רבה.

שאלה:

א. איזה חלק מהנרנח"י הוא האני?

תשובה:

א. בעוה"ז רוח, וזהו בכללות. ובפרטות אצל כל אדם לפי מדרגתו.

שאלה:

ב. האם כל הנרנח"י זה רק טוב ואין בו רע, ואם יש רע באיזה חלקים יש?

תשובה:

ב. זה תלוי באיזה עולם. והרחיב בכך הלשם.

שאלה:

ג. מה הם הדברים העיקריים שבחור בישיבה (קטנה) צריך לדעת (בתורה)?

תשובה:

ג. המסכת הנלמדת, פרשת שבוע, לימוד משנ"ב, לימוד נ"ך בבין הזמנים. ולימוד ספרי מוסר בסדר מוסר.

שאלה:

ד. כתוב בגמ' בתענית ויהי האדם לנפש חיה נשמה שנתתי בכ החיה, על איזה חלק מהנרנח"י קאי הנפש חיה שכתוב בפסוק?

תשובה:

ד. הארת חיה בנשמה. החיה - חיה, את הנשמה.

שאלה:

ה. האם בשבת צריך לאכול יותר, ואם כן איך ניתן לדעת מתי לעצור?

תשובה:

ה. צריך "לטעום" יותר, "טועמיה" חיים זכו, כ"כ השל"ה.

שאלה:

ו. הרב כתב שניתן לדעת מה רצון ה' ע"פ בירור רצונו. א. במקרה שאין לאדם רצון מיוחד איך ניתן לדעת מהו רצון ה'. ב. לביתיים זיכני השי"ת ללמוד את הציווי של שאול לשמואל שיחכה לו להקרבה בגלגל, האם משם ניתן ללמוד את היסוד שהרב כתב?

תשובה:

ו. כל שהסיח נגיעתו יחוש מה רוצה, וזהו רצון ה'. אפשר.

שאלה:

ז. איזה ספר כדאי ללמוד בחסידות?

תשובה:

ז. חסידות מבוארת.

שאלה:

ח. כתוב בגמ' בשבת שהקב"ה אמר על אברהם ויעקב לא בסבי טעמא ולא בדרדקי עצה, למה בהתחלה כתיב טעמא ואח"כ כתוב עצה?

תשובה:

ח. כי הטעמים הם השגה עליונה, ומושגת לזקנים. טעמי תורה זהו שכר דלעת"ל.

שאלה:

ט. מה בחור ישיבה צריך לעשות בשובבי"ם?

תשובה:

ט. ריכוז יותר בנחת במחשבה.

שאלה:

י. מהי ההארה שאפשר לקחת מימים אלו של השובבי"ם?

תשובה:

י. כנ"ל אות ט'.

שאלה:

יא. איך ניתן לקנות משמעת עצמית?

תשובה:

יא. לקבל קבלה מעשית קטנה ולעמוד בה בכל אופן.

שאלה:

יב. האם שמגיעים לבית לשבת צריך ללמוד פחות, או בכל רגע פנוי ללמוד?

תשובה:

יב. לפעול בישוב הדעת ונחת.

שאלה:

יג. אם אני יכול להציע עזרה לאמא שלי (והיא לא בקשה) או ללמוד מה עדיף לעשות?

תשובה:

יג. מידי פעם להציע.

שאלה:

יד. במה כדאי להתבונן לפני הלימוד, ואיך ניתן להרגיש את נותן התורה בלימוד?

תשובה:

יד. לזכור מי נתן, ולזכור שרצונו שנתחבר עם תורתו - חכמתו ורצונו. להשכיל בבירור את הנלמד.

שאלה:

טו. איך ניתן לחזור לטהרה וקדושה השורשית של האדם?

תשובה:

טו. לחזור לתמימות של הילדות.

שאלה:

טז. איך ניתן לקבל מהתפילין ענווה ויראת שמים?

תשובה:

טז. לחוש שה' על גביו.

שאלה:

יז. כשאני לומד ויש לי חיות וחשק אני מאוד נהנה ולומד בקול, אך אם אין לי כ"כ לחיות יש לי פחות חיבור, האם בגיל כזה (ט"ז) זה בסדר או שצריך לעבוד לשמה?

תשובה:

יז. קצת, בשבת קודש.

שאלה:

יח. מה יחס תורתנו לגבי גרופולוגיה, והאם טוב לעשות את זה?

תשובה:

יח. יש בזה אמת, אולם כרגע אין לך צורך בכך.

שאלה:

יט. האם ידיעת מידות האדם ע"פ שמו יש לזה מקור בתורה?

תשובה:

יט. כן, ר"מ בדיק בשמיה. וכן הרבה בחז"ל.

שאלה:

כ. האם זה נכון שהד' יסודות מתחלקים לכל חודש, ומי שנולד בחודש מסוים היסוד שלו זה היסוד של החודש שנולד בו?

תשובה:

כ. כן.

שאלה:

כא. האם יש צורך נפשי לבחור לדבר עם אמו (בבין הזמנים) זמן מסוים ביום, וא"כ כמה זמן?

תשובה:

כא. כן, תלוי כל מקרה לגופו.

שאלה:

כב. במה ניתן להתבונן בשביל שיעזור להתגבר על היצר הרע ולקום בבוקר?

תשובה:

כב. שמחה במי שזוכה לעבוד לפניו, ובמה ששיג.

שאלה:

כג. איך ניתן להתחבר לחשק?

תשובה:

כג. למצוא את נקודת החשק, וללבות אותה בהתבוננות ודיבור.

שאלה:

כד. מה תהיה התכלית בביאת המשיח?

תשובה:

כד. הכרה שלמה בהשי"ת וברצונו וחכמתו ומידותיו.

שאלה:

כה. האם לפני כל מצוה או לימוד תורה ועבודת ה' צריך להתבונן בתכלית, ובאיזה תכלית, התכלית בערכין או התכלית הסופי?

תשובה:

כה. לא, אלא כי כך רצון ה'.

שאלה:

כו. שאלה של חבר - הרב אמר בשיעורים על הקורונה שהתשובה לפני ביאת משיח זה תשובה בבחינה של יחיד. ובזהר חדש כתוב אפי' בית כנסת אחד שיעשו תשובה, משמע שזה בחינת של התכנסות?

תשובה:

כו. נכון. זה ראוי אילו בא באחשינה ועתה הוא זמן של בעתה.

שאלה:

כז. אני משתדל לא לדבר בבית הכנסת ובית המדרש, מה צריך לעשות שמגיע אדם לדבר אתי?

תשובה:

כז. לקצר.

שאלה:

כח. מה צריך להתבונן בעת האכילה?

תשובה:

כח. מי ניתן לי את האוכל, ולשם מה.

שאלות בעבודה - בין אדם למקום ובין אדם לחברו

לכבוד הרב שליט"א. חברי הכיר לי את הרב ואת הספר הנפלא בלבבי משכן אבנה, אז ברצוני לשאול את הרב (להתייעץ) בכמה נושאים.

שאלה:

א. ראיתי את הספר בלבבי משכן אבנה של הרב. רציתי לשאול, לפי מה ללמוד אותו, פעם בכמה זמן, כמה זמן, כמה סעיפים, האם לעשות עליו חזרות וכו'. וכן ראיתי שהספר בעיקר מתבסס על עבודת השם, אז רציתי לשאול איזה ספר מוסר הרב מציע לי ללמוד בנפרד?

תשובה:

א. נא לעיין בשו"ת שאל לבי שנת תשע"ח-ט', שם נתבארו שאלות אלו.

שאלה:

ב. אם אפשר עצה מהרב מה אני עושה שאני פשוט מרגיש שאני לא מצליח לכוון בתפילה?

תשובה:

ב. מידי פעם לכוון כמה מילים בלבד.

שאלה:

ג. אני בחור די רגיל, משתדל ללמוד בסדרים אבל גם חברותי (הודעתי את הנתונים בשביל שהרב ידע איך לענות לי), רציתי לדעת כמה עליי להקפיד שלא לדבר בבית כנסת דברים בטלים (משום שזה קשה, לכן אני רוצה לדעת את הגדר)?

תשובה:

ג. למעט, ולעצור מידי פעם תוך כדי הדיבור ולזכור מהו המקום ומהותו.

שאלה:

ד. אבי שהשם ישמחה ויחייהו, נוהג בכמה וכמה דברים קצת להקל, בכשרויות קצת פחות טובות. האם זה נכון שאני יחמיר על עצמי לא לאכול או שאדרבא תמיד לאכול משום כבוד אבי (אני לא בטוח שזה יפגע בכבודו אם אני לא יאכל. וכן גם פעמים שלא ידע?)

תשובה:

ד. בפניו לאכול.

שאלה:

ה. מה הרב מציע לי ללמוד בתורת החסידות. דבר קל שיאיר לי קצת באור החסידות בתורת התחלה?

תשובה:

ה. חסידות מבוארת על שבת ומועדים.

שאלה:

ו. אני נוהג ליטול ידיים ליד המיטה. השאלה אם זה מעיר את החבר חדר או את אחי האם עדיף שלא ליטול. וכן אותה שאלה לגבי זמן ק"ש של המגן אברהם, אני רוצה להקפיד בזה יותר בבית. השאלה אם זה עדיף בזמן שזה מעיר את אחי, או שעדיף לקום בזמן ק"ש של הגר"א בזמן שבכל מקרה אחי קם?

תשובה:

ו. להקפיד יותר על בן אדם לחבירו.

שאלה:

ז. ראיתי שהרב וולבה כתב לבחור ששאלו, מה ללמוד באמונה, ואמר לו שילמד כוזרי, השאלה האם שאני גם ילמד זאת (אני בן 16 וחצי?)

תשובה:

ז. לא.

שאלה:

ח. בטעות שמעתי לשון הרע, האם עדיף ישר להכחיש אותו בלבי, או לקבלו ולדון לכף זכות, וכן בגוונא שקצת קשה לא להסכים ללשון הרע (או משום שאני מכיר את הבחור המדובר), אז האם בכזה מקרה עדיף לקבל ולדון לכף זכות?

תשובה:

ח. אם ניתן להכחיש להעדיף זאת, ואם לאו, לדון לכף זכות.

שאלה:

ט. הרמב"ן כותב באגרת לבנו "תתנהג תמיד לדבר כל דבר"ך בנחת". א. מה ההגדרה של בנחת? ב. האם זה נמי בדברי תורה (לדוגמא שמתווכחים בלימוד)?

תשובה:

ט. א. לפחות להפסיק כל כמה מילים. ב. מידי פעם לעצור, וסגנון הדיבור יהא דיבור של כבוד.

שאלה:

י. כנ"ל כתב הרמב"ן "ועיניך יביטו למטה לארץ ולבך למעלה", מה הפשט לבך למעלה.

תשובה:

י. חיבור אליו ית"ש, או לפחות חיבור לעולם עליון רוחני יותר.

שאלה:

יא. מה עדיף, לישון בחדר עם חבר חדר שנחמד לי איתו, שמדבר לענין, שאני יכול ללכת לישון מוקדם בחדר, אבל זה לא חסד למישהו, או לישון עם בחור פחות טוב, שפחות נחמד לי איתו, שמדבר לא תמיד כהוגן, ולא בטוח שאני יצליח לישון בזמן (אבל יש לציין שאני לא בחור כל כך שנגרר אחרי דיבורים וכו'), אבל זה חסד מאוד גדול, וכן זה יוריד כמה מריבות?

תשובה:

יא. אם לא מפריע הרבה, אזי הצד השני. ושוב אני מודה להרב ומברכו שלא תמוש התורה מפיו ומפי זרעו ומפי זרעו.

הרמח"ל בתיקונים חדשים

לכבוד מורנו הרב שליט"א

הרמח"ל בתיקונים חדשים (תיקון ע' לקראת סופון) כותב "פתח ואמר זרקא בזמנא דאזדריקת אבנא קדישא עד א"ס, כדין הדרת עטרה ליושנה. אבל רזא דא השבינו ה' אליך ונשובה. דהא בקדמיתא בסליקו חדא תסתלק שכינתא לגבי ההוא עלאה דכלא, ומתמן יתער תיובתא בלבא דכולהו ישראל, ודא השיבנו. לבתר מקף שופר הולך, דהשתא תבין ישראל לאסתלקא אינון דרגא בתר דרגא, ודא ונשובה וכו'.

שאלה:

א. איני יודע אם אני מבין את דבריו, אך אולי אפשר לשאול האם זה קאי על התקופה שלנו, שבתחילת תקופת הקורונה התקיים 'בסליקו חדא תסתלק שכינתא לגבי ההוא עלאה דכלא וכו' ודא השבינו', ואח"כ הסתלק כאור הרדל"א? והתחיל השלב השני 'תבין ישראל לאסתלקא אינון דרגא בתר דרגא, ודא ונשובה'.

ונפק"מ בזה שע"י הבנת התהליך שאנו נמצאים בו ידע כל יהודי את מהות ואופן עבודתו בתקופה זו.

תשובה:

א. זהו יסוד כללי, ונגלה ביציאת מצרים, תחילה נגלה אור גדול מלעילא ביציאת מצרים בליל פסח, ונסתלק, וחוזר ומאיר בהדרגה ע"י עבודתינו כל ימי הספירה, שלב אחר שלב, "דרגא בתר דרגא".

הדבר מצוי בימינו הרבה אצל בעלי תשובה שתחילה מאיר להם אור גדול אור התשובה, אור הבינה, אור הנשמה, ומסתלק, ואזי עבודתם לבנות שלב אחר שלב. תהליך זה אינו שייך להדיא למדרגת רדל"א, ששם ההתראויות מתחלפות כמראה הבזק בזה אחר זה.

שאלה:

ב. בענין שבעים התיקונים שכתב הרמח"ל, האם כתבם על פי הסדר של התיקונים שהיו ושיהיו בפועל, או שאין הכרח שהם על הסדר שיצאו בפועל.

תשובה:

ב. אין הכרח שהם על הסדר שיצאו לפועל.

שאלה:

ג. אם הנ"ל נכון ועכשיו עבודת הזמן היא 'תבין ישראל לאסתלקא אינון דרגא בתר דרגא', א"כ לכאורה תפיסת הנפש בכללותה צריך שתהיה באופן של עבודה הדרגתית שלב אחר שלב באופן של הכרה ועבודת עצמית, מאידך אם אנחנו עכשיו במלחמת גוג ומגוג הרי זו מלחמה שתופסת את כל הקומה ואין דרך אחרת להינצל במלחמה אלא ע"י כח של מסירות נפש, א"כ בהכרח שתפיסת הנפש מוכרחת להשתנות לתפיסה של מהלכי מסירות נפש, מהלכי מלחמת היצר, ותפיסה זו סותרת לתפיסה של מהלך הדרגתי, ואף אם האדם יקח נקודה אחת שעליה ימסור את הנפש עדיין זה לא יעזור כי תפיסת הנפש אינה במהלך של מסירות נפש של מלחמה. בעיה זו שייכת תמיד, אך בפרט בתקופה זו, האם יש פתרון לזה? אם זה תלוי בנפשות, במצבו של כל אחד ואחד?

תשובה:

ג. מוכרח מהלכי מסירות נפש, כי זהו פנימיות האור שמאיר באחרית הימים. ולכך נצרך לקחת נקודה אחת, ובה למסור נפשו. "ועי"ז מאיר בו אור המסירות נפש, ומשפיע על כלל נפשו", ועל האדם לתת לאור זה מקום גדול בנפשו. אם כי למעשה בשאר חלקי עבודתו יש לעבוד שלב אחר שלב, אולם במקביל מחובר לנקודה שבה מוסר את נפשו חיבור חזק בעומק נשמתו.

בהודאה גדולה

מה לעשות לרפואת חולה

שאלה:

לכבוד מורינו הרב שליט"א. אני מאוד מודה לרב על כל ההדרכה הברורה שנתן לנו.

רציתי לשאול, יש לנו אמא שחלתה שוב במחלה הידועה ה"י, ואנו רוצים לעשות דברים לרפואתה מה אפשר ורצוי לעשות לרפואתה?

ב. מה אנחנו הילדים צרכים (בכללות) (להתחזק לרפואתה)?

תודה רבה וישר כח.

תשובה:

לעזור לחולים במצב זה באופן שאפשר לעזור בכל מקרה ומקרה.

פרסים לילדים בצורה נכונה

לכבוד הרב שלום

שאלה:

א. רציתי לשאול על נתינת פרסים לילדים על התנהגות טובה ולעודד ללמוד תורה. מצד אחד אומרים שהפרס לא מועיל ומרגיל לחומריות, מצד שני כתוב ברמב"ם להרגיל ילדים על ידי פרסים לפי הגיל, ואכן הגר"א כתב לפזר מעות על לימוד תורה.

רציתי לדעת איך ומתי להשתמש בפרס בצורה נכונה?

ב. נראה שאם השתמש בו בצורה תמידית נראה שיוכל יותר לעודד לדעת וללמוד?

תשובה:

א-ב. נצרך שיהא חידוד מה התכלית, ולהסביר לשם מה משתמשים בפרס, וכן שהפרס יהא יותר קרוב כמה שניתן לעולם רוחני. וכן לעשות מבצע אחד של מי שרוצה לעשות דבר לשמה ללא פרס, שעיי"ז יתרגלו וישכילו שהתכלית שהתכלית אינו בפרס אלא אמצעי.

שאלה:

ג. בכיתה של הילד שלי כיתה ג סיימו את חמשה החומשים, ועושים חזרות לדעת בעל פה איך לעודד אותו שיחזור?

תשובה:

ג. אסור ללמוד תורה בע"פ ככתוב, אלא תוכן. יש להאחיב עליו את עצם התוכן, ובמקביל אפשר לעשות מבצע, אולם הפרס רוחני, נסיעה למערת המכפלה וכד'.

שאלה:

ד. מתחילים שם משניות הספקים, פחות הבנה, טענתם שיהיה מושגים וכן שהספקים מוביל אותם לאהבת תורה. האם זה נכון, ואם לא מה לעשות?

תשובה:

ד. צריך שיבין לפחות פשוטם של דברים.

בתודה עמוקה

תורת חב"ד ותורת ברסלב בקצרה

שאלה:

שלום וברכה:

ראשית אני רוצה להודות לרב על כל השפע העצום.

רציתי לשאול מה דעת הרב בעניין הדברים הבאים:

1. מהי תורת חב"ד בקצרה?

2. מהי תורת ברסלב בקצרה?

3. בתורת ברסלב נראה שזה הדבר הכי גדול שאין למעלה הימנו, ושהדבר הכי גדול הוא ההתקרבות לצדיק האמת, ומתורת הרב זה לא נראה כלל שהרב הולך עם זה בצורה כ"כ חזקה, ובכלל כל המושג של התקשרות לצדיק זה לא נראה שהרב הולך עם זה הרבה. - ורציתי להבין אם באמת יש כאן דרך אחרת שיותר גבוהה מזה?

תודה רבה רבה.

תשובה:

נתבאר בהרחבה בשו"ת ספר שאל לבי, תשע"ח-ט', קחנו משם.

רפואה פנימית לנסיגת חניכיים

שאלה:

אני סובלת מנסיגת חניכיים והפרשות מוגלתיות בחניכיים.. רופא שיניים כשראה את המצב המליץ על העקירות שניים וביצע השתלות שיניים. כל הטיפולים שעברתי לא עזרו. עכשיו גם סביב השתלים קיימת אותה בעיה נסיגת חניכיים והפרשות עם ריח לא נעים.

האם הרב יכול לכוון אותי מה העבודה הפנימית שעלי לעשות? ומה עלי לתקן בפנימיות שלי? תודה.

תשובה:

יש לשמור כח הדיבור, ולדבר רק בלשון הקודש, וללא תוספת של מילים שנכנסו ע"י שפת העברית, ויתר על כן במילים הנקראים בלע"ז "סלנגים", אלא לשון נקייה בלבד.

שאלות על שער רוח הקודש

שאלה:

שלום כבוד הרב! ייחוד מז בשער רוח הקודש נתקן ע"י האריז"ל עבור מהר"מ אלשיך זצ"ל אודות בנו שהשתמד. ייחוד הויה דחסד (סגול) עם הויה דבינה (צירי).

תפיסתי היא: הרב אלשיך זצ"ל שורשו ברור בבניה כמוכח מספרו עה"ת שהן קושיות ותירוצים רבים מאד בסוד קו

שמאל. ובנו שהשתמד היה בחינת חסד בחינת התרחבות עד כדי קלקול ולבסוף השתמדות. הלכך קישור חסד לבינה הוא תשובה דהינו קו שמאל מצמצם ההתרחבות לתוך גדרי הקדושה. דהיינו תשוב-ה" בחינת ה"ח שנפלו לקליפה.

1. האם הבנתי בביאור הייחוד נכון (שאדע שאני בכיוון הנכון)?
2. האם יכולתו של מהר"מ זצ"ל לפעול בבנו הוא מכח התכללות והתקשרות דהרש"ש דמחצב הנשמות? ואז האב מכוון לתקן את נקודת בנו הכלולה בו או שמא מדין עץ וענף?
3. האם ייחוד זה הוא למהר"מ אלשיך דייקא כי הוא בינה או שלכל אדם? שהרי הוא בינה דייקא אבל אחר תלוי בשורשו. בברכת אמונה ותודה.

תשובה:

עצתי לפנות בסגנון שאלות מעין אלו להרב י"מ מורגנשטרן שליט"א.

האם לגוי יש נפש אלוקית

שאלה:

בספר הכרה עצמית פרק א' בהגהה 43 כתוב שמה שיהודי יש לו כמה חלקים בנפשו שהם גבוהים מנפש בהמית ואילו לגוי יש רק נפש בהמית וגם שהנפש הבהמית של גוי אינו רק מעין נפש בהמית של יהודי. וקשה לי דלמדתי (ואולי המקור הוא האריז"ל או תניא) שגם לגוי יש נפש אלוקית, אלא שזהו מעולם הבריאה ולמטה, אבל יהודי יש לו נפש אלוקית מאצילות. וא"כ גם לגוי יש נפש אלוקית. וא"כ למה כתוב בהגהה שגוי אין לו נפש אלוקית?

תשובה:

לגוי יש נפש בהמית שבתוכה "ניצוצות" מנפש אלוקית, אולם אין לו נפש אלוקית גמורה.

שאלות בענין קשר עמוק עם זולת

שאלות אלו היה על ליבי כבר לזמן רב.

שאלה:

א) אם שני בני"א למדו יחד היטב וגם היה ביניהם קשר נפשי (ככל לימוד בחברותא שהולך טוב שזה יוצר קשר נפשי וגם קשר בדיעות ובפרט קשר ע"י התורה ביניהם) ואח"כ נתפרד החבילה ביניהם (או שהפסיקו ללמוד ולאחר כמה שנים הקשר פג ביניהם עד שכמעט הם אינם מרגישים שום קשר עם השני, וכ"ש אם נולד אצל א' מהם הקפדה על השני או קנאה או שנאה), האם יש כאן באמת קשר פנימי ביניהם בעל מודע שלהם מחמת הקשר שנולד ביניהם כיון שלמדו תורה יחד, וקשר של תורה היא קשר נצחי אפי' אם אינם מרגישים הקשר בהאי עלמא, ואפי' אם נתפרד החבילה ביניהם מ"נ יש קשר כאן בפנימי פנימיות נפשם שהם לא מרגישים בו (או א' מהן עדיין מרגיש קשר פנימי להזולת והשני אינו מרגישו) או שכיון שנתפרד החבילה ביניהם א"כ לא מועיל הא שהיה קשר עמוק ביניהם, כיון שעכשיו נתפרד החבילה ביניהם ונגלה שהם באמת אינם מאוחדים בשורש נפשם (ועל אף שכל נשמות ישראל מאוחדים בפנימותם מחמת הנשמה הכללית של כלל ישראל שהוא השכינה ומצד שכולנו עם ישראל שמחובר להקב"ה ולתורתו, זהו לכאורה רק דרגה שאינו מתגלה רק לעת"ל ואינו נתגלה בעלמא דידן (רק בפורים ע"י היין יכול לבוא לאהבת ישראל זו אבל מלבד זה הקשר העמוק הנצחי האחדותי שאינו תלויה בשם דבר לכאורה אינו קיים באתגליא בהאי עלמא) וא"כ הקשר נפסק?

תשובה:

א. תמיד נשאר רושם מסוים של חיבור, פעם יותר ופעם פחות.

שאלה:

ב) מתי ב' חברותות לומדים יחד במתיבתא דרקיעא?

תשובה:

ב. לפי שורש נשמתם, אם זכו. וזהו בגן עדן העליון, לעומת כך בגן עדן התחתון גם לפי חבורים חיצוניים יותר שנקשרו בעולם הזה וכדו'.

שאלה:

ג) האם יש רק חברותא אחד בשמים או יותר מכך?

תשובה:

ג. יותר.

שאלה:

ד) האם יש דרך לידע מיהו החברותא שאני ילמוד עמו לעילא (ובעזיה"ת משיח יבוא במהרה ואז שאלה זו אינו נוגע כלל!)

תשובה:

ד. כמעט ואי אפשר לאדם מן השורה לדעת זאת.

שאלה:

ה) האם נכון הדבר שיש ב' אנשים שהם חבירים לזה אבל הקב"ה אינו רוצה בקשר זו, כגון שמעון ולוי שהחברות ביניהם מוליד השחתה בעולם ויעקב אבינו היה צריך להפרידם זה מזה?

תשובה:

ה. כן. בחינת כלאיים בנפשות.

שאלה:

ו) ואם נכון הדבר, א"כ כיצד יש להתייחס לזה, דהא כל ישראל מאוחדים זה בזה וא"כ האם מצד כללות נשמתם כולם מחוברים ומאוחדים אבל מצד הפרטות שלהם יש קשרים שאינו קשר טוב ואין להתקשר עמהם באתגליט בהאי עלמא? וכגון ב' חבירים שיש להם קשר עמוק אבל לאחר זמן א' מהם יש לו הרהורי עבירה על השני והרבי רוצה להפסיקם זה מזה (ודבר זה מצוי כמעט בכל ישיבה, כך שמעתי ממלמדים ומשגיחים), וא"כ אם יש כזה דבר שיש יהודים שאינו ראוי להם כלל להתחבר עם פלוני על אף שהוא מרגיש משיכה נפשית איליו (או שמרגיש קשר עם נשמתו בעל מודע שלו כיון שבגלגול הקודם היו אוהבים או שהם שני חצאין של נשמה אחת או שיש להם אותו שורש נשמה) א"כ כיצד יכול לידע אם אינו ראוי להתחבר בפועל אם הזולת.

תשובה:

ו. נכון. נצרך לבדוק חלקי התועלת מול חלקי הנזק.

שאלה:

ז) ובמקום שיש לו לפרוש מחבר מטעמים מסוימים (כגון שקשר זו מוליד נסיונות בקדושה או שהוא קשר שלילי של קנאות בלתי מאוזן וחורבן העולם כמו קשר של כגון שמעון ולוין) האם יש לאהוב הזולת עמוק בלב על אף שהקב"ה אינו רוצה קשר גלוי ביניהם?

תשובה:

ז. כן, אולם פעמים יש זמנית להמעיט בכך, כי הנפש עדיין בלתי מזוככת, ועצם האהבה נתפשט בנפש למקומות לא מדויקים.

ח) וא"כ מה האופן לאהוב זה את זה באהבת ישראל אמיתית אם הקשר זה לזה אינו קשר שה' חפץ בו?

תשובה:

ח. קשר נקי מצד שורש הנשמות שהם אחד, ללא התלבשות מדין הפרט.

שאלה:

ט) ככל שאני מעמיק בעולם הפנימי ובפרט עכשיו ע"י שאני לומד ספר הכרה עצמית, אני מרגיש מחובר עם נפשי וגם אני רוצה להרגיש מחובר באמת להזולת, קשר אמיתי ולא קשר זמני או קשר חיצוני או קשר התלויה בדבר. לעולם היה לי תכונה זו שאני היה רוצה להרגיש קשר עמוק על כל אחד שאני פוגש (אם לא שהוא אדם גרוע מאד) אבל עכשיו נתחדד מאד תכונה זו בנפשי ע"י לימוד הספר הכרת עצמית. ועכשיו אני מוצא עצמי בעולם מאד חשוך וקר, שכל אדם שקוע בעצמו ואינו רוצה להיות מחובר עם זולת. נראה לי שהבעלי שכל בפרט יש להם יראה ופחד מקשרים עמוקים כזו, הם אינם רוצים חיבור עם זולת! וגם אצל בעלי רגש וחום אני מוצא שיש להם גבול ברמת הקשר עימי. ופשוט לי מלימוד ספרי הרב שכל זה נובע משום שאין לבנ"א הכרה בעולם הפנימי שלהם ואינם מחוברים לעצמם ועל כן אינם מחוברים לאחרים ואינם רוצים זה, ואפי' אם הם רוצים אבל אינם יודעים מהי הדרך להתחבר כראוי עם הזולת באופן בריא ומאוזן. ועכ"פ השאלה הוא, כיצד אני יכול להתמודד עם המציאות הכואבת הזו שכל העולם בסביבתי הם כזרים זו לזו, אני מרגיש

שאין מי להתחבר, ונכון שיש לי עולם רחב של לבד ב"ה והאושר של נפשי ונשמתי, אמנם להרגיע הנפש הבהמית שלי שרוצה קשר וחיבור עם הזולת (וגם מצד עצם נשמתי שרוצה חיבור עמוק עם ישראל) איך אני יכול להתמודד עם המציאות הזו? יש רק יחידים כאן שלומדים ספרי הרב...אני מרגיש כ"כ מבודד מזה ומחמת כך אני מעדיף ללמוד לבד או בביתי או בחדר שקט בלי בנ"א וגם קשה לי מאד להיות בין אנשים הן בבהכנ"ס הן בסתם מקומות לציבור, מחמת שקשה לי להיות בעולם קרה כזו שאין כאן חיבור אמת בעולם בין נפשות, ואיני יכול להתחבר עם שום אחד מחמת שיש מחיצות עליהם שאיננו מסכים להתקשר עמי...יש לי הרבה אור רק כשאני לומד ספרי הרב אבל כשאני סוגר הספר ואני צריך להיות בעולם בין בנ"א, העולם הוא ממש עולם חשוך, קר, זר, שא"א לתאר. ההרגשים כאלה מתחדדים מאד מאד לאחרונה ואם אפשר להרב להסביר לי אם זה נובע ממקום בריא בנפש או ממקום אינו מאוזן, וא"כ מה תיקונו.

תשובה:

ט. זה נובע בחלקו ממקום בלתי מאוזן, חוסר איזון בין קשר לבורא ולעצמך, וקשר לזולתך.

הנפש הבהמית שלך תובעת קשר עם בני אדם באופן בלתי מאוזן. ושם שורש הקושי. מלבד כך, יש קושי לנשמה שאוהבת את הבריות, כוח זה אינו יוצא לפועל בשלמות. וזהו חלק מגלות השכינה, ויש לקבל צער זה באהבה. ומאידך לזכך הנפש הבהמית ולהגבילה מרצונה לקשר עם בני אדם בלתי מאוזן הרבה.

קיום התורה באמריקא ושימוש במדיה

שאלה:

א) כידוע שהיה המחלוקת בין ר' אלחנן ור' חצ'קל אם תורה יכול להתקיים באמריקא, שר' חצ'קל סבר שהתורה לא יהיה יכול להתקיים באמריקא מחמת השקר ואוירה של רדיפת ממון, והיה אומר שזה החליש את האמונה שלו כשהיה באמריקא לרק לתקופה קצרה, ואילו ר' אלחנן אמר לר' אהרן שהתורה יכול להתקיים גם באמריקא.

תשובה:

א. תורה בטהרתה אי אפשר לה להתקיים, כמו שרואים עתה. וזה אצל הציבור. בוודאי שיש יחידים שכן.

שאלה:

ב) הגדולים באמריקא בדור הקודם היו סבורים ששייך ישיבות עם לימודי חול, ורק ר' אהרן קוטלר בליקווד והסאמטר רבי זצ"ל לא רצה כלל לימודי חול בישיבה והיו סבורים שאי אפשר להיות ישיבה עם לימודי חול, אבל שאר הגדולים באמריקא כנראה היו סבורים שיש להכניס לימודי חול בישיבות כדי שההורים ישלחו בניהם לחדרים וכדי שהישיבות יכולים לתמוך מהמשלה, וגם משום שסבורים שיש חכמות שצריכים ללמוד כגון תכונה וכתובה וקצת מדע וחכמת הגוף וביאליגיה וקצת היסטוריה וכו'. ואין זה שיטה חדשה של רבנים של היום אלא זה היה שיטת כמה גדולים באמריקא בדור הקודם, וא"כ לעולם היה קשה לי סוגיא זו כיון שידוע שהנצי"ב סגר ישיבת וואלאזין לנצח מחמת שהמשכילים היו רוצים להכניס לימודי חול בישיבה, ואפשר שיש לחלק בין לימודי חול לרוב שעות ביום ללימודי חול לחצי היום השני של היום שאז התלמידים כבר ספוגים עם קדושת התורה מהבוקר, האם יש כאן אחיזת שקר והגדולים היו צריכים ללחום יותר ולמסור נפש על כך, או שזה היה מחלוקת גדולים ואלו דברים אלו דברים חיים.

תשובה:

ב. אור תורת האצילות (בכל עולם בפרטות) כולו טוב, לעומת בי"ע שמעורב, וזהו שורש המחלוקת.

שאלה:

ג) שמעתי שהאדמו"ר מאמשינוב מתיר מכשיר חכם לצורך פרנסה, וגם ראיתי לאחרונה מתשובת הרב שהרב יצחק גינזבורג סובר שיש להשתמש באינטרנט לשם קירוב והפצת ד"ת (ואולי זהו שיטת החב"ד שיש להשתמש בכל טצדקי כדי לגרום יותר אלוקות בעולם ואדרבה הם רואים האינטרנט ככלי שנברא בעיקר לצורך זו לקרב יותר יהודים במרחק העולם ליהדות ולתורה....ולכאורה השאלה תלוי אם האדמו"ר האחרון היה קיים היום האם היה מתיר הדבר? מסתמא כן...) וא"כ האם באמת הרב סובר שכל הרבנים של היום שמתירים דברים אלו הם באמת טועים וכמו שהיה משמע מתשובת הרב שזהו כמו בדור לפני השואה שהרבנים נפלו לציוניות. או שנאמר אלו ואלו דברים אלו דברים חיים.

תשובה:

ג. איני יודע אם זה נכון. זוהי הסתכלות על שער הנו"ן לא בשורשו אלא בהתפשטותו בתוך מ"ט שערים.

מכות מצרים בעקבותא דמשיחא

שאלה: א. מה המקור שיהיה עשר מכות בעולם קודם משיח?

תשובה: א. עיין אור המאיר, וארא, ד"ה מול זה.

שאלה: ב. האם תכלית מכות אלו להעניש אומות העולם או לגרום לכלל ישראל לעשות תשובה?

תשובה: ב. גם וגם.

שאלה: ג. האם הרב יכול בבקשה לרשום מה היו המכות בעולם עד עכשיו, ואיך הם היו מקבילים להספירות?

תשובה: ג. איני יכול להיכנס לעומק תהליך העולם.

דרכים כשרות להגדיל אנרגיה ולהעבירה לאחד

קראתי ששיטת הרייקי מלמדת שיטות להגביר את האנרגיה שלך ולהעביר אותה לאחרים. אין לי כוונה ללמוד את השיטה הזאת ב"ה. אבל הייתי רוצה לדעת:

שאלה: א. אם יש דרכים כשרות לאדם להגדיל את האנרגיה שלו וכיצד?

תשובה: א. כן.

שאלה: ב. אם אפשר להעביר אנרגיה לאדם אחר וכיצד (אני רוצה להוסיף שבשידור לאדם אחר אני מתכוון בלי לדבר

איתו)?

תשובה: ב. כן, ע"י חיבור נפשי, או שכלי - תודעתי.

שאלה: ג. וגם מקור לתשובה יועיל לי מאוד.

תשובה: ג. זהו יחוד רוחא ברוחא או נשמה בנשמה.

עונג ונגע בדרכו של בעל הסולם

שאלה:

שלום וברכה למדתי מעט על דרכו של בעל הסולם שמדברת על הסתלקות התענוג כאשר אין השוואת צורה בין הנברא לבורא, משמעו של דבר היא שהאדם בא לקבל כל תענוג שהמטרה שלו היא הנאה שאין בה השפעה, האדם נשאר עם חלל והעונג הופך לנגע.

בהמשך ללימוד הבנתי שהפתרון הוא ליצור מצב של צמצום התנגדות ומכאן יש אור חוזר, וכאשר האדם פועל כך הוא בהשוואת צורה ויוכל לקבל את האור.

מצד שני לא הבנתי אם ישנו קשר בין הדרך הזאת לבין התוכן בדע את נשמתך.

ניסיתי רבות כאשר חשתי רצון תענוג (לדוגמה מוזיקה) לא מיהרתי להאזין משום שהרצון ההתחלתי שלי הוא אגואיסטי, רצון שרוצה מילוי.

אחרי שהמתנתי מעט אפשרתי לעצמי להאזין אבל רק בתנאי שכוונתי שההנאה היא בשביל לשמח את בורא שרוצה להשפיע,

הרגשתי תענוג שכלל בתוכו אהבת השם אבל לאחר כמה דקות ההנאה הסתלקה והרגשתי ריק בחזרה.

הרצון התמלא למרות החיבור לה' ואיבדתי את נקודת רצון, האם עשיתי דבר שהוא טעות? מדוע חזרתי לאותה נקודת ריקנות,

הרי כוונתי במוחי שהתענוג הוא לא לשם קבלה, אלא חיכיתי עד שקבלתי על מנת להשפיע.

אשמח להארה של כבוד הרב ואולי דוגמה מתקנת לאיך עלי היה לפעול.

תשובה: "כוונתי במוחי", זה אינו תלוי "בכוונת המח" בלבד, אלא ב"רצון" האמיתי הפנימי!

השכלה והשגה

שאלה:

האם זה נכון לומר שהעולם שהאדם תופס הוא עפ"י דרגתו הרוחנית, והאדם שמוחו דק תופס עולמות דקים יותר, ואדם גס תופס עולמות דקים יותר. כי לפי זה משמע שהכול נמצא בדעת האדם ושדעת האדם נפגמת ממילא העולמות שהוא יקלוט הם פגומים. תודה

תשובה:

הוא תופס ב"השכלתו", אולם לא בהכרח בהשגתו!

בלבבי משכן אבנה חלק ז

שאלה:

שלום וברכה,

רצינו לשאול האם יש הקלטות

של בלבבי חלק ז (ספר האמונה) שיש גישה אליהם?

תשובה:

זה מכתיבת ידי, ולא נמסר בשיעור!

רצון והויה קוים ועיגול

שלום כבוד הרב,

הרב עוזר לי מאוד בבניין דרכי הפנימית בבהירות בכל תשובותיו!

שאלה:

א. דיברנו על זה שבמערכת של רצון האתרוג הוא הרצון אבל במערכת של הויה האתרוג הוא התגלות של הויה, איך שאני

רואה עדיין בתפיסת הויה האור לא בוקע לכל החומר כי נשאר גילוי והויה שהם 2 דברים ולכן זה עוד לא היש האמיתי

בשונה ממערכת של רצון האתרוג הוא הרצון, מה לא ברור לי?

תשובה:

א. רצון, הוא חלק מתפיסת הגילוי, ולכך אין גילוי לגילוי, כי הכל במערכת גילוי. משא"כ ההויה היא הויה גמורה, והיא

מתגלה.

שאלה:

ב. בתפיסת גילוי יש לנו את ההויה ואת גילויה, שזה לפחות 2, אז איך נגיע מפה ל 1? (להבנתי ברצון הכל הוא רצון ולכן יש רק 1 בעוד בהויה יש הויה וגילויה) גם אם נגיד שהכל הוא רק גילוי עדיין גילוי הוא לא הויה ולכן תמיד נשאר לפחות 2, גם בנפש יש את הויתה וגילויה אז איך נגיע ל 1?

תשובה:

ב. אחד מוחלט זהו רק הויתו, אנו במערכת הגילוי, ולכך אנו "שני", הגילוי נגלה בו האחד, אולם אינו אחד ממש, אלא כמראה מלוטשת שנגלה דרכה האחד, אולם נשאר מראה!

שאלה:

ג. לגבי דרך השתלשלות קווים ועיגול, האם בעבודה הדרכים מתחלקות לפי שורשי נשמות? האם לפי העולם שאני נמצא בו? או שילוב שבאמת אפשר להסתכל על כל עולם באחת מ 3 הדרכים ולכן זה בעיקר תלוי בשורשי נשמות אבל מצד שני לכל עולם יש את הנטייה שלו לדרך אחת לדוגמא באצילות זה יהיה קווים ואדם יכול להתחבר אליו בבחינת קווים אבל גם בבחינת עיגולים? על פניו הצד השלישי נראה לי יותר מדויק ואם ככה אז האם לא שווה לאדם להתאים את עבודתו לפי העולמות כי ככה עלייתו תהיה "קלה" יותר? או האם צריך לעבוד באותו עולם גם לפי דרכו וגם לפי שורשי נשמתו במקביל? הרב יעשה לי סדר.

תשובה:

ג. שילוב, לא שייך קלה יותר, כי אם אינו לפי חלקו אינו מתאים ואינו נכון וגם אינו קל.

תודה רבה.

אמונה חושית - יש בורא לעולם

שאלה:

הרב הסביר שעל מנת להגיע לאמונה חושית כדאי להתחיל מנקודת היסוד - שיש בורא לעולם ולהתמיד בנקודה זאת בהתבוננות למשך קצר במהלך היום עם הפסקות קצרות והתבוננות אחת יומית ארוכה יותר. אני מבין את הרציונל שצריך להתחיל מהיסוד ולבנות אותו בצורה יציבה ועמוקה ולא ישר להרחיב את הנקודה להשגחה

פִּרְטִית, אֵהֶבֶת הַשֵּׁם וְכוּ׳.

אֲבָל מֵה לְגַבִּי אָדָם שֶׁכִּבֵּר רִגְלֵי כַּמָּה חֻדְשִׁים בְּהִתְבֻּנְנוּיֹת וְעִבּוּדָה מַחְשְׁבִית בְּנִקּוּדוֹת הָעִמּוּקוֹת יוֹתֵר (לְהִסְתַּכֵּל בְּפִנְיִמִיּוֹת שֶׁל כָּל דָּבָר, בְּרוֹמְמוֹת הַ׳ וְהַשְׁגַּחְתּוֹ הַפִּרְטִית וְנִקּוּדָה שֶׁהִכֵּל לְטוֹבָה וְכוּ׳)?

א) הֲאִם זֶה לֹא יִכּוֹל לִיצוֹר תִּסְכּוּל לְהִתְחִיל מֵהִתְחַלָּה אַחֲרֵי שֶׁכִּבֵּר לְכַאוּרָה הַתְּחִלָּת לְקַבֵּעַ בְּנֶפֶשׁ נִקּוּדוֹת עִמּוּקוֹת יוֹתֵר?

תְּשׁוּבָה:

א. אִפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ, וּלְחַזֵּר כִּפִּי הַצּוֹרֵךְ לְנִקּוּדוֹת רֵאשׁוֹנוֹת.

שְׁאֵלָה:

ב. הֲאִם זֶה שְׁעוּבָדִים עַל נִקּוּדָה מְסוּיֵמֶת אֹמֵר שֶׁמִּתְעַלְמִים מִשְׁאֵר הַנִּקּוּדוֹת בְּאֹפֶן מוּחְלָט אוֹ שֶׁפְּשׁוּט לְשִׁים דָּגֵשׁ תּוֹדַעְתִּי עַל אוֹתָהּ הַנִּקּוּדָה שְׁעוּבָדִים עֲלֶיהָ?

תְּשׁוּבָה:

ב. כִּהְצַד הַשְּׁנִי.

תּוֹדָה מְרֵאשׁ לְרַב עַל כָּל עִבּוּדַת הַקּוּדֵשׁ וְהַדְּבָרִים הַנִּפְלְאִים

אִיִּמִּיִּל עַל הַמַּחְשֵׁב אוֹ בְּטֵלְפּוֹן מְטַעְמֵי נוּחוֹת

שְׁאֵלָה:

הֲאִם יֵשׁ מִשְׁהוֹ לֹא בְּסֹדֵר עִם אִיִּמִּיִּל עַל הַמַּחְשֵׁב הַנִּיִּיד שְׁלִי, אוֹ בְּטֵלְפּוֹן שְׁלִי, מְטַעְמֵי נוּחוֹת?

תְּשׁוּבָה:

כָּל שֶׁהָאָדָם פְּחוֹת קֶשׁוּר וּמְחוּבֵּר זֹמִין לְעִנְיַיִנִי הָעוֹלָם הַזֶּה, כֵּן רְאוּי יוֹתֵר. וְעַל כָּל אָדָם לְהִתְנַהֵּג כִּפִּי צִרְכּוֹ וְכִפִּי מִדְּרַגְתּוֹ. וְלְרֹב מוּחְלָט שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם, אֵין בְּזֵה צוֹרֵךְ אִמִּיתִי אֲלֵא חִיבוּר יֵתֵר לְעוּהָ״ז שִׁישׁ בּוֹ אִף פְּעִמִּים נִפִּילָה לְאִיסוּרִים.

תפילין דר"ת

שאלה:

בשולחן ערוך בית יוסף כותב "ירא שמים יצא ידי שניהם ויעשה שתי זוגות תפילין ויניח שניהם". וכן בשולחן ערוך אדמו"ר הזקן כותב ש"כל ירא שמים יצא ידי שניהם ויעשה ב' זוגי תפילין ויניחם". רציתי לשאול אני לא חסיד, אבל אני כן לומד תורת חב"ד ואני מבין שיש ענין גדול בזה. רציתי לדעת מה פנימיות הסיבה להנחה של תפילין של ר"ת? וגם שאני הגעתי השנה לגיל שלושים ורציתי לדעת אם זה הזמן שכדאי להתחיל אפילו שהמשפחה שלי לא מניחים? ואם כן, מה להגיד בהנחת תפילין? ואם צריך לומר שאני מקבל על עצמי בלי נדר שחס ושולם אם אני לא יוכל להניח פעם אחת שלא יצא שכרי בהפסדי? תודה רבה.

תשובה:

איני יכול להשיב על כך.

עבודה על מחשב עם סינון מול לימוד תורה של הבעל

שאלה:

אני רוצה לשאול את הרב שאלה:

אני עובדת כמזכירה במשרד. יש לנו מסנן טוב, אבל צריך שיהיו לנו כמה אתרים פתוחים כדי שנוכל לבצע את העבודה. במיוחד אם אני אפסיק לעבוד בעלי יצטרך לצאת לחפש עבודה ויהיה לו הרבה פחות זמן ללמוד (כמו שהוא לומד כל היום, ויש לי 3 ילדים קטנים - עבודה חדשה לא תעבוד לי).

מהי דעת תורה שעליי לעשות? תודה.

תשובה:

צריך בדיקה אלו אתרים מדובר, ומה רמת הסיכון הרוחני, ולפ"ז לדון מה רמת הסיכון הרוחני שלכם, מול סיכון של הבעל ושל הבית.

במקביל להתפלל ולבכות על כך לקב"ה, ומקביל לבנות צורת חיים של עלייה רוחנית, כמשקל נגד הסכנה שבמקום העבודה.

גלות היהודים ברוסיה הקומוניסטית

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א

האם זה נכון להגיד שהקב"ה שם מליונים יהודים לרוסיה הקומוניסטית בלי תורה כדי שירגישו חסרים ויגלו בתוכם את אור הכתר?

תודה רבה לרב שגילה לי שיש בכלל בעולם את המושג של העבודה הפנימית.

בכבוד רב

תשובה:

כן! ונחלק לב' חלקים. א. רצון. שעל ידי גלות זו מתחדד תוקף הרצון לתורה ומצוות, כי כאשר רוצה דבר ביותר ומונעים זאת ממנו, מתחזק כח הרצון. ב. מסירות נפש שנתעוררה הרבה עקב גלות זו.

שמותיו של הקב"ה ולימוד תורה כשאשתו בצער

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. האם זה נכון שכותב הרמח"ל ששמותיו של ה' הם לא שם של ה' אלא שמות שמציגים את מידותיו והנהגותיו? אולי לא הבנתי נכון... אשמח אם הרב יוכל להסביר לי- יש לה' שמות?

תשובה:

א. בהיות אמיתתו אין שום השגה במהות, אולם אמונתנו אמונת אומן בקיומה, וכן מעצם היותנו הננו מכירים את היותו.

למטה מכך, הקב"ה נתגלה לנו בגילוי כוחות המוכרים לנו, רצון, חכמה, בינה, חסד, דין, ועוד.

שם הוי"ה זהו שם שמגלה את קיומו ית', וע"ש כן נקרא הוי"ה, מלשון שהוא גילוי של אמיתת ההויה. ובנוסף לכך מגלה שהוא מהוה את הכל, ונגלה בעבר הוה עתיד, היה הוה יהיה. שאר השמות הם שמות המגלים את הכוחות, אלקים - תקיף ובעל היכולת ובעל הכוחות כולם, וכן שאר שמותיו ית"ש. והם כוחות שמהם נאצלו ונבראו הנבראים, והם הכוחות שמנהיג על ידם הוא ית"ש את עולמו.

שאלה:

ב. בעבר שאלתי את הרב על צער האישה, האם יש שכר על לימוד תורה במקרה שהאישה בצער ובעלה לא פייסה ולמד תורה. והרב ענה שיש קצת שכר. שאלתי היא- אם הצער נגרם בגלל הבעל עצמו, ובכל זאת השאיר אותה בצער והלך ללמוד בכולל, עדיין יש לו על זה שכר?

תשובה:

ב. יש שכר, אולם נצרך זיכוך לתקן את אשר ציער את אשתו שלא כדין.

סרטונים כשרים לילדים וענין הבני

שאלה:

א. האם גם אבות התנאים היו תנאים?

תשובה:

א. חלק כן וחלק לא.

שאלה:

ב. האם להראות לילד (בן 3) סרטונים כשרים במחשב (כמו קליפ של שיר וזמר כשר תכנים עם מסרים לעבודת ה' סרטים מצויירים על תולדותיהם של גדולי ישראל כמו רש"י רמב"ם וכו') זה מזיק לנפשו? עדיף שלא / עדיף שכן?

תשובה:

ב. מזיק, ועדיף שלא.

שאלה:

ג. הרב ענה פעם שמי שהוא בעל אמונה שלימה, לעולם לא היה בוכה אלא רוקד משמחה תמיד. איך זה מסתדר עם גדולי עמינו – כיוסף הצדיק שכמה פעמים כתוב שבכה, דוד המלך, שמפורש כתוב שבכה מצער על ייסוריו וכו' ועוד בכי מופיע כמה וכמה פעמים גם בהקשר רחל, אברהם וכו'?

תשובה:

ג. יש בכי של שמחה ותענוג. ויש בכי שהנשמה בוכה, כי מצטרפת לצער ובכי השכינה. ויש בכי של חוסר זיכרון באמונה, מצד הגוף והנפש הבהמית הבלתי מזוככים בשלמות.

עבודת ימי השובבים

שאלה:

אדם שנתעורר בימי השובבים אלו להתחזק קצת בעניני קדושה, וכבר אינו כ"כ צעיר, ואין הדברים נוגעים לו כמו שהיה, על מה יש לו לעבוד?

גם, אולי יכול הרב לברך בני, שהולך בעזה"י להתחתן בעוד כמה שבועות, שהזוג יעלה יפה. בכבוד רב,

תשובה:

עיקר העבודה זיכרון המחשבה. הן מצד תמידיות המחשבה, והן מצד איכות דקות ועדינות המחשבה, וזהו שורש התיקון.

יה"ר שהזיווג יעלה יפה ויהא נחת לקב"ה ולהורים.

כח הדילוג בנפש

שאלה:

שלום כבוד הרב,

בהמשך לשאלתי, הרב אמר לי להכיר את כח הדילוג בנפש בלי כיסוי של עפר,

האם הרב יכול להסביר לי למה המכוון של הרב שאני אגיע להיכרות עם כוח הדילוג שלי בנפש, אני בכלל חשבת שהבעיה היא הפוך וחסר לי הבנה פנימית בתהליך של מעבר ממצב של התפשטות למצב של גילוי, הרבה פעמים אני מרגיש חסימה גבוהה לגשת להויה ולהיות בתפיסת גילוי נראה מהרב שהא סובר שהעיקר לא מונח בחסימה של משהו לדלג או בחוסר בניין נכון או חוסר הבנה (למרות שתמיד יהיה קצת חושך בדברים הנ"ל) אלא בעיקר בהכרה חזקה בכוח הדילוג.

תודה רבה על העזרה

תשובה:

התפשטות, בחינת אריך - אורך. אור-רך, טבעו להתפשט. לעומת כך עתיק, דילוג. ועומק הדילוג, דילוג מגילוי לגילוי. וזהו עיקר מדרגת עתיק, רדל"א, וכמו שביאר הרמח"ל בקל"ח פתחי חכמה, שנעשה דילוג ממראה למראה אחר כמראה הבזק. ולכך לצורך תפיסת גילוי בשורש, נצרך גם תפיסת דילוג. כי שורש תפיסת גילוי באה בדילוג. ניתן לעבוד מתתא קודם על תפיסת גילוי, ואח"כ לעלות לשורש, תפיסת דילוג בגילוי. וניתן לעבוד מתחילה בשורש, תפיסת גילוי בדילוג.

פיתוח כח השאיפה והניגון

שאלה למורנו הרב שליט"א

מסירות הנפש של הרב לרדת אלף דרגות עד אלינו, אנשים פשוטים, ומשם להאיר ולכוון, אינה מובנת, ועל כך תודתי העמוקה מקרב לב.

כמה שאלות אודות כוח השאיפה והניגון.

שאלה:

א. איך מזהים הכבדה: כפי שהבין הרב בחכמתו, כוח השאיפה שלי איננו מאוזן, דבר שגורר הכבדות רבות על עצמי בכל מיני תחומים. הבעיה, שאינני מכיר בכך, ואיני שם על לב שהנה כאן והנה שם אני מכביד על עצמי. כלומר, מרוב עוצמת השאיפה, אני מותח את נקודת היכולת למקומות דמיוניים. השאלה, האם יש עצות פשוטות כיצד לזהות אם תביעה פלונית מצויה בנקודת היכולת, או שמצויה הרחק ממנה?

תשובה:

א. עצה שורשית ויסודית מאוד! כל דבר חדש שהינך רוצה "להוסיף" לעבודתך, עליך "להמתין שבוע", ולהתבונן אם הוא לפי כוחותיך. עצם ההמתנה מחלישה את כח האש המתלהט ואת כח הדמיון, ועל ידי כן האדם יותר מבורר לכוחותיו. זאת ועוד. כל דבר חדש להוסיף אותו (אחר הנ"ל) "לניסיון" לשבוע, ואחר שבוע יש בדיקה נוספת אם הוא לפי כוחותיך. ואזי אם כן, "להוסיף לניסיון" לשבועיים, וחוזר חלילה, בכל פעם להוסיף ולהגדיל את זמן הניסיון.

שאלה: ב. איך יוצרים ערך: באותם מקומות שאני כן פועל לפי היכולת, ההכבדה אמנם לא קיימת, אבל במקומה מגיעה תחושת חוסר החשיבות. דוגמא, החזרות: כפי שהורה הרב, אני פועל לחזור על לימודי באופן קל ומהיר, בנועם וברוגע. הבעיה, שאח"כ מגיעות מחשבות של 'זה לא שווה, הרי לא הבנת כפי שרצית' וכו', ואתם אני מתקשה להתמודד. איך א"כ נותנים שווי לעשייתי הפשוטה?

תשובה: ב. ראשית להכיר שכח זה נובע מיסוד האש, כילוי, גאווה. וככל שכח האש יתאזן כפי שהוזכר באות א', כן יקל גם נקודה זו.

זאת ועוד. יש לחפש בכל ענין מסוג זה ג' נקודות טובות שיש בכך, ולחזור במחשבה ובפה על אותם נקודות מעת לעת. וזהו שמח בחלקו. עליך להכיר שכח זה נובע מהיחס שביחס לכל מדרגה יש מדרגה מעליה, וביחס הזה המדרגה התחתונה חסרה. ועליך להבחין על המדרגה בעצמה ולא ביחס למדרגה שמעליה, והדברים עדינים.

שאלה: ג. פיתוח כוח הניגון: שמתי לב שנעימה אצלי בשעת הלימוד היא חשובה מאוד. זה אולי נראה צדדי, אבל למעשה אם קורה וזכיתי שניגון טוב יתחבר למילות הגמרא אני ממש מתעורר ומתלהט. מסיבה זו, מעת לעת אני מנסה לחבר נעימות ללימוד. ככלל, אני אוהב מוזיקה, וגם למדתי בעבר גיטרה. לא פעם שאני שומע שיר יפה אני מתרגש עד כלות וחושב שכוח השירה צריך להיות יותר ויותר קיים בעולמי. השאלות, האם באמת יש לעשות עניין מנעימות בלימוד? איך לפתח ככלל את עולם השירה בחיי (אם בכלל)?

תשובה: ג. כן, כמבואר בחז"ל על לימוד בנעימה. פעם בשבוע לנגן לפי צורך נפשך.

יחס נכון של אשה לבעלה וכיצד להוכיחו

שלום כבוד הרב,

שאלה: א. אם אני רואה שבעלי הרבה פעמים לא מבין נכון את התורה המצוות יש לו עבירות מסוימות כמו שלפעמים לא מכבד אותי מרים עלי את קולו או מראה חוסר אכפתיות מהילדים לא עוזר ולא יודע מה קודם למה בעבודת השם, ואני מוצאת את עצמי מחדשת לו דברים די פשוטים שלא ידע אותם קודם לכן, הן בהלכות, הן בהשקפות, והן בדרך חיים פשוטה רגילה. איך אפשר במקרה כזה לכבד את הבעל כמו שכותב הרמב"ם שיהא בעיניה כשר או כמלך? ואומרים שהבעל הוא הרב של האישה, והוא מוביל את הרוחניות בבית, אבל במקרה שלנו, אם היינו שומעים לו בכל מני דברים ולא שואלים ומבררים בדעת תורה, היינו שוגים ועוברים עבירות או מבינים לא נכון את התורה. אז איך אני צריכה לקיים את זה? הוא לא נראה לי ברמה שאני יכולה להסתכל עליו בתור "הרב" שלי.

תשובה: א. עליך לחפש את כל הנקודות שבהם הוא מיוחד ממך, וכן את הנקודות שבהם הוא כן פועל נכון ותורם ביחס לבית, ולכתוב זאת על דף, ומידי פעם להסתכל בזה. יתכן שאף כדאי לעבוד על ענווה.

שאלה: ב. האם זה נחשב לי מצווה של זיכוי הרבים חסד אהבת ישראל אם כשאני רואה טעויות בעבודת ה' והנהגות לא טובות כמו שכתבתי לעיל ואני משנה אותם על פי כללי התוכחה הנכונים?

תשובה: ב. נצרך זהירות מופלגת מאוד מאוד, כאשר אשה מקיימת תוכחה לבעלה, ובקרוב המוחלט של המקרים זה אינו מדויק ומביא לידי תקלות. אם זה נעשה כראוי וכיאה זה מצוה, אולם זהו מיעוט שבמיעוט.

שאלה: ג. והאם יש זיווגים כאלה שה' מזווג- שהאישה משפיעה על הבעל לטובה בעבודת השם יותר ממה שהוא אמור להשפיע עליה?

תשובה: ג. כן. כך אמרו חז"ל.

תודה רבה הרב ה' ישמור אתכם

על מצוות התשובה

שאלה: א. האם תשובה היא מצוות עשה מן התורה? מה הפסוק בתורה ששם זה כתוב? האם זה "ושבת עד ה' אלקיך" וכו'?

תשובה: א. נחלקו בכך הראשונים, אם זהו מצוות תשובה, או שהתשובה חלק ממצוות הוידוי. עיין רמב"ם מצות עשה ע"ג, וריש הלכות תשובה, וספר המפתח שם.

שאלה: ב. מה הם שלבי התשובה (בקצרה)..- האם זה חרטה, וידוי, קבלה לעתיד? ואם כן- האם זה לכל הדעות ומי שהחסיר אחד מאלה, מצוות התשובה שלו לא הושלמה?

תשובה: ב. כן. כן, לא "הושלמה". ובהרחבה עשרים עיקרי התשובה שמנה ר' יונה בשערי תשובה.

שאלה: ג. האם זה נכון שעל פי הרמב"ם אין מצוות עשה לחזור בתשובה אלא יש מצוות עשה להתוודות וכל שאר השלבים אינם מצוות מן התורה? או שכל שלבי התשובה לעיל לפי הרמב"ם נכללים במצוות עשה של התשובה? איך על פי הרמב"ם עושים תשובה?

תשובה: ג. עיין כנ"ל, שזהו חלק מהוידוי, וכלשונו שנצטוונו להתוודות על החטאים והעונות שחטאנו לפני האל יתעלה ולאמור אותו "עם התשובה". והדברים ארוכים, ואכמ"ל.

שאלה: ד. האם זה נכון שלפי הרמב"ם אין צורך בוידוי?

תשובה: ד. יש צורך, ואינו תשובה "שלמה", אולם נחשב תשובה חלקית, וכמ"ש בקידושין לגבי שמא הרהר תשובה בלבו, ונחשב תשובה אף שבודאי לא התוודה בפה.

הסוגיות רחבות, ואי אפשר במסגרת זו לכתוב מערכות שלמות וביאור שיטות הראשונים בהרחבה.

על מידת הרחמנות

שאלה: א. למה מידת הרחמנות היא מידה משובחת?

תשובה: א. יעויין בהרחבה בדברי רבותינו, כגון אורחות צדיקים, שער הרחמנות, פלא יועץ, ערך רחמנות. ומהר"ל,

נתיבות עולם, נתיב הרחמנות.

שאלה: ב. ועל מי צריך לרחם?

תשובה: ב. כתיב ורחמיו "על כל מעשיו", ועל האזורים צריך גם להתאכזר וגם לרחם.

שאלה: ג. איך הרחמנות מתבטאת (חוץ מהרגש עצמו) – האם יש לזה גם ביטוי מעשי שה' מבקש מאיתנו?

תשובה: ג. רגש, ועזרה לישראל בלבד.

שאלה: ד. מה פירוש "כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמיים" – על כל בריה ובריה צריך לרחם? גם על

חיות? גם על גויים? (חוץ מאזורים כי כתוב כל המרחם על האזורים סופו להתאכזר על הרחמנים?)

תשובה: ד. "צריך", ומי שמרחם מעורר את "שורש" הרחמים, וזהו מרחמים עליו מן השמים.

שאלה: ה. אם צריך לרחם גם על גויים, אז למה יש איסור לתת להם צדקה "לא תחנם" וכו'?

תשובה: ה. כן, כנ"ל על "כל מעשיו", אולם נאסר לבני ישראל לתת בפועל. אולם יש לרחם בלב.

רחמים זו "מידה שבלב", נתינה "בפועל" היא נאסרה. אולם אצל הקב"ה יש רחמים ונתינה לגויים, כנ"ל על כל מעשיו.

והקב"ה מרחם ונותן אף לרע בפועל. אולם עבודתנו לתת רק לטוב, זולת מים אחרונים חובה, ואכמ"ל.

נתינת צדקה לעני שאינו הגון

שאלה:

שלום כבוד הרב, תודה על כל התשובות של הרב הקדוש שליט"א,

הרב ענה לגבי השאלה ששאלתי האם צריך לתת רק למי שמכירים שהוא עני אמיתי ולהמנע מלתת למי שלא מכירים

(שמא הוא מתחזה או ישתמש בזה לעבירות וכו') או יש להביא גם למי שלא מכירים, והרב שליט"א ענה: "יש לתת לעני

שמכירים שהוא עני או שיש עדות נאמנה שהוא עני".

ועל שאלה אחרת ששאלתי – האם זה נכון שאדם שדפקו על דלת ביתו לבקש צדקה או פגש במי שמבקש צדקה ברחוב

צריך לתת לא משנה מי הוא אותו נזקק ויתן לכל מבקש אפילו פרוטה, העיקר שנתן משהו? הרב שליט"א ענה: "כן".

נראה שהתשובות סותרות אחת את השניה במחילה מכבוד הרב, איך הדברים מתיישבים?

הרי על פי התשובה השניה של הרב שצריך לתת לכולם, איך זה מסתדר עם מה שהרב ענה שצריך לתת רק למי שהוא

עני או יש עדות נאמנה שהוא עני?

הלא יש בני אדם חוץ מכבוד הרב – מסוממים/שיכורים/מכורים לכל מיני עבירות אחרות שישתמשו בכסף לאיסור, אז איך הגיוני שצריך לתת להם (לפי התשובה השניה של הרב???)

תשובה:

"עיקר הנתינה של צדקה", כמעשרות, יש לתת לעני ראוי כנ"ל, אולם ראוי מאידך שכל מי "שמבקש" לתת לו ולו מטבע קטן ולא לפוטרו בלא כלום כפי האפשר. זולת מי שידוע שמשתמש בכך לאיסור או לדברים רעים.

המשך נושא נביעה פנימית

שאלה: שלום לכבוד הרב,

קיבלתי את תשובת הרב העמוקה מי ישיגנו. רצון הבנת אמיתת החכמה ומתוך הרצון להשיג באופן מסודר הנני שואל:
א. הרב שליט"א ענה לשאלתי: הינך "ממקד את עצמך לדלג", ולכך יש לך קושי. הצורה היא הפוכה, תחלה שחרור, ואז דילוג. ע"כ תשובת הרב. מתוך הכירות עצמית ובעיקר בעת השקטה מצוי המפגש עם דילוגי המחשבה המשוחררים, אמנם הם לעיתים "משוחררים מידי" א"כ חייב אני למקד את הדילוג לתחום בו אני רוצה לנבוע ולכך נהרס השחרור. איך משתחררים ומגיעים לדילוג ונביעה בתוך אותו תחום?
ב. האם הנ"ל המתבאר בשאלה הוא הנקרא בשיעורי הרב משיכת השגה מהעצם? תודה.

תשובה: יש לעבוד תחילה על ריכוז, ריכוז הרצון וריכוז המחשבה, כמו שנתבאר בהרחבה בדע את מידותיך, יסוד העפר, ריכוז. ועל ידי זה ה"אש" שבתוכך שמדלג יושקט. ולאורך היום תהיה מרוכז הרבה, ואח"כ נצרך שחרור בעת ההשקטה. זולת כך חוסר הריכוז הכללי מתפרץ בשעת ההשקטה הרבה, ונצרך אז לצורך כך ריכוז, והריכוז בשעת ההשקטה חוסם.

לעת עתה זמנית ניתן להתרכז ע"י פתיחת ספר בענין שרצונך להתרכז בו ולהשתחרר בתוכו, או ע"י מיקוד של ראיה וכד'. אולם זהו יוצר חסרון שקט מאידך.

איך ידע מי הרב שלו

שאלה: המשך לשאלה קודמת. עדיין לא הבנתי בדיוק איך ידע מי הרב שלה.

א. שהרב ענה שצריך ביטול גם מחמת ששמע מימנו דברי חכמה וגם ששמע שהוא צדיק האם חייב את שניהם או

שמספיק דבר אחד ועדיף את שניהם שיהיה ביטול גמור?

ב. גם אם יודע שהוא צדיק וחכם אולי יש לו נגיעות כמו שמצינו בגמרא בקידושין שאם הרב אמר שלא יודע לא יכול להורות שוב, ועוד מי אמר שהרב בירר את אותו דבר כל הצורך.

ג. איך ידע מי הרב שלו האם על ידי שדברי אותו רב מתקבלים על ליבו וזה בדרך שלו?

תשובה: אי אפשר להבין בדיוק, אין לכך תהליך מדויק. אחר כל הבירורים נצרך תפלה ואמונה שהקב"ה יכוון אותו לרב הנכון. ומקבלו לרב מתוך אמונה שכך הקב"ה כיוון.

ונצרך לעולם לזכך את עצמו, כי אולי לא זכה לרב הנכון. אולם לעת עתה שזהו רבו יש לשמוע לקולו. וכך כל הימים.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

פרשת וארא תשפ"ב

[222]

- ב כ"ח שאלות בפנימיות העבודה שובבי"ם ועוד
- ט שאלות בעבודה - בין אדם למקום ובין אדם לחברו
- ב' הרמח"ל בתיקונים חדשים
- ד' מה לעשות לרפואת חולה
- ד' פרסים לילדים בצורה נכונה
- טו תורת חב"ד ותורת ברסלב בקצרה
- זט רפואה פנימית לנסיגת חניכיים
- זט שאלות על שער רוח הקודש
- ז' האם לגוי יש נפש אלוקית
- י' שאלות בענין קשר עמוק עם זולת
- כא קיום התורה באמריקא ושימוש במדיה
- כג מכות מצרים בעקבתא דמשיחא
- כג דרכים כשרות להגדיל אנרגיה ולהעבירה לאחר
- כד עונג ונגע בדרכו של בעל הסולם
- כד השכלה והשגה
- כה בלבבי משכן אבנה חלק ז
- כה רצון והויה קיום ועיגול
- כו אמונה חושית - יש בורא לעולם
- כז אימייל על המחשב או בטלפון מטעמי נוחות
- כח תפילין דר"ת
- כח עבודה על מחשב עם סינון מול לימוד תורה של הבעל
- כט גלות היהודים ברוסיה הקומוניסטית
- כט שמותיו של הקב"ה ולימוד תורה כשאשתו בצער
- ל סרטונים כשרים לילדים וענין הבכי
- לא עבודת ימי השובבים
- לא כח הדילוג בנפש
- לב פיתוח כח השאיפה והניגון
- לד יחס נכון של אשה לבעלה וכיצד להוכיחו
- לה על מצוות התשובה
- לה על מידת הרחמנות
- לו נתינת צדקה לעני שאינו הגון
- לז המשך נושא נביעה פנימית
- לז איך ידע מי הרב שלו

נ"ח שאלות בפנימיות העבודה שובבי"ם ועוד

לכבוד הרה"ג שליט"א

תודה רבה לרב על התשובות הקודמות שהרב שלח לי, והרבה מעבודת ה' שלי בזכות הרב. יישר כח עצום, בעז"ה שיפוצו מעיינותיכם חוצה ותזכו את הרבים.

אשמח אם הרב יוכל לענות לי על השאלות, תודה רבה.

שאלה:

א. איזה חלק מהנרנח"י הוא האני?

תשובה:

א. בעוה"ז רוח, וזהו בכללות. ובפרטות אצל כל אדם לפי מדרגתו.

שאלה:

ב. האם כל הנרנח"י זה רק טוב ואין בו רע, ואם יש רע באיזה חלקים יש?

תשובה:

ב. זה תלוי באיזה עולם. והרחיב בכך הלשם.

שאלה:

ג. מה הם הדברים העיקריים שבחור בישיבה (קטנה) צריך לדעת (בתורה)?

תשובה:

ג. המסכת הנלמדת, פרשת שבוע, לימוד משנ"ב, לימוד נ"ך בבין הזמנים. ולימוד ספרי מוסר בסדר מוסר.

שאלה:

ד. כתוב בגמ' בתענית ויהי האדם לנפש חיה נשמה שנתתי בכ החיה, על איזה חלק מהנרנח"י קאי הנפש חיה שכתוב בפסוק?

תשובה:

ד. הארת חיה בנשמה. החיה - חיה, את הנשמה.

שאלה:

ה. האם בשבת צריך לאכול יותר, ואם כן איך ניתן לדעת מתי לעצור?

תשובה:

ה. צריך "לטעום" יותר, "טועמיה" חיים זכו, כ"כ השל"ה.

שאלה:

ו. הרב כתב שניתן לדעת מה רצון ה' ע"פ בירור רצונו. א. במקרה שאין לאדם רצון מיוחד איך ניתן לדעת מהו רצון ה'. ב. לביתיים זיכני השי"ת ללמוד את הציווי של שאול לשמואל שיחכה לו להקרבה בגלגל, האם משם ניתן ללמוד את היסוד שהרב כתב?

תשובה:

ו. כל שהסיח נגיעתו יחוש מה רוצה, וזהו רצון ה'. אפשר.

שאלה:

ז. איזה ספר כדאי ללמוד בחסידות?

תשובה:

ז. חסידות מבוארת.

שאלה:

ח. כתוב בגמ' בשבת שהקב"ה אמר על אברהם ויעקב לא בסבי טעמא ולא בדרדקי עצה, למה בהתחלה כתיב טעמא ואח"כ כתוב עצה?

תשובה:

ח. כי הטעמים הם השגה עליונה, ומושגת לזקנים. טעמי תורה זהו שכר דלעת"ל.

שאלה:

ט. מה בחור ישיבה צריך לעשות בשובבי"ם?

תשובה:

ט. ריכוז יותר בנחת במחשבה.

שאלה:

י. מהי ההארה שאפשר לקחת מימים אלו של השובבי"ם?

תשובה:

י. כנ"ל אות ט'.

שאלה:

יא. איך ניתן לקנות משמעת עצמית?

תשובה:

יא. לקבל קבלה מעשית קטנה ולעמוד בה בכל אופן.

שאלה:

יב. האם שמגיעים לבית לשבת צריך ללמוד פחות, או בכל רגע פנוי ללמוד?

תשובה:

יב. לפעול בישוב הדעת ונחת.

שאלה:

יג. אם אני יכול להציע עזרה לאמא שלי (והיא לא בקשה) או ללמוד מה עדיף לעשות?

תשובה:

יג. מידי פעם להציע.

שאלה:

יד. במה כדאי להתבונן לפני הלימוד, ואיך ניתן להרגיש את נותן התורה בלימוד?

תשובה:

יד. לזכור מי נתן, ולזכור שרצונו שנתחבר עם תורתו - חכמתו ורצונו. להשכיל בבירור את הנלמד.

שאלה:

טו. איך ניתן לחזור לטהרה וקדושה השורשית של האדם?

תשובה:

טו. לחזור לתמימות של הילדות.

שאלה:

טז. איך ניתן לקבל מהתפילין ענווה ויראת שמים?

תשובה:

טז. לחוש שה' על גביו.

שאלה:

יז. כשאני לומד ויש לי חיות וחשק אני מאוד נהנה ולומד בקול, אך אם אין לי כ"כ לחיות יש לי פחות חיבור, האם בגיל כזה (ט"ז) זה בסדר או שצריך לעבוד לשמה?

תשובה:

יז. קצת, בשבת קודש.

שאלה:

יח. מה יחס תורתנו לגבי גרופולוגיה, והאם טוב לעשות את זה?

תשובה:

יח. יש בזה אמת, אולם כרגע אין לך צורך בכך.

שאלה:

יט. האם ידיעת מידות האדם ע"פ שמו יש לזה מקור בתורה?

תשובה:

יט. כן, ר"מ בדיק בשמיה. וכן הרבה בחז"ל.

שאלה:

כ. האם זה נכון שהד' יסודות מתחלקים לכל חודש, ומי שנולד בחודש מסוים היסוד שלו זה היסוד של החודש שנולד בו?

תשובה:

כ. כן.

שאלה:

כא. האם יש צורך נפשי לבחור לדבר עם אמו (בבין הזמנים) זמן מסוים ביום, וא"כ כמה זמן?

תשובה:

כא. כן, תלוי כל מקרה לגופו.

שאלה:

כב. במה ניתן להתבונן בשביל שיעזור להתגבר על היצר הרע ולקום בבוקר?

תשובה:

כב. שמחה במי שזוכה לעבוד לפניו, ובמה ששיג.

שאלה:

כג. איך ניתן להתחבר לחשק?

תשובה:

כג. למצוא את נקודת החשק, וללבות אותה בהתבוננות ודיבור.

שאלה:

כד. מה תהיה התכלית בביאת המשיח?

תשובה:

כד. הכרה שלמה בהשי"ת וברצונו וחכמתו ומידותיו.

שאלה:

כה. האם לפני כל מצוה או לימוד תורה ועבודת ה' צריך להתבונן בתכלית, ובאיזה תכלית, התכלית בערכין או התכלית הסופי?

תשובה:

כה. לא, אלא כי כך רצון ה'.

שאלה:

כו. שאלה של חבר - הרב אמר בשיעורים על הקורונה שהתשובה לפני ביאת משיח זה תשובה בבחינה של יחיד. ובזהר חדש כתוב אפי' בית כנסת אחד שיעשו תשובה, משמע שזה בחינת של התכנסות?

תשובה:

כו. נכון. זה ראוי אילו בא באחשינה ועתה הוא זמן של בעתה.

שאלה:

כז. אני משתדל לא לדבר בבית הכנסת ובית המדרש, מה צריך לעשות שמגיע אדם לדבר אתי?

תשובה:

כז. לקצר.

שאלה:

כח. מה צריך להתבונן בעת האכילה?

תשובה:

כח. מי ניתן לי את האוכל, ולשם מה.

שאלות בעבודה - בין אדם למקום ובין אדם לחברו

לכבוד הרב שליט"א. חברי הכיר לי את הרב ואת הספר הנפלא בלבבי משכן אבנה, אז ברצוני לשאול את הרב (להתייעץ) בכמה נושאים.

שאלה:

א. ראיתי את הספר בלבבי משכן אבנה של הרב. רציתי לשאול, לפי מה ללמוד אותו, פעם בכמה זמן, כמה זמן, כמה סעיפים, האם לעשות עליו חזרות וכו'. וכן ראיתי שהספר בעיקר מתבסס על עבודת השם, אז רציתי לשאול איזה ספר מוסר הרב מציע לי ללמוד בנפרד?

תשובה:

א. נא לעיין בשו"ת שאל לבי שנת תשע"ח-ט', שם נתבארו שאלות אלו.

שאלה:

ב. אם אפשר עצה מהרב מה אני עושה שאני פשוט מרגיש שאני לא מצליח לכוון בתפילה?

תשובה:

ב. מידי פעם לכוון כמה מילים בלבד.

שאלה:

ג. אני בחור די רגיל, משתדל ללמוד בסדרים אבל גם חברותי (הודעתי את הנתונים בשביל שהרב ידע איך לענות לי), רציתי לדעת כמה עליי להקפיד שלא לדבר בבית כנסת דברים בטלים (משום שזה קשה, לכן אני רוצה לדעת את הגדר)?

תשובה:

ג. למעט, ולעצור מידי פעם תוך כדי הדיבור ולזכור מהו המקום ומהותו.

שאלה:

ד. אבי שהשם ישמחה ויחייהו, נוהג בכמה וכמה דברים קצת להקל, בכשרויות קצת פחות טובות. האם זה נכון שאני יחמיר על עצמי לא לאכול או שאדרבא תמיד לאכול משום כבוד אבי (אני לא בטוח שזה יפגע בכבודו אם אני לא יאכל. וכן גם פעמים שלא ידע?)

תשובה:

ד. בפניו לאכול.

שאלה:

ה. מה הרב מציע לי ללמוד בתורת החסידות. דבר קל שיאיר לי קצת באור החסידות בתורת התחלה?

תשובה:

ה. חסידות מבוארת על שבת ומועדים.

שאלה:

ו. אני נוהג ליטול ידיים ליד המיטה. השאלה אם זה מעיר את החבר חדר או את אחי האם עדיף שלא ליטול. וכן אותה שאלה לגבי זמן ק"ש של המגן אברהם, אני רוצה להקפיד בזה יותר בבית. השאלה אם זה עדיף בזמן שזה מעיר את אחי, או שעדיף לקום בזמן ק"ש של הגר"א בזמן שבכל מקרה אחי קם?

תשובה:

ו. להקפיד יותר על בן אדם לחבירו.

שאלה:

ז. ראיתי שהרב וולבה כתב לבחור ששאלו, מה ללמוד באמונה, ואמר לו שילמד כוזרי, השאלה האם שאני גם ילמד זאת (אני בן 16 וחצי?)

תשובה:

ז. לא.

שאלה:

ח. בטעות שמעתי לשון הרע, האם עדיף ישר להכחיש אותו בלבי, או לקבלו ולדון לכף זכות, וכן בגוונא שקצת קשה לא להסכים ללשון הרע (או משום שאני מכיר את הבחור המדובר), אז האם בכזה מקרה עדיף לקבל ולדון לכף זכות?

תשובה:

ח. אם ניתן להכחיש להעדיף זאת, ואם לאו, לדון לכף זכות.

שאלה:

ט. הרמב"ן כותב באגרת לבנו "תתנהג תמיד לדבר כל דבר"ך בנחת". א. מה ההגדרה של בנחת? ב. האם זה נמי בדברי תורה (לדוגמא שמתווכחים בלימוד)?

תשובה:

ט. א. לפחות להפסיק כל כמה מילים. ב. מידי פעם לעצור, וסגנון הדיבור יהא דיבור של כבוד.

שאלה:

י. כנ"ל כתב הרמב"ן "ועיניך יביטו למטה לארץ ולבך למעלה", מה הפשט לבך למעלה.

תשובה:

י. חיבור אליו ית"ש, או לפחות חיבור לעולם עליון רוחני יותר.

שאלה:

יא. מה עדיף, לישון בחדר עם חבר חדר שנחמד לי איתו, שמדבר לענין, שאני יכול ללכת לישון מוקדם בחדר, אבל זה לא חסד למישהו, או לישון עם בחור פחות טוב, שפחות נחמד לי איתו, שמדבר לא תמיד כהוגן, ולא בטוח שאני יצליח לישון בזמן (אבל יש לציין שאני לא בחור כל כך שנגרר אחרי דיבורים וכו'), אבל זה חסד מאוד גדול, וכן זה יוריד כמה מריבות?

תשובה:

יא. אם לא מפריע הרבה, אזי הצד השני. ושוב אני מודה להרב ומברכו שלא תמוש התורה מפיו ומפי זרעו ומפי זרעו.

הרמח"ל בתיקונים חדשים

לכבוד מורנו הרב שליט"א

הרמח"ל בתיקונים חדשים (תיקון ע' לקראת סופון) כותב "פתח ואמר זרקא בזמנא דאזדריקת אבנא קדישא עד א"ס, כדין הדרת עטרה ליושנה. אבל רזא דא השבינו ה' אליך ונשובה. דהא בקדמיתא בסליקו חדא תסתלק שכינתא לגבי ההוא עלאה דכלא, ומתמן יתער תיובתא בלבא דכולהו ישראל, ודא השיבנו. לבתר מקף שופר הולך, דהשתא תבין ישראל לאסתלקא אינון דרגא בתר דרגא, ודא ונשובה וכו'.

שאלה:

א. איני יודע אם אני מבין את דבריו, אך אולי אפשר לשאול האם זה קאי על התקופה שלנו, שבתחילת תקופת הקורונה התקיים 'בסליקו חדא תסתלק שכינתא לגבי ההוא עלאה דכלא וכו' ודא השבינו', ואח"כ הסתלק כאור הרדל"א? והתחיל השלב השני 'תבין ישראל לאסתלקא אינון דרגא בתר דרגא, ודא ונשובה'.

ונפק"מ בזה שע"י הבנת התהליך שאנו נמצאים בו ידע כל יהודי את מהות ואופן עבודתו בתקופה זו.

תשובה:

א. זהו יסוד כללי, ונגלה ביציאת מצרים, תחילה נגלה אור גדול מלעילא ביציאת מצרים בליל פסח, ונסתלק, וחוזר ומאיר בהדרגה ע"י עבודתינו כל ימי הספירה, שלב אחר שלב, "דרגא בתר דרגא".

הדבר מצוי בימינו הרבה אצל בעלי תשובה שתחילה מאיר להם אור גדול אור התשובה, אור הבינה, אור הנשמה, ומסתלק, ואזי עבודתם לבנות שלב אחר שלב. תהליך זה אינו שייך להדיא למדרגת רדל"א, ששם ההתראויות מתחלפות כמראה הבזק בזה אחר זה.

שאלה:

ב. בענין שבעים התיקונים שכתב הרמח"ל, האם כתבם על פי הסדר של התיקונים שהיו ושיהיו בפועל, או שאין הכרח שהם על הסדר שיצאו בפועל.

תשובה:

ב. אין הכרח שהם על הסדר שיצאו לפועל.

שאלה:

ג. אם הנ"ל נכון ועכשיו עבודת הזמן היא 'תבין ישראל לאסתלקא אינון דרגא בתר דרגא', א"כ לכאורה תפיסת הנפש בכללותה צריך שתהיה באופן של עבודה הדרגתית שלב אחר שלב באופן של הכרה ועבודת עצמית, מאידך אם אנחנו עכשיו במלחמת גוג ומגוג הרי זו מלחמה שתופסת את כל הקומה ואין דרך אחרת להינצל במלחמה אלא ע"י כח של מסירות נפש, א"כ בהכרח שתפיסת הנפש מוכרחת להשתנות לתפיסה של מהלכי מסירות נפש, מהלכי מלחמת היצר, ותפיסה זו סותרת לתפיסה של מהלך הדרגתי, ואף אם האדם יקח נקודה אחת שעליה ימסור את הנפש עדיין זה לא יעזור כי תפיסת הנפש אינה במהלך של מסירות נפש של מלחמה. בעיה זו שייכת תמיד, אך בפרט בתקופה זו, האם יש פתרון לזה? אם זה תלוי בנפשות, במצבו של כל אחד ואחד?

תשובה:

ג. מוכרח מהלכי מסירות נפש, כי זהו פנימיות האור שמאיר באחרית הימים. ולכך נצרך לקחת נקודה אחת, ובה למסור נפשו. "ועי"ז מאיר בו אור המסירות נפש, ומשפיע על כלל נפשו", ועל האדם לתת לאור זה מקום גדול בנפשו. אם כי למעשה בשאר חלקי עבודתו יש לעבוד שלב אחר שלב, אולם במקביל מחובר לנקודה שבה מוסר את נפשו חיבור חזק בעומק נשמתו.

בהודאה גדולה

מה לעשות לרפואת חולה

שאלה:

לכבוד מורינו הרב שליט"א. אני מאוד מודה לרב על כל ההדרכה הברורה שנתן לנו.

רציתי לשאול, יש לנו אמא שחלתה שוב במחלה הידועה ה"י, ואנו רוצים לעשות דברים לרפואתה מה אפשר ורצוי לעשות לרפואתה?

ב. מה אנחנו הילדים צרכים (בכללות) (להתחזק לרפואתה)?

תודה רבה וישר כח.

תשובה:

לעזור לחולים במצב זה באופן שאפשר לעזור בכל מקרה ומקרה.

פרסים לילדים בצורה נכונה

לכבוד הרב שלום

שאלה:

א. רציתי לשאול על נתינת פרסים לילדים על התנהגות טובה ולעודד ללמוד תורה. מצד אחד אומרים שהפרס לא מועיל ומרגיל לחומריות, מצד שני כתוב ברמב"ם להרגיל ילדים על ידי פרסים לפי הגיל, ואכן הגר"א כתב לפזר מעות על לימוד תורה.

רציתי לדעת איך ומתי להשתמש בפרס בצורה נכונה?

ב. נראה שאם השתמש בו בצורה תמידית נראה שיוכל יותר לעודד לדעת וללמוד?

תשובה:

א-ב. נצרך שיהא חידוד מה התכלית, ולהסביר לשם מה משתמשים בפרס, וכן שהפרס יהא יותר קרוב כמה שניתן לעולם רוחני. וכן לעשות מבצע אחד של מי שרוצה לעשות דבר לשמה ללא פרס, שעיי"ז יתרגלו וישכילו שהתכלית שהתכלית אינו בפרס אלא אמצעי.

שאלה:

ג. בכיתה של הילד שלי כיתה ג סיימו את חמשה החומשים, ועושים חזרות לדעת בעל פה איך לעודד אותו שיחזור?

תשובה:

ג. אסור ללמוד תורה בע"פ ככתוב, אלא תוכן. יש להאחיב עליו את עצם התוכן, ובמקביל אפשר לעשות מבצע, אולם הפרס רוחני, נסיעה למערת המכפלה וכד'.

שאלה:

ד. מתחילים שם משניות הספקים, פחות הבנה, טענתם שיהיה מושגים וכן שהספקים מוביל אותם לאהבת תורה. האם זה נכון, ואם לא מה לעשות?

תשובה:

ד. צריך שיבין לפחות פשוטם של דברים.

בתודה עמוקה

תורת חב"ד ותורת ברסלב בקצרה

שאלה:

שלום וברכה:

ראשית אני רוצה להודות לרב על כל השפע העצום.

רציתי לשאול מה דעת הרב בעניין הדברים הבאים:

1. מהי תורת חב"ד בקצרה?

2. מהי תורת ברסלב בקצרה?

3. בתורת ברסלב נראה שזה הדבר הכי גדול שאין למעלה הימנו, ושהדבר הכי גדול הוא ההתקרבות לצדיק האמת, ומתורת הרב זה לא נראה כלל שהרב הולך עם זה בצורה כ"כ חזקה, ובכלל כל המושג של התקשרות לצדיק זה לא נראה שהרב הולך עם זה הרבה. - ורציתי להבין אם באמת יש כאן דרך אחרת שיותר גבוהה מזה?

תודה רבה רבה.

תשובה:

נתבאר בהרחבה בשו"ת ספר שאל לבי, תשע"ח-ט', קחנו משם.

רפואה פנימית לנסיגת חניכיים

שאלה:

אני סובלת מנסיגת חניכיים והפרשות מוגלתיות בחניכיים.. רופא שיניים כשראה את המצב המליץ על העקירות שניים וביצע השתלות שיניים. כל הטיפולים שעברתי לא עזרו. עכשיו גם סביב השתלים קיימת אותה בעיה נסיגת חניכיים והפרשות עם ריח לא נעים.

האם הרב יכול לכוון אותי מה העבודה הפנימית שעלי לעשות? ומה עלי לתקן בפנימיות שלי? תודה.

תשובה:

יש לשמור כח הדיבור, ולדבר רק בלשון הקודש, וללא תוספת של מילים שנכנסו ע"י שפת העברית, ויתר על כן במילים הנקראים בלע"ז "סלנגים", אלא לשון נקייה בלבד.

שאלות על שער רוח הקודש

שאלה:

שלום כבוד הרב! ייחוד מז בשער רוח הקודש נתקן ע"י האריז"ל עבור מהר"מ אלשיך זצ"ל אודות בנו שהשתמד. ייחוד הויה דחסד (סגול) עם הויה דבינה (צירי).

תפיסתי היא: הרב אלשיך זצ"ל שורשו ברור בבניה כמוכח מספרו עה"ת שהן קושיות ותירוצים רבים מאד בסוד קו

שמאל. ובנו שהשתמד היה בחינת חסד בחינת התרחבות עד כדי קלקול ולבסוף השתמדות. הלכך קישור חסד לבינה הוא תשובה דהינו קו שמאל מצמצם ההתרחבות לתוך גדרי הקדושה. דהיינו תשוב-ה" בחינת ה"ח שנפלו לקליפה.

1. האם הבנתי בביאור הייחוד נכון (שאדע שאני בכיוון הנכון)?
2. האם יכולתו של מהר"מ זצ"ל לפעול בבנו הוא מכח התכללות והתקשרות דהרש"ש דמחצב הנשמות? ואז האב מכוון לתקן את נקודת בנו הכלולה בו או שמא מדין עץ וענף?
3. האם ייחוד זה הוא למהר"מ אלשיך דייקא כי הוא בינה או שלכל אדם? שהרי הוא בינה דייקא אבל אחר תלוי בשורשו. בברכת אמונה ותודה.

תשובה:

עצתי לפנות בסגנון שאלות מעין אלו להרב י"מ מורגנשטרן שליט"א.

האם לגוי יש נפש אלוקית

שאלה:

בספר הכרה עצמית פרק א' בהגהה 43 כתוב שמה שיהודי יש לו כמה חלקים בנפשו שהם גבוהים מנפש בהמית ואילו לגוי יש רק נפש בהמית וגם שהנפש הבהמית של גוי אינו רק מעין נפש בהמית של יהודי. וקשה לי דלמדתי (ואולי המקור הוא האריז"ל או תניא) שגם לגוי יש נפש אלוקית, אלא שזהו מעולם הבריאה ולמטה, אבל יהודי יש לו נפש אלוקית מאצילות. וא"כ גם לגוי יש נפש אלוקית. וא"כ למה כתוב בהגהה שגוי אין לו נפש אלוקית?

תשובה:

לגוי יש נפש בהמית שבתוכה "ניצוצות" מנפש אלוקית, אולם אין לו נפש אלוקית גמורה.

שאלות בענין קשר עמוק עם זולת

שאלות אלו היה על ליבי כבר לזמן רב.

שאלה:

א) אם שני בני"א למדו יחד היטב וגם היה ביניהם קשר נפשי (ככל לימוד בחברותא שהולך טוב שזה יוצר קשר נפשי וגם קשר בדיעות ובפרט קשר ע"י התורה ביניהם) ואח"כ נתפרד החבילה ביניהם (או שהפסיקו ללמוד ולאחר כמה שנים הקשר פג ביניהם עד שכמעט הם אינם מרגישים שום קשר עם השני, וכ"ש אם נולד אצל א' מהם הקפדה על השני או קנאה או שנאה), האם יש כאן באמת קשר פנימי ביניהם בעל מודע שלהם מחמת הקשר שנולד ביניהם כיון שלמדו תורה יחד, וקשר של תורה היא קשר נצחי אפי' אם אינם מרגישים הקשר בהאי עלמא, ואפי' אם נתפרד החבילה ביניהם מ"נ יש קשר כאן בפנימי פנימיות נפשם שהם לא מרגישים בו (או א' מהן עדיין מרגיש קשר פנימי להזולת והשני אינו מרגישו) או שכיון שנתפרד החבילה ביניהם א"כ לא מועיל הא שהיה קשר עמוק ביניהם, כיון שעכשיו נתפרד החבילה ביניהם ונגלה שהם באמת אינם מאוחדים בשורש נפשם (ועל אף שכל נשמות ישראל מאוחדים בפנימותם מחמת הנשמה הכללית של כלל ישראל שהוא השכינה ומצד שכולנו עם ישראל שמחובר להקב"ה ולתורתו, זהו לכאורה רק דרגה שאינו מתגלה רק לעת"ל ואינו נתגלה בעלמא דידן (רק בפורים ע"י היין יכול לבוא לאהבת ישראל זו אבל מלבד זה הקשר העמוק הנצחי האחדותי שאינו תלויה בשם דבר לכאורה אינו קיים באתגליא בהאי עלמא) וא"כ הקשר נפסק?

תשובה:

א. תמיד נשאר רושם מסוים של חיבור, פעם יותר ופעם פחות.

שאלה:

ב) מתי ב' חברותות לומדים יחד במתיבתא דרקיעא?

תשובה:

ב. לפי שורש נשמתם, אם זכו. וזהו בגן עדן העליון, לעומת כך בגן עדן התחתון גם לפי חבורים חיצוניים יותר שנקשרו בעולם הזה וכדו'.

שאלה:

ג) האם יש רק חברותא אחד בשמים או יותר מכך?

תשובה:

ג. יותר.

שאלה:

ד) האם יש דרך לידע מיהו החברותא שאני ילמוד עמו לעילא (ובעזיה"ת משיח יבוא במהרה ואז שאלה זו אינו נוגע כלל!)

תשובה:

ד. כמעט ואי אפשר לאדם מן השורה לדעת זאת.

שאלה:

ה) האם נכון הדבר שיש ב' אנשים שהם חבירים לזה אבל הקב"ה אינו רוצה בקשר זו, כגון שמעון ולוי שהחברות ביניהם מוליד השחתה בעולם ויעקב אבינו היה צריך להפרידם זה מזה?

תשובה:

ה. כן. בחינת כלאיים בנפשות.

שאלה:

ו) ואם נכון הדבר, א"כ כיצד יש להתייחס לזה, דהא כל ישראל מאוחדים זה בזה וא"כ האם מצד כללות נשמתם כולם מחוברים ומאוחדים אבל מצד הפרטות שלהם יש קשרים שאינו קשר טוב ואין להתקשר עמהם באתגליט בהאי עלמא? וכגון ב' חבירים שיש להם קשר עמוק אבל לאחר זמן א' מהם יש לו הרהורי עבירה על השני והרבי רוצה להפסיקם זה מזה (ודבר זה מצוי כמעט בכל ישיבה, כך שמעתי ממלמדים ומשגיחים), וא"כ אם יש כזה דבר שיש יהודים שאינו ראוי להם כלל להתחבר עם פלוני על אף שהוא מרגיש משיכה נפשית איליו (או שמרגיש קשר עם נשמתו בעל מודע שלו כיון שבגלגול הקודם היו אוהבים או שהם שני חצאין של נשמה אחת או שיש להם אותו שורש נשמה) א"כ כיצד יכול לידע אם אינו ראוי להתחבר בפועל אם הזולת.

תשובה:

ו. נכון. נצרך לבדוק חלקי התועלת מול חלקי הנזק.

שאלה:

ז) ובמקום שיש לו לפרוש מחבר מטעמים מסוימים (כגון שקשר זו מוליד נסיונות בקדושה או שהוא קשר שלילי של קנאות בלתי מאוזן וחורבן העולם כמו קשר של כגון שמעון ולוין) האם יש לאהוב הזולת עמוק בלב על אף שהקב"ה אינו רוצה קשר גלוי ביניהם?

תשובה:

ז. כן, אולם פעמים יש זמנית להמעיט בכך, כי הנפש עדיין בלתי מזוככת, ועצם האהבה נתפשט בנפש למקומות לא מדויקים.

ח) וא"כ מה האופן לאהוב זה את זה באהבת ישראל אמיתית אם הקשר זה לזה אינו קשר שה' חפץ בו?

תשובה:

ח. קשר נקי מצד שורש הנשמות שהם אחד, ללא התלבשות מדין הפרט.

שאלה:

ט) ככל שאני מעמיק בעולם הפנימי ובפרט עכשיו ע"י שאני לומד ספר הכרה עצמית, אני מרגיש מחובר עם נפשי וגם אני רוצה להרגיש מחובר באמת להזולת, קשר אמיתי ולא קשר זמני או קשר חיצוני או קשר התלויה בדבר. לעולם היה לי תכונה זו שאני היה רוצה להרגיש קשר עמוק על כל אחד שאני פוגש (אם לא שהוא אדם גרוע מאד) אבל עכשיו נתחדד מאד תכונה זו בנפשי ע"י לימוד הספר הכרת עצמית. ועכשיו אני מוצא עצמי בעולם מאד חשוך וקר, שכל אדם שקוע בעצמו ואינו רוצה להיות מחובר עם זולת. נראה לי שהבעלי שכל בפרט יש להם יראה ופחד מקשרים עמוקים כזו, הם אינם רוצים חיבור עם זולת! וגם אצל בעלי רגש וחום אני מוצא שיש להם גבול ברמת הקשר עימי. ופשוט לי מלימוד ספרי הרב שכל זה נובע משום שאין לבנ"א הכרה בעולם הפנימי שלהם ואינם מחוברים לעצמם ועל כן אינם מחוברים לאחרים ואינם רוצים זה, ואפי' אם הם רוצים אבל אינם יודעים מהי הדרך להתחבר כראוי עם הזולת באופן בריא ומאוזן. ועכ"פ השאלה הוא, כיצד אני יכול להתמודד עם המציאות הכואבת הזו שכל העולם בסביבתי הם כזרים זו לזו, אני מרגיש

שאין מי להתחבר, ונכון שיש לי עולם רחב של לבד ב"ה והאושר של נפשי ונשמתי, אמנם להרגיע הנפש הבהמית שלי שרוצה קשר וחיבור עם הזולת (וגם מצד עצם נשמתי שרוצה חיבור עמוק עם ישראל) איך אני יכול להתמודד עם המציאות הזו? יש רק יחידים כאן שלומדים ספרי הרב...אני מרגיש כ"כ מבודד מזה ומחמת כך אני מעדיף ללמוד לבד או בביתי או בחדר שקט בלי בנ"א וגם קשה לי מאד להיות בין אנשים הן בבהכנ"ס הן בסתם מקומות לציבור, מחמת שקשה לי להיות בעולם קרה כזו שאין כאן חיבור אמת בעולם בין נפשות, ואיני יכול להתחבר עם שום אחד מחמת שיש מחיצות עליהם שאיננו מסכים להתקשר עמי...יש לי הרבה אור רק כשאני לומד ספרי הרב אבל כשאני סוגר הספר ואני צריך להיות בעולם בין בנ"א, העולם הוא ממש עולם חשוך, קר, זר, שא"א לתאר. ההרגשים כאלה מתחדדים מאד מאד לאחרונה ואם אפשר להרב להסביר לי אם זה נובע ממקום בריא בנפש או ממקום אינו מאוזן, וא"כ מה תיקונו.

תשובה:

ט. זה נובע בחלקו ממקום בלתי מאוזן, חוסר איזון בין קשר לבורא ולעצמך, וקשר לזולתך.

הנפש הבהמית שלך תובעת קשר עם בני אדם באופן בלתי מאוזן. ושם שורש הקושי. מלבד כך, יש קושי לנשמה שאוהבת את הבריות, כוח זה אינו יוצא לפועל בשלמות. וזהו חלק מגלות השכינה, ויש לקבל צער זה באהבה. ומאידך לזכך הנפש הבהמית ולהגבילה מרצונה לקשר עם בני אדם בלתי מאוזן הרבה.

קיום התורה באמריקא ושימוש במדיה

שאלה:

א) כידוע שהיה המחלוקת בין ר' אלחנן ור' חצ'קל אם תורה יכול להתקיים באמריקא, שר' חצ'קל סבר שהתורה לא יהיה יכול להתקיים באמריקא מחמת השקר ואוירה של רדיפת ממון, והיה אומר שזה החליש את האמונה שלו כשהיה באמריקא לרק לתקופה קצרה, ואילו ר' אלחנן אמר לר' אהרן שהתורה יכול להתקיים גם באמריקא.

תשובה:

א. תורה בטהרתה אי אפשר לה להתקיים, כמו שרואים עתה. וזה אצל הציבור. בוודאי שיש יחידים שכן.

שאלה:

ב) הגדולים באמריקא בדור הקודם היו סבורים ששייך ישיבות עם לימודי חול, ורק ר' אהרן קוטלר בליקווד והסאמטר רבי זצ"ל לא רצה כלל לימודי חול בישיבה והיו סבורים שאי אפשר להיות ישיבה עם לימודי חול, אבל שאר הגדולים באמריקא כנראה היו סבורים שיש להכניס לימודי חול בישיבות כדי שההורים ישלחו בניהם לחדרים וכדי שהישיבות יכולים לתמוך מהמשלה, וגם משום שסבורים שיש חכמות שצריכים ללמוד כגון תכונה וכתובה וקצת מדע וחכמת הגוף וביאליגיה וקצת היסטוריה וכו'. ואין זה שיטה חדשה של רבנים של היום אלא זה היה שיטת כמה גדולים באמריקא בדור הקודם, וא"כ לעולם היה קשה לי סוגיא זו כיון שידוע שהנצי"ב סגר ישיבת וואלאזין לנצח מחמת שהמשכילים היו רוצים להכניס לימודי חול בישיבה, ואפשר שיש לחלק בין לימודי חול לרוב שעות ביום ללימודי חול לחצי היום השני של היום שאז התלמידים כבר ספוגים עם קדושת התורה מהבוקר, האם יש כאן אחיזת שקר והגדולים היו צריכים ללחום יותר ולמסור נפש על כך, או שזה היה מחלוקת גדולים ואלו דברים אלו דברים חיים.

תשובה:

ב. אור תורת האצילות (בכל עולם בפרטות) כולו טוב, לעומת בי"ע שמעורב, וזהו שורש המחלוקת.

שאלה:

ג) שמעתי שהאדמו"ר מאמשינוב מתיר מכשיר חכם לצורך פרנסה, וגם ראיתי לאחרונה מתשובת הרב שהרב יצחק גינזבורג סובר שיש להשתמש באינטרנט לשם קירוב והפצת ד"ת (ואולי זהו שיטת החב"ד שיש להשתמש בכל טצדקי כדי לגרום יותר אלוקות בעולם ואדרבה הם רואים האינטרנט ככלי שנברא בעיקר לצורך זו לקרב יותר יהודים במרחק העולם ליהדות ולתורה....ולכאורה השאלה תלוי אם האדמו"ר האחרון היה קיים היום האם היה מתיר הדבר? מסתמא כן...) וא"כ האם באמת הרב סובר שכל הרבנים של היום שמתירים דברים אלו הם באמת טועים וכמו שהיה משמע מתשובת הרב שזהו כמו בדור לפני השואה שהרבנים נפלו לציוניות. או שנאמר אלו ואלו דברים אלו דברים חיים.

תשובה:

ג. איני יודע אם זה נכון. זוהי הסתכלות על שער הנו"ן לא בשורשו אלא בהתפשטותו בתוך מ"ט שערים.

מכות מצרים בעקבותא דמשיחא

שאלה: א. מה המקור שיהיה עשר מכות בעולם קודם משיח?

תשובה: א. עיין אור המאיר, וארא, ד"ה מול זה.

שאלה: ב. האם תכלית מכות אלו להעניש אומות העולם או לגרום לכלל ישראל לעשות תשובה?

תשובה: ב. גם וגם.

שאלה: ג. האם הרב יכול בבקשה לרשום מה היו המכות בעולם עד עכשיו, ואיך הם היו מקבילים להספירות?

תשובה: ג. איני יכול להיכנס לעומק תהליך העולם.

דרכים כשרות להגדיל אנרגיה ולהעבירה לאחד

קראתי ששיטת הרייקי מלמדת שיטות להגביר את האנרגיה שלך ולהעביר אותה לאחרים. אין לי כוונה ללמוד את השיטה הזאת ב"ה. אבל הייתי רוצה לדעת:

שאלה: א. אם יש דרכים כשרות לאדם להגדיל את האנרגיה שלו וכיצד?

תשובה: א. כן.

שאלה: ב. אם אפשר להעביר אנרגיה לאדם אחר וכיצד (אני רוצה להוסיף שבשידור לאדם אחר אני מתכוון בלי לדבר

איתו)?

תשובה: ב. כן, ע"י חיבור נפשי, או שכלי - תודעתי.

שאלה: ג. וגם מקור לתשובה יועיל לי מאוד.

תשובה: ג. זהו יחוד רוחא ברוא או נשמה בנשמה.

עונג ונגע בדרכו של בעל הסולם

שאלה:

שלום וברכה למדתי מעט על דרכו של בעל הסולם שמדברת על הסתלקות התענוג כאשר אין השוואת צורה בין הנברא לבורא, משמעו של דבר היא שהאדם בא לקבל כל תענוג שהמטרה שלו היא הנאה שאין בה השפעה, האדם נשאר עם חלל והעונג הופך לנגע.

בהמשך ללימוד הבנתי שהפתרון הוא ליצור מצב של צמצום התנגדות ומכאן יש אור חוזר, וכאשר האדם פועל כך הוא בהשוואת צורה ויוכל לקבל את האור.

מצד שני לא הבנתי אם ישנו קשר בין הדרך הזאת לבין התוכן בדע את נשמתך.

ניסיתי רבות כאשר חשתי רצון תענוג (לדוגמה מוזיקה) לא מיהרתי להאזין משום שהרצון ההתחלתי שלי הוא אגואיסטי, רצון שרוצה מילוי.

אחרי שהמתנתי מעט אפשרתי לעצמי להאזין אבל רק בתנאי שכוונתי שההנאה היא בשביל לשמח את בורא שרוצה להשפיע,

הרגשתי תענוג שכלל בתוכו אהבת השם אבל לאחר כמה דקות ההנאה הסתלקה והרגשתי ריק בחזרה.

הרצון התמלא למרות החיבור לה' ואיבדתי את נקודת רצון, האם עשיתי דבר שהוא טעות? מדוע חזרתי לאותה נקודת ריקנות,

הרי כוונתי במוחי שהתענוג הוא לא לשם קבלה, אלא חיכיתי עד שקבלתי על מנת להשפיע.

אשמח להארה של כבוד הרב ואולי דוגמה מתקנת לאיך עלי היה לפעול.

תשובה: "כוונתי במוחי", זה אינו תלוי "בכוונת המח" בלבד, אלא ב"רצון" האמיתי הפנימי!

השכלה והשגה

שאלה:

האם זה נכון לומר שהעולם שהאדם תופס הוא עפ"י דרגתו הרוחנית, והאדם שמוחו דק תופס עולמות דקים יותר, ואדם גס תופס עולמות דקים יותר. כי לפי זה משמע שהכול נמצא בדעת האדם ושדעת האדם נפגמת ממילא העולמות שהוא יקלוט הם פגומים. תודה

תשובה:

הוא תופס ב"השכלתו", אולם לא בהכרח בהשגתו!

בלבבי משכן אבנה חלק ז

שאלה:

שלום וברכה,

רצינו לשאול האם יש הקלטות

של בלבבי חלק ז (ספר האמונה) שיש גישה אליהם?

תשובה:

זה מכתיבת ידי, ולא נמסר בשיעור!

רצון והויה קוים ועיגול

שלום כבוד הרב,

הרב עוזר לי מאוד בבניין דרכי הפנימית בבהירות בכל תשובותיו!

שאלה:

א. דיברנו על זה שבמערכת של רצון האתרוג הוא הרצון אבל במערכת של הויה האתרוג הוא התגלות של הויה, איך שאני

רואה עדיין בתפיסת הויה האור לא בוקע לכל החומר כי נשאר גילוי והויה שהם 2 דברים ולכן זה עוד לא היש האמיתי

בשונה ממערכת של רצון האתרוג הוא הרצון, מה לא ברור לי?

תשובה:

א. רצון, הוא חלק מתפיסת הגילוי, ולכך אין גילוי לגילוי, כי הכל במערכת גילוי. משא"כ ההויה היא הויה גמורה, והיא

מתגלה.

שאלה:

ב. בתפיסת גילוי יש לנו את ההויה ואת גילויה, שזה לפחות 2, אז איך נגיע מפה ל 1? (להבנתי ברצון הכל הוא רצון ולכן יש רק 1 בעוד בהויה יש הויה וגילויה) גם אם נגיד שהכל הוא רק גילוי עדיין גילוי הוא לא הויה ולכן תמיד נשאר לפחות 2, גם בנפש יש את הויתה וגילויה אז איך נגיע ל 1?

תשובה:

ב. אחד מוחלט זהו רק הויתו, אנו במערכת הגילוי, ולכך אנו "שני", הגילוי נגלה בו האחד, אולם אינו אחד ממש, אלא כמראה מלוטשת שנגלה דרכה האחד, אולם נשאר מראה!

שאלה:

ג. לגבי דרך השתלשלות קווים ועיגול, האם בעבודה הדרכים מתחלקות לפי שורשי נשמות? האם לפי העולם שאני נמצא בו? או שילוב שבאמת אפשר להסתכל על כל עולם באחת מ 3 הדרכים ולכן זה בעיקר תלוי בשורשי נשמות אבל מצד שני לכל עולם יש את הנטייה שלו לדרך אחת לדוגמא באצילות זה יהיה קווים ואדם יכול להתחבר אליו בבחינת קווים אבל גם בבחינת עיגולים? על פניו הצד השלישי נראה לי יותר מדויק ואם ככה אז האם לא שווה לאדם להתאים את עבודתו לפי העולמות כי ככה עלייתו תהיה "קלה" יותר? או האם צריך לעבוד באותו עולם גם לפי דרכו וגם לפי שורשי נשמתו במקביל? הרב יעשה לי סדר.

תשובה:

ג. שילוב, לא שייך קלה יותר, כי אם אינו לפי חלקו אינו מתאים ואינו נכון וגם אינו קל.

תודה רבה.

אמונה חושית - יש בורא לעולם

שאלה:

הרב הסביר שעל מנת להגיע לאמונה חושית כדאי להתחיל מנקודת היסוד - שיש בורא לעולם ולהתמיד בנקודה זאת בהתבוננות למשך קצר במהלך היום עם הפסקות קצרות והתבוננות אחת יומית ארוכה יותר. אני מבין את הרציונל שצריך להתחיל מהיסוד ולבנות אותו בצורה יציבה ועמוקה ולא ישר להרחיב את הנקודה להשגחה

פרטית, אהבת השם וכו'.

אבל מה לגבי אדם שכבר רגיל כמה חודשים בהתבוננויות ועבודה מחשבתיית בנקודות העמוקות יותר (להסתכל בפנימיות של כל דבר, ברוממות ה' והשגחתו הפרטית ונקודה שהכל לטובה וכו')?
א) האם זה לא יכול ליצור תסכול להתחיל מהתחלה אחרי שכבר לכאורה התחלת לקבע בנפש נקודות עמוקות יותר?

תשובה:

א. אפשר להמשיך, ולחזור כפי הצורך לנקודות ראשונות.

שאלה:

ב. האם זה שעובדים על נקודה מסוימת אומר שמתעלמים משאר הנקודות באופן מוחלט או שפשוט לשים דגש תודעתי על אותה הנקודה שעובדים עליה?

תשובה:

ב. כהצד השני.

תודה מראש לרב על כל עבודת הקודש והדברים הנפלאים

אימייל על המחשב או בטלפון מטעמי נוחות

שאלה:

האם יש משהו לא בסדר עם אימייל על המחשב הנייד שלי, או בטלפון שלי, מטעמי נוחות?

תשובה:

ככל שהאדם פחות קשור ומחובר זמין לענייני העולם הזה, כן ראוי יותר. ועל כל אדם להתנהג כפי צרכו וכפי מדרגתו. ולרוב מוחלט של בני האדם, אין בזה צורך אמיתי אלא חיבור יתר לעוה"ז שיש בו אף פעמים נפילה לאיסורים.

תפילין דר"ת

שאלה:

בשולחן ערוך בית יוסף כותב "ירא שמים יצא ידי שניהם ויעשה שתי זוגות תפילין ויניח שניהם". וכן בשולחן ערוך אדמו"ר הזקן כותב ש"כל ירא שמים יצא ידי שניהם ויעשה ב' זוגי תפילין ויניחם". רציתי לשאול אני לא חסיד, אבל אני כן לומד תורת חב"ד ואני מבין שיש ענין גדול בזה. רציתי לדעת מה פנימיות הסיבה להנחה של תפילין של ר"ת? וגם שאני הגעתי השנה לגיל שלושים ורציתי לדעת אם זה הזמן שכדאי להתחיל אפילו שהמשפחה שלי לא מניחים? ואם כן, מה להגיד בהנחת תפילין? ואם צריך לומר שאני מקבל על עצמי בלי נדר שחס ושולם אם אני לא יוכל להניח פעם אחת שלא יצא שכרי בהפסדי? תודה רבה.

תשובה:

איני יכול להשיב על כך.

עבודה על מחשב עם סינון מול לימוד תורה של הבעל

שאלה:

אני רוצה לשאול את הרב שאלה:

אני עובדת כמזכירה במשרד. יש לנו מסנן טוב, אבל צריך שיהיו לנו כמה אתרים פתוחים כדי שנוכל לבצע את העבודה. במיוחד אם אני אפסיק לעבוד בעלי יצטרך לצאת לחפש עבודה ויהיה לו הרבה פחות זמן ללמוד (כמו שהוא לומד כל היום, ויש לי 3 ילדים קטנים - עבודה חדשה לא תעבוד לי).

מהי דעת תורה שעליי לעשות? תודה.

תשובה:

צריך בדיקה אלו אתרים מדובר, ומה רמת הסיכון הרוחני, ולפ"ז לדון מה רמת הסיכון הרוחני שלכם, מול סיכון של הבעל ושל הבית.

במקביל להתפלל ולבכות על כך לקב"ה, ומקביל לבנות צורת חיים של עלייה רוחנית, כמשקל נגד הסכנה שבמקום העבודה.

גלות היהודים ברוסיה הקומוניסטית

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א

האם זה נכון להגיד שהקב"ה שם מליונים יהודים לרוסיה הקומוניסטית בלי תורה כדי שירגישו חסרים ויגלו בתוכם את אור הכתר?

תודה רבה לרב שגילה לי שיש בכלל בעולם את המושג של העבודה הפנימית.

בכבוד רב

תשובה:

כן! ונחלק לב' חלקים. א. רצון. שעל ידי גלות זו מתחדד תוקף הרצון לתורה ומצוות, כי כאשר רוצה דבר ביותר ומונעים זאת ממנו, מתחזק כח הרצון. ב. מסירות נפש שנתעוררה הרבה עקב גלות זו.

שמותיו של הקב"ה ולימוד תורה כשאשתו בצער

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. האם זה נכון שכותב הרמח"ל ששמותיו של ה' הם לא שם של ה' אלא שמות שמציגים את מידותיו והנהגותיו? אולי לא הבנתי נכון... אשמח אם הרב יוכל להסביר לי- יש לה' שמות?

תשובה:

א. בהיות אמיתתו אין שום השגה במהות, אולם אמונתנו אמונת אומן בקיומה, וכן מעצם היותנו הננו מכירים את היותו.

למטה מכך, הקב"ה נתגלה לנו בגילוי כוחות המוכרים לנו, רצון, חכמה, בינה, חסד, דין, ועוד.

שם הוי"ה זהו שם שמגלה את קיומו ית', וע"ש כן נקרא הוי"ה, מלשון שהוא גילוי של אמיתת ההויה. ובנוסף לכך מגלה שהוא מהוה את הכל, ונגלה בעבר הוה עתיד, היה הוה יהיה. שאר השמות הם שמות המגלים את הכוחות, אלקים - תקיף ובעל היכולת ובעל הכוחות כולם, וכן שאר שמותיו ית"ש. והם כוחות שמהם נאצלו ונבראו הנבראים, והם הכוחות שמנהיג על ידם הוא ית"ש את עולמו.

שאלה:

ב. בעבר שאלתי את הרב על צער האישה, האם יש שכר על לימוד תורה במקרה שהאישה בצער ובעלה לא פייסה ולמד תורה. והרב ענה שיש קצת שכר. שאלתי היא- אם הצער נגרם בגלל הבעל עצמו, ובכל זאת השאיר אותה בצער והלך ללמוד בכולל, עדיין יש לו על זה שכר?

תשובה:

ב. יש שכר, אולם נצרך זיכוך לתקן את אשר ציער את אשתו שלא כדין.

סרטונים כשרים לילדים וענין הבני

שאלה:

א. האם גם אבות התנאים היו תנאים?

תשובה:

א. חלק כן וחלק לא.

שאלה:

ב. האם להראות לילד (בן 3) סרטונים כשרים במחשב (כמו קליפ של שיר וזמר כשר תכנים עם מסרים לעבודת ה' סרטים מצויירים על תולדותיהם של גדולי ישראל כמו רש"י רמב"ם וכו') זה מזיק לנפשו? עדיף שלא / עדיף שכן?

תשובה:

ב. מזיק, ועדיף שלא.

שאלה:

ג. הרב ענה פעם שמי שהוא בעל אמונה שלימה, לעולם לא היה בוכה אלא רוקד משמחה תמיד. איך זה מסתדר עם גדולי עמינו – כיוסף הצדיק שכמה פעמים כתוב שבכה, דוד המלך, שמפורש כתוב שבכה מצער על ייסוריו וכו' ועוד בכי מופיע כמה וכמה פעמים גם בהקשר רחל, אברהם וכו'?

תשובה:

ג. יש בכי של שמחה ותענוג. ויש בכי שהנשמה בוכה, כי מצטרפת לצער ובכי השכינה. ויש בכי של חוסר זיכרון באמונה, מצד הגוף והנפש הבהמית הבלתי מזוככים בשלמות.

עבודת ימי השובבים

שאלה:

אדם שנתעורר בימי השובבים אלו להתחזק קצת בעניני קדושה, וכבר אינו כ"כ צעיר, ואין הדברים נוגעים לו כמו שהיה, על מה יש לו לעבוד?

גם, אולי יכול הרב לברך בני, שהולך בעזה"י להתחתן בעוד כמה שבועות, שהזוג יעלה יפה. בכבוד רב,

תשובה:

עיקר העבודה זיכרון המחשבה. הן מצד תמידיות המחשבה, והן מצד איכות דקות ועדינות המחשבה, וזהו שורש התיקון.

יה"ר שהזיווג יעלה יפה ויהא נחת לקב"ה ולהורים.

כח הדילוג בנפש

שאלה:

שלום כבוד הרב,

בהמשך לשאלתי, הרב אמר לי להכיר את כח הדילוג בנפש בלי כיסוי של עפר,

האם הרב יכול להסביר לי למה המכוון של הרב שאני אגיע להיכרות עם כוח הדילוג שלי בנפש, אני בכלל חשבת שהבעיה היא הפוך וחסר לי הבנה פנימית בתהליך של מעבר ממצב של התפשטות למצב של גילוי, הרבה פעמים אני מרגיש חסימה גבוהה לגשת להויה ולהיות בתפיסת גילוי נראה מהרב שהא סובר שהעיקר לא מונח בחסימה של משהו לדלג או בחוסר בניין נכון או חוסר הבנה (למרות שתמיד יהיה קצת חושך בדברים הנ"ל) אלא בעיקר בהכרה חזקה בכוח הדילוג.

תודה רבה על העזרה

תשובה:

התפשטות, בחינת אריך - אורך. אור-רך, טבעו להתפשט. לעומת כך עתיק, דילוג. ועומק הדילוג, דילוג מגילוי לגילוי. וזהו עיקר מדרגת עתיק, רדל"א, וכמו שביאר הרמח"ל בקל"ח פתחי חכמה, שנעשה דילוג ממראה למראה אחר כמראה הבזק. ולכך לצורך תפיסת גילוי בשורש, נצרך גם תפיסת דילוג. כי שורש תפיסת גילוי באה בדילוג. ניתן לעבוד מתתא קודם על תפיסת גילוי, ואח"כ לעלות לשורש, תפיסת דילוג בגילוי. וניתן לעבוד מתחילה בשורש, תפיסת גילוי בדילוג.

פיתוח כח השאיפה והניגון

שאלה למורנו הרב שליט"א

מסירות הנפש של הרב לרדת אלף דרגות עד אלינו, אנשים פשוטים, ומשם להאיר ולכוון, אינה מובנת, ועל כך תודתי העמוקה מקרב לב.

כמה שאלות אודות כוח השאיפה והניגון.

שאלה:

א. איך מזהים הכבדה: כפי שהבין הרב בחכמתו, כוח השאיפה שלי איננו מאוזן, דבר שגורר הכבדות רבות על עצמי בכל מיני תחומים. הבעיה, שאינני מכיר בכך, ואיני שם על לב שהנה כאן והנה שם אני מכביד על עצמי. כלומר, מרוב עוצמת השאיפה, אני מותח את נקודת היכולת למקומות דמיוניים. השאלה, האם יש עצות פשוטות כיצד לזהות אם תביעה פלונית מצויה בנקודת היכולת, או שמצויה הרחק ממנה?

תשובה:

א. עצה שורשית ויסודית מאוד! כל דבר חדש שהינך רוצה "להוסיף" לעבודתך, עליך "להמתין שבוע", ולהתבונן אם הוא לפי כוחותיך. עצם ההמתנה מחלישה את כח האש המתלהט ואת כח הדמיון, ועל ידי כן האדם יותר מבורר לכוחותיו. זאת ועוד. כל דבר חדש להוסיף אותו (אחר הנ"ל) "לניסיון" לשבוע, ואחר שבוע יש בדיקה נוספת אם הוא לפי כוחותיך. ואזי אם כן, "להוסיף לניסיון" לשבועיים, וחוזר חלילה, בכל פעם להוסיף ולהגדיל את זמן הניסיון.

שאלה: ב. איך יוצרים ערך: באותם מקומות שאני כן פועל לפי היכולת, ההכבדה אמנם לא קיימת, אבל במקומה מגיעה תחושת חוסר החשיבות. דוגמא, החזרות: כפי שהורה הרב, אני פועל לחזור על לימודי באופן קל ומהיר, בנועם וברוגע. הבעיה, שאח"כ מגיעות מחשבות של 'זה לא שווה, הרי לא הבנת כפי שרצית' וכו', ואתם אני מתקשה להתמודד. איך א"כ נותנים שווי לעשייתי הפשוטה?

תשובה: ב. ראשית להכיר שכח זה נובע מיסוד האש, כילוי, גאווה. וככל שכח האש יתאזן כפי שהוזכר באות א', כן יקל גם נקודה זו.

זאת ועוד. יש לחפש בכל ענין מסוג זה ג' נקודות טובות שיש בכך, ולחזור במחשבה ובפה על אותם נקודות מעת לעת. וזהו שמח בחלקו. עליך להכיר שכח זה נובע מהיחס שביחס לכל מדרגה יש מדרגה מעליה, וביחס הזה המדרגה התחתונה חסרה. ועליך להבחין על המדרגה בעצמה ולא ביחס למדרגה שמעליה, והדברים עדינים.

שאלה: ג. פיתוח כוח הניגון: שמתי לב שנעימה אצלי בשעת הלימוד היא חשובה מאוד. זה אולי נראה צדדי, אבל למעשה אם קורה וזכיתי שניגון טוב יתחבר למילות הגמרא אני ממש מתעורר ומתלהט. מסיבה זו, מעת לעת אני מנסה לחבר נעימות ללימוד. ככלל, אני אוהב מוזיקה, וגם למדתי בעבר גיטרה. לא פעם שאני שומע שיר יפה אני מתרגש עד כלות וחושב שכוח השירה צריך להיות יותר ויותר קיים בעולמי. השאלות, האם באמת יש לעשות עניין מנעימות בלימוד? איך לפתח ככלל את עולם השירה בחיי (אם בכלל)?

תשובה: ג. כן, כמבואר בחז"ל על לימוד בנעימה. פעם בשבוע לנגן לפי צורך נפשך.

יחס נכון של אשה לבעלה וכיצד להוכיחו

שלום כבוד הרב,

שאלה: א. אם אני רואה שבעלי הרבה פעמים לא מבין נכון את התורה המצוות יש לו עבירות מסוימות כמו שלפעמים לא מכבד אותי מרים עלי את קולו או מראה חוסר אכפתיות מהילדים לא עוזר ולא יודע מה קודם למה בעבודת השם, ואני מוצאת את עצמי מחדשת לו דברים די פשוטים שלא ידע אותם קודם לכן, הן בהלכות, הן בהשקפות, והן בדרך חיים פשוטה רגילה. איך אפשר במקרה כזה לכבד את הבעל כמו שכותב הרמב"ם שיהא בעיניה כשר או כמלך? ואומרים שהבעל הוא הרב של האישה, והוא מוביל את הרוחניות בבית, אבל במקרה שלנו, אם היינו שומעים לו בכל מני דברים ולא שואלים ומבררים בדעת תורה, היינו שוגים ועוברים עבירות או מבינים לא נכון את התורה. אז איך אני צריכה לקיים את זה? הוא לא נראה לי ברמה שאני יכולה להסתכל עליו בתור "הרב" שלי.

תשובה: א. עליך לחפש את כל הנקודות שבהם הוא מיוחד ממך, וכן את הנקודות שבהם הוא כן פועל נכון ותורם ביחס לבית, ולכתוב זאת על דף, ומידי פעם להסתכל בזה. יתכן שאף כדאי לעבוד על ענווה.

שאלה: ב. האם זה נחשב לי מצווה של זיכוי הרבים חסד אהבת ישראל אם כשאני רואה טעויות בעבודת ה' והנהגות לא טובות כמו שכתבתי לעיל ואני משנה אותם על פי כללי התוכחה הנכונים?

תשובה: ב. נצרך זהירות מופלגת מאוד מאוד, כאשר אשה מקיימת תוכחה לבעלה, ובקרב המוחלט של המקרים זה אינו מדויק ומביא לידי תקלות. אם זה נעשה כראוי וכיאה זה מצוה, אולם זהו מיעוט שבמיעוט.

שאלה: ג. והאם יש זיווגים כאלה שה' מזווג – שהאישה משפיעה על הבעל לטובה בעבודת השם יותר ממה שהוא אמור להשפיע עליה?

תשובה: ג. כן. כך אמרו חז"ל.

תודה רבה הרב ה' ישמור אתכם

על מצוות התשובה

שאלה: א. האם תשובה היא מצוות עשה מן התורה? מה הפסוק בתורה ששם זה כתוב? האם זה "ושבת עד ה' אלקיך" וכו'?

תשובה: א. נחלקו בכך הראשונים, אם זהו מצוות תשובה, או שהתשובה חלק ממצוות הוידוי. עיין רמב"ם מצוות עשה ע"ג, וריש הלכות תשובה, וספר המפתח שם.

שאלה: ב. מה הם שלבי התשובה (בקצרה)..- האם זה חרטה, וידוי, קבלה לעתיד? ואם כן- האם זה לכל הדעות ומי שהחסיר אחד מאלה, מצוות התשובה שלו לא הושלמה?

תשובה: ב. כן. כן, לא "הושלמה". ובהרחבה עשרים עיקרי התשובה שמנה ר' יונה בשערי תשובה.

שאלה: ג. האם זה נכון שעל פי הרמב"ם אין מצוות עשה לחזור בתשובה אלא יש מצוות עשה להתוודות וכל שאר השלבים אינם מצוות מן התורה? או שכל שלבי התשובה לעיל לפי הרמב"ם נכללים במצוות עשה של התשובה? איך על פי הרמב"ם עושים תשובה?

תשובה: ג. עיין כנ"ל, שזהו חלק מהוידוי, וכלשונו שנצטוונו להתוודות על החטאים והעונות שחטאנו לפני האל יתעלה ולאמור אותו "עם התשובה". והדברים ארוכים, ואכמ"ל.

שאלה: ד. האם זה נכון שלפי הרמב"ם אין צורך בוידוי?

תשובה: ד. יש צורך, ואינו תשובה "שלמה", אולם נחשב תשובה חלקית, וכמ"ש בקידושין לגבי שמא הרהר תשובה בלבו, ונחשב תשובה אף שבודאי לא התוודה בפה.

הסוגיות רחבות, ואי אפשר במסגרת זו לכתוב מערכות שלמות וביאור שיטות הראשונים בהרחבה.

על מידת הרחמנות

שאלה: א. למה מידת הרחמנות היא מידה משובחת?

תשובה: א. יעויין בהרחבה בדברי רבותינו, כגון אורחות צדיקים, שער הרחמנות, פלא יועץ, ערך רחמנות. ומהר"ל,

נתיבות עולם, נתיב הרחמנות.

שאלה: ב. ועל מי צריך לרחם?

תשובה: ב. כתיב ורחמיו "על כל מעשיו", ועל האזורים צריך גם להתאכזר וגם לרחם.

שאלה: ג. איך הרחמנות מתבטאת (חוץ מהרגש עצמו) – האם יש לזה גם ביטוי מעשי שה' מבקש מאיתנו?

תשובה: ג. רגש, ועזרה לישראל בלבד.

שאלה: ד. מה פירוש "כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמיים" – על כל בריה ובריה צריך לרחם? גם על

חיות? גם על גויים? (חוץ מאזורים כי כתוב כל המרחם על האזורים סופו להתאכזר על הרחמנים?)

תשובה: ד. "צריך", ומי שמרחם מעורר את "שורש" הרחמים, וזהו מרחמים עליו מן השמים.

שאלה: ה. אם צריך לרחם גם על גויים, אז למה יש איסור לתת להם צדקה "לא תחנם" וכו'?

תשובה: ה. כן, כנ"ל על "כל מעשיו", אולם נאסר לבני ישראל לתת בפועל. אולם יש לרחם בלב.

רחמים זו "מידה שבלב", נתינה "בפועל" היא נאסרה. אולם אצל הקב"ה יש רחמים ונתינה לגויים, כנ"ל על כל מעשיו.

והקב"ה מרחם ונותן אף לרע בפועל. אולם עבודתנו לתת רק לטוב, זולת מים אחרונים חובה, ואכמ"ל.

נתינת צדקה לעני שאינו הגון

שאלה:

שלום כבוד הרב, תודה על כל התשובות של הרב הקדוש שליט"א,

הרב ענה לגבי השאלה ששאלתי האם צריך לתת רק למי שמכירים שהוא עני אמיתי ולהמנע מלתת למי שלא מכירים

(שמא הוא מתחזה או ישתמש בזה לעבירות וכו') או יש להביא גם למי שלא מכירים, והרב שליט"א ענה: "יש לתת לעני

שמכירים שהוא עני או שיש עדות נאמנה שהוא עני".

ועל שאלה אחרת ששאלתי – האם זה נכון שאדם שדפקו על דלת ביתו לבקש צדקה או פגש במי שמבקש צדקה ברחוב

צריך לתת לא משנה מי הוא אותו נזקק ויתן לכל מבקש אפילו פרוטה, העיקר שנתן משהו? הרב שליט"א ענה: "כן".

נראה שהתשובות סותרות אחת את השניה במחילה מכבוד הרב, איך הדברים מתיישבים?

הרי על פי התשובה השניה של הרב שצריך לתת לכולם, איך זה מסתדר עם מה שהרב ענה שצריך לתת רק למי שהוא

עני או יש עדות נאמנה שהוא עני?

הלא יש בני אדם חוץ מכבוד הרב – מסוממים/שיכורים/מכורים לכל מיני עבירות אחרות שישמשו בכסף לאיסור, אז איך הגיוני שצריך לתת להם (לפי התשובה השניה של הרב???)

תשובה:

"עיקר הנתינה של צדקה", כמעשרות, יש לתת לעני ראוי כנ"ל, אולם ראוי מאידך שכל מי "שמבקש" לתת לו ולו מטבע קטן ולא לפוטרו בלא כלום כפי האפשר. זולת מי שידוע שמשמש בכך לאיסור או לדברים רעים.

המשך נושא נביעה פנימית

שאלה: שלום לכבוד הרב,

קיבלתי את תשובת הרב העמוקה מי ישיגנו. רצון הבנת אמיתת החכמה ומתוך הרצון להשיג באופן מסודר הנני שואל:
א. הרב שליט"א ענה לשאלתי: הינך "ממקד את עצמך לדלג", ולכך יש לך קושי. הצורה היא הפוכה, תחלה שחרור, ואז דילוג. ע"כ תשובת הרב. מתוך הכירות עצמית ובעיקר בעת השקטה מצוי המפגש עם דילוגי המחשבה המשוחררים, אמנם הם לעיתים "משוחררים מידי" א"כ חייב אני למקד את הדילוג לתחום בו אני רוצה לנבוע ולכך נהרס השחרור. איך משתחררים ומגיעים לדילוג ונביעה בתוך אותו תחום?
ב. האם הנ"ל המתבאר בשאלה הוא הנקרא בשיעורי הרב משיכת השגה מהעצם? תודה.

תשובה: יש לעבוד תחילה על ריכוז, ריכוז הרצון וריכוז המחשבה, כמו שנתבאר בהרחבה בדע את מידותיך, יסוד העפר, ריכוז. ועל ידי זה ה"אש" שבתוכך שמדלג יושקט. ולאורך היום תהיה מרוכז הרבה, ואח"כ נצרך שחרור בעת ההשקטה. זולת כך חוסר הריכוז הכללי מתפרץ בשעת ההשקטה הרבה, ונצרך אז לצורך כך ריכוז, והריכוז בשעת ההשקטה חוסם.

לעת עתה זמנית ניתן להתרכז ע"י פתיחת ספר בענין שרצונך להתרכז בו ולהשתחרר בתוכו, או ע"י מיקוד של ראיה וכד'. אולם זהו יוצר חסרון שקט מאידך.

איך ידע מי הרב שלו

שאלה: המשך לשאלה קודמת. עדיין לא הבנתי בדיוק איך ידע מי הרב שלה.

א. שהרב ענה שצריך ביטול גם מחמת ששמע מימנו דברי חכמה וגם ששמע שהוא צדיק האם חייב את שניהם או

שמספיק דבר אחד ועדיף את שניהם שיהיה ביטול גמור?

ב. גם אם יודע שהוא צדיק וחכם אולי יש לו נגיעות כמו שמצינו בגמרא בקידושין שאם הרב אמר שלא יודע לא יכול להורות שוב, ועוד מי אמר שהרב בירר את אותו דבר כל הצורך.

ג. איך ידע מי הרב שלו האם על ידי שדברי אותו רב מתקבלים על ליבו וזה בדרך שלו?

תשובה: אי אפשר להבין בדיוק, אין לכך תהליך מדויק. אחר כל הבירורים נצרך תפלה ואמונה שהקב"ה יכוון אותו לרב הנכון. ומקבלו לרב מתוך אמונה שכך הקב"ה כיוון.

ונצרך לעולם לזכך את עצמו, כי אולי לא זכה לרב הנכון. אולם לעת עתה שזהו רבו יש לשמוע לקולו. וכך כל הימים.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

פרשת בא תשפ"ב

[223]

- ב מצב התקופה לאור המאורעות האחרונים _____
- ג התמודדות עם לחץ וסבלנות _____
- ג שאלות על שיעור י' בטבת ועץ חיים _____
- ד שאלות באמונה ועבודה ועוד _____
- ו כ"ב שאלות בעבודת ה' _____
- ט מעכבים במסירת שיעורים לזכאי הרבים _____
- י תוספת ביאור לתשובות _____
- יא ירידה לצורך עליה _____
- יא הקב"ה נותן לאדם את מה שהוא צריך _____
- יא התמודדות עם הרהורים וחיבורם בחזרה להשם _____
- יב הוראה באם ומורה לבנים _____
- יג שש נקודות בענין השובבי"ם _____
- יד דרכים שונות בעבודת ה' _____
- טו חובת ההשתדלות בשמירת חפץ _____
- טו עוד בהנ"ל לקשור אופנים חשמליות בחוץ _____
- טו עוד בהנ"ל לגור בבית באזור המועד לפורענות _____
- טז גוף ונשמה _____
- יז בלבבי ח"א - איך מודדים מתי הגענו לשליטה _____
- יז אכילת אגוזים - המשך _____
- יח ירידה לצורך עליה _____
- יט כמה מיני חולאים וחולאי הדור _____
- יט כ"א שאלות בנושאים שונים _____
- כד בנין הבית _____
- כה שם ס"ג ושתייה חריפה _____
- כו ד' אמות של הלכה _____
- כו יסוד העפר ריכוז עצלות עצבות _____
- כו עבודה לחיאוק הכח הזכרי/גברי _____
- כו תפילה בדור דין _____
- כז בלבבי חלק ב' - דרכי העבודה _____
- כח בחירה בסוד ישר _____
- כט סדר בעניין המדוגות הרחניות בצורה מפורטת _____
- כט תענוג ועונג בחיבור לבורא _____
- ל כוונות האכילה ליהודי פשוט _____
- ל שיטות לקניית אמונה _____
- לא המשך שאלות בקבלה ואלף העשירי _____
- לב שאלת המשך - גילוי ההויה _____
- לג אם איזה היתר למדיה וכמה זה מטמא _____

מצב התקופה לאור המאורעות האחרונים

שאלה:

בדור יתום זה שגברים בני בליעל גם הנקראים "שומרי תורה" מנצלים נשים לתאוות ליבם בדרך הפיתוי וכו' ובמיוחד קטנות, איך יבוא הצדק על פי דין תורה שאשה פסולה לעדות, וכי על פי דין זה איש הישר בעיניו יעשה חלילה, ולא יענש כראוי לו?

תשובה:

כבר הוזכר פעמים רבות שאנו נמצאים בדור שהוא בתפיסת "ערב רב", והיינו לא רק שיש ריבוי של נפשות של ערב רב, אלא שכל המציאות בתפיסת "ערב רב", דהיינו, תפיסה של תערובת, הכל מעורב, ולא רק תערובת זוטא, קטנה, אלא תערובת רבה, ערב "רב".

ואחד מגילויי תערובת זו באופן נורא, הוא התערובת בין גברים לנשים, תערובת רבה מאוד. וניתן כמה דוגמאות לכך הידועות לכל בר דעת. תערובת נוראה בתחבורה ציבורית, תערובת נוראה במקומות העבודה, תערובת נוראה ברשתות חברתיות - בקבוצות חברתיות, התכתבות משותפת בין גברים לנשים. תערובת נוראה בערוצי הרדיו "החרדים", הן בין השדרנים והן בין המרואיינים והמאזינים. תערובת נוראה במפגשים משפחתיים מורחבים, תערובת נוראה בהתנדבות בארגוני הרפואה וכד'. ותערובת נוראה בטיפולי הנפש, גברים לנשים ולהיפך! ועוד ועוד ועוד.

ויש לידע, שאף תלמיד חכם וירא שמים וכו' נמצא בסכנה נוראה ליפול בתערובת זו, ומי לנו גדול מרב עמרם חסידא. וק"ו אצל רוב בני האדם שפחות שמורים והסכנה רבה יותר. וק"ו אצל הפרוצים יותר, מחזיקי המדיה למינה. והצער הנורא שאלו ומעין אלו הופכים להיות עסקני הציבור, בעלי דעה שמשפיעים רבות על צביון הציבור, ויש הרואים בהם דמות ודוגמא, במקום לראות בהם הפסולת בקצה המחנה.

ותולדת כך, מה שקרה בחודשים האחרונים בכמה מקרים ידועים, היא נוראה!!! ודבר זה מהוה קו פרשת המים של שבר ציבורי! כי ממה נפשך, אם ישתקו או ק"ו אם ישבחו בני אדם אלו, זה גורם החלשה נוראית בחומרת ג"ע ושפ"ד שנעשה קל בעיני הציבור בכלל, וצעירי הצאן בפרט. וח"ו זה גורם לפריצות ושליחת יד בנפשם לדבר קל רח"ל רח"ל, והדבר נורא נורא נורא, ומי שחכם הרואה את הנולד, רואה את התולדות הנוראות שח"ו ח"ו יכולים לקרות מכך. ואם ידברו על כך, זה גורם להוציא את כל הלכלוך לחוץ, ועל ידי זה נעשה ניבול פה וטומאת המחשבה נורא נורא נורא, וזה הופך ח"ו ח"ו כל אחד ואחד להיות חלק מן הנושאים המדוברים!!!

ולכך, מכל צד זה הוא שבר נורא נורא נורא שהורס עד היסוד את מה שבנו ראשונים כמלאכים.

ועתה, טומאת שער הנו"ן יוצאת ומתגלת רח"ל, וזה מפורר הכל!

ומי שנפשו רואה אמיתת המצב, אזי בוכה ללא הפוגות.

ואני מצפים בכל עת ובכל שעה לישועה השלמה לצאת מאפלה לאור גדול.

התמודדות עם לחץ וסבלנות

שאלה:

לכבוד מורנו הרה"ג, שליט"א
קראתי את המאמר הנפלא בעניין התמודדות עם לחץ וסבלנות בחיים, ואני ממליץ לכל יהודי לעיין בו.

השאלה איך נשים ובנות מתמודדות עם קשיי החיים ובאופן שהתקוה מכוסה, כאשר אין להם את לימוד התורה המשמח את הלב וממלא תקוות.

תשובה:

נצרך ללמוד ולהשכיל שכל החיות מקורה ושורשה הוא מהאמונה. לא רק להאמין, אלא שמקור החיות יהיה מעצם האמונה. ובהרחבה יותר, מעצם עשיית רצון הבורא. ומלבד כך על כל בת ישראל לחפש את הכח החזק בנפשה, כפי שנתבאר בהרחבה בסדרה "הכרה עצמית", ולהוציא כח זה מהכח לפועל. והוא הוא מקור חיותה! ומלבד כך ללמוד לקבל חיות אף מדברים קטנים.

שאלות על שיעור י' בטבת ועץ חיים

לכבוד מורינו הרב שליט"א

תודה רבה על השיעורים המרוממים

שאלה:

א. בשיעור בעשרה בטבת, הרב הביא לשון "ויביאה במצור ובמצוק", לא מצאתי לשון זה בפסוק ביחזקאל המובא בגמ' בר"ה.

האם הכוונה בדוקא ללשון זה או לפסוק "ותבא העיר במצור" מירמיה נ"ב ה' ובמלכים כ"ה ב'?

תשובה:

א. נכון! מקור זה בדברים, כ"ח, נ"ג. עיין רד"ק ספר השרשים, שורש "צור". ועיין גור אריה (דברים, כח, נג).

שאלה:

ב. בשיעור בעץ חיים לא הבנתי איך יתכן שאם ז"א יקבל הארה גדולה יותר מאמא דהיינו שתי שלישי ייוצר מצב שפל יותר שמקום הלב יהיה בטבור?

תשובה:

ב. כי אז יתחלפו ז"א ונוק', וז"א יהיה בחינת ב"ש, ונוק' בחינת שלישי אחד, ותחילתה בלב. ואזי יהיה בטבור!

שאלה:

ג. אם הרב יוכל בבקשה לתת דוגמא לדבר שאם הלב היה במקום הטבור מה היה המצב שפל יותר.

תשובה:

ג. טבור, טובה ראייתה כמ"ש במגילה, ולא היה מתגלה אבנתא דלבא, אלא רק ראייה חיצונית. תודה רבה

שאלות באמונה ועבודה ועוד

שאלה:

א- האם מותר לי להתערב בחשבונות שמים אבל רק להבין למה הקב"ה נתן לו כך וכך וכדו' ולא לשאול למה הקב"ה נתן לו כך וכך?

תשובה:

א. מותר, אולם אפשר להבין רק מעט.

שאלה:

ב- האם מותרנו בעוה"ז היא כדי ליהנות מעבודת הבורא או שהמטרה היא לעבוד את עבודת הבורא ורק יש ענין גדול של ליהנות מעבודת הבורא?

תשובה:

ב. התכלית הכרה שלמה בבורא, התענוג כלי לכך.

שאלה:

ג- וע"פ השאלה הקודמת האם יש ענין של לשם שמים ואפילו שלא נהנים עכשיו, א"כ הרי יש גמ' (לא זוכר איפה) שכתוב שמה שלא אכפת לבורא שאדם ישחט דוקא מהצואר אלא בשביל שהאדם יהנה בהם, והרי יש ענין של לשם שמים?

תשובה:

ג. אמרו ואי אכפת לו לקב"ה וכו', אלא לא נתנו מצוות אלא כדי "לצרף" בהם את הבריות, ולא אמרו שם לשון הנאה.

שאלה:

ד- האם נכון לעשות את עצמי לאדם שעושה רצונו ובאמת לעשות כדי שאחרים יראו שאני עובד השם ועי"ז אני באמת יהיה כך או לא?

תשובה:

ד. עדיף אם אפשר דרך יותר פנימית.

שאלה:

ה- איך מתגברים על קנאה ועל רצון להיות בחברה? והאם קנאה ותאוה תלויים זה בזה?

תשובה:

ה. להקטין הרצון מעט, למעשה.

מדות עצמיות, שיש יחס ביניהם.

שאלה:

ו- איך אני מגיע לזה שגם בבית אני ילמד ויתפלל בזמן ויתפקד כמו שאני עושה בישיבה?

תשובה:

ו. נצרך עשות סדר מיוחד לבית, שמתאים לבית.

שאלה:

ז- למשל שאני לא מכוון בתפלה בקטע מסוים אז באמצע התפלה אני חושב לעצמי שזה יצה"ר ועל ידי ח- זה אני לא מכוון כשאני חושב את זה, האם זה יצה"ר כשאני חושב שזה יצה"ר או שזה יצה"ר כשאני לא מכוון?

תשובה:

ז. אי אפשר לכוון בכל, תסתכל הפוך, כל קטע שזכיתך לכוון אשריך!

שאלה:

שיטת מוח אחד ושלושת המימדים מותרים או לא?

תשובה:

ח. לא בררתי זאת.

שאלה:

ט- האם יש עדיפות לא לישון בצהריים או לא?

תשובה:

ט. כן, אולם נצרך שיקול דעת עדין כל מקרה ומקרה לגופו.

שאלה:

י- מה ההשתדלות כדי להיגמל מריטלין?

תשובה:

י. תלמד את סדרת דע את מידותיך - עפר - ריכוז.

כ"ב שאלות בעבודת ה'

לכבוד הרה"ג המזכה הרבים שהורני דרך האמת וזיכני לחיות חיים אחרים עם הבנה והתבוננות אחרת בעבודת ה'.

הייתי שמח אם הרב יוכל לענות לי על מספר שאלות. תבורכו ממקור הברכות.

שאלה:

א. כתוב בגמ' בשבת בכל עת יהיו בגדיך לבנים, ופרש"י דקאי על הנשמה, ולכא' צ"ב דהרי הגוף הוא הבגד והאני הוא הנשמה?

תשובה:

א. הנשמה נחלקת לנרנח"י, נפש - רוח - נשמה - חיה ויחידה. ובכללות כל מדרגה נקראת לבוש ביחס למדרגה שמעליה, נפש נקראת לבוש ביחס לרוח, וכו'.

שאלה:

ב. כתב השו"ע בתפילה "יחשוב כאילו שכינה כנגדו", והרי שכינה היא שורש המקבלים וא"כ בתפילה שזה לכאורה שפע צריך להיות אחרת?

תשובה:

ב. השכינה מקבלת מן העליונים, ובערכם היא מקבלת. ומשפיעה לתחתונים, ובערכם היא נותנת. כמשל לאם המקבלת מן האב, ומשפעת לבנים.

שאלה:

ג. שבת עיקרה הודאה ולא בקשה, וא"כ למה חז"ל תיקנו בסדר התפלה של שבת בקשות?

תשובה:

ג. "העיקר" הוא הודאה. ואף הבקשות מדין "כלל" ולא מדין "פרט", כי שבת הוא בבחינת הכללות.

שאלה:

ד. האם נכון להתפלל כל פעם לפי מצבו ומשיכתו?

תשובה:

ד. כן, אם כי שיהא משהוא קטן קבוע.

שאלה:

ה. איך אפשר להודות לה' בכל דבר ובכל אופן לא להתרחק מלהודות לאיש שעזר לי?

תשובה:

ה. כי "בבחירתו" נעשה שליח להיטיב, ואם לא היה נעשה ע"י מישהו אחר.

שאלה:

ו. איך אמורה להיות מחשבת \ הרגשת האדם כלפי השכינה?

תשובה:

ו. שאלה כללית, יש יחסים מרובים, כאם, אהבה, צער בצערה, רצון בכבודה, ועוד.

שאלה:

ז. מה עבודת ה' בניגון בלבד בלא מילים?

תשובה:

ז. חזרה למקום הקטנות לפני שהיה בכחו לדבר. ובעומק גילוי פנימיות הנשמה לפני התגלות האותיות.

שאלה:

ח. בכי פותח מקום פנימי באדם, איך ניתן להתחבר אליו?

תשובה:

ח. או ע"י שמחה או ע"י צער, ושניהם בהרגשה יתירה, כי מקור הבכי בהרגשה יתירה.

שאלה:

ט. האם נכון לעשות מעשים נגד הטבע ונגד הנורמלי בשביל לשבור את הבושה [וכן במעשי מצוה כגון להישאר עם טלית ותפילין לאחר שכולם הורידו?]

תשובה:

ט. יש לעשות אולם באופן שלא יהא שונה הרבה, או במקום שאין מכירים אותו.

שאלה:

י. שאדם יושן אין שכל וא"כ החלומות מהנשמה, וא"כ איך יש חלומות רעים הרי הנשמה כולה טוב?

תשובה:

י. חלקם מהמדמה. וחלקם מהמקום ש"הרוח" משוטטת בעליונים וכד' ופוגשת דברים בלתי טובים. ובדקות, נשמה כולה טוב, זהו בחלק העליון שבה, אבל החלקים התחתונים, בפרט נפש ורוח, יש בהם תערובת שאינה טובה.

שאלה:

יא. הגמ' בתענית אומרת שר' יוסי דמן יוקרת ששמע שבנו אמר תאנה הוציאי פירותיך, וא"ל אתה הטרחת את קונך להוציא תאנה פירותיה, וצ"ב איזה טורח יש כאן כלפי הקב"ה שהרי אין לה' שום הבדל בין טבע לנס?

ח שו"ת פרשת בא תשפ"ב [223]

תשובה:

יא. פעולה נגד הטבע נקראת טרחה, והיינו הגברת כח אחד יתר על המידה, לא מפני קושי נפשו ח"ו כלפי מעלה, אלא שינוי סדר ההנהגה.

שאלה:

יב. האם אע"פ שאין חיוב בגיל כזה [ט"ז] לדעת את כל ההלכות נכון לקבוע כל יום זמן מסוים ללמוד ההלכות ולחזור עליהם?

תשובה:

יב. כן!

שאלה:

יג. איך ניתן לחזור לתמימות של הילדות?

תשובה:

יג. לחפש את החלק שבנפש שנשאר עדין תמיד, ולהתחבר אליו והתקשר אליו עמוקות.

שאלה:

יד. הרב כתב שלפני השינה יניע גופו בהליכה כמה דקות, האם הכוונה שיעשה דברים שיבוא למיטה יותר עייף?

תשובה:

יד. בעיקר הכוונה לקנות כח של קלילות לפני השינה. וזה תשובה פרטית ביחס לשאלה.

שאלה:

טו. וכן מה שאמר שילך לישון בצורה זריזה, דהיינו שכל ההתארגנות לפני השינה תהיה בזריזות?

שאלה:

טז. איך ניתן להגיע לריכוז יותר בנחת ובמחשבה?

תשובה:

טו. כן!

תשובה:

טז. נא לשמוע את סדרת דע את מידותיך - עפר - ריכוז.

שאלה:

יז. שאלה של חבר - איך עוזבים הרגל רע?

תשובה:

יז. בהדרגה איטית, אך עקבית.

שאלה:

יח. מהי ההארה בשנה זו דישי בה שובבי"ם ת"ת יותר משאר שנים שאין ת"ת, ולפי"ז מהי העבודה?

תשובה:

יח. נגלה יותר הארת ת"ת, ר"ת תלמוד תורה, שהוא שורש כל הרפואות, דבקות המחשבה.

שאלה:

יט. איזה קבלה כדאי לקבל על עצמו בשביל משמעת עצמית?

תשובה:

יט. ג' נקודות קטנות, או פחות מכך, לעשותם בכל יום, חוק ולא יעבור.

שאלה:

כ. אם העבירות זה לא טוב לאדם, זה לכאורה סותר למאמר חז"ל "כל מאן דעביד רחמנא לטב עביד".

תשובה:

כ. הטוב הוא עצם אפשרות הבחירה, ואם בחר ברע, זהו בחירתו שלו ולא מעשיו של רחמנא.

שאלה:

כא. האם זמן העבודה בלשמה בגיל זה זהו בשבת?

תשובה:

כא. כן, מעט.

שאלה:

כב. האם לא הספקתי את ההספק שלי ביום אחד האם עדיף ללכת לישון בשעה הקבועה או לישון יותר מאוחר ולהשלים?

תשובה:

כב. על דרך כלל להשלים באותו יום, אולם זה אינו כלל גמור.

מענבים במסירת שיעורים לזינוי הרבים

שאלה:

לכבוד מורינו הרב שליט"א

תודה לרב שמקדיש זמן רב לשאלותינו.

ותודה רבה למערכת הנפלאה והעוסקים בה להרבות כבוד שמים להורות את אשר יעשו.

אשתי מסרה ומוסרת סדרות בהתאמצות גדולה בכמה מקומות בארץ ללא תשלום.

בתקופה האחרונה נסגרו כשני שיעורים בטענה שהכניסה שם מדברי רבותינו ומהספרים הקדושים שהנשמה טהורה ואי אפשר לפגום בה, והיו הדברים חדשים לשומעות. וטענו בעליהן והן שאין זה השקפתנו וכו'. והראתה להם המקורות וכו'. והשיעור עבר שינויים עד שנסגר. ואחריו עוד אחד, וחוששת מעוד הכפשות וכו'.

איך אפשר לחזק את רוחה?

תודה רבה

תשובה:

כאשר האדם משפיע על זולתו, נצרך ג' בדיקות יסודיות. א. מה מניע ההשפעה ורמת הנקיות בהשפעה, בלתי לה' לבדו. ב. תוכן מה שמשפיע, עד כמה הוא אמת, ומדוקדק ומזוקק. ג. למי משפיע, והיינו האם יש התאמה בין המשפיע, למה שמשפיע, וכן התאמה בינם למושפע. כי כל מושפע נצרך אופן השפעה שונה.

וכאשר יש מעכבים נצרך בדיקה בכל שלושת חלקים אלו.

וכבר אמרו חז"ל, עתים חשות עתים ממללות. וזהו חלק מעבודת המשפיע, להכיר בנפשו לא רק ובעיקר את העתים ממללות, אלא אף את העתים חשות, ועל ידי זה קונה שלמות בנפשו, ונעשים מעשיו יותר ויותר לשם שמים, ויותר ויותר מזוקקים, הן בכוונה, והן במעשה.

תוספת ביאור לתשובות

שאלה:

שלום כבוד הרב,

בעבר שאלתי את הרב מה ההסבר במה שכתוב שכל תפילה ברוחניות מתקבלת הרי בפועל האדם לא נענה אז מה פירוש מתקבלת, והרב ענה מקבל שפע, אולם לא תמיד מודע ומכיר זאת, אולם "מזליא חזי".

אם אפשר לקבל תוספת ביאור

תודה רבה

תשובה:

הנני להבהיר, ואצא מגדרי על מנת שלא יפגע מאן דהוא. להוי ידוע לך שהנני עמוס ביותר, ורוב ככל צורת חיי הוא באופן של כלות כח המחשבה וחוזר חלילה, ולכך הנני תשוש הרבה. וכן כתיבת תשובות אלו אינם כלאחר יד, אלא בהתבוננות מהשורש עד הענף. ולכך פעמים רבות תוך כדי כתיבה הנני מגיע לכלות כח המחשבה, והנני מוכרח להפסיק. ולכך אין ביכולתי להרחיב בכל ענין וענין. והדבר תלוי בכל עת ועת לפי עניינו. ולכך הנני מבקש למעט בשאלות ולשאול שאלה אחת בשבוע, בתקוה להבנה!

ירידה לצורך עליה

שאלה:

שלום כבוד הרב,
האם בעליות וירידות הקב"ה יכול להוריד אדם כמעט לאפס ושיתחיל כמעט מחדש? ואם כן מדוע?

תודה רבה

תשובה:

כן, ועל ידי זה מקבל חיות חדשה וכוחו רב לעלות מעלה מעלה.

הקב"ה נותן לאדם את מה שהוא צריך

שאלה:

שלום כבוד הרב,
הרב ענה לי בעבר לשאלה "נצרך אמונה שהקב"ה נותן לאדם את מה שהוא צריך, ומתי שהוא צריך, ובאופן שהוא צריך".

מה לגבי דברים שהחסרון נובע מחמת הזמן והמקום כלומר שלפני חמש או עשר שנים לא היה אותם חסרונות כלומר מדובר על דברים שכולם מודים שחסר אותם ושצריך אותם ושהם טובים וזה שאין אותם זה לא טוב, כלומר גם שאין כאן ממש איזה גזירה פרטית על האדם בהכרח למרות שאם היה לאדם יותר יותר סייעתא דשמיא היה יכול לזכות לחלק מדברים גם בזמן הזה אבל על דרך כלל לא ואני מדבר בשאלתי על דברים שממש בסיסיים ונצרכים מאוד לבניה וגדילה של האדם ברוחניות ואי אפשר בלעדיהם (והייתי מפרט יותר להסביר את המצב אבל בינתיים אשאיר כך).

תודה רבה

תשובה:

מאוד עמקו מחשבותיו ית"ש, והכל לטובה. אולם האדם מצד עצמו צריך לעשות את המוטל עליו, ואם שגה, לשוב בתשובה.

התמודדות עם הרהורים וחיבורם בחזרה להשם

שאלה:

בהתמודדות עם הרהורים וחיבורם בחזרה להשם. האם הרב יעיר על גישה זו: במקום להרגיש מאוים, מותקף ממנו, ולנסות להילחם או לברוח ממנו, להשתמש בו כהזדמנות לחשוב - למה אני חווה את התחושה הזו? למה אני מרגישה משיכה ורוצה להתחבר לזה, למה אני רוצה להתמכר/לפעול על התחושה הזו, למה משהו נראה לי יפה ואני מרגישה חסרה בלעדיו? זה בגלל

שהשם, המקור, החדיר בי את הדחפים והנטיות הללו, ואם הוא הבורא של כל אהבה, יופי, תשוקה, הוא חייב להיות מקור גדול ואינסופי יותר של אהבה, חברות והנאה. וזה קצר רואי בשבילי לרצות להתחבר להנחיה המיידית והנראית לעין של הרגשות האלה, ושאיני באמת צריך להתמקד בחיבור למה שעומד מאחורי הרגשות האלה

תשובה:

נכון מאוד! שורש צורת מחשבות אלו נמצאים בתורת הבעש"ט, וזה נקרא העלאת ניצוצות לשורשם.

הוראה בזום ומורה לבנים

לכבוד מורי ורבי שליט"א!

רציתי להתייעץ, כרגע לאשתי אין עבודה מסודרת, מתחילת השנה היא עושה מילויי מקום בהוראה בבית ספר באזור שמיועד לילדים מבתים פשוטים, בתקווה שבהמשך תקבל משרה קבועה,

השאלה היא, שבתחילת הקורונה המורות לימדו דרך ה"זום" ומי שבשום אופן לא רצתה להכניס זאת לבית עשתה כן ממקום אחר, וגם כיום כשיש חלק תלמידות בבידוד המורה יושבת מול זום בביה"ס.

השאלה: האם לנסות להתפתח שם או במקביל לחפש בית ספר אחר שאין שם כאלו דברים, אך כנראה שבאזור כאן לא קיים ביה"ס כזה שתוכל להתקדם בו ולזה תצטרך ליסוע מחוץ לעיר ועבודה בתחומים אחרים לא מתאימים לה.

שאלה:

א. במצב הנוכחי האם בדיעבד יכולה לשבת מול זום ללא סינון, כשהמחשב כבר פתוח, וגם מה לעשות כשהוא לא פתוח.

תשובה:

א. כדאי מאוד לחפש עבודה שמורה יותר! זה לא מקום לקבוע את מקומה.

שאלה:

ב. בית ספר זה מחולק לבנים ולבנות, ולבנים עד כיתה ה': יש מורות, השאלה עד איזו כיתה בבנים יכולה אשתי ללמד [כמובן בדיעבד גדול לפי המציאות שקיימת בציבור זה]

תשובה:

ב. אינני יכול להקל בהנ"ל.

בהודאה גדולה

שש נקודות בענין השובבי"ם

תשובת הרב בענין השובבי"ם נלמדה אצלנו בכובד ראש. הרב נגע בשש נקודות:

[בחלק הפנימי-]

שאלה:

א. תשובה "מעומקא דלבא",

תשובה:

1. א. כל אחד לגעת במקום העמוק ביותר שמכיר בתוך עצמו, וזהו "תשובה סגיי".

שאלה:

ב. תיקון המחשבות, סור מרע,

תשובה:

ב. כל פעם שעולה ח"ו מחשבה אסורה להסיח דעת לענין אחר, ובעיקר ת"ת, כמ"ש הרמב"ם שיפנה לבו לחכמה.

שאלה:

ג. זיכוך ועידון המחשבה.

[בחלק החיצוני-]

תשובה:

ג. להתרגל לחשוב רק יותר בעסק התוה"ק ובהתבוננות בהשגחת ה', ובכל ענין לפי ערכו.

שאלה:

ד. תשובה בפועל כפי גדרי הדין,

תשובה:

ד. נא ללמוד רמב"ם הלכות תשובה, ונושאי כלים.

שאלה:

ה. זיכוך הגוף, מ"חמימות" שלא בהיתר,

תשובה:

ה. נצרך השקטת ההתלהטות בכללות לחיבור לעוה"ז, ולתאוה זו בפרט. וזה בפועל ע"י אי מילוי תאוותו כרצונו. ובפנימיות חיבור לכח השכלה שמקרר את האש המתלהטת.

שאלה:

ו. זיכוך כח "התענוג" שבנפש, שנתענג מדבר אסור.

ולגבי הצום הרב ביאר, שהצום הוא החלשת הגוף וזיכוך החומר בכלל, וזיכוך החום בפרט. אך סיים שא"א לתת כללים בזה - כמה לצום, למי ומתי - ונצרך שיקול דעת דקדושה בכל מקרה ומקרה לגופו.

תשובה:

1. נצרך לצמצם בתענוגי העוה"ז לפי ערכו, ומכנגד להתענג על ה' ותורתו!

ומעתה, עוד זאת נבקש במחילה:

1. אם הרב יוכל להרחיב אך במעט בכל אחת מהנקודות הנ"ל, באופן שנוכל להשיג את המכוון לפי ערכנו.

2. אברך שגמר בדעתו לצום כפי מה ששיער בעצמו שצריך לכך, האם עליו לעשות דבר מה נוסף, והאם כדאי לו לעשות גם פדיון תעניות אם אין בכוונתו להתפלל עם המכוונים, ואם כן, מהו הסכום הראוי לפדיון? תודה לכבוד הרב שליט"א שמאיר את עינינו, ואף גם זאת יורה נא לנו דרך תשוב"ה, ושכמ"ה.

2. הענין קס"א פרוטות כנודע.

דרכים שונות בעבודת ה'

שאלה:

שלום לכבוד הרב,

שמתי לב שאני נוטה, בטבעי, לגיבוש דרכי פעולה על מנת שאוכל לפעול בצורה יעילה יותר. הדבר נכון הן בענייני חול, ולהבדיל - בענייני עבודת השם. מזה שנים אני מחפש את 'השיטה', את 'הדרך' שתאפשר לי לעבוד את ד' באופן נעלה, ובכל פעם - לעיתים לאחר זמן, אני מגלה שגם הניסיון הנוכחי לא מרומם אותי אל עבר מציאות בה מצליח לשמור על מתח רוחני גבוה לאורך זמן. ב"ה, אני שמח בחלקי, אך לומר שאני מצליח לעמוד בשאיפות הרוחניות שלי, שאינן מפליגות לכת, איני יכול.

לאור זאת, הסקתי שישנן דרכים שונות בעבודת ד', ועל כל אחד למצוא את עצמו בתוך העושר הנפלא של דברי רבותינו, ראשונים ואחרונים, ובמידת הצורך לעשות שימוש בכלים אחרים - מתוך תקווה שירחם ד' ויזכה אותנו להיות קרובים אליו. דבר אינו מבטיח הצלחה, להיפך - מובטח לו שלא יצליח (לפחות לא כפי שחשב שיצליח) - ואין לו אלא לקוות לד'.

אם כך הדברים, נותרתי עם שלוש שאלות:

האחת, שהרי אנו רואים את אותם ענקי עולם, שלפחות כלפי חוץ נראה שהם מצליחים לשמור על מצב רוחני נעלה ביותר לאורך שנים רבות ב"ה, ואם כן מהו ההבדל ביננו לבינם? האם עלינו לשאוף להיות כמותם, או שמדובר בתקוות שווא, שיותר משתועיל, תזיק?

השנייה, האם נכון יהיה לומר שרבותינו שהתו עברנו דרכי עבודה, לא הייתה כוונתם שכל ספר יתאים לכל אחד, ולא שכל אחד יוכל ליישם את כל הספר - אלא הציעו בפנינו, כל אחד לפי

שורשו, דרך עבודה בתקווה שתקדם את אלו שדרך זו מתאימה להם יותר, גם אם לא באופן

מלא, לפחות באופן חלקי?

השלישית, מה עושים עם התנודתיות הזו בעבודת ד'? האם עלינו לראות אותה כחלק בלתי נפרד

מעבודת ד'? אם כן, כיצד ניתן לקבל זאת?! נתאר לעצמנו בעל מקצוע שנאלץ לחוות תנודתיות ביכולות המקצועיות שלו... מדובר בהתמודדות מורכבת, היות והאדם זקוק ליציבות!

תשובה:

מדקדקים עמו כפי רמת עדינות השגתו בעת זו, וכאשר יתעלה יותר ידקדקו עמו יותר לפי ערכו.

חובת ההשתדלות בשמירת חפץ

שאלה:

שלום לרב

מה הוא גדר ההשתדלות שחייב אדם להשתדל כדי שלא ינזק ויחשב עדיין כבוטח בה' ולא כחוטא: האם הולכים לפי המקום בדרגת מועדותו להזיק או לפי האדם כמה טרח בשמירתו? (כוונתי להשתדלות שדרך העולם חייבים בה ולא המכניס עצמו למקום סכנה. למשל, צריך לסגור את הבית ע"י מנעול ולא לקשור את הדלת בחוט או לקשור את האופנים בשרשרת חזקה ולא בשרוך)

תשובה:

גם תלוי במקום וגם בדרגת האדם, ביחסיות שביניהם.

עוד בהנ"ל לקשור אופנים חשמליות בחוץ

שאלה:

שלום לרב ותודה על הכל.

ידוע שגונבים מלא אופנים חשמליות בחוץ, בכל מיני מקומות הן ציבורים והן פרטים. >האם אדם המשתדל לעבוד על ביטחון ואמונה (ועוד לא הגיע לדרגת הצדיקים), יחשב - כשוטה - המסתמך על הנס, ויחשב כחוטא, אם יקשור אותם בחוץ באזור המיועד לקשירה מטעם העירייה או מחוץ למבנה, כשנצרך להיכנס למקום 'עבודתו' או 'ביתו' או למקום אחר כל שהוא? או שמותר לו בעצם לקשור שם ויסמוך על ה' ויחשב לו כמצווה, ואם ח"ו ינזק בצורה כל שהיא, לא יתרעם על ה' ויאמין שקרה לו מעברותיו?

תשובה:

צריך לעבוד על ביטחון ואמונה, ולמעשה בפועל לנהוג ולהשתדל לפי מדרגתו עתה.

עוד בהנ"ל לגור בבית באזור המועד לפורענות

שאלה:

שלום הרב.

תודה לכל מה שהרב מחזק ועושה יהי רצון שהקב"ה תמיד יצליח בידו לטובה ולברכה!

יש אפשרות לקנות בית קרקע פרטי בבאר-שבע. פורסם שיש שם תופעה, שבאים ערבים או בדואים אל הבתים הפרטים ואומרים לדירים שצריך לשלם להם x כסף בחודש 'לדמי חסות' (פרוטקשן) "לשמירה", אחרת הם ינזקו! והמשטרה לא עושה בנידון כלום!

האם אדם המשתדל לעבוד על ביטחון ואמונה, יחשב - כשוטה - המסתמך על הנס ללכת ולגור שם ויקבל חטא על כך?

או שמותר לו בעצם ללכת ולגור שם, ויסמוך על ה' ויחשב לו כמצווה, ואם ח"ו ינזק בצורה כל שהיא, לא יתרעם על ה' ויאמין שקרה לו מעברותיו, למרות שהוא עדיין לא בדרגת הילל או צדיקים אחרים?

מדהים להפליא תשובות הרב.

תודה רבה רבה ובחסד ה' שינתן לרב תמיד כוח ויכול להמשיך במעשיו למענו יתברך!

תשובה:

תלוי במדרגתו כנ"ל בתשובות הקדומות, הכל אותה שאלה בסגנון קצת שונה.

גוף ונשמה

שאלה:

שלום רב,

קניתי את הספרים שהמלצת של הפנימיות ואני לומד בהם.

אני רוצה לתאר לך משהו שקורה. יש בזה עקביות זה לא חד פעמי.

הרי יש את הענין של התחושה במצח. התחלתי לנסות פעם ביום לתרגל נשימות. כמו שהסברת..

אחרי שאני מתרגל אני מרגיש את המצח כמעט כל היום והנפש רגועה יותר וכך אני מרגיש קצת יותר מהטיפות של הטוב הזה של הנשמה.

הבעיה היא שכל פעם הגוף הפיזי שלי מפתח תסמינים של כאב חזק, כאב גרון וכו'. ממש כמו שפעת. זה כאילו הגוף מסרב בכל תוקף לתת לי להתחבר למקום הפנימי. ואני לא מצליח לגרום לו להפסיק להתנגד. זה לא חד פעמי. זה קורה כל פעם.

כאילו אני לא אוכל להתחבר דרך הגוף.

אני יודע שזה קשור בגלל עוצמת התחושות במצח.

האם זה נכון מה שכתבתי? אני מנסה להילחם בו אבל לא מצליח.

מה עליי לעשות? כיצד אוכל לעקוף את הגוף?

תשובה:

כדאי ללמוד תורה בעיון ראוי, ובפרט גמרא, שיתיישב על השכל האנושי, וזה ישקיט את הגוף. וכן לימוד הלכה למעשה, ולקיים כל מה שלמדת.

בלבבי ח"א - איך מודדים מתי הגענו לשליטה

שאלה:

למחבר,

אני וחבר שלי למדנו את הספר שלך בלבבי משכן אבנה - חלק א' באנגלית כמעט מדי יום, ואנחנו מרוויחים מאוד. רק התחלנו את חלק 3, וקראנו שאסור להמשיך ללמוד את הספר לפני ששולטים בשני הסעיפים הראשונים. שנינו עשינו מאמץ לחשוב לאורך היום שיש בורא עולם. באופן מעשי, אנחנו חושבים על זה 10-5 פעמים ביום. השאלה שלנו היא, איך אנחנו מודדים מתי הגענו לשליטה, והאם עלינו לעכב את הלמידה עד שהגענו לרמה הזו?

תודה רבה לך,

תשובה:

נדייק, אפשר ללמוד תחילה את כל הספר, ואח"כ בעבודה למעשה לעבוד שלב שלב, לא להמשיך עד שנקנה השלב שעובדים בו. המודד מתי שכבר זה הפך להיות "טבעי ופשוט" שחושבים על ה' לאורך היום.

אכילת אגוזים - המשך

שאלה:

שלום כבוד הרב,

המשך שאלה על אגוזים

1. לפי מה שאני מבין מהרב רק בוטנים מותר שהם נקראים גם אגוז אדמה אבל רובם ככולם קוראים להם בוטנים ועל פי ההגדרה הבוטנית הם כלל לא אגוזים אלא קטניות, נכון?
2. ולהבין באופן כללי על כל האגוזים האם הוא הדין לממרחים הם רק שאוכל כצורתם? ומה אם מעורב עם מאכל אחר עד שלא נראה, מצוי מאוד באגוזי לוז?
3. לוז, מקדמיה, מלך, פקאן, הם כולם נחשבים לאגוזים נכון?
4. פיסטוק וקשיו לא נחשבים אגוזים?
5. מדוע בגמרא לא מוזכר דבר זה כמו שאר הדברים שמוזכרים לאיסור או למעט? האם התנאים והאמוראים לא הקפידו על כך?
6. רק בראש השנה מזהירים לא לאכול משמע שכל השנה עם ישראל נהג לאכול?
7. דבר זה גם היום לא ממש ידוע לאנשים האם זה אומר שאין להקפיד על כך? מה למעשה לנהוג? תודה רבה

תשובה:

כל שלא נקרא רק אגוז הכל מותר!

עניינים אלו הם ענייני חסידות, ושייכים למי ששייך לכך ולמי שזה שורשו, ואינו הלכה. כדאי להיות מאוזן יותר, ולעסוק בעיקר, לימוד הש"ס, בקיאות ועיון. חיבור חזק נפשי ושכלי לתוה"ק, תפלה באופן פנימי, עמל תיקון המידות כראוי, ורק אח"כ לדון בעניינים אלו ומעין אלו, ולעת עתה לא לעסוק בהם כלל וכלל וכלל.

ירידה לצורך עליה

לכבוד מו"ר שליט"א

כאשר אני מתבונן על מהלך חיי באופן כללי, אני רואה שב"ה ה' נתן לי כח של תביעת עליה מתמדת ונצחית. אולם יחד עם זאת לצערי הרב באופן קבוע פעם בחודש או כמה חודשים יש לי נפילות גדולות ועצומות.

שאלה:

א. לאחר מעכב של שנים על עומק מהלכי נפשי, אני מגלה שעיקר מה שמביא אותי לנפילות אלו הם אותם זמנים בהם מחד יש לי חולשת הנפש ומאידך יש לי תביעת עליה גדולה, המצב הזה גורם לי לדיכאון נורא ואיום, במיוחד כשהדבר נמשך יותר מכמה ימים אחדים. זה ימים של צער עמוק עמוק. ובתת מודע אני יודע דבר אחד ברור מניסיון, שהדרך היחידה לצאת מהמצב הזה, הוא ליפול נפילה גדולה, ועי"ז כח האש שבנפש מתחזק באופן נפלא, ועי"ז חולשת הנפש חולפת וכח תביעת העליה יכולה לצאת אל הפועל. ונמצא דבר מבהיל מאד, שהנפילות ותביעת העליה חד הם!

ברצוני להדגיש שאין לי כאן בעיה של הבנה במודע, ברור לי כשמש שלא זו הדרך, לא כך עולים באמת, זו דרך חיים של מצוה הבאה בעבירה, שכל העליה בנויה על אש בלי יסוד העפר שאין לזה קיום. אבל מה אעשה עם הנפש שלי שבנויה בצורה כזאת, ואני מרגיש כמעט כאנוס בכל פעם שמגיע מצב זה.

תשובה:

א. נצרך בהירות שיש זמני ירידה (ח"ו וח"ו לא בעבירות ממש), וזהו חלק מצורת אדם, לא לראות זאת כ"נפילה", אלא "כחלק מצורת החיים". שינוי הסתכלות.

שאלה:

ב. היסוד העיקרי שבי הוא יסוד הרוח. אולם כבר כמה שנים שאני בספק מה היסוד המשני שלי, מחד בחיצוניות בפועל כל צורת החיים הכללית שלי היא יסוד המים, אינני נוטה לכעס וכדו', אולם מאידך את האש אני מרגיש יותר בפנימיות, אני מרגיש שהאש היא המנוע העיקרי שבי וכשאין אותה אין לי מה שיניע אותי. כיצד יש לי ליישב סתירה זו.

תשובה:

ב. יש נפשות שיש בהם יסוד הרוח, וענפיו אש ומים, כי רוח כללות אש ומים. ואצלם לא נגלה סדר כפשוטו, יסוד ראשון - שני - שלישי, אלא ראשון רוח, וענפיו מים ואש. וביום יום נגלה יותר המים, ופעמים ובעיקר בנפילות נגלה האש בתוקף. אולם שניהם גילוי כענף של רוח, ולא יסוד לעצמו.

תודה רבה לרב על הכל.

כמה מיני חולאים וחולאי הדור

שאלה:

כאן יש תופעה לא ידועה אצל הרבים והרופאים על שיש כמה מיני חולים בכל המדינה, כגון קורונה, אינפולענזה (פלו) ועוד סוגי וירוס (ופעמים ביחד) שהתחיל בשבוע שעבר ומסתוף בין ילדים בין מבוגרים, משפחות שלימות שכולם או רובם חולים (מיחוש קצת ויותר מכך, נופל למטה), וב"ה לא שמענו תקלות מכך אמנם עצם הדבר מזדעזע על שרוב הציבור נחלה בשבוע שעבר וגם עכשיו, האם יש בזה משמעות פנימית, תופעה בלתי ידועה של רדל"א, או סתם דבר שאין לעשות רעש מכך? או שיש רק להתבונן בחסדי ה' על שקיבלנו קצת יסורין וזהו כפרה וב"ה שקיבלנו רק יסורין קטנים כאלה ולא חולי גדול ח"ו?

תשובה:

זהו "התראות", התראות של המצב הפנימי, ש"הדור במצב של חולה". והדבר מדבק ביותר לעת עתה, כפי שחקרו, יותר מכל מחלה מדבקת אחרת הידועה במאות השנים האחרונות. וזהו כח הדבקות שנפל לסט"א. ומאיך מאיר אור הדבקות דקדושה, זה לעומת זה. ויתר על כן הוא בבחינת ישן מפני חדש תוציאו, שנגלה האור העליון, התכללות בא"ס ב"ה.

נ"א שאלות בנושאים שונים

שלום וברכה למו"ר.

ברצוני להודות לרב על כל הטירחה למעני ולמען שאר השואלים, תוך כדי בקשת מחילה מכבוד הרב על הטורח בשאלותי הרבות.

שאלה:

1. הרמח"ל ועוד מדברים על חשיבות הכוונה של לפני הלימוד, שע"י ניתן לזכות לשפע הגדול הטמון בכוח התוה"ק, האם הרב יכול לכתוב לי מה הם הכוונות ההם?

תשובה:

א. נא ללמוד נפש החיים, שער ד'.

שאלה:

2. הרב מזכיר הרבה את הענין של להתקדם בהדרגה איטית, ורציתי לשאול אני לומד (ולומד הרבה ב"ה) מתפלל (בנץ כל יום תפילה שלמה) ובעצם עושה הכל, אבל את הכל אני עושה בכפיה ממש, יש לי מלחמה על כל פסיעה בעשיה שלי, כיון שאני עקשן, אני אומנם מצליח ומתמיד אבל הנפש שלי מתמרדת כל הזמן וממילא אני לא מצליח להוסיף ולהתקדם, שאלתי היא,

א. מה לעשות עם המרידה הנפשית הזו (ניסיתי להפחית משעות הלימוד ולא עזר)

ב. והאם יש ענין להוסיף ע"י כפיה וכך להתקדם?

תשובה:

ב. יש ללמוד לקבל תענוג בעסק הרוחני, ולאזן נכון בין כפיה לתענוג. שינוי זה שורשי מאוד בעבודתך.

שאלה:

3. הרב מרבה להזהיר מדרך הנשימות של אומות העולם והרב נותן בדיעבד (כך זה נראה) את דרך התורה בזה למרות הסכנה שיש בדבר, ושאלתי היא במחילה מכת"ר האם באמת די בהדרכה זו כדי לבקוע לנפש האדם, או שזה רק התחלת הדברים ולא יותר?

תשובה:

ג. בוודאי שאין.

שאלה:

4. בעלון על חודש חשוון הרב מבאר שדרך הנשימה והריח ניתן לבקוע לפנימיות הנפש ושיש קשר בין הנשימה לריח, האם הנשימה א"כ חייבת להיות דווקא דרך האף? ומה לגבי הנשיפה?

תשובה:

ד. עיקר מהחוטם, ומיעוטה מן הפה. עיקר ההכנסה מן החוטם, וההוצאה מן הפה.

שאלה:

5. האם יש בעיה לחשוב בשעת הנשימה שמכניס לתוכו את אור ה' הסובב אותו ולדמיין את זה? או שהחשיבה צריכה להיות שעצם הנשימה זה הכניסה לתוך הנפש? (כי יש לכאורה סתירה בדברי הרב שבעלון לחודש חשוון הרב מזהיר ממחשבות שמקורם מאומות העולם כמו ניקוי רעלים וכדו' עד כדי חשש מקצץ בנטיעות, ואילו בספר התבודדות הרב אומר שאומנם המקור הוא מאומות העולם אבל א"א לשלול את זה?)

תשובה:

ה. עיקר הדבר מופשט, נקי בלא צורה, בלא התראות. ואם יש צורך אפשר אף להלביש, אולם באיזון נכון, כי זה דרך שקרובה לדמיונות.

שאלה:

6. לאחר שמיעה של רוב סידרת 'דע את' ועוד הרבה שיעורים אחרים של הרב הגעתי למסקנא שהכלי הכי חשוב והעיקרי שדרכו ניתן להתקדם בעבודת ה' פנימית, (של הכרת הנפש גילוי הנשמה, היחידה, ועוד) זה ע"י התקדמות בתהליך ההתבודדות כמו שצריך ומשם יקל עליו כל השאר אני צודק?

תשובה:

ו. זהו חלק חשוב ביותר! כמ"ש הרמח"ל בדרך עץ חיים.

שאלה:

7. כמה פעמים בשבוע צריך להתבודד והאם צריך להקפיד על שעה קבועה?

תשובה:

ז. ראוי כל יום. עדיף.

שאלה:

8. הרב מרבה לדבר על בנין הנפש, איך לעשות את זה, וכמה שזה הכרחי לאדם לצורך השלמת תפקידו בעולמו ואני שואל, א. האם על כל אדם ואדם יש חובה להיות מומחה לנפש? והרי לא כל אחד יכול להיות פסיכולוג, יש לכאורה אנשים שאין להם את הכישורים? ב. וגם אלו שלמדו והחכימו בהבנת הנפש, האדם הרי קרוב אצל עצמו והוא משוחד ואיך ילמד להכיר את עצמו באמת? למשל הרב הביא שיש ג' מידות רעות שורשיות, ולכל אדם יש מידה אחת בולטת ולכאורה לי, כך אני מרגיש יש את שלושתם בשפע ובשווה?

תשובה:

ח. על כל אדם להשיג לפי יכולתו, כמו שבעסק התורה על כל אדם לעסוק ולהשיג כפי יכולתו. וכן הדבר אמור בכל חלק וחלק בעבודת האדם. לעולם יש נגיעות ונצרך לזככם, ועל זה עמלו רבותינו כל ימיהם, ובנוסף לכך ע"י עצה מרב וחבר, מקטין הנגיעות.

שאלה:

9. הרב אמר באחד השיעורים כי ניתן לבקוע לנפש פנימה ע"י עשיית מצווה במסירות נפש, וחשבתי אולי שע"מ להצליח בדרך זו כדאי לי לחפש מצווה כמה שיותר קלה, כיוון שהעיקר זה המסירות נפש. א. האם זה נכון? ב. האם הרב יכול לכתוב לי רשימה קצרה של כמה מצוות לדוגמא שכדאי לבחור בהם. אני רוצה לנסות דרך זו הואיל ועיקר כוחי בעקשנותי.

תשובה:

ט. אינו מוכרח, זה משתנה מאדם לאדם. כדאי לחדד, אדם שנוטה לכפיה עצמית פעמים פעולת הסמירות נפש שלו יוצרת שיבוש עמוק באיזון הכולל, ונצרך בדיקה יסודית בכך.

שאלה:

10. למדתי את תורת הרב בענין ההתבודדות כפי שמוצגת בשיעורים, גם בעבר וגם עכשיו הרבתי לשאול את הרב בנושא ובכ"ז אני לא רואה התקדמות ממשית בעבודתי, רציתי א"כ לשאול הואיל ונפשי משתוקקת מאוד להגיע לעצם ההוייה שלי, (כבר מילדותי אני מרבה להתבודד, ואני תולה בזה הרבה תיקונות), קיבלתי הצעה של סדנאות שתיקה, התבודדות והתבוננות, המנוהלות ע"י יהודי ת"ח, בזמנו שאלתי את הרב ע"ז והרב הזהיר אותי מחשש לעירבוב חומרים שלא מהתורה"ק. היות וזה המצב האם עלי בכל זאת ללכת ושומר פתאים ה' או לוותר על כל הרצון הזה, וכשם שקיבלתי שכר... או שיש מוצא אחר לחוסר ההצלחה הזו?

תשובה:

י. לוותר!

שאלה:

11. בעבודת ההתבודדות (לאחר כל ההדרכה מהשיעורים) האם צריך לעשות פעולה ממשית ע"מ לבקוע לתוך הנפש פנימה או ששיבה נוחה במקום שקט עם עיניים עצומות במשך 20 דקות ביום כך בהתמדה כל יום תביא לאותה תוצאה?

תשובה:

יא. זה תהליך נפשי עדין פנימי!!! זה לא קובץ הוראות מעשיות. נצרך פתיחות מחשבבתית וגמישות, זה לא דבר מדויק! קשה להסביר זאת בכתב, נצרך חוש עצמי לקלוט את העדינות בכל מקרה ומקרה לגופו!

שאלה:

12. כשאני לומד לפעמים אני מרגיש כביכול שהמוח שלי ניתקע. אני לא מצליח להבין דברים/מילים פשוטים ממש, וכאילו המוח נעצר ולא ממשיך להתקדם. כ"כ אני מתקשה לנהל משא ומתן בראשי דהיינו שלפעמים עולה לי תרוץ על קושיה מסויימת אבל אני לא מצליח לחשבן אותו אם הוא מסתדר ורק כשמעוררים אותי לבעיה שיש בו אז אני מתעורר לזה ומתחיל לחשבן (ואז ב'ה אני טוען חזק) כלומר שרק כשאני מותקף אז המוח מתחיל לפעול ולחשוב סוג של עצלות מוחית האם יש לרב עצה בשבילי?

תשובה:

יב. להפסיק ולהיכנס להשקטה, ואח"כ לחזור מהתחלה. הינך עובד בצורה של תוקף ולא בצורה של נועם. זהו שורש כל הקשיים!!!

שאלה:

13. כיון שיש בזיכור הגוף הוא סכנה לפעול בקפיצה גדולה, רציתי לבקש האם גם בזה הרב יכול לכתוב לי הדרגה של כמה צעדים ראשוניים בנושא.

תשובה:

יג. כדאי לעבוד יותר על נועם רוחני, ואח"כ על זיכור הגוף. זהו הוראה פרטית!

שאלה:

14. האם יש דבר כזה שמצוות הולכות לס"א? וא"כ איך ניתן לעצור את זה?

תשובה:

יד. כן, תשובה!

שאלה:

15. בהסתכלות על נר במה להתמקד כל הכחול שלמטה על השחור שעל הפתילה או על הצהוב של השלהבת? יש לי תחושה לאחר תקופה שאני עובד על כך שהצהוב נהיה יותר לבן ובהיר זה דימיון או שלשם צריך להגיע?

תשובה:

טו. נצרך חיבור נפשי עדין ושקט. דבריק נכונים!

שאלה:

16. האם יש קשר בין פיתוח ראייה רוחנית כגון ע"י נר, ים, ושמים, לבקיעה לנפש פנימה?

תשובה:

טז. כן, בוודאי.

שאלה:

17. יש משמעות לצורות שרואים כשהעיניים סגורות? איך ניתן לפתח את זה?

תשובה:

יז. כן, כניסה ללמעלה מן הן הצורה בנפש, ואזי נזדכך המדמה. וכן שמירת העיניים וזיכור המדמה ככללות והגדלת המוחין כנגדו.

שאלה:

18. לאחר פירוט הדרכים להשגת ראייה רוחנית הרב אומר שזה יכול לעזור להרחיב את הבקיעה למי שכבר יש. שאלתי היא מה לעשות ע"מ ליצור את הבקיעה? הרב ממליץ להשקיע בזה? וא"כ כמה זמן ביום? (כוונתי בשאלות אלו טהורות, אני מחפש לחוש טיפה עונג רוחני, לא עונג לשם עונג אלא כדי להוסיף כוח לרצון דקדושה שכ"כ חסר לי)

תשובה:

יח. לא להשקיע, להשקיע בעבודה פנימית נקייה של חיבור בנועם לתורה בעומק עיונה, ונועם בעשיית רצון ה'. נצרך לך לעת עתה עונג לשם עונג, לשם השקטה ורוגע! ולא רק להוסיף כח לרצון דקדושה!

שאלה:

19. האם יש קיצור דרך להגיע לגילוי הנשמה ע"י השקעה בכוח השבת? וא"כ איך?

תשובה:

יט. לא כדאי לחפש "קיצורי דרך", כדאי ללכת שלב אחר שלב, יסודי, בנועם ובנחת.

שאלה:

20. כבר שנים שאני לומד את ספרי בעל חובת התלמידים. הכשרת האברכים. צו וזירו. בני מחשבה טובה. וקצת אש קודש. ואני מאוד נהנה וממש מרגיש שהוא מדבר אלי, האם עלי לברר תחילה את יסודות נפשי ולהתאימם לשלו ורק אז ללכת בדרכו, או שדרכו מתאימה לכל אחד?

תשובה:

כ. כן, אין דרך שמתאימה לכל אחד. ינקת משם "אש דקדושה", אולם בלתי מאוזן.

שאלה:

21. הרב שמע על שיטת החינוך של 'שפר'? האם אפשר לסמוך על זה?

תשובה:

כא. לא מכיר כלל.

תודה על הכל.

בנין הבית

שאלה:

יש לי שאלה שמציקה לי כבר כמה שנים ואני לא מרגישה שיש לי מענה אליה ואני אשמח מאוד לקבל עזרה מכב' הרב שליט"א.

אני רוצה לתת רקע קטן מאוד כדי שהדברים יעזרו ויובנו. אף אחד לא יודע מה אני עוברת חוץ מבעלי ששומע אותי ומבין אותי ומסכים איתי על כל דבר ואפילו לפעמים נמצא בין הפטיש לסדן ואומר לי הצער שלך הוא הצער שלי, כשכואב לך כואב לי. ואני יודעת שהדיבורים האלה שלו נכונים מאוד.

לצערי הרב בעלי מגיע ממשפחה מאוד מאוד לא חיובית ועם בעיות רצניות בלשון המעטה, אמנם ב"ה זכיתי בבעל מאוד טוב מכל המובנים ממש. אבל ישנים דברים שהוא מזכיר לי את המשפחה שלו כמו תנועות גנטיות והתנהגויות של דפוסי התנהגות מסויימים, קורה לי שאני שואלת את עצמי מה אז בעלי כמו.....? וזה לפעמים מחלחל אותי והמחשבות האלה גוברות על כל הגיון שיש לי, למרות שאני יודעת שבעלי אדם מאוד מיוחד.

אני מאוד מתוסכלת מזה כי אני רוצה לחיות ברמה, בדרך הנכונה דרך ה' - איך שה' רוצה שאני אלך במחשבה שהכל משמים וזה מה שטוב לי...

מחכה מאוד לתשובת כב' הרב כדי שאזכה להיבנות ולגדול ממה שאני עוברת.

תשובה:

עליכם ראשית להודות לקב"ה שזכיתם לבעל מאוד מיוחד. ולכן אין לייחס אותו למשפחתו אלא יש לתת לו יחס עצמי, "אדם לעצמו".

תנסו לחשוב שאתם יחד בונים "עולם חדש" לעצמכם. ומדין הלכות דרך ארץ וכבוד, הנכם מכבדים את המקור, אולם בכללות הנכם בונים "עולם חדש" לעצמכם.

שם ס"ג ושתיה חריפה

שלום עליכם.

שאלה:

א. לפני כמה זמן חלמתי שאח של אבא שלי ז"ל שגם הוא נפטר אחריו, בא אליי בחלום ואמר לי שמאז שאני ואחי שחזרנו בתשובה השם 'סג' מאיר..
אין לי מושג מה זה אומר מכיון שאני לא לומד קבלה אבל אשמח לדעת מה זה ואם צריך להתייחס לזה.

שאלה:

ב. כמו כן היה לי חלום לפני כמה ימים שחלמתי שמישהו הביא לי תפילין (לא ממש זוכר אבל כנראה שימוש רבא או משהו כזה) ובחלום הרגשתי שהמח שלי מרחף למעלה כשהנחתי אותם. במהלך השבוע אני מניח רשי ורבינו תם ביחד - פצפונים.

תשובה:

א-ב. שם ס"ג, זהו שם של בינה - תשובה. והוא מדרגת מוחין, שורש לתפילין בכלל, ותפילין של רש"י בפרט.

שאלה:

ג. כמו כן שאלה נוספת לרב.
אני עובד במקום שבו המנהל עבודה הוא 'חבדניק' ומידי פעם הוא מביא משקה כמו בירות ועושים הרמת כוסית, שמתי לב שזה קורה לעתים קרובות ועל כל הזדמנות שותים.
אני בע"ה משתדל להמנע ורק מפני הכבוד שותה קצת בירה.
אך ראיתי הרבה דברים 'חריפים' שאמרו חכמינו על שכרות ושתיה. רציתי לדעת אם זה אותו עניין או שדווקא מדובר על יין ולא על משקאות למיניהם למרות שההשפעה היא לכאורה אותה השפעה של רוממות ועיוות הדעת והמדמה.
האם ניתן להקל לשתות אם עדיין מרגישים בריכוז וביציבות או שעדיף ממש להמנע כי בשורש זה מעורר דינים כמו יין?
גם חשבתי שאולי השם בירה מרמז ל - בירא עמיקתא.

תשובה:

ג. יש למעט מאוד, ולשתות לגימה בלבד, כמ"ש חז"ל "גדולה לגימה", ולא שתיה!

תודה רבה

תזכו למצוות

ד' אמות של הלכה

שאלה:

כאשר הרב אמר לעסוק בד' אמות של הלכה כוונתו שיעקר הלימוד יהיה בהלכה או שיהיה בבחינת כשיקוים מהספר יחפש מה אפשר לקיים? ולגבי מה שהרב כתב לדבוק בהויה כוונתו להויה הפנימית בנפש כפי שמסביר בסדרת דע את הויתר?

תשובה:

ד' אמות של הלכה, הויה פנימית.

יסוד העפר ריכוז עצלות עצבות

שאלה:

לאיזה חלק מסדרת העפר זה שייך? ריכוז, עצלות או עצבות?

תשובה:

בתיקון ריכוז, בקלקול עצלות או עצבות. וזהו בלשון כללית, ונתבאר בדע את מידותיך, עפר, בהרחבה.

עבודה לחיזוק הנח הזכרי/גברי

שאלה:

באופן כללי איך אפשר לעשות עבודה לחיזוק הנח הזכרי/גברי? ובפרט במסגרת הזוגית.

תשובה:

אחריות, סמכות, דמות.

תפילה בדור דידן

שלום כבוד הרב,

שאלה:

1. מצד אחד הרב אומר שבדור דידן יותר גלוי עבודת האדם ביחס לתפילה ולקשר לה' אך מצד שני בדור דידן התפילות הכי פחות מתקבלות מחמת ההסתר והגלות וכל מיני עבירות שהתרבו בדור דידן שחוסמות את התפלות, איך זה מסתדר?

תשובה:

א. זהו כאוצר שככל שגדול יותר כן נותנים אותו בכספת טובה יותר. אולם מי שפותח הכספת מגלה האוצר הגדול יותר! כאשר תגלה את הפשיטות והתמימות, האוצר יפתח!

שאלה:

2. וכן הרב כתב בתשובה שאין עיקר התפילה שתתקבל אלא הקשר עם ה', אמת הדבר אבל בתכלס אדם מתפלל שתפילתו תתקבל ונכון שהדרך היא גם מטרה אבל קשר חד צדדי הוא לא ממש קשר, קשר זהו הדדי, אני יכול להגיד על עצמי שאני מתפלל הרבה תפילות על כל מיני דברים חשובים ביותר ושום תפילה לא מתקבלת הכוחות להתפלל כבר ממש אזלים...

תשובה:

ב. הינך בונה את הקשר עם הקב"ה על נתינה וקבלה, ולא על מערכת של קשר של אוהב ונאהב, ולצורך כך נצרך פתיחת עולם ההרגשה יותר בבירור. נצרך שינוי ביחס של הקשר שלך לקב"ה.

שאלה:

3. מצד אחד אומרים אין לנו על מי להישען אלא על אבינו בשמים מצד שני ההסתר פנים עכשיו הוא הכי גדול, ודאי שכתכלית זו האמת אבל למעשה זה לא כך, מה על האדם לעשות הוא מרגיש ממש אומלל ואבוד ממש בודד, אין גם רבנים שפונים עליהם ועושים תיקונים או מתפללים על האדם, אז מה לעשות??

תשובה:

ג. כנ"ל אות א'. היום הקב"ה כל כך גלוי! וכל כך נעלם!

תודה רבה

בלבבי חלק ב' - דדני העבודה

שלום לכבוד הרב, אקדים ואומר כי דברייך חדים מאוד וניכר כי הבנתך בנפש האדם גדולה מאוד. ארצה לשאול מס קצר של שאלות לגבי עבודת קניין אמונה חושית וקרבת ה' חושית כפי שמבואר בחלק ב':

שאלה:

1) בחלק "ואני תפילה" מדובר כי התפילה מחברת בין כל הנקודות וצריך להקדים תפילה לכל דבר, אז האם גם למשל שעובדים על נקודת הכרת הבורא(המדרגה השניה) צריך לעבוד על עניין של הקדמת תפילה לכל פעולה(תפילה, לימוד תורה, גשמי וכו') ובמקביל לעבודה על אותה הנקודה?

תשובה:

א. עבודת הקדמת תפילה לכל דבר הוא ענין שדורש "עבודה לעצמו". ואחר שעבד על כך, מצרפו לכל דבר ומקדימו.

שאלה:

2) האם זה נכון לומר שבמהלך תקופה כה ארוכה של עבודה על נקודה מסוימת כמו הכרת הבורא, לפי שעה האדם ירצה לעורר ולהתבונן גם בנקודות נוספות שהם לא מרכז עבודתו

באותו זמן על מנת להגיע להתרוממות הרוח, ביטחון בה, אהבת ה' ושמחה וכו' לפי צורכנו ועניינו?
לא בשביל קניין הנקודה בשורש הלב אלא השגת רגש ספציפי נקודתי

תשובה:

ב. כן! באיזון נכון.

שאלה:

3) בספר התניא מדבר האדמור הזקן הרבה על התבוננויות שונות (בעיקר ברובד המחשבה)
המולידות יראה/אהבה בנפש האדם..
האם התבוננויות כאלה משתלבות ביחד עם דרכי העבודה שמבאר הרב בחלק ב' בספר? או
שמא מפריעות לעבודה?

תשובה:

ג. חלק ב' בנוי יותר על פשיטות הרחוקה מהרכבה מחשבתית, אלא שינון יסודות ברוחב,
במחשבה ודיבור. לעומת כך תורת חב"ד בנויה על "התבוננות" בעיקר, הרכבה עד התדבקות
ותקיעת המחשבה בא"ס. אלו הם מהלכים שונים שמתמשים עם כוחות נפש שונים.

שאלה:

4) האם לדעת הרב מדרגת הכרת הבורא יכולה להשתלב ביחד עם מדרגת ההשגחה הפרטית
באותה תקופת עבודה או שבהכרח כדאי להפריד ביניהם (ז"א לדוגמא אני יודע שה' נמצא לידי
ובכל מקום והוא גם משגיח על כל פרט ופרט)

תודה רבה רבה לרב על מסירות הנפש עבור כל אחד ואחד מישראל, אני מאוד סקרן לגבי
התכנים פשוט רוצה לבאר את הדברים בראשי לפני שאכנס לעבודת חיים שכזו..ישר כוח

תשובה:

ד. העבודה על כל אחד נצרכת לעצמה, אולם אחר שקנה משלבם.

בחירה בסוד יושר

שאלה:

אם הבחירה היא בסוד יושר ובחירה זה בין טוב לרע זה אומר שיש קלקול ביושר היינו עירוב טוב
ורע כי ככה גם הרמח"ל כותב שהעדר דבק רק בקצוות אבל בנקודת האמצע אין שום אחיזה
לקלקול, ורואים מכך שיש עניין של קלקול ביושר. תודה רבה

תשובה:

היושר עצמו הוא ממוצע בין הקצוות ומאזנם. כאשר אור היושר, קו האמצע, נעלם מן הקצוות,
נעשה קלקול בקצוות ולא ביושר עצמו!

סדר בעניין המדרגות הרוחניות בצורה מפורטת

שאלה:

שלום,
אני לומד בהרבה ספרים על עניין של מדרגות רוחניות ושואף לעלות מעלה.
אבל אני פשוט לא מבין מה הסדר.
האם יש ספר שמפרט מה יש בכל מדרגה?
מהם התנאים הנפשיים עליהם צריך להתגבר?
איך להצליח לעבור כל שלב והם האתגרים שם?
מרגיש לי שאצלנו ביהדות אין סדר וזה דבר שמאוד מקשה עלי.
המידע הזה הוא כל תכליתנו ויש הרבה ספרי חסידות שונים עם מדרגות שונות וחסר פירוט ולא רק להציג עובדות.
זה כל תפקידנו בעולם אז מדוע אני לא מבין כלום?
אשמח להכוונה.

תשובה:

כיוון שנפש בני אדם אינה שווה, לכך גם הדרכים אינם שוות, ולכך אין סדר פרטי, ואי אפשר לכתוב ספר לכל אחד! סדר כללי הוא הסדר שנתבאר במסילת ישרים, שבנוי על סדר הברייתא של ר' פנחס בן יאיר. אולם זהו סדר "כללי", ואין שום הכרח לכל יחיד לילך בסדר זה דווקא .

תענוג ועונג בחיבור לבורא

שאלה:

שלום הרב,
למדתי הרב בשיעורים שלך ושל הרב יובל אשרוב ואחד הדברים שלמדתי הוא שתענוג נמדד ברצון, ברגע שהרצון שלך לקבל תענוג גדול כך העונג שמתקבל.
אבל ברגע שמשתמשים ברצון הזה לתענוגים גשמיים התענוג נעלם משום שאין כבר רצון.
עכשיו בתשובה שענית לי על מנת להשיג את התענוג שלא יאבד צריך רצון מאוד חזק רוחני בתוך התענוג הגשמי.
הגדרת את זה כך:
"לא רק המחשבה במוח בלבד, אלא מה הרצון האמיתי"

עכשיו נתקלתי בבעיה והיא שאני לא מבין איך להגיע למצב של חיבור לבורא עם רצון רציף.
אני כמו מנוע, נותן חשיבה של דבקות בבורא מאהבה, מתאמץ לדבקות(בעיקר במצבים של חוסר כגון בעיה שהגיעה, ברחוב, לחץ עבודה) טיפה ריכוז של אהבה לנקודת החיסרון הזאת שנוצרת ובוים הרגשת הנשמה של כמו התנעה של רכב. חום בלב שממלא. אבל אחרי כבר אין לי את הרצון לאהבה משום שקיבלתי את החום הנשמתי מנקודת האהבה שבלב.
אבל אני לא רוצה שההרגשה תפסיק.

אני מעוניין תמיד להיות על הקצה הזה של חיסרון וחיבור לה'.
איך מגיעים לכך?
אשמח ממך לתשובה ארוכה יותר, עם מעט דוגמה בכדי שאוכל להבין טוב את השאלה
החשובה הזו.

תשובה:

הינך מתחבר באופן של קיצוניות, הדרך הפנימית יותר, חיבור מתוך השקטה - כפי שנתבאר
בהרחבה בספר "התבודדות".

כוונות האכילה ליהודי פשוט

שאלה:

שלום לכבוד הרבה שליט"א

האם רצוי שכל יהודי פשוט יכוון באלו הכוונות כאשר אוכל ושותה?

כגון מאכל עולה צ"א כמניין יאהדונה"

צריך לכוין באכילה לב' י"ה במילוי יודי"ן - יו"ד ה"י יו"ד ה"י. ותכוין שהוא משם ע"ב, שהוא
כנגד מוח דחכמה. ובשתיה יכוין לב' פעמים י"ה במילוי יודין - יו"ד ה"י יו"ד ה"י. ותכוין,
שהוא משם ס"ג שהיא בבינה, עולה גימטריא יין, שהוא נגד מוח בינה. וזהו אכילה - אכל
י"ה, שתיה - ש"ת י"ה. ולכוין להמשיך לה מוחין אלו; מוח החכמה ע"י אכילה - ב' פעמים י"ה
י"ה - יוד ה"י יו"ד ה"י דע"ב, ומוח בינה ע"י שתיה - ב' פעמים יו"ד ה"י יו"ד ה"י דס"ג, גי' יין. כי
אין לה אלא תרין מוחין. וצריך להיות השתיה מרובה מאכילה, לרמז למלכות שהיא בחינת
גבורה, ומוח בינה גובר בנוקבא, לכן צריך להיות השתיה מרובה. (א);

תודה רבה!

תשובה:

לא רצוי שכל יהודי פשוט יכוון כאלו באלו הכוונות.

שיטות לקניית אמונה

שאלה:

שלום לכבוד הרב

רציתי לשאול האם קניית האמונה בתוך ליבו, צריכה להיות דווקא על ידי התבוננות כפי שמביא
שיטה "באור יחזקאל" וכ"ו שיתבונן על הבריאה.

האם הרב יוכל להביא כמה שיטות לקניית האמונה?

תשובה:

אינו דווקא ע"י התבוננות. דבר זה נתבאר בספרים בלבבי חלק א' וחלק ב', קנין ע"י פשיטות. חלק ה', קנין ע"י דיבור. חלק ז' חלק ח' וחלק ט', ע"י התבוננות פנימת בכמה סגנונות. והדברים ארוכים, ואכמ"ל.

המשך שאלות בקבלה ואלף העשירי

שלום כבוד הרב,

שאלה:

1. להבנתי הרצון ביחס להויה הוא גילוי אבל ביחס לעצמו הוא העצם ולא הגילוי ולכן בעולם של רצון (לא ביחס להויה) - האתרוג הוא הוא רצון, היש הוא הרצון בעוד בעולם של הויה לעולם היש הוא רק מראה וגילוי ונשאר בו רשימו שלא בקע את כולו, כמובן שרצון ביחס להויה הוא גילוי ולכן מצד זה הוא תחתון אבל שמבודדים כל עולם לעצמו נראה על פניו שרק הרצון בוקע את הכל בעוד בהויה נשאר יחס של 2, מה לא מדויק בדבריי?

תשובה:

א. נכון. ונסכם את הדברים: אמיתת הויתו, "גילוי ראשון" - אור אין סוף. ויש בו ג' הבחנות. א. היותו גילוי ביחס לכך שהוא מגלה את אמיתת הויתו. וכן מגלה שכל הגילויים אינם אלא מאמיתת הויתו. ב. גילוי "אור א"ס", בכמות ואיכות, כמ"ש במילון ערכים בקבלה - ערך אין סוף. ג. עשר ספירות הכמוסות בא"ס, שהם שורשי ההתפרטות, שורש כל הנבראים. ולפיכך כל הויתו, הויתו הנבראים, אינם אלא כח גילוי, גילוי של אמיתת הויתו. וכל היחס שאמרו רבותינו, ובפרט בתורת חב"ד, שכח הגבול נכלל בבלתי בעל גבול, באחדות נפלאה וכו', כל זה קאי על י"ס הכמוסות במאצילן, והיינו כללות י"ס וענפיהם, באור א"ס. אולם אין לנו יחס ליחס כיצד י"ס, וכיצד אור א"ס, יש לו הגדרה של יחסות ביחס לאמיתת הויתו. אולם זה ידעינן שגילוי אור א"ס, הוא מאמיתת הויתו, אולם אין ליחס יחס של חיבור וביטול וכד' בינם, אלא אך ורק שזהו גילוי מאמיתת הויתו. כי מצידו אי אפשר לנו לומר כלום זולת עצם כך שידעינן שהוא קיים, "אמיתת הויתו", ושהויתו אינו אלא גילוי ותו לא. וכל הגדרת חיבור וביטול וכד' הוא מכאן ואילך. ולכך זהו יחס של שנים. אמיתת הויתו - וגילוי. ואנחנו חלקי הגילוי, ולכך אנחנו שניים. אמיתת הויתו - אחד. אנחנו הנבראים גילוי - שניים. וגילוי זה עצמו נחלק לה' גילויים, כמ"ש הלשם. א. אור א"ס. ב. צמצום וקו. ג. א"ק. ד. אצילות. ה. ביי"ע. וכל זה בכללות ובפרטות חוזר ונחלק חלילה.

שאלה:

2. אם הרב אומר שלעולם אנחנו מראה אז בעצם לעולם לא נצא מתפיסת 2 (גילוי והויה) כי אחד מוחלט זה רק הוא האם זה נכון?

תשובה:

ב. נכון. אולם אנו כמראה שמתגלה בנו האחד. אולם עצם הגילוי הוא כבר שני. והבן שאנו הנבראים לא רק מגלים את הוית אמיתתו, אלא כל הויתו אינו אלא הויה של גילוי.

שאלה:

3. אם ככה האם זה אומר שעדיין ברצוא יש לנו נגיעה כיביכול בהיותו (אחד המוחלט) והשוב הוא לגילוי זה מצידו- מצידנו או שלעולם אין לנו נגיעה בהיותו בתור נבראים שמהותם היא רק גילוי

תשובה:

ג. כהצד השני, ולעולם כל הויתנו אינו אלא גלוי.

שאלה:

4. האם זה אומר שגם לאחר האלף העשירי נישאר עדיין גם/רק בגילוי?

תשובה:

ד. עד האלף העשירי אף המגלים שנים בתוך עצמם, ושורש י"ס הכמוסות במאצילן. והיינו שיש ב' בחינות, אור א"ס וי' ספירות. ומתפשט לתתא צמצום וקו, אור וכלי וכו'. אולם באלף העשירי המגלים הם אחד, אולם הם עדיין בתפיסת שנים, כנ"ל אותיות א-ב-ג. כי עצם כח הגילוי הוא שני, כנ"ל. מה יהיה אחר אלף העשירי, לא ידעין כלל.

שאלה:

5. האם אחרי האלף העשירי יהיו שינויים? מה השינוי שיהיה בין לפני לאחר האלף העשירי?

תודה רבה!

שאלת המשך - גילוי ההויה

שאלה:

שלום כבוד הרב,
תודה על ההסבר הבהיר בנוגע ללמה הכרה עם דילוג תעזור לתפיסת גילוי, אשמח רק לחידוד וסדר קטן מהרב כי על פניו נראה שהדילוג יותר מרחיק מהויה כי הדילוג בגילוי הוא כמראה הבזק כמו שהרב מצטט בעוד שמנוחה קרובה יותר להויה, בנפש מרגיש לי קצת סתירה שחיבור לדילוג יעזור לי להתחבר לגילוי ההויה כי הדילוג מקפיץ. הרב יכול לבנות לי תפיסה פנימית נפשית נכונה ביסודות האלה של גילוי דילוג הויה?
תודה רבה על העזרה

תשובה:

כל זמן שהאדם לא בירר בנפשו שההתראות אינה אלא התראות של גילוי ההויה, התראות מתחלפת, אלא תופס את ההתראות כפשוטו, עי"ז דבק ונח בהתראות זו. אולם בעומק אין זה מנוחה שלמה כי נח ודבק בדבר מתנועע, אלא שלרוב דקותו אינו חש את התנועה, ולפיכך אין זו מנוחה מוחלטת.

אולם כאשר האדם בירר בנפשו שכל ההתראויות אינם אלא התחלפות של התראות המשתנה כמראה הבזק, עי"ז אינו יכול לדבוק ולנוח בהתראות, אלא נח בהויה עצמה, בעצם הגילוי של אמיתת הויותו, וזוהי המנוחה השלמה ביותר שיש בנבראים. נמצא שעצם התפיסה שכל התראות אינה אלא דילוג של גילוי, היא גופא תובעת מנוחה שלמה בהויה, באמיתת הויותו.

אם איזה היתר למדיה וכמה זה מטמא

שלום כבוד הרב,

שאלה:

1. מה שהרב אומר על השימוש במדיה נראה כמו דבר ששייך לענייני קבלה שהרי לפי הפשט בפשטות מותר, כמובן אם מדובר על דבר שבאמת מותר שהרב אמר שזה גם מטמא, מדוע פה יש להקפיד הרי יש הרבה דברים חמורים שעל פי קבלה יש להקפיד ואנשים כלל לא מקפידים אז מדוע כאן שונה?

תשובה:

א. ברוב המקרים זה אסור מדינא ממש. ומ"מ אף המותר, זה אינו עוד טומאה, אלא שורש כל הטומאות, ואינו דומה לשום טומאה אחרת!

שאלה:

2. "כמה" זה מטמא ומרחיק את האדם מה? אין סרגל למדוד ומשקל לשקול אבל לסבר את האוזן להבין בערך? בפרט אם האדם נצרך מידי פעם לשימוש במדיה לדעת כמה להפחית יותר ויותר כמה שאפשר

תשובה:

ב. מטמא עד המקום העמוק ביותר ששייך לטמאות!

שאלה:

3. איך המדיה זה הניסיון האחרון וכו' הרי כל העניין של ניסיון זה שאדם מודע אליו ויש לו ניסיון אך כאן מרבית האנשים כלל לא יודעים אז כיצד זה ניסיון?

תשובה:

ג. כל אדם שלא נשתבשה דעתו מכיר ומרגיש שכלי זה משחית את כל האנושות!!!

תודה רבה

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות
פרשת בשלח תשפ"ב

[224]

- ג _____ מה דעת תורה על ספרי חיים ולדר? _____
- ג _____ סילוק השכינה ממחזיקי מכשיר חכם והרחקה מהם _____
- ה _____ פ"ד תעניות _____
- ה _____ תעניות שובבי"ם _____
- ו _____ טוב ורע מציאות ודמיון _____
- ו _____ האם נכון ללמוד הגנה עצמית _____
- ו _____ הדרך האמיתית לגדול בתורה _____
- ז _____ השקפה נכונה על גימטריות ורמזים _____
- ח _____ מה גורם לאבד את התמימות _____
- ח _____ להפוך עובר במצב עכוז _____
- ח _____ לימוד ספרים חיצוניים לצורך הבנת הסוגיא _____
- ט _____ חיבור לתורה וחסד _____
- ט _____ התבודדות ושלוש בית _____
- י _____ מכת חושך אור ליהודים _____
- י _____ יישור שיניים לגברים משום נוי _____
- י _____ הנהגה עם אח חילוני _____
- יא _____ אלף העשירי _____
- יא _____ ד' בחינות פנים ואחור _____
- יב _____ לפיכך נברא האדם יחידי _____
- יב _____ דעת הרמב"ם והרמב"ן על אריסטו _____
- יב _____ תלונה על התעללות ואין עדים _____
- יג _____ מי משנה את המציאות _____
- יג _____ אמונה ובחירה _____
- יג _____ שמירה מקורונה ע"י דביקות בהקב"ה _____
- יד _____ מקור למחיית ערב רב שבנפש _____

- י' _____ חיסוני ילדים קורונה
- י' _____ פגיעה נפשית
- י' _____ רוב נשמות בדורנו יש להם ניצוץ מהערב רב
- טו _____ מקורות לספר בלבבי ח"א וח"ב
- טו _____ מדוע גדולי הדור אינם עוסקים ולא מחנכים לדבקות
- טז _____ יסוד החזו"א באמונה ובטחון
- טז _____ לא ידח ממנו נידח
- יז _____ סדר הלכה יוקר הדיור וריבוי יתומים ואלמנות
- יז _____ שורש הבעיה בכאבי כליות
- יז _____ עם מי הקב"ה מדקדק כחוט השערה
- יח _____ איך לדעת מי אני ומה היסוד שלי
- יח _____ רעיון לטהר המחנה מאינטרנט לא כשר

הודעה חשובה

עקב עומס רב של שאלות המגיעות לאחרונה אל הרב שליט"א,

מתבקשים ציבור השואלים לא לשלוח יותר משאלה **אחת** בשבוע

[ואף אם זו שאלה בנושא אחד, יש לשלוח בנושא זה רק שאלה **אחת** באותו שבוע]

בתקווה להבנה, מערכת שו"ת בלבבי משכן אבנה

מה דעת תורה על ספרי חיים ולדר?

שאלה:

כמה אנשים מבקשים ממני לשאול אודות מחבר הידוע חיים ולדר, המחבר של "ילדים מספרים" ועוד ספרים ידועים שהם מצויים לרוב בבתי ישראל כבר לעשרות שנים. (א) האם יש בעיה לקרוא ספרי חיים ולדר, הן בעבר והן עכשיו לאחר שיש שמועות עליו, הן סדרת "ילדים מספרים" הן הספר שלו על השקפת החיים? או שיש להרחיק מספריו? (ב) עכשיו לאחר שיש כל מיני שמועות ובלבול ודיעות מחולקים וקולות על חזקת הכשרות של המחבר האם יש לזרוק הספרים שלו מהבית? (ג) האם יש איזה דברים שהרב יכולים על כל המצב הזה בכללות, שהיה מאד זעזוע בכלל ישראל מכה אנפין?

תשובה:

הנני תמה מאוד על השאלה, וכי עד כדי כך נעשו עוורים!!! גלות! גלות! גלות! רק בדור מבולבל כזה אפשר לשאול כאלו שאלות!!! ג"ע ושפ"ד יחד ומלמדים זכות? השלב הבא ע"ז וג"ע ושפ"ד יחד, וגם על זה ילמדו זכות? וזהו בדיוק עומק שער הנ' שיוצא ומתגלה, במקום כללות ההפכים דקדושה, הופכים הכל, אומרים לחושך אור הוא.

סילוק השכינה ממחזיקי מכשיר חכם וההרחקה מהם

שאלה:

1. הרב ענה לאדם ששאל על אדם שיש ברשותו טלפון חכם שזה מרחיק באופן משמעותי את השכינה מהישיבות, רציתי להבין האם מדובר רק בשעה שאותו אדם משתמש בו ומחובר למדיה או אפילו שנמצא בכיסו?

תשובה:

א. אפילו בכיסו.

שאלה:

2. האם שהולך אז מיד השכינה חוזרת? ואז שבא שוב פעם הולכת?

תשובה:

ב. כן.

שאלה:

3. לגבי תפילה שמצוי מאוד בהרבה בתי כנסיות יש להתרחק ממנו ארבע אמות או שלא משנה כי בכל מקרה נמצא באותו חדר?

תשובה:

ג. להתרחק כמה שיותר בשום שכל.

שאלה:

4. איך זה בא לידי ביטוי שיש פחות השראת השכינה? האם התפילה קשה מאוד להתקבל במקום זה? האם יש פחות סייעתא דשמיא בלימוד משמעותית? מה עוד?

תשובה:

ד. זה חלק מהאופנים. לכל אדם לפי אופן הגילוי הרוחני שיש לו, נסתתר יותר לפי ערכו.

שאלה:

5. האם יש לעשות מאמץ מיוחד לחפש מקום נקי ממכשירים אלו?

תשובה:

ה. כן.

שאלה:

6. מה לגבי הכותל ששם מצוי לרוב מכשירים אלו? כלומר שכל העניין להגיע לכותל בעיקר זה כי שם התפילה יותר מתקבלת ויותר השראת השכינה אז אם מצוי שם מכשירים אלו יוצא שלא מוסיף יותר מידי להתפלל שם?

תשובה:

ו. שכינה לא זה משם.

ה' שו"ת פרשת בשלח תשפ"ב [224]

שאלה:

7. והוא הדין לקברות צדיקים?

תשובה:

ז. תלוי באיזה צדיק.

שאלה:

8. האם הצדיק הולך משם כאשר מגיע אדם עם מכשיר חכם?

תשובה:

ח. פעמים כן.

פ"ד תעניות

שאלה:

שלוש לכבוד הרב הבנתי פעם מהרב שאת פ"ד תעניות לא חייב לצום ברצף, אבל מישהו ציין לי לשער רוח הקודש שעזר תיקון כג שצריך ברצף האם נכון? תודה רבה

תשובה:

הצורה השלמה "רצופות", אולם עקב חולשת הדור הקילו בכמה אופנים.

תעניות שובבי"ם

שאלה:

א- בשער רוה"ק תיקון כז שמתענים 40 יום עד פרשת תרומה וקצת מן תצוה, וקשה שצ"ל קצת מתרומה כדי שיהיה ארבעים? תודה רבה

תשובה:

א. יש ימים חסרים כגון ר"ח.

שאלה:

ב- אז מה הפשט 2 תעניות פ"ד של האריז"ל, זה דוקא על מזיד או אפילו על שוגג?

תשובה:

ב. גם וגם.

טוב ורע מציאות ודמיון

שאלה:

הרב אמר שהיסוד נכון שהרוע לפני החטא היה רק הוא אמינא שמשלילתו יתברר האמת, שקר שיהיה נגדו אמת. האם זה נכון שמבחינת הרע הוא ניצל וקיבל מציאות אמיתית כביכול מאז החטא? ורק מצד הטוב נעשה עוול. כאילו כביכול שמצד עובדי הנחש זה עזרה לרוע.

תשובה:

הרע יצא לפועל, אולם כל גדרו בתוך "מדמה" אינו מציאות גמורה. ולכך שרו של גיהנם "דומה" שמו, מפני שמהותו דמיון, וממונה על אלו שדבקו ברע, דבקו בדמיון.

האם נכון ללמוד הגנה עצמית

שאלה:

ראינו לאחרונה איך ההמון הערבי התפרע ושרף בתים והמטרה לא הצליחה לעשות כלום, וצבי יחזקאלי אמר שזה רק עניין של זמן עד שכל ערביי המדינה בזמן אמת של מלחמה יתהפכו עלינו בתוך ביתנו.

האם זה נכון לאור מצב זה ועוד אחרים ללמוד הגנה עצמית על חשבון לימוד התורה וזה לא נחשב ביטול תורה? תודה

תשובה:

מצד גדרי ההשתדלות יתכן שכן, ותלוי לפי מדרגת כל יחיד, והן מצד תקנת הציבור. אולם מכיוון שלימוד זה אינו נעשה בקדושה על דרך כלל, וכן מגדיל את כוחי ועוצם ידי ברוב מוחלט של המקרים, לכך יש לחדול מכך ולא לעסוק בעניינים אלו כלל וכלל.

הדרך האמיתית לגדול בתורה

שלום כבוד הרב, המשך שאלה "מהי הדרך האמיתית לגדול בתורה"

לא הבנתי את דברי הרב, אשמח לקבל יותר בהירות והרחבה

שאלה: א. האם כל אדם יכול לגדול בתורה ולהיות ת"ח ולהגיע לידיעת התורה?

תשובה: א. כן, להשיג את "חלקו", דייקא.

שאלה:

ב. שאלתי שיש הרבה דברים שהם הבסיס עוד לפני עמל התורה ותפילה והרב אמר: נכון יש שורש ויש ענפים, למה הרב מתכוון? ראשית כל כיצד הם ענפים הרי הם הבסיס של הבניין ולאחר מכן מגיע עמל התורה ותפילה פרטית של האדם?

תשובה:

ב. דרך ארץ קדמה לתורה, אולם זהו "דרך", העיקר זהו התורה, והדרך ארץ וכיוצא בזה הם כלים, או ענפים. אולם לעולם העיקר זהו עצם "האור" ולא הכלים, ו"תורה אור" דייקא ולא זולתה, והיא מאירה את אורו ית'.

שאלה:

ג. ובנוסף שאם זה הבסיס אז לרוב רובם של האנשים כלל לא שייך לגדול בתורה כי אין להם את אותו בסיס, או שיש להם חלק?

תשובה:

ג. גדולים בתורה הם באמת המיעוט ולא הרוב של הכנסת ישראל.

תודה רבה

השקפה נכונה על גימטריות ורמזים

שאלה:

לפני כמה שנים הייתי משתמש בתוכנת מחשב כדי לעשות הרבה גימטריות ורמזים, ולעתים קרובות ראיתי דברים מדהימים איך שני רעיונות, אנשים או מקומות היו שווים.

אבל אפילו נראה לי שאתה יכול לחוש את השורש נשמה של כמה אנשים שעשיתי עליהם הרבה גימטריות. לדוגמה, נראה לי שהנשאי ארה"ב טרומפ לשעבר היה מהשורשים אלוף מגדאיל וכו'. בנוסף שמעתי דברים על השורש נשמה של כמה אנשים מפורסמים בימינו, למשל שמעתי שיוסף מרן רבי עובדיה היה משורש יוסף הצדיק והוא גם ירד למצרים ונכלא שם לזמן קצר וזכה לכבוד רב מאת נשיא מצרים מוברק. או שנשיא ארה"ב קלינטון לשעבר היה משורש פוטיפר, בגלל זה הייתה לו מבוכה עצומה עם דבר זימה.

השאלה שלי היא עם מה השקפה הנכונה על מציאת דברים עם רמז וגימטרייה; ולהגיד חידושים בכלל בימינו על שורש נשמה?

תשובה:

זה יכול להיות "יהודה ועוד לקרא", אולם אי אפשר לבנות על כך כלום!

מה גורם לאבד את התמימות

שאלה:

שלום כבוד הרב:
שאלה בבקשה - אך ואיזה סיבות גורמות לאדם לאבד את התמימות שלו?
ומה היא העיצה לגלות את התמימות חזרה בשם יתברך?
תודה רבה כבוד הרב.

תשובה:

כי האדם נפגש לאורך כל חייו עם היפך התמימות ומושפע מכך רבות מאוד מאוד מאוד.
יש לחפש את המקום שנשתמר ולו במעט, ולהעריך אותו ולהתחבר אליו חיבור עמוק, ולאט לאט ללבות אותו. וכן ככל שהאדם מוריד יותר דמעות, על דרך כלל חוזר למצב של ימי קטנותו ומתעורר יותר התמימות. ואזי נצרך להתחבר אליה.

להפוך עובר במצב עכוז

שאלה:

שלום לרב
אני בתחילת חודש שמיני, והעובר שלי נמצא במצב עכוז, כלומר עדיין לא התהפך. באופן טבעי ישנה אפשרות שהוא יתהפך בימים הבאים, אבל אני חוששת לאור מה שקרה עימי בלידה הקודמת בה ילדתי במצב עכוז.
רצוני לשאול, מה הרב ממליץ לעשות בכדי שהעובר יתהפך, והאם יש משהו שאני צריכה לתקן? אם אפשר גם ברכה ללידה קלה תודה רבה

תשובה:

לכוון בכריעות בתפלת שמונה עשרה כראוי. בשורות טובות!

לימוד ספרים חיצוניים לצורך הבנת הסוגיא

שאלה:

לכבוד הרב הגאון הגדול שליט"א, שלוי וברכה וכט"ס
ברצוני לשאול כך, למדנו עתה בסוגיות דפרק המפלת בנדה דפים כ"ו- כ"ז דיני שליח, והתעוררנו שהמציאות הידועה לנו אינה מסתדרת כלל עם הסוגיא, והעיר לי אברך שליט"א

שכיון שלהבנת הסוגיא [וכן עוד הרבה סוגיות כיוצ"ב] צריך לדעת את המציאות וזה ע"י לימוד בספרים חיצונים לידיעת מציאות זו בחכמת הרפואה [וכרב שהיה י"ח חודש אצל מגדלי בקר] וטען לי בתוקף שכיון שבלי ידיעה זו חסר בהבנת הסוגיא (כמדו' שעוד פרטים לא היו מובנים כראוי), א"כ יש בזה ביזוי הגמ' שאיננו לומדים אותה זה כדי להבין את הסוגיות ומאידך אני מעודי לא ראיתי שרבותי גדולי עולם למדו בספרים חיצונים לצורך זה, והלה טען שאכן חסר בהבנת הסוגיא, האם אי"ז ראוי שמי שיכול לקרוא חומר חיצוני זה אכן יעשה זאת, והנני חושש שיכנס לי מידע חיצוני זה.

איזוהי דרך הישרה שהקב"ה רוצה שנעשה ונדע?

תשובה:

ר' שלמה זלמן אויערבך זצ"ל נהג מידי פעם לשוחח עם בעלי הבנה בענין שיסבירו לו את הנצרך. ניתן למצוא שומרי תורה ומצוות שיודעים בעניינים אלו.

חיבור לתורה וחסד

שאלה:

אדם רוצה לעסוק גם בתורה ותפילה וגם בחסד, איך יחלק את יומו, וכמה זמן יעסוק בזה ובזה

תשובה:

אין דרך שווה לכולם, זה תלוי בשורשי הנשמות. אולם לכו"ע נצרך חיבור עמוק לתורה ולחסד.

התבודדות ושלוש בית

שלום

שאלה:

האיך המתנהלים אם שלום בית כשעושים התבודדות, האם אין זו סתירה שעושים לבד ואין משתתפים אשתי בכלל?

אשמח לתשובה באיזה ספר ללמד בענין זה.

תודה רבה

תשובה:

אפשר לשתף במה שניתן, ולעולם אי אפשר לשתף את זולתו עם כל הנימים של עומק הנפש.

לפיכך נברא האדם יחידי, והשותף השלם הוא רק הקב"ה, שהוא שותף עד העומק הדק ביותר של האדם.

אין ידוע לי ספר שעוסק בענין.

מכת חושך אור ליהודים

שאלה:

מה הפשט שבמכת חושך היה אור ליהודים כשהיה חושך להמצריים, והרי בזמן זה מתו שמונים אחוז של כלל ישראל והיו עוסקים כלל הלילה בקבורת מתי ישראל וכמו שאיתא בחז"ל, וכי זמן שמחה היה לישראל, לכאורה אין לך זמן צרה גדולה מזו.

תשובה:

האור עצמו בירר וכילה את הרשעים!

יישור שיניים לגברים משום נוי

שאלה:

שלום רב כבוד הרב, היינו רוצים לדעת מה ההלכה בנוגע לעקירת שיניים משום נוי כגון יישור שיניים כאשר הרופא מבקש לעקור לטובת אסתטיקה. האם הדבר מותר או שמה יש להימנע מהנושא בתוקף. כל הברכות והישועות, תודה רבה.

תשובה:

כיוון שנהגו כך גברים רבים, בוודאי שאין לחוש ולהחמיר. ויש עוד טעמים להיתר, ואכמ"ל.

הנהגה עם אח חילוני

שאלה:

קראתי בזמנו על רב מסוים שהיה מכה את אחיו כיוון שהיה חילוני כאילו בשביל לחנכו. האם זו הדרך? וכמו כן איך עלי להתייחס לזה כיוון שמדובר בדמות תורנית חשובה מאוד

תשובה:

אנו ראינו ושמענו הנהגה שונה לחלוטין אצל רבותינו.

אלף העשירי

שלום כבוד הרב,

שאלה:

האם אלף השביעי עד העשירי זה כמות זו של זמן כפשוטו? ואם כן מדוע זה זמן רב מאוד עד שנגיע לתכלית?
אותם חלקים שלא זוכים בכל אלף "איפה" הם יהיו?

תודה רבה

תשובה:

הינך מתעניין בנושאים רבים, אולם לשם הבנתם נצרך ללמוד את הסוגיות. זה לא ענין של שאלה ותשובה. סוגיות אלו נתבארו בחכמת האמת.

ואשיב בקצרה: אינו זמן כפשוטו, אלא "תהליך", וזהו אורך התהליך, וחלקים שלא זוכים דבקים בחלל הפנוי.

ידעתי גם ידעתי שהתשובה אינה ברורה, אולם אין בכוחי לכתוב מערכות שלמות. כנ"ל, נצרך ללמוד באופן מסודר.

ד' בחינות פנים ואחור

שאלה:

ידוע שיש ד' בחינות פנים בפנים אחור באחור פנים אחור ואחור בפנים פנים בפנים תכלית הגילוי בלי שום מסך מסתיר אחור באחור - תכלית ההסתרה השאלה היא מה זה פנים באחור ואחור בפנים ומה ההבדל בניהם הם לכאורה אותו דבר? תודה רבה

תשובה:

פנים באחור, המקבל אינו יכול לקבל תוקף ההארה, ולכך מקבלה באחור.

אחור בפנים, כל שאין זה עיקר רצונו להשפיע נקרא אחור, כלומר אינו רצון "ראשוני" אלא בא אחרי. ואזי צורת ההשפעה באופן "ששדי בטר כתפוהי", וכמ"ש בתניא. וכן כל שמשפיע אף ל"אחרים", נקרא אחור. וזהו כאיש הנושא כמה נשים.

לפיכך נברא האדם יחידי

שאלה:

יש לנו חבורה של לימוד הקדמת רחובות הנהר והגענו לדרוש הדעת. קראתי את תשובת הרב אשר היא צינור וקו בצמצום מוחינו והיא ממש בחינת ממוצע בינינו הקטנים (בחי' שכל מצורף) לבין דרוש הדעת (בחי' שכל נבדל) ותודה להרב על כל מילה שהיא אא"ס המתלבש באותיות! ובסוף התשובה כתב הרב שליט"א: "ויתר על כן דרוש הדעת מגלה את כל הבריאה רק כח אחד "דעת". בבחינת לפיכך נברא האדם יחידי".

שאלתי ע"מ לדייק: מה כוונת הרב "לפיכך נברא האדם יחידי?" שהוא להיותו נברא ההפוך מבורא והממוצע מחברם? או להיותו כולל כל העולמות אף אלו שמעל לזו"ן דאצילות בתוך קומת אדם - נר"ן - חב"ד חג"ת נה"י?

בברכה והודיה לבורא ית' על כך שהרב בעולמנו ולא אלמן ישראל.

תשובה:

עיקר הכוונה כהצד הראשון.

דעת הרמב"ם והרמב"ן על אריסטו

שאלה:

מה היה הוויכוח בין הרמב"ם לרמב"ן לגבי ציטוט של אריסטו?

תשובה:

הרמב"ם ציטט רבות מחכמת אריסטו, אולם הרמב"ן ס"ל שהיה כופר, והיינו שכפר בכל דבר שלא השיג בחוש.

תלונה על התעללות ואין עדים

שאלה:

מהי הגישה התורנית למקרה של התעללות היום שבו יש לך אנשים שמאשימים אחרים בהתעללות אבל אין עדים שיגבו את זה. איך ניגשים למצב כזה?

תשובה:

אין לדיין אלא מה שעיניו רואות. ואולם כאשר נעשה ביושר ונקיות, אלקים נצב בעדת אל, ויש סייעתא דשמיא לברר את האמת. וזה מיעוט שאינו מצוי כ"כ בדורות אלו.

מי משנה את המציאות

שאלה:

שלום הרב,
מי משנה את המציאות ה' או אני?
תודה

תשובה:

ה' ית"ש, אולם ע"י הבחירה נפעל שינוי בכיוון מסוים שיכל להיות באופן שונה.

אמונה ובחירה

שלום לכבוד הרב שליט"א

שאלה:

רציתי לשאול האם נקודת האמונה שהבורא ית' (פועל בנפעל) זה כפשוטו? שהוא ית' מזיז את האדם.. (כאילו בלי בחירה) הוא קובע מתי ואיך תזוז היד, או שהוא ית' פשוט כח החיות של האדם, ומימלא יש לאדם יכולת להזיז את היד מכח השם ית' שנמצא בו ואם רוצה מזיז את היד ואם לא, לא מזיז. (מנקודת הבחירה)

תודה רבה!

תשובה:

זולת הבחירה הכל מונע ע"י אור א"ס ללא יוצא מן הכלל, אלא שבמדרגות התחתונות זה בנעלמות, ובעליונות בגילוי!

שמירה מקורונה ע"י דביקות בהקב"ה

שאלה: האם נכון הדבר שהקורונה מזקת רק אלו שנשארים בדמיונות שלהם עם מושגים משובשים שמתערבים טוב רע? והאם ככל שכח המדמה שלנו מתדבק לה' אחד, האדם שמור מקורונה?

תשובה: חלקית!

מקור למחיית ערב רב שבנפש

שאלה:

מהו המקור לדברי הרב שאם א' חושש שיש ערב רב בנפשו יש לו לקיים מחיית עמלק על אותו חלק בנפשו ע"י שהוא מוכן להיות נהרג על קידוש השם?

תשובה:

שורש ערב רב, כנגדו קוצו של יו"ד, ובקלקול זהו חלל הפנוי, ובתיקון מיתה על קידוש השם.

חיסוני ילדים קורונה

שאלה:

מה דעת הרב בנושא חיסון הילדים לקורונה. האם לחסן או לא?

תשובה:

אין שינוי בין מבוגר למעלה מ"ג לפחות.

פגיעה נפשית

שאלה:

עברתי טראומה קשה מאד לפני כמה שנים. ואני מרגיש שנשבר לי המוח. לא מצליח לחשוב על בורא עולם כאילו הוא נעלם ממני ח"ו. מה עושים כדי לצאת מהמשבר הזה?

תשובה:

אמונה טהורה, וחיבור לכח הטוב החזק ביותר בנפשך, כפי שנתבאר ב"הכרת הנפש". שהוא מקור הרפואה, "לכל נפש". וזולת כך טיפול בטרומה עצמה.

רוב נשמות בדורנו יש להם ניצוץ מהערב רב

שאלה:

מה המקור לביאור הרב על הא דכתב בשומר אמונים שרוב נשמות בדורנו הם מהערב רב ולכן כל אדם צריך לחשש עצמו שמא הוא מן הערב רב, שהכוונה הוא שרוב נשמות בדורנו יש רק להם רק ניצוץ ערב רב בנשמתם, אבל לא שהם ערב רב ממש?

תשובה:

בדיוק אותו מקור שממנו ינק השומר אמונים, וד"ל.

מקורות לספר בלבבי ח"א וח"ב

לכבוד מורנו ועטרת ראשנו.

אני לומד בספר בלבבי משכן אבנה חלק א, ב. וגם אני שומע את הרב הרבה על העיקר בעבודת ה' שזה האמונה.

שאלה:

א. כאשר דיברתי עם אברך על כך אם יש לכך מקורות מהתנ"ך או חז"ל, ראשונים ואחרונים, לא ידעתי כל כך לענות לו חוץ מ"וידעת היום והשבות" וכו', ובא חבוק והעמידן על אחת. אם אפשר שהרב יכוון אותנו לעוד?

תשובה:

א. עיין שו"ת שאל לבי, תשע"ח-ט'.

שאלה:

ב. למה חז"ל לא אמרו בתוך הארבעה דברים צריכים חיזוק גם אמונה?

תשובה:

ב. זה לא נצרך חיזוק, זה נצרך חידוש חיות, מאין תמצא, כולה חידוש תדיר.

מדוע גדולי הדור אינם עוסקים ולא מחנכים לדבקות

שאלה: ראשית תודה לרב שמאיר עינינו ודרכנו,

ברצוני לשאול הרב מלמד אותנו בספרים על פי דברי רבותינו שהעיקר זה דבקות והכל זה אמצעי אבל ממש לא מסתדר לי עניין זה אני גדלתי בעולם הישבות, וגם אצל הרב שטיינמן ורב גרשון ועוד, וכן ידוע לי על ר' חיים ורב דב לנדו ועוד הרבה מת"ח שבדור שעמלים בתורה כל ימי חייהם ולא רואים אצלם כלל את ענין הזה של הכנה לפני הלימוד, וכן שהעיקר זה דביקות, ותורה זה אמצעי, שמעתי רבות את הרב שטיינמן ותמיד היה מדבר שהעיקר זה ללמוד כל רגע פנוי וכו',

ולא ראינו כלל לא בספרים שלהם ולא בהנהגה המעשית שלהם שהשרישו זה, ולכן הציבור בעולם הישיבות נוהג כך, ואני עומד נבוך מאוד שמחד מה שהרב אומר זה לא דברים שהרב ממציא אלא זה הרמח"ל ונפש החיים אומרים, ומאידך יש כאן רשימה ארוכה של רבנים שענינו רואות שלא נוהגים כך וגם לא מחנכים כך, וזה אנשים גדולים לכו"ע, אז מה פשר הדבר, האם

זה גישה אחרת בהשקפה או שאוחזים שבדור שלנו קשה לחיות במושגים אלו? כי הרי זה הרבה רבנים הסטייפלר וכן הרב שך, הרב שטיינמן ר ניסים ר' גרשון, ר' בערל פוברסקי ועוד, והנה כל זה פשוט שכך הם נוהגים רק לומדים בכל רגע פנוי, ולא משננים יש בורא עולם!

ברור לי ששאלה זו מציקה להרבה מלומדי ספרי הרב שגדלו בישיבות שרואים ומרגישים לסתירה זו, ולדעתי זה ממש מצוה גדולה ליתן בהירות בזה בתודה מראש לרב ושהרב יתברך מפי עליון פי מליון.

וברור לי שהרב מבין אותי כי גם הרב גדל שם, והרב יודע שזה מה שמחנכים בישיבות וכך נוהגים הרבנים בחייהם הפרטיים, ולכן זה מאוד קשה לילך בדרך שהרב מנחיל לנו.

תשובה:

השאלה לא מדוקדקת, זהו דבקות ברצונו וחכמתו. הרב שך עסק רבות באמונה, כידוע שכך אמר לר' דן סגל שכשאני נרדם בלילות עוסק בכך רבות. וכן השיחות שאני שמעתי בישיבה ממנו עסקו בכך רבות. וכן ר' גרשון עוסק בכך תדיר.

יסוד החזו"א באמונה ובטחון

שאלה:

האם יש דעות שטוענות על יסוד החזון איש שבטחון זה לא שמה שאתה רוצה או חושב שהכי טוב לך אלא מה שה' חושב שהכי טוב לך? או שיש דעות שבטחון הוא מה שאתה חושב שהכי טוב

תשובה:

נתבאר בסדרת דע את בטחונך.

לא ידח ממנו נידח

שאלה:

מצד אחד כתוב שלא ידח ממנו נידח, מצד שני כתוב על רשעים מסוימים שנידונין לדורי דורות, וגינהום כלה והם אינם כלים, ובכלל האם כל הנשמות ללא יוצא מן הכלל יבואו לתיקונם השלם?

תשובה:

החלק העליון שבנשמה לעולם לא יתכלה, החלקים התחתונים תלוי לפי מדרגת כל אדם ואדם.

סדר הלכה יוקר הדיור וריבוי יתומים ואלמנות

שאלה:

א. למה בעולם הישיבות אין סדר הלכה מטעם הישיבה באופן עקרוני?

תשובה:

א. יש ישיבות שיש, בפרט ישיבה קטנה.

שאלה:

ב. מה המכוון בזה שיש יוקר נורא ביותר בדירות הרי זה מפריע מאוד ללימוד לאברך ועוד רבות, מה המכוון בזה על פי התורה?

תשובה:

ב. בית כנגד יחידה, מתייקר.

שאלה:

ג. מה המכוון על פי התורה ברבוי מיקרי היתומים והאלמנות שיש בדורות אחרונות?

תשובה:

ג. אין ריבוי יותר מדורות קודמים.

שורש הבעיה בכאבי כליות

שאלה:

שלום לכבוד הרב, מה שורש הבעיה בכאבי כליות. מה ההסתכלות הפנימית?

תשובה:

בכללות כליות יועצות, וזהו השורש. בפרטות נצרך בירור יותר דק בכל מקרה לגופו.

עם מי הקב"ה מדקדק כחוט השערה

שאלה:

השם מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה, השאלה האם מי שאינו בדרגת צדיק אין השם מדקדק, ומה ההבדל?

תשובה:

מדקדקים עמו כפי רמת עדינות השגתו בעת זו, וכאשר יתעלה יותר ידקדקו עמו יותר לפי ערכו.

איך לדעת מי אני ומה היסוד שלי

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א

הספרים יסודיים ועוזרים הרבה באיזון הנפש.

אני מלמדת כבר כמה שבועות על ד' היסודות לבנות כיתה י"ד, הן מאד נהנות, ואני מנסה לעשות את זה מעשי ויישומי כמו בספרים.

השאלה שמתעוררת כל הזמן היא: מה אני? איך בת יכולה לזהות מה היסוד העיקרי שלה? מה היסוד העיקרי שמפעיל אותה? ומה לעשות עם הידיעה הזו?

וכן: האם זה בסדר שאני משתמשת הרבה בספרים שלכם ללימוד תלמידים?

אשמח לתשובה בהקדם, תודה רבה מאד.

תשובה:

אינני מבין את השאלה!

זהו כל מהות הסדרה ללמד כיצד להכיר את עצמי לאיזה יסוד אני שייך, ע"י זיהוי כל אדם את החלקים היותר מוכרים לו בנפשו מתוך הפירוט של אופני המידות שנתבארו באופן של חלוקה לט"ז חלקים בכל יסוד ויסוד, ולפי זה להכיר לאיזה יסוד שייך, ולאיזה מידה בפרטות, ולאיזה חלק מט"ז חלקים שבאותה מידה!

רעיון לטהר המחנה מאינטרנט לא כשר

שאלה:

עכשיו חשבתי רעיון נפלא בזה ורוצה אני לדעת את דעת תורה של הרב שליט"א, ותמצית הרעיון הוא, ליצור מקומות שיש שם גוי שעושה כל צרכי אינטרנט ליהודי שיש לו צורך להשתמש באינטרנט.

אם יש כאן חנות שיש בהם מקומות להשתמש באינטרנט כשיש להם צורך, והם מאפשרים השתמשות באינטרנט ליהודים ע"י גוי שמשמש בהאינטרנט ועושה כל צרכי יהודי, האם יש לזה מעליותא או שיש כאן חשש שזה מכניס יהודים להשתמש באינטרנט שלולא כן לא היה עולה על דעתם בכלל לכנס לכל סוג שימוש באינטרנט? האם שימוש כשרה זו יכול להיות מבוא

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

מהארכיון

פרשת יתרו תשפ"ב

[225]

א שו"ת פרשת יתרו תשפ"ב [225] . מהארכיון שו"ת בלבני משכן אבנה

- ב גזירת הטלפונים וביטול הקומה הכשרה האם היא גזירת שמד _____
- ב טפול באשה דרך טלפון חיבור לנשמה גלגולים ועוד _____
- ד שימוש באינטרנט לצורך פרנסה במצב של פיקוח נפש _____
- ד האם יש שייכות בין החושים לארבעת היסודות _____
- ה אלו ואלו דברי אלקים חיים _____
- ה יארציט של סבא מה לעשות לעילוי נשמתו _____
- ו דבקות, מתן תורה, ומיהו המשיח _____
- ו חיסונים בעקבתא דמשיחא _____
- ז הדרכה לעמידה בנסיונות ולמניעת נפילות _____
- ז כיצד להתנהל עם עשירות מול הסביבה _____
- ח איזון סיפוקים _____
- ח מצליח לשים לב לרגש _____
- ט כמעט מתמוטט נפשית - רגשית מקנאה _____
- ט בגדרי מצוות הבית _____

הודעה חשובה

**לעת עתה לצערנו הרב שליט"א לא יוכל להמשיך לענות על שאלות.
עמכם הסליחה.**

בתקוה להבנה, מערכת שו"ת בלבני משכן אבנה

גזירת הטלפונים וביטול הקומה הכשרה האם היא גזירת שמד

לכבוד מוה"ר שליט"א,

כידוע יש גזירה העומדת על ראשינו היום, שלפי חוק הממשלה ייבטל באופן אוטומטי בל' שבט הקרוב את כל חסימות הקוים הכשרים, להיותם יכולים להתקשר לכל מיני מספרים טמאים שעד עכשיו היו מוגנים מהם.

שאלתי היא האם יש לדון הגזירה כמו שעת השמד, שאפילו לשנויי ערקתא דמסאנא הדין הוא שייהרג ואל יעבור?

תשובה:

זהו רוח של שמד, חיצוני ופנימי.

פנימי, המדיה. חיצוני, ממשלת גזירות זו בכל הויתה!

טפול באשה דרך טלפון חיבור לנשמה גלגולים ועוד

א. קראתי את תשובת הרב על אשה-מטפלת-לגברים. מה קורה אם הלקוחה היא אישה, והפסיכולוג הוא גבר נשוי מבוגר והטיפול הוא בטלפון ממרחקים?

תשובה:

א. אינו ראוי כלל! כל הסגנון הפוך מדרכי הקדושה!

שאלה:

ב. כיצד יכולה אשה להגיע לרמה רוחנית גבוהה? איך אישה לא נשואה יכולה להרוויח עולם הבא?

תשובה:

ב. תמימות, אמונה, צניעות, והוצאת כוחותיה לפועל.

שאלה:

ג. כאשר יש מחלוקת רמב"ם, רמח"ל ובעל התניא נגד הרמב"ן, איזו דעה נכונה? (במיוחד לגבי אי ההסכמה אם גוף האדם/הנאות החושניות הן קדושות או בסיס/לא קדושות)

תשובה:

ג. אלו ואלו דברי אלקים חיים. הרמב"ם דיבר במדרגת הבדלה והכנעה, והרמב"ן במדרגת המתקה.

שאלה:

א שו"ת פרשת יתרו תשפ"ב [225] · מהארכיון שו"ת בלבני משכן אבנה

ד. למה אשה לא יכלה ללמוד קבלה?

תשובה:

ד. כי שורשה תמימות, ולא חכמה.

שאלה:

ה. איך אפשר להתחבר להיבטים הגבוהים של הנשמה שלו? האם זה אפשרי עבורנו לקבל הדרכה אלוהית אמיתית אם אנחנו לא ברמה מושלמת כדי שנוכל לקבל החלטות טובות בחיים?

תשובה:

ה. ככל שמכוון לשמה, כן מתנוצץ בו אור הנשמה ומכוונו.

שאלה:

ו. האם יש משהו אמיתי שאנחנו יכולים לקבל מהחלומות שלנו? מה לגבי אינטואיציה, רגשות, חלומות צלולים, מחשבות ואינטלקט?

תשובה:

ו. כנ"ל אות ה'.

שאלה:

ז. אם לא יהיו לי ילדים במהלך החיים הזה, האם אצטרך להתגלגל רק בגלל שלא היו לי ילדים? ובאופן תיאורטי, אם 'הפגם היחיד' שלי היה שלא היו לי ילדים, האם צריך להתגלגל מחדש כדי להביא ילדים לעולם בחיים הבאים?

תשובה:

ז. תלוי אם כבר היה בגלגולים קודמים.

שאלה:

ח. לגבי ארבעה שנכנסו לפרדס, שרק רבי עקיבא יצא חי. תיאורטית, מה תהיה ה'תרופה' עבור 3 האנשים האחרים שנכנסו? מה התיקון שלהם?

תשובה:

ח. נצרך להסביר בהרחבה מה טעותו של כל אחד, ולפי זה תיקונו. וזה אי אפשר, כי נכנסו לפרד"ס, מקום הקבלה. ונתבאר כבר מעט בתשובות אחרות.

תודה!

שימוש באינטרנט לצורך פרנסה במצב של פיקוח נפש

שלום וברכה לרב הצדיק שליט"א

א. האם השימוש באינטרנט מותר לפרנסה במצב של פיקוח נפש?

גם אם התשובה היא כן, ישנן מספר בעיות חמורות:

עובדות שם נשים שלפעמים קוראים לי בשמי הפרטי, חובת עבודה באינטרנט פתוח ללא מסנן, ועוד. האם עלי לעזוב את עבודתי באופן מיידי? אני יודע שזה פוגע בי, אבל אני לא יודע איך לפרנס את המשפחה שלי אחרת. אני מרגיש שאולי זה לא אחראי להפסיק, אבל אני מפחד לאבד את העולם הבא אם אמשך. אני מרגיש שהמוח שלי עכור ואיני מסוגל להבחין היכן אני מחזיק בנוגע לאמונה וביטחון. (אני לומד סדר א' ועובד אחר הצהריים).

תשובה:

א. אינו חסום אסור. פיקוח נפש של פרנסה אני גדר של פיקוח נפש לדינא. וכן חסום למחצה ולשליש ורבע, כל שמביאו לידי איסור, אין היתר להתפרנס ע"י איסור. פרנסה אינה דוחה שום לאו גמור בתורה. זהו ניסיון של מסירות נפש לגבך. ועליך לעמוד בו, חזק חזק ותתחזק!

שאלה:

ב. האם חיזוק באמונה אצל האשה יביא יותר פרנסה, או שהאמונה אצל האשה לא משפיעה כי נטל הפרנסה הוא על הבעל?

תשובה:

ב. כן, בודאי.

שאלה:

ג. כיצד יכול אדם לדעת מתי הגיע הזמן לעבור לקהילה חדשה? מהם הגורמים החשובים ביותר למשפחה שיש לקחת בחשבון בבחירת קהילה?

תשובה:

ג. בבחירת קהילה יש לחפש קהילה שמתאימה לאורח חיך וחיי המשפחה, הן רוחני והן מעשי. הגיע הזמן לפתוח חיים חדשים, נקיים יותר. בברכה ותודה רבה

האם יש שייכות בין החושים לארבעת היסודות

האם החושים שלנו (ראיה שמיעה וכו') משוייכים ליסודות מסוימים, האם ליסוד יש חוש חזק מסוים מפותח יותר? תבורכו מפי עליון.

תשובה:

ה' שו"ת פרשת יתרו תשפ"ב [225] . מהארכיון שו"ת בלבני משכן אבנה

כן. ראייה - מים, לכך האדם נגרר בראייתו. אזנים - אש, תצלה אזניו, וכמ"ש אזנים נכוים תחילה. ריח - רוח, שורשים קרובים, ושם האדם מריח ושם נושם רוח. פה - עפר. הוצאה לפועל.

אלו ואלו דברי אלקים חיים

א. בכוכבי אור לר' אברהם ב"ר נחמן חזן וכן בספרו ביאור הליקוטים (ששם רואים את גדלותו העצומה בתורה ובסודותיה באופן מפליא), כותב הוא על מוהרן ותלמידו "כי הם הרב והתלמיד שעל ידם יהיה נתקן העולם בשלמות וכו' וכו' " וכותב עוד דברים דומים בנוסחאות דומים שזה נשמת משה בעצמה וכדו'.

שאלתי היא, האם במסגרת 'אלו ואלו דברי אלקים חיים' עלי לקבל ולהאמין בדברים אלו בשלימות, ובמקביל לא להסתנוור מהאור ולהכיר ולהאמין באותו תוקף שיש עוד דרכים בעם ישראל, קשה לי מהרבה סיבות לקבל שברסלב זו דרך יחידית, ואחד הטעמים המרכזיים זה מחמת ש"עובדה היא שעם ישראל המשיך לייצר עוד הרבה בתי חרושת לאידישקייט ולא דווקא תחת המטריה של ברסלב", צמחו לנו רש"ש, בן איש חי, בבא סאלי וכו' ללא ברסלב. האם זו אכן טענה נכונה? ואם כן האם זו אכן טענה מרכזית או שהסיבה היא אחרת, והרב מאמין בשאר דרכים מסיבה אחרת, מהי הסיבה, או מהם הסיבות? יישר כח גדול!!

תשובה:

א. הסיבה מחמת "מבט של כללות", ולא בעיקר מסיבות חיצוניות, ומצד כך כל אחד הוא אמת גמורה, "לפי שורשו", וזהו מבט מוחלט על כל חכם וחכם, על כל דבריו!

שאלה:

ב. האם זה אכן נכון לשאול מה ששאלתי בעבר, שלכאורה לא מצאנו תקדים לדרכו של מוהרן שכל נושא מסתכם בצדיק, מתשובת הרב היה משמע שהשאלה אינה נכונה, כי הרב כתב: "תורתו אמת לפי שורשו", האם אני צודק בהבנת תשובת הרב? ואם כן, אשמח אם הרב יוכל להשיב לי גם על פרט זה.

תשובה:

ב. נושא "הצדיק" הוא שורשו של ר' נחמן, ולכך זה אמת מוחלטת לפי שורשו!

יארצייט של סבא מה לעשות לעילוי נשמתו

סבא שלי נפטר שנתיים לפני שנולדתי לפעמיים אני מרגיש שאני מקושר אליו, איך זה למעשה אמור לשנות לי את החיים ביום יום, אפילו שלא הכרתי אותו? יום השנה שלו מגיע בקרוב, אני מסיים מסכת בע"ה ועושה סעודת ברכות לכבוד הקב"ה ולעילוי נשמת סבא שלי, האם זה מספיק?

תודה רבה על כל ההדרכה של הרב.

א שו"ת פרשת יתרו תשפ"ב [225] . מהארכיון שו"ת בלבבי משכן אבנה

תשובה:

הינך יכול לומר תהלים קי"ט, או משניות, לפי אותיות שמו, לעילוי נשמתו.

דבקות, מתן תורה, ומיהו המשיח

א. דבקות בה': הרב אומר שהמטרה היא להידבק תמיד לה'. השאלה שלי היא, איך זה אפשרי כשהשם הוא כל כך עצום וענק בצורה בלתי מוסברת וכל כך הרבה אנרגיה וכל כך מכריע, והם בסיני אפילו לא יכלו להתמודד עם נוכחותו לפרק זמן קצר (או שאני טועה בעניין זה), האם הרב יכול להבהיר? אם מישהו תמיד היה דבק בהשם האם הוא לא היה פשוט מרחף ועוזב את גופו ולא יחזור לעולם? תודה

תשובה:

א. אם חש דבקות למעלה ממדרגתו אינו יכול לחיות כך, ולכך במתן תורה נסתלקה ופרחה נשמתם. ולכך נצרך להשיג קרבה זו בהדרגה שלב אחר שלב לפי מדרגתו.

שאלה:

ב. האם משיח חי היום אם כן מי הוא?

תשובה:

ב. בכל דור יש מי שראוי להיות משיח אם יזכה הדור. איני יודע!

שאלה:

ג. מהי הדיאטה האידיאלית? צמחונית? או לאכול גם קצת בשר / דגים?

תשובה:

ג. קצת בשר ודגים, ובפרט בשבת, יו"ט, וראש חודש, וסעודת מצוה!

חיסונים בעקבתא דמשיחא

הרבנים איתם התייעצנו (מכל המגזרים) לא הביעו התלהבות מהחיסון בלשון המעטה, וחלק אמרו שזה איסור מן התורה לקחת משהו שיש חשש נזק וכו' (וכיום יש הרבה עדויות של נזק רח"ל) ועל כן לא התחסננו נגד הקורונה. היה מי שתקף אותנו בחריפות על שאיננו מקיימים דברי גדולי ישראל.

לאור כל האמור לעיל, אנו בכנות, בתמימות וברצון עז לשמור על שפיות דעתינו ועל העולם הבא שלנו, שואלים את השאלה הכ"כ מוזרה וכ"כ כואבת שעולה כאן עבורינו ועבור חלק מעם ישראל - איזה מין ניסיון הוא זה לא לשמוע בקול גדולי הדור?

תשובה:

שׁוֹת פִּרְשֵׁת יִתְרוֹ תִּשְׁפֹּׁב [225] . מֵהֶאֱרָכִיּוֹן שׁוֹת בִּלְבָבִי מִשְׁכַּן אֲבִנָּה

כבר אמרו חז"ל בסוף מסכת סוטה, אין לנו על מי להישען, אלא על אבינו שבשמים. וכבר הוסבר בעומק דברי רבותינו, שלא ישאר לאדם סביבותיו אלא הוא והקב"ה, כי הכל מסביב יהא מבולבל עד למאוד, וזה המצב שבו אנו נמצאים.

הִדְרָכָה לְעִמִּידָה בְּנִסְיוֹנוֹת וּלְמִנִּיעַת נִפְיִלוֹת

שלום רב, אני עובד הרבה על עבודת ה' שכל+רגש כדי לא להיות במלומדה. אפילו כותב ומחזק אחרים בנושא, ולענ"ד מגיע להרגשים אמיתיים. כאשר מגיעים נסיונות של עומס-לחץ-משימות רבות וכד' יש לי נפילה אל הקצה השני, כלומר, חושך מוחלט בשכל+רגש, כעס כלפי שמיא על עומס הנסיונות, חוסר רצון ויכולת לתפילה וכד'. מפריע לי מאד המעבר מקצה אחד לקצה שני: איך הכל (!! נעלם ברגע אחד? כל עבודת ה' הייתה דמיון?

משהו כאן לא בסדר ביסוד, אבל אני לא מצליח לתפוס את הנקודה: כל עבודת ה' שלי היא חיפוש הנאות והרגשים - ריכוז בעצמי, ולכן יש נפילה בעומס? בזמן העומס אני מרוכז רק בעצמי ואין מקום למציאות ה'? נהייתי מפונק וכבר אין לי כוח לנסיונות? זאת דרכם של ימי החושך וצריך למצוא דרך התמודדות? וכד'.

איך אדע היכן הבעיה [זה חשוב למציאת הפתרון ולא רק ידיעה בעלמא], ומה דרך העבודה לבעיה? בתודה

תשובה:

כיון שכל עבודת ה' היא באופן של "חיפוש הנאות והרגשים", כלשונוך, וכך נולדים תולדות אלו שזכרת, כי עסק העבודה נצרך שיהא באיזון בין הנאה לעמל, בין הרגש להשכלה, כל אחד לפי שורשו כך שיעור האיזון. ואם לא כן, כאשר נחלש ההנאה וההרגש, הכל נתון בסכנה. ותולדת הדבר, שכבר אין כח לנסיונות, כי נחסר קנין באופן של עמל, כי אף שבודאי היה עמל גדול במשך כל השנים, אולם עמל זה נתפס ככלי להשיג לבסוף הנאה, ולא קנין עמל בעצם וחיבור עצמי לרוחניות אף ללא תענוג, אלא חיבור בעצם אמיתת החיבור.

תענוג והנאה, זהו שלא לשמה בדקות, כמ"ש המסילת ישרים בפרק החסידות. ונצרך קנין של "לשמה", לשם חיבור עצמי לקב"ה ולתורתו.

כִּיצַד לְהִתְנַהֵל עִם עֲשִׂירוֹת מִוֶּלַד הַסְּבִיבָה

שלום וברכה. ב"ה זכיתי להיוולד לבית עם עושר והרווחה. עם הזמן עשיתי תהליך רוחני ונכנסתי לשיבה קדושה ולבנות עולם פנימי. אמנם איננו עשירים כקורח, כלומר איננו יוצאי דופן ברמה מוגזמת, אך עדיין יש בית גדול, הידור באתרוג, רכב חדש וכד'. והדבר ניכר יותר בהשוואה לחברים שלי בישיבה.

העניין הוא שאני מרגיש לא בנוח כ"כ כאשר יש מפגש בין צורת החיים הזו שקיימת בבית שלי (אם כי אני, בתור נער ובחור בישיבה הסמוך על שולחן אביו לא חי חיי מותרות השונים משל חבריי ובני עירי), לבין החברים שלי והישיבה. אני לעצמי שמח ומודה לה' ולהורים יום יום על

ח שו"ת פרשת יתרו תשפ"ב [225] . מהארכיון שו"ת בלבני משכן אבנה

הנחות והרווח שה' זימן לי (מה שמאפשר לי לשבת ללמוד יותר ולא לצאת לעבוד בשונה מחברי), והדבר לא מוציא אותי מעולמי הפנימי וחיי התורנים, ומשתדל לראות את זה בעין נכונה ולתת לזה את המשקל הנכון בלא חיי מותרות וראוונות - פנימית ומעשית. אולם ביחס עם החברים יש לי קושי, הקושי שלי נובע מצד כך שאצלם הדבר אולי לא מתקבל כפי שהייתי רוצה שיתקבל, ולא כפי ראות עיני. אני לא מרגיש בנוח להזמין אלי חברים וכד' (למרות שההורים אנשי חסד גדולים מאוד ואומרים לי להזמין ולהכניס אורחים).
אשמח להדרכה ישרה בנושא, תפיסתית ומעשית. תודה רבה!!

תשובה:

כמובן ראוי לאדם לא להבליט זאת, בבחינת למה תתראו. אולם מאידך צריך להשריש בעצמו האמונה, שהקב"ה קבע כך, ולכך אין להתפעל נפשית ממה יאמרו בני אדם. וככל שאדם מחובר חזק עם עצמו ובוראו, פחות מתפעל מדעת בני האדם, ומדיבורם.

איזון סיפוקים

שלום לרב. אשה שמקבלת סיפוק כאשר היא עוזרת לאחרים, ולא כאשר היא מטפלת בילדים או כשבעלה הולך ללמוד בזכותה.

איך אפשר לחזק אותה שלא תצטרך סיפוק מבחוץ, אלא מעצם זה שהיא מטפלת בילדים ושולחת את בעלה ללמוד תורה? תודה רבה

תשובה:

נצרך איזון בין הסיפוקים, ולא שתקבל סיפוק רק מהבית. ככל שתרגיש שזה רצון ה' ממנה, וכן תקבל משוב חיובי ממך ומהילדים ולא הרגשה שעושה את מה שמוכרחת לעשות, כן תקבל סיפוק יותר.

וכן יש לחפש אופן שתרגיש יצירתיות וחידוש בטיפול הבית.

מצליח לשים לב לרגש

שלום לכבוד הרב ותודה רבה לרב, על כל מה שהוא פועל ועושה. ישנו אדם שברמה מסויימת יכול לדייק או לזהות איך מרגיש האדם העומד מולו.

השאלה היא,

שאלה:

(א) על שם איזה כוח בנפש נקרא הכח הזה?

תשובה:

א. ביסודות על דרך כלל זהו מיסוד הרוח, נצרך לכך חיות בעולם ההרגשה.

U שו"ת פרשת יתרו תשפ"ב [225] . מהארכיון שו"ת בלבני משכן אבנה

שאלה:

ב) האם אדם כזה יכול להתחיל לטפל באחרים לפי שיטת הטיפול של הרב?

תשובה:

ב. אינו מוכרח כלל, זהו מרכיב חשוב, אולם נצרך עוד חלקים רבים בהבנה של תנועות כוחות הנפש.

כמעט מתמוטט נפשית - רגשית מקנאה

אני בחור רווק מבוגר, כל פעם שאני רואה זוג צעיר ברחוב אני כמעט מתמוטט נפשית - רגשית מקנאה, אני מטפל בעצמי בכיוונים שונים, וגם מחפש שידוך ולא מוצא לעת עתה, אבל בענין שציינתי אני מאד לא יודע לשית עצות בנפשי. האם הרב יכול לנסות לתת לי איזה כיוון בענין הזה? תודה רבה

תשובה:

נכון הדבר שלכל אדם יש דברים שחסרים לו, פעמים קטנים פעמים גדולים, ולאחרים אין את אותו חסר, אלא חסרים אחרים. הדרך הנכונה והאמיתית לכל מצבים אלו, אמונה פשוטה שהכל ממנו ית"ש לטובה!!! נצרך להפנים אמונה זו עמוק! עמוק! עמוק!
בנוסף לכך יש לרשום על גבי דף את כל הטובות שעשה עמך הקב"ה, ולחזור עליהם כל יום לפי כוחך!

בגדרי מצוות הבית

אשה שמבקשת מצוות עונה בכל יום, מה עושים??

תשובה:

המצוה הוא "כלי" של חיבור, ו"האור" הוא החיבור הנפשי.
עיקר חסרונה אינו בכלי אלא באור. ככל שתגדיל את האור, כן תצטרך את הכלי באופן מאוזן יותר.

התבונן בדברים כיצד לבנות קשר נפשי כנה פתוח ופנימי, ואזי המצוה תיעשה כלי לכך!

¹ שו"ת פרשת יתרו תשפ"ב [225] · מהארכיון שו"ת בלבבי משכן אבנה

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת: info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לברורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד

9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון" ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

■

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה

חולון יום ד' 20:30

מרכז בלבבי

רח' קדמן 4

לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'

ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק

מרכז בלבבי

רח' בלוי 33, סנהדריה פאג"י

לפרטים 052.765.1571

הודעה חשובה

**לעת עתה לצערנו הרב שליט"א לא יוכל להמשיך לענות על שאלות.
עמכם הסליחה.**

בתקוה להבנה, מערכת שו"ת בלבבי משכן אבנה

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

מהארכיון

פרשת משפטים תשפ"ב

א שו"ת פרשת משפטים תשפ"ב [226] . מהארכיון שו"ת בלבבי משכן אבנה

ב בירוד הנפש, סדר בנפש, ורציפות בלימוד _____

ג חלום על בת הש"ך ותקוה לגאולה _____

ד ילד שלא מדבר עברית _____

ה שאלות על לימוד התורה וניתוק מן המדיה _____

ו ידיעה ובחירה _____

ז שאלות בענייני רפואה והליכה לרופאים _____

ח האם להעביר את הבת מבי"ס רגיל לבי"ס פרטי שמור יותר _____

ט איך לתקן עבירות שבין אדם לחברו _____

הודעה חשובה

עקב העומס המרובה המוטל על הרב, ובמקביל לכך
ישנם רבים המקבלים תועלת מן הספרים והשיעורים וכו',
ולעומת כך, מיעוט קטן ביותר עוזר ומסייע,
לכך לעת עתה אין אפשרות להמשיך את מערכת השו"ת.

בידור הנפש, סדר בנפש, ורציפות בלימוד

א. הרב כתב לי בתשובה, שאינו מכיר איש פנימי שאפשר יהיה ללבן אתו את כללי ופרטי עבודתי הפנימית, וא"כ אני שואל - מה הרב ממליץ לעשות? הלא ברור הצורך במדריך, ובהעדרו - העבודה חסרה מאוד.

תשובה:

א. יש לברר ככל שניתן עם מי שניתן, ומכאן ואילך אין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים, תפלה ותקוה, ובטחון.

שאלה:

ב. בענין סדר בנפש, הרב כתב בתשובה: "ככל שדורשים יותר סדר אזי רואים שאי אפשר לבוא לסדר מוחלט, כי אין כוח שלם. ובעומק, כי יש כוח דילוג בנפש, ואי אפשר שהכל יהיה מסודר. התיקון, לסדר דברים כלליים, מתוך מודעות שיש כח דקדושה להיפך, ונצרך לכוללם יחדו", עד כאן לשונו.

לא כ"כ הבנתי את דרך התיקון - 'לסדר דברים כלליים', האם הכוונה לזנוח ממש את הפרטים?'

תשובה:

ב. לעולם אי אפשר להגיע לסדר שלם. ובעסק התורה על האדם לסדר כפי כוחו, ולהיות מודע שיש חלק בלתי מסודר, כגון שיטות "פרטיות" נוספות, פרטים צדדיים של הסוגיא, וכדו'.

גם בחלק המעשי של החיים, נצרך כדברך. זהו צורת חיים ברצוא ושוב, שאף שמסדר, נכון ופתוח שהסדר לא בהכרח יתקיים. וכן מעיקרא בדבר שמבין שקשה לסדרו, מניח לענין שייעשה כרצון ה'. וזה נכון לכל החיים.

מלבד כך, מי שיש לו סדר חזק מאוד בנפש, נצרך לפעמים לכתחילה לפעול בלא סדר, וזה על מנת לאזן נפשו. וכאשר מרגיש שמוכן לקבל בנפש גם את האי סדר, מתוך אמונה שהכל מתנהל לפי "הסדר" של בורא עולם, בזה השקיט נפשו כראוי.

שאלה:

ג. דבר נוסף, מה פירוש 'מתוך מודעות שיש כוח דקדושה להיפך, ונצרך לכוללם יחדו', ולא מובן לענ"ד, מה טוב בחוסר סדר, ולמה יש עניין חיובי לכוללם יחדו?

תשובה:

ג. "סדר" זהו אחד מן האפשרויות, אולם יש כח בנפש עמוק יותר, והוא מסירות נפש, בבחינת יש קונה עולמו בשעה אחת. ומי שדבוק בסדר מאוד, נעלם ממנו הארה זו. וכח זה נקרא "דילוג", בבחינת "מדלג על ההרים."

שאלה:

ד. אני הולך להיכנס לכולל חדש, כדי שההתחלה תהיה טובה חשבתי לקבל קבלה שהשעה הראשונה של הסדר תהיה ברציפות, וכן הלאה. מה דעת הרב בעניין?

תשובה:

ד. נכון, וראוי לא לדבר כלל כל הסדר, זה בסיס שורשי להצלחה.

תודה על הכל,

חלום על בת הש"ך ותקווה לגאולה

היה לי חלום וזה לא נותן לי מנוחה.

התעוררתי יותר לקראת הבוקר עם המילים האלה: זה כמו הסיפור "האסתר האבודה" ... אני חושב שמעולם לא שמעתי את הסיפור הזה, אולי כנערה, אבל אם כן, שכחתי אותו לגמרי. כפי שחקרתי עכשיו את הסיפור, שמעתי שזהו סיפורה של הבת של הש"ך.

כשהתעוררתי שאלתי את עצמי, על מה מדובר? לפני שידעתי את זה, נרדמתי וחזרתי מיד למילים האלה: הם חשבו שהיא אבודה, אבל היא לא.

כשהתעוררתי שאלתי את ה', שלחת לי שני חלומות ואין לי מושג למה הוא מתכוון. אתה שולח לי עוד אחד? לספר לי מה זה אומר? שוב מצאתי את עצמי ישנה ומתעוררת עם המילים: זה ההנחיות לגאולה.

שישה ימים לאחר מכן, היה לי בדיוק באותו אופן חלום שאומר את המילים האלה: פרק כ"ה בתהילים קשור לגאולה.

אני רק רוצה להוסיף שמעולם לא הייתי בעל דמיון או משהו קרוב לזה ב"ה.

אציין שנשימת חיי היא לחכות ולקוות לגאולה, ואני משתמש בעבודת הלב ובכוחות הגוף להתפלל לגאולה.

אני רוצה להודות לרב על שהקדיש זמן לזה

תשובה:

אסתר זו היה בה ניצוץ אסתר המלכה שנלקחה לבית המלך. והכומר שניסה לפתותה הוא ניצוץ המן. והמלך ניצוץ אחשוורוש. ומכח תקותך לגאולה מתנוצץ הארת אסתר בקרבך. וזהו שכתוב שם (תהלים, כה) כל קוֹיך לא יבשו, מעין תשועתם היית לנצח ותקותם בכל דור ודור.

ילד שלא מדבר עברית

שלום לכבוד הרב, לפני כמה שנים עלינו לא"י מארה"ב ב"ה. כל ילדי מדברים עברית ואנגלית, חוץ מאחד בן 11 שלא מדבר עברית, רק אנגלית. הוא מבין הכל בעברית אבל לא מוכן לדבר. הדבר יוצר קושי בתלמוד תורה ובהתפתחותו הכללית.

מה הרב מציע לעשות?

ישר כח ותודה על הכל

תשובה:

יש להניח ליד מטתו שישי ממשמיע תהלים או משניות ע"י אדם שקורא אותם באופן ברור. כמובן לעשות בנחת באופן שלא יתעורר ויפריע לשנתו. ובע"ה יועיל לו.

שאלות על לימוד התורה וניתוק מן המדיה

שלום לכבוד הרב שליט"א

ראשית אני רוצה להודות מקרב לב לרב על השיעורים והתשובות. בעקבות הדיבורים הקשים של הרב על המדיה ובעקבות מה שהרב אמר שאין מה לדבר על זה כל עוד מחוברים למדיה, עשיתי חשבון נפש מתוך תפילה להשם ית' ודמעות, כיצד אוכל באמת להתנתק מזה לחלוטין והגעתי למסקנה שאין לי מנוס אלא להתפטר מהעבודה. אני עובד בהייטק בחברה, כמהנדס תוכנה, בחברה יש גם אגודה דתית-חרדית. אבל כמובן שלצורך העבודה אני חייב חיבור לאינטרנט הן בעבודה והן בבית וגם פלאפון חכם בשביל תוכנת מסרים (ווטסאפ).

יש לי כמה שאלות. לגבי לימוד התורה:

שאלה:

א. אני כבר תקופה ארוכה מנסה למצוא סדר חזרות כדי באמת לזכור ולחקוק את הדברים היטב בליבי וראיתי המון שיטות וגישות שונות. מה הרב ממליץ לעניין החזרות והזכרון? כיצד יש לסדר את סדר החזרות על כל הלימוד בטווח הקצר וגם לאורך השנים כדי לזכרון הלב?

תשובה:

א. בסוף כל שבוע, סוף כל חודש, וסוף כל זמן. כדאי להתחיל כל יום בחזרה על יום האתמול.

לגבי הניתוק מהמדיה:

שאלה:

ב. האם יש אפשרות להשאיר גישה לווטסאפ או שעדיף להתנתק גם מזה?

תשובה:

ב. עדיף להתנתק. אולם הכל צריך שייעשה בשיקול דעת למדרגתך!

שאלה:

ג. האם יש אפשרות להשאיר את הפלאפון החכם ללא גישה לשיחות, ללא גישה לאינטרנט וללא שום אפליקציה, למעט אפליקציה לנגן MP3, זה נגן מאד יעיל ונח לשיעורים, או שעדיף להימנע גם מזה?

תשובה:

ג. כנ"ל אות ז'.

שאלה:

ד. האם יש אפשרות להשאיר את הפלאפון מכובה בבית ורק לקחתו לדרכים כאשר צריך תוכנת ניווט וויז? או לחילופין, האם עדיף לחבר את מערכת המולטימדיה שברכב לאינטרנט רק לצורך הוויז, או שעדיף להשתמש במפה?

תשובה:

ד. עדיף מפה, כנ"ל אות ז'.

שאלה:

ה. לעניין הורדה של שיעורים וספרי קודש מהאינטרנט, האם אפשר להוריד דרך חבר או עמדה כלשהי מידי פעם שיעורים או ספרי קודש, או שעדיף להימנע גם מזה?

תשובה:

ה. אפשר.

שאלה:

ו. האם אפשר להשאיר את הפלאפון מכובה לתקופה כלשהי עד שנראה שאנו לגמרי מסתדרים בלי ורק אז להשמידו, או שעדיף להיפטר מזה מיד?

תשובה:

ו. תלוי במדרגתך!

א שו"ת פדשת משפטים תשפ"ב [226] . מהארכיון שו"ת בלבני משכן אבנה

שאלה:

ז. מה עושים כשיש פתאום צורך, כגון לברר טלפון או כתובת או משהו אחר או לקנות משהו יד שניה וכדומה?

תשובה:

ז. פונים למקומות שקיים שימוש לצורך זה.

שאלה:

ח. יש לי המון שיעורים וספרים שכבר הורדתי מהאינטרנט, הבנתי מהרב שזה בסדר להמשיך להשתמש בהם, האם זה נכון?

תשובה:

ח. נכון.

שאלה:

ט. האם צריך ממש פלאפון כשר או שמספיק פלאפון דור 2 ללא אינטרנט ואפליקציות, אבל עם הודעות SMS ?

תשובה:

ט. כשר.

שאלה:

י. אני לא רוצה "שנפספס את הרכבת" ח"ו, מה הזמנים שהרב ממליץ לתהליך עד שנגיע לניתוק מלא בע"ה?

תשובה:

י. סוף שנת תשפ"ב.

שאלה:

יא. כיצד הרב ממליץ לגשת למייל? או שיש לבטל גם את זה?

תשובה:

יא. כרגע להשאיר.

א שו"ת פרשת משפטים תשפ"ב [226] · מהארכיון שו"ת בלבבי משכן אבנה

שאלה:

יב. מה נעשה אם נצטרך הדרכה נוספת? כיצד הרב ממליץ להכריע בדבר בהעדר תשובה מהרב?

תשובה:

יב. להתפלל לקב"ה, ולבטל את הרצון לרצון ה', ואזי תקבלו יותר בהירות בס"ד. תודה רבה מקרב לב.

ידיעה ובחירה

בענין ידיעה ובחירה, האם מצד הידיעה היינו שהשם יודע שהאדם יחטא אך אין להגדיר זאת שזה רצון השם אפילו מצד הידיעה, או שזה גם מוגדר שזה רצון השם?

תשובה:

אין לעסוק בידיעה כי זה יכול להביא לחטא ח"ו.

שאלות בענייני רפואה והליכה לרופאים

שלום לכבוד הרב, רציתי לשאול מהי ההנהגה היהודית הנכונה, כאשר נצרך לגשת לאבחון/טיפול רפואי כלשהו. מזה מספר שבועות אני חווה אי נוחות ולעיתים אף כאבים. לפני מספר שנים ביקרתי אצל הרופא לאחר מיחושים קלים, ולאחר בדיקה הוא עלה על הבעיה, לא כזו שמצריכה התערבות רפואית. כעת אני מתלבט אם לגשת לרופא - או לא. לא מדובר בכאבים שמפריעים באופן ממשי לתפקוד היומיומי, אולי מעט, ועיקר החשש שלי הוא ממצאים מדאיגים אחרים, ד' ישמור שלא יבואו. אני מבקש את השביל שיאפשר לי התמודדות עם המצב מתוך אמונה וביטחון, עליהם אני עמל, ושואל מה עלי לעשות:

שאלה:

א. האם ישנה השתדלות מיוחדת שעלי לפעול עוד בשלב זה, קודם הביקור אצל הרופא?

תשובה:

א. אמונה, תפלה ותשובה.

שאלה:

ב. האם לשוב בתשובה? ואולי עם דגש על ענייני קדושה (כי הכאבים הם באזור הברית)?

תשובה:

ב. כן, כן.

שאלה:

ג. האם כאבים במקום מסוים מעידים על תיקון מסוים שעלי לתקן? אם כן, כיצד אוכל לדעת מה הוא? האם על ידי שאלת רב?

תשובה:

ג. כן, אמרו חז"ל יפשפש במעשיו, עד מקום שידו מגעת, ופעמים גלוי יותר ופעמים מכוסה, ואי אפשר לעמוד עליו בשכל אנושי.

שאלה:

ד. האם יש מקום לסמוך על הקב"ה ולא לגשת לרופא?

תשובה:

ד. לעת עתה כן!

שאלה:

ה. האם עלי ל'לבטח' את עצמי - ואז לגשת?

תשובה:

ה. היינו לדבוק באמונה ובטחון!

רפואה שלמה!

האם להעביר את הבת מבי"ס רגיל לבי"ס פרטי שמור יותר

לכבוד הרב שליט"א, תודה שאתה חולק איתנו את זמנך וחכמתך,

אנחנו בעלי תשובה, ועל כן סלח לנו מראש אם איננו מבינים את המורכבות של החברה החרדית. אין לנו רב מובהק לצערינו, ואולי על כן הבלבול. יש לנו צער מבית הספר שביתי נמצאת בו. אמנם יש הרבה יתרונות, אך התכניות שם לא לרוחי, וכן המינון הרב של ה"מסך" שאינני יודעת מה הוא מכיל. האוירה של הפתיחות לעולם הזה, צורת הדיבור וההשקעה העצומה בלימודי החול שמכניסה את ביתי ללחץ נפשי עצום. הכי גרוע היה פורים, היה מזעזע לראות את סגנון התחפושות, שיער פתוח של בנות וכו'. לאחרונה גמרתי בדעתי להעביר אותה לבית ספר פרטי, שמור יותר, אחר שחברות אמרו לי שהתכנים שם טובים יותר, שאין שם סרטים ב"ה, ויש

U שו"ת פרשת משפטים תשפ"ב [226] · מהארניון שו"ת בלבי משכן אבנה

יותר צניעות, וכן לאחר התייעצות עם אחת הרבניות שאני מאוד מעריכה. אך רבני הישיבה של בעלי הסתייגו מהענין, והפצירו בנו שלא נעשה שינוי.

כל משך השנים ניסיתי לדבר עם המורות על חלק מהדברים, אבל הן ביטלו אותי מיידית ונתנו לי הרגשה שאנחנו קיצוניים מדי, ושנוהר שאם לא ניישר קו עם החברה החרדית, הילדה ח"ו תמצא את עצמה מורדת לכיוון השני.

לבעלי אין דעה בעניין ולי כרגע אין מספיק מידע אם לעשות שינוי או לא. אנו מקווים שאולי נזכה לעוד קצת "אור" מצד הרב על הנדון כדי להחליט אם לשכוח מכל הענין, או להתעקש להעביר את הילדה, בייחוד בעת הזאת כשלממשלת הזדון יש תוכניות לנגוס עוד ח"ו בבתי יעקב הרגילים.

ועוד פרט שאנו ממש סולדים מתופעת הסרטים ה"חרדיים"/ התוכניות שכבר פורסם שחלקם נעשים ע"י בימאים חילוניים ורק מסתירים את הענין. הרבניות החרדיות מסמנות לי לשתוק כדי שהילדה שלי לא תהיה יוצאת דופן!

נשמח לקצת "אור" בחושך המשתרר. ותודה רבה לרב על הכל.

תשובה:

אנו בגלות נוראה! אין מקום אחד שכולו טוב, ולהיפך, הכל מעורב ומבולבל. ונצרך לברר איזה חלקים טובים יש בכל מקום, ואיזה להיפך, ואזי לברר מה מתאים יותר לי ולמשפחתי וכו', באיזה מקום אוכל יותר להתעלות לפי טבעי נפשי וחלקי בעולמי.

כמו כן נצרך מבט ברור מה באמת קורה בכל מקום, וכן מבט שרואה למרחוק, מה מורכב מכל דרך. לא לראות רק מה שקיים היום אלא מה התולדות של זה. לצורך כך נצרך מבט בריא, חכם הרואה את הנולד.

איך לתקן עבירות שבין אדם לחברו

שלום לכבוד הרב היקר!

תודה רבה על כל הזמן היקר שהרב משקיע כדי לענות לציבור השואלים איך אפשר לתקן עבירות של בין אדם לחברו?

תשובה:

להרבות בטובת הזולת, ולתקן את שורש הקלקול - צרות עין, ושקיעות בעצמו.

¹ שו"ת פרשת משפטים תשפ"ב [226] . מהארכיון שו"ת בלבבי משכן אבנה

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת: info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לביורורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד

9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון" ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

■

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה

חולון יום ד' 20:30

מרכז בלבבי

רח' קדמן 4

לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'

ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק

מרכז בלבבי

רח' בלוי 33, סנהדריה פאג"י

לפרטים 052.765.1571

הודעה חשובה

עקב העומס המרובה המוטל על הרב, ובמקביל לכך
ישנם רבים המקבלים תועלת מן הספרים והשיעורים וכו',
ולעומת כך, מיעוט קטן ביותר עוזר ומסייע,
לכך לעת עתה אין אפשרות להמשיך את מערכת השו"ת.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

מהארכיון

פרשת תרומה תשפ"ב

[227]

ב הדרכה לחתונה וליום החופה _____

ג האם לשאול על מין העובר _____

ד כיצד להתמודד עם התאוה הידועה _____

ד דברי החזו"א במידת השפלות והתאוות הגופניות _____

ה בטחון כדי להצליח בעסק _____

ו בטחון כשדברים לא הולכים כמו שצריך _____

ז אדם הראשון ויציאת מצרים _____

ח רעיונות וסדר לימוד לילד קטן _____

ט ריפוי אלרגיות ע"י טיפול ממוקד רגשי _____

הודעה חשובה

עקב העומס המרובה המוטל על הרב, ובמקביל לכך ישנם רבים המקבלים תועלת מן הספרים והשיעורים וכו', ולצומת כך, מיעוט קטן ביותר עוזר ומסייע, לכך לעת עתה אין אפשרות להמשיך את מערכת השו"ת.

הדרכה לחתונה וליום החופה

לכבוד הרב שלום וברכה.

אני עומדת כעת לפני חתונה ב"ה.

שאלה:

א. מהי ההכנה הראויה לחתונה. לפני וביום החופה. בעומק של הדברים. ע"פ כל הדרך שהרב מדריך בספריו (עברתי על רובם), האם יש לרב מאמר על הכנה לנישואים?

תשובה:

מזל טוב! מזל טוב! שתזכי לבית נאמן ושלם!

א. עבודת האדם במערכת נישואין בין בני הזוג, בחיצוניות, נתינה. ולנסות למעשה בכל יום לעשות לפחות מעשה אחד של נתינה באופן "שישמח" את בן הזוג. מלבד מה שכל אחד מחויב מן הדין ומן הנוהג כלפי השני.

מלבד כך, נצרך "ללמוד להכיר" את בן הזוג, וזה מערכת ארוכה שנמשכת לאורך השנים. ומתוך בירור והכרה זו, נצרך לבנות צורת חיים ייחודית בין בני הזוג לפי טבע נפשם. נקודה זו היא שורשית ויסודית ביותר, לבנות מערכת של קשר אישי באופן נפשי ובאופן מעשי, לפי טבעם הפרטי והייחודי של בני הזוג.

מידת הסבלנות ואורך רוח הוא השורש ואבן הבניין לכל בית ובית, כי בנין בית פנימי ונכון, הוא "תהליך" ארוך, ונצרך לכך סבלנות רבה, לבנות שלב אחר שלב, ופעמים לסתור ולתקן.

בספר דע את ביתך נתבארו היסודות הפנימיים של הבית היהודי. וכן בסדרת דע את משפחתך. ביום הנישואין ראוי לסדר סדר יום רגוע ושלו עד כמה שניתן בתוך מגבלות החיים, ושלא יסוב כולו מסביב לחומר והחיצוניות של מעמד הנישואין!

נצרך בנפש החלטה עמוקה מתוך בהירות הדעת, להכיר שיש כאן התחלה חדשה לחיים, ולקבל קבלה קטנה אחת בין האדם לעצמו, וקבלה אחת קטנה בין בני הזוג, מצדו.

וכן להחליט שבכל יום אפנה לפחות כמה דקות להתבוננות. ולהתבוננות עם עצמי ועם קוני. ובדקות אלו אסדר את סדר חיי תדיר באופן מתוקן יותר!

שאלה:

ב. אם עד שזכיתי להתארס עברתי דרך ארוכה מאוד מאוד, כמה שנים של חושך רוחני וגשמי מוחלט והסתר פנים אדיר. ופתאום עכשיו אני מרגישה שה' מאיר לי, ושאיני כבר בגאולה השלמה ממש! מה אני אמורה לחשוב ולהרגיש?

א שו"ת פרשת תרומה תשפ"ב [227] · מהארניון שו"ת בלבבי משכן אבנה

תשובה:

ב. יש להודות לקב"ה מאוד מאוד מאוד, וחלק מעבודת היום, הודאה לקב"ה ומתוך כך תפלה לקב"ה שאזכה להשלים כל חלקי כראוי. להתפלל מתוך שקט ועומק הלב, וטוב מעט באופן הזה מריבוי באופן חיצוני, כמ"ש חז"ל טוב מעט בכוונה וכו'.

שאלה:

ג. קשה לי מאוד כשכל העולם סביבי בוער, ואסון רודף אסון והעתיד לא מבשר טוב. כל התקופה הזאת אני בלחץ ולא מצליחה לשמוח באמת. ואני גם מפחדת מאוד מהגאולה השלמה שמא אני לא ראוייה. איך מתכווננים לחתונה ביחד עם גאולה, ביחד עם הצער של עם ישראל, ועם מה שהולך להיות בעתיד הקרוב?

תשובה:

ג. רוב ככל הזמן צריך לשמוח, ובכמה דקות ביום הנ"ל, יש להתבונן אף על מצב העולם בכלל, וכנסת ישראל בפרט, ולהצטער בצערם, ולבקש על הגאולה ברחמים. אולם רוב ככל היום צריך להיות מחובר לחלקי ולהתקדם כראוי, ולא לחשוב על החסר והקושי עד כמה שניתן!

מזל טוב! מזל טוב!

תודה רבה

האם לשאול על מין העובר

שאלה:

יש לנו 3 בנים ב"ה, ואנחנו מאוד רוצים בת. כעת מצפים לילד נוסף, ואנחנו חוששים שאם נגלה שזה בן יהיה קשה מאוד לקבל את זה, למרות שאנחנו יודעים שהכל לטובתנו. לכן אנו נמצאים בדילמה האם עלינו לשאול על מין הילד, או לחכות עד שייוולד התינוק. מצד אחד אנחנו מפחדים לשמוע כעת שזה בן, אך מצד שני נוכל לטפל בזה, שאם לא אנו חוששים שזה יכול להשפיע רגשות שליליים כלפי הילד, ומזה אנחנו רוצים להימנע בכל מחיר.

תשובה:

כדאי לעת עתה לא לברר אם זהו זכר או נקבה. ובמשך החודשים הללו לעבוד על עצמכם לקבל תפיסה פנימית יותר לחיים, ומבט פנימי יותר, שרואה את פעולת ה' כטוב מוחלט בכל צורה ואופן!

הרצון לבת הוא רצון "טבעי", אולם נצרך להיכנס יותר פנימה, במבט ובהרגשה, ושם אין נפק"מ אלא רק על מנת לקיים פרו ורבו, בבן ובת, ולא ברצון עצמי לבת.

מקרה זה הוא מתנה מן השמים על מנת להיכנס לעולם פנימי יותר!

ניצוד להתמודד עם התאוה הידועה

שאלה:

כבחור אני שואל איך להתמודד עם התאוה הידועה [יש לי רתיחת דמים חזקה]?

תשובה:

שקיעות המחשבה בחיבור עמוק שכלי ונפשי לעומק הסוגיות.
וכן פעמים נצרך קירור הגוף ע"י מים קרים, ועדיף מקוה קר.
וכן לחזור פעמים הרבה על הפסוק אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה.

דברי החזו"א במידת השפלות והתאוות הגופניות

שלום וברכה

כתב החזו"א באמונה וביטחון פ"ד אות י"ד: "ואמנם החלי האנוש הוא השפלות המדה השפלה אין לה מזור בקריאת דברי מוסר וצריך הבראת נפשו בשרשו ולהרימו מטיט הין. ותיקונו הוא בקניית החכמה, כי בנפש כל אדם אסמים בנויים לרוחה אוצרות פנויים בשביל חכמה דעה בינה והשכל, ונפש כל חי משתוקקת למלאותם ואמנם מן התאוות הגופניות הפנאה לתשוקות אחרות אשר לא יעזבו שורש וענף לתשוקת החכמה והשמיעה בלימודים וההאזנה במדע היא המנצחת הבטוחה עלי תאוות ההגשמה ונטיות הזרות. כי אמנם אין תיקון המידות שוללת מהאדם אהבת עצמו כי מציאות הנטיות לכבוד ולעונג היא מציאות חיובית בהרכב המכונה של זה החי הנקרא אדם. ואין שלילת הנטיות האלה בנין בנפש האדם אלא סתירת הוייתו. המוסר אומר לאדם אהוב את עצמך ורכוש כבוד אבל דע לך מה אשרך עלי חלד ומה כבודך אין כבוד אלא תורה אין כבוד אלא ענוה אין כבוד אלא עזיבת הכבוד אין אושר רק להשתחרר מנטיות טבעיות ולהיות נכנע לה' ולתורתו תכלית החיים בעוה"ז ובעוה"ב".

ורציתי להבין בדבריו,

שאלה:

א. מה שכתב שמידה שפלה זו אין לה תקנה בלימוד המוסר, האם כוונתו שספיציפית למידה זו לא יועיל מוסר, או שמי שנגוע במידה זו המוסר לא מועיל לו.

תשובה:

א. השפלות יסודה בשורש יצירת האדם "עפר" מן האדמה. היפוכה הכרת רוממותו תלויה בהכרה שנוצר ע"י נפחת פיו ית"ש כביכול, אשר יצר את האדם "בחכמה". ולכך כל זמן שאין הכרה זו בבהירות, לא יועיל המוסר לכללות נפשו.

ה' שו"ת פרשת תרומה תשפ"ב [227] · מהארכיון שו"ת בלבבי משכן אבנה

שאלה:

ב. מה הכוונה שתיקונו בקניית החכמה וכו', האם כוונתו שמי שנגוע בשפלות יעסוק בחכמה דהיינו לעסוק בתורה?

תשובה:

ב. כנ"ל, יכיר מעלתו שהויתו חכמה, יצר את האדם בחכמה, וידבק בה בפועל מתוך צירוף לתפיסת ומדרגת חכמה.

שאלה:

ג. החזו"א התחיל עם שפלות ושוב עובר לנושא התאוות, האם זה קשור לשפלות או שזה משהו חדש?

תשובה:

ג. התאווה מחברת את האדם לחומריות ומעוררת בו את החלק שנוצר מן העפר, וזהו תאות "ההגשמה", דייקא.

שאלה:

ד. מה שכתב שאין תיקון המידות שוללת אהבת עצמו, האם כוונתו ששפלות היא היפך אהבת עצמו. אם כן מה למעשה הדרך לתקן את השפלות ולהגיע לאהבת עצמו?

תשובה:

ד. כנ"ל, להעלות תפיסת נפשו מחומר, עפר, לתפיסת חכמה, נשמה.

שאלה:

ה. דבר נוסף לפי זה, האם קניית אהבת עצמו היא בב' שלבים, א- לאהוב את עצמו, ב- למצוא את התענוגות בתורה, או שאפשר להגיע לאהבת עצמו ישר דרך תענוגות התורה?

תשובה:

ה. אפשר להגיע לאהבת עצמו דרך תענוגות התורה.

יישר כח.

בטחון כדי להצליח בעסק

שאלה:

שלום לרב,

יש לי פעילות של עסק עצמאי כשנתיים. ההכנסה בעסק הייתה נמוכה ולכן התגלגלתי עם הכספים וכעת אני בחובות. במקביל אני מנסה למצוא עבודה כשכיר לבינתיים ללא הצלחה.

א שו"ת פרשת תרומה תשפ"ב [227] · מהארכיון שו"ת בלבבי משכן אבנה

השאלה היא כיצד צריכה להיות נקודת המבט על ההצלחה בעסק מצד הביטחון, האם עלי לדמיין את העסק מצליח ולומר תודה כאילו שזה כבר קרה? או שעלי רק להתפלל להצלחה של העסק? כיצד אני יכול להפעיל ביטחון, והאם זה מה שאני צריך לעשות?

תשובה:

יש בטחון מופשט, שאדם בוטח שהקב"ה ישלח לו את צרכיו כראוי. ויש בטחון מולבש, שהאדם מצייר הלבשה ושביל דרך מה יבוא חלקו. צורת בטחון מולבש יש בו חסרון ראשית של כניסה לציור ודמיון. וכן כניסה נפשית עמוקה להלבשה בחומר, וכך האדם נקשר לחומר יותר ויותר, כי תוקף הבטחון קושרו לצורת ההלבשה. ולכך פחות ראוי לעשות כן.

בטחון כשדברים לא הולכים כמו שצריך

שאלה:

שלום לרב,

יהודי שדברים לא הולכים אצלו כמו שצריך בחיים כגון: בעיות פרנסה, בריאות, זוגיות מהי ההשקפה הנכונה שצריכה להיות לו בכדי שיוכל להיחלץ מבעיותיו:

האם לראות את נפשו הבהמית כמקור הבעיה ולהגיד לעצמו שימשיך לעשות השתדלות לצאת מהצרות ושימתין שעד ש-ה' ישיע אותו מתי שיגיע הזמן?

או שעליו להיות יותר אקטיבי לפעול בחוצפה דקדושה ולומר ל-ה' אני ואתה זה אחד אני חלק אלוקה ממעל והאני האמיתי שלי לעולם לא חטא אלא זו רק הנפש הבהמית ולכן אני מבקש שכל הדינים יתמתקו בשורשם ויתעלו אל הטוב ולהאמין כך?

להשתמש "בקביעה רצונית" כפי שאומרים בתורת החסידות? ובמידה וכן אשמח שהרב יסביר בכמה מילים לגבי הנושא, ואיך ניתן להשתמש בקביעה רצונית מבלי ליפול לגאווה?

תודה

תשובה:

ראשית עליו לפשפש במעשיו ולתקנם. וכן לחזק את עצמו באמונה בהשגחה פרטית ושהכל לטובתו. וכן להתפלל על כל פרט ופרט שנחסר לו, הן ברוחניות והן בגשמיות. זה ראוי לכל אדם.

מלבד כך, מי שחזק בבטחונו בה', אזי הן ברוחניות והן בגשמיות יכול לפעול בחזקה יותר ובתוקף, אולם צריך שיעקר תוקף זה יופנה לרוחניות ומעטו לגשמיות!

ענין זה נחלק לב' חלקים:

שׁוֹׁת פִּרְשֵׁת תְּרוּמָה תִּשְׁפֹּׁב [227] . מֵהָאֲרֵכּוּן שׁוֹׁת בִּלְבָבִי מִשְׁכֵּן אֲבִנָּה

א. בטחון ותוקף שה' יתן כל צרכי וכו'. וזה מצדו ית"ש. ב. תוקף רצוני שאני ע"י רצוני ימשוך שפע זה, וזהו מעין צדיק גוזר והקב"ה מקיים. ולשם כך נצרך או מדרגת צדיק או תוקף של אור של צדיק בענין פרטי זה. ובאמת יש חשש שיפול בעקשנות. ונצרך לפעול ברצוא ושוב, פעם לתת תוקף לרצון, ופעם לעבוד באופן של בטל רצונך מפני רצונו. וכך לאזן הדברים. וכך מאזן אף את הגאווה, ע"י תנועת ביטול ברצוא ושוב וחוזר חלילה.

אדם הראשון ויציאת מצרים

שלום וברכה.

ידוע שיציאת מצרים הוא זיכור בעקבות חטא אדה"ר. כמו"כ ידוע שהגאולה היתה מכוח בני בכורי ישראל.

שאלה:

א. שאלתי היא האם ניתן לקשר בין הדברים ולומר שאדם הראשון היה בחינת בכור ובאמצעות החטא הוא פגם בבחינת בכור וזה תוקן במצרים?

תשובה:

א. אדה"ר בכורו של עולם היה.

שאלה:

ב. כמו"כ רציתי לדעת המקור הכי קדמון לזה שירידת מצרים היה לתיקון חטא אדה"ר (שמעתי זוהר ולא מצאתי)?

תשובה:

ב. פע"ח, שער המצות, פ"א, ועוד.

שאלה:

ג. וכן האם הוא תיקון על חטא אכילת עץ הדעת, או על העוון קרי של הק"ל שנה? (כי שמעתי

שמשנה נבחר לגאול כי היה בחינת הגרגרת - קנה של אדה"ר, וכן יעקב, ומשה מלגו ויעקב

מלבר, ושניהם היו בחינת אדה"ר קודם החטא, דיעקב שופריה וכו' ומשה מה שהאיר בחינת

אדה"ר שהאיר), וכיון שבחטא האכילה כל האיברים נהנו חוץ מהקנה שנסתם בשעת האכילה

ח שו"ת פרשת תרומה תשפ"ב [227] . מהארכיון שו"ת בלבבי משכן אבנה

לכן הוא נבחר להיות הגואל. וחשבתי לפי"ז שגם יעקב, תחילת הזיכוך וירידת מצרים נעשה על ידו. ולפי"ז חשבתי, דכיון שיעקב היה בחינת אדה"ר, כל המלחמה עם עשו היה סביב הבכורה כדי להחזיר מעלת הבכורה של אדה"ר. ובאמת שמובא שמכירת הבכורה נעשתה בליל הסדר (לקט יושר בשם התרה"ד שאכל ביצה בליל הסדר משום זכר לאבלות על א"א. וכן פמ"ג סי' תע"ו שנפטר בע"פ. ובניגוד לד' המקובלים שנפטר בטבת ונרמז ב-ת'קבר ב'שבה ט'ובה) וגם לקיחת הברכות שהודה לו על הבכורה נמי היה בליל הסדר שלכן היו ב' גדיים לחגיגה ופסח). האם יש מקום לדברים?

תשובה:

ג. עיין שער הפסוקים, ויגש, סימן נ"ז.

רעיונות וסדר לימוד לילד קטן

שלום הרב,

יש לי ילד בן 3 שעדיין לא נמצא בחיידר. הייתי רוצה להתחיל ללמד אותו תורה.

שאלה:

א) מהו הבסיס הדרוש לילד ללמוד? במילים אחרות, מה הכוונה שלי כשאני מלמד אותו? שהוא יודע מידע? או שהוא מקבל מושג או תחושה ביידישקייט?

תשובה:

א. גם וגם.

שאלה:

ב) מה הרעיונות הראשונים ללמד? אלף בית? פרשה? ברכות? מראים תמונות של דברים בקדושה? שרים שירי תפילה ופסוקים?

תשובה:

ב. תמונות כבר בעריסה שקטן ממש, אח"כ סיפורים של קדושה וכן שירים, אח"כ אותיות וברכות. תודה!

ריפוי אלרגיות ע"י טיפול ממוקד רגשי

שאלה:

שלום וברכה לכבוד מורינו שליט"א

לבת שלנו בת חמש יש אלרגיות גבוהות להרבה מאכלים [ביצים חלב ועוד], רצינו לדעת מה הגישה ע"פ פנימיות לזכות שתתרפא מזה. ע"פ הרפואה הרגילה אין אופן לרפאות, ולפי הבדיקות שלהם נותנים סבירות גבוהות שלא תצא מזה.

ראינו רק דרך א' בעולם החיצוני ע"י מטפל יר"ש שתורתו אומנתו, וזה בנוי ע"פ השיטה הנקרא טיפול ממוקד רגשי, שעובד ע"י שחרור אנרגיות שליליות ע"י אמירת משפטים בעיניי המחסומים הרגשיים, בצירוף נגיעות במקומות מסויימים בגוף, גם ע"י אחר. במקרה הזה למשל, האבא אומר "למרות שפלונית מרגישה כך וכך, וע"כ מאמינה כך וכך, אני מקבל את רגשותיה ומחשבותיה ואוהב אותה בכל זאת", ונוגע בשעת מעשה באגודל שלו, זה אמור לעבוד על התת מודע שלה ולשחרר האנרגיות השליליות מגופה. שאלתי היא אם אני צריך לחשוש כשבאים לטפל בתת מודע של בת חמש, אם יהיה השלכות על הנפש שלה משיטה שהיא לא ע"פ התורה, ילמדני רבינו, האם נכון לעשות את זה?

תשובה:

רמת החשש בלשונות אלו אינה גדולה.

¹ שו"ת פרשת תרומה תשפ"ב [227] · מהארכיון שו"ת בלבבי משכן אבנה

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת: info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לביירוים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד

9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון" ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

■

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה

חולון יום ד' 20:30

מרכז בלבבי

רח' קדמן 4

לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'

ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק

מרכז בלבבי

רח' בלוי 33, סנהדריה פאג"י

לפרטים 052.765.1571

הודעה חשובה

עקב העומס המרובה המוטל על הרב, ובמקביל לכך
ישנם רבים המקבלים תועלת מן הספרים והשיעורים וכו',
ולעומת כך, מיעוט קטן ביותר עוזר ומסייע,
לכך לעת עתה אין אפשרות להמשיך את מערכת השו"ת.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

מהארכיון

פרשת תצוה תשפ"ב

שאלה: מה עליי לעשות אם אני צריך הדרכה נוספת מהרב ובגלל שאין לי גישה ואני לא יכול לקבל תשובות מהרב?

תשובה: תתפלל לה'.

תוותר על הרצון שלך עבור הרצון של ה' ואז תקבל בהירות גדולה עוד יותר, בס"ד

לימוד הגמ' אמת זהו מעיין מים חיים

שאלה:

מעט שהתחלתי לשמוע ממושגים בקבלה ההרגש שלי הוא שאי אפשר לי לחיות בלא ידיעה בהירה בחלק זה של התורה שהוא הוא עצם פנימיות כל החיים, הן המבנה העולמות והן הדרגות השונות בדביקות עם ה' באופן של נפש, ותמיד אני רוצה להעמיק בחלק זה של התורה ולקרב את עצמי יותר ויותר להיות שלם ביותר, הן בכלים הן בשייכות של האור א"ס, ואני מרגיש שזהו חיים. אי אפשר לי להיות במקום שאינם לומדים חלק זה של תורה, ועוד אני מרגיש שא"א לי לחיות בצורה אמיתית של חיים בלא ידיעה באמת בענינים אלו... וגם אני מרגיש שלימוד הגמ' הוא דבר יבש כיון שאיני יודע מאלוקות ועל כן הלימוד שלי הוא בלא דביקות באלוקות. ונכון שאין זה מדרגתי ממש אבל הא גופא, אני רוצה להיות במדרגה פנימית באמת ...

תשובה:

לשלב כל החלקים יחדיו. וח"ו לזנוח לימוד הוויות דאביי ורבא בעיון ובקיאות. כיוון שלא מצאת עדיין חלקך בלימוד הגמ', לכן הנך מרגיש בזה יובש. אולם באמת זהו מעיין מים חיים.

ניצוד לנהוג בכל ספק שקשה להכריע

שאלה:

שלום לכבוד הרב,
כהקדמה לשאלתי, אציין שמאז פרוץ המגיפה, פורים תש"פ, אני משתדל לפעול בהתאם להוראות הרב. ב"ה, זכיתי להתעלות של ממש, ובע"ה עוד היד נטויה - ובפרט בהתרחקות

1 שו"ת פרשת תצוה תשפ"ב [228] · מהארכיון שו"ת בלבבי משכן אבנה

המוחלטת מהמדיה, לסוגיה...

אני משתף את הרב בלבטים האישיים שלי בנושא הקורונה והחיסונים, תוך תקווה לקבל דעת תורה...

אני מאמין שבהינתן לי דעת תורה, ייקל עלי לנהוג בהתאם. ידוע לי שאין דרכו של הרב להכריע עבור אחרים, אך אבקש זאת, ואולי הרב ינהג באופן יוצא דופן היות ואני הוא המבקש הכרעה, ומתקשה עד מאד להגיע אליה בכוחות עצמי...

בכבוד רב,

תשובה:

על דרך כלל בכל ספק שקשה להכריע, העצה לקחת ב' פתקים, ולכתוב את ב' הצדדים, בכל פתק צד אחד, ולסותמו, ואח"כ ללמוד תורה לשמה, או להתחזק באמונה טהורה שאין שליט זולתו, ואז מתוך אמונה חושית שרק הקב"ה קובע, לבקש מילד קטן שיוצא פתק אחד.

מבט פנימי וחיזוק לאשה המפלת נפלים

שאלה:

רב יקר,

תודה לך על ספרך האחרון לנשים. נשאלה שם שאלה אם נשים חוות הפלה האם זה יכול להיות מכאב רגשי, ואמרת שכן.

יש לי ב"ה ילדים, אבל היו לי 4 הפלות. 3 מהן כבר היו מאוחר יותר בהריון... הרופאים ביצעו בדיקות מדוע זה קורה ואין תשובה.

זה מעבר לכואב להמשיך ולחוות זאת.

אני יודעת שאנחנו לא אמורים לשאול למה... אני ממשיכה לחזק את האמונה שלי, ושהכל מהשם ורק הוא יכול לתת לי ילדים...

האם אנו יכולים באמת לדעת מדוע זה קורה כל כך הרבה פעמים?

מה צריכה להיות ההשקפה שלי ומהלך עם הטיפול בזה?

תודה,

תשובה:

נצרך אמונה טהורה שהכל ממנו ית"ש ואין בלתו.

מחד יש מבט שהרחם שלכם נעשה ע"י ית"ש מקום "הכנסת אורחים" לנשמות הצריכות תיקון

לזמן מועט כאן בעולם הזה. בדור זה יש הרבה נשמות כאלו שזקוקים לתיקון זה.

א שו"ת פרשת תצוה תשפ"ב [228] · מהארניון שו"ת בלבבי משכן אבנה

מאיךך כדאי להתחזק לעשות מעשה בשלמות, מתחילתו ועד סופו, ולא להפסיק באמצע ולא לגומרו, אפילו אם הדבר מצריך מאמץ רב.
וכן להקפיד על גזיזת או שריפת הצפרניים.

האם להפסיק ללמוד קבלה

שאלה:

התחלתי לאחרונה ללמוד קבלה והתעוררו בקרבי יצרים חזקים מאוד עד כדי כישלון, האם יש לזה קשר, ואם כן האם להפסיק בלימוד הקבלה?

תשובה:

ראוי לפרוש לעת עתה, ולעסוק בקדושה בכלל, וקדושת החומר בפרט. ובתיקון המידה העיקרית הבלתי זכה שבקרבתך.

להוציא את האינטרנט מהבית

שאלה:

לכבוד הרב,

יש לי שאלה לגבי השימוש באינטרנט.

אני בא מרקע מודרני יותר ולא פעם אמרו לי (אפילו על ידי רבנים בעולם הזה) שהאינטרנט הוא כלי ניטרלי שניתן להשתמש בו לטוב ולרע וזאת הבחירה שלנו להחליט כיצד להשתמש בו. הבנתי שזה לא יכול להיות, וזה רחוק מהאמת.. רובו של האינטרנט (כמו 99%) משמש לדברים שליליים, ולדעתי הוא בסך הכל מרושע להחריד.

אשתי מסורה מאוד לעזור לי לגדול בעבודות השם... לאחר כמה פעמים של נפילות (ב"ה לא לדברים הגרועים ביותר, אבל בהחלט לא טובים), הסכמנו שיש לתת לה את הסיסמה לגישה למחשב, ומאז ועד היום אין לי ואינני יכול להשתמש "כמעט" באינטרנט בבית (רק בתחנות האינטרנט הכי כשרות שהן ציבוריות ואינן מאפשרות תמונות כלל). אשתי היא היחידה שמשתמשת כעת במחשב, והיא אכן משתמשת בו לעבודה, היא מעדיפה לא לסנן אותו מכיוון שזה יאט את המחשב... אני מקווה שיום אחד היא תחליט בכוחות עצמה להשיג פילטר יעיל לעצמה או שתשיג עבודה שלא דורשת קיום אינטרנט בכלל, כי אני באמת רוצה לחיות "בקדושה ובטהרה", וזה כל כך קשה עם חיבור לאינטרנט... תודה רבה!

תשובה:

ב"ה שזכית להכיר האמת ולהתקרב יותר ויותר.

ד שו"ת פרשת תצוה תשפ"ב [228] · מהארכיון שו"ת בלבבי משכן אבנה

עליך לדעת שפסקו פוסקי זמנינו, שעצם הכנסת כלי זה לבית אסור מדין "לא תביא תועבה אל ביתך". ולכך אף אם אינו משתמש בו, עובר איסור זה.

ויותר על כן, כלי זה מטמא את הבית יותר מבית שיש בו ע"ז רח"ל.

עליך לנסות להסביר זאת לרעייתך בנועם וברגישות. וכשתבין זאת במהרה בס"ד, ותבער כלי משחית זה מן הבית.

שאלות למציאת שדוך הגון ומקום עבודה מתאים

שאלה:

לכבוד הרב,

- א. האם הרב סובר שחיי הכוללים הם לכתחילה? אם כן, מדוע? אם לא, מדוע?
- ב. האם בחורה בשידוכים צריכה לרצות מישהו שנמצא בכולל? (כי בתיאוריה, זה אומר שהבחור בוחר תורה על פני כל השאר)
- ג. אולי ארצה להיות מורה / להיכנס לחינוך. אבל אני מפקפקת ביכולות שלי. איך אדע אם זה בשבילי? האם יש משהו שאני צריכה להגיד לעצמי כשאני מוצפת בזה, כדי לגרום לי להיות רגועה יותר?
- ד. אני לומדת הרבה חסידות, מוסר ומחשבה. האם עלי לחפש בחור המעריך את אותה תורה כמוני? (כמובן שהוא צריך להיות מעורב גם בגמרא). או שמספיק לו פשוט לכבד את אהבתי אליו. הקשר שלי למוסרי החסידות והמחשבה הוא היבט כה גדול בחיי. לא בטוח אם אני מסוגלת להתחתן עם מישהו שרק לומד ומעריך גמרא.
- ה. איך הרב היה מציע למישהו ליזום ולהתחיל משהו גדול בעולם הזה? אני בת 20 ויש לי חזונות לעתיד...

תשובה:

- א. אין דרך אחת בלבד לעבוד את הבורא ית"ש. הקב"ה חנן כל אחד עם כוחות משלו, ומי שבכוהו לעסוק בתורה יומם ולילה אשריו ואשרי חלקו.
- ב. ראוי לרומם הדעת והשאיפות. לרצות בכך מכל הלב.
- ג. לבדוק כמה חלקים: סבלנות, אהבה לזולת, הבנת נפש הזולת, כושר הבנה והסברה.
- ד. עדיף מאוד, לפחות באופן חלקי ניכר.
- ה. ליצור תמונה בהירה של השאיפה. ולסדר סדר מעשי קטן איך מתחילים. ואח"כ לסדר סדר של המשך, אולם מתוך מודעות שצורת הדברים למעשה יתנהלו באופן שונה. מ"מ נצרך בהירות בתכלית, ובצעד הקטן הראשון. והשאר תוכניות, אולם ברי שינוי לפי השתנות המצבים.

ברכה לזכות לבנים בדורנו

שאלה:

ביקשתי ברכה מהרב שליט"א עבור אשה חולה ל"ע, לזכות לבנים זכרים. והרב אמר שהיום בדורנו עדיף לא להפציר והטוב בעיניו יעשה. והביא הרב מקור מדברי החפץ חיים. ובדקתי בספר חפץ חיים חייו ופועלו, ששם מבואר שרק לא בירך מעבר למצות פרו ורבו, אך מי שהיו לו רק בנות או בכלל לא, כן בירך, כי זה בגדרי ההלכה שיזכה לקיים מצוות פו"ר. וגם ראיתי תיעוד שהגרא"ז ביקש ברכה עבור חתנו הגאון רבי אהרון קוטלר, והסכים לברך. אך אחרי שהיה להם בן ובת ורצו ברכה לעוד ילדים שמעבר לפו"ר, כבר לא הסכים לברך. ואשה זו יש לה רק בנות, ורוצה בנים זכרים צדיקים לזכות לפו"ר.

תשובה:

אשה אינה מצווה על פרו ורבו, ולכך דומה לאיש שכבר קיים. ויתר על כן, כבר כתבו רבותינו שכל מצוה "קיומית" ולא חיובית, כל שקיים בגלגול קודם, אין הכרח לחזור אחריה. ופרו ורבו, אינו חיובי לתוצאה, אלא לקיים מעשה המצוה, והתוצאה "כעין" מצוה קיומית. ויתר על כן, בדורנו שהסכנה גדולה מאוד יותר מדורו של החפץ חיים, אפשר שעל זה אמרו בפרטות: "נוח לו שלא נברא", "ייתי ולא אחמינא".

עצה למי שיש לו פחד להירדם

שאלה:

שלום הרב,
מה דעת הרב על בעיה כזאת,
אדם שלפי כמה זמן איבד הכרה וחווה שיתוק שינה בלילה (תופעה ידועה ולא מסוכנת), ויש לו לאחרונה בעיות שינה ופחד להירדם, הפחד בשורשו זה מה"התנתקות" שקוראת בשינה, ולכן הוא נרדם מאוחר. בבוקר הוא יכול לחזור לישון, והפחד הוא רק בלילה.
מהו שורש הפתרון ואיך אפשר ליצור ביטחון בנפש ושלא יחשוב יותר מידי ורק יתרכז בעייפות בלי לחשוש?
תודה.

תשובה:

לפני שהולך לישון יקבל על עצמו במחשבה ובפה שמיד שיקום יעשה מעשה מצוה, מצות נטילת ידים, או עוד מצוה נוספת, כצדקה, ועל ידי זה נקשר בעומק פנימיותו לעולם המעשה. ויאמר מזמור "יושב בסתר" ג' פעמים.

ובשעת שכיבתו יחשוב על דברים טובים שיש בעולם הזה, וירדם מתוך מחשבות אלו.

איך להתייחס לבני של תינוק

שאלה:

שלום לכבוד הרב!

הבן שלנו בן תשעה חודשים, ורצינו לדעת האם ראוי לתת לו לבכות הרבה ואף להגיע לבכי "היסטרי" ושירגע לבד בלילות וירדם מעצמו, או שהדבר יוליד נזק, וכן להרימו בידיים כמו שעשינו עד עתה? ובכללי ביום יום, כמה ראוי לחנך ילד שלפעמים בוכה בגיל כזה ולהתרגש מכל בכי שלו?

תשובה:

אין צריך לגשת על כל השמעת קול קטנה, אולם כאשר חשים בנפש פנימה שכואב לו, יש לגשת, אולם אין להגיע עד מצב של בכי "היסטרי".

שאלה מאד מאד יסודית

שאלה:

האם הרב יכול להציע לי כמה שאלות שאני יכול לשאול את עצמי, כדי שאני יכול לידע מהי הנקודה הרוחנית שאני צריך להיות מכוון אליה בחיים שלי.

תשובה:

זו שאלה מאד מאד יסודית, וקשה לענות עלי' בזמן קצר. בכללות, כל אדם צריך לידע:
(א) הנקודה הכי החזקה שיש לו אצלו עכשיו, (ב) ולאחר מכן, לזהות את החוויה הכי עמוקה שמכיר בנפשו, (ג) ואז צריך לחבר את ידיעות הללו ולהגיע למקום העמוק ביותר בנפשו שהוא מכיר בעצמו, עכשיו. (ד) ולאחר מכן, יכול האדם להגיע לחוויות עמוקות יותר מזה.
אמנם שאלה זו היא שאלה גדולה, והוא כמו השאלה של ההוא אדם שבא לפני שמאי והלל ושאל "למדני רבינו כל התורה כולה על רגל אחת."

שׁוֹת פּרשׁת תּצוּה תשפ״ב [228] · מהארכיון שׁוֹת בלבבי משכן אבנה

לקבלת העלון השבועי בדוא״ל, וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,

יש לשלוח בקשה לכתובת: info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו״ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לבידורים בנושאי ״בלבבי משכן אבנה״ ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד

9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט״א מופיעים ב״קול הלשון״ ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה

חולון יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'

ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק

רח' בלוי 33, סנהדריה פאג״י

לפרטים 052.765.1571

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

מהארכיון

פרשת כי תשא תשפ"ב

ב..... עליה לארץ ישראל לפני ביאת המשיח.

ג..... עצה להתמודדות עם התמכרות למשחקי מחשב.

ג..... התכתבות בין גבר לאישה.

ג..... עצות להינצל ממקרה לילה.

ד..... האם האב חייב להשתדל בשידוכי בתו.

ד..... כיצד להתגבר על חרדות.

ד..... סיבה רוחנית לבעיות פוריות.

ה..... נקיות העבודה לתיקון השכינה במשנת הרמ"ל.

ו..... התייחסות נכונה של הורים לבן שפרק עול.

ו..... זכה עזר לא זכה כנגדו.

עליה לארץ ישראל לפני ביאת המשיח

כבוד הרב שליט"א, בענין העליה לא"י רצינו לשאול עוד:

א. אם מתאפשר לנו לעבור לארץ ישראל מצד רצונם של הילדים ומוסדות הלימוד, האם הרב אומר שאנו צריכים לעלות - שזה רצון ה', או שמותר לנו לעלות? כלומר, האם בגלל היתרונות שיש ביישוב א"י מותר לנו לעלות ולקחת סיכון של אי יציבות, או שאין לחשוש לזה כלל כיון שזה הדבר הנכון לנו, ומצוה לעלות?

תשובה:

א. זה רצון ה'. כן מורה הגר"ח קניבסקי שליט"א לכל שואליו.

שאלה:

ב. מה לעשות אם האשה מהססת משום שחוששת לאי יציבות?

תשובה:

ב. נצרך שתהא חזקה באמונתה בקב"ה ולבטוח בו. וכאשר תרגיש שהיא במדרגה זו, ראוי לעלות לארץ ישראל. ארץ ישראל נקנית ביסורים. ולצורך כך נצרך אמונה ובטחון.

שאלה:

ג. אם אכן זה הדבר הנכון לנו לעשות, האם נוכל להמתין עד סוף שנת הלימודים, או שצריכים לעלות כמה שיותר מהר? כמובן שאם נמתין זה ייתן לנו זמן לסדר הכל, ולבא ביישוב הדעת.

תשובה:

ג. להחליט עכשיו שעולים בסוף שנה. וכבר כתב הר' יונה שכל שמקבל לעשות נחשב כבר עתה כאילו עשה.

שאלה:

ד. אם אכן זה הדבר הנכון לנו לעשות, האם זה משום: (1) שעכשיו יש חשש סכנה בחו"ל, או משום (2) שהוא זמן קרוב לפני ביאת משיח וצריכים להיות בא"י, או משום (3) שזה הדבר הנכון במצב שלנו במיוחד, או משום (4) יישוב א"י?

יישר כחכם!

תשובה:

ד. 1. אין סכנה בגדרי דין המחייב לעלות, אולם ראוי. 2. כן. 3. כן. 4. לחלק מן השיטות. ובפרט משום קדושת ארץ ישראל.

עצה להתמודדות עם התמכרות למשחקי מחשב

שלום כבוד הרב.

חזרתי בתשובה לפני ארבע שנים. לפני כן הייתי מרבה לשחק במחשב מאוד מאוד, ברמה של ישיבה מתמדת כל יום עד אור הבוקר. כשחזרתי בתשובה החלטתי שאני עוזב את זה בבת אחת, ובאמת הצלחתי, וכמעט שלוש שנים שלא נגעתי במחשב. רק יושב ולומד תורה מהבוקר עד השעות הקטנות של הלילה. חשבתי שהתגברתי על היצר הזה, אבל היום אני מוצא את עצמי שוב משחק המון שעות, עם המון תשוקה לדבר, ממש לא יכול לעצור מלשחק. האם הרב יכול לתת לי עצה איך להתמודד עם זה? מה לעשות?

תשובה:

להקטין בהדרגה איטית את משך הזמן.

לעשות הפסקות קצרות תוך כדי.

באותן הפסקות לנסות ללמוד מעט תורה.

לשבת על כיסא פחות נח.

להסתכל מידי פעם לשמים.

התכתבות בין גבר לאישה

שלום לכבוד הרב. אני אישה נשואה, היום פגשתי לדקות ספורות את המלמד של הבן שלי, ובלילה קיבלתי ממנו הודעה שהוא אוהב את הבן שלי ומתגעגע אליו. הניסוח הזה גרם לי לחוש איזה התעוררות של רגש כלפי המלמד. הרגש הזה פסול בעיני, וזה הבהיל אותי. מה הרב אומר על זה?

תשובה:

צורת החיים בדור זה רחוקה מאוד מן האמת.

התכתבות בין גבר לאישה באופן זה אינו ראוי כלל, על אף שמצוי מאוד אצל אלו שמחזיקים מכשירים אלו. ולכן, אין להחזיקם כלל.

עצות להינצל ממקרה לילה

שלום לכבוד הרב, מה העצות לא להיכשל בטומאת מקרה לילה, למי שהוא שמור מפגם הראיה וכדומה?

תשובה:

יש לאכול אכילה קלה בלילה, ואין לאכול דברים המביאים לידי טומאה.

ד שו"ת פרשת כי תשא תשפ"ב [229] · מהארכיון שו"ת בלבבי משכן אבנה

וכן אפשר לישון כאשר כפות רגליו מגולות, וכן בקיפול רגליים.
וכן יאמר פרקי התהילים שנהגו לומר בליל יום הכיפורים קודם השינה. ויאמר הפסוק קדושים
תהיו ג' פעמים.

האם האב חייב להשתדל בשידוכי בתו

יש לי בת בגיל שידוכים, אבל היא עדיין צעירה. בחדשיים האחרונים כמעט לא קבלתי הצעות.
האם אני מחויב לעשות איזה השתדלות לקדם העניינים?

תשובה:

ראשית יש לשנן היטב את יסודי האמונה שהכל ממנו ית"ש, להרבות בתפלה על כך שיחוש את
האמונה. ואח"כ תפלה על השידוך.

ולאחר שהנפש ספגה הרבה את אור האמונה והתפלה, אזי מתוך מבט שהכל ממנו ית"ש, אלא
שנקנס עלינו שיעור השתדלות, יפנה לב' שדכנים, ויחזור לאמונתו ותפלתו. ומשם תבוא הישועה
בקרב בס"ד.

ניצד להתגבר על חרדות

יש לי איזו חרדה שאני לא יכול לפרט. ולמרות שאני מתגבר על החרדה ועושה את המעשה,
עדיין זה מפחיד אותי בכל פעם. רציתי לדעת איך אפשר להתגבר על חרדה? תודה רבה,
וסליחה שלא פירטתי יותר.

תשובה:

חרד, ר"ת חסד, רחמים, דין.

וכאשר כוחות הנפש, ששורשם ג' מידות אלו, אינם מאוזנים, נעשית חרדה.
זהו חרדה כללית.

חרדה פרטית, חוסר איזון פרטי באותו ענין.

ולפיכך צריך לאזן את גישת הנפש באותו ענין. יש לפרק את הענין לחלקים קטנים, ולראות אילו
חלקים יוצרים חסד, אילו רחמים, ואילו דין, ולאזנם.

סיבה רוחנית לבעיות פוריות

שלום לכבוד הרב שליט"א

יש לי בעיות פוריות שנגרם מאיזה סוג של חסימה ברחם, מה שיוצר כאבים, וגם סכנה
בריאותית, ומצריך ניתוח כדי להגדיל את הסיכויים לקליטת עובר. השאלה שלי היא: מה הסיבה
הרוחנית למחלה הזו, לא רק מצד היסודות שהרב ציין לגבי מחלות אחרות אלא מבחינת גם

ה' שו"ת פרשת כי תשא תשפ"ב [229] · מהארכיון שו"ת בלבבי משכן אבנה

המידות של האדם, תכונות אופי, שצריך לתקן לשנות לשפר שזה גורם לתוצאה הגשמית, ואם יש גם איזה חטא או עבירה שבגינה זה נוצר (כידוע שהקב"ה מרמז לנו מידה כנגד מידה באברים מה צריך לתקן ברוחניות). תודה רבה לכבוד הרב.

תשובה:

אמרו רבותינו, אלה "תולדות" נח, תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים.

והיינו, שמלבד תולדות חיצוניות, בגוף, שבהם קיים מצות פרו ורבו, והם: שם, חם, ויפת, עיקר תולדותיו פנימיים - מעשים טובים.

והנה שורש הלידה הגופנית, בלידה הפנימית. וכאשר הלידה הפנימית, מעשים טובים, נעשים באופן "חיצוני", ולאט לאט הרגש, החיבור, והאמונה בהם הולכת ונחלשת, ונעשה יותר ויותר "חיצוניות", תולדת הדבר שגם כח הפריון הגופני יוצא חלקו ממקומו תוך הרחם לחוץ.

ככל ש"המעשים הטובים" יהיו פנימיים יותר, כך גם כח הפריון הגופני יהיה בס"ד בתוך הרחם.

נקיות העבודה לתיקון השכינה במשנת הרמ"ל

שלום וברכה לכבוד הרב,

א. צר לי על שאני צריך לפנות דרך הרשת....

תשובה:

א. הרשת נועדה לקרב רחוקים ולא להיפך, נא לפנות בדרכים הכשרות.

שאלה:

ב. הרמח"ל באדיר במרום מזהיר מאד על הצורך בנקיות העבודה לתיקון השכינה ותנו לא, אם כך יש הרגשה של סתירה בעבודת היחודים שגילה האריז"ל בשער רוה"ק שקשה מאד לכונן רק לצורך זה, ועוד שמדבריו שם ובשעה"ג הק' ל"ח לא משמע שיש קפידא כ"כ בדבר. יישר כח, תבורכו מפי עליון!

תשובה:

ב. כבר כתב הרמח"ל באגרותיו שהאריז"ל בסוד החיצוניות, והוא, הרמח"ל, בסוד הפנימיות. להגדרה זו תולדות רבים, ומולידה בהירות רבה בהבדלים בין תורת האריז"ל לתורת הרמח"ל.

ובענין דידן, החיצוניות פחות מזוכך, כי מקבל אור מקיף שאינו בלוע בכלי, וכן חיצוניות הכלי פחות מזוכך. ולכך יש גם יותר גילוי של עבודת ה' לגרמיה. יחודים להשגה פרטית וכדו'.

אולם הפנימיות, תורתו של רמח"ל, זכה ובהירה, ולכך שם העבודה כולה לשמה בלבד, לשם השכינה ותנו לא. וכמו שהרחיב ג"כ במס"י בפרק החסידות, שפנימיותה לשמה בלבד.

התייחסות נכונה של הורים לבן שפרק עול

לפני 10 שנים מסיבות שונות הבן שלנו עזב את הישיבה. הוא היה ילד מאד רגיש טוב לב ומופנם, בעל כשרונות ברמה גבוהה מאד. מצבו הרוחני הדרדר, הוא עזב לגמרי את הדת ושמר על קשר מינימלי. לפני כ3 שנים ניתק את הקשר לחלוטין. לדבריו אף אחד בעולם לא מבין ומרגיש אותו כמו אמא. לאחרונה נראה שהוא מתנתק מהיהדות ומבורא עולם, רח"ל. שאלתנו לרב שליט"א: מהי דעת תורה לגבי ההתייחסות שלנו ההורים אליו, ולגבי הקשר האמהי שלי אתו? תודה רבה.

תשובה:

אהבה כנה ועזרה באשר הוא נצרך, ללא כל חשבון על מעשיו.

מלבד איסור לעזור לו בדבר אסור.

נקיות ופתיחות זו כלפיו תיגע בס"ד בעומק נפשו.

ואם יהיה זכות, זה השביל שדרכו יחזור במהרה לשורשו.

זכה עזר לא זכה כנגדו

שלום לכבוד הרב שליט"א.

ידוע מה שכתוב בחז"ל "זכה עזר לא זכה כנגדו", האם זה אמת שלאשה אין בחירה ביחס שלה לבעלה, כדכתיב זכה עזר לא זכה כנגדו שהכל תלוי בו?

ואם הרב יכול להרחיב קצת, ישר כח.

תשובה:

א. לכל אדם יש בחירה ביחס לעצמו, ונחלקו רבותינו אם יש לו בחירה ביחס לזולתו, כגון אחי יוסף שהשליכוהו לבור, וכיוצא בזה.

ולפיכך מה שנאמר זכה עזרתו וכו', זהו ביחס אליו, אולם היא מצד עצמה ביחס אליו יש לה בחירה.

וזהו סוד ידיעה ובחירה, שאותו דבר עצמו ביחס לאחד הוא בבחירה, ואותו דבר עצמו ממש ביחס לאחר זהו בלא בחירה.

בלבבי משכן אבנה

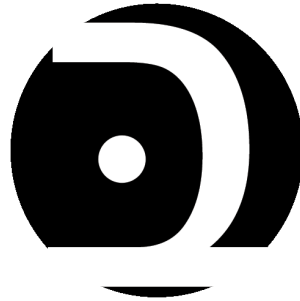
שאל לבבי

שאלות ותשובות

מהארכיון

פרשת ויקהל תשפ"ב

[230]

2 _____ אמונה ובחירה בענייני שידוכים

2 _____ רשימת שאלות בעניינים שונים

5 _____ בענין העבודה להסתכל בתמונה של צדיק

5 _____ רפואה וחרדה אמונה ובטחון

6 _____ פסול שנמצא בתפילין לאחר שנים רבות

6 _____ כיצד להתפלל ולבקש בקשות

7 _____ האם מותר 'להטריד' את הקב"ה בבקשות קטנות

אמונה ובחירה בענייני שידוכים

כבוד הרב, שלום וברכה.

רציתי לשאול שאלה בענייני שידוכים.

נפגשתי עם בחור טוב מכל הבחינות, רק לא התחברתי כ"כ לאופי שלו. פחדתי לסגור מחשש שאתאכזב לכל החיים. ההתלבטות שלי היתה אדירה. בסוף אמרתי לא. מאז לא היתה לי מנוחה לרגע! כעת אני מתחרטת שלא סגרת, כי הוא ירא שמים אמיתי שמתאים לי מבחינה רוחנית. והרי אף אחד לא מתחתן עם מי שהוא חלם, כולם מוותרים על משהו.

השאלה שלי: אני מנסה להתחזק באמונה שהכל מאת ה'. ומה' מענה לשון. אבל מצד שני אני טעיתי! ה' נתן לי הצעה טובה מאוד ואני לא הסכמתי לקבל את הטוב של ה'. יש מושג של בחירה חופשית, ולהפסיד ח"ו שידוך. איך אמורים לקבל את זה באמונה שזה מה', אבל טעיתי בבחירה?

תודה רבה

תשובה:

בכל בחירה יש את עצם הבחירה, ויש את התוצאה.

כאשר בחר בדבר שאינו נכון, ראשית נצרך לעשות תשובה על עצם הבחירה.

ביחס לתוצאה. זה תלוי במדרגת אמונת האדם.

אם חש תמיד שהוא ית"ש עשה עושה ויעשה לכל המעשים כולם באמת בלב שלם לפי ערכו, נצרך תשובה רק על הבחירה.

אולם אם נחסר לו באמונה זו בחוש, נצרך לקבל אחריות אף על התוצאה.

או לחילופין להתחזק באמונה זו, שהוא ית"ש עשה עושה ויעשה לכל המעשים כולם. וזה גופא תשובתו על המעשה.

רשימת שאלות בעניינים שונים

אני ואחי בעלי תשובה, גרים בחו"ל עם ההורים שלא שומרים כל חוקי התורה. ברוך ה', זכיתי ללמוד מהרבה אנשים ורבנים גדולים, אני מאוד קשור לכתבי חסידות, כתבי רבי נחמן זי"ע, ועוד.

א. מה צריכים להיות התגובה והשקפה שלנו לרבנים, רובם ספרדים, בארץ ובחו"ל שמלמדים תשובה מיראה, ושכולם צריכים לחזור לה' כדי לסבול בעולם הזה ובגיהנום?

3 שו"ת בלבבי משכן אבנה · פרשת ויקהל תשפ"ב [230] מהארכיון

תשובה:

א. על כל אחד להתחבר למה ששייך ומתאים לחלקו.

ישנם רבנים שעושים כן מפני שכך קבלו מאבותיהם ורבותיהם.

וישנם שעושים כן מפני שנראה להם שכך הדרך לקרב בני אדם בקלות.

שאלה:

ב. מאיפה להתחיל? התחלתי ללמוד את בלבבי (חלק א') ו"הכרת הנפש", האם זה התחלת טובה לספרי הרב שליט"א?

תשובה:

ב. מצוין!

שאלה:

ג. בגלל שאני לומד בבית ספר קהילתי ואני מבין עברית, זה יותר קל לי ללמוד ספרי מוסר וחסידות. הרבי שלי אמר שהעיקר בגיל זה ללמוד רק גמרא כדי שאדע עניינים שונים בש"ס. האם זה בסדר ללמוד דברים אחרים במקום גמרא?

תשובה:

ג. העיקר גמרא. ומעט דברים אחרים.

שאלה:

ד. כשהייתי בארץ ישראל, פגשתי את הרב ברוך מרדכי אזרחי שליט"א. זכיתי לשאול אותו איך מתייחסים להוריו, הרב אמר לי אתה צריך להקפיד על מה שאתה עושה, אבל אף פעם לא להתרגז, אף פעם לא להתעצבן. זה מאוד קשה לי. איך מגיעים למקום שאתה בר דעת כל הזמן כדי לקיים את זה?

תשובה:

ד. מתקדמים לאט לאט, בדרך כלל אי אפשר לקפוץ. בכל פעם להתגבר קצת יותר.

שאלה:

ה. בעוד כמה שבועות, בעזרת ה', אחזור לבית הספר. העם הרב יכול לתת עצה או הדרכה על איך להמשיך את ההתלהבות לעבודת ה' שהרגשתי בתקופה הזאת?

תשובה:

ה. לפנות כמה דקות בכל יום להתבוננות פשוטה, מי ברא אותי? מה הוא רוצה ממני? ולדבר עמו ית"ש מעט בפשיטות ותמימות, דיבורי בקשה ואהבה.

שאלה:

ו. מה זה מסמל או מסביר שכל קהילות היהדות לומדים ומקושרים לחסידות ופנימיות התורה בדורנו?

תשובה:

ו. אור האחדות בוקע ומאיר בעולם. אור האהבה. וכבר אמרו רבותינו שעל זה אמרו חז"ל: "יראי ה' ימאסו", היינו שידבקו יותר באהבה. אור הדבקות.

שאלה:

ז. האם לספרדים יש אותו צורך לחסידות, או בגלל שיש ליהודי המזרח אמונה חזקה יותר מהאשכנזים (בגלל הפוגרומים, ההשכלה, וכו') אין את אותו צורך לתורת הבעל שם טוב ופנימיות התורה?

תשובה:

ז. יש צורך שמלבד אהבה פשוטה וטבעית, והיה אהבה הבאה מהתבוננות, כמו שהאריכו בפרט בתורת חב"ד. אולם כל אחד נצרך לפי שורשו וחלקו. ואינו תלוי רק בעדה, אלא בנפש פרטית.

שאלה:

ח. כאשר מלמדים אחרים (כשכבר מאמינים שיש בורא לעולם) מה המסר העיקרי ללמד?

תשובה:

ח. נכון! לקיים רצונו, ולהתקרב אליו, קרבה ע"י מעשה, וקרבה חושית.

שאלה:

ט. האם יש עצה איך להתחזק בהתבודדות ותפילה? האם הכל קשור להתחזקות באמונה?

תשובה:

ט. לדבר מהמקום הפשוט בנפש, בלי חשבונות. תמימות - פשיטות.

שאלה:

י. ב"ה אני לומד בספרים של הרב. מה המסר הכי חשוב שאני צריך לקחת מהלימודים של הרב?

תשובה:

י. לחפש איך להתקרב לה' יותר ויותר. ומאיך להתבונן במה שכבר זכיתי להתקרב, ולהודות על כך לקב"ה.

שאלה:

יא. אם הרב יכול לתת ברכה שאזכה להתקרב לכל הצדיקים האמיתיים, כדי להתקרב, להתקשר, ולדבק בה'.

תשובה:

יא. ברכה והצלחה עד בלי די.

תודה.

בענין העבודה להסתכל בתמונה של צדיק

לכבוד מורנו הרב שליט"א

בסדרת "דע את נשמתך" בענין העבודה להסתכל בתמונה של צדיק, אני רוצה לעשות העבודה הנ"ל ע"י להסתכל בתמונה של צדיק גדול (משום הסכנה המבואר שם) ויש לי תמונה של צדיק גדול, אבל אין לי התעוררות כשאני מסתכל עליו. האם צריכים לחפש תמונה של צדיק אחר? וא"כ, האיך אפשר לדעת מי שיש לו נשמה גבוהה?

תודה רבה

תשובה:

ישנם שם עוד עבודות, ואפשר להתחיל בעבודות אחרות.

וכן לחפש תמונה אחרת, כגון הרה"ק מבעלז, ר' אהרן.

דפואה וחרדה אמונה ובטחון

שלום וברכה לכבוד הרב שליט"א!

רציתי לשמוע דעת תורה בנושא הבא: בבדיקות שגרתיות שעברתי עלו מספר ממצאים שעוררו בי חשש עמוק באשר לתפקוד הכליות. אני מוצא את עצמי מלא חרדה, עד כדי מחשבה שח"ו נגזרה גזירה, חושש לעתיד המשפחה. אבקש לשמוע דעת תורה, מה עלי לעשות על מנת למנוע מחשבות כגון אלו? במה עלי להתחזק? כיצד להתמודד עם המצב? קיבלתי על עצמי להתפלל בנושא, וכן לתת צדקה במידה ואזכה לבשורות טובות. אני לומד את סדרת 'דע את ביטחונך'.

אשמח להכוונת הרב בנושא!

תשובה:

ראוי לפעול למעשה לפי מדרגת אמונתך וביטחונך.

עיקר החיזוק ראשית באמונה, שאין כח שליט אלא הוא יתברך שמו ואין בלתו. אמונה במחשבה ובהשבה אל הלב יום יום. ולתת תודה לקב"ה על כלי זה לקרבך לאמת הנקיה. יתר על כן, עליך להיות איש "כללי", ולא רק עבורך עצמך ומשפחתך. וזהו כליות, כלליות, כליות יועצות, עצה לזולתו. ולאו דוקא עצה בפועל, אלא איש כללי, לצורך כלל ישראל. בשורות טובות במהרה ורפואה שלמה בתשח"י, אמכי"ר.

פסול שנמצא בתפילין לאחר שנים רבות

לאחר עשרים שנה מהבר מצוה שלי, מצאתי בתפילין של יד ושננתם לבנך בלי יוד, כשהכתיב הנכון הוא עם יוד. שאלתי מאחד האדמורי"ם שליט"א ע"י המזכיר שלו, מה עלי לעשות, וקיבלתי תשובה לקנות תפילין חדשות, וליתן צדקה לפדיון נפש.

מפעם לפעם אני מרגיש קצת תיסכול על כל השנים האלו שחשבתי שאני מקיים מצות תפילין ובאמת הן היו פסולות. איך עם כמה פרוטות לצדקה אפשר להשלים את זה? ילמדנו רבינו מה צריכים להיות המחשבות שלי בעניין זה. תודה ויישר כח

תשובה:

לקיים מצוות ושננתם לבניך בהידור רב. ובעיקר ללמוד עמהם עשרת הדיברות בעומק. ליתן י' פרוטות בכל ערב שבת, ערב ראש חודש, וערב ראש השנה.

ניצוד להתפלל ולבקש בקשות

לכבוד הרה"ג שליט"א

כשהגעתי לגיל שידוכים התפללתי לה' שאם טוב לי להינשא שיעזור לי, כך היה גם עם לידת הילדים... הקב"ה הראה לי בחיים שהוא רוצה שאבקש. שאלתי כיצד לבקש - האם לקבל את רצון ה' באהבה, או לבקש בצורה שברור לי שכך רצונו (רק שמונע משהו ע"מ שאבקש). מה ה' רוצה ממני?

תשובה:

רצון ה' שתשוחחו עמו לאורך היום בטבעיות ובפשטות, כאדם ההולך לאורך היום בטויל עם רעהו ומשוחח עמו בטבעיות בתדירות. לא רק בקשות והגדרות איך לבקש, אלא קשר פשוט. קשר זה יבקע ויגיע בס"ד לפשיטות העמוקה של הלב, וזהו ניתוח לב "פתוח" אמיתי.

האם מותר 'להטריד' את הקב"ה בבקשות קטנות

שלום כבוד הרב,

שאלה לכבודו, האם מותר לדבר אל הקדוש ברוך הוא הרבה? ולבקש ממנו בקשות אפילו הקטנות ביותר? אפילו במשלח יד לכוס וצלחת? כי אני פוחד להציק לו ולהיות קטנוני ולדבר אליו לשווא, ולהטריד אותו יתברך.

תשובה:

כן, מותר ראוי ומצוה גדולה, הוא אבא אוהב ששמח בכל פרט קטן של בנו אהובו. מלבד דיבור עמו יתברך שמו, מאוד ראוי ללמוד בכל יום הלכה אחת ולקיים, וכך לילך מחיל אל חיל בדרכיו יתברך שמו.

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת: info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לברורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 ■ פקס 03-548-0529 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון"

ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

בלבבי משכן אבנה

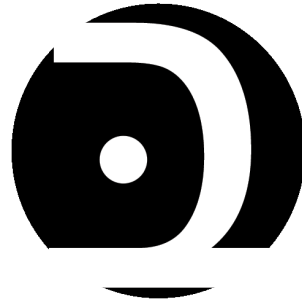
שאל לבבי

שאלות ותשובות

מהארכיון

פרשת פקודי תשפ"ב

[231]

2 _____ הדרכה להיכנס לעבודת ה'

4 _____ ניסיונות בדרך להיפטר מהטלפון החכם

5 _____ ללמוד את האותיות וצירופם

5 _____ כיצד להגיע לתכלית ולהשיג את חלקי

6 _____ שינוי דרך חיים מבלי לפגוע במשפחה

6 _____ אמונה ופרנסה

הדרנה להיכנס לעבודת ה'

לפני כמה שנים גיליתי את הספר "בלבבי משכן אבנה", וראיתי שמכל ספרי המוסר זה הספר היחידי שמסביר בצורה ברורה מאוד בלשון המתאימה לי איך להתעלות בעבודת ה'.

למדתי בספר על התכלית של האדם, ואיך להכניס את זה לתוך הנפש ע"י עבודה מעשית. לעשות תזכורת ששם כתוב "תכליתי בעולם להתקרב לבורא", כך עשיתי למשך תקופה יפה ובאמת זה נתק אותי רגשית ממה שקורה סביבי. הרגשתי כאילו זה חולף לידי אבל לא קשור אלי, כי ידעתי שלא זה העיקר אלא העיקר לעשות רצון הבורא.

אבל במקום לחוש שמחה הרגשתי שמלווה אותי עצבות.

ניסיתי להבין מדוע, וזה מה שנראה לי :

שאלה:

א- אולי בגלל תחושת לחץ להסתכל בפתק כל רבע שעה.

תשובה:

משאלתך ניכר מודעות עצמית יפה ונכבדה!

א. "תפסת מרובה לא תפסת, תפסת מועט תפסת". ולעולם צורת העבודה באופן של הדרגה, עקבית, יסודית, אולם איטית, קמעא קמעא. וכאשר נכתב בספר להסתכל כל רבע שעה, אין הכוונה לעשות כן מיד בהתחלה. אלא כיוון להיכן להגיע. ובתחילה אפשר להסתכל פעם ביום, ואח"כ פעמיים ביום, וכן על זה הדרך באופן שכל שלב נעשה ברוגע ושלוה מתוך קנין בנעימות. באופן זה העבודה היא כלשון הכתוב לחזות "בנועם" ה'. הכרת ה' כולה נועם, ודרכי ההכרה באים באופן של "מקל נועם", כי דבר הנעשה בחפזה אף אם הוא מתוך רצון קנה וקדוש להתקרב לה', אינו יכול לקנות קנין פנימי בנפש, כי אינו יכול "להספג", ובמקום כך הופך להיות הכבדה על הנפש וח"ו קץ בה. וע"ז נאמר חנוך לנער ע"פ דרכו, גם כי יזקין לא יסור ממנה, כי אילו מכביד עליה הרי שהיא סרה מן הדרך כמ"ש הגר"א.

שאלה:

ב- ואולי בגלל הניתוק הרגשי מהסביבה.

תשובה:

ב. צורת הבריאה בנויה באופן של איזונים. כגון איזון בין תורה ותפלה. איזון בין תורה וחסד. איזון בין רוחניות וגשמיות. וכן בענין זה איזון בין עולם פנימי עצמי, לעולם חיצוני חברתי. ולכך נצרך שום שכל מחד להיכנס לעולם פנימי רוחני בהדרגה איטית כנ"ל. ומאידך לבנות במקביל קשר

3 שו"ת בלבבי משכן אבנה . פרשת פקודי תשפ"ב [231] מהארכיון

חברתי עם זולתו. ולחפש שהקשר הזה יהיה כמה שניתן יותר קרוב לעולם הפנימי. אולם קשר שמאוזן בו צרכי גוף - נפש. נפש בהמית, ונפש אלוקית.

דבר זה נצרך זהירות יתירה, ובפרט בימי הנעורים שדם האדם רותח יותר, ונפשו של האדם נוטה יותר לקיצוניות של קצוות, ולא ל"שביל הזהב" כלשון הרמב"ם, שביל האמצע. ולכך בכל דבר נצרך לבדוק מה התכלית. ומה הדרך הנכונה באופן של "הדרגה ואיזון", שביל הזהב לילך מחיל אל חיל.

שאלה:

ג- ואולי חוסר רצון דק בעומק הנפש לבטל עצמי לבורא, ולחוש שאיני כלום.

תשובה:

ג. אמרו חז"ל, לעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה. ודקדק ר"ח מולאז'ין זצ"ל, שאמרו "לעולם" דייקא. ולפיכך הרוצה לקפוץ ולעסוק מיד לשמה ומדלג על מקום השלא לשמה שבנפש, על דרך כלל מקום זה אינו מושקט אלא תובע את שלו, וכאשר אינו מקבל את חלקו נעשה עצב, כטבע כל נברא שכאשר אינו מקבל את חלקו נעשה עצב.

וכן הדבר בנידון דידן. שתכלית העבודה היא ביטול שלם אליו ית"ש, ביטול מוחלט. וזהו "לשמה" גמור. ולכך אם האדם מכוון את עבודתו, לא רק כתכלית, אלא כבר עתה באופן של ביטול אני ניכר, אזי מקום השלא לשמה שבנפש תובע את חלקו ומחפש תענוג, עונג גשמי או רוחני. וכשאינו בא על סיפוקו נעשה עצב. ולכך נצרך לבנות מקום שלא לשמה בנפש ובו לזונו כראוי מתוך איזון נכון עם חלק השלמה. וכתכלית להגיע ל-לשמה הגמור. מתוך מהלך של הגדלת השלמה, והקטנת השלא לשמה, בהדרגה איטית ויסודית. ומתוך שימת לב, מחד שהתכלית לשמה תהא בבהירותה, אולם מאידך לברר היטב תדיר שחלק השלא לשמה ניזון לפי ערכו הראוי לו עתה.

שאלה:

ד- ואולי התאמה אישית לדרך.

תשובה:

ד. אחת מן ההכרעות הכבדות ביותר אצל האדם, היא הכרעת "הדרך", לבחור דרך בעבודת ה' שבה ילך. ולצורך כך נצרך נקיות, שיקול דעת דק וישר, ותפלה וסייעתא דשמיא, ופעמים רבות אף התייעצות עם גברא רבה. על דרך כלל ראוי להכיר כמה וכמה דרכים ומתוכם לברר מה רחוק ומה יותר קרוב לפי הנראה לעת עתה, וכך להמשיך בבירור יתר בכל תקופה מתוך תפלה ובכי לפניו ית"ש שיכוונו לדרכו הנכונה.

שאלה:

4 שו"ת בלבבי משכן אבנה . פרשת פקודי תשפ"ב [231] מהארכיון

ה- צורת עבודה מעשית לא מדויקת שאולי לא הבנתי היטב את אופן העבודה ולקחתי את זה על עצמי באופן כבד, במקום לקחת את זה בצורה בריאה וקלילה.

תשובה:

ה. כנ"ל אות ב'. הבנתך יש בה מרתיחת הדמים של גיל הנעורים, ונצרך לאזנה ל"שביל הזהב", כנ"ל.

שאלה:

ו- צורת עבודה מעשית לא מדויקת באופן פרטי בהתאמה עבורי.

תשובה:

ו. זו שאלה אישית שלא ניתן להשיב עליה במסגרת זו. אפשר לנסות לשלוח שאלות פרטיות מתוך בירור הבנת הדרך מחד, והכרת הנפש הפרטית מאידך, וכיצד הינך משלבם למעשה, ומתוך כך יהא יותר בנקל להשיב באופן מבורר ומדויק יותר בס"ד.

ניסיונות בדרך להיפטר מהטלפון החכם

שלום הרב,

בעקבות דברי הרב החריפים נגד האינטרנט והטלפון החכם, החלטתי לפני כמה זמן לעבור לטלפון כשר בלי אינטרנט, ואף קניתי טלפון פשוט. מיד לאחר שעברתי לטלפון הפשוט, יצאתי אתו למנחה כשאני בקושי יודע איך לתפעל אותו. וכשחזרתי אל הרכב, גיליתי אותו במצב שבו הייתי צריך מאד את התפעול הידוע לי של הטלפון החכם, עם יכולת לצלם, להיכנס לדואר אלקטרוני וכו'. בלית ברירה למחרת חזרתי לטלפון החכם, כי בכל השבוע שאחרי האירוע נצרכתי לכל השירותים שהוא מאפשר, שליחת מסמכים לחברת הביטוח, ניווט למשטרה ועוד ועוד. ולא אאריך עוד. אני עדיין מעוניין לעבור לטלפון הפשוט אבל תוהה מה קרה פה. האם אלו ניסיונות שרוצים לבדוק את הרצינות שלי ואני צריך להתעקש ולהמשיך במה שהחלטתי, או להפך שמראים לי "מה לך לעשות צעד כזה, אתה יכול וצריך להישאר עם הטלפון שלך". כל מה שקרה החליש אותי וזה מצטרף גם לבקורת של בני ביתי, שלא מעט כעסו עלי על רצוני לעבור לטלפון כשר. תודה רבה על הכל,

תשובה:

כן. ניסיון. ונודע מדברי רבותינו שכן הם פני הדברים כאשר האדם מנסה להיכנס יותר לקדושה, כי קליפה קודמת לפרי לעכבו להיכנס לפרי - לקדושה.

ללמוד את האותיות וצירופם

האם יש ספר או אופן ללמוד את האלף בית להבין כל אות לעצמה וממילא להבין את צירופם?

תשובה:

כן. ספרים שנתחברו לבאר צורת האותיות לדינא לס"ת וכדו', ונתבאר אף הסוד אות אחר אות. ונדפס בשנים האחרונות ספרי הלכה לסת"ם יחד עם ספרים אלו.

שאלה:

מהו שמם של ספרים אלו, ואיך הרב ממליץ ללומדם כדי להשיג את מטרתו, ולהפיק את מירב התועלת מהם?

תשובה:

נדפס ספר ילקוט ספרי סת"ם ובו כלולים ספרים אלו. ללמוד ספר יצירה להבין שורש כל אות מספרים אלו, ולפ"ז לסדר כל תיבה היכן שורשה.

ניצוד להגיע לתכלית ולהשיג את חלקי

בשיעורים המופלאים של הרב על דרך ה' בהתחלת הפרק השני בתכלית הבריאה הרב הדגיש מאוד הצורך שיהיה תביעה נפשית ולבבית להגיע לתכלית, ולא לידע רק באופן שכלי שיש תכלית. איך בעזרת השם אני יכול להגיע לזה, מה צריך לחשוב, ולעשות וכו'?

האם הרב יכול להסביר יותר בבקשה ולתת דרך וכיון להשיג את התכלית שלי?

תשובה:

ב. נתבאר בתחילת המסילת ישרים ג' מדרגות, והעליונה "מבקשי השלמות", לחפש להשיג השלמות הנרצית. והיינו השגת "חלקי" בשלמות. ולשם כך נצרך בירור מהו "חלקי". ואזי לסדר סדר עבודה פרטי להשיגו בס"ד בעמל ותפלה.

יש תכלית כללית, וזהו תביעה נפשית של קרבת ה' והתכללות בו.

ויש תכלית פרטית להוציא כל חלקי נפשי מהכח לפועל.

שאלה:

לא הבנתי בדיוק איך הרב ענה לשאלתי, התכוונתי בשאלתי איך אני יכול להגיע לתביעה נפשית חזקה לתכלית. ומה העבודה הנצרכת לכך?

תשובה:

6 שו"ת בלבבי משכן אבנה . פרשת פקודי תשפ"ב [231] מהארכיון

לעורר את תביעת "השלמות" בנפש, הן ע"י שינון דברי המסילת ישרים הנ"ל, והן ע"י התבוננות בכך בכלל, ובכל פרט בהדרגה, איך לעשותו בשלמות.

שינוי דרך חיים מבלי לפגוע במשפחה

לכבוד הרב שליט"א.

מילדותי הוקסמתי מחיי הקהילה החסידיים, ולפני כמה שנים גם לתפיסת העולם המשתקפת בספרים הק'. עם הזמן התקרבותי לקהילה מסויימת, ואני מנסה ללמוד מדרכי הרבי שליט"א. בכל זאת לא שיניתי סממנים חיצוניים מפחד של תגובה קיצונית מהורי, הם מאד נפגעים מהתקרבותי לחסידות וייפגעו עוד יותר אם אמשיך בזה. שאלתי מחולקת לשתים: איך אני אמור להבין את תגובתם הקיצונית? ויותר חשוב: איך הקב"ה רוצה שאני אתייחס במחשבה לנסיון זו וכל המשתמע ממנה?

תשובה:

יש לבחור את הדרך "הנכונה עבורך". וכל זאת מתוך הקטנת הסבל לסובבך עד כמה שניתן בלא לוותר על עיקר מהלך חיך.

במקביל עליך להתבונן למעשה איך לשמחם מכיוון שונה, כנגד הצער למצוא חלקים אחרים המשמחים.

אמונה ופרנסה

לכבוד הרב שליט"א,

מהי דרך מעשית לברר את רמת האמונה / ביטחון של האדם, וכיצד היא משפיעה על פרנסה אם בעל ואישה אינם באותה רמה?

תשובה:

כל שחש כמעט רגוע ואינו חושש, זהו מדרגתו. באופן שמדרגת האיש והאשה אינם שווים, נצרך לפעול קרוב למדרגה של מי שתחתון יותר, באופן שאינו רגוע אם הצד השני יפעל לפי מדרגתו העליונה. אולם אם אינו חושש שכן - בת הזוג יפעל לפי מדרגתו באופן שנוטל את האחריות עליו, יש לפעול לפי האופן העליון.

7 שו"ת בלבבי משכן אבנה · פרשת פקודי תשפ"ב [231] מהארכיון

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

לכירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד
info@bilvavi.net ■ 9116302

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון"
ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה
חולון יום ד' 20:30
רח' קדמן 4
לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'
ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק
רח' הרב בלוי 33
לפרטים 052.765.1571

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

מהארכיון

פרשת ויקרא-זכור תשפ"ב

[232]

2.....התנתקות מהמדיה ומחיית עמלק

3.....להתקבץ כמה אברכים לועדים בעבודת ה'

4.....קשר אב לבן כמשל לקשר עם הקב"ה

5.....כיבוד הורים באופן שההורה מפליג בבקשתו

6.....לימוד הזוהר לנשים

6.....בני בניו של המן למדו תורה בבני ברק

התנתקות מהמדיה ומחיית עמלק

שלום לכבוד הרב.

מזה שנים אני לומד מתורת הרב. בכל הנוגע לדרכי העבודה, אני רואה ברב דמות מרכזית ביותר - ומתייחס בכובד ראש לדבריו, תוך ניסיון מתמיד לתרגם אותם למעשה, כפי שמתאפשר לי. לאור זאת, הייתי רוצה לשתף את הרב באתגר עמו אני מתמודד:

הרב נוקט בקו תקיף מאד נגד המדיה. הרב טוען שוב ושוב, שעלינו לסלק את ידינו מהמדיה על כל צורותיה, ולהתחבר לשער הנ' שבקדושה, בדרכים שהרב ביאר לאורך השנים. זאת, על אף שהרב נוהר לאורך השנים לא לדרוש מהלומדים דרישות מעבר ליכולתם, אלא כל אחד לפי מדרגתו.

אני רוצה להתייחס דווקא לחלק הראשון - עקירת המדיה מתוכנו.

מזה תקופה אני מתקשה לאמץ את ההנהגה המדוברת. אני מבקש לשתף את הרב בחלק מהקשיים, בתקווה למצוא פתרון וקו מנחה, שיישב את דעתי. המציאות הנוכחית בה הרב מציג את הדברים כמות שהם, מחייבת שינוי, אך מאידך הוא חייב להיות מושכל, על מנת שיתמיד. א. אנו זוג בעלי תשובה. ב"ה, הצלחתי לסלק מהבית את האינטרנט שהיה, ובמקומו ישנו אינטרנט חסום במידת מה, בחסימה שנחשבת טובה, אם כי לכל מבין עניין ברור שהחסימה אינה הרמטית. כמו כן, יש ברשותנו סמרטפון, שגם אותו 'המרנו' בסמרטפון מוגן בהגנה גבוהה (וכנ"ל). המציאות בה ישנה חשיפה למדיה בבית - גורמת לי למעידות (גם בגלישה באתרי קודש). קשה עד מאד להסתלק לחלוטין מהרשת, כאשר היא נמצאת בבית. אני מתלבט מה לעשות בנושא. ראיתי שהרב כתב שיש להתפלל בנושא ולבקש מעומק הלב מבת הזוג שתהיה שותפה לשינוי. הרב יברך אותנו שנזכה לזה, ואם הרב רואה אמצעים נוספים לשינוי המיוחל, אשמח לשמוע.

ב. ברמה הטכנית - וגם צניעותית, יש פעמים ששימוש ברשת מאד מקל. למשל - אנו צורכים קניות באינטרנט, באתרי הרשתות הגדולות. כך גם בנוגע לספרים. מה עושים?

הפתרון אותו מצאתי לעת עתה, הוא מאמץ מושכל ומתמיד מצדי לא לעשות כל שימוש ברשת מבלי לכוון מראש לתכלית - טכנית, מקצועית וכיו"ב. אני לא רואה כיצד אני עוזב את מקום

3 שו"ת בלבבי משכן אבנה · פרשת ויקרא-זכור תשפ"ב [232] מהארכיון

העבודה/מתנתק ממקורות מידע וכיו"ב. ברוך השם, על אף שאני רחוק משלמות, אני רואה התקדמות רבה בנושא, והשימוש שלי היום ברשת הולך ומצטמצם. תודה!

תשובה:

אין עצה ואין תבונה נגד ה'.

כלי זה "שורש" כל הטומאות בו, ואי אפשר ללכת עמו בדרך האמצע. והוא כמו עבודה זרה שעליה נאמר "אבד תאבדון". וכמו עמלק שעליו נאמר "תמחה את זכר עמלק". ושאל שסבר להשאיר בהמות עמלק, לקה.

אי אפשר למסור שימוש בכלי משחית הגרוע מכל לשיקול דעת של כל יחיד לי מצבו ותנועות נפשו. הדבר אינו אפשרי כלל וכלל.

להתקבץ כמה אברכים לועדים בעבודת ה'

מה דעת הרב להתקבץ כמה אברכים בזמן הזה, שלושה או ארבעה אברכים, ולעשות ועדים למעשה בעבודת ה', כמו שמופיע בעלי שור חלק ב'?

ואם כן כמה אברכים הרב מציע? ובאיזה נושא להתחיל, ואולי יש איזה ספר שהרב ממליץ מספרי הרב, ואם פעם בשבוע להפגש למשך 20 דקות עד חצי שעה זה מספיק? ישר כוח.

תודה על הכל.

תשובה:

יש ב' מהלכים. א. לצורך התחזקות. וזה נפלא. ב. לצורך עבודה מעשית. ולצורך כך נצרך שיהיה קרבה בדעות ובמדרגה, שעבודתם תהא קרובה זו לזו. כי אם לא כך, מקבלים קבלות שיותר מתאים לאחד ופחות לרעהו.

כמות האברכים עד חמשה. הנושא תלוי במדרגתם כנ"ל. ספר כנ"ל, לפי הנושא. זמן - 20 דקות.

קשר אב לבן כמשל לקשר עם הקב"ה

לכבוד מו"ר הרב שליט"א,

בספר בלבבי משכן אבנה ח"ד פרק א', הרב כותב שהיתום יש לו קושי להבין איך שהוא יכול להתקשר להרבש"ע כמו בן לאב, כיון שהקשר בין אב לבן הוא משל, והנמשל הוא הקשר בין ישראל לאבינו שבשמים, והיתום אין לו את המשל הזה, ועל כן יש לו קושי יותר להבין זאת.

ורצייתי לשאול, איך זה מסתדר עם מה שהקב"ה נקרא "אבי יתומים", שהיתום לכאורה יש לו קשר יותר פשוט עם הרבש"ע (וכך אומרים העולם שהיתום יש לו יותר קורבה עם הרבש"ע, אבל לא ידעתי המקור לזה)?

כמו כן שמעתי פעם מהרב שיש קומת "למעלה מאב ובן" בנפש, שיש מקום פנימי בנפש ששם אין צורך לקשר אפי' לקשר אב ובן, כיון שיש רק הקשר הפנימי של כל א' עם אבינו האמיתי, הקב"ה.

מה יעשה למעשה מי שאין לו את ה"משל" להקשר הנכון עם הרבש"ע, כיון שאין לו קשר נכון עם אבא שלו?

מה הרב מציע לעשות כדי ליצור קשר עם הרבש"ע אף למי שאין לו את המשל של קשר אב ובן?

תודה רבה מאד להרב שליט"א, על הכל.

תשובה:

ישנם קשרים רבים לקב"ה, ולכל אדם ישנם קשרים גלויים יותר ונעלמים יותר.

לדוגמא. כהן יש בו קשר גלוי מכח כהונתו, וכן לוי, וכן מלך, ועוד. כן הדבר לגבי "אב", קשר זה אינו בגילוי באופן שלם אצל כולם, כגון יתום, או יתום בחיי האב, וד"ל.

ולפיכך אף אם יש חסרון בקשר זה עם אביו, מ"מ ישנם עוד שאר קשרים שיש לחזקם. וכנודע שמי שחוש אחד לקוי אצלו, על דרך כלל יש לו חוש אחר חזק יותר מן המצוי. כן הדבר לענייננו.

אולם אף על קשר עם האב אין לוותר, ויש לכך כמה פנים.

5 שו"ת בלבי משכן אבנה . פרשת ויקרא-זכור תשפ"ב [232] מהארכיון

א. תואר שם אב, ביחס לאבות הק'. אולם זהו קשר מופשט יותר. אולם יש בו אחיזה גופנית פורתא, ע"י התשטחות על קברם.

ב. קשר עם אבי אביו אם ישנו ואפשרי, שאף אבי אביו נקרא אב. וכן קשר עם רבו שנקרא אב. ומעט נמי עם חמיו, שהוא מעין אב. עיין בסדרת בבלביפדיה - מחשבה, ערך אב. וקבלה, ערך אב, פנים נוספות לכך מיהו גדר אב.

ג. ישנה הבחנה שהבן עולה מעל אביו, כדוגמת יעקב ויוסף, שתחלה היה הסדר הטבעי שיעקב השפיע ליוסף, אולם אח"כ נתהפך, י"ז שנה שהיה יעקב במצרים, וניזון ע"י יוסף. ומצד כך למעשה יש לתת לאב ועי"ז נבנה קשר מעין יוסף ויעקב, וכאשר קשר זה יתעורר, הוא יעורר אף את הקשר הפשוט של אב-בן כסדרו.

ד. יש למצוא את נקודת הגילוי הקיימת ביחס לאביו, ולאחוז בה ברגש רב, ומתוך כך היא לאט לאט תתפתח.

צורת עשיית הדבר בקצרה. ראשית לזכור את הפעמים שכן היה גילוי ולו פורתא של אבהות ולהתדבק בהם נפשית. ויתר על כן לחזור למקום של ה"תם" בנפש שהוא מקום היות האדם ילד קטן ששם הוא קיבל חום טבעי מאביו כדרך שמביעים לתינוק, ובמקום זה הושרש האבהות, ויש לעוררו ולהתדבק בו. והדברים ארוכים.

כיבוד הורים באופן שההורה מפליג בבקשתו

עד היכן כיבוד הורים?

אם אחד מההורים מבקש עזרה מהבן בהעברת דירה, באופן שהדבר כרוך בזמן ומאמץ רב וכיוצ"ב, על מנת לחסוך בהוצאות מוביל. האם הבן מחויב מצד כיבוד הורים לקיים בקשה זו, או לחילופין לשלם סכום רב על הוצאות מוביל, או שיכול הוא לסרב לבקשה זו?

תשובה:

כל שדרך בנ"א ברובם לשכור בנ"א שיעשו את אותה מלאכה, והאב רוצה לחסוך ממון, א"כ זהו גדר של ממון, וקי"ל בקידושין לב ע"א, ורמב"ם ממרים, פ"ו ה"ג, וטוש"ע יו"ד ר"מ ס"ה, דכבוד אב משל אב.

6 שו"ת בלבבי משכן אבנה . פרשת ויקרא-זכור תשפ"ב [232] מהארכיון

ועוד. אמרו (שם, לא ע"ב) איזהו כיבוד, מאכיל ומשקה, מלביש ומכסה, מכניס ומוציא. וכל שאר הדברים אינו מעיקר הכיבוד אלא ענפיהם. וכל שמפליג בדבר הוה מעין נעשה שוטה במקצת, שיש לו להשמט בדרך כבוד.

לימוד הזוהר לנשים

האם אשה יכולה ללמוד בזוהר, ואם צריך לטבול במקווה טהורה לפני לימוד הזוהר הקדוש?

תשובה:

לימוד ספר זה ניתן לאלו שמלאו כרסם בש"ס ופוסקים בלבד.

ואף בדרך קריאה הקפידו רבותינו שרק גברים המחוייבים בתלמוד תורה יעסוק בו בקדושה ובטהרה.

בני בניו של המן למדו תורה בבני ברק

מה הכוונה ב"בני בניו של המן למדו תורה בבני ברק", איך זכה אותו רשע של עמלק שיש טוב היוצאת ממנו, ובפרט קשה משום שעמלק הוא רע גמור וא"כ איך שייך שיש טוב שיוצא מרע גמור (האם משום כמו בפורים אנו באים לתפיסה שגם המן הוא טוב, דאין חילוק בין צדיקים לרשעים כיון שאנו חיים בעולם שכולו טוב, א"כ כמו"כ יש להבחין בפנימיות שגם עמלק הוא טוב ועל כן שייך שיצא טוב ממנו, וזהו העומק בבני בניו של המן?)

תשובה:

עיין פחד יצחק (פורים, רשימות, ג). וקדושת לוי (כללות הניסים, א). ובשם משמואל (תצוה, תר"פ) כתב וז"ל, בודאי אין הפירוש שהיו בני בניו ממש, שהרי נשבע הקב"ה בכסאו שלא יקבל גרים ועמלק (ועיין בן יהודע, גיטין, נז, ע"ב) אלא ודאי הפירוש שהיה בהמן ניצוצי קדושה רבים. ושורש ניצוצות אלו, כתב בבית אהרן (ליקוטים) שהוא מכח סעודת אסתר. ובעומק "למדו תורה", בתורה יש לו ניצוץ טוב, כי מילת עמלק בתורה היא קדושה. ועיין רסיסי לילה (אות לח). ובעומק, באופן שקבלו גרים מעמלק כמ"ש, זהו גופא גירות מכח ניצוצות אלו. ועיין עוד חבצלת השרון (שמות, יז, יז).

בלבבי משכן אבנה

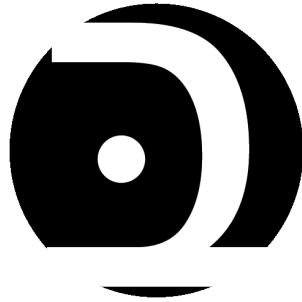
שאל לבבי

שאלות ותשובות

מהארכיון

ד"ר ג'ורג' סולומון

[233]

- ב. פורים - זמן מיחוד לאהבת ישראל.....
- ב. יש קדושה באוכל של משלוח מנות.....
- ב. שש שאלות על פורים.....
- ג. פורים שחל בע"ש בפרט ועבודת פורים בכלל.....
- ד. האם פורים השתא שונה מכל השנים הקודמות.....
- ה. מנהגים שנהגו זכר להמן.....
- ו. מנהג לאכול דגים בסעודת פורים.....
- ז. טחול מקום השחוק - במי שהוסר לו הטחול.....
- ז. מהי עבודת האשה בפורים.....
- ח. מחיית עמלק בפורים.....
- ח. עבודת והארת אחרית הימים.....

פורים - זמן מיחוד לאהבת ישראל

התחושה היא שפורים הוא זמן מיוחד לאהבת ישראל, יותר משבת וכל החגים. מה הסיבה לכך?

תשובה:

בפורים קבלו את התורה מ"אהבת" הנס, כלשון רש"י. וכן הגזירה הייתה באופן להשמיד לאבד ולהרוג את "כל היהודים", ולשם כך בהצלה כתיב לך כנוס את "כל היהודים", ולכך בהצלה נעשה חיבור של כולם. ולכך המצוה של משלוח מנות. ועיין אמרי אמת, פורים, תרפ"ג, ד"ה קבעו.

יש קדושה באוכל של משלוח מנות

שלום כבוד הרב, כתוב בספרים שיש קדושה מיוחדת לאוכל שהוכן לשבת קודש, וגם כח רפואה. וגם כתוב שאפילו אחרי שבת נשאר כח זה באוכל.

האם יש קדושה מיוחדת לאוכל שנשלח למשלוח מנות? וגם אחרי פורים?

תשובה:

גדרי קדושה לדין אין בו, כמ"ש (שבת, כב ע"א) וכי נר (של חנוכה) קדושה יש בו? אולם הארת קדושה ודאי שיש בו, אף אחרי פורים, כי נעשה בו מצות היום.

שש שאלות על פורים

(א) מה העומק הדבר שאסתר לא חזרה אח"כ למרדכי, דנמצא שלא היה גאולה שלימה כיון שהצדקת נצרכת לחיות כל ימיה עם רשע?

(ב) האם אחשוורוש נעשה אוהב ישראל לאחר מעשה דפורים, או שחזר לשנאתו?

(ג) מה הכוונה ב"בני בניו של המן למדו תורה בבני ברק", איך זכה אותו רשע של עמלק שיש טוב היוצאת ממנו, ובפרט קשה משום שעמלק הוא רע גמור, וא"כ איך שייך שיש טוב שיוצא מרע גמור (האם משום שכמו שבפורים אנו באים לתפיסה שגם המן הוא טוב, דאין חילוק בין צדיקים לרשעים כיון שאנו חיים בעולם שכולו טוב, א"כ כמו"כ יש להבחין בפנימיות שגם עמלק הוא טוב ועל כן שייך שיצא טוב ממנו, וזהו העומק בבני בניו של המן)?

(ד) האם כל אחרית הימים עכשיו הוא חזרה של אותו תהליך שהיה במעשה דפורים? דא"כ נמצא שכל ההצלה לנסיגות עכשיו הוא ג"כ ע"י תפילה ותענית וכמו שהיה אז, ובפרט תפילות של תנוקות, שבטל את הגזירה, וכמו שאמרו בחז"ל?

(ה) איזה פירוש טוב על המגילה יש ללמוד, הן ע"פ נגלה, הן ע"פ נסתר?

(ו) מהו עבודת האדם בשושן פורים (לאילו שאינם דרים במוקפות חומה מימות יהושע)? פורים שמח להרב שליט"א

תשובה:

א. גאולת פורים, הכנה לגאולה שלמה, אולם לא גאולה שלמה. "כי אכתי עבדי אחשוורוש אנן". ולכך מרדכי רצוי "לרוב" אחיו, ולא לכל אחיו, כמ"ש חז"ל, כי נתקרב למלכות "אחשוורוש". וכן אסתר דוגמתו נשארה

קרובה לאחשורוש. אולם חיבורה לאחשורוש כמ"ש בזה"ק (ח"ג, רעו, ע"א) מטרוניתא אתמר בה "ומלכותו בכל משלה", בתר דאתלבשא ביה אסתר, "שליטת אסתר על אחשורוש ואומתיה". והיינו חיבור של שליטה עליו. ובעומק, אסתר מלכות דאצילות, ואחשורוש, ז"א דקליפה דבריאה. והיא יורדת לבריאה, לראשית הבריאה, לכתר, וכמ"ש ברמ"ז על הזוה"ק שם, וז"ל, ותלבש אסתר "מלכות", בסוד "אכתראל", לשון אל-כתר. ובמדרגה זו הכניסה שידה תחתיה, כמ"ש חז"ל. וזה דלא כבבלי דלקמן.

כי תחילה החיבור היה בסוד הקלקול, באונס, קרקע עולם, כמ"ש בריש כתובות. וכמ"ש במגיד מישרים (ויקהל) וז"ל, ובגין דחבו ישראל בהנך נשים נוכריות, אתיהיב רשותא למיסב ית אסתר. ועיין חמדת ימים (פורים, פרק ז) וז"ל, כשוננה בין החוחים, גימט' אחשורוש. שושנה, גימט' אסתר, וסופי תיבות המן. להראות שאסתר שהיא מלכות דאצילות היתה בין החוחים, בין הקליפות, שהוא אבא דזעיר דנגה שנקרא אחשורוש והמן.

ועיין קנאת ה' צבאות (ח"ב) וז"ל, אסתר, שהיא השכינה, נמסרת ביד ס"א, ואחשורוש חשב לשלוט עליה, אבל באמת שמרדכי היה משביע את השידה, ואחשורוש לא היה שולט עליה כלל. עכ"ל. ולפ"ז במדרגה עליונה שהיה ב"רצון", זה היה שידה. ונמצא שהיא עצמה לא נשארה עם אחשורוש. רק תחילה שהיה באונס, היה אסתר ולא שידה.

ב. עיין יערות דבש (ח"א, ד"ג) וז"ל, והנה זה אחשורוש שונא ואויב ישראל, ודימהו לתל וחריץ (מגילה, טז, ע"א), כבר נודע משנאתו שביטל בנין בית המקדש. ואמרו חכמים (שם) אסתר במאמרה איש צר ואויב הזה, כוונתה על אחשורוש, ו"כעת נהפך לבבו לאהוב", ונתן למרדכי ולישראל מעלה ורוממות. ולכאורה אהב את אסתר ולא את ישראל, רק מאהבת אסתר אהב את אוהביה ותו לא.

ג. עיין פחד יצחק (פורים, רשימות, ג). וקדושת לוי (כללות הניסים, א). ובשם משמואל (תצוה, תר"פ) כתב וז"ל, בודאי אין הפירוש שהיו בני בניו ממש, שהרי נשבע הקב"ה בכסאו שלא יקבל גרים ועמלק (ועיין בן יהוידע, גיטין, נו, ע"ב) אלא ודאי הפירוש שהיה בהמן ניצוצי קדושה רבים. ושורש ניצוצות אלו, כתב בבית אהרן (ליקוטים) שהוא מכח סעודת אסתר. ובעומק "למדו תורה", בתורה יש לו ניצוץ טוב, כי מילת עמלק בתורה היא קדושה. ועיין רסיסי לילה (אות לח). ובעומק, באופן שקבלו גרים מעמלק כמ"ש, זהו גופא גירות מכח ניצוצות אלו. ועיין עוד חבצלת השרון (שמות, יז, יז).

ד. אז היה שער "הנו"ן", עץ גבוה חמשים אמה, ועכשיו נו"ן דנו"ן.

ה. תלוי כל אחד לפי שורשו ומדרגתו.

ו. מלבד כפשוטו מקצת שמחה שכתבו הפוסקים, להתחבר לירושלים, שהשתא היא מקופת חומה מימות יהושע בן נון, ולעת"ל תיעשה פרזות, "פרזות תשב ירושלים", כמ"ש בהמוכר את הספינה. והיא נקודת החיבור בין פרזים למוקפים. והסמוך "ונראה" לכרך נידון ככרך. ולכך כל ש"צופה" במחשבתו ראייה רוחנית - מחובר לירושלים.

פורים שחל בע"ש בפרט ועבודת פורים בכלל

- א) האם בשנה הזו שפורים הוא בע"ש צריך להיות ביותר אימה וכובד ראש ובעיקר לדאוג על זמני שבת ועל כבוד בשבת, או שזהו יצר הרע וניווניים למנוע את האדם משמחת פורים?
- ב) באופן כללי מהו העבודה בליל פורים? האם יש ללמוד מס' מגילה, לומר תהילים, לשתות קצת ולשמח קצת?
- ג) האם יש לשתות קצת בפורים בהמשך היום שאז עי"ז יהיה במצב של רוגע ושמחה, או שיש לדחות את כל השתיי" בפורים רק עד הסעודה?
- ד) האם יש לנצל את יום הפורים לתפילה ולהתפלל על כל דבר שהוא רוצה, וכדברי השם משמואל שהאדם

יכול להתפלל על כל דבר בפורים? ואם כן, איזה זמן יש לעשות זאת ועל מה להתפלל?
(ה) האם עבודת היום של פורים הוא בעיקר שמחה, או אהבת ישראל, או מחיית עמלק, או בטחון, או קשר יותר פנימי של עצמיות עם הרבש"ע (למעלה מדיבור עמו ית' ולמעלה מכל לבושים)? דמצינו הרבה הגדרות בספה"ק מהו המהות של יו"ט דפורים, וא"כ אני שואל, מהו העיקר התפיסה והמחשבה שצריך להיות בפורים, מהי השורש ומהי הענפים, של עבודת היום בפורים?
(ו) מבואר בספה"ק שהגילוי של פורים הוא ענין "יסוד דאבא", וקשה לי, ראשית מהו ענין בענין של "יסוד דאבא" ושנית, איך זה הדבר פנימי שיכול להיות והא יסוד דאבא אינו המדרגה העליונה, דהא יש ספירות למעלות מיסוד ויש פרצופין שהם למעלה מאבא, וא"כ למה יסוד דאבא דייקא הוא הפנימיות של פורים.
פורים שמח להרב!

תשובה:

א. חלק מן הגזירה שהיה ושתי מעבידה בנות ישראל בשבת. והמן קיטרג שאוכלים לרוב, שבת היום, וכו'. ועיין צרור המור (דברים, כו, א) שהקביל זכירת שבת לפורים, עיי"ש. ושורש ב"שבת זכור", שקודם פורים. וזהו העבודה לעורר זכירה זו.

ב. כתבו הפוסקים מקצת אכילה. וכבר אמרו, חייב אדם לקרוא את המגילה בלילה. גילוי בחינת לילה - הסתר - אסתר. ובמועד לכל חי כתב לאכול ביצים, כי המן בקש לקעקע ביצתם של ישראל.

ג. איש לפי טבעו.

ד. בעיקר יש לנצל לקבל את מהות הארת היום, וחלק בלבד תפלה. ועיקר התפלה לזכות להארת היום, וזמנו תוך משתה היין.

ה. לא ידע!!!

ו. יסוד אבא שורש הארת יעקב, אותיות יבקע, בחינת לעת"ל, כמו שנאמר: "אז יבקע כשחר אורך". עיין עץ חיים על שער הכללים. ובחינת יסוד, מידה שישית, בחינת שית - שתיה, כמ"ש שם. והוא שורש ימי "משתה".

ועיקר גילוי דעת ביסוד דאבא, שהיא משה, כמ"ש שם. ובפורים מתגלה תכלית הידיעה - יסוד אבא, ואזי שלא נדע. גילוי הנוק' הוא בחינת שלא נדע.

ושורש יסוד דאבא ביסוד דעתיק, וכמ"ש בפירוש האריז"ל בספד"צ וז"ל, כל השפע מושך האור א"ס ע"י יסוד דעתיק, ויסוד דעתיק נותן בפרצוף אבא דרך ראשו, ומשם יורד דרך ח"י חוליין עד יסוד אבא. והארת יסוד אבא בפורים, הוא מהארת "אריך". ודו"ק היטב. ושלמות הארה זו, צירוף של ל"ב נתיבות חכמה - אבא, ונ' שערי בינה, ונעשה לבן, לב-ן, כנודע. עיין עמק המלך (שער יא, פי"ז) והוא נתיב "לא ידעו" עיט, בחינת לא ידע, וזהו הארת פורים.

האם פורים השתא שונה מכל השנים הקודמות

לכבוד הרב, כל שנה אני שותה יין כדי לקיים את מצוות "עד דלא ידע" בפורים. האם השנה שונה מכל השנים האחרות (בגלל קורונה)?

תשובה:

כבר בואר שאור המאיר בזמן זה עד ביאת משיח ועד בכלל, הוא אור הכתר. ובו אמרו תכלית הידיעה שלא נדע.

וזהו כל מדרגת חיוב השתיה "עד דלא ידע".

ומעתה ואילך כל השנה מאיר אור הפורים באופן ניכר ביותר. ולכך, עיקר הארה זו הופיעה בארץ ישראל שהיא מקור הכל - באדר שנה שעברה תש"פ, וכבר אמרו בירושלמי שכל חודש אדר כשר למקרא המגילה, כמ"ש והחודש אשר נהפך להם מיגון לשמחה ומאבל ליו"ט.

ועתה מאיר בגילוי האור שפורים ראש לכל המועדים, כמ"ש ר"נ מברסלב.

ולכך יש להמשיך הארה זו לכל השנה, ברצוא ושוב. פורים לא ידע, חנוכה חכמה מאין תמצא, וחוזר חלילה כל הימים.

מנהגים שנהגו זכר להמן

מה הסיבה שבפורים יש שנהגים ללבוש כובע באותו צורה שהמן הרשע לובש (הנקרא "כובע המן")? איך לובשים כובע הדומה לאותו כובע של אותו רשע הצורר לעם ישראל?

וביותר צ"ע איך אוכלים בפורים את העוגות שנקראים "המן-טאהשן", איך אוכלים דבר שהוא זכר להמן, ואיך יתכן שיש זכר להמן שנבלעים בבשרינו ובתוכינו.

חשבתי שאפשר הסיבה לכך הוא משום מחיית עמלק, דע"י שאנו "אוכלים" את המן אז מקיים בזה מחיית עמלק (לא לדינא אלא לרמז על כך שאנו רוצים למחות את עמלק). אבל עדיין צ"ע איך מכניסים את "המן" לבשרינו ולא שורפים את העוגות אלה וכדו', ולמה צריך דייקא לאכול את העוגות.

ואפשר הפשט בזה הוא משום דהמן רוצה לבלוע את ישראל כמו דג גדול שבולע דגים קטנים, וכמו שאמרו חז"ל באסתר רבה, ועל זה אנו "בולעים" את המן בפורים, ע"י האכילת המן-טאהשן, זכר לכך שהמן רוצה לבלוע אותנו.

אבל צ"ע למה ההמן-טאהשן הוא מאכל שאנו ממלאים אותו בדבר "מתוק", פירות וסוכר וכדו', לכאורה צריך להיות מאכלים אלו בטעם מר, כיון שהמן היה ממרר את חיינו. ואפשר משום דבפורים אנו באים להכרה שאפי' הרע הוא טוב, גם הרע הוא "מתוק", וזה מה שאנו רוצים לתפוס בפורים, שגם המן (וכל רע) הוא "מתוק", מצד תפיסת לעתיד לבוא. האם נכון דברים אלו?

תודה רבה להרב, ופורים שמח.

תשובה:

א. איני יודע. ואולי יעויין יו"ד (קנ) בהג"ה ששרים שיש להם שתי וערב או שנושאים צלם (כהמן) וכו' אינם מסירים הכובע או משתחווים לצלם רק להשר. ונמצא שאצל המן מפורש בקרא שהיו משתחווים, ואפשר שאף מסירים את הכובע, ורק המן נשאר עם כובעו. ולכך לובשים זאת להורות שכובע זה נכנס לקדושה. בבחינת עוטר ישראל בתפארה, שהרי כובע הוא אימתא דשמיא, היפך לא ירא אלקים שנאמר בעמלק, והוא סוד אור הכתר בפורים. עיין פרי צדיק (שושן פורים, אות א').

ב. אמת. ואמרו (חולין, קלט, ע"ב) המן מן התורה מנין, המן העץ אשר אמרתי לך לבלתי אכל ממנו אכלת. והיינו ששורשו "אכילה" דקלקול. ולכך בתיקון יש אכילה כנגדו. ואכילת "המן טאהשן" הוא מעין אכילת "המן" במדבר שירד בזכות משה. וזה נעשה ע"י מרדכי שהוא בחינת משה, כמו שיבואר להלן אי"ה בהרחבה.

ויתר על כן, נודע מהארז"ל שאלמלא המתין אדה"ר לשבת היה מותר לאכול מעץ הדעת. והארת פורים, מאירה בחינה זו של אכילה מעץ הדעת שאחר המתנה לשבת. ולכך תחלה יש תענית אסתר, המתנה של אכילה, ואח"כ אכילה מעץ הדעת דתיקון. והוא בבחינת מ"ש (בחינת עולם, יג, מה) תכלית הידיעה שנדע שלא נדעך. ולכך איכא אכילה מעץ הדעת, ידיעה, אולם הגעה לתכלית, שלא נדעך, עד דלא ידע. ולכך ביום זה אין העיקר אכילת סעודה, אלא "משתה", ואף הסעודה נקראת משתה היין, שתכליתו לבסומי עד דלא ידע. ושם עמלק, גימט' מר, נהפך למתוק. כי ההבדל בין מר למתוק גימט' משה עם הכולל. כי אות רי"ש אינה משתנה, וכל השינוי בין ר-תוק, וכאשר תוריד מן תוק, ר' עולה שו, ועם מ"ם עולה משה. ואמרו (אסת"ר, ו, ב) מלמד שהיה מרדכי שקול בדורו כמשה בדורו. ועיין ב"ר (ל, ח) ואסת"ר (ו, ב. ז, יג). ועיין מהר"ל (אור חדש, פ"ט, פ"א) ולכך היה מרדכי דומה למשה שיש לו מעלה אלקית מיוחדת על כל. ועיין שם משמואל (פורים, תרע"ד). ומשה בחינת דעת, ותכליתו שלא נדע, ולכך לא ידע איש מקום קבורתו. ועיין ברית כהונת עולם (מאמר הסתר אסתיר, פ"י). ופע"ח (שער ר"ח חנוכה ופורים, פ"ו). ועיין זוה"ק (בראשית, קסט, ע"א) רמז לשלש גאולות, ע"י משה, מרדכי, משיח. והיינו משה - דעת. מרדכי, "מרדכי ידע", מעתיק מן הדעת לתכלית. משיח - לא נדע, משיח לפי תומו. ועיין עמק המלך (שער יג, פרק מה). ועיין מגלה עמוקות (ואתחנן, אופן מד) מרדכי הוא דרגא של משה, כמ"ש (חולין, קלט, ע"ב) מרדכי מן התורה מנין, קח לך בשמים ראש (שמות, ל, כג) לך דייקא שהוא דרגא דילך. ועיי"ש (אות קפ"ו) ידוע שמרדכי הוא סוד משה, שקול מרדכי כמשה. ולכך קיימו בימי מרדכי מה שקבלו כבר (שבת, פח, ע"א) ז"ש מנין שמרדכי הוא סוד משה והוא כלול מס' ריבוא אותיות התורה, שנאמר קח לך, דייקא שהוא ניצוצו, וכתוב בשמים רא"ש, שהוא נוטריקון ששים רבוא אותיות. ועיין מחברת הקודש (שער הפורים). ושל"ה (שמות, דרוש ואתה תצוה). ושמן ששון (עץ חיים, שער הארת המוחין, פ"ב). ותפארת שלמה (רמזי פורים) בהרחבה. ושפת אמת (פורים, תרמ"ג).

ובשם גורי הארז"ל איתא (עיין יוסף תהלות, קכד, ג) שהיה במרדכי ניצוץ של יעקב. ובכלי חמדה (כי תשא) איתא, מרדכי והמן היו גלגול אדה"ר ונחש. וביערות דבש (ח"א, ד"ג) בשם המקובלים, מרדכי גלגול משה, והמן איש מצרי שנהרג ממנו.

ועיין עוד שם משמואל (תצוה, תרעג-ד-ו). וישמח ישראל (שקלים). ואמרי אמת (לפורים). ותפארת שמואל (לפורים). ואמרי מנחם (תצוה, זכור). ועיי"ש (צו) משה ומרדכי יחד עם הכולל, בגימט' כתר.

ועיין עוד זרע קודש (תצוה). ואמרי נעם (לפורים). ואוצר החיים (וילך). וליקוטי הלכות (או"ח, תפילין, ה"ו. שבת, ה"ג. יו"ד, קרחה וכתבת קעקע, ה"ג. מילה, ה"ד. חו"מ, העושה שליח לגבות את חובו, ה"ג. מתנה ומתנת שכיב מרע, ה"ג). ואהבת שלום (לפורים). ודברי אמת (זכור). ודברי חיים (זכור). וישמח משה (כי תשא). ושכל טוב (ח"א). ויערות דבש (ח"ב, דיי"ג, ודי"ז). וכלי יקר (שמות, יז, יב). ותורת משה (ויקרא, ו, ב). ודרוש לז' אדר. וכתב סופר (אסתר, פ"י, פ"ג). ופרדס יוסף (שמות, ב, יט).

ועיין חומת אנך (שמואל, א, טו, ב) אמחה (את זכר עמלק) ר"ת אותן שעשו מלחמה עם עמלק, אהרן - משה - חור, ה' רומז לשכינה. ואח"כ, אסתר - מרדכי - חרבונה, ה' רומז לשכינה. והרי מ' משמש למשה ולמרדכי.

מנהג לאכול דגים בסעודת פורים

בסוף השיעור הנפלא של "ראש חודש אדר - מזל דגים" הרב מבאר שאוכלים דגים בסעודת פורים, משום שסעודת פורים כנגד סעודת הלוייתן דלעתיד לבוא. חיפשתי בכל הספרים למצוא מקור לאכילת דגים בסעודת פורים אבל לא מצאתי מקור לזה (רק שאוכלים דגים בחודש אדר משום מזל אדר דגים). האם הרב יכול להביא קצת מראה מקומות למנהג הזו?

תודה רבה להרב, ופורים שמח.

תשובה:

מזל אדר דגים, מאיר בפרטות ביום הפורים. עיין מועד לכל חי, סימן לא.

נודע מדברי הגר"א שיום הכיפורים הוא חציו לה', ויום הפורים חציו לכם. ומה שאי אפשר לאכול ביום הכיפורים נאכל בפורים. ועוד נודע שביום הכיפורים גופא, אוכל בתשיעי כפלים, מזון הראוי לעשירי. והן ב' בחינות בחציו לכם של יוה"כ.

וכתב הרמב"ם (פירוש המשניות, יומא, פ"א, מ"ד) לא יאכל ערב יוה"כ דבר מן המאכלים המרבים את הזרע, כדגים, וכו'. ולכך אי אפשר להשלים אכילת תדגים של יוה"כ בערב יוה"כ ונצרך להשלימו בפורים. ויעוין תוספות כתובות ה, ע"א, להיפך. ועיין ב"ח, או"ח, תרח. ובפוסקים שם. ודייקא סיפא של המגילה, תיבת "זרעו" ולכל זרעו. מרבים את הזרע ודו"ק, כדגים שפרים ורבים. וזהו לשון פורים - פרה ורבה.

ועוד. כנגד מ"ש אלהים של אלו ישן הוא (עה"פ ישנו עם). וכנגד כך נגלה עינא פיקחא, עין של דג כנודע. ומטעם כך כתבו (עיין בן איש חי, שנה ראשונה, וילך) לאכול דגים בערב יוה"כ, וה"ה לפורים.

טחול מקום השחוק - במי שהוסר לו הטחול

לכבוד מו"ר הרב שליט"א, לכבוד חודש אדר, החודש של "שחוק" דקדושה, הבא עלינו לטובה. יש אשה שעברה ניתוח (קרוב לעשרים שנה בעבר), והרופאים בשעת מעשה אמרו לה שהם צריכים להסיר את הטחול שלה, משום שהיתה בסכנה אז, וכך עשו. אז היא שואלת לי, האם יש בכל זה יש משמעות פנימית יותר, על שאין לה טחול, כיון שהטחול הוא מקור השחוק, וכמו שאמרו בחז"ל (ברכות סא.), וא"כ אפשר שזה מורה לה שאין לה את היכולת להשלים את מדת השחוק?

היא שואלת זאת בפרט לאור דברי הרב (בתרגום ללע"ז) בשיעור של הרב על מדת הליצנות בסדרת "דע את מידותיך מהות המידות - רוח", שבו הרב דיבר באריכות על ענין שחוק דקלקול ושחוק דתיקון. ויש לי שאלה בנוגע לזה, כיון שהשחוק בא מהטחול (עכ"פ השחוק התחתון של הנפש הבהמית, כמו שהרב מסביר בכמה שיעורים), א"כ איך אדם יכול לשחוק אם אין לו טחול? וכעין שאלה זו יש לשאול בנוגע לכליות, שה"כליות יועצות", האם זה משמע שאדם שיש לו רק כליה אחת אין לו כ"כ כח העיצה? יישר כחך להרב שליט"א. תודה רבה.

תשובה:

בכל דבר יש אור וכלי. וכן בענין השחוק. אור - תכונה נפשית. כלי - מקום בגוף שבו שורה ביחוד, והוא הטחול. וכאשר הוסר הטחול, האור קיים, אולם חסר כלי גמור, אולם מ"מ נשאר רשימו של טחול, ככל דבר בבריאה שהיה ונסתלק, אין הסתלקות גמורה. וכאשר אין כלי גמור בגוף, האור מתפשט בכל הגוף. ויש בזה חסרון ותירון. חסרון, שנחסר כלי גמור שהדבר יתקבל בו בהתיישבות. יתרון, שאור השחוק מתפשט לכל הגוף.

מהי עבודת האשה בפורים

שלו' למו"ר רב שליט"א.

(א) מהו עבודת האשה בפורים? באיזה נקודות יש להאשה להתבונן בפורים?

ב) ובפרט אם קשה לה להרגיש את קדושת הפורים, כיון שנראה לה שכל שמחת פורים רק לאנשים שיש להם את השמחה הבא מהשכרות והדברי תורה בפורים, באיזה נקודה יש להאשה להתבונן ולהתרכז בה, כדי להרגיש איך שה"נס פורים נעשה ע"י הנשים", ו"בזכות נשים צדקניות נגאלו", התקשרות לאסתר המלכה, וכו'...?

ג) ובפרט אם האשה מפחדת על מצב בעלה וילדיה בפורים (כמו הרבה נשים בפורים, שהמציאות הכואבת הוא שהרבה נשים "שונאים" את יום הפורים ר"ל, מרוב טרדות היום שיש להן, ואותם נשים (ולא מועטים הם!) מצפים לגמר הפורים כדי שהכל תחזור לנורמלי...). במצב כזה איך האשה יכולה לשמוח בפורים עם כל הבלבול המתחרש סביבה?...
ישר כח גדול להרב.

תשובה:

ימי הפורים יש בהם כמה חלקים, ודין שכרות בפועל שייך יותר אצל גברים, כפי גדריו ודיניו שנתבארו בפוסקים. אולם ישנם חלקים רבים נוספים ששייכים הן באיש והן באשה.

נתבונן בקצרה בכמה מהם. וכל דברים אלו צריכים שיעשו כל אחת לפי כוחותיה, ולא מצד שום לחץ חברתי, משפחתי, נפשי. כי פעמים רבות פועלים לפי המקובל, ובוה נעקר כל השלוח והשמחה.

א. מקרא מגילה: הן באופן מעשי, שהן אנשים והן נשים חייבות במקרא מגילה. והן באופן פנימי, כנודע, מגילת אסתר, מלשון גילוי ההסתר, להתבונן ולראות איך וכיצד להפוך כל הסתר לגילוי. והוא ע"י צירוף כל חלקי המאורע, כמו שמסופר במגילת אסתר, סיפור הדברים מראשיתו בפרוטרוט עד לאחריתו. והוא היפך מראית כל פרט לעצמו.

וכן ע"י מבט פנימי ללמוד כל אחד ואחת לפי ערכה את תנועת ההנהגה הפנימית של הבריאה, כמו שבואר בהרחבה בספר דעת תבונות. ועי"ז להביט על כל מאורעות הקורים בעולם במבט של השגחה, הטבה, וגילוי יחודו, כמו שהרחיב שם הרמח"ל בדעת תבונות.

ב. משלוח מנות: להרבות אהבה ורעות. ובאופן מעשי לשלוח ב' מנות לזולתה. ובאופן פנימי, להתבונן את מי אוכל לשמח במשלוח מנות. ואזי להתבונן מה יהא בתוך המשלוח באופן שישמח בפרטות לפי טבעו וצרכו של מי שמקבלו. וכן אופן המשלוח, כמות, איכות, יופי, עיצוב, וכדו', 'כל אחת לפי יכולותיה וכוחות נפשה, ולא מעבר לכך.

ויתר על כן שהנתינה תהא לא רק מעשה בפועל, עם מחשבה שכלית בלבד, אלא מתוך עומק הלב, עם אהבה ושמחה לשמח את הזולת.

ובכלל זה לשמח את ילדיה בתחפושת וכדו', אולם לפעול כפי כוחותיה בשמחה.

ג. מתנות לאביונים: לחפש מי שנצרך ביותר והנתינה משמחתו ביותר ולתת לו דייקא. דבר זה נצרך בשיתוף עם הבעל על דרך כלל, בעיקר מצד סכום הנתינה.

ד. סעודת היום: יש להשתדל להכין מאכלים ערבים לכל אחד לפי טעמו, בדבר המשמחו. ובעיקר יש לתת את הדעת בסעודה שייעשה באופן פנימי של התעסקות בעניינו של יום ומהותו, ולא באופן של דברי ליצנות שמעוררים את כח הקליפה הטמאה שבנפש.

ה. תכלית מהות היום להגיע למקום הפנימי שבנפש שלמעלה מן הדעת. וגברים, שעבודתם תלמוד תורה, בונים את כח השכלי בכל ימות השנה, ולכך נצרך יין (או שינה) על מנת לבטל בנין של דעת זו. אולם נשים שפטורות מתלמוד תורה, קרובות יותר לביטול הדעת, והגעה ל-למעלה מן הדעת, שהוא מקום התמימות.

ומצד כך עיקר עבודת היום, "תמים תהיה עם ה' אלקיך", ללכת עמו ית"ש בתמימות, בלי שום חשבון, לחוש את אהבתו (הדר קיבלוה - את התורה - בימי אחשורוש - מאהבת הנס) ללא גבולות, לחוש את נתינתו מתוך אהבה זו, להצילנו מן הצרה, ולהיטיב לנו. ומתוך תפיסה זו לחוש מתיקות ונעימות בקרבה אליו ית"ש. וזהו שורש מקום השמחה האמיתית, שמתוך קרבה זו נעשה האדם קל בכל גופו בכלל וברגליו בפרט, ונפשו נוטה לשירה וריקוד, כשירת מרים.

ולכך דייקא הנס נעשה ע"י נשים, כי הנשים קרובות יותר לתמימות זו. ומה שאצל גברים נצרך שתייה רבה על מנת להגיע לכך, אצל נשים הדבר קרוב לכך ללא שתייה. אולם נצרך מעט התבוננות, השקטה, וכניסה לעמוק העמוק ביותר בנפש כל אחת לפי ערכה.

מחיית עמלק בפורים

בפורים אנו עוסקים במחיקת עמלק, ואולם בשער הכוונות הביא לכך שעל ידי השתכרות ו"ברכת" בטעות את המן (שהוא מזרע עמלק), אנו שולחים חיים לניצוץ הקדוש שבקליפה, ההפך ממחיקה. האם שני הדברים האלה לא סותרים זה את זה? ואם לא למה לא?

תשובה:

אין בכוחנו למחות את עמלק לגמרי, זה ביד ה', על חלקנו במחיית עמלק כתיב מחה תמחה את זכר עמלק, על חלקו של ה' כתיב מחה אמחה. ולכך כל זמן שקיים נותנים לו חיות. זהו פנים אחד לדברים.

עבודת והארת אחרית הימים

(א) מה החילוק בין אמונה פשוטה, פשיטות, ואין עוד מלבדו כפשוטו?

(ב) האם בכל הנ"ל הצד השווה הוא לחיות בביטול לה'?

(ג) האם היה שינוי בצורת העבודה בשנים האחרונות, שעד השתא העבודה היה אמונה חושית ועכשיו העבודה הוא יותר אמונה פשוטה ותמימות שהיא לאו דוקא חושית אלא נאמנות לה' בתוך החושך?

(ד) לבנ"א שאין להם יד בקבלה ואינם מבינים לשונות של קבלה כמו רדל"א וקו אא"ס ואריך ועתיק וכו' האם יש להסביר להם את העבודה באחרית הימים לא בלשונות של קבלה אלא בלשון פשוטה של אמונה פשוטה, תמימות, דיבור עם ה' וכו'?

(ה) לאחרונה היו עוד צרות משונות בישראל, ג' בחורים יקרים שנהרגו ל"ע בתאונת אווירון בנסיעה למזביזה לשבת, ובשבוע שעבר באמריקא נהרג בחור יקר בגיל י"ט ע"י גוי רוצח כשהבחור היה באמצע שיחה עם רבו. האם זאת היה קריאה מיוחדת או שהיא נכלל בכל הצרות של אחרית הימים שכללותם הוא לעורר כ"י לתשובה, ועוד יש לשאול, האם בכל צרות אלו יש מיתוק הדין, כלומר שלולא מדת הדין הזה היה מדת הדין ביותר, והם היו הכפרה בעד הדור?

(ו) כיצד מרגישים מנותק מעוה"ז ולפי"ז להגיע להפשטה מחיים בהאי עלמא?

(ז) חשבתי רעיון לכתוב ספר הנקרא "שער הנון דקדושה", ללקט כל לשונות הספה"ק בזה וגם לכתוב כל פרק ופרק עם שער אחרת כיצד להכנס אליו ובעיקר ע"י מה שקיבלתי ממשנתו של הרב שליט"א. האם הרב חושב שזה דבר נכון?

תשובה:

א. יש אמונה שאדם מקבל מגרסא דינקותא, וזהו אמונה פשוטה, ללא חקירות ובדיקות, קבלה מאבותיו. וזה על דרך כלל נגלה במוחין, במחשבה, אמונה במקיף. ויש והאמונה חודרת ללבבו, וכאשר נוגעת או יתר על כן נגלית מעומק לבבו, אזי זוהי אמונה פשוטה. ויש פשיטות שמתפשטת לכלל קומת האדם. "ושורשה" באור א"ס הפשוט, ובאמונה הפשוטה. ויש אין עוד מלבדו כפשוטו, וזוהי הארת אור א"ס "הפשוט" בנפש.

ב. כל פשיטות יש בה ביטול, וערך הביטול כערך אותה מדרגה.

ג. נצרך אמונה פשוטה ותמימות "חושית". בכל הדורות העבודה היא אמונה חושית, וככל שמתקרב אחרית הימים ומאיר אורו של משיח, אזי נגלה יותר הפשיטות והתמימות, ונצרך שיהא פשיטות ותמימות חושית.

ד. כן!

ה. הכל קורא מכל צד ויתר על כן זועק, שהעולם אינו יכול להמשיך כצורתו זו, והעולם השתא יש לו דין של זמן יציאת נשמה.

ו. להכיר שהעולם בזמן יציאת נשמה, ואין למה להתחבר.

ז. כן. אולם שעיקר חיבור נפשך יהא לנו"ן דקדושה, ומעט לברר מהו נו"ן דטומאה.

בלבבי משכן אבנה

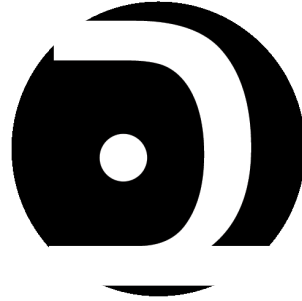
שאל לבבי

שאלות ותשובות

מהארכיון

שמיני תשפ"ב

[234]

- ב כח ההויה שמפריע את רציפות לימוד התורה _____
- ב מדוע נברא האדם בקטנות מוחין _____
- ג הכרת מבנה הנפש והתחושות הגולמיות _____
- ד בענין ספרי הרמח"ל ויסוד הרוח _____
- ד תלמיד שגלה, ברכת הדיוט, ואשר יצר _____
- ה כיצד להיות בטוח בעצמו ולהיות דבק בחלקו שלו _____
- ו ביאור דברי חז"ל "כל אחד נכווה מחופתו של חבירו" _____

נח ההויה שמפריע את רציפות לימוד התורה

לכבוד הרב, דרך שיטות מדיטציה שהרב כתב בספריו אני מרגש ב"ה שהגעתי להויה שלי. אני מרגיש את הויה שלי עמוק בלב ואני מרגיש הרבה תענוג מזה. בגלל שאני מרגיש קשר חזק עם הויה שלי, המצב הניטרלי שלי הוא לשים דגש על האני שאני מרגיש בהלב שלי. הבעיה היא שזה מפריע הרבה ללימוד התורה שלי. מתי שאני מנסה לחשוב בלימוד או לקרוא גמרא אני נמשך בחוץ מעולם המחשבה שלי להויה שבלב. הסיח דעת הזה לא נותן לי רציפות בלימוד. אם הרב יכול בבקשה לתת לי עצה בענין הזה. תודה רבה.

תשובה:

כאשר האדם זוכה להכיר את הוית נפשו ולחיות עמה בגילוי, אזי תנועת נפשו בנויה באופן של רצוא ושוב, מהויה למחשבה, וחוזר חלילה. ויתר על כן הויה, מחשבה, השקטה, וחוזר חלילה. שכמו שיש יום ולילה, ער וישן, תנועה קבועה. כן יש תנועה תדירה של הויה, מחשבה, השקטה. נצרך לקלוט צורת חיים חדשה פנימית. שכמו שבחיצוניות האדם נושם ונושף וחוזר חלילה, וזהו גופא הרציפות, כן בעולם הפנימי, תנועה מהויה, מחשבה, השקטה, וחוזר חלילה, זהו הרציפות השלמה.

וככל שדבק בהויה כן זוכה לחכמה מאין תמצא, אור נפלא ועצום של חכמה.

מדוע נברא האדם בקטנות מוחין

שלום הרב, תהיתי מדוע הקב"ה ברא את האדם בקטנות מוחין. למה אין לנו יכולת הבחנה ברורה ושיקול דעת ואפילו מבחינה רגשית יש הרבה יותר יציבות כשמתבגרים. הרי אם היינו נולדים אן רוכשים זאת בגיל מוקדם היו נמנעים כל כך הרבה עבירות, ההחלטות היו מושכלות ויכולנו לעמוד יותר כנגד לחצים חברתיים וכדומה.

תשובה:

תחילת יצירתו של אדה"ר יציר כפיו של הקב"ה נברא בדעה שלמה, וביום בריאתו היה מהותו וגדר דינו כגדול.

אולם כאשר אכל מעץ הדעת שמעורבים בו טוב ורע, נכנס למהלך חדש, מהלך של קטנות הדעת מכח הרע שבאכילתו.

ומכאן ואילך, אצל כל אדם משעה שננער ויוצא לאויר העולם, יצר רע, "לפתח חטאת רובץ". ולעת"ל שיתוקן חטא זה נאמר שידעו אותי מקטנם ועד גדלם.

הכרת מבנה הנפש והתחושות הגולמיות

לכבוד הרב שליט"א. קודם יישר כח על כל מה שהרב נותן מזמנו היקר להפיץ תורת הנפש, שכולנו כה זקוקים ליותר הבנה ומודעות בתחום הזה, דברתי עם הרב אחרי השיעור, לגבי תחושות שחוסם הרגשה בעולם הפנימי, הרב אמר שצריך להתחיל בנקודה ברורה כמו שילד מתחיל עם אלף בית. רציתי להסביר יותר. כעת אני שומע הסדרה 'דע את עצמך', הרב מסביר איך לראות עצמינו באור חיובי וכדו' ונותן דוגמאות איך שכל הסיבות להרגיש שלילי לא צודקות, ע"י כמה פנים שעצם האדם הוא רק טוב, והרע איננו עצם האדם, והנה הדברים מועילים חלקית אצלי כשאני מתבונן בהם, על הרגשות השליליות הגלויות שאני מרגיש, אבל תמיד אני חש תחושות רעות, גולמיות כבדות וחסומות, שאני בכלל לא מרגיש מה טיבה של אותם תחושות, אני לא מרגיש אותם בצורה חיה, אני רק חש שמהו מפריע לי בתת מודע, בלי שום ביטוי, כאב עמוק ומר.

כשהייתי בישיבה למדתי באופן מאד קיצוני, מעל ומעבר מהכוחות שלי, כל ההתנהגות שלי היה בדרך מלחמה עם עצמי, הייתי לוחם עם עצמי יומם ולילה, עם הדחקת כל הצרכים הגשמיים ורגשיים שלי, עד שנחלתי מזה תקופה ארוכה, והוצרתי ע"י עצת הרבנים ורופאים להפסיק הלימוד, היום אחרי עליות וירידות אין קץ, בניתי בס"ד בהדרגה בצורה הרבה יותר מבוסס ואמיתית, ואני לומד בכולל ב' סדרים, ואני נהנה מאד מהלימוד ורואה הרבה ס"ד, ומתחבר ב"ה הרבה יותר להתוה"ק, אמנם נשאר עדיין חסימה מאד חזקה לרגשות, אמנם כ"ז אני משער בשכל, אבל קשה לי להתחבר להתחושות שלי בפרט שזה קשור לעבר. השאלות הם:

א. מהו הדרך להחיות תחושות גולמיות ולהרגיש ולחיות אותם בפרט מהעבר שכבר נשכח במודע?

ב. האם הרב יכול לציין לי איזה מקום שהרב עוסק בזה ובספה"ק שעוסקים בזה?

ג. האם טוב לי לעסוק עכשיו בדע את עצמך, או אולי להתחיל ממה שהוא אחר? תודה רבה

תשובה:

א. הדרך היסודית והשורשית היא להכיר את צורת מבנה הנפש מתוך בירור איזה יסוד מתוך ארבעת היסודות עיקרי אצלכם ואיזה שני. ולפ"ז לברר את צורת מהלכה של הנפש, ועי"ז ניתן להבין מה מניע את התחושה הגולמית בכללות, ולפ"ז בפרטות.

והיינו שיש להתבונן מה יכול להניע כזו תחושה, ואח"כ להתבונן בתוך האני הפרטי מה נגלה ולו ניצוץ קטן, ועי"ז יש פתח להתרחב.

לדוגמא. פעולה באופן קיצוני פעמים רבות נובעת מיסוד האש המכלה ש"כל זה איננו שווה לי", וכאשר האדם מודע לכך אזי כאשר הוא מרגיש "כאב עמוק ומר", ראשית עליו להיות מודע מה מהותו כנ"ל, ולפ"ז איך לאזנו ולתקנו.

ב. לעת עתה אין העיקר להתעסק עם העבר, אלא להכיר את שורש סיבת הכאב שנעוץ במבנה הנפש בעיקר.

ג. ראוי לעסוק בסוגיית ארבעת היסודות, לברר מהו היסוד העיקרי אצלכם ואזי ללומדו באופן יסודי, ולברר את מבנה הנפש הפרטית, כנ"ל.

בענין ספרי הרמח"ל ויסוד הרוח

א. הרב אמר בתשובה שספרי הרמח"ל מכוון ליסוד הרוח, כיון שכל מהלך הרמח"ל מבאר איך תנועת כל הבריאה מכוון ליחוד ה', וזהו בחינת יסוד הרוח. אז לפי"ז לכאורה גם ספר מסילת ישרים הוא מכוון ליסוד הרוח. אבל קשה לי, דהא אמר הגר"א שהספר מסילת ישרים הוא עיקר הספר לכלל ישראל, אבל לפי מה שהרב מבאר, זה נכון רק לגבי אלו שיש להם יסוד הרוח, אבל מי שחלש ביסוד הרוח שלו אינו יכול לעבוד בדרך זו (עכ"פ בהתחלת דרכו). וא"כ איך אמר הגר"א שהספר זו לכל א' מישראל, לכאורה ספר המסילת ישרים מתאים רק למי שעיקר יסודו הוא רוח.

ב. וגם קשה לי בכלל איך ספרי הרמח"ל הם כנגד יסוד הרוח. בשלמא ספר דרך ה' ודעת תבונות, שהם ספרים המבארים איך הכל מגיע ליחוד ה' (ושזהו תנועת כל הבריאה), אבל ספר מסילת ישרים לכאורה מכוון ליסוד העפר, כיון שהוא סדר של עליה שלב על גבי שלב. ולמרות שהרב מבאר בפירושו על ספר מסילת ישרים ששייך קפיצה ודילוג בדרגות אלו, מ"מ עיקר מהלך הספר מסילת ישרים בנוי על סדר של מדרגות, בנין הקומה שלב על גבי שלב, שהוא מדת יסוד העפר. אולי לא הבנתי נכון את דברי הרב.

תשובה:

א. קו ימין מים, קו שמאל אש, קו אמצע, רוח. והאמצע מאזן ומחבר את כולם. והבן שהדרך הכללית נמצאת בקו אמצע, והדרכים הפרטיים בצדדים, ימין ושמאל.

ב. זהו יסוד הרוח שמניע תנועה מראשית לאחרית באופן מסודר, והיינו עפר שברוח.

תלמיד שגלה, ברכת הדיוט, ואשר יצר

שלום וברכה לכבודו. שמעתי מאיש אחד 3 רעיונות, אשמח אם כבודו יוכל לומר לי האם הם אמת או לא.

א. בגמרא (מכות י.) "תלמיד שגלה מגלין רבו עמו". ואולי אפשר לומר "גלה" לשון גילוי, לכן תלמיד שנגלה לו מדרגה מסוימת או חידוש תורה או כל פרט אחר מצד הגילוי זה מכוון "שמגלין רבו עמו" כלומר בגלל שרבו עמו, כלומר מקושר לאותו "רבו" שזה הולך על צדיק חי או מת שהוא מחובר אליו. והתועלת הנוספת חוץ מגילוי היא שיוכל לא להתגאות אותו תלמיד.

ב. בגמרא (מגילה טו.) "לעולם אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך". ואולי אפשר לשאול למה

ה' שו"ת בלבני משכן אבנה · פרשת שמיני תשפ"ב [234] מהארכיון

"קלה בעיניך" הרי את הברכות שומעים כשמברכים מישהו. אבל כמו שכתב הרב דסלר זצ"ל, ראייה היא ידיעה, וידיעה היא התקשרות כידוע. לכן שהדיוט מלשון שתי מילים הד ודייטה, שההד הוא מדרגה פחותה מהקול ודייטה פירוש קומה לכן שאותו אדם שנראה בעיניך במדרגה פחותה מברך אותך תדע שהקול שלו יוצא ומשתלשל מן הדבור העליון ככתוב בספרים ואז לא תהיה "קלה" שכן זהו קל-ה' היורד ומשתלשל עד האדם ההדיוט לברכה.

ג. בסוף ברכת אשר יצר אומרים "רופא כל בשר ומפליא לעשות". ואולי אפשר שברכה זאת היא מסוגלת לפקוד עקרים ועקרות שכן האות ה' היא עניין של הולדה כידוע משרה אמנו וכשאומרים "רופא" ומכוונים להחליף את האות א' שהיא בחינת בכח והאות ה' שהיא עניין בפועל (אותן מוצאות הפה) בחינת הולדה יוצא "פורה" כל בשר ועוד שהמילה "כל" הולך על היסוד וההשפעה ולכן "ומפליא לעשות" ודאי, שכן בדרך הטבע אי אפשר שתהיה הולדה אבל מעל הטבע בחינת פלא (אלף) אפשר.

תשובה:

א. אמת בדרך רמז. וכל גלות מפני שהסתיר את הגילוי, וכאשר נתקן בגלותו אזי נהפך מגלות לגילוי.

ב. הדיוט בגימט' דל לשון שפל, ולשון דל עיני למרום, הגבהה, להתבונן היכן שורשו.

ג. כח ההולדה פרו ורבו. רופא - א - פרו. מרפא את הפרו. ושורש הריפוי ע"י ההארה, רופא, אור-פ. ואזי נתקן מדת הדין, אלקים, העולה פ"ו. רופא, אר-פ. ונתקן החרון אף. רופא, אף-רו.

ניצד להיות בטוח בעצמו ולהיות דבק בחלקו שלו

אני נעלב מאוד בקלות ואכפת לי מה שאחרים חושבים. בדרך כלל אם מישהו אומר לי מילה חריפה אני מרגיש שהוא לא אוהב אותי וזה מפריע לי הרבה. לפעמים, כשאני לומד, אפילו שאני מרגיש מצוין לגבי הלימוד שלי, אם מישהו אומר לי מילה חריפה זה הורס לי את כל שאר הסדר. כל פעם שזה קורה, לא רק שאני נעלב, אלא אני גם מתחיל לחשוב לעצמי שאני כשלון, אין לי כשרונות, ואני לא יכול לפעול כלום.

אני יודע שזה לא נכון, וכשאני מרגיש בסדר אני מרגיש מצוין ויודע את ערכי ומה אני יכול להשיג.

אני לא תמיד הייתי ככה. בעבר הרגשתי בטוח ושמח שמישהו חולק עליי. ואם הם הוכיחו לי שטעיתי, קבלתי את זה בשמחה. אני רוצה לחזור לזה. אני רוצה להרגיש בטוח בלי קשר למה שאחרים אומרים לי, כדי שאוכל לשרת את כלל ישראל ולעשות מה שאני יודע לעשות טוב. האם הרב יכול להציע קצת עצה?

א שו"ת בלבני משכן אבנה · פרשת שמיני תשפ"ב [234] מהארכיון

בנוסף, מבוסס על מה שכתבתי, האם יש ספרים, או מהרב או מאחרים, שהרב היה ממליץ, באיזה סדר מיוחד?

תשובה:

יש לבדוק את סיבת השינוי שחודדה הרגישות, האם מתוך התעלות של עדינות או מתוך חוויה שיצרה קושי רגשי. אם כפי הצד השני יש לטפל בחוויה זו. אם אולם הדבר נובע מעדינות יש לבנות עולם פנימי עשיר, ולהכנס ולצאת לחוץ ברצוא ושוב, וכל פעם שיש פגיעה לחזור לעולם הפנימי. וזה מקל מעט. כמו כן יש לבנות חוזק כללי בנפש, כגון של עקשנות וכדו', ועי"ז מתחזק הקושי הנובע מיסוד העפר. ועי"ז יש לנפש מחד עדינות ומאידך תוקף פנימי. יתר על כן ככל שהאדם דבק "בחלקו שלו", ויתר על כן בעצם הנפש, כן מתפעל פחות מזולתו.

ביאור דברי חז"ל "כל אחד נכווה מחופתו של חברו"

א. מה פירוש המשפט "נכווה מחופתו של חברו", הרי העולם הבא הוא עולם שכולו טוב ללא רע. ב. ה' ברא את האדם להיטיב עמו, ושזה יהיה טוב מושלם, ולכן יש את זמן העבודה. מה ההבדל בין אדם רשע שאחרי שיהיה בגיהנם וכיוצ"ב גם הוא יגיע לעולם הבא, לבין אדם שהיה שומר תורה ומצוות. האם ההבדל הוא רק שהוא יגיע ע"י יסורים והוא לא? ומה ההבדל בין אדם שהיה לומד תורה שבע שעות ביום לבין אחד שהיה לומד עשר?

תשובה:

א. יעוין מהרש"א (ב"ב, ע"ה ע"א, ח"א), וז"ל, לפי שיש לכל צדיק וצדיק שום מעלה ומדרגה בשום מצוה שאין כן לחבירו, וכו', וכל אחד מהם נכווה מחופתו של חברו, ר"ל נכווה בשום דבר מצוה מה שאין בו ויש לחבירו. ותכלית כך שעי"כ ישתוקק לחלק חברו. וכמ"ש בשפת אמת, שאמרו (תענית, לא, ע"א) שעתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים וכל אחד ואחד מראה באצבעו שנאמר ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה קוינו לו ויושיענו וגו'. וביאר השפת אמת שכל אחד יורה באצבע על אופן השגתו וילמדה לאחרים. וכיון שכל צדיק נכווה מחופתו של חברו ומשתוקק לה עי"ז רוצה וחפץ ללמדה מחבירו. וביאור מהות "נכווה" יעוין באוהב ישראל (ליקוטים חדשים), וז"ל, אע"פ שאין שם קנאה ותחרות, לא שיקנא אותו על גודל השגתו, רק שיקנא אותו מפני מה לא עבד הוא את השי"ת בעוה"ז בעבודה כזאת.

שׁוֹרֵת בִּלְבָבִי מִשְׁכַּן אֲבֵנָה · פִּרְשֵׁת שְׁמִינֵי תַשְׁפׁ"ב [234] מֵהָאֲרֵכּוֹן

ובאמת דקדקו חז"ל ולא אמרו לשון קנאה אלא לשון "נכוח". וביאורו כנ"ל שחושק באופן הגילוי אלוקות שנגלה לזולתו. ועל ידי זה המחול כולם משיגים יחדיו, כמ"ש בליקוטי מהרי"ל (ויצא), וז"ל, להבין מהו ענין המחול הזה וכו', דמחול הוא עיגול, וידוע שבעיגול כל החלקים שווים, ואין חלק אחד שחשוב מחבירו.

ב. היסורים מזככים את חלק הרע ומסירים הקליפה. אולם חיבור לאור הקדוש אור השכינה הוא כפי ריבוי מעשיו מדותיו וחכמתו וכדו', הן בכמות והן באיכות.

והבן שישנם ב' בחינות בבריאה. א. קו היושר, ומצד כך יש לכל אחד עולם לעצמו, מדרגה לעצמו, כקו שיש עליון ויש תחתון. ב. עיגול, מחול, ושם כולם שווים. ומדין הקו יושר כל אחד "נכוח" מחופתו של חבירו. אולם מדין העיגול כל אחד משיג את חלק כולם, כי כולם נכללים יחדיו.

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לבידורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד
info@bilvavi.net ■ 9116302

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון"
ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

בלבבי משכן אבנה

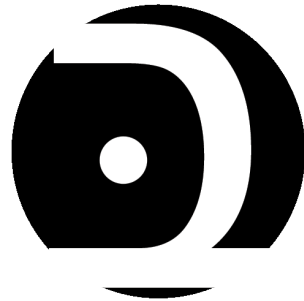
שאל לבבי

שאלות ותשובות

תזריע תשפ"ב

[235]

מהארכיון

- ב. לימוד תורה 'שכלי' לצומת לימוד 'לבבי'.....
- ב. חכמת לב - לימוד תורה מתוך הלב.....
- ג. כיצד להעביר את הלימוד השכלי למבחן לבבי.....
- ג. שאלות בתורת הנפש ושיטות טיפול.....
- ד. חידושים שמקרוב באו לשיפור חיי הנישואין.....
- ה. מהי העבודה בימי השנאה.....
- ו. חוסר התפעלות וקושי בעבודת השם.....

לימוד תורה 'שכלי' לעומת לימוד 'לבי'

קראתי ועד של הרב בספר 'נפש החיים', ובו צויין שיכול אדם לעבור את חייו מתוך שקיעות אמיתית בתורה ומתיקות שכלית מתמדת, ואף יחשב ת"ח מפורסם, אך כל זה ללא חיבור הלב אל לימודו, משום שלא הגיע להשגת מדרגת התורה.

האם הרב יוכל להרחיב בדרכי החיבור של הלב אל הסוגיא הנלמדת, בפרט למתעסק בהלכתא ובאגדתא גם יחד, היאך להימלט מן הסכנה לבל יעמעם אורה הנוצץ של האגדתא, שמטבעה נכנסת אל הלב בקלות, את האפשרות לחיבור האישיות אף אל ההלכה? אקווה שהבהרתי עצמי.

תשובה:

לימוד שכלי הוא בבחינת "ידיעה". לעומתו לימוד לבי הוא בבחינת "הכרה", תפיסת מציאות בחוש. כתפיסת חוש פשוט שתופס במוחש את עניני עוה"ז.

ולכך עבודת האדם שיהיה "מציאותי", כלומר לתפוס כל תפיסה שכלית כמציאות, ולמשש אותה בחוש המישוש הנפשי, כשוחט הבודק את הסכין.

וזהו בחינת "אסתכל באורייתא וברא עלמא", בבחינת "הוי דומה לו", מה הוא אף אתה, שבכל לימוד של האדם שהוא בבחינת "אסתכל באורייתא", יגיע עד "וברא עלמא", והיינו לתפוס זאת כמציאות חושית. בבחינת "כולם בחכמה עשית", שהחכמה היא "עשייה" בפועל שניתן לחוש אותו בחוש הלב המכיר מציאות, ולא רק בחוש המתפעל.

חכמת לב - לימוד תורה מתוך הלב

בשיעור של הרב בספר נפש החיים הרב דיבר על כך שהלומד תורה מתוך שכל גרידא, לא יגיע לתכלית הנרצה אלא אם ישתף את ליבו, ותורתו תצא מתוך ליבו. אבקש לדבר עם הרב בנושא זה המטרידני זה שנים. האם שייך לקרב אל הלב והאישיות תורה שאיננה אגדתא? כיצד?

תשובה:

יש להתחבר לעומק העדין השכלי הגנוז בתורה ולהשתעשע בו, בבחינת "ילד שעשועים", "תורתך שעשועי".

במקביל לכך יש לקלוט קליטה נפשית עמוקה ש"אסתכל באורייתא וברא עלמא". והיינו ש"עלמא" אינו עולם כפשוטו אלא התראות של חכמת התורה בלבד. ואזי האדם קולט את המציאות כחכמה, ומביט ורואה בכל דבר את החכמה הנגלית והגנוזה בו. וזו אצלו "תפיסת המציאות", הכרה חושית של הלב, בבחינת חכמת לב.

ניצוד להעביר את הלימוד השנלי למבחן לבבי

אבקש מהרב, אם נא מצאתי חן, לסייע לי גם מבחינה פרקטית כהמשך לתשובתו הרעיונית לשאלה הקודמת, בה הורה לי הרב לנסות להעביר את המחשבות העיוניות גם במבחן השכל המציאותי וכך לחבר את הלב-האישיות, אל הסוגיא ההלכתית ולא רק את המוח הלוגי. ניסיתי, והמלאכה כבדה. האם לבצע זאת כלפי כל מחשבה המתעוררת תוך כדי לימוד הסוגיא? המעבר משכל עיוני לשכל מחשבי, וחוזר חלילה מאד מבלבל. האם להעביר את כל הסוגיא בשלמותה, אחר גמר הסידור השכלי, אל המבחן הלבבי? המלאכה קצת קשה, אבל אולי כך מוכרחים לנהוג. ישר כח על הקדשת הזמן והדעת ואקווה שהבהרתי את עצמי כי הדברים עדינים, ומאד ראשוניים בתודעתי.

תשובה:

"תפסת מרובה לא תפסת, תפסת מועט תפסת". ולכך ברור הדבר ש"להעביר את כל הסוגיא בשלמותה אחר גמר הסידור השכלי אל המבחן הלבבי", הוא בבחינת "תפיסת מרובה לא תפסת".

והראוי הוא לקחת מחשבה אחת שכלית "קטנה" בכל יום, ואותה להעביר את המבחן הלבבי, שזוהו "תפסת מועט תפסת". וכך לילך בהדרגה איטית קמעא קמעא, עד שהלב נעשה קרוב יותר ויותר לחוש את ההשכלה כמציאות גמורה.

שאלות בתורת הנפש ושיטות טיפול

שלום רב לתודה. אני חושב שאני כותב בשם כולם שזכינו לינוק מתורת הרב. הרב פשוט האיר את חיינו כפשוטו. רציתי לשאול את הרב כמה שאלות הקשורות לתורת הנפש...

שאלה:

א. כיצד מטפלים בכפייתיות בפועל (ראיתי מה שהרב כתב בנוגע למידות חיצוניות ופנימיות אולם זה עדיין לא ברור לי למעשה. בשיטת העולם הפסיכיאטרי רואים את ההפרעה הזו כנוירולוגית וזה מסתכם בלקיחת כדורים (בפועל נוכחתי בכמה מקרים זה באמת עזר). האם ישנו טיפול נפשי ללא כדורים אף במקרים קשים? אעפ"י שפשוט לי ששיטת הארבעת היסודות היא האמיתית והנכונה, אולם בעולם הטיפולי בפועל קשה מאוד להוריד את השיטות האלו למעשה ממש. הם יותר שכליות אולם פחות מעשיות (לכאורה).

תשובה:

א. בכל שיעור השתדלנו שיהא לפחות עצה אחת מעשית בפועל ממש. אם נצרך ללבן נקודה מסוימת בפרטות, אשמח להרחיב מעט בס"ד בל"נ.

ד שו"ת בלבי משכן אבנה · פרשת תזריע תשפ"ב [235] מהארכיון

אולם יש לדייק את השאלה היטב.

במקרים קשים, יש לצרף כדורים עם עבודה נפשית יחדיו.

שאלה:

ב. היכן ניתן ללמוד בספרי הקודש על טיפול בנטיית הפוכות, פדופיליות וכיוצ"ב. נדמה שאין מי שפותח את הדברים בצורה גלויה, והמציאות שלצערי ישנם המון כאלו שנוקקים לעזרה בתחום הזה. ומחוסר ידע אנחנו נאלצים לרעות בשדות זרים בחיפוש אחר שיטת טיפול שמקורה לא בספרי הקודש.

האם וכיצד מותר לומר למטופל שסובל מנטיית הפוכות לנסות לדמיין... כדי ליצור אצלו התנייה חיובית שאולי תעזור לו לשנות את נטייתו (ישנם המון פסיכולוגים שעובדים בשיטה זו - שיטת ההמרה), האם זה נכון? האם מותר לי להנחות אותו לדבר כזה? כי לכאורה אני מכשיל אותו. האם שייך לומר בזה שעדיף שיעבור על איסור כדי למנוע ממנו איסור גדול יותר, או שמא בכגון זה אנו אומרים שהרהורי עבירה קשים יותר מעבירה עצמה. תודה רבה לכבוד הרב וסליחה על האריכות.

תשובה:

ב. שורש קלקול טומאה זו, שער הנו"ן דקליפה, אני-אין, זה לעומת זה. ולכך עיקר התיקון ביטול האני והפיכתו לאין. ולכך נקרא טומאה זו "גאווה". והתיקון "נפשי כעפר לכל תהיה". וזהו התיקון השורשי. מלבד מסירות נפש.

שיטות הטיפול המצויות כמעט ואין בהם ממש, כי אינם עוסקים בשורש הבעיה.

אין לדמיון מאומה בכל הנ"ל, אלא רק ביטול האני.

חידושים שמקרב באו לשיפור חיי הנישואין

לכבוד הרב שליט"א. כמטפל גוף ונפש, מגיעים אלי אנשים עם בעיות מגוונות הפוגעות בשלום הבית. הפתרונות הרפואיים הקונבנציונליים לא פותרים את הבעיות, ואולי אף גורמים לנזקים בטווח הרחוק, במיוחד לחולים הסובלים מבעיות לבביות וסכרתיים. מגוון הקשיים רחב, ופתרונות יעילים לא קיימים, או שלא ידועים לי. גם בתחום הטבעי קשה למצוא פתרונות ישימים, וכאשר אין פתרונות עלולים להגיע לאיסורים שונים ומשונים. רציתי לדעת מה דעת הרב לגבי זוגות המוגדרים כחרדים, ששלום הבית שלהם מופר מאוד בגלל בעיות שבינו לבניה. עד כמה ניתן להיעזר ולתת מקום לחידושים שזה מקרוב באו כדי להעשיר ולגוון, כדי לשמור על מסגרת הנישואין, ובגדרי ההלכה.

תשובה:

א. יש לשמור על גדרי ההלכה מכל משמר.

ה' שו"ת בלבני משכן אבנה · פרשת תזריע תשפ"ב [235] מהארכיון

ב. אף המותר ע"פ ההלכה, פעמים הינו סותר לכל רוח הקדושה והוא קרוב לנבל ברשות התורה.

ג. העולם נמצא במדרגת שער הנו"ן דקליפה, וכבר אמרו רבותינו שחלק גדול מדור זה הם גלגולי נשמות של דור המבול, דור הפלגה, וסדום. ולכך הטומאה בוקעת מכל צדדיה. החידושים שזה מקרוב באו מקורם בשער הנו"ן של הקליפה. ולכך אין להכניס אדם לחידושים אלו לכתחילה, בשום פנים ואופן.

אולם פעמים מי שעיניו משוטטות בכל, וכבר נכנס לתוך טמטום זה, ואצלו נצרך שיקול דעת עדין מאוד, בכל מקרה לגופו. שמחד לא יבוא לידי איסורים נוספים, ומאידך לחזק אצלו את גדרי הקדושה.

מאוד קשה למצוא רב שמכיר בפרוטרוט את המצב לאשורו על כל חלקיו. ומי שמכיר כבר נמצא בסכנה שח"ו יפול אף הוא לשם, או שכבר נדבק ממנו ריח משם, או ח"ו כבר נמצא בתוכו, מי יותר ומי פחות.

מהי העבודה בימי השנאה

למו"ר שלו' וברכה.

נפשי זקוקה מאד לדרך והבנה ברורה בענין העבודה ב'ימי השנאה' – ימים של חוסר כח וחשק בכלל ובעבודת ה' בפרט.

תודה רבה על כל ה'הצללת נפשות' הרוחנית שהרב מציל אותנו.

שאלה:

א. מה עבודת האדם בימים אלו. ומה העצות שלא יצא משליטה.

תשובה:

א. יש להכיר איזה כח נשאר גלוי בימי השנאה, הן כח שכלי והן כח לבבי, ולדבוק בו היטב. בנוסף, באופן מעשי, יש ליצור גבול תחתון שממנו לא זזים ויהי מה. לשם כך נצרך שיקול דעת עדין וס"ד מרובה לכוון לגבול הנכון, שלא יהא יתר על המידה ולא פחות.

שאלה:

ב. האם עיקר מדריגת האדם נמדדת [כלפי שמיא ולגבי הכרת עצמו] לפי זמני עלייתו או לפי זמני נפילתו.

תשובה:

א שו"ת בלבני משכן אבנה · פרשת תזריע תשפ"ב [235] מהארכיון

ב. יש באדם אור פנימי - מה שהשיג. ואור מקיף מה שקרוב להשגתו ומתחבר אליו באופן חיצוני, ועבודתו עתה לקנותו.

בימי השנאה - נגלה אור פנימי, מה שהשיג עד הנה.

בימי אהבה - נגלה אור מקיף, מה שעליו להשיג שעד עתה מחובר אליו באופן חיצוני ועליו להתחבר אליו באופן פנימי.

חוסר התפעלות וקושי בעבודת השם

לפני כמה שנים שמעתי השעורים בלבני ב' והרגשתי שהדברים עושים מהפך בחיי. לאחר תקופה מסויימת לא המשכתי לתרגל בזה, וכשאני מנסה כיום אני מרגיש באיזה מקום שהדברים קשים עלי, ולא מגיע להתפעל כבעבר.

תשובה:

עיקר המהלך אינו התפעלות, אלא קנין פנימי עדין שקט.

התפעלות הוא כח ראשוני בלתי יציב וחיצוני. ולפיכך פעם האדם מתפעל מדבר זה ופעם מדבר אחר, ואי אפשר לבנות עולם פנימי על התפעלות. ולכך אי ההתפעלות אינה מעכבת.

עם זאת, נצרך לברר אם צורת עבודה זו מתאימה לנפשכם, בירור פנימי יסודי.

ולבנות לכם סדר עבודה בדרך השייכת לכם, עבודה שקטה עדינה ויציבה, כמעט בלתי מתפעלת, שלב אחר שלב, קנין פנימי שקט ויציב.

שׁוֹרֵת בִּלְבָבִי מִשְׁכַּן אֲבֵנָה · פִּרְשֵׁת תְּזָרִיעַ תִּשְׁפֵּ"ב [235] מֵהָאֲרֵכִיּוֹן

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס,
יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לבירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 · פקס 03-548-05294 · ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד

info@bilvavi.net · 9116302

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון"

ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

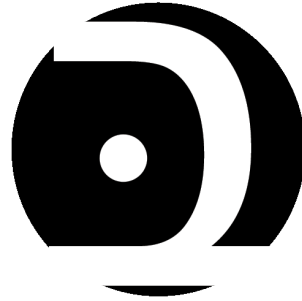

שאלות ותשובות

פסח תשפ"ב

[237]

מהארכיון

מה חשיבות הסדר והניקיון?..... א

פסח- ליל הסדר והגדה..... א

שפע מוצרים נשרים לפסח - סתירה למנהג הדורות הקודמים..... ה

כיצד מתמודדים עם המטלות של ערב פסח..... ה

כיצד להגיע לליל הסדר רגועים ושמחים..... א

בענין מנהג האפיקומן..... א

ליל סדר עם משפחה הכוללת בנים ובנות מגילאים שונים..... א

מה חשיבות הסדר והניקיון?

האם יש על פי התורה הקדושה חשיבות לסדר וניקיון?

ואם כן מה החשיבות לעבודת ה', לנפש, ובכלל...

תודה רבה הרב ה' ישמור אתכם יאריך ימיכם בטוב ושנותיכם בנעימים לעולם הזה והבא.

תשובה:

כן. נתבאר בהרחבה בשיעור להכנה לפסח, בנושא נקיונות לפסח. והודפס בבלבבי חלק ו' (פרק יח).

פסח- ליל הסדר והגדה

השל"ה הק' שיש לאכול כל הסדר בכבוד ראש ובלא דברים בטלים, ומי שאוכלו כראוי זוכה להרבה דברים עליונים, השגות גבוהות, מחילת עוונות, וכו'. אמנם זה קשה מאד כשאוכלים עם בני משפחה ובפרט משום שצריך להיות אוירה בדיחה של שמחת יו"ט וא"כ איך יכולים לקיים דברי השל"ה במדרגתנו? או שדברי השל"ה הוא רק ליחידי סגולה?

תשובה:

א. דיבורים שנותנים אווירה נעימה של שמחת החג, אינם דברים בטלים אלא דיבורי מצוה. ובמקום גילה שם תהא רעדה.

שאלה:

ב) האם אמירת הגדה היא תפילה, או דביקות באורות הזמן, או התעוררות לאיזה נקודות בעבודה ובנפש, או סתם לספר הניסים ובשבח המקום כפשוטו?

תשובה:

ב. כל אחד ואחד עליו לדבוק בהגדה לפי מדרגתו. ההגדה נמצאת בכל המדרגות, ועל כל אחד להתחבר אליה במקומו ומדרגתו.

שאלה:

ג) ביציאת מצרים האם יש סברא לומר שהבעל צפון עצמו הוא האינטרנט, ושהטכנולוגיה הזו היא טמון בתוך הבעל צפון גם בשעה שיצאו ממצרים, כיון שבעל צפון הוא השער הנון דטומאה

א שו"ת בלבי משכן אבנה · פסח תשפ"ב [237] מהארכיון

והוא הוא האינטרנט, א"כ נמצא שהאינטרנט היה מונח בתוך העבודה הזרה הזו גם אז בשעת יציאת מצרים? ואם נכון הדברים, נמצא א"כ שלעולם היה טמון טומאה זו בהעלם בתוך האי עלמא, רק שלא נתגלה בפועל עד אחרית הימים?

תשובה:

ג. כן! בכח ולא בפועל.

שאלה:

ד) למה כוס של אליהו בא בין כוס שלישי לרביעי, לכאורה היה נכון יותר לבוא אחר כוס רביעי שהוא כנגד הגאולה האחרונה, והאם י"ל משום דג' כוסות ראשונות הם עולם לפני הגאולה ואילו מכוס ד' הוא כנגד הגאולה וע"כ כוס של אליהו בא דייקא אחר כוס השלישי?

תשובה:

ד. כי כוס ראשון ושני כנגד י-ה שבשם הוי"ה שאין בהם פירוד, או"א, "לא מתפרשין לעלמין". משא"כ כוס שלישית ורביעית כנגד ו-ה שבשם הוי"ה, שבהם יש פירוד, ואליהו בא לעשות "שלום", שלום בית, בין ז"א - ו', לנוק' - ה'.

שאלה:

ה) האם אליהו בא בפועל אל הבית, או שהכוס של אליהו הוא רק לכבודו?

תשובה:

ה. תלוי לפי זכות בעל הבית, והבית.

שאלה:

ו) אם אליהו בא להבית, האם הוא בא אפי' אם יש כלים טמאים בתוך ביתו?

תשובה:

ו. לא.

שאלה:

ז) השפ"א אמר דלא כהגאולה ראשונה שאז מתו רוב ישראל במכת חושך בגאולה אחרונה כל ישראל נגאלו, וקשה דהא אמר הרב תמיד שאלו שמחוברים לשער הנון דטומאה לא יגאלו ח"ו.

ד שו"ת בלבבי משכן אבנה · פסח תשפ"ב [237] מהארכיון

תשובה:

ז. כך אמר לפי ערך דורו. והלואי שכן יהא אכי"ר.

שאלה:

ח) מהו העבודה בשביעי של פסח, האם לדבק נפשו במדרגת שירה ובמדרגת מסירות נפש עכ"פ באור מקיף?)

תשובה:

ח. תחילה מסירות נפש, כנחשון בן עמינדב, ואח"כ שירה, בהצלחה.

חג כשר שמח להרב שליט"א

מספר שאל לבי

שפע מוצרים כשרים לפסח -

סתירה למנהג הדורות הקודמים

בימים אלו 'ערבי פסחים', המוני בית ישראל יוצאים לקניות, השווקים מלאים במאות ואלפי מוצרים כשרים לפסח למהדרין במגוון כשרויות. השאלה הנשאלת לפי התפיסה הפנימית, האם להכניס את כל השפע הזה הביתה כדי לשמח את בני הבית וכמו שכותב הרמב"ם "כיצד הקטנים נותן להם קליות ואגוזים ומגדנות"? או שמא יש לנו לאחוז במנהג דורות הראשונים [מנהג שהקיף את כל העדות והחוגים] שלא הכניסו כמעט דבר מן החוץ, ו"חדש אסור מן התורה?"

תשובה:

ראוי לחיות כפי הקרוב יותר לדורות הקודמים, אולם מאידך יש לצרף לזה את מדרגתו ומדרגת בני ביתו ואופי נפשם לפי האור והכלים של דור זה.

כיצד מתמודדים עם המטלות של ערב פסח

רבים הם ההורים שלא מצליחים להתמודד עם המטלות של ערב פסח, מצד אחד הנקיונות של פסח בעיצומו, מצד שני הילדים הקטנים מסתובבים בחוסר מעש בין רגלי ההורים ודורשים את שלהם. איך אפשר להתמודד עם זה?

תשובה:

יש להקצות מתוך כל הימים האלה, יום מיוחד, שמוקדש לצורך פעילות נאותה ויחס לילדים. מלבד זאת יש להקצות בכל יום זמן מסויים ולו המועט ביותר, אולם זמן שיש בו ממש, בו עוצרים את הנקיונות ונותנים את היחס הראוי והנכון לילדים. מנוחה זו מועלת לא רק לילדים אלא אף להורים עצמם.

ניצוד להגיע לליל הסדר רגועים ושמחים

הורים רבים מרוב עמל ויגיעה להכין את הסדר כיאה וכיאות, מתמוטטים במהלך ליל הסדר גופנית ולפעמים גם נפשית, מהי העצה היעוצה להגיע לליל הסדר רגועים ושמחים?

תשובה:

- א. לעבור ימים אלו מתוך מודעות פנימית.
- ב. לפעול ולהפסיק וחוזר חלילה, הפסקה של ישוב דעת.
- ג. ליצוק תוכן פנימי לתוך מהלך המעשה החיצוני.

בענין מנהג האפיקומן

מנהג האפיקומן כפי שהוא נהוג היום, האם הוא סותר את התפיסה הפנימית של ליל הסדר ובמידת האפשר יש לבטלו? או שאדרבא מנהג זה מוסיף חיותיות חיובית לליל הסדר, ומחבר את כל בני הבית לשמחת המצוה?

תשובה:

לא לבטל. אולם למצוא אופן של נקודה חיובית בדבר ולהתרכז בה. כגון שזה משל לחפש נסתרות, שזהו המכוון ליל הסדר "צפון", שענינו הוא "אור הצפון לצדיקים לעתיד לבוא."

ליל סדר עם משפחה הכוללת בנים ובנות מגילאים שונים

משפחה הכוללת בנים ובנות מגילאים שונים, האם עדיף להתמקד בסיפור הפשטי של ההגדה במשלים וסיפורים על חשבון המבוגרים שלא יגלו ענין בזה? או להתמקד בסיפור השכלי של ההגדה על חשבון הקטנים שלא יבינו מה נאמר כאן?

תשובה:

לשלב בחכמה, ומתוך קשב נפשי בכל עת מה רמת הריכוז, ולפי זה להתאים את סיפורו.

שׂוֹרֵת בִּלְבָבִי מִשְׁכַּן אֲבֵנָה · פֶּסַח תַּשֶּׁפ"ב [237] מֵהָאֲרֵכָיוֹן

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס,
יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לבירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן
לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 · פקס 03-548-05294
ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302

info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון"
ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

בלבבי משכן אבנה

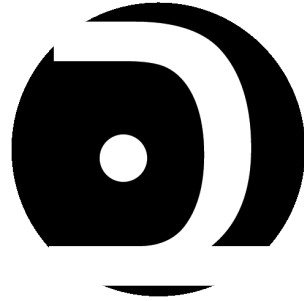
שאל לבבי

שאלות ותשובות

אחרי-קדושים תשפ"ב

[239-238]

מהארכיון

- ב. מהו שכל דק והיכן הוא ניכר בספרי רבותינו
- ב. מבט תורני על צער אלמנה ומה לעשות כדי לשמחה
- ג. הכרת מציאות הבורא ית"ש והפניה אליו
- ד. פתח למבקש שלמות
- ד. הכוחות המרכיבים את ספרי 'בלבבי'
- ה. הגדרת מידת הבושה
- ה. איך ידע האדם מהו גבול כוחותיו בלימוד התורה
- ו. עבודת האשה בכלל ואשת אברך בפרט
- ז. בירור היסודות בנפש האיש ובנפש האשה
- ח. הכוונה למי שמרגיש שאינו רואה ברכה בלימודו
- ח. סדר האלפים מאלף השביעי עד אלף העשירי

מהו שכל דק והיכן הוא ניכר בספרי רבותינו

שלום לכבוד הרב,

הרב מדבר בהקדמה של מסילת ישרים על הענין של שכל דק וכדומה, ושמגיעים לזה על ידי לימוד התורה.

מה זה למעשה בפועל? ואיך למעשה מגיעים לכך, הרי כולנו לומדים תורה ולא מגיעים לדקות השכל.

תודה.

תשובה:

נמסרו בס"ד שיעורי דע את תורתך - דרכי הלימוד, באופן של הדרכה מעשית.

"למעשה בפועל", להבנת הדבר, נמסרו כמאתיים שיעורים בגמ' ושו"ע באופן הזה.

אולם עליך למצוא את המהלך הפרטי השייך לחלקך, וכל הנ"ל אינו אלא דוגמא בעלמא.

הרגיל בתורתם של רבותינו כר' חיים מבריסק, ר' שמעון שקופ, והרוגטשובר, יכיר היטב מהו שכל דק.

בחלק האגדה, הדבר ניכר היטב לדוגמא בספר פחד יצחק.

בחלק הקבלה, ניכר היטב לדוגמא בתורת הלשם.

בחלק החסידות, הדבר ניכר היטב לדוגמא בתורת חב"ד, ונגלה מאוד בספר הערכים של תורת חב"ד.

מבט תורני על צער אלמנה ומה לעשות כדי לשמחה

שלום כבוד מו"ר הרב שליט"א.

א) אני גר בשכנות לאשה אלמנה שהיתה אשת ראש ישיבה ות"ח גדול שנפטר, שהיה ידוע בהתמדתו בתורה, בצדקותו, ובמידותיו הנעלות. הגיל שלה הוא קרוב לשמונים. ורוחה נשברת מאד מכל המצב שלה. פעם אמרה לי שהיא עצובה מאד כאן. הילדים שלה תמיד באים לביתה לבקרה ולעשות לה נחת עם כל הנכדים והנכדות, כיון שהם חפצים בטובתה ובבריאות נפשה, ועם כל זה, האלמנה סיפרה לי פעם שאינה חפצה בכך ושהיא רוצה להיות רק לבד ובלי ביקור של המשפחה שלה כ"כ. פעמים כשאני יושב בביתי, אני שומעה שהיא בוכה במרירות על מר גורלה ועל צערה שלה, והבכיות שלה שוברת את ליבי. אני חושש שהיא סובלת בסתר ושהיא לבדה בצערה. אני רוצה לסייע לה ולחזק את רוחה אבל איני יודע כיצד. האם הרב יכול לתת לי עצה מה אני יכול לעשות בעבורה?

ב) מכל הנ"ל נעשה רפיון באמונה שלי בטובת הקב"ה. כיצד אני יכול לחזק את האמונה שלי שהכל דעביד רחמנא לטב עביד? יודע אני שהקב"ה הוא דיין אלמנות ואבי יתומים, אבל ליבי לא מרגיש זאת בכלל, כיון שאני רואה ומרגיש ושומע, שהאלמנה הזו היא כ"כ בצער ושאין לה נחמה....

תשובה:

א. ראשית יש לידע שהאדם מורכב מסתירות רבות בתוכו. ולכך יתכן שאינה רוצה כ"כ שיבוא לבקרה. אולם יתכן מאוד שהיא רוצה כך ורוצה גם להיפרך, ויכולות להיות לכך סיבות רבות מאוד.

מחד יש לחפש אישיות יקרה שיכול ליצור קשה עמה, קשר אישי עמוק וכנה ולפ"ז להבין את רוחה ולפעול בהתאם. ומאידך יש לידע את בני המשפחה, את המבין שבהם, במצב באופן עדין וחכם.

ב. יש באדם שני כוחות שורשים, השכלה - הבנה, אמונה - תמימות.

הרפיון נובע מכך שהנך רוצה להשכיל ולהבין ועי"ז לראות את השגחת ה' לטובה בפועל.

אולם באופן זה יש ראשית לחפש את הנקודות הטובות שהקב"ה מיטיב עמה, והם יוכרו מכח השכלה והבנה. אולם מאידך יש להעמיק ולחדד את כח האמונה והתמימות.

ובודאי הקב"ה בהשגחתו הפרטית שלח אליך את אלמנה זו עם כל מצב ע"מ לעוררך שאמונתך בתמימות חסרה ועליך לעמול ולקנותה. והיינו לקנות אמונה שהקב"ה משגיח על הכל בפרטי פרטות, ולטובה, הן חלקו טוב נגלה, וחלקו טוב נסתר, כי לא מחשבתי מחשבותיכם וגו', מתוך התבוננות והפנמה והשבה אל הלב שאין לאדם כלל כח להשיג את שלמות פעולותיו של הקב"ה ורוב טובותיו.

הכרת מציאות הבורא ית"ש והפניה אליו

שלום רב,

בספר בלבבי משכן אבנה חלק ב', הרב מציג סולם עליה. בשני החלקים הראשונים, הרב כותב אודות ההכרח שבהכרה במציאות הבורא, ולאחר מכן בכך שהוא נוכח. רק בחלק השלישי הרב מתייחס לכך שיש לפנות לקב"ה לסייעתא דשמיא בהפנמת השגחתו הפרטית, במוח ובלב.

האם גם בשני השלבים הראשונים נכון לנהוג כך, או שמא מדובר בסתירה מיניה וביה? שהרי עד כמה שלא מבססים את ההכרה במציאותו ובנוכחותו, כביכול אין מקום לתפילה?

תשובה:

אם אין הכרה במציאותו ח"ו אין למי לפנות. אולם מכיוון שכל יהודי מכיר זאת, אולם הכרתו אינה שלמה, והתהליך המוצע ענינו לברר את ההכרה יותר ויותר. לכך אם יש צורך בודאי שניתן לפנות אליו ית"ש. אולם עדיין אינו השלב של בנין כח זה בעיקר, אלא השתמשות עמו כדי הצורך. ולאחר מכן עוסקים עמו באופן של בנין.

יתר על כן אם ישנו צורך אפשר להקדים שלב לשלב של הכרת נוכחותו. ופעמים שיש קושי לאדם ניתן להקדימו אף לפני השלב של הכרה במציאותו. כי יש בנ"א לא מועטים שיש להם קושי לעסוק בהכרה מופשטת של מציאותו. ורק לאחר שהם בונים קשר של תפלה ודיבור עמו ית"ש, נקל להם יותר לחוש במציאותו ובנוכחותו.

יש להבין שהסדר המוצע בספר הוא הסדר הפנימי. אולם בפועל פעמים נצרך לשנותו איש לפי נפשו ולפי מדרגתו, והחכם עיניו בראשו.

פתח למבקש שלמות

אני מרגיש כאילו חסר לי שלמות. אני מרגיש שה' שם אותי לכאן כדי להשלים משהו. אני לא יודע מה לעשות. אני מרגיש שאני לא עושה את המשימה שלי. אני מרגיש כה אבוד. אני יודע שאני מיוחד. אני יודע שיש לי כוחות. אני לא יודע מה לעשות?

תשובה:

יש להתבונן אילו כוחות טובים נטע בך הקב"ה. ואח"כ להתבונן מהו הכח הטוב ביותר שגנז בקרבך. ואת אותו כח יש לנסות לפתח ולהוציא לפועל.

הכוחות המרכיבים את ספרי 'בלבבי'

לכבוד הרב שליט"א.

הרב כתב כמה וכמה פעמים שצריך לדעת את שורש הנפש של המחבר כדי לדעת למי בדיוק נכתב הספר, וכיצר להשתמש בדברים הכתובים בו.
לפ"ז שאלתי, האם סדרת "בלבבי" מיועד עבור אנשים בעלי שורש/יסוד מסוים? (בדומה ל"שורש נשמתו" של הרב)
והאם הרב יכול בבקשה לפרט לבעלי מיזוג אחרים, ספרים שונים שעל ידם ניתן להכנס לשערי העבודה.

תודה רבה

תשובה:

הכוחות שמרכיבים ספרים אלו בתמצית הם:

א- תמימות.

ב- סדר.

ג- בנין.

ד- עולם ברור.

ה- עומק רגשי מובנה.

ו- עומק שכלי מובנה.

ז- חיבור מהשורש לענפים, וכללות כל הענפים.

ח- קיבוץ כל השיטות, בבחינת דן מאסף לכל המחנות.

ט- מחשבה מופשטת, ומחשבה מולבשת.

י- כח מעשי מובנה.

בכל ספרים מתגלים בבירור "חלקים" מהנ"ל, ולא כולם עיקרים בו.

ויתר על כן, יש מדרגת אור ויש מדרגת ניצוצות. ויש וחלקו באור הנ"ל, ויש וחלקו בניצוצות.

שאר הספרים והדרכים זוהי שאלה כללית ורחבה מאוד, ועוד חזון למועד אי"ה ית"ש.

הגדרת מידת הבושה

שלום כבוד הרב,

ברצוני לדעת הגדרת מידת הבושה. נדמה לי שבושה זה שמתביישים מזה שמתביישים.. כי כולם מכירים על הפנים שאני מתבייש..

בכל אופן, חסר לי את הגדרתו כראוי.

תודה רבה.

תשובה:

יש בושה פנימית, שאדם בוש ממה שראוי לו לפי שורשו. וזהו בושה - שובה. הוא שב לשורשו, ולכך "אזיל סומקא, ואתי חיוורא" (ב"מ, נח, ע"ב). והיינו שדמו חוזר לשורשו, וחוזר חלילה. והיינו שמביט מה ראוי לו להיות לפי אמיתיות פנימיות. וסתירה זו היא גופא בושה.

ויש בושה חיצונית שאדם בוש מזולתו, הן בושה במעשיו ודיבוריו ומדותיו וכו', והן בושה מעצם כך שמתבייש.

איך ידע האדם מהו גבול כוחותיו בלימוד התורה

שלום כבוד הרב,

מצד אחד אני שומע על ת"ח גדולים שלמדו (ולומדים) תורה הרבה עמלו והתייגעו על התורה למדו המון שעון מיעוט שינה וכו' וגדלו בתורה, מצד שני אני שומע על הרבה אנשים שגם למדו הרבה וזה גרם לכך שהיו להם כאבי ראש או שהגיעו למצב שכבר לא רצו ללמוד, או שאפילו כבר עזבו את הישיבה וכו'? מה החילוק ביניהם?

האם זה נכלל ב"הכל בידי שמים", או שזה נכלל ב"חוץ מצינים ופחים"?

מדוע ה' ברא את הבריאה בצורה כזו שאדם יכול להנוק אם ילמד יותר מידי? האם זה רק בדורות אלו או גם בדורות שעברו?

איך להמנע מלהגיע למצב כזה? איך אדם יכול לדעת מתי צריך צריך ללמוד יותר או להרפות?

תשובה:

גבולו של הדבר עדין מאוד. ואף חכמי הדורות נסתפקו בו הרבה. ונגיד קוים כללים לדבר.

יש לבדוק בדיקה עדינה ודקה מה הם גבולות כוחות הגוף, ועל דרך כלל לא לחצות אותם אלא מעט.

כמו כן יש לבדוק מה הם כוחות הנפש, ולהכירם היטב. וכאשר משתמשים בכח אחד באופן קיצוני יש להשתמש בכח הפכי על מנת לאזן זאת. ודבר זה חכמה ואינה מלאכה ללמוד איך לאזן את הנפש, פעמים ע"י כח קיצוני ופעמים ע"י כח אמצעי.

ובכל תקופה קצרה יש לבדוק זאת שוב, ולאזן לפי הצורך.

זאת ועוד. אם עיקר עסקו של האדם בתורה אינו לשמה, ישנו חשש גדול שיפול לקצוות מסוכנים. אולם אם עוסק בה לשמה, פעמים רבות, אור קדושתה חופף ומאיר עליו, ומכוון את כוחות גופו ונפשו ומאזנם.

ככלל רוב הנפילות מצויים אצל בעלי רצון חזק אולם בעלי פקחות מועטת, שהכרתם את עצמם מועטת מאוד, ושם הסכנה מצויה לרוב.

"צדיקים ילכו בה ופושעים יכשלו בה". וכל הבריאה כולה ניסיון, הן בשורש בתוה"ק, והן בענפים, עניני העוה"ז על כל חלקיו.

עבודת האשה בכלל ואשת אברך בפרט

לכבוד הרב שליט"א,

(א) מהי עבודת האשה באופן כללי, ובאיזה נקודות האשה שונה מהאיש בעבודת ה' שלה? (מלבד קיום תרי"ג מצוות וגידול בנים)?

(ב) שמעתי בדרשה מהרב שליט"א שהאשה יש לה יותר חיוב ללמוד ולהבין את הנפש, משא"כ האיש שמצווה על ת"ת אין לו את החיוב הזה כ"כ. לפי"ז האם כל סדרות "דע את" ו"ארבעת היסודות" הם שייכים יותר לנשים ולא לאנשים, כיון שסדרות אלו מבארים הכרת הנפש?

(ג) ובפרט, מהו עבודת אשת אברך כולל? האם אשת אברך כלל צריך ג"כ לבנות עולם הפנימי שלה, או שדי בכך שיש להן מסירות נפש להתורה של בעלה (וכבר אמר הרב הרבה פעמים שע"י מסירות נפש האדם אין צריך לבנות עולם הפנימי שלו, כיון שע"י מסירות נפש האדם קופץ ישירה אל תכלית העבודה).

יישר כחך ותודה מאד להרב שליט"א.

תשובה:

א. נודע משם הגר"א שעיקר עבודת האיש במצות ת"ת, "ספרא". ועיקר עבודת האשה, צניעות, "צניעותא". וכתולדה מכך עבודת האיש עיקרה איש תם יושב אהלים, והגית בו יומם ולילה, ובתורתו יהגה יומם ולילה. ועבודת האשה, בבית אלקים נהלך "ברגש". כל כבודה בת מלך פנימה, עולם רגשות פנימי.

ב. אצל האיש עיקר רוב יומו צריך שיהא במצות ת"ת, ומיעוטו עסק בנפש וכוחותיה - תיקונה ואיזונה. אולם אצל האשה מלבד גידול בני ביתה וסיוע בפרנסה לפני הענין, עיקר עסקה צריך שיהא בנפש, כוחותיה - תיקונה, ואיזונה. בנוסף יש לאזן זאת עם אהבת ישראל, וגמ"ח לרוב, לפי הענין.

ג. מסירות נפש היא דרך ליחידים ממש. ולכך ככלל מלבד התמסרותה לבני ביתה, ובעלה בראש, נצרך אף בנין עצמי של עולם פנימי.

בירור היסודות בנפש האיש ובנפש האשה

בס"ד

הרב אמר (בהשיעור של ראש חודש עבודה - חודש אב) שנפש האשה נבראה בעיקר מיסוד האש ויסוד העפר, ונפש האיש נבראה בעיקר מיסוד הרוח ויסוד המים. וביחס למדת העצבות, הרב אמר שנשים בדרך כלל נוטות לעצבות מיסוד האש, באופן של כילוי, בחינת "כל זה איננו שוה ליי", וגם הם נוטות לעצבות מיסוד העפר, כבידות.

איך זה מסתדר עם מה שהרב אמר ב"דע את נפשך" ובסדרת "ארבעת היסודות" ועוד, שכל אדם צריך לברר מהי עיקר היסוד הדומיננטי שלו, כיון שהרב אמר שהאש ועפר שולטים על נפש האשה, והרוח ומים שולטים על נפש האיש?

ישר כח

תשובה:

רבותינו לימדונו שצורת הבריאה באופן של כלל ופרט.

ושורש כלל הזכרים מאותיות י-ו שבשם הוי"ה שהם זכרים, ומהותם מים - רוח.

ולעומתם כלל הנקבות מאותיות ה-ה שבשם הוי"ה שהם הנקבות, ומהותם, אש - עפר.

אולם בפרטות כל נפש יש בה ארמ"ע דארמ"ע, בפרטות ובפרטי פרטות. ולכך יתכן שאשה תהא רוח דרוח, או רוח דמים, או מים דמים, או מים דרוח, אולם זהו בפרטות, אולם מצד שורשה הכללי "אשה", שורשה באש, או עפר. ושורש זה פעמים גלוי יותר, ופעמים מכוסה ונעלם. משא"כ הפרטות גלויה יותר.

ולכך ע"ד כלל, יותר נכון לעסוק במדרגת הפרטות ולא לעסוק בעיקר בכללות.

הכוונה למי שמרגיש שאינו רואה ברכה בלימודו

לכבוד מו"ר שליט"א.

אדם שבוכה בתמידיות שנים על גבי שנים לרבש"ע שיאיר לו כיוון בעבודה. איזה פתח של תענוג וחיות (בפרט בת"ת). ומרגיש שח"ו הקב"ה אינו חפץ בעבודתו, וכביכול תמיד דוחה אותו. מה עליו לעשות? להמשיך לא להתיאש, ולבכות, בתקווה שהוא כבר בפתח, או שבאמת זהו סימן ש'לא מצא סימן ברכה', ויתחיל לנסות להיות מ'תומכי אורייתא'? כוח ה'לבד' נטוע בי מילדות. קל לי להגיע להשקטה פנימית, עד כדי זרימת דמעות מתפילה עמוק. וכן כאשר יש לי לפעמים 'ניצוץ' של חיבור לגמרא /לכתבי בעל התניא, אני לומד כב'השתפכות הנפש', נעשה מאוד רגשי וכו'. ולכן קשה לי פי כמה וכמה, שמדי יום ביומו אני ליכול לבכות לרשב"ע באמת מנקודה פנימית, ומאיך גיסא כאשר אני ניגש ללימוד תורה לא חש "כי הם חיינו" ו"אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה" וכו'. חשוב לציין אני ב"ה, לא שקוע בתאוות, ואין לי מדה רעה קיצונית. וניסתי הרבה דרכי עבודה. "ואנחנו לא נדע מה נעשה".

תודה רבה לכבוד הרב.

תשובה:

א. ראוי לשבת להתבונן ולכתוב אלו חלקים "כן זכית" עד עתה. ולחזור על זאת בכל יום, ולהודות על כך לקב"ה בפה מלא. עצם ההתעסקות במה "שיש" נותן יציבות תוקף וחוזק. לעת עתה הינך דבק יותר במה שחסר ולא במה שיש.

ב. יש תענוג רגשי ויש תענוג שכלי. לעת עתה הנך מחפש ומוצא יותר תענוג רגשי בלימוד. אולם תענוג שכלי אינו כ"כ גלוי, ולכך הנפש חשה חסרה. ובכללות, הכח הרגשי גלוי יותר מהכח השכלי.

יש להיכנס למהלך מסודר של לימוד עיוני מעמיק מתוך חיבור שכלי עצמי, ומתוך כך למצוא תענוג שכלי.

ישנה אפשרות לשמוע את סדרת דע את תורתך - דרכי הלימוד.

סדר האלפים מאלף השביעי עד אלף העשירי

בדבר סדר האלפים, ידוע שיטת הגה"ק בעל הלשם זי"ע למסקנתו - שאלף השביעי בינה [כמבואר בסד"צ], ואלף שמיני כבר בחכמה [כמפורש בתחילת הברית מנוחה], אלף התשיעי בהי"ג ת"ד [כמבואר שהיא עלייה בפנ"ע בעליית מנחת שבת, והוא סוד המקיפין כמ"ש בספר הכללים כלל י"ז ענ"ד אות י' באב"מ הארוך], ואלף העשירי בהכתר כנודע.

ובשיטת הרמח"ל העיקר כמו שכתבתם גם אתם בכללות - ועכ"פ אין הכוונה שבאלף השביעי יעלו העולמות כבר בעקודים ואח"כ בחוטם ואח"כ באוזן - אלא כמ"ש שם בעליית משה - שהיה כפי הנהגת העקודים מצד שליטת הנשמה בהגוף ולא שעלה לשם גם לא בעליית הערך כמובן.

ושוב תודה רבה, ולוואי שתבורכו למעלה למעלה.

תשובה:

השתא יש חילוק בין פנימי למקיף, אולם לעת"ל יתאחדו. ומה שהשתא הדיקנא חלוק מאח"פ זהו מצד שהם שורש לאבי"ע שבו יש חילוק בין מקיף לפנימי. אולם לעת"ל שיתגלה עצמות אורות אח"פ ודיקנא לא כשורש לאבי"ע אין בהם חילוק. ולכך אין ראיה ממנחת שבת.

וכן מהות העליה. השתא אין עליה גמורה ומבשרי אחזה כמ"ש בכוונות. אולם לעת"ל, כשם שהיה ירידה גמורה מאח"פ לאבי"ע, כן יהא עליה גמורה.

ועומק הנ"ל האם מקישים תחתון לעליון כפשוטו, או שכל אחד כפי ערכו, כמ"ש הלשם פעמים רבות.

ותולדות הנ"ל, השתא אח"פ ודיקנא חלוקים, פנימי ומקיף חלוק. לעת"ל יתאחדו, ולכך אינו אלף בפני עצמו.

השתא העליה אינה גמורה, לעת"ל עליה גמורה של אבי"ע בשערות ואח"פ.

ספר עולם ברור - בחניות בארץ בקרוב

המאמרים שבאו בספר זה, רובם נערכו מתוך סדרת שיעורים שניתנה במוצאי שבתות משנת תשע"ב עד שנת תשע"ח, בעיר בני ברק. על תפלת שמונה עשרה נמסרו כמאה ושבעים שיעורים, מתוכם נערכו ארבעה מאמרים, ועל פרשיות השבוע נמסרו כשבעים שיעורים, ומתוכם נערכו עשרים מאמרים. כל שיעור מקיף ומברר נקודה אחת בהלכות דעות וחובות הלבבות, ונותן מבט שורשי ומעשי בדרך הישרה שיבור לו האדם.

השיעורים נמסרו באופן של בנין, וקטע מתחבר לקודמו, ועל כן נצרך עיון המקיף את כל המאמר בשלימות, שימת לב וישוב דעת, להבנת הדברים בדקותם על בוריים.

מלאכת העריכה נעשתה ביד אומן מתוך תמלול מדויק, וניתנה שימת לב רבה לשמירה על צביון צורת מסירת השיעור במקורו.

שיעורים אלו נמסרו בזמן קצוב של כחצי שעה, וניתן לשומעם באמצעות מערכת השיעורים של קול הלשון. בסוף כל מאמר צויינה השלוחה למציאת השיעור. השלוחות צויינה הן לפי מספרם בקו הטלפון, והן לפי שמותם, על מנת להקל על מציאתם גם בעמדות קול הלשון שבמרכזי תורה ותפלה.

מאמרים כ"ו כ"ז נערכו מתוך שיחות שנמסרו לבחורי ישיבה גדולה, כהכנה לקראת חג מתן תורה.

בחלקו האחרון של הספר מופיעים "מאמרי התקופה" - שיעורים שנמסרו לאור תקופתנו, וכן מאמר נוגע לתקופתנו מאת הגה"צ רבי שמשון דוד פינקוס זצ"ל, היוצא לאור לראשונה.

בלבבי משכן אבנה

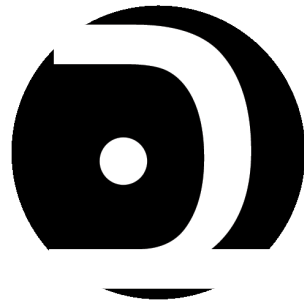
שאל לבבי

שאלות ותשובות

אמור תשפ"ב

[240]

מהארכיון

ב דינים של הנהרגים במלחמות א"י ובשואה

ב האם מי שעובר עבירה פוגם בנשמתו

ב במהות התפילה

ג עוד בענין תפילה

ד שאלות על ספרי בלבבי משכן אבנה

ה הכנעה והבדלה

דינם של הנהרגים במלחמות א"י ובשואה

שלום לכבוד הרב שליט"א

א. שמעתי שיש דעות שאומרים שאם חייל בצבא בארץ מת במלחמה אז הוא מת על קידוש השם ונמצא במדרגה גבוהה ביותר בשמיים, אם לא במדרגה הכי גבוהה, ומאידך שמעתי שזה לא פשוט תלוי מה הייתה כוונתו למה התגייס, האם מחשבתו הייתה להגן על עם ישראל, או סתם התגייס כי כולם מתגייסים, ופעם עשו 'סיאנס' לחייל שמת במלחמה ואמר שניקו לו הרבה מאד אבל לא הכל. וכל זאת אף על פי שמדובר בצבא של הציונים, כי החיילים הם יהודים בסופו של יום. יגיד לנו הרב מה האמת לאמיתה באמיתתה של תורה?
ב. וכנ"ל מעניין אותנו לדעת לגבי אותם יהודים בשואה שנרצחו, על אותם יהודים כמונן שעזבו את היהדות ונהפכו לחופשיים.

תשובה:

א. עצם כך שנהרג מחמת היותו יהודי זה זיכור. כמה מזכר, תלוי בכוונתו. ואע"פ שטעה במעשיו כל שכוונתו לשמים מזוכך יותר. ותלוי מאוד מי דן אותו בב"ד של מעלה.
ב. כל שאינו מומר להכעיס מהני.

האם מי שצובר עבירה פוגם בנשמתו

לכבוד הרב שליט"א, האם כשאדם עושה עבירה זה קשור לנשמה שלו, או לא?

תשובה:

כח הבוחר באדם לעבור ח"ו עבירה הוא כח ה"רוח" כמ"ש הגר"א. ועי"ז מצורף כח הרוח עם הנפש, והנפש עם הנפש הבהמית, ומתלכלכים בחטא.
אולם הנשמה נשארת בטהרתה. וכמ"ש בנפש החיים, שמשעה שעולה במחשבתו לחטוא הנשמה מסתלקת, ולכך אינה מתלכלכת בחטא. ולכך הנשמה עדיין טהורה. וכמ"ש אלה-י, נשמה שנתת בי "טהורה היא, אף בהוה.

במהות התפילה

שלום לכבוד הרב, תודה רבה לרב על הכל, אשמח לבירור לגבי מהות התפילה.
פנימיות כל התפילות כולן בסוף מגיע להתקשרות לבורא למקום שאנו חווים את הכל מנקודת המבט כביכול שלו, האם זאת אומרת שהמהות הפנימית של כל התפילות היא אי הזדהות עם עצמנו? ותפילת שמונה לדוגמא היא הלבשה וביטוי על הבקשה הפנימית של אי הזדהות עם האני? תודה רבה לרב.

תשובה:

התפלה כסולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה. ובתפלת שמו"ע שם אנו פותחים בה' שפתי תפתח, והיינו שהוא מעין שכינה מדברת מתוך גרונו, ולכך אין בקשות על הפרט אלא על הכלל, חננו, השיבנו וכדו'.

ולכך הבקשות הם במבט של כלל, כלל ישראל, ולא במבט של פרט, וזהו אי הזדהות עם האני הפרטי והזדהות עם הכלל.

עוד בענין תפילה

לכבוד לרב שלום וברכה,
אני משתדלת להתפלל בכוונה. לעיתים מצליחה התפילה להיות ישרה ומכוונת ולעיתים נכנסות מחשבות זרות.. (תכנונים של יום המחר וכד') ולאחר התפילה אני מרגישה בשלמות בתפילתי בגלל המחשבות הללו..
איך אוכל לעבוד על הנקודה של למקד את תפילתי כמה שיותר?
(ואם יש שיעורים בנושא, אשמח לפנות אליהם).
תודה מראש

תשובה:

- א. לעצור לפי כל ברכה או קטע, ולחשוב רגע קט על מה שהולכים לומר.
- יתר על כן רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, נהג לעצור בכל ג' תיבות בתפלת שמו"ע. וכל אדם צריך בדיקה אם זה שייך לעת עתה עבורו.
- ב. יש לבחור ברכה אחת או קטע שבו האדם מתחלה מתרכז בו במיוחד, הן ריכוז מחשבתי והן ריכוז לבבי. הקטע יבחר או כפי הצורך המעשי או כפי החיבור הנפשי.
- ג. בכללות יש ללמוד יותר על ענין התפלה באופן יסודי ושורשי להבין את מהותה, הכרח וחובתה, ועי"ז נוצר ערך הכרתי וחיבור נפשי יותר ויותר לתפלה.
וכן לפני כל תפלה אם אפשר להתבונן ולו זמן קטן ביותר על הנ"ל.
- ד. בנוסף לכך יש לתת את הדעת עד כמה שניתן בתוך מורכבות החיים לגשת לתפלה לא מתוך לחץ בזמן או לחץ מעשי או נפשי. ככל שניתן שהכניסה לתפלה תהא מתוך שלווה ורוגע.
יש ספר נפלא "כחה של תפלה, שנתחבר ע"י הגאון הצדיק רבי אהרן צבי רומפלער זכר צדיק לברכה, שנתבקש זה עתה לישיבה של מעלה לישיב בנועם ה'.
יצא לאור ע"י בימה"ד תהלות ישראל, רח' יצחק נפחא 17, ירושלים.

שאלות על ספרי בלבבי משכן אבנה

בס"ד לכבוד הרב, שליט"א.

תחלה עלי להודות להרב שליט"א על ספרו בלבבי משכן אבנה, שממש האיר עיני בעבודת ד', ומרגיש אני שאחר כמה וכמה שנים של חיפוש דרך סוף סוף יש לי דרך ברור לעבוד את ה' ולהתעלות. רציתי לשאול כמה שאלות:

א. ראיתי בלבבי משכן אבנה ח"ב שעל האדם לקבוע זמן ולדבר לעצמו על פשיטות האמונה מן השכל, כגון איך נעשה העץ הראשון וכדו', ועי"ז מגיעים אל הנשמה. הנה תמיד ביססתי אמונתי על אמונת חכמי ישראל שבכל הדורות, וב"ה אין לי ספיקות באמונה, ויודע אני שעדיין האמונה בעיקר מבוסס על זה. אבל כשאני חושב על אמונה מן השכל הפשוט, אני תמיד מתבלבל בנקודה אחת, אולי יועיל לי הרב לבררו. ואני חוזר שב"ה אין לי ספיקות באמונה, אלא שבשביל עבודה זו לדבר על פשיטות האמונה מן השכל חשוב לי לשאול שאלה זו, ואני מקוה שאין בזה איזה בעיה או חסרון, כי לא באתי להקשות וכדו', אלא פשוט רצוני להצליח בעבודה זו. ההוכחה הפשוטה מן השכל היא שאיך הכל התחיל, הרי העולם אינו יכול לברוא את עצמו דהא קודם שנברא אינו קיים לברוא את עצמו. אלא שאני מסתבך דהא הקב"ה מעולם היה, וזה אנו מבינים, ומ"ש העולם? אנה האר עיני. [הקב"ה הוא למעלה מן הזמן והעולם הוא בתוך הזמן, זה אני יודע, אבל איני מבין זה כ"כ ואינו דבר המיישב את האמונה מן השכל על לבין].

ב. הרב האריך בתחלת ספרו בלבבי משכן אבנה שתכלית האדם בעולם זה הוא להיות דבוק וקרוב לה' באופן מוחשי, וכן ראיתי הרבה פעמים מזקני הגה"צ הרב אביגדור מילר זצוק"ל. אבל אני תמיד מתבלבל בזה, כי כפי שטחיות הבנתי חשבתי שעל נושא זה האריך הנפש החיים וייסד שהעיקר בכל עבודת האדם וחייו הוא המעשים, והמחשבות והרגשות אינם אלא מצטרפים להמעשים להעלותם עוד יותר, אבל לעולם מי שחי כל חייו בדקדוק המצוות ושוכח ענין הדביקות ומחשבות אמונה וכדו' משמע דקיים תכליתו בעולם זה [וראיתי מי שביאר שהוא משום דשיטת הנפה"ח דעיקר עבודת האדם בעולם הזה הוא תיקון העולמות ולא תיקון עצמו כמ"ש בפכ"א].

כגון, שער א פכ"ב הרחיב הנפה"ח בזה ז"ל 'וכשיקיים איש ישראל כראוי, אף אם לא יכוון וכו', עם כל זה נתקיימו המצוות, ויתקנו על ידיהם העולמות וכו' '. ובפרט הדגיש ענין זה בפרקים ודיבר בחריפות, וכגון בפ"ה שם ז"ל 'וכבר הזכרנו לעיל סוף שער א' שהעיקר בכל המצוות הוא חלק המעשה, וטהרת המחשבה אינה אלא מצטרפת למעשה, ולמצוה ולא לעיכובא וכו'. ולא זו בלבד שבמצוות מעשיות העיקר בהם הוא חלק המעשי, אלא שגם במצוות התפלה שנקראת עבודה שבלב וכו' עם כל זה העיקר שצריך האדם לחתך בשפתיו דוקא כל תיבה ממטבע התפלה וכו' '. הנה איני רואה צורך להביא כל אריכות דבריו שהאריך בזה, ואני שואל בכלליות שכל כיוון הדברים בהנפה"ח לאורך הספר נשמע לי לפי שטחיותי שאין העיקר הלב והדביקות אלא המעשים, והלב והדביקות הם דברים צדדיים המוסיפים על כח המעשים. אנה האר עיני בזה, כי אני נבוך בזה כבר כמה שנים, ונראה לי שהבהירות בזה יוסיף לי הרבה בעבודת ה'. ג. כיון שתכלית האדם בעולמו הוא להיות דבוק בה' באופן מוחשי, למה מצוות ת"ת כנגד כולם,

ורואים שהכל משקיעים עיקר כוחותם בלימוד התורה, הרי לכאורה מצוות אחרות מביאות יותר לדביקות בה' כגון תפלה והתבוננות בבריאה וכו', ואדרבה בלימוד התורה א"צ לענין הדביקות והאדם אינו חושב על ה', וצריך לזהר שהאדם לא ישכח דביקותו בה'? לא באתי להקשות, אלא רצוני עז להבין.

תשובה:

א. ישנם שני חלקים בשכל. בירור שכלי, ושינון שכלי. הספר אינו עוסק בבירור שכלי, וע"ז יש לנו אמונת אומן מאבותינו. אלא הספר עוסק בשינון שכלי. ולכך אין שייכות לכל השאלות הנ"ל. וראוי לרוב בנ"א לא להכנס כלל לשאות מעין אלו כי רבים חללים הפילה, כמ"ש רבותינו שאחזו ב"נבוכים" ולא השיגו ה"מורה".

ב. יש נידון מה עדיף, כוונה או מעשה, וע"ז מרחיב הנפה"ח שמעשה ללא כוונה יצא, כוונה ללא מעשה לא עשה כלום. ולכך המעשה עיקר.

נידון נוסף מהי הצורה השלמה מעשה ללא כוונה ולב, או מעשה עם כוונה ולב. ובזה פשוט שהצורה השלמה מעשה עם כוונה ולב. ותכלית הכל להגיע מתוך עולם המעשה של דקדוק הדין לשלב העליון של כוונה ולב. כי המעשה נמשל לקומה תחתונה, והכוונה והלב לקומה עליונה. ועליונה בלתי תחתונה אינה כלום. אולם התכלית לבנות קומה ראשונה ואזי ע"ג לבנות עליה, ולהיות "בני עליה", שדר בעליה. אולם כל הזמן העליה בנויה ע"ג קומה תחתונה, מעשה.

ג. מצות הדבקות יש בה כמה חלקים, וכמו שהרחיב בחלקם בנפה"ח.

דבקות ברצונו ית"ש - כאשר עוסק ברצונו הנגלה בתורתו בלימוד הלכה.

דבקות בחכמתו ית"ש כאשר עוסק בחכמתו שהיא נגלית בתורתו בלימוד הלכה ואגדה.

דבקות במעשה - כמ"ש כמה פעמים, נעשה שותף לקב"ה.

דבקות בהרגשה - לחוש את מציאותו ית"ש - תפלה - כדבר איש אל רעהו כלשון הרמח"ל במס"י. ועוד.

הכנעה והבדלה

לכבוד הרב, שליט"א, 1 - לא הבנתי את הקושי לעשות הכנעה והבדלה בנפרד?

2 - איך אפשר לעשות את שניהם יחד?

תשובה:

כתב בספר לקט אמרי פנינים בשם הבעש"ט (והובא בבעל שם טוב על התורה, במקור מים מים חיים, נח, עמוד התפלה, אות פ"ג) וז"ל, ויכניע עצמו בהכנעת עפר ואפר ממש, בהשתתפות נפש כל חי תולע קטן, אין ממש בטל ומבוטל, אזי מתברר הניצוץ הקדוש ונתחבר למעלה אל החיות האמיתית, ואז ע"י ההכנעה הגדולה בא ההבדלה מלמעלה שלא יפול מרוב ההכנעה למטה, ובהכרח נעשה הבדלה בין טוב לרע, והרע נופל למטה לנוקבא דתהומא רבה, ואח"כ בא המתקה באור וחיות אלהות, וטועם מעין עוה"ב.

ועיין זוהר חי (בראשית כד ע"א) וצריך להבדלה להבדיל ולהסיר הקליפה ע"י הכנעה.

והרי מבואר שהכנעה ללא הבדלה יכול ליפול למטה, כי כח הרע מושכו למטה, ורק כאשר נבדל הרע נקשר לעילא, כי רע המפרידו?

ועיי"ש זו"ל, ע"י הכנעה זאת אם הוא בלב אמת לאמתו, תיכף יש הבדלה, ובדלים ממנו כח המסכים והחומות, כי ע"י הכנעה אמתית שמפזר כל הונו ומדרגות שלו לחיילות הסובבים, חיילות הקדושה, והוא נשאר עני ואביון ומשתף עצמו עם כל בעלי חי, אז בדלין כל המסכים שנעשו באחיזת עינים, וע"י הבדלה הזה בא להמתקה אמתית עד שנפשו נכללת באור א"ס שבתוך ההיכלות ואותיות.

ועיין עוד היכל ברכה (לך לך) זו"ל, הכנעה הבדלה המתקה, עיבור יניקה מוחין, עולמות נשמות אלוהות. והבן שמקבלים אהדדי. ושם (וישלח) הקביל זאת לניקוד, חולם חיריק שורוק. ושם (משפטים) הקביל זאת לאורות, ניצוצין, כלים. ובאוצר החיים (בא) כתב זו"ל, ופסח נשחט בשלש כיתות, קהל עדה ישראל, כטעם יחוד ברכה קדושה, אברהם יצחק יעקב, מחשבה דיבור מעשה, הכנעה הבדלה המתקה, עיבור יניקה מוחין, אריך קציר? קצר? בינוני וכו', דורון תפלה מלחמה, וכו', נפש רוח נשמה, חיבור זיווג נישוק, עיי"ש בהרחבה. ועוד כתב (ויקרא) שמקביל לכוונה תורה מצוה, ר"ת כת"ם. ועיי"ש עוד בפ' וילך. ועיין עוד זוהר חי, בראשית כ"ד ע"א. [לא ברור ציטוט מהיכן זה?] שמעתי ממורי (הבעש"ט) בתקוני תפלה צריך הכנעה הבדלה המתקה. ובאמת כל כתבי האר"י נכללים באלו השלשה.

ועיין רשפי אש, אות פ"ד. תולדות יעקב יוסף, נח, אות ג'. קונטרס אחרון. כתונות פסים, בהר. זאת הברכה, אות י"ג ואות כ"ה. ובן פורת יוסף, לך לך. ושארית ישראל, שער השובבי"ם, דרוש ז'. ועיין טהרת הקודש, מבוא השער, פרקים ג'-ד', שביאר ענין זה בלשון פשוטה ובהרחבה.

והבן מאוד שיש שני מהלכים בהכנעה, ובכל פעם דברו באופן אחד מהם. ואלו הם.
א. הכנעה מלפני השי"ת.

ב. הכנעה - להכניע את הרע.

לדוגמא. הכנעה לפני השי"ת, עיין תולדות יעקב יוסף (וזאת הברכה אות יג) זו"ל, וזהו הכנעה כאילו הוא אינו מדבר רק השכינה. וכן הלשון שהוזכר לעיל, "ע"י הכנעה זאת אם הוא בלב אמת לאמיתו", זהו הכנעה לקב"ה. וכן באוצר חיים (קדושים) זו"ל, וזהו הכנעה מאוד לפניו ית"ש. ובזוהר חי (בראשית כד ע"א) זו"ל, הכנעה, אין, לב נשבר לפני קונו. ושם (ריז ע"א) וצריך הכנעה עד אין לפני קונו. והוא בחינת שער הכניעה בחובות הלבבות.

בלבבי משכן אבנה

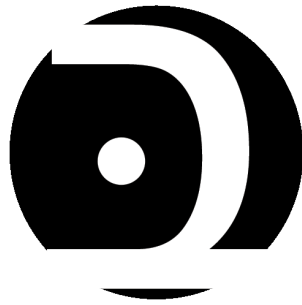
שאל לבבי

שאלות ותשובות

בהר תשפ"ב

[241]

מהארכיון

ב. כח המדמה - טוב ורע.....

ג. סדר ודרך ברורה בתורת ברסלב.....

ג. 'דיבוק' ואמונה תמימה.....

ד. חיבור עמוק לתורה, מנוחת הנפש וישוב הדעת, שכל ודגש.....

ו. בענין החיוב ללמוד את הנפש בכמות ובאיכות.....

ח. תיקון המידות ע"פ ארבעת היסודות.....

י. תיקון כעס אש דאש דאש לנשים.....

כח המדמה - טוב ורע

שלום. אני למדתי עם רבנים בעבר כח דמיון אבל ההצלחה שלי מוגבלת רק לקבל תשובות של תמונות שלפעמים מתקנות ולעתים לא. כמה פעמים שאנשים שאלו אותי שאלות, וראיתי תמונה שמסבירה את התשובה המלאה, ולפעמים ראיתי דברים של עתיד, אבל בכל פעם זה היה רק בצורת תמונה, לא זה. אבל אני רוצה ללמוד איך אני עולה בעולמות עליונים ואיך להיכנס לכל חדר וללמוד שם תורה, לקבל תשובות, וגם לראות נשמות ולתקשר איתם. תודה

תשובה:

עץ הדעת הוא בחינת כח המדמה, כמ"ש בספורנו ובגר"א.

וכל זמן שאדם לא בירר את "דעתו", אזי דעתו מעורבת טו"ר.

והם המדמה שהוא רואה.

לצורך מדמה מבורר דקדושה, נצרך:

א- תיקון המעשים, דקדוק הדין. כי המדמה פורץ גדרו של עולם, ע"י שמדמה מילתא למילתא שלא כהוגן. וכן התקדשות מהחומר הפך צורה. והוא ניתוק ממלאך דומה שרו של גיהנם.

ב- תיקון המדות בכלל, ומדתו השורשית הבלתי מתוקנת בפרט. מדה - מדמה, שורשם חד. דבר והיפוכו מדה - גבול. מדמה - פורץ גבול כנ"ל. ולכך הוא שורש קלקול המדות.

ג- בנין הדעת טוב, מוחין כמשקל נגד מדמה. וכאשר מחוברים יחדיו זהו מדמה דקדושה. וזהו מדרגת הנביאים שעליהם נאמר וביד הנביאים אדמה.

וכל זמן שאין שלמות הנ"ל, זהו סכנה גדולה, כי משתמש במדרגה של עשיה, שרובו רע ומיעוטו טוב.

וכבר הכרנו רבים שדרכו בדרך זו ונפלו, ורק המזוככים מאוד, ומבוררים מאוד בדעתם, הצליחו.

ולכך הנני פורש מלעסוק בעניינים אלו ומעין אלו עם מאן דהוא.

סדר ודרך ברורה בתורת ברסלב

לכבוד הרב שלום,

התכלית אחת - דבקות. למדתי שיש הרבה דרכים בעבודת השם שגילו לנו רבותינו. מתחילת התקרבותי לתורה, מלפני כעשרים שנה, הנני מקושר חזק לברסלב. אני צמא מאוד לדרך ברורה, כי יש המון עצות וחיזוקים נפלאים, אך חסרה לי מאוד דרך של בניין. למדתי בספרי הרב - בלבבי ודע את, ושמעתי גם את שיעורי הרב המעמיקים מאוד בליקוטי מוהר"ן.

ושאלתי היא, האם יש בהולך בדרך של ברסלב סולם ברור של עבודה כמו שהרב הרבה לכתוב בספרי בלבבי? ואם לא, אז כיצד היא דרך ההתקרבות לתכלית למי שהולך בדרך ברסלב?

תשובה:

דרך ברסלב לקחת בכל תקופה תורה ולילך עמה, הן בעסק עיונה, והן באופן מעשי. אולם אין סדר מבורר מה להקדים ומה לאחר, כי הספר לא נכתב כסדרו, אלא בבחינת אין מוקדם ומאוחר בתורה. והוא בבחינת "הנותן בים דרך", שכל אחד נצרך לעשות לעצמו דרך איזה תורה להקדים ואיזה לאחר.

ולצורך כך נצרך להכיר את התורות לעומקם, ובמקביל את נפשו לעומקה, ואזי להתאימם זל"ז, סדר הראוי לו. אולם נצרך לכך דעת רחבה.

וכל זמן שעדיין לא הגיע לכך, ראוי לו לברר נפשו מה נצרך לה עתה, ואזי לעסוק בענין זה בתורתו ותורת תלמידיו, ולקבץ בענין זה את דברי תורתם כשמלה ערוכה לפניו, שורשים וענפים, עד הלכה למעשה, עצות מעשיות בפועל ממש.

'דיבוק' ואמונה תמימה

לכבוד הרב. אני מאזין לשיעורים שלך כבר כמה שנים.

לאחרונה שמעתי סיפורים על דיבוקים מתוך ספריו של הרב יהודה פתייה, וזה לא מתיישב אצלי טוב עם הלימודים של ארבעת היסודות, ואמונה תמימה בשם.

תשובה:

האדם מורכב מגוף חומרי ממש, ארבעת יסודות החומר. מלבד כך מורכב מנפש צומחת, כצומח. מלבד כך מורכב גוף מ"נפש חיה", מעין נפש חיה של בהמה. ובה הלימוד של ארבעת היסודות, כוחות של נפש בהמית. מלבד כך מורכב אף מנפש רוחנית הנמצאת אך ורק במדרגת "מדבר". ובה שייך ענין של דיבוקים.

ונחלקו רבותינו האם אדם יכול להזיק לזולתו בבחירתו ללא שנגזר עליו מלמעלה.

ותמצית הכרעת הדבר כך הוא: אדם שחי במדרגת "מקרה" הוא עלול למקרים, ולכך יתכן שיוזק ע"י זולתו בבחירתו. אולם אדם שחי "בתמימות" עם ה' יתברך מתוך אמונה כנה שהוא ית"ש, "עשה עושה ויעשה לכל המעשים כולם", אי אפשר להזיקו רק אם נגזר עליו מלמעלה.

חיבור לתורה, מנוחת הנפש וישוב הדעת, שכל ורגש

השלום והברכה לרב שליט"א,

א. רבים הסיפורים על גדולי ישראל שמרוב שקיעותם בסוגיה לא שמו לב לקורה סביב, ומרוב צער על קושי באחת השיטות בסוגיה או חוסר הבנה של ראשון או אחרון בסוגיה לא ישנו בלילה מרוב רצון עז לפשט ותירוץ. שאלתי היא כיצד מגיעים למקום זה בו כל שאלה ותירוץ מקבלים משמעות עצומה ועמוקה הממלאה את כל קומת האדם, בשכל ובלב, בסקרנות ובשקיקה פרטית לשאלה, או לראשון (שאלתי אינה על שקיקה, אהבה וסקרנות לתורה בכללותה, אלא על חיבור עמוק ופרטי לכל שלב ושלב בסוגיה, לקושיא ולתירוץ, עד כדי כך שכל נימה דקה באותה שיטה בסוגיה לא מאפשרת לזוז בלי להבינו על בוריו)?

ב. שאלה קצת הפוכה מהקודמת. אדם שכול כולו מחפש אמת, ורוצה לקבל תשובות לשאלות עמוקות ויסודיות (לילות רבים שהמחשבה והלב עסוקים וצמאים למענה איזה דרך ישכון אור עד כדי חוסר יכולת לישון ולנהל סדר חיים מסודר ועקבי, של עיון בסוגיות, ולהבדיל ענייני העולם כאכילה וכו' במנוחת הנפש. השכל בודק בכל דבר, וגם דבר שאחר בדיקה הוסכם אצלי כנכון אני ממשיך לבדוקו ולעיין בדקיו, כשאני מעיין וחושב אני לא מקבל שום דבר כברור מאיליו ושואל על כל הנחת יסוד), ומאיך הדברים עמוקים ולא ניתנים לתשובה עכשווית ודורשים הקדמות ועיון עמוק הלוקח זמן (כדברי הרמב"ם במו"נ ח"א פרק לד "הסבות המונעות"), וכן

לעולם יהיו דברים לא ברורים הן בעניין עצמו, והן לאחר יישוב בעניין זה יופיע עניין אחר שימנע את המנוחה. הדברים מתחזקים אצלי מחמת שאני חושב שהצמא לאמת הוא דבר יקר שלא נכון לוותר עליו, ומפחד שמא ע"י העדרו אשכח מחיפוש התכלית ואשקע במרוצת החיים, אכנס לסדר יום קבוע וחיצוני, ללא העמדת יעד ושאיפה אליה אני מכוון. בנוסף, באופן כמעט תמידי אני שואף להתקדמות, ללמוד דברים חדשים, לחזור על הלימוד, להבין, לפתח רגשות, להיפגש ולהעמיק קשר עם חברי לישיבה (חברים בני עלייה) וכו'. מחמת כך כל מקום בו אני נמצא, או דבר בו אני עסוק - אני כבר חושב על השלב הבא, חושב על הדרך לגמור את השלב הנוכחי ולהתקדם במסילה העולה בית אל. שאלתי א"כ כיצד ניתן לחפש אמת ולבקש אמת, ומאיך לנהל סדר חיים קבוע, עם מנוחת הנפש ויישוב דעת.

ג. המצב בו האדם מחפש אמת שכלית וברורה, ורוצה להגיע לאמת וחוקר בשכלו. האם זה נובע מרגש של רצון לנוח במציאת האמת (שלא בהכרח קיים במלואו), או שזה "חקירה" של שכל טהור ללא התערבות הרגש. ובמילים אחרות, האם בכל רגש יש גרעין של שכל בעומקו, או שבכל שכל בעומקו טמון רגש שדוחף אותו, או שמא אלו שני כוחות נפרדים (הכוחות בשורשם ככוחות, לא בהתגלותם ובמצבם כעת שכמובן שאצל רובא דאינשי יש השפעה רחבה ביניהם ואף ערבוב חמור מחמת חוסר בהירות של כל כוח בפנ"ע)?

תשובה:

שאלותיך מעידים על נפש יקרה המחפשת אמת ועליה מתוך בהירות יתירה.

א. כאשר האדם מחובר ל"חלקו" שלו באורייתא, כשם שבעל עסק מעסיק אותו כלל העסק ופרטיו איש לפי טבע נפשו, כך עסקו שלו בתורה, "לעסוק בדברי תורה", מעסיק אותו כל פרט ופרט.

לצורך כך נצרך כולם, או חלקם:

· חיבור עצמי לחלקו שלו באורייתא דייקא, כנ"ל.

· חיבור שכלי עצמי לתורת חיים במדרגת "שכל". שכל עיוני, או מעשי, בעיקר.

· חיבור הלב לתורה מועיל הרבה.

· ניתוק מהעוה"ז בכלל, או לפחות באותה שעה.

·תביעה לעולם ברור.

·פעמים כח הסקרנות, ותשוקת מציאת פתרון.

·תביעת שלמות.

·נפש שתפיסתה אור פנימי, פרטיות.

·תכלית מעשית.

·חשבון מזוקק.

ב. האדם בנוי מאור פנימי ואור מקיף. אור פנימי מה שהשיג, אור מקיף מה שראוי לו להשיג בשלב הבא. הצורה הנכונה היא איזון ברצוא ושוב בנפש. רצוא להשיג את האור מקיף, שוב התדבקות למה שהשיג. אם אין חיבור נכון לאור פנימי, אזי האדם מאבד את המתינות והיישוב דעת ושמחה של השגה, ודבק בשאיפות וברצון להשיג עוד מתוך חסר ולא מתוך מילוי.

בכללות לאורך היום בעיקר יש לעסוק במה שעוסק מתוך חיבור עצמי פנימי, ולייחד זמן להתבונן בשאיפות. והתבוננות עמוקה להיכן רוצה להגיע מידי פעם בלבד.

במקביל לכך בכל יום להתבונן מה השיג עד עכשיו ולכתוב זאת, ולהתבונן בכך בכל יום ולו מעט. באופן זה לאט לאט להתחבר יותר ויותר למה שעוסק בה עתה מתוך תענוג ושמחה, ובאותה עת מסיים כמעט לגמרי נפשו מן השאיפות.

ג. בשורש הכוחות כל כח לעצמו. שכל לעצמו ורגש לעצמו. אולם יש את הרגש שבשכל, ויש את השכל שברגש. ויש את ההתערבות של השכל הכולל עם הרגש הכולל.

בענין החיוב ללמוד את הנפש בכמות ובאיכות

שלום מו"ר הרב שליט"א. ראשית כל, מזלא טובא להרב שליט"א על אירוסיו בנו שיחי'. יזכה הבורא שהחתן והכלה יבנו בית נאמן בישראל לשם ולתפארת וליתן נחת להבורא לעולם!! הרב השיב לי לאחרונה שעיקר עסקו של האיש בת"ת ומעט בעסק הכרת הנפש ואיזונה, משא"כ נשים שיש להן יותר חיוב ללמוד את הנפש. יש לי כמה שאלות בענין זה.

א. יש מאות ואלפי שיעורים של הרב שליטי"א (ב"ה וכן ירבה) בעניני הנפש, ושיעורים אלו נמסרו לאנשים, והרבה מהשיעורים ניתנו לאברכים מופלגים מאד בתורה ב"ה, ורוב השיעורים הם בערך 60 דקות, ובקרוב השיעורים הם 30 או 35 דקות, ואין זה עסק מעט בתורת הנפש אלא זהו עסק רב מאד, וא"כ מה היה כוונת הרב בהתשובה שחיוב האיש לעסוק בנפשו הוא רק מעט מזמנו?

ב. ועוד מה החילוק בין השיעורים של הרב על הנפש (סדרת "דע את" וסדרת "ארבעת היסודות", וכו'), בין שאר מקצועות של לימוד התורה? למה אין זה נחשב עמלות בסוגיות בתורה כמו שור שנגח את הפרה וכו'? דלכאורה יש להגדיר את שיעורים אלו בגדר "מוחין דמידות", משא"כ לימוד שמענתא של גפ"ת שהוא "מוחין דמוחין", וא"כ ע"י שיעורי הרב אנו עוסקים בחכמת הנפש ועולם הפנימי, שאין חכמה כמותה, וא"כ למה אין זה נחשב עמילות בתורה. (וזה שאלה שונה ממה ששאל הנפש החיים בשער ד', בהחילוק בין חכמת היראה לחכמת התורה. דבשיעורי הרב אנו לומדים סוגיות, לדוגמא בהשיעורים על מדת הגאווה אנו לומדים הסוגיא של גאווה וכל חלקיה, באופן עיון רב, ובפרט בסדרת דע את מידותיך - מהות המידות)

ג. האם הרב מסכים שאם יש לאדם הרבה בעיות וחוסר סדר בנפשו, והוא באמת צריך "טיפול", אבל במקום שהולכים למטפלים שמשתמשים בחכמת הגויים או לקרוא בספריהם, הוא שומע לשיעורי הרב להרבה שעות ביום, כדי לרפאות את נפשו וללמוד איך לאזן את נפשו. שלכאורה יש מקום יותר לאדם כזה לעסוק זמן הרבה בהבנת הנפש שלו (וכגון ע"י שמיעת שיעורים של הרב). וכמו שהאדם צריך להלך לרופא כשיש לו מיחוש ואין אומרים שזה ביטול תורה, כ"ש כשיש מחלות בנפש, חוסר סדר ואיזון בנפש, שהאדם צריך לעסוק בנפשו יותר ולטפל עם עצמו ליותר זמן, אפשר לזמן רב, עד שהוא נעשה בריה.

ולכאורה יש הרבה בנ"א כאלה, שעברו כל מיני תלאות ומצבים וחייות בחיים, ואפשר לומר שזהו מצב של רוב בנ"א (הן אם הם מודעים לבעיות הנפש שלהן, והן אם לא מודעים), וא"כ לכאורה יש גם לאיש בזה"ז לעסוק הרבה יותר בלימוד הנפש, כוחותיה ודרכי איזונה, הבנת הארבע היסודות בנפש ובנפשו הפרטית, והבנת הארבע יסודות ואופי נפש של הוריו וילדיו, וכו'. תודה

תשובה:

ישר כח! ובשמחות אצלכם ואצל כל ישראל, ויחדיו בשמחה השלמה, גילוי השי"ת בעולמו.

א. נודע בשם ר' ישראל מסלנט שאין לעסוק במוסר יותר מב' שעות ביום על דרך כלל ושאר עסקו בת"ת. וזה נקרא "מועט".

ב. יש מדרגת מוחין כלליים, ויש מדרגת מוחין פרטיים, מוחין דמדות. ולכך אם עוסק בהם רק כמוחין של מדות, אין ראוי לעסוק בהם אלא זמן מועט כנ"ל, כי הם "מוחין של מדות". אולם אם מחברם לכללות המוחין, שהרי שורש מוחין דמדות במוחין הכלליים, אזי נעשה לחלק גמור מחלקי התורה ממש.

ג. למיעוט כן, לרוב לא. ראשית אצל רוב בני"א התעסקות מרובה בהנ"ל יוצרת מבוכה ולא בהירות. ויתר על כן נצרך "איזון" בנפש בין עשייה, דיבור, מדות, מוחין, ועוד. ולרוב בני"א אין זה האיזון הנכון. אף אם יש להם צורך גדול בלימוד הנפש ואיזונה אין זה איזון נכון עבורם. וזו הדרך לרבים.

תיקון המידות ע"פ ארבעת היסודות

א. בספר החשוב "דע את מידותיך - יסוד העפר חלק ראשון" הרב מבאר שהכעס הוא ענף מקושי שבעפר. איך זה מסתדר עם דברי הרח"ו שהכעס בא מיסוד האש?

ב. כתב רח"ו בס' שערי קדושה שהעצבות והעצלות מיסוד העפר, אמנם לא הזכיר רח"ו את המידות של עזות, קשיות עורף-עקשנות, אכזריות וכו' שהרב דיבר בהן בס' דע את מידותיך. למה השמיט רח"ו את מידות אלו, והאם יש לנו גם מקור לומר שמידות אלו בא מיסוד העפר [מלבד הסברא שמידות אלו באים מקושי שבעפר]?

ג) הרב מבאר בספר הנ"ל (בפרק י) איך מדת השנאה בא מיסוד העפר, ואח"כ באותו פרק מבאר הרב איך השנאה נובעת ג"כ ממים, רוח, ואש. ושם משמע שהמדת השנאה יכול לבוא או מעפר דכללות, או ממים דכללות, או מרוח דכללות, או מאש דכללות. א"כ למה פרק זו של מדת השנאה נמצא בחלק העפר של סדרה זו? ואיך זה מסתדר עם דברי רח"ו שהשנאה בא מאש? וידעתי שהרב מבאר בסדרת "דע את מידותיך" בחלק האש, איך השנאה בא מאש, ושם מדובר באופן של כילוי. וא"כ האם י"ל דיש שני מיני שנאה, שנאה של עפר דהיינו קושי, ושנאה

D שו"ת בלבבי משכן אבנה · בהר תשפ"ב [241] מהארכיון

של אש דהיינו כילוי? או שלעולם השנאה בא מאש וכמו שכ' הרח"ו, ורק שהשנאה יכול לבא בפרטות או מעפר דאש, או ממים דאש, וכו'?

ד) בסוף סדרת "ארבעת יסודות הדרכה מעשית - אש-גאווה" הרב הזכיר שמדת הליצנות בא מ"אש דאש דאש" דקלקול, הכח לחלל הנבראים. איך זה מסתדר עם דברי הרח"ו שהליצנות בא מיסוד הרוח, וכמו שהרב ג"כ מבאר בסדרת דע את מידותיך מהות המידות, בהשיעור על מדת הליצנות?

ה) בהשיעור הנ"ל על ענין מדת הליצנות הרב מבאר שהליצנות בא מעפר דרוח, והשקר בא מאש דרוח. אבל בסדרת "ארבעת היסודות הדרכה מעשית - רוח-דיבור" הרב מבאר שהשקר בא מעפר דרוח. תודה רבה מאד להרב שליט"א.

תשובה:

א. הכעס הוא היובש שבאש, שמצורף ליובש שבעפר. פעולת הכעס, כילוי, אש. תולדתו, כבודות, עפר.

ב. הוא דיבר בשורשם ולא בהתפשטותם בכל ההיקף, אף שהזכיר חלקם. הרגיל בתורתו יודע שכולי האי לא דייקין בדבריו.

ישנם מדות שיש להם מקורות ברורים יותר, וחלקם חכם ומבין מדעתו.

ג. עצם השנאה - קשיות - עפר. תולדתה כילוי, אש. אין הכוונה כללות מים, רוח, אש, אלא פרטות.

ד. ליצנות תנועתה ביטול - אש. תכליתה חללות, רוח.

ה. תנועת הדיבור שבשקר - אש רוח, ביטול הקיים. לעומת כך, כח הפכיות אינו לישנו שבשקר, עפר דרוח.

תיקון כעס אש דאש דאש לנשים

שלו' להרב שליט"א. בסוף סדרת "אש-כעס" הרב מבאר שהתיקון לכעס של אש דאש דאש דקלקול בעיקר ע"י קביעות בלימוד התורה בעיון. לפי"ז מה התיקון אצל נשים שאין להם ת"ת בעיון?

תשובה:

א. התעסקות בפרטים קטנים באופן של בנין מעשי בעולם החומר הגמור דקדושה. כי הצמצום לפרטים הוא צמצום האש והשקטתה.

ב. עשיה מתונה, תנועה מתונה.

ג. דיבור איטי ומחושב, חשוב הדיבור קודם שתוציאנו מפ"ך.

ד. ללמוד הלכה למעשה, פרטים ופרטי פרטים.

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס,
יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לבירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן
לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 · פקס 03-548-05294

ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302

info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול הלשון"
ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

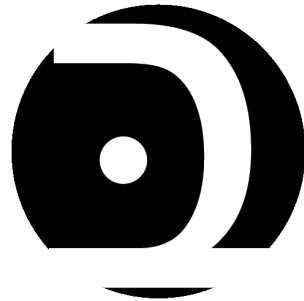
בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות
בחוקותי - ל"ג בעומר תשפ"ב

[242]

מהארכיון

ב. שאלה בקנאה ול"ג בעומר.....

ב. בענין האסון במידון תשפ"א.....

ג. על האסון במידון.....

ד. המשך לשאלה האסון במידון

ד. האסון במידון.....

ה. מה המבט הפנימי על האסון הנורא בל"ג בעומר.....

ז. עבודת אחרית הימים.....

שאלה בקנאה ול"ג בעומר

אני לומד את קובץ של דרשואים של הרב באי "פי די אפ" באנגלית וככל שאני מתייחס אליו יותר ויותר, אני רואה שתכונת הקנאה עשויה שלא להיות מוכרת ככזו, מכיוון שלעתים קרובות אנו חווים את הכאב שלה כחוסר של הגינות או של לא ראוי להתייחס אליהם בצורה כזו. הרב מתייחס לאינטלקט הטבעי הטוב ביותר שלנו כעל דעת הנחש והרב מתאר שפריצת הדאש הזה לדעה בוגרת שמשלבת אין עוד מלבדו זה האתגר שלנו.

יכול להיות שרבי עקיבא הבין את הצורך לפרוץ מהדעת הנחש, מכיוון שזה גרם לחוסר כבוד. הקנאה שאיננו רואים כקנאה שהובילה למותם של 24,000 עם מגיפה כזו בה הם לא יכלו לנשום? האם מותם היה משהו שממנו הצליח הרב עקיבא להבחין כיצד לנקב את דעת הנחש והאם כך הגיע רשב"י לחוכמה כזו שהובילה לזוהר, כלומר, רבי עקיבא תפס את חוסר הכבוד כקנאה ומשם התחיל מחדש?

תשובה:

כמו שאמרו חז"ל שתחלה הקב"ה היא בורא עולמות ומחריבן. וכן היה אצל ר' עקיבא, תחלה כ"ד אלף מתו, ומתוכם צמחו ה' תלמידים. וזהו שורש של רשב"י, אותיות שביר, שתיקן את החורבן - שבירה. וכל זה מכח הארת ר"ע שתחילה היה עם הארץ, ולכך היה חסרון בתלמידים הראשונים. ואח"כ נעשה ת"ח ומכח כך צמח רשב"י.

בענין האסון במירון תשפ"א

א) באותו לילה של ל"ג בעומר בערך 6:43 באמריקא שאז היה 1:43 בא"י, שהיה בערך אותם רגעים שבו נעשה האירוע של האסון במירון, היה לי חבירתה בא"י שצלצל אותי ואמרה לי שהיא לא יכולה לישון, שנכנסה בה מחשבות שליליים מאד. אמרתי לי כמה דברים להרגיע אותה, אמרתי לה שהיא נפלה למחשבות אלו אבל היא באמת אינה רוצה במחשבות אלו, ושהיא צריכה לשמור המצוה של "ונשמרתם את נפשותיכם" ולישון כראוי ולשמור נפשה ממחשבות שליליים, ואמרתי לה לנשום עמוק ולאמר "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד" עוד ועוד עד שנפלה לשינה. למחר, בדקתי שבאותם רגעים בהלילה, בו נעשה האירוע במירון. השאלה הוא: האם נפשה מרגשת את המודעה שהקב"ה שלח לא"י באותו הלילה?

ב) ידוע שהח"ח אומר שכל אסון וכל אירוע גדול הוא מודעה מהרשב"ע לכלל לישראל שהם צריכים לעשות תשובה. והנה ככל שפרטי ההמעשה נתגלו להעולם אח"כ, שמענו שהיה שם דרך שמה להרבים להלך ולצאת בו, שהיה חתום מהכל ושהיה קש לכל בני"א שמה, וזה גרם לכל הבנ"א ליפול על כל א' וא'. א"כ האם המודעה מהרשב"ע הוא שאנחנו צריכים לעשות תשובה ע"י המודעות שהקב"ה רוצה לבוא להעולם אבל אנחנו סותמים את אורו ית', ושהקב"ה רוצה

שאנחנו נשוב לו ע"י התפיסה שהוא עושה את הכל, ויש אור מסוים שהוא בגניזה ואנחנו צריכים לגלותו, ושהאור המסוים הזה הוא במחשבה או ברגש מסוים שאנחנו אדוקים בו, ושדבר זה הוא הוא מה שמונע את ליבנו מהכרת ה', עם ההבנה שהוא ית' באמת נסתרת שמה?
ג) כששמעתי המעשה במירון מעוד ועוד בנ"א, אמרתי לעצמו ולהם, "הקב"ה רוצה שאנחנו צריכים לעשות תשובה." אבל אחרים הגיבו באופן שלילי לדיבורים שלי. א' היה מעדיף לחיות את ההרגשים של צער ואבילות של המשפחות של הנהרגים, והמה ג"כ היה נמצאו בהרגשים מזדעזעים, הם אמרו לי שאני "לא רגיש" להצער של אחרים. וב' אמרה לי "אל תאשים אותי לזה", ואמרה לי שאני שורף את העולם. ושניהם היה להם צד השוה, שאם אומרים לאחרים שאנחנו צריכים לעשות תשובה, זה מכביד וקשה יותר מדאי על בנ"א שאינם יכולים להתמודד על זה, בנ"א שפירושו מן דרך התורה ופרקו עול, מחמת שהם לעולם שמעו המשפט ש"הקב"ה חרה עלינו", ושמשפט כזה גרם להם להיות קר כלפי הקב"ה.

וג' אמרה לי שההרגשות שלה היה כ"כ מטומטם מכל מה ששמעה, והיא תופסת שפשוט אי אפשר לקבל תפיסה שכלית על האסון. אני מבין שהגלות היה כ"כ ארוך ושאנחנו סבלנו כ"כ מהסערה הגדולה של כל הגלות הזה, ושאנחנו רוצים שהקב"ה יהיה יותר רך ורחמן לנו. וא"כ האם המודעה מהרבש"ע הוא, שהרבש"ע רוצה שכלל ישראל יעשו תשובה ג"כ כתוצאה מאסון הזה?

ד) האם כל התגובות השלייליים להאסון הזה הוא קליפה, שמסתרת על האור ה' שרוצה לבוא להעולם, שנמצא בהסתרה?

ה) ואם "כן", מה לאמר לאותם נפשות שיש להם תגובות שליליים להאסון, ובאיזה אופן יכול להשפיע על לבם שהם צריכים לעשות תשובה, להכיר את ה', ולפעול את העבודה לפתוח את לבבם?

תשובה:

א. יתכן מאוד. רבים הרגישו כן.

ב. נכון מאוד. אחד מן ההתבוננויות הנכונות.

ג. לכל אחד צריך לדבר לפי מדרגתו ולפי השפה שלו. אין מסר אחד שווה לכולם.

ד. כן. אולם צריך לבדוק כל מסר אם הוא חיובי או שלילי.

ה. כנ"ל אות ג'. צריך לדבר אל כל אחד בשפה פרטית המתאימה לו.

על האסון במירון

האם הצילום של חזיונות דקדושה במירון ע"י מכשיר חכם ואינטרנט הפך את כל האור שמה לחושך, והחושך שמגיע שמה היה מחמת אורות אלו שנתהפכו לחושך ע"י הצילום שע"י כלים הטמאים?

תשובה:

האור נשאר אור, אולם למי שמצורף אליו ע"י כלים אלו נעשה חושך, כמו שנאמר בחושך מצרים, שלכל בני ישראל היה אור במושבתם, חושך לזה ואור לזה.

המשך לשאלה האסון במירון

לכבוד מוריני הרב שליט"א

רצינו לשאול בהמשך למה שהרב ענה שיש פנימיות וחיצוניות. והחיצוניות שהרב כתב זה גילוי שער הנ' טומאה וכנגד זה שיש גילוי בקדושה שכתוב "וכל בני ישראל יבכו את השרפה וכו' מה שקרא במירון איפו הבכיה שלינו במה שקרה לנו וכיצד נקיים למעשה את התיקון הזה? תודה רבה

תשובה:

יש לבכות על צער המשפחות, וכן לבכות על שורש הטומאה שהוא הסיבה החיצונית לאסון!

האסון במירון

לכבוד הרב שליט"א. הנני כותב לרב בדמעות וכאב על המאורעות הנוראיים שקרו לבני עמנו ממש ברשב"י.

ישנם סמנים פשוטים שנראים מהאירוע: א- כמה סמלי שחז"ל אומרים "ראוי רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק" והקורבנות באירוע מתו מדחק, כמו-כן מניין הנפטרים (הנוכחי) הינו 45 שהוא שם מ"ה. מה הרב יכול לומר על העניין כדי שנתחזק?

מול הצער הנורא הזה, עושים חשבון נפש. מה צריך לתקן במיוחד?

רצוני להבין איך האסון הזה נכנס בתוך תהליך כללי של גלות/גאולה כללית/פרטית - נפשית?

ב. על אף שזוהי מלכות דמינות, עדיין אני חושב שהעסקנות והבחישות של הכוחות הפוליטיים החרדים אולי אף גרועים יותר, חוסר אירגון, חוסר לקיחת אחריות, הכל מתנהל לפי דחפים של הרחוב וכו... קראתי ביאור על הפסוק: "לך אנשלהך אל-ישי בית-הלחמי כי-ראיתי בְּבִנְיָן לִי מֶלֶךְ" שלכאורה מה כוונת "לי מלך" שאומר השם לשמואל? אלא כוונת העניין שיהיה מלך שהעם לא יוכל בדחפים ופוליטיקה להזיז את דעת המלך אלא שהמלך יתנהג רק לפי רצון השם ורק לפי התורה והעסקנות החרדית היא ההפך מזה. אבל ברור לי שאם הדבר היה בהשגחת המלכות זה לא היה קורה כי הם באמת מאורגנים טוב יותר ומוכנים יותר לאירועים כאלה, איפה הגבול? ומה דעתו של הרב?

ג. מה אפשר להגיד ולהגיב עם בחור שהיה במקום וראה את האסון מולו? תודה רבה.

תשובה:

א. כל דבר בבריאה מורכב מחיצוניות ופנימיות. כן הדבר הזה.

על רשב"י נאמר נעשה "אדם" נאמר בעבורך. אדם גימט' מ"ה, כנודע. אולם כבר אמרו חז"ל בהמוכר את הספינה (ב"ב ע"ה ע"ב) שעתידין צדיקים שיקראו ע"ש בוראם. ומעין זה כבר בעוה"ז יש דוגמתו, והוא רשב"י שעליו אמרו בזה"ק, את פני האדון ה', דא רשב"י.

ועיקר אור זה הוא אור אחרית הימים, אור הכתר, שהוא הממוצע בין המאציל לנאצל, ומחברם כביכול.

ועתה כאשר מאיר אור זה, ובפרט ביום הילולא דרשב"י, נעשה עליה לנעשה "אדם", וזהו מ"ה נפשות אלו, שנתעלו יחד עם רשב"י, וזכו להכנס למתיבתא דרשב"י בעולם העליון. וזהו בקרובי אקדש, מעין יום חנוכת המשכן. כן הכא יום עליה מיוחד לנשמתו של רשב"י, עליה ממדרגת אדם, ואלו המ"ה זכו מאוד מאוד לעלות עמו, אשרם ואשרי חלקם. וזהו בפנימיות.

אולם בחיצוניות כנגדו, יש שער הנו"ן של הטומאה, שהוא בקדושה - שער הנו"ן דקדושה למעלה מצורת אדם, ובטומאה למטה מצורת אדם, ולשם נפל העולם.

ורח"ל אף מקום הקודש, אתרא קדישא מירון, נכנסים לשם בכל יום כלים אלו של שער הנו"ן, ואף ביום הקדוש, ל"ג בעומר, במקום של החסידות מהשמורות ביותר, נמצאו שם כלים אלו לרוב, שצילמו חלק גדול מן הנעשה באסון וכו'. ולכך, מחד מאיר אור העליון של שער הנו"ן דקדושה, ומאידך הפכו רח"ל.

ומעתה, מקום קבורתו של רשב"י, מהצד העליון - עלה רשב"י למקומו העליון יותר. ומהצד התחתון, מעתה שלטון ראשי הערב רב משתלטים על המקום, מכח שליטת שער הנו"ן.

ב. כבר בפטירתו של רשב"י היה כן, כמ"ש באדרא זוטא, המעשה בין שאלת אנשי ציפורי לאנשי מירונא, שנעשה מריבה ותגרה על מקום קבורתו, וממשיך הדבר עד עתה בצורות שונות. חלקם עם כוונות טובות, וחלקם עם מניע אישי, וחלקם ערב רב. ואנו בידינו אין לנו לתת למי מהערב רב, בין יחיד, בין ראשיו, שום שלטון, וק"ו במקום הקודש. והשי"ת הטוב בעיניו יעשה.

ג. כל אדם שחווה וראה אסון זה נצרך לו בירור לפי נפשו הפרטי, וא"א לתת כלל איך על כל יחיד לפעול, וכיצד לפעול עמו.

מה המבט הפנימי על האסון הנורא בל"ג בעומר

מה נאמר ומה נדבר על המדת הדין שפגע בכלל ישראל בל"ג בעומר בשנה הזו במירון, שמתו בו מ"ה יהודים יקרים ותמימים, וביניהם שני ילדים רח"ל, חתן, ובחורים ואברכים יקרים, ולא עוד אלא במיתה משונה ומרה, ומאה וחמישים ואולי יותר מכך שנמצאו במצב קשה, ה' ירפא אותם. הקב"ה דיבר עמנו קשות, ומה צריך להיות הסתכלות הפנימית על כל זה? והאם זה קשור

למה שלא היה תשובה כ"כ בישראל כמו שהיה צריך ממכת הקורונה, והקב"ה רוצה להראות לנו את חרון אפן? הם זה קשור למה שהיה "אחיזת חיזונים" בשנה הזו בקבר רשב"י כיון שהיה מונהג ע"פ החילונים וציונים, ודלא כשאר שנים שהיה מונהג ע"פ יהודים? והשאלה הכואבת ביותר הוא, למה זה קורה לבנ"א שבאו לשם לעבוד את ה' בתימומות ולצרף את עצמם לקדושת רשב"י, האם משום שהקב"ה חרה עלינו ואינו חפץ בעבודות כאלו ובפרט עבודה חיזונית, כיון שהוא רוצה מכל יחיד את גילוי היחידה והתבודדות פנימית עמו ית', ולא עבודות שנעשו בציבור גדול?

תשובה:

כבר נאמר ונכתב, ונחזור על הדברים בקצרה.

נתבאר שיש מידת הדין נפולה, ושורשה - בונה עולמות "ומחריבן". ועליה נאמר: מתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במידת הדין, "ראה שאין העולם מתקיים". וכל החורבנות שורשם ב"מחריבן", בראה שאין העולם מתקיים.

ויש מידת הדין מתוקנת, גבורות דקדושה, סוד הגבול שבבריאה. ועליה נאמר: "נתחילה עלה מחשבה לברוא את העולם במידת הדין". ומידה זו עדיין משמשת אצל חסידיו, כמו שנאמר (ב"ק, נ, ע"א): הקב"ה מדקדק עם חסידיו כחוט השערה, דכתיב וסביביו נשערה מאוד. וזהו דין של קדושה.

ושורש הדין של קדושה, הוא חידוש הבריאה. כי תחילה היה א"ס לבדו, וכביכול נגלה רק בלתי בעל גבול. והגבול נעלם ומכוסה. וחידוש הקב"ה בריאה, כלומר חידוש מציאות גבול. ועל זה נאמר ישמח ה' במעשיו, שמחתו בחידוש הגבול. וחידוש זה הוא מדרגת רשב"י, שמעון, מידת הדין כידוע.

ויום מיתתו של רשב"י, שורש עלייה מדין נפול לדין דקדושה. ולכך אף בשעת גילוי האידרא רבא איתא (זוה"ק, נשא, קמד, ע"א) שמתו ג' חכמים, מכח השמחה, והיינו גילוי שמחת שורש הגבול דקדושה, וזהו מעין מיתת נשיקה. ושם איתא, שאליהו הרג לצורך הצלת רב המנונא מ"ה שרים. והיינו ששם מתו מ"ה דקליפה לצורך גילוי מ"ה דקדושה, מ"ה גימט' אדם, כנודע. וזהו גילוי רשב"י, "נעשה אדם נאמר בעבורך".

ובעת זו שנגלה שער הנו"ן, מחד שער נו"ן דקליפה, נפילה ממדרגת אדם, וזהו השורש התחתון והטפל למיתת מ"ה נשמות קדושות. אולם השורש העליון, גילוי למעלה ממדרגת אדם, עלייה למדרגת עתידים צדיקים שיקראו על שם בוראם, ונאמר בפרטות ברשב"י, את פני האדון ה' - דא רשב"י. ונתעלו מ"ה אלו למדרגת אור האלוקות שלמעלה מצורת אדם. ואשרם ואשרי חלקם, שנכללו בנשמתו של רשב"י, ונמצאים עמו בשמחתו במתיבתא עילאה.

וזו הנחמה הפנימית למשפחות, שידעו שקרוביהם זכו להיכלל ולהתאחד עם נשמתו של רשב"י, בעלייתו של רשב"י לשורשו העליון. וכאשר ישיכלו יבינו וירגישו זאת בפנימיות לבבם, ישמחו שמחה עצומה ונפלאה מאוד!

עבודת אחרית הימים

(א) שלו' לכבוד מורי ורבי שליט"א. מה היה כוונת הרב בתשובה 13675 שהאדם יכול לראות בהירות בתקופתנו ע"ע ראיית ההפכים של כל דבר, זה נראה כדבר מאד מופשט, האם אפשר ליתן דוגמאות לזה כיצד האדם יכול לראות היפוכים בכל דבר?
(ב) אני מבין שזהו הכניסה לשער הנו"ן דקדושה הוא הכניסה הרדל"א, אבל א"כ נמצא שהכניסה לשם תלוי בכח שכלי של ראיית דבר והפכו שהוא כח אינטלקטי ושכלי אבל איך כח זה מביא האדם לקדושה, ואיך זה מעורר הלב ליותר דביקות בה'. (ג) האם ראיית דבר והפכו, סוד ההפכים, ודעת המתהפכת הוא אותו דבר.

(ג) האם יש מקור שראיית דבר והפכו הוא הכניסה לשער הנו"ן דקדושה-רדל"א.
(ד) הרב אמר שרק ע"י שער הנו"ן דקדושה יכולים להלחם ע"י שער הנו"ן דטומאה, והשער הנו"ן דקדושה הוא או אמונה פשוטה או פשיטות או תמימות או כלילת הפכים, השאלה הוא שלכאורה מצינו שיש בנ"א שהם חזקים מאד בכוחות אלו של אמונה פשוטה ותמימות ואפ"ה הם דבוקים במכשיר חכם ואינטרנט (או לצורך תורה או לצורך קירוב או אפי' אם אין משתמשים בזה לצורך קדושה רק יש להם טבע של תמימות ואמונה ואינם מבינים למה יש להם לפרוש מזה אם הם מקבלים כ"כ תורה ממקור זה) וא"כ לכאורה יותר נכון שרק ע"י מסירות נפש לעשיית רצון ה' יכולים ללחום בזה (אמנם רוב בנ"א אינם מבינים כלל למה זה הרצון ה' מאיתנו, כיון שהם רואים אדרבה שזהו גופא רצון ה' להשתמש באינטרנט לצורך ד"ת וקירוב וכו') ועכ"פ לכאורה רק ע"י מסירות נפש יכולים להגיע לשער הנו"ן דקדושה אבל ע"י אמונה פשוטה או תמימות לכאורה זאת אינו די להם ללחום על כלי הזה, אדרבה ע"י תמימותם הם נופלים כיון שאינם מבינים את הבעיא בכלל, אין להם את הדקות להרגיש איך שכלי זה הוא טמא בעצם ובפרט אם מקבלים כ"כ תורה מכלי הזה, וא"כ האם אפשר להרחיב בדבר הזה ולבאר מה הכוונה שע"י אמונה פשוטה או תמימות או ראיית דבר והפכו מגיעים לשער הנו"ן דקדושה הא לכאורה העצה היחידה היא רק מסירות נפש לעשיית רצון ה' (וגם להסביר לאחרים איך שזה רצון ה' מאיתנו ואז הם יכולים להבין בדעתם באופן שכלי ואח"כ להשיב זאת אל לבם ואח"כ למסור נפש בפועל לרצון ה'....)

(ה) האם הדור הזה בודאי יקבל משיח כיון שאנו הדור האחרון או שח"ו שייך עוד חורבן כמו שאירע לאירופה שכבר הרב מרמז לאחרונה שעדיין יש אפשרות לזה ח"ו. (ו) האם יחידים בהדור שמוסרים נפש לעשיית הרצון ה' יכול להביא את הגאולה לכל העולם וליזכות את כל ישראל להגאולה.

(ז) לאחרונה אמר הרב שמשיח כבר חלקים הרבה של היסורין שמתבאר בפסיקתא (בזיונות, בית אסורין, רדיפות של הריגה) האם זה קאי על ר' אליעזר ברנלד?

(ח) גם לאחרונה אמר הרב שהגזירה של מ"ה ימים במדבר בסוף עקבתא דמשיחא לאו דוקא הכוונה לנסיון פיזי אלא יכול להתקיים באופן רוחני ושזה היה הסוד של מ"ה צדיקים שעלו נשמתם במירון, האם הכוונה שזה היה הקיום בעולם הרוחני של נבואה הנ"ל גבי המ"ה ימים במדבר וא"כ אנו נמצאים בתוך התהליך של המ"ה ימים במדבר באופן רוחני?
(ט) הרב אמר שככל שמתקרבים למשיח אז האורו של משיח מאיר יותר עם כל הצרות בחיצוניות, השאלה הוא שלאחרונה אני מרגיש הרבה חושך, הן מצד מה שנעשה בעולם והן בנפש, ואני מרגיש שיש בזה עצבות דקדושה אמנם כיון שהנפש שלי אינו מאוזן אז העצבות דקדושה והחושך שאני מרגיש ג"כ מביא אותי לעצבות ומרת רוח, "קשת רוח אנכי", וא"כ השאלה הוא שאני לא חש את אורו של משיח, אני רק יודע מזה באופן מופשט ויש לי רק אמונה יבישה בזה אבל איני מרגיש אותו וא"כ איך יכולים להרגיש את אורו של משיח בימים אלו ואיך שהוא מתחדד יותר?

תשובה:

- א. לראות בכל דבר את חלקי ה"טוב" שבו, ואת חלקי ה"רע" שבו. וכן לראות בשכל דבר מהו חלקי ה"שכל" שבו, ומהו חלקי ה"חוק" שבו.
- ב. השכל הוא אחד מאפשרויות הכניסה, אולם מתגלה בכל הקומה, ברצונות הפוכים, במידות הפוכות, ועוד.
- לא. בראיית ההפכים רואים חלקי הדבר, חלק כך וחלק כך, דעת המתהפכת רואה הפכיות באותו דבר עצמו.
- ג. מה שייך מקור, זהו מהות הרדל"א, התראות של דברים שונים ומתהפכים, כמו שביאר בלשון ברורה הרמח"ל בקל"ח פתחי חכמה.
- ד. או שזהו אור מקיף, או שזהו אור חלקי. אם יש אמונה ותמימות ופשיטות בהכרח דבוק בשער הנו"ן דקדושה. אלא שיתכן שלא בקע "לנפש" הבהמית. ולכך נצרך אף מסירות "נפש", כדברך.
- ה. ב' הצדדים אפשריים, והשי"ת יחוס ויביא משיחו עתה ברחמים.
- ו. זהו אתערותא דלתתא, אולם עתה אנו כבר במדרגת למעני למעני אעשה.
- ז. אינני עונה על שאלות מסוג זה. כבר בקשתי פעמים רבות לא לשאול על שמות של אנשים.
- ח. כן! זהו ביטול צורת אדם, ועתה עיקר האור הוא הארת "קו", שלמעלה מאדם, מא"ק.
- ט. להתחבר לפשיטות, ולאין עוד מלבדו כפשוטו, והוא אור שלמעלה מן העולם, למעלה מכל טומאה. ויותר קל לחוש אותו למי שנתנתק מן העולם.

ספר עולם ברור - בחניות בארץ

המאמרים שבאו בספר זה, רובם נערכו מתוך סדרת שיעורים שניתנה במוצאי שבתות משנת תשע"ב עד שנת תשע"ח, בעיר בני ברק. על תפלת שמונה עשרה נמסרו כמאה ושבעים שיעורים, מתוכם נערכו ארבעה מאמרים, ועל פרשיות השבוע נמסרו כשבעים שיעורים, ומתוכם נערכו עשרים מאמרים. כל שיעור מקיף ומברר נקודה אחת בהלכות דעות וחובות הלבבות, ונותן מבט שורשי ומעשי בדרך הישרה שיבור לו האדם.

השיעורים נמסרו באופן של בנין, וקטע מתחבר לקודמו, ועל כן נצרך עיון המקיף את כל המאמר בשלימות, שימת לב וישוב דעת, להבנת הדברים בדקותם על בוריים.

מלאכת העריכה נעשתה ביד אומן מתוך תמלול מדויק, וניתנה שימת לב רבה לשמירה על צביון צורת מסירת השיעור במקורו.

שיעורים אלו נמסרו בזמן קצוב של כחצי שעה, וניתן לשומעם באמצעות מערכת השיעורים של קול הלשון. בסוף כל מאמר צויינה השלוחה למציאת השיעור. השלוחות צויינו הן לפי מספרם בקו הטלפון, והן לפי שמותם, על מנת להקל על מציאתם גם בעמדות קול הלשון שבמרכזי תורה ותפלה.

מאמרים כ"ו כ"ז נערכו מתוך שיחות שנמסרו לבחורי ישיבה גדולה, כהכנה לקראת חג מתן תורה.

בחלקו האחרון של הספר מופיעים "מאמרי התקופה" - שיעורים שנמסרו לאור תקופתנו, וכן מאמר נוגע לתקופתנו מאת הגה"צ רבי שמשון דוד פינקוס זצ"ל, היוצא לאור לראשונה.

תיקון כח התאוה - בחניות בארץ

הקדוש ברוך הוא ברא את עולמו מארבעת היסודות: עפר, מים, רוח ואש. האדם מורכב גם הוא מארבעת היסודות הללו, ובמיוחד עולמו הפנימי.

סדרת הספרים "ארבעת היסודות" מטרתה לפתוח בפני האדם את עולם הנפש על פי החלוקה לארבעת היסודות.

ספר זה עוסק בכוחות הנובעים מיסוד המים, ובו מתפרטים הכוחות השונים הנובעים מיסוד המים, בצירוף היסודות האחרים - כל פעם לפי סדר אחר ואופן שונה.

רבי חיים ויטאל בספרו 'שערי קדושה' מבאר, כי המידה הרעה הנובעת מיסוד המים - היא מידת התאוה.

כח המים הוא כח יסודי באדם, שמעורר בו את כח התאוה. באופן טבעי כאשר האדם אינו עובד על מידותיו התאוה מתגלית אצלו כמידה רעה, אך כאשר הוא מתקן את מידת התאוה בשורשה - היא הופכת להיות מידה טובה.

ספר זה עוסק בביאור פרטי מידת התאוה הרעה שבאדם, והדרכה מעשית לאופן תיקונה.

האופנים שבהם מתגלית מידת התאוה בנפש האדם רבים הם מאוד. בספר זה מובאים ט"ז האופנים היותר עיקריים והיותר בולטים, שבהם מתגלית מידת התאוה בנפש האדם.

בלבבי משכן אבנה

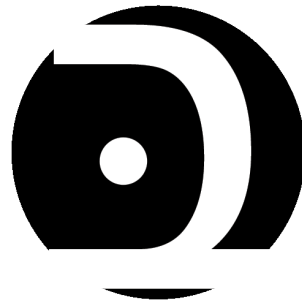
שאל לבבי

שאלות ותשובות

במדבר תשפ"ב

[243]

מהארכיון

א. איבוד הכרה בשניה ותודעה נעלמת.....

ב. מציאת חלקי בתורה.....

ג. סדר ודרך ברורה בתורת חב"ד.....

ד. שיטה/דרך לגמילה מעישון.....

ה. האישה כמראה לבעלה.....

ו. ניצוד להיות החלטי.....

ז. איך בוחרים ישיבה קטנה ומה צריך לחפש בה.....

איבוד הכרה בשינה ותודעה נעלמת

שלום לרב. רציתי לשאול לגבי שינה חזקה שלא זוכרים את החלום או איבוד הכרה שאדם מאבד את הכרתו. לאן התודעה שלו נעלמת. כשאני שם אני לא מרגיש שום חסרון ודווקא אני מאוד אוהב את המקום הזה ולא מיאוש שלא רוצה להיות קיים אלא אצלי זה מקום שלא צריך מילוי והשלמה. רציתי לדעת האם באמת יש מקום כזה בנפש שאדם אוהב את הנעלמות ומאיפה היא יכולה לנבוע שאדם טוב לו שם. תודה מראש

תשובה:

יש דומם, צומח, חי, מדבר. ובדומם התודעה העצמית מאוד מאוד נעלמת. וכאשר האדם נכנס למקום הדומם בנפש הוא כמעט בלתי תודעה. כי האדם יש בו את כל החלקים, דומם שבמדבר, צומח שבמדבר, חי שבמדבר, ומדבר שבמדבר.

במקום זה האדם מתנתק מכל העומסים הנפשיים ונח בשקט פנימי. ולכך פעמים שהנפש נח ונעים לה במקום זה כי הדומם אינו חש כמעט הרגש של חסר, ורצון להשלמה, ולכך לא מתגלה בו תנועה גמורה כתנועה של צומח, חי, מדבר.

השורש העליון של מקום זה הוא בבחינת "אך לאלקים דמי נפשי", לשון דממה, שהאדם נכנס למקום של דומם (אדם - דומם, שורשים קרובים) ושם כולו נתון ומסור בידיו ית"ש כביכול, כגמול עלי אמו, שכמעט אין בו דעת ותודעה כלל, אלא נמשך בתמימות אחר אמו.

מציאת חלקי בתורה

שלום רב, שאלה בקשר למציאת חלקי בתורה. האם לאדם שנולד בחג מסויים, כדאי שילמד חלק כלשהוא מיוחד בתורה? נולדתי בלג בעומר. האם יש חלק שכדאי לי לעסוק בו יותר מאחרים? תודה

תשובה:

א. הזמן הוא ככלי ולבוש לנפש, כמ"ש הגר"א בליקוטים בסוף ספד"צ. ומצד כך יש לו יחס גמור לאדם. אולם לא יחס עצמי אלא יחס של כלי ולבוש כנ"ל.

ולכך ראוי לו לעסוק באותו ענין כלבוש לנפש. כפי השיעור הראוי ללבוש.

ב. בכללות ראוי לעסוק בתורתו של רשב"י. ובפרטות בכל סוגיות ה"לג" שבתורה.

סדר ודרך ברורה בתורת חב"ד

לכבוד הרב שליט"א. לאחר שהרב ענה בטוב טעם ודעת כדרכו בקודש. מה היא "התקרבות לתכלית בדרך ברסלב - דרך ברורה. האם ניתן לשאול ג"כ, במשנת תורת חב"ד.

א. איך מגיעים ליעד של 'דביקות בה'?

ב. האם הדרך משתנה לפי הנשאים? וא"כ מה המשותף ביניהם.

ג. אם כן (שמשנתנה) האם זה דרך השתלשלות או יותר כדוגמת שורש וענפים?.

ד. האם שייך לתפוס רק דרך אחת של אחד הנשאים?

ה. האם השתא ב'דור השביעי' יש הארה טפי דווקא לפעול לפי הנשיא השביעי, או לאו דווקא ויותר תלוי לפי הנפש הפרטית.

תודה רבה לכבוד הרב שליט"א.

תשובה:

א. כמ"ש בתניא (פ"ג) ז"ל, "השכל שבנפש המשכלת, כשמתבונן ומעמיק מאד בגדלות ה', איך הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וכולא קמיה כלא חשיב, נולדה ותעוררה מדת יראת הרוממות במוחו ומחשבתו לירא ולהתבושש מגדולתו ית' שאין לה סוף ותכלית, ופחד ה' בלבו. ושוב יתלהב לבו באהבה עזה כרשפי אש בחשיקה וחפיצה ותשוקה ונפש שוקקה לגדלות אין סוף ברוך הוא, והיא כלות הנפש כדכתיב נכספה וגם כלתה נפשי", וכו'.

והדעת הוא מלשון והאדם ידע את חוה, והוא לשון התקשרות והתחברות, שמקשר דעתו בקשר אמיץ וחזק מאוד, ויתקע מחשבתו בחוזק בגדלות אין סוף ברוך הוא, הנה אם לא יקשר דעתו ויתקע מחשבתו בחוזק ובהתמדה, לא יוליד בנפשו יראה ואהבה אמתית, כי אם דמיונות שוא. וע"כ הדעת הוא קיום המדות וחיותן, והוא כולל חסד וגבורה, פירוש אהבה וענפיה ויראה וענפיה.

וזהו תורת חב"ד, חכמה - בינה - דעת, ככללות על רגל אחת. ולמעשה ממוּלץ ללמוד קונטרס העבודה וקונטרס התפלה, שהם הדרכה מעשית להנ"ל. ואידך פירושא הוא זיל גמור.

ב. כן. בחינת ז' נשיאים, ז' מדות, כנודע. המשותף, התכלית כנ"ל אות א'. והדרך להאיר דייקא אור א"ס בתחתונים, שכינה בתחתונים, משתנה כנ"ל. אולם לכו"ע יסודה כפי דברי התניא לעיל.

ג. בעלמא דתיקון עיקר המהלך שורש וענפים. ובעולם התהו עיקר המהלך השתלשלות. ולפ"ז תורת חב"ד אורות דתהו, מהלך השתלשלות, בכלים דתיקון מהלך שורש וענפים.

ד. כן אולם זה חלקי.

ה. אין לך אלא חכם שבימך וזהו מצד הכלל. ולעולם לכל כלל יש פרט, ומצד הפרט יש לחפש את חלקו הפרטי שאינו תלוי בזמן.

שיטה/דרך לגמילה מעישון

לכבוד הרב, שלום וברכה!

אני רופא משפחה, פניתי אליכם בעבר.

רציתי לשאול את דעתכם לגבי שיטה/דרך לגמילה מעישון, וגם מה מומלץ לומר למעשן כדי לשכנע אותו לרצות להיגמל מעישון (לא כולם מעוניינים, כמובן).

בכבוד רב,

מתמחה ברפואת המשפחה,

תשובה:

ראשית נבאר בכללות את המניע לעישון ע"פ ארבעת היסודות, קיים כללים ללא התפרטות.

א. עפר - הרגל שנעשה טבע שני. וזה ניכר יותר באלו המעשנים "הכבדים".

ב. מים - תענוג - הגררות בעל עת לעוד ועוד עישון.

ד שו"ת בלבי משכן אבנה · במדבר תשפ"ב [243] מהארנין

ג. רוח - תנועת העישון, שאיפה ופליטה.

ד. אש - עצם ההדלקה, וכן התעסקות עם אש.

לפ"ז אופן התיקון - דוגמאות

א. עפר - שינוי ההרגל, הן להקטין ולו כ-מעט בכמות, במקום 40 סיגריות למשל 39. וכן לפני כל עישון להמתין מעט כגון 10 שניות. וכן לקבוע זמן ביום כגון חצי שעה שבו אינו מעשן וכדו'. ובכל פעם לעשות שינוי בהרגל, יום כך ויום כך, וחוזר חלילה עוד ועוד שינויים משינויים שונים. נחמד? הדוגמאות הללו מדין שינוי ולא מדין השהייה.

ב. מים - כיוון שמהותו הגררות, לכך התיקון שהייה, כגון המתנה לפני שמעשן כנ"ל, וכן הפסק תוך כדי עישון לזמן מועט, וכן לא לסיים את הסיגריה עד סופה. וכן זמן מה לפני שבת להפסיק, וכן לא להתחיל מיד במוצאי שבת קודש.

ג. רוח - האטת התנועה לאיטית יותר ויותר, ושינוי בצורת התנועה לתנועה פחות נוחה.

ד. אש - שאחר ידליק לו. הדלקה איטית. לשתות מים תוך כדי עישון.

עיקר השכנוע ע"י המחשה של הנזק לו, ולסובבים לו, בפרט אם ישנם ילדים קטנים.

לאנשים פנימיים יותר, מודעות של המניע לעישון כנ"ל.

האישה כמראה לבעלה

לכבוד הרב שלום, שמעתי מתלמיד חכם מפורסם של זמננו שמביא מהאר"י ז"ל, אבל לא ציין המקור, שהאישה היא בחינת מראה של בעלה.

ולנפקא מינה שיכול למצוא בחסרונות שבה את החסרונות שלו.

א. האם הרב מכיר את המקור לדברים האלו בכתבי האר"י ז"ל?

ב. ואם כך, מה היא הדרך הישרה למצוא את חסרונותיו בחסרונותיה כל אחד לפי בחינתו?

רוב תודות, על החכמה הנפלאה שהרב משפיע ומחזקנו ומאיר עינינו באפלה הכבדה של זמנינו.

תשובה:

א. כתב האריז"ל בשער ההקדמות (דף מז, ע"א. ודף פא, ע"א) נקראת הנקבה עניה, ונקראת אספקלריא דלא נהרא מגרמה כלום. ועיין עוד עץ חיים שער לב, פ"א, מ"ת. ושער לה, פרק ב'. ושער הפסוקים שמות. ואוצרות חיים שער ז"ן. ושער היחודים פרק א'. וכן עץ חיים ש"ו, פ"ה, מ"ת. ופ"ו, מ"ת. וש"ח, פ"ה, מ"ת. ושער כח, פ"ד, מ"ב. ושער כט, פ"א, מ"ב. ושער מ"ב, פ"ג, מ"ת. ושמ"ז, פ"ו. ועוד הרבה מאוד.

ב. כל חסרון שרואה באשתו בפרט ובכל אדם בכלל כמ"ש בשם הבעש"ט. יש לו לידע שחסרון זה נמצא בו ממש או מעין אותו חסרון.

אולם אילו יעסוק בכל עת כל ימיו יראה חסרון זולתו וחסרון עצמו. ולפיכך יש להתבונן בכך רק בדברים גדולים ממש. או בנקודה שבה עוסק עתה לתקן את נפשו.

ניצוד להיות החלטי

שלום כבוד הרב, רציתי לשאול איך אפשר להיות יותר החלטי?

תשובה:

בכללות נצרך לבנות יותר תוקף של יסוד העפר. כגון, סדר, קביעות.

בפרטות יכול להיות לכך מניעים רבים, כגון, כשלון בעבר, תדמית עצמית שלילית, חוסר כח לנתח דברים, עצלות, אי רצון לקחת אחריות על התוצאות, הרגל שאחרים החליטו עבורו, הרגשה שמפסיד את האפשרות השניה, חוסר אמונה בקב"ה, נסיון להחליט בדבר שאינו יכול להחליט ועיי"כ נחלש כח ההחלטה העדר חיבור ברור למציאות, ועוד.

ולכך נצרך מהו המעכב, או המעכבים, ולפ"ז אופן התיקון.

איך בוחרים ישיבה קטנה ומה צריך לחפש בה

לכבוד הרב שליט"א. איך בוחרים ישיבה קטנה לבנו מה צריך לחפש בישיבה. תודה רבה

תשובה:

קיום כללים, מלבד צרכים פרטים, הם כדלהלן.

א- רמת לימוד מתאימה לבחור, וכן סגנון לימוד מתאים לפי נפשו.

ב- חברה מתאימה לבחור, רוחנית, וכן בסגנון.

ג- צוות מבין בניהול ישיבה בכלל, וגישה פרטית לכל בחור בפרט, לפי כוחותיו בלבד.

ד- מקום שנעים לשהות בו, נפשית, שיש בו אורה נעימה ולא מלחיצה.

וכן שהתנאים החומריים מתאימים למדרגת ואופי נפשו של הבחור.

ה- שניתן דגש על אישיות הבחורים ולא רק על רמת לימודם. אישיות של יראת שמים, אהבת ה', מדות, וכל שאר חלקי הנפש.

ו- אם חוזרים כל יום לבית, לבדוק שיש ישוב דעת בהגעה וחזרה, ישוב דעת נפשי ורוחני. ולהיפך אם לא חוזרים בכל יום, לבדוק שמצב זה מתאים לנפש הבן ומקום הלינה ראוי רוחנית וגשמית.

ז- חשוב מאוד שהבחור יהא לבו חפץ לילך למקום זה, כי אין אדם לומד אלא במקום שלבו חפץ. ואם זה רצון ההורים שילך למקום זה, אף אם באמת מקום זה יותר מתאים עבורו, כל שאינו חפץ בו לא ראוי לעשות כן כלל. אלא יש לנסות לגרום לו בחכמה ועדינות שיתרצה.

כמובן שאי אפשר למצות את הכל, ויש לחפש את מה שהכי קרוב להנ"ל, ולוותר על חלק.

ולכך בכל מקרה לגופו יש להתבונן בכל החלקים, וא"א להכריע רק ע"פ מרחק וכדו', אלא יש לכלול את מכלול השיקולים יחדיו.

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקובץ שאלות ותשובות
לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:
info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי
והשו"ת דרך הפקס,
יש לשלוח בקשה
למספר הפקס]
03-548-0529

לכירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה"
ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588
פקס 03-548-05294
ת.ד. 16452 ירושלים 9116302
info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א
מופיעים ב"קול הלשון"
ישראל 073.295.1245
USA 718.521.5231

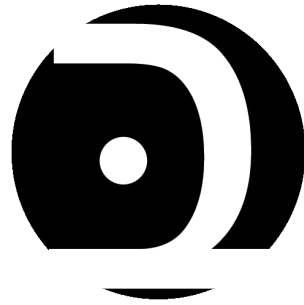
בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
נשא-שבועות תשפ"ב

[244]

מהארכיון וספר שאל לבי

ב. עבודת פסח ושבועות בפנימיות הנפש.....

ג. מאכלי חלב בשבועות - הטעם הפנימי.....

ג. פרחים בבית ובביהכ"ס בשבועות - שורשו וטעמו.....

ד. חג השבועות יום הדין על התורה - מדוע לא נתקנו תפילות מיוחדות.....

ד. ליל שבועות - לימוד לבד.....

ה. מהות חג שבועות ביחס לנשים ולנערות.....

ה. ליל שבועות - צורת הלימוד.....

ו. חג שבועות - האם להתאמץ למצוא מקווה.....

ו. צורת הלימוד בליל שבועות.....

עבודת פסח ושבועות בפנימיות הנפש מארזין שו"ת

לכבוד הרב שליט"א, יש לי שאלה בנוגע לפנימיות העבודה שיש לנפש האדם מצד עבודת הזמן שבין פסח לשבועות.

בפסח העבודה בנפש לכאורה היא העבודה של פשיטות, ביטול אני, ענוה. זהו המשמעות הפנימית של מצה, לחם עוני, לחם של ענוה, לחם של פשיטות, מצב בנפש של "אין אני", ביטול האני והרגשות של הפשטה מה"אני", שהאדם מופשט מה"אני" כיון שיש רק את ביטולו למציאות הרבש"ע. וביחד עם זה יש את איסור אכילת חמץ בפסח, כיון שחמץ מורה על גאווה ועל ענין ישות שבאדם, ובפסח העבודה היא ענוה, פשיטות, "מצה" שהוא לחם עוני, היפוך הגאווה והישות, ה"חמץ" שבנפש.

לאחר מכן יש נפילה מהמוחין דגדלות של פסח לעבודה של קטנות, עבודת ספירת העומר, שהוא עבודת הבירור המידות של הנפש הבהמית שלנו, לטפל עם הבהמיות של הנפש ולתקנו, עד שמגיעים אל חג השבועות. בחג השבועות, השתי לחם בא מחמץ דייקא, בהיפוך מפסח שיש בו איסור חמץ. וראיתי שהרב יצחק מאיר מורגנשטרן שליט"א מסביר שהעבודת הנפש בשבועות הוא לא המצב של "אין אני" כמו בפסח, אלא ל"הקריב" את אני לה', ליקח ה"אני" ולהקריבו לה', להקדיש את הרצונות שלנו ולשעבדם לרצון ה'. כלומר שבשבועות אנו צריכים ליקח את החמץ שלנו, את האני שלנו, ולהקריב אותה לה'.

וא"כ נמצא לכאורה שבפסח יש עבודת את ביטול האני באופן שהאדם אינו חש את האני בכלל, כיון שאין אני ויש רק את מציאות הרבש"ע, וזהו ההפשטת האני בפסח שהוא מרומו ע"י הפשיטות של המצה, אבל העבודה בשבועות אינו להפשיט האני אלא באופן שונה, ליקח האני שלנו ולהקריב אותה לה'. אם זה נכון, לכאורה השאלה היא, למה הסולם בנוי כך? לכאורה השלב הראשון בעבודה הוא הקרבת ה"אני" לה', ורק לאחר מכן יש את עבודת ההפשטה, להפשיט את כל הרגשת ה"אני" בכלל ולהרגיש רק את מציאות הרבש"ע. א"כ למה הסדר הוא הפוך (פסח שהוא הפשטת האני, אין אני בכלל, ואח"כ שבועות, הקרבת האני להרבש"ע)?

תשובה:

בשבועות אין גדר הדבר הקרבת האני כפשוטו, אלא נגלה ביום החמישים, שער הנו"ן, כללות ההפכים. אני - אין, בבת אחת. ונגלה האני האמיתי, הוא ית"ש, ומכח כך נדבק האני הנברא באני האמיתי.

ומה שבפסח נגלה אין, הוא בסוד ביטול החכמה דייקא, כמו שהוזכר פעמים רבות בספרי האדמו"ר הזקן, ולא ביטול של ענוה בחינת בינה. כי בליל פסח נגלה אנכי יוצא בתוך ארץ מצרים, גילוי אור א"ס שלמעלה מממלא כל עלמין ולמעלה מסובב כל עלמין. ואח"כ ביום ראשון נגלה אור הסובב, בבחינת יציאת מצרים בפועל, ששם נאמר ויסב אלקים, לשון הסבה (כמ"ש שמ"ר), ולשון סיבוב, ושורש אור הסובב ואחריו מאיר אור הממלא, ובעיקר בירידת המן.

ובשבועות מאיר אחדות כולם יחדיו. ממלא, סובב, ולמעלה מכך בבת אחת, בסוד אני - אין. כנ"ל.

מאכלי חלב בשבועות - הטעם הפנימי

מספר שאל לבי

שלו' להרב שליט"א.

מה הקשר בין מאכלי חלב לשבועות. ואיך אדם יכול להכניס יותר פנימיות אל תוך מעשה זו של אכילת מאכלי חלב בשבועות.

תשובה:

כבר נתבארו בזה טעמים רבים, ובס"ד הוצא לאור קונטרס ובקרבנו ע' טעמים לדבר. ונוסיף עוד טעם בס"ד.

תינוק כל מאכלו אינו אלא חלב לרוב עדינותו, ובמ"ת נגלה הוא ית"ש, וירד ה' על הר סיני, וכאשר נגלה הא"ס ב"ה, שאין לו קץ וגבול, הנבראים כולם נהפכים בערכו לקטנים. ולכך במ"ת כל ישראל נתגלו כקטנים ממש "כגמול עלי אמו", שיונק חלב משדי אמו, ולכך נהגו לאכול מאכלי חלב כתינוק. ובמצב זה האדם נמצא בתמימותו העמוקה, ובשבועות חוזרים לתמימות זו, ומתוך תמימות זו דבקים בו ית"ש, תמים תהיה עם ה' אלקיך, ופרושו תמים תהיה - אזי - עם ה' אלקיך, אזי אתה עם ה'. ומכח כך דבקים בתורה, בבחינת תורת ה' תמימה.

פרחים בבית ובניה"ס בשבועות - שורשו וטעמו

מספר שאל לבי

שלו' להרב שליט"א.

מה הקשר בין פרחים בבית בשבועות. וכשהאדם רואה את הפרחים בשולחנו בשבועות, איך הוא יכול להתבונן על דבר זה באופן פנימי ולהפוך דבר חיצוני זה לדבר פנימי או דבר עבודה?
והאם יש עומק במנהג זה משום שהפרחים הם זכרון למה ש"פרחה" נשמתן של ישראל בשעת מתן תורה?

תשובה:

שורש מנהג זה הובא בשו"ע או"ח (סי' תצ"ד), שנוהגין לשטוח עשבים זכר למתן תורה שהיו שם עשבים סביב הר סיני כדכתיב הצאן והבקר אל ירעו וגו'. וכתב המ"א שם שנוהגין להעמיד אילנות בבהכ"ס ובבתים זכר שבעצרת נידונו על פירות האילן ויתפללו עליהם. והגר"א ביטל מנהג זה, משום שעכשיו הוא חק העמים להעמיד אילנות בחג שלהם. עיי"ש במ"ב סק"י.

והרי שבפוסקים הוזכר בעיקר לשון של אילנות ועשבים. אולם כלול גם שם תואר פרח בדבר. ויש נהגו לחלק שושנים רמז לישראל שנמשלו לשושנה.

ושורשי הדברים. נודע שבשעת שורשי הקלקול הראשון שעליו אמרו חז"ל שהיה בונה עולמות ומחריבן, בחורבן

ד שו"ת בלובי משכן אבנה · נשא-שבועות תשפ"ב [244] מהארזין

זה חלקי האור שהיו בו נפלו לרע, ומספר החלקים שנפלו הם כמנין רפ"ח. ורמז לדבר אמרו "ורוח אלקים מרחפת על פנים המים", מרחפת - אותיות - מת - רפ"ח. ובשעת מ"ת (ר"ת מ"ת, שהפך לתם, תורת השם תמימה) פסק המות, כמ"ש בריש ע"ז לחד מ"ד. ואזי אותם חלקי האור, רפ"ח, נתעלו, וז"ש שפרחה נשמתם, כלומר שעלה יחד עמהם חלקי אורות הללו. וזהו עומק מ"ש ששוחטין עשבים זכר למ"ת שהיו שם עשבים סביב ההר, כדכתיב הצאן והבקר אל ירעו וגו'. וביאורו, שהבהמות נתעלו ממדרגת בהמה למדרגת אדם, כנודע, שבפסח קרבן שעורים מאכל בהמה, ובשבועות חיטים מאכל אדם. ולכך נאמר הצאן והבקר אל ירעו, שאזי נתעלה הכל למדרגת אדם. ואשר על כן למעשה כתב המג"א שמעמידים עצים זכר לכך שבעצרת נידונים על פירות האילן ויתפללו עליהם. והיינו תפילה לתקן אכילת עץ הדעת, שהוא הפרי הראשון שנאכל, ולגלות פרי של עץ החיים מכח התורה שהיא עץ חיים, ולכך נהגו להעמידם סביב למקום הקריאה בתורה, שהיא עץ חיים למחזיקים בה.

חג השבועות יום הדין על התורה מספר שאל לבי

לכבוד מו"ר ועט"ר שליט"א. ידועים דברי השל"ה הקדוש שפי' "בעצרת נידונים על פירות האילן", שנידונים על התורה בחג השבועות. ולכאוי יפלא מאוד מדוע לא למדונו שאר רבותינו ענין נורא זה? וגם מדוע לא תקנו חז"ל הכנה גדולה לחג השבועות, לפחות כעין שתקנו לקראת ימי הדין של ר"ה ויוהכ"פ, כראוי למי שעומד בדין על התורה שבה תלויה כל העליה הרוחנית שלנו? ועוד. בשל"ה הקדוש כתוב כי בחג השבועות דנים את האדם לכמה תורה יזכה בכמות ובאיכות מדוע לא תקנו חז"ל תפילות מיוחדות על כך? יישר כח.

תשובה:

התורה ניתנה במסירות נפש, שעל כל דיבור פרח נשמתם, וכן בכל שנה עיקר מדרגת יום זה מסירות נפש שלמעלה ממדרגת תפילה. ומסירות נפש הוא בבחינת "הלכה ואין מורין כן", ולכך לא נתבאר סדרי עבודה זו בדברי רבותינו.

ליל שבועות - לימוד לבד מספר שאל לבי

ביחס ללימוד בחג שבועות, מי שלימוד זה מפריע לו בסדר לימודיו ביום. האם עדיף ללמוד בלילה יחד עם הציבור משום אל תפרוש מן הציבור, או שהתועלת והעליה הפרטית שלו עדיפה על חשש זה של פרישה מהציבור?

תשובה:

אם אין ניכר הפרישה ראוי ללמוד לבדו באופן שזה תועלתו. ואם אפשר לו לפחות זמן מועט ילמד עם הציבור. וכן יקשור נפשו בשרש נשמות ישראל ולא ילמד לבדו כפשוטו.

מהות חג שבועות ביחס לנשים ולנערות

מספר שאל לבי

מהו מהות חג השבועות ביחס לנשים ולנערות, והאיך אפשר להסביר להם את הקשר שלהם לקבלת התורה. במיוחד שהחלק שלהם הוא רגשי, האיך אפשר להסביר להם ברגש את מהות החג?

תשובה:

- א. ויחן ישראל כאיש אחד בלב אחד - אחדות עם כל ישראל.
 - ב. התקשרות לשרש הפנימי ביותר - מאור שבתורה שלמעלה מדעת חכמה ובינה. והוא מדרגת "תורת ה' תמימה".
 - ג. בפועל - מדרגתם מדרגת שירה "תורה איקרי שירה", "וענתה בי השירה הזאת לעד".
- [הערכת המערכת: להרחבת חלק זה, ניתן לקרוא את השיעור שירת האשה באספקלריא יהודית, שהובא בספר בלבבי משכן אבנה - מועדי השנה, ח"ב, עמ' תצז].

ליל שבועות - צורת הלימוד

מספר שאל לבי

מה הרב מציע לעשות בליל שבועות מעבר למה שהרב לימד אותנו שהאדם צריך להכין עצמו. מה סדר הלימוד שהרב מציע? האם לצאת גם להתבודדות? האם ללמוד אותו סדר שיש באותו מקום שהאדם גר או שהוא ילמד לבד?

תשובה:

ללמוד מתוך חיבור עמוק מח ולב, כל אחד לפי חלקו, מהמקום העמוק ביותר בנפשו, שער החמישים שבנפש, ביום החמישים. וכחלק מכך יש גם לגעת ב'לבד' שבנפש, שהוא המקום העמוק ביותר בפרטיות הנפש [ע"ע ערך תורה שאלה].

חג שבועות - האם להתאמץ למצוא מקווה

מספר שאל לבי

האם לעשות מאמץ מיוחד למצוא מקווה?

תשובה:

כ.

צורת הלימוד בליל שבועות

מספר שאל לבי

שלו' להרב שליט"א.

הרב אמר שהעבודה בליל שבועות הוא להתחבר ככל היותר אל שער הנ', תורה של קודם החטא, תורה מתוך מסירות נפש. איך אני יכול לעשות את זה למעשה. שהרי בתורה האדם צריך להיות מרוכז רק בשכל, ולא להכניס הלב וההרגש. א"כ איך בליל חג השבועות אדם יכול לחבר את עצמו אל שער הנ' שהוא ענין של לב, בלי לטשטש שכלו. בשלמא אם האדם לומד דברי אגדה בליל שבועות, אז הוא לומד באופן של לב, אבל אם אדם לומד או חוזר על שמעתתא, איך הוא יכול להיות מרוכז בשכלו בליל שבועות על לימודו, אם הוא ג"כ רוצה להכניס עבודה פנימית לתוך לימודו. (וכמובן ששאלה זו נוגעת רק לאדם פנימי ולא לאדם שהוא לומד רק באופן של ידיעה שכלית קרה בלבד).

תשובה:

קודם לימודו יכוון לבבו, מתוך עומק הלב ותשובה, כמ"ש הנפה"ח, שער ד'. ולפיכך חלק הלב בעיקר שייר קודם הלימוד, כהכנה ללימוד, "ולבבו יבין ושב". ולאחר שהכין לבבו היטב ידבק מחשבתו בהשקטה ובריכוז מדויק מתוך התאמצות מחשבה עדינה, שקטה, עמוקה וחדה, עד כלות כח המחשבה, מתוך שקט פנימי, רוגע ונעימות. וכך יעשה וחוזר חלילה לפי ערכו מתוך הכרת כוחות נפשו ללא שבירת כלי המוחין שח"ו בזה נפלו רבים. ולכך נצרך הפסקה של השקטה ביני לביני. וצורה זו למעשה: תחילה תשובה ובירור הלב, אח"כ דיבוק מחשבה באומץ עד כלות המחשבה מתוך נעם, כנ"ל, ואח"כ השקטה, מנוחה של קדושה. וחוזר חלילה. וקרוב לכך היה צורת לימודו של החזו"א כל ימי עומדו על דעתו.

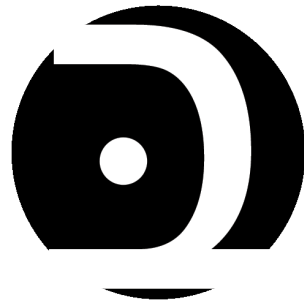
בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות
בהעלותך תשפ"ב

[245]

מהארכיון

ת"ת כנגד כולם, דבקות בתורה, ידיעת התכליתב

מציאת התפקיד הייחודי שלי בחייםד

חוש של חיותה

חידושי תורה הלכה למעשהה

בחור צעיר ששוכח תלמודו מיד לאחר הלימודו

ת"ת כנגד כולם, דבקות בתורה, ידיעת התכלית

לכבוד הרב שליט"א, א. בעבר שאלתי את הרב, דכיון שתכלית האדם בעולמו הוא להיות דבוק בה' באופן מוחשי, א"כ למה מצות ת"ת כנגד כולם, ורואים שהכל משקיעים עיקר כוחותם בלימוד התורה, כאשר לכאורה מצוות אחרות מביאים הרבה יותר לדביקות בה' באופן מוחשי. והשיב לי הרב דמצות הדביקות יש בה כמה חלקים, **דבקות ברצונו** ית"ש כאשר עוסק ברצונו בלימוד הלכה, **דבקות בחכמתו** ית"ש כאשר עוסק בחכמתו בלימוד הלכה ואגדה, **דבקות במעשה**, ו**דבקות בהרגשה** – לחוש את מציאותו ית"ש, ע"כ.

אנא באר לי יותר, כי הבנתי ממאמר ראשון שבס' בלבבי משכן אבנה ח"א שכל תכלית האדם הוא להגיע לדביקות בה' באופן מוחשי, וכמ"ש שם כמה פעמים, כי גם מצות ת"ת הגדול מכל המצוות הוא אמצעי להשיג את התכלית, דהיינו הדביקות המוחשית, וכן היה נראה לי ברור שע"ז האריך הרב במאמר זו לבאר שכל המצוות ות"ת היוין אמצעי להשיג את התכלית שהוא דביקות מוחשית. אבל לפ"מ שהשיב לי הרב, יוצא לכאורה שלימוד התורה הוא ג"כ השגת התכלית ואינו אמצעי בלבד, דהא בלימודו הוא דבוק ברצונו וחכמתו ית"ש, ומי שילמד תורה כל חייו ולא יעבוד כלל על אמונה ודביקות שפיר קיים תכלית חייו דהא דבק בה' בתמידות. וגם במעשה מצוות הרי כתב שיש בה א' מחלקי הדביקות שהוא הדביקות במעשה שנעשה שותף להקב"ה, וא"כ גם בהם יש קיום התכלית, ואף אם אין מצוותיו מביאין לו לדביקות בלב, שפיר עושה הוא את תכלית חייו.

ב. מהו כונת הח"ח זצ"ל במכתבים מכתב סג שכתב וז"ל: 'יודע האדם כי כל תכלית ביאתו בעוה"ז הוא רק בשביל ידיעת התורה, וכמאמר ר"י בן זכאי (באבות) 'אם למדת תורה הרבה וכו' כי לכך נוצרת'. הרי הרב האריך בספרו בלבבי משכן אבנה ח"א שהתכלית הוא דביקות בחוש, וגם לימוד התורה הוא אמצעי להתכלית. ומה כוונת הגר"א הידוע במשלי עה"פ החזק במוסר אל תרף נצרה כי היא חיך, 'אחוז את המוסר שהתחלת בו וכו' אלא אדרבה תוסיף תמיד גדרים ומצוות על המוסר שלא תבוא לידי רפיון וכו' כי מה שהאדם חי הוא כדי לשבור המידה שלא שבר עד הנה, לכן צריך תמיד להתחזק, ואם לא יתחזק למה לו חיים'.

ג. המס"י בפ"א ייסד שיסוד ושורש העבודה התמימה והחסידות הוא שידע האדם מה חובתו בעולמו ולמה צריך שישים מבטו ומגמתו וכו'. וכתב שהתכלית הוא העוה"ב, והאמצעים המגיעים את האדם לכך הם המצוות בעוה"ז, והאריך בזה בפרק הראשון.

אנא באר לי, למה ענין זה הוא היסוד והשורש לכל, למה לא יספיק לאדם שידע שמה שמוטל עליו בעולם זה [מפני שהוא קנוי לה', מפני הכרת הטוב] הוא לעשות רצון ה', ואז יעמול כל חייו לעשות רצונו ית' כמה שיכול, גם בלי ידיעה שיש עוה"ב. ואם מפני שצריך מוטיבציה שלא לשמה בשביל הנאת עצמו, נמצא שמשגגיע לחסידות כבר עוזב הוא את הפרק הראשון, ולכאורה אין זה מסתבר כלל, שמה שהניח המס"י כיסוד ושורש, נופל משמגיעים למדרגה מסויימת. ואם נימא דכונת המס"י אל מה שהאריך הרב בס' בלבבי משכן אבנה ח"א מאמר

בירור תכלית החיים, ניחא לי, אבל לכאורה לא משמע כן, דהא ראיותיו מחז"ל ומהשכל אינם מוכיחות שבעוה"ז צריך אדם לחיות בדביקות, ויכול להיות שהאדם עושה מצוות בעולם זה ומקבל שכר עליהם בעוה"ב כמו פועל, וגם ממש"כ קרוב לסוף הפרק: 'והנה אחר שידענו זה נבין מיד חומר המצוות אשר עלינו וכו', משמע דכוונתו בפרק זו שיהא מוטיבציה לאדם, ולא לבאר צורת החיים והעבודה. ממני הרוצה להבין ולעלות

תשובה:

א. נצרך דבקות בה' בכל החלקים, בכל הקומה. ולכך אם דבוק רק בשכלו אינה דבקות שלמה כי נחסר שאר החלקים. וכן אם דבקות רק במצות - מעשה, נחסר שאר חלקי הדבקות, נחסר הדבקות השלמה.

אולם יתר על כן. יש מדרגות בדבקות השכלית, שככל שחש את מציאות השי"ת כן שכלו דבק יותר בשכל התורה. וכלשון הפסוק כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה. והיינו שמי שדבק רק בשכלו, דבק בחכמת הבורא. אולם כביכול אינו מקבל מפיו של הקב"ה, כי הוא רחוק ממנו. ודומה לאדם שקורא ספר שנכתב ע"י זולתו. אולם מי שחש את השי"ת, נמצא עמו ואצלו כביכול ושומע את חכמתו ממנו ית"ש כביכול מפיו.

ב. כנ"ל. התכלית דבקות בהשי"ת בכל החלקים, והיינו להיות עמו ית"ש, ולדבוק בו בכל החלקים, רצון, חכמה - מחשבה. מדות, מעשה. אולם הכל באופן שנמצא עמו ואצלו. כבן הנמשך ממח האב הדבוק באב. ומכיוון שכתוב בראשית ברא אלקים וגו' ופרש בתרגום "בחכמתא". וכתב אשר יצר את האדם בחכמה, חכמת התורה הק', לכך עיקר הדבקות הוא בחכמה, שהוא עיקר הגילוי של הקב"ה בעולם. אולם כל זאת באופן שחי עמו ואצלו כנ"ל, שע"ז נתייסד כל ספר בלבבי משכן אבנה ח"א. והנה דבקות זו בחכמה היא בין בעוה"ז בין בעוה"ז. משא"כ דבקות במעשה הוא רק כאן בעוה"ז.

מלבד כך יש דבקות במדותיו של הקב"ה, שהם מדותיו הנגלים בתורתו, מה הוא רחום אף אתה וכו'. וזולת זה מדות האדם נעשים "מחיצה" בין האדם לבורא כביכול, כי הדומה דבק זה בזה "הוי דומה לו", אולם השונה נבדל. ופנימיות המדות הם "דעת" כפי שקרא הרמב"ם להלכות מדות הלכות דעות. ולכך פנימיות הדבקות במדות היא הדבקות ב"דעות" של הקב"ה כביכול. ואינו דבקות במדות כפשוטו.

יתר על כן פנימיות המדות - רצון. כי המדות אינם אלא גילוי הרצון. והבן שיש ד' אופנים בדבקות ברצון הקב"ה. א. רצונו לעשות רצונך. ב. השכלה מהו רצון ה', הנגלה בתורתו. וכמ"ש בנפח"ח שהעסק בהלכה הוא דבקות ברצונו ית"ש. ג. דבקות במדותיו שבהם גנוז הרצון וגילוי. ד. דבקות מעשה - מצות. שבהם גילה מה רצונו שנעשה.

ג. רבותינו לימדונו, שכל פועל פועל לתכלית. עיין באברבנאל, מלכים, א, פ"ג. וספר דרך חכמה לרמח"ל בתחילתו. ובקל"ח פתחי חכמה, פתח ג'. וספר אור ה', מאמר ב', כלל א', הקדמה. וכלל ב', פרק ד'. וכלל ו', פרק ה'. וספר העקרים, מאמר רביעי, פרק נ'. וספר תורת העולה

לרמ"א, חלק ב', פרק כ"א. ומהר"ל באר הגולה, הבאר החמישי, ד"ה במדרש, ב"ר, פ"ח. וספר מעין גנים פרק ד'. וספר החשק, חלק א', סימן ג'. וספר בינה לעיתים, דרוש ל', ד"ה והוא. ואמרי בינה, דרוש ג' לשבת שובה ד"ה וזה. אור שמח, הלכות תשובה, פ"ד. עבודת הקודש, חלק א', פרק י"ב. וחלק ג', פרק א'. אפיקי ים, בכורות, ח', ע"ב. אוצר עדן הגנוז, חלק ב', סימן ט'. לשם, ספר הדע"ה, חלק ב' דרש ב', ענף ג'. ספר מלחמות ה' לרלב"ג, מאמר שישי פרק שישי. ספר ישועות ה' לאברבנאל, חלק ב', עיון שני, פרק ג'. ועוד רבות.

ועיין רמב"ם (פירוש המשניות, שמונה פרקים, פ"ה) צריך לאדם שישעבד כל כוחות נפשו כולם לפי הדעת, וכו', וישים לנגד עיניו תכלית אחת, והיא השגת השם יתברך כפי יכולת האדם לדעת אותו, וישום פעולותיו כולן, תנועותיו, מנוחותיו, וכל דבריו מביאים לו התכלית, עד שלא יהיה בפעולותיו דבר מפועל ההבל, רצוני לומר, פועל שלא יביא לידי זאת התכלית. ועיין מורה נבוכים, חלק ג', פרק י"ג.

ועיין הכתב והקבלה (דברים, פרק י', פסוק יב) שישמש כוחות נפשו כולם וישים תכלית ידיעת השי"ת לבד, ולא יעשה מעשה קטן או גדול, ולא ידבר דבר ויסתכל בכל פועל ותנועה ויראה אם יבא אל התכלית ההוא, ואז יעשה. וכמ"ש הרמח"ל שם במסילת ישרים (פרק א) וכל מה שיוכל לחשוב שהוא אמצעי לקורבה הזאת ירדוף אחריו ויאחז בו ולא ירפהו, וכל מה שיוכל לחשוב שהוא מניעה לזה, יברח ממנו כבורח מן האש.

והרי שידיעת התכלית היא "צורת" כל העבודה למעשה.

מציאת התפקיד הייחודי שלי בחיים

שלום כבוד הרב, ברוך השם אני משתדלת להיות שמחה. וטוב לי באופן כללי. לאחרונה יצא לי לקרוא על כך שכתוב בגמרא שאם אדם יכול להיות לוטש אבנים טובות ובמקום זה הוא אופה לחם. אפילו אם הוא עושה מלאכה נצרכת ובאופן טוב, הוא אינו עושה את תפקידו ואת שליחותו בעולם. איך אני יכולה לחתור לידיעת השליחות שלי בעולם? כיום אני לומדת מקצוע ריפוי בעיסוק, אבל האהבה שלי לתורה ויכולת טובה של ניסוח בדיבור ובכתיבה גורמים לי להרגיש שאולי אני הולכת בכיוון נחמד מאד ואולי אני גם אצליח בזה. אבל שמא אני מפספסת את הייחודיות שלי והייעוד שלי? בחיזוק נשים? בעריכה לשונית של ספרי קודש, כתיבה שיכולה לעורר ולחזק? אשמח לעצתו וברכתו של כבוד הרב. (השאלה לגבי תפקיד הנשמה, מלבד התפקיד העיקרי כרעייה ואם).

תשובה:

ישנם רובדים קרובים יותר לעצמיות הנפש וישנם חיזוניים יותר. לכתחילה קודם יש לבדוק את החלקים הקרובים יותר לעצמיות הנפש, ובדוגמא שלכם כחיזוק נשים וכו'. ואחר בירור מתוך נסיון יש לבדוק אף נקודות חיזוניות יותר. ואם יש חיבור ראוי לב' החלקים יש לעשות את הנקודות הפנימיות עיקר והחיזוניות טפל.

כפי הנראה אצלכם החיבור לפנימיות יש לעשותו עיקר, ושאר החלקים כשילוב באיזון נכון.

בברכת השגת חלקכם השלם מתוך נועם שלווה ושמחה.

חוש של חיות

שלום רב, במהלך היום יום יש מעט דברים שגורמים לי לחוש חיות. כאשר אני מריח ריח טוב לעתים אני מרגיש שינוי בתפיסה. זה נשאר למעט זמן. אבל זו הרגשה טובה. כאילו אני מרגיש מציאות שונה. זה לא קורה כל פעם, וזה קורה ללא התראה. ואני לא יכול לגרום לזה לקרות. אותו דבר קרה לי אם התמקדות של ראייה וזה קרה לי מעט פעמים. כאשר מיקדתי מבט, לדוגמא על עץ. פתאום חשתי מחשבות וחיות שונה בתוכי כמו עם הריח. זה לא מובנה ואני לא יכול לגרום לזה לקרות שוב. זה פשוט קורה כשזה רוצה. כאילו המציאות מתחלפת מרע לטוב בחוש. והכל מרגיש עדין יותר. מה זה והאם ניתן לפתח את זה? אלו שתי הדברים היחידים שגורמים לי לחוש כך.

תשובה:

זהו כלי שדרכו מתנוצץ אור הנשמה. להבנתם עיין [בדע את נשמתך](#) בהרחבה.

הדרך המיוסדת ללמוד לגעת ברובדים הפנימיים יותר בנפש באופן של הדרגה ובנין, ולא בעיקר באופן של התנוצצות. בנין של מעשים, בנין של כוחות הנפש - הרגשה ומדות. ובנין של מוחין. וזהו עיקר הדרך הישרה שיבור לו האדם.

חידושי תורה הלכה למעשה

לכבוד הרב שלום וברכה! השאלה בקצרה. אדם שלומד לימוד בגמרא באופן רציני ומדוקדק ומבין את ההוראה היוצאת מכח לימודו וההוראה היא אינה נמצאת בשום מפרש או פוסק ואדרבה השולחן ערוך פסק נגדה, האם ההלכה המשתלשלת ממנה היא הלכה למעשה בעבור הלומד גופא?

ואמנם זה ברור ופשוט ומקובל שהולכים אחר דעת מרן הב"י והפוסקים, אך כתב כבר מרן הבית יוסף בהקדמתו שקודם שהחליט על הכרעה על פי שלושת עמודי ההוראה היה בדעתו להכריע את ענין ההלכה על ידי ראיות תלמודיות, אך כתב שמי יעיז להכניס ראשו בין הרים וכן היא דרך ארוכה. והנה הלומד ותר אחר האמת והלך דרך ארוכה ואחר כך מרים ראשו ומוצא עצמו בין הרים מה יעשה?

תשובה:

מצד מדרגת הדור, אין כח באנשי הדור כלל וכלל להכריע בין ראשונים כמלאכים. ואף החזו"א שהיה "חד בדרא", לא הכריע להלכה נגד ראשונים, אלא אך ורק בדרך לימודו, אולם לא למעשה.

והנה מי "שמוצא עצמו בין הרים". ראשית יש לחוש שזה נובע מ"גאווה" וכדו', כי קליפה קודמת לפרי. ולכך תחלה יש לחוש שדבר זה בא מהמקום הבלתי מתוקן שבנפש.

ולאחר מכן, אין לו להכריע כצד אחד שהאמת עמו, אלא יבין ש"חלקו שלו" באורייתא שייך לצד זה, אולם לא מפני שזה האמת וזולתה איננה אמת, אלא שלו נראה שכך האמת מפני שזה חלקו, ולכל אחד לפי חלקו כן נראה לו האמת, כי זו האמת שלו.

אולם למעשה יש לילך אחר דעת הפוסקים ולבטל דעתו מפני דעתם, כי תמיד יש לחוש שעושה כן מגאווה או נגיעה אחרת, וכל זאת לרוב שיפלותינו. וכן יש לחשוש מאוד שהכרעה זו נובעת מקטנות דעת מופלגת ביחס לראשונים.

בחור צעיר ששוכח תלמודו מיד לאחר הלימוד

בחור צעיר שוכח תלמודו מיד לאחר הלימוד, הדבר מוריד לו את הרצון להשקיע בלימוד. מה ניתן לעשות? תודה רבה

תשובה:

יש להתמקד בעיקר בחיבור העצמי ללימוד, התקשרות השכל והנפש מתוך הבנה שזו התכלית. כי הידיעה היא החיצונית והתקשרות הנפש היא הפנימית.

ויש לידע שישנם אנשים שיודעים פחות מזולתם אולם הם גדולים מהם מפני חיבורם העצמי.

מבט זה נצרך לקנותו היטב.

מלבד כך יתפלל לפניו ית"ש על כך רבות, יעשה הסגולות לזכרון שהוזכרו בדברי רבותינו, ולו מעט כשמן וכדו'.

בלבבי משכן אבנה

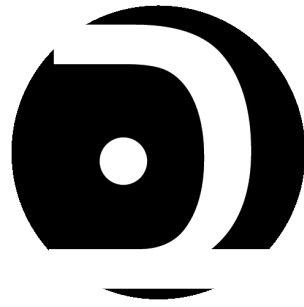
שאל לבבי

שאלות ותשובות

שלח תשפ"ב

[246]

מהארכיון

- ב מבנה הנפש חינוך ילדים וחסידות
- ב כיצד להתגבר על מידת העצלות
- ג דרכים ושיטות טיפול לגמילה מהתמכרויות
- ד קושי בלימוד בקיאות
- ד תדמית עצמית ירודה
- ה סילוק פחדים ע"י ביטול רצונות
- ה ספרי בלבבי ודע את עצמך
- ה סוגיית הבחירה והידיעה
- ז הדרכה למעבר דירה

מבנה הנפש חינוך ילדים וחסידות

שלום וברכה למורנו ורבנו אהוב ליבנו, רציתי לשאול מה ההבדל בין השפעת הנפש האלוקית לעומת ההשפעה של יצר הטוב על החלק המודע של האדם (נפש שכלית)? ובפרט ביחס לחינוך ילדים שכידוע מהזוה"ק ומדרך עץ חיים לרמח"ל יצ"ט שלהם מתגלה רק בגיל 13. ב. האם שייך לחנך ילדים לעבודת ה' לשמה או שעיקר להרגילם בתורה ומצוות ע"י נתינת דברים שישדלו אותם לפעול כגון ממתקים וכו'.. ג. האם העיסוק בחסידות הוא לפני העבודה או במקביל לתורת הרב לגבי 4 יסודות?

תשובה:

א. הנפש האלוקית, עצם האני. יצר טוב, כח חיצוני. ולכך השפעת יצר טוב בתפיסה של "קנין" רוחני. לעומת השפעת הנפש האלוקית, בתפיסה של "גילוי האני".
ב. נצרך לחנך מתחלה שיהא ניצוץ לשמה ולהחדיר מבט פנימי שהתכלית היא לשמה, ולהגיע לכך מתוך שלא לשמה. אולם שכבר עתה יהא ניצוץ של לשמה.
ג. העיסוק בחסידות היא ידיעה כללית של נפשות ישראל, שורשים וענפים כלליים. תורת ארבעת היסודות תכליתה הכרת הנפש הפרטית שלו.

ניצוד להתגבר על מידת העצלות

לכבוד הרב, שליט"א,

האתגר שעומד בפני הוא שיש לי מידת עצלות מאוד חזקה, ובאופן כללי אני זז ונוקט פעולה לאט לאט. אני צריך את עצתו של הרב במה אני יכול לעשות כדי לנקוט בפעולה מהירה יותר לקראת הגשמת מה שאני יודע שעלי לעשות. אני מרגיש שנגמר לי הזמן ורוצה לנקוט בפעולה מהירה יותר.

תודה

תשובה

לקום כל בוקר בזריזות. לאכול מעט פחות מה שצריך בכדי שיהא קלות של גוף.
לעשות בכל יום ב' דברים בזריזות מתוך מודעות של פיתוח הזריזות.
ללכת מידי פעם קצת במהירות.
לעשות בכל יום ולו כמה מעשים קטנים שמשמחים ונותנים קלילות.
להתבונן הרבה על התכלית ולשנן דברי המשנה, "הזמן קצר והפועלים עצלים".

דרכים ושיטות טיפול לגמילה מהתמכרויות

לכבוד מו"ר שליט"א. בדור מבולבל זה, כמה הכרת הטוב יש לנו על הדרך הברורה היסודית המקיפה והמעמיקה שהרב נותן בפנינו.

בענין התמכרויות, והטיפול בהם:

א. כשיש לאדם מידי פעם התפרצות של מעין דיבוק הנכנס בתוכו ומכריחו לעשות דבר שמכור אליו, האם ישנה דרך שהאדם פשוט ישלוט בעצמו, על אף שמרגיש שכרגע הוא יצא מכלל שליטה.

ב. מה היא הדרך להגמל לגמרי.

ג. הנה לאחרונה קמו אירגונים שזו כל מטרתם לעזור למכורים, אך סיגנון שיטתם אינו כסגנון שאני רגיל לשמוע מהרב, ועל כן שאלתי האם מומלץ או מוכרח להתשמש בשיטות אלו, או שיש סיבות להמנע.

שיטה אחת שההתמכרות נובעת ממזיקים שהאדם ברא בחטאיו הקודמים, המושכים אותו לחטוא עוד, והדרך היחידה לדבריהם לבטל את אותם המזיקים היא ע"י קיום למעשה של דברי האר"י בדבר התיקונים של תעניות [או פדיונות] בצירוף ק"ש על המיטה עם כוונת השמות הקדושים.

שיטה שניה שסוד היציאה מההתמכרות היא לידע כיצד לשנות את ההגדרות ב'מחשב של המח'. ששם מוגדר מה זה הנאה ומה לא. וזאת ע"י שמייצרים פעם אחר פעם 'קשר' בתת מודע בין מה שעד עתה היה מוגדר כהנאה, לסבל. דוגמא לדבר, אדם המכור לגלידה, יסתכל בה ויגרום לעצמו להקיא. וכך כמה פעמים עד שהמח מקשר בין הגלידה לסבל של ההקאה. או אדם שמכור למחשבות רעות, בכל פעם שעולה בו מחשבה זו יריח ריח רע, והמח יקשר שהמחשבה היא זו שגורמת לריח הרע.

תשובה:

א. שליטה חלקית אפשרית כמעט ללא יוצא מן הכלל.

ב. נצרך לברר את שורש המניע ולפ"ז לתקנו בשורשו. נצרך ברור בכל התמכרות לברר פרטיה ולפ"ז תיקונה.

ג. בודאי שיש חלק ששייך לנפש הבהמית במדותיה הבלתי מתוקנים ושם התיקון ע"י דרך ארבעת היסודות.

ויש חלק שהוא תולדת פגם רוחני על עוונות. ולצורך כך נצרך "תשובה" בכל חלקיה כמו שביארו רבותינו כל אחת ושיטתו.

שינוי התודעה במחשבה בודאי הוא יכול להיות חלק מן התיקון. אולם על דרך כלל נצרך תיקון הן במעשה, הן בהרגשה והן במחשבה. תיקון מחשבה - תודעה ללא מעשה, משול הוא כמים ללא כלי. שהשותה באופן זה רובו נשפך לחוץ.

קושי בלימוד בקיאות

ראשית, תודה על התשובות שהשיב לי הרב על השאלות הקודמות ששלחתי. קיימת בנפשי סתירה חזקה שאני סובל ממנה כבר שנים. מצד אחד אני מרגיש צורך, אפי' הכרח, לדעת רבה תורה היטב, לפחות כל הש"ס ועוד ושאוכל לפסוק כל שאלה רגילה המתעוררת [נראה לי שזה בא יסוד האש, שלפי הנראה הוא היסוד החזק שבי]. אבל מצד שני אין לי הנאה בלימוד בקיאות, וכשאני מנסה ללמוד מהר, כגון במסגרת דף היומי אני נשרף מזה ומאבד חשק. אבל כשאני לא לומד מהר יש בי לחץ שאני לא מעותד לדעת ש"ס עד עשרים שנה וכדו', אף שמעצם הלימוד יש לי הרבה הנאה וגישמאק. מה עלי לעשות, האם לוותר על ה'הכרח' לדעת הרבה ולשמוח בלימודי יום בלי להסתכל כמה אני יודע? אמנם אני יודע אם זה מציאותי בשבילי. וגם לא הצלחתי כ"כ למצוא מיצוע שישביע את ב' הצדדים. אנה הדריכני בדרך הנכונה.

תשובה:

עיקר התיקון הוא איזון פנימי של יסוד האש. ודבר זה נתבאר בהרחבה בשיעורי ארבעת היסודות, אש - גאווה, כעס, כבוד.

באופן מעשי עכשיו. יש לקבוע זמן בכל יום ללמוד הספק כגון שעתים וכדו' עם חזרות, וזולת זה אפשר לעסוק בעיון. החלטה חזקה שזה חלקי יצור השקטה.

תדמית עצמית ירודה

בספר דע את עצמך הרב מאריך לבאר שדרך התורה לאדם לסלק 'תדמית עצמית ירודה' הוא ע"י הזיהוי עם הנשמה, ולדעת שהנשמה לעולם טובה ולעולם אי"ז משתנה. אני סובל הרבה מתדמית עצמית ירודה בשביל מיעוט ידיעתי בתורה, ולא מפני מעשים רעים וכדו'. איך אני מתקן את זה ע"י זיהוי עם הנשמה? [האם נשמת האדם זוכר כל מה שהוא למד, ורק הגוף הוא שאינו זוכר?]

תשובה:

כן. נפשי יודעת מאוד. ובמתן תורה כל נפש קבלה את כל חלקה בתורה. וכן בכל גלגול לומד כל התורה ששייכת לגלגול זה בהיותו עובר ואח"כ בא מלאך ומשכחו כמ"ש בנדה.

ולכך זהו גדר בפנימיותו עדיין יודע, ובחיצוניותו שכח. וכל עמלינו הוא בבחינת שכחום וחזרו ויסודום כמ"ש בפ"ק דמגילה.

סילוק פחדים ע"י ביטול רצונות

בספר הנ"ל יש פרק שלם לבאר דרך לסלק פחדים ולחיות בשלוה, ע"י ביטול הרצונות. אינני מבין, בשלמא רצונות גשמיים יש לבטלם, אבל מה יעשה אדם עם רצונות רוחניים, לעלות בתורה ועבודה וכדו'. כי אם האדם יבטלם הרי יפסיק לעבוד ולעמול, ואם לא יבטלם, מ"מ יש לו רצונות ואינו שמח כמות שהוא ואינו חי בשלוה ברוגע? אנה הסבר לי.

תשובה:

יש לרצות רק אם הקב"ה רוצה בהם, רצון על תנאי. רצון גשמי ביטול כפשוטו. לעומת כך רצון רוחני, אם לא יצא לפועל, כלומר שאין זה רצונו ית"ש לעת עתה בפרטות.

ספרי בלבבי ודע את עצמך

למדתי בלבבי משכן אבנה ח"א וח"ב, וכמה שבועות אני עובד במהלך שמתבאר בלבבי משכן אבנה, ובס"ד אני רואה הצלחה בזה ומתענג מהחזרה המרובה על היסוד הפשוט שיש בורא עולם. למדתי גם הספר דע את עצמך, ונראה לי שעצם המהלכים שבשני הספרים דומים, בלבבי משכן אבנה הוא גילוי הבורא בתוך העולם, ודע את עצמך הוא גילוי הנשמה שבתוך האדם. חשבתי א"כ שאולי ניתן לשלב את ב' העבודות, בד בבד שאני עובד על קנין האמונה בהבורא - נשמת העולם, אעבוד על גילוי נשמתי בדרך המתבארת בספר דע את עצמך. האם אכן השערתי נכונה שב' המהלכים דומים? וגם האם למעשה אפשר לעבוד על ב' המהלכים בד בבד, או אולי זה יכביד על הנפש מדי, או שאפסיד קנין אמיתי בדברים וכדו'?

תשובה:

דומים ושונים, ואין לעבוד יחדיו ע"ד כלל. דברים אלו נתבארו בתשובות בהרחבה והודפסו בספר שאל לבי תשע"ח-ט.

סוגיית הבחירה והידיעה

שלום לכבוד הרב שליט"א, אשר מאור תורתו הברורה אנו הולכים בחושך העוה"ז.

רציתי בבקשה לשאול את הרב בנוגע לסוגיית הבחירה והידיעה.

א. הרב הזכיר בכמה שיעורים, שאופן הבחירה הנכונה היא כאשר האדם עושה את מירב ההשתדלות בשיקוליו יחד עם הידיעה שלא משנה מה יבחר, זאת חלק מהיותו, ולא יכול היה לבחור אחרת, וכך האדם בעצם משתמש בצורה נכונה בכח ההויה ובכח הבחירה שבו.

אבל לכאורה ההשתדלות בשיקולים של האדם, היא אף פעם לא תהיה אמיתית לגמרי, ואם ניקח את זה לשתי הקצוות, אז אפי' רשע גמור שפועל מכח יצרו אנסו עד הקצה של צדיק גמור, בסופו של דבר לכל אחד יש את טבע נפשו ומקום גידולו שמשפיעים במידה מסויימת על בחירותיו. ובעצם כמעט בכל בחירה של האדם אני יכול לנתח ולהבין כיצד זה הגיע כתוצאה

מטבע נפשו, השפעות הוריו שיוצרים אצלו רצון לקבל לעצמו באופן מסויים, שהוביל אותו לבחירה הנוכחית.

וכן אם מצד ההוויה של האדם, מצד העצם, מצד חלקו שלו, אין לו בחירה, אלא הכל היה הווה ויהיה.

אז האם נכון לומר לפי זה שכל ה"בחירה" של האדם בעולם הזה, היא להסתכל על מה שעבר עליו כל ימי חלדו, ולהאמין אמונה שלמה בהשגחה פרטית, שכל מה שעבר עליו הן בעסקי מצווה הן בדברי הרשות והן אפילו בעברות היותר חמורות שעשה, ואפי' במזיד ולהכעיס, הכל היה מחלקו שלו. ורק ע"י מה שעבר, יוכל להמשיך הלאה ולבחור עד כמה שיש בכוחו, בהשגתו, לדבוק במלך מלכי המלכים ולקיים מצוותיו.

והסתכלות זאת צריכה להביא את האדם למצב של עוז וחדווה במקומו, ושמחה ברגע שהנוכחי שהקב"ה הוביל אותו לשם, וממשיך להוותו כל עת מאין ליש. וכן צריכה להובילו ביתר שאת ועוז להתקדם ולעשות ככל שביכולתו בעבודת ה'.

ב. אשמח אם אפשר ג"כ לקבל מקורות בנושא. וכן את הגדרת הנושא בשפה הקבלית.

תודה רבה מקרב לב על ההשקעה הרבה שהרב מגדיש להשקות צמאי נפשות ישראל.

תשובה:

א. בחירתו של האדם תלויה בכללות בשורש נשמתו רוחו ונפשו, בטבעיו של נפשו הבהמית, ובכל מאורעות שעבר עד הנה בכל הגלגולים כולם. הן מעשים טובים והן להיפך. שנעשו בבחירתו ושלא בבחירתו.

ליחס את העבירות שעשה בעבר להשגחה פרטית זוהי דרך דקה מאוד ומסוכנת מאוד שרבים נפלו בה. וניתן להשתמש בה רק לאחר שאדם עשה תשובה שלמה ממש שאזי דבק בידיעה שלמעלה מן הבחירה. אולם כמעט אין מי שנוגע במדרגה זו, ולכך רוב אלו שהלכו בדרך זו נפלו.

אולם כל זאת ביחס לעבר. אולם מכאן ואילך לו לדעת ולחוש שעתה נמצא בנקודת בחירה שתלויה בכל העבר כנ"ל, אולם עתה יש לו בחירה גמורה איך לכוון את כל העבר לעתיד. אולם גם במצב זה יש מדרגה לדבוק בידיעה שלמעלה מן הבחירה. והיא מדרגת האבות הקדושים שניטל מהם יצה"ר, כמ"ש בספ"ק דב"ב. ושם כל העבודה שאור הידיעה יזכך את מקום הבחירה בנפש שיכיר שהוא עשה עושה ויעשה לכל המעשים כולם. והוא אור עוה"ב.

ובלשון של חכמת האמת. וכמ"ש האריז"ל בספר ארבע מאות שקל כסף, שבאצילות אין בחירה אלא ידיעה, ובבי"ע יש בחירה. ולכך נשמות של בי"ע הם במדרגת בחירה, ונשמות דאצילות הם במדרגת ידיעה. אולם אף הם מצד הלבשתם בגוף יש להם בחירה. ועבודתם להאיר את אור נשתם, את אור הידיעה בגופם. ויתר על כן אף הם יש בהם בי"ע דאצילות. והוא בחירה לבחור בידיעה. והבן ג' מדרגות. בי"ע - בחירה כפשוטו. בי"ע דאצילות - לבחור בידיעה. אצילות דאצילות - כולו ידיעה.

ב. מקורות בהרחבה בענין זה נאספו בספר להב אש מהדורה חדשה בפרק ידיעה ובחירה.

הדרכה למעבר דירה

שלום לכבוד הרב, אני רוצה לדעת מה הרב חושב על מעבר דירה? האם צריך לחשוש מזה? האם חובה שתהיה סיבה מאד מוצדקת? (אנחנו זוג עם 3 ילדים ומאז שהתחתנו עברנו די הרבה דירות..) ולמרות שהבית הוא בסדר, מהרבה בחינות אין לנו הרגשה של שייכות למקום, אין כל כך קשר עם שכנים וכדומה. וגם הבית קצת קטן ולא כל כך מואר. בכל אופן חשבנו לעבור בעיקר כדי שיהיה יותר קרוב לחיידר של הבן ונעביר את הבנות גם יש שם קהילה או ריכוז של בעלי תשובה וחשבנו שזה יותר מתאים לנו. אשמח להכוונה וברכה.. תודה רבה!!!!

תשובה:

יש לברר מקום שמתאים לפחות לכמה שנים קרובות, בתקוה לגאולה מיד. ולאחר שהוחלט ונעשה המעבר, אין לעבור רק אם נתחדש סיבה חזקה מאוד. הבירור נצרך שיהא מעמיק ויסודי מתוך בחינה רוחנית, לכל בני הבית, נפשי, חברתי, כלכלי, מעשי. ואחר ההחלטה נצרך חוזק פנימי לא לזוז ממנה. וכל זאת מתוך תפלה שמלוה את האדם לאורך כל צעדיו יום יום, שעה שעה.

לקבלת העלון השבועי בדוא״ל, וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,

יש לשלוח בקשה לכתובת: info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו״ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לבירורים בנושאי ״בלבבי משכן אבנה״ ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט״א מופיעים ב״קול הלשו״ ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

בלבבי משכן אבנה

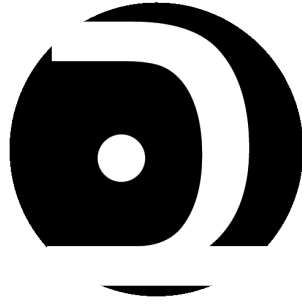
שאל לבבי

שאלות ותשובות

קרח תשפ"ב

[247]

מהארכיון

בני תשע מידות ותיקונם..... א

חולשה במצות הבית ותיקונה..... א

הוא ומידותיו חד וענין העצבות..... א

שיער ותספורת..... ד

כוונת השמות בשאיפה ונשיפה..... ד

תיקון הסתירות שבנפש - לאשה..... ה

פתח ללימוד חכמת הקבלה..... ה

ניצול הזמן בשעת הנהיגה ברכב..... א

ניצוד ללימוד בספר הכוזרי..... א

בני תשע מידות ותיקונם

מה יכול האדם לעשות בעבור בניו או בנותיו אם הוא חושש ח"ו שהם באים מאחד מן התשע מידות שהובאו בשו"ע (סי' רמ ס"ג).
תודה מאד להרב שליטי"א.

תשובה:

אמרו (נדרים, כ, ע"ב) המורדים והפושעים בי, אלו בני תשע מדות, בני"י אסנ"ת משגע"ח, בני אימה, בני שנואה, בני נידוי, בני תמורה, בני מריבה, בני שכרות, בני גרושת הלב, בני ערבוביא, בני חצופה. ופירש הר"ן (שם) שלפי שיש צד עבירה ביצירתן הוו מורדין ופושעין. ולשון הטור, פוגם הולד. ולשון הב"ח (או"ח סימן רמ) הולד יהיה פגום כשיהיה נוצר ע"י ביאה זו. ועיין פרישה (אהע"ז, סימן כה) ז"ל, ז"ל מור"ש, וכו', פגם גדול יש בו. ובבעלי הנפש לראב"ד כתב, פוגם את הוולד, ופוגם את עצמו.

ועיין פרישה או"ח סימן ר"מ. ועיין מאמר מרדכי שם. ועיין זוה"ק, דברים, רל, ע"א. ושם, פקודי, רס"ז. וחמדת ימים, שבת קדש, פרק ט'. ומשנת חסידים, מסכת תפלת? העשיה, פ"ו. ומחשף הלבן, יתרו.

ועיין לשם שבו ואחלמה (חלק הביאורים, שער העקודים, פ"א) בני תשעה מדות שאמרו בנדרים ספ"ב וכו', הנה פשוט הוא שהם בסכנה גדולה למאד, וכו', עיי"ש.

ותיקון תשע מדות אלו בזמן, עיקרם בין ר"ה ליוה"כ, כמ"ש בילק"ש (ישעיהו, פ"א, רמז שפט) רחצו הזכו וגו', תשע מדות כתיב כאן כנגד תשע ימים שבין ר"ה ליוה"כ, ומה כתיב אחריו, לכו נא ונוכחה יאמר ה', אם יהיו חטאכם כשנים כשלג ילבינו. ד"א, כנגד קורבנות ר"ה, פר אחד, איל אחד, כבשים בני שנה. עיי"ש.

ועיין (ברכות, כט, ע"א) הני תשע של ר"ה כנגד מי. ועירובין (מ, ע"א) ר"ה שחל להיות בשבת, לב"ה מתפלל תשע. ור"ה (לד, ע"א) תשע תקיעות. ושורש הארה זו הוא ט' תיקוני דיקנא דז"א, כנודע, עיין זוה"ק, דברים, קמז, ע"א. ושורש הפגם נעוץ בכך שהנוק' יצאה נקודה אחת ונחסר ט"ס, כנודע. והז"א תחלה היה תלת גו תלת, ונעשה ו"ק. ואח"כ גדל ונעשה לו ג"ר, נעשה ט"ס. וזהו שורש התיקון. ועיין עמק המלך (שער טז, פרק ס"ה) י"ג מדות בהתפללו על עון מחילת העגל, ובמרגלים לא זכר אלא תשע, הענין כי עון העגל היה פוגם בז"א, עיי"ש. ועיין קהלת יעקב (ערך תם) תם (ז"א) ר"ת תשע מדות. ועיין ברית כהונת עולם (מאמר אילו של יצחק, פרק נ"ח) תשע פעמים מדה, גימט' אמת. סוד איש תם, אמת, א-תם. ועיי"ש מאמר פיתוחי חותם קודש, פ"ב, ופ"י. ופרי עץ חיים, שער הסליחות, פרק ח. ועץ חיים, שער הפרצופים, דרוש ב'. ועשרה מאמרות, מאמר אם כל חי, ח"ב, סימן טז. ושיח יצחק, ח"א, דרוש לשבת בראשית.

ולכן עיקר התיקון למעשה בכללות, התדבקות בתשע מדות של רחמים שהוזכרו במרגלים. ובפרטות לכל אחד מן התשע תיקון ומדה לעצמו. וזה שורש גדלות בין ט' יום ויום אחד, וט' חדשי עיבור, ותשע שעות של יום. עיין תענית, כה, ע"ב.

ויתר על כן כל מדרגת תשע תיקון לכך. כגון (ברכות, לב, ע"ב) חסידים הראשונים היו שוהים תשע שעות ביום בתפלה. עיקם הכתוב תשע אותיות ולא הוציא דבר מגונה מפיו (פסחים, ג, ע"א). טהרה בתשעה קבין, ועוד.

חולשה במצות הבית ותיקונה

לכבוד מו"ר הרב שליט"א, יישר כוחכם על הספרים ועל השיעורים הנפלאים שלך, זה עשה שינוי משמעותי בחיים שלי.

אני רוצה לשאול שאלה בנוגע למצות עונה. אין לי [כמעט] תאווה לזה. והקישוי לא פועל. מאיזה יסוד זה נובע, ומה התיקון. תודה רבה

תשובה:

פעמים זה ענין גופני, ופעמים ענין נפשי.

הענין הנפשי נחלק לכמה חלקים:

א- רוממות מעל החומריות, והתדבקות בעולם עליון יותר.

ב- "אין קישוי אלא לדעת". ופעמים חסר בדעת, כנשים וקטנים. וזהו חסרון בדעת - התקשרות.

ג- פגם היסוד נקרא "קרי", לשון מקרה. והיפוכו "עצם" כמ"ש ר"א אבולעפיה, בספרו חיי העולם הבא. ופעמים האדם דבוק במקרה, וחסר מדרגת עצם.

חסרון בארבעת היסודות, הן נפשי והן גופני:

ד- חסרון ב"חמימות", שליטת קרי, "קור". וזהו חסרון ביסוד ה"אש".

ה- חסרון בטיפה, בזרימה. וזהו חסרון ביסוד "המים".

ו- חסרון ב"יורה כחץ", וזהו חסרון ביסוד ה"רוח".

ז- חסרון ב"קישוי" עצמו, וזה חסרון ביסוד ה"עפר", שממנו בא הקושי.

הוא ומידותיו חד וענין העצבות

שלום כבוד הרב, א. ראיתי בשיעור נפש החיים שהרב אומר שכל הסוגיא של 'הוא ומידותיו חד' זה דורש הסבר, האם הרב יוכל להסביר מה הכוונה ואיך זה בא לידי ביטוי בעבודת נפש? הרי אם אני לומד את התורה ודבק בחכמתו אז אני יכול להכיר שזה חכמת הבורא אבל איך זה מעלה אותי להכיר שזה זה הבורא בעצמו? (וכן לגבי המידות או הרצון). מילא אני דבק בהווית הבורא אז אני דבק (כביכול) בו, אבל איך דבקות במידה מסויימת גורמת

לי לא רק לגלות את מידת הבורא בתוכי אלא גם לגלות את הבורא בעצמו? דבקות מידה/רצון מצמצמת אותי למידה/רצון. כלומר השאלה היא מה בעצם הידיעה "שהוא ומשהו ממנו חד" נותנת לי בעבודת נפש?

ב. בנוסף בעל התניא אומר שעצבות לא שייכת בנפש האלוקית, בעוד שמעתי שיעור מהרב שלהעלות את העצבות לשורשה זה גם דבקות בבורא. באיזה אופנים העצבות באה לידי ביטוי שהיא בשורשה? ואיך ממנה נדבקים בבורא?
ג. מה ההבדל בין עצבות לאבלות? מה ההבדל בין דברי בעל התניא לדברי הרב? תודה

תשובה:

א. הוא ומידותיו חד, כלומר שהמידות אינם דבר נבדל ממנו, אלא הוא נגלה בתוכם, כביכול העצמות נצטמצמה ונגלית בתוך גבול, מדות. "כשהוא רוצה משרה שכינתו בין שני בדי ארון". והבן שאין אנו מדברים עליו כפשוטו, אלא ע"י גילוי, שהוא נגלה במידותיו. והמשל כאדם הלובש בגד ברחובה של עיר, שראיית הבגד יוצרת את החוש שכאן נמצא הגברא בתוכה. וכן הוא לגבי מידותיו, שהם כלים שלו כביכול שנגלה בתוכם.

ובלשון דקה יותר. מידותיו הם "חלקי" גילוי. גילוי שלם בערכנו, אור אין סוף. גילוי חלקי, מידותיו.

ב. עצבות כפשוטו אינה שייכת בנפש האלקית, אלא מרירות, כמ"ש בתניא. עצבות במהותה הפנימית צמצום, "אמה עצבה", שייכת אף בנפש האלקית. האדם דבק בצמצום של הבורא שצמצם אורו הא"ס לצדדים.

ג. עצבות - צמצום, כנ"ל. אבל, צער על ההעדר. מהות האבלות נתבארה בשיעורי בלבביפדיה, מחשבה, ועבודת ה'. ומהות העצבות נתבארה בשיעורי ארבעת היסודות - יסוד העפר.

שיעור ותספורת

אני גיורת. נשואה, הולכת עם מטפחת. מורידה את שערות הראש עם מכונת תספורת פעם בשבוע. האם בפעולה הנ"ל אני מחסירה מעצמי "שער-שיעור-השערה"?

תשובה:

אמרו חז"ל, שמלך מסתפר בכל יום, וכהן גדול פעם בשבוע. וזו התדבקות במדרגת כהן גדול, בניצוץ ממנה. ראוי לתת לב שיהא איזון נכון בין מעשה זה לשאר כל החלקים הן בגוף והן בנפש.

כוונת השמות בשאיפה ונשיפה

נאמר שכצבי הירש הרבי מזידיטשוב [תלמיד של החוזה מלובלין] היה שואף הוא היה מתרכז בשם י-ה-ו-ה וכשהוא היה נושף הוא היה מתרכז בשם א-ל-ו-ק-י-ם. האם זה משהו שיכול להתאמן כיום ואם כן למשך כמה זמן ומתי?

תשובה:

כן. הזמן משתנה מנפש לנפש, אולם ראוי ג' פעמים בכל יום, שחרית, מנחה, וערבית. ובכל פעם ג' פעמים.

תיקון הסתירות שבנפש - לאשה

קראתי את התרגום באנגלית של הדרשה של פרשת שמות [שיחת השבוע 015 שמות. עמל. ישוב הסתירות בנפש. תשע"ז] על החשיבות של פתרון הסתירות הפנימיות של האדם. לפי הבנתי את הדרשה, הדרך הטובה ביותר לעשות זאת היא ע"י ללמוד תורה. עם זאת, האם יש דרך אחרת שאישה יכולה להשתמש בה בכדי לפתור את הסתירות שלה אם אין לה זמן ללמוד כל כך הרבה תורה? תודה רבה לך.

תשובה:

יש להעמיק ולהבין ולהפנים, שכל דבר בנוי בצורה של דבר והיפוכו, כמו "זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם". ואח"כ להתבונן בכל יום על דבר אחד ולראות בו דבר והיפוכו, ואיך הם אינם רק סותרים זה לזה, אלא כיצד הם משלימים זה לזה. וכך לאט לאט הנפש קולטת את הסתירות שבקרבה כבנין ולא כהפרעה. ואזי בכל סתירה בנפש יש לראות את ההשלמה שבסתירה ולא רק את ההפרעה שבה. וזהו העבודה בשורש לתקן את הסתירות בנפש. וישנה עוד עבודה בענפים, להקטין את הסתירה ולצמצמה.

פתח ללימוד חכמת הקבלה

שלום לכבוד הרב. אני אברך שב"ה לומד בעיון ובבקיאות תמידין כסדרן. בשנים האחרונות התקרבותי לאדם גדול תלמיד של גדולים אשר פתח בפני מעט את הדרך אל לימוד הסוד כלומר שלמדנו חלק משער ההקדמות ואח"כ דעת ותבונה (לא את כולו רק את הפרקים הראשונים, עד פרק י"ב לא כולל מוחין דקטנות) וכמובן עם באורים. חשוב לציין שלא למדנו כ"כ את ה"שימוש" בחכמה זו (חסידות, כוונות וכו') אלא חכמת האמת, כך הייתה דרכו של הרב. כעת בעוונותינו הרב נפטר ואכמ"ל, ושאלתי היא מה המשך הדרך בלימוד הנ"ל האם לחפש עוד אדם גדול (לא נראה לי שדבר זה אפשרי כ"כ) או להמשיך לבד עם היסודות שלמדתי או אולי להשתמש בספרי עזר (שפע טל, תלמוד עשר הספירות וכדו') או שעורים (כמו שיש לרב שליט"א) החשש שלי הוא שאין כאן הכוונה אישית, וכידוע המקום לטעיות גדול מאד. מחכה לתשובת הרב. תודה רבה לרב שליט"א על כל השיעורים הנפלאים ועל מסירות הנפש למסור אותם.

תשובה:

ראשית יש לבכות לפניו ית"ש שיזמין לכם רב אמת. לעת עתה ראוי להמשיך ללמוד, וראוי ללמוד ראשית **פתחי שערים** כולו לר' יצחק איזיק חבר. ואח"כ **אוצרות חיים** כולו, ואח"כ **עץ חיים** לפחות עם פירוש הלשם שנותן בירור שיטתי של "מהלך" בחכמת האמת.

ניצול הזמן בשעות הנהיגה ברכב

לכבוד הרב שלום, תודה רבה על כל השיעורים, ספרים והעצות, יש לי שאלה בקשר ללימוד בזמן פנוי. לא זכיתי להיות אברך ש"תורתו היא אומנותו", ויש לי זמני נסיעה ברכב הפרטי שאני מרגיש שאולי אוכל לנצל בצורה יותר טובה. מדובר על מינימום של שעה וחצי ביום, ולפעמים כמה שעות.

השאלה היא מה הכי טוב לעשות בזמן הנהיגה:

- 1 כלום (ואז המחשבות משוטטות בכל העולם)

- 2 התבודדות - לדבר / לשיר לקב"ה

- 3 לשמוע למוזיקה ללא מילים

- 4 לשמוע למוזיקה עם מילים

- 5 לשמוע שיעור תורה

- 6 לשנן תהילים - משניות

- 7 לשנן דף גמרא

אשמח מאד אם הרב יוכל לדרג לפי עדיפות.

בתודה מראש, וברכה והצלחה בכל אשר תפנה.

תשובה:

בודאי שראוי לנצל זמן זה, אולם מתוך זהירות יתירה של שמירה בדרכו על עצמו וזולתו.

צורת הניצול משתנה מנפש לנפש כפי צורכה, ויתר על כן לפי רמת הריכוז שניתן לו לפי נפשו תוך כדי נהיגה, כי לא כל הנפשות שוות בכך להתרכז תוך כדי נהיגה וגם לשמור על זהירות כראוי.

ניצול ללמוד בספר הכוזרי

שלום וברכה לכבוד הרב שליט"א.

איזה פירוש הרב ממליץ על ספר הכוזרי?

תשובה:

דבר זה תלוי מה הצורך, פירוש שורשי עמוק ויסודי, או להבנה קלה ומסודרת.

לצורך הבנה קלה ומסודרת, ניתן ללמוד בהוצאתו וסידרו של רבי יחזקאל סרנא זצ"ל. אם נצרך שפה קלה יותר, אפשר ללמוד עם הכוזרי המפורש שנכתב ע"י הרב מרדכי גניזי.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

חוקת תשפ"ב

[248]

מהארכיון

א סרטן - מזל חודש תמוז והמחלה הידועה ל"ע.....

ג..... הכוונה בעבודת תיקון הנפש.....

ד בענין ספר הכוזרי וכח התמימות שבנפש.....

ד קושי ללמוד ולהתחבר עם בנ"א שאין להם תפיסה פנימית.....

ה..... כיצד לקנות את מידת הבטחון.....

ו מצוות תפילין – לשעבד המח והלב המחשבות והתאוות.....

ו מצוות ציצית – וזכרתם את כל מצוותי.....

סרטן - מזל חודש תמוז והמחלה הידועה ל"ע

שלו' למו"ר שליט"א. מה אני יכול לעשות בעבור מי שיש לו מחלה הידועה ר"ל, מלבד תפילה עליהם? עכשיו ל"ע יש לי ג' קרובי משפחה שיש להם את המחלה הידועה, וב"ה המצב של כולם אינו חמור כ"כ, כבר התחילו להתרפא, אמנם אין זה דבר פשוט, וכל המשפחה דואגת מזה. ועל כן אני רוצה לדעת מה ה' רוצה ממני במצב כזה. כל אחד ואחת מקבל איזה קבלה והשתפרות, כגון להקדים לקבל שבת עשר דקות קודם זמן הרגיל, או לגמור ספר תהילים, וכו'. אינני יודע אם זהו התגובה הנצרכת לזה, כיון שהקב"ה דורש פנימיות ולא חיצונית, או אפשר שהקב"ה רוצה גם שיפורים בחיצונית שלנו, מלבד פנימיות. אני מאד מאד חפץ להדרכת הרב בזה. יישר כח להרב, ותודה רבה.

תשובה:

מחלה זו נקראת בהשגחה "סרטן", אותיות סטן-ר, סטן-רע. והוא מלשון סריטה. ועיין תנחומא (האיזנו, פ"א) אדם וכו', וגדל בו יצה"ר, ותחלתו חלש כסרטן, ואח"כ כשנתגדל נתגבר כאריה, ואם חוטא נעשה כבתולה, וכו'. ועיין מורה נבוכים (ח"א, פ"ב). ועיין לשון הספורנו (ויקרא, יג, ב) שאר מיני הצרעת החזקים שספרו, שהם סרטן לכל הגוף בכלל. ומצד התיקון איתא (דרוש ושמת אותם לרמח"ל) בתמוז הבא אחריו מכריעים את השטן, וזה סרטן, סר-שטן. ויבואר להלן אי"ה הקלקול ותיקונו.

ועיין כלי יקר (דברים, א, א) ב"ז בתמוז שעשו את העגל בו ביום נזורו אחר, ופנו אל הש"י עורף ולא פנים [עיין ספר החיים (חלק גאולה וישועה) הפורענויות התחיל בחודש תמוז שמזלו סרטן, וכל העניינים שמתחילין במזל זה מוכנים להשיב אחר ולא פנים] בחודש שמזלו סרטן שדרכו לילך לאחוריו, כך נזורו אחר אחר ואז אבדו ההצלה הבאה מפאת ההשגחה. ועיין ספר יצירה (פ"ה, מ"ח) המליך אות ח' בראיה (לשון חטא) וקשר לו כתר, וצירפן זה בזה, וצר בהם סרטן בעולם ותמוז בנפש, והמסס בנפש. ויש גורסים רגל שמאל. ויש גורסים יד ימין. ועיין אדרת אליהו (מלכים, א, ז, כה) י"ב מזלות כנגד ז' כוכבי לכת וכו'. לבנה כנגד סרטן. והבן שכולה מקבלת והמקבל בוש ואין לו פנים. וזהו שורש המחלה, הסתר, חשך, אחר. נסתר ההשגחה. וכמ"ש במלבי"ם (איוב, לח, יט) בעת שהשמש במזל סרטן, ישכון האור בצפון (מלשון צפון ונסתר), והחשך בדרום. ועיין תוי"ט (פסחים, ה, א) שאין צל כל אדם תחתיו אף באמצע היום, אלא להשוכנים בין עגול סרטן לעגול דלי. ועיין פסיקתא רבתי (פרשה כ') סרטן, מפני שאדם מקמיץ מן החורין ומן הסדקים כסרטן. ועיין סודי רזיא (אות ג'). ואמרו (שם, כז) לא חרב הבית לא בראשון וכו', ולא ברביעי, וכו', ביקש להחריבו ברביעי, עמדה זכותו של משה, אמר רבון העולמים, הסרטן הזה אינו חי אלא מן המים (ובדקות, "וחשך על פני תהום", חשך שבמים), ואזי נמלטת מן המים. ולכך קרן אור פניו. ולכך עושים "הקרנות". ולכך הרוצה להינצל ממחלה זו, עליו לדבוק במדת משה שנמלט מן המים. ועיין פירוש המיוחס לרבינו סעדיה גאון (ספ"י, פ"ה) ח', סרטן, גלות מצרים. סרטן היא חיה גדילה במים, "נוצר לרפואה", עורו לנוי בשולי בגדי מלכים, וכו' לסרטן לאור"א בלע"ז. מה מעשיו בים, עובר לשאת במשאות במים על גבו לשאת סרטנים, ולא נמצא דבר זה לשאר חיה ובהמה.

והבן שהוא שורש החולי, והוא שורש הרפואה, דבר והיפוכו, ששורשם אחד (ועיין רזיאל המלאך, שם מזל סרטן, קהד"ר, קה"ל, פרש"ת, וממנ"י. ודו"ק. עיי"ש בהרחבה, שסרטן אין לו גרון). ועיין פרדס רימונים (שכ"א, פי"ז) סרטן מים, והחונים עליו, עקרב דגים. ועיין מגן אבות לרשב"ץ (פ"ד, המיוחד לתחיית המתים), בהרחבה, בצורות סרטנים.

וכנגד י"ב שבטים שבטים שבט דן כנגד סרטן ואבנו תרשיש, כמ"ש בציוני במדבר. ועיין ספר הליקוטים (ויצא, כט) סרטן - מים, בנצח, הגדל במי החסד. ורפואתו נעוצה בהמשכת החסד, ששורשו בחכמה, תורה אור, חכמת אדם תאיר פניו. ועיין אוצר עדן הגנוז (ח"ב, ס"ב) מזל סרטן, ואז השמש בתכלית העלייה. כי תיקון הסרטן ריבוי אור, הקרנות, כנ"ל, וסילוק הסתר. ועיין רמ"ע מפאנו (מאמר הרקיעים) וכשיגיע השמש לראש סרטן, אז יהיה כדור הארץ מרכז לגופה של חמה,

וכו', וברגע התקופה של תמוז החמה מאדמת קרני הסרטן. והם "הקרנות", כנ"ל. ועיין ספר הברית (ח"א, מאמר יד, פ"ח) והסרטן יכול לילך ע"י ג' קרני הרגשה, עיי"ש. ועיין שבילי אמונה (הנתיב הרביעי, השביל הראשון) וכאשר הבורא ית' מצייר את העובר ע"י שבעה כוכבי לכת, כן מתקן איבריו ע"י י"ב מזלות, וכו', סרטן - החזה והריאה והצלעות והטחול. ודו"ק חזה וריאה, הארה. ועיי"ש בשביל השני. והבן שריבוי הארה יוצר יובש. ותיקונו הארה דתיקון. אור - לחות, מאוזן. ועיין ראב"ד (ספ"י, פ"ה) הסרטן הוא בריאה ממים, ובמים יש רעים וטובים, של שמחה דמעתה מאירה את העינים (אור - לחות, מאוזן), ושל בכיה מכהה את העינים, והסוד והנה שם הנשים מבכות את התמוז. ועיין פרי צדיק (ר"ח תמוז, אות א). ובמחזור לחג הסוכות, תפלת גשם, הלשון הוא, ושמה חלקם בחיים, כסרטן גדל במים חיים, מים חשופים ובקו חצוים, הוצא מבית מים חיים.

ולכך התיקון הארת פנים, התבוננות בהשגחה פרטית, עיני ה' משוטטות בכל, מאירת עינים. ומלבד כך תיקון המים, תאוה. כמ"ש באגרא דפרקא (אות ריז) לא יאכל דרך רעבתנות, רק כמ"ש חז"ל, כסרטן הגדל בים (בשתי אצבעות, עיי"ש אות רעו). ויש לרמוז בזה, סרט"ן בגימט' שיי"ט (לשון שטות, שורש החטא. ולשון שיט במים, שורש התיקון, ודו"ק) ורמז, סרט"ן הגדל, היינו בהגדיל והוספת הכולל ויהיה מספרו ש"ך, בי"ם הוא ב"ן. הנה ש"ך ב"ן מספרו שב"ע, מספר שלום, היינו הוי"ה אלקי"ם במילוי יודי"ן.

ובפרטות על כל אדם לחפש את הנקודה החלשה שבו ולתקנה, הן חיצוניות והן פנימיות.

הכוונה בעבודת תיקון הנפש

לכבוד הרב, עובד כבר כשנתיים על תיקון נפשי לפי ספרי 'דע את' ובלבבי. מצאתי בנפשי מספר ליקויים להלן בולטים שנראה לי שיש להם שורש אחד, כולם מאוד מקשים עלי את עבודת בניין הנפש:
קושי לזכור,
קושי לעשות חשבון נפש,
קושי לקבל החלטה,
קושי בהסתכלות לשים לב לפרטים הקטנים.
קושי לשים לעצמי גבול ומידה ברורים בתנועות הנפש.
זכיתי שבחנוכה האחרון השם ית' האיר עיני להבחין בכל זה, נראה שאולי נובע מאיזה שורש בנפש מקו שמאל, כוח צמצום וכו', אך מאוד מעורפל לי.
אודה מאוד לכבוד הרב אם אולי יוכל לכוון אותי בעבודת תיקון הנפש, שלא אכלה לריק את הזמן הקצר שנותר לתקן פה. רוב תודות על זיכוי הרבים והתובנות הנפלאות שמפרסם.

תשובה:

יסוד עפר בלתי מאוזן. כפי הנראה ראוי לעסוק בנושא ה"ריכוז", שנתבאר בסדרת ארבעת היסודות, יסוד העפר - ריכוז. הדבר קיים הן בשמע, והן בספר.

בענין ספר הנוזרי ונח התמימות שבנפש

שלום הרב.

- א. בפעם הקודמת שאלתי לגבי פירוש על הכוזרי, כוונתי הייתה לספר המעמיק בכוזרי, דוגמת שיעורי הרב שליט"א בחובות הלבבות, מורה נבוכים וכו'. איזה פירוש שיעורים כאלו הרב ממליץ? מחילה על חוסר הבהירות.
- ב. כיצד ניתן לחזק את כח התמימות בנפש? אני מרבה לחשוב, לחקור ולשאול, בדעת דהכרעה, חסר לי בכח החיבור, התמימות והפשיטות. תודה רבה!

תשובה:

א. אינני מכיר.

- ב. מחד לבנות להדיא את כח התמימות, שנתבארה בלבבי משכן אבנה חלק א-ב. ומאידך לבנות מהלך של בקיעה מן הדעת ללא ידע, למעלה מן הדעת, שנתבארה בספר הנ"ל חלקים ח-ט.

קושי ללמוד ולהתחבר עם בנ"א שאין להם תפיסה פנימית

לכבוד הרב שליט"א, ב"ה נתרוממתי לאין שיעור משמיעת השיעורים של הרב וממהלך החשיבה של הרב וכל האורות שקיבלתי מהשיעורים והספרים והשאלות ותשובות, וכתוצאה מזה אני נעשה אדם פנימי יותר ב"ה, ואע"פ שרחוק אני מן השלימות, ויש לי עדיין הרבה שלבים לעבור כדי להגיע לשלימותי, מ"מ ע"י המהלך של הרב יש לי מקום מדור בנפשי שמשם אני שואב פנימיות, אור, מנוחה, קדושה, מושגים, גדלות, מהלך חשיבה של יושר, והרגשה חדה של הרבש"ע בכל מצב.

כתוצאה מזה קשה לי ללמוד בישיבה ששם אין נמצאים בנ"א פנימיים כמוני, כיון שאני רואה הרבה בחורים ואברכים שכל השפת הגוף שלהם וכל התנועות שלהן וכל סגנון הדיבור שלהם מורה על זיהוי עם הגוף ולא עם הנשמה שלהן. ואפשר הסיבה לכך הוא משום שעדיין אין אני מזדהה כ"כ עם הנשמה שלהן וגם אני חושב הרבה על הגוף שלי (ו"כיצד אני נראה לבנ"א), וכמו דברי הבעש"ט שהאדם רואה חסרונות באחרים משום שיש לו אותו חסרונות בדיוק. אבל זאת לא ברור לי, ואני חושש מאד שעיקר הסיבה משום שאני שונה מאחרים בכל שאני יותר פנימי מהן ויש לי כ"כ מושגים ברוחניות וע"כ אני סולד מאחרים שנראה כבנ"א מאד גופניים וחיצוניים, שהעיקר בחייהם הוא חיי הגוף שלהן, התאוות שלהן, ומראה הגוף שלהן, וכו'. ותמיד אני "דן" אותם ואני שונא אותם.

וגם קשה לי שאני מרגיש מבודד מאחרים, ושאין לי חברים. חשוב לי לציין שב"ה יש לי ב' חברים כאן בישיבה, א' מהן עוסק הרבה בשיעורי הרב, וגם יש לו הבנה בהשיעורים והמושגים, והוא מהתלמידים הגדולים של הרב, וגם יש לי חברותא בכל יום לשלושים דקות ללמוד שיעורי הרב. זה פותר הבעיה של מציאת חברים ב"ה בעבורי, אבל אין זה פותר הבעיה שאני מרגיש שנאה וריחוק מכל שאר בני הישיבה, כשאני נמצא בבהמ"ד ולומד אני בחבורה, או כשאני הולך לחדר קפה לשתות קפה שאז אני שומע שיחתם בעניני שטות ודברים ריקים, ואז אני מרגיש שנאה כלפיהם,

וכו'. אבל אינני רוצה לשנוא אותם, אני רוצה לאהוב אותן, וגם אני רוצה להיות מעורב יותר עם הבריות ולהיות חבר של כולם, אבל קשה לי, מהסיבות שהזכרתי.

אני מבקש עצה מהרב לזה, וסליחה על כל האריכות. תודה רבה להרב על הכל,

תשובה:

מאמר החכם, "העולם כולם אוילים, והחכמים כגרים ביניהם". וזהו גר אנכי בארץ. וככל שאדם מתעלה יותר נעשה גר יותר כאן בארץ, ומנותק נפשית מתפיסת אנשי החומר. וזהו יסורי הצדיקים. ואשרי לו שאלו יסוריו.

אולם מאידך על האדם להיות מחובר לבנ"א בשיעור מסוים, ובכמה פנים.

א- אהבה פנימית שלמעלה מטעם ודעת, מצד עומק הנשמה, ששורשם חד.

ב- בנים אתם לה', ומצד כך כל ישראל מקושרים בבורא, ובכלל אהבת הבורא לאהוב את בניו. וכשם שאדם אוהב את בנו ואחיו אע"פ שהוא תינוק וחומרי, כן הדבר באהבת ישראל, ודו"ק היטב בזה.

ג- למצוא בכל אדם ולו נקודה אחת טובה ולהתמקד בה.

ד- להכיר שכמו שבאדם יש ראש, גוף, רגלים, עקב, וכו', כך בנפשות, ולכל אדם שורש אחר, ואין לזלזל בצורת עקב של "אדם".

ה- אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו. לכלל כל חלקיו. ולעולם לא תגיע כמו שאמר הרבי מקוצק.

ו- ככל שאדם חי עולם פנימי נקי ושקט, הוא פחות מביט סביבותיו ובוהן בנ"א.

ניצד לקנות את מידת הבטחון

אני לומד חצי שעה של מוסר בעיני בטחון, ואני רוצה לקנות היטב את מדת הבטחון. אני מוכן להקדיש חצי שעה להרבה שנים, כדי לזכות לזה. מה האופן היעילה ביותר בעבורי כדי להגיע להיעד שלי? יישר כח להרב שליט"א.

תשובה:

סוגיא זו נתבארה בסדרת דע את בטחונך, מהותה, ולפ"ז צורת העבודה בכללות.

אם ישנם שאלות לפי הנ"ל אשתדל לענות בס"ד.

במקביל לכך ראוי ללמוד את ספר מדרגת האדם. ובפרט בחלק הבטחון. וכן בספר שומר אמונים בחלק הנוגע להנ"ל.

ולמעשה בכל יום לבטוח בקב"ה על דבר קטן מאוד, ולא לעשות בו השתדלות כלל, או למעט בהשתדלות, מתוך מודעות של קנין מדת הבטחון.

זאת ועוד. ראוי ללבן סוגיא זו מראשיתה עד אחריתה. מן המקרא, משנה, תלמוד, ראשונים ואחרונים, עד מקום שידך משגת. ולערוך זאת בחיבור בצורת ספר ע"מ להוציאו לאור בעתיד. דבר זה יוצר שקיעות, קביעות, ויסודיות בעסק זה של התורה והעבודה. וכן יוצר בהירות יתירה. וכך העבודה למעשה תהא באופן של תורה ועבודה, יחדיו.

מצוות תפילין - לשעבד המח והלב המחשבות והתאוות

שלום לכבוד הרב,

בנוסח לשם ייחוד, מצוות תפילין (ע"מ) נכתב: 'וציוונו הקב"ה להניח ארבע פרשיות אלו שיש בהם ייחוד שמו ויציאת מצרים, על הזרוע כנגד הלב ועל הראש כנגד המח, כדי שזכור ניסים ונפלאות שעשה עמנו, שהם מורים על ייחודו ואשר לו הכח והממשלה בעליונים ובתחתונים לעשות בהם כרצונו... והריני משעבד לקב"ה הנשמה שהיא במח, והלב שהוא כנגד הזרוע, שהם עיקר התאוות והמחשבות, ובוה נזכור הבורא ונמעט הנאותינו'...

אני חושב שרבים, ובכללם אני, לא זוכים לכל זאת - על אף הנחה יומית של תפילין, כהלכה. כיצד ניתן להגיע לכל זאת, ובפרט שנראה שדברים אלו הם חלק מרכזי במצווה?

תשובה:

תפילין של ראש כנגד מח - וידעת היום.

תפילין של יד כנגד לב - והשבת אל לבבך.

וכאשר זו צורת עבודתו באופן תדיר להשיב ידיעותיו אל לבבו, אזי אור התפילין מסייע בידו, ואם לאו השפעתו דלה וקטנה.

והבן שיש בכל דבר עולם - שנה - נפש, כיסוד דברי רבותינו. ובחינת תפילין עצמן, בחינת עולם - חפצא. והוא כאור מקיף על הנפש. ואם הנפש פועלת כראוי אזי אור מקיף זה של עולם - תפילין, מסייע בידו. אולם אם אינו פועל כראוי, מתקים בו בחינת "מזלא חזי", וכמעט אינו מושפע ומורגש באופן חושי בנפש.

מצוות ציצית - וזכרתם את כל מצוותי

שלום לרב, בנוסח לשם ייחוד (ע"מ) קודם התעטפות בציצית נכתב: 'ועל ידי עטיפת הציצית נזכור את כל מצוותיו לעשותם'. מזה שנים שאני מתעטף בציצית, וטרם זכיתי לזכור את כל מצוותיו לעשותן. רציתי לשאול כיצד אפשר להגיע לזה, ולקיים את המצווה בשלמות. תודה רבה.

תשובה:

שאלה זו שמענוה בשם הרב דסלר זצ״ל. ותשובתו היתה שהיכן שהאדם חי לפ״ז מתעוררים בו זכרונות. כיסוד דברי ר׳ ישראל מסלנט, שהסנדלר כאשר הולך ברחוב רואה נעלים, והנגר ספסלים וכדו'. כן הדבר שאצל מי שחי את תפקיד האדם בעולמו באופן חושי, אזי אצלו דייקא ציצית מזכרת לו את כל מצוותיו לעשותם. כי זה עולמו. אולם אצל אדם שחי חיי חומר אע״פ שמקיים מצוות אולם לא זהו עיקר עולמו באופן נפשי חושי למעשה, אזי ציצית לא תזכיר לו את כל מצוותיו לעשותן. וביד כל האדם לבחור מהו עולמו.

לקבלת העלון השבועי בדוא״ל,

וכן מקובץ שאלות ותשובות

לפי סדר הפרשיות,

יש לשלוח בקשה לכתובת: info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי

והשו״ת דרך הפקס,

יש לשלוח בקשה

למספר הפקס] 03-548-0529

לבירורים בנושאי ״בלבבי משכן אבנה״ ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 פקס 03-548-05294

ת.ד. 16452 ירושלים 9116302

info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט״א

מופיעים ב״קול הלשון״

ישראל 718.521.5231 073.295.1245 USA

בלבבי משכן אבנה

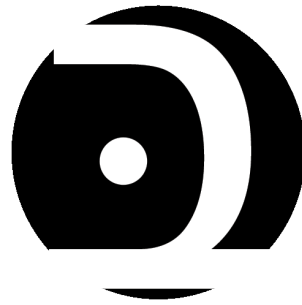
שאל לבבי

שאלות ותשובות

בלק תשפ"ב

[249]

מהארכיון

א..... לימוד התורה בישיבות ובכוללים

ג..... פגם הברית וד' היסודות

ג..... 'לבר' ובירור דמיונותיו

ג..... שאלה בענין הדבקות בצמצום

ד..... עליית נשים לבית הקברות

ה..... מסורת בבהמות שיש להם סימני טהרה

ה..... סגנון הלימוד של רבי נחמן מברסלב

ו..... התבוננות ע"פ המבואר בספר בלבבי ח"ב

ו..... בירור נפשי בארבעת היסודות

לימוד התורה בישיבות ובכוללים

לכבוד הרב שליט"א,

א. מי שמקיים כל המצוות ועמל בתורה, ונימא אפי' הוא ת"ח, אבל אין מצוותיו ותורתו מביאים אותו לדביקות בה', מה הוא בעיני הקב"ה, הרי הוא מחסר כל עיקר תכלית המצוות, ולכאורה

בבחינה מסויימת עושה מהם צחוק. ומה צריך להיות ההסתכלות של אדם אחר על אדם כזה. ומהו חלקו של אדם כזה לעולם הבא, הרי עשה מצוות גדולות ורבות ומצוה השקולה כנגד כל המצוות קיים בלי הרף, ולכאורה השכר המבואר בנפה"ח יש לו לרוב, אבל למעשה העיקר והתכלית חיסר. יש מושג אצל בני תורה שבעוה"ב לומדים תורה כל היום, וא"כ איש כזה לכאורה שייך לזה, אף שדביקות חסר לו.

ב. האם נכון הוא שהעיקר בלימוד התורה הוא ידיעת התורה. הנה בראשונים איתא כי תכלית הלימוד הוא להביא לידי מעשה [פיה"מ סנהדרין פ"י מ"א, מאירי שבת ט: 'שהתלמוד אינו אלא להביא לידי מעשה, תוס' הרא"ש מו"ק סוף ט.], ולפ"ז לכאורה פשוט שהעיקר הוא ידיעתה, דבלא"ה ל"ש לעשות עפ"י מה שלמד. וגם הב"ח הידוע שהרחיב כי כונתו ית' מעולם היתה שנהיה עוסקים בתורה כדי שתתעצם נשמתנו בעצמות ורוחניות וקדושת מקור מוצא התורה, הרי דקדק בלשונו 'ולכן נתן הקב"ה תורת אמת לישראל במתנה שלא תשתכח מאתנו כדי שתתדבק נשמתנו וגופינו וכו', וכן להלן הדגיש 'ואמר תורת אמת אשר נתתי במתנה שלא יהיו למדין ושוכחין וכו', מבואר לכאורה שהדביקות נעשה בעיקר ע"י זכרון התורה, ולא ע"י הלימוד והעמל בלבד. וכמ"ש בליקוטי תורה פ' קדושים עה"פ והדרת דמי שזוכר לימודו הקב"ה שוכן בקרבו גם כשעוסק במילי דעלמא מאחר שהתורה חקוקה במח הזכרון שבנשמתו ועל לבו. לכאורה נראה מכ"ז שהעיקר הוא ידיעת התורה. והאם נכון ג"כ שבזה צריך להיות עיקר השקעת האדם בזכרון לימודו ע"י חזרות פעמים אין ספור.

ג. איפה רואים בתורה הענין של יכולת הלימוד ולהיות למדן ועמקן ואדם חושב, ואיפה רואים שזה מעיקר חלקי לימוד התורה. אה"נ שבלי יכולת הלימוד כלל לא יבין האדם את לימודו, אבל לכאורה זה רק היכי תמצא בעלמא, אבל איפה מצינו שזה נקודה חשובה כ"כ. ראיתי מושג זה בעיקר מהגרי"ס זצוק"ל והגר"ח זצוק"ל ואילך, עד שנהפך היום לעיקר לחמן ועסקן של בני הישיבות.

ד. למה בכל הישיבות משקיעים כל הכחות בלימוד סוגיות שאינן נוגעות למעשה, וגם בכוללים הרבה מהם לומדים מסכתות שאינן נוגעות למעשה. הרי כ' הח"ח בהקדמתו למ"ב שעיקר לימוד האדם צריך להיות בלימוד המביא לידי מעשה וכ"נ מהראשונים כנ"ל. אה"נ שצריכים לדעת איך ללמוד ולהיות למדן, אבל למה משקיעים כ"כ הרבה שנים דוקא במסכתות וסוגיות שאינן נוגעות למעשה, ואפי' נוגעות למעשה אין לומדים אותם כלל באופן שמביא לידי מעשה. ה. איך קי"ל בענין בטחון, האם יש לבטוח בה' על דבר מסויים שיעשנו. למדתי אצל מי שהחזיק מאד בדיעה זו, ובאמת מבשרי ראיתי שלמעשה זה עובד שאם בוטחים בה' יעשנו. אבל האם נכון לעשות כן, או אולי יש רק לבטוח שכל מה שיעשה ה' הוא לטובתו.

תשובה:

- א. עושה את רצון ה' באופן חלקי. אולם אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו. בג"ע יזכה לעסוק בה כפי שעסק בה עתה. אולם לעוה"ב, רק החלק של הלשמה ישאר.
- ב. בחיצוניות תלוי בידיעת התורה. בפנימיות, בעומק התקשרותו אליה. כלי ואור. אור בלא כלי אין לו התיישבות. כלי בלא אור, העיקר חסר.
- ג. ב"ש מחדדי טפי, ולכך לעת"ל הלכה כמותם, כמ"ש האריז"ל.
- ד. שורש הדבר מפני שהרוצה להחכים יעסוק בדיני ממונות. אולם לא תמיד הדבר נעשה באופן

מדוקדק.

ה. סוגיא זו נתבארה בהרחבה בסדרת דע את בטחונך.

פגם הברית וד' היסודות

לכבוד הרב שלום,

- מה הקשר בין פגם הברית לד' יסודות?
- האם למי שפגם בבריתו יש תיקון ע"י עבודת התיקון של ד' היסודות? רוב ברכות והמון תודות על זיכוי הרבים.

תשובה:

- א. עפר - רואה קרי מחמת חולשא באורחא, כבודות. וכן נעשה קישוי, מיסוד העפר. וכן דמיון דקלקול.
מים - בו "רוב המהומה והתאווה".
רוח - יורה כחץ.
אש - חמימות לדבר.
ב. כן. תיקון היסוד שמחמתו נגרם הפגם, לפי הביאור לעיל.
אולם נצרך לשלבו עם תיקונים נוספים. כי זהו תיקון במדה שגרמה לחטא. אולם כאשר חטא נצרך תיקון גם לחטא בפועל.

'לבד' ובירור דמיונותיו

לכבוד הרב, שליט"א,

הרב אמר ב"דע את עצמך" כשאדם מרגיש שהוא שנוא בעיני אחרים או בכל פעם שהוא מרגיש נפגע, והוא מאד זקוק לאהבה אבל אינו יכול לקבל זאת מאחרים, הוא צריך להכניס עצמו למקום ה"לבד" של נשמתו. לפי"ז מהו גבי אדם שיש לו הרבה דמיונות שאחרים מואסים ממנו או שהוא מדמה שאחרים שונאים לו, וכו'? האם עבודתו ג"כ להכניס לה"לבד" של הנשמה, או שעבודתו לברר דמיונותיו? (ומדובר באופן שהאדם הזה גופא מסתפק אם הוא מדמה מחשבות אלו או לא).
ישר כח להרב, ותודה רבה

תשובה:

בכל דבר יש פנימיות וחיצוניות. אור, וכלי.
מצד הפנימיות העבודה להכניס עצמו למקום ה"לבד" של נשמתו.
מצד החיצוניות העבודה לברר את דמיונותיו.

שאלה בענין הדבקות בצמצום

מה התיאור של המקום בנפש שאדם דבק בצמצום הבורא,
אני אבהיר את עצמי בדוגמא של איך אני תופס את עליית המידות לשורשם, אם מדובר על כוח

אהבה אז האדם מכיר את כוח האהבה שיש לו והוא מכיר שהוא לבוש לכח אהבה אינסופי שנמצא בתוכו כך שבעצם הוא כביכול "הרחיב" את גבול האהבה שלו (או בעצם לא מגביל אותו) ע"י שמכיר שזאת אהבה אלוקית אינסופית וכנ"ל שלומד את התורה מכיר שאותה חכמה שתופס היא אינסופית. אז השאלה איך אדם דבק בצמצום הבורא הרי כל כך שהוא מעלה אותו לשורשו הוא תופס אותו כאינסופי ומפשיט אותו מגבולותיו אז איך האדם יתפוס כוח צמצום כצמצום של בורא שהוא כלעצמו גבול ואז מה בעצם יהיה ההבדל בהכרת נפש בין גבול של האדם לגבול של בורא?

תודה רבה

תשובה:

צמצום של הבורא, צמצום ראשון. נחלקו בו כנודע האם כפשוטו אם לאו. כפשוטו, אזי נעשה צמצום בפועל, ואנו דבקים בגבול, ומכח ה"קו" "מקוים" ומשתוקקים לאי"ס. אינו כפשוטו, הא"ס לא נסתלק אלא נסתר, ותפיסת הנברא חלקית, וזהו שורש כח הצמצום בנפש, שהאדם תופס שעסקו באי"ס, אולם משיג בו השגה חלקית, גבולית. והרי שאם הוא דבק בצמצום כפשוטו, זהו צמצום של נברא. ואם הוא דבק בצמצום בהסתרה, זהו צמצום של בורא.

והבן שזהו עומק ביאור המחלוקת אם הצמצום כפשוטו אם לאו. מצדו אינו כפשוטו, מצדו כפשוטו, מעין מש"כ בנפה"ח שער ג'. ובעומק בלשון אחרת. בבחינת אור אינו כפשוטו, בבחינת כלי כפשוטו.

עליית נשים לבית הקברות

לכבוד הרה"ג שליט"א

הנה נתקשתי בדברי מרן המחבר בשו"ע יו"ד סי' שנ"ט ס"ב והוא מהזוהר הביאו הב"י שיש למנוע לנשים מלצאת מבית הקברות, מפני שאם יוצאות, גורמות רעה לעולם וכן ראוי למנען עכ"ל הב"י, ועיינתי בזוהר פרשת ויקהל עמ' קצו ואיתא שם שמלאך המוות נמצא בתוך הנשים ובגלל זה אסור לנשים לצאת כך נקט שם, ולא מטעם אחר. משמע מדברי הב"י שאסור לצאת או להלוויה או להכנס לבית הקברות, דמלשון "מלצאת לבית הקברות" משמע שאסור אפי' ללכת ללוות. ובשו"ע פסק כן להלכה למעשה יו"ד סי' שנ"ט ס"ב יעו"ש. וקשה לי דלהדיא כתיב בפרשת ויחי פרק נ' פסוק ז'-ח-ט', "ויעל יוסף לקבור את אביו ויעלו איתו וכו' וכל בית יוסף ואחיו ובית אביו רק טפם וצאנם ובקדם עזבו בארץ גושן" ומדכתיב "רק טפם וגו' עזבו בארץ גושן משמע שהנשים עלו להלוויה ולקבור ומשמע שלא היה חשש מדברי הזוהר, וברבינו בחיי כתיב להדיא שגם הנשים עלו. וא"א לומר שבגלל שיעקב שמר על עצמו לכן שרי, שהרי הזוהר נטק דהכל תלוי בנשים ששם נמצא הס"מ ולא קשור אם הנפטר היה קדוש או לא. ושנשמע ונתבשר בשורות טובות אמן.

תשובה:

נשים גרמו מיתה לעולם, כי נברא שטן עמה, כמ"ש חז"ל בב"ר, שהוא שטן הוא מלאך המות, כמ"ש בפ"ק דב"ב.
אולם יעקב אבינו לא מת ע"י מלאך המות אלא ע"י נשיקה כמ"ש שם, ולכך במיתתו אין חשש זה. ויתר על כן אמרו יעקב אבינו לא מת, מה זרעו בחיים אף הוא בחיים. ועוד תשובות לדבר ואכמ"ל.

מסורת בבהמות שיש להם סימני טהרה

למה צריך מסורת בחיות שמעלות גרה ומפריסות פרסה?

תשובה:

ע"י יו"ד סימן פ' וסימן פ"ב. ובש"ך סימן פ', ס"ק א'. ונחלקו הפוסקים אם נצרך מסורת דוקא לענין חלבה, או אף לענין היתר בשרה. ע"י כף החיים שם, ועוד. ובפשוטו הטעם מפני שאיננו בקיאים בזה. ובעומק, כי יש ז' מיני חיות שבהם נאמר אשר תאכלו (ע"י רמב"ם מאכלות האסורות, פ"ב, ה"ג). ושורש חיה ראשונה בחוה שתחלה נקראת חיה ואח"כ חוה, ע"ש נחש, חויה, כנודע. ולכך יש נעלמות בהכרת חיות הראויות למאכל, כי חוה שורש פגם האכילה מעץ הדעת. ולכך החיות הנשרשות בה יש בהם פקפוק. ואמרו (אבות דר"נ, פרק לג) סייג לתורה מסורת. וכאשר נעשה קלקול, נפל מסייג לסיגים. שנתערבו סיגים (סג-גס, מילוי ס"ג, כנודע) ומכח כך נעשה ערוב ונצרך מסורת.

סגנון הלימוד של רבי נחמן מברסלב

לכבוד הרב שליטא, מה דעתו של הרב על סגנון הלמידה עליו דיבר רבי נחמן? המקום העיקרי שמוזכר בסגנון למידה זה הוא שיחות הר"ן /אות ע-ו. שם רב נתן מדבר על לימוד מהיר מאוד, בלי בלבול, ולא נתקע על חלק שאתה לא מבין, אלא להמשיך הלאה ובפעם הבאה שתבין. הוא גם אומר שהכמות היא החשובה ביותר.
נקודה נוספת, שלמידת התורה כל מה שצריך זה לומר את המילים. אמירת המילים בלבד נקראת לימוד תורה.
האם הרב מרגיש שמישהו שהלב שלו מתחבר לסגנון הזה, וזה מאיר בו תשוקה לתורה, צריך להמשיך בזה? תודה.

תשובה:

יש ליגמר ויש ליסבר. והאופן הפשוט הוא מתתא לעילא. תחלה מיגמר ואח"כ מיסבר. אולם יש מהלך של מלעילא לתתא, והחכמה מאין תמצא. פשיטות המביאה להשכלה. וזהו המהלך המוזכר בשיחות הר"ן. ליגמר בפשיטות, ועי"ז דבקים באין, ומכח כך נולד ההשכלה.

צורת העבודה למעשה אף למי שנפשו חשקה באופן של מלעילא לתתא, הוא לשלב בין מלעילא לתתא ולבין מתתא לעילא, עם נטיה ל-מלעילא לתתא למי שנפשו חושקת בזאת באמת, כי זהו חלקו.

התבוננות ע"פ המבואר בספר בלבבי ח"ב

שלום לכבוד הרב,
בספר בלבבי משכן אבנה, חלק ב', הרב כותב שעל מנת להפנים את מציאות ד', יש להתבונן בזה באופן קבוע - בשעה ייעודית. הרב כותב בעיקר על התבוננות בזמן זה על כך שהאדם הוא נברא, ושהקב"ה ברא אותו. בנוסף, לאורך היום, הרב כותב להתבונן מעט בבריאה, פעם אחר פעם - תוך זכרון מציאות הבורא.
שאלתי היא, האם יש עניין מיוחד דווקא שאדם יתבונן על עצמו כנברא, או שלא דווקא? אני חש שהתבוננות זו פשוטה וברורה, ושכל מחשבה על כל דבר ודבר, מסייעת להכרת מציאות ד'.
ההתבוננות על עצמי כנברא היא לכל היותר חלק מכלל ההתבוננויות, אך לא ייחודית ומשמעותית. מה עלי לעשות על מנת לדייק בעבודה? תודה.

תשובה:

בשלב זה של העבודה, התבוננות על עצמי כנברא היא חלק מההתבוננות הכללית.
אולם בעבודה פנימית יותר שלא הזכרה בסדרה זו, ישנה עבודה לחוש את ה"אני" הפרטי כנברא, וכעבד ה'. ולכך לעת עתה אין הכרח לתת דגש יתר וייחודי על האני הפרטי כנברא.

בידור נפשי בארבעת היסודות

בספר דע את נפשך בהקדמה למידות לגבי יסוד העפר הרב אומר כי החלש ביותר הוא הבסיס של כל אלה,
1 אם אני חלש ביותר במידה של עפר מה הוא צריך לעשות?
2 האם זה אפשרי כי אחד יכול להרגיש את היסוד החלש ביותר שלו חזק ביותר?
3 האם זה יכול להיות כי היסוד החזק ביותר שלו יכול להיות המקור של כשלים אלה? (כלומר, אם יש יותר מדי של יסוד כך וכך וכו')

תשובה:

א. יש לברר האם שורש החולשה עצבות או עצלות. וכן לברר בפרטות מתוך ט"ז חלקים שבכל מדה, כפי שנתבארו בסדרת דע את מידותיך - ארבעת היסודות - יסוד העפר, לאיזה חלק בפרט יש לכם שייכות, ולפ"ז סדר התיקון, כפי שבורר שם בס"ד.
ב. כן. כי יסוד חלש, עניינו או חוסר ביסוד, בבחינת "בל תגרע", או תוספת ביסוד, בבחינת "בל תוסיף", שע"י שיש בו ריבוי, הוא אינו מאוזן עם שאר היסודות, ועי"כ יוצר החלשה בנפש.
והרי או שהיסוד עצמו חלש, או שהוא חזק יתר על מדה ועי"ז יוצר חולשה לאחרים.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

פנחס תשפ"ב

[250]

מהארכיון

- א..... בירוד הרצון שמשיח יבוא עתה
- ב..... בירוד נוסף בקניית מידת הבטחון ודומאות לזה.....
- ב..... ביאור 'חלק אלוק ממעל'
- ג..... עבודת המידות והכרת הנפש לאשה.....
- ג..... סימן רע או סימן טוב
- ג..... כלים בבור - אם חייב בדיני שמים
- ד..... הכנעה הבדלה והמתקה
- ד..... דביקות של גוי לעומת דבקות של יהודי
- ה..... הדרך להתקרב לקב"ה ע"י התורה והמצוות.....
- ה..... פרקי המסילת ישרים כנגד י' ספירות
- ו..... כמה זמן נדרש להתבוננות והשקטה

בירוד הרצון שמשיח יבוא עתה

אנחנו תמיד מבקשים שיבוא משיח וכו' אך לא הבנתי איך זה מסתדר עם העניין שהאדם עדיין לא הספיק לתקן את עצמו, והרי בכל שנה אדם לומד יותר תורה יותר מתקן את מידותיו וכו', אם פתאום יבוא היום משיח, האדם לא הספיק כמעט כלום, וכן להפך יכול היות שהיום יש אדם והוא טוב, ועוד זמן הוא יתקלקל ח"ו, איך זה בדיוק יהיה?

תשובה:

האדם שרוצה לתקן את נפשו ומשיח בא ולא הספיק, הרי הוא בבחינת חשב לעשות מצוה ונאנס ולא עשה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשה. וכן הכא, אולם זהו במדרגת "כאילו".

ולפיכך נצרך מסירות נפש שרוצה שמשויח יבוא עתה לצורך השכינה וכלל ישראל, על אף שעבורו באופן פרטי יתכן ועדיף אחרת.

בירור נוסף בקניית מידת הבטחון ודומאות לזה

שאלתי בעבר להרב איך אני יכול לקנות מדת הבטחון, וישר כחך מאד להדרכת הרב בזה שקיבלתי (וגם אני מתחיל לעשות את זה). והרב השיב לי תשובה (הובא בשו"ת פרשת חוקת תשפ"ב) כמה דברים לעשות למעשה, והדבר הראשון היה: "בכל יום לבטוח בהקב"ה על דבר קטן מאד ולא לעשות השתדלות בו כלל". ע"כ לשון הרב. יש לי כמה שאלות על זה.

א) האם זה מורה שאם אני בוטח באמת בה' בלי שום השתדלות, זה אומר שאני יקבל מה שאני בוטח בו? לדוגמא אם אני רוצה דבר קטן ואני בוטח שאני יקבל את מה שאני רוצה, אז הדבר הזה בודאי מגיע לי? כיון שאני בוטח בה'?

ב) האם הרב יכול ליתן דוגמאות מהו "דבר קטן" שאני יכול לבטוח עליהן?

ג) מה שהרב אומר לי שאני יכול לבטוח על דבר קטן בלי שום השתדלות (ואז אני יקבל את מה שאני רוצה), האם זה תלוי באיזה מחלקות בגדר הבטחון, והרב הולך כפי איזה שיטה, או שדבר זה הוא לכו"ע?

ד) מה צריך להיות הכוונה כשאני בוטח על דבר קטן, ואיך אני יכול להנצל מ"דמיונות" סתם?

תשובה:

א. ישנם ב' מהלכים בבטחון. א. לבטוח שבודאי יקרה כן. ב. לבטוח שיקרה רק מה שה' רוצה, והכל לטובה. וראוי על דרך כלל להתחיל עם החלק השני.

ב. כגון שאספיק את האוטובוס באופן שיצאתי בזמן סביר. שארדם ואשן כראוי על מנת שאוכל לתפקד כראוי.

ג. נתבאר באות א'.

ד. שרק הקב"ה מנהיג את הכל בכל מכל כל, כל פרט ופרט. והנהגתו לטובתי.

ביאור 'חלק אלוק ממעל'

שלום כבוד הרב. למדנו בחלק החמישי שער הייחוד בחובת הלבבות שלא ניתן לחלק את ה"אין לו תכלה". זו כפירה חדשה לומר ח"ו שהקב"ה הוא אין סופי והוא בלתי מוגבל והעולם נברא כ"חלק" ח"ו מהבורא. כך רוצים הכופרים לומר כביכול שהעולם היה תמיד כי הוא חלק מהנצחי חס ושלום.

והחובות הלבבות דחה טענה זו בחלק השלישי של הפרק שאי אפשר לחלק את הבלתי מוגבל. על כך יש לי שאלה כבוד הרב, שמתחלקת לשנים.

א. איך הנשמות הם חלק אלוקי אם לא ניתן לחלק את הבלתי מוגבל?

ב. למדנו שהקב"ה התורה ועם ישראל חד הם. איך אפשר לצרף חלק לשלם שהוא בלתי מוגבל? תודה רבה הרב

תשובה:

א. יש את עצמותו ית"ש, ויש את "גילוי", וכח גילוי זה נקרא שכינה. והנשמות שהם חלק אלוק ממעל, זה קאי על הגילוי. והם אינם חלק במובן של חלקים נפרדים, אלא חלק מתוך דבר שלם אחד, כדוגמת המנורה במקדש שהייתה מקשה זהב, ויש לה שבעה קנים, שכל קן הוא חלק מן המקשה.

ב. כנ"ל, זה קאי על כח הגילוי ולא על עצמותו, והם חלק מן השלם, אולם כעין מקשה אחת.

עבודת המידות והכרת הנפש לאשה

שלום לרב. רציתי בבקשה לשאול מה הרב מציע להתחיל בלימוד לאשה (עם ילדים קטנים ומתבגרים) ללמוד בעבודת המידות.

התחלתי לימוד על יסוד העפר, אבל נראה לי שיש כ"כ הרבה מה ללמוד, ואני מרגישה צורך לבקש הנחיה במה ראוי להתמקד מחוסר זמן. השאלה א"כ במה כדאי לי להתחיל ללמוד.

תודה רבה.

תשובה:

בספר הכרת הנפש, על מנת לקבל תמונה כללית. ולילדים קטנים יש להבין בתוך עצמכם כל נקודה, ולמצוא סיפור שמבטא את הנקודה, ועל ידו להסביר את הנקודה. זהו לצורך הכרת הנפש ושורש לתיקון המידות.

אולם בעיקר יש לעסוק תחלה ב"בלבבי" ח"א, להחדיר את יסודות הדת.

סימן רע או סימן טוב

לכבוד הרב, אמי נפטרה יום לפני יום הולדתה, ומשום מה זה ממש מפחיד אותי שזה סימן רע מאוד. אולי יש לרב כמה מילות חיזוק. תודה

תשובה:

אין לחוש כלל. זהו סימן שאתם צריכים להמשיך מהמקום שבו היא הפסיקה, ולהתקדם הלאה. כי זמן פטירתה זהו מקום שבו הפסיקה, וזמן לידתכם זהו המקום שממנו אפשר להמשיך. וזהו סימן טוב מאוד להמשך מדוקדק.

כלים בבור - אם חייב בדיני שמים

כבוד מוריני ורבינו שליט"א - מאיר עיננו בכל התורה כולה.

הגאון רבי ברוך בער בברכת שמואל (ב"ק סימן ב סק"ב) יצא לחדש, שבור חייב על הכלים בדיני שמים. והחזו"א (ב"ק סימן ב סק"ז) תנא ופליג שכל מקום שבו הפסיקה, וזמן לידתכם זהו המקום שממנו אפשר על הכלים, פטור אף מדיני שמים.

והנה דברי החזו"א ברורים ופשוטים כראי מוצקים - ודברי הגאון רבי ברוך בער לא זכינו להבין. אנא יבאר לן רבינו דבריו, ושכמ"ה.

תשובה:

אדם המזיק, וכל שכן ממונו שחדשה תורה שחייב בתשלומין.

יש להבין האם התורה חדשה "שחייב", אלא שפטרה באופנים מסויימים, כגון טמון באש, או בור בכלים. ולכך, ס"ל לברכת שמואל, שעדיין חייב בדיני שמים, כי זהו "פטור".

או שמא מעולם לא חדשה תורה שחייב אלא בפרטים שפרטה לחייב, ונמצא שטמון באש או בור בכלים, מעולם אין שרש של חיוב. ולכך ס"ל לחזו"א שפטור בדיני שמים.

הכנעה הבדלה והמתקה

לכבוד הרב, שליט"א, האם אני מבין כראוי כי קירבת ה' מקביל להכנעה הבדלה והמתקה, של הבעש"ט הקדוש?

תשובה:

הכנעה והבדלה, עיקרם סילוק הרע והבדלות, הסרת המניע. המתקה, היא קרבה בעצם.

דביקות של גוי לעומת דביקות של יהודי

שאלה לרב,

שמעתי רב מדבר על רופא לא יהודי שהוא למד על רופא המשתמש בטכניקה במוחו של לעבור במהירות מנקודה לנקודה - לעבור מנקודה לנקודה מהר מאוד להגיע למצב של "בלתי מוגבל ריפוי אנרגיה כאשר הכל הוא אחד, הוא משתמש אז בידיו כדי לתעל כל "זרימת" אנרגיה שהוא השיג ב"מקום" זה לריפוי, בטענה שיש לו הוכחה מדעית לריפוי סרטן בבעלי חיים בשיטה זו.

הרב הזה תיאר את תרגול הרופאים הזה כשיטה להשגת מקום של דביקות וכל מה שהוא משיג או משיג מהמתודולוגיה הזו כמושג מהדביקות. חקרתי את הרב שדיבר על שיטות הרופאים הללו והתייחס אליהם כ"דביקות", הייתי תחת הרושם שדביקות זה משהו שיהודי יכול לחוות כשהוא ניגש לרמות הנשמה הגבוהות יותר כמו חיה ויחידה. הרושם שלי היה תמיד שרק ליהודי יש רמות נשמה גבוהות יותר של נשמה, חיה ויחידה - חשבתי שלגויים יש רק את הרמות הנמוכות יותר של נפש ורוח - ולכן רק יהודי יכול להגיע לרמות של דביקות עם השם דרך גישה לרמות נשמות גבוהות יותר.

עוד הוא אמר, כי לכל בני האדם אפילו הגויים יש את כל דרגות הנפש וכי הגויים אכן יכולים להגיע לרמות של דביקות. האם הם יכולים לרב בבקשה להסביר האם לגויים יש דרגות נשמה של נשמה חיה ויחידה והאם הם אכן יכולים להגיע למצב של דביקות?

תשובה:

יש להם את הדרגות הללו, אולם במדרגת קליפת נגה, כמ"ש בעץ חיים, ונתבאר בתחילת ספר התניא.

ולכך יש להם דביקות בה' אולם דרך קליפה זו.

ובעומק יש נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה, דקדושה, דקליפת נגה, וג' קליפות הטמאות.

הדרך להתקרב לקב"ה ע"י התורה והמצוות

לכבוד הרב, שליט"א א. כיון שהתכלית בכל המצוות ולימוד התורה הוא להביא לאמונה ודביקות בחוש בבורא עולם, איך זה שרואים על אף שבדרך כלל הנקרא חרדי משתדל לקיים המצוות ובפרט בן תורה רציני הלומד בישיבה ובכולל, מ"מ מעשה יחידים הם [כמדומני] שמתקרבים לבורא עולם ע"י המצוות והתורה. ולכל היותר היראי שמים עושים עבודה מיוחדת חוץ מקיום המצוות ולימוד התורה לזכות לאמונה ולדביקות, כגון המתבאר בבלבבי ח"א וח"ב, אבל התקרב ע"י המצוות והתורה עצמם כמעט שאין שומעים.

ב. כיון שהתכלית בכל המצוות ולימוד התורה הוא להביא לאמונה ודביקות בחוש בבו"ע, למה זה שהמעבד קיום המצוות הוא חלק המעשה בלבד, וחלק הלב והמחשבה כמעט שאינו מעבד, חוץ מדעת הסוברים שמצוות צריכות כונה, שצריך רק כונה בתחלת המצוה לקיים המצוה. הרי לכאורה להיפך היה צריך להיות, שחלק הלב יהיה עיקר העיבוד וחלק המעשה לא יעבד כ"כ, דהא כמה אדם מתקרב להבו"ע ע"י מצוות תפלין למשל לכאורה לא ישתנה כ"כ אם חסר קצת שחרות ברצועותיו, או כגון אם ציציותיו לא נעשו לשמה או שחיסר שמיעת אות אחת במקרא מגילה מ"מ לכאורה יתקרב לבו"ע באותו שיעור ע"י חלק הלב.

ג. אני עובד על אמונה הפשוטה שיש בורא עולם כמעט ארבעה חדשים ואני עדיין אוהז באפס, אולי יועיל הרב לחזק אותי, ואולי יש עצות למהר קנין האמונה. ידעתי שלקנות קנין אמיתי לוקח הרבה זמן, אבל למעשה קשה לי כשעדיין אחר כמעט ארבעה חדשים איני רואה שום שינוי בעצמי.

ממני המחפש דרך העולה בית ק-ל.

תשובה:

א. כי תורה מביאה לידי זהירות, זריזות, נקיות, וכו', כמ"ש בברייתא דר"פ בן יאיר. אולם זהו כקנין שנצרך לכוון לקנות ולהתאים עצמו לדבר. וכל שאינו מתכוון ומכוון עצמו לדבר אינו קונה.

ב. הדבר נמשל לבנין רב קומות, שקודם נצרך קומה ראשונה, וזולתה א"א לבנות קומה שניה. כן המעשה קומה ראשונה, וע"ג נבנה הרגשה, השכלה, ועוד.

זאת ועוד. העולם שבו אנו נמצאים נקרא "עולם המעשה", ולכך כאן העיקר במעשה. אולם בעוה"ב ש"אין מעשה וחשבון וגו'", שם אין המעשה עיקר. ובג"ע התחתון העיקר הוא ההרגשה. ובג"ע העליון העיקר הוא ההשכלה.

ג. יש לזהות בנפש איזה "ניצוץ" של אמונה מאיר ולו במועט ולא לחוש שאוחז ב"אפס", ומתוך ניצוץ זה לעבוד ולהרחיבו. כי לעולם יותר קל להרחיב את הקיים מאשר להתחיל מהתחלה.

פרקי המסילות ישרים נגד י' ספירות

ראיתי שהרב הזכיר בתשובה שפרקי המסילות ישרים הם כנגד הי' ספירות, האם יכול הרב לסדר כל ההקבלה? והאם יכול הרב לציין קצת מקורות לענין זה? יישר כח.

תשובה:

נכתוב בס"ד פנים אחד לדברים.

תורה - מלכות - בי מלכים ימלוכו.

זהירות - יסוד - לשון זוהר, כמ"ש במורה הפרישות ומדריך הפשיטות. זוהר ביסוד, כנודע.

זריזות ונקיות - נו"ה, רגלים, ממהרות, אנו רצים וכו'. אולם בהם הטינופת, רגליה יורדות מות.

פרישות - תפארת. קו אמצע, מהפך דין לחסד, מחד, ומאידך מפשר ביניהם. פרישות - פרש, פשר, פשרה.

טהרה - גבורה. איזהו גבור הכובש את יצרו ופורש, וזהו טהרה, שפרש ונטהר. כי הטהרה, המשך הפרישות.

חסידות - חסד, כפשוטו.

ענוה - בינה - לית לה מגרמה כלום. אולם באופן של עליון של בינה, ולא באופן תחתון של מלכות, שפלות.

יראת חטא - חכמה - ראשית חכמה יראת ה'.

קדושה - כתר - דבקות.

כמה זמן נדרש להתבוננות והשקטה

שלום רב, בספר בלבבי משכן אבנה חלק ב', הרב כותב שוב ושוב שעל האדם לפנות בכל יום ויום זמן מיוחד להתבוננות... 'שישב שעה אחת פנוי מכל עסקי העולם הזה ויחשוב רק על הנקודה הזו... אם לא מקדישים שעה אחת להתבוננות, אין תוקף למחשבות לאורך כל שעות היום...'. היות ואני מתקשה הן במציאת הפנאי (כשעה) לעבודה זו, וגם מתקשה 'להחזיק ראש' בנושא זה במשך פרק זמן ארוך שכזה, חשוב לי לברר אם הרב מתכוון לשעה כפשוטו ממש (כשישים דקות), או לפרק זמן כלשהו, בו נושא זה מעסיק את האדם באופן בלבדי. ברור, שקשה לתת בדבר שיעורים, ובפרט (אני מניח) שהדברים משתנים מזמן לזמן, אך שאלתי היא כיצד יוכל האדם לדעת מהו פרק הזמן המספיק עבורו, שאם יתמיד בפרק זמן זה בעבודה זו, יראה שינוי חיובי? תודה.

תשובה:

הכוונה פרק זמן כלשהו, איש לפי ערכו ומצבו.

לכתחילה זהו זמן שהאדם משקיט את עצמו, ולאחר שהגיע להשקטה לפי ערכו מנסה לו מעט להחדיר אל הלב.

פחות מכך, יש בו תועלת של קביעות, ואף עליו יש לשמור מכל משמר. אולם תועלת אמת ישנה כאשר מגיע להשקטה, ומתוכה עמל בנעם להחדיר אל לבו.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

מטות תשפ"ב

[251]

מהארכיון

א.....הדרך להגיע לתורה לשמה

ב.....היחס הנכון אל הגויים לעומת היחס לערב רב

ג.....בריאת מציאות והבחירה לשנות את המציאות

ג.....קשרים אנושים מלבד הקשר עם הקב"ה

ד.....סיבת נאבים בברך

ד.....שאלות באהבת ה' ודיני שמים

ה.....מקורות להתבודדות

הדרך להגיע לתורה לשמה

שלום הרב אני לומד עם חברותא כל יום בשעה קבועה. ולא מקבל מלגה משום מקום (אנחנו לומדים במקום שקט). לכאורה כלפי חוץ זה נראה שיש כאן חלק ניכר של תורה לשמה. השאלה מה חסר בעבודה הפנימית והחיצונית כדי להגיע לתורה לשמה, ועל איזה חלקים צריך לעבוד כדי להגיע לתורה לשמה?

תודה וישר כח על השיעורים והספרים שאנחנו רואים בהם תועלת גדולה.

תשובה:

בחיצוניות זהו לשמה. אולם יתכן עדיין חלקים שלא לשמה, ונצרך לבדוק בעומק הנפש מה מניע את הנפש ללמוד. ובדרך כלל ישנם כמה מניעים, חלקם נקיים יותר, וחלקם פחות.

כגון:

א- הערכה וכבוד מהחברותא.

ב- לומד על מנת שיקראוני רבי, בעוה"ז או בעוה"ב.

ג- לומד על מנת לקבל שכר לעתיד לבוא.

ד- לומד על מנת לקבל סיפוק עצמי.

ה- לומד על מנת לקבל תענוג (וכבר דנו בכך רבותינו, ואכמ"ל).

היחס הנכון אל הגויים לעומת היחס לערב רב

לכבוד הרב שליט"א,

א) כשאני הולך ברחוב ועובר גויים לידי, אני נוהג ליתן להם סבר פנים יפות, פנים מסבירות, וגם אני חושב עליהם שהם צלם אלוקים. אני עושה זאת משום דרכי שלום אבל גם יש לי מחשבות פנימיות כלפיהן, של אחדות כל הבריאה כולה, השתוות, גילוי אלוקות, וכו', בשעה שאני מסתכל בפניהם. ואני רוצה לברר עם הרב אם זה נכון או לא. האם אני צריך לשנות את ההשקפה שלי?

ב) פעם אמר לי הרב שאין ליתן שלום למי שהוא ערב רב, ואפי' לנענע לו ראשו הוא אופן של חיבור, ואסור לעשות שום פעולה של חיבור עם ערב רב. האם דבר זה אמור גם לגבי שאר אומות העולם? (וכמו כאן באמריקא, שאנו נמצאים בגלות עשו).

ג) וביותר, הרבה פעמים כשאני רואה גוי עצוב אני רוצה שהוא יהי' שמח (ובודאי שיש לי הרגשה זו גם לגבי אחינו בני"י, אבל אני חש זאת גם כלפי גויים, שאני רוצה שיהי' להם טוב ואין אני רוצה לראותם בעצבות), ואני פשוט מרגיש רחמנות בליבי על הגויים שאין להם חיים טובים. וביותר דקות, אני חושב שאני רוצה להאיר אור וגילוי אלוקות עליהם, כיון שאני זוכר את המושג של "אהבת כל הבריאה כולה" שהרב דיבר ב"דע את עמך" וב"דע את ריעך", ובפירוש הרב על מסילת ישרים, ועוד. האם אני צריך לשנות את תפיסה זו ואת היחס הזה שיש לי כלפי הגויים? ובפרט משם שכתוב בספר הברית שאסור להרגיש שנאה כלפי הגויים סתם, וצריך לאהוב אותם (ובפרט אם הם אנשים טובים). אבל הרבה מסתמא אומרים שצריך להרגיש שנאה להגויים ולמאוס בהן כפשוטו. בודאי אני מואס בחייהם ובדרכיהם, אבל מצד תפיסת האחדות של הבריאה, אני רוצה להרגיש מקושר להן באופן פנימי מצד אהבת בריאה כולה ומצד מדת השתוות שהוא דרגת לעת"ל. האם נכון מה שאני עושה, או לא? תודה מאד להרב על כל הטהרה והקדושה שהרב נותן תמיד ע"י השיעורים והספרים וההדרכות שע"י השאלות ותשובות.

תשובה:

א. המבט הפנימי הוא אחדות כל הבריאה. אולם זהו מבט "פנימי", משא"כ בחיצוניות בכללות נפשם הם מקושרים בשורשם לג' קליפות הטמאות. ולכך הסתכלות בפניהם, וכל שכן חיבור פנימי, פנים - פנימי, יש בו סיכון של התדבקות לטומאתם.

ולכך דבר זה ראוי להיעשות אצל היחידים שדבקים עמוק בתוך עצמם, בנשמתם, בשורשם באורייתא, ובקב"ה, ואזי מתחברים לעיתים רחוקות לגויי הארץ, באופן של רצוא ושוב, וזאת מתוך ניקיון קודם החיבור, וניקיון אחר החיבור, להתנתקות מן הטומאה הדקה הנדבכת בנפש.

אולם לרוב בני האדם ראוי להתנתק התנתקות נפשית, זולת עיתים רחוקות מאוד.

דבר זה יש בו קושי לנפשות שיש בהם גילוי אהבה ורחמים לזולתם.

ב. אמרו חז"ל, הוי מקדים בשלום כל אדם. ומפני דרכי שלום יש להקדים לכל אדם, כולל גויי הארץ. וכך נהגו חכמים, שמעולם לא הקדימו אדם לשאול בשלומם. אולם ערב רב גרועים מהם, שהם שורשי הטומאה, ואין להתחבר עמהם כלל, עד כמה שניתן.

ג. אין לשונאם, אא"כ הם בבחינת משנאיך ה' אשנא. אולם לגלות אהבה יש בו סיכון כמ"ש באות א'.

בריאות מציאות והבחירה לשנות את המציאות

שלום לרב, לאחרונה יוצא לי הרבה לשמוע בעיקר בחסידות על עניין של בריאת מציאות, למיטב הבנתי, ברגע שהנברא אומר מה הוא רוצה, ומצייר לעצמו תמונת עתיד שונה מהמציאות, זה כאילו שהוא מתנגד ל-ה' (מתווכח עם המציאות שכבר עכשיו טוב) ובכדי לברוא ולעצב מציאות (תנוע עוז ל-ה') צריך להיות נוכח ברגע זה ולעקוב אחר הרצון ההווייתי (עצם הווייתו). אשמח אם הרב יוכל לעשות קצת סדר בכל הנושא כי יש הרבה אנשים שרוצים לשנות את המציאות ולמשוך יותר שפע... אז איך עושים זאת נכון? בתודה מראש

תשובה:

דבר זה נתבאר בלבבי חלק ז', מאמר אמונה ותפלה.

ובקצרה. יש כח בנפש של נקבה - מקבל את רצון הבורא, שעשני כרצונו. והוא בבחינת ואמונתך בלילות. אמונה שעתה הכל טוב.

ויש כח בנפש של זכר, פועל, והוא רוצה כרצונו, לשנות כפי רצונו. והכח לשנות נחלק לב'. א. מעשה בפועל, יצא אדם לפועלו. ב. תפלה. החלק הראשון הוא תולדה של חטא. החלק השני הוא רצונו ית"ש שינתן ביד האדם בחירה. בחירה בין מצוה לעבירה. ובשורש בחירה אם לקבל את רצון ה' ע"י אמונה או לשנות ע"י תפלה. והיינו שאדם תופס שעתה אינו טוב שלם ורוצה טוב שלם ומתפלל עליו, וזהו בחירה בין טוב לשאינו טוב. בבחינת לא טוב היות האדם לבדו, אולם לא נאמר בו לשון רע, כי אינו בחירה בין טוב לרע, אלא בין טוב ללא טוב.

ובעומק הוא בחירה בין טוב לטוב מאוד.

קשרים אנושים מלבד הקשר עם הקב"ה

לכבוד הרב, שליט"א, בלבבי משכן אבנה חלק ט פרק יג' - נקודת פנימיות החיים, כתוב כך: מבטו של כל נברא צריך להיות מופנה תמיד אל הקב"ה... כח שפנה לזולתו - צריך תיקון, ואותם חלקי הנפש שפנו רק אליו יתברך, הם אלו החלקים שיקומו בתחיית המתים. תחיית המתים,

כלומר: אותה נקודה שהנפש פונה אליו יתברך ומחפשת רק אותו יתברך ולא דברים אחרים".
והשאלות הם:

- א- אם כן- איזה מקום יש לקשרים אנושיים?
- ב- האם בעצם לפי זה עדיף להמעיט בקשרים אנושיים בהם יש פניה לעזרה שהיא לא מהבורא בעצמו אלא משליח?
- ג- וכן מה המקום של זוגיות קרובה עם המקור הזה?

תודה רבה

תשובה:

- א. בלבוש הנפש, ולא בעצמות הנפש. ובלשון אחר, בנפש רוח נשמה חיה, יש קשרים נוספים. ביחידה אין.
- ב. כל אחד לפי שורשו. ובכללות יש להקטין תדיר בהדרגה איטית ויסודית את הפניה לזולתו, ומאידיך להגדיל את הפניה הישירה אליו ית"ש.
- ג. מצד לבוש נפש, קשר לזולתו, בחינת אהבה הדומה והשונה. מצד עצמות הנפש, לגלות שהם בעצם אחד, בחינת אהבת עצם, כמו שנתבאר בהרחבה בדע את ביתך.

סיבת כאבים בברך

שלום לכבוד הרב, סליחה על השאלה, אם אפשר להבין האם יש לרב ספר המסביר סיבות של תחלואים בגוף, יש לי כאבים ברגל שמאל בברך, ורציתי לבדוק בבקשה מה הסיבה הרוחנית ובמה לשפר?
תודה רבה וסליחה על ההפרעה

תשובה:

לעת עתה אין. בכללות רגל שמאל בחינת הוד. מודה על האמת, וכן מודים אנחנו לך. וכתוב "כי לך תכרע כל ברך", ולכך אנו כורעים במודים. ולכך בכללות עיקר התיקון מודים אנחנו לך, להודות לקב"ה תדיר מעומק הלב, מתוך ביטול, שזהו בחינת כריעה בברך.

שאלות באהבת ה' ודיני שמים

לכבוד הרב שליט"א, ראשית רציתי להודות לרב על האמת והחיות העצומה שמחדיר בי ע"י דרכו הברורה והישרה שלמדתי בספריו.
ברצוני לשאול 2 שאלות:

א. מבואר בהקדמה לשער היחוד והאמונה בחינוך קטן בסופו "והנה ראשית הדברים המעוררים האהבה והיראה ויסודן היא האמונה הטהורה ונאמנה ביחודו ואחדותו יתברך ויתעלה" וכן מבואר בעוד מקומות, שע"י התבוננות בשמע ישראל בכך שה' הוא אין סוף יחיד ומיוחד ואין בו שום שינוי וכל העולמות בטלים כנגדו, מגיעים לואהבת את ה' אלוקיך. ורציתי להבין איך התבוננות בכך שכל הבריאה בעצם לא קיימת אמורה להביא לאהבה, יתכן שזה מביא ליראה או להשתוקקות להתכלל בו אבל מה זה שייך לאהבה, אפשר להבין שאהבה זה הרגשה כלפי משהו שעושה לי תענוג או שמחה או כל עניין של התפשטות, אבל ההתבוננות הזו גורמת להתבטלות ולא לאהבה?
ב. רוב היהודים היום ששומרים תורה ומצוות, ואפי' המקפידים על קלה כבחמורה, קורה להם שהם עוברים עבירות לפעמים, וגם מי שמתאמץ כל חייו לעשות רצון בוראו, כמעט לא שייך שימנע מחטא, ולכאורה א"כ כל אלה לאחר מותם, כשיתנו דין וחשבון על מעשיהם והדין הוא הרי דין אמת, אמורים להיכנס לגיהנם או שאר ענשים. ועפ"י רציתי לשאול האם באמת זה ככה שכמעט כל יהודי יענש כשיגיע לשמים, אם לא אז מה ההסבר בזה? ואם כן, היתכן שה' שהוא טוב ורצון הטוב להיטיב, ברא את ברואיו באופן שכמעט כולם ייענשו ולא יוכלו להימלט מכך, וגם אם באמת כמעט לכל אחד בעצם מובטח שיענש, זה מכניס תחושה חזקה של יאוש?

אשמח מאוד לקבל תשובה מהרב

בתודה מראש

תשובה:

א. ישנם בכך כמה הבחנות ונזכיר אחד מהם. ויעויין בספר תורת הערכים - חב"ד, ערך אהבת ה' שביארו בהרחבה, תנועת יש של אהבה, ותנועת ביטול.

יש בחינת ביטול והתכללות בעליון כבחינת בן הכלול באביו בשורשו קודם יצירתו, ששם נכלל בבחינת טיפה שבמח שבאב. וזהו ביטול של יראה - אין, וע"ז אמרו שבן ירא מאביו יותר מאמו. איש אמו ואביו תיראו.

וישנה בחינת ביטול והתכללות בעליון כבן הכלול באמו, כעובר במעי אמו, שעל אף היותו כלול הוא בריה, ולחד מ"ד עובר לאו ירך אמו, וזהו ביטול של אהבה, - יש.

ב. רובם נענשים. זולת מי שתדיר עושה תשובה שלמה בכל עת - בכל יום, כמ"ש שוב יום אחד קודם מיתתך, וכל ימיו בתשובה.

וכן מי שעושה מאהבה לשמה, שע"ז כתיב: על כל פשעים תכסה אהבה, ומדה כנגד מדה אין מדקדקין עמו מאד.

ולכך נצרך אמונה בהשי"ת שהוא טוב ומיטיב, כי מצד הראיה ניכר רק חלק של הטבה וריבוי יסורים, הן בעוה"ז והן בעוה"ב, ולכך על מנת לדבוק בטוב ומיטיב, מחד נצרך להתדבק בטוב המושג, ומאידך באמונה, שהכל לטובה וכל מאן דעביד רחמנא לטב עביד. ואין בזה הבנה שלמה אלא אמונה.

מקורות להתבודדות

לכבוד הרב שליט"א, א) בסדרה דע את התבודדות, הרב מציין את "המספיק לעובדי ה" וחובות הלבבות כשני ספרים מקוריים ראשונים להתבודדות. היכן בדיוק בחובות הלבבות התייחס הרב?

ב) כמו כן, האם יש ספרים מקוריים אחרים נוספים בנוסף לספרי הרב שהייתם ממליצים ללמוד בנושא זה?

ג) אם כן, באיזה עדיפות?

תשובה:

א. שער ד', פ"ד. ופ"ז. שער ח', פ"ג.

שער ט, פ"ב. ופ"ג, ופ"ז. שער י', פ"א, ופ"ג, ופ"ו, ופ"ז.

ב. של"ה הק' שער האותיות, אות צד"י, צניעות אות ה' ואילך. ועוד מקומות בדבריו, כגון מסכת יומא, דרך חיים תוכחות מוסר, קצט. פרשת אמור, ב. שופטים תורה אור, כ, שציין מקורות נוספים.

ספר היראה לר' יונה, בסוף הספר, ועיין שם בפירוש מקור היראה פ"ק? של"א.

ליקוטי מוהר"ן תורה נב, צה, צו, ק, קא. ועוד.

חסד לאברהם, מעין ד, נהר כח.

חמדת ימים, שובבי"ם פרק ב'. עשרת ימי תשובה, פרק א'.

מסילת ישרים פרק טו, ופרק כו.

מגדל עוז ליעב"ץ, בית מדות, עליית הבדידות.

ספר הברית ח"ב, מאמר יד, פרק יב.

פלא יועץ, ערך התבודדות.

ועוד הרבה מאוד בדברי רבותינו זעיר פה וזעיר שם.

ג. המספיק לעובדי ה', פרק על התבודדות. ואח"כ לפי כוחות נפש של כל יחיד.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

מסעי תשפ"ב

[252]

מהארכיון

- א..... שיטות לקריאה מהירה - האם יש לזה מקור ביהדות.....
- ב..... לימוד כוחות הנפש ואם יש בזה מצות ת"ת.....
- ג..... מקורות למי ששורשו באור המקיף.....
- ג..... ניוון שרירים.....
- ג..... עצה לשמירת הבריית וניסיונות הדור האחרון.....
- ד..... כיצד יברך האדם את רמת אמונתו וביטחונו.....
- ד..... חלקי התורה הראוי לנשים.....
- ה..... הדרכה בענין עבודה על מידת הזריזות.....
- ו..... חכמת התורה לעומת שאר חכמות העולם.....

שיטות לקריאה מהירה - האם יש לזה מקור ביהדות

שלום וברכה לכבוד הרב

ישנם הרבה קורסים בארץ ובעולם הטוענים שאפשר לאמן את המח בפרק זמן קצר יחסית (חודשיים) ולכוונן אותו לקריאה של 800 - 1000 מילים לדקה ואף ליותר מכך, וזאת מתוך ריכוז מלא ועמידה במבחנים על החומר הנקרא (עם עדויות רבות של אנשים).
ברצוני לשאול:

- א. האם הרב מכיר ? האם יש לכך מקור ביהדות, כל השיטות ששמעתי עליהם מקורם בקורסים וסדנאות גויים בחו"ל, לא מכיר שיטה יהודית-תורנית ? ואם כן, האם באופן כללי המח האנושי ניתן לעיבוד ושדרוג גם בתחומים אחרים כזיכרון, תפיסה מהירה, וכדומה, וכיצד מגיעים לזה?
- ב. האם מותר ומומלץ ללמוד אצלם את התחום הזה?
- ג. שוב, במידה וקיים, האם זה רלוונטי ושייך גם ללימוד במקצועות התורה, או רק לקריאה ולמידה של דברי חולין? תודה מראש

תשובה:

- א. כידוע בשם החפץ חיים שבדק ואמר שאפשר לומר מאתים מילים בדקה, ברוגע. ונודע דרכו בקודש של הרה"ק מבעלז, ר' אהרן זי"ע, שאמר הרבה מעבר לכך. ושורש הדבר נעוץ בזכור ושמור בדיבור אחד נאמרו, ושם הושרש יניקת מהירות הדיבור. ואמרו רבותינו שישנו מלאך שזה מהותו, ובעומק נוצר מהדיבור הנ"ל.
- וכן ניתן לעשות גם בוכחות אחרים בנפש. כי בענף הדבר מתפרט, ובשורש מתאחד. וככל שקרובים לשורש מתאחד יותר. וע"י הרגל מעורר את הארת השורש. פעמים הארה אמיתית, ופעמים ניצוץ בעלמא. ועל דרך כלל כל שיטות אלו שאינם נובעים מזיכוך, אינם מעוררים אלא ניצוץ בעלמא.
- ב. לא מומלץ, זהו שיטה חיצונית, ניצוץ ללא אור כנ"ל. אם זה נעשה בשיתוף לאור, אפשר. אולם יש לבדוק כל שיטה לגופה.
- ג. כן, כנ"ל.

לימוד כוחות הנפש ואם יש בזה מצות ת"ת

לכבוד מורנו הרב שליט"א

- א. האם תשוקה להכרת כוחות הנפש יכולה לנבוע מכך שחלקו באורייתא הוא פנימיות התורה ובעומק נשמתו משתוקק לשורש החכמה.
- ב. היאך יברר בעצמו שזה שורש תשוקתו ולא תשוקה טבעית בפרט שזו חכמה קרובה לעצמו וטבעי שיכסוף אליה.
- ג. בקונטרס הצורך בלימוד והכרת הנפש הערה 51 נכתב שמקיימים מצות תלמוד תורה בלימוד כוחות הנפש האם היינו משום שבשורשו הוא חכמת הנסתר.
- ד. והאם זה רק אם מודע לכך ולכאורה צריך גם שתהיה לו הבנה ותפיסה בסיסית בנסתר.
- ה. האם אדם אמור לקבל הארה רוחנית מלימוד זה כמו בלימוד גמרא.
- ו. לפי זה אמור להיות שגם בלימוד חכמת הטבע באופן הנ"ל יחשב ללימוד תורה.
- בהודאה ובברכה

תשובה:

- א. כן.
- ב. יברר האם תענוגו מההשכלה הבהירה, או שתענוגו מהכרת עצמו.
- ג. כן.
- ד. אם יודע שזהו השורש חשיב מצוה, וק"ו אם יש לו הבנה ותפיסה בסיסית בנסתר.

ה. הארה רוחנית, אולם שונה מלימוד גמרא.

ו. חכמת הטבע אם יודע לקשרה לשורשה חשיב ת"ת, ואם לאו לאו, כי ירדה לחומר.

אולם חכמת נפש ישראל היא בבחינת זה ספר תולדות אדם, כי ישראל קשורים בתורה בעצם, ולכך חשיב ת"ת. ובפרט אם לומד כן לצורך עבודת ה' וקיום רצונו ית"ש.

מקורות למי ששורשו באור המקיף

שלום וברכה לכבוד הרב, אני מודה לכם מאד על הוצאת הספר "תיקון כח הריכוז". הספר משקף שנות ניסיון ארוכות של עבודה רוחנית ופנימית ואני מוצא הרבה עצות למעשה, ממש כמוצא של רב.

בסוף הפרק השני "מים שבעפר" כתוב לגבי עצות פנימיות למי ששורשו באור המקיף.

הייתי שמח לדעת היכן אפשר ללמוד (בספרי הרב או בכלל) על עוד עצות כאלו למי ששורשו כנ"ל. תודה רבה

תשובה:

תורת ר' פנחס מקוריץ שורשה במקיף דחיה, חיות של מקיף.

וכן תורת חב"ד, חכמה בינה דעת, מוחין - מקיפים, יסודה ביטול של המוחין, כמ"ש בתניא, חכמה, כח-מה, שרק מי שבטל להשי"ת הוא שורה בו.

ועל גביהם תורת הבעש"ט, מקיף דיחידה, פשיטות. חיות בפשיטות.

ניוון שרירים

שלום לכבוד הרב, רציתי לשאול לגבי מחלת ניוון שרירים מה השורש הרוחני שבסיבתה חולים במחלה, בין גבר בין אישה, ומה הדרך להתרפא ממנה. תודה רבה לרב.

תשובה:

השרירים שורש תנועת האדם, תנועת רוח בגוף. ושורש הניוון נובע מרוח בלתי מתוקן. זהו בכללות.

ובפרטות, נתבאר בשיעורי יסוד הרוח ט"ז חלקיו ארמ"ע דארמ"ע דרוח.

ובפרטות, ניוון שרירים שורשו בעיקר מרוח דעפר דרוח, או עפר דרוח שבעפר. ולפ"ז שורש תיקונו כמו שנתבאר שם. ובהרחבה יותר, יתכן שיהא בכל אחד מחלקי הרוח.

עצה לשמירת הברית וניסיונות הדור האחרון

שלום כבוד הרב. מאז ומתמיד אני דתי, ובשנים האחרונות התחזקתי יותר ונכנסתי לישיבה לפני שנתיים, ועד היום אני לא מצליח להיתמודד עם שמירת הברית, מה שלא עשיתי לא מצליח, לומד

תורה והכל, אבל עדיין גם בישיבה לבסוף אני נופל בברית ובאתרים לא צנועים, איכשהו תמיד זה מגיע בסוף. היה לי תקופה שהייתי נקי חצי שנה, אבל שוב נפילה ושוב. לא יודע מה לעשות, אני מיואש. האם יש לרב עצה? אבל לא עצה רגילה, כי באמת שמעתי כבר את כולם ושוב זה חוזר על עצמו, הנפילות. לנתק אינטרנט לא עוזר, ללמוד תורה לא עוזר, מה אני אמור לעשות? בזמני עליה הכל טוב, אני מתעלה ומרגיש קרבת השם, אבל פתאום התרסקות לרצפה מהנפילות.

תשובה:

א. להקטין את הנפילה. ח"ו כאשר מגיע ניסיון, לשהות אותו מעט. וכן להפסיק באמצע, וכן לא להשלים תאוותו לעולם. וכך בכל פעם להקטין יותר ויותר את הנפילה.

וכן ראוי שבכל עת של ניסיון ילך לטבול, עדיף במים קרים.

ב. נצרך לבנות עולם פנימי עצמי של חיבור עמוק ומדוייק לקב"ה ולתורתו, ובהם אהבה ויראה פנימית וחיצונית. בנין זה צריך להיות מותאם לנפשך באופן פרטי ומדוייק, ולצורך כך הינך נצרך ללמוד ולהכיר את נפשך בפרוטרוט, ועי"ז להתאים מהלך מדוייק המתאים לנפשך. הנפילה נובעת מחסרון מילוי פנימי מדוייק. ומתוך כך מוצא היצה"ר מקום נרחב לחול ולהפיל. ולפיכך שורש החסרון מתחיל בזמני העליה דווקא.

ג. בכל עת ניסיון יש למסור נפשו להשי"ת שמוכן למות על קידוש השם על מנת לא לעבור על רצונו.

כיצד יברר האדם את רמת אמונתו וביטחונו

לכבוד הרב שליט"א, מהי דרך מעשית לברר את רמת האמונה / ביטחון של האדם, וכיצד היא משפיעה על פרנסה אם בעל ואישה אינם באותה רמה? תודה רבה

תשובה:

כל שחש כמעט רגוע ואינו חושש, זהו מדרגתו. באופן שמדרגת האיש והאשה אינם שווים, נצרך לפעול קרוב למדרגה של מי שתחתון יותר, באופן שאינו רגוע אם הצד השני יפעל לפי מדרגתו העליונה. אולם אם אינו חושש שבן - בת הזוג יפעל לפי מדרגתו באופן שנוטל את האחריות עליו, יש לפעול לפי האופן העליון.

חלקי התורה הראוי לנשים

מה המקום של תורה בחיי אישה? חוץ מלהיות סיוע לבעלה ובניה ללמוד, ולמוד הלכות השייכות לחייה, האם יש לה מצווה אם היא לומדת למשל פרשת השבוע או עדיף לה לשבת ולקרא תהילים? אם היא לומדת השקפה ואמונה שבטוח כולם צריכים לחזק, איפה הגבול למה שנקרא סתרי תורה שאסור לנשים להתעסק בהם? למשל, בספרים כמו מכתב מאליהו ושל הרב פינקוס הם יכולים לדבר על מושגים כמו רצוא ושב, בחינת עין, אורות וכלים, ספירות, בחירה מול ידיעה

וכו'. גם בהמשך סדרת בלבבי משכן אבנה הרב מסביר מוסגים גבוהים. אם לומדים את הספרים באופן שטחי אולי זה לא נקרא ללמוד "קבלה" אבל מה התועלת ללמוד בלי לנסות להבין הכי עמוק שהיא יכולה? האם מותר ונכון לאישה לברר את הענינים האלו?

תשובה:

ראוי ללמוד על העולם הפנימי בשפה של נפש, ולא בשפה של חכמה. שפה של חכמה שייך רק לאיש, שפה של נפש שייך הן לאיש והן לאשה. וכידוע שהבעש"ט העתיק את שפת הקבלה - חכמה, לשפה של נפש.

בשפה של נפש יש ללמוד כל אחת ואחת לפי כח הבנתה והרגשתה, ונצרך זהירות רבה שלא יהא יותר מכך.

הדרכה בענין עבודה על מידת הזריזות

שלום וברכה לכבוד מורינו הרב שליט"א, בתקופה האחרונה אני מנסה לעבוד על קניית הזריזות [ובכללה פנימיותו התשוקה כמ"ש המסילת ישרים] ואשמח אם יוכל הרב לענות על שאלות דלהלן.

א. מתוך התבוננות נראה לי שכדי לפעול בזריזות אשר ענינה בלי עיכובים (כמו שמאריך ר' ירוחם בדעת תורה) נצרך לפעול באופן שכל המעשים אשר אני עושה מהווים עשייה אחת כללית רצופה שאם לא כן הרי עשייתו מלאה הפסקות שבמהותם הורסים את הזריזות. א - האם זה נכון? ב - האם יכול הרב לתת מהלכים בזה?

ב. המס"י כותב שמפסידי הזריזות הם הם מגדילי העצלה והיינו שנאת הטרחה ובקשת המנוחה והוא מסביר כי לא למנוחה כו', שאלתי א' - מלפנים עבדתי - כמדומני באופן הנכון - על השגת הישוב ומנוחת הנפש ואני מפחד מהיות עסוק ברצף תמידי של עשייה פן יוציא אותי ממקום מנוחתי. אני מבין שהעבודה צריכה להיות בזה באופן רצוא ושוב אבל מרגיש שאין זה מספיק בפרט כעת שנראה לי שאני צריך להקצין קצת כדי לקנות הזריזות וכד' הרמב"ם. עלה בדעתי עצה בזה - עכ"פ לע"ע ויתכן שנכון בפנ"ע - למצוא מנוחתי ביום השבת קודש, כוונתי אינו למנוחה מחוץ לעבודת ה' כ"א להיות נח במה שכבר יש לי והשגתי בעבודת ה'. שאלותי הן: א - האם זו פתרון נכון, ב - האם יכול הרב לבאר קצת מהלך בזה, והאם יכול לציין ספרים שיועילו בזה (כעת פני מועדות לספר שבת מלכתא ואולי גם ספר דעת שבת, האם הרב מכיר אותם וממליץ עליהם?), ג - האם יש להרב להציע עצות אחרות בהענין?

יישר כח ותזכו למצוות על הכל.

תשובה:

א. ישנה זריזות חלקית, וזריזות שלמה. בזריזות חלקית האדם מעמיד מעשה מסוים או יותר, שבו הוא מזדרז. בזריזות שלמה האדם נמצא במצב של תנועה, וכתולדה מכך "כל המעשים אשר אני עושה מהווים עשייה אחת כללית רצופה" כלשון השאלה, כי כולו במצב של תנועה.

ב. פתרון נכון. אולם בנוסף לכך ראוי שהזריזות תיעשה מתוך ישוב דעת ושיקול דעת תדיר, ושיעור הזריזות אינו כפי אפשרות תנועת הזריזות הנפשית והמעשית, אלא מתוך שילוב של זריזות עם ישוב דעת ושיקול דעת, ושיעור הזריזות כפי אפשרות שתהא עם ישוב דעת ושיקול דעת. ובאופן זה האדם אינו מאבד את מנוחתו.

ולמעשה זריזות עם ג' חלקים.

א. שבת קודש, מנוחה.

ב. רצוא ושוב בכל יום, ולקבוע זמן בנפש למנוחה בכל יום, כפי הצורך.

ג. שילוב של ישוב דעת ושיקול דעת עם זריזות, כנ"ל.

אפשר לצרף ספר רזא דשבתא, וכן פחד יצחק.

חכמת התורה לעומת שאר חכמות העולם

אמר הרב הרבה פעמים שיהודי צריך רק יונק ממקורות תורניים. מה המקור לזה?

ועם זה נאמר, הנושא בפרקי אבות אומר בבירור – רבי אליעזר בן חסמא אומר:

קנין ופתחי נדה, הם היו גופי הלכות. תקופות וגמטריאות, פרפראות לחכמה

ואיך זה משתלב בתמונה?

בהחלט ישנם אלמנטים רבים של מתמטיקה וחוכמה שאנו נאספים ממקורות חילוניים. אומרים

שהרב אלחנן וסרמן נהג לקרוא את כתבי הפילוסופיה של עמנואל קאנט בחדר האמבטיה.

תשובה:

חכמת התורה הקדושה כולה טוב אין בה רע. כמ"ש חז"ל: אין טוב אלא תורה, שנאמר "כי לקח

טוב נתתי לכם תורתי אל תעזובו".

אולם שאר החוכמות, ז' החוכמות, כנגד ז' עמים, הם מעורבים טוב ורע, כי הם חוכמות נפולות.

ולכך כל הלומד בהם מתערבת דעתו בטוב ורע, ונצרכת חכמה גדולה לברר את חלקי הטוב מן

הרע.

דבר זה נמסר לחכמים גדולים וקדושים, שדעתם מזוככת ובהירה, ויסודי דרכי התורה נהירין

אצלם, ולכך יש להם דעת אמת לראות מהו הטוב הגנוז בחוכמות אלו.

אולם לרוב כלל בני האדם שאין דעת שלמה זו, דעתם מתערבת טוב ורע, בלומדם בחוכמות אלו.

ולכך נצרך להם לינק רק ממקורות תורניים.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות
תשעה באב תשפ"ב

[253]

מהארכיון

א. צער השכינה.....

ב. קושי עם אמירת קינות.....

ב. טו באב ובית המקדש השלישי.....

צער השכינה

א) מהו צער השכינה?

ב) אם אני מרגיש הצער של אחרים האם זה נקרא צער השכינה?

ג) האם השכינה היא דבר נפרדת מהנשמות שלנו או שהשכינה היא חלק מהנשמות שלנו?

ד) כשאני מרגיש צער של הזולת האם אני צריך להרגיש הצער שיש להשכינה מזה ג"כ או שעצם השתתפות בהצרות של אסונות נקרא שאני משתתף עם צער השכינה?

ה) איך אשה יכולה להתחבר עם צער השכינה בחיי היום יום שלה?

ו) יש חבורה של נשים שנפגשים בכל שבוע לבכות ביחד על צרות הרבים כדי "להשתתף עם צער השכינה", ובזה הזמן גם מתפללים, וחושבים מחשבות של אמונה ואין עוד מלבדו, וגם באותו זמן הם אוכלים בכוונות של קדושת אכילה, ומשוחחים בענייני עבודה ועניינים גבוהים. ועושים כמה דברים שאני חושבת כמדרגות של צדיקים, אבל אני חושב שנשים אלה באמת הם בעלי מדרגה וצדקניות שראויים לעשות דברים אלו. אבל גם אני מסופק אם כל הנ"ל באמת נכון לנשים לעשות כיון שאין זה הדרך הנורמלי לנשים. האם החבורה הנ"ל עושים דבר נכונה או בלתי נכונה?

ז) האם ראוי לנשים ללמוד בספר טיב ירושלים אם הם מעוניינים בדברים אלה?

ח) האם יש ספרים שראוי לנשים ללמוד בנושא צער השכינה?

תשובה:

א. צמצום יתר של גילוי הקב"ה בעולמו, צער מלשון ע-צר, צרות, צמצום. ויש צמצום ראוי, ויש צמצום רב יותר, וצמצום רב יותר הוא צער השכינה.

ב. כן! כי בכל צרתם לו צר, ושורש הצר התחתון של האדם, בצר העליון.

ג. היא השורש של הנשמות.

ד. גם וגם, צער בענף למטה באדם, וצער בשורש בשכינה. כי כל צמצום תחתון פועל צמצום בעליון, וכן להיפך.

ה. יש להחזיר ולגלות את הרצון לגילוי הקב"ה וכבוד בעולם, שזהו הרצון הפנימי של כל נשמה מישראל, וכאשר הרצון הזה בגילוי יש צער על כל חסרון בגילוי זה. וכפי ערך הרצון, כך ערך הצער.

ו. אם זה מדרגתם זה נכון! **ונצרך לאזן זאת עם כל שאר חלקי הנפש, ועולם המעשה.** ופעמים שאינו מאוזן ואזי פוגם בנפש האדם עצמו, בשלום בית, ובכל בני הבית, ועוד.

ז. לא.

ח. איני מכיר ספר מסודר בענין זה, אלא הדבר מפוזר בדברי רבותינו, וישנם ליקוטים, למשל בקינות לתשעה באב שיצאו בשנים האחרונות עם ליקוט מרבותינו בעניינים אלו.

קושי עם אמירת קינות

יש לי קושי בכל שנה בתשעה באב עם אמירת הקינות. אני מתבונן קצת בהדברים שאני אומר והדעת שלי אינו סובל הצרות והאירועים שהיו שמה, ולדוג' אני חוזר תמיד לחשוב על איך נשים רחמנות בישלו את ילדיהן ואיך התאכזרו כ"כ וכל הרעב והצמא שהיה שם וכל הילדים שמתו שם וכו' וכו' ופשוט בלי הצרה של החורבן בהמ"ק כבר הדעת אינו סובל קריאת הדברים והתבוננות בהאירועים שמה. וכיון שאיני יכול לסובל זה איני מסוגל לקרות יותר מחמש קינות וכדו' דכבר אני מרגיש שגוען מהמעט בהקינות שאני אומר. ואז אני יושב ואיני אומר כלום ואיני מוסגל להתבונן יותר על הקינות, ואז אני יוצא חוצה ומבטל הזמן בבית הכסא וכדו' עד שהשחרית מסתיים, מחמת שאין לי את הכלים לאמר כל הקינות עם הלב וברפט עם השגאון והעצבות שאני מרגיש מקריאת הקינות. ובכל שנה אני אומר לעצמי, "נו, טוב מעט תחנונים בכוונה מהרבה בלא כוונה, דאחד המרבה ואחד הממעיט..." אמנם אפשר שיש כאן בעיני בני אדם באמת צריך לתקן. ואיני מסוגל להבין איך כל האנשים אצלי אומרים כל הקינות. בשלמא אם האדם אינו מתבונן כלל מה שהוא אומר, אז אין לו בעיני, וכל הבעיני שלו הוא רק איך לישב משעה 8 בבוקר עד 1 בצהריים ואיך להסתדר על הילדים שם לזמן הרבה. אבל אם האדם מתבונן אפי' קצת ויש לו אפי' קצת לב להדברים שהוא אומר, וכ"ש אם הוא אדם רגיש יותר, פשוט אי אפשר לסיים אפי' קינה אחת או שני קינות!

האם אני כבר יוצא ידי חובת אבילות שלי בתשעה באב ע"י אמירת קינה אחת עם התבוננות ולב ודמעות, ואין אני צריך לעשות יותר מזה, או שאני צריך להשתמש בכח ה"דעת" שלי לאזן את ההרגשים שלי וכמש"כ הרב בספר דע את הרגשותיך? ואם כצד ב', איך אני יכול לעשות את זה?

תשובה:

באופן כללי נצרך לאזן הדעת עם ההרגשים, וזו עבודה כללית של בנין השכל, כפי שנתבאר בדע את מחשבותיך, דע את דעתך, ודע את תורתך - דרכי הלימוד.

אולם לעת עתה, וכן כל אדם, נצרך לומר קינות כפי מנהג ישראל כל אחד בקהילתו. אולם, כבר נהגו רבים לומר כפי כחם הנפשי, כפי מדרגת לבבם. אולם נצרך מאוד **בדיקה אמיתית**, ולא ח"ו פריקת עול ועצלות.

וכל אדם יוצא חובת אבילותו לפי כח לבבו, וכפי גדרו הדין.

טו באב ובית המקדש השלישי

בסוף השיעור השני של "טו באב" הרב מבאר כמה חידושים שהאור של ט"ו באב מגלה, א - שלא היה חורבן בכלל, כיון שבהמ"ק השלישי היה בשמים כבר כל הזמן וזהו הבהמ"ק האמיתי שלא היה נחרב ולא שייך בה חורבן. ב - האור של טו באב מגלה למפרע שתשעה באב היה מועד.

(א) השאלה הוא דאע"פ שלא היה חורבן בהמ"ק מצד בית שלישי מ"מ בודאי היה חורבן על הבית ראשון ובית שני וא"כ מה הכוונה שמגלה לא היה חורבן בהמ"ק בכלל?

(ב) האם בהמ"ק השלישי הוא בנין חדש שאינו קשור בכלל לבית ראשון או בית שני או שהוא הפנימיות של בית ראשון ובית שני שיתגלה לעת"ל (ושכבר קיימת ונבנה בשמים רק שאינו מתגלה בשלימות עד שירד משמים להאי עלמא?)

(ג) ועוד שאלה, דא"כ למה אנו מתאבלים על החורבן בכל שנה ומתייחסים להחורבן אם באמת לא היה חורבן. ואה"נ שהאור הזה יתגלה רק לעת"ל אבל גם השתא האור מאיר וא"כ למה לא מתייחסים כלל להאור הזה שמגלה שלא היה שום חורבן.

(ד) האם האור של ט"ו באב קשור לנחמה של תשעה באב אחר חצות, שבו אנו מגלים בתוך זמן החורבן שהיה אור בתוך החושך, שגם ביום חושך יש אור של נחמה, ושהנחמה שלנו לאחר חצות היא גופא שבאמת בפנימיות לא היה חורבן.

א שו"ת בלנבי משכן אבנה · תשעה באב תשפ"ב [253] מהארכיון

(ה) בבני יששכר כתוב שבית שלישי נבנה בחשון אמנם בפסיקתא רבתי שהרב הביא בשיעור על טו באב מבואר שבית שלישי נבנה בט"ו באב האם זהו מחלוקת בחז"ל מתי יבנה בית שלישי?

(ו) שאלה לגבי עשרה הרוגי מלכות שעליהם אנו בוכים בקינות, "על אלה אני בוכיה." הנה שיא הבכי בהקינות בדרך כלל הוא בעת אמירת הקינות על עשרה הרוגי מלכות, שבו הבכיות נוזלות בקלות, ואפי' אצל אלו שליבים מטומטמם, הרבה פעמים הם מתעוררים לבכות כשאומרים הקינות על עשרה הרוגי מלכות. אמנם שמעתי ברבינו בחיי' עה"ת (פ' מקץ פרק מ"ד פסוק י"ז) כתוב דברח חידוש ופלא מאד, שעשו להם נס והחליפו גופם עם גויים, ונמצא שלא נהרגו בכלל וגם לא עברו שם צער גופני עליהם (והג"ר י"מ מארגנשטרן שליט"א חידש בזה שאע"פ שצעקו בשעת מעשה כל הלילה, זה היה משום שהיו בצער מחמת החילול ה' כיון שחשבו שהעם לא היו יודעים מזה ושהעם חשבו שהתנאים הקדושים היו עומדים להריגה, ונמצא שכל הצער של התנאים היה רק מצד צער החילול ה'), וכן כתוב בערבי נחל בפ' מסעי בשם המהר"ם, שיש לו מסורה מאבותיו שכל מי שנהרג על קידוש ה' אינו חווה שום צער, אבל לפי דעת רבינו בחיי' נמצא שלא נהרגו בכלל כיון שגופם נתחלפו עם גויים. וא"כ לפי הנ"ל למה צריכים לבכות בשעת אמירת הקינות על עשרה הרוגי מלכות אם באמת לא עברו עליהם שום הריגה או צער?

תשובה:

א. כמש"כ היינו "כחולמים", מתראה שכל מה שראינו היה בעולם תחתון יותר, ובערך עולם עליון כל עולם תחתון הוא דמיון. כדוגמת אדם מבוגר שבערכו הילד חי בדמיון. אולם בערך לעולם התחתון זהו מציאות ממש. וזהו כל סוד הבריאה, מציאות של תחתון, בערך לעליון זהו דמיון.

ב. ביהמ"ק השלישי הוא השורש, והראשון והשני ענפיו.

ג. בלשון של ר' שמעון, זהו מכאן ולהבא ולמפרע, ולא למפרע ממש. ובלשון דלעיל, כשנמצאים בעולם השתא יש חורבן, וזהו המציאות למעשה ולדינא. אולם ביחס לגילוי של עוה"ב, כל העוה"ז דמיון.

ד. כן! כן! אולם התנוצצות, ניצוצות ולא אור גמור.

ה. "אב" נקרא כן מלשון התחלה, שורש תחילתו באב, וסופו בחשון. נחש-ו. תחילתו אב, מדרגת אדם, וסופו בנחש, עקב, "הוא ישפוננו עקב."

ו. בהנהגת הטבע נגזרה גזרה של מיתה, ועל זה בוכים, על כח הכילוי שנגזר. אלא שהם נתעלו בבחינת "וינס", ונסו למדרגת "נס", ודו"ק היטב. אולם עצם הגזירה במדרגת הטבע עדיין לא בטלה. והבן שהבכי אינו רק על התוצאה, ותלוי אם מתו, אלא הבכי על עצם הגזירה, כליון, כח הכליון שירד לעולם ושולט, ולא רק מחמת תולדותיו.

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקובץ שאלות ותשובות
לפי סדר הפרשיות, יש לשלוח בקשה לכתובת: info@bilvavi.net
לקבלת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול הלשון"

ישראל 718.521.5231073.295.1245 USA

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

ואתחנן תשפ"ב

[254]

מהארכיון

- א.....שאלות כלליות - בידור האמת, שירה, שמחה, עדתיות,
- ד.....תיקון לחוסר אהבה מימי הילדות המשליך לדאגות ופחדים
- ה.....עצה לאחד שלומד ומתבודד ועדיין לא מצליח להשתנות
- ו.....לימוד לעילוי כל נשמות ישראל

שאלות כלליות - בידור האמת, שירה, שמחה, עדתיות,

א. איתא בברכות (נח.) הרואה שישים ריבוא מברך חכם הרזים, ופרשו (מהרש"א, מהר"ם אלשיך [במדבר א,א. כו,נא] ורבי אברהם אזולאי [חסד לאברהם מעין ב סוף נהר יח]) שיש לכל דבר בפשט שישים ריבוא פירושים. כיצד מתיישב הדבר עם הא דשיבעים פנים לתורה?

כיצד ניתן לזהות מה בתוך הדעות, ומה הפירוש ה71 (כמובן דבר שאין בו פסק הלכה). וכן מדוע זה הופך את הדבר לאמת ואת התורה לדבר כולל, כולם יכולים לאמר דבר והיפוכו ולאמר שזו האמת לפי שהיא כוללת והאמת מורכבת. וכיצד ניתן לראות את הדברים כמשלימים ולא כסותרים.

ב. מדוע אומרים שאין אמת אחת וכל אחד רואה לפי חלקו, לכאוף כל דבר ניתן לברר ע"י קושיא ותירוץ, וחזינן שכאשר מתקיים דיון מעמיק אחד הצדדים בסוף שותק ואין לו מה להשיב. כיצד ייתכן שזה אמת שלי וזה אמת שלו, ושניהם אמת? אני מתקשה לקבל את הדברים אם אפשר הסבר שיישב ומקצת מקורות לדבר.

ג. מה צריך להיות היחס שלי לדעה שאני שומע ויש לי קושיא עליה? מתי לומר שזה חלקו וגם זה אמת למרות הקושיא, ומתי לומר שלדעתי אין מקום לדעתו מחמת הקושיא. הן ביחס לדעתו כחלק מהאמת בצורה אובייקטיבית, ומה היחס שלי לדעתו בצורה סובייקטיבית, האם זה שאני לא מסכים אני צריך כביכול לומר שלדעתי הוא טועה, כי דעתי אינה כן ואני שלם בדעתי, וזו דעתי (וה"ה ביחסו לדעתי) או שעלי לומר שהאמת שלי היא אמת שלי, והאמת שלו היא שלו?

ומה כאשר יש לי קושיא על מאמר או פירוש של הרב שלי שנתן לי עליה תשובה אך היא לא נראית לי כלל, או לא נראית ליה כוונת הכתוב. ומה כאשר אין לי קושיא ספציפית עם מקורות, אבל כל הדברים [בעיקר בדברי סוד וחסידות] נראים לי כרחוקים מהפשט ואינם מתיישבים בליבי? וכיצד עלי לנהוג כשהדברים נוגעים לעבודת ה' המעשית, האם עלי לפעול כפי שנראה בשכלי [כפי שידוע בשם ר' חיים שחלק על רבו כי היה מחויב לשכלו], או שעלי לסמוך על רבי באמונת חכמים. האם יש חילוק בין צורבא מרבנן שידוע לשאת ולתת אך לא הגיע להוראה, ומה הדין בהגיע להוראה.

ובאותו עניין, ידועה מחלוקת הפוסקים לגבי אדם מעדה שנוהגת לא לברך ברכה מסוימת ששומע אדם מהעדה השנייה שמברך כשיטת רבני עדתו. כגון לגבי ברכת הלל בר"ח שהרב עובדיה זצ"ל ועוד אמרו לספרדים לא לענות אמן אחר יוצאי אשכנז, והיו שחלקו עליו (הן ספרדים והן אשכנזים). לכאוף הדבר נעשה על דרך הפשט וכמשא ומתן הלכתי, אך האם הדבר קשור בהנ"ל, וא"כ כיצד יתיישבו השיטות השונות בנידון?

ד. מה הקריטריון לאמת, לפי מה ניתן לבחון דעה, שיטה, ולדעת אם היא אמיתית או לא? הן בצורה שכל אנושי והן בצורת שכל אלוקי. מה גבולו של שכל האדם (מה שמכונה אצל הפילוסופים "תורת ההכרה", גבולות השכל, כיצד ניתן לבסס ידיעה וכו')?

ה. מה היחס לכל הרפואות שהובאו בש"ס שלכאוף אינם נכונים ע"פ רופאי זמנינו? ראשית האם אכן בעצם הרפואות יש לילך בתר רופאי זמנינו, ושנית האם יש להם משמעות פשוטה (לא סוד) והבנה פשוטה, ואם לא - האם יש מצוות ת"ת בקריאתם בלא הבנת הסוד והעומק מחמת שזה נקבע בש"ס. או שמא אין בהם אלא סודות ורמזים (והאם כשחז"ל כתבו אותם התכוונו רק לרמזים או שנתכוונו גם להוראה הרפואית שבהם [וא"כ - מדוע חז"ל ראו צורך לכותבם בש"ס - שמא אין עליהם כך אלא לאמר לנו ללכת לרופא אשר בימך], כההיא דאמר ליה השתא שמלמד אותך רפואה כל שכן דזיל לגביה. והאם השתא שנתנו בהם רמזים זה עיקר משמעותם או שכך דרשו עליהם מעין ווארט ורמוז בעלמא)

ו. האם יש עניין שלא לשמוע את שיריו ונגינותיו של הרב קרליבך מחמת השמועות שקירב בצורות מסוימות (אם הן נכונות ויש להאמין או לפחות לחוש מיבעי), הן כשהוא שר והן לשיר את נגינותיו. והאם צריך לקוראו "רב"?

ז. ישנם רבים וטובים שאומרים דברי התעוררות, מקרבים את הלב ואומרים ד"ת עמוקים מאוד באמונה ומחשבה, מפרשים דברי רבותינו לעומקם וכו'. כמובן יראי שמיים. אך לא שימשו, היינו לא נשאו ונתנו בצורתא דשמעתא בעולם ההלכה והעיון. האם ניתן לקבל מהם דברי מחשבה ורוחניות? לצערי אני קצת מזלזל.

ח. מה הצורה הפנימית בה יש לפעול בשירת הנשמה (כגון התוועדות שקטה או קבלת שבת), ומה היחס בין שירת הנשמה לבין כוונת המילים, אני חש שלרוב אני כביכול שר עם השכל. האם כביכול להפסיק לחשוב? מה לא לעשות ומה כן? ומעניין לעניין - בשמחת פורים וכד' בה קופצים ומפזמים לקולות שירי פורים השמחים - כיצד ניתן שהדבר יעשה בשמחה פנימית, כאשר כאן הדברים פחות שקטים ורגועים, יותר קשה גם לשמוח, גם לקפוץ, גם לכוון, וגם להופיע את הנשמה.

ט. וכיוון דאירינן בה - שאלה קצת כללית ואני בטוח שניתנו שיעורים (שמעתי גם), אך בצורה קצרה למעשה, כיצד ניתן לקבל קדושת חגים לא רק בצורה מושכלת. כמובן לאחר לימוד ענייני החג, אני תמיד שואל ומברר על מה שמחים ועל מה חגים אך הדברים נשארים רחוקים.

י. סליחה על החלוקה בין העדות השונות, אך השאלה ממש מנסרת בליבי והלוואי שהייתי יודע כיצד למנוע זאת. אני ספרדי וב"ה זכיתי להיכנס בלימוד העיון והחקירות, מעת כניסתי לישיבה התחלתי לחיות באורח חיים אשכנזי, הדבר בא לידי ביטוי בחברים איתם אני נהנה, הישיבות עליהן אני שומע ומתעניין, צורת הלימוד (שכמעט כל הספרים שנכתבו בדרך לימוד זו הם רבותינו האשכנזים), שירי שבת ועוד. בהתחלה בכלל לא שמתי לב ולא עניין אותי כ"כ החלוקה בין העדות,

למדתי ועבדתי את ה' כל תקופה בחיי לפי הצורה שה' כיוון אותי בה, אך עם הזמן גם במחשבה עצמית, וגם עם בדיחות של חברים וכו' הדבר התחיל לנסר במוחי ולהטריד את מנוחתי, להרגיש קצת נחיתות (מה גם שיש שיח כזה בכמה מקומות), שאני כביכול עוזב את דרך הלימוד ואת רבותינו הספרדים עליהם גדלתי ולומד בצורה שונה והכול שונה, ובעצם לגלות שגם מבחינת הלומדים והעובדים כל אחד ממשיך כמסורת אבותיו ואני כביכול עוזב את מסורת אבותי (בנוסח התפילה ופסיקת ההלכה אני ממשיך כמנהג אבותי ורבותי, לא שיניתי) ונכנס למקום שאני מרגיש שונה וכו'. מובן לי שהדברים לא נכונים, ושזה בכלל לא נושא מה יותר ומה פחות, שכל אחד צריך ללמוד כנטיית ליבו וכו' וכו', בהתחלה ניסיתי להתעלם ולהמשיך בתמימות, אך הדברים לא עוזבים אותי.

יא. בכמה משאלות קודמות ששאלתי הרב ענה שעלי לחפש את חלקי בתורה, כיצד הדבר ניתן למעשה, איך למצוא את חלקי ואיך לדעת שזה חלקי? גם הרב כתב שאני מסתכל על דברים מבחוץ ולא מתוך חיבור ולכן יש לי שאלות רבות, כיצד ניתן "להיכנס לבפנים", להתחבר לדברים? סליחה על האורך. תודה רבה לכבוד תורתו שמזכה אותנו ומדריך אותנו בדברים מרוממים ובהירים בכל הנצרך לחיי רוחנו.

תשובה:

- א. השבעים פנים הם שורש, וששים ריבוא ענפים של התפרטות. ולפיכך נצרך בירור ותפיסה של שורשים מול ענפים לראות כל דבר במבט של שורש וענף, וכך לאט לאט מבורר בתוכו מה השורש ומה הענפים בכל ענין וענין.
- כל סתירה היא השלמה. במבט חיצון סתירה מלשון בונה וסותר. ובמבט פנימי יושב בסתר, ששם הכל מאוחד.
- ב. אמרו על בית שמאי ובית הלל, אלו ואלו דברי אלקים חיים. ואמרו בריש חגיגה, כפטיש יפוצץ סלע ושכולם רועה אחד אמרן.
- כאשר צד אחד שותק, או שבאופן זה הוא טעה, או שלא זכה להגיע לחלקו.
- ג. בתחילת דרכו של אדם אין בכוחו לשלול שום דעה כמעט של צורבא מרבנן אחר. ככל שגדל יותר, עליו למצוא בכל דעה היכן "ניצוץ" האמת שבה, ולהגבילה למקום הראוי לה. כל זמן שלא עמד על ניצוץ האמת שבה, אינו יכול להגבילה למקום הראוי לה, וק"ו שלא יכול לשוללה.
- יש להבין, לעולם אין לשלול דעה, אלא להגבילה למקומה הראוי לה.
- זאת ועוד. כאשר האדם עוסק בעניינים שאינו יודעם כראוי, כגון חסידות וסוד, אין לו כלל כלי ביקורת לבחון את הדברים, ועליו לשומרם בזכרונו לעת מצוא שיוכל להתבונן ולדון בהם.
- מתחלה עליו לשאול את רבו רבות. וככל שגדל יותר עומד על דעת עצמו ומברר יותר ויותר את הדברים לבדו. ורק כאשר מסתפק שואל. ככל שדעתו רחבה יותר, כן מכריע יותר בעצמו. ככל שדעתו מצומצמת יותר, שואל יותר.

בדברים הנוגעים להלכה לאחרים אין להורות אא"כ נסמך להוראה.

ד. נצרך ידע רב באותו ענין ושכל ישר ונקי. וזהו בשכל אנושי. בשכל אלוקי, מכיר הדברים בשורשם.

ה. דברי רפואה שבש"ס יש בהם מצות ת"ת, פעמים נכתבו על דרך הפשט, ופעמים על דרך רמז וסוד. ולכך אי אפשר להשתמש עמהם לפי דעת כל אדם, ונצרך הכרעת חכם. זאת ועוד שנשתנו הטבעים.

ו. כן.

ז. ניתן לקבל ניצוצי מחשבה, אולם לא בנין מחשבתי ומהלך.

ח. שירה מהמקום השקט והעמוק הנגלה לפי ערכו עתה. שירה בלא מילים מופשטת יותר, עם מילים נוטה יותר להרכבה.

שירה של פורים וכדו', שתבקע מהעומק הפנימי המתפרץ ללא גבול.

ט. נצרך למצוא איפה נקודות הארת החג כבר גלויה בנפש, כגון פסח - זריזות, ולהתדבק בה ולהרחיבה.

י. יש להביט על האני כנשמה ולא כגוף. ובה אין עדות אלו כלל, אלא שורשים פנימיים.

יא. יש להתרגל לדבר עם הקב"ה בפשיטות. וכן להשקיט את הנפש, ואת המחשבה, ואת עומק הרצון החיצוני. ולחוש שהינך תלוי בו ית"ש. וכאשר תעשה השקטה זו תתחבר לעצמך, ושם החכמה תנבע מבפנים, מחלקך. לעת עתה ישנם ריבוי רצונות ומחשבות השטות אנה ואנה חיפוש בתר חיפוש.

תיקון לחוסר אהבה מימי הילדות המשליך לדאגות ופחדים

שלום וברכה כבוד הרב שליט"א, תודה רבה על הזמן היקר שלכם שאתה עונה על השאלות, וגם לרבות הספרים הקדושים שאתה מזכה את הרבים.

השאלה שלי אל כבוד הרב, שזה כבר מגיל הינקות היה לי קשה מאוד בחדר ואבי היה צועק עלי בכל מיני לשונות וביזה אותי בכל מיני כינויים מרוב כעסו וגם כמה מלמדים וילדי הכתה, ועד היום אני לא מבין מה פשעי ומה חטאתי כי בעצם הייתי ילד טוב. בעברי ב"ה קריתי מאוד טוב וגם הצרתי למשקפיים, אבל ההורים טענו שאני לא צריך עד שהייתי ילד גדול הלכו לבדוק והרופא עיניים אמר שאני צריך 600 - ! בהבר מצוה שלי התחיל הזמן מאוד קשה שלחו אותי להישיבות ללמוד אבל היה לי מאוד קשה, אף אחד לא אמר לי מילה טובה חיוק או עידוד ואני לא יודע עד היום איך לא קיבלתי משבר או לא עזבתי היידישקייט שלי, עברתי כמה ישיבות עד שנסעתי לא"י ושם אמרו שאני צריך לירד כתה וזה כאב לי מאוד אבל התחלתי להיות בחור עם שאיפות גדולות, היה ישיבה שנתן הרבה ווארימקייט (חום), והיה לי חברים טובים וזה נתן לי כחות ורוח חיים חדש, וב"ה בניתי בית נאמן בישראל ויש לי הרבה נחת מהילדים ומהנכדים, אבל אני מתקשה מאוד עם דברים מסוימים, ואחד מהם הוא הריכוז, אני לומד הרבה ספרים חסידות, ומחשבה וגם גמרא אבל אני לא יכול ללמוד הרבה זמן בריכוז וגם אני קופץ מענין לענין ומספר

לספר, וגם אני לא אוהב ללמוד עם חברותות כי אני פחדתי מאוד מהכישלונות שלי. ועיקר גדול שאני מתקשה זה גם בעבודה, אני אוהב מתמטיקה אבל יש דברים למשל שאחד במשרד אומר לי בעניין חשבון ואני לא מסוגל להבין, ואני מתבייש לשאול עוד הפעם, ואני לא יודע כי כל אחד במשרד מבין ואני לא תופס הדבר, ואני שואל את עצמי מה הבעיה שלי, וזה מפריע לי מאוד, וגם אני עושה טעויות בעבודה, אני מקבל הוראות אבל אני לא זוכר בדיוק ואני מתבלבל, ובעצם יש לי ראש טוב, אני זוכר הרבה דברים והרבה אנשים אומרים לי שאני יכול להיות עשיר, וגם הייתי פעם אצל גרפולוג ואמר לי שיש לי מאד תכונות של בעל עסקים גדול, וגם אמר לי שיש לי מצוקה נפשית (יכול להיות שכל זה ממה שעברתי בשנת הילדות), וגם אני סובל הרבה דאגות ופאניקה אני הולך לישון ומתעורר לפנות בוקר כשאני לא מרגיש טוב...

ב"ה יש לי חבר טוב שעזר לי הרבה למדנו ביחד שער הבטחון חובת הלבבות והוא אמר לי להודות בכל יום להקב"ה על חסדיו, ולא רק על הטובות אלא גם על הקשיים, ואני עושה זאת בכל יום חצי שעה, עשיתי זה כבר יותר מחצי שנה וזה עזר לי הרבה מאוד! אבל אני עוד סובל, לא כמו שהיה ב"ה. מה הרב יכול לעזור לי?

תשובה:

ראוי ללמוד באופן שמסכם כל דבר שלמד בע"פ ובכתב בסיום כל ענין או קטע. סיכום פשוט וקל. בכל פעם שהמחשבה מתערבבת ומתבלבלת, יש לחזור לתחילת הענין ולסכמו, עד המקום שהובן, ומשם להמשיך הלאה. מלבד מה שהינך מודה בכל יום לקב"ה, שהוא מצוין ונפלא, יש להתבונן שהקב"ה עושה עמך חסד זה מתוך "אהבה" שהוא אוהב אותך, ומתוך כך לאט לאט לחוש יותר ויותר את אהבתו ית"ש אליך, ועי"ז לעורר את אהבתך אליו. דבר זה יתקן הרבה את חוסר האהבה של ימי הנעורים. ומתוך גילוי אהבה זו, עליך להשען על הקב"ה שאוהב אותך ודואג לטובתך ובדאי יעשה רק את הטוב עבורך. דבר זה מקטין מאוד את הדאגה והפחד, ועי"ז לאט לאט בס"ד תקבל רוגע, מתוך אהבת הקב"ה אליך, ולהיפך, מתוך תחושה שהינך בכל עת נשלט ע"י אוהבך הטוב ביותר שיכול להיות החפץ בטובתך בכל עת ומשיגה עליך בכל עת לטובה.

עצה לאחד שלומד ומתבודד ועדיין לא מצליח להשתנות

שלום הרב שליט"א, אני לומד פנימיות התורה וגם פשט התורה, מתפלל ומתבודד בכל יום על תיקון המידות, אבל עדיין אני נופל שוב ושוב בכעס, בחוסר אמונה, בדינים על אחרים. אני לא מצליח להשתנות למרות שאני כל כך הרבה מתפלל ומקבל על עצמי שלא להמשיך ככה אבל אני לא מצליח ליישם בפועל כמעט כלום. יש לציין שאם זה היה רק העולם הבא שלי, ניחא, אבל בן אדם לחברו, אני פוגע באישה ובילדים בגישה שלילית וכעושה, כואב לי שאני מזיק להם. למה אני לא מצליח להשתנות? למה סגולת לימוד התורה לא פועל עליי??

תשובה:

מלבד הלימוד בפנימיות התורה ובפשט, וכן תפלה והתבודדות, נצרך לסדר סדר עבודה מעשי, שתי קבלות קטנות בכל יום, באופן עקבי מעשי. ומתוך כך ישנה התקדמות מעשית בס"ד.

תורה מביאה לידי ... כמ"ש במס"י, אולם נצרך עמה על דרך כלל עבודה מעשית בנויה, שלב אחר שלב, עקבית ויסודית. וזהו כל סוד ההצלחה, עבודה למעשה עקבית ויסודית.

צורת העבודה צריכה הכרה עצמית מדויקת מתוך לימוד של ארבעת היסודות, כגון במקרה זה, כעס, יסוד האש. ונצרך לברר את סוג הכעס מתוך ט"ז חלקים שנתבארו בסדרת דע את מידותיך, יסוד האש - כעס. ולפ"ז לסדר סדר עבודה מעשית מדויקת.

זולת כך אם האדם מקבל על עצמו לא לכעוס, כמעט אין אפשרות להצליח. והרי זה כמעט כאדם שנשבע לא לישן שלשה ימים, שמלקים אותו על שבועת שוא.

חלק ניכר של בני"א סבורים שאם ילמדו תורה ויתבודדו על חסרונם, יתקנו חסרונם. ולא היא, נצרך עבודה מעשית.

וחלק נוסף מקבלים עליהם קבלות כלליות בלתי מדויקות, ופעמים כמעט בלתי ניתנים לעשותם, ואזי נופלים. ותקנתם כנ"ל.

לימוד לעילוי כל נשמות ישראל

שלום וברכה הרב היקר. האם כשעושים מצווה או לימוד תורה במחשבה ו/או דבור ו/או במעשה ואומרים שזה יהיה לעילוי כל נשמות ישראל האם זה משפיע על כל הנפטרים בכל מקום שהם טוב או רע ואם כן באיזה אופן? קורת רוח? אפשר שיצאו מהם מהגהנם או כף הקלע לגן עדן? תודה לכבודו.

תשובה:

זה משפיע על כל הנפטרים. כל אחד במקומו ששם נמצא.

אופן ההשפעה תלוי בלומד, ובאיכות לימודו, מחשבה דיבור ומעשה, וכן במדרגת הלומד, מדרגתו הכללית, ומדרגתו הפרטית בשעת לימודו. ואזי משפיע לכל נפש. ולפי איכות החסרון החסר לאותה נפש כך ההשלמה. כגון אם נחסר לה תורה במחשבה והלומד למד במחשבה, השלימה לעלות לג"ע העליון. וכן אם נחסר לה תורה בדיבור והלומד למד תורה בדיבור, השלימה לעלות לג"ע התחתון. וכן ע"ז הדרך כל תורה לפי מהותה מאירה לנפשות לפי צרכם.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

עקב תשפ"ב

[255]

מהארכיון

לשבת בביה"ד או לצאת לאנות את הרבים.....ב

צניעות הבנות, הלבוש בימינו ונסיונות הדוד.....ב

עבודת ה"אין" ובנין ה'אני' למי שיש לו תאוה למעשה סדום.... ג

שורש לחוסר ריכוז בסביבת בני אדם אחרים.....ד

מתי צריך להמנע מלעשות דברים שונים משאר בנ"א.....ד

רצון עצמי והתפילה על כך, רצונו ית"ש והביטול אליו.....ה

הרינו אוהב כל אחד מבני ישראל - שלא יהיה מהשפה ולחוץ....ו

לשבת בביה"ד או לצאת לזכות את הרבים

שלום רבי!!

אני מצטער כי אני מאמריקה אז העברית שלי לא כל כך יפה. תודה מראש שקראת את השאלה הארוכה זו. אני הגעתי לפרשת דרכים של חיים וצריך לבחור (לכל הפחות לחשוב) דרך בעבודת. השני דרכים הם: ללמוד בבית מדרש, לחיות חיים צנועים, להיות משגיח רוחני בבית מדרש שלי, או ישיבה, או ישיבה קטנה, או משהו... או ההפך: לעבוד ולעסוק בעבודת קירוב, לחיות בקמפוס קולג', או להיות רב הדוכן, או לחנך בבית ספר מודרני, או משהו. אני חושב בכל לבי שיש לי נטייה לצד האחרון. אני בעל תשובה ממשפחה מודרנית. אני ממש אוהב את הבריות. יש לי כח רב להתקשר למי שהוא סומך עלי, ויש לי אוזן לשמוע כל הצרות, וכו'. אני חושב שאני מיסוד תפארת, ואני חושב שהקב"ה נותן לי כחות יפים לעשות את התפקיד הזה.

אבל אם התשובה פשוטה, אז אני לא צריך לכתוב שאלה!!

אז השאלה היא: אני אוהב את הבית מדרש ואיני רוצה לעזוב הד' אמות שלו, אף לא רגע אחת! יש לי תשוקה לשבת ולעיין בכל הסוגיות בש"ס! גם לעיין בכל הסוגיות במהר"ל, ורמח"ל, ורמב"ם, וכל התורות של רבי נחמן, וכל התורות חב"ד, וכו' [פיזור נפש ממש!], ויש לי נטייה חזקה להיות בעל עצה ובעל מחשבה בעניינים האלו לענ"ד.

ועל כל זה, השאלה באמת: כל מה שאני לומד בספרי מוסר, מס"י, חובות הלבבות, וספרי מחשבה אחרים, כולם יש סיכום אחת: המדרגה העליונה להיות כולו דבק באמת לאמיתו להקב"ה, המדרגה הוא סוג של ענוה. צנוע. מסולק מן החומרי.

אז אם אני בוחר להלך בדרך קירוב, בדרך פרסום, האם זה בדיעבד??

ממש תודה רבה על זמנך וגם מצטער אם השאלה הזאת לא כותב כל כך בדרכי הכבוד,

בהערכה רבה,

תשובה:

אם היה ניתן לשלבם כגון חלק מן השבוע או תקופות, כן ראוי.

באם לאו, לעת עתה ראוי לקבוע עצמו כמה שנים בביהמ"ד, ובעוד כמה שנים לבדוק את הענין פעם נוספת, כי זיכוי הרבים נובע מזכות עצמית, וככל שיהא זך יותר, כך יזכה את זולתו.

צניעות הבנות, הלבוש בימינו ונסיונות הדור

לכבוד מורינו הרב שליט"א

א. המציאות כיום שמי שרוצה לחנך את בנותיו להתלבש כפי גדרי ההלכה והצניעות נתקל מול מציאות שבנותיו גדלות בחברה וסביבה שאינה ממש כך, והשאלה היאך ההנהגה הראויה בבחינת אוי לי מיוצרי אוי לי

א שו"ת בלובי משכן אבנה - עקב תשפ"ב [255] מהארכיון

מיצרי, ופעמים עי"י שעושים נגד רצון הבת, בטווח הארוך מקבלים תוצאה הפוכה, וכן זו בעיה להכניס לראש של ילד שכולם לא בסדר.

ולמעשה השאלה היא, מחד זאת התורה לא תהא מוחלפת, ומאידך כשם שמצוה לומר דבר הנשמע וכו'.

ב. גם אם נניח שלמעשה יש לנקוט באופן של להניח להם, מ"מ עדיין צריך בירור באיזה רוח לעשות זאת כדי שלא תיווצר תפיסה מעוותת של צניעות, ומאידך שלא ירגישו שהם לא בסדר.

ג. ועדיין מה נעשה בדבר שהוא איסור מוחלט ללא סרך של היתר, מי יתיר לי לקנות זאת לבתי?

בהודאה גדולה

תשובה :

שאלה קשה שאלת. מכיוון שהדור פרוץ בדבר ביותר גם אצל משפחות הנקראות בני תורה. ואף בבתים שנקראים "חשובים" כביכול ביותר.

יסוד הדברים : נצרך להשריש את רצון ה' ית"ש בצניעות. ולהסביר את פנימיות מהותה באופן שהבנות יקלטו את הריח הפנימי של הענין, ועי"ז יתחברו בנשמת מהות הצניעות. וזהו בפנימיות.

בחיצוניות, נצרך לברר את מדרגת כל בת ובת, אופיה, ונסיונותיה. ובזה לא ניתן להיכתב. אולם בכללות יש ללמדם שיתבוננו בכל דבר האם מותר או אסור ע"י רבנים יראי ה', ולפי הכללים שקבעו. ויתר על כן יש ללמדם שבכל דור יש נסיונות שפעמים רבות רוב בני הדור לא עומדים בו. ובדורנו אנו, ניסיון הצניעות בלבוס לנשים, ובהסתכלות לאנשים, רוב בני הדור אינם עומדים בו.

הבחירה בידם האם לילך עם הרוב לגיהנם, או עם המיעוט לגן עדן ולדבקות בה'.

וזו בחירה שלה, ככל הבחירות של חלקי חייה. אולם עבודת האב לברר לה מה הם צדדי הבחירה בבהירות, ומהו רצון ה' בטהרתו. וכל זאת מתוך נועם ושלוה.

בכל פעם שנותנים בידם כסף לקנות יש להסביר להם שיקנו מה שה' רוצה, אם כי לא בהכרח להיכנס לפרטי הפרטים.

על הבנות לחוש באב שרוצה באמת לעשות רצון ה' בנקיות, ושחפץ בטובתם ומרגיש את קושי נסיונם, ושמוח בכל הצלחה ולו הקטנה שלהם. ומקביל לכך צריכים לחוש שהאב חפץ בטובתם הרוחנית והגשמית בכלל.

עבודת ה"אין" ובנין ה'אני' למי שיש לו תאוה למעשה סדום

הרב אמר שמי שיש לו תאוות למעשה סדום צריך בעיקר לעבוד על מדת ה"אין", ביטול ה"אני". האם זה ג"כ שייך למי שלא בנה עדיין את עולם ה"אני" שלו (דכבר אמר הרב במקום אחר שעבודת ה"אין" ו"ביטול האני" שייך רק למי שכבר בנה את ה"אני" שלו?)

יישר כחך

תשובה :

לכתחילה בודאי ראוי לבנות אני, ואח"כ ביטול – אין.

אולם כאשר לוקה בהנ"ל, ייחד לו זמן מועט בכל יום לעבוד על האין, ובשאר זמן עבודתו יעבוד על בנין האני.

שורש לחוסר ריכוז בסביבת בני אדם אחרים

יש לי בעיה של ריכוז, אני יושב ולומד בבהמ"ד, ואף שאני מרוכז בהסוגיא שאני לומד, אבל על כל אדם אני רוצה להבחין בו אם יש בו יראת שמים או קדושה. ומטעם זה אני מעדיף לישב לבד בחדר שאין שם בנ"א, או עכ"פ בחדר שיש שם פחות בנ"א. איך אני יכול להיות יותר מרוכז ולא להסתכל על אחרים?

שמעתי את כל סדרת הריכוז ולא מצאתי את הבעיה שלי בתוך השיעורים, ועל כל פנים אני חושב שאין זה בעיה בריכוז, אלא יש כאן שורש אחרת. מה הרב מציע?
יישר כח להרב, ותודה רבה.

תשובה :

יכולות להיות לכך כמה סיבות. אולם כפי הנראה הסיבה במקרה זה מפני תפיסה רגשית חזקה, בלתי מאוזנת עם המוחין. שמעוררת אהבה וקשר עם בנ"א, ועי"ז האדם יוצא תדיר מתוך עצמותו לזולתו, ולכך רוצה להבחין את טבעם.

ככל שהרגש יאוזן עם השכל יהיה בס"ד אדם יותר פנימי, ופחות מתחבר לזולתו באופן בלתי מאוזן, ועי"ז יתרכז יותר בחלקו.

מתי צריך להמנע מלעשות דברים שונים משאר בנ"א

לכבוד הרב, שליט"א,

רציתי לשאול שאלה שקצת מטרידה אותי.

ישנו יסוד ידוע מבית מדרשו של מרן החזון איש והקהילות יעקב, להיות נורמאלי – לא לעשות דברים משונים. והמון זמן אני חוקר בשאלה על מה זה נאמר, וכי זה נאמר גם על אדם שדקדקו בהלכה עושה לאנשים רושם כי הוא משונה?

אשמח מאוד לקבל הבנה בדברים אלו.

תשובה :

כן, וראוי להצניע אם אפשר. ואם אי אפשר, אם זה חשש איסור יעשהו ולא יחשוש למראה עין. ואם הוא מעשה חסידות, ע"ד כלל ראוי לפרוש.

אולם פעמים נצרך לאדם להרגיש שהוא נבדל מן הבריות וזהו גופא תוקפו ואזי עושה דברים שונים מבנ"א.

זאת ועוד. פעמים האדם כבר מנותק נפשית, ואינו חש כלל למה שסביבותיו, ואזי גם אינו צריך לחוש. כל זאת באופן שניתוק זה נכון ומאוזן בנפשו.

רצון עצמי והתפילה על כן, רצונו ית"ש והביטול אליו

שמעתי את הרב באחד משיעוריו שאמר שבנפש האלוקית של האדם אין רצון, ורק בנפש הבהמית יש רצון, ושיש מצב של פיתוח הרצון, ושיש מצב של ביטול הרצון.

שאלה ראשונה: איך נוכל לדעת מתי שיש רצון כן לפתח אותו ולהביאו לידי עשייה בפועל ומתי כדאי לבטל את הרצון?

שאלה שניה: והאם אדם שמרגיש שחסרה לו זוגיות או פרנסה צריך להתפלל על הרצון לבורא עולם שיעזור לו להגשימו? או שבכלל עצם הרצון הוא ויכוח עם המצב שהעכשווי שהכל לטובה (העשיר השמח בחלקו) ולכן צריך להיות מאושר?

תודה לרב,

תשובה:

בנפש האלוקית יש רצון בבחינת רצונו לעשות רצונך, ותו לא.

בנפש הבהמית יש גם רצון עצמי.

בכל רצון יש להתבונן לפי השגתו אם גם הקב"ה רוצה בכך, ואם נראה לו שכן, ראוי לנסות להוציאו לפועל את רובו ככולו. אולם מכיוון שלעולם יש תערובת של רצון שאינו טהור, לכך יבטל חלקו, בכדי לקנות קנין של ביטול רצון עצמי.

יתר על כן גם מה שרוצה להוציא לפועל, ירצה כן בתנאי שכך הקב"ה רוצה, ואם לאו יסכים לבטלו.

ולכך בכל חסרון יש להתפלל על כך שיושלם אם זהו רצונו. אולם יבקש שאם רצונו ית"ש שיושלם, ואם אין זה רצונו ית"ש שלא יושלם ויסכים לבטל רצונו.

יתר על כן בכל רצון יבטל מעט מתוך אמונה שהכל לטובה.

נמצא בכל רצון ג' חלקים.

א. ביטול תחתון מחמת הכרה שזהו רצון בלתי טהור של הנפש הבהמית.

ב. תפלה שימולא רצונו על תנאי שזהו רצונו ית"ש.

ג. ביטול עליון מכח אמונה שהכל לטובה.

הרינו אוהב כל אחד מבני ישראל - שלא יהיה מהשפה ולחוץ

שלום לכבוד הרב,

אנו נוהגים, קודם תפילת שחרית, לומר נוסח "הריני מקבל עלי מצות עשה של: **וְאַהֲבַת לְרֵעִךָ כְּמוֹד, וְהָרִינִי אוֹהֵב כָּל אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּנַפְשִׁי וּמְאוּדִי, וְהָרִינִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא**". רציתי לשאול, כיצד אוכל לעורר את עצמי בנושא זה בתפילת שחרית, על אף השעה המוקדמת, כך שהדברים לא יהיו לחלוטין מן השפה ולחוץ? ופרט שהדברים מחייבים ביותר – יכנפשי ומאוודי (!) ידוע לי שהרב חיבר סדרת שיעורים בנושא אהבת ישראל, אך היות ואני עובד בתחומים אחרים ב"ה, איני פנוי לעבודה משמעותית בתחום זה כרגע.

האם ישנה דרך בה אוכל, ולו במשהו, לממש את הקבלה אותה אני מקבל מדי בוקר?

תודה ותזכו למצוות.

תשובה:

ניתן לעשות מעשה קטן של הטבה מעומק הלב בכל בוקר קודם התפלה, אם אפשר במעשה ובממון.

ומתוך הטבה זו לומר נוסח זה של הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

ראה-אלול תשפ"ב

[256]

מהארכיון

ב.....תשובה אמיתית באלול

ג.....לחץ אדיד בהתקרב ימי אלול]

ג.....עבודה אלול עד שמחת תורה

ה.....חשבון הנפש]

ו.....שאלות שנות

ז.....פסוקי של כל חודש

ט.....תתקע"ד דורות לפני בריאת]

י.....איך העולם נברא קודם זמן

יא.....אמירת סליחות

תשובה אמיתית באלול

לכבוד מורנו הרב החסיד שליט"א, שלומו יסגא,

א. בעבר שאלנו עבור א' מביהמ"ד דפה, שאלה 12103 תחת הכותרת 'תשובה לבעל תשובה', ובא' הסעיפים שאלנו כך: "מה עליו לעשות כשעולות לו מראות לא טובות בעיני רוחו, ונהנה מזה מחד, ומאידך נקרע מכך ששב על קיאו, ונמצא כבתוך כף הקלע, מה צריך לחשוב וכיצד לנהוג? והאם ניתן למחוק תמונות מעיני השכל? ואם לא, כיצד ניתן להיות בעל תשובה בכלל?", וע"ז השיב לנו הרב: "או להסיח דעת, או לצייר ציורי קדושה! ועי"ז מוחק. וכן ע"י דמעות, שמנקות כח הציור. וכן בעומק, בהתדבקות באפיסת המחשבה". וכעת בימי התשובה דאלול שבנו להתבונן בתשובת הרב, ובאנו לבקש אם אפשר שהרב ירחיב לנו בזה למעשה, מהם "ציורי קדושה"? וכן מהי "אפיסת המחשבה" וכיצד מתדבקים בה?

ב. עוד שואל הנ"ל, כי אחר התבוננות במצבו, אחר שנפל פעמים רבות בטומאת המדיה כאשר נזדמן לידו מכשיר בלתי שמור, או שנקלע למקום בו מצא מחשב פתוח אצל קרובים וכיו"ב, ואמנם כי הוא עצמו מנותק מכל חיבור לאינטרנט פרוץ, ועושה כל טצדקי שלא יבוא לידי ניסיון זה, אך כאשר עושה חשבון נפשו ברור לו ללא שום ספק כלל, שאם יבוא לידו מכשיר או שיזדמן למקום שבו יש חיבור למדיה פרוצה, בודאי יפול, ומרגיש בעצמו שאין לו שום סיכוי לעמוד בנסיון הבא רח"ל, והשאלה היא האם יוכל להחשב שעשה תשובה על כל מה שראה ופגם, אם בודאי ישל שוב לכשיבוא הניסיון לידו?? יורנו נא דרכי תשובה, ושכמ"ה.

בתפילה שנוכה לעשות תשובה אמיתית, ובפרט בימים אלו ימי התשובה, ונוכה לכוח"ט יחד עם הרב וכל כלל ישראל, אמן.

תשובה:

א. ציורי קדושה - כגון הכותל, מערת המכפלה, קבר רחל, וכן תמונות צדיקים, נר, וכדו'. אפיסת המחשבה - עיון התוה"ק עד "כלות כח המחשבה", ולא רק כלות כוחות הגוף.

ב. אינו תשובה שלמה. ולפחות יקבל על עצמו שיפול פחות, כגון שימתין עד שיסתכל. וכן שיקטין זמן ההסתכלות, וזו תשובה חלקית, ומכלל רשע עדיין לא יצא. ועליו לעבוד לטהר נפשו, הן ביראת העונש, והן ביראת הרוממות, והן באהבת ה', שינצל עי"ז מן החטא, ושיזכה לקבל קבלה אמיתית שלמה לפי ערכו שלא ישוב לחטא לעולם.

לחץ אדיר בהתקרב ימי אלול

לכבוד הרב שליט"א, ייש"כ עצום להרב שעונה לנו על כל השאלות, תהי משכורתו שלימה מאת ה' אלקיו לו ולכל משפחתו.

כל שנה שכמתקרבים ימי אלול וימים נוראים, אני מרגיש לחץ עצום שקשה עד בלתי אפשרי להשתחרר מזה. הלחץ הזה מרחיק אותי מהרוחניות לגמרי, עד כדי המצב המתמיה שדוקא בימי אלול וימים נוראים אני בדרך כלל נמצא במצב היותר שפל ברוחניות מכל השנה.

לצערי הלחץ זה לא "יראת העונש" או יראת שמים אמיתי, אלא עצם הידיעה שאני אמור להיות "יותר טוב" ולחוש יראה ופחד ו"להנצל כצבי מיד" פשוט מקלקל לי את האפשרות של הרוחניות.

אשמח אם יש להרב איזו עצה איך להתמודד עם זה

תודה רבה

תשובה:

עליך לשנות מבט ולהסתכל על אלול, "אני לדודי ודודי לי", ימי אהבה וקרבה. ועל עשרת ימי תשובה, דרשו ה' בהימצאו, בהיותו קרוב, קרבת ה'.

מתוך מבט זה לאט לאט תאזן את נפשך בין יראה לאהבה, ותזכה לדרך האמצע, לקבל הימים האלו גם ממבט של יראה וגם ממבט של אהבה. ונודע שבמוסר נטו יותר ליראה בימים אלו, ובחסידות לאהבה ולקרבה. ויש לאזן ביניהם.

עבודה אלול עד שמחת תורה

(א) כיון שפרטי העבודה של ימים נוראים וירח איתנים הם רבים מאד, האם אפשר להרב לכתוב בקיצור ובאופן כללי מהו עיקר העבודת האדם (א) באלול (ב) בימי סליחות (ב) בראש השנה (ג) בעשי"ת (ד) ביוהכ"פ (ה) בימים בין יוהכ"פ לסוכות (ו) בסוכות (ז) בהושענא רבה (ח) בשמיני עצרת ושמחת תורה.

(ב) יש תפילה בימים נוראים בסוף חזרת הש"ץ "אבינו מלכינו... הסר מעלינו כל גזירה רעה וכל מחלה וכל קטטה ושנאת חנם מעלינו." איך מתפללים שה' יסיר קטטה ושנאה מעלינו, הלא זה דבר התלוי בבחירתנו ובידינו היא.

ג) ר"ה הוא יום של יראה או אהבה, ומי ששורשו ביראה אז צריך להתייחס לר"ה ביראה ואימה, משא"כ מי ששורשו באהבה צריך להתייחס לר"ה כיום של אהבה. והנה בשנה הזו תש"פ עברנו שנה של מגיפה וצרות שלא היו כמוה, וזה מעורר יראה ולא אהבה, וא"כ האם בשנה הזו יש להתייחס לר"ה באופן של יראה ואימה, ההרגשה של מה יולד יום ומה יהי' הסוף של כל זה? או שעדיין היחס לר"ה תלוי בשורשי הנשמות?

ד) הרב מסביר שיש חמש בחינות של תשובה כנגד נרנח"י (נפש-מעשים, רוח-מידות, נשמה-תורה, חיה-חיות, יחידה-רצון-התכללות-דביקות), האם יש להאדם לעשות תשובה כל כל בחינות הנ"ל כפי כוחו, או שתלוי במדרגתו (לדוגמא אם מדרגתו הוא נפש אז צריך לעשות תשובה רק בבחי' נפש שהוא תיקון המעשים שלו, ובנוסף לכך בימים נוראים האדם צריך להתנהג יותר ממדרגתו וא"כ לכאורה עליו ג"כ לעשות תשובה גם בבחי' רוח ונשמה כו', אבל מה הגדר בזה?

ה) האם תשובה בבחי' יחידה (ברובד התחתון שלה, להשיב את הרצון לה' ולרצות רק רצון הפנימי שלנו שהוא לעשות רצון ה', וברובד עליונה יותר, להיות דבוק רק בבורא עולם ולהתכלל בו ית') הוא עבודה רק ליחידים או שיש על כל א' להיות מן היחידים ולעשות תשובה בבחי' יחידה אע"פ שהוא נמצא במדרגת נפש?

ו) כשהגדולים עשו קבלה קטנה במשך אלול ועשי"ת האם זה היה בנוסף לכל שאר חלקי התשובה או שעל ידי הקבלה הקטנה הזו היה כולל את כל עבודת התשובה? ואצל כל א' בישראל האם זהו כל עבודתו למעשה, לעשות קבלה קטנה בדבר שהוא צריך תיקון, בנוסף לשמעית שיעורים ודרשות של התעוררות וקריאת ספרים ולימוד מוסר (או חסידות?) תודה רבה להרב, שיהא כתיבה וחתימה טובה להרב ולכולנו ושיהא שנה זו שנת הגאולה שלימה ממש לכל נפשות ישראל, בחיצוניות ובפנימיות

תשובה:

א. הדברים נכתבים באופן כללי מאוד מאוד מאוד.

אלול - אני לדודי - דוד וכלה.

סליחות - לבני אשכנז - כאב על עשיה נגד רצונו ובקשת סליחה על העבר שפגם.

ראש השנה - קרבת ה' - נכנס לפניו לדין.

עשרת ימי תשובה - תיקון העבר, תשובה, וקבלה לעתיד.

ה שו"ת בלבבי משכן אבנה דאה - חודש אלול תשפ"ב [256] מהארכיון

יום הכיפורים - ניקיון, זכות - בלי מחיצה בינו לקב"ה.

בין יוה"כ לסוכות - קשר זך שנולד מתוך יוה"כ, וממשיך לאורך השנה.

סוכות - חיים בועלם החומר בצלו של הקב"ה.

הושענא רבה - חיבור כל התהליך הנ"ל לאחד.

שמיני עצרת, שמחת תורה - שמחה בכל הנ"ל.

ב. חלק מהבחירה להתפלל שיבחר בטוב. וכן שאחרים יבחרו בטוב.

ג. הצרה של השנים האחרונות הרוחנית קשה מן החולי הזה.

עדיין תלוי בשורשי הנשמות.

ד. העיקר בחלק שזה מדרגתו. אולם נצרך תשובה בכל, כפי שידו משגת.

ה. אצל כל אחד, לפי ערכו.

ו. ישנם הרבה דרכים בעבודה, וכל אחד עשה לפי דרכו.

חשבון הנפש

(א) האם המהלך של חשבון הנפש הוא לכל או רק לבעלי כוחות הנפש מופגלים. (ב) האם באלול יש לכל אדם לעשות חשבון הנפש ולכתוב פנקס קבלות וכו' או שזה היה עבודה רק לבעלי מוסר. (ג) כיצד עושים חשבון הנפש כראוי. (ד) מהו באופן שהאדם אינו שמח בעצמו ויש לו טבע לבקר עצמו באופן חריג, האם יש לו לעסוק בעבודת חשבון הנפש או לחדול מזה. (ה) בתניא כתוב שיש לכתוב חשבון הנפש רק בלילה קודם שישון, האם התניא מסכים שבימי אלול יש לאדם לכתוב חשבון הנפש ביום. (ו) מהו באופן שאדם עדיין לא הכיר את נפשו כ"כ, האם אין לו לעשות חשבון הנפש. (ז) שמעתי ממשפיע אחד שאדם שנוטה מאד לעצבות או לבקר עצמו על חסרונותיו, התשובה שלו באלול אינו לחשוב על החטאים או על החסרונות שלו אלא הוא צריך רק לעבוד על שמחה ורק להודות לה' על כל מה שיש לו. האם זה נכון בעבור אדם כזה (ובאמת אני חושב שיש הרבה בנ"א כאלה)? (ח) אדם שיש לו בעיות בחיים, האם נכון לומר שהשורש לכל בעיותיו נובע מחוסר אמונה שלו, חוסר קדושה שלו, או משום שאינו לומד מוסר, או משום שאין לו קשר לצדיק, או משום שאינו לומד כדעי. נראה שכל מהלך בעבודת ה' סובר שיש שורש

1 שו"ת בלבבי משכן אבנה דאה - חודש אלול תשפ"ב [256] מהארכיון

מסוים לכל בעיא, הליטאים אומרים "יש רק ללמוד ואז הכל יהיה בסדר", ויש דרכים שאומרים שהכל תלוי בשמחה, ויש דרכים שאומרים שהכל תלוי באמונה. אני קצת מבולבל מזה כיון שאני חושב שיש אמת בכל הדרכים, וא"כ מהו באמת השורש לכל צרותיו ובעיותיו של האדם? האם יש סדר להדברים...? תודה מאד מאד להרב מכל הלב.

תשובה:

- א. לכל אדם, אולם לפי כוחו.
- ב. הכתיבה רצויה מאוד, ולא דוקא לקבלות, אלא לסדר חיים לכתוב את תהלוכות נפשו.
- ג. כבר הושב בהרחבה בתשובה אחרת, נא קחנו משם.
- ד. לבדוק שלא עובר עבירה בפועל. וזולת כך תקופה מסוימת יעסוק במעלות נפשו, כמו שנתבאר בהרחבה בספר "הכרה עצמית", ואחר שנתאזן ישוב לחשבון נפשו בחלקו הבלתי מתוקן.
- ה. לא כל יום, אלא יום מיוחד שבחר לכך.
- ו. כנ"ל אות ד'.
- ז. כנ"ל אות ד'.
- ח. כללות כל החסרונות, חוסר גילוי אור ה', ומכאן ואילך יש לכל אחד שורש פרטי משלו.

שאלות שנות

שאלה:

מצד אחד אלול זה בחינת אהבה אני לדודי וכו', ומצד שני נקרא ימים נוראים (תורה רבה לרב על נתינת זמנו בשבילי, וישר כח עצום וכן לכל העוזרים והמסייעים במלאכה תודה רבה).

תשובה:

"נורא" זהו מידת יעקב, שכולל אהבה ויראה יחד, וזהו פנימיות הימים הללו.

שאלה:

שׁוֹׁת בלבבי משכן אבנה דאה - חודש אלול תשפ״ב [256] מהארכיון

בעניין סליחות שמתחילים בתחילת אלול יש לי קושי לומר בעלות השחר או חצות לילה מה אפשר לומר המקום זה?

תשובה:

מתי שאתה יכול לומר עם כוונת הלב.

שאלה:

מה הדרך לעבור את חודש אלול, ר"ה, עשי"ת, ויוה"כ, בצורה שלא תהיה "לעבור" אלא "לנצל", להתרומם, להתענג על ה' ולהנות מהימים האלו בצורה שלהם, לחכות לימים האלו, ולעבור בהם מאידך בצורה נכונה בלי לחץ ומתח?

תשובה:

לנסות להרגיש נוכחות ה' ע"י דיבור פשוט עמו, כדבר איש אל רעהו כלשון המסילת ישרים.

שאלה:

מה העבודה באלול, שהיא מתפרסת על פני חודש שלם?

תשובה:

אני לדודי ודודי לי, לחוש שהוא דודי.

פסוקי של כל חודש

לכבוד הרב, שליט"א

בסדרה בראש חודש הסביר הרב את העבודה של כל חודש. האם הרב יכול בבקשה להסביר את הקשר בין הפסוק של כל חודש לעבודה של כל חודש.

יב חודשים - כנגד י"ב צירופי שם ה'

חודש ניסן- שיחה- ישמחו השמיים ותגל הארץ

ח שו"ת בלבבי משכן אבנה דאה - חודש אלול תשפ"ב [256] מהארכיון

חודש- אייר - התבוננות - יתהלל המתהלל השכל וידוע

חודש - סיון - הילוך - ידותיו ולצלע המשכן השנית

תמוז- ראייה - וכל זה איננו שווה לי

אב - שמיע - הסכת ושמע ישראל היום

אלול - מעשה - וצדקה תהיה לנו כי

תשרי - מישוש - ויראו אותה שרי פרעה

חשון - ריח - ודבש היום הזה יהוה

כסלו - שינה - וירא יושב הארץ הכנעני

טבת - כעס - ליהוה אתי ונרוממה שמו

שבת - אכילה - המר ימורנו והיה הוא

אדר - שחוק - עירה ולשורקה בני אתונו

תשובה:

ניסן - בו נברא העולם ע"י דיבור, מאמר, שיחה, ובו היה שמחה לפניו ית"ש בבריאת שמים וארץ, כמ"ש חז"ל, ישמח ה' במעשיו.

אייר - מזל שור בו היה הפרצה, פגם העגל - שור, וזה מכח פגם ההתבוננות בבחינת ידע שור קונוהו, ישראל לא "ידע", עמי לא "התבונן", והתיקון "השכל וידוע" אותי.

סיון - יתדות הקרשים הם כרגליים של הקרש, אולם זה אינו מהלך אלא קבוע במקומו, וזהו בחינת נענוע, הילוך באותו מקום. והשורש שהכל אצל מקומו של עולם, וזהו בחינת משכן ששורה בו שכינה.

תמוז - ראייה - עין רואה ולב חומד, ועי"ז יש לו מנה רוצה מאתיים וכו', ונגרם שכל זה איננו שווה לי.

אב - הסכת ושמע ישראל "היום", בחינת שבו נולד משיח, וקאתי "היום" אם בקולו תשמעו, כמ"ש אליהו, בחלק.

אלול - מעשה, ושורש מצוות מעשיות צדקה, כנודע, בחינת מלכות הנקראת מעשה, ונקראת צדקה.

תשרי - מישוש - ויחיו אותה שרי פרעה, וזה גורם לחוש המישוש להתגלות.

D שו"ת בלבבי משכן אבנה דאה - חודש אלול תשפ"ב [256] מהארכיון

חשון - ריח - אמרו בירושלמי (והובא בתוס' כריתות, ו, ע"א) אילו היה נותן בה דבש מעט לא היה כל העולם יכול לעמוד בריחה. ולעת"ל ינתן דבש, וזהו בביהמ"ק השלישי שיבנה בחודש חשון, כמ"ש בבני יששכר.

כסלו - שינה, יעקב אבינו לא מת, אלא מיתתו בבחינת שינה. ופסוק זה קאי על אבן יעקב כמ"ש ויאמרו אבל כבוד זה למצרים, אבל אצל ישראל אין האבל כבוד, כי אינו מוות אלא שינה.

טבת - כעס - וכאשר יש כעס כביכול אין ה' עמנו. אולם תיקונו, לה' אתי - שהוא יחד עמנו, כמ"ש המפרשים. ואזי נעשה טבת לשון טוב, לשון הטבת הנרות.

שבט - המרה, החלפה, ועיקר החלפה בשורש במקום לאכול מעץ החיים המירו ואכל מעץ הדעת, ובתיקון והיה הוא ותמורתו קדדש, יתקדש אף עץ הדעת.

אדר - שחוק - פסוק זה נאמר על ריבוי היין, עיין רש"י שם.

תתקע"ד דורות לפני בריאתן

לכבוד הרב שליט"א רציתי לשאול מה הביאור במה שאמרו חז"ל "תתקע"ד דורות לפני בריאת

העולם הייתה התורה גנוזה וכו' " וכי היו דורות לפני בריאת העולם ?

ישר כח

תשובה:

קודם בריאת העולם הגשמי שאנו מכירים, שנברא בכ"ה אלול, נבראו קודם לכך עולמות רוחניים. וכתב הרש"ש, שהם נבראו ב"ז אלול. ויתר על כן, יש עולמות שקדמו אף לכך, כמבואר בארוכה בספר עץ חיים. ועולם זה נקרא "עקודים". ויש אף עולמות שקודמים לכך.

ובדקות, בשורש נמצא הכל בכח, בכללות, באחדות, ואח"כ מתפרט. וזהו תתקע"ד, ת"ת-עקד. ת"ת - בחינת תלמוד תורה (ונקראת בלשון חכמי האמת ספירת התפארת, ת"ת). עקד - לשון עקידה, שם הכל עקוד ומאוחד. וזהו העולם שקדם לעולם דידן, "עולם העקודים", עיין עץ חיים, שער העקודים. ואחריו נברא עולם הנקודים, ובו היה קלקול ושבירה, ואח"כ נברא עולם התיקון, שהוא עולם דידן.

ועולם זה הוא עולם שכולו חכמה - תורה, שהוא בחינת משה שעל ידו ניתנה תורה, ובחינת שלמה החכם מכל אדם. ועיין פנים יפות (במדבר, יט, ג) משה במילוי, מ"ם - שי"ן - ה"ה, ושלמה במילוי, שי"ן - למ"ד - מ"ם - ה"ה, עולה תתקע"ד. ושורשם בעקודים כנ"ל. וזה שאמרו על התורה שהיא חמדה גנוזה לך תתקע"ד דורות. והוא עולם השעשועים.

ואח"כ נתפשטו בנקודים, עולם השבירה, ולכך הן הם "עזי פנים" שבדור. ושם שורשו של עשו, כמ"ש בספר חסידים (סימן אלף קלז). עיין חגיגה (יג, ע"ב). ונקרא עולם התהו. ותיקונם "טהרת המחשבה" שעולה בגימט' תתקע"ד, וזה שאמרו "עלו במחשבה", כמ"ש בפע"ח (שער הנהגת הלימוד, פ"א). ועיין ספר הליקוטים (פרק ב', סימן ד).

ועיקר כח הקלקול, ששורשו בתתקע"ד, הוא עמלק, כמ"ש במחברת הקודש (שער ספירת העומר) ראשית גוים, גימט' תתקע"ד עם אותיות עמלק, והבן שהוא שורש מצות מחיית עמלק כי עליו נאמר קומטו בלא עת. ועיין לקוטי תורה (איוב, ודניאל), ושער היחודים, (פרק כ). וגר"א (ספד"צ, פ"א). ונתגלגלו בצאן לבן, והם ניצים ונצבים. ועיין גר"א (תיקון יא מתיקונים אחרונים) וז"ל, שרוב מאותן תתקע"ד דורות הוא עכשיו בסוף הימים בעיקבא דמשיחא חוצפא יסגא, וכו', והם הערב רב. ועיין שושן סודות (אות רעד). ועמק המלך (שער ה, פרק ל).

איך העולם נברא קודם זמן

מהו הכוונה בהמח' אם העולם נברא בניסן או בכ"ה אלול, והא כל מושג הזמן ותקופות ומזלות נבראו רק ביום ד', ואע"פ שהקב"ה קרא ליום ראשון "יום ראשון" וליום שני "יום שני", היה עכ"פ אור וחושך ואח"כ הבדלה בין האור והחושך מיום ראשון ואילך וא"כ לאחר שהקב"ה הבדיל האור מהחושך והקב"ה קרא הגמר הבריאה הזה "יום ראשון", אבל קודם יום ראשון בבריאה איך שייך שהקב"ה בורא אותו באיזה זמן או באיזה תקופה של הלוח אם קודם יום ראשון לא היה שם המאורות והמזלות והתקופות של החדשים?

תשובה:

המאורות נתלו ביום הרביעי. אולם זה נברא במילה "בראשית", כמ"ש בספורנו ובגר"א. יום ראשון תחילת הזמן דידן. יום ראשון לא נברא בזמן, אלא בו נברא הזמן, באין כאחת

אמירת סליחות

בסיעתא דשמיא אני לומד בכולל 3 סדרים, בין הסדרים אני גם עובד.
היות ואני ספרדי, אני מאוד רוצה לומר סליחות בחודש זה (אלול)
אבל אין באפשרותי לקום מוקדם בבוקר וגם אין באפשרותי לומר אחרי חצות לילה (מסיבה בריאותית,
זה מחליש אותי מאוד)
האם זה נכון שבתוך זמן כולל אומר סליחות ביחיד? והאם כל יום?
הרבה פעמים אני לא מצליח ללמוד הרבה, האם בכל זאת?
תודה לכבוד הרב,

תשובה:

כפי כוחך הנפשי מתוך רוגע, שלוח, ופתיחות הלב.
טוב מעט בכוונה באופן הזה מהרבה שלא בכוונה.

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקובץ שאלות ותשובות
לפי סדר הפרשיות, יש לשלוח בקשה לכתובת: info@bilvavi.net
לקבלת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529
לברורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 פקס 03-548-05294

ת.ד. 16452 ירושלים 9116302

info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון"

ישראל 718.521.5231073.295.1245 USA

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

שופטים תשפ"ב

[257]

מהארכיון

אם אפשר לותר על סוף ברכת המזון..... 1.

תיקון ליציאות בתדירות גבוהה..... 1.

איסור השימוש בכל אתרי האינטרנט ואף לד"ת..... 3.

סדר עבודה וקבלת קבלות לפי אתגרי המציאות המתחדשת..... 1.

חיזוק והדרכה לאחד שדואג לאחר פטירת אמו..... 1.

אם אפשר לותר על סוף ברכת המזון

שלום לכבוד מו"ה.

הנה בסוף ברכת המזון יש חלק שלכאורה אינו מעצם ברכת המזון, מאחרי ברכת הזן עד הסוף. ואבקש מהרב אם יוכל לכתוב מהו המקור לאמירת חלק זה, ומהו גדר חיוב אמירתו. ובפרטות יותר. האם יש מקום לומר שאם אדם יקבע לעצמו שלא יאמר חלק זה למשך תקופה מסוימת זה יועיל לו לכוון בחלק העיקרי יותר של ברכהמ"ז, שיעשה זאת או שזה מחויב, וכמו לדוגמא ב'אלוקי נצור' שלכאורה אין מקום לעשות כך. תודתי נתונה למו"ה על ההשקעה.

תשובה:

עיין ברכות מח, ע"ב.

הגר"א לא נהג לאומרו. והוא מנהג וזהו גדר חיובו.

אם חש צורך יש לעשות התרת נדרים.

וטוב מעט בכוונה מהרבה שלא בכוונה.

אולם נצרך בדיקה דקה שלא יתערב בכך עצלות, או שאר נגיעות.

תיקון ליציאות בתדירות גבוהה

קודם אודה למו"ה על השקעתו בשבילנו.

ואבקש מחילה אם ענין זה אינו מכובד דיו.

אני סובל מצורך ליציאת מי רגלים בתדירות גבוהה מאוד, דבר זה גורם לי לצער גופני (כאשר אין

בקרב מקום ביה"כ) ונפשי (כגון בתפילה). וזה סבל נורא לי ולמשפחתי.

אשמח אם הרב יוכל להדריך אותי בתיקון ענין זה.

אציין, שכפי הנראה, בתקופה האחרונה עליתי דרגא נכבדת, בעזרתו ית', ביישוב הדעת ובשלוות הנפש,

ובתקופה זו הבעיה נהייתה יותר חמורה, ועלה בדעתי שאולי יש קשר בין העניינים.

ושוב אודה כנ"ל.

תשובה:

ישנו קשב בלתי מאוזן לגוף, ולכך כל התעוררות של צורך לכך מורגש ונעשה חזק. בכללות יש לצאת את מקשב זה, ויותר להיות קשוב למחשבותיו השכליות, והרגשותיו הלבביות, ופחות להרגש הגופני.

הדבר יכול להיעשות הן ע"י שקיעות בעומק שכלי או בעומק רגשי פנימי. וכן בהתעסקות יתירה. מלבד כך, אף בשעה שמורגש צורך גופני, יש להסיח ממנו דעת ולא לחשוש לבל תשקצו, כי חלק גדול מהרגשה זו היא דמיון ואינה אמת, ויקבע לעצמו זמן שנפנה בין צריך בין לא צריך, וזולת זה יעצור עצמו בכל כוחו עד כמה שניתן. יתכן שנצרך לעשות זאת מתחלה בהדרגה. מלבד כך נצרך לעשות בדיקה רפואית גופנית שאין סיבה גופנית לכך.

איסור השימוש בכל אתרי האינטרנט ואף לד"ת

לכבוד מוריני הרב שליט"א.

- א. תורה היא וללמוד אני צריך. לפי דברי הרב שנאמרו אמש על השימוש באינטרנט [דרשות, דרשה מספר 130], גם אתר 'בלבבי' בכלל, ולכאורה גם המייל הזה בכלל. ומשמעות דברי הרב הייתה שאין מקום לחלק, ואם יש מקום לחלק, נוכל להגיד שגם מה שמנסים לקיים הרבצת תורה, יש לזה מקום.
- ב. וגם איך נוכל להגיד שכלי זה הוא טמא בעצם, כל דבר אפשר להשתמש בו דבר מועיל ודבר הורס, וניתן לבחירת המשתמש.
- אני יודע שהוא כרוך בסכנות עצומות שאני מכיר מבפנים, לא רק מה שניתן להשיג עליהם, אלא בעיקר הרס צורת אדם כדברי הרב אמש.
- ג. אגב, שמעתי על רב אחד שיש לו מעל מאה תלמידים כאן, שהיה שרוי בחו"ל עבור ניתוח, ששאל לרב שלו כאן בארץ שהוא מלאך ה' צבאו-ת, מנותק מדברים אלה, אם להגיד שיעור בשידור חי בווידאו, והשיב הרב: "בשביל זה נברא". אולם לפי דברי הרב אמש אין שום מקום להשתמש בשום אופן.

תשובה:

- א. כל האתרים בכלל, ואין להשתמש בהם כלל ללא יוצא מן הכלל, אף לדברי תורה. ותחילתם של אתרים אלו מעולם לא נועדו לשומרי תורה ומצוות, ומעולם לא הוקם על ידי שום אתר. אלא שאחד מן לומדי תורה זו, שמלאכתו באתרים אלו, חפץ לזכות את אלו שאינם שומרים תורה ומצוות ולקרבתם, ולכך הקימו, וגם זה דיעבד גדול ביותר, ומצידי הוא שב ואל תעשה, אולם אין דעתי נוחה מן הדבר כלל וכלל, ואינו חלקי כלל וכלל.
- אולם ברור הדבר שכל מי שיראת ה' בלבו, אין לו להתקרב וללמוד תורה בכל מקומות אלו כלל וכלל, ואין לחוש כלל לביטול תורה ועבודת ה', כי אין יונקים מן הטמא, אבי אבות הטומאה, ויותר ממה שנטהר נטמא. והוא בבחינת "מטהר את הטמאים ולמטמא את הטהורים"
- ולצערי הגדול ביותר, עקב כך שהתירו רבנים רבים שימוש במכשיר זה בפיקוח, נגרם שגם שומרי תורה ומצוות משתמשים בזה, וכן רבים מבני חו"ל ששם הדבר פרוץ ביותר.
- אולם זה נגד רצונו ית"ש, ולכך זהו נגד דעתי. וכל השומע לי יפרוש אף מאתר זה מיד.
- ולא להשתמש בשום אתר, ואף אתר זה בכלל, ופשוט וברור.
- לעומת זאת, "מייל" שכל עניינו דואר בלבד, בדיעבד אפשר להשתמש בו.
- ב. כלי זה אינו טמא בעצם, אלא פנימיותו ההארה של אחד בעצם, וחיצוניותו נפלה לידי הסט"א בכלי זה.
- ג. שיעור בווידאו, כל שאינו משתמש ברשת יש להשתמש בו לקדושה לפי מדרגת הדור.
- והנני שב וכופל, שרצונו ית"ש שלא ישתמשו בשום אתר, ואף אתר זה בכלל מטהר את הטמאים ומטמא את הטהורים.

סדר עבודה וקבלת קבלות לפי אתגרי המציאות המתחדשת

שלום לכב' הרב,

האירועים האחרונים, הביאו אותי לחשוב על ההנהגה הראויה ליהודי בזמנים אלו. מתוך דברי הרב, ומקורות נוספים, גיבשתי לעצמי דרך, וברצוני לדעת אם אני מכון בזה לדעת חכמים, ואם לא - מהי

הדרך הנכונה בה נלך, אני וב"ב.

חשבתי, שהנכון ביותר הוא לנסות ולעמוד על רצון ד' המתגלה בתוך המציאות. ראשית כל לקבל דעת תורה - לשאול לגדולי התורה במה עלינו להתחזק, אל מול הגזירה, שהרי להם היכולת להבחין, בס"ד, ברצון ד' המונח בתוך המציאות.

שנית, לבחון כיצד המציאות משפיעה עלי, ומה ייתכן ורצון ד' ממני באופן אישי, במצב הנוכחי. על מנת לעשות כן באופן מיטבי, חשבתי להעמיד טבלה מסודרת בה אציין את כל האתגרים שהמציאות מעמידה מולי (ד' ישמור שלא יבואו) - ועל כל אחד אכתוב מה אתגר זה בא ללמד/לגדל אותי, מפני שהוא ביטוי לרצון ד'.

כך, בס"ד, יהיה ביכולתי ללמוד על רצונו ית' ממני, הן בהיותי חלק מהכלל ישראל, והן באופן פרטי. כמובן, בהתאם לזאת, לקבל קבלות, כמידת היכולת. האם הדברים שהעליתי, נכונים הם?

תשובה:

נפלא, מצוין.

ונחדד. בחלק השני לאחר שבורר כל החלקים, יש לעשות הדרגה מה ראשון ומה שני וכו', כי אי אפשר לעבוד על כולם בבת אחת. ולכך יש לדרגם, כנ"ל.

סדר ההדרגה בנוי בב' מהלכים.

א. לפי מה שהמצב הנוכחי תובע.

ב. לפי מדרגת הנפש ותהלוכותיה.

ואזי יש לסדר סדר עבודה לפי כוחותיו, ולא מעבר לכך.

יתירה מכך, מכיוון שהמצבים אינם יציבים אלא משתנים, לפיכך יתכן שינוי בחלקי העבודה הנצרכים

עקב שינוי המצב. שינוי זה הינו מהיר מדי לסדר עבודה כצורתו בעת רגועה. ויש לעשות שינוי זה

במתניות וביישוב הדעת מתוך רוגע ושקט ולא מתוך סערה.

ולכך כל שינוי יש לעשותו לאחר התבוננות והשהייה של שעות או ימים לפי הענין, על מנת שהשינוי לא

יעשה בחפזה.

מלבד כך יש לאזן זאת עם סדר העבודה שהיה עד עתה, ולא להיעקר ממנו לגמרי, ולפחות להמשיך בו באופן מצומצם, כל אחד לפי עניינו.

חיזוק והדרכה לאחד שדואג לאחר פטירת אמו

לאחר פטירתה של אמי, דבריו של הרב ממש נתנו לי חיזוק וממשיכים לעשות זאת. עם זאת, אני ממשיך להרגיש שחיי בסכנה, אני לא בטוח אם זה קשור למה שקרה עם מגפת הקורונה, או שאולי אני באמת צריך לדאוג.

אני מנסה לעשות תשובה והתפללתי להשם שירחם עלי, אבל אולי לרב יש עצות נוספות על מה אני אמור לעשות או ללמוד. אני מקוה שהרב מבין את שאלתי.

תשובה:

ראוי לעיין בנפש החיים שער ג' פרק י"ב שכתב ז"ל, ובאמת הוא ענין גדול וסגולה נפלאה להסיר ולבטל מעליו כל דינין ורצונות אחרים שלא יוכלו לשלוט בו, ולא יעשו שום רושם כלל. כשהאדם קובע לבו לאמר, הלא ה' הוא האלקים האמתי, ואין עוד מלבדו יתברך שום כח בעולם וכל העולמות כלל, והכל מלא רק אחדותו הפשוט ית"ש, ומבטל בלבו ביטול גמור, ואינו משגיח כלל על שום כח ורצון בעולם, ומשעבד ומדבק טוהר מחשבתו רק לאדון יחיד ב"ה, כן יספיק הוא ית' בידו שממילא יתבטלו מעליו כל הכוחות והרצונות שבעולם שלא יוכלו לפעול לו שום דבר כלל.

כמו כן ראוי ללמוד כל יום קטע זה"ק קטן אפילו אינו מבין כלל מה שקורא.

מלבד כך יקבע זמן ללמוד כל יום גמרא בקיאות ועיון לפי ערכו, וכן שתי הלכות בכל יום, ולקיימם למעשה.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

כי תצא תשפ"ב

[258]

מהארכיון

- ב. ידיעת הבריאה צדיקי אמת וההתנדבות בהם.....
- ג. הרגשות של קרבת ה' והריחוק ממנו - שורשן ותיקונן.....
- ד. שאלות נוספות בענין השימוש בחלקים הטובים שבאינטרנט.....

ידיעות הבריאה צדיקי אמת והתדבקות בהם

אל מול פני המאור הגדול בעל בלבבי משכן אבנה שליט"א.

אחר קידה חמש מאות.

ברצוני לשאול את הרב שליט"א שאלות שבודאי המענה השלם עליהם תלוי בהשגת האדם לפי מעלתו, אך מ"מ מאחר וכלל מעמקי תוה"ק תלויים בהשגה, ומ"מ דברי רבותינו מקרבים אותנו גם ממקומנו, קירוב לאותם ידיעות, ומקלות את דרך ההשגה, הכי נמי ברצוני לבקש מהרב שליט"א את דעתו שתקרב אותי אח"כ גם להשגה פנימית של העניינים בעז"ה.

א. מי שמשתוקק בכל לב לדעת את כל הבריאה שנגד עיניו, מהות כל פרט, כל צמח, כל בע"ח, מהות אברי האדם, מהות כל הבריאה כולה, ולא רק ברעיונות וברמזים, אלא במערכת מאורגנת וחיה של ערכי הקודש שנגד עיניו, שידע כל דבר מה אומר, וכעניין חכמות ר"י בן זכאי שידע שיחת עופות, ובפשוטו היינו באופי מעשי ומדוייק וכו'. - מה יעשה: א. במה יהגה, ספרי לימוד או דרכים שמכוונים ומקרבים ומדברים במיוחד ע"ז. ב. בבחי' עצה להשגת הדבר, אם יש עצות פרטיות לזה [בליקוטי מוהר"ן א יז' כמדו' כותב לדוג' לגלות את נקודת התפארת לה' שבכל דבר ועי"ז יזכה לזה].

ב. ידוע עניין הצדיק שבכוחו להשפיע לאדם ולהשלימו בעבודתו מעבר למה שיכול להגיע בכוחות עצמו [האם ההגדרה הזו מדוייקת?] אבקש בכל לב לידע דרכים שיקרבו אלי את ההשגה הזו, או ידיעות מסוימות בהנוגע לזה כנ"ל.

ג. בספרי הרה"ק מברסלב ז"ל מבוארים עניינים שכביכול מכריחים את ההתקרבות אליו ז"ל מחמת מעלתו העילאה בהיותו צדיק אמת, שהוא יסודו של עולם ממש. בחרדת קודש יש לשאול תורה היא וללמוד אני צריך מה הגישה לדברים אלו למעשה, האם כפשוטם ממש, ומי שדורש טובת נפשו מוכרח הוא להתקרב וכו', או שאפשר לומר בזה את מה שכתב החת"ס על האריז"ל בעניין שורש נוסח התפילה, שלפי שורשו השיג וכדו', או שיש דרכים נוספות בעניין זה.

אנא נפשי כתבית, ואבקש בכל לב כי יאריך הרב שליט"א להשפיע עלי ככל שיוכל מאוצרותיו הגדולים בעניינים אלו, ולהסבירם לי במיטב הגיון.

בברכה שלמה ובתודה מראש,

תשובה:

א. א. איש האשכולות, איש שהכל בו, כמ"ש בתמורה. ובחיצוניות זהו היקף בכל חלקי התורה. אולם בפנימיות זהו "תמונה שלמה" של הכל יחדיו. ובכל פרט כאשר מתבונן בו "רואה" הדבר לנגד עיניו ונשפע לו שפע ממקור נשמתו להשכיל ולהבין מהותו ואמיתותו.

ובעומק על מנת לקבל "תמונה", בחיצוניות נצרך שכל מבורר ומסודר, וכח ציור שכלי.

ובפנימיות, זהו אור של נשמה, שהיא בבחינת נשמת שדי יבנים, ותמונת ה' ביט.

ב. מדת תפארת, קו אמצע, ססגונא, וכוללת כל הגוונים. ועצות למעשה, תביעת השלמות כמ"ש המס"י בתחילתו, מבקשי השלמות. ויתר על כן מסירות נפש תדיר, ועי"ז זוכה לגילוי אור נשמתו וזיוה. הדרך הקצרה. והדרך הארוכה, קובץ על יד ירבה, העקשן יצליח, צובר קמעט קמעא, עד שזורח עליו האור לפי ערכו.

ב. כן. ויש בזה שני חלקים. א. שהצדיק קושר נשמתו של האדם לשורשו של האדם עצמו. ב. שהצדיק קושר את נשמתו של האדם אליו - לצדיק.

עיקר הארה זו הייתה בזמן הבעש"ט ואילך בבחינת חכמה - יסוד. ועתה מאיר בעיקר אור כתר - מלכות. ולכך כמעט אין צדיקים חיים שדרוכים במהלך זה. מהצד התחתון זה נראה כחוסר השגה. אולם מהצד העליון זהו האור שמאיר השתא, כתר - מלכות. מצד עבודה זו יש לקשור את מעשיו, דיבוריו ומחשבותיו לצדיק, ויתר על כן לקשור את עומק נשמתו בו, קשר אמיץ וחזק.

ג. ישנם כמה דרכים. א. התדבקות בצדיק כפשוטו. ב. התדבקות במידת צדיק. ג. התדבקות בחכמה, בסוד חכמה - יסוד.

הרגשות של קרבת ה' והריחוק ממנו - שורשן ותיקונן

אני בחור בישיבה ויש לי כמה שאלות לשאול את הרב.

א. יש פעמים שאני מרגיש יראת ה' ענקית, אני לא רק מתכוון לימים נוראים או כשפוגשים גדול בישראל, אבל סתם, אם אני מתבונן על זה, אני יכול ממש להרגיש את ה' ואני ממש רועד. אבל יש

פעמים שאני מרגיש כה רחוק, וזאת הפעמים שהיצר הרע תופס אותי. אני אפילו לא חושב להתבונן בה'.
איך זה יכול להיות?! מה הם הרעיונות להמשיך את יראת ה' ברגע האמת?

ב. שאלה שניה הוא המשך מהראשונה. יכול להיות שזה שאלה ששואלים את הרב הרבה - איך לנצח את היצר הרע. אני מתכוון, אני מתפלל, וממש מתפלל. אני לומד גמ', מוסר, חסידות, עיון, בקיאות, הלכה, מגיע מוקדם לכל תפלה, וכו'. אבל בסוף היום היצר הרע תופס אותי בעבירות חמורות. אני מנסה, מנסה מאוד, אבל כל העבודה הקשה הזאת הולכת לאיבוד ברגע. מה אני אמור לעשות?

תשובה:

א. כח ההרגשה באדם נחלק בכללות לב' חלקים. א. התפעלות - אש. ב. הרגשה שקטה - הכרה - מים. מצב של התפעלות משתנה מעת לעת ותלוי במצבים וגורמים חיצוניים. וכן תלוי במצב הנפש בכללות, ובפרטות בכל חלקיה.

ולכך יתכן מאוד שאדם פעמים מתרגש מאותו דבר, פעם יותר ופעם פחות. כטבע אש המקפצת פעם יותר ופעם פחות.

אולם עיקר ההרגשה היא ההרגשה השקטה - הכרה. והיא יציבה וקבועה יותר. ועליה יש לעמול יום יום בניחותא, ולקבועה במח ולב. ופעמים נוסף לה גם התפעלות, ויש ליקרה ולהחשיבה, אולם לא לעשותה עיקר.

ב. כל מה שציינת, גמ', מוסר, חסידות, עיון בקיאות וכו' זה נפלא. אולם זה לימוד, פעמים של מח ופעמים של לב.

ובמקביל לכך נצרך לבנות סדר עבודה מעשי, יום יום למעשה. תהליך של עבודה עצמית, ראשית, אחרית, ושליבים, וקבלות מעשיות לכל יום. וכך האדם מקדם את נפשו למעשה חיצוני ופנימי ומזכך את טבע מידותיו ורצונות נפשו הבהמית.

שאלות נוספות בענין השימוש בחלקים הטובים שבאינטרנט

לכבוד מורי ורבי שליט"א. יישר כחכם על התשובות שהשבתם לי בנושא האינטרנט. מה שהבנתי מדברי הרב הוא ששורש ההתרחקות מהאינטרנט והמדיה הוא מצד התערובת שבו, בחינת הערב רב.

עדיין לא ברורים לי כמה דברים:

- א. שמעתי עוד הסבר לשורש הרע של האינטרנט כו', שהוא הריסות כל הגבולות, וזהו גם הריסות כל צורת האדם, ששורש הבריאה והאדם הוא כח הגבול. האם הנ"ל הוא נכון, ואם כן, האם זהו מאותו יסוד של דברי הרב, או שזהו משהו אחר?
- ב. משמע מדברי הרב שלא נכון לדבוק גם בחלקים ה"טובים" שבהנ"ל, שזה גם דביקות בערב רב. למה זה לא נחשב כבירור הטוב מהם?
- ג. איך משיבים דבר זה אל הלב ובכוחות הנפש שגם הטוב שבאינטרנט אינו טוב, שבידיעה סתמית של אמונת חכמים שהחלקים הטובים גם ראוי להתרחק מהם, קשה מאד לבטל הדחף הפנימי לחלקים הטובים הנ"ל.
- ד. כפי שהבנתי מדברי הרב, שורש תאוות האינטרנט והמדיה נוגע עד שורש השורשים. מה הגדרת התאוה להשתמש בהנ"ל בכוחות הנפש, ואיך מהפכים זה לקדושה?
- ה. קשה לי לשאול, אבל תורה היא וללמוד אני צריך, האם לפי דברי הרב הנ"ל, האם ח"ו כל התורה שעוברת דרך האתר 'בלבבי' היא גם מצד הערב רב?

תשובה:

- א. כוחו כח של אחד דקליפה, תחילתו אחד - אחדות, וסופו פרוד.
יש כח אחד של נברא, ויש כח אחד של בורא.
בנברא - אדם, פנימיותו אחד, חיצוניותו התפרטות.
מכשיר זה הורס את צורת אדם החיצונית, ראייה שמיעה וכו'.
ובוקע לתוך צורת אדם, ששם יש את אור הקו שמקשר את כל הבריאה.
- ב. משה רבינו ניסה לברר את הערב רב, ולא עלתה בידו כמ"ש חז"ל.
ולכך אין בידינו אף עתה כח לבררו, וכל המנסה לבררו מתערב עמו ודבק בכך בערב רב, שמהותו עירוב. ונופל לחלקו.
- ג. יש שם חלק טוב, אלא שטוב ורע מעורבים זה בזה שאופן שלא ניתן להפרידו.

1 שו"ת בלבבי משכן אבנה - כי תצא תשפ"ב [258] מהארכיון

ד. כנ"ל כח הקו שמחבר ומקשר את הכל, שלמעלה מצורת אדם.

ה. כן!!! ויש בו בחינת מטהר את הטמאים ומטמא את הטהורים, בכללות.

ובפרטות בכל השתמשות בו. ולכך אין ראוי להשתמש בו כלל.

ותכלית מי שהקימו אך ורק לצורך קירוב רחוקים, וח"ו וח"ו לא לרחק קרובים. ולכך על כל אדם ללא

יוצא מן הכלל יש לפרוש מכך. ואצל הרחוקים, זה מקרבם יותר מאשר מרחקם, אולם גם מרחקם. כי

כולו תערובת, גם ריחוק וגם קירוב.

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקובץ שאלות ותשובות

לפי סדר הפרשיות, יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס,

יש לשלוח בקשה למספר הפקס]

03-548-0529

לבירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה"

ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588

פקס 03-548-05294

ת.ד. 16452 ירושלים 9116302

info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול הלשון"

ישראל 073.295.1245

USA 718.521.5231

ספרי הרב המחבר שנדפסו עד כה

• מועדי השנה - ב' כרכים	• בלבבי משכן אבנה - סט ה' כרכים
• ספר עולם ברור	• בלבבי משכן אבנה - א-ב
• פרקי יסוד	• דע את ביתך
• שאל לבי (שו"ת תשע"ח-ט)	• דע את גאולתך
• תיקון כח הריכוז	• דע את דמיוןך
• תיקון כח התאוה	• דע את הרגשותיך
	• דע את הויתך
• Bilvavi on the Holy Days	• דע את ילדיך
• Bilvavi Parsha Bereishis-Shemos	• דע את מידותיך-יסוד העפר
• Bilvavi Parsha Vayikra-Devarim	• דע את מחשבותיך
• Bilvavi on the Path	• דע את מנוחתך
• Building a Sanctuary in the Heart 1-2	• דע את נפשך
• Gateways To Hashem For Today's Jewish Woman	• דע את נשמתך
• Getting to Know Your Feelings	• דע את עצמך
• Getting to Know Your Home	• התבודדות
• Getting to Love Your People	• הכרה עצמית והעצמת הנפש
• Getting to Know Your Redemption	• ספר בעל שם טוב עם פירוש בלבבי משכן אבנה
• Getting to Know Your Self	• ספר להב אש
• Getting to Know Your Soul	• נפש החיים - שער ד'
	• ספר מסילת ישרים - 3 כרכים

אַזְלַ

• על התורה - פרשיות תשס"ו	• ספר קל"ח פתחי חכמה פתחים א-ד
• תורת הרמז - פרשיות חומש	• ספר קל"ח פתחי חכמה פתחים ה-יז
• ספר דרך ה' עם פירוש	• ספר פתחי שערים נתיב הצמצום
• בלבבי משכן אבנה - ח"א אידיש	• ספר פתחי שערים נתיב עיגולים ויושר
• Un Santuario en mi Corazon	• ספר פתחי שערים נתיב אורות אח"פ דא"ק
• В сердце моем Святилище воздвигну	• ספר הקדמות רחובות הנהר חלק א
• J'edifierai un Sanctuaire dans mon Coeur	• ספר עץ חיים שערים א-ג

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

כי תבוא תשפ"ב

[259]

מהארכיון

- ב. מלחמת גוג ומגוג כאן ועכשיו.....
- ב. חוש של קרבת ה' ע"י נח המדמה.....
- ג. קרבת ה' חושית באמונה ודבקות ללא תורה ודקדוק המצוות.....
- ה. לימוד תלמוד ירושלמי למי שלא סיים את הבבלי.....

מלחמת גוג ומגוג כאן ועכשיו

לכבוד הרב שליט"א.

א. האם יכול להיות שאנו עכשיו במלחמת גוג ומגוג? מיהו היום גוג ומגוג?

ב. יש אומרים שנבלה ארבעים שנה במדבר - האם זה יקרה בקרוב?

תשובה:

א. יש גוג ומגוג פנימי וחיצוני.

פנימי, זוהי מלחמת "הכל בכל". כלומר, כל כח נלחם בכל כח, ללא יוצא מן הכלל.

כל כח סותר לרעהו, ולכך נלחם בו. כי מתגלה בכל כח היחודיות שבו מכח אור היחידה המאיר בעולם. וכאשר מתגלה בעומק הנעלם היחודיות, הרי שכל דבר שונה מרעהו וסותר לרעהו. ולכך הכל נלחם בכל.

בחיצוניות. יש את השורש, סוד האחד, ישראל. וממנו יוצאים ב' ענפים, עשו וישמעאל, אדום - תרבות המערב. ישמעאל - תרבות העולם המוסלמי. אולם מתגלה שורשם שהוא עמלק, ובהרחבה יותר הערב רב, ואזי נעשה תערובת של אדום וישמעאל. ולכך אנו רואים ערבים נוצרים. ולהיפך חלק מן המוסלמים כמדינות ערב הסעודיות ועוד מצורפים עם ארה"ב כנגד אירן. כי האיסלם נחלק בכללות לשיעים וסונים, וחלקו מצורף למערב. ודרך אדום נקרא העולם "המערבי" מלשון תערובת. וכן המוסלמים נקראים "ערבים", לשון תערובת.

ב. ההגדרה הפנימית, שנחזור למהלך שמהותו שווה ללכתם של בני ישראל במדבר. והוא כמ"ש בלעם, "הן עם לבדד ישכון". וזהו המהלך עתה שכל אחד שוכן לבדו.

חוש של קרבת ה' ע"י כח המדמה

שלום לרב שליט"א.

ראשית ברצוני להכיר טובה בלי סוף על הספרים והשיעורים של הרב.

קצת הקדמה על עצמי כהקדמה לשאלתי. אני אומן, יש לי יכולת דמיון מאוד חיה. במקביל הייתי זוכה שגדלתי בבית הכנסת של הגאון הרב אביגדור הכהן מילר זצ"ל, והוא הדגיש, והטביע עליי דרך הגיונית מאוד לראות את הבורא עולם דרך נפלאות הבורא. הוא דיבר הרבה על שער הבחינה בספר חובות הלבבות. לפיכך אני מוצא את עצמי בעבודתי הרוחנית מנסה לאזן בין שני העולמות הללו: הדמיון והמציאות.

עכשיו לשאלתי. לפעמים כשנשמתי חשה כמיהה, אני אוהב לשבת, לשים מוזיקה רגועה בלי מילים, ואני עוצם את עיני, ומדמיין שאני נמצא במקום של רוגע מוקף נפלאות הבורא. אני יכול לדמיין את עצמי ביער, או על הר. לפעמים אני מדמיין ציפורים, או פרפרים. המחשבות האלו מביאות לי תחושה של מודעות וקרבה להקדוש ברוך הוא. אז למרות שהמוח שלי רואה מקום שאני לא ממש נמצא בו, זה עדיין

א שו"ת בלבבי משכן אבנה - כי תבוא תשפ"ב [259] מהארכיון

מביא לי רגש של רוחניות. אינני יכול להסביר כל פרט ופרט בתהליך הזה, אך באופן כללי, האם זו עבודה הנכונה?

האם זה בסדר בשבילי לחפש השראה וקרבת ה' במוחי, ולהרגיש אותה בליבי? או מכיוון שאני לא ממש נמצא בסביבה הרגועה, אני מתעסק רק בתחושת שקר של קרבה להשם יתברך? תודה רבה לך.

תשובה:

כחלק ממהלך קרבת ה' זה נכון ואפשרי עי"ז לחוש קרבת ה' אמיתית. אולם נצרך לאזן את כח המדמה עם כח של מוחין, לפחות שקולים לכח המדמה. זולת כך הנפש נוטה לדמיון, ולהרגשה בלתי מאוזנת.

בנין המוחין יש בו בכללות לענייך - ב' חלקים.

א. כלשונך, דרך הגיונית מאוד לראות את הבורא עולם דרך נפלאות הבורא.

ב. עסק התוה"ק בעיון בעומקה של תורה. שהיא נקראת כלי אומנותו של הקב"ה.

מצד היותך אומן, יש לך מעוף מחשבתי, ודמיוני, ורגש פעיל וחי.

ונצרך לאזן אותו עם מוחין כנ"ל.

קרבת ה' חושית באמונה ודבקות ללא תורה ודקדוק המצוות

לכבוד הרב, שליט"א,

א. בעבר שאלתי את הרב, כי מאחר שתכלית כל המצוות ולימוד התורה הוא להביא לאמונה ודבקות בחוש בבורא עולם, מהו הטעם שכמעט כל המעכב בקיום המצוות הוא חלק המעשה, וחלק הלב והמחשבה כמעט שאינו מעכב, ולכאורה היה צריך להיות ההיפך. ועוד שאלתי, מה משנה בקרבת האדם לבו"ע בחוש, אם חסר קצת דקדוק במצוות, כגון שחיסר אות אחת מהמגילה, או חיסר קצת שחרות מרצועות התפילין. והשיב לי הרב, א. שנמשל לבנין רב קומות, קומה ראשונה - המעשה, ועל גביו נבנה הרגשה וכו', ב. העולם שבו אנו נמצאים הוא עולם המעשה, ולכן כאן העיקר במעשה, משא"כ בעוה"ב וג"ע.

ובעניי ממש לא הבנתי, ואבקש מהרב להסביר לי יותר. מה שכתב שהמעשה קומה ראשונה וע"ג נבנה הרגשה וכו', זה גופא איני מבין, למה צריך קומה ראשונה של מעשה עם הדקדוקים וכו'? לכאורה שפיר אפשר לבנות הלב באמונה ודבקות בלי כל המעשים, ועכ"פ בלי הדקדוקים. ואכן רואים שיש אנשים שיש להם לכאורה איזשהו דרגה של קירבת ה' בלי דקדוק המצוות, ולהיפך - יש הרבה שמדקדקים המון, ואין להם שום שייכות לבו"ע. יעבוד אדם בדרך המתבארת בבלבבי משכן אבנה ח"א וימצא אמונה וקירבת ה', אך איך נכנס לזה כל מעשי המצוות והדקדוקים?

ומה שכתב עוד שהעולם שבו אנו נמצאים הוא עולם המעשה ולכן כאן העיקר במעשה, לא הבנתי, דא"כ נמצא שאין מרכז החיים הרגשת קירבת ה', אלא המרכז הוא המעשים, וההרגשה היא דבר צדדי,

T שו"ת בלבבי משכן אבנה. כי תבוא תשפ"ב [259] מהארכיון

וכמדומה שהבלבבי משכן אבנה ח"א וב' צועק שהעיקר והתכלית הוא הרגשת קרבת ה' פה בעוה"ז! ועוד, הרי עוה"ז הוא הכנה לעוה"ב כמו שאמרו חז"ל, וכמו שכתב המס"י, וא"כ לכאורה ההכנה צריכה להיות כפי שיהיה בעוה"ב, ואיך יכול להיות שהעיקר בב' העולמות הוא דבר אחר? אלא האר עיני, אני מאד רוצה להבין.

ב. איך זה שלימוד התורה שהוא המקרב הכי גדול לבו"ע, כמו שאמרו חז"ל ששקול ככל המצוות, דוקא בה יש את הסכנה של שכחת ה' והסחת דעת מיראתו, עד שכתב הנפה"ח והחסידיים שבאמצע הלימוד יש להפסיק כדי להחיות את היר"ש, אתמהה, לכאורה להיפך היה צריך להיות, שבלימוד התורה יהיה החיזוק הכי גדול ליר"ש ואמונה!?

והאמת אגיד, שקצת נחלשה אצלי התשוקה להלימוד, שהרי איני מרגיש על ידה שום קירבה להשי"ת, ואפי' איני יכול לחשוב על הבו"ע כל זמן הלימוד [רק בהפסקות באמצע הלימוד] לפי שאני צריך להתרכז על לימודי. הלא ודאי שאין לי התנאים שנתבארו בבלבבי משכן אבנה ח"ג לדביקות ע"י הלימוד, א"כ גם שלא בחוש איני דבוק בבו"ע ע"י לימודי, והלא אני ממשיך קלקול לעולם כמו שהובא שם מהרמח"ל על הלומד שלא לשמה.

מהמבקש בהירות בעיקר החיים

תשובה:

א. תכלית הבריאה לגלות את הקב"ה לא רק בשמים, בעליונים, אלא בכל המדרגות כולם.

ומצד כך יש לגלות את הקב"ה אף בעולם המעשה. עולם המעשה הוא "כלי" שבו שורה האור של גילוי הקב"ה. וכן מצוה הוא "כלי" לאופן נוסף של גילוי. וכל פרט במצוות, הוא פרט ב"כלי" לאופן פרטי נוסף של גילוי. ולכך חשוב עד למאוד לדקדק בפרטים, כי לולי כך נחסר פרט בגילוי ה' במעשה.

אדם שיש לו קרבת ה' ואין בו דקדוק גמור במעשה, דומה הוא לאדם שיש לו ידיעה כללית בסוגיא ללא ידיעת פרטיה בדקדוק. אולם יש לידע שישנם נשמות שזהו שורשם וזהו חלקם. הן בתורה והן בעבודה.

בעוה"ז העיקר תחלה לבנות כלים, והם קיום המצוות. כי לולי כלי אין מקום לאור לחול, והוא כמגדל הפורח באויר. ולכך עיקר החיוב תחלה הוא קיום הדין. אולם לא זה התכלית, אלא התכלית קרבת ה' וגילוי קרבה זו בכלים, במצוות.

העוה"ז הוא הכנה לעוה"ב. אולם בעוה"ז מגלים את הקב"ה בתוך הכלים החומריים. ובעוה"ב מגלים את הקב"ה בהפשטה של כלים אלו ובתוך כלים רוחניים.

הצד השווה שבהם, גילוי הקב"ה בתוך הכלים. הצד השונה, בעוה"ז גילוי בתוך כלי חומרי, ובעוה"ב גילוי בתוך כלי רוחני. ולכך עוה"ז מכין לעוה"ב גילוי הקב"ה בתוך כלים.

מהות הכלים הרוחניים נצרך לבאר בנפרד.

ב. כל מהות הבריאה "דבר והיפוכו", רוחני וגשמי. בעולם התחתון הם נפרדים. רוחני - נשמה, גשמי - גוף.

ה' שו"ת בלבבי משכן אבנה - כי תבוא תשפ"ב [259] מהארכיון

אולם בעולם העליון ההפכים כלולים בבת אחת.

והנה תכלית כל הבריאה, גילוי הקב"ה, והיפוכו הסתרה. ובשורש ההפכים כלולים זה בזה. ולכך התורה שהיא שורש הכל, מחד היא שורש כח הגילוי, ומאידך שורש כח הסתרה.

ובזה הושרש שורש לבחירה. כי הבחירה שורש, גילוי הקב"ה או ח"ו הסתרו. ושורש הדבר מתחיל בתורה עצמה.

קרבת ה' יש בה ב' חלקים שורשיים. א. הרגשה - להרגיש את מציאות ה', את אהבתו וכדו'. ב. להכיר את הקב"ה. וחלק מהכרה זו, זו הכרת רצונו וחכמתו, והם מתגלים בתורה הקדושה. וזו חלק מן הקרבה שהאדם משיג בעסקו בתורה.

כפי הנראה לעת עתה הינך מחפש יותר הרגשה של קרבה, ולא הכרה של קרבה. ודבר זה נצרך שינוי. שינוי זה יקרב אותך בע"ה לעסק התורה כראוי באופן של קרבת ה'.

לימוד תלמוד ירושלמי למי שלא סיים את הבבלי

שלום רב שליט"א.

האם עלי ללמוד תלמוד ירושלמי?

אני בשום אופן לא מומחה בתלמוד בבלי, וגם לא סיימתי את בבלי אפילו פעם אחת. אך משום מה נשמתי חפצה ללמוד תלמוד ירושלמי. האם עלי לרדוף אחרי הירושלמי למרות שיש לי הרבה עבודה לעשות בבבלי?

יש לי סדר יומי בבבלי ואני לא מתכוון לוותר על כך בשום אופן, אני רק תוהה אם עלי להוסיף את ירושלמי לסדר היומי שלי.

תודה רבה לך.

תשובה:

אם זה אפשרי ראוי לנסות לתקופה של ג' חדשים, ואזי מתוך תקופה זו לברר את עומק החיבור עתה.

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

ניצבים תשפ"ב

[260]

מהארכיון

ב	תשובה אמיתית באלול
ב	הנסיעה לאומן בראש השנה
ג	שאלות בענייני עילוי נשמה ועוד
ד	מ״ח שאלות בתורה ועבודה
ט	לצעוק או לשתוק ולחכות למשיח
י	מהיכן לשאוב שמחה במצבים קשים
י	זכריה הנביא אחרית הימים ועוד
יא	חיסונים וכיצד יתכן שתצא תקלה ע״י רבנים
יב	כיצד להבחין בצדיקי אמת
יב	כיצד להודות על חסד שעושה לו השי״ת
יג	להתחבר לגלגול הקודם
יג	מקור הניגונים דקדושה
יד	השרוי בלא אשה
יד	הגדרת הבטחון
יד	אמא שלומדת עם הבנים יותר מהאבא
יד	בין אדם לחברו ובין אדם למקום
טז	כיצד לתקן קלקולים שיש בחינוך החרדי
יז	יסורים המשך
יז	סוגים שונים של דביקות
יח	רצון והפכו
יח	שאלות שונות
יט	ספר על משיח וגאולה
יט	בניית קשר עם ה'
כ	התקשרות לצדיקים
כ	תיקון לכבידות
כא	לשאול שאלות באמצע שיעור
כא	לימוד חכמות חיצוניות

תשובה אמיתית באלול

שאלה:

לכבוד מורנו הרב החסיד שליט"א, שלומו יסגא,
 א. בעבר שאלנו עבור א' מביהמ"ד דפה, שאלה 12103 תחת הכותרת 'תשובה לבעל תשובה', ובא' הסעיפים שאלנו כך: "מה עליו לעשות כשעולות לו מראות לא טובות בעיני רוחו, ונהנה מזה מחד, ומאידך נקרע מכך ששב על קיאו, ונמצא כבתוך כף הקלע, מה צריך לחשוב וכיצד לנהוג? והאם ניתן למחוק תמונות מעיני השכל? ואם לא, כיצד ניתן להיות בעל תשובה בכלל?", וע"ז השיב לנו הרב: "או להסיח דעת, או לצייר ציורי קדושה! ועי"ז מוחק. וכן ע"י דמעות, שמנקות כח הציור. וכן בעומק, בהתדבקות באפיסת המחשבה". וכעת בימי התשובה דאלול שבנו להתבונן בתשובת הרב, ובאנו לבקש אם אפשר שהרב ירחיב לנו בזה למעשה, מהם "ציורי קדושה?", וכן מהי "אפיסת המחשבה" וכיצד מתדבקים בה?
 ב. עוד שואל הנ"ל, כי אחר התבוננות במצבו, אחר שנפל פעמים רבות בטומאת המדיה כאשר נזדמן לידו מכשיר בלתי שמור, או שנקלע למקום בו מצא מחשב פתוח אצל קרובים וכיו"ב, ואמנם כי הוא עצמו מנותק מכל חיבור לאינטרנט פרוץ, ועושה כל טצדקי שלא יבוא לידי ניסיון זה, אך כאשר עושה חשבון נפשו ברור לו ללא שום ספק כלל, שאם יבוא לידו מכשיר או שיזדמן למקום שבו יש חיבור למדיה פרוצה, בודאי יפול, ומרגיש בעצמו שאין לו שום סיכוי לעמוד בנסיון הבא רח"ל, והשאלה היא האם יוכל להחשב שעשה תשובה על כל מה שראה ופגם, אם בודאי יכשל שוב לכשיבוא הניסיון לידו? יורנו נא דרכי תשובה, ושכמ"ה.
 בתפילה שנזכה לעשות תשובה אמיתית, ובפרט בימים אלו ימי התשובה, ונזכה לכוח"ט יחד עם הרב וכל כלל ישראל, אמן.

תשובה:

א. ציורי קדושה - כגון הכותל, מערת המכפלה, קבר רחל, וכן תמונות צדיקים, נר, וכדו'. אפיסת המחשבה - עיון התורה"ק עד "כלות כח המחשבה", ולא רק כלות כוחות הגוף.
 ב. אינו תשובה שלמה. ולפחות יקבל על עצמו שיפול פחות, כגון שימתין עד שישתכל. וכן שיקטין זמן ההסתכלות, וזו תשובה חלקית, ומכלל רשע עדיין לא יצא. ועליו לעבוד לטהר נפשו, הן ביראת העונש, והן ביראת הרוממות, והן באהבת ה', שינצל עי"ז מן החטא, ושיזכה לקבל קבלה אמיתית שלמה לפי ערכו שלא ישוב לחטא לעולם.

הנסיעה לאומן בראש השנה

שאלה:

שלום הרב.
 א. רציתי לשאול מה הרב חושב על הנסיעה לאומן בראש השנה לרבי נחמן באופן כללי?
 ב. נהגנו בשנים שעברו לטוס כל שנה, בשנה שעברה זה לא היה אפשרי כי הכל היה סגור, השנה זה אפשרי אבל ישנם כל מיני הגבלות בכניסה וביציאה, חלק מההגבלות זה שמי שלא מחוסן צריך להגיע לשם עם מכשיר חכם על מנת שיתקינו לו אפליקציה על מנת לוודא שהוא בבידוד מרגע ההגעה. הבנתי שיש גם אפשרות לפלאפון כשר שעכשיו הוציאו במיוחד בשביל זה. אבל עצם העקרון שמאלצים ציבור שלם של יראי השם להכנע ולהגיע עם מכשירים גורם לי לחשוב אם זה בכלל נכון.

אשמח לדעת מה הרב חושב בכללי ובאופן פרטי לגבי השנה.
תודה

תשובה:

א. כל חסיד עליו לעשות כציווי רבו, אולם ביחס לנסיעה לאומן אף מי שחסיד של ר' נחמן, נחלקו בכך האם הייתה כוונתו לאלו שבחו"ל או אף לאלו שבארץ ישראל, שיצאו מן הארץ לצורך כך. וכידוע יש מחסידיו שלא נוסעים אלא עושים קיבוץ בא"י.

ובכללות כל אדם ואדם עליו לברר היכן תפלתו מכוונת יותר, לשוח עם קונו, ושם עליו לקבוע את מקום תפלתו.

ב. אם נצרך לצורך כך חיבור למכשיר "חכם", אין לנסוע כלל.

שאלות בענייני עילוי נשמה ועוד

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א,
לאחר דרישת שלי' ואמת.
שוב רצוני להודות לכת"ר מכל הלב על היחס והתשובות על השאלות הקודמות.
יש לי עוד כמה שאלות לשאל ברשות כת"ר:

א. 1. בנושא של לימוד או ברכות שעושים לעילוי נשמת, שמזכירים את הנפטר, האם יש הבדל אם לומדים או מברכים לאחד או לשתים או לא, דנר לאחד נר למאה, ואם לא, א"כ אפשר ללמוד לעילוי נשמת כל ישראל תמיד (או שזה נעשה בכל אופן ממילא)? 2. האם כשלומדים לעילוי נשמת זה מוריד מהזכות שלנו (הלומדים) או שלא, ואם לא, א"כ שפיר תמיד כדאי ללמוד לעילוי נשמת? 3. האם בכלל שמקבלים מלגה שייך ללמוד לעילוי נשמת, או דמכיון שכביכול משועבדים לכולל אין זה שווה כלום? 4. האם יש צורך להזכיר שם הנפטר כגון באופן שאדם הניח דברי מאכל כדי שנברך לעילוי נשמת, או דמכיון שהדברי מאכל נמצאים כאן רק עבור עילוי נשמת של אותו אדם, אין צורך להזכיר? 5. האם שייך להזכיר שהלימוד או הברכות יהיו לעילוי נשמת למפרע?

ב. האם יש ספרים של רבותינו שאפשר לקבל הבנה ברורה בנושא תת הכרה ועל הכרה?

ג. אני נתקל הרבה בענין 'חכמה בינה ודעת', וראיתי את הגר"א במשלי, אבל עדיין הדברים מופשטים ולא מספיק ברורים, איפה אוכל לקבל הגדרות ברורות בנושא זה?

ד. האם זה נכון שצפייה הוא על דבר שודאי אמור לקרות ואני מחכה לו, ולשון 'לקוות' הוא על דבר שלא בטוח שיהיה ואני מקווה שיהיה? וא"כ, מהו המקור לכך?

ה. אני לומד עכשיו הסוגיא של טרימא, ושם יש הרבה לשונות שנראה שמשמעותם זהה, אמנם לכאורה אם הם מילים שונות בטוח שיש הבדל ביניהם, לכן רצוני לדעת אם יש הבדל בין: כתישה, שחיקה, דיכה, מיעוק, ריסוק, נימוח.

ו. מכיוון שאני נאלץ לעזוב הכולל שלמדתי בו כבר 7 שנים, משום שהוא נמצא חוץ לעירי וחייב אני להימצא בצהריים בעירי, אני עושה חישוב מסלול מחדש, והתחלתי ללמוד נושא מצות לימוד תורה, ואני מגלה המון דברים (בהל' ת"ת של בעל התניא) שאינם מקובלים כלל בדורנו ושאינו דוקא מתחבר אליהם, ובאמת גילתי שנפשי נוטה מאד להיקף הדברים, בין שיהיה בבקיאות ובין בעיון, ומרגיש אני שחסר לי זמן השקעה בבקיאות, כי עד עכשיו למדנו בכולל כל היום עיון וכולל ערב קצת בקיאות, והסתפקתי האם

ללכת לכיוון של היקף הש"ס בשבע שנים, להיות בבחינת ליגמר והדר ליסבר, במקביל עם סדר קצר של עיון ביום, שמחד אני מרגיש שזה הדבר הכי נכון לעשות, אבל מאידך אינני בטוח שאחזיק מעמד ובפרט שלא בטוח שאמצא מסגרת שמתאימה לזה, או מאידך ללכת למקובל, בוקר עיון צהריים בקיאות ותו לא, והנה כמו שכבר שיתפתי את כת"ר, אני אוהב לדעת הכל ואני מאד מתפזר בידיעות מכל הכיוונים, ואני גם מרגיש (ועושה) צורך להשקיע בנושאים להלכה למעשה, איך אפשר לעשות כ"ז במסגרת כולל רגילה, האם לאנשים כמוני כדאי ללכת לכולל 'לבו חפץ', אמנם מאידך אפשר לפגוש שם כל מיני טיפוסים וגם להתפזר מדאי ולא להתקדם, בקיצור אני מבולבל, איני יודע להחליט לאיזה כיוון ללכת. כת"ר יורני בבקשה את דרך היושר, ורוב תודות וברכות.

תשובה:

א. 1. לומד לכלל, מאיר לכה הכלל שבנפש. לומד לפרט, מאיר לכה הפרט שבנפש. ויכול ללמוד עבור כמה בפרט. 2. לא מוריד. 3. שייך. 4. הזכרת שמו מוסיף. 5. לא.

ב. לא ידוע לי על ספר מסודר.

ג. נמסרו סדרות דע את מחשבותיך, ודע את דעתך בענין זה.

ד. צפייה מלשון 'צופה', רואה, בבחינת חכם הרואה את הנולד. קו - תקוה, נקשר לשלמות ע"י התקוה. ואם חוזר ומקוה ובוטח, בודאי יבוא. עיין חשק שלמה (השורשים) שורש צפ ושורש קו, שביאר בלשון אחרת.

ה. כתישה, לשון תש, התשת כח. שחיקה, לשון פירור. דיכה, לשון דך במדוכה, חלקים קטנים. מיעוך, לשון מך, שפל, השפלת הקומה של הדבר. ריסוק, לשון רסיסים, דק ביותר. נימוח, לשון מח, נעשה מימי.

ו. כדאי ללמוד חצי יום עיון עד הלכה למעשה, וסדר שני ושלישי בקיאות עם חזרות. כולל לבו חפץ, אם אין קביעות חזקה עצמית או חברותא מחייב, לא כדאי.

ת"ח שאלות בתורה ועבודה

שאלה:

לכבוד הרה"ג שליט"א יישר כח עצום על גילוי הדרך בעבודתנו ית"ש ועל השיעורים המחזקים ועל גילוי החיים האמיתיים, ולא בבחינת חיים בדמיון.

א. האם צריך להקריב את הרוחניות שלו בשביל רוחניות של חברו?

ב. לפעמים אדם רוצה לאכול דבר בשבת ואומר לעצמו לא זה תאוה, ואח"כ אומר לא זה לכבוד שבת קודש, ואיך ידע באמת מה רצון ה' בזה, אולי זה באמת סתם תאוה והיצר הרע מרגיעו ואומר לו שזה לכבוד שבת?

ג. איך מגיעים ללימוד תורה ע"י פנימיות (ובחינת לב), ואיך משיגים בלימוד (או ע"י הלימוד) קרבת ה'.

ד. הרב כתב בחלק ב' של בלבבי משכן אבנה שכל חצי שעה בערך יזכור האדם שיש בורא והוא נברא. א. האם שייך לחשוב על כך גם באמצע הלימוד? ב. האם לחשוב על כך בלבד ותו לא, שאם שגם להרחיב בענין זה. ואם צריך להרחיב, באיזו נקודה להרחיב?

ה. דרך עבודת ה' של ללמוד כל היום (ליטאים) ובלי העתסקות בענין אהבה ויראה וכו', האם גם זה דרך בעבודת ה'?

- ו. כתוב באגרא דכלה שיש י"ב דרכים בעבודת ה', איך ידע האדם מה דרכו בעבודתו ית"ש?
- ז. מה עדיף ללמוד קודם, בלבבי או דע את, או שתיהם יחדיו. ואיזה חלקים בבלבבי או דע את, ובאיזה דרך ללמוד, האם ללמוד כל פעם שעה, או כל יום קצת. וכן האם ללמוד הכל ולחזור. ומה צורת הלימוד בזו. ומה עדיף ללמוד, מספר, או שיעורים בטלפון (מאחר שאני נמצא בישיבה אם זה יהיה שיעורים זה יהיה לערך פעם בשבועיים)?
- ח. ראיתי מ"ש הרב בענין בניית פנימי? בשיבה?, והרב כתב את דברי הרמח"ל בעץ חיים בקיצור, ואני כל פעם נתקע על אותם שאלות, ואם יוכל הרב להרחיב לי קצת בענין זה.
- ט. האם יש ענין להתפלל ארוך או שכל פעם לפי איך שמרגיש [קצר ומכוון] או ארוך?
- י. מה העבודה למעשה בזמן קטנות. האם להמשיך ללמוד רגיל בלי חשק ולהתגבר, או אולי ללמוד ספרי אהבה ויראה וכו'?
- יא. האם לעבוד על גאווה (מרגיש שיש לי ונכשל בזה הרבה) בגיל כזה (15), שמעתי בשם הרב וולבה שלא לעבוד בזמן שהאדם בחור. ואם כן, מה העבודה? ואם הרב יוכל לכתוב לי ב' עבודות.
- יב. מה הדרך לאהבת התורה?
- יג. האם יש בעיה להיות נחיתי. ואם כן, מה הבעיה.
- יד. אני מרגיש שאני עושה את החומרות מחמת יראה (ואינו מובן לי איך בדיוק מחמת יראה דהא זה צריך להיות מאהבה אך אני מרגיש שאולי האמת כמו אחד מהפוסקים ולכן רוצה לצאת יד"ח כביכול כמו שנפסק והאמת). האם להמשיך לעשות (למרות שלכאוי יהיה קשה לי להפסיק)?
- טו. איך ידע אדם דרכו באהבת ישראל (דיש ג' דרכים)?
- טז. הנה קיי"ל דברשע א"צ לדון לכף זכות (כ"כ ר"י באבות). ויש לי נטיה בלב לדון לכף חובה ולומר דהוא רשע. איך לעבוד על זה?
- יז. האם יש ענין לאכול ממתקים. אני מרגיש שזה מיותר לי, וטענו שצריך את זה בגיל כזה. וחלק טענו שלא צריך. מה דעת הרב בזה (וגם אני ירגיש לכאוי רע עם עצמי אם אוכל דבאכילת תאוות עובר על ל"ת מדאורייתא "לא תתורו" כמו שכתוב בביאור הלכה בשם החינוך). ואם צריך למה צריך, ומה המינון?
- יח. האם בגיל כזה צריך לחשוב על שאלות באמונה (לייצר שאלות) בשביל שהענין יובן, או שא"צ לחשוב על נושא זה ולהאמין. וגם בהתחלה שאני מגיע לשאל זה נסתר לי ואני אומר הרי יש בורא לעולם, הקב"ה וכו'?
- יט. למה בגיל כזה (15) לא אומרים ללמוד עד כלות הכוחות. ומתי כן יש ללמוד כך?
- כ. הרמח"ל כתב שלימוד שלא לשם שמים מקלקל בעולמות העליונים, א"כ למה לומדים לא לשמה?
- כא. מה הכוונה תורה לשמה וכן עשיית מצוות לשמה (כפי שנראה שגם במצוות זה כך). לשם מי עושה זאת, בגלל שה' צווה או להרבות שמו וכבודו בעולם. אך מה הגדר. ואם יש עבודה איך לעבוד להגיע ללימוד ועשיית מצוות לשמה. והאם העבודה היא גם בגיל כזה (15)?
- כב. מה כדאי או נצרך לחשוב כל יום שאני מתחיל ללמוד (או כל פעם שמתחיל ללמוד), איזה מחשבות בשביל שהתורה תשפיע בנפש וכו'?
- כג. מה ההבדל בין הקב"ה לשכינה. מה הפשט שחסר לשכינה?
- כד. האם זה עוזר להתפלל על יראת שמים?

כה. האם יש דרך אחרת בעבודת ה' לאדם קר חם רגשן וכו' שונה. וא"כ מהו עבודת ה' לאדם עם רגש (שמתרגש מדברים מרגשים או מאנשים שמדברים מליבים)?

כו. בבלבבי ח"א כתב הרב שאדם צריך להחזיר ללבו (ולפעמים מגיע לבכי מזה) וידיעתו דיש בורא. ובחלק ב' הרב כתב שצריך החדרה של בורא ונברא. האם זה אותו דבר או שצריך לעבוד על ב' הדברים?

כז. מה עדיף ללמוד, ח"א של בלבבי או ח"ב (ועדים), או שתיהם. וכן האם ללמוד את הספרים שהוציאו "מכון ארבעת היסודות", או אחד מהם? ובאיזה שלב ללמוד את זה?

כח. האם לומר אם ירצה ה' או הקב"ה שמח בך זה נכון, יש כזה דבר רצון וביטוי שירצה להבא?

כט. האם נכון לחשוב בכל מהלך התפילה (פסוקי דזמרה, ק"ש וכו') שגם נמצא לפני המלך ממש. וא"כ מה השתנה בין שאר התפילה לעמידה שאומרים בעמידה דעומד לפני המלך, והרי כל מהלך חיינו אנו נמצאים ליד ה' דלית אתר פנוי מיניה?

ל. האם יעזור להתפלל שלא יהיה מצבים של קטנות (דהא לכאו' כתוב בספרים דשתי המצבים הם משלימים אך לאידך גיסא הקב"ה כל יכול, וא"כ יוכל לעשות הכל שלא נצטרך מצבי הקטנות)?

לא. עד כמה אני צריך להקריב מזמני עבור אחרים ששואלים שאלות בלימוד. האם יש שיעור מסוים, והאם אפשר לתת לכולם לשאול ולהאמין שה' יעזור שאני יספיק ללמוד מה שרציתי ואני לא אפסיד מזה?

לב. האם העבודה בענין שיבין שבלי תפילה לא ניתן להשיג כלום, האם צריך רק להתבונן בזה או עוד דברים, וא"כ מה הם?

לג. האם ללמוד בגיל כזה (15) ספרי יראת העונש על גיהנם וכו', כגון שבט מוסר וכדו'?

לד. אם אני רואה בחורים בישיבה שלא עושים דבר כל שהוא ע"פ ההלכה, האם להעיר להם (כמ"ש באורחות צדיקים שאחד הדברים שנכלל בחניפות הוא שרואה אדם שעובר עבירה ולא מוכיחו), אע"פ שקצת גורם להם לכעוס או שלא מרגישים בנוח עם זה. ובאיזה דרך להוכיח?

לה. הקב"ה ציוונו בתורתו על "ולא תתורו" ובכלל זה "שמירת העינים". אני לא מצליח להבין מה כזה גרוע, ודאי שאם הקב"ה אמר לא לעשות אני ישתדל לא לעשות, אבל אני רוצה להבין מה הגריעות בזה.

לו. האם צריך להיות בנערווין בענייני ביטול תורה?

לז. אם מישהו אומר שלא מרגיש שחסר לו המשיח ח"ו זה נקרא כפירה?

לח. כמה זמן ללמוד מוסר ביום. ואיזה ספר כדאי לי ללמוד (בל"נ)?

לט. למה אדם שעושה סיום מסכת עושה סעודה ואוכל, לכאו' זה צריך להיות להיפך שאחרי שהגיע לאיזה מדרגה רוחנית שיקבל עליו משהו להתחזק?

מ. מה הגדר בכל מיני עונג שבת, טישים, שמחת בית השואבה וכו', מתי זה נקרא ביטול תורה ומתי לא?

מא. כתוב בספה"ק שכל מיני כוונות וצירופי שמות ה' וכו' שגורמים שלא יהיה הרהורים על כל מיני דברים. ולא הצלחתי להבין מה זה טרמפים בעבודת ה' שע"י מחשבות קורים כל מיני דברים?

מב. מצד אחד אלול זה בחינת אהבה אני לדודי וכו', ומצד שני נקרא ימים נוראים?

תודה רבה לרב על נתינת זמנו בשבילי, ויישר כח עצום וכן לכל העוזרים והמסייעים במלאכה, תודה רבה.

מג. בתחילת פ"א דהמס"י איתא והנה מה שהורנו חז"ל שהאדם וכו', היכן הורנו זאת?

מד. איתא בחובת התלמידים (פ"ט) שכמה פעמים ביום יחשוב הבחור באמת וברור לי שאתה בראת את כל העולם וכו'. האם זה הדרך בהתחלת העבודה או בהמשך (וגם מ"ש "כמה פעמים" משמע לא הרבה)?

מה. האם לעשות התבודדות בגיל כזה (15)?

מו. המס"י בהקדמתו מביא את הפסוק שאמר משה רבנו ע"ה לעם ישראל, ומשמע שם שהיראה קשור לענין המידות והאהבה לשמירת המצוות. מה הטעם בזה?

מז. האם שאני נמצא בישיבה בשבתות יש לי להימנע מלעשות תענית דיבור בשבת מחמת שזה שונה מכולם, או דאין לחוש זה (אני מאוד נהנה דע"ז אני מנצל הזמן כראוי)?

מח. האם נכון להימנע מלעשות כל מיני מבצעי לימוד למיניהם שעושים מבחנים ומחלקים או מגרילים כסף או ספרים. כי ע"ז אני זוכר יותר לטובה (לכאורה כך נראה לי). וגם המבחן עושה כמין חזרה, אבל אני אלמד גם בלי המבחנים.

ולגבי מבצעי לימוד שאני רוצה ללמוד חומר מסוים אך אם לא יהיה את המסגרת אני לא ילמד (אע"פ שאני רוצה ללמוד), אך בכל אופן נ"ל שאני לא יבטל זמן זה אלא ילמד בו דברים אחרים.

תשובה:

א. כן, זהו מה שאמרו חז"ל אומרים לו לאדם חטא חטא קל בכדי שיזכה חברך. וכן בלימוד עם חבירו אמר החת"ס שצריך לתת עשירית מזמנו כמעשר תבואה וכמעשר כספים. ובכל ענין וענין נצרך שיקול עדין ודק מה הגבול שמקריב ברוחניות למען זולתו. ובלשון כללית, כל שיכול לחזור לעולמו בטורח מעט, אולם אם מוציאו מעולמו אינו חייב בכך, ואין זו הדרך הרצויה.

ב. עצת השל"ה הק', שיטעום מעט בלבד לכבוד שבת, כמ"ש "טועמיה" חיים זכו.

ג. נא לעסוק בספר נפש החיים שער ד', ובשיעורים שנמסרו על כך.

ד. שיטת הנפש החיים שלא, שיטת הבעש"ט שכן. מחשבה ותנו לא.

ה. אינני מכיר דרך כזו, רק במי שלומד לשמה.

ו. יברר כוחות נפשו כמו שנתבאר בסדרת הכרה עצמית, ויברר מה מהות הדרכים, ויקבילם אהדדי. וזו מלאכה של שנים. ובתחילה יעשה כפי שלבו חפץ, מתוך תפלה.

ז. עיין בשו"ת שאל לבי, תשע"ח-ט' שנתבארו עניינים אלו בהרחבה.

ח. נא לשאול בצורה יותר מפורטת.

ט. תלוי באותה עת, אולם נצרך בדיקה שאינו עצלות וכדו'. וכן תלוי באופי נפשו.

י. לסדר סדר זמן לימי הגדלות, וסדר קטן יותר לימי הקטנות. וכן בימי הקטנות לעסוק יותר במה שלבו חפץ.

יא. כדאי להמתין, אלא א"כ זהו בעיה חריפה מאוד. הנני מציע לעסוק למעשה בסדרת הכרה עצמית, ואח"כ אחר שהכיר הכח החזק בנפשו יעמול להוציאו מהכח לפועל לפי ערכו.

יב. כנ"ל אות ג', ובשיעורי דע את תורתך, דרכי הלימוד.

יג. כן, ראשית חוסר הכרת עצמו. ויתר על כן מביא לעצבות ושפלות ונעשה מונע רב כח להתעלות בעבודת ה', כמ"ש התניא בתחילתו שאם מחזיק את עצמו לרשע, נעשה שפל ומונע עצמו מגדלות בעבודת ה'.

יד. להחמיר רק מעט ולא ישלים חומרנו.

טו. להכל נצרך הכרה עצמית.

טז. לחפש נקודה טובה בכל יהודי.

יז. כשמרגיש צורך בשחרור פנימי, יאכל מעט מיני מתיקה, באופן של "טעימה".

יח. אין צורך!

יט. זו דרך מסוכנת שרבים נפלו בה ויחידים הצליחו, והוא בבחינת הלכה ואין מורין כן. ובשום גיל אין

מורין כן, אלא שככל שהאדם מבוגר נפשית יותר הסיכון מוקטן יותר, אם כי עדיין נשאר רב.

כ. תחילה הקב"ה בנה עולמות והחריבן, ואח"כ בנה עולם התיקון דידן. כן הוא אצל האדם, קליפה קודמת לפרי, וכמ"ש בגיטין, והמכשלה הזאת תחת ידיך, אין אדם עומד על דבר הלכה אא"כ נכשל בהם. אולם הכל צריך להיות בגבולות ההלכה, ודו"ק.

כא. כנ"ל אות ג'.

כב. רצון חזק להתחבר למדרגת התורה, בחשק הלב, ובצורת תפיסת המחשבה.

כג. הקב"ה שורש המשפיע, שכינה שורש המקבלים. ולכך כל חסר שיש בנבראים יש לה צער, כי היא שורשם.

כד. כן.

כה. כן. לעורר רגש בכל ענין חשוב אולם מאוזן עם השכל, ויעשה הדברים בדקדוק.

כו. שני דברים. א - אמינות הויתו. ב - בורא - שברא נבראים.

כז. עיין שו"ת שאל לבי, כנ"ל.

כח. כן.

כט. מידי פעם לעצור ולחשוב כן. בשמו"ע לאורך כל שמו"ע, אולם רק לפי כוחו. וכבר פסק הגר"ח מבריסק שבשמו"ע עומד לפי המלך מעכב, ולכן שיכור פטור מתפלה.

ל. כן. זהו תפלה על נס רוחני, ועיקר התפלה שיהיו קטנים בכמות וגדולים באיכות. וזהו רק בתחילת העבודה, אולם אח"כ אחר שבע יפול צדיק וקם, זהו המהלך, הכל גדלות, אלא שיש תנועות דקות בתוך הגדלות.

לא. כל שהינך יכול לחזור לתלמודך ועולמך אין צריך לחשוש.

לב. להתבונן ולהשיב אל הלב, הן במחשבה והן בדיבור. וכן מידי פעם ללמוד את דברי רבותינו על כך.

לג. כן, אולם באופן מאוזן עם אהבת ה'.

לד. רק לרוצים לקבל התוכחה.

לה. העין הוא החוש העליון המתגלה בפני האדם, והוא בחינת התגלות המחשבה הפנימית, ולכך "חכמי" העדה נקראים "עיני" העדה, והפוגם פוגם במחשבתו, וכל עסקו בתורה חסר. יתר על כן, יכול לבוא לידי טומאה בפועל, כמ"ש חז"ל עה"פ ונשמרת מכל דבר רע. ועוד, שורש הרע בעיניים, בבחינת עין רעה, רע עין, והפוגם נעשה רע, ודבק בשורש כוחות הרע שבבריאה, ששורשו חורבן העולמות כולם.

לו. לעשות הכל מתוך מחשבה לנצל רגע זה בנועם.

לו. כבר כתב הרמב"ם שכל "שאינו מצפה לביאתו" חסר לו עיקר זה.

לח. בין חצי שעה, ולא יותר משעה. נפש החיים שער ד'.

לט. כי האור הרוחני טיהר את הגשמיות, וזהו סעודת מצוה. כי התכלית להאיר את אור השכינה בתחתונים.

מ. כל שעולה עי"ז ברוחניות, ונצרך לו גיוון בעלייתו שעי"ז תורתו נלמדת טוב יותר ונקשר יותר לבוראו, אינו ביטול תורה.

מא. כמו שיש סגולות בטבעיים גשמיים, כן יש כח סגולי בדבר רוחני. אולם אינו "בונה" את האדם אלא עוזר לו לפי שעה. ולכך העיקר לבנות את עצמו כראוי.

מב. "נורא" זהו מידת יעקב, שכולל אהבה ויראה יחד, וזהו פנימיות הימים הללו.

מג. כתיב ובו תדבק, והרחיבו רבותינו שהדבקות הוא ע"י תענוג בקרבת ה', כמו שנאמר "אז" תתענג על ה'. ופסוק זה נאמר על לעתיד לבוא. ובעוה"ז זהו מצות "עונג" שבת, שהוא מעין עוה"ב.

מד. גם בהמשך, כל מקרה לגופו.

מה. כמה דקות ביום, ואפשר גם במחשבה, הכל לפי הענין ולפי מקומו.

מו. מידה לשון מדידה, גבול, וזהו יראה. מידות עיקרם מצוות עשה, שהרי עשה דוחה ל"ת, וזהו ממידת האהבה, כמ"ש הרמב"ן.

מז. יש לחוש.

מח. אם זה מועיל יותר ללימוד, אל תפרוש. תפסת מרובה לא תפסת, תפסת מועט תפסת.

לצעוק או לשתוק ולחכות למשיח

שאלה:

צהריים טובים לכבוד הרב שליט"א.

אני מאד דואג וחושש, אני רואה שהרשעים של העולם ששולטים על המנהיגים גם שבארץ ישראל, מתקדמים יותר ויותר לקראת הדיקטטורה הפשיסטית שלהם. עם כפיית החיסונים, מצלמות מעקב שמי שיוצא מעיר אדומה לעיר ירוקה הם רוצים להעביר חוק שיכניס את הבן אדם לחצי שנה לכלא. מחייבים אותנו בבדיקות קורונה שהמטושים מסתבר יש בהם חומר מסרטן, כנ"ל למסכות, הם מקימים והקימו בתי כליאה למי שמסרב לחיסונים, בקיצור הנאצים כבר כאן ומזמן, והכל עושים בשם הבריאות כמובן.

מה עושים? האם להפיץ את האמת שיש אילו, מינטי, בעולם שהם באים לדלל את האוכלוסיה דרך החיסונים, ודרך עוד דרכים בלי סוף, או לשתוק ולחכות לביאת משיח?

תשובה:

הכל מלא בשקר מכל צד, הן מהצד התומך והן מהצד המתנגד. חבל על זמנך שתעסוק בכל אופני השקרים, ואי אפשר לברר כל פרט ופרט, מה שקר, מה דמיונות, ומה אמת.

בטח בה' ית"ש שהוא עמך ועם הכנסת ישראל להביאם לתכליתם.

מֵהֵיכֵן לְשֹׁאֹב שְׂמֵחָ בַּמִּצְבִּים קִשִּׁים

שִׁאלָה:

כְּבוֹד הָרַב שְׁלִיט״א,

אֲנַחְנוּ בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה ב״ה. מֵאִז תְּחִילַת הַקּוֹרוֹנָה, שְׁגִילֵינוּ אֶת שִׁיחׁוֹתֶיךָ וְכֹתֵבֶיךָ, הִבְנוּ יוֹתֵר אֶת הַתְּהַלִּיכִים שְׁקוֹרִים כֹּאן בְּעוֹלָם וּבַחֲבֵרָה. מִחַד, בְּרוּר שְׁטוֹב יוֹתֵר לִהְיוֹת בְּצַד שֶׁל הָאֲמֵת וְלֹא בַּחוּשׁ, אֲבָל מֵאִדְךָ זֶה הוֹסִיף פִּתְאוּם כ״כ הִרְבָּה כֹּאֵב בִּלְבַב עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל עַל הַמִּצְבָּ שֶׁאֵנוּ שְׂרוּיִים בּוֹ. לְמָה לְדַעַת אֶת הָאֲמֵת צְרִיךְ לְכֹאֹב כ״כ? וּמֵהֵיכֵן לְשֹׁאֹב אֶת הַשְּׂמֵחָ בְּזִמְנִים כִּי מִטְּלָטְלִים?

בְּתוֹדָה רַבָּה עַל זְמַנְךָ וּפְנִיּוֹתֶךָ,

תְּשׁוּבָה:

כְּתִיב יוֹסֵף דַּעַת יוֹסֵף מִכֹּאֹב. וְכִבְרָ אִמְרֵי הָרַבִּי מִקָּאֶצְקָ, שֶׁאֵינוּ לוֹ לְמִי שֶׁאֵינוּ רוֹצֵה לְהוֹסִיף דַּעַת כִּי אֵינוּ רוֹצֵה לְהוֹסִיף מִכֹּאֹב.

יְדִיעַת הַמִּצְבָּ מוֹכְרַחַת עַל מִנַּת לְהִינְצֵל מִן הָרַע, כִּי אֵילוֹ אֵינוּ יוֹדֵעַ אֶת הַמִּצְבָּ הַרִי הוּא כְּסוּמָא הַהוֹלֵךְ עַל שֵׁפֶת הַנְּהַר.

יְדִיעָה זֹאת מוֹסִיפָה כֹּאֵב רַב מְאֹד, וְהִיא הַשְּׂתַתְּפוֹת שֶׁל הָאָדָם בְּצַעַר הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִרְחִיבוּ בְּכֶךָ רַבּוֹתֵינוּ שֶׁעַל הָאָדָם לְהִשְׁתַּתֵּף בְּצַעֲרָה.

עֵיקַר הַשְּׂמֵחָ מִחִיבוֹר פְּנִימִי עֵמוֹק וְחֹזֵק לְחַלְקוֹ בְּרוּחַנִיּוֹת בְּכֹלל, וּבִקְרַבַּת ה' בְּפִרְטוֹ, מִתּוֹךְ אֲמוּנָה פְּשוּטָה שֶׁהִקְבִּי מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ וְ"הַכֹּל לְטוֹבָה".

זְכָרִיָּה הַנְּבִיא אַחֲרִית הַיָּמִים וְעוֹד

שִׁאלָה:

שְׁלוֹם לְכְּבוֹד הָרַב.

א. לְגַבִּי זְכָרִיָּה הַנְּבִיא שֶׁנִּהְרַג מִדּוּעַ הִיָּה דִּינוֹ כָּל כֶּךָ קֶשֶׁה? שֶׁהִרְגָ רַב הַטְּבַחִים סְנֵהֲדָרִין, זְקֵנִים, נְשִׁים, בַּחוּרִים, תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבִּן, וְהוּא לֹא סָלַח? הִרִי הַמֶּלֶךְ הוּא שֶׁהִרְגָ אוֹתוֹ. מִדּוּעַ הוּא לֹא מַחֵל?

ב. בְּתַפִּילַת רֵאשׁ הַשָּׁנָה נֹאמַר תֵּן פְּחָדְךָ עַל כָּל מַעֲשִׂיךָ וְאִימַתְךָ עַל כָּל מָה שֶׁבִּרְאָתְךָ, וְיֵשׁ פִּירוּשׁ עַל הַמְּלָאכִים לְמַעַלָּה וְעַל הַבְּרִיאָה לְמַטָּה, וְהִרִי הַמְּלָאכִים גַּם כִּכָּה בְּאִימָה וּבִירְאָה לְפָנֵי הַקְּב״ה אִז מִדּוּעַ צְרִיךְ לֹאמַר זֹאת?

ג. שְׁמַעְתִּי שֶׁאֲוֹמְרִים שֶׁהַחֶפֶץ חַיִּים אִמְרֵי שְׁלֹאֲחֵר עֶשֶׂר שְׁמִיטוֹת יִהְיֶה מִלְּחַמַּת גּוֹג וּמִגּוֹג הָאֵם זֶה נִכּוֹן מְדוּבָר עַל הַשְּׁמִיטָה הַזֹּאת שֶׁהִיא הַעֲשִׂירִית? אִם כֵּן מָה צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת עִם הַדָּבָר אִיךָ מִתְּכוֹנְנִים לְכֶךָ? וְאִם זֶה נִכּוֹן הָאֵם הַרְבֵּנִים לֹא צְרִיכִים לְהַכִּין אֶת עַם יִשְׂרָאֵל לְדָבָר וּלְדָבָר עַל זֶה בְּמִפּוֹרֵשׁ?

ד. אִם נֹאמַר שֶׁתַּפִּילַת צִיבוֹר תְּמִיד מִתְּקַבֵּל, מִדּוּעַ רוֹאִים שְׂמֵתִפְלִילִים צִיבוֹר וְלֹא מִתְּקַבֵּל? עַל מָה הַתְּכּוּוֹנָה?

ה. מָה הִיְיִתָה הַכּוּוֹנָה לְטוֹבָה שֶׁל לֹאֵה אֲמֵנוּ בְּאוֹמְרָה "הַמַּעַט קָחְתָּךְ אֶת אִישִׁי וְלָקַחְתָּ גַם אֶת דּוֹדָי בְּנִי", דָּבָר שֶׁלֹּא בְּרוּר. תְּוֹדָה רַבָּה יִישֵׁר כַּח.

תשובה:

- א. אמרו (יומא, לח, ע"ב) ורוה"ק משיבה ואומרת, אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא, זה זכריה בן יהוידע. והרגוהו במצות המלך שלא כדיון, כי לא נתחייב מיתה, אלא לפי שהיה מוכיחם. עיין רש"י באיכה (ד, כ). ועיין רש"י בגיטין (נז, ע"ב) זכריה בן יהוידע, שהרגוהו שרי יהודה במצות יואש כשהשתחוו לו ליואש ועשאוהו אלוה, והרגוהו בעזרה (דברי הימים-ב', כד). ועיין ירושלמי תענית (כה, ע"א).
- ועיין תורת חיים (סנהדרין, קב, ע"א) שע"י הריגת זכריה נזכר לפניו יתברך מעשה העגל, לכך נענשו אז על מעשה העגל. וכן נשתלשל אח"כ בבית שני שע"י "זכריה" (שמו כשמו דייקא) נחרב הבית, כמ"ש (גיטין, נה, ע"ב) שענוותנותו של זכריה החריבה את ביתנו.
- ועיין בהרחבה באריז"ל (לקוטי תורה, חיי שרה) שורש גלגול זכריה, מאליעזר עבד אברהם, קלקולו ותיקונו. וכתב שם שזכריה הנביא היה גלגול בניהו בן יהוידע שהרג ליואב בן צוריה, והוצרך להתגלגל בזכריה, והרגו יואש שהיה גלגול יואב, עיי"ש.
- ב. יש מדרגות רבות ככל דבר, וכן ביראה.
- ג. כן. נתבאר בהרחבה בתשובות עבודת דורנו זה, ושאונו נמצאים בתוך גוג ומגוג.
- ד. היא מתקבלת מדין ציבור, ויש בה תועלת לציבור, אולם יתכן שלא נשתלשל לתועלת היחיד.
- ה. עיין רמב"ן על אתר (בראשית, ל, טו). ורבינו בחיי (שם, כט, כא). ובן יהוידע (ב"ק, פ, ע"א). ושו"ת לר"י משה די ליאון (שאלה א').

חיסונים וכיצד יתכן שתצא תקלה ע"י רבנים

שאלה:

שלום לכבוד הרב

- א. רציתי לשאול מדוע אין רבנים שקמים ומדברים במפורש לא לקחת את הזריקות נגד קורונה מצד הסיכון שבהם וחוסר התועלת לאורך הזמן, או שלפחות יאמרו שיש לשקול את הדבר בכובד ראש. מדוע כזו קלות בחיי אדם. שמעתי שיש כאלה החוששים לדבר, וזה לא מובן לי ואף מקומם מאד האם בדבר של נפשות אין עניין שהרבנים יסכנו את עצמם וידברו בגלוי וכך יעצרו את הפגיעה הקשה הזו בעם ישראל?
- ב. לגבי ועשית ככל אשר יורוך על מי מדובר? על סנהדרין? על כל רב גדול? כי משתמשים בכך גם כטענה שרש"י פירש גם אם יאמר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין, אם הרב יוכל להסביר את הדבר?
- ג. לא ברור אם יש לכך תשובה אבל כיצד הקב"ה מאפשר שכזו תקלה חמורה תגרם על ידי רבנים? שאומרים לקחת את הזריקות האלה והרבה נפגעו מכך (אם הרבנים לא היו אומרים הם לא היו לוקחים את זה).
- תודה רבה.

תשובה:

- א. חלק גדול מן הרבנים סבורים באמת שיש לקחת.

בכללות כל הדור מלא מזון אל זן מבעיות, ורמת הבעיות כ"כ גדולה ואפשר לעמוד ולצעוק יום ולילה על שבר בת עמי.

ב. נכתב תשובה בענין, נא לבקש מן המערכת לקבלה.

ג. שאלתך לפי אלו שסבורים שזו תקלה. שאלה זו נכונה להרבה תהליכים. וכי מאברהם לא יצא ישמעאל, ומיצחק עשו. זו עצה עמוקה של מחשבת א"ס איך מרשע יצא צדיק כאברהם, ימצדיק יצא רשע כישמעאל. זו דוגמה שורשית. וכן האחים מכרו את יוסף למצרים ויצא מכך תקלה, ועוד ועוד.

וכבר אמר ר"ת שמה שאמרו שצדיקים אין הקב"ה מביא תקלה על ידם, רק בדבר מאכל הנכנס לתוך האדם.

ניצד להבחין בצדיקי אמת

שאלה:

שלום להרב,

הרב כתב לאחרונה כי יכול לקבל עצות ממישהו שיש לו רוח הקודש. עם זאת, במקומות אחרים הרב אמר כי לאנשים מסוימים יש כוח לראות את העתיד בגלל רמה מסוימת אליהם הם הגיעו. אך אנשים אלה אינם תמיד צדיקים ולכן הכוח הזה נובע מטומאה.

אם כן, כיצד נוכל לדעת אם למישהו יש את רוח הקודש האמיתית או שהוא מקבל את כוחותיו מהמקומות הלא נכונים? תודה לרב מראש.

תשובה:

לאדם מן השורה קשה מאוד לברר את זה. כי פעמים זה גלוי שאינו מן הקדושה, כגון שאינו מדקדק בהלכה. אולם פעמים זה נעלם יותר, ובפרט שפעמים הרבה זה "תערובת" של מקור הגילוי טוב ורע, כמ"ש רבותינו, ושם נצרך חכמה פנימית לברר את מקור הניקה.

ניצד להודות על חסד שעושה לו השי"ת

שאלה:

שלום להרב,

הרב הזכיר בשיעור כי הדרך שבה אדם צריך לחשוב על החסד שעושה לו השם הוא באמצעות התורה.

א. האם הרב יכול לתת דוגמה צעד אחר צעד כיצד לעשות זאת?

ב. למי שמכיר מעט תורה, כיצד עליו להודות להשם?

תודה לרב מראש.

תשובה:

א. כל שפע ושפע שבא לעולם עובר ממנו ית"ש דרך התורה, דרך כללות התורה, ודרך חלקו הפרטי של

האדם בתורה. ולכך, לכל אדם יש שפע שונה מרעהו, כי הוא מקבל דרך חלקו הפרטי בתורה. ומתוך

מבט זה האדם רואה את כל פרט הניתן לו מחלקו לצורך עבודתו בחלקו הפרטי, ועליו להתבונן ולהכיר

פרט זה ופרט זה לצורך מה ניתן לו לחלקו, ומה חלקו בענין זה.

ב. להודות על שורשו בא"ס וכל השפע הנשפע לו דרך התורה מרום כל המעלות עד שמגיע אליו, הן חלקו בפועל בעסק התורה, והן המשתלשל מכך, כל עולם הרוחניות והגשמיות!

להתחבר לגלגול הקודם

שאלה:

שלום להרב,
הרב הזכיר בשיעור שכדי להמשיך את העבודת השם שלנו מהגלגול הקודם שלנו, אדם חייב להיות מסוגל להתחבר לגלגולו הקודם.

א. האם הרב יכול ללמד אותנו בתהליך שלב אחר שלב כיצד לעשות זאת באופן מעשי?

ב. הרב ציין כי יש לנסות גם להתחבר לצדיקים מדורות קודמים. אם אדם אינו מרגיש חיבור עמוק לצדיק מדור קודם, אך מרגיש חיבור לצדיק אשר חי כעת, האם עליו בכל זאת לנסות להתחבר לאותו צדיק שחי כדי להגיע לנשמת שגבוהה יותר?

תודה לרב מראש.

תשובה:

א. הצורה הפנימית הוא התהליך ה"ארוך" שנלמד בספרים להיכנס לתוך עולמו שלו מתוך בירור פנימי, ושם מגיע למקום שעצר בו בגלגול הקודם, כי הדרכים החיצוניות כאיפנוזה וכדו', הם מביאים את האדם לשם לרגע קט בלבד באופן של חוויה, אולם אינו חוזר לשם בעצם.

ב. כן.

מקור הניגונים דקדושה

שאלה:

לכבוד הרב שלום.

כתוב בזוהר שהניגונים באים מצד של לוי - כלומר מצד הגבורה.
כביכול, נראה שבאים מצד החסד, כי הם משמחים את הנפש ומרחיבים אותה הפך מצמצום.

אודה מאוד לרב אם יוכל להסביר.

רוב תודות וגמר חתימה טובה,

תשובה:

זה אינו דין של גבורה תתאה כגבול כפשוטו, אלא גבורה בבחינת "אור חוזר" שעולה מתתא לעילא. וזהו שירת הלויים, שעולה מתתא לעילא.

זאת ועוד, זה אינו ספירת "הגבורה", אלא שורשה "בינה", ושם זהו מדרגת אם המולידה ומתפשטת, כמבואר בזוה"ק (ויצא, קנד, ע"ב, ועוד). ועיין רמ"ק (ספר הגירושין, אות נו) שאחר שנמתק הדין בבינה נמשך השפע - רחמים.

השרוי בלא אשה

שאלה:

הרב כתב לי על מה שנאמר בגמרא כל השרוי בלא אשה וכו', שזה כלל ויש יוצא מן הכלל, [שיש מדרגת משה וכו'], השאלה הרי נאמר שם בגמרא שכל השרוי בלא אשה שרוי בלא טובה, שנאמר לא טוב היות האדם לבדו וכו', האם גם על פסוק בתורה אפשר לומר שיש יוצא מן הכלל כמו שהרב אומר לגבי דברי חכמים?

תשובה:

פסוק זה נאמר על אדה"ר.

הגדרת הבטחון

שאלה:

האם בטחון הכוונה שאני בוטח שיהיה לי טוב הנראה והגלוי?

תשובה:

זו שיטה אחת בבטחון, אולם החובות הלבבות חולק על כך. ונתבאר בהרחבה בסדרת דע את בטחונך.

אמא שלומדת עם הבנים יותר מהאבא

שאלה:

שלום כבוד הרב,
רציתי לדעת- אם אמא מלמדת את בניה תורה יותר ממה שהאב מלמד, האם יש עם זה בעיה כלשהי?

תשובה:

בקטנותם ממש אינו מעכב, אולם ככל שגדלים יותר, הסדר צריך שיתהפך.

בין אדם לחברו ובין אדם למקום

שאלה:

לרב שליט"א שלום.

יש לי שאלה שמאד מטרידה אותי וכל מי שאני שואל נותן לי אותם תשובות שלא מניחות את דעתי, ואסביר את עצמי ברשות הרב שליט"א.

אנחנו כבר 2000 שנה מחכים שהשנאת חינום ביננו תיגמר כדאי שיקום בית המקדש, כל שנה אותם דרשות של הרבנים שצריך אהבת חינום ולא זו כלום, בית המקדש לא קם. ואני שואל אולי אין מה לבוא אלינו עם ישראל בתלונות והבעיה לא אצלנו אלא בדגש של התורה הקדושה בבין אדם למקום. ורואים את זה בכל הדורות שכך היה עוד בבית המקדש, כמו הסיפור הזה על האבא שדקרו את בנו בריצה בכבש, והאבא מה שעניין אותו שהסכין לא נטמא, וכו'... אם אני זוכר נכון את

השיעור תורה ששמעתי. אבל המקרים לרוב.

ואני אומר כאמור שאם ניקח את ארבעה חלקי שולחן ערוך רובם ככולם מדברים על הלכות בין אדם למקום, וחושן משפט זה אם אני מבין נכון יותר בדיני נזיקים של בן אדם לחברו שקרו, (לא למדתי לא יודע אם אני טועה הרב יתקן אותי בבקשה), ורוב ספרי ההלכה הם הלכות שבת, ברכות, תפילין, נידה וכו'... גם של דורנו, ושולחן ערוך עם משנה ברורה זה גם בעיקר בין אדם למקום. אם בין אדם לחברו כל כך חשוב לקב"ה, למה הקב"ה אבינו מלכנו, לא עשה שיהיה כמה מסכתות של הלכות בין אדם לחברו עם דינים וחילוקי דינים בנושא הזה, ומסכתות של רק מידות עם הסברים מפורטים שולחן ערוך מסודר איך לתקן את המידות, ואז מה שהיה קורה שהיינו מתייחסים בכובד ראש וברצינות לבין אדם לחברו, כמו שמתייחסים להלכות שבת, ללולב, אתרוג, סוכה, נידה וכו'... (אני יודע שזה נשמע כמו שאלה, ביקורת על הקב"ה, חס וחלילה, וזה לא הכוונה שלי, אלא רק ממקום של באמת קושיה שיש לי ואני חייב לדעת תשובה, כי זה מאד מציק לי הנושא הזה) ראיתי לאחרונה ספר של שולחן ערוך החמישי עם הלכות בין אדם לחברו, לא יודע כמה כרכים, ראיתי רק אחד עם משנה ברורה למטה מפורט בנושא.

אבל זה משהו חדש, וכמה לומדים את זה בכלל על הסדר, תגיד לרב תלמד את זה במקום הלכות שבת מה התשובה תהיה אני כמעט בטוח שיגיד הרב הלכות שבת, ואולי באמת כך צריך להיות כי אולי באמת לא צריך יותר מעשירית הזמן וכמה ספרי מוסר ליישר את עצמנו ולתקן את המידות שלנו והשנאת חנם שלנו. אבל הרב מסלנט אמר אם אינני טועה שיותר קשה לתקן מידה אחד מלסיים את כל הש"ס, אז אני לא יודע.

מה יש לבוא בטרוניה כלפי עם ישראל, אם בכל הכוללים לומדים היום בעיקר אצל הספרדים, הלכות שבת, הלכות, ברכות, נידה וכו"ב. אצל האשכנזים גמרא על הסדר. בערב לבעלי בתים הלכות, איפה מוצאים שיושבים תלמידי חכמים יום ולילה ולומדים לעומק לפחות יום יומיים, דינים שקשורים לבין אדם לחברו,

אז התשובות שאני מקבל זה יש מסכת אבות, יש ספרי מוסר, זה מפוזר לאורך הש"ס, התורה מזככת את האדם. חפץ חיים על לשון הרע...

אז נכון הכל נכון ואולי זה באמת התשובה הנכונה אם כן אשמח שאת התשובה הזאת אני יקבל מהרב. אבל עד שהרב יענה לי אני לא מסכים כל כך עם התשובות הללו, מסיבה פשוטה, שהתורה מזככת את האדם - למדנו שזה כך ולא כך, כך למי שלומד תורה לשמה, אבל גם מאידך התורה מגדלת את מה שבתוך האדם, כך למדנו גם כן.

ספרי מוסר - זה נכון אבל עצם זה שזה לא מובא כמסכתות אז ההתייחסות באופן הגיוני ומובן לא מקבלת את החשיבות של בין אדם לחברו כמו בין אדם למקום באופן טבעי אצל הלומדים. מסכת אבות - זה רק טיפה בים מול שאר המסכתות ושוב התחושה ההבנה של הלומדים שמכיון שזה מעט יחסית לשאר המסכתות אז זה פחות חשוב. או זה כתוב בספר בראשית איך להיות ישר - אבל אחרי השנים הראשונות שלומדים בילדות את חמשת חומשי תורה לא מספיק זה משנה אותנו.

או אומרים לי יש ספר הלכות לשון הרע - כן, אבל זה שוב לא בא בצורה של מסכתא גדולה של בבלי שיקבל את העוצמה הראויה שיבינו, ומה יעשו אלא שלפני החפץ חיים?

בכל אופן יכול להיות שאני סתם לא מדבר לעניין כי אני לא מונח בכלל בבא מציעא, בבא קמא, בבא בתרא, שייתכן ששם יש מפורט בין אדם לחברו ואז כל מה ששאלתי לא תקף וכנ"ל לשאר המסכתות. אז סליחה מראש על השאלה הלא לעניין שנובעת באמת מבורות, וגם אני חוזר בתשובה, אז ייתכן שאני לא מבין בכלל איך התורה משפיעה עלינו אם לומדים אותה בטהרה מהתחלה. אבל מאידך עובדה שלא קם בית המקדש גם כשלמדנו בטהרה.

אבל גם אם זה מופיעה והשם יתברך נתן את הכבוד הראוי לבין אדם לחברו במסכתות, אז אולי הבעיה בדור שתיים האחרונים שיצאו יותר ספרים בין אדם למקום, אורח חיים שלומדים בגלל המציאות שנוצרה עם הקמת שלטון מדינת הערב רב.

כמו שהרב רואה אני בצורת הכתיבה והבעת הדברים אני די לא יודע מספיק בלשון המעטה, ואולי כמו שאמרתי לא מונח בכלל בתורתנו הקדושה, ודי מבולבל בצורת הבעת הדברים שלי.

לכן אודה לרב אם הרב יאיר את עינינו בנושא הזה.

נ.ב.

אני חושב גם שיש בדברים שלי לימוד זכות על עם ישראל בצורה עקיפה..

תשובה:

עין חובות הלבבות בהקדמתו, שדרכי העבודה הפנימיים כאהבה ויראה נעלמים אף מן החכמים.

וכן הוא בכל ענין יקר ופנימי שחל בו העלם יותר. עולם לשון העלם. החיצוניות גלוי יותר, והפנימי נעלם יותר. וזו כל עבודת הנבראים, לגלות את הנעלם עוד ועוד. ובדרך כלל המיעוט מגלה זאת, והרוב נותרים יותר בחיצוניות.

ניצד לתקן קלקולים שיש בחינוך החרדי

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א, השם ישמרהו ויחיהו.

בשבוע שעבר שאלתי את הרב:

האם אפשר ללמוד במכון אחיה לימודי הוראה?

והרב השיב:

לפני עשור בקשו ממני למסור שם סדרת שיעורים, ולאחר שיעור אחד שנודע לי שהכל בחסות השלטונות, פרשתי לאלתר.

מחילה וסליחה על המשך השאלה לבירור מעמיק יותר.

א. אני חוזר בתשובה למדתי עד התיכון בבתי ספר חילוניים, למדתי תואר ב.י. אי. בכלכלה באוניברסיטה בן גוריון בנגב. ועוד לימודים במסגרת היותי חילוני. השאלה היא האם הדעה של הרב שלא ללמוד במכון אחיה היא לכולם, או שזה נכון רק למי שגדל חרדי, ולא כדאי שיקבל השקפה לא טהורה. ולא תקף לגבי מי שכבר כמעט חמישים חזר בתשובה בגיל 37 ראה חווה למד מספיק בעולם החילוני והסיפור במקרה שלנו שונה?

ב) מה האלטרנטיבה? אם אני רוצה להיות מלמד אז כל מקום ברוב חלקי הארץ, למעט מי שנקרא העדה החרדית או העצניקים, דורשים מהמלמדים שיעברו הכשרה מקצועית, וזה באמת חשוב ביותר והם נותנים בהחלט כלים וידע ומקצועיות שחובה היום. כי להיות מלמד היום מעבר להרבה שיטות לימוד שצריך משהו ללמד אותך במוסד מסודר, צריך גם ללמד אותך איך להחזיק כיתה מבחינת משמעת פעם כך שמעתי מבני ישיבה, מורים בני שלושים היום שלא לדבר על המבוגרים יותר, שסיפרו לי שהם חטפו מכות בתלמודי תורה שהם למדו, סטירות היו חלק אינטגרלי מהחינוך אני לא יודע מה האחוז מכלל

המקומות בתלמודי תורה, אבל הם בהחלט אמרו לי מספר מורים שהם ואחיהם חטפו סטירות, השפלות, ואפילו מכות עם סרגל במקומות כאלה ואחרים, פשוט הזדעזרתי לשמוע, מה הפלא שיש נשירה אם לא זה אחד מהסיבות, ואולי המורים לא אשמים כי לא נתנו להם כלים איך לחנך, והם נתקלו בבעיות משמעת וכך הבינו שזה הדרך לחנך ולהשתיק את הכיתה, אני לא יודע, אשמח מאד לשמוע את דעת הרב האם השיטות הללו הם על פי רצון השם יתברך ולמה אף אחד מגדולי הדור לא אמר אסור בשום פנים ואופן להשתמש באלימות. כדרך חינוך.

אודה לרב על תשובתו.

תשובה:

אי אפשר למסור את כל הכוונת מלמדי תינוקות של בין רבן למכון שיסודו ותקציביו ע"פ שלטון שאין כל עניינו אך ורק הדרכת חכמי ומאורי הדור.

נכון הדבר שיש קלקולים בדרך הישנה ונצרך לתקנו, אולם אי אפשר לתקן קלקול אחד בקלקול חמור ממנו. וזהו גלות נוראה!

וכבר שמעתי מראש הישיבה שבה למדתי, הגר"א סטפנסקי, שכך שמע מבנו של הגר"י מבריסק, שיש דברים שצריך תיקון, אולם אי אפשר להחליף בדרך לא ברורה שלא ברור מה השלכותיה. וזה נאמר בדרך של מחנכים בני תורה. ק"ו בדרך הנ"ל.

הדבר כואב נורא נוראות איך כל חינוך תשב"ר נמסר לידיים זרות, שיש בהם גורם זר. גלות! גלות! גלות!

יסורים המשך

שאלה:

לגבי השאלה והתשובה מספר #14495 הרב סיים את תשובתו שבעולם דידן כל היסורים מתגלים על ידי חטא, השאלה הרי יש גם יסורים של אהבה וכדומה, [וזה השאלה השורשית שאני רוצה להבין, האם יש יסורים בלא חטא בעולם דידן]

תשובה:

לא. חטא לשון חסרון, וכל יסורים שורשם חסר, או חסר כפשוטו, או להסיר תוספת שאינה ראויה, שהיא בבחינת כל המוסיף גורע, ולכך מתלבשת בחסר כל שהוא. ומה שאמרו פשפש ולא מצא, אלו יסורים של אהבה, היינו שלא מצא חסרון שראוי בעבורו אלו היסורים, אולם מצא חסרון פורתא, כמעשה היסורים של רבי שע"י מעשה באו וע"י מעשה הלכו.

סוגים שונים של דביקות

שאלה:

מה הם הסוגים השונים של דביקות?

תשובה:

לעולם התכלית היא דבקות בקב"ה אלא שיש בה כמה גונים, וכולם נצרכים:

(א) דבקות באמונה פשוטה, ובחוש פשוט בהיות הא"ס ב"ה.

- (ב) דבקות בשורש ההתגלות ע"י לבוש שהוא התוה"ק שנעשית חד עמו כביכול הוא ורצונו וחכמתו חד.
- (ג) דבקות במדותיו ית"ש, מה הוא רחום אף אתה רחום וכו'.
- (ד) מצד תכלית הגילוי לעשות לו דירה בתחתונים - קיום מצות בפועל, וזהו דבקות במקום התחתון. מצות - צותא אליו ית"ש, כנודע.
- וכולם אינם אלא אופני דבקות.

רצון והפכו

שאלה:

בשיעורים הרב מבאר שכל רצון שיש לאדם הוא רוצה בעצם גם את הפכו, מה פתרון הדבר למעשה?

תשובה:

להכיר מתי רוצה כך ומתי כך, ומתי ראוי להוציא רצון זה לפועל, ומתי הרצון ההפוך. ויתר על כן, הכרה שכל דבר הויתו השלמה הוא כאשר נכלל בו הפכו, ועי"ז האדם דבק ב"רצון השלם". ויתר על כן, בוקע ללמעלה מן הרצון.

שאלות שונות

שאלה:

רציתי לשאול

(א) מה הבדל בין הרהור למחשבה?

(ב) מדוע התורה אומרת על אברהם אבינו על מעשה העקידה 'עתה ידעתי.. כי ירא אלקים' ולהרי מעשה העקידה מוכיח את אהבת אברהם אבינו לבוראו, אם כן מדוע התורה שבחה אותו במידת היראה ולא במידת אהבת ה'?

(ג) אדם בוגר (לא ילד) שתכונת האופי שלו היא 'שקט' מדבר מעט, וגם כשמדבר הוא מדבר עם הזולת משפטים קצרים וגם לפעמים מעשיים ולא כ"כ עיניניים. שאלתי א- מאיזה יסוד בנפש תכונה זו. ב- התכונה זו יוצרת קושי חברתי בין בבית ובין עם הסובבים אותו. כיצד היא ההסתכלות הנכונה על תכונה זו וכיצד מתמודדים למעשה בתיקון מידה זו.

תודה רבה לרב שליט"א על כל מה שטורח עבורנו ומשקיע מזמנו היקר עבורנו. מעריכים מאד מאד. כתיבה וחתימה טובה, שנה טובה ומבורכת בכל הישועות.

תשובה:

א. הרהור מלשון ערעור, מחשבה אנה ואנה, לעומת מחשבה, תנועה אחידה של חשיבה. ויש הרהור תחתון, כמ"ש על בעל קרי שמהרהר בלבו, והיינו מדבר בלבנו, כמ"ש החזו"א ועוד. וכל דיבור הוא עם זולתו, ולכך אין כאן צד אחד אלא שני צדדים, ולכך נקרא הרהור.

ב. כי נכלל אברהם ביצחק, אברהם אהבה, יצחק יראה, וכללותם יחד, ועי"ז נעשה אברהם ירא. וזהו "עקידה שעקד אברהם את יצחק", ונעקדו יחדיו.

ג. זה יכול לנבוע מכמה סיבות, לפעמים מחיבור עצמי פנימי מדויק, ולפעמים מיסוד עפר נפול, או מקושי נפשי וחוסר סדר נפשי פנימי שמפילו לעפר.

צורת התיקון תלויה בהנ"ל.

ספר על משיח וגאולה

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א רציתי לדעת איזה ספר הרב ממליץ שמלקט טוב ועם הסברים טובים על עניני משיח וגאולה הקרובה, חוץ מהסוגיות בגמרא סנהדרין וסוטה או כמה מראה מקומות. תודה רבה.

תשובה:

ישנו ספר ילקוט משיח וגאולה, בהוצאת חב"ד, קה"ת, ליקוט רב היקף לפי סדר הפרשיות.

בניית קשר עם ה'

שאלה:

א) במקום אחד הרב אמר שעיקר הקשר עם ה' נבנה ע"י דיבור עמו והיינו לבקש מה' על כל דבר קטן, כמו קטן שמבקש מאביו על דבר שרוצה אפי' הדבר הקטן ביותר, אמנם במקומות אחרים הרב אמר שאין הקשר נבנה ע"י בקשות אלא ע"י עצם הרצון לדבר עמו ית' ועצם הדבור עמו עמו ית'. א"כ על מה בעיקר נבנה הקשר?

ב) וגם עצם זו שכל החיים שלנו נבנה באופן שיש לכל א' מאיתנו כל מיני צרכים הן בגשמיות הן ברוחניות א"כ איך שייך לגשת אל ה' לשם הדיבור עמו ולשם הקשר עמו בליהרצון למילוי הבקשות שלנו? זה נראה כדבר ששייך רק לבעלי מדרגה ובעלי עבודה מאד...

תשובה:

א. כדאי לצטט מקור ולשון מדויק, בכדי שאוכל להשיב בבירור יותר.

עצם הקשר לקב"ה יש בו כמה פנים, ובכללות הן ע"י עצם הנפש, והן ע"י לבושיה, שהם שלושה, מחשבה, דיבור, ומעשה.

ומכיוון שהאדם נקרא מדבר, רוח ממללא, לכך כח הדיבור הוא עיקר גדול בהתקשרותו לזולתו בכלל ולקב"ה בפרט.

חלק הדיבור גופא מורכב מחלקים רבים, כהודיה, סיפור שבח, ובקשה. ובפרטות אמרו חז"ל, עשרה לשונות של תפלה.

בקשה מהקב"ה על כל פרט, היא נקודה עיקרית וחשובה ביותר, והיא קושרת את האדם לקב"ה לאורך כל היום כולו, על כל פרט ופרט, קטן וגדול, שהאדם מבקש לאורך היום את כל צרכיו באותה עת, הן ע"י דיבור בפה, והן ע"י דיבור במחשבה הנקרא בלשון הגמ' בברכות "מהרהר בלבו". וראוי שאם הושג הדבר להודות לקב"ה על כך מיד, וזוהי צורת חיים נכונה ופנימית הקושרת את האדם לבוראו מאוד.

ב. מי שמרגיל את נפשו כנ"ל לבקש ולהודות על כל פרט, מתוך מודעות שהתכלית אינה הבקשה וההודיה, אלא עצם הדיבור, ויתר על כן עצם הקשר, כאשר יתמיד בכך חודשים או שנים באופן פנימי, יפתח לו בס"ד הקשר הפנימי העצמי שלמעלה מהחסר וההשלמה, למעלה מהבקשות.

התקשרות לצדיקים

שאלה:

בהמהלך של ר' יצחק מאיר מורגנגנשטרן יש דגש מיוחדת על התקשרות לצדיקים, ושלא שייך שום קדימה בעבודת ה' בלי התקשרות לצדיקים בכל הבחינות. האם הרב ג"כ סובר כזה? ועוד הנ"ל דיבר הרבה על עבודות של צדיקים, ולפעמים אני מרגיש, מה התועלת בזה ללמוד כ"כ את דרכי הצדיקים? האם התועלת בזה משום שהאדם מקבל הארה מהתבוננות בעבודות הגדולות של הצדיקים אע"פ שהוא לא שייך אל מדרגות אלו? האם שייך שהאדם לא צריך לעבוד שום עבודה רק להתבונן בצדיקים ובמדרגתם ובעבודתם ואז ממילא הוא מקושר אליהם ואז הוא מגיע להכל? גם הנ"ל אומר כסדר ששייך להאדם להגיע לדרגת נבואה, לא רק כהארה בעלמא אלא עצם מדרגת הנבואה כל א' לפי מדרגתו, מה הכוונה בזה?

תשובה:

א. זה דרך ברסלב כנודע. וכידוע לך אינני שייך לחוג של ברסלב אלא שהנני עוסק בתורת ברסלב כחלק מתורת ה' הכוללת את כל חלקי התורה, כך קבלתי ממו"ר, הגר"י אדלשטיין שליט"א, שאמר לי שכך קבל מרבו הרב דסלר זצ"ל, ואמר לי להביט בספר מכתב מאליהו ולראות באילו ספרים השתמש. זו הדרך שאנכי קבלתי מרבתי.

ב. יש בכך כמה חלקי תועלת. ואזכיר מעט. א. התעוררות כללית לעשות רצון ה'. ב. כניסה נפשית לעולם פנימי. ג. לימוד דרכים בעבודת ה'. ד. דקויות, בבחינת גדולה שימושה יותר מלימודה.

ג. כל אדם נצרך לעבוד לפי כוחו, וח"ו להסתפק בהתבוננות.

ד. פנימיות הנבואה, דרך הנבואה, היא דרך של דבקות, ותולדתה ניב שפתים. כמ"ש בעל חובת התלמידים. ועיין ספר בטוב ירושלים דרכי ההשגה, שהרחיב לבאר דרך הנבואה. ועכשיו דרך הנבואה קיימת, אולם לא קיים ניב שפתים.

תיקון לכבדות

שאלה:

מהי התיקון לכבדות, בעיקר כבדות שהאדם מרגיש בנפש שמתפשט להגוף שגורם להאדם לנוח רק בכובד ולאט לאט, וכו'.

תשובה:

סוגיא זו נתבארה בהרחבה בדע את מידותך, יסוד העפר, עצלות, ועצבות. ובקצרה כמה נקודות מעשיות.

- א. להרגיל את הגוף לתנועה, כהליכה.
- ב. להרגיל את הגוף להליכה מהירה לפעמים.

ג. להרגיל את הגוף לפעמים לקפוץ. וכן פעמים לעשות תנועות מהירות בידיים וכדו'. וכן לאכול אוכל קל. כל זה בחלקי הגוף. בחלקי הנפש נצרך בירור פנימי לסיבת הכבדות, כי פעמים שורשה עצלות, ופעמים שורשה עצבות.

לשאל שאלות באמצע שיעור

שאלה (מאנגלית):

אני תוהה לגבי שאלת שאלות בגמרא עיון שיעור. האם עדיף פשוט להקשיב בתשומת לב רבה ולנסות לספוג כל נקודה ואז בעת סקירה לראות מה אתה לא מבין ואז לשאול? או שעדיף לשאול שאלות באמצע השיעור. אתה מסתכן בהפרעה מהשאלה ואז אתה מאבד את ההתמקדות בשיעור. כמו כן, שיעור נע במהירות וצריך לספוג אותו מה שלא משאיר זמן באמת לעבד או להעריך נכון את הדעות השונות. בשיעור מתחילים שבו שיעור המגיד קורא ומסביר גמרא, רש"י ותוס' אני יכול לראות לשאול שאלות כי הרבי דומה לחברותא שיודע הרבה יותר. אבל, בשיעור ברמה גבוהה יותר שבה הרבי מצפה מבעלי הכישורים האלה, השיעור הוא כמו הרצאה תובענית יותר. ראיתי כשרב שמון שקופ נתן שיעור, כולם ציפו לזה והם דבקו בכל מילה שהוא אמר. אני חושב שהם חשבו שהוא כל כך מבריק, אין שאלות אם אתה מקשיב היטב. רב מאיר מזוז אמר על חכם ספרדי מסוים שהוא בעל מסביר כל כך גדול שלאף אחד לא היה צורך לשאול שאלות במהלך השיעור שלו. אני מבין שהתשובה היא שזה תלוי בתלמיד. אבל, אני עדיין תוהה מה יעיל יותר ומה חז"ל אומר על זה.

תשובה:

לצורך חיות של כלל שומעי השיעור, כדאי פעמים לשאול באמצע השיעור, ויוצר ריתחא דאורייתא, אווירת חיות. אולם לתועלת עצמית, כדאי להבין ברור ואח"כ לשאול. ופעמים אף לצורך עצמו נצרך ריתחא דאורייתא בשעת השיעור.

לימוד חכמות חיצוניות

שאלה:

שלום וברכה לכבוד הרב, רציתי לשאול,

א. מהו המבט הנכון עבור יהודי שעוסק בתחומי בריאות הנפש, ומבקש להרחיב את ידיעותיו על מנת לסייע בצורה הטובה ביותר למטופליו, וגם כחלק מהרצון שלו להעמיק ולהתרחב בתחום. מאז ומתמיד הרביתי בלימוד התחום. יש לי נטייה טבעית לזה, וראיתי בזה חלק חשוב בהתפתחות המקצועית שלי וביכולת שלי לתרום לאחרים. אני עושה מאמץ של ממש לשמור על הקו שהרב מנחה, ולכן אני כמעט ולא נחשף לרשת - שם נמצאים היום עיקרי מקורות הידע. הלימוד מתוך מקורות אחרים מורכב מפני שהספרות לא תמיד נגישה באופן מודפס. גם החיפוש אחריה קשה, במידה ולא עושים שימוש ברשת האינטרנט. כמובן, אף אחד לא רוצה להיכנס לחנות ספרים חילונית כדי לקנות ספר. היבט נוסף של המורכבות הוא תחושה שהלימוד אינו נכון ואינו ראוי לבני תורה. חשוב לי מאד לציין שבתקופה האחרונה, למרות שאני 'לא לומד', אני רואה פגיעה בטיב הטיפול שלי באחרים, ואפילו להיפך. ועדיין - מהי דרך הזהב בזה? עוד אציין שאני מרבה בלימוד תורת הרב בתחום הנפש. מטבעי אני מתמקד בתחום מסוים - כרגע אמונה וביטחון. אני מתקשה ליישם את הדברים בחדר הטיפול, אך עוד חזון למועד בע"ה ובלנ"ד.

ב. שאלה נוספת שנובעת מתוך הדברים: כיום יש השתלמויות רבות באמצעות תכנת הזום. יש אפשרות להתחבר לזום באמצעות הטלפון: מחייגים מספר טלפון, מתחברים - וכך ניתן לשמוע את הדברים. אני חושב שזה אפשרי בכל סוגי הטלפונים. זה בסדר?

תודה.

תשובה:

א. הצורה הפנימית היא, לימוד אך ורק בדברי רבותינו, וכך גם אנכי עושה. ובמקביל לכך עבודה עצמית פנימית, ועי"ז בס"ד מתחדד תורת הנפש הרבה מאוד. כל החכמה הנמצאת בחוץ שורשה באורייתא, אלא שנצרך עין פנימית לראות זאת. וככל שהאדם מזדכך יותר, זוכה לסייעתא דשמיא לדלות ממעמקי התוה"ק כל צרכו.

אולם אם האדם עדיין לא שם, ועוסק בחומר של חכמה חיצונית, אין לחפשם ברשת, אלא אם נצרך ספר מסוים ניתן לקבלו ע"י שילוח דואר. וכן לבקש מעמיתים מקבילים שידפיסו לו מה שנצרך עבורו. וכן בשיחה עם עמיתים יכול לברר ולדון, אולם בשום אופן לא להיחשף לחיפוש ברשת.

ב. בדיעבד אפשרי, אם אין אפשרות אחרת.

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקובץ שאלות ותשובות
לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי
והשו"ת דרך הפקס,
יש לשלוח בקשה
למספר הפקס]
03-548-0529

לכירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה"
ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588

פקס 03-548-05294

ת.ד. 16452 ירושלים 9116302

info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א

מופיעים ב"קול השון"

ישראל 073.295.1245

USA 718.521.5231